Terrorin Aika

Ellen G. White

New Covenant Publications International Ltd. Finnish

Tekijänoikeus © 2020. Uuden Liiton Kansainväliset Julkaisut

Kaikki oikeudet pidätetään. Mitään tämän kirjan osaa ei saa jäljentää tai siirtää missään muodossa tai millään tavalla ilman tekijän nimenomaista kirjallista lupaa, paitsi jos kriittisissä artikkeleissa ja arvosteluissa on lyhyitä lainauksia. Lähetä kaikki olennaiset kysymykset kustantajalle.

Kaikki oikeudet pidätetään. Mitään tämän kirjan osaa ei saa jäljentää tai siirtää missään muodossa tai millään tavalla, sähköisesti tai mekaanisesti, mukaan lukien valokopiointi, tallennus, tai tietojen tallennus- ja hakujärjestelmä - paitsi arvostelija, joka voi lainata lyhyitä kohtia aikakauslehdessä tai sanomalehdessä painettavassa tarkistuksessa - ilman kustantajan kirjallista lupaa.

ISBN: 359-2-85933-609-1

ISBN: 359-2-85933-609-1

Luettelointi julkaisutiedoissa

Toimitus ja Suunnittelu: Uuden Liiton Kansainvälinen Ryhmä

Painettu Yhdistyneessä kuningaskunnassa.

Ensimmäinen painatus 26. toukokuuta 2020

Julkaissut : Uuden Liiton Kansainvälinen Ryhmä

New Covenant Publications International Ltd.,

Kemp House, 160 City Road, London, EC1V 2NX

Käy verkkosivustolla: www.newcovenant.co.uk

Terrorin Aika

Ellen White

Mutta ristiriitaisuuden lain mukaan, joka vallitsee kaikissa tänlaatuisissa tapauksissa, oli aika kumminkin pitkä, kiitäessään eteenpäin niin joutuisasti. Yksi vallankumoustuomioistuin pääkaupungissa ja neljäkymmentä tai viisikymmentätuhatta vallankumouskomiteaa koko maassa; epäluulonalaisia koskeva laki, joka poisti kaiken turvallisuuden vapauteen ja henkeen nähden, luovuttaen hyviä ja viattomia ihmisiä huonojen ja rikoksellisten mielivallalle;

Ennen kaikkea, tuli muuan kamala olento niin tutuksi, kuin olisi se maailman luomisesta alkaen ollut siinä kaikkein silmäiltävänä — terävähampainen nainen, jonka nimenä oli guillotiini. Se oli yleisenä leikinlaskun esineenä. Se oli paras keino päänkivistykselle, se esti varmasti hiuksien harmaantumista, se antoi hipiälle erityisen hienouden, se oli tarkka kansallinen partaveitsi. Guillotiini oli ihmiskunnan uudestasyntymisen vertauskuva. Se asetti ristin varjoon. Sen kuvia kannettiin rinnoilla, joista ristit riistettiin pois ja moni joka kielsi ristin, kumarsi syvään sille ja uskoi sen voimaan. Se katkasi niin monta päätä, että se ynnä sen tahraama maa, olivat ruosteen punasia. Se irrotettiin palasiksi kuin nuoren pirun leikkikalu ja pantiin taas kokoon kun niin tarvittiin. Se saattoi kaunopuheiset vaikenemaan, musersi mahtavan, pyyhki pois kauniin ja hyvän maan pinnalta…

Kirja 3, Luku 4

Kaksi Kaupunkia

Charles Dickens

Tämä sivu on jätetty tarkoituksella tyhjäksi

New Covenant Publications

International Ltd.

Uudistetut Irjat, Muunnetut Mielet

New Covenant Publications International Ltd.,
Kemp House, 160 City Road, London, EC1V 2NX

Email: newcovenantpublicationsintl@gmail.com

Kiitokset

Omistettu Jumalalle.

Esipuhe

New Covenant Publications International yhdistää lukijan jumalalliseen suunnitelmaan, joka sitoo taivaan ja maan ja vahvistaa rakkauden laki jatkuvuutta. Logo, liiton arkki edustavat läheisyyttä Kristuksen Jeesuksen ja Hänen kansansa välillä ja Jumalan lain keskeisyyttä. Kuten on kirjoitettu: “Tämä tulee olemaan liitto, jonka teen Israelin huoneen kanssa, sanoo Herra:" Laitan lakini heidän sisäosaansa ja kirjoitan sen heidän sydämiinsä, ja he ovat minun kansani, ja minä olen heidän jumalansa. ” (Jeremian 31: 31-33; Hepr. 8: 8-10). Itse asiassa uusi liitto osoittaa lunastusta, jonka synnyttävät riistämättömät riidat ja sinetöivät verta.

Lukemattomien vuosisatojen ajan monet ovat kärsineet vaikeista kärsimyksiä ja käsittämätöntä sortoa, joka on laskettu hävittämään totuus. Erityisesti pimeinä aikoina tämä valo oli tunkeutunut ja hämärtänyt ihmisten perinteitä ja suosittua tietämättömyyttä, koska maailman asukkaat olivat halvanneet viisautta ja ylittäneet liiton. Kompromissin heikkeneminen leviävien pahojen kanssa aiheutti tällaisen hallitsemattoman rappeutumisen ja hartaan epäinhimillisyyden vitsauksen, että monet elämät uhrattiin perusteettomasti ja kieltäytyivät antamasta omantunnonvapautta. Kuitenkin menetetty tieto elvytettiin, etenkin uskonpuhdistuksen aikana.

1600-luvun uskonpuhdistuksen aikakausi herätti totuuden, perustavanlaatuisen muutoksen ja siitä seuraavan turbulenssin hetken, mikä heijastui vastareformaatiossa. Kuitenkin tämän volyymin avulla voidaan selvittää tämän yksittäisen vallankumouksen kiistaton merkitys uudistajien ja muiden rohkeiden pioneereiden näkökulmista. Heidän kirjanpidostaan voidaan ymmärtää raivostavat taistelut, syyt tällaiseen ilmiömäiseen vastarintaan ja yliluonnollisiin interventioihin.

Mottomme: “Uudistetut Kirjat, Muunnetut Mielet” korostaa kriittisen aikakauden säveltämää erillistä kirjallisuuden tyyliä ja sen vaikutusta. Se kuvastaa myös henkilökohtaisen uudistamisen, uudestisyntymisen ja muutoksen kiireellisyyttä. Koska Gutenbergin painotalo, jota yhdisti käännöstoimisto, levitti uudistetun uskon periaatteita, noin 500 vuotta sitten, digitalisoitu lehdistö ja verkkomedia välittäisivät kaikilla kielillä totuuden valon viimeisinä aikoina.

Sisällysluettelo

Luku 1—Ennustus Maailmanloppu 6
Luku 2—Vainojen tuli 21
Luku 3—Hengellisen pimeyden aikakausi 28
Luku 4—Valdolaiset 37
Luku 5— Totuuden mestarit 49
Luku 6—Kaksi sankaria 61
Luku 7—Lutherin ero Roomasta 77
Luku 8—Luther valtiopäivillä 94
Luku 9—Sveitsin uskonpuhdistaja 112
Luku 10—Uskonpuhdistus etenee Saksassa 121
Luku 11—Ruhtinaiden vastalause 130
Luku 12—Uskonpuhdistus Ranskassa 140
Luku 13—Uskonpuhdistus Alankomaissa ja Pohjolassa 158
Luku 14—Englannin myöhempiä uskonpuhdistajia 164
Luku 15—Ranskan suuri vallankumous 178
Luku 16— Vapauden maa 194
Luku 17—Kristuksen takaisintulon enteitä 201
Luku 18— Suuri herääminen Amerikassa 213
Luku 19—Valoa läpi pimeyden 231
Luku 20—Kristuksen tulon julistusta eri puolilla maailmaa 239
Luku 21—Varoituksen hylkäämisen seuraukset 253
Luku 22—Toteutuneet ennustukset 264
Luku 23—Taivaallinen pyhäkkö 276
Luku 24—Kaikkein pyhimmässä 286
Luku 25—Jumalan laki ja sitä vastustavat voimat 292
Luku 26—Viimeisten päivien uudistustyö 304
Luku 27—Oikeaa ja väärää herätystä 311
Luku 28—Taivaallinen oikeudenkäynti 324
Luku 29—Pahuuden alkuperä 333

Luku 30—Vihollisuus ihmisen ja paholaisen välillä 342
Luku 31—Pahojen henkien toiminta 347
Luku 32—Eksyttäjän paulat 352
Luku 33—Ensimmäinen suuri petos 361
Luku 34—Voivatko kuolleet puhua meille? 375
Luku 35—Omatunnonvapaus 383
Luku 36—Lähenevä taistelu 397
Luku 37—Raamattu turvana 405
Luku 38—Viimeinen varoitus 412
Luku 39—Ahdistuksen aika 419
Luku 40—Hieno vapautus 434
Luku 41—Maan hävitys 447
Luku 42—Taistelun lopputulos 454

Luku 1—Ennustus Maailmanloppu

»Jospa tietäisit sinäkin tänä päivänä, mikä rauhaasi sopii! Mutta nyt se on sinun silmiltäsi salattu. Sillä sinulle tulevat ne päivät, jolloin sinun vihollisesi sinut vallilla saartavat ja piirittävät sinut ja ahdistavat sinua joka puolelta; ja he kukistavat sinut maan tasalle ja surmaavat lapsesi, jotka sinussa ovat, eivätkä jätä sinuun kiveä kiven päälle, sentähden ettet etsikkoaikaasi tuntenut» (Luuk. 19: 42-44). {AO7 11.1}

Öljymäen harjalta Jeesus katseli Jerusalemia. Hänen eteensä oli avautunut kaunis ja rauhaisa näky. Oli pääsiäisen aika, ja kaikista maista Jaakobin lapset olivat kerääntyneet sinne viettämään suurta kansallista juhlaa. Puuja viinitarhojen sekä pyhiinvaeltajani telttojen peittämien vihreiden rinteiden keskeltä kohosivat pengerretyt kukkulat sekä Israelin pääkaupungin komeat palatsit ja jykevät linnoitukset. Siionin tytär näytti sanovan ylpeänä: »Minä istun kuningattarena, enkä ole surua näkevä» ja pitävän itseään yhtä rakastettavana ja taivaan suosiossa olevana kuin vuosisatoja aikaisemmin kuninkaallisen laulajan laulaessa: »Kauniina kohoaa, kaiken maan ilona - - Siionin vuori, suuren kuninkaan kaupunki» (Ps. 48: 3). Temppelin suurenmoiset rakennukset näkyivät selvästi Öljymäelle. Laskevan auringon säteet valaisivat sen lumivalkeita marmorimuureja ja välkehtivät sen kultaisessa portissa ja tornien huipuissa. »Täydellinen kauneudessa» oli tämä Juudan kansan ylpeys. Kuka Israelin lapsi saattoi katsella tuota näkyä tuntematta ihailun ja ilon väreitä sielussaan! Mutta aivan toiset ajatukset täyttivät Jeesuksen mielen. »Ja kun hän tuli lähemmäksi ja näki kaupungin, itki hän sitä» (Luuk. 19: 41). Hänen voitokkaan saapumisensa aiheuttaman riemun keskellä, palmunoksien huojuessa, iloisten hoosiannahuutojen kaikuessa kukkuloilla ja tuhansien äänten julistaessa hänet kuninkaaksi, maailman Lunastaja oli äkkiä joutunut käsittämättömän surun valtaan. Hän, Jumalan Poika, Israelin luvattu Messias, joka voimallaan oli voittanut kuoleman ja kutsunut sen vangit haudan pimeydestä, oli puhjennut kyyneliin, ei tavallisen murheen painosta vaan ankaran, hillitsemättömän hädän pakottamana. {AO7 11.2}

Kristus itkee Jerusalemia

Hän ei itkenyt itsensä tähden, vaikka tiesikin hyvin, mihin hänen askelensa johtaisivat. Hänen edessään oli Getsemane, lähestyvän kuolemantuskan näyttämö. Näkyvissä oli myös lammasportti, jonka kautta vuosisatojen aikana uhriteuraat oli kuljetettu ja jonka kautta hänetkin pian kuljetettaisiin »niinkuin karitsa, joka teuraaksi viedään» (Jes. 53: 7). Kaukana ei ollut myöskään Golgata, ristiinnaulitsemisen paikka. Polulle, jota Jeesus pian astuisi, lankeaisi kauhistuttava pimeys, kun hän antaisi sielunsa uhriksi synnin tähden. Näiden näkyjen ajatteleminen ei kuitenkaan ollut syynä siihen varjoon, joka lankesi Jeesuksen ylle tuona ilon hetkenä. Mikään hänen oman yliinhimillisen tuskansa aavistelu ei synkentänyt hänen epäitsekästä mieltään. Hän itki Jerusalemin tuhansia tuomittuja itki niiden sokeutta ja paatumusta, joita hän oli tullut siunaamaan ja pelastamaan. {AO7 12.1}

Jeesus näki selvästi, miten valittu kansa oli yli tuhatvuotisen historiansa aikana päässyt osalliseksi Jumalan erityisestä suosiosta ja suojaavasta huolenpidosta. Siinä oli Moorian vuori, jolla lupauksen poika vastustelematta antoi sitoa itsensä alttarille esikuvana Jumalan Pojan uhrista. Siellä uskovien isälle vahvistettiin siunauksen liitto, suurenmoinen lupaus tulevasta Messiaasta (l Moos. 22: 9, 16-18). Siellä Ornanin puimatantereelta taivasta kohti nousevan uhritulen liekit olivat saaneet hävittävän enkelin panemaan miekkansa tuppeen (1 Aikak. 21), mikä oli sopiva vertauskuva Vapahtajan uhrista ja välitystyöstä syyllisten hyväksi. Jumala oli kunnioittanut Jerusalemia enemmän kuin mitään toista paikkaa maan päällä. Herra oli »valinnut Siionin», hän oli »halunnut sen asunnoksensa» (Ps. 132: 13). Täällä pyhät profeetat olivat aikojen kuluessa julistaneet varoituksen sanomiaan. Täällä papit olivat heiluttaneet suitsutusastioitaan, ja suitsutussavu oli rukousten saattamana noussut Jumalan eteen. Täällä oli päivittäin vuodatettu uhrilampaiden verta, mikä viittasi tulevaan Jumalan Karitsaan. Täällä Herra oli ilmaissut läsnäolonsa armoistuimen yläpuolella olevassa kirkkauden pilvessä. Tuolla oli paikka, johon salaperäisten, maan ja taivaan yhdistävien tikapuiden alapää oli laskettu (1 Moos. 28: 12; Joh. 1: 51), tikapuiden, joita pitkin Jumalan enkelit kulkivat ylös ja alas ja jotka aukaisivat maailmalle tien kaikkeinpyhimpään. Jos Israel olisi kansana pysynyt uskollisena taivaalle, Jerusalem olisi säilynyt iäti Jumalan valittuna kaupunkina (Jer. 17: 21-25). Mutta tuon suositun kansan historia kertoo luopumuksesta ja kapinoinnista. Tuo kansa oli torjunut taivaan armon, käyttänyt väärin etuoikeuksiaan ja laiminlyönyt tilaisuutensa. {AO7 12.2}

Vaikka israelilaiset »pilkkasivat Jumalan sanansaattajia ja halveksivat hänen sanaansa ja häpäisivät hänen profeettojansa» (2 Aikak. 36:16), Herra oli silti osoittanut heille olevansa »laupias ja armahtavainen Jumala, pitkämielinen ja suuri armossa ja uskollisuudessa» (2 Moos. 34: 6). Huolimatta heidän toistuvista luopumuksistaan hänen armonsa oli jatkanut vetoomuksiaan. Osoittaen hellempää rakkautta kuin isä poikaansa kohtaan »Herra, heidän isiensä Jumala, lähetti, varhaisesta alkaen, vähän väliä heille varoituksia sanansaattajainsa kautta, sillä hän sääli kansaansa ja asumustansa» (2 Aikak. 36: 15). Kun varoituksista, pyynnöistä ja nuhteista ei ollut apua, hän lähetti heille taivaan parhaimman lahjan, ei, hän tyhjensi koko taivaan tuossa yhdessä Lahjassa. {AO7 12.3}

Itse Jumalan Poika lähetettiin puhuttelemaan katumatonta kaupunkia. Juuri Kristus oli tuonut Israelin kuin hyvän viinipuun pois Egyptistä (Ps. 80: 9). Hänen kätensä oli karkottanut pakanat sen tieltä. Hän oli istuttanut sen hedelmälliselle kukkulalle. Hän oli ympäröinyt sen suojaavalla huolenpidollaan. Hän oli lähettänyt palvelijansa hoitamaan sitä. »Mitä olisi viinitarhalleni vielä ollut tehtävä», hän huudahtaa, »jota en olisi sille tehnyt?» (Jes. 5: 4). Vaikka se olikin vastoin odotuksia tuottanut rypäleiden sijasta villimarjoja, hän kuitenkin yhä toivoi sen osoittautuvan hedelmälliseksi ja saapui henkilökohtaisesti viinitarhaansa voidakseen mahdollisesti pelastaa sen tuholta. Hän muokkasi sen maata, leikkasi ja hoiti sitä. Hän ponnisteli väsymättä pelastaakseen oman istutuksensa. {AO7 13.1}

Kolmen vuoden ajan valon ja kirkkauden Herra oli liikkunut kansansa keskuudessa. Hän »vaelsi ympäri ja teki hyvää ja paransi kaikki perkeleen valtaan joutuneet», sitoi särjettyjä sydämiä, päästi vangittuja vapauteen, avasi sokeain silmät ja kuurojen korvat, paransi rampoja, puhdisti pitaalisia, herätti kuolleita ja julisti köyhille evankeliumia (Ap.t. 10: 38; Luuk. 4: 18; Matt. 11: 5). Kaikille ihmisryhmille kuului hänen armollinen kutsunsa: »Tulkaa minun tyköni, kaikki työtätekeväiset ja raskautetut, niin minä annan teille levon» (Matt. 11: 28). {AO7 13.2}

Vaikka hänelle palkittiin hyvä pahalla ja rakkaus vihalla (Ps. 109: 5), hän oli päättävästi toteuttanut rakkaudenpalvelustaan. Hän ei milloinkaan torjunut luotaan niitä, jotka etsivät hänen armoaan. Kodittomana vaeltajana, päivittäisenä osanaan puute ja pilkka, hän eli palvellakseen ihmisiä ja lievittääkseen heidän hätäänsä ja pyysi heitä vastaanottamaan elämän lahjan. Armon aallot, jotka löivät takaisin noista kovista sydämistä, vyöryivät yhä voimakkaampina kertoen säälivästä, sanomattomasta rakkaudesta. Mutta Israel oli hylännyt parhaan Ystävänsä ja ainoan Auttajansa. Hänen rakkautensa vetoomukset oli hylätty, hänen neuvonsa torjuttu, hänen varoituksiaan pilkattu. {AO7 13.3}

Jeesus näkee ennalta Jerusalemin hävityksen

Toivon ja anteeksiannon hetki oli nopeasti kulumassa loppuun ja Jumalan vihan malja, jonka vuodattamista oli niin kauan lykätty, oli täyttymäisillään. Luopumuksen ja kapinoinnin pitkänä aikakautena kerääntynyt pilvi oli jo pelottavan synkkä ja se oli purkautumaisillaan syyllisen kansan ylle. Mutta häntä, joka yksin olisi voinut pelastaa heidät tuolta uhkaavalta kohtalolta, he olivat ylenkatsoneet, moittineet, hänet he olivat hylänneet, ja pian he ristiinnaulitsisivat hänet. Se aika, jonka Israel oli ollut Jumalan siunaama ja suosima kansa, päättyisi Kristuksen riippuessa ristillä. Yhden ainoankin sielun kadottaminen olisi onnettomuus, jota mitkään maailman rikkaudet tai aarteet eivät voisi korvata. Mutta katsellessaan Jerusalemia Kristus näki edessään kokonaisen kaupungin, kokonaisen kansakunnan tuomion, tuon kaupungin ja tuon kansan, joka kerran oli ollut Jumalan valitsema ja hänen omaisuuttaan. {AO7 13.4}

Profeetat olivat itkeneet Israelin luopumusta ja sen syntien tuottamaa hirvittävää hävitystä. Jeremia toivoi, että hänen silmänsä olisivat kyynellähde, jotta hän voisi itkeä päivät ja yöt tyttären, hänen kansansa, kaatuneita ja Herran laumaa, joka oli viety vankeuteen (Jer. 9: 1; 13: 17). Miten syvää surua tunsikaan sitten hän, jonka profeetallinen katse näkisi vuosien sijasta kokonaisia aikakausia! Hän näki surmanenkelin kohottavan miekkansa kohti kaupunkia, joka niin kauan oli ollut Kaikkivaltiaan asuinpaikkana. Öljymäeltä, samalta paikalta, jonka Titus joukkoineen myöhemmin miehitti, hän katseli yli laakson pyhiä temppelialueita pylväikköineen, ja kyynelten sumentamin silmin hän näki kauheassa tulevaisuudenkuvassa kaupungin muurit vihollisjoukkojen ympäröiminä. Hän kuuli sotajoukkojen askelten äänet niiden järjestäytyessä taisteluun. Hän kuuli äitien ja lasten ääniä heidän huutaessaan leipää piiritetyssä kaupungissa. Hän näki sen pyhien,

kauniiden rakennusten, sen palatsien ja tornien joutuneen liekkien valtaan, ja siellä, missä ne kerran olivat seisoneet, hän näki vain savuavia raunioita. {AO7 14.1}

Katsellessaan ajassa eteenpäin hän näki liiton kansan hajotettuna kaikkiin maihin kuin hylyt autioilla rannoilla. Tuossa ajallisessa rangaistuksessa, joka oli kohtaamaisillaan sen lapsia, hän näki vasta ensimmäisiä pisaroita siitä vihan maljasta, joka sen on viimeisenä tuomion päivänä tyhjennettävä pohjaan saakka. Jumalallinen säälivä, hellä rakkaus ilmaisi itseään noissa valittavissa sanoissa: »Jerusalem, Jerusalem, sinä joka tapat profeetat ja kivität ne, jotka ovat sinun tykösi lähetetyt, kuinka usein minä olenkaan tahtonut koota sinun lapsesi, niinkuin kana kokoaa poikansa siipiensä alle! Mutta te ette ole tahtoneet.» Oi, kunpa olisit, sinä suurinta suosiota nauttinut kansa, tuntenut etsikkoaikasi ja tiennyt mitä rauhaasi kuuluu! Olen pidätellyt oikeuden enkeliä, olen kutsunut sinua parannukseen, mutta turhaan. Et ole torjunut ja hylännyt luotasi vain palvelijoita, lähettiläitä ja profeettoja, vaan olet hylännyt Israelin Pyhän, Lunastajasi. Jos sinut hävitetään, olet siihen itse syypää. »Te ette tahdo tulla minun tyköni, että saisitte elämän» (Matt. 23: 37; Joh. 5:40). {AO7 14.2}

Jerusalemin kohtalo pienoiskuva maailmasta

Kristus näki Jerusalemissa vertauskuvan maailmasta, joka kapinointinsa ja epäuskonsa paaduttamana kiiruhtaa kohtaamaan Jumalan rangaistustuomioita. Langenneen suvun hätä painoi hänen sieluaan ja pakotti hänen huuliltaan tuon katkeran huudon. Inhimillisessä kurjuudessa, verenvuodatuksessa ja kyynelissä hän näki synnin jäljet, ja hänen sydämensä täytti ääretön sääli maan ahdistuneita ja kärsiviä kohtaan. Hän ikävöi saada pelastaa heidät kaikki. Mutta hänenkään kätensä ei sallittu pysähdyttää inhimillisen kärsimyksen tulvavirtaa. Vain harvat tahtoivat etsiä ainoaa avunlähdettään. Hän oli halukas antamaan sielunsa kuolemaan tuodakseen pelastuksen heidän ulottuvilleen, mutta vain harvat tahtoivat tulla hänen luokseen saadakseen elämän. {AO7 15.1}

Taivaan Majesteetti itkee! Iankaikkisen Jumalan Poika hengessään ahdistuneena, tuskan painamana! Näky täyttää koko taivaan hämmästyksellä. Tuo näky paljastaa meille synnin äärimmäisen synnillisyyden. Se osoittaa, miten vaikeata äärettömälle Voimallekin on pelastaa syyllinen Jumalan lain rikkomisen aiheuttamista seurauksista. Katsoessaan ajassa eteenpäin viimeiseen sukupolveen Jeesus näki maailman sotkeutuneen samankaltaiseen petokseen kuin se, mikä aiheutti Jerusalemin hävityksen. Juutalaisten suuri synti oli Kristuksen hylkääminen; kristikunnan suuri synti tulisi olemaan Jumalan lain hylkääminen, lain, joka on hänen hallituksensa perustus taivaassa ja maan päällä. Kaikkivaltiaan käskyjä hyljeksittäisiin, ja ne selitettäisiin tarpeettomiksi. Miljoonat synnin sitomat saatanan vangit, joita odottaa toinen kuolema, kieltäytyvät kuuntelemasta totuuden sanoja omana etsikkopäivänään. Hirvittävää sokeutta! Käsittämätöntä lumousta! {AO7 15.2}

Jeesus ilmaisee Jerusalemin kohtalon

Kaksi päivää ennen pääsiäistä, lähdettyään viimeisen kerran temppelistä, jossa oli lausunut tuomion sanoja juutalaisten hallitusmiesten ulkokultaisuudesta, Jeesus meni jälleen opetuslastensa kanssa Öljymäelle. Hän istui heidän kanssaan sen ruohikkoiselle rinteelle, josta oli näköala yli kaupungin. Vielä kerran hän katseli sen muureja, torneja ja palatseja. Vielä kerran hän katseli häikäisevän loistavaa temppeliä, pyhän vuoren ihastuttavaa kruunua. {AO7 15.3}

Tuhat vuotta aikaisemmin psalmista oli ylistänyt sitä suosiota, jota Jumala oli osoittanut Israelia kohtaan valitessaan sen pyhäkön asunnokseen: »Saalemissa on hänen majansa ja hänen asumuksensa Siionissa.» Hän »valitsi Juudan sukukunnan, Siionin vuoren, jota hän rakastaa. Ja hän rakensi pyhäkkönsä korkeuksien tasalle» (Ps. 76: 3; 78: 68, 69). Ensimmäinen temppeli oli rakennettu Israelin historian kukoistavimpana aikakautena. Kuningas Daavid oli koonnut tarkoitusta varten suuria aarrevarastoja, ja jumalallinen innoitus oli ohjannut rakennussuunnitelman tekijöitä (1 Aikak. 28: 12, 19). Salomo, viisain Israelin kuninkaista, oli vienyt työn päätökseen. Siitä temppelistä tuli suurenmoisin rakennus, mitä maailma oli milloinkaan nähnyt. Kuitenkin Herra oli ilmoittanut profeetta Haggain kautta toisesta temppelistä: »Tämän temppelin myöhempi kunnia on oleva suurempi kuin aikaisempi.» »Ja minä liikutan kaikki kansat, ja kaikkien kansojen Toivo on tuleva, ja minä täytän tämän temppelin kunnialla, sanoo Herra Sebaot» (Haggai 2: 9, 7, engl. käännös). {AO7 15.4}

Nebukadressarin hävitettyä temppelin se jälleenrakennettiin noin viisisataa vuotta ennen Kristuksen syntymää. Työn suoritti kansa, joka oli palannut ihmisiän kestäneestä vankeudesta hävitettyyn ja autioituneeseen maahan. Rakentajien joukossa oli iäkkäitä miehiä, jotka olivat nähneet Salomon temppelin kunnian, ja uuden rakennuksen perustusta laskettaessa he itkivät sen vähäpätöisyyttä entiseen verrattuna. Profeetta kuvaa sattuvasti heidän tunteitaan: »Kuka teidän joukossanne on jäljelle jäänyt, joka on nähnyt tämän temppelin sen entisessä kunniassa? Ja miltä näyttää se teistä nyt? Eikö se ole tyhjän veroinen teidän silmissänne?» (Haggai 2: 3; Esra 3: 12). Sitten annettiin tuo lupaus, jonka mukaan tämän myöhemmän temppelin kunnia tulisi olemaan suurempi kuin edellisen. {AO7 16.1}

Mutta toinen temppeli ei vetänyt vertoja ensimmäisen loistolle, eivätkä sitä pyhittäneet nuo Jumalan läsnäolon näkyvät merkit, jotka olivat liittyneet ensimmäiseen temppeliin. Mikään yliluonnollisen voiman ilmaus ei osoittanut sen pyhyyttä. Kirkkauden pilven ei nähty täyttävän vastapystytettyä pyhäkköä. Taivaasta ei langennut tulta kuluttamaan sen alttarilla olevaa uhria. Kaikkein pyhimmässä, kahden kerubin keskellä, ei enää näkynyt Herran kirkkautta. Siellä ei ollut myöskään arkkia, armoistuinta eikä liiton tauluja. Taivaasta ei kuulunut ääntä, joka olisi ilmoittanut kyselevälle papille Jumalan tahdon. {AO7 16.2}

Vuosisatojen kuluessa juutalaiset olivat turhaan yrittäneet selittää, miten Jumalan Haggain kautta antama lupaus täyttyisi. Heidän ylpeytensä ja epäuskonsa sokaisi heidän

mielensä, niin etteivät he käsittäneet profeetan sanojen oikeata merkitystä. Toista temppeliä ei kunnioitettu Herran kirkkauden pilvellä vaan hänen elävällä läsnäolollaan, jossa jumaluuden koko täyteys asui ruumiillisesti, hänen, joka oli itse Jumala lihaan tulleena. »Kaikkien kansojen Toivo» oli todella tullut temppeliinsä, kun Nasaretin Mies opetti ja paransi sen pyhillä alueilla. Kristuksen läsnäolo ja se yksin kohotti toisen temppelin kunnian ensimmäistä suuremmaksi. Mutta Israel oli työntänyt luotaan taivaan tarjoaman Lahjan. Tuon nöyrän Opettajan mukana, joka sinä päivänä oli astunut ulos sen kultaisesta portista, temppelin kunnia oli kaikonnut iäksi. Vapahtajan sanat: »Teidän huoneenne on jäävä hyljätyksi» (Matt. 23: 38), olivat jo täyttyneet. {AO7 16.3}

Opetuslapset valtasi kauhu ja hämmästys, kun he kuulivat Jeesuksen ennustavan temppelin tuhoa, ja he halusivat ymmärtää paremmin hänen sanojensa merkityksen. Yli neljänkymmenen vuoden ajan oli varoja, työtä ja arkkitehtonisia kykyjä käytetty säästelemättä temppelin loiston lisäämiseen. Herodes Suuri oli tuhlannut siihen sekä Rooman rikkauksia että Juudan aarteita, ja vieläpä maailmanvallan keisari oli rikastuttanut sitä omilla lahjoillaan. Temppelirakennuksen eräissä osissa oli käytetty miltei satumaisen suuria, valkeasta marmorista veistettyjä jykeviä lohkareita, jotka oli kuljetettu Roomasta tätä tarkoitusta varten. Niihin opetuslapset olivat kiinnittäneet Mestarinsa huomion sanoessaan: »Katso, millaiset kivet ja millaiset rakennukset!» (Mark. 13:1). {AO7 17.1}

Jeesus vastasi näillä juhlallisilla ja hätkähdyttävillä sanoilla: »Totisesti minä sanon teille: tähän ei ole jäävä kiveä kiven päälle, maahan jaottamatta» (Matt. 24: 2). {AO7 17.2}

Opetuslasten mielessä Jerusalemin hävitys liittyi Kristuksen tulemiseen ajallisessa kunniassa, jolloin hän istuisi yleismaailmallisen valtakunnan valtaistuimelle, rankaisisi paatuneita juutalaisia ja katkaisisi Rooman ikeen kansansa yltä. Herra oli sanonut heille tulevansa toisen kerran. Niinpä puhuttaessa Jerusalemia kohtaavista tuomioista heidän mieleensä tuli tuo tulemus, ja ollessaan kokoontuneina Vapahtajan ympärille Öljymäellä he kysyivät: »Milloin se tapahtuu, ja mikä on sinun tulemuksesi ja maailman lopun merkki?» (jae 3). {AO7 17.3}

Tulevaisuus oli opetuslapsilta armollisesti peitetty. Jos he olisivat tuona hetkenä täysin tajunneet nuo kaksi kauhistavaa tosiasiaa - Lunastajan kärsimyksen ja kuoleman sekä heidän kaupunkinsa ja temppelinsä hävityksen he olisivat kauhusta lamautuneet. Kristus esitti heille pääpiirteet huomattavimmista tapahtumista, jotka esiintyisivät ennen ajan loppua. Hänen sanojaan ei silloin täysin ymmärretty, mutta niiden merkitys selviäisi sitä mukaa kuin hänen kansansa tarvitsisi niihin sisältyviä opetuksia. Hänen lausumansa ennustus oli merkitykseltään kaksinainen: samalla kun se viittasi Jerusalemin hävitykseen, se kuvaili myös viimeisen suuren päivän kauhuja. {AO7 17.4}

Jeesus kertoi kuunteleville opetuslapsilleen tuomioista, jotka tulisivat lankeamaan luopuneen Israelin ylle, ja varsinkin siitä kostavasta rangaistuksesta, joka olisi seurauksena Messiaan hylkäämisestä ja ristiinnaulitsemisesta. Selvät merkit edeltäisivät tuota hirmuista

hetkeä. Se saapuisi kiiruhtaen, aivan äkisti. Ja Vapahtaja varoitti seuraajiaan: »Kun te siis näette hävityksen kauhistuksen, josta on puhuttu profeetta Danielin kautta, seisovan pyhässä paikassa - joka tämän lukee, se tarkatkoon - silloin ne, jotka Juudeassa ovat, paetkoot vuorille» (Matt. 24: 15, 16; Luuk. 21: 20, 21). Kun epäjumalia palvelevien roomalaisten liput liehuisivat pyhällä maalla, joka ulottui jonkin matkaa kaupungin muurien ulkopuolelle, silloin oli Kristuksen seuraajien paettava turvaan. Kun varoitusmerkki näkyisi, pakoon aikovien ei tulisi viivytellä. Kaikkialla Juudean maassa samoin kuin itse Jerusalemissakin olisi pakomerkkiä heti toteltava. Sen, joka sattui olemaan katolla, ei tullut mennä taloonsa kalleimpiakaan aarteitaan pelastamaan. Niiden, jotka työskentelivät pelloilla tai viinitarhoissa, ei tullut kuluttaa aikaa päivän helteen vuoksi riisumansa päällysvaipan noutamiseen. Heidän ei tullut hukata hetkeäkään, mikäli tahtoivat pelastua yleiseltä hävitykseltä. {AO7 17.5}

Jerusalemin luopumus saavuttaa täyttymyksensä

Jerusalemia ei ollut Herodeksen aikana pelkästään suuresti kaunistettu, vaan torneja, muureja ja linnoituksia rakentamalla kaupungin edullisesta sijainnista johtuvaa luontaista turvallisuutta oli lisätty siinä määrin, että kaupunkia pidettiin valloittamattomana. Henkilöä, joka tuona aikana olisi julkisesti ennustanut sen hävitystä, olisi - kuten Nooankin aikana nimitetty - mielettömäksi rauhanhäiritsijäksi. Mutta Kristus oli sanonut: »Taivas ja maa katoavat, mutta minun sanani eivät koskaan katoa» (Matt. 24: 35). Jerusalemia kohdannut viha oli sen syntien seurausta, ja sen itsepintainen epäusko vahvisti tuomion. {AO7 18.1}

Herra oli julistanut profeetta Miikan kautta: »Kuulkaa tämä, Jaakobin heimon päämiehet ja Israelin heimon ruhtinaat, te, jotka halveksitte oikeutta ja vääristätte kaiken suoran, rakennatte Siionia veritöillä ja Jerusalemia vääryydellä. Sen päämiehet jakavat oikeutta lahjuksia vastaan, sen papit opettavat maksusta, ja sen profeetat ennustelevat rahasta. Mutta Herraan he turvautuvat, sanoen: ’Eikö Herra ole meidän keskellämme? Ei tule meille onnettomuutta’» (Miika 3: 9-11). {AO7 18.2}

Nämä sanat kuvasivat tarkoin Jerusalemin asukkaiden turmeltuneisuutta ja itsevanhurskautta. Väittäessään noudattavansa tarkasti Jumalan lain käskyjä he rikkoivat kaikki sen periaatteet. He vihasivat Kristusta, koska hänen puhtautensa ja pyhyytensä paljasti heidän syntisyytensä, ja he syyttivät häntä kaikista niistä onnettomuuksista, jotka olivat heidän omien syntiensä seurauksia. Vaikka tiesivätkin hänet synnittömäksi, he olivat selittäneet hänen kuolemansa välttämättömäksi kansan turvallisuuden tähden. »Jos annamme hänen näin olla», sanoivat juutalaiset johtomiehet, »niin kaikki uskovat häneen, ja roomalaiset tulevat ja ottavat meiltä sekä maan että kansan» (Joh. 11: 48). Jos Kristus uhrattaisiin, heistä tulisi vielä kerran voimakas, yhtenäinen kansa. Näin he päättelivät yhtyen ylimmäisen pappinsa mielipiteeseen, jonka mukaan yhden ihmisen kuolema olisi parempi kuin se, että koko kansa hukkuisi. {AO7 18.3}

Näin Juudan johtomiehet olivat rakentaneet »Siionia veritöillä ja Jerusalemia vääryydellä» (Miika. 3: 10). Ja kuitenkin heidän itsevanhurskautensa oli niin suuri, että vaikka he olivat tappaneet Vapahtajansa, koska tämä nuhteli heitä heidän synneistään, he kuitenkin pitivät itseään Jumalan suosiossa olevana kansana ja odottivat Herran pelastavan heidät heidän vihollisiltaan. »Siitä syystä», profeetta jatkaa, »teidän tähtenne, Siion kynnetään pelloksi, Jerusalem tulee kivirauniokSi ja temppelivuori metsäkukkulaksi» (jae 12). {AO7 18.4}

Lähes neljäkymmentä vuotta siitä, kun Kristus itse oli julistanut Jerusalemin tuomion, Herra viivytti kansan ja kaupungin saaman tuomion täytäntöönpanoa. Ihmeellinen oli Jumalan pitkämielisyys hänen evankeliuminsa hylkääjiä ja Poikansa surmaajia kohtaan. Vertaus hedelmättömästä puusta kuvasi Jumalan menettelyä Juudan kansaa kohtaan. Käsky oli jo kuulunut: »Hakkaa se pois; mitä varten se vielä maata laihduttaa?» (Luuk. 13: 7), mutta jumalallinen armo oli säästänyt sitä vielä vähän kauemmin. Juutalaisten keskuudessa oli vielä monia, jotka eivät tunteneet Kristuksen luonnetta ja hänen työtään. Ja lapsilla ei ollut samoja tilaisuuksia eikä sitä valoa, jotka heidän vanhempansa olivat hylänneet. Apostolien ja heidän työtoveriensa saarnan kautta Jumala antaisi valon loistaa heillekin. Heidän annettaisiin nähdä, miten ennustukset olivat täyttyneet ei vain Kristuksen syntymässä ja elämässä vaan myös hänen kuolemassaan ja ylösnousemuksessaan. Lapsia ei tuomittu heidän vanhempiensa syntien perusteella, mutta kun he tietoisina vanhempiensa saamasta valosta hylkäsivät myös heille itselleen suodun lisävalon, he osallistuivat vanhempiensa synteihin ja täyttivät syntimittansa. {AO7 19.1}

Jumalan Jerusalemia kohtaan osoittama pitkämielisyys vain lujitti juutalaisia heidän itsepintaisessa paatumuksessaan. Jeesuksen opetuslapsia kohtaan osoittamallaan vihalla ja julmuudella he hylkäsivät viimeisenkin armon tarjouksen. Silloin Jumala siirsi pois suojeluksensa heidän yltään ja lakkasi pidättämästä saatanaa ja hänen enkeleitään. Kansa jätettiin valitsemansa johtajan käsiin. Israelin lapset olivat hylänneet Kristuksen armon, joka olisi auttanut heitä voittamaan pahat taipumuksensa, ja nyt nämä voittivat heidät. Saatana kiihotti sielun alhaisimpia ja raivoisimpia intohimoja. Ihmiset menettivät kaiken harkintakykynsä; heidän toimintaansa ei ohjannut järki vaan hetkelliset mielijohteet ja sokea raivo. He muuttuivat saatanallisiksi julmuudessaan. Epäluulot, kateus, viha, riita, salajuonet ja murhat muodostivat oleellisen osan sekä perheitten että koko kansan elämästä niin alhaisten kuin ylhäistenkin keskuudessa. Turvattomuus vallitsi kaikkialla. Ystävät ja sukulaiset pettivät toisiaan. Vanhemmat surmasivat lapsiaan ja lapset vanhempiaan. Kansan hallitsijoilla ei ollut voimaa hallita itseään. Valloilleen päästetyt intohimot tekivät heistä tyranneja. Juutalaiset olivat tuominneet viattoman Jumalan Pojan väärien todistusten perusteella. Nyt heidän oma elämänsä oli muuttunut epävarmaksi väärien syytösten tähden. Teoillaan he olivat jo kauan pyytäneet: »Viekää pois silmistämme Israelin Pyhä» (Jes. 30: 11). Nyt heidän toiveensa oli toteutunut. Jumalan pelko ei enää häirinnyt heidän rauhaansa.

Saatana oli kansakunnan johtaja, ja sen korkeimmat hallinnolliset ja uskonnolliset vallanpitäjät olivat hänen alaisiaan. {AO7 20.1}

Toisiaan vastustavien puolueiden johtajat liittyivät toisinaan yhteen ryöstääkseen ja kiusatakseen onnettomia uhrejaan, mutta hyökkäsivät kohta taas toistensa kimppuun surmaten säälimättä. Temppelin pyhä aluekaan ei voinut hillitä heidän hirvittävää julmuuttaan. Rukoilijoita lyötiin kuoliaiksi alttarin edessä, ja pyhäkkö saastutettiin surmattujen ruumiilla. Tämän helvetillisen työn suorittajat selittivät kuitenkin sokeassa ja pilkkaavassa röyhkeydessään, että ei ollut mitään pelkoa Jerusalemin hävityksestä, koska se oli Jumalan oma kaupunki. Lujittaakseen vielä enemmän omaa valtaansa he lahjoivat vääriä profeettoja julistamaan - roomalaisten legioonien jo piirittäessä temppeliä - että kansan oli odotettava pelastusta Jumalalta. Viimeiseen asti kansanjoukot pitivät kiinni uskosta, että Korkein tulisi astumaan väliin ja tuottamaan vihollisille tappion. Mutta Israel oli torjunut luotaan jumalallisen suojeluksen, eikä sillä nyt ollut mitään suojaa. Onneton Jerusalem! Sisäisten eripuraisuuksien rikki raatelema kaupunki, jonka kadut olivat värjäytyneet punaisiksi toisiaan surmaavien asukkaiden verestä samanaikaisesti kun vihollisarmeijat mursivat maahan sen linnoituksia ja surmasivat sen sotamiehiä. {AO7 20.2}

Kaikki Jerusalemin hävitystä koskevat Kristuksen lausumat ennustukset täyttyivät viimeistä kirjainta myöten. Juutalaiset saivat kokea tosiksi hänen varoittavat sanansa: »Millä mitalla te mittaatte, sillä teille mitataan» (Matt. 7: 2). {AO7 21.1}

Tuomiota ja hävitystä ennustavia merkkejä ja ihmeitä ilmaantui. Keskellä yötä näkyi temppelin ja alttarin yläpuolella yliluonnollinen valo. Auringon laskiessa näkyi pilvissä kuvattuina taisteluun ryhmittyviä sotavaunuja ja sotamiehiä. Salaperäiset äänet herättivät kauhua pyhäkössä yöllä palvelustaan suorittavien pappien keskuudessa. Maa vavahteli, ja lukemattomien äänten kuultiin huutavan: »Paetkaamme täältä.» Suuri itäportti, joka oli niin raskas, että kaksikymmentä miestä kykeni vaivoin sen sulkemaan, ja jonka paksut rautaiset salpatangot oli kiinnitetty syvälle jykevään katukivetykseen, avautui keskiyöllä näkymättömän voiman vaikutuksesta.1 {AO7 21.2}

Seitsemän vuoden ajan eräs mies kulki edestakaisin Jerusalemin katuja ja ennusti kaupunkia kohtaavista kauhuista. Päivät ja yöt hän lauloi hirmuista lauluaan: »Huuto kuuluu idästä, huuto kuuluu lännestä, huuto kuuluu neljältä ilmansuunnalta, huuto Jerusalemia vastaan ja temppeliä vastaan, huuto ylkää ja morsianta vastaan, huuto koko kansaa vastaan!»2 Tämä outo kulkija vangittiin ja häntä kidutettiin, mutta valituksen ääntäkään ei päässyt hänen huuliltaan. Pilkkaan ja pahoinpitelyyn hän vastasi vain: »Voi, voi Jerusalemia! Voi, voi niitä, jotka siellä asuvat!» Hänen varoitushuutonsa ei vaiennut ennen kuin hän sai surmansa ennustamansa piirityksen aikana. {AO7 21.3}’

Kristityt pakenevat

Yksikään kristitty ei tuhoutunut Jerusalemin hävityksen aikana. Kristus oli varoittanut opetuslapsiaan, ja kaikki jotka uskoivat hänen sanansa odottivat luvattua merkkiä. »Kun te näette Jerusalemin sotajoukkojen ympäröimänä», Jeesus oli sanonut, »silloin tietäkää, että sen hävitys on lähellä. Silloin ne, jotka Juudeassa ovat, paetkoot vuorille, ja jotka ovat kaupungissa, lähteköötsieltä pois» (Luuk. 21: 20, 21). Piiritettyään kaupungin Cestiuksen johtamana roomalaiset odottamatta lopettivat piirityksen, vaikka olosuhteet näyttivät sopivilta välittömän hyökkäyksen suorittamiselle. Havaitessaan menestyksellisen puolustautumisen toivottomaksi piiritetyt olivat juuri antautumaisillaan, kun roomalainen kenraali veti joukkonsa pois ilman mitään näkyvää syytä. Mutta Jumalan armollinen kaitselmus johti tapahtumien kulkua hänen oman kansansa parhaaksi. Kristityt olivat saaneet odottamansa luvatun merkin, ja nyt oli annettu kaikille tilaisuus totella Vapahtajan varoitusta. Olosuhteet olivat sellaiset, etteivät juutalaiset eivätkä roomalaiset voineet estää kristittyjen pakoa. Cestiuksen perääntyessä juutalaiset syöksyivät Jerusalemista hänen pakenevan armeijansa perään, ja tällöin kristityillä oli tilaisuus lähteä kaupungista. Tuolloin ei myöskään maaseudulla ollut vihollisjoukkoja, jotka olisivat saattaneet keskeyttää heidän pakomatkansa. Piirityksen alkaessa juutalaiset olivat kokoontuneina Jerusalemiin viettämään lehtimajanjuhlaa, ja siten kristityt voivat kaikkialla maassa paeta esteittä. He pakenivat viivyttelemättä turvapaikkaan, Pellanimiseen kaupunkiin, joka sijaitsi Perean maakunnassa, Jordanin toisella puolella. {AO7 21.4}

Cestiusta ja hänen armeijaansa takaa ajavat juutalaiset joukot hyökkäsivät sen jälkijoukkoja vastaan sellaisella raivolla, että nämä olivat vähällä kärsiä täydellisen tappion. Roomalaiset pääsivät vain vaivoin peräytymään. Juutalaiset eivät kärsineet juuri minkäänlaisia menetyksiä, ja he palasivat riemusaatossa saaliineen Jerusalemiin. Tämä näennäinen menestys tuotti heille kuitenkin vain onnettomuutta. Se innoitti heitä vastustamaan roomalaisia niin itsepintaisesti, että se johti tuomitun kaupungin sanomattomaan kurjuuteen. {AO7 22.1}

Kaupungin piiritys ja hävitys

Hirvittävät onnettomuudet kohtasivat Jerusalemia Tituksen toimeenpanemassa uudessa piirityksessä. Kaupunki saarrettiin pääsiäisen aikaan, jolloin miljoonat juutalaiset olivat kokoontuneina sen muurien sisäpuolelle. Kaupungin elintarvikevarastot, jotka huolellisesti hoidettuina olisivat turvanneet asukkaiden ravinnonsaannin useiksi vuosiksi, oli juuri aikaisemmin riitelevien puolueiden kateuden ja kostonhimon tähden hävitetty, ja nyt kaupungin asukkaita odottivat kaikki nälänhädän kauhut. Mitta vehnää maksoi yhden talentin. Nälän tuskat olivat niin tuimat, että monet pureskelivat nahkavöitään sekä kenkiensä ja kilpiensä päällysnahkaa. Monet asukkaista hiipivät salaa öisin kaupungin muurien ulkopuolelle keräämään villikasveja, vaikka monet olivatkin joutuneet kiinni ja tulleet kiduttamalla tapetuiksi. Ja usein niiltä, jotka olivat onnistuneet turvallisesti

palaamaan, ryöstettiin heidän suuren vaaran uhalla keräämänsä syötävä. Vallanpitäjät käyttivät mitä epäinhimillisimpiä kidutuksia pakottaakseen hädänalaista kansaa luovuttamaan viimeisetkin vähäiset ruokavarat, joita sillä saattoi olla kätköissään. Ja näitä julmuuksia harjoittivat usein henkilöt, joilla itsellään oli kylliksi ravintoa mutta jotka tahtoivat vain kerätä varastoa tulevaisuuden varalle. {AO7 22.2}

Tuhannet kuolivat nälkään ja ruttoon. Luonnollisen rakkauden siteet katkesivat. Miehet ryöstivät vaimoltaan ja vaimot mieheltään. Lasten saatettiin nähdä sieppaavan ruokapalan iäkkäiden vanhempiensa suusta. Profeetan kysymys »Unhottaako vaimo rintalapsensa?» sai vastauksensa tuon tuomitun kaupungin muurien sisällä. »Armeliaat vaimot keittivät omin käsin lapsiansa: ne tulivat heille ruuaksi tyttären, minun kansani, sortuessa» (Jes. 49: 15; Välit. 4: 10). Silloin täyttyi 1400 vuotta aikaisemmin lausuttu ennustus: »Hempeästi ja hekumallisesti elänyt nainen sinun keskuudessasi, joka hekumassaan ja hempeydessään ei edes yrittänyt laskea jalkaansa maahan, katselee silloin karsaasti miestä, joka hänen sylissänsä on, ja poikaansa ja tytärtänsä eikä suo heille jälkeläisiä, jotka tulevat hänen kohdustansa, eikä lapsia, joita hän synnyttää, sillä kaiken muun puutteessa syö hän ne salaa itse siinä hädässä ja ahdistuksessa, johon vihollisesi saattaa sinut sinun porteissasi» (5 Moos. 28: 56, 57). {AO7 23.1}

Roomalaiset johtajat yrittivät saattaa juutalaiset kauhun valtaan ja siten johtaa heidät antautumaan. Vankeja, jotka kiinni joutuessaan olivat tehneet vastarintaa, ruoskittiin, kidutettiin ja ristiinnaulittiin kaupungin muurien edessä. Joka päivä tapettiin tällä tavalla satoja, ja kauhutyöt jatkuivat niin kauan, kunnes Joosafatin laakson ja Golgatan tienoot olivat niin täynnä ristejä, että niiden lomitse pääsi tuskin liikkumaan. Niin hirvittävällä tavalla täyttyi Pilatuksen tuomioistuimen edessä lausuttu kirous: »Tulkoon hänen verensä meidän päällemme ja meidän lastemme päälle» (Matt. 27: 25). {AO7 23.2}

Titus olisi ollut halukas lopettamaan tämän hirvittävän näytelmän ja siten säästämään Jerusalemin täydelliseltä hävitykseltä. Katsellessaan laaksossa viruvia ruumisläjiä hänet valtasi kauhu. Hurmaantuneena hän katseli Öljymäen huipulta suurenmoista temppeliä, ja hän antoi käskyn, ettei yhtäkään sen kivistä saanut vahingoittaa. Ennen kuin hän yritti valloittaa tätä linnoitusta, hän vetosi hartaasti juutalaisiin johtomiehiin, etteivät nämä pakottaisi häntä saastuttamaan verellä pyhää paikkaa. Jos he suostuisivat tulemaan ulos ja taistelemaan jollakin muulla paikalla, ei yksikään roomalainen loukkaisi temppelin pyhyyttä. Itse Josefuskin kehotti heitä kaunopuheisessa vetoomuksessaan antautumaan, pelastaakseen itsensä, kaupunkinsa ja jumalanpalveluspaikkansa. Mutta hänen sanoihinsa vastattiin katkerilla kirouksilla. He heittivät keihäitä viimeistä inhimillistä välittäjäänsä kohti. Juutalaiset olivat hylänneet Jumalan Pojan hartaat pyynnöt, ja nyt esitetyt nuhteet ja anomukset saattoivat heidät entistä päättäväisempään vastarintaan viimeiseen saakka. Tituksen ponnistukset temppelin pelastamiseksi olivat turhia. Eräs, joka oli häntä suurempi, oli julistanut, ettei kiveä ollut jäävä kiven päälle. {AO7 24.1}

Juutalaisten johtajien sokea itsepäisyys ja piiritetyssä kaupungissa suoritetut inhottavat rikokset herättivät kauhua ja suuttumusta roomalaisten keskuudessa, ja lopulta Titus päätti vallata temppelin äkkirynnäköllä. Hän määräsi kuitenkin, että se olisi mikäli mahdollista säästettävä hävitykseltä. Mutta hänen määräystään ei noudatettu. Tituksen vetäydyttyä yöksi telttaansa juutalaiset hyökkäsivät temppelistä käsin sen ulkopuolella olevia sotilaita vastaan. Taistelun tiimellyksessä joku sotilas heitti hehkuvan kekäleen pylväskäytävässä olevasta aukosta sisälle, ja heti temppeliä ympäröivät setripuulla päällystetyt kammiot olivat ilmitulessa. Titus kiiruhti kenraaliensa ja legioonanpäällikköjensä seuraamana paikalle ja komensi sotamiehiä sammuttamaan liekkejä. Mutta hänen sanoistaan ei välitetty. Raivoissaan sotamiehet heittelivät palavia kekäleitä temppelin kammioihin ja surmasivat sen jälkeen miekoillaan joukoittain sieltä turvaa etsineitä juutalaisia. Veri vuosi virtanaan alas temppelin portaita. Tuhansittain juutalaisia sai surmansa. Yli taistelun pauhun kuultiin huutoja: »Ikabod» kunnia on kadonnut. {AO7 24.2}

»Titus havaitsi, että sotamiesten raivoa oli mahdotonta hillitä. Upseeriensa seurassa hän ryhtyi tarkastelemaan pyhän rakennuksen sisustusta. Sen loisto sai heidät hämmästymään, ja koska liekit eivät olleet vielä ehtineet tunkeutua sisälle pyhäkköön, hän teki viimeisen yrityksen sen pelastamiseksi. Hän juoksi ulos ja kehotti uudelleen sotamiehiään hillitsemään tulen valtaa. Sadanpäämies Liberalis turvautui virkasauvaansa saadakseen alaisensa tottelemaan, mutta juutalaisia kohtaan tunnettu katkera vihamielisyys, taistelun synnyttämä kiihko ja sammumaton ryöstövimma pakottivat keisarillisenkin arvovallan väistymään. Sotilaat näkivät kaiken ympärillään loistavan kullasta, josta liekkien villi loimu heijastui häikäisevänä katselijain silmiin. He kuvittelivat, että pyhäkköön oli varastoitu määrättömiä aarteita. Joku sotilas tunki huomaamatta palavan soihdun oven saranoiden väliin, ja hetkessä koko rakennus oli liekkien vallassa. Läpitunkematon savu ja tuli pakotti upseerit perääntymään, ja ylväs rakennus jätettiin oman onnensa nojaan. {AO7 24.3}

»Se oli kauheaa katseltavaa roomalaisille mitä sitten juutalaisille! Koko kaupunkia hallinneen kukkulan laki hehkui kuin palava tulivuori. Rakennus toisensa jälkeen luhistui hirvittävällä ryskeellä peittyen raivoisiin liekkeihin. Setrikatot muuttuivat tulimereksi, tornien kultaiset huiput hohtivat hehkuvan punaisina ja porttien torneista kohosi korkeita tulija savupatsaita. Liekkien loimu valaisi läheiset kukkulat, joiden rinteillä nähtiin tummien ihmisryhmien seuraavan kauhun ja tuskan valtaamina hävityksen edistymistä. Yläkaupungin muureilla ja kukkuloilla oli joukkoja, toiset kuoleman tuskasta kalpeina, toiset huutamassa voimattomina kostoa. Sinne tänne juoksevien roomalaisten sotilaiden huudot ja liekkeihin menehtyvien kapinallisten raivokkaat valitukset sekoittuivat tulen pauhuun ja putoilevien rakennushirsien ryskeeseen. Vuorten kaiut vastasivat ja kukkuloilla seisovien ihmisten huudot kantautuivat kaupunkiin. Muureilta kuului parkua ja valitusta. Nälän näännyttämät miehet kokosivat viimeiset voimansa epätoivoisiin tuskanhuutoihin. {AO7 25.1}

»Verilöyly kaupungin sisäpuolella oli vielä hirvittävämpi kuin ulkopuolelle näkyi. Miehet ja naiset, vanhat ja nuoret, papit ja kapinoitsijat, sekä vastarintaa tekevät että armoa

anovat - kaikki tapettiin ilman erotusta. Surmattuja oli enemmän kuin surmaajia. Sotamiesten oli kavuttava ruumisröykkiöiden yli voidakseen jatkaa hävitystyötään.»3 {AO7 25.2}

Temppelin hävityksen jälkeen koko kaupunki joutui pian roomalaisten käsiin. Juutalaisten johtomiehet jättivät valloittamattomat torninsa, ja Titus sai ne tyhjinä haltuunsa. Hän katseli niitä hämmästyneenä ja selitti, että Jumala oli antanut ne hänen käsiinsä, sillä mitkään silloiset sota-aseet olivatpa ne miten voimakkaita tahansa - eivät olisi kyenneet niitä valloittamaan. Sekä temppeli että koko kaupunki revittiin perustuksiaan myöten, ja maaalue, jolla temppeli oli sijainnut, kynnettiin pelloksi (Jer. 26: 18). Piirityksen ja sitä seuranneen teurastuksen aikana yli miljoona ihmistä sai surmansa. Jäljelle jääneet vietiin vankeuteen, myytiin orjiksi, raahattiin Roomaan juhlistamaan voittajan riemukulkuetta, heitettiin villipetojen eteen amfiteatterien areenoille tai karkotettiin kodittomiksi vaeltajiksi eri puolille maailmaa. {AO7 25.3}

Juutalaiset olivat takoneet itse omat kahleensa. He olivat itse täyttäneet kostonmaljan, joka heidän nyt oli juotava. Kansaansa kohdanneessa täydellisessä hävityksessä ja sitä seuranneen hajotuksen vaivoissa he vain niittivät sitä satoa, jota olivat omin käsin kylväneet. Profeetta sanoo: »Se on sinun turmiosi, Israel, että olet minua vastaan, joka olen sinun apusi», »sillä sinä olet kompastunut rikoksiisi» (Hoosea 13: 9; 14: 1). Juutalaisten kärsimykset selitetään usein johtuviksi Jumalan suoranaisesti määräämästä rangaistuksesta. Tällä tavoin suuri pettäjä pyrkii peittämään omaa työtään. Juutalaiset olivat itsepintaisesti hylkäämällä Jumalan rakkauden ja armon pakottaneet Jumalan poistamaan suojeluksensa heidän yltään, ja saatanan sallittiin hallita heitä mielensä mukaan. Jerusalemin hävityksen yhteydessä suoritetut kauheat julmuudet ovat osoituksena siitä, miten saatana kohtelee hänen johtoonsa antautuvia. {AO7 26.1}

Maailman tulevaisuus Jerusalemin kohtalon valossa

Emme tiedä, miten suuressa kiitollisuuden velassa olemme Kristukselle siitä rauhasta ja suojeluksesta, jota saamme nauttia. Jumalan pidättävät voimat estävät ihmiskuntaa joutumasta täysin saatanan hallintaan. Tottelemattomilla ja kiittämättömillä on suuri syy kiittää Jumalaa hänen armostaan ja pitkämielisyydestään, jota hän on osoittanut pitämällä kurissa paholaisen turmiollisia voimia. Mutta ihmisten ylittäessä jumalallisen pitkämielisyyden rajat esteet poistetaan. Jumala ei kohtele syntistä kuin pyöveli, joka odottaa saavansa panna rangaistuksen täytäntöön, vaan hän jättää armonsa hylkääjät oman onnensa nojaan, niittämään mitä ovat kylväneetkin. Jokainen vähäisenkin valon hylkääminen, jokainen varoituksen väheksyminen, jokainen synnillisten halujen tyydyttäminen, jokainen Jumalan lain rikkominen on kylvöä, joka tuottaa kerran varman sadon. Jumalan Henki, jota päättävästi vastustetaan, vetäytyy lopulta pois syntisen luota, ja jäljelle ei jää mitään voimaa pitämään kurissa sielun pahoja taipumuksia eikä mitään suojaa saatanan vihaa vastaan. Jerusalemin hävitys on pelottavan vakava varoitus kaikille niille,

jotka leikittelevät jumalallisilla armon tarjouksilla ja vastustavat jumalallisen rakkauden vetoomuksia. Milloinkaan ei ole annettu selvempää todistusta Jumalan vihasta syntiä kohtaan ja syyllisiä kohtaavasta varmasta rangaistuksesta. {AO7 26.2}

Vapahtajan ennustus Jerusalemia kohtaavasta tuhosta tulee täyttymään toisellakin tavalla, josta tuo hirvittävä hävitys oli vain kalpea varjo. Valitun kaupungin kohtalossa voimme nähdä Jumalan armon hylänneen ja hänen lakinsa maahan polkeneen maailman kohtalon. Kertomus siitä inhimillisestä kurjuudesta, jota maa on joutunut todistamaan pitkien, rikosten tahraamien vuosisatojensa aikana, on synkkää luettavaa. Sydän täyttyy tuskalla ja mieli masentuu sitä mietiskellessä. Taivaan arvovallan hylkäämisen seuraukset ovat olleet hirvittävät. Mutta tulevaisuuden näkymät ovat vielä synkemmät. Mitä ovat menneen historian päivät, kapinat, taistelut ja vallankumoukset, »kaikki taistelun pauhussa tallatut sotakengät ja verellä tahratut vaipat» (Jes. 9: 4) verrattuina sen päivän kauhuihin, jolloin Jumalan Henki lopullisesti jättää rikollisen ihmiskunnan eikä enää pidättele intohimojen ja saatanallisen raivon purkauksia! Silloin maailma saa nähdä selvemmin kuin milloinkaan ennen saatanan hallinnan seuraukset. {AO7 27.1}

Mutta tuona aikana, kuten Jerusalemin hävityksen päivinäkin, Jumalan kansa tullaan vapauttamaan, kaikki jotka ovat kirjoitetut elävien lukuun (Jes. 4: 3). Kristus on ilmoittanut tulevansa toisen kerran kokoamaan uskolliset palvelijansa luokseen: »Silloin kaikki maan sukukunnat parkuvat; ja he näkevät Ihmisen Pojan tulevan taivaan pilvien päällä suurella voimalla ja kirkkaudella. Ja hän lähettää enkelinsä suuren pasunan pauhatessa, ja he kokoavat hänen valittunsa neljältä ilmalta, taivasten ääristä hamaan toisiin ääriin» (Matt. 24: 30, 31). Silloin ne, jotka eivät ole olleet evankeliumille kuuliaisia, tulevat tuhotuiksi hänen suunsa henkäyksellä ja hänen tulemuksensa ilmestyksellä (2 Tess. 2: 8). Muinaisen Israelin tavoin jumalattomat tuhoavat itse itsensä, kompastuvat omaan jumalattomuuteensa. Koska he ovat eläneet synnissä, he ovat joutuneet niin eroon Jumalasta ja heidän olemuksensa on niin turmeltunut, että hänen kirkkautensa ilmestyminen on heille kuluttavaa tulta. {AO7 28.1}

Varokoot ihmiset väheksymästä. Kristuksen sanojen sisältämää opetusta. Samoin kuin Jeesus varoitti opetuslapsiaan Jerusalemin hävityksestä ja antoi heille merkin lähestyvästä tuhosta, jotta he voisivat pelastautua, hän on varoittanut maailmaa lopullisen hävityksen päivästä ja antanut sille merkkejä sen lähestymisestä, jotta kaikki jotka tahtovat voisivat paeta tulevaa vihaa. Jeesus sanoo: »Ja on oleva merkit auringossa ja kuussa ja tähdissä, ja ahdistus kansoilla maan päällä» (Luuk. 21: 25; Matt. 24: 29; Mark 13: 24-26; Ilm. 6: 12-17). Niiden, jotka näkevät nämä hänen tulemuksensa airuet, tulisi tietää, »että se on lähellä, oven edessä» (Matt. 24: 33). »Valvokaa siis» kuuluvat hänen varoittavat sanansa (Mark. 13: 35). Ne, jotka ottavat varoituksesta vaarin, eivät jää pimeyteen, niin että se päivä heidät yllättäisi. Mutta niille, jotka eivät valvo, »Herran päivä tulee niinkuin varas yöllä» (1 Tess. 5: 2-5). {AO7 28.2}

Maailma ei ole sen halukkaampi vastaanottamaan tälle ajalle kuuluvaa sanomaa kuin juutalaiset Jerusalemia koskevaa varoitusta. Tulipa Jumalan päivä milloin tahansa, se tulee jumalattomille odottamatta. Elämän edetessä totuttua rataansa, ihmisten kiinnittäessä kaiken huomionsa huvituksiinsa, toimiinsa, kaupankäyntiin ja rahan hankkimiseen, uskonnollisten johtajien ylistäessä maailman kehitystä ja valistuneisuutta, kansojen ollessa tuudittautuneina väärään varmuuteen yllättää huolettomat jumalattomat äkkiä perikato, niin kuin varas keskiyöllä vartioimattoman asumuksen, »eivätkä he pääse pakoon». {AO7 28.3}

Luku 2—Vainojen tuli

Jeesuksen ilmoittaessa opetuslapsilleen Jerusalemin kohtalon ja toisen adventin tapahtumat hän samalla kertaa ennusti myös niistä kokemuksista, jotka kohtaisivat hänen kansaansa siitä ajasta lähtien, jolloin hänet otettaisiin heiltä pois, aina siihen asti, kun hän palaisi kunniassaan ja kirkkaudessaan heitä vapauttamaan. Öljymäeltä Vapahtaja saattoi nähdä ne myrskytuulet, jotka olivat puhaltamaisillaan apostolisen seurakunnan ylle. Ja etäämpänä tulevaisuudessa hänen silmänsä näki raivoisan, tuhoa tuovan rajumyrskyn, joka raastaisi hänen seuraajiaan tulevina vainon synkkinä aikakausina. Muutamin lyhyin mutta merkittävin lausein hän ennusti, miten tämän maailman hallitsijat tulisivat kohtelemaan Jumalan seurakuntaa (Matt. 24: 9, 21, 22). Kristuksen seuraajien olisi kuljettava samaa nöyryytysten, häpeän ja kärsimysten polkua, jota heidän Mestarinsakin oli kulkenut. Sama viha, joka kohdistui maailman Vapahtajaan, kohtaisi myös kaikkia niitä, jotka uskovat hänen nimeensä. {AO7 29.1}

Rooman valtion toimeenpanemat vainot

Varhaisen seurakunnan historia todistaa, että Vapahtajan sanat ovat toteutuneet. Maan ja syvyyden voimat järjestäytyivät Kristuksen seuraajia ja siten häntä itseään vastaan. Pakanuus näki, että jos evankeliumi voittaisi, se merkitsisi sen temppeleiden ja alttareiden häviötä. Siksi se yhdisti voimansa tuhotakseen kristinuskon. Vainon tulet sytytettiin. Kristityiltä riistettiin heidän omaisuutensa ja heidät ajettiin ulos kodeistaan. He saivat kestää »monet kärsimysten kilvoitukset» (Hebr. 10: 32). He saivat »kokea pilkkaa ja ruoskimista, vieläpä kahleita ja vankeutta» (Hebr. 11: 36). Hyvin monet joutuivat sinetöimään todistuksensa verellään. Ylimykset ja orjat, rikkaat ja köyhät, oppineet ja oppimattomat, kaikki surmattiin armotta. {AO7 29.2}

Nämä vainot, jotka Nero aloitti Paavalin marttyyrikuoleman aikoihin, jatkuivat enemmän tai vähemmän raivokkaina vuosisatoja. Kristittyjä syytettiin valheellisesti mitä kammottavimmista rikoksista, ja heidän selitettiin olevan syynä suuriin onnettomuuksiin: nälänhätään, ruttoon ja maanjäristyksiin. Heidän jouduttuaan yleisen vihan ja epäluulojen kohteiksi monet olivat valmiit - maallisten etujen tähden - kavaltamaan viattomia. Heidät tuomittiin valtiota vastustavina kapinoitsijoina, uskonnon vihollisina ja yhteiskunnan vaivana. Heitä heitettiin joukoittain villipetojen eteen tai poltettiin elävinä amfiteatterien areenoilla. Muutamia ristiinnaulittiin, toisia käärittiin villieläinten nahkoihin ja työnnettiin areenoille koirien raadeltaviksi. Heidän rangaistuksensa muodosti usein yleisten juhlatilaisuuksien pääasiallisimman huvin. Suuret kansanjoukot kerääntyivät nauttimaan näytelmästä ja tervehtivät marttyyrien kuolinkamppailua nauruin ja kättentaputuksin. {AO7 29.3}

Mistä tahansa Kristuksen seuraajat etsivätkin turvapaikkaa, sieltä heitä metsästettiin kuin petoeläimiä. Heidän oli pakko etsiä piilopaikkoja autioilta ja yksinäisiltä seuduilta. »He ovat

kierrelleet ympäri puutteenalaisina, ahdistettuina, pahoinpideltyinä - he, jotka olivat liian hyviä tälle maailmalle he ovat harhailleet erämaissa ja vuorilla ja luolissa ja maakuopissa» (Hebr. 11: 37, 38). Katakombit tarjosivat suojan tuhansille. Rooman kukkuloiden alle, kaupungin ulkopuolelle, oli kaivettu pitkiä käytäviä, ja niiden pimeä, mutkikas verkosto ulottui monia kilometrejä kaupungin muurien ulkopuolelle. Näihin maanalaisiin pakopaikkoihin Kristuksen seuraajat hautasivat vainajansa; niistä he myös vainojen ja lainsuojattomuutensa aikana löysivät kotinsa. Kun suuri elämän Antaja kerran herättää ne, jotka ovat hyvän taistelun taistelleet, monet Kristuksen tähden marttyyrikuoleman kärsineet nousevat ylös noista synkistä loukoista. {AO7 30.1}

Evankeliumi leviää vainosta huolimatta

Ankarimpienkin vainojen aikana nämä Jeesuksen todistajat säilyttivät uskonsa tahrattomana. Vaikka heiltä riistettiin elämän välttämättömimmätkin ehdot, vieläpä auringonvalokin, ja heidän oli pidettävä maan pimeää mutta ystävällistä helmaa kotinaan, he eivät lausuneet yhtäkään valituksen sanaa. Uskon, kärsivällisyyden ja toivon sanoilla he rohkaisivat toisiaan kestämään puutetta ja kärsimyksiä. Kaikkien maallisten lahjojen menetys ei saanut heitä kieltämään uskoaan Kristukseen. Koettelemukset ja vainot johtivat heitä vain lähemmäksi luvattua lepoa ja palkintoa. {AO7 31.1}

Kuten Jumalan palvelijat muinoin hekin »ovat antaneet kiduttaa itseään eivätkä ole ottaneet vastaan vapautusta, että saisivat paremman ylösnousemuksen» (Hebr. 11: 35). He muistelivat Mestarinsa sanoja, joiden mukaan heidän tulisi iloita joutuessaan vainottaviksi Kristuksen tähden ja että heidän palkkansa tulisi olemaan suuri taivaissa, sillä samoin oli vainottu profeettojakin ennen heitä. He iloitsivat siitä, että heidät katsottiin arvollisiksi kärsimään totuuden tähden, ja voittolaulut kohosivat räiskyvien liekkien keskeltä. Katsoessaan uskossa ylöspäin he näkivät Kristuksen ja enkeleiden taivaan kartanoissa seuraavan mitä syvimmin kiinnostuneina ja myötätuntoisina heidän lujuuttaan. Jumalan valtaistuimelta kuului ääni: »Ole uskollinen kuolemaan asti, niin minä annan sinulle elämän kruunun» (Ilm. 2:10). {AO7 31.2}

Saatanan yritykset tuhota Kristuksen seurakunta väkivalloin osoittautuivat tuloksettomiksi. Suuri taistelu, jossa nämä Jeesuksen opetuslapset uhrasivat henkensä, ei päättynyt näiden uskollisten valonkantajien kaatuessa vartiopaikalleen. Tappio merkitsi heille voittoa. Jumalan työntekijät surmattiin, mutta hänen työnsä eteni. Evankeliumi jatkoi leviämistään ja sen kannattajat lisääntyivät. Se valloitti alueita, joihin Rooman kotkatkaan eivät kyenneet lentämään. Eräs kristitty, joka nuhteli pakanallisia hallitsijoita siitä, että nämä kehottivat jatkamaan vainoa, sanoi: Te voitte »tappaa meitä, kiduttaa meitä, tuomita meitä. -- Teidän vääryytenne on todiste meidän viattomuudestamme. -- Eikä teidän julmuutenne hyödytä mitään». Se oli vain omiaan tuomaan toisia heidän joukkoonsa. »Mitä enemmän meitä surmaatte, sitä enemmän joukkomme kasvaa; kristittyjen veri on siemen.»4 {AO7 31.3}

Tuhansia heitettiin vankeuteen ja surmattiin, mutta toisia astui esiin täyttämään heidän paikkansa. Kristus vahvisti niitä, jotka joutuivat uskonsa tähden kärsimään marttyyrikuoleman, ja luki heidät voittajien joukkoon. He olivat taistelleet hyvän taistelun, ja Kristuksen saapuessa he saavat vastaanottaa kirkkauden kruunun. Heidän kohtaamansa kärsimykset lähensivät heitä toisiinsa ja Lunastajaansa. Heidän elämänsä esimerkki ja heidän kuolemansa todistus merkitsivät jatkuvaa todistusta totuuden puolesta; ja kun vähiten saatettiin odottaa, saatanan alamaiset jättivät hänen palvelemisensa ja astuivat Kristuksen lipun alle. {AO7 32.1}

Pakanuus soluttautuu kristinuskoon

Tämän vuoksi saatana suunnitteli tehostaa taisteluaan Jumalan hallitusta vastaan asettamalla oman lippunsa kristilliseen seurakuntaan. Jos Kristuksen seuraajat onnistuttaisiin pettämään ja heitä voitaisiin estää miellyttämästä Jumalaa, niin heidän voimansa, mielenlujuutensa ja kestävyytensä pettäisivät ja he muodostaisivat helpon saaliin. {AO7 32.2}

Suuri vastustaja yritti nyt saavuttaa viekkaudella sen, mitä hän ei ollut onnistunut saamaan väkivalloin. Vaino lakkasi, ja sen sijaan astuivat ajallisen menestyksen ja maallisen kunnian vaaralliset viettelykset. Epäjumalanpalvelijat omaksuivat osan kristillisestä uskosta, vaikka he samalla hylkäsivät toisia tärkeitä totuuksia. He tunnustivat vastaanottavansa Jeesuksen Jumalan Poikana ja uskovansa hänen kuolemaansa ja ylösnousemukseensa, mutta heillä ei ollut todellista synnintuntoa eivätkä he tunteneet tarvitsevansa parannusta tai sydämen muutosta. Tehtyään omalta puoleltaan myönnytyksiä he ehdottivat, että kristityt tekisivät samoin, jotta kaikki voisivat yhtyä uskossaan Kristukseen. {AO7 32.3}

Hirvittävä vaara uhkasi nyt seurakuntaa. Tämän rinnalla vankeus, kidutukset, tuli ja miekka olivat olleet siunauksia. Muutamat kristityistä seisoivat lujina. He selittivät, etteivät voineet ryhtyä sovitteluihin. Toiset taas suositelivat, että muutamista uskonkohdista luovuttaisiin tai niitä mukailtaisiin ja liityttäisiin niihin, jotka olivat omaksuneet osan kristinuskosta. Heidän mielestään näin saatettaisiin helpottaa viimeksimainittujen täydellistä kääntymistä. Tämä oli syvän tuskan aikaa Kristuksen uskollisille seuraajille. Valekristillisyyden viittaan pukeutuneena saatana oli hiipimässä seurakuntaan turmellakseen sen uskon ja kääntääkseen mielet pois totuuden sanasta. {AO7 32.4}

Useimmat kristityistä suostuivat lopulta alentamaan tasoa, ja kristinusko ja pakanuus solmivat keskenään liiton. Vaikka epäjumalien palvelijat väittivät olevansa kääntyneitä ja liittyivät seurakuntaan, he siitä huolimatta riippuivat kiinni epäjumalanpalveluksessaan vaihtaen vain palvontansa kohteet Jeesuksen, Marian ja pyhimysten kuviin. Epäjumalanpalveluksen löyhkäävä hapatus, jota tällä tavoin pääsi seurakuntaan, jatkoi turmiollista työtään. Epäterveet opit, taikauskoiset juhlamenot ja epäjumaliset seremoniat saivat jalansijaa seurakunnan uskonkäsityksissä ja jumalanpalveluksessa. Kristuksen seuraajien liittyessä epäjumalanpalvelijoihin kristinusko turmeltui ja seurakunta menetti

puhtautensa ja voimansa. Oli kuitenkin muutamia, jotka eivät antaneet näiden erehdysten johtaa itseään harhaan. He pysyivät uskollisina totuuden Alkuunpanijalle ja palvelivat yksin Jumalaa. {AO7 32.5}

Kristuksen seuraajiksi tunnustautuvien joukossa on aina ollut kaksi luokkaa. Toisten tutkiessa Vapahtajan elämää ja pyrkiessä innokkaasti korjaamaan virheitään ja seuraamaan Esikuvaansa toiset karttavat selviä, käytännöllisiä totuuksia, jotka paljastavat heidän erheensä. Parhaimmassakaan tilassaan seurakunta ei muodostunut pelkästään uskollisista, puhtaista ja vilpittömistä. Vapahtaja opetti, ettei tahallisesti syntiin antautuvia tulisi ottaa seurakunnan jäsenyyteen. Kuitenkin hän liitti yhteyteensä miehiä, joilla oli luonteen virheitä, ja salli heidän päästä osallisiksi opetuksistaan ja esimerkistään, jotta heillä olisi tilaisuus nähdä virheensä ja korjata ne. Kahdentoista apostolin joukossa oli kavaltaja. Juudas otettiin vastaan hänen luonteensa puutteista huolimatta, ei niiden tähden. Hänet liitettiin opetuslapsijoukkoon, jotta hän Kristuksen opetuksen ja esimerkin avulla oppisi näkemään, millainen on kristillinen luonne, ja että hän omat erheensä havaittuaan katuisi ja jumalallisen armon avulla puhdistaisi sielunsa »totuuden kuuliaisuudessa». Mutta Juudas ei vaeltanut valossa, jonka suotiin armollisesti loistaa hänen tielleen. Antautumalla syntiin hän kutsui luokseen saatanan kiusaukset. Hänen luonteensa pahat piirteet tulivat vallitseviksi. Hän antoi mielensä pimeyden voimien hallintaan. Hän närkästyi, kun häntä nuhdeltiin hänen virheistään, ja siten hän tuli houkutelluksi tekemään kauhistuttavan rikoksensa, pettämään Mestarinsa. Samalla tavoin kaikki, jotka hellivät pahaa ulkonaisen jumalisuuden varjolla, vihaavat niitä, jotka häiritsevät heidän rauhaansa tuomitsemalla heidän syntisen vaelluksensa. Sopivan tilaisuuden tullen he Juudaksen tavoin kavaltavat ne, jotka heidän parastaan ajatellen ovat heitä ojentaneet. {AO7 33.1}

Apostolit erottivat seurakunnasta ne, jotka esiintyivät jumalisina vaikka salassa suosivat syntiä. Ananias ja Safiira menettelivät petollisesti uskotellessaan antavansa Jumalalle kokonaisen uhrin, vaikka ahneudessaan pidättivätkin siitä osan itselleen. Totuuden Henki ilmaisi apostoleille näiden teeskentelijöiden todellisen luonteen, ja Jumalan tuomiot puhdistivat seurakunnan tästä häpeätahrasta. Tämä selvä osoitus Kristuksen kaikkinäkevän Hengen vaikutuksesta seurakunnassa herätti kauhua ulkokultailijoiden ja pahantekijöiden keskuudessa. He eivät voineet kauan olla niiden yhteydessä, jotka käytökseltään ja mielenlaadultaan olivat uskollisia Kristuksen edustajia. Ja kun koetukset ja vainot kohtasivat hänen seuraajiaan, vain ne, jotka olivat halukkaita hylkäämään kaiken muun totuuden tähden, halusivat tulla hänen opetuslapsikseen. Tällä tavoin seurakunta pysyi suhteellisen puhtaana niin kauan kuin vainoa jatkui. Mutta kun se päättyi, seurakuntaan liittyi vähemmän innokkaita ja pyhittyneitä käännynnäisiä, ja niin aukeni saatanalle mahdollisuus saada siellä jalansijaa. {AO7 33.2}

Mutta valon Ruhtinaan ja pimeyden ruhtinaan välillä ei ole olemassa mitään yhteyttä, eikä sitä voi olla myöskään heidän seuraajiensa välillä. Kun kristityt suostuivat yhtymään niihin, jotka olivat vain puoleksi kääntyneet pakanuudestaan, he astuivat tielle, joka johti

yhä kauemmaksi totuudesta. Saatana riemuitsi siitä, että oli onnistunut pettämään niin suuren joukon Kristuksen seuraajia. Sitten hän kohdisti näihin vielä enemmän voimiaan ja innoitti heitä vainoamaan niitä, jotka pysyivät uskollisina Jumalalle. Ketkään toiset eivät osanneet niin hyvin vastustaa todellista kristillistä uskoa kuin ne, jotka olivat kerran olleet sen puolustajia. Nämä luopiokristityt yhdessä puolipakanallisten veljiensä kanssa ryhtyivät taistelemaan Kristuksen opin tärkeimpiä kohtia vastaan. {AO7 34.1}

Tämä merkitsi epätoivoista taistelua niille, jotka tahtoivat pysyä uskollisina ja lujasti vastustaa papin vaatteisiin verhottuina kirkkoon tuotuja petoksia ja kauhistuksia. Raamattua ei tunnustettu uskon ainoaksi ohjeeksi. Uskonnonvapauden periaatetta pidettiin harhaoppina ja sen puolustajia vihattiin ja ajettiin maanpakoon. {AO7 35.1}

Pitkän ja ankaran taistelun jälkeen nuo harvat uskolliset päättivät katkaista kaiken yhteyden luopuneeseen kirkkoon, mikäli se edelleen kieltäytyisi puhdistautumasta valheesta ja epäjumalanpalveluksesta. He näkivät eron ehdottoman välttämättömäksi, mikäli halusivat seurata Jumalan sanaa. He eivät uskaltaneet suvaita harhaoppeja, jotka olisivat kohtalokkaita heidän omalle sielulleen, tai näyttää esimerkkiä, joka vaarantaisi heidän lastensa ja lastensa lasten uskon. Rauhan ja yhteyden turvaamiseksi he olivat valmiit tekemään mitä tahansa myönnytyksiä, kunhan ne eivät koskisi heidän uskollisuuttaan Jumalaa kohtaan; mutta he tajusivat, että rauhakin olisi liian kalliisti ostettu, jos sen vuoksi olisi uhrattava periaatteet. Jos yhteys voitaisiin säilyttää vain totuuden ja vanhurskauden kustannuksella, he valitsivat mieluummin erimielisyyden ja vaikkapa taistelun. {AO7 35.2}

Kristittyjen vainon ongelma

Sekä seurakunnalle että maailmalle olisi hyväksi, jos ne periaatteet, jotka innoittivat näitä sankarillisia sieluja, heräisivät uudelleen eloon Jumalan lapsiksi tunnustautuvien keskuudessa. Oppeihin, jotka ovat kristillisen uskon peruspylväitä, suhtaudutaan huolestuttavan välinpitämättömästi. Käsitys, jonka mukaan ne eivät lopulta olekaan niin elintärkeitä, voittaa alaa. Tämä asenne on omiaan tukemaan saatanan toimintaa, niin että vääriä teorioita ja tuhoisia harhaoppeja, joita menneitten aikojen uskolliset henkensä uhalla paljastivat ja vastustivat, pidetään nyt tuhansien Kristuksen seuraajiksi tunnustautuvien keskuudessa suosiossa. {AO7 35.3}

Varhaiset kristityt olivat todella erikoislaatuista kansaa. Heidän moitteeton käytöksensä ja horjumaton uskonsa oli alituinen nuhde, joka häiritsi syntisen rauhaa. Lukumäärältään vähäisinä, ilman rikkautta, asemaa tai arvonimiä he olivat väärintekijöiden kauhuna kaikkialla, missä heidän luonteensa ja oppinsa tunnettiin. Siksi jumalattomat vihasivat heitä, kuten Kain vihasi Aabelia. Samasta syystä kuin Kain murhasi Aabelin ne, jotka yrittivät poistaa Pyhän Hengen hillitsevän vaikutuksen, tappoivat Jumalan kansaa. Samasta syystä juutalaiset hylkäsivät ja ristiinnaulitsivat Vapahtajansa koska hänen luonteensa pyhyys ja puhtaus oli jatkuvana nuhteena heidän itsekkyydelleen ja turmeltuneisuudelleen. Kristuksen

päivistä tähän asti hänen uskolliset opetuslapsensa ovat herättäneet vihaa ja vastustusta niissä, jotka rakastavat ja seuraavat synnin teitä. {AO7 36.1}

Miten sitten evankeliumia voidaan nimittää rauhan sanomaksi? Kun Jesaja ennusti Messiaan syntymän, hän käytti hänestä nimeä »Rauhan Ruhtinas». Kun enkelit ilmoittivat paimenille, että Jeesus oli syntynyt, he lauloivat Beetlehemin ketojen yllä: »Kunnia Jumalalle korkeuksissa, ja maassa rauha ihmisten kesken, joita kohtaan hänellä on hyvä tahto!» (Luuk. 2: 14). Ilmeinen ristiriita näyttää vallitsevan näiden profeetallisten ilmoitusten ja Jeesuksen sanojen välillä: »En ole tullut tuomaan rauhaa, vaan miekan» (Matt. 10: 34). Oikein ymmärrettynä niiden kesken vallitsee kuitenkin sopusointu. Evankeliumi on rauhan sanoma. Kristinusko levittäisi rauhaa, sopusointua ja onnea yli koko maailman, jos sen sanoma vastaanotettaisiin ja sitä seurattaisiin. Kristuksen uskonto liittää läheiseen veljesyhteyteen kaikki, jotka vastaanottavat sen opetukset. Kristuksen tehtävän tarkoituksena oli saada aikaan sovinto sekä ihmisen ja Jumalan välillä että ihmisten keskinäisissä suhteissa. Mutta suurimmalta osaltaan maailma on saatanan, Kristuksen katkerimman vihollisen, hallinnassa. Evankeliumi tarjoaa ihmisille elämän periaatteita, jotka ovat täysin vastakkaisia heidän omille tavoilleen ja toiveilleen, ja he nousevat kapinaan sitä vastaan. He vihaavat puhtautta, joka paljastaa ja tuomitsee heidän syntinsä, ja he vainoavat ja hävittävät niitä, jotka julistavat heille sen oikeudenmukaisia ja pyhiä vaatimuksia. Tässä mielessä koska sen korostamat totuudet herättävät vihaa ja riitaa evankeliumia kutsutaan miekaksi. {AO7 36.2}

Salaperäinen kaitselmus, joka sallii vanhurskaiden kärsiä vainoa syntisten käsissä, on hämmentänyt monien uskossaan heikkojen mieltä. Muutamat ovat jopa valmiit luopumaan luottamuksestaan Jumalaan, koska hän sallii mitä halpamaisimpien ihmisten menestyä, samalla kun parhaimmat ja puhtaimmat joutuvat heidän ahdistamikseen ja kiduttamikseen. Saatetaan kysyä, miten Jumala, joka on vanhurskas, armollinen ja kaikkivoipa, sallii sellaista vääryyttä ja sortoa. Meillä ei ole mitään tekemistä tämän kysymyksen kanssa. Jumala on antanut meille kylliksi todisteita rakkaudestaan, eikä meidän tule epäillä hänen hyvyyttään, vaikka emme ymmärtäisikään hänen kaitselmuksensa menettelytapoja. Nähdessään etukäteen epäilykset, jotka painaisivat opetuslasten mieltä koettelemusten ja pimeyden päivinä, Jeesus sanoi heille: »Muistakaa se sana, jonka minä teille sanoin: ’Ei ole palvelija herraansa suurempi’. Jos he ovat minua vainonneet, niin he teitäkin vainoavat» (Joh. 15: 20). Jeesus kärsi meidän edestämme enemmän kuin yksikään hänen seuraajansa on joutunut kärsimään jumalattomien julmuudesta. Ne, jotka ovat kutsutut osallistumaan vainoihin ja marttyyrikuolemaan, kulkevat vain Jumalan rakkaan Pojan askelissa. {AO7 36.3}

»Ei Herra viivytä lupauksensa täyttämistä» (2 Piet. 3: 9). Hän ei unohda eikä hylkää lapsiaan. Mutta hän sallii jumalattomien ilmaista todellisen luonteensa, jotta yksikään, joka tahtoo tehdä hänen tahtonsa, ei tulisi heidän vuokseen petetyksi. Toisaalta vanhurskaat asetetaan kärsimysten ahjoon, jotta he itse puhdistuisivat, jotta heidän esimerkkinsä saisi

toisia vakuuttuneiksi uskon ja jumalisuuden todellisuudesta, ja myös siksi, että heidän vakaa vaelluksensa olisi tuomioksi jumalattomille ja epäuskoisille. {AO7 37.1}

Jumala sallii jumalattomien menestyä ja ilmaista vihamielisyytensä häntä kohtaan, jotta kun he ovat täyttäneet syntiensä mitan kaikki näkisivät heidän täydellisessä hävittämisessään hänen oikeudenmukaisuutensa ja armonsa. Jumalan koston päivä lähenee nopeasti, ja sen tultua kaikki, jotka ovat rikkoneet hänen lakiaan ja vainonneet hänen kansaansa, saavat oikeudenmukaisen rangaistuksen teoistaan. Silloin rangaistaan jokainen Jumalan uskollisiin kohdistunut epäoikeudenmukaisuus tai julmuus aivan samoin kuin jos se olisi tehty Kristukselle itselleen. {AO7 37.2}

On toinen, vielä tärkeämpi kysymys, jonka tulisi herättää nykyajan seurakuntien huomiota. Apostoli Paavalin sanojen mukaan »kaikki, jotka tahtovat elää jumalisesti Kristuksessa Jeesuksessa, joutuvat vainottaviksi» (2 Tim. 3:12). Mistä sitten johtuu, että vainon tulet näyttävät suurelta osin sammuneen? Ainoana syynä on se, että kirkko on mukautunut maailman tasolle eikä sen tähden herätä mitään vastustusta. Meidän päiviemme yleiselle uskonnolle ei ole luonteenomaista se pyhyys ja puhtaus, joka oli ominaista kristilliselle uskolle Jeesuksen ja apostolien päivinä. Kristinusko on maailman suosiossa, koska se on tehnyt kompromisseja synnin kanssa, koska Jumalan sanan suuriin totuuksiin suhtaudutaan niin välinpitämättömästi, koska kirkossa on niin vähän elävää jumalisuutta. Herätköön varhaisen seurakunnan usko ja voima uuteen eloon; silloin herää myös vainon henki, ja vainon tulet syttyvät jälleen. {AO7 37.3}

Luku 3—Hengellisen pimeyden aikakausi

Apostoli Paavali ennustaa toisessa kirjeessään tessalonikalaisille suuresta luopumuksesta, joka johtaisi paavinvallan perustamiseen. Hän selittää, että Kristuksen päivä ei tule »ennenkuin luopumus ensin tapahtuu ja laittomuuden ihminen ilmestyy, kadotuksen lapsi, tuo vastustaja, joka korottaa itsensä yli kaiken, mitä jumalaksi tahi jumaloitavaksi kutsutaan, niin että hän asettuu Jumalan temppeliin ja julistaa olevansa Jumala». Edelleen apostoli varoittaa veljiään siitä, että »laittomuuden salaisuus on jo vaikuttamassa» (2 Tess. 2: 3, 4, 7). Jo tuona varhaisena ajankohtana hän näki seurakuntaan hiipivän erehdyksiä, jotka valmistaisivat tietä paaviuden kehittymiselle. {AO7 38.1}

Vähä vähältä, aluksi salaisesti ja hiljaisuudessa, sitten avoimemmin, »laittomuuden salaisuus» suoritti petollista ja häpeällistä työtään lisäten voimaansa ja vaikutusvaltaansa ihmismielten yli. Miltei huomaamatta pakanalliset tavat löysivät tiensä kristilliseen kirkkoon. Mukautumisen ja sovittelun henki väistyi hetkeksi kirkon joutuessa ankariin vainoihin pakanuuden aikana. Mutta kun vaino lakkasi ja kristinusko sai astua kuninkaiden kartanoihin ja palatseihin, se vaihtoi Kristuksen apostolien nöyrän yksinkertaisuuden pakanallisten pappien ja hallitsijoiden ylpeään komeuteen, ja Jumalan vaatimusten sijaan se asetti inhimilliset teoriat ja perinnäissäännöt. Konstantinuksen nimellinen kääntyminen neljännen vuosisadan alkupuolella herätti suurta riemua; ja maailma asteli kirkkoon vanhurskauden viittaan naamioituneena. Turmeluksen työ edistyi nyt nopeasti. Pakanuus, joka näytti joutuneen häviölle, olikin tullut voittajaksi. Sen henki hallitsi kirkossa. Sen opit, menot ja taikauskoiset käsitykset olivat yhdistyneet Kristuksen seuraajiksi tunnustautuvien uskoon ja jumalanpalvelukseen. {AO7 38.2}

Raamattua syrjivä uskontojärjestelmä

Pakanuuden ja kristinuskon välisen kompromissin tuloksena syntyi »laittomuuden ihminen», jonka profetia ennusti korottavan itsensä Jumalan yläpuolelle ja häntä vastaan. Tuo jättiläismäinen väärän uskonnon järjestelmä on saatanan voiman mestarinäyte, mahtava muistomerkki hänen pyrkimyksistään asettua valtaistuimelle hallitsemaan maailmaa oman tahtonsa mukaisesti. {AO7 38.3}

Saatana yritti kerran saada aikaan sovitteluratkaisun Kristuksen kanssa. Hän tuli Jumalan Pojan luo kiusausten erämaassa ja näytti tälle kaikki maailman valtakunnat ja niiden loiston. Hän tarjoutui antamaan sen kaiken Jeesuksen käsiin, mikäli tämä vain tunnustaisi pimeyden ruhtinaan herruuden. Kristus nuhteli röyhkeää kiusaajaa ja pakotti hänet poistumaan. Mutta saatana menestyy paremmin esittäessään samat kiusauksensa ihmisille. Saadakseen maallista voittoa ja kunniaa kirkko antautui etsimään maan mahtajien tukea ja suosiota, ja näin hylättyään Kristuksen se tuli viekoitelluksi tekemään liiton saatanan edustajan, Rooman piispan, kanssa. {AO7 39.1}

Rooman kirkon tärkeimpiä oppeja on se, että paavi on koko Kristuksen seurakunnan näkyvä pää, jolle kuuluu korkein valta kaikkien piispojen ja pappien yli kaikkialla maailmassa. Ja vieläkin enemmän: paaviin on sovellettu Jumalan omia arvonimiä. Häntä on kutsuttu nimellä »Herra Jumala Paavi», ja hänet on julistettu erehtymättömäksi.5 Hän vaatii kaikkien ihmisten kunnioitusta. Samaa vaatimusta, jonka saatana esitti kiusauksen erämaassa, hän yhä pitää voimassa Rooman kirkon välityksellä, ja suuret joukot ovat valmiita osoittamaan hänelle kunnioitusta. {AO7 39.2}

Mutta ne, jotka pelkäävät ja kunnioittavat Jumalaa, vastaavat tähän taivaita hipovaan röyhkeyteen samalla tavoin kuin Kristus vastasi kavalan vihollisen houkutuksiin: »Sinun pitää kumartaman Herraa, sinun Jumalaasi, ja häntä ainoata palveleman» (Luuk. 4: 8). Jumala ei ole milloinkaan antanut sanassaan pienintäkään viitettä siitä, että hän olisi määrännyt ketään ihmistä seurakuntansa pääksi. Oppi paavin yliherruudesta on täysin vastoin Raamatun opetuksia. Paavilla ei voi olla mitään valtaa Kristuksen seurakunnan yli, paitsi minkä hän on vääryydellä itselleen anastanut. {AO7 39.3}

Rooman kirkko on itsepintaisesti syyttänyt protestantteja kerettiläisyydestä ja siitä, että nämä ovat ehdoin tahdoin eronneet oikeasta seurakunnasta. Mutta nämä syytökset sopivat paremmin siihen itseensä. Se juuri laski alas Kristuksen lipun ja luopui siitä uskosta, »joka kerta kaikkiaan on pyhille annettu» (Juud. 3). {AO7 39.4}

Saatana tiesi hyvin, että pyhät kirjoitukset tekisivät ihmiset kykeneviksi havaitsemaan hänen petoksensa ja vastustamaan hänen voimaansa. Sanalla oli maailman Vapahtajakin torjunut hänen hyökkäyksensä. Jokaisen hyökkäyksen tapahtuessa Kristus kohotti ikuisen totuuden kilven sanoen: »Kirjoitettu on.» Vastustajan jokaisen ehdotuksen hän torjui Sanan voimalla ja viisaudella. Voidakseen säilyttää ihmiset valtansa alla ja lujittaakseen paavin valheherruutta saatanan täytyi pitää ihmiset tietämättöminä kirjoitusten opetuksista. Raamattu korottaisi Jumalaa ja asettaisi katoavaisen ihmisen oikeaan asemaansa; tämän vuoksi sen pyhiä totuuksia oli salattava ja poljettava maahan. Rooman kirkko omaksui tämän periaatteen. Satojen vuosien aikana Raamatun levittäminen oli kielletty. Kansaa oli kielletty lukemasta sitä kodeissa, ja selkärangattomat papit ja prelaatit tulkitsivat sen opetuksia siten, että ne tukivat heidän vaatimuksiaan. Siten paavia alettiin miltei yleisesti pitää Jumalan maanpäällisenä käskynhaltijana, jolle on annettu korkein valta sekä kirkossa että valtiossa. {AO7 39.5}

Kun erheiden paljastaja oli työnnetty syrjään, saatana työskenteli tahtonsa mukaan. Ennustuksen mukaan paavikunta pyrkisi »muuttamaan ajat ja lain» (Dan. 7: 25), eikä se hidastellutkaan aikeissaan. Jotta pakanuudesta kääntyneille tarjottaisiin jokin vastine epäjumalanpalvelukselle ja siten helpotettaisiin heidän nimellistä liittymistään kristinuskoon, kristilliseen jumalanpalvelukseen liitettiin vähitellen kuvien ja pyhäinjäännösten palvelusta. Yleisen kirkolliskokouksen määräys vahvisti lopullisesti tämän epäjumalanpalvelusmuodon. Täydentääkseen jumalatonta työtään Rooma rohkeni poistaa

Jumalan lain toisen käskyn, joka kieltää kuvien palvelemisen, ja jakaa kymmenennen käskyn kahtia säilyttääkseen käskyjen alkuperäisen lukumäärän. {AO7 40.1}

Lepopäivän muutos

Pakanuuteen myöntymisen henki aukaisi tien vielä täydellisemmälle taivaan arvovallan hylkäämiselle. Pyhittymättömien kirkonjohtajien välityksellä saatana kävi käsiksi myös neljänteen käskyyn yrittäen syrjäyttää vanhan sapatin, jonka Jumala oli siunannut ja pyhittänyt (1 Moos. 2: 2, 3), korottaakseen sen tilalle pakanoiden viettämän »auringon kunnianarvoisen päivän». Tätä muutosta ei aluksi yritetty panna toimeen avoimesti. Ensimmäisinä vuosisatoina kaikki kristityt pitivät oikeata sapattia. He vaalivat Jumalan kunniaa, ja koska he uskoivat Jumalan lain olevan muuttumaton, he puolustivat innokkaasti sen käskyjen pyhyyttä. Mutta saatana toimi välikappaleittensa kautta hyvin kavalasti toteuttaakseen aikeitaan. Jotta kansan huomio saataisiin kohdistumaan sunnuntaihin, siitä tehtiin Kristuksen ylösnousemuksen muistojuhla. Jumalanpalveluksia järjestettiin sinä päivänä, mutta silti sitä pidettiin vain virkistyspäivänä ja sapattia pidettiin yhä pyhänä. {AO7 40.2}

Valmistaakseen tietä sille työlle, jonka oli aikonut toteuttaa, saatana oli saanut juutalaiset ennen Kristuksen syntymää kuormittamaan sapatin mitä ankarimmilla säädöksillä ja siten tehnyt sen vietosta taakan. Käyttäen nyt hyväkseen sitä väärää valoa, johon oli sapatin saattanut, saatana leimasi sen halveksien juutalaiseksi asetukseksi. Kun kristityt yleisesti jatkoivat sunnuntain viettämistä riemullisena juhlana, hän johti heidät tekemään sapatista paastopäivän, synkän ja surullisen päivän, jotta he tällä tavoin voisivat osoittaa vihamielisyyttään juutalaisuutta kohtaan. {AO7 40.3}

Neljännen vuosisadan alkupuolella keisari Konstantinus julkaisi määräyksen, jolla sunnuntai tehtiin yleiseksi juhlapäiväksi koko Rooman valtakunnassa.7 Hänen pakanalliset alamaisensa pitivät auringon päivää korkeassa arvossa, ja kristitytkin kunnioittivat sitä. Keisarin tarkoituksena oli yhdistää pakanuuden ja kristinuskon ristiriitaiset pyrkimykset. Häntä innostivat tähän kirkon piispat, jotka kunnianhimonsa ja vallanjanonsa innoittamina havaitsivat, että jos sekä kristityt että pakanat viettäisivät samaa päivää, se edistäisi kristinuskon nimellistä omaksumista pakanoiden keskuudessa ja lisäisi kirkon valtaa ja kunniaa. Mutta vaikka monet Jumalaa pelkäävät kristityt saatiinkin vähitellen pitämään sunnuntaita jossain määrin pyhänä, he yhä pitivät oikeata sapattia Herran pyhäpäivänä ja viettivät sitä kuuliaisina neljännelle käskylle. {AO7 41.1}

Pääpettäjä ei ollut vielä suorittanut työtään loppuun. Hän oli päättänyt koota koko kristityn maailman lippunsa alle ja harjoittaa valtaansa käskynhaltijansa, ylpeän paavin, välityksellä, joka väitti olevansa Kristuksen edustaja. Puolittain kääntyneiden pakanoiden, kunnianhimoisten kirkonmiesten ja maailmaa rakastavien kirkon jäsenten avulla hän toteutti aikeensa. Aika ajoin pidettiin suuria kirkolliskokouksia, joihin kirkolliset arvohenkilöt kokoontuivat kaikkialta maailmasta. Miltei jokaisessa kirkolliskokouksessa Jumalan

asettamaa sapattia vähä vähältä alennettiin, samalla kun sunnuntaita vastaavasti korotettiin. Tällä tavoin pakanallista juhlaa lopulta ruvettiin kunnioittamaan jumalallisena asetuksena, kun taas Raamatun sapatti julistettiin juutalaisuuden jätteeksi ja sen pyhittäjät kirottiin. {AO7 41.2}

Suuri luopio oli onnistunut korottamaan itsensä »yli kaiken, mitä jumalaksi tahi jumaloitavaksi kutsutaan» (2 Tess. 2: 4). Hän oli rohjennut muuttaa Jumalan laissa sen ainoan käskyn, joka selvästi osoittaa ihmiskunnalle oikean ja elävän Jumalan. Neljännessä käskyssä Jumala ilmaistaan taivaan ja maan Luojana, ja täten hänet erotetaan kaikista vääristä jumalista. Seitsemäs päivä pyhitettiin lepopäiväksi, jonka tuli olla luomistyön muistomerkkinä. Sen tarkoituksena oli pitää alati ihmisten mielessä elävä Jumala elämän lähteenä ja kunnioituksen ja palvonnan kohteena. Saatana pyrkii kääntämään ihmiset Jumalan luota ja kuuliaisuudesta hänen lakiaan kohtaan. Tämän vuoksi hän kohdistaa ponnistelunsa erityisesti sitä käskyä vastaan, joka viittaa Jumalaan Luojana. {AO7 41.3}

Protestantit väittävät nykyisin, että Kristuksen ylösnousemus sunnuntaina teki siitä kristillisen lepopäivän. Mutta Raamattu ei tue tätä väitettä. Ei Kristus eivätkä hänen apostolinsa ole antaneet mitään sellaista kunniaa tälle päivälle. Sunnuntain vietto kristillisenä asetuksena juontaa juurensa laittomuuden salaisuudesta (2 Tess. 2: 7), joka jo Paavalin päivinä oli aloittanut työnsä. Missä ja milloin Herra on ottanut nimiinsä tämän paaviuden lapsen? Millä pätevällä syyllä voidaan puolustaa muutosta, jota pyhät kirjoitukset eivät tue? {AO7 41.4}

Pitkä ahdistuksen aika

Kuudennella vuosisadalla paaviuden asema oli jo luja. Sen valtaistuin oli asetettu keisarin kaupunkiin, ja Rooman piispan selitettiin olevan koko kirkon pää. Pakanuus oli antanut sijaa paaviudelle. Lohikäärme oli antanut pedolle »voimansa ja valtaistuimensa ja suuren vallan» (Ilm. 13: 2). Ja nyt alkoivat ne 1260 paavinvallan vainon vuotta, joista Danielin ja Ilmestyskirjan profetioissa oli ennustettu8 (Dan. 7: 25; Ilm. 13: 5-7). Kristityt pakotettiin joko luopumaan puhtaasta uskostaan ja hyväksymään paavilliset juhlamenot ja jumalanpalveluksen tai nääntymään ja kärsimään kuoleman kidutuspenkillä, roviolla tai mestauslavalla. Nyt täyttyivät Jeesuksen sanat: »Omat vanhemmatkin ja veljet ja sukulaiset ja ystävät antavat teidät alttiiksi; ja muutamia teistä tapetaan, ja te joudutte kaikkien vihattaviksi minun nimeni tähden» (Luuk. 21:16, 17). Vaino kohtasi uskollisia suuremmalla raivolla kuin milloinkaan aikaisemmin, ja maailma muuttui laajaksi taistelutantereeksi. Vuosisatojen aikana Kristuksen seurakunta löysi turvapaikan syrjäisistä ja yksinäisistä piilopaikoista. Näin sanoo profeetta: »Ja vaimo pakeni erämaahan, jossa hänellä oli Jumalan valmistama paikka, että häntä elätettäisiin siellä tuhat kaksisataa kuusikymmentä päivää» (Ilm. 12: 6). {AO7 42.1}

Rooman kirkon valtaan nousu merkitsi pimeiden aikojen alkua. Mitä enemmän sen valta lisääntyi, sitä synkemmäksi kävi pimeys. Kristuksen, tosi perustuksen, sijasta uskottiin

Rooman paaviin. Sen sijaan, että syntien anteeksiantamuksen ja ikuisen pelastuksen toivo olisi pantu Jumalan Poikaan, kansa katsoi paaviin sekä pappeihin ja prelaatteihin, joille paavi oli jakanut valtaansa. Kansalle opetettiin, että paavi on heidän maanpäällinen välittäjänsä ja ettei kukaan voisi lähestyä Jumalaa paitsi hänen kauttaan, ja vieläpä että hän oli heille Jumalan asemassa ja että häntä sen vuoksi oli sokeasti toteltava. Hänen määräyksestään poikkeaminen oli riittävä syy rikkojien sieluun ja ruumiiseen kohdistuvalle ankarimmalle mahdolliselle rangaistukselle. Näin ihmisten mieli käännettiin pois Jumalasta erehtyviin, puutteellisiin ja syntisiin ihmisiin; ei, enemmän: itseensä pimeyden ruhtinaaseen, joka heidän kauttaan harjoitti valtaansa. Synti oli naamioitu pyhyyden vaippaan. Kun kirjoitukset syrjäytetään ja ihminen alkaa pitää itseään erinomaisena, emme voi odottaa muuta kuin petoksia, vilppiä ja jumalattomuutta. Inhimillisten lakien ja perinnäissääntöjen korottamisen yhteydessä ilmeni se turmelus, joka aina on seurauksena Jumalan lain syrjäyttämisestä. {AO7 43.1}

Ne olivat vaarallisia aikoja Kristuksen seurakunnalle. Uskollisia valonkantajia oli todellakin vain muutamia. Vaikka totuus ei ollutkaan täysin ilman todistajia, näytti kuitenkin ajoittain siltä, että erehdykset ja taikausko täysin voittaisivat ja että tosi uskonto olisi tuomittu täysin häviämään maan päältä. Evankeliumi oli kadotettu näkyvistä, mutta uskonnon muodot olivat mitä moninaisimpia, ja kansa oli ankarien vaatimusten rasittama. {AO7 43.2}

Kansaa ei opetettu ainoastaan katsomaan paaviin välimiehenään vaan luottamaan omiin töihinsä syntiensä sovittamiseksi. Pitkät pyhiinvaellusmatkat, katumusharjoitukset, pyhäinjäännösten palvelus, kirkkojen, pyhäkköjen ja alttareiden pystyttäminen, suurten rahasummien maksaminen kirkolle nämä ja monet muut samankaltaiset teot otettiin käytäntöön Jumalan vihan tyynnyttämiseksi ja hänen mielisuosionsa hankkimiseksi, aivan kuin Jumala olisi ihmisten kaltainen, joka suuttuisi pikkuasioista ja jota pitäisi lepyttää lahjoilla tai katumusharjoituksilla! {AO7 44.1}

Kirkon suuri valta

Huolimatta Rooman kirkon johtomiestenkin keskuudessa vallitsevista paheista kirkon vaikutus näytti jatkuvasti kasvavan. Kahdeksannen vuosisadan lopulla paavin kannattajat väittivät, että kirkon alkuaikoina Rooman piispoilla oli ollut sama hengellinen valta, jonka he nyt väittivät omistavansa. Tämän väitteen vahvistamiseksi oli tehtävä jotakin, mikä saattaisi sen näyttämään luotettavalta, ja tähän olikin valheen isällä keinot valmiina. Munkit väärentelivät vanhoja asiakirjoja. Löydettiin aikaisemmin tuntemattomia kirkolliskokousten määräyksiä, jotka vahvistivat paavin ylivallan varhaisimmista ajoista lähtien. Ja kirkko, joka oli hylännyt totuuden, vastaanotti mielihyvin nämä petokset.9 {AO7 44.2}

Muutamat uskolliset oikealle perustukselle rakentajat (1 Kor. 3: 10, 11) hämmentyivät ja estyivät työssään väärien oppien kasatessa törkyä heidän tielleen. Kuten Jerusalemin muurien rakentajat Nehemian päivinä muutamat olivat valmiita sanomaan:

»Taakankantajain voima raukeaa, ja soraa on ylen paljon; me emme jaksa rakentaa muuria» (Neh. 4: 10). Väsyneinä jatkuvaan taisteluun vainoa, petoksia, jumalattomuutta ja muita saatanan heidän pysähdyttämisekseen keksimiä esteitä vastaan muutamat uskollisista rakentajista kadottivat rohkeutensa, ja saadakseen aikaan rauhan sekä säilyttääkseen omaisuutensa ja henkensä he kääntyivät pois oikealta perustukselta. Toiset taas lannistumatta vihollistensa vastarinnasta selittivät pelottomasti: »Älkää peljätkö heitä; muistakaa suurta ja peljättävää Herraa» (Neh. 4: 14); ja he jatkoivat työtä miekka (Ef. 6: 17) vyötäisilleen sidottuna. {AO7 44.3}

Sama vihan ja vastustuksen henki totuutta kohtaan on innoittanut Jumalan vihollisia kaikkina aikoina, ja samaa uskollisuutta ja valppautta on hänen palvelijoiltaan aina vaadittu. Kristuksen sanat hänen ensimmäisille opetuslapsilleen soveltuvat hänen seuraajiinsa ajan loppuun asti: »Mutta minkä minä teille sanon, sen minä sanon kaikille: valvokaa» (Mark. 13: 37). {AO7 44.4}

Pimeys näytti tulevan yhä tiheämmäksi. Kuvien palvonta tuli yhä yleisemmäksi. Kuvien edessä poltettiin kynttilöitä ja niitä rukoiltiin. Mitä kummallisimpia ja taikauskoisimpia tapoja oli vallalla. Ihmisten mieli oli niin täydellisesti taikauskon kahleissa, että järkikin näytti menettäneen merkityksensä. Kun papit ja piispat olivat nautinnonhaluisia, aistillisia ja turmeltuneita, oli aivan selvää, että kansa, joka piti heitä esikuvinaan, vajosi tietämättömyyteen ja paheisiin. {AO7 45.1}

Uusi askel paavillisen röyhkeyden tiellä otettiin, kun paavi Gregorius VII yhdennellätoista vuosisadalla julisti Rooman kirkon olevan täydellinen. Esittämissään väitteissä hän mm. selitti, että kirkko ei ole milloinkaan erehtynyt eikä kirjoitusten mukaan tulisi milloinkaan erehtymäänkään. Mutta kirjoitusten todistuksia ei esitetty näiden väitteiden tueksi. Ylpeä paavi väitti myös omistavansa vallan panna hallitsijoita viralta, ja hän selitti edelleen, ettei kukaan voinut kumota yhtäkään hänen päätöstään mutta että hänellä oli valta muuttaa kaikkien muiden määräyksiä.10 {AO7 45.2}

Sattuvan esimerkin tämän erehtymättömyyden esitaistelijan tyrannimaisesta luonteesta tarjoaa hänen suhtautumisensa Henrik IV:een, Saksan keisariin. Koska tämä hallitsija oli rohjennut väheksyä paavin arvovaltaa, hänet julistettiin pannaan ja virastaan erotetuksi. Pelästyneenä omien ruhtinaittensa luopumisesta ja uhkauksista paavin lähettiläät olivat nimittäin kehottaneet heitä kapinaan keisaria vastaan Henrik totesi välttämättömäksi ryhtyä hieromaan rauhaa Rooman kanssa. Vaimonsa ja uskollisen palvelijansa kanssa hän kulki keskitalvella alppien yli voidakseen nöyrtyä paavin edessä. Saavuttuaan linnaan, jossa Gregorius oleskeli, hänet ohjattiin ilman henkivartijoitaan ulommalle pihalle. Siellä hän talvipakkasessa paljain päin, avojaloin ja katumusvaatteissa odotti paavin lupaa päästä hänen eteensä. Vasta sitten, kun Henrik oli kolmen päivän ajan paastonnut ja tunnustanut syntejään, paavi alentui myöntämään hänelle armahduksen. Mutta silloinkin se tapahtui ehdolla, että keisari odottaisi paavin hyväksymistä ennen kuin pukisi ylleen arvomerkkinsä

ja ryhtyisi harjoittamaan keisarin valtaansa. Ja Gregorius voitostaan ylpeillen kerskasi, että hänen tehtävänään oli kuninkaiden ylpeyden masentaminen. {AO7 45.3}

Miten jyrkkä vastakohta vallitsikaan tämän röyhkeän paavin suunnattoman ylpeyden ja Kristuksen nöyryyden ja lempeyden välillä, hänen, joka esittää itsensä anomassa sydämen ovella sisäänpääsyä voidakseen tuoda sinne anteeksiantamuksen ja rauhan ja joka sanoi opetuslapsilleen: »Joka teidän keskuudessanne tahtoo olla ensimmäinen, se olkoon teidän orjanne» (Matt. 20: 27). {AO7 45.4}

Pakanallista filosofiaa ja epäkristillisiä uskomuksia kirkkoon

Vuosisatojen vieriessä tuli esiin yhä uusia todisteita siitä, miten

erehdysten määrä lisääntyi niissä opeissa, joita Roomassa laadittiin. Jo ennen paaviuden perustamista pakanallisten filosofien opetukset olivat herättäneet huomiota ja saavuttaneet vaikutusvaltaa kirkossa. Monet nimellisesti kääntyneet pitäytyivät yhä pakanallisen filosofian oppeihin, eivätkä he ainoastaan tutkineet niitä itse vaan suosittelivat niitä toisillekin keinoina vaikutusvallan saamiseksi pakanoiden keskuudessa. Näin kristilliseen uskoon liitettiin vakavia harhoja. Huomattavin niistä oli usko ihmisen luontaiseen kuolemattomuuteen ja hänen tietoiseen tilaansa kuolemassa. Tämä oppi muodosti perustan pyhimysten avuksi huutamiselle ja Neitsyt Marian palvonnalle, mitkä tavat Rooma otti käytäntöön. Siitä sai alkunsa myös harhaoppi jumalattomien ikuisesta piinasta, mikä varhain liitettiin paavillisiin uskomuksiin. {AO7 46.5}

Sitten valmistettiin tietä vielä uudelle pakanalliselle keksinnölle, jota Rooma nimitti kiirastuleksi ja jota se käytti pelotellakseen herkkäja taikauskoista kansaa. Tämä harhaoppi vahvisti sellaisen kidutuspaikan olemassaolon, jossa iankaikkista kadotusta ansaitsemattomien sielut saavat kärsiä syntiensä rangaistusta ja josta he tultuaan puhdistetuiksi pääsevät taivaaseen.11 {AO7 46.1}

Vielä tarvittiin yksi keksintö, jotta Rooma voisi hyötyä kannattajiensa pelosta ja paheista. Tätä tarkoitusta varten sepitettiin aneoppi. Kaikille, jotka liittyisivät tukemaan paavin sotatoimia hänen maallisen valtansa laajentamiseksi, hänen vihollistensa rankaisemiseksi tai hänen hengellisen yliherruutensa kieltäjien tuhoamiseksi, luvattiin täydellinen armahdus menneistä, nykyisistä ja tulevista synneistä sekä vapautus kaikista niihin liittyvistä sakoista ja rangaistuksista. Kansalle opetettiin myös, että maksamalla kirkolle rahaa se saattoi vapauttaa itsensä synnistä ja samoin pelastaa kuolleiden ystäviensä sielut, jotka olivat kiduttavien liekkien vallassa. Tällaisin keinoin Rooma täytti aarrearkkunsa ja ylläpiti niiden komeutta, ylellisyyttä ja paheita, jotka olivat edustavinaan Kristusta, häntä, jolla ei ollut paikkaa, mihin päänsä kallistaisi.12 {AO7 46.2}

Epäjumalinen messuuhri oli syrjäyttänyt Herran ehtoollisen raamatullisen asetuksen. Rooman kirkon papit uskottelivat voivansa järjettömällä seremoniallaan muuttaa tavallisen leivän ja viinin todelliseksi »Kristuksen ruumiiksi ja vereksi».13 Jumalaa häpäisevän

julkeasti he avoimesti väittivät kykenevänsä luomaan Jumalan, kaiken Luojan. Kristittyjä vaadittiin kuolemanrangaistuksen uhalla tunnustamaan uskonsa tähän kauhistuttavaan, taivaita häpäisevään harhaoppiin. Suuret joukot, jotka eivät tähän taipuneet, heitettiin polttoroviolle.14 {AO7 46.3}

Vainoa ja paheellisuutta

Kolmannellatoista vuosisadalla perustettiin paavikunnan välikappaleista hirvittävin: inkvisitio. Pimeyden ruhtinas työskenteli paavillisen pappisvallan johtajien avulla. Saatana ja hänen enkelinsä hallitsivat salaisiin istuntoihinsa kokoontuneiden pahojen miesten mieltä, mutta heidän keskellään seisoi näkymättömänä Jumalan enkeli merkiten muistiin heidän jumalattomat päätöksensä ja kirjoittaen historiaa, joka on liian kauheaa ihmissilmien nähtäväksi. »Suuri Babylon» oli »juovuksissa pyhien verestä.» Miljoonien marttyyrien runnellut ruumiit huusivat Jumalan kostoa tuolle luopiovallalle. {AO7 46.4}

Paavikunnasta oli tullut maailman yksinvaltias. Kuninkaat ja keisarit alistuivat Rooman paavin määräyksiin. Ihmisten kohtalo sekä ajassa että ikuisuudessa näytti olevan hänen vallassaan. Satojen vuosien aikana Rooman opit oli empimättä hyväksytty, sen menoja kunnioittavasti suoritettu, sen juhlapäiviä yleisesti vietetty. Sen papistoa kunnioitettiin ja avustettiin runsain lahjoin. Milloinkaan ei Rooman kirkko ole sen jälkeen saavuttanut suurempaa arvovaltaa, loistoa ja mahtia. {AO7 47.1}

Mutta »paavikunnan keskipäivä oli maailman keskiyötä».15 Pyhät kirjoitukset olivat miltei tuntemattomia ei vain kansalle vaan myös papeille. Kuten muinaiset fariseukset Rooman kirkon johtajat vihasivat valoa, joka paljastaisi heidän syntinsä. Kun Jumalan laki, vanhurskauden mittapuu, oli poistettu, he käyttivät valtaansa ja harjoittivat paheitaan ilman esteitä tai rajoituksia. Petos, ahneus ja irstaisuus kukoistivat. Mitään rikosta ei kaihdettu, mikäli sillä voitiin saavuttaa rikkautta tai asemia. Paavien ja kirkonmiesten palatsit olivat mitä inhottavimpien irstailujen näyttämönä. Muutamat vallassa olevista paaveista olivat syyllistyneet niin kammottaviin rikoksiin, että maalliset hallitsijat yrittivät panna viralta näitä kirkon mahtimiehiä, koska pitivät heitä niin turmeltuneina hirviöinä, ettei heitä voinut sietää. Vuosisatoihin ei Eurooppa ollut edistynyt tieteissä, taiteissa eikä kulttuurissa. Kristinuskoa oli kohdannut siveellinen ja älyllinen lamaantuminen. {AO7 47.2}

Maailman tila Rooman vallan alla muodosti pelottavan ja sattuvan täyttymyksen profeetta Hoosean sanoille: »Minun kansani joutuu häviöön, sillä se on taitoa vailla. Koska sinä olet hyljännyt taidon, hylkään minä sinut Koska olet unhottanut Jumalasi lain, unhotan myös minä sinun lapsesi.» »— ei ole uskollisuutta, ei laupeutta eikä Jumalan tuntemusta maassa. Vannotaan ja valhetellaan, murhataan, varastetaan ja rikotaan aviot, murtaudutaan taloihin, ja verityö verityötä seuraa» (Hoosea 4: 6, 1, 2). Sellaiset olivat Jumalan sanan hylkäämisen seuraukset. {AO7 47.3}

Luku 4—Valdolaiset

Sen pimeyden keskellä, joka peitti maan paavien ylivallan pitkänä aikakautena, ei totuuden valoa voitu kokonaan sammuttaa. Aina oli todistajia Jumalan puolesta, ihmisiä, jotka uskoivat Kristuksen olevan ainoa välittäjä Jumalan ja ihmisten välillä, jotka pitivät Raamattua ainoana elämän ohjeena ja jotka pyhittivät oikean lepopäivän. Myöhemmät sukupolvet eivät milloinkaan ymmärrä, kuinka suuressa kiitollisuudenvelassa maailma on näille ihmisille. Heidät leimattiin kerettiläisiksi, heidän vaikuttimiensa kimppuun hyökättiin, heidän luonnettaan parjattiin, heidän kirjoituksensa takavarikoitiin, tulkittiin väärin tai typisteltiin. He pysyivät kuitenkin lujina ja säilyttivät uskonsa puhtaana sekä jättivät sen pyhänä perintönä tuleville sukupolville. {AO7 48.1}

Jumalan kansan historia Rooman ylivallan pimeiltä ajoilta on kirjoitettuna taivaassa, mutta ihmisten muistiinpanoissa sillä on vähän tilaa. Heidän olemassaolostaan voi löytää harvoja muistiinpanoja, lukuunottamatta heidän vainoojainsa syytöksissä olevia. Rooman menettelytapoihin kuului poistaa kaikki merkit siitä, että poikettiin sen opeista ja määräyksistä. Kaiken harhaoppisuuden, koskipa se sitten ihmisiä tai kirjoituksia, se koetti hävittää. Epäilyn ilmaukset tai kyselyt paavillisten opinkappaleiden arvovallasta olivat riittävät syyt hengen menettämiseen, oli sitten kysymyksessä rikas tai köyhä, ylhäinen tai alhainen. Rooma koetti hävittää myös jokaisen kirjallisen ilmaisun julmuudestaan toisin ajattelevia kohtaan. Paavillisissa neuvotteluissa määrättiin sellaisia tietoja sisältävät kirjat ja kirjoitelmat poltettaviksi. Ennen kirjapainotaidon keksimistä oli kirjojen lukumäärä pieni ja niiden asu sellainen, että niitä oli vaikea säilyttää. Sen tähden Rooman kirkon oli helppo toteuttaa aikeensa. {AO7 48.2}

Ei mikään seurakunta Rooman tuomiovallan alueella saanut kauan häiritsemättä nauttia omantunnonvapautta. Niin pian kuin paavin kirkko oli saanut vallan, se kohotti kätensä musertaakseen kaikki, jotka kieltäytyivät tunnustamasta sen herruutta, ja seurakunta toisensa jälkeen alistui sen vallan alle. {AO7 48.3}

Skotlannin alkuperäisen kristillisyyden tuhoaminen

Isossa-Britanniassa oli alkuperäinen kristillisyys juurtunut sangen varhain. Evankeliumia, jonka britit ottivat vastaan ensimmäisinä vuosisatoina, Rooman luopumus ei ollut vielä turmellut. Pakanallisten keisarien vaino, joka ulottui näille kaukaisillekin rannoille, oli ainoa lahja, jonka Britannian ensimmäiset seurakunnat saivat Roomalta. Monet kristityt, jotka pakenivat vainon tähden Englannista, löysivät turvapaikan Skotlannista. Sieltä totuus vietiin Irlantiin, ja kaikissa näissä maissa se otettiin iloiten vastaan. {AO7 49.1}

Kun saksit tunkeutuivat Britanniaan, pakanuus sai johtovallan. Voittajat pitivät arvoaan alentavana ottaa vastaan opetusta orjiltaan, ja kristittyjen oli pakko vetäytyä vuorille ja autioille kangasmaille. Valo kuitenkin loisti jatkuvasti oltuaan jonkin aikaa kätkettynä. Skotlannissa se loisti sata vuotta myöhemmin niin kirkkaasti, että se valaisi kaukaisiakin

maita. Irlannista tuli hurskas Columba työtovereineen ja kokosi hajaantuneet uskovaiset yksinäiselle Ionan saarelle, josta tuli heidän lähetystyönsä keskus. Näiden evankelistani joukossa oli eräs, joka piti Raamatussa määrättyä lepopäivää, ja siten totuus oikeasta lepopäivästä levisi kansan keskuuteen. Ionan saarelle perustettiin koulu, josta lähti lähetyssaarnaajia, ei ainoastaan Skotlantiin ja Englantiin, vaan myös Saksaan, Sveitsiin ja vieläpä Italiaan. {AO7 49.2}

Mutta Rooma oli kiinnittänyt huomionsa Britanniaan ja päätti saattaa sen valtansa alle. Kuudennella vuosisadalla sen lähetyssaarnaajat ryhtyivät käännyttämään pakanallisia sakseja. Nämä ylpeät barbaarit ottivat heidät suopeasti vastaan, ja monet tuhannet kääntyivät roomalaiskatoliseen uskoon. Työn edistyessä Rooman kirkon johtajat ja heidän käännynnäisensä kohtasivat alkuperäisiä kristittyjä. Tällöin näkyi huomattava ero. Jälkimmäiset olivat yksinkertaisia, nöyriä ja Raamatun mukaisia luonteeltaan, opiltaan ja tavoiltaan, kun taas edellisille oli ominaista paavin vallan ylimielisyys, taikausko ja komeus. Rooman lähettiläät vaativat, että nämä kristilliset seurakunnat tunnustaisivat paavin ylivallan. Britit vastasivat sävyisästi, että he halusivat rakastaa kaikkia ihmisiä, mutta ettei paavilla ollut oikeutta ylivaltaan seurakunnassa, joten he voivat osoittaa hänelle vain samaa alamaisuutta, jota oli osoitettava jokaiselle Kristuksen seuraajalle. Useita kertoja heitä yritettiin saada Roomalle kuuliaisiksi. Mutta hämmästyneinä paavin lähettien ylpeydestä nämä nöyrät kristityt pysyivät lujina ja vastasivat, etteivät he tunteneet muuta mestaria kuin Kristuksen. Nyt ilmeni paavikunnan todellinen henki. Roomalainen johtaja sanoi: »Jos ette tahdo vastaanottaa veljiä, jotka tuovat teille rauhan, joudutte ottamaan vastaan vihollisia, jotka tuovat teille sodan. Jos ette tahdo yhdistyä meihin elämän tien näyttämisessä sakseille, te tulette saamaan heiltä kuolettavan iskun.»16 Nämä eivät olleet tyhjiä uhkauksia. Käytettiin sotaa, vehkeilyä ja petosta näitä Raamatun uskon todistajia vastaan, kunnes Britannian seurakunnat oli tuhottu tai pakotettu alistumaan paavin ylivallan alle. {AO7 49.3}

Rooman tuomiovallan ulkopuolella olevissa maissa oli monien vuosisatojen aikana kristillisiä yhdyskuntia, jotka säilyivät miltei kokonaan vapaina paavillisesta turmeluksesta. Ne olivat pakanuuden ympäröimiä, ja tämän erehdykset vaikuttivat niihin aikojen kuluessa; mutta ne pitivät Raamattua jatkuvasti ainoana uskon ohjeena ja riippuivat kiinni monissa sen totuuksissa. Nämä kristityt uskoivat Jumalan lain muuttumattomuuteen ja pitivät neljännen käskyn määräämää lepopäivää. Tämän uskon ja käytännön omaavia seurakuntia oli KeskiAfrikassa ja armenialaisten keskuudessa Aasiassa. {AO7 50.1}

Valdolaiset

Niistä, jotka vastustivat paavinvallan tunkeutumista eteenpäin, olivat valdolaiset huomattavimmat. Samassa maassa, johon paavikunta oli pystyttänyt istuimensa, sen vääryyttä ja turmelusta vastustettiin järkkymättömiinmin. Monen vuosisadan ajan Piemonten seurakunnat säilyttivät riippumattomuutensa; mutta viimein tuli aika, jolloin

Rooma vaatimalla vaati niiden alistumista. Turhaan taisteltuaan sen tyranniutta vastaan näiden seurakuntien johtajat tunnustivat vastenmielisesti tuon vallan herruuden, jota koko maailma näytti kunnioittavan. Oli kuitenkin muutamia, jotka kieltäytyivät tunnustamasta paavin tai prelaatin arvovaltaa. He olivat päättäneet pysyä uskollisina Jumalalle ja säilyttää uskonsa puhtauden ja yksinkertaisuuden. Se johti eroon. Ne, jotka pysyivät vanhassa uskossa, vetäytyivät nyt syrjään. Jotkut jättivät alppien keskellä olevat syntymäsijansa ja kohottivat totuuden lipun vieraissa maissa. Toiset vetäytyivät yksinäisiin laaksoihin ja vuorten kalliovarustuksiin; niissä he säilyttivät vapautensa palvella Jumalaa {AO7 51.1}

Se usko, jota valdolaiskristityt useiden vuosisatojen ajan tunnustivat ja opettivat, erosi huomattavasti Roomasta lähteneistä vääristä opeista. Heidän uskonsa perustui kirjoitettuun Jumalan sanaan, joka muodostaa kristillisyyden oikean järjestelmän. Mutta nämä vaatimattomat maalaiset syrjäisissä turvapaikoissa erillään maailmasta, sidottuina jokapäiväiseen työhönsä laumojensa ja viinitarhainsa hoidossa, eivät olleet itse löytäneet totuutta, joka oli vastakkainen luopuneen kirkon väärille opeille. Heidän uskonsa ei ollut uusi. He olivat perineet sen isiltään. He taistelivat apostolisen seurakunnan uskon puolesta»sen uskon puolesta, joka kerta kaikkiaan on pyhille annettu» (Juud. 3). »Erämaan seurakunta» oli Kristuksen oikea seurakunta, niiden totuuden aarteiden hoitaja, jotka Jumala oli uskonut kansalleen maailmalle annettavaksi. Sitä ei ollut maailman suuressa pääkaupungissa valtaistuimelle korotettu ylpeä pappisvalta. {AO7 51.2}

Tärkeimpiä syitä oikean seurakunnan eroamiseen Rooman kirkosta oli viimeksimainitun viha Raamatun lepopäivää kohtaan. Paavikunta heitti totuuden maahan, kuten Raamatussa oli ennustettu. Jumalan laki tallattiin alas tomuun, samalla kun ihmisten perimätietoja ja tapoja korotettiin. Paavin vallan alla olevat seurakunnat pakotettiin jo varhain kunnioittamaan sunnuntaita pyhäpäivänä. Vallitsevien erehdysten ja taikauskon keskellä monet Jumalan todellisen kansankin jäsenet hämmentyivät niin, että he samalla kun viettivät sapattia jättivät myös sunnuntaityön. Mutta tämä ei tyydyttänyt paavillisia johtajia. He eivät vaatineet ainoastaan sunnuntain pyhittämistä vaan myös sapatin alentamista arkipäiväksi; ja he tuomitsivat mitä ankarimmin niitä, jotka uskalsivat sitä kunnioittaa. Vain pakenemalla pois Rooman vallan alueelta saattoi rauhassa noudattaa Jumalan lakia. {AO7 51.3}

Valdolaiset olivat ensimmäisiä Euroopan kansoja, jotka hankkivat itselleen Pyhän Raamatun käännöksen.17 Satoja vuosia ennen uskonpuhdistusta heillä oli käsin kirjoitettu Raamattu omalla äidinkielellään. Heillä oli totuus väärentämättömänä, ja se teki heidät vihan ja vainon erityisiksi kohteiksi. He selittivät Rooman kirkon olevan Ilmestyskirjan luopio Babylon ja nousivat henkensä uhalla vastustamaan sen turmeltuneita menoja. Kun jotkut pitkällisten vainojen puristuksessa ryhtyivät sovitteluihin ja luopuivat uskonsa tunnusomaisista periaatteista, toiset pitivät kiinni totuudesta. Pimeyden ja luopumuksen aikakausina oli valdolaisia, jotka kielsivät Rooman yliherruuden, hylkäsivät kuvain palvonnan epäjumalanpalveluksena ja pitivät oikeaa sapattia.17 Vastustuksen rajuimmissakin myrskyissä he säilyttivät uskonsa. Vaikka savoijilaisten keihäät pistivät

heihin syviä haavoja ja roomalaisten roviot polttivat heitä, he puolustivat kuitenkin pelottomasti Jumalan sanaa ja hänen kunniaansa. {AO7 52.1}

Vuorten suojassa

Vuorten korkeiden vallitusten takana, jotka kaikkina aikoina ovat olleet vainottujen ja sorrettujen suojana, valdolaiset löysivät piilopaikan. Täällä totuuden valo säilyi loistavana keskiajan pimeyden keskellä. Täällä totuuden todistajat säilyttivät vanhan uskon vuosituhannen ajan. {AO7 52.2}

Jumala oli varannut kansalleen pelottavan juhlallisen pyhäkön, joka oli sille uskottujen ylevien totuuksien arvon mukainen. Vuoret olivat noille uskollisille pakolaisille Jumalan muuttumattoman vanhurskauden vertauskuvina. He kiinnittivät lasten huomion kukkuloihin, jotka kohosivat heidän ylitseen korkeuteen ja muuttumattomassa majesteettiudessaan puhuivat heille Hänestä, jonka tykönä ei ole muutosta, ei vaihteen varjoa ja jonka sana on yhtä pysyvä kuin ikuiset ylängöt. Jumala oli asettanut vuoret perustuksilleen ja vyöttänyt ne voimalla. Vain Kaikkivoivan käsivarsi saattoi siirtää ne paikaltaan. Samalla tavalla hän on vahvistanut myös lakinsa, joka on hänen hallituksensa perustus taivaassa ja maan päällä. Ihminen voi kädellään tavoittaa lähimmäisensä ja riistää häneltä hengen; mutta kuten hän ei voi siirtää vuoria perustuksiltaan ja heittää niitä mereen, hän ei voi muuttaa yhtäkään Jumalan lain käskyä eikä poistaa ainoatakaan niistä lupauksista, jotka Jumala on antanut hänen tahtoaan noudattaville ihmisille. Uskollisuudessaan Herran laille hänen palvelijainsa tuli olla yhtä järkähtämättömiä kuin muuttumattomat kalliot. {AO7 52.3}

Valdolaisten syviä laaksoja ympäröivät vuoret olivat Jumalan luomisvoiman alituisena todistuksena ja hänen suojelevan kaitselmuksensa pettämättömänä takeena. Nuo pyhiinvaeltajat oppivat rakastamaan Jumalan läsnäolon mykkiä vertauskuvia. He eivät valittaneet kovaa kohtaloaan. He eivät koskaan tunteneet itseään yksinäisiksi noiden autioiden vuorten keskellä. He kiittivät Jumalaa siitä, että hän oli varannut heille turvapaikan, johon pääsivät ihmisten vihaa ja julmuutta pakoon. He iloitsivat siitä, että saivat häntä vapaasti palvella. Vihollistensa usein ahdistamina he löysivät varman turvan lujien kallioiden keskellä. Monilta korkeilta kallioilta he laulaen lähettivät kiitoksensa Jumalalle, eivätkä Rooman sotajoukot voineet vaientaa heidän ylistyslaulujaan. {AO7 52.4}

Korutonta elämää

Näiden Kristuksen seuraajien hurskaus oli puhdasta, yksinkertaista ja harrasta. Totuuden periaatteille he antoivat suuremman arvon kuin taloille ja maille, ystäville ja sukulaisille, vieläpä itse elämällekin. Näitä periaatteita he vakavasti koettivat juurruttaa nuorten mieleen. Varhaisesta lapsuudesta alkaen nuorille opetettiin Raamattua, ja heitä kehotettiin pitämään Jumalan lain vaatimuksia pyhinä. Raamatun jäljennöksiä oli vähän, ja sen tähden sen kallisarvoisia sanoja opeteltiin ulkoa. Monet kykenivät ulkomuistista toistamaan suuria osia sekä Vanhasta että Uudesta testamentista. Ajatukset Jumalasta liittyivät niin hyvin luonnon

yleviin nähtävyyksiin kuin jokapäiväisen elämän vaatimattomiin siunauksiin. Pienet lapset oppivat kiitollisina ajattelemaan Jumalaa jokaisen hyvän lahjan ja avun antajana. {AO7 53.1}

Vanhemmat olivat helläsydämisiä lapsiaan kohtaan ja rakkaudessaan niin viisaita, etteivät totuttaneet heitä itsehemmotteluun. Heidän edessään oli koetuksia ja vaikeuksia täynnä oleva elämä, kenties marttyyrikuolema. Heidät oli kasvatettu lapsuudesta saakka kestämään vaikeuksia, olemaan kuuliaisia ja kuitenkin ajattelemaan ja toimimaan itsenäisesti. Sangen nuorina heitä opetettiin kantamaan vastuuta, olemaan varovaisia puheessaan ja pitämään arvossa vaikenemisen taitoa. Heidän vihollistensa kuullen lausuttu harkitsematon sana saattoi vaarantaa paitsi puhujan hengen myös satojen hänen veljiensä hengen; sillä saalistaan vaanivien susien tavoin totuuden viholliset koettivat päästä käsiksi niihin, jotka uskalsivat vaatia uskonnonvapautta. {AO7 53.2}

Valdolaiset olivat uhranneet maallisen menestyksensä totuuden tähden ja hankkivat leipänsä kestävyyttä ja kärsivällisyyttä vaativalla työllä. Jokainen viljelyskelpoinen maatilkku vuorten keskellä viljeltiin huolellisesti. Laaksot ja vähemmän hedelmälliset vuorenrinteet saatettiin tuottamaan satoa. Säästäväisyys ja ankara itsensä kieltäminen oli osa siitä kasvatuksesta, jonka heidän lapsensa saivat ainoana perintönään. Heille opetettiin, että Jumalan tarkoituksen mukaan elämä on koulu ja että heidän tarpeensa voitiin täyttää vain henkilökohtaisen työn, harkinnan, huolenpidon ja uskon kautta. Menetelmä oli vaivalloinen ja väsyttävä, mutta se oli hyödyllinen, juuri sellainen mitä ihminen tarvitsee langenneessa tilassaan, koulu, jonka Jumala on määrännyt hänen kasvatustaan ja kehitystään varten. Samalla kun nuoria totutettiin työhön ja vaikeuksiin, pidettiin huolta myös heidän järkensä kehittämisestä. Heille opetettiin, että kaikki heidän kykynsä kuuluivat Jumalalle ja että niitä kaikkia oli jalostettava ja kehitettävä hänen palvelustaan varten. {AO7 53.3}

Valdolaisten seurakunnat muistuttivat puhtaudessaan ja yksinkertaisuudessaan apostolien ajan seurakuntia. Hyläten paavin ja prelaatin ylivallan ne pitivät Raamattua ylimpänä ja ainoana erehtymättömänä auktoriteettina. Heidän seurakuntiensa opettajat eivät olleet Rooman ylhäisten pappien kaltaisia vaan seurasivat Mestariaan, joka ei tullut »palveltavaksi vaan palvelemaan». He ruokkivat Jumalan laumaa johtaen sen hänen sanansa vihreille laitumille ja eläville lähteille. Kaukana ihmisten komeuden ja ylpeyden muistomerkeistä kansa kokoontui, ei komeihin kirkkoihin tai mahtaviin katedraaleihin vaan vuorten varjoon, alppilaaksoihin tai vaaran uhatessa johonkin kalliosuojaan kuuntelemaan totuuden sanaa, jota Kristuksen palvelijat julistivat. Heidän pastorinsa eivät ainoastaan saarnanneet evankeliumia vaan kävivät sairaiden luona, antoivat uskonnonopetusta lapsille, neuvoivat hairahtuneita ja toimivat riitojen sovittamiseksi sekä sovun ja veljellisen rakkauden edistämiseksi. Rauhan aikoina he saivat ylläpitonsa kansan vapaaehtoisista uhrilahjoista; mutta teltantekijä Paavalin tavoin jokainen oppi jonkin ammatin, jonka avulla tarpeen vaatiessa voi hankkia elatuksensa. {AO7 54.1}

Nuoret saivat opetuksensa seurakuntien opettajilta. Samalla kun kiinnitettiin huomiota yleisiin oppiaineisiin, Raamattu oli opiskelun pääkohteena. Matteuksen ja Johanneksen evankeliumi painettiin muistiin, samoin useita apostolien kirjeitä. Heidän työnään oli myös Raamatun kopioiminen. Muutamat käsikirjoitukset sisälsivät koko Raamatun, toiset vain lyhyitä valikoimia, joihin ne, jotka osasivat selittää Raamattua, liittivät yksinkertaisia tekstin selityksiä. Näin tuotiin päivänvaloon totuuden aarteet, joita ne, jotka koettivat korottaa itsensä Jumalan yläpuolelle, kauan olivat pitäneet salattuina. {AO7 54.2}

Raamatun sanan vaalijoita

Kärsivällisellä, sitkeällä työllä, joskus maan syvissä, pimeissä luolissa tulisoihtujen valossa, kopioitiin Pyhä Raamattu säkeistö säkeistöltä, luku luvulta. Siten työ edistyi, ja Jumalan ilmoitettu tahto loisti niin kuin puhdas kulta. Kuinka paljon kirkkaampana, selkeämpänä ja voimakkaampana se loisti sen puolesta kestettyjen kärsimysten tähden, sen voivat tajuta vain työssä mukana olleet. Taivaan enkelit ympäröivät näitä uskollisia työntekijöitä. {AO7 54.3}

Saatana oli yllyttänyt Rooman kirkon pappeja ja prelaatteja hautaamaan totuuden sanan erehdysten, harhaoppisuuden ja taikauskon roskiin; mutta mitä ihmeellisimmällä tavalla se säilyi turmeltumattomana kaikkien pimeyden aikojen yli. Siinä ei ollut ihmisen leimaa vaan Jumalan sinetti. Ihmiset ovat olleet väsymättömiä pyrkiessään himmentämään Raamatun selvää, yksinkertaista merkitystä ja tekemään sen ristiriitaiseksi kirjaksi; mutta niin kuin arkki kuohuvalla merellä Jumalan sana on selviytynyt niistä myrskyistä, jotka ovat uhanneet hävittää sen. Niin kuin kaivoksessa on rikkaita kultaja hopeasuonia pinnan alle kätkettyinä, niin että vain kaivamalla voi päästä käsiksi sen aarrevarastoihin, samoin Raamatussa on totuuden aarteita, jotka paljastuvat vain vilpittömälle, nöyrälle ja rukoilevalle etsijälle. Jumala on tarkoittanut Raamatun koko ihmissuvun oppikirjaksi: lasten, nuorten ja täysi-ikäisten tutkittavaksi kaikkina aikoina. Hän antoi sanansa ihmisille oman itsensä ilmaisijaksi. Jokainen uusi totuus, joka Raamatusta löydetään, on sen Tekijän luonteen uusi paljastus. Raamatun tutkiminen on Jumalan järjestämä keino saattamaan ihmiset lähempään yhteyteen Luojansa kanssa ja antamaan heille selvempi tieto hänen tahdostaan. Se on yhteyden välittäjä Jumalan ja ihmisten välillä. {AO7 54.4}

Samalla kun valdolaiset pitivät Herran pelkoa viisauden alkuna, he näkivät, että yhteys maailman kanssa, ihmistieto ja toimelias elämä olivat tärkeitä asioita mielen avartamiseksi ja käsityskyvyn elvyttämiseksi. Heidän vuoristossa olevista kouluistaan lähetettiin muutamia oppilaita korkeampiin oppilaitoksiin Ranskan ja Italian kaupunkeihin, missä tutkimusta, ajattelua ja havaintojen tekoa varten oli laajempi kenttä kuin heidän kotiseudullaan alppien keskellä. Näin lähetetyt nuoret joutuivat alttiiksi kiusauksille, he näkivät paheita, he kohtasivat saatanan salakavalia asiamiehiä, jotka tyrkyttivät heille mitä petollisimpia harhaoppeja ja vaarallisimpia erehdyksiä. Mutta heidän saamansa kasvatus oli lapsuudesta lähtien valmistanut heitä kohtaamaan kaikkea tätä. {AO7 56.1}

Kouluissa, joihin he menivät, he eivät saaneet uskoa salaisuuksiaan kenellekään. Heidän vaatteensa olivat siten valmistetut, että he voivat kätkeä niihin suurimman aarteensa, Raamatun arvokkaat käsikirjoitukset. Näitä kuukausien ja vuosien työn hedelmiä he kuljettivat mukanaan, ja milloin vain epäluuloja herättämättä voivat, he asettivat niitä varovasti sellaisten henkilöiden kulkupaikoille, joiden sydän näytti avoimelta totuudelle. Äidin polvelta alkaen valdolaisnuorisoa kasvatettiin tämä tarkoitus näköpiirissä. He ymmärsivät tehtävänsä ja suorittivat sen uskollisesti. Näissä oppilaitoksissa voitettiin käännynnäisiä oikeaan uskoon, ja usein huomattiin sen periaatteiden tunkeutuvan läpi koko koulun. Kuitenkaan Rooman kirkon johtajat eivät voineet tarkimmallakaan tutkimisella saada selville, mistä tämä niin kutsuttu turmiollinen kerettiläisyys oli saanut alkunsa. {AO7 56.2}

Kauppiaita ja lähetyssaarnaajia

Kristuksen henki on lähetyshenki. Uudistetun sydämen ensimmäinen vaikutin on viedä myös toisia Vapahtajan luo. Sellainen oli valdolaiskristittyjen henki. He tunsivat Jumalan vaativan heiltä enemmän kuin pelkästään sitä, että he säilyttivät totuuden puhtaana omissa seurakunnissaan. Heillä oli vakava vastuu siitä, että antoivat valonsa loistaa pimeydessä oleville. Jumalan sanan valtavalla voimalla he koettivat murtaa Rooman asettamat kahleet. Valdolaisten papit oli harjoitettu lähetyssaarnaajiksi siten, että jokaista papiksi aikovaa vaadittiin ensin hankkimaan kokemusta evankelistana. Jokaisen oli palveltava kolme vuotta jollakin lähetyskentällä, ennen kuin sai hoitoonsa kotiseudulla olevan seurakunnan. Tämä palvelus, joka alussa vaati itsensä kieltämistä ja uhrausta, oli sopivaa valmistusta seurakunnan kaitsijan elämään noina ihmisten mieltä koettelevina aikoina. Nuoret, jotka vihittiin pyhään virkaan, eivät nähneet edessään maallista rikkautta ja kunniaa vaan työteliään ja vaaroille alttiin elämän, kenties myös marttyyrin kohtalon. Lähetyssaarnaajat lähtivät kaksittain, kuten Jeesus lähetti opetuslapsensa. Jokaisen nuoren miehen työtoverina oli yleensä vanhempi, kokenut mies, jonka johdon alaisena hän toimi. Vanhempi oli vastuussa nuoremman harjoittamisesta, ja nuoremman tuli noudattaa vanhemman antamia ohjeita. Nämä työtoverit eivät aina olleet yhdessä, mutta he kohtasivat usein toisensa voidakseen yhdessä rukoilla ja neuvotella ja siten vahvistaa toisiaan uskossa. {AO7 56.3}

Jos he olisivat tehneet tunnetuksi lähetyksensä tarkoituksen, työ olisi varmasti epäonnistunut; sen tähden he huolellisesti kätkivät todellisen asemansa. Jokainen saarnaaja oli oppinut jonkin liiketoimen tai ammatin, ja lähetyssaarnaajat suorittivat työnsä jonkin maallisen toimen suojassa. Yleensä he valitsivat kauppiaan tai kaupustelijan uran. He kuljettivat mukanaan silkkikankaita, jalokiviä ja muita tavaroita, joita siihen aikaan oli vaikea saada muualta kuin kaukaisilta markkinapaikoilta, ja heidät otettiin halukkaasti vastaan kauppiaina, kun taas lähetyssaarnaajina heitä olisi ylenkatsottu.18 Heidän sydämensä oli kaiken aikaa ylennetty Jumalan puoleen, ja he rukoilivat viisautta sen aarteen esittämiseen, joka oli kultaa ja jalokiviä arvokkaampi. He kuljettivat salaa mukanaan Raamatun tai sen osien jäljennöksiä; ja milloin tuli tilaisuus, he kiinnittivät asiakkaidensa

huomion näihin käsikirjoituksiin. Tällä tavalla heräsi usein halu lukea Jumalan sanaa, ja ilomielin sitä jätettiin halukkaille. {AO7 57.1}

Näiden lähetyssaarnaajien työ alkoi heidän omien vuortensa juurella olevissa laaksoissa ja tasangoilla, mutta laajeni kauas niiden ulkopuolelle. Avojaloin ja Mestarinsa tavoin karkeisiin, matkan tahraamiin vaatteisiin puettuina he kävivät suuret kaupungit ja tunkeutuivat kaukaisiin maihin. Kaikkialla he kylvivät arvokasta siementä. Seurakuntia syntyi heidän tiensä varrelle, ja marttyyrien veri todisti totuudesta. Herran päivä on tuova ilmi runsaan sielusadon, joka korjattiin näiden uskollisten miesten työn tuloksena. Salassa ja hiljaa Jumalan sana kulki läpi kristikunnan ja se otettiin iloiten vastaan ihmisten kodeissa ja sydämissä. {AO7 57.2}

Valon viejiä pimeydessä oleville

Valdolaisille Raamattu ei ollut vain kertomus Jumalan menettelytavoista ihmisten suhteen menneisyydessä ja tiedotus nykyisestä vastuusta ja velvollisuuksista vaan myös ilmoitus tulevan ajan vaaroista ja ihanuudesta. He uskoivat, että kaiken loppu ei ollut kaukana; ja kun he rukouksin ja kyynelin tutkivat Raamattua, he tulivat yhä syvemmin vakuuttuneiksi sen kallisarvoisista lausunnoista ja velvollisuudestaan tehdä muille tunnetuksi sen pelastavat totuudet. He näkivät pelastussuunnitelman selvästi ilmaistuna Pyhän Raamatun sivuilla, ja he löysivät lohdutusta, toivoa ja rauhaa uskossa Jeesukseen. Kun valo valaisi heidän ymmärryksensä ja ilahdutti heidän sydämensä, he halusivat levittää sen säteitä niille, jotka olivat paavillisten erehdysten pimeydessä. {AO7 57.3}

He näkivät, että paavin ja pappien ohjaamat suuret kansanjoukot turhaan koettivat saada armoa kiduttamalla ruumistaan sielunsa synnin tähden. Kun ihmisiä oli opetettu luottamaan siihen, että he pelastuvat hyvien tekojensa ansiosta, he aina katsoivat itseensä ja jatkuvasti ajatellessaan syntistä tilaansa näkivät olevansa Jumalan vihan alaisia. He kiduttivat sieluaan ja ruumistaan saamatta kuitenkaan apua. Näin Rooman kirkon opit kahlehtivat tunnollisia sieluja. Tuhannet jättivät ystävänsä ja sukulaisensa ja viettivät elämänsä luostarin kammioissa. Monilla paastoilla ja julmilla ruoskimisilla, yövalvomisilla, makaamalla väsymyshetkinä kolkkojen asuntojen kylmillä, kosteilla kivillä, pitkillä pyhiinvaellusmatkoilla, nöyryyttävillä katumusharjoituksilla ja kauheilla kidutuksilla tuhannet koettivat turhaan saavuttaa omantunnon rauhaa. Synnintunnon vaivaamina ja Jumalan kostavan vihan pelon ahdistamina monet jatkoivat kärsimistään, kunnes loppuun kulutettu elinvoima murtui ja he vaipuivat hautaan näkemättä ainoatakaan valon tai toivon sädettä. {AO7 58.1}

Valdolaiset halusivat murtaa näille nääntyville sieluille elämän leipää, avata heille Jumalan lupauksissa olevat rauhan sanomat ja auttaa heitä näkemään Kristus ainoana pelastuksen toivonaan. Oppia, jonka mukaan Jumalan lain rikkominen voidaan sovittaa hyvillä töillä, he pitivät vääränä. Ihmisansioihin luottaminen estää näkemästä Kristuksen ääretöntä rakkautta. Kristus kuoli uhrina ihmisten puolesta, koska langennut suku ei voi

tehdä mitään sellaista, mikä suosittelisi sitä Jumalalle. Ristiinnaulitun ja ylösnousseen Vapahtajan ansiot ovat kristillisen uskon perustus. Sielun riippuvuus Kristuksesta on yhtä todellinen ja sen yhteyden häneen täytyy olla yhtä läheinen kuin jäsenen yhteys ruumiiseen ja oksan yhteys viinipuuhun. {AO7 58.2}

Paavien ja pappien opetukset olivat johtaneet ihmisiä pitämään Jumalan ja myös Kristuksen luonnetta ankarana, synkkänä ja tylynä. Vapahtajan esitettiin olevan niin vailla myötätuntoa langenneessa tilassa olevaa ihmistä kohtaan, että tämän täytyi turvautua pappien ja pyhimysten välitykseen. Ne, joiden mielen Jumalan sana oli valaissut, halusivat kohdistaa näiden sielujen huomion Jeesukseen, heidän säälivään, rakastavaan Vapahtajaansa, joka seisoo ojennetuin käsin ja pyytää kaikkia tulemaan syntikuormineen, huolineen ja vaivoineen hänen luokseen. He halusivat poistaa ne esteet, jotka saatana oli asettanut, etteivät ihmiset näkisi lupauksia ja etteivät he tulisi suoraan Jumalan luo tunnustamaan syntejään eivätkä saisi anteeksiantoa ja rauhaa. {AO7 58.3}

Valdolaisten lähetyssaarnaajat julistivat innokkaasti evankeliumin kallisarvoisia totuuksia etsiville sieluille. He esittivät varovasti hyvin huolellisesti kopioituja Pyhän Raamatun osia. Heidän suurin ilonsa oli antaa toivoa tunnollisille, synnin vaivaamille sieluille, jotka voivat nähdä vain koston Jumalan odottamassa oikeuden toimittamista. Vapisevin huulin ja kyynelsilmin, usein polvillaan, he esittivät veljilleen ne kalliit lupaukset, jotka ilmaisevat syntisen ainoan toivon. Siten totuuden valo tunkeutui moneen pimentyneeseen mieleen ja työnsi pois synkkyyden pilviä, kunnes Vanhurskauden aurinko valaisi sydämen parantavilla säteillään. Usein kävi niin, että jokin Raamatun osa luettiin uudelleen ja yhä uudelleen, kun kuulijat halusivat sen toistamista, ikään kuin olisivat pyrkineet varmuuteen siitä, että olivat kuulleet oikein. Erityisesti toivottiin seuraavien kohtien toistamista: »Jeesuksen Kristuksen, hänen Poikansa, veri puhdistaa meidät kaikesta synnistä» (1 Joh. 1: 7). »Ja niinkuin Mooses ylensi käärmeen erämaassa, niin pitää Ihmisen Poika ylennettämän, että jokaisella, joka häneen uskoo, olisi iankaikkinen elämä» (Joh. 3:14,15). {AO7 59.1}

Monet vapautuivat Rooman vaatimuksista. He näkivät, kuinka turhaa on ihmisten tai enkelien välitystyö syntisen hyväksi. Kun totinen valo pääsi valaisemaan heidän mieltään, he huudahtivat iloiten: »Kristus on minun pappini; hänen verensä on minun uhrini; hänen alttarinsa on minun rippituolini.» He heittäytyivät kokonaan Jeesuksen ansioiden varaan toistaen sanoja: »Ilman uskoa on mahdoton olla otollinen» (Hebr. 11: 6). »Sillä ei ole taivaan alla muuta nimeä ihmisille annettu, jossa meidän pitäisi pelastuman» (Ap.t. 4: 12). {AO7 59.2}

Vakuutus Vapahtajan rakkaudesta näytti liian suurelta joidenkuiden näiden köyhien, myrskyn heittelemien sielujen käsityskyvylle. Niin suuri oli sen tuoma vapautus; sellainen valovirta vuoti heidän ylitseen, että he näyttivät siirtyneen taivaaseen. Heidän kätensä oli pantu luottavasti Kristuksen käteen; heidän jalkansa olivat asetetut ikiaikojen kalliolle.

Kaikki kuoleman pelko oli kadonnut. He saattoivat nyt kaivata vankilaa ja polttoroviota, jos he siten voisivat kunnioittaa Lunastajansa nimeä. {AO7 59.3}

Syrjäisissä paikoissa esitettiin ja luettiin täten Jumalan sanaa, joskus yhdelle ainoalle ihmiselle, joskus pienelle joukolle, joka kaipasi valoa ja totuutta. Usein vietettiin tällä tavalla koko yö. Kuulijain ihmettely ja ihailu oli niin suuri, että armon sanansaattajan täytyi usein keskeyttää lukemisensa, kunnes ymmärrys saattoi tarttua pelastuksen sanomaan. Usein ilmaistiin ajatus tällaisilla sanoilla: »Tahtooko Jumala todellakin vastaanottaa *minun* uhrini? Haluaako hän olla *minulle* suosiollinen? Haluaako hän antaa minulle anteeksi?» Vastaukseksi luettiin: »Tulkaa minun tyköni, kaikki työtätekeväiset ja raskautetut, niin minä annan teille levon» (Matt. 11:28). {AO7 59.4}

Usko tarttui lupaukseen, ja kuultiin iloinen vastaus: »Ei enää tarvitse tehdä pitkiä toivioretkiä, ei enää vaivalloisia matkoja pyhiin paikkoihin. Minä voin tulla Jeesuksen luo sellaisena kuin olen, syntisenä ja saastaisena. Hän ei hylkää katuvan rukousta. ’Sinun syntisi annetaan sinulle anteeksi.’ Minun, niin minunkin, syntini voidaan antaa anteeksi!» {AO7 60.1}

Pyhän ilon virta täytti sydämen, ja Jeesuksen nimeä kunnioitettiin ylistäen ja kiittäen. Nuo onnelliset sielut palasivat kotiinsa levittämään valoa, kertomaan toisille parhaan kykynsä mukaan uudesta kokemuksestaan, siitä että olivat löytäneet oikean, elävän tien. Raamatun sanoissa, jotka puhuivat suoraan totuutta kaipaavien ihmisten sydämelle, oli ihmeellinen, valtava voima. Se oli Jumalan ääni ja se oli vakuuttava niille, jotka kuulivat. {AO7 60.2}

Totuuden sanansaattaja meni pois; mutta hänen vaatimattomuutensa, vilpittömyytensä, vakavuutensa ja syvä hartautensa jäivät monien keskustelujen aiheiksi. Useissa tapauksissa eivät kuulijat olleet kysyneet häneltä, mistä hän tuli ja mihin hän meni. He olivat aluksi olleet siinä määrin hämmästyksen ja sitten kiitollisuuden ja ilon valtaamia, etteivät olleet ajatelleetkaan kysyä häneltä. Kun he olivat pyytäneet häntä kotiinsa, hän oli vastannut, että hänen täytyi etsiä laumasta eksyneitä lampaita. Lieneekö hän taivaan enkeli, he kysyivät. {AO7 60.3}

Valdolaisten vainoaminen

Useissa tapauksissa totuuden sanansaattajaa ei enää nähty. Hän oli mennyt muihin maihin tai nääntyi jossakin tuntemattomassa vankilassa, tai kenties hänen luunsa vaikenivat siellä, missä hän oli todistanut totuudesta. Mutta niitä sanoja, jotka hän oli jättänyt jälkeensä, ei voitu hävittää. Ne tekivät työtään ihmisten sydämessä; siunatut tulokset tulevat täysin tunnetuiksi vasta tuomiopäivänä. {AO7 60.4}

Valdolaisten lähetyssaarnaajat taistelivat saatanan valtakuntaa vastaan, ja pimeyden voimat heräsivät suurempaan valppauteen. Pimeyden ruhtinas tarkkaili jokaista totuuden edistämispyrkimystä ja teki omat asiamiehensä valppaiksi. Rooman kirkon johtajat näkivät

noiden vaatimattomien matkasaarnaajien työssä omaa asiaansa uhkaavan vaaran. Jos totuuden valon annettaisiin loistaa esteettömästi, se lakaisisi pois kansaa peittävät harhauskon raskaat pilvet; se suuntaisi ihmisten ajatukset yksinoman Jumalaan ja lopulta hävittäisi Rooman ylivallan. {AO7 60.5}

Itse tämän kansan olemassaolo, kansan, jolla oli alkuseurakunnan usko, oli alituisena todistuksena Rooman luopumuksesta ja herätti sen tähden mitä katkerinta vihaa ja vainoa. Heidän kieltäytymisensä hylkäämästä Raamattua oli myös loukkaus, jota Rooma ei voinut sietää. Se päätti perinjuurin hävittää heidät maan päältä. Nyt alkoivat mitä kauheimmat ristiretket Jumalan kansaan kuuluvia vastaan heidän vuoristokodeissaan. Inkvisiittoreita lähetettiin heidän jäljilleen, ja näky viattoman Aabelin kaatumisesta murhaaja Kainin edessä toistui usein. {AO7 60.6}

Valdolaisten hedelmälliset maat tehtiin autioiksi kerta toisensa jälkeen, heidän asuntonsa ja kappelinsa hävitettiin. Missä kerran oli kukoistavia vainioita ja viattoman, työteliään kansan koteja, sinne jäi jäljelle erämaa. Niin kuin saaliinhimoinen peto tulee raivokkaammaksi päästessään veren makuun, niin paavilaistenkin raivo kasvoi, kun he näkivät uhriensa kärsimykset. Monia näistä puhtaan uskon todistajista ajettiin takaa vuorilla ja ahdistettiin alhaalla laaksoissa, joihin he olivat kätkeytyneet mahtavien metsien ja korkeiden kallioiden suojaan. {AO7 61.1}

Tämän lainsuojattoman ihmisluokan siveellistä luonnetta vastaan ei voitu esittää mitään syytöstä. Heidän vihollisensakin selittivät heidän olevan rauhallista, hiljaista ja hurskasta kansaa. Heidän suuri rikoksensa oli, että he eivät suostuneet palvelemaan Jumalaa paavin tahdon mukaan. Tämän rikoksen tähden heihin kohdistettiin kaikki nöyryytys, häväistys ja kidutus, mitä ihmiset ja riivaajat voivat keksiä. {AO7 61.2}

Kerran kun Rooma päätti perinpohjin hävittää tämän vihatun lahkon, paavi julkaisi bullan, jossa heidät tuomittiin kerettiläisiksi ja luovutettiin surmattaviksi.19 Heitä ei syytetty joutilaisuudesta tai epärehellisyydestä tai järjestyksen rikkomisesta, vaan selitettiin, että heillä oli pyhyyden ja hurskauden hahmo, joka johti harhaan »oikean lauman lampaan». Sen tähden paavi määräsi »tämän ilkeiden ihmisten muodostaman pahansuovan ja inhottavan lahkon muserrettavaksi kuten myrkylliset käärmeet», jos he »kieltäytyvät peruuttamasta väitettään».20 Uskoiko tämä röyhkeä yksinvaltias vielä kohtaavansa nuo sanat? Tiesikö hän, että ne merkittiin taivaan kirjoihin todistamaan häntä vastaan tuomiolla. »Kaikki, mitä olette tehneet yhdelle näistä minun vähimmistä veljistäni», Jeesus sanoi, »sen te olette tehneet minulle» (Matt. 25: 40). {AO7 61.3}

Tämä bulla kutsui kaikkia kirkon jäseniä ottamaan osaa ristiretkeen kerettiläisiä vastaan. Innostuttaakseen heitä ryhtymään tähän julmaan työhön se »vapautti kaikista kirkollisista velvoituksista ja rangaistuksista, yleisistä ja yksityisistä; se päästi kaikki ristiretkeen osallistuvat vapaiksi kaikista valallisista sitoumuksista, joita olivat tehneet; se laillistutti heidän oikeutensa kaikkeen laittomasti hankittuun omaisuuteen ja lupasi anteeksiannon

kaikista synneistä niille, jotka surmaisivat kerettiläisen. Se mitätöi kaikki valdolaisille etua tuottavat sopimukset, määräsi heidän palvelijansa jättämään heidät, kielsi kaikkia millään tavalla auttamasta heitä ja oikeutti kenen hyvänsä ottamaan haltuunsa heidän omaisuutensa.»21 Tämä asiakirja ilmaisee selvästi, mikä henki oli kaiken takana. Siinä kuuluu lohikäärmeen kiljunta eikä Kristuksen ääni. {AO7 61.4}

Rooman kirkon johtajat eivät halunneet muodostaa luonnettaan Jumalan lain ylevän ohjeen mukaan, vaan laativat ohjeen, joka tyydytti heitä itseään, ja päättivät pakottaa kaikkia mukautumaan siihen, koska Rooma sitä tahtoi. Mitä kauheimpia murhenäytelmiä esitettiin. Turmeltuneet, herjaavat papit ja paavit tekivät sitä työtä, jota saatana heille määräsi. Armeliaisuudelle ei ollut sijaa heidän luonteessaan. Sama henki, joka ristiinnaulitsi Kristuksen ja tappoi apostolit sekä kiihotti verenhimoisen Neron oman aikansa uskollisia vastaan, työskenteli hävittääkseen ne, joita Jumala rakasti. {AO7 61.5}

Tämä Jumalaa pelkäävä kansa, jota vainottiin monta vuosisataa, kesti vainot niin kärsivällisenä ja lujana, että se tuotti kunniaa heidän Vapahtajalleen. Huolimatta heitä vastaan tehdyistä ristiretkistä ja kärsimistään julmista verilöylyistä he jatkuvasti lähettivät lähetyssaarnaajia levittämään kallisarvoista totuutta. Heitä vainottiin kuolemaan asti; mutta heidän verensä kasteli kylvetyn siemenen, eikä sato jäänyt tulematta. Täten valdolaiset todistivat Jumalan puolesta vuosisatoja ennen Lutherin syntymää. Hajotettuina moniin maihin he kylvivät sen uskonpuhdistuksen siementä, joka alkoi Wycliffin aikana, laajeni ja syveni Lutherin päivinä ja edistyy ajan loppuun saakka niiden toimesta, jotka edeltäjiensä tavoin ovat valmiit kärsimään kaikkea »Jumalan sanan ja Jeesuksen todistuksen tähden» (Ilm. 1:9). {AO7 62.1}

Luku 5— Totuuden mestarit

Ennen uskonpuhdistusta oli aika ajoin olemassa vain hyvin harvoja Raamatun kopioita; mutta Jumala ei sallinut sanansa kokonaan hävitä. Sen totuudet eivät jäisi aina olemaan salassa. Hän voi yhtä helposti päästää elämän sanat kahleista kuin hän aukaisi vankilan ovet ja rautaportit vapauttaessaan palvelijansa. Euroopan eri maissa Jumalan Henki innoitti ihmisiä etsimään totuutta kuten kätkettyä aarretta. Jouduttuaan Jumalan kaitselmuksen johdattamina kosketuksiin Pyhän Raamatun kanssa he tutkivat sen pyhiä sivuja palavan innokkaina. He olivat valmiit vastaanottamaan valon mihin hintaan hyvänsä. Vaikka he eivät nähneet kaikkia asioita selvästi, he kykenivät havaitsemaan monia totuuksia, jotka kauan olivat olleet salattuina. Taivaan lähettiläinä he menivät katkomaan erehdysten ja taikauskon kahleita ja kehottivat niitä, jotka kauan olivat olleet orjina, nousemaan ja puolustamaan vapauttaan. {AO7 63.1}

Lukuunottamatta valdolaisten hankkimaa Raamatun käännöstä Jumalan sana oli pitkät ajat lukittu kieliin, joita vain oppineet osasivat; mutta oli tullut aika kääntää Raamattu ja antaa se eri maiden asukkaille heidän äidinkielellään. Maailma oli sivuuttanut keskiyönsä. Pimeyden hetket olivat kulumassa loppuun, ja monissa maissa näkyi aamunkoiton merkkejä. {AO7 63.2}

Uuttera opiskelija

Neljännellätoista vuosisadalla nousi Englannissa »uskonpuhdistuksen aamutähti». John Wycliff ei ollut uskonpuhdistuksen edelläkävijä ainoastaan Englannissa vaan koko kristikunnassa. Hänen suotiin julistaa Roomaa vastaan niin voimakas vastalause, ettei se ollut milloinkaan unohtuva. Tällä vastalauseella alkoi taistelu, joka oli tuova vapauden yksilöille, seurakunnille ja kansoille. {AO7 63.3}

Wycliff sai hyvän kasvatuksen, ja hänelle Herran pelko oli viisauden alku. Yliopistossa hän herätti huomiota palavalla hurskaudellaan samoin kuin suurella lahjakkuudellaan ja perusteellisilla tiedoillaan. Tiedonhaluisena hän koetti perehtyä kaikkiin tieteenhaaroihin. Hän tutki skolastista filosofiaa, kirkon kanonista lakia ja siviililakia, erityisesti oman

maansa lakia. Hänen myöhemmässä toiminnassaan tämän aikaisemman opiskelun arvo oli ilmeinen. Aikansa teoreettisen filosofian perusteellinen tunteminen teki hänet kykeneväksi paljastamaan sen erehdyksiä. Kansallista ja kirkollista lakia koskevien opintojensa kautta hän oli valmistunut alkamaan suuren taistelun yhteiskunnallisen ja uskonnollisen vapauden puolesta. Samalla kun hän oli oppinut käyttämään Jumalan sanan aseita, hän oli kouluissa saanut järjen harjoitusta ja tunsi skolastikkojen menettelytavat. Hänen älykkyytensä sekä laajat ja perusteelliset tietonsa herättivät kunnioitusta sekä ystävissä että vihollisissa. Hänen kannattajansa olivat tyytyväisiä nähdessään oman esitaistelijansa etevimmäksi kansakunnan oppineista miehistä; ja hänen vihollisillaan ei ollut mahdollisuutta osoittaa halveksimistaan

uskonpuhdistuksen asialle viittaamalla sen puolustajan tietämättömyyteen tai heikkouteen. {AO7 63.4}

Jo yliopistossa ollessaan Wycliff alkoi tutkia Raamattua. Noina varhaisina aikoina, jolloin Raamattua oli julkaistuna vain vanhoilla kielillä, oppineet pääsivät totuuden lähteelle, joka oli suljettu oppimattomilta. Täten tie oli jo valmiina Wycliffin tulevalle uskonpuhdistustyölle. Oppineet miehet olivat tutkineet Jumalan sanaa ja löytäneet sieltä suuren totuuden hänen vapaasta armostaan. He olivat opetuksellaan levittäneet tietoa tästä totuudesta ja johtaneet toisia elämän sanan luo. {AO7 64.1}

Kun Wycliffin huomio kiintyi Raamattuun, hän alkoi tutkia sitä yhtä perinpohjaisesti, kuin hän oli tehnyt perehtyessään koulutietoihin. Tähän asti hän oli tuntenut suurta puutetta, jota hänen tieteelliset opintonsa ja kirkon oppi eivät voineet tyydyttää. Jumalan sanasta hän löysi sen, mitä hän ennen oli turhaan etsinyt. Siinä hän näki ilmaistuna pelastussuunnitelman ja Kristuksen esitettynä ihmisen ainoana puoltajana. Hän antautui Kristuksen palvelukseen ja päätti julistaa löytämiään totuuksia. {AO7 64.2}

Kirkon erheiden paljastaja

Kuten myöhemmät uskonpuhdistajat ei Wycliffkaan toimintansa alussa aavistanut, mihin se hänet johtaisi. Hän ei vapaaehtoisesti ruvennut vastustamaan Roomaa. Mutta uskollisuus totuudelle vei hänet väistämättömästi taisteluun vääryyttä vastaan. Mitä selvemmin hän näki paavikunnan erehdykset, sitä innokkaammin hän esitti Raamatun oppia. Hän näki, että Rooma oli hylännyt Jumalan sanan ihmisten perimätiedon tähden, ja syytti pelottomasti papistoa sen syrjäyttämisestä. Hän vaati, että Raamattu oli jälleen annettava kansalle ja palautettava sen arvovalta kirkossa. Hän oli taitava ja innokas opettaja sekä kaunopuheinen saarnaaja. Lisäksi hänen jokapäiväinen elämänsä oli havainnollinen esitys julistetuista totuuksista. Hänen Raamatun tuntemuksensa, hänen älykkyytensä, hänen puhdas elämänsä sekä hänen järkkymätön rakkautensa ja oikeamielisyytensä tuottivat hänelle yleistä arvonantoa ja luottamusta. Monet olivat tulleet tyytymättömiksi entiseen uskontoonsa nähdessään Rooman kirkossa vallitsevan vääryyden, ja he tervehtivät salaamattomalla ilolla niitä totuuksia, joita Wycliff toi päivänvaloon. Mutta Rooman kirkon johtajat täytti viha, kun he näkivät tämän uskonpuhdistajan saavan suuremman vaikutusvallan kuin heillä itsellään oli. {AO7 64.3}

Wycliff oli rohkea erehdysten paljastaja, ja hän taisteli pelottomasti monia Rooman arvovallan vahvistamia väärinkäytöksiä vastaan. Hovisaarnaajana ollessaan hän rohkeasti vastusti sen veron maksamista, jota paavi vaati Englannin hallitsijalta, ja näytti, että paavin asettuminen maallisten hallitsijain yläpuolelle oli vastoin järkeä ja Jumalan sanaa. Paavin vaatimukset olivat aiheuttaneet suuren suuttumuksen, ja Wycliffin opit tekivät syvän vaikutuksen kansan johtohenkilöihin. Kuningas ja aatelisto olivat yksimielisiä siitä, ettei paavi saanut vaatia maallista valtaa, ja kieltäytyivät maksamasta veroa. Siten tähdättiin voimakas isku paavin ylivaltaa vastaan Englannissa. {AO7 65.1}

Toinen paha, jota vastaan uskonpuhdistaja kävi pitkää ja päättäväistä taistelua, oli kerjäläismunkkien veljeskuntien perustaminen. Näitä munkkeja vilisi Englannissa, ja he olivat kansan kehityksen ja menestyksen esteenä. Heidän turmiollinen vaikutuksensa tuntui teollisuudessa, kasvatuksessa, siveellisyydessä ja monessa muussa asiassa. Munkkien toimettomuus ja kerjääminen eivät ainoastaan riistäneet paljon kansan varoja, vaan lisäksi saattoivat hyödyllisen työn halveksituksi. Nuoriso turmeltui ja tuli kurittomaksi. Munkkien vaikutuksesta monet nuoret menivät luostariin, eivät ainoastaan ilman vanhempiensa suostumusta vaan myös heidän tietämättään ja vastoin heidän käskyjään. Eräs Rooman kirkon varhaisista isistä korotti luostarielämän vaatimukset yläpuolelle lasten velvollisuuden rakastaa ja totella vanhempiaan. Hän oli selittänyt: »Vaikka isäsi makaisi ovesi edessä itkien ja valittaen ja äitisi näyttäisi sinulle ruumistaan, joka on sinut synnyttänyt, ja rintojaan, jotka ovat ruokkineet sinua, on sinun tallattava ne jalkoihisi ja mentävä eteenpäin suoraa päätä Kristuksen luo.» Tällä »luonnottomalla julmuudella», kuten Luther myöhemmin sitä nimitti, »joka toi mieleen pikemmin suden ja tyrannin kuin kristityn tai tavallisen ihmisen», kovetettiin lasten sydän heidän vanhempiaan kohtaan.22 Siten paavilliset johtajat entisajan fariseusten tavoin tekivät Jumalan käskyn tyhjäksi perinnäissääntönsä tähden. Siten tehtiin kodit autioiksi, ja vanhemmilta riistettiin mahdollisuus seurustella poikiensa ja tyttäriensä kanssa. {AO7 65.2}

Myös opiskelijat yliopistoissa tulivat petetyiksi munkkien väärien opetusten johdosta ja antoivat houkutella itsensä jäseniksi näiden veljeskuntiin. Monet katuivat myöhemmin tätä askelta nähdessään, että olivat pilanneet oman elämänsä ja tuottaneet surua vanhemmilleen; mutta kun he kerran olivat joutuneet paulaan, heidän oli mahdotonta saada takaisin vapauttaan. Monet vanhemmat pelkäsivät munkkien vaikutusta ja kieltäytyivät lähettämästä poikiaan yliopistoon. Opiskelijain lukumäärä suurissa opiskelukeskuksissa väheni huomattavasti. Koulujen taso heikkeni, ja tietämättömyys pääsi valtaan. {AO7 65.3}

Paavi oli antanut näille munkeille vallan kuunnella synnintunnustuksia ja antaa syntejä anteeksi. Tästä tuli suuren turmeluksen lähde. Halukkaina lisäämään tulojaan munkit olivat niin auliit antamaan synninpäästön, että kaikenlaatuiset pahantekijät tulivat heidän luokseen, ja sen vaikutuksesta mitä rumimmat paheet lisääntyivät nopeasti. Sairaat ja köyhät jätettiin kärsimään, kun ne lahjat, joilla olisi voitu lievittää heidän hätäänsä, annettiin munkeille, jotka uhkaamalla vaativat almuja kansalta ja julistivat jumalattomiksi ne, jotka eivät antaneet lahjoja heidän veljeskunnilleen. Vaikka vakuuttivat olevansa köyhiä munkit rikastuivat jatkuvasti, ja heidän komeat rakennuksensa ja herkulliset pöytänsä tekivät kansan jatkuvan köyhtymisen sitäkin ilmeisemmäksi. He viettivät aikansa ylellisyydessä ja huvituksissa ja lähettivät sijaisinaan kansan keskuuteen tietämättömiä miehiä, jotka osasivat vain kertoa ihmeellisiä juttuja, pyhimystaruja ja piloja kansan huvittamiseksi ja saattamiseksi yhä täydellisemmin munkkien ansaan. Kuitenkin munkit säilyttivät otteensa taikauskoisiin ihmisiin ja saivat heidät uskomaan, että kaikki uskonnolliset velvollisuudet

sisältyivät paavin ylivallan tunnustamiseen, pyhien palvontaan ja lahjojen antamiseen munkeille ja että tämä riitti varmistamaan heille paikan taivaassa. {AO7 66.1}

Oppineet ja hurskaat miehet olivat turhaan työskennelleet saadakseen aikaan parannusta näissä munkkien veljeskunnissa; mutta Wycliff, jolla oli selvempi näkemys, iski pahan juureen ja selitti, että itse järjestelmä oli vää rä, sekä vaati sitä hävitettäväksi. Syntyi keskustelua ja tehtiin kysymyksiä. Kun munkit kulkivat ympäri maan myyden paavin anekirjeitä, monet alkoivat epäillä, oliko mahdollista ostaa syntien anteeksiantoa rahalla, ja he kysyivät, eikö heidän tulisi etsiä anteeksiantoa Jumalalta ennemmin kuin Rooman paavilta.23 Monet tulivat levottomiksi munkkien saaliinhimosta, jota ei näyttänyt voitavan koskaan tyydyttää. »Rooman papit ja munkit», he sanoivat, »syövät meitä niin kuin syöpä. Jumalan täytyy pelastaa meidät, muutoin kansa häviää.»24 Peittääkseen ahneuttaan nämä kerjäävät munkit väittivät seuraavansa Vapahtajan esimerkkiä. He selittivät, että Jeesus ja hänen opetuslapsensa elivät kansan antamilla almuilla. Tämä väite koitui vahingoksi heidän asialleen, sillä se johti monet tutkimaan Raamattua saadakseen tietää totuuden tulos, jota Rooma vähimmin toivoi. Ihmisten huomio kiintyi totuuden lähteeseen, jota se koetti pitää salassa. {AO7 66.2}

Wycliff alkoi kirjoittaa ja julkaista kirjasia munkkeja vastaan, ei kuitenkaan niin paljon halusta ruveta väittelemään heidän kanssaan kuin kiinnittääkseen kansan huomiota Raamatun ja sen Alkuunpanijan opetuksiin. Hän selitti, ettei paavilla ollut suurempaa valtaa antaa syntejä anteeksi tai julistaa pannaan kuin tavallisilla papeilla ja ettei ketään ihmistä voi oikeudenmukaisesti julistaa pannaan, ellei hän ensin ole vetänyt päälleen Jumalan tuomiota. Hän ei olisi voinut tehokkaammalla tavalla ryhtyä hajottamaan sitä hengellisen ja maallisen vallan jättiläisrakennusta, jonka paavi oli pystyttänyt ja jossa miljoonien sielu ja ruumis oli vangittuina. {AO7 66.3}

Englannin oikeuksien puolustaja

Wycliff kutsuttiin uudelleen puolustamaan Englannin valtion oikeuksia Rooman tunkeilua vastaan; ja kun hänet oli nimitetty kuninkaan lähettiläälksi, hän vietti kaksi vuotta Alankomaissa neuvotellen paavin asiamiesten kanssa. Täällä hän joutui yhteyteen ranskalaisten, italialaisten ja espanjalaisten kirkonmiesten kanssa; hänellä oli tilaisuus katsoa kulissien taakse ja saada tietoja monista asioista, joista hän Englannissa olisi jäänyt tietämättömäksi. Hän oppi paljon sellaista, mikä antoi pontta hänen myöhemmälle toiminnalleen. Näissä paavin hovin edustajissa hän näki pappisvallan todellisen luonteen ja tarkoituksen. Hän palasi Englantiin jatkamaan aikaisempaa opetustyötään julkisemmin ja innokkaammin kuin ennen. Hän selitti, että ahneus, ylpeys ja petos olivat Rooman epäjumalia. {AO7 68.1}

Eräässä kirjasessaan hän sanoo paavista ja hänen rahankerääjistään: »He riistävät meidän maaltamme köyhien elatuksen ja tuhansia markkoja vuodessa kuninkaan rahoja maksuna sakramenteista ja hengellisistä asioista, mikä kaikki on simonian inhottavaa

harhaoppisuutta, ja pakottavat koko kristikunnan suosimaan ja ylläpitämään tätä harhaoppisuutta. Todellakin, vaikka meidän maassamme olisi suuri kultavuori, eivätkä ketkään muut ottaisi siitä kuin tuo ylpeä, maailmanmielinen pappien rahankerääjä, tämä vuori tulisi ajanmittaan kulutetuksi loppuun, sillä hän riistää lakkaamatta meidän maaltamme rahaa eikä lähetä tilalle muuta kuin Jumalan kirouksen simoniastaan.»25 {AO7 68.2}

Pian Wycliffin Englantiin palaamisen jälkeen kuningas nimitti hänet Lutterworthin kirkkoherraksi. Tämä oli vakuutus siitä, ettei kuningas ainakaan ollut tyytymätön hänen suorasukaisiin esityksiinsä. Wycliffin vaikutus tuntui niin hyvin hovin toiminnoissa kuin kansan uskon kehittymisessä. {AO7 68.3}

Paavin vastatoimet ja kirkon skisma

Paavi ryhtyi pian ankariin toimenpiteisiin Wycliffiä vastaan. Kolme bullaa lähetettiin Englantiin, yksi yliopistolle, yksi kuninkaalle ja yksi papistolle, ja kaikissa määrättiin välittömästi ryhtymään ratkaiseviin toimenpiteisiin harhaopin opettajan vaientamiseksi.26 Ennen bullain saapumista piispat olivat kuitenkin innoissaan määränneet Wycliffin tulemaan heidän tutkittavakseen. Mutta kaksi valtakunnan mahtavimmista ruhtinaista seurasi häntä oikeuteen; ja kansa, joka piiritti rakennuksen ja tunkeutui sisälle, säikähdytti tuomarit niin, että oikeudenkäynti toistaiseksi lakkautettiin ja uskonpuhdistaja sai poistua rauhassa. Vähän sen jälkeen kuoli Edward III, jota prelaatit hänen vanhoilla päivillään koettivat saada vastustamaan uskonpuhdistajaa, ja Wycliffin entinen suojelija tuli valtakunnan kuninkaaksi. {AO7 68.4}

Mutta kun paavin bullat saapuivat, ne antoivat koko Englannille jyrkän määräyksen kerettiläisen vangitsemisesta. Tämä menettelytapa viittasi suoraan polttoroviolle. Näytti varmalta, että Wycliffin täytyisi pian joutua Rooman kostonhimon uhriksi. Mutta Hän, joka muinoin sanoi: »Älä pelkää Abram! Minä olen sinun kiipesi» (1 Moos. 15: 1), ojensi nytkin kätensä suojelemaan palvelijaansa. Kuolema ei kohdannut uskonpuhdistajaa vaan paavia, joka oli määrännyt hänet surmattavaksi. Gregorius XI kuoli, ja kirkonmiehet, jotka olivat kokoontunet Wycliffin kuulustelua varten, hajaantuivat. {AO7 69.1}

Jumalan kaitselmus ohjasi edelleenkin tapahtumien kulkua siten, että uskonpuhdistus voi kehittyä. Gregoriuksen kuoleman jälkeen valittiin kaksi kilpailevaa paavia. Kaksi toisiaan vastaan taistelevaa valtaa, jotka molemmat väittivät olevansa erehtymättömiä, vaativat kuuliaisuutta.27 Kumpikin kutsui oikeauskoisia auttamaan taistelussa toista vastaan ja vahvistivat vaatimuksiaan vastustajiin kohdistetuilla kauheilla kirouksilla ja auttajille luvatuilla taivaallisilla palkinnoilla. Tämä tapahtuma heikensi suuresti paavillisen kirkon voimaa. Kilpailevilla puolueilla oli kylliksi tekemistä hyökätessään toistensa kimppuun, ja Wycliff sai jonkin aikaa olla rauhassa. Syytökset ja kirkonkiroukset lentelivät paavista paaviin, ja verta vuodatettiin virtanaan heidän vastakkaisten vaatimustensa tueksi. Rikokset ja häpeälliset teot tulvivat yli kirkon. Sillä välin uskonpuhdistaja rauhallisessa

turvapaikassaan Lutterworthissa teki ahkerasti työtä kääntääkseen ihmisten katseet taistelevista paaveista rauhan Ruhtinaaseen, Jeesukseen. {AO7 69.2}

Tämä hajaannus sekä kaikki siitä johtuva riita ja turmelus valmistivat tietä uskonpuhdistukselle, sillä ne avasivat kansan silmät näkemään, mitä paavikunta todella oli. Julkaisemassaan kirjasessa »Paavien skismasta» Wycliff kehotti kansaa harkitsemaan, eivätkö nuo kaksi pappia puhuneet totta tuomitessaan toisensaantikristukseksi. »Jumala», hän sanoi, »ei sietänyt kauemmin, että vihollinen hallitsi vain yhdessä sellaisessa papissa, vaan jakoi vallan kahdelle, niin että ihmiset Kristuksen nimessä voisivat helpommin voittaa ne molemmat.»28 {AO7 69.3}

Lähetystyötä ja raamatunkäännös

Mestarinsa tavoin Wycliff saarnasi evankeliumia köyhille. Hän ei tyytynyt levittämään valoa ainoastaan omien seurakuntalaistensa halpoihin koteihin Lutterworthissa vaan päätti viedä sen Englannin kaikkiin osiin. Saadakseen tämän aikaan hän perusti saarnaajaseuran. Sen jäseniksi otettiin yksinkertaisia, hurskaita miehiä, jotka rakastivat totuutta ja joiden suurimpana haluna oli sen levittäminen. Nämä miehet menivät kaikkialle ja julistivat sanaa toreilla, suurten kaupunkien kaduilla ja maaseudun kujilla. He menivät vanhusten, sairaiden ja köyhien luo ja selittivät heille Jumalan armon iloista sanomaa. {AO7 69.4}

Teologian professorina Oxfordissa Wycliff saarnasi Jumalan sanaa yliopiston saleissa. Ylioppilaille, joita hän opetti, hän esitti totuutta niin uskollisesti, että he nimittivät häntä evankeliumin tohtoriksi. Mutta hänen elämänsä suurin työ oli Raamatun kääntäminen englannin kielelle. Teoksessa »Raamatun totuudesta ja merkitykestä» hän ilmaisi aikovansa kääntää Raamatun, niin että jokainen ihminen Englannissa voi omalla äidinkielellään lukea Jumalan ihmeellisistä töistä. {AO7 71.1}

Mutta hänen työnsä keskeytyi pian. Vaikka hän ei ollut vielä kuuttakymmentä vuotta vanha, lakkaamaton uurastus, tutkimustyö ja vihollisten hyökkäykset olivat heikentäneet hänen voimiaan ja vanhentaneet hänet ennenaikaisesti. Hän sairastui vakavasti. Tämä tuotti munkeille suurta iloa. He luulivat hänen katkerasti katuvan sitä pahaa, mitä hän oli tehnyt kirkolle, ja kiiruhtivat hänen makuuhuoneeseensa kuuntelemaan hänen tunnustustaan. Neljän uskonnollisen järjestön edustajat yhdessä neljän siviiliviranomaisen kanssa kokoontuivat hänen luokseen, koska he luulivat hänen olevan kuolemaisillaan. »Kuolema on huulillasi», he sanoivat, »tunnusta virheesi ja peruuta meidän läsnäollessamme kaikki, mitä olet sanonut meidän vahingoksemme.» Uskonpuhdistaja kuunteli hiljaa. Sitten hän pyysi palvelijaansa kohottamaan häntä vuoteessa ja katsoen vakavasti peruutusta odottaviin vieraisiinsa hän sanoi varmalla, voimakkaalla äänellä, joka niin usein oli pannut heidät vapisemaan: »Minä en kuole, vaan elän ja teen jälleen tiettäväksi munkkien pahoja töitä.»29 Säikähtyneinä ja hämillään he kiireesti poistuivat huoneesta. {AO7 71.2}

Wycliffin sanat toteutuivat. Hän eli antaakseen maanmiestensä käsiin tehokkaimman aseen Roomaa vastaan Raamatun, jonka taivas on määrännyt kansan vapauttamisen, valistamisen ja evankelioimisen välikappaleeksi. Tämän työn suorittamisessa oli voitettava monia ja vaikeita esteitä. Wycliff oli sairauksien heikentämä. Hän tiesi, että hänellä oli jäljellä vain harvoja työvuosia. Hän näki sen vastustuksen, joka hänen oli kohdattava; mutta Jumalan sanan lupausten rohkaisemana hän meni eteenpäin antamatta minkään lannistaa itseään. Henkisten voimiensa täydessä vireydessä, runsaan kokemuksen saaneena hän Jumalan erikoisen kaitselmuksen kautta säilyi ja valmistui tätä suurinta työtään varten. Kun koko kristikunta oli täynnä sekasortoa, uskonpuhdistaja seurakunnassaan Lutterworthissa ulkopuolella raivoavasta myrskystä piittaamatta omistautui valitsemaansa työhön. {AO7 71.3}

Viimein työ tuli tehdyksi; ensimmäinen englantilainen raamatunkäännös oli valmis. Jumalan sana oli avattu Englannille. Nyt ei uskonpuhdistaja pelännyt vankilaa eikä polttoroviota. Hän oli pannut Englannin kansan käsiin valon, jota ei milloinkaan voitu sammuttaa. Antaessaan Raamatun maanmiehilleen hän oli tehnyt tietämättömyyden ja paheiden kahleiden murtamiseksi sekä maansa vapauttamiseksi ja kohottamiseksi enemmän, kuin milloinkaan oli saatu aikaan loistavimmilla voitoilla taistelukentillä. {AO7 71.4}

Kun kirjapainotaito vielä oli tuntematon, voitiin vain pitkällisellä ja vaivalloisella työllä monistaa Raamattua. Kirjan kysyntä oli niin suuri, että monet halukkaasti ryhtyivät sitä kopioimaan, mutta jäljentäjäin oli vaikea tyydyttää kysyntää. Jotkut varakkaimmista ostajista halusivat saada koko Raamatun. Toiset ostivat vain osan. Monissa tapauksissa useat perheet ostivat yhteisesti jäljennöksen. Siten Wycliffin Raamattu nopeasti levisi kansan koteihin. {AO7 72.1}

Vetoaminen ihmisten järkeen herätti heidät passiivisesta alistumisesta paavillisiin opinkappaleihin. Wycliff opetti nyt protestanttisuuden huomattavimpia oppeja: pelastusta uskon kautta Kristukseen ja Raamatun pitämistä ainoana erehtymättömänä uskon ohjeena. Hänen lähettämänsä saarnaajat levittivät Raamattua ja uskonpuhdistajan kirjoituksia niin menestyksellisesti, että lähes puolet Englannin kansasta otti vastaan uuden uskon. {AO7 72.2}

Raamatun ilmaantuminen synnytti pelkoa kirkon viranomaisissa. Heidän oli nyt kohdattava Wycliffia voimakkaampi julistaja, jota vastaan heidän aseensa olivat varsin tehottomia. Tuohon aikaan ei Englannissa ollut lakia, joka olisi kieltänyt Raamatun, sillä sitä ei milloinkaan aikaisemmin ollut julkaistu kansan kielellä. Sellaisia lakeja säädettiin myöhemmin ja niiden noudattamista valvottiin tarkasti. Tällä välin oli tilaisuus jonkin aikaa levittää Jumalan sanaa pappien vastustuksesta huolimatta. {AO7 72.3}

Totuuden puolustajana tuomioistuinten edessä

Rooman kirkon johtajat laativat taas suunnitelman uskonpuhdistajan äänen vaientamiseksi. Hänet haastettiin tutkittavaksi kolmen tuomioistuimen eteen peräkkäin, mutta ilman menestystä. Ensiksi piispojen synodi selitti hänen kirjoituksensa harhaoppisiksi. Se voitti puolelleen nuoren kuninkaan Rikhard II:n ja sai hänet antamaan säädöksen, joka määräsi vankeusrangaistuksen kaikille, jotka pysyivät tuomituissa opeissa. {AO7 72.4}

Wycliff vetosi synodista parlamenttiin. Hän syytti pelottomasti papistoa kansallisen neuvoston edessä ja vaati kirkon suosimien kauheiden väärinkäytösten oikaisemista. Vakuuttavan voimakkaasti hän kuvasi paavinistuimen anastuksia ja turmeltuneisuutta. Hänen vihollisensa joutuivat hämilleen. Wycliffin ystävät ja kannattajat oli pakotettu alistumaan, ja oli luottavasti odotettu, että uskonpuhdistaja itse vanhuudessaan, yksinäisyydessään ja ilman ystäviä nöyrtyisi kuninkaan ja piispain yhdistetyn vallan edessä. Mutta sen sijaan paavin edustajat näkivätkin joutuneensa tappiolle. Wycliffin voimakkaiden vetoomusten herättämänä parlamentti peruutti vainoamissäädöksen, ja uskonpuhdistaja oli jälleen vapaa. {AO7 72.5}

Hänet haastettiin tutkittavaksi kolmannen kerran, ja tällä kertaa valtakunnan korkeimman hengellisen tuomioistuimen eteen. Täällä ei suosittaisi kerettiläisyyttä. Täällä Rooma vihdoin voittaisi, ja uskonpuhdistajan työ lopetettaisiin. Niin paavin kannattajat ajattelivat. Jos he voisivat toteuttaa aikeensa, niin Wycliff pakotettaisiin kieltämään oppinsa tai hän jättäisi tuomiosalin poltettavaksi tuomittuna. {AO7 73.1}

Mutta Wycliff ei peruuttanut; hän ei halunnut teeskennellä. Hän puolusti pelottomasti oppejaan ja torjui ahdistajainsa syytökset. Unohtaen itsensä, asemansa ja tilanteen, hän haastoi kuulijansa Jumalan tuomioistuimen eteen ja punnitsi heidän viisastelunsa ja petoksensa ikuisen totuuden vaa'alla. Neuvoston salissa tuntui Pyhän Hengen vaikutus. Jumalan voima oli kuulijain yllä. Heillä ei näyttänyt olevan voimaa jättää paikkaansa. Kuten nuolet Herran viinestä uskonpuhdistajan sanat lävistivät heidän sydämensä. Harhaoppisuutta koskevan syytöksen, jonka he olivat esittäneet häntä vastaan, hän vakuuttavalla voimalla sinkosi takaisin heitä itseään vastaan. Hän kysyi, kuinka he rohkenivat levittää erehdyksiään. Voiton vuoksi, tehdäkseen kauppaa Jumalan armolla, hän itse vastasi. {AO7 73.2}

»Ketä vastaan luulette taistelevanne», sanoi hän lopuksi; »vanhaa miestäkö vastaan, joka on haudan partaalla? Ei, vaan totuutta vastaan, joka on teitä väkevämpi ja voittaa teidät.»30 Näin sanoen hän poistui kokouksesta, eikä kukaan hänen vastustajistaan koettanut häntä estää. {AO7 73.3}

Wycliffin kirje paaville

Wycliffin työ oli melkein päättynyt. Totuuden lippu, jota hän niin kauan oli kantanut, putoaisi hänen kädestään; mutta kerran vielä hänen oli todistettava evankeliumin puolesta. Totuutta oli julistettava vääryyden valtakunnan päälinnoituksesta. Wycliff kutsuttiin

Roomaan tutkittavaksi paavin tuomioistuimen edessä, joka niin usein oli vuodattanut pyhien verta. Hän tiesi, mikä vaara häntä uhkasi. Kuitenkin hän olisi noudattanut kutsua, ellei halvauskohtaus olisi tehnyt matkustamista hänelle mahdottomaksi. Mutta vaikka hänen ääntään ei voitu kuulla Roomassa, hän saattoi puhua kirjeellisesti, ja tämän hän päättikin tehdä. Pappilastaan uskonpuhdistaja lähetti paaville kohteliaan, kristillisessä hengessä kirjoitetun kirjeen, joka samalla oli ankara nuhde paavinistuimen komeudesta ja ylpeydestä. {AO7 73.4}

»Minua ilahduttaa suuresti», hän sanoi, »saada esittää ja selittää jokaiselle ihmiselle sitä uskoa, joka minulla on, ja erityisesti Rooman piispalle. Hän on varmaan valmis vahvistamaan mainitsemani uskon, jonka otaksun olevan terve ja oikea, tai oikaisemaan sitä, jos se on väärä. {AO7 73.5}

»Ensiksi, minä ajattelen, että Kristuksen evankeliumi on koko Jumalan lain summa. — Minä otaksun, että Rooman piispa, koska hän on Kristuksen sijainen täällä maan päällä, on ennen kaikkia muita velvollinen noudattamaan tätä evankeliumin lakia, sillä suuruus Kristuksen opetuslasten joukossa ei riipu maallisesta arvosta ja kunniasta vaan Kristuksen elämän ja käytöksen uskollisesta seuraamisesta. — Kristus oli vaelluksensa aikana täällä hyvin köyhä mies ja vältti kaikkea maallista valtaa ja kunniaa. {AO7 73.6}

»Kenenkään uskovaisen ei tule seurata paavia itseään tai jotakin pyhää miestä pitemmälle, kuin tämä seuraa Herraa Jeesusta Kristusta; sillä Pietari ja Sebedeuksen pojat herättivät närkästystä, kun he poiketen Kristuksen askelista tavoittelivat maallista kunniaa. Sen tähden heitä ei tule seurata sellaisten erehdysten tekemisessä. — {AO7 74.1}

»Paavin pitäisi jättää kaikki maallinen valta maallisille viranomaisille ja vakavasti kehottaa siihen koko papistoaan; sillä niin Kristus teki, varsinkin apostoliensa kautta. {AO7 74.2}

»Jos olen jossakin edellämainitussa kohdassa erehtynyt, tahdon suurimmalla nöyryydellä ottaa vastaan ojennuksen, jopa kuolemankin, jos välttämättömyys sitä vaatii. Jos voisin persoonallisesti tehdä oman tahtoni ja toivoni mukaan, tulisin varmasti Rooman piispan eteen. Mutta Herra on rangaissut minua sillä tavalla, että tämä on mahdotonta, ja hän on opettanut minua tottelemaan Jumalaa enemmän kuin ihmisiä.» {AO7 74.3}

Lopuksi hän sanoi: »Rukoilkaamme Jumalaa, että hän auttaisi paaviamme Urbanus VI:a toimimaan kuten hän alkoi, niin että hän papistoineen seuraisi Herraa Jeesusta Kristusta elämässä ja vaelluksessa ja että he tehokkaasti opettaisivat kansaa, niin että se uskollisesti seuraisi heitä tässä asiassa.» 31 {AO7 74.4}

Täten Wycliff asetti paavin ja hänen kardinaaliensa eteen Kristuksen hiljaisuuden ja nöryyden ja osoitti sekä heille että koko kristikunnalle eron heidän ja sen Mestarin välillä, jonka edustajia he väittivät olevansa. {AO7 74.5}

Wycliffin kuolema

Wycliff uskoi varmasti, että hän joutuisi elämällään maksamaan uskollisuutensa. Kuningas, paavi ja piispat olivat yhdessä päättäneet tuhota hänet, ja näytti varmalta, että hän viimeistään muutamien kuukausien kuluttua joutuisi polttoroviolle. Mutta hänen rohkeutensa oli horjumaton. »Miksi puhutte marttyyrikruunun etsimisestä kaukaa?» hän sanoi. »Saarnatkaa Kristuksen evankeliumia ylpeille prelaateille, niin varmasti kuolette marttyyreina. Mitä! Voisinko elää ja vaieta? En koskaan! Antaa iskun tulla, minä odotan sitä.»32 {AO7 74.6}

Mutta Jumalan kaitselmus suojeli vielä hänen palvelijaansa. Mies, joka koko elämänsä ajan oli rohkeasti puolustanut totuutta ja ollut joka päivä hengenvaarassa, ei ollut kaatuva sen vihollisten vihan uhrina. Wycliff ei ollut milloinkaan koettanut suojella itseään, mutta Herra oli ollut hänen suojelijansa; ja nyt, kun hänen vihollisensa olivat varmoja saaliistaan, Jumalan käsi siirsi hänet pois heidän ulottuviltaan. Kun hän seurakunnassaan Lutterworthissa aikoi ruveta jakamaan Herran ehtoollista, hän kaatui halvauksen kohtaamana ja kuoli pian sen jälkeen. {AO7 74.7}

Jumala oli määrännyt Wycliffille työn. Hän oli pannut totuuden sanan hänen suuhunsa ja asettanut vartijat hänen ympärilleen, jotta tämä sana tulisi kansalle. Hän suojeli hänen elämäänsä ja jatkoi hänen vaikutustaan, kunnes suuren uskonpuhdistuksen perustus oli laskettu. {AO7 75.1}

Wycliff astui esiin pimeän ajan hämäryydestä. Hänellä ei ollut ketään edelläkävijää, jonka työtä hän olisi voinut käyttää uskonpuhdistusjärjestelmänsä muodostamiseen. Herätettynä Johannes Kastajan tavoin suorittamaan erityistä lähetystyötä hän oli uuden aikakauden sanansaattaja. Hänen esittämässään totuuden järjestelmässä oli sellainen sopusointu ja täydellisyys, jota hänen jälkeensä tulleet uskonpuhdistajat eivät ylittäneet eivätkä jotkut heistä edes saavuttaneet sata vuotta myöhemmin. Perustus oli niin leveä ja syvä, runko niin luja ja oikein suunniteltu, ettei hänen jälkeensä tulleiden tarvinnut sitä rakentaa uudelleen. {AO7 75.2}

Wycliffin suuruus

Wycliffin alkama suuri liike, joka oli vapauttava omantunnon ja järjen sekä myös Rooman voittovaunuihin kauan sidottuina olleet kansat, sai alkunsa Raamatusta. Tässä kirjassa oli sen siunausvirran lähde, joka elämän veden tavoin on juossut halki aikojen neljänneltätoista vuosisadalta alkaen. Wycliff uskoi ehdottomasti Raamattuun Jumalan tahdon innoitettuna ilmoituksena sekä uskon ja elämän riittävänä ohjeena. Hänet oli kasvatettu pitämään Rooman kirkkoa jumalallisena, erehtymättömänä auktoriteettina ja omaksumaan ehdottoman kunnioittavasti tuhatvuotiset, vakiintuneet opit ja tavat; mutta hän kääntyi pois tästä kaikesta noudattamaan Jumalan pyhää sanaa. Tämän auktoriteetin tunnustamista hän teroitti kansalle. Paavin kautta puhuvan kirkon sijaan hän selitti

Raamatun kautta puhuvan Jumalan äänen ainoaksi oikeaksi auktoriteetiksi. Hän ei opettanut ainoastaan, että Raamattu on Jumalan tahdon täydellinen ilmoitus, vaan myös, että Pyhä Henki on sen ainoa tulkitsija ja että jokaisen ihmisen on sen opetuksia tutkimalla opittava omakohtaisesti tuntemaan velvollisuutensa. Näin hän käänsi ihmisten ajatukset paavista ja Rooman kirkosta Jumalan sanaan. {AO7 75.3}

Wycliff oli yksi suurimmista uskonpuhdistajista. Harvat hänen jälkeensä tulleista olivat hänen vertaisiaan järjen avartuneisuudessa, ajattelun selvyydessä, totuuden järkähtämättömässä noudattamisessa ja sen miehuullisessa puolustamisessa. Elämän puhtaus, väsymätön ahkeruus opinnoissa ja työssä, lahjomaton rehellisyys sekä Kristuksen luonteen kaltainen rakkaus ja uskollisuus papinvirassa olivat luonteenomaisia ensimmäiselle uskonpuhdistajalle. Ja näin oli, vaikka hän syntyi ja toimi keskellä henkistä pimeyttä ja siveellistä turmelusta. {AO7 75.4}

Wycliffin luonne on todistuksena Raamatun kasvattavasta ja muuttavasta voimasta. Raamattu teki hänet siksi, mikä hän oli. Jumalan sanan suurien totuuksien tutkiminen elähdyttää ja vahvistaa kaikkia sielun kykyjä. Se avartaa mieltä, teroittaa käsityskykyä ja kypsyttää arvostelukykyä. Raamatun tutkiminen jalostaa jokaista ajatusta, tunnetta ja halua enemmän kuin mikään muu tutkiminen. Se antaa päättäväisyyttä, kärsivällisyyttä, rohkeutta ja mielen lujuutta; se jalostaa luonteen ja pyhittää sielun. Raamatun vakava, kunnioittava tutkiminen saattaa tutkijan mielen suoraan yhteyteen äärettömän mielen kanssa ja voi täten antaa maailmalle miehiä, joilla on voimakkaampi ja toimivampi järki sekä jalommat periaatteet, kuin koskaan on voitu saavuttaa ihmisviisauteen perustuvan parhaimman kasvatuksen kautta. »Kun sinun sanasi avautuvat, niin ne valaisevat», sanoo psalminkirjoittaja, »ja antavat yksinkertaiselle ymmärrystä» (Ps. 119:130). {AO7 76.1}

Wycliffin seuraajat ja kirkon viha

Wycliffin julistamat opit levisivät edelleen jonkin aikaa. Hänen seuraajansa, joita nimitettiin wycliffiläisiksi ja lollardeiksi, eivät kulkeneet ainoastaan Englannissa vaan menivät myös muihin maihin levittäen evankeliumin tuntemusta. Kun heidän johtajansa otettiin heiltä pois, saarnaajat toimivat entistäkin innokkaammin, ja suuret kansanjoukot kokoontuivat kuuntelemaan heidän opetustaan. Kääntyneiden joukossa oli muutamia aatelisia ja kuningatar. Monissa paikoissa tapahtui huomattava parannus kansan tavoissa, ja epäjumalanpalvelusta edistävät katolilaisuuden tunnusmerkit poistettiin kirkoista. Mutta pian puhkesi vainon säälimätön myrsky niiden ylle, jotka olivat uskaltaneet ottaa Raamatun oppaakseen. Englannin hallitsijat, jotka halusivat vahvistaa voimaansa hankkimalla Rooman kannatuksen, eivät epäilleet uhrata uskonpuhdistajia. Ensimmäisen kerran Englannin historiassa määrättiin kuolema polttoroviolla evankeliumin seuraajien osaksi. Marttyyrikuolema seurasi marttyyrikuolemaa. Lainsuojattomat ja rääkätyt totuuden puolustajat voivat vain lähettää avunhuutonsa Herran Sebaotin korviin. Kirkon vihollisiksi ja maan pettureiksi leimattuina he vainon alaisina jatkoivat saarnaamistaan salaisissa

paikoissa; he saivat jonkinlaisen suojan köyhien vaatimattomissa kodeissa ja usein he piiloutuivat luoliin ja vuorten rotkoihin. {AO7 76.2}

Ankarasta vainosta huolimatta vallitsevan uskonnollisen mädännäisyyden vastustaminen jatkui vuosisatoja kestäneenä rauhallisena, hartaana, vakavana ja kärsivällisenä työskentelynä. Sen ajan kristityillä oli vain rajoitettu tieto totuudesta, mutta he olivat oppineet rakastamaan ja tottelemaan Jumalan sanaa ja kärsimään sen tähden. Apostolien ajan opetuslasten tavoin monet uhrasivat maallisen omaisuutensa Kristuksen asian tähden. Ne, jotka saivat asua kodissaan, antoivat mielellään suojan karkotetuille veljilleen; ja kun heidät itsensäkin karkotettiin, he ottivat tyytyväisinä vastaan kodittoman osan. On totta, että tuhannet ahdistajainsa julmuudesta säikähtyneinä ostivat vapautensa uhraamalla uskonsa ja lähtivät vankiloistaan katumuspuvuissa tekemään peruutustaan yleisesti tunnetuksi. Mutta monet heidän joukossaan sekä ylhäistä että alhaista sukua oleviatodistivat pekäämättä totuudesta vankikopeissa, »lollardien linnoituksissa», kidutuspaikoissa ja liekeissä ja iloitsivat siitä, että heidät katsottiin Kristuksen palvelijoina arvollisiksi tuntemaan »osallisuutta hänen kärsimyksiinsä». {AO7 76.3}

Rooman kirkon johtajat eivät kyenneet toteuttamaan tahtoaan Wycliffiin hänen eläessään, eikä heidän vihansa voinut tyyntyä, niin kauan kuin hänen ruumiinsa lepäsi rauhallisesti haudassa. Konstanzin kirkolliskokouksen määräyksestä hänen luunsa kaivettiin maasta yli neljäkymmentä vuotta hänen kuolemansa jälkeen ja poltettiin julkisesti, minkä jälkeen tuhka heitettiin lähellä juoksevaan puroon. »Tämä puro», sanoo eräs vanha kirjailija, »vei hänen tuhkansa Avoniin, Avon vei sen Severniin, Severn pieniin järviin ja niistä se kulkeutui mereen. Siten Wycliffin tuhka kuvasi hänen oppiaan, joka nyt on levinnyt yli koko maailman.»33 Hänen vihollisensa eivät huomanneet pahansuovan tekonsa merkitystä. {AO7 77.1}

Wycliffin kirjoitusten vaikutuksesta Jan Hus Böömistä hylkäsi monta Rooman erehdystä ja ryhtyi uskonpuhdistustyöhön. Siten kylvettiin totuuden siemen näihin kahteen kaukana toisistaan olevaan maahan. Böömistä työ laajeni muihin maihin. Ihmisten ajatukset suuntautuivat kauan unohdettuna olleeseen Jumalan sanaan. Jumalan kaitselmus valmisti tietä suurelle uskonpuhdistukselle. {AO7 77.2}

Luku 6—Kaksi sankaria

Evankeliumi oli tuotu Böömiin jo yhdeksännellä vuosisadalla. Raamattu oli käännetty, ja yleinen jumalanpalvelus pidettiin kansan omalla kielellä. Mutta paavin vallan lisääntyessä Jumalan sana syrjäytettiin. Gregorius VII, joka oli ottanut tehtäväkseen kuninkaiden nöyryyttämisen, ei ollut vähemmän innokas orjuuttamaan kansaa. Niinpä julkaistiin bulla, joka kielsi pitämästä julkista jumalanpalvelusta böömin kielellä. Paavi vakuutti »Kaikkivaltiaan pitävän siitä, että häntä palvottaisiin vieraalla kielellä», ja väitti »syntyneen paljon pahaa ja harhauskoa, kun tätä ohjetta ei ole noudatettu». Näin Rooma määräsi, että Jumalan sanan valo oli sammutettava ja kansa jätettävä pimeyteen. Mutta taivas oli varannut toisia voimia seurakunnan varjelemiseksi. Monet valdolaiset ja albigenssit, jotka vainojen tähden pakenivat Ranskasta ja Italiasta, tulivat Böömiin. Vaikka he eivät uskaltaneet opettaa julkisesti, he työskentelivät innokkaasti salassa. Näin oikea usko säilyi vuosisadasta toiseen. {AO7 78.1}

Ennen Husin aikaa Böömissä oli miehiä, jotka julkisesti paheksuivat kirkossa vallitsevaa turmelusta ja kansan paheellista elämää. Heidän toimintansa herätti kiinnostusta laajoissa piireissä. Papisto alkoi pelätä, ja evankeliumiin uskovia ruvettiin vainoamaan. Kun heidän oli pakko ruveta pitämään jumalanpalveluksiaan metsissä ja vuorilla, sotilaat ajoivat heitä takaa ja surmasivat heistä useita. Jonkin ajan kuluttua annettiin määräys, jonka mukaan kaikki, jotka luopuisivat roomalaisesta jumalanpalveluksesta, poltettaisiin. Mutta kuollessaan kristityt katsoivat eteenpäin siihen aikaan, jolloin heidän asiansa voittaisi. Eräs niistä, jotka »opettivat, että pelastus saadaan vain uskomalla ristiinnaulittuun Vapahtajaan», sanoi kuollessaan: »Totuuden viholliset ovat nyt voitolla raivotessaan meitä vastaan, mutta niin ei ole aina. Rahvaan keskuudesta nousee mies, jolla ei ole miekkaa eikä arvovaltaa, ja häntä he eivät pysty voittamaan.»35 Lutherin aika oli vielä kaukana; mutta jo silloin oli ilmaantumassa mies, jonka todistus Roomaa vastaan oli saava kansat liikkeelle. {AO7 78.2}

Husin menestyksekäs elämä

Jan Hus oli halpaa sukua ja jäi nuorena orvoksi isän kuoleman johdosta. Hänen hurskas äitinsä, joka piti kasvatusta ja Herran pelkoa arvokkaimpana omaisuutena, koetti turvata pojalleen tällaisen perinnön. Hus opiskeli maakuntakoulussa ja meni sitten Prahan yliopistoon, johon varattomana pääsi vapaaoppilaaksi. Hänen äitinsä matkusti hänen kanssaan Prahaan. Koska äiti oli köyhä leski, hän ei voinut antaa pojalleen maallista rikkautta, mutta heidän lähestyessään tuota suurta kaupunkia hän polvistui tämän isättömän nuorukaisen viereen ja rukoili hänelle taivaallisen Isän siunausta. Tuskin äiti aavisti, miten hänen rukoukseensa vastattaisiin. {AO7 79.1}

Yliopistossa Hus herätti pian huomiota väsymättömällä uutteruudellaan ja nopealla edistymisellään, samalla kun hän moitteettoman elämänsä ja hienon, miellyttävän käytöksensä johdosta sai osakseen yleistä arvonantoa. Hän kannatti vilpittömästi Rooman

kirkkoa ja etsi vakavasti niitä siunauksia, joita se väitti antavansa. Erään riemujuhlan aikana hän meni ripille, maksoi mitättömistä varoistaan viimeiset kolikot ja otti osaa kulkueisiin saadakseen luvatun synninpäästön. Yliopistoopintojen päätyttyä hänet vihittiin papiksi, hän nousi nopeasti arvossa ja hänet kiinnitettiin kuninkaan hoviin. Hänestä tuli myös professori ja myöhemmin rehtori siihen yliopistoon, jossa oli opiskellut. Muutamien vuosien kuluessa tämä vaatimaton vapaaoppilas oli tullut maansa ylpeydeksi, ja hänen nimensä oli tullut kuuluisaksi kaikkialla Euroopassa. {AO7 79.2}

Hus saa vaikutteita Wycliffin opeista

Uskonpuhdistustyönsä Hus aloitti toisella kentällä. Muutamia vuosia papiksi vihkimisensä jälkeen hänet nimitettiin Betlehemin kappelin saarnaajaksi. Tämän kappelin perustaja oli pitänyt hyvin tärkeänä asiana Raamatun saarnaamista kansan omalla kielellä. Vaikka Rooman kirkko vastusti tätä tapaa, se ei ollut kokonaan hävinnyt Böömistä. Raamattu oli kuitenkin sangen tuntematon kirja, ja mitä turmiollisimmat paheet vallitsivat kaikissa kansankerroksissa. Hus ruoski säälimättömästi näitä paheita ja Jumalan sanaan vedoten korosti voimakkaasti niitä totuuden ja puhtauden periaatteita, joiden juurruttamiseksi hän työskenteli. {AO7 79.3}

Hieronymus, yksi Prahan asukkaista, joka sittemmin niin läheisesti liittyi Husiin, oli Englannista palatessaan tuonut mukanaan Wycliffin kirjoituksia. Englannin kuningatar, joka oli kääntynyt Wycliffin oppiin, oli böömiläinen prinsessa, ja hänen vaikutuksestaan uskonpuhdistajan kirjoituksia oli levitetty laajalti hänen synnyinmaassaan. Näitä kirjoituksia Hus luki mielellään. Hän piti niiden kirjoittajaa vilpittömänä kristittynä ja oli taipuvainen hyväksymään tämän esittämät uudistukset. Täten Hus huomaamattaan joutui tielle, joka vei hänet kauas Roomasta. {AO7 80.1}

Näihin aikoihin Prahaan tuli kaksi tuntematonta miestä Englannista. He olivat oppineita miehiä, jotka olivat vastaanottaneet evankeliumin valon ja tulivat levittämään sitä tähän kaukaiseen maahan. Kun he heti alussa hyökkäsivät avoimesti paavin valtaa vastaan, viranomaiset saattoivat heidät pian vaikenemaan; mutta koska he olivat haluttomat luopumaan yrityksestään, he päättivät turvautua toisiin keinoihin. He olivat yhtä paljon taiteilijoita kuin saarnamiehiä ja alkoivat harjoittaa ensiksi mainittua ammattiaan. Eräälle paikalle, joka oli avoin yleisölle, he asettivat kaksi taulua. Toinen esitti Kristusta hänen tullessaan Jerusalemiin »hiljaisena ja ratsastaen aasilla» (Matt. 21: 5) ja opetuslasten seuratessa häntä tomuisissa vaatteissa ja avojaloin. Toinen taulu kuvasi paavillista juhlakulkuetta, jossa paavi oli puettuna komeaan juhlapukuun päässään kolminkertainen kruunu ja jossa hän ratsasti upeasti koristetulla hevosella. Hänen edellään kulkivat torvensoittajat ja hänen perässään loistaviin pukuihin puetut kardinaalit ja prelaatit. {AO7 80.2}

Tämä oli saarna, joka veti kaikkien kansankerrosten huomion puoleensa. Suuret joukot tulivat katsomaan tauluja. Kukaan ei voinut ymmärtää väärin niiden antamaa siveellistä

opetusta. Kristuksen, suuren Mestarin, hiljaisuus ja nöyryys verrattuna hänen palvelijakseen tunnustautuvan paavin ylpeyteen ja komeuteen teki moneen syvän vaikutuksen. Prahassa nousi suuri hälinä, ja jonkin ajan kuluttua taiteilijat huomasivat välttämättömäksi poistua kaupungista oman turvallisuutensa tähden. Mutta heidän antamansa opetus ei unohtunut. Taulut tekivät syvän vaikutuksen Husiin ja saivat hänet tarkemmin tutkimaan Raamattua ja Wycliffin kirjoituksia. Vaikka hän ei ollut vielä valmis hyväksymään kaikkia Wycliffin vaatimia uudistuksia, hän näki entistä selvemmin paavikunnan todellisen luonteen ja saarnasi entistä innokkaammin papiston ylpeyttä, kunnianhimoa ja turmelusta vastaan. {AO7 80.3}

Böömistä valo levisi Saksaan. Prahan yliopistossa sattuneiden häiriöiden tähden sadat saksalaiset ylioppilaat lähtivät sieltä. Monet heistä olivat saaneet ensimmäiset tietonsa Raamatusta Husilta, ja palattuaan kotiin he levittivät evankeliumia omassa isänmaassaan. {AO7 80.4}

Praha kirkonkirouksessa

Prahan tapahtumista vietiin tieto Roomaan, ja Hus sai pian kutsun tulla paavin eteen. Kutsun noudattaminen olisi merkinnyt hänelle varmaa kuolemaa. Böömin kuningas ja kuningatar, yliopisto, aatelisto ja hallitusmiehet pyysivät yhteisesti, että Hus saisi olla Prahassa ja vastata Roomassa asiamiehen kautta. Sen sijaan, että paavi olisi myöntynyt tähän pyyntöön, hän ryhtyi tutkimaan Husia ja julisti Prahan kaupungin kirkonkiroukseen. {AO7 81.1}

Siihen aikaan tällaisen tuomion julistaminen sai aikaan yleisen säikähdyksen. Siihen liittyvät menot oli sovitettu synnyttämään pelkoa kansassa. Ihmiset pitivät paavia Jumalan edustajana, jolla oli taivaan ja helvetin avaimet ja valta aiheuttaa heille sekä aineellisia että hengellisiä rangaistuksia. Taivaan porttien luultiin olevan suljettuina kirkonkiroukseen julistetulta seudulta ja kuolleiden jäävän autuaiden asuntojen ulkopuolelle, kunnes paavi näkisi hyväksi peruuttaa julistuksensa. Tämän kauhean onnettomuuden merkiksi lakkautettiin kaikki uskonnolliset toimitukset. Kirkot suljettiin. Avioliittoon vihkimiset toimitettiin hautausmailla. Kuolleita ei saanut haudata siunattuun maahan, vaan ne täytyi haudata vallihautoihin tai peltoihin ilman tavallisia hautausmenoja. Näin Rooma mielikuvitukseen vetoavilla keinoilla yritti hallita ihmisten omaatuntoa. {AO7 81.2}

Suuri levottomuus vallitsi Prahassa. Useat syyttivät Husia kaikkien näiden onnettomuuksien aiheuttajaksi ja vaativat, että hänet jätettäisiin alttiiksi Rooman kostolle. Myrskyä tyynnyttääkseen Hus vetäytyi joksikin ajaksi syntymäkyläänsä. Kirjoittaessaan Prahaan jääneille ystävilleen hän sanoi: »Jos olen jättänyt teidät, se on tapahtunut halusta seurata Jeesuksen Kristuksen käskyä ja esimerkkiä, etten antaisi pahansuoville aihetta vetää päälleen ikuista tuomiota enkä saattaisi hurskaita kärsimysten ja vainon alaisiksi. Olen poistunut myös sen tähden, että pelkään jumalattomien pappien yhä kauemmin estävän Jumalan sanan saarnaamista keskuudessanne, jos minä olen siellä. Mutta minä en ole

jättänyt teitä sen tähden, että haluaisin kieltää jumalallisen totuuden, sillä sen puolesta olen Jumalan avulla halukas kuolemaan.36 Hus ei lakannut työskentelemästä, vaan kulki ympäristössä ja saarnasi innostuneille kuulijakunnille. Näin paavin toimenpiteet evankeliumin tukahduttamiseksi edistivät sen leviämistä. »Sillä me emme voi mitään totuutta vastaan, vaan totuuden puolesta» (2 Kor. 13:8). {AO7 81.3}

Raamatun arvovalta ennen kirkkoa

»Tässä toimintansa vaiheessa Hus näytti olleen tuskallisissa sisäisissä taisteluissa. Vaikka kirkko koetti lannistaa hänet pannaanjulistuksillaan, hän ei kuitenkaan kieltänyt sen arvovaltaa. Rooman kirkko oli edelleenkin hänen mielestään Kristuksen morsian ja paavi Jumalan edustaja ja sijainen. Hus ei vastustanut vallan periaatetta vaan sen väärinkäyttöä. Tämä sai aikaan ankaran taistelun järjen vakuutusten ja omantunnon vaatimusten välillä. Jos kirkon ääni oli oikea ja erehtymätön, kuten hän uskoi, niin kuinka hän katsoi olevansa pakotettu olemaan sille tottelematon? Hän näki, että sen totteleminen oli syntiä; mutta kuinka kuuliaisuus erehtymätöntä kirkkoa kohtaan voi viedä sellaiseen tulokseen? Tämä oli pulma, jota hän ei kyennyt ratkaisemaan; tämä epäselvä asia vaivasi häntä lakkaamatta. Lähin johtopäätös, jonka hän kykeni tekemään, oli se, että oli käynyt samoin kuin aikaisemmin Vapahtajan päivinä: papisto oli turmeltunut ja käytti laillista valtaansa laittomiin tarkoituksiin. Tämä johti hänet ottamaan omaksi ohjeekseen ja esittämään myös toisten ohjeeksi sen periaatteen, että oikein ymmärrettyjen Raamatun neuvojen tulee hallita omaatuntoa; toisin sanoen: Raamatun kautta puhuva Jumala, eikä papiston kautta puhuva kirkko, on ainoa erehtymätön opas.»37 {AO7 81.4}

Kun kiihtymys Prahassa jonkin ajan kuluttua asettui, Hus palasi Betlehemin kappeliinsa ja jatkoi Jumalan sanan saarnaamista entistä innokkaammin ja rohkeammin. Hänen vihollisensa olivat toimeliaita ja voimakkaita, mutta kuningatar ja useat aatelismiehet olivat hänen ystäviään, ja suuret määrät kansaa oli hänen puolellaan. Verratessaan hänen puhdasta ja ylevää oppiaan ja pyhää elämäänsä katolilaisten alentaviin opinkappaleisiin, ahneuteen ja irstailuun, monet pitivät kunniaasianaan olla hänen puolellaan. {AO7 82.1}

Husin ja Hieronymuksen yhteistoiminta

Tähän asti Hus oli työskennellyt yksin; mutta nyt Hieronymus, joka Englannissa ollessaan oli vastaanottanut Wycliffin opetukset, tuli hänen työtoverikseen. Tämän jälkeen näillä kahdella oli yhtäläinen elämä ja yhtäläinen kuolema. Hieronymuksella oli enemmän lahjakkuutta, puhetaitoa ja oppia lahjoja, joilla kansan suosio saavutetaan; mutta niitä lahjoja, jotka muodostavat luonteen todellisen voiman, oli Husilla enemmän. Hänen tyyni arvostelunsa hillitsi sopivasti Hieronymuksen tulista intoa; sillä nöyränä kristittynä tämä tajusi Husin neuvojen arvon ja noudatti niitä. Heidän yhteisten ponnistustensa kautta uskonpuhdistus levisi nopeammin. {AO7 82.2}

Jumala antoi suuren valon loistaa näille valitsemilleen miehille ja ilmaisi heille useita Rooman erehdyksiä; mutta he eivät saaneet kaikkea sitä valoa, joka oli annettava maailmalle. Näiden palvelijansa kautta Jumala johti ihmisiä ulos katolilaisuuden pimeydestä. Heidän tiellään oli useita ja suuria esteitä, ja hän johti heitä askel askelelta sen mukaan kuin he jaksoivat kulkea. He eivät olleet valmiit vastaanottamaan kaikkea valoa samalla kertaa, sillä se olisi vaikuttanut heihin, kuten keskipäivän täysi kirkkaus vaikuttaa niihin, jotka ovat olleet kauan pimeässä: he olisivat kääntyneet pois. Sen tähden Jumala ilmoitti totuuttaan valitsemilleen hengellisille johtajille vähitellen, sen mukaan kuin kansa kykeni ottamaan vastaan. Vuosisadasta toiseen oli tuleva uusia uskollisia työntekijöitä johtamaan kansaa yhä pitemmälle uskonpuhdistuksen tiellä. {AO7 82.3}

Konstanzin kirkolliskokous

Hajaannus kirkossa jatkui yhä. Kolme paavia taisteli nyt ylivallasta, ja heidän taistelunsa täytti kristikunnan rikoksilla ja sekasorrolla. He eivät tyytyneet pannajulistusten antamiseen vaan turvautuivat aineellisiin aseisiin. Kukin heistä koetti ostaa aseita ja hankkia sotilaita. Tähän tarvittiin luonnollisesti rahaa, ja sitä saadakseen he myivät kirkon lahjoja, virkoja ja siunauksia.38 Papitkin esimiestensä esimerkkiä seuraten turvautuivat simoniaan ja sotaan nöyryyttääkseen kilpailijoitaan ja vahvistaakseen omaa valtaansa. Husin rohkeus lisääntyi päivä päivältä, ja hän piti jyliseviä saarnoja niitä ilkitöitä vastaan, joita sallittiin uskonnon nimessä; ja kansa syytti julkisesti katolisen kirkon johtajia siitä kurjuudesta, johon kristikunta oli joutunut. {AO7 83.1}

Prahan kaupunki näytti jälleen joutuneen verisen taistelun partaalle. Kuten muinaisina aikoina, niin nytkin syytettiin Jumalan palvelijaa siitä, että hän »syöksi Israelin onnettomuuteen» (1 Kun. 18: 17). Kaupunki julistettiin uudelleen kirkonkiroukseen, ja Hus poistui syntymäkyläänsä. Hänen uskollinen todistuksensa rakastetussa Betlehemin kappelissa oli päättynyt. Hänen oli puhuttava laajemmalta puhujalavalta koko kristikunnalle, ennen kuin antaisi henkensä todistukseksi totuudesta. {AO7 84.1}

Niiden epäkohtien poistamiseksi, jotka aiheuttivat hajaannusta Euroopassa, kutsuttiin koolle yleinen kirkolliskokous Konstanziin. Keisari Sigismundin pyynnöstä tämän kokouksen kuulutti Johannes XXIII1,joka oli yksi niistä kolmesta kilpailevasta paavista. Kirkolliskokouksen vaatiminen oli kaikkea muuta kuin tervetullut asia paavi Johannekselle, jonka luonne ja menettelytavat tuskin sietivät tarkastusta, vaikka sen suorittivatkin siveellisyyteen leväperäisesti suhtautuvat prelaatit, jollaisia tuon ajan kirkonmiehet olivat. Hän ei kuitenkaan uskaltanut vastustaa Sigismundin tahtoa.39 {AO7 84.2}

Pääasioina kirkolliskokouksessa olivat kirkossa vallitsevan hajaannuksen poistaminen ja kerettiläisyyden hävittäminen. Sen tähden molemmat vastapaavit määrättiin tulemaan paikalle ja samoin uusien mielipiteiden huomattävin levittäjä Jan Hus. Edelliset eivät turvallisuutensa tähden saapuneet henkilökohtaisesti, vaan heitä edustivat valtuutetut asiamiehet. Paavi Johannes näennäisenä koollekutsujana saapui suuresti epäillen, sillä hän

epäili keisarin salaa aikovan erottaa hänet virasta ja pelkäsi joutuvansa tilille niistä paheista, joilla hän oli häväissyt paavin kruunua, samoin kuin niistä rikoksista, joiden avulla hän oli sen saanut. Kuitenkin hän tuli Konstanzin kaupunkiin hyvin loisteliaasti korkeimpien kirkonmiesten saattamana ja hovimieskulkueen seuraamana. Kaikki kaupungin papit ja arvohenkilöt sekä suuri joukko kaupunkilaisia menivät lausumaan hänet tervetulleeksi. Hänen päänsä yläpuolella oli kultainen kunniakatos, jota kantoi neljä korkeaarvoista hallitusmiestä. Ehtoollisleipää kannettiin hänen edessään, ja kardinaalien samoin kuin muidenkin korkeiden kirkonmiesten loistavat puvut olivat vaikuttava nähtävyys. {AO7 84.3}

Hus saapuu Konstanziin

Sillä välin toinen matkustaja lähestyi Konstanzia. Hus tiesi, mitkä vaarat häntä uhkasivat. Hän jätti jäähyväiset ystävilleen, ikään kuin hän ei enää milloinkan saisi heitä nähdä, ja lähti matkalle sisimmässään tunne, että se veisi hänet polttoroviolle. Vaikka hän oli saanut Böömin kuninkaan suojakirjan ja sai toisen samanlaisen keisari Sigismundilta matkansa varrella, hän järjesti kaikki asiansa todennäköisen kuolemansa varalta. {AO7 84.4}

Eräässä kirjeessään Prahassa oleville ystävilleen hän sanoo: »Veljeni. — Minä lähden kuninkaan suojakirja mukanani tapaamaan lukuisia ja kuolevaisia vihollisiani. Minä luotan täydellisesti kaikkivaltiaaseen Jumalaani ja Vapahtajaani. Uskon, että hän kuulee teidän hartaat rukouksenne teidän pyytäessänne häntä täyttämään minun suuni omalla ymmärryksellään ja viisaudellaan, niin että voin vastustaa heitä, ja anoessanne minulle hänen Pyhää Henkeään vahvistamaan minua hänen totuudessaan, niin että voisin rohkeasti katsoa kiusauksia, vankeutta ja, jos se on välttämätöntä, hirveää kuolemaakin. Jeesus Kristus kärsi niiden edestä, joita hän rakasti. Pitäisikö meidän silloin hämmästyä siitä, että hän on jättänyt meille esimerkkinsä, niin että me itsekin voisimme kärsivällisesti kestää kaiken pelastuksemme tähden? Hän on Jumala, ja me olemme hänen luomiaan olentoja; hän on Herra, ja me olemme hänen palvelijoitaan; hän on maailman Mestari, ja me olemme halpoja kuolevaisia kuitenkin hän kärsi! Miksi sitten emme mekin kärsisi, varsinkin kun kärsiminen koituu puhdistukseksemme? Sen tähden, rakkaani: jos minun kuolemani tulee edistää hänen kirkastamistaan, niin rukoilkaa, että se tulisi pian ja että hän antaisi minulle voimaa pysymään kärsimyksissäni järkkymättömänä. Mutta jos on parempi, että minä palaan teidän luoksenne, niin rukoilkaamme Jumalaa, että tulisin tahrattomana tarkoitan sitä, etten syrjäyttäisi piirtoakaan evankeliumin totuudesta ja näin jättäisin veljilleni hyvän esimerkin seurattavaksi. Todennäköisesti ette enää koskaan saa nähdä minun kasvojani Prahassa; mutta jos kaikkivaltias Jumala näkisi hyväksi antaa minut teille takaisin, niin pyrkikäämme entistä päättäväisemmin edistymään hänen lakinsa tuntemisessa ja rakastamisessa.»40 {AO7 85.1}

Kirjeessä eräälle papille, joka oli tullut evankeliumin oppilaaksi, Hus puhui hyvin nöyrästi omista virheistään ja syytti itseään siitä, että »oli mieltynyt pukeutumaan hienosti ja

kuluttanut useita tunteja tyhjänpäiväisiin asioihin». Sitten hän antoi seuraavat syvästi vaikuttavat kehotukset: »Vallatkoot Jumalan kunnia ja sielujen pelastus sinun mielesi, älköön papinvirkain ja rikkauksien omistaminen. Varo koristamasta taloasi enemmän kuin sieluasi; ja ennen kaikkea pidä huolta hengellisestä rakennuksestasi. Ole hurskas ja nöyrä köyhien seurassa, äläkä tuhlaa varojasi ylelliseen elämään. Jos sinä et tee muutosta elämässäsi ja vältä kaikkea tarpeetonta, niin pelkään, että sinua ankarasti kuritetaan niin kuin minuakin. —Sinä tunnet minun oppini, sillä sinä olet saanut minulta ohjeita lapsuudestasi saakka; sen tähden minun on tarpeetonta kirjoittaa sinulle enempää. Mutta minä vannotan sinua Herramme armon kautta, ettet seuraa minun esimerkkiäni missään turhuuksissa, joihin olet nähnyt minun lankeavan.» Kirjekuoreen hän lisäsi: »Minä vannotan sinua, ystäväni, ettet riko tätä sinettiä, ennen kuin olet saanut varman tiedon kuolemastani.»41 Matkallaan Hus näki kaikkialla todistuksia oppiensa leviämisestä ja hänen asialleen osoitetusta suosiosta. Kansaa kokoontui joukoittain häntä tervehtimään, ja muutamissa kaupungeissa viranomaiset saattoivat häntä hänen kulkiessaan kaupungin läpi. {AO7 85.2}

Hus vankina ja tutkittavana

Konstanziin tultuaan Hus sai olla täysin vapaana. Keisarin suojakirjan lisäksi hän sai paavilta hen kilökohtaisen vakuutuksen tur vallisuudestaan. Mutta vastoin näitä juhlallisia ja uudistettuja vakuutuksia uskonpuhdistaja van gittiin lyhyen ajan kuluttua paavin ja kardinaalien määräyksestä ja heitettiin inhottavaan vankilaan. Myöhemmin hänet siirrettiin Reinin toisella puolella olevaan lujaan linnoitukseen ja pidettiin siellä vankina. Paavilla ei ollut hyötyä petollisuudestaan, sillä hän joutui pian tämän jälkeen samaan vankilaan.42 Kokouksessa todistettiin hänet syylliseksi mitä häpeällisimpiin rikoksiin: murhaan, simoniaan ja haureuteen sekä lisäksi »synteihin, joita ei sovi mainita». Näin kokous itse selitti. Lopuksi häneltä riistettiin tiara ja hänet heitettiin vankilaan. Myös vastapaavit erotettiin ja valittiin uusi paavi. {AO7 86.1}

Vaikka itse paavi oli syyllistynyt suurempiin rikoksiin kuin ne, joista Hus oli moittinut pappeja ja joiden tähden hän oli vaatinut uskonpuhdistusta, sama kirkolliskokous, joka pani paavin viralta, ryhtyi kuitenkin ahdistamaan uskonpuhdistajaa. Husin vangitseminen herätti syvää katkeruutta Böömissä. Mahtavat aatelismiehet lähettivät pontevia vastalauseita tätä törkeää väkivaltaa vastaan. Keisari, joka ei halunnut hyväksyä suojakirjan loukkaamista, vastusti Husia vastaan suunnattuja toimenpiteitä, mutta uskonpuhdistajan viholliset olivat pahansuopia ja päättäväisiä. He vetosivat keisarin ennakkoluuloihin, hänelle pelkoa aiheuttaviin asioihin ja hänen intoonsa kirkon puolesta. He esittivät pitkiä todisteita osoittaakseen, että »kerettiläisille tai kerettiläisiksi epäillyille henkilöille annettua lupausta ei tarvitse pitää, vaikka heillä olisi keisarin ja kuninkaiden antamia suojakirjoja».43 Näin he pääsivät voitolle. {AO7 87.1}

Viimein Hus tuotiin kokouksen tutkittavaksi. Hän oli sairauden ja vankilassa olon heikentämä, sillä vankilan kosteassa, pilaantuneessa ilmassa hän oli sairastunut kuumeeseen, joka oli vähällä lopettaa hänen elämänsä. Kahleiden rasittamana hän seisoi keisarin edessä, joka oli antanut kunniasanan ja lupauksen hänen suojelemisestaan. Pitkän tutkintonsa aikana hän puolusti miehuullisesti totuutta sekä esitti kirkon ja valtion mahtimiesten läsnäollessa vakavan ja rehellisen vastalauseen papiston turmeltuneisuutta vastaan. Kun häntä vaadittiin valitsemaan oppinsa peruuttamisen ja kuoleman välillä, hän valitsi marttyyrin osan. {AO7 88.1}

Jumalan armo piti häntä yllä. Hänen lopullista tuomiotaan edeltävinä kärsimysten täyteisinä viikkoina taivaan rauha täytti hänen sielunsa. »Minä kirjoitan tämän kirjeen», hän sanoi eräälle ystävälleen, »vankilassa kahlehditulla kädelläni, odottaen saavani kuolemantuomion huomenna. — Kun me Jeesuksen Kristuksen avulla taas kohtaamme toisemme tulevan elämän suloisessa rauhassa, silloin saat tietää, kuinka armolliseksi Jumala on osoittautunut minua kohtaan, miten voimallisesti hän on tukenut minua kiusausteni ja koetusteni keskellä.»44 {AO7 88.2}

Synkässä vankilassaan Hus näki edeltäpäin oikean uskon voiton. Hänet vietiin unessa Prahan kirkkoon, jossa hän oli saarnannut evankeliumia. Hän näki paavin ja piispojen hankaavan pois ne Kristuksen kuvat, joita hän oli maalannut sen seiniin. Tämä näky murehdutti häntä. Mutta seuraavana päivänä hän näki monta taidemaalaria uudistamassa näitä kuvia sekä maalaamassa niitä enemmän ja kirkkaammilla väreillä kuin ne ennen olivat olleet Heti kun työ oli tehty, taiteilijat, joiden ympärille oli kokoontunut suuri joukko ihmisiä, huudahtivat: »Tulkoot nyt paavit ja piispat; he eivät enää milloinkaan voi niitä hävittää.» Kertoessaan unensa uskonpuhdistaja sanoi: »Minä olen varma siitä, ettei Kristuksen kuvaa milloinkaan hävitetä. He ovat halunneet hävittää sen, mutta minua paremmat saarnaajat tulevat sen uudelleen maalaamaan kaikkiin sydämiin.»45 {AO7 88.3}

Hus tuotiin nyt viimeisen kerran kirkolliskokouksen eteen. Se oli suuri ja loistava kokous. Siellä oli keisari, valtakunnan ruhtinaat, kuninkaan edusmiehet, kardinaalit, piispoja, pappeja ja suuri kansanjoukko, joka oli tullut katsomaan päivän tapahtumia. Kristikunnan kaikista osista oli kokoontunut todistajia katsomaan pitkällisen, omantunnon vapauden puolesta käydyn taistelun ensimmäistä suurta uhria. {AO7 88.4}

Kun Husia vaadittiin antamaan lopullinen vastaus, hän kieltäytyi peruuttamasta, ja kiinnittäen läpitunkevan katseensa hallitsijaan, joka niin häpeämättömästi oli rikkonut lupauksensa, hän sanoi: »Päätin omasta vapaasta tahdostani saapua tähän kokoukseen täällä läsnäolevan keisarin suojakirjan ja lupauksen turvissa.»46 Sigismundin kasvot tulivat hehkuvan punaisiksi, kun kaikkien läsnäolevien silmät kääntyivät häneen. {AO7 88.5}

Husin marttyyrikuolema

Kun tuomio oli julistettu, alkoivat häpäisymenot. Piispat pukivat vankinsa papin pukuun. Sitä vastaanottaessaan hän sanoi: »Meidän Herramme Jeesus Kristus oli häpäisytarkoituksessa puettu valkoiseen pukuun, kun Herodes antoi viedä hänet Pilatuksen eteen.»47 Kun häntä jälleen kehotettiin peruuttamaan, hän vastasi kansaan päin kääntyen: »Millaisin ilmein minä silloin katsoisin taivasta? Kuinka katsoisin niitä kansanjoukkoja, joille olen saarnannut puhdasta evankeliumia? Ei! Minä pidän heidän pelastustaan suuremmassa arvossa kuin tätä ruumisraukkaa, joka nyt on määrätty kuolemaan.» Häneltä riisuttiin vaatekappale toisensa jälkeen, ja jokainen piispa lausui kirouksen suorittaessaan osan seremoniasta. Lopuksi hänen päähänsä pantiin hiippa eli pyramidinmuotoinen paperitötterö, jossa oli kauheannäköisiä paholaisen kuvia sekä etupuolella silmiinpistävä kirjoitus: »Pääkerettiläinen.» »Minä kannan», Hus sanoi, »mitä suurimmasti iloiten tätä häpeäkruunua sinun asiasi tähden, oi Jeesus, joka minun puolestani kannoit orjantappurakruunua.» {AO7 89.1}

Kun hänet oli siten puettu, papit sanoivat: »Nyt jätämme sinun sielusi saatanalle.» »Ja minä», Hus sanoi ja nosti silmänsä taivasta kohti, »annan henkeni sinun käsiisi, oi Herra Jeesus, sillä sinä olet lunastanut minut.»48 {AO7 89.2}

Hänet jätettiin nyt maallisten viranomaisten huostaan ja vietiin teloituspaikalle. Perässä kulki suuri saattue: satoja aseistettuja miehiä, pappeja ja piispoja kalliissa puvuissaan ja Konstanzin asukkaat. Kun marttyyri oli sidottu paaluun ja kaikki oli valmiina sytyttämistä varten, hänelle annettiin vielä kerran kehotus pelastaa elämänsä peruuttamalla väärät opetuksensa. »Mitkä väärät opetukset», Hus sanoi, »minun tulee peruuttaa? En tiedä olevani mihinkään syyllinen. Minä kutsun Jumalan todistajaksi, että kaiken, mitä minä olen kirjoittanut ja saarnannut, minä olen tehnyt pelastaakseni sieluja synnistä ja kadotuksesta; ja sen tähden minä mitä suurimmasti iloiten vahvistan verelläni sen totuuden, jota olen kirjoittanut ja saarnannut.»49 Kun liekit kohosivat hänen ympärillään, hän alkoi laulaa: »Jeesus, Daavidin poika, armahda minua», ja hän jatkoi tätä, kunnes liekit tukahduttivat hänen äänensä. {AO7 89.3}

Hänen sankarillinen käytöksensä teki voimakkaan vaikutuksen hänen vihollisiinsakin. Eräs innokas katolilainen, joka kuvailee Husin ja vähän myöhemmin kuolleen Hieronymuksen marttyyrikuolemaa, sanoo: »Molemmat pysyivät järkkymättöminä, kun heidän viimeinen hetkensä lähestyi. He valmistautuivat tuleen, aivan kuin olisivat olleet menossa häihin. He eivät päästäneet tuskanhuutoa. Liekkien noustessa he alkoivat laulaa hymnejä; ja tulen raivo sai vaivoin lopetetuksi heidän laulunsa.» {AO7 89.4}

Kun Husin ruumis oli kokonaan palanut, koottiin tuhka ja maa, jonka päällä se oli, ja heitettiin Reiniin, joka vei ne edelleen mereen. Hänen vainoojansa turhaan kuvittelivat hävittäneensä ne totuudet, joita hän oli saarnannut. He tuskin aavistivat, että se tuhka, joka silloin meni mereen, oli niin kuin siemen, joka kylvetään kaikkiin maihin, ja että se oli tuottava paljon hedelmää totuuden todistuksen kautta sellaisissakin maissa, jotka silloin

vielä olivat tuntemattomia. Ääni, joka oli puhunut Konstanzin kokoussalissa, oli synnyttänyt kaikuja, jotka tulivat kuulumaan kaikkina tulevina aikoina. Husia ei enää ollut, mutta ne totuudet, joiden puolesta hän kuoli, eivät voineet koskaan hävitä. Hänen uskonsa ja järkähtämättömyytensä oli rohkaiseva monia pysymään lujina totuudessa kidutuksesta ja kuolemasta huolimatta. Hänen teloituksensa paljasti koko maailmalle Rooman petollisuuden ja julmuuden. Totuuden viholliset olivat tietämättään edistäneet sitä asiaa, jolle he tur haan olivat koettaneet antaa kuo liniskun. {AO7 90.1}

Hieronymus vankina Konstanzissa

Konstanziin pystytettiin toinenkin rovio. Toisenkin todistajan veren tuli puhua totuuden puolesta. Kun Hieronymus oli sanonut Hiisille jäähyväiset tämän lähtiessä kirkolliskokoukseen, hän oli kehottanut häntä olemaan rohkea ja järkähtämätön ja luvannut tulla hänelle avuksi, jos hän joutuisi vaaraan. Kuullessaan uskonpuhdistajan vankeudesta tuo uskollinen oppilas valmistautui välittömästi täyttämään lupauksensa. Hän lähti Konstanziin ilman suojakirjaa yhden ainoan seuralaisen kanssa. Sinne saavuttuaan hän tuli vakuuttuneeksi siitä, että hän oli vain pannut itsensä vaaralle alttiiksi voimatta tehdä mitään Husin vapauttamiseksi. Hän pakeni kaupungista mutta joutui kiinni kotimatkallaan. Kahlehdittuna ja sotilasjoukon vartioimana hänet vietiin takaisin. Kun hän oli ensimmäistä kertaa kirkolliskokouksen edessä ja yritti vastata häntä vastaan tehtyihin syytöksiin, kuului voimakas huuto: »Viekää hänet liekkeihin! Liekkeihin!»50 Hänet heitettiin vankilaan, jossa hänet kahlehdittiin paljon tuskaa tuottavaan asentoon, ja häntä ruokittiin leivällä ja vedellä. Muutamien kuukausien kuluttua Hieronymus sairastui hengenvaarallisesti vankilassa kokemansa julmuuden tähden, ja hänen vihollisensa, jotka pelkäsivät kuoleman vapauttavan hänet heidän käsistään, alkoivat kohdella häntä lievemmin, vaikka pitivätkin häntä vankilassa vielä vuoden päivät. {AO7 90.2}

Husin kuolema ei ollut saanut aikaan sellaista vaikutusta kuin paavin kannattajat olivat odottaneet. Hänen suojakirjansa syrjäyttäminen oli nostattanut suuttumuksen myrskyn, ja kirkolliskokous piti turvallisempana päättää, että Hieronymusta ei polteta vaan hänet koetetaan pakottaa peruuttamaan oppinsa. Hänet tuotiin kokouksen eteen ja hänen valittavakseen esitettiin peruuttaminen tai roviolla kuoleminen. Vankeusajan alussa olisi kuolema ollut armoa verrattuna niihin hirvittäviin kärsimyksiin, joihin hän oli joutunut; mutta nyt, kun hän oli sairauden ja ankaran vankeuden heikentämä sekä tuskan ja jännityksen vaivaama, erillään ystävistään ja alakuloisena Husin kuolemasta, hänen sielunvoimansa pettivät, ja hän suostui noudattamaan kokouksen neuvoa. Hän lupasi pysyä katolisessa uskossa ja hyväksyi kirkolliskokouksen vaatimuksen Wycliffin ja Husin oppien hylkäämisestä lukuunottamatta niitä »pyhiä totuuksia», joita he olivat opettaneet.51 {AO7 91.1}

Tällä tavalla Hieronymus koetti vaientaa omantunnon äänen ja välttää tuomion. Mutta vankilan yksinäisyydessä hän näki selvemmin tekonsa merkityksen. Hän ajatteli Husin

rohkeutta ja uskollisuutta ja sen vastakohtana omaa totuuden kieltämistään. Hän ajatteli jumalallista Mestaria, jota hän oli luvannut palvella ja joka hänen tähtensä kärsi ristinkuoleman. Ennen peruutusta oli vakuutus Jumalan suosiosta hänen lohtunaan, mutta nyt häntä vaivasivat omantunnon nuhteet ja epäily. Hän tiesi, että hänen täytyi peruuttaa vielä enemmän, ennen kuin hän voi olla sovinnossa Rooman kanssa. Polku, jolle hän oli astunut, saattoi päättyä vain täydelliseen luopumukseen. Johtopäätös oli selvä: hän ei tahtonut kieltää Herraansa välttääkseen lyhytaikaisia kärsimyksiä. {AO7 91.2}

Hieronymuksen puhe kirkolliskokouksen edessä

Pian hänet jälleen tuotiin kirkolliskokouksen eteen. Hänen alistumisensa ei tyydyttänyt hänen tuomareitaan, joiden verenhimo Husin kuoleman kiihottamana vaati uusia uhreja. Hieronymus olisi voinut säilyttää elämänsä vain ehdottomalla totuuden hylkäämisellä. Mutta hän oli päättänyt tunnustaa julkisesti uskonsa ja seurata marttyyriveljeään liekkeihin. {AO7 92.1}

Hän peruutti aikaisemmat myönnytyksensä ja lähellä kuolemaa olevana miehenä vakavasti pyysi tilaisuutta puolustaa itseään. Peläten hänen sanojensa vaikutusta prelaatit vaatimalla vaativat, että hän vain lyhyesti vahvistaisi tai kieltäisi häntä vastaan tehtyjen syytösten todenperäisyyden. Hieronymus pani vastalauseen sellaista julmuutta ja vääryyttä vastaan. »Te olette sulkeneet minut kolmeksisadaksi neljäksikymmeneksi päiväksi pelottavaan vankilaan», hän sanoi, »keskelle saastaa ja inhottavaa löyhkää, mitä suurimpaan kaikkien tarvikkeiden puutteeseen, sitten tuotte minut eteenne ja kuuntelette kuolevaisia vihollisiani, mutta kieltäydytte kuulemasta minua. Jos te olette todella viisaita miehiä ja valaisette maailmaa, niin varokaa tekemästä syntiä vanhurskautta vastaan. Mitä minuun tulee, minä olen vain heikko kuolevainen. Minun elämälläni on vain vähän arvoa; ja kun minä varoitan teitä langettamasta väärää tuomiota, puhun vähemmän itseni puolesta kuin teidän.»52 {AO7 92.2}

Hieronymuksen pyyntöön suostuttiin viimein. Hän polvistui tuomariensa läsnäollessa ja rukoili, että Jumalan Henki johtaisi hänen ajatuksiaan ja sanojaan, niin ettei hän puhuisi mitään, mikä olisi ristiriidassa totuuden kanssa tai hänen Mestarinsa arvoa alenta vaa. Hänessä täyttyi tuona päivänä Jumalan ensimmäisille opetuslapsille antama lupaus: »Teidät viedään maaherrain ja kuningasten eteen minun tähteni. Mutta kun he vetävät teitä oikeuteen, älkää huolehtiko siitä, miten tahi mitä puhuisitte, sillä teille annetaan sillä hetkellä, mitä teidän on puhuminen. Sillä ette te itse puhu, vaan teidän Isänne Henki puhuu teissä» (Matt. 10: 18-20). {AO7 92.3}

Hieronymuksen sanat herättivät hämmästystä ja ihmetystä hänen vihollisissaankin. Koko vuoden hän oli ollut vankilaan suljettuna voimatta lukea tai edes nähdä, suurissa ruumiillisissa kärsimyksissä ja sielun tuskassa. Kuitenkin hän esitti todistuksensa niin selvästi ja voimakkaasti kuin tekee henkilö, joka on saanut häiritsemättä opiskella. Hän kiinnitti kuulijainsa huomion suureen joukkoon pyhiä miehiä, jotka väärät tuomarit olivat

tuominneet syyllisiksi. Miltei jokaisessa sukupolvessa on ollut sellaisia, joita on moitittu ja hyljeksitty heidän yrittäessään nostaa aikalaisiaan korkeammalle tasolle; mutta myöhemmin heidät on osoitettu kunnioituksen ansainneiksi. Väärä tuomioistuin tuomitsi itse Kristuksenkin pahantekijäksi. {AO7 92.4}

Peruutuksessaan Hieronymus oli myöntänyt Husin tuomion oikeaksi; mutta nyt hän katui menettelyään ja todisti tämän marttyyrin olleen viaton ja pyhä. »Minä tunsin Husin hänen lapsuudestaan saakka», hän sanoi. »Hän oli mitä kunnollisin mies, oikeamielinen ja pyhä. Hänet tuomittiin kuolemaan, vaikka hän oli viaton. inäkin olen valmis kuolemaan. Minä en halua perääntyä niiden kidutusten edessä, joita minun viholliseni ja väärät todistajat minulle valmistavat. Heidän täytyy kerran vastata petoksistaan suuren Jumalan edessä, jota kukaan ei voi pettää.»53 {AO7 93.1}

Soimatessaan itseään siitä, että oli kieltänyt totuuden, Hieronymus jatkoi: »Kaikista synneistä, joita minä olen tehnyt nuoruudestani saakka, ei mikään paina minun mieltäni niin raskaasti eikä tuota minulle niin kalvavaa omantunnontuskaa kuin se, jonka minä tein tällä kohtalokkaalla paikalla hyväksyessäni sen väärän tuomion, joka julistettiin Wycliffille ja pyhälle marttyyrille Jan Husille, mestarilleni ja ystävälleni. Niin, minä tunnustan vilpittömästi ja vakuutan kauhun valtaamana, että minä häpeällisesti menetin rohkeuteni, kun kuoleman pelosta hylkäsin heidän oppinsa. Sen tähden rukoilen kaikkivaltiasta Jumalaa, että hän antaisi anteeksi minun syntini ja erityisesti tämän inhottavimman syntini.» Osoittaen tuomareitaan hän sanoi vakavasti: »Te tuomitsitte Wycliffin ja Jan Husin, ette hyökkäämisestä kirkon oppia vastaan, vaan yksinkertaisesti siitä syystä, että he ilmaisivat paheksumisensa papiston häpeällisestä elämästä komeudesta ja ylpeydestä sekä prelaattien ja pappien kaikista paheista. Niistä asioista, joita he ovat esittäneet ja joita ei voida kieltää, minä ajattelen ja puhun heidän tavallaan.» {AO7 93.2}

Hänen puheensa keskeytettiin. Prelaatit huusivat väristen raivosta: »Mitä lisätodistuksia enää tarvitaan? Näemmehän omin silmin kerettiläisistä uppiniskaisimman!» {AO7 93.3}

Hieronymus pysyi rauhallisena metelistä huolimatta ja huudahti: »Mitä! Luuletteko minun pelkäävän kuolemaa? Te olette pitäneet minua koko vuoden kauheassa vankeudessa, itse kuolemaa hirmuisemmassa. Olette kohdelleet minua julmemmin kuin turkkilaiset, juutalaiset tai pakanat, ja minun lihani on kirjaimellisesti mädännyt pois luistani. Kuitenkaan minä en valita, sillä valitus ei sovi rohkealle ja uljaalle miehelle. Mutta minä en voi olla ilmaisematta hämmästystäni sellaisen kristittyä kohtaan osoitetun raakuuden johdosta.»54 {AO7 93.4}

Hieronymuksen marttyyrikuolema

Raivon myrsky puhkesi jälleen, ja Hieronymus vietiin kiireesti takaisin vankilaan. Kokouksessa oli kuitenkin muutamia, joihin hänen sanansa olivat tehneet syvän vaikutuksen ja jotka halusivat pelastaa hänen elämänsä. Hänen luonaan kävi korkeaarvoisia

kirkonmiehiä, jotka kehottivat häntä mukautumaan kirkolliskokouksen vaatimukseen. Hänelle esitettiin mitä loistavimpia mahdollisuuksia palkaksi siitä, että hän lakkaisi vastustamasta Roomaa. Mutta Mestarinsa tavoin Hieronymus pysyi lujana, kun hänelle tarjottiin tämän maailman kunniaa. {AO7 93.5}

»Näyttäkää minulle Pyhästä Raamatusta, että minä olen väärässä», hän sanoi, »ja minä peruutan sen.» {AO7 94.1}

»Pyhästä Raamatusta!» huudahti eräs hänen kiusaajistaan, »tuomitaanko kaikki sen mukaan? Kuka sitä voi ymmärtää, ennen kuin kirkko selittää?» {AO7 94.2}

»Ovatko ihmisten perimätiedot luotettavampia kuin Vapahtajamme evankeliumi?» vastasi Hieronymus, »Paavali ei kehottanut niitä, joille hän kirjoitti, seuraamaan ihmisten perinnäistapoja, vaan neuvoi tutkimaan pyhiä kirjoituksia.» »Harhaoppinen», oli vastaus. »Minä kadun, että olen puhunut sinulle niin kauan. Näen sinun olevan perkeleen kiihottama.»55 {AO7 94.3}

Ennen pitkää hänelle langetettiin kuolemantuomio. Hänet vietiin samaan paikkaan, jossa Hus oli heittänyt henkensä. Hän kulki tietään laulaen, ja hänen kasvoistaan loisti ilo ja rauha. Katse oli kiinnitetty Kristukseen, ja kuoleman kammo oli poissa. Kun pyöveli ryhtyessään sytyttämään roviota meni marttyyrin taakse, tämä huusi: »Tule rohkeasti esiin; aseta tuli kasvojeni eteen. Jos minä olisin pelännyt, en olisi täällä.» Hänen viimeiset sanansa, jotka hän lausui liekkien kohotessa hänen ympärillään, olivat rukous. »Herra, kaikkivaltias Isä», hän huusi, »armahda minua ja anna minun syntini anteeksi; sillä sinä tiedät minun aina rakastaneen sinun totuuttasi.»56 Hänen äänensä lakkasi kuulumasta, mutta hänen huulensa liikkuivat vielä rukouksen jatkuessa. Kun tuli oli suorittanut tehtävänsä, koottiin marttyyrin tuhka ja maa jossa se oli ja heitettiin Reiniin samoin kuin Husinkin tuhka. {AO7 94.4}

Uskonsotaa Böömissä

Niin kuolivat Jumalan uskolliset valonkantajat. Mutta heidän julistamiensa totuuksien ja heidän sankarillisen esimerkkinsä valoa ei voitu sammuttaa. Ihmiset olisivat voineet yhtä hyvin pysäyttää auringon radallaan kuin estää sen päivän koiton, joka silloin maailmalle sarasti. {AO7 95.1}

Husin teloitus oli herättänyt Böömissä suurta katkeruutta ja inhoa. Koko kansa tiesi hänen kaatuneen pappien vihan ja keisarin uskottomuuden uhrina. Hänet tunnustettiin uskolliseksi totuuden julistajaksi, ja kirkolliskokousta, joka oli tuominnut hänet kuolemaan, syytettiin murhasta. Hänen oppejaan tutkittiin nyt paljon innokkaammin kuin koskaan ennen. Paavit olivat määränneet Wycliffin kirjoitukset poltettaviksi. Mutta nyt otettiin hävitykseltä säästyneet osat esille Piilopaikoistaan. Niitä tutkittiin Raamatun tai saatavissa olevien Raamatun osien rinnalla, ja tämä johti monet vastaanottamaan Puhdistetun uskon. {AO7 95.2}

Husin murhaajat eivät katselleet toimettomina hänen asiansa menestymistä. Paavi ja keisari ryhtyivät yhdessä tukahduttamaan liikettä, ja Sigismundin joukot hyökkäsivät Böömiin. {AO7 95.3}

Mutta pelastaja ilmaantui. Böömiläisiä johti Zizka, joka pian sodan puhkeamisen jälkeen tuli täysin sokeaksi mutta joka oli sittenkin aikansa taitavimpia kenraaleja. Jumalan apuun ja asiansa oikeuteen luottaen tämä kansakunta vastusti mahtavimpia sotajoukkoja, mitä voitiin lähettää sitä vastaan. Yhä uudelleen keisari kokosi vereksiä joukkoja ja hyökkäsi Böömiin, mutta joutui aina häpeällisesti vetäytymään takaisin. Hussilaiset olivat voittaneet kuoleman pelon, eikä kukaan voinut heitä vastustaa. Muutamia vuosia sodan puhkeamisen jälkeen urhea Zizka kuoli; mutta hänen tilalleen tuli Prokopius, joka oli yhtä urhoollinen ja taitava kenraali ja lisäksi joissakin suhteissa kykenevämpi johtaja. {AO7 95.4}

Kun böömiläisten viholliset saivat kuulla, että Zizka oli kuollut, he katsoivat sopivan tilaisuuden tulleen voittaa kaikki menetetty takaisin. Paavi julisti nyt ristiretken hussilaisia vastaan, ja jälleen suuri sotajoukko lähetettiin Böömiin, mutta se kärsi pelottavan tappion. Julistettiin uusi ristiretki. Kaikista paavia kannattavista Euroopan maista koottiin miehiä, rahaa ja sotatarvikkeita. Suuret joukot kokoontuivat paavin lipun alle vakuuttuneina siitä, että harhauskoiset hussilaiset saataisiin viimein tuhotuiksi. Voitonvarmana tuo suuri sotajoukko tunkeutui Böömiin. Kansa kokoontui jälleen karkottamaan hyökkääjiä. Nuo kaksi armeijaa lähestyivät toisiaan, niin että vain virta erotti ne. Ristiretkeilijäin joukko oli paljon suurempi, mutta sen sijaan että se olisi hyökännyt virran yli hussilaisten kimppuun, joita vastaan se oli tullut taistelemaan näin kauas, se pysyi hiljaa paikallaan katseet kiinnitettyinä hussilaissotureihin.57 Sitten yhtäkkiä salaperäinen kauhu valtasi joukon. Kertaakaan iskemättä tuo mahtava joukko hajosi ja pakeni, ikään kuin näkymätön voima olisi sen karkottanut. Hussilaiset seurasivat kintereillä ja tappoivat suuren joukon pakenevia vihollisia. Lisäksi voittajat saivat suuren sotasaaliin, niin että sota köyhdyttämisen sijasta rikastutti böömiläisiä. {AO7 95.5}

Muutamia vuosia myöhemmin uuden paavin aikana pantiin jälleen toimeen ristiretki. Entiseen tapaan koottiin miehiä ja varoja Euroopan kaikista katolisista maista. Tähän vaaralliseen yritykseen houkuteltiin osanottajia suurin lupauksin. Jokaiselle retkeen osallistuvalle taattiin täysi anteeksianto pahimmistakin rikoksista. Kaikille, jotka sodassa kaatuisivat, luvattiin suuri palkkio taivaassa, ja eloon jääneet niittäisivät kunniaa ja rikkautta taistelukentällä. Jälleen saatiin kokoon suuri armeija, joka tunkeutui rajan yli Böömiin. Hussilaisten sotavoimat perääntyivät hyökkääjien edessä, vetivät näitä yhä kauemmaksi sisämaahan ja saattoivat heidät uskomaan jo voittaneensa. Lopulta Prokopiuksen armeija pysähtyi ja alkoi edetä vihollista kohti alkaakseen taistelun. Ristiretkeläiset huomasivat nyt erehdyksensä ja leiriytyivät odottamaan hyökkäystä. Kuullessaan hussilaisjoukkojen lähestyvän, vaikka niitä ei vielä näkynyt, ristiretkeläiset joutuivat taas pa kokauhun valtaan. Ruhtinaat, kenraalit ja tavalliset sotilaat heittivät pois aseensa ja pakenivat kaikkiin suuntiin. Paavin lähetti läs, joka oli hyökkäyksen johtaja na, koetti turhaan koota säikähty neitä ja

epäjärjestykseen joutu neita joukkojaan. Hänen sitkeimmistä ponnistuksistaan huolimatta pakolaisvirta tempasi hänetkin mukaansa. Tappio oli täydellinen, ja voittajat saivat jälleen suuren sotasaaliin. {AO7 96.1}

Täten toinen Euroopan mahtavimpien kansakuntien lähettämä sotajoukko, johon kuului urhoollisia, harjaantuneita ja sotaan varustettuja miehiä, aseitaan käyttämättä pakeni pienen ja tähän saakka heikon kansan puolustajien edessä. Tämä oli Jumalan voiman ilmaus. Hyökkääjät joutuivat yliluonnollisen kauhun valtaan. Hän, joka hukutti faraon sotajoukot Punaiseen mereen, ajoi pakoon Midianin armeijat Gideonin ja hänen kolmensatansa edessä ja yhtenä yönä nöyryytti ylpeän Assyrian sotavoimat, ojensi taas kätensä murtaakseen sortajan voiman. »Siinä heidät valtaa kauhu, missä ei kauhistavaa ole; sillä Jumala hajottaa niiden luut, jotka sinua saartavat. Sinä saatat heidät häpeään, sillä Jumala hylkää heidät» (Ps. 53: 6). {AO7 96.2}

Böömi alistetaan petoksella

Kun paavilliset johtajat eivät enää voineet toivoa voittavansa väkivallalla, he päättivät viimein turvautua petokseen. Tehtiin sopimus, joka näytti myöntävän böömiläisille omantunnonvapauden mutta todellisuudessa petollisesti saattoi heidät Rooman vallan alaisuuteen. Böömiläiset olivat esittäneet neljä kohtaa rauhan ehdoiksi Rooman kanssa: vapauden saarnata Raamatun mukaan, koko seurakunnan oikeuden leipään ja viiniin Herran ehtoollisessa, jumalanpalveluksen toimittamisen äidinkielellä sekä papiston poissulkemisen maallisista toimista ja maallisesta vallasta, niin että rikostapauksissa maallisilla tuomioistuimilla olisi valta tuomita niin hyvin pappeja kuin kansaakin. Paavin viranomaiset lopulta »myöntyivät siihen, että hussilaisten neljä kohtaa hyväksyttäisiin mutta siten, että niiden selittämisoikeus, se on, niiden tarkan merkityksen määrääminen, kuuluisi neuvostolle toisin sanoen paaville ja keisarille.»58 Tälle perustalle sopimus tehtiinkin, ja Rooma sai teeskentelyllä ja petoksella sen, mitä se turhaan oli koettanut saada sodalla. Kun se sai selittää hussilaisten neljä kohtaa kuten Raamatunkin omalla tavallaan, se voi saattaa niiden merkityksen sopusointuun omien tarkoitustensa kanssa. {AO7 96.3}

Böömissä oli suuri joukko niitä, jotka huomasivat sopimuksen salakavalasti riistävän heiltä vapauden, eivätkä voineet sitä hyväksyä. Syntyi erimielisyyttä ja hajaannusta, mikä johti taisteluun ja verenvuodatukseen heidän omassa keskuudessaan. Tässä taistelussa jalo Prokopius kaatui ja Böömi menetti vapautensa. {AO7 97.1}

Sigismund, joka oli pettänyt Husin ja Hieronymuksen, tuli nyt Böömin kuninkaaksi; ja vaikka oli vannonut säilyttävänsä böömiläisten oikeuden, hän ryhtyi vakiinnuttamaan paaviutta. Mutta hän ei voittanut mitään palvelemalla Roomaa. Edelliset kaksikymmentä vuotta hänen elämästään olivat olleet täynnä työtä ja vaaroja. Hänen sotajoukkonsa olivat tuhoutuneet ja hänen aarreaittansa tyhjentyneet pitkäaikaisen, hedelmättömän sotimisen tähden; ja nyt, hallittuaan yhden vuoden hän kuoli jättäen valtakuntansa kansalaissodan partaalle ja nimensä kunniattomuuden merkillä leimattuna jälkimaailmalle. {AO7 97.2}

Hussilaisten jäännös

Levottomuudet, taistelut ja verenvuodatus jatkuivat. Vieraita sotajoukkoja hyökkäsi jälleen Böömiin, ja sisäinen eripuraisuus pirstoi jatkuvasti kansaa. Ne, jotka pysyivät uskollisina evankeliumille, joutuivat verisen vainon kohteiksi. Kun heidän entiset veljensä, jotka olivat tehneet liiton Rooman kanssa, imivät sen erehdyksiä, nämä vanhan uskon puoltajat liittyivät yhteen erilliseksi seurakunnaksi, jonka nimeksi valittiin »Yhdistyneet Veljet.» Tämä teko herätti kaikissa kansankerroksissa vihamielisyyttä heitä kohtaan. Kuitenkin he pysyivät lujina. Vaikka heidän oli pakko etsiä turvapaikkaa metsistä ja luolista, he kuitenkin kokoontuivat lukemaan Jumalan sanaa ja häntä yhdessä palvelemaan. {AO7 97.3}

Sanansaattajien kautta, joita he salaa lähettivät eri maihin, he saivat tietää, että siellä ja täällä oli »hajalla asuvia totuuden tunnustajia, muutamia tässä kaupungissa, muutamia tuossa toisessa, vainottuina niin kuin he itsekin, ja että Alppien keskellä oli vanha seurakunta, joka piti yksinomaan Raamattua uskonsa perustana sekä todisti Rooman epäjumalanpalvelusta ja turmeltuneisuutta vastaan.»59 Nämä tiedot he ottivat vastaan suuresti iloiten ja ryhtyivät kirjeenvaihtoon valdolaiskristittyjen kanssa. {AO7 97.4}

Uskollisina evankeliumille böömiläiset odottivat vainojensa yön päättymistä ja suuntasivat vielä sen pimeimpänä hetkenä katseensa taivaanrantaa kohti kuten ne, jotka odottavat aamua. »Heidän osakseen tulivat pahat päivät, mutta he muistivat sanat, jotka Hus ensin lausui ja sitten Hieronymus toisti, että kuluisi vuosisata, ennen kuin päivä koittaisi. Nämä sanat merkitsivät hussiläisille samaa kuin Joosefin sanat Israelin heimoille orjuuden maassa: »Minä kuolen, mutta Jumala pitää huolen teistä ja vie teidät pois tästä maasta.»60 »Viidennen toista vuosisadan lopulla alkoi Yhdistyneiden Veljien seurakun tien lukumäärä hitaasti mutta varmasti kasvaa. Vaikka heitä vieläkin häirittiin, he saivat kuitenkin entiseen verrattuna olla suhteellisen hyvässä rauhassa. Kuudennentoista vuosisadan alussa heillä oli Böömissä ja Määrissä kaksisataa seurakuntaa.»61 »Niin suuri oli se jäännös, joka oli välttänyt tulen ja miekan hävittävän raivon ja sai nähdä sen päivän sarastuksen, josta Hus oli ennustanut.»62 {AO7 98.1}

Luku 7—Lutherin ero Roomasta

Huomattavin niistä, jotka kutsuttiin johtamaan seurakuntaa paavikunnan pimeydestä puhtaamman opin valoon, oli Martti Luther. Hän oli oikea mies aikanaan: uuttera, inndkas ja Jumalalle antautunut, ei tuntenut mitään muuta pelkoa kuin Jumalan pelon eikä tunnustanut mitään muuta uskon perustetta kuin Pyhän Raamatun. Jumala teki hänen kauttaan suuren työn seurakunnan uskonpuhdistuksen ja maailman valistuksen hyväksi. {AO7 99.1}

Lutherin lapsuus ja opiskeluvuodet

Evankeliumin ensimmäisten julistajien tavoin Luther lähti köyhien riveistä. Hän vietti lapsuutensa saksalaisen työmiehen matalassa majassa. Päivästä päivään vuorityömiehenä uurastaen hänen isänsä hankki varoja poikansa kasvatusta varten. Hän toivoi, että pojasta tulisi lainoppinut; mutta Jumalan tarkoituksena oli kasvattaa hänet sen suuren temppelin rakentajaksi, joka niin hitaasti kohosi vuosisatojen kuluessa. Vastukset, köyhyys ja ankara kuri muodostivat sen koulun, jossa ääretön Viisaus valmisti Lutheria tärkeää elämäntyötä varten. {AO7 99.2}

Lutherin isä oli lahjakas ja ajatteleva mies, lujaluontoinen, rehellinen, päättäväinen ja suorasukainen. Hän seurasi vakaumustaan seurauksista välittämättä. Hyvä arvostelukyky johti hänet epäilemään munkkilaitosta. Sen tähden hän oli hyvin harmistunut, kun Luther ilman hänen suostumustaan meni luostariin. Kului kaksi vuotta ennen kuin isä sopi poikansa kanssa, eikä hän silloinkaan muuttanut mielipiteitään. {AO7 99.3}

Lutherin vanhemmat pitivät tarkkaa huolta lastensa kasvatuksesta ja opetuksesta. He koettivat ohjata heitä Jumalan tuntemiseen ja kristillisten hyveiden harjoittamiseen. Isä rukoili usein poikansa kuullen, että tämä muistaisi Herran nimeä ja olisi tulevina päivinä apuna hänen totuutensa levittämisessä. Vanhemmat käyttivät ahkerasti kaikkia siveellistä ja tietopuolista kehitystä edistäviä tilaisuuksia, joita heillä oli työteliäässä elämässään. Vakavasti ja kestävästi he pyrkivät kasvattamaan lapsiaan hurskasta ja hyödyllistä elämää varten. Tiukkoina ja lujaluontoisina he joskus käyttivät liian suurta ankaruutta; mutta uskonpuhdistaja itse, vaikka tiesikin heidän joissakin asioissa erehtyneen, näki heidän kurinpidossaan enemmän kiitettävää kuin moitittavaa. {AO7 100.1}

Luther lähetettiin nuorena kouluun, jossa kohtelu oli kovaa, jopa väkivaltaista. Vanhempiensa suuren köyhyyden tähden hänen täytyi vieraassa koulukaupungissa väliin hankkia elatuksensa laulamalla, hän kulki ovelta ovelle ja usein hän näki nälkää. Siihen aikaan vallinneet synkät, taikauskoiset uskonkäsitykset täyttivät hänet pelolla. Illalla hän meni levolle mieli murheellisena ajatellen levottomana synkkää tulevaisuutta. Hän piti Jumalaa pikemmin ankarana, armottomana tuomarina ja julmana tyrannina kuin hellänä taivaallisena Isänä. {AO7 100.2}

Tällaisista suurista ja masentavista vastuksista huolimatta Luther tunkeutui määrätietoisesti eteenpäin sitä siveellisyyden ja tiedon korkeaa päämäärää kohti joka veti häntä voimakkaasti puoleensa. Hän janosi tietoa, ja hänen vakava ja käytännöllinen luon teensa sai hänet etsimään täysipainoista ja hyödyllistä ennemmin kuin huomiota herättävää ja pinnallista. Kun hän kahdeksantoistavuotiaana meni Erfurtin yliopistoon, hänen asemansa oli suotuisampi ja tulevaisuutensa valoisampi kuin aikaisempina vuosina. Hänen vanhempansa olivat ahkeruutensa ja säästäväisyytensä ansiosta päässeet niin hyvään taloudelliseen asemaan, että voivat avustaa häntä riittävästi, ja ymmärtäväisten ystävien vaikutus oli jonkin verran vähentänyt aikaisemman kasvatuksen huonoja seurauksia. Hän omistautui tutkimaan parhaimpien kirjailijain teoksia, talletti huolellisesti heidän tärkeimmät ajatuksensa ja teki viisasten viisauden omakseen. Aikaisempienkin opettajiensa ankarasssa koulussa hän oli jo varhain osoittanut erikoista lahjakkuutta; ja suotuisissa olosuhteissa hän kehittyi nopeasti. Pettämätön muisti, vilkas mielikuvitus, terävä järki ja väsymätön uutteruus asettivat hänet pian eturiviin tovereittensa joukossa. Henkinen harjoitus kehitti hänen ymmärrystään, elvytti hänen ajatteluaan, vahvisti hänen käsityskykyään ja valmisti häntä siten elämän taisteluja varten. {AO7 100.3}

Lutherin sydämessä asuva Herran pelko teki hänet kestäväksi pyrkimyksissään ja syvästi nöyräksi Jumalan edessä. Hän tunsi aina olevansa riippuvainen Jumalan avusta ja aloitti jokaisen päivän rukouksella samalla kun hänen sydämestään nousi jatkuvasti johdatuksen ja avun pyyntö. Hän sanoi usein: »Hyvin rukoiltu on enemmän kuin puoleksi opittu.»63 {AO7 100.4}

Kun Luther eräänä päivänä tutki kirjoja yliopiston kirjastossa, hän huomasi latinankielisen Raamatun. Sellaista kirjaa hän ei ollut milloinkaan ennen nähnyt, eikä hän tiennyt sellaista olevan olemassakaan. Hän oli kuullut luettavan osia evankeliumeista ja kirjeistä yleisissä jumalanpalveluksissa, ja hän otaksui, että näissä oli kaikki kirjoitettu Jumalan sana. Nyt hän näki ensimmäisen kerran koko Raamatun. Kunnioittaen ja ihmetellen hän käänteli pyhän kirjan lehtiä. Sykkivin sydämin ja tihenevin valtimonlyönnein hän luki elämän sanaa, silloin tällöin pysähtyen ja huudahtaen: »Oi, jospa Jumala antaisi minulle tällaisen kirjan!»64 Taivaan enkeleitä oli hänen vieressään, ja valonsäteet Jumalan valtaistuimelta paljastivat totuuden aarteita hänen ymmärrykselleen. Hän oli aina pelännyt loukata Jumalaa, mutta nyt hänen syntinen tilansa paljastui hänelle selvemmin kuin koskaan ennen. {AO7 101.1}

Ahdistuneesta munkista Wittenbergin professoriksi

Harras halu päästä vapaaksi synnistä ja rauhaan Jumalan kanssa sai hänet viimein menemään luostariin ja antautumaan munkiksi. Täällä hänen täytyi tehdä mitä karkeimpia töitä ja kerjäten kulkea talosta taloon. Hän oli siinä iässä, jossa ihminen eniten toivoo tulevansa huomatuksi ja arvossa pidetyksi, ja nämä halvat työt loukkasivat syvästi hänen

luonnollisia tunteitaan; mutta hän kantoi kärsivällisesti tämän nöyryytyksen, koska hän uskoi sen välttämättömäksi syntiensä tähden. {AO7 101.2}

Jokaisen vapaan hetken velvollisuuksiensa lomassa hän käytti opiskeluun. Hän riisti itseltään nukkumisaikaa, ja sekin että hän käytti aikaa niukkoihin aterioihin, tuntui hänestä vastenmieliseltä. Suurinta iloa hänelle tuotti Jumalan sanan tutkiminen. Hän oli löytänyt Raamatun, joka oli vitjoilla kiinnitetty luostarin seinään, ja sitä hän kävi usein lukemassa. Kun hänen synnintuntonsa syveni, hän koetti omilla töillään saada anteeksiantamuksen ja rauhan. Hän vietti hyvin ankaraa elämää koettaen paastoilla, valvomisilla ja itsensä ruoskimisella kukistaa luonteessaan olevan pahan, josta luostarielämä ei ollut häntä vapauttanut. Hän oli valmis uhraamaan mitä tahansa saavuttaakseen sellaisen sydämen puhtauden, että Jumala voisi hänet hyväksyä. »Minä olin todella hurskas munkki», hän sanoi myöhemmin, »ja seurasin veljeskuntani sääntöjä tiukemmin, kuin voin sanoin ilmaista. Jos munkin olisi mahdollista päästä taivaaseen munkkilaisuuteen kuuluvien tekojen avulla, olisi minulle varmasti tullut se oikeus. Jos sitä olisi kestänyt kauan, olisi kidutus ottanut minulta hengen.»65 Tämän tuskallisen kurin vaikutuksesta hän heikentyi niin, että sai pyörtymiskohtauksia, eikä hän koskaan täysin toipunut näistä seurauksista. Mutta kaikista näistä ponnistuksista huolimatta hänen rasittunut sielunsa ei saanut lievitystä. Viimein hän joutui epätoivon partaalle. {AO7 101.3}

Kun Lutherista tuntui, että kaikki oli mennyttä, Jumala antoi hänelle ystävän ja auttajan. Hurskas Staupitz auttoi häntä ymmärtämään Jumalan sanaa sekä kehotti häntä kääntämään katseensa pois itsestään, lakkaamaan ajattelemasta Jumalan lain rikkomisen seurauksena olevaa loppumatonta rangaistusta ja katsomaan Jeesukseen, syntejä anteeksiantavaan Vapahtajaansa. »Sen sijaan, että kiduttaisit itseäsi syntiesi tähden, heittäydy Lunastajasi syliin. Turvaudu häneen, hänen elämänsä vanhurskauteen ja hänen kuolemansa sovitukseen. — Kuuntele Jumalan Poikaa. Hän tuli ihmiseksi antaakseen sinulle vakuutuksen Jumalan suosiosta. Rakasta häntä, joka ensin on rakastanut sinua.»65 Näin tämä armon sanansaattaja puhui. Hänen sanansa tekivät syvän vaikutuksen Lutheriin. Monien kauan hellittyjä erehdyksiä vastaan käymiensä taistelujen jälkeen hän kykeni käsittämään totuuden, ja hänen levoton mielensä sai rauhan. {AO7 102.1}

Luther vihittiin papiksi ja kutsuttiin luostarista professorinvirkaan Wittenbergin yliopistoon. Täällä hän antautui tutkimaan Raamattua sen alkukielellä. Hän alkoi luennoida Raamatusta selittäen psalmeja, evankeliumeja ja kirjeitä suurille joukoille innostuneita kuulijoita. Staupitz, hänen ystävänsä ja esimiehensä, kehotti häntä nousemaan saarnatuoliin ja julistamaan Jumalan sanaa. Luther vitkasteli, sillä hän tunsi itsensä arvottomaksi puhumaan kansalle Kristuksen edustajana. Vasta pitkän taistelun jälkeen hän myöntyi ystäviensä pyyntöön. Hän tunsi jo hyvin Raamattua, ja Jumalan armo oli hänen yllään. Hänen kaunopuheisuutensa valtasi kuulijat. Se selvyys ja voima, jolla hän esitti totuutta, sai heidät vakuuttuneiksi siitä, ja hänen palava intonsa kosketti heidän sydäntään. {AO7 103.1}

Käynti Roomassa

Luther oli vielä Rooman kirkon uskollinen poika eikä ollut aikonut koskaan tulla miksikään muuksi. Jumalan kaitselmuksesta hän joutui menemään Roomaan. Hän suoritti matkan jalkaisin ja majaili tien varrella olevissa luostareissa. Eräässä Italian luostarissa hän ihmetellen pani merkille siellä näkemänsä rikkauden, loiston ja ylellisyyden. Kun munkeilla oli ruhtinaalliset tulot, he asuivat komeissa asunnoissa, pukeutuivat mitä hienoimpiin ja kallisarvoisimpiin vaatteisiin ja herkuttelivat upeasti katettujen pöytien ääressä. Tuskallisin aavistuksin Luther totesi näkemänsä loiston ja oman kieltäymyksistä rikkaan elämänsä välisen jyrkän eron. Hän alkoi joutua ymmälle. {AO7 103.2}

Vihdoin hän näki kaukaa seitsemän kukkulan kaupungin. Syvästi liikuttuneena hän heittäytyi maahan ja huudahti: »Pyhä Rooma, minä tervehdin sinua!» Hän meni kaupunkiin, kävi kirkoissa, kuunteli pappien ja munkkien esittämiä ihmeellisiä kertomuksia ja toimitti tunnollisesti kaikki vaaditut hartaudenharjoitukset. Kaikkialla hän näki asioita, jotka täyttivät hänet hämmästyksellä ja kauhulla. Hän näki vääryyden vallitsevan papiston kaikissa piireissä. Kun hän kuuli prelaattien puhuvan sopimatonta pilaa ja näki heidän karkeasti loukkaavan jumalanpalveluksen pyhyyttä vieläpä messun aikana, hänet valtasi kauhu. Seurustellessaan munkkien ja kaupungin asukkaiden kanssa hän näki tuhlausta ja irstailua. Mihin tahansa hän kääntyikin, hän löysi pyhyyden asemesta pyhyyden loukkausta. »On mahdotonta kuvitella», hän kirjoitti, »mitä syntejä ja häpeällisiä tekoja harjoitetaan Roomassa; ne täytyy nähdä ja kuulla, ennen kuin voi uskoa. Onkin tapana sanoa: ’Jos on olemassa helvetti, on Rooma rakennettu sen päälle; se on syvyyden kuilu, josta nousee kaikenlaisia syntejä.’»66 {AO7 103.3}

Paavi oli käskykirjeessään hiljattain luvannut synninpäästön kaikille, jotka nousisivat polvillaan »Pilatuksen portaita» ylös. Väitettiin, että Vapahtajamme kulki niitä pitkin jättäessään roomalaisen oikeussalin ja että ne oli kuljetettu yliluonnollisella tavalla Jerusalemista Roomaan. Luther nousi eräänä päivänä hartain mielin näitä portaita, kun yhtäkkiä ukkosen kaltainen ääni tuntui sanovan hänelle: »Vanhurskas on elävä uskosta» (Room. 1:17). Hän hypähti seisaalleen ja kiiruhti paikalta häpeän ja kauhun valtaamana. Tämä teksti ei koskaan kadottanut voimaansa hänen elämässään. Tästä hetkestä lähtien hän näki selvemmin kuin koskaan ennen, kuinka petollista oli luottaa ihmistekoihin pelastuskeinoina ja kuinka välttämätöntä oli jatkuvasti uskoa Kristuksen ansioihin. Hänen silmänsä olivat auenneet eivätkä enää koskaan sulkeutuneet paavikunnan erehdyksille. Kun hän käänsi kasvonsa pois Roomasta, hänen sydämensäkin oli kääntynyt siitä pois, ja siitä lähtien ero yhä suureni, kunnes hän lopulta katkaisi kaikki yhteydet paavilliseen kirkkoon. {AO7 104.1}

Raamatun totuuden julistajana Wittenbergissä

Palattuaan Roomasta Luther sai Wittenbergin yliopistossa jumaluusopin tohtorin arvon. Nyt hä neliä oli vapaus antautua täydellisemmin kuin koskaan ennen rakastamansa Pyhän

Raamatun tut kimiseen. Hän oli juhlallisesti luvannut tutkia huolellisesti ja saarnata uskollisesti Jumalan sanaa ei paavien lausuntoja ja oppeja koko elämänsä ajan. Hän ei ollut enää ainoastaan munkki ja professori vaan valtuutettu Raamatun julistaja. Hänet oli kutsuttu paimeneksi ruokkimaan Jumalan laumaa, joka isosi ja janosi totuutta. Hän vakuutti, että kristityt eivät saa hyväksyä mitään muita oppeja kuin ne, jotka perustuvat Pyhään Raamattuun. Nämä sanat iskivät itse paavin vallan perustukseen. Ne sisälsivät uskonpuhdistuksen tärkeimmän periaatteen. {AO7 104.2}

Luther näki, kuinka vaarallista oli ihmisten oppien korottaminen Jumalan sanan yläpuolelle. Hän hyökkäsi rohkeasti skolastikkojen järkeilevää epäuskoa vastaan ja taisteli niitä filosofian ja teologian järjestelmiä vastaan, joilla niin kauan oli ollut määräävä vaikutus kansaan. Hän hylkäsi sellaiset opinnot, ei ainoastaan hyödyttöminä vaan suorastaan vahingollisina, ja koetti kääntää kuulijainsa ajatukset viisaustieteilijäin ja jumaluusoppineiden viisasteluista profeettojen ja apostolien julistamiin ikuisiin totuuksiin. {AO7 104.3}

Lutherin julistama sanoma oli kallisarvoinen niille suurille kuulijakunnille, jotka hyvin hartaina kuuntelivat hänen sanojaan. He eivät olleet koskaan ennen kuulleet sellaista opetusta. Iloinen sanoma Vapahtajan rakkaudesta sekä vakuutus anteeksiannosta ja rauhasta hänen sovittavan verensä kautta ilahduttivat heitä ja synnyttivät heissä kuolemattomuuden toivon. Wittenbergissä syttyi valo, joka oli leviävä kaikkiin maihin ja kirkastuva jatkuvasti aina ajan loppuun saakka. {AO7 105.1}

Mutta valo ja pimeys eivät sovi yhteen. Totuuden ja valheen välillä on alituinen taistelu. Toisen tukeminen ja puolustaminen on toisen ahdistamista ja kukistamista. Vapahtajamme itse selitti: »En ole tullut tuomaan rauhaa vaan miekan» (Matt. 10: 34). Luther sanoi muutamia vuosia uskonpuhdistuksen alkamisen jälkeen: »Jumala ei minua johda vaan työntää eteenpäin, hän kantaa minua. En ole itseni herra. Haluaisin elää rauhassa, mutta minut on heitetty keskelle melskeitä ja mullistuksia».67 Hänen tuntui olevan pakko ryhtyä taistelemaan. {AO7 105.2}

Anekauppias Tetzel

Rooman kirkko oli tehnyt Jumalan armon kauppatavaraksi. Rahanvaihtajain pöydät (Matt. 21: 12) olivat asetetut hänen alttariensa viereen, ja ilmassa kajahtelivat ostajien ja myyjien huudot. Paavin lähettiläät myivät julkisesti paavin aneita. Syyksi varojen keräämiseen sanottiin Pyhän Pietarin kirkon rakentaminen Roomaan. Rikoksista saaduilla rahoilla oli rakennettava temppeli Jumalan palvelemista varten, ja sen kulmakivet oli laskettava jumalattomuuden palkalla! Mutta juuri se keino, joka valittiin Rooman vahvistamiseksi, aiheutti sen voimalle ja suuruudelle vaarallisimman iskun. Juuri tämä herätti paavikunnan päättäväisimmät ja menestyksellisimmät viholliset ja johti taisteluun, joka järkytti paavin istuinta ja asetti kolminkertaisen kruunun paavin päässä vaaraan. {AO7 105.3}

Virkamies, joka määrättiin johtamaan anekauppaa Saksassa Tetzel nimeltään oli todistettu syylliseksi mitä häpeällisimpiin rikoksiin yhteiskuntaa ja Jumalan lakia vastaan. Mutta hän oli välttänyt rikoksiaan vastaavan rangaistuksen, ja hänen tehtäväkseen oli annettu edistää paavin voitonhimoisia ja häikäilemättömiä aikeita. Julkeasti hän toisti mitä räikeimpiä valheita ja kertoi ihmeellisiä taruja pettääkseen tietämätöntä, taikauskoista ja helposti harhaanjohdettavaa kansaa. Jos ihmisillä olisi ollut Jumalan sana, heitä ei olisi siten petetty. Heiltä oli evätty Raamattu, jotta he pysyisivät paavin vallan alaisina ja olisivat siten lisäämässä sen kunnianhimoisten johtajien valtaa ja varallisuutta.68 {AO7 105.4}

Kun Tetzel tuli johonkin kaupunkiin, lähetti kulki hänen edellään julistaen: »Jumalan ja pyhän isän armo on teidän porteillanne»69; ja kansa otti tuon Jumalaa pilkkaavan teeskentelijän vastaan, aivan kuin hän olisi ollut Jumala, joka oli tullut taivaasta alas heidän luokseen. Kirkkoon järjestettiin häpeällinen kaupankäynti. Tetzel nousi saarnatuoliin ja ylisti anetta Jumalan arvokkaimmaksi lahjaksi. Hän selitti, että hänen anekirjojensa nojalla kaikki ne synnit, joita ostaja myöhemmin halusi tehdä, annettaisiin tälle anteeksi, »eikä katumuskaan ollut välttämätön».70 Vieläkin enemmän hän lupasi. Hän vakuutti kuulijoilleen, että anekirjoilla oli valta pelastaa, ei ainoastaan eläviä vaan myös kuolleita. Niin pian kuin raha kilahtaisi hänen laatikkonsa pohjaan, lähtisi se sielu, jonka puolesta raha annettiin, kiirastulesta taivaaseen.71 {AO7 105.5}

Kun noita Simon tarjosi apostoleille rahaa saadakseen vallan tehdä ihmeitä, Pietari vastasi hänelle: »Menkööt rahasi sinun kanssasi kadotukseen, koska luulet Jumalan lahjan olevan rahalla saatavissa» (Ap.t. 8: 20). Mutta tuhannet ottivat innokkaasti vastaan Tetzelin tarjouksen. Kultaa ja hopeaa virtasi hänen rahaarkkuunsa. Pelastus, joka voitiin ostaa rahalla, saatiin helpommin kuin se pelastus, joka vaati katumusta, uskoa ja innokasta pyrkimystä synnin vastustamiseksi ja voittamiseksi.72 {AO7 106.1}

Aneoppia olivat vastustaneet katolisen kirkon oppineet ja hurskaat miehet, ja oli useita, jotka eivät uskoneet sen väitteitä, koska ne olivat ristiriidassa sekä järjen että Raamatun kanssa. Kukaan prelaatti ei rohjennut korottaa ääntänsä tätä häpeällistä kauppaa vastaan; mutta ihmiset joutuivat ymmälle ja tulivat levottomiksi. Useat kyselivät innokkaasti, eikö Jumala alkaisi toimia jonkin välikappaleen kautta seurakuntansa puhdistamiseksi. {AO7 106.2}

Vaikka Luther vielä oli ankara paavin kannattaja, anekauppiaiden Jumalaa pilkkaava röyhkeys täytti hänet kauhulla. Monet hänen oman seurakuntansa jäsenet olivat ostaneet anekirjoja, ja pian heitä alkoi tulla hänen luokseen tunnustamaan erilaisia syntejään toivoen saavansa synninpäästön, ei katumuksen ja parannuksen vaan anekirjojensa perusteella. Luther kieltäytyi antamasta heille synninpäästöä ja sanoi, että jos he eivät katuisi ja uudistaisi elämäänsä, he hukkuisivat synneissään. Suuresti hämmentyneinä he menivät Tetzelille valittamaan, ettei heidän rippiisänsä hyväksynyt hänen anekirjojaan; ja jotkut vaativat rohkeasti rahojaan takaisin. Munkki raivostui. Hän päästi mitä kauheimpia

kirouksia, antoi sytyttää tulia julkisille aukioille ja selitti, että hän »oli saanut paavilta käskyn polttaa kaikki kerettiläiset, jotka uskalsivat vastustaa hänen kaikkein pyhimpiä anekirjojaan».73 {AO7 106.3}

Lutherin teesit anekauppaa vastaan

Luther alkoi nyt rohkeasti taistella totuuden puolesta. Vakavana ja juhlallisena hänen äänensä kuului saarnatuolista, kun hän varoitti kansaa. Hän esitti sille synnin inhottavan luonteen ja opetti, että ihmisen on mahdotonta omilla töillään vähentää sen synnillisyyttä tai välttää sen rangaistusta. Ei mikään muu kuin katumus, kääntyminen Jumalan puoleen ja usko Kristukseen voi pelastaa syntistä. Kristuksen armoa ei voi ostaa; se on vapaa lahja. Hän neuvoi kansaa, ettei se ostaisi aneita vaan katsoisi uskossa ristiinnaulittuun Vapahtajaan. Hän kertoi, mikä tuskallinen kokemus hänellä itsellään oli ollut, kun hän itsensä nöyryyttämisen ja katumusharjoitusten kautta turhaan koetti saada pelastusta, ja vakuutti kuulijoilleen, että hän löysi rauhan ja ilon kääntämällä katseensa pois itsestään ja uskomalla Kristukseen. {AO7 107.1}

Kun Tetzel yhä jatkoi kaupankäyntiään ja häpeällisten vaatimustensa esittämistä, Luther päätti ryhtyä voimakkaammin vastustamaan näitä huutavia väärinkäytöksiä. Tilaisuus ilmaantui pian. Wittenbergin linnankirkossa oli monta pyhäinjäännöstä, joita määrättyinä juhlapäivinä näytettiin kansalle, ja kaikille, jotka silloin kävivät kirkossa ja tunnustivat syntinsä, myönnettiin täydellinen syntien anteeksianto. Tästä syystä sinne meni niinä päivinä paljon kansaa. Pyhäinpäivä, yksi suurimmista juhlapäivistä, lähestyi. Liittyen juhlakansaan Luther jo edellisenä päivänä meni kirkolle ja naulasi sen ovelle paperin, jossa oli yhdeksänkymmentäviisi väitettä aneoppia vastaan. Hän selitti olevansa valmis seuraavana päivänä yliopistossa puolustamaan näitä väitteitä kaikkien niiden edessä, jotka pitivät aiheellisena hyökätä niitä vastaan. {AO7 108.1}

Hänen väitteensä herättivät yleistä huomiota. Niitä luettiin yhä uudelleen ja niitä toistettiin kaikkialla. Yliopistossa ja koko kaupungissa syntyi suuri liike. Nämä väitteet osoittivat, ettei paaville eikä muillekaan ihmisille ollut koskaan annettu valtaa antaa syntejä anteeksi tai lieventää niiden rangaistusta. Koko anejärjestelmä oli narripeliä kansan taikauskoa hyväkseen käyttävä rahanpuristuskeino saatanan juoni niiden sielujen tuhoamiseksi, jotka luottivat sen valheellisiin vaatimuksiin. Väitteistä ilmeni myös selvästi, että kirkon kallein aarre on Kristuksen evankeliumi ja että siinä ilmaistu Jumalan armo annetaan vapaasti kaikille, jotka sitä etsivät katuen, kääntyen ja uskoen. {AO7 108.2}

Liikettä Saksassa

Lutherin väitteissä oli väittelyhaaste, mutta kukaan ei uskaltanut ottaa haastetta vastaan. Hänen esittämänsä asiat tulivat muutamissa päivissä tunnetuiksi kaikkialla Saksassa, ja muutamien viikkojen kuluttua ne tunnettiin yli koko kristikunnan. Useat hurskaat katolilaiset, jotka olivat valittaneet kirkossa näkemäänsä pelottavaa vääryyttä mutta eivät

tienneet, miten sen leviä minen voitaisiin estää, lukivat väitteet suuresti iloiten ja tunnus tivat Jumalan puhuvan niissä. He tunsivat, että Jumala oli armollisesti ojentanut kätensä estämään sitä nopeasti paisuvaa turmeluksen virtaa, joka lähti paavin istuimesta. Ruhtinaat ja hallitusmiehet iloitsivat salaa siitä, että ruvettiin asettamaan esteitä sille röyhkeälle vallalle, joka kielsi oikeuden valittaa sen päätöksistä. {AO7 108.3}

Mutta syntiä rakastava, taikauskoinen rahvas säikähti, kun sen pelkoa tyynnyttävät viisastelut oli osoitettu kestämättömiksi. Viekkaat kirkonmiehet, joiden rikoksia suosivaa toimintaa häirittiin ja jotka näkivät voittonsa olevan vaarassa, raivostuivat ja yhdistyivät puolustamaan vaatimuksiaan. Uskonpuhdistajan oli kohdattava katkeria syyttäjiä. Jotkut väittivät hänen toimineen liian kiireesti hetkellisestä mielijohteesta. Toiset syyttivät häntä liiallisesta itsetietoisuudesta väittäen, ettei hän ollut Jumalan johdossa vaan että häntä ohjasivat ylpeys ja nenäkkyys. »Kuka ei tietäisi», hän vastasi, »että ihminen harvoin esittää uuden aatteen näyttämättä jollakin tavoin ylpeältä ja kohtaamatta syytöksiä riitojen virittämisestä? — Minkä tähden Kristus ja kaikki marttyyrit tapettiin? Sen tähden, että he näyttivät ylpeästi halveksivan aikansa viisautta ja esittivät uusia käsityksiä kysymättä ensin neuvoa vanhojen mielipiteiden puolustajilta.» {AO7 108.4}

Edelleen hän selitti: »Mitä minä teen, sitä en tee ihmisten viisauden vaan Jumalan neuvon mukaan. Jos se on Jumalan työtä, kuka voi sitä estää? Jos se ei ole hänestä, kuka voi sitä edistää? Ei minun tahtoni, ei heidän eikä meidän, vaan sinun tahtosi, oi Pyhä Isä, joka olet taivaassa.»74 {AO7 109.1}

Lutherin turva suuren vastustuksen edessä

Vaikka Luther oli aloittanut työnsä Jumalan Hengen vaikutuksesta, hän ei voinut viedä sitä eteenpäin ilman vaikeita taisteluja. Hänen vihollistensa herjaukset, heidän hänen tarkoitustensa väärin selittämisensä sekä heidän epäoikeudenmukaiset ja ilkeät huomautuksensa hänen luonteestaan ja vaikuttimistaan tulivat tulvivana virtana hänen päälleen, eivätkä ne olleet vaikuttamatta. Hän oli varma siitä, että kansan johtajat sekä kirkossa että koulussa yhtyisivät iloiten hänen ponnistuksiinsa uskonpuhdistuksen aikaansaamiseksi. Korkeassa asemassa olevien henkilöiden rohkaisevat sanat olivat herättäneet hänessä iloa ja toivoa. Hän oli jo toivossa nähnyt valoisamman päivän koittavan seurakunnalle. Mutta rohkaisu oli vaihtunut moittimiseen ja tuomitsemiseen. Useat sekä kirkon että valtion korkeaarvoiset miehet olivat vakuuttuneita hänen väitteidensä oikeudesta; mutta he huomasivat pian, että näiden totuuksien hyväksyminen aiheuttaisi suuria muutoksia. Kansan valistaminen ja epäkohtien poistaminen olisi todellisuudessa perustusten kaivamista roomalaisen kirkon arvovallan alta, sen aarreaittoihin juoksevien tuhansien virtojen pysäyttämistä ja siten myös kirkon johtajien ylellisyyden ja loiston suurta supistumista. Lisäksi ihmisten opettaminen ajattelemaan ja toimimaan vastuunalaisina olentoina ja pelastusta etsiessään katsomaan ainoastaan Kristukseen kukistaisi paavin istuimen ja mahdollisesti hävittäisi heidän oman arvovaltansa. Tästä syystä he hylkäsivät

sen tiedon, jota Jumala heille tarjosi, ja asettuivat vastustamaan Kristusta ja totuutta vastustamalla sitä miestä, jonka Jumala oli lähettänyt heitä valistamaan. {AO7 109.2}

Luther vapisi, kun hän ajatteli itseään yksi mies vastustamassa maailman mahtavimpia voimia. Toisinaan hän epäili, oliko Jumala todellakin johtanut hänet vastustamaan kirkon arvovaltaa. »Mikä minä olin», hän kirjoittaa, »vastustamaan mahtavaa paavia, jonka edessä maan kuninkaat ja koko maailma vapisivat? Ei kukaan voi tietää, mitä sydämeni kärsi näinä kahtena ensimmäisenä vuotena ja mihin masennustilaan, voinpa sanoa epätoivoon, olin vaipunut.»75 Mutta Jumala ei sallinut hänen kokonaan menettää rohkeuttaan. Kun ihmistukea ei ollut, hän katsoi yksinomaan Jumalaan ja oppi täysin luottavasti turvautumaan hänen kaikkivoipaan käsivarteensa. {AO7 109.3}

Luther kirjoitti eräälle uskonpuhdistuksen ystävälle: »Me emme opi ymmärtämään pyhiä kirjoituksia opiskelun emmekä järjen avulla. Sinun ensimmäinen velvollisuutesi on alkaa rukouksella. Pyydä hartaasti Jumalaa antamaan sinulle suuressa armossaan oikea käsitys sanastaan. Jumalan sanaa ei pysty selittämään kukaan muu kuin tämän sanan Antaja, kuten hän itse on sanonut: 'He tulevat kaikki olemaan Jumalan opettamia.' Älä toivo mitään omilta ponnistuksiltasi ja omalta järjeltäsi. Luota yksin Jumalaan ja hänen Henkensä vaikutukseen. Usko ' tämä kokeneen miehen sanan perusteella.»76 Tässä on suuriarvoinen opetus niille, jotka tuntevat olevansa Jumalan kutsumia esittämään muille tämän ajan vakavia totuuksia. Nämä totuudet herättävät saatanan ja hänen keksimiään taruja rakastavien ihmisten vihollisuuden. Taistelussa pahuuden voimia vastaan tarvitaan enemmän kuin järjen ja inhimillisen viisauden voimaa. {AO7 110.1}

Kun viholliset vetosivat vallalla olevaan tapaan ja perimätietoon tai paavin lausuntoihin ja arvovaltaan, Luther vetosi Raamattuun, ainoastaan Raamattuun. Siellä oli todisteita, joita he eivät voineet vastustaa. Sen tähden muodollisuuden ja taikauskon orjat vaativat hänen vertaan, kuten juutalaiset olivat vaatineet Kristuksen verta. »Hän on harhaoppinen», huusivat roomalaiset intoilijat. »On kirkon kavaltamista sallia niin kauhean kerettiläisen elää tuntiakaan kauemmin. Pystyttäkää hänelle heti mestauslava!»77 Mutta Luther ei joutunut heidän raivonsa saaliiksi. Jumalalla oli varattuna työ häntä varten, ja taivaan enkeleitä lähetettiin häntä suojelemaan. Kuitenkin monet, jotka olivat saaneet Lutherilta kallisarvoisen valon, tulivat saatanan vihan kohteiksi ja kärsivät totuuden tähden pelottomasti kidutusta ja kuoleman. {AO7 111.1}

Lutherin opetukset kiinnittivät ajattelevien ihmisten huomiota kaikkialla Saksassa. Hänen saarnoistaan ja kirjoituksistaan lähti valonsäteitä, jotka herättivät ja valaisivat tuhansia. Kirkkoa kauan kahlehtineen kuolleen muodollisuuden tilalle tuli elävä usko. Päivä päivältä kansa menetti luottamustaan katoliseen taikauskoon. Ennakkoluulon asettamat esteet väistyivät. Jumalan sana, jolla Luther koetteli jokaisen opin ja kaikki väitteet, oli aivan kuin kaksiteräinen miekka, joka tunkeutui ihmisten sydämeen. Kaikkialla heräsi hengellisen edistymisen kaipuu. Kaikkialla esiintyi sellaista vanhurskauden janoa ja nälkää, ettei siihen

verrattavaa ollut nähty pitkiin aikoihin. Kansan huomio, joka niin kauan oli kohdistunut inhimillisiin juhlamenoihin ja maallisiin välittäjiin, kääntyi nyt Kristukseen, ja häneen ristiinnaulittuna. {AO7 111.2}

Luther Augsburgissa

Tämä laajalle levinnyt innostus herätti yhä enemmän Rooman kirkon viranomaisten pelkoa. Luther sai käskyn saapua Roomaan vastaamaan syytökseen harhaoppisuudesta. Tämä käsky täytti hänen ystävänsä pelolla. He tiesivät hyvin, mikä vaara häntä uhkasi tuossa turmeltuneessa kaupungissa, joka jo ennestään oli juopunut Jeesuksen todistajien verestä. He vastustivat hänen menoaan Roomaan ja pyysivät, että häntä kuulusteltaisiin Saksassa. {AO7 111.3}

Näin asia lopulta järjestettiinkin, ja paavin lähettiläs määrättiin tutkimaan asiaa. Niissä ohjeissa, joita paavi antoi tälle virkamiehelle, selitettiin, että Luther oli jo aikaisemmin julistettu harhaoppiseksi. Sen tähden lähettiläs velvoitettiin asettamaan hänet viipymättä syytteeseen ja pakottamaan hänet alistumaan. Jos hän pysyisi lujana opissaan eikä lähettiläs saisi häntä haltuunsa, lähettiläällä olisi valta julistaa hänet lainsuojattomaksi kaikkialla Saksassa, karkottaa ja kirota sekä julistaa pannaan kaikki, jotka olivat hänen puolellaan.78 Tämän lisäksi paavi määräsi lähettiläänsä turmiollisen harhaopin perinpohjaista hävittämistä varten julistamaan pannaan kaikki, jotka laiminlöisivät Lutherin ja hänen kannattajainsa vangitsemisen ja Rooman kostolle luovuttamisen. Vangitsemisvelvollisuudesta ei vapauttanut asema kirkossa tai valtiossa. Vain keisari oli poikkeuksena. {AO7 112.1}

Tässä ilmenee paavikunnan todellinen henki. Koko asiakirjassa ei näkynyt jälkeäkään kristillisistä periaatteista tai edes yleisestä oikeudenkäytöstä. Luther oli kaukana Roomasta; hän ei ollut saanut tilaisuutta selittää tai puolustaa kantaansa. Kuitenkin hänet summittaisesti julistettiin kerettiläiseksi, ennen kuin hänen asiaansa oli perusteellisesti tutkittu. Samana päivänä tapahtui varoittaminen, syyttäminen, asian käsittely ja tuomitseminen. Tämän kaiken teki niin kutsuttu pyhä isä, joka väitti olevansa ylin auktoriteetti, ainoa erehtymätön tuomari kirkossa ja valtiossa. {AO7 112.2}

Tähän aikaan, jolloin Luther suuresti kaipasi luotettavan ystävän myötätuntoa ja neuvoa, Jumalan kaitselmus lähetti Melanchthonin Wittenbergiin. Melanchthon oli nuori, käytökseltään vaatimaton ja ujo. Tämä sekä hänen terve arvostelukykynsä, laajat tietonsa, miellyttävä kaunopuheisuutensa ja puhdas ja vilpitön luonteensa herättivät yleistä ihailua ja kunnioitusta. Hänen hieno luonteensa oli yhtä huomattava kuin hänen suuri lahjakkuutensakin. Hänestä tuli pian innokas evankeliumin opiskelija sekä Lutherin luotettavin ystävä ja arvokkain työtoveri. Hänen sävyisyytensä, varovaisuutensa ja tarkkuutensa täydensivät sopivasti Lutherin rohkeutta ja tarmoa. Heidän yhteistyönsä antoi uskonpuhdistukselle uutta voimaa ja Lutherille uutta rohkeutta ja intoa. {AO7 112.3}

Kuulustelu määrättiin pidettäväksi Augsburgissa, ja uskonpuhdistaja lähti sinne jalkaisin. Useat pelkäsivät vakavasti, miten hänelle kävisi. Oli julkisesti uhattu ottaa hänet matkalla kiinni ja murhata, ja hänen ystävänsä pyysivät, ettei hän antautuisi vaaraan. He kehottivat häntä myös joksikin aikaa jättämään Wittenbergin ja etsimään turvaa niiden luona, jotka häntä mielellään suojelisivat. Mutta hän ei tahtonut jättää sitä paikkaa, johon Jumala oli hänet asettanut. Hänen täytyi uskollisesti jatkaa totuuden puolustamista huolimatta niistä myrskyistä, jotka häntä ahdistivat. Hänen sanansa olivat: »Minä olen kuten Jeremia eripuraisuuden ja taistelujen mies; mutta mitä enemmän he uhkaavat, sitä enemmän minä iloitsen. Minun hyvän nimeni ja maineeni he ovat jo tahranneet. Ainoastaan yksi on jäljellä, nimittäin minun raihnas ruumiini, ja sen he saavat kernaasti ottaa; he lyhentävät siten elämääni vain muutamilla tunneilla. Mutta sielua he eivät voi ottaa. Sen, joka haluaa julistaa maailmalle Kristuksen sanaa, täytyy joka hetki olla valmis kuolemaan.»79 {AO7 112.4}

Tieto Lutherin saapumisesta Augsburgiin tuotti paavin lähettiläälle suurta tyydytystä. Tuo kiusallinen kerettiläinen, joka veti puoleensa koko maailman huomion, näytti nyt olevan Rooman vallassa, ja lähettiläs päätti olla päästämättä häntä pakoon. Uskonpuhdistaja oli laiminlyönyt suojakirjan hankkimisen. Hänen ystävänsä varoittivat häntä menemästä lähettilään luo ilman sitä ja ottivat tehtäväkseen sen hankkimisen keisarilta. Lähettiläs aikoi Pakottaa Lutherin peruuttamaan, tai, jos se ei onnistuisi, toimittaa hänet Roomaan, jossa hänen osakseen tulisi Husin ja Hieronymuksen kohtalo. Sen tähden hän koetti asiamiestensä avulla saada Lutherin tulemaan kuulusteluun ilman suojakirjaa luottaen hänen hyvään tahtoonsa. Tästä uskonpuhdistaja jyrkästi kieltäytyi. Hän ei saapunut paavin lähettilään luo, ennen kuin oli saanut asiakirjan, joka takasi hänelle keisarin suojeluksen. {AO7 113.1}

Katolilaiset olivat päättäneet yrittää voittaa Lutherin teeskentelemällä hänelle ystävällisyyttä. Keskustellessaan hänen kanssaan lähettiläs ilmaisi suurta hyväntahtoisuutta; mutta hän vaati Lutheria ehdottomasti alistumaan kirkon vallan alle ja myöntymään joka kohdassa ilman todistelua tai kyselyä. Hän ei ollut oikein käsittänyt sen miehen luonnetta, jonka kanssa hän oli tekemisissä. Vastauksessaan Luther ilmoitti kunnioittavansa kirkkoa, rakastavansa totuutta ja olevansa valmis vastaamaan kaikkiin hänen oppiaan vastaan tehtyihin muistutuksiin sekä haluavansa jättää opinkappaleensa määrättyjen johtavien yliopistojen arvosteltaviksi. Mutta samalla hän pani vastalauseen kardinaalin menettelytapaa vastaan, koska tämä vaati häntä peruuttamaan, ennen kuin oli todistanut hänen olevan väärässä. {AO7 113.2}

Ainoa vastaus oli: »Peruuta, peruuta!» Uskonpuhdistaja osoitti, että hänen kantansa perustui Raamattuun, ja sanoi päättävästi, ettei hän voinut luopua totuudesta. Kykenemättä vastaamaan Lutherin esittämiin todisteihin lähettiläs syyti häntä vastaan moitteita, ivaa ja imartelua höystettynä perimätiedosta ja kirkkoisien lausunnoista lainatuilla otteilla, niin että uskonpuhdistaja ei saanut sananvuoroa. Kun Luther näki, että oli täysin hyödytöntä jatkaa kokousta tällä tavalla, hän pyysi saada esittää vastauksensa kirjallisesti, mikä hänelle lopulta vastenmielisesti myönnettiinkin. {AO7 113.3}

Eräälle ystävälleen hän kirjoitti: »Tällaisesta menettelystä koituu ahdistetulle kaksinkertainen etu: ensiksi voi sen, mikä on kirjoitettu, antaa toisten arvosteltavaksi; toiseksi on parempi tilaisuus herättää pelkoa jos ei omaatuntoa röyhkeässä ja laverteleväsa itsevaltiaassa, joka muutoin voittaisi röyhkeällä kielellään.»80 {AO7 114.1}

Seuraavassa kohtaamisessa Luther esitti suppean, selvän ja voimakkaan selostuksen mielipiteistään, jotka hän sitovasti perusteli useilla Raamatun teksteillä. Luettuaan kirjoittamansa selostuksen kovalla äänellä hän ojensi sen kardinaalille, joka kuitenkin halveksivasti heitti sen syrjään väittäen siinä olevan vain tyhjiä sanoja ja asiaankuulumattomia lainauksia. Täynnä intoa Luther tällöin kävi käsiksi ylpeän prelaatin esittämiin perimätietoihin ja kirkon oppeihin ja kumosi täydellisesti hänen julkeat otaksumansa. {AO7 114.2}

Kun prelaatti näki Lutherin todistelun vastustamattomaksi, hän menetti kokonaan itsehillintänsä ja huusi vihoissaan: »Peruuta! tai minä lähetän sinut Roomaan niiden tuomarien eteen, jotka ovat saaneet tehtäväkseen sinun asiasi tutkimisen. Minä julistan pannaan sinut, puoluelaisesi ja kaikki, jotka nyt tai vastedes sinua suosivat, ja erotan heidät kirkosta.» Lopuksi hän sanoi ylpeästi ja vihaisesti: »Peruuta, tai älä koskaan enää tule näkyviini.»81 {AO7 114.3}

Uskonpuhdistaja poistui heti ystäviensä seurassa ja ilmaisi siten selvästi, ettei häneltä voinut odottaa mitään peruutusta. Tätä ei kardinaali ollut tarkoittanut. Hän oli kuvitellut ankaruudella saavansa Lutherin alistumaan. Jäätyään yksin puoluelaistensa kanssa hän katsoi milloin toiseen, milloin toiseen äärimmäisen harmistuneena suunnitelmiensa odottamattomasta epäonnistumi sesta. {AO7 114.4}

Lutherin menettely tässä tilaisuudessa johti hyviin tuloksiin. Läsnä olevalla suurella joukolla oli tilaisuus verrata näitä kahta miestä toisiinsa ja arvostella sekä heidän ilmaisemaansa henkeä että heidän näkökantojensa kestävyyttä ja totuudenmukaisuutta. Mikä huomattava vastakohta! Uskonpuhdistajan esiintyminen oli suoraa, vaatimatonta ja varmaa. Häntä tuki Jumalan voima, sillä hänellä oli totuus puolellaan. Paavin edustaja oli omahyväinen, käskevä, ylpeä ja kohtuuton. Vaikka hänellä ei ollut ainoatakaan Raamattuun perustavaa todistetta, hän huusi kiihkeästi: »Peruuta, muuten lähetän sinut Roomaan rangaistavaksi.» {AO7 114.5}

Vaikka Luther oli saanut suojakirjan, paavin asiamiehet suunnittelivat hänen vangitsemistaan. Hänen ystävänsä vaativat häntä viipymättä palaamaan Wittenbergiin, koska Augsburgissa viipyminen oli hyödytöntä, ja kehottivat häntä olemaan hyvin varovainen aikeittensa salassa pysymisen tähden. Niinpä hän hevosella ratsastaen lähti Augsburgista ennen päivän koittoa seuranaan vain maistraatin antama opas. Monien aavistusten rasittamana hän salassa kulki kaupungin pimeitä, hiljaisia katuja. Valppaat ja julmat viholliset suunnittelivat hänen tuhoaan. Välttäisikö hän ne ansat, joita hänelle oli viritetty? Ne olivat ahdistuksen ja hartaan rukouksen hetkiä. Hän saapui pienelle kaupungin

muurissa olevalle portille. Se avattiin hänelle, ja hän pääsi oppaineen esteettä sen ulkopuolelle. Päästyään onnellisesti pois kaupungista pakolaiset kiiruhtivat kulkuaan; ja ennen kuin lähettiläs oli saanut tiedon Lutherin lähdöstä, tämä ei enää ollut saavutettavissa. Saatana ja hänen lähettiläänsä olivat epäonnistuneet. Mies, jonka he luulivat olevan heidän vallassaan, oli mennyt ja pelastunut kuin lintu pyydystäjänsä paulasta. {AO7 114.6}

Kun lähettiläs sai tiedon Lutherin pakoonpääsystä, hänet valtasi hämmästys ja viha. Hän oli odottanut saavansa suuren kunnian viisaudestaan ja päättäväisyydestään tämän kirkon häiritsijän kohtelussa, mutta hän pettyi toiveissaan. Hän purki vihaansa Saksin vaaliruhtinaalle Fredrikille lähettämässään kirjeessä, jossa hän katkerasti syytti Lutheria ja vaati Fredrikiä lähettämään tämän Roomaan tai karkottamaan Saksista. {AO7 115.1}

Luther puolustautui esittämällä, että lähettilään tai paavin tulisi Raamatun avulla näyttää hänelle hänen erehdyksensä, ja sitoutui juhlallisesti peruuttamaan oppinsa, jos voitaisiin näyttää sen olevan ristiriidassa Jumalan sanan kanssa. Hän ilmaisi myös olevansa kiitollinen Jumalalle siitä, että hänet oli katsottu arvolliseksi kärsimään niin pyhän asian puolesta. {AO7 115.2}

Saksin vaaliruhtinaan suhtautuminen Lutheriin

Vaaliruhtinaalla oli toistaiseksi vain vähän tietoa uskonpuhdistuksen opeista, mutta Lutherin sanojen suoruus, voima ja selvyys olivat tehneet häneen syvän vaikutuksen; ja hän päätti suojella uskonpuhdistajaa niin kauan kuin ei voitu todistaa tämän olevan väärässä. Vastaukseksi lähettilään vaatimukseen hän kirjoitti: »Koska tohtori Martti on ollut edessänne Augsburgissa, tulee Teidän olla tyytyväinen. Me emme odottaneet Teidän yrittävän pakottaa häntä peruuttamaan osoittamatta hänelle, että hän on erehtynyt. Ei kukaan ruhtinaskuntamme oppineista miehistä ole minulle sanonut pitävänsä Martin oppia jumalattomana, epäkristillisenä tai harhaanjohtavana.» Lisäksi ruhtinas kieltäytyi lähettämästä Lutheria Roomaan tai karkottamasta häntä hallitusalueeltaan.82 {AO7 115.3}

Vaaliruhtinas näki, että yhteiskunnan siveelliset pidäkkeet olivat yleisesti murtumassa. Tarvittiin suuria uudistuksia. Monimutkaiset ja kalliit järjestelyt rikosten ehkäisemiseksi ja rankaisemiseksi olisivat tarpeettomat, jos ihmiset vain tunnustaisivat Jumalan ja valaistun omantunnon vaatimukset ja noudattaisivat niitä. Hän näki Lutherin työskentelevän tämän tarkoituksen hyväksi, ja hän salaa iloitsi siitä, että tällainen parempi vaikutus alkoi tuntua kirkossa. {AO7 116.1}

Vaaliruhtinas näki myös, että Lutherilla oli yliopiston professorina harvinaisen suuri menestys. Vain vuosi oli kulunut siitä, kun uskonpuhdistaja asetti väitteensä linnankirkon ovelle, ja kuitenkin pyhäinpäivänä kirkkoon tulevien pyhiinvaeltajien määrä oli jo suuresti alentunut. Roomalta oli riistetty palvojia ja uhrilahjoja, mutta niiden tilalle tuli Wittenbergiin toinen ihmisluokka ei pyhiinvaeltajia palvomaan kaupungin pyhäinjäännöksiä, vaan ylioppilaita täyttämään sen opintosalit. Lutherin kirjoitukset olivat

kaikkialla herättäneet uutta kiinnostusta Pyhään Raamattuun, eikä vain Saksan kaikista osista vaan myös muista maista virtasi opiskelijoita yliopistoon. Nuoret miehet, jotka ensimmäisen kerran näkivät Wittenbergin, »kohottivat kätensä taivasta kohti ja kiittivät Jumalaa, joka tästä kaupungista samoin kuin muinoin Siionista antoi totuuden valon loistaa kaukaisimpiinkin maihin asti».83 {AO7 116.2}

Lutherin ja Rooman välit kiristyvät

Luther oli tähän mennessä vain osaksi kääntynyt katolisuuden erehdyksistä. Mutta kun hän vertasi Pyhää Raamattua paavin asetuksiin ja säädöksiin, hän joutui ihmettelyn valtaan. Hän kirjoitti: »Luen paavin asetuksia — enkä tiedä, onko paavi itse antikristus vai hänen apostolinsa, niin räikeällä tavalla on Kristus niissä väärennetty ja ristiinnaulittu.»84 Kuitenkin Luther oli vielä tähän aikaan roomalaiskatolisen kirkon kannattaja eikä ajatellutkaan koskaan erota sen yhteydestä. {AO7 116.3}

Uskonpuhdistajan kirjoitukset ja oppi levisivät kristikunnan kaikkien kansojen keskuuteen. Työ laajeni Sveitsiin ja Hollantiin. Hänen kirjoitustensa jäljennöksiä joutui Ranskaan ja Espanjaan. Englannissa hänen oppinsa otettiin vastaan elämän sanana. Totuus levisi myös Belgiaan ja Italiaan. Tuhannet heräsivät kuolemankaltaisesta horrostilastaan uskonelämän iloon ja toivoon. {AO7 116.4}

Rooma tuli yhä katkerammaksi Lutherin hyökkäysten tähden, ja jotkut hänen kiihkeät vastustajansa näiden joukossa katolisten yliopistojen tohtoreita vakuuttivat että se, joka surmaisi tuon kapinallisen munkin, olisi synnitön. Eräänä päivänä uskonpuhdistajaa lähestyi tuntematon henkilö pistooli kätkettynä viitan alle ja kysyi häneltä, miksi hän liikkui niin yksinään. »Minä olen Jumalan käsissä», Luther vastasi. »Hän on minun voimani ja kilpeni. Mitä voi minulle ihminen tehdä?»85 Kuultuaan nämä sanat vieras kalpeni ja pakeni aivan kuin olisi säikähtänyt taivaan enkeleitä. {AO7 116.5}

Rooma oli lujasti päättänyt surmata Lutherin, mutta Jumala suojeli häntä. Hänen opeistaan puhuttiin kaikkialla »mökeissä ja luostareissa, aatelisten linnoissa, yliopistoissa ja kuningasten palatseissa»; ja jaloja miehiä nousi kaikkialla tukemaan hänen pyrkimyksiään.»86 {AO7 117.1}

Näihin aikoihin Luther Husin teoksia lukiessaan huomasi, että uskon kautta vanhurskautumisen suuri totuus, jota hän itse koetti seurata ja opettaa, oli myös Böömin uskonpuhdistajan julistuksen kohteena. »Me olemme kaikki», Luther sanoi, »Paavali, Augustinus ja minä, olleet hussilaisia, vaikka emme ole sitä tietäneet! Jumala varmaan rankaisee maailmaa siitä, että se sata vuotta sitten yritti polttaa sille julistetun totuuden.»87 {AO7 117.2}

Kristikunnan uskonpuhdistuksen hyväksi tekemässään vetoomuksessa, joka oli osoitettu Saksan keisarille ja aatelistolle, Luther kirjoitti paavista: »On kauheaa nähdä miehen, joka nimittää itseään Kristuksen sijaiseksi, esiintyvän sellaisessa loistossa, ettei yksikään keisari

ole häneen verrattavissa. Onko tämä köyhän Jeesuksen tai nöyrän Pietarin seuraamista? He sanovat hänen olevan maailman herra. Mutta Kristus, jonka sijainen hän kerskaa olevansa, on sanonut: ’Minun valtakuntani ei ole tästä maailmasta.’ Voiko sijainen hallita laajempaa aluetta kuin hänen esimiehensä?»88 {AO7 117.3}

Yliopistosta hän kirjoitti: »Pelkään suuresti, että yliopistot osoittautuvat avariksi helvetin porteiksi, ellei niissä ahkerasti työskennellä pyhien kirjoitusten selittämiseksi ja painamiseksi nuorten sydämeen. Minä en kehota ketään panemaan lastaan sinne, missä Pyhällä Raamatulla ei ole korkeinta hallitusvaltaa. Jokaisen laitoksen, jossa ei jatkuvasti kiinnitetä huomiota Jumalan sanaan, täytyy turmeltua.»89 {AO7 117.4}

Tämä vetoomus tuli pian tunnetuksi kaikkialla Saksassa ja vaikutti voimakkaasti kansaan. Koko kansa alkoi liikehtiä, ja joukoittain ihmisiä kokoontui uskonpuhdistuksen lipun ympärille. Lutherin vastustajat, jotka paloivat kostonhalusta, kehottivat paavia ryhtymään ratkaiseviin toimiin häntä vastaan. Tuli määräys, jonka mukaan hänen oppinsa oli välittömästi hylättävä. Uskonpuhdistajalle ja hänen kannattajilleen myönnettiin kuudenkymmenen päivän aika, jonka jälkeen heidät kaikki julistettaisiin pannaan, elleivät tuona määräaikana peruuttaisi oppiaan. {AO7 117.5}

Lopullinen välirikko

Tämä oli suuren ahdistuksen aikaa uskonpuhdistukselle. Satojen vuosien aikana Rooman pannaanjulistustuomiot olivat saattaneet mahtavat hallitsijat pelon valtaan. Ne olivat täyttäneet mahtavat valtakunnat kurjuudella ja hävityksellä. Niitä, joita sellainen tuomio kohtasi, katseltiin pelolla ja inholla. He eivät saaneet seurustella muiden ihmisten kanssa. Heitä pidettiin lainsuojattomina hylkiöinä, jotka oli hävitettävä maan päältä. Luther näki, mikä myrsky oli puhkeamassa hänen ylleen; mutta hän pysyi lujana luottaen siihen, että Kristus oli hänen auttajansa ja suojelijansa. Uskonvarmana ja rohkeana kuin marttyyri hän kirjoitti: »En tiedä, mitä tulee tapahtumaan, enkä halua tietääkään. Kohdatkoon minua isku missä hyvänsä, en pelkää. Ei lehtikään putoa Isämme tahtomatta. Kuinka paljon enemmän hän pitää huolta meistä! Sanan tähden kuoleminen on pieni asia, koska lihaksi tullut Sana on itse kuollut. Jos me kuolemme hänen kanssaan, saamme myös elää hänen kanssaan. Kun kestämme sen, minkä hän on kestänyt ennen meitä, pääsemme myös sinne, missä hän on, ja saamme aina olla hänen kanssaan.»90 {AO7 117.6}

Kun Luther sai paavin bullan, hän sanoi: »Minä halveksin ja vastustan sitä. Se on jumalaton ja valheellinen. — Siinä tuomitaan itse Kristus. — Minä iloitsen saadessani kokea sellaisia vaikeuksia parhaimman asian tähden. Jo nyt tunnen vapautusta mielessäni, sillä nyt tiedän, että paavi on antikristus ja hänen istuimensa saatanan istuin.»91 {AO7 118.1}

Rooman määräys ei kuitenkaan ollut tehoton. Vankeus, kidutus ja miekka olivat voimakkaita aseita pakottamaan kuuliaisuuteen. Heikot ja taikauskoiset vapisivat paavin määräyksen edessä; ja samalla kun Lutherille osoitettiin yleistä myötätuntoa, monet pitivät

elämää liian kalliina asetettavaksi vaaraan uskonpuhdistuksen tähden. Kaikki näytti viittaavan siihen, että uskonpuhdistajan työ lähestyi loppuaan. {AO7 118.2}

Mutta Luther pysyi pelottomana. Rooma oli singonnut kirouksensa häntä vastaan, ja maailma katseli asian kulkua vakuuttuneena siitä, että hänen täytyisi myöntyä tai hukkua. Mutta hän heitti pelottavalla voimalla kiroustuomion takaisin kirkolle ja selitti julkisesti päättäneensä jättää sen ikuisiksi ajoiksi. Suuren väkijoukon läsnäollessa Luther poltti paavin bullan, kanoniset lait, käskykirjeet ja joitakin paavinvaltaa puolustavia kirjoituksia. Katselijoina oli tohtoreita, ylioppilaita ja kaikkiin yhteiskuntaluokkiin kuuluvia kansalaisia. Luther perusteli tekoaan sanoen: »Minun viholliseni ovat polttamalla kirjojani voineet vahingoittaa totuuden asiaa tavallisen kansan mielissä ja saattaa sieluja kadotukseen; tästä syystä minäkin vuorostani poltin heidän kirjojaan. Nyt on alkanut vakava taistelu. Tähän asti taisteluni paavin kanssa on ollut vain leikkiä. Aloin tämän työn Jumalan nimessä; se viedään päätökseen ilman minua Jumalan voiman avulla.»92 {AO7 118.3}

Uskonpuhdistuksen viholliset ivasivat Lutheria hänen asiansa heikkouden tähden. Näistä ivaajista hän sanoi: »Kukapa tietää, vaikka Jumala olisi minut valinnut ja kutsunut. Eikö heidän tulisi pelätä, että he minua halveksiessaan halveksivat itse Jumalaa? Mooses oli yksin Egyptistä lähdettäessä; Elia oli yksin kuningas Ahabin aikana; Jesaja yksin Jerusalemissa; Hesekiel yksin Babyloniassa. — Jumala ei koskaan valinnut profeetaksi ylimmäistä pappia tai jotakin muuta huomattavaa henkilöä. Tavallisesti hän valitsi vähäpätöisiä ja halpoina pidettyjä ihmisiä, vieläpä kerran Aamosnimisen paimenen. Kaikkina aikoina on pyhien täytynyt nuhdella huomattavia henkilöitä: kuninkaita, ruhtinaita, pappeja ja oppineita, huolimatta uhkaavasta hengenvaarasta. Minä en sano olevani profeetta; mutta minä sanon, että heidän tulisi pelätä juuri sen tähden, että minä olen yksin ja heitä on monta. Minä olen varma siitä, että Jumalan sana on minun puolellani eikä heidän.»93 {AO7 119.1}

Kuitenkin Luther vasta ankaran sisäisen taistelun jälkeen lopullisesti päätti erota kirkosta. Näihin aikoihin hän kirjoitti: »Minä tunnen joka päivä yhä selvemmin, kuinka vaikeaa on päästä eroon lapsuuden aikana mieleen juurtuneista omantunnon epäilyistä. Oi, kuinka tuskallista minun on ollut, vaikka Raamattu on puolellani, katsoa olevani oikeutettu yksinäni vastustamaan paavia ja pitämään häntä antikristuksena! Mitä ahdistusta olenkaan sisimmässäni kokenut! Kuinka usein olenkaan tuskallisesti tehnyt itselleni paavin kannattajien huulilla niin usein olleen kysymyksen: Sinäkö yksin olet viisas? Ovatko kaikki muut voineet erehtyä? Miten käy, jos loppujen lopuksi sinä olet väärässä ja kiedot eksytykseesi paljon sieluja, jotka sitten joutuvat iankaikkiseen kadotukseen? Tällä tavalla minä taistelin itseni ja saatanan kanssa, kunnes Kristus erehtymättömän sanansa kautta vahvisti sydämeni näitä epäilyksiä vastaan.»94 {AO7 119.2}

Paavi oli uhannut julistaa Lutherin pannaan, ellei hän peruuttaisi oppiaan, ja nyt uhkaus pantiin täytäntöön. Ilmestyi uusi bulla, jolla uskonpuhdistaja lopullisesti erotettiin Rooman

kirkosta ja julistettiin Jumalan kiroamaksi. Tämä tuomio ulotettiin myös niihin, jotka hyväksyivät hänen oppinsa. Suuri taistelu oli nyt täydessä käynnissä. {AO7 119.3}

Jatkuva taistelu totuuden ja valheen välillä

Kaikki, joita Jumala käyttää esittämään ajankohtaisia totuuksia, saavat vastustusta osakseen. Lutherin aikana oli tietty ajankohtainen totuus. Samoin on nykyisellä seurakunnalla. Hän, joka tekee kaikki tahtonsa mukaan, on nähnyt hyväksi asettaa ihmiset eri olosuhteisiin ja määrätä heille velvollisuuksia, jotka ovat ominaisia heidän ajalleen ja olosuhteilleen. Jos he pitäisivät arvossa heille annettua valoa, heille avautuisi laajempia totuuden näköaloja. Mutta kansan enemmistöllä ei nykyaikana ole suurempaa totuuden kaipuuta kuin oli Lutheria vastustavilla paavin kannattajilla. Samoin kuin menneinä aikoina on kansalla nytkin taipumus vastaanottaa ihmisten teorioita ja perinteitä Jumalan sanan asemesta. Niiden, jotka esittävät tälle ajalle kuuluvaa totuutta, ei tule odottaa saavansa suopeampaa vastaanottoa kuin saivat aikaisemmat uskonpuhdistajat. Suuri taistelu totuuden ja valheen, Kristuksen ja saatanan välillä kiihtyy, kunnes tämän maailman historia päättyy. {AO7 120.1}

Jeesus sanoi opetuslapsilleen: »Jos te maailmasta olisitte, niin maailma omaansa rakastaisi; mut ta koska te ette ole maailmasta vaan minä olen teidät maailmasta valinnut, sentähden maailma teitä vihaa. Muistakaa se sana, jonka minä teille sanoin: ’Ei ole palvelija herraansa suurempi.’ Jos he ovat minua vainonneet, niin he teitäkin vainoavat; jos he ovat ottaneet vaarin minun sanastani, niin he ottavat vaarin teidänkin sanastanne» (Joh. 15:19, 20). Toisaalta Herramme sanoi selvästi: »Voi teitä, kun kaikki ihmiset puhuvat teistä hyvää! Sillä niin tekivät heidän isänsä väärille profeetoille» (Luuk. 6: 26). Maailman henki ei ole meidän aikanamme Kristuksen hengen kanssa paremmassa sopusoinnussa kuin menneinäkään aikoina; ja niitä, jotka saarnaavat puhdasta Jumalan sanaa, ei nyt oteta vastaan suopeammin kuin silloinkaan. Totuuden vastustamisen muodot voivat muuttua, vihollisuus voi olla peitetympää, koska se silloin on petollisempaa; mutta sama vastustuksen henki on yhä olemassa, ja sitä ilmenee ajan loppuun saakka. {AO7 120.2}

Luku 8—Luther valtiopäivillä

Uusi keisari Kaarle V oli noussut Saksan valtaistuimelle, ja Rooman lähettiläät riensivät esittämään onnittelunsa ja taivuttamaan hallitsijaa käyttämään valtaansa uskonpuhdistusta vastaan. Toiselta puolen Saksin vaaliruhtinas, jota Kaarlen oli suuressa määrin kiittäminen kruunustaan, kielsi häntä ryhtymästä mihinkään toimenpiteisiin Lutheria vastaan, ennen kuin oli antanut hänelle tilaisuuden puolustautua. Hallitsija joutui täten hyvin pulmalliseen ja tukalaan asemaan. Paavin kannattajia ei tyydyttänyt vähempi kuin keisarin määräys, joka tuomitsisi Lutherin kuolemaan. Vaaliruhtinas oli väittänyt jyrkästi, »ettei hänen keisarillinen majesteettinsa eikä kukaan muukaan henkilö ollut näyttänyt, että Lutherin kirjoitukset oli osoitettu vääriksi». Sen tähden hän vaati, »että tohtori Lutherille on annettava suojakirja, jonka turvin hän voisi tulla oppineiden, hurskaiden ja puolueettomien tuomarien tutkittavaksi».95 {AO7 121.1}

Lutherin tuloa Wormsiin suunnitellaan

Kaikkien puolueiden huomio oli nyt kiintynyt Wormsissa pidettäviin Saksan valtiopäiviin, joihin säädyt kokoontuivat pian sen jälkeen, kun Kaarle oli tullut keisariksi. Näillä valtiopäivillä tuli käsiteltäväksi tärkeitä valtiollisia kysymyksiä. Saksan ruhtinaat kohtasivat nuoren hallitsijansa neuvottelukokouksessa ensimmäisen kerran. Kirkon ja valtion korkeita virkamiehiä tuli sinne valtakunnan kaikista osista. Jalosukuiset, mahtavat ja perityistä oikeuksistaan kiinni pitävät maalliset ylimykset; arvonsa ja valtansa tuntevat ruhtinaalliset kirkon johtohenkilöt; hoviritarit aseistettuine palvelijoineen sekä vieraiden, kaukaistenkin, maiden lähettiläät kaikki nämä kokoontuivat Wormsiin. Tässä suuressa kokouksessa käsiteltävistä kysymyksistä herätti kuitenkin syvintä mielenkiintoa saksilaisen uskonpuhdistajan asia. {AO7 121.2}

Kaarle oli edeltäpäin kehottanut vaaliruhtinasta tuomaan Lutherin mukanaan valtiopäiville ja vakuutti suojelevansa häntä sekä lupasi antaa hänen vapaasti keskustella pätevien henkilöiden kanssa riidanalaisista kysymyksistä. Luther oli halukas saapumaan keisarin eteen. Hänen terveytensä oli tähän aikaan hyvin heikko. Kuitenkin hän kirjoitti vaaliruhtinaalle: »Jos en voi terveenä mennä Wormsiin, annan viedä itseni sinne sairaana. Sillä jos keisari kutsuu minua, pidän sitä Jumalan kutsuna. Jos he aikovat tehdä minulle väkivaltaa, kuten on luultavaa (sillä eiväthän he tiedonhalusta määrää minua saapumaan), jätän asian Herran käsiin. Hän, joka tulisessa pätsissä varjeli kolmea nuorta miestä, elää ja hallitsee vieläkin. Jos hän ei tahdo minua pelastaa, minun elämäni merkitsee vähän. Estäkäämme vain evankeliumi joutumasta jumalattomien pilkattavaksi ja antakaamme veremme sen edestä, jotta viholliset eivät voittaisi. Minun asiani ei ole ratkaista, elämänikö vai kuolemani edistää enemmän ihmisten pelastusta. — Odottakaa minulta kaikkea paitsi pakoa tai peruutusta. Paeta minä en voi ja peruuttaa vielä vähemmän.»96 {AO7 121.3}

Lutherin tulo koetetaan estää

Kun uutinen Lutherin saapumisesta valtiopäivien eteen levisi Wormsissa, syntyi yleinen liike. Paavin lähettiläs Aleander, jolle Lutherin asia oli erityisesti uskottu, säikähti ja vimmastui. Hän näki, että tutkimus johtaisi paavin asialle epäedulliseen tulokseen. Sellaisen asian tutkiminen, jonka paavi oli antamallaan tuomiopäätöksellä jo ratkaissut, oli paavin arvovallan halveksimista. Lisäksi hän pelkäsi Lutherin kaunopuheisten ja voimakkaiden todistusten kääntävän monta ruhtinasta pois paavin asian puolelta. Sen tähden hän vaati Kaarlea estämään Lutherin esiintymisen Wormsissa. Näihin aikoihin julkaistiin se bulla, jossa Luther julistettiin pannaan, ja tämä yhdessä lähettilään esitysten kanssa sai keisarin myöntymään. Hän kirjoitti vaaliruhtinaalle, että Lutherin oli jäätävä Wittenbergiin, ellei hän halunnut peruuttaa. {AO7 122.1}

Aleander ei tyytynyt tähän voittoon vaan koetti kaikin voimin ja kaikkea mahdollista oveluutta käyttämällä saada Lutherin tuomituksi. Väsymättömästi, mikä olisi ollut paremman asian arvoista, hän tyrkytti tätä ratkaisua ruhtinaille, prelaateille ja muille valtiopäivien jäsenille ja syytti uskonpuhdistajaa »kiihotuksesta, kapinoimisesta, julkeudesta ja jumalanpilkasta». Mutta lähettilään viha ja raivo ilmaisivat liiankin selvästi, mikä henki häntä johti. Yleisesti sanottiin: »Häntä ohjaa viha ja kostonhalu paljon enemmän kuin into ja hurskaus.»97 Enemmistö valtiopäivillä tuli Lutherin asialle suopeammaksi kuin koskaan ennen. {AO7 122.2}

Kaksinkertaisen innokkaasti Aleander vaati keisaria toteuttamaan paavin määräykset velvollisuutensa mukaisesti. Mutta Saksan lakien mukaan tämä ei voinut tapahtua ilman ruhtinaiden suostumusta, ja kun Kaarle lähettilään hellittämättömyyden tähden viimein myöntyi, hän kehotti tätä esittämään asiansa valtiopäiville. »Se oli merkkipäivä paavin lähettiläälle. Kokous oli suuri ja asia vielä suurempi. Aleanderin tehtävänä oli puhua Rooman, kaikkien seurakuntien äidin ja valtijattaren, puolesta.» Hän oli puolustava Pietarin arvovaltaa kristikunnan kokoontuneiden ruhtinaiden edessä. »Hän oli kaunopuheinen ja nousi suureen arvoon tässä tilaisuudessa. Kaitselmus oli määrännyt, että Roomaa tuli edustamaan ja puolustamaan ylimmän tuomioistuimen edessä sen taitavin puhuja, ennen kuin se tuomittiin.»98 Uskonpuhdistajan kannattajat odottivat huolestuneina Aleanderin puheen vaikutusta. Saksin vaaliruhtinas ei ollut läsnä, mutta hänen määräyksestään jotkut hänen neuvosmiehistään olivat saapuvilla ja tekivät muistiinpanoja lähettilään puheesta. {AO7 122.3}

Kaikella oppineisuuden ja kaunopuheisuuden voimalla Aleander yritti kumota totuutta. Hän sinkosi syytöksen toisensa jälkeen Lutheria vastaan väittäen häntä kirkon ja valtion, elävien ja kuolleiden, papiston ja maallikkojen, kirkolliskokousten ja yksityisten kristittyjen viholliseksi. »Lutherin harhaopeissa on kyllin syytä», hän sanoi, »sadantuhannen harhaoppisen polttamiseen.» {AO7 123.1}

Lopuksi hän koetti halventaa puhdistetun uskon kannattajia sanoen: »Mitä ovat kaikki nämä lutherilaiset? Joukko hävyttömiä opettajia, turmeltuneita pappeja, epäsiveellisiä

munkkeja, taitamattomia asianajajia, rappiolle joutuneita aatelismiehiä ja tavallisia kansalaisia, jotka he ovat johtaneet harhaan ja turmelleet. Kuinka paljon lukuisampi, kyvykkäämpi ja voimakkaampi onkaan katolinen puolue! Tämän loistavan kokouksen yksimielinen päätös on valaiseva yksinkertaisia, varoittava varomattomia, tukeva horjuvia ja vahvistava heikkoja.»99 {AO7 123.2}

Sellaisilla aseilla on kaikkina aikoina hyökätty totuuden puoltajia vastaan. Samaa todistelua käytetään vieläkin kaikkia niitä vastaan, jotka vastoin vakiintuneita erehdyksiä uskaltavat esittää Jumalan sanan selviä ja puhtaita oppeja. »Keitä ovat nuo uusien oppien julistajat?» huudahtavat kansanomaisen uskonnon suosijat. »He ovat oppimattomia, kuuluvat köyhälistöön ja heitä on vain pieni joukko. Kuitenkin he väittävät, että heillä on totuus ja että he ovat Jumalan valittua kansaa. He ovat tietämättömiä ja petettyjä. Miten paljon suurempi onkaan meidän yhdyskuntamme jäsenluku ja vaikutus! Kuinka monta suurta ja oppinutta miestä onkaan meidän joukossamme! Kuinka paljon suurempi voima onkaan meidän puolellamme!» Tällaisilla todisteluilla on suuri vaikutus maailmaan; mutta ne eivät nyt ole ratkaisevampia kuin Lutherinkaan päivinä. {AO7 124.1}

Uskonpuhdistus ei päättynyt Lutheriin, niin kuin monet luulevat, vaan se jatkuu maailman loppuun asti. Luther teki suuren työn heijastaessaan muille sitä valoa, jonka Jumala oli antanut loistaa hänelle; mutta hän ei saanut kaikkea sitä valoa, joka oli annettava maailmalle. Siitä ajasta lähtien Raamatusta on loistanut jatkuvasti uutta valoa, ja uusia totuuksia on paljastunut aina meidän päiviimme saakka. {AO7 124.2}

Lähettilään puhe teki syvän vaikutuksen valtiopäiviin. Luther ei ollut saapuvilla vastustamassa paavin esitaistelijaa Jumalan sa nan selvillä, vakuuttavilla totuuksilla. Kukaan ei puolustanut uskonpuhdistajaa. Ilmeni yleinen taipumus, ei ainoastaan tuomita hänet ja hänen opettamansa opit, vaan myös jos mahdollista hävittää kaikki harhaoppisuus. Roomalla oli ollut mitä suotuisin tilaisuus asiansa puolustamiseen. Kaikki, mitä voitiin sanoa kirkon puolustukseksi, oli sanottu. Mutta näennäinen voitto oli tappion merkki. Tästä lähtien voitiin totuus ja erehdys selvemmin erottaa toisistaan, kun ne esiintyivät julkisessa taistelussa toisiaan vastaan. Rooman kirkon asema ei sen päivän jälkeen koskaan enää ollut niin varma kuin ennen. {AO7 124.3}

Vaikka suurin osa valtiopäivien jäsenistä olisi ollut valmis antamaan Lutherin alttiiksi Rooman kostolle, oli kuitenkin useita, jotka valittivat kirkossa vallitsevaa turmelusta ja toivoivat niiden väärinkäytösten poistamista, joista Saksan kansa kärsi papiston turmeltuneen elämän ja voitonhimon tähden. Lähettiläs oli esittänyt paavin hallitusvallan mitä suotuisimmassa valossa. Nyt Herra innoitti erään valtiopäivien jäsenen antamaan totuudenmukaisen kuvauksen paavin hirmuvallan vaikutuksista. Uljaana ja varmana nousi Saksin herttua Yrjö tuossa ruhtinaallisessa kokouksessa ja luetteli pelottavan tarkasti paavin kirkon petoksia ja kauhistuksia hirvittävine seurauksineen. Lopuksi hän sanoi: {AO7 124.4}

»Tässä on muutamia niistä väärinkäytöksistä, jotka todistavat Roomaa vastaan. Kaikki häpy on pantu syrjään ja ainoana pyrkimyksenä on koota rahaa, rahaa, rahaa niin että saarnaajat, joiden tulisi julistaa totuutta, esittävät pelkkiä valheita; eikä heitä ainoastaan siedetä vaan palkitaan, sillä heidän tulonsa ovat sitä suuremmat, mitä karkeampia valheita he esittävät. Tämä on se saastainen lähde, josta sellaiset likavedet virtaavat. Kohtuuttomuus ojentaa kätensä ahneudelle. — Valitettavasti pappien aiheuttama pahennus syöksee monta sieluraukkaa ikuiseen kadotukseen. Yleinen puhdistus on välttämätön.»100 {AO7 125.1}

Pätevämpää ja purevampaa arvostelua paavillisista väärinkäytöksistä ei Luther itsekään olisi voinut antaa; ja kun puhuja oli uskonpuhdistajan vannoutunut vihollinen, hänen sanoillaan oli sitäkin voimakkaampi vaikutus. {AO7 125.2}

Jos kokouksessa olevilla olisi ollut kyky nähdä taivaallisia olentoja, he olisivat nähneet keskellään Jumalan enkeleitä, jotka lähettivät valonsäteitä erehdyksen pimeyteen ja avasivat sydämet vastaanottamaan totuutta. Viisauden ja totuuden Jumalasta lähtevä voima hallitsi uskonpuhdistuksen vastustajienkin ajatuksia ja siten valmisti tietä sille suurelle työlle, joka oli suoritettava. Martti Luther ei ollut saapuvilla, mutta Lutheria suuremman olennon ääni oli kuulunut tässä kokouksessa. {AO7 126.1}

Valtiopäivät asettivat heti valiokunnan, jonka tuli laatia luettelo Saksan kansaa rasittavista paavillisista sortotoimenpiteistä. Tämä luettelo, jossa oli satayksi kohtaa, esitettiin keisarille ja pyydettiin, että hän ryhtyisi välittömästi korjaamaan näitä väärinkäytöksiä. »Mitä sielujen menetystä», sanoivat anomuksen tekijät, »mitä anastusta ja puristusta onkaan aiheuttanut se pahennusta herättävä elämä, jota vietetään kristikunnan hengellisen päämiehen ympärillä! Meidän velvollisuutemme on estää kansaamme joutumasta turmioon ja häpeään. Sen tähden pyydämme mitä nöyrimmin ja hartaimmin Teitä järjestämään ja toimeenpanemaan yleisen uudistuksen.»101 {AO7 126.2}

Luther noudetaan valtiopäiville

Kokouksessa vaadittiin nyt, että uskonpuhdistaja oli tuotava valtiopäiville. Aleanderin pyynnöistä, vastalauseista ja uhkauksista huolimatta keisari viimein myöntyi, ja Luther kutsuttiin valtiopäiville. Kutsun mukana seurasi suojakirja, joka takasi hänen paluunsa turvalliseen paikkaan. Nämä vei Wittenbergiin airut, jonka tehtävänä oli tuoda Luther Wormsiin. {AO7 126.3}

Lutherin ystävät olivat säikähtyneitä ja huolissaan. He tiesivät, mitä ennakkoluuloja ja vihamielisyyttä oli olemassa häntä kohtaan, ja siksi he pelkäsivät, ettei hänen suojakirjaansakaan kun nioitettaisi, ja pyysivät, ettei hän asettaisi elämäänsä vaaraan. Hän vastasi: »Paavilaiset eivät toivo minun tuloani Wormsiin, vaan minun tuomitsemistani ja kuolemaani. Yhdentekevää. Älkää rukoilko minun puolestani, vaan rukoilkaa Jumalan sanan puolesta. Kristus antaa minulle Henkensä, ja silloin voitan nämä vääryyden puoltajat. Minä halveksin heitä eläessäni ja voitan heidät kuollessani. He yrittävät Wormsissa pakottaa

minut peruuttamaan. Tämä on oleva peruutukseni: Ennen olen sanonut, että paavi on Kristuksen sijainen; nyt vakuutan, että hän on Herran vastustaja ja saatanan apostoli.»102 {AO7 126.4}

Lutherin ei tarvinnut lähteä tälle vaaralliselle matkalle yksin. Kolme hänen luotettavinta ystäväänsä päätti seurata häntä keisarin lähettilään ohella. Melanchthon halusi hartaasti liittyä joukkoon. Hänen sydämensä oli kiintynyt Lutheriin, ja hän toivoi saavansa seurata häntä vaikkapa vankilaan tai kuolemaan, jos se olisi tarpeen. Mutta hänen pyyntönsä hylättiin. Jos Luther menettäisi henkensä, täytyisi toiveet uskonpuhdistuksen edistymisestä keskittää hänen nuoreen työtoveriinsa. Erotessaan Melanchthonista Luther sanoi: »Jos minä en palaa, ja viholliseni ottavat minut hengiltä, niin jatka sinä opettamista ja pysy lujana totuudessa. Työskentele minun sijastani. — Jos sinä elät, on minun kuolemani pieni asia.»103 Ylioppilaat ja kaupunkilaiset, jotka olivat kokoontuneet katsomaan Lutherin lähtöä, olivat syvästi liikuttuneita. Useat, joiden sydäntä evankeliumi oli koskettanut, ottivat häneltä jäähyväiset itkien. Tällä tavalla uskonpuhdistaja ja hänen seuralaisensa lähtivät Wittenbergistä. {AO7 126.5}

Matkalla he näkivät synkkien aavistusten ahdistavan kansaa. Muutamissa kaupungeissa heille ei osoitettu mitään kunnioitusta. Eräässä yöpymispaikassa muuan ystävällinen pappi ilmaisi pelkonsa näyttämällä Lutherille marttyyrikuoleman kärsineen italialaisen uskonpuhdistajan kuvaa. Seuraavana päivänä he saivat kuulla Lutherin kirjoitusten tulleen tuomituiksi Wormsissa. Keisarin lähetit kuuluttivat keisarin määräystä ja kehottivat tuomaan kielletyt kirjoitukset esivallalle. Airut, joka epäili Lutherin turvallisuutta kokouksessa ja ajatteli hänen itsensäkin horjuvan päätöksessään, kysyi, haluaisiko hän vielä jatkaa matkaa. Hän vastasi: »Vaikka minua kiellettäisiin joka kaupungissa, matkustan sittenkin edelleen.»104 {AO7 127.1}

Erfurtissa Luther otettiin vastaan kunnioittavasti. Ihailevien joukkojen ympäröimänä hän kulki niitä katuja, joilla hän aikaisemmin oli usein liikkunut leipää kerjäten. Hän kävi luostarikammiossaan ja ajatteli, millaisten taistelujen kautta hänelle tuli se valo, joka nyt virtaili yli koko Saksan. Häntä pyydettiin saarnaamaan. Tämä oli häneltä kielletty, mutta nyt airut antoi hänelle luvan; ja munkki, joka kerran oli pantu luostarin halvimpaan työhön, nousi nyt saarnatuoliin. {AO7 127.2}

Täpötäydelle huoneelle hän selitti Kristuksen sanoja: »Rauha teille!» »Filosofit, tohtorit ja kirjailijat», hän sanoi, »ovat yrittäneet neuvoa ihmisille tietä iankaikkiseen elämään, eivätkä ole onnistuneet. Minä ilmoitan sen nyt teille. Jumala on herättänyt kuolleista yhden ihmisen, Herran Jeesuksen Kristuksen, jotta hän hävittäisi kuoleman, ottaisi pois synnin ja sulkisi helvetin portit. Tässä on pelastustyö. — Kristus on voittanut! Tämä on ilosanoma. Me olemme vapahdetut hänen työnsä kautta, emme omien töittemme kautta. — Herramme Jeesus Kristus sanoi: ’Rauha teille! Katsokaa minun käsiäni!’ Se merkitsee: Katso, oi

ihminen! Minä, minä yksinäni olen poistanut sinun syntisi ja lunastanut sinut. Nyt sinulla on rauha, sanoo Herra.» {AO7 127.3}

Jatkaen puheettaan hän osoitti, että tosi usko ilmenee pyhässä elämässä. »Koska Jumala on meidät pelastanut, niin järjestäkäämme työmme siten, että ne kelpaavat hänelle. Jos olet rikas, käytä varojasi köyhien hädän lievittämiseen. Jos olet köyhä, tee työsi niin, että se kelpaa rikkaalle. Jos työsi hyödyttää vain itseäsi, ja kuitenkin väität palvelevasi Jumalaa, on väitteesi väärä.»105 {AO7 127.4}

Kansa kuunteli aivan kuin lumottuna. Isoaville sieluille murrettiin elämän leipää. Kuulijain edessä korotettiin Kristus paavien, lähettiläiden, keisarien ja kuninkaiden yläpuolelle. Luther ei puhunut omasta vaarallisesta tilastaan. Hän ei koettanut tehdä itsestään ajattelun tai myötätunnon kohdetta. Ajatellessaan Kristusta hän oli kadottanut itsensä näkyvistä. Hän kätkeytyi Golgatan Miehen taakse ja koetti vain esittää Jeesusta syntisten Vapahtajana. {AO7 127.5}

Jatkaessaan matkaansa uskonpuhdistaja oli kaikkialla suuren huomion kohteena. Innostuneita joukkoja kerääntyi hänen ympärilleen, ja ystävälliset äänet varoittivat häntä paavin asiamiesten aikeista. »He polttavat Teidät», jotkut sanoivat, »ja muuttavat ruumiinne tuhkaksi, kuten tekivät Jan Husille.» Luther vastasi: »Vaikka he sytyttäisivät tulen, joka ulottuisi Wormsista Wittenbergiin ja maasta taivaaseen, minä sittenkin menisin sen lävitse Herran nimessä ja ilmestyisin heidän eteensä. Minä astuisin tuon behemotin kitaan ja katkoisin sen hampaat tunnustaen Herraa Jeesusta Kristusta.»106 {AO7 128.1}

Tieto siitä, että Luther lähestyi Wormsia, sai aikaan paljon levottomuutta. Hänen ystävänsä pelkäsivät hänen turvallisuutensa puolesta, kun taas hänen vihollisensa pelkäsivät asiansa menestymisen puolesta. Yritettiin tarmokkaasti saada hänet estetyksi saapumasta kaupunkiin. Paavin kannattajien taholta hänelle tuli kehotus mennä erään ystävällisen ritarin linnaan, jossa, kuten väitettiin, kaikki vaikeat asiat ratkaistaisiin sovinnollisesti. Ystävät koettivat herättää hänessä pelkoa kuvailemalla niitä vaaroja, jotka häntä uhkaisivat. Kaikki nämä yritykset epäonnistuivat. Luther pysyi yhä järkkymättömänä ja vakuutti »Vaikka Wormsissa olisi niin pal jon perkeleitä kuin tiiliä katolla minä kuitenkin haluaisin mennä sinne.»107 {AO7 128.2}

Tulo Wormsiin

Kun Luther saapui Wormsiin, oli kaupungin portille kokoontunut suuri väkijoukko lausumaan hänet tervetulleeksi. Niin suurta joukkoa ei ollut kokoontunut keisariakaan tervehtimään. Mieliala oli hyvin jännittynyt, ja keskeltä väkijoukkoa kuului kimeä, valittava ääni. Joku lauloi siellä hautauslaulua varoitukseksi Lutherille siitä kohtalosta, joka häntä odotti. »Jumala on minun turvani», hän sanoi laskeutuessaan alas vaunuista. {AO7 128.3}

Paavin kannattajat eivät olleet uskoneet Lutherin uskaltavan tulla Wormsiin; ja kun hän saapui, he tyrmistyivät. Keisari kutsui viipymättä neuvonantajansa luokseen yhdessä

harkitsemaan, miten oli meneteltävä. Eräs piispa, järkähtämätön paavin puoltaja, sanoi: »Me olemme kauan neuvotelleet tästä asiasta. Poistakoon Teidän Keisarillinen Majesteettinne miehen heti tieltä. Eikö Sigismund antanut polttaa Jan Husia? Kukaan ei ole velvollinen antamaan eikä ottamaan huomioon kerettiläisen suojakirjaa.» Mutta keisari vastasi: »Ei niin, vaan lupaus on täytettävä.»108 Sen tähden päätettiin, että uskonpuhdistajaa oli kuulusteltava. {AO7 128.4}

Koko kaupunki halusi nähdä tämän merkillisen miehen, ja pian hänen asuntonsa täyttyi katsojista. Luther oli tuskin toipunut äskeisestä sairaudestaan; hän oli väsynyt kaksi viikkoa kestäneestä matkastaan; hänen täytyi valmistautua huomispäivän tärkeitä tapahtumia varten, ja hän kaipasi lepoa ja rauhaa. Mutta ihmisten halu nähdä hänet oli niin suuri, että hän ennätti levätä vain muutamia tunteja, kun hänen luokseen jo kokoontui aatelismiehiä, ritareita, pappeja ja porvareita. Näiden joukossa oli useita niistä aatelismiehistä, jotka olivat rohkeasti vaatineet keisarilta kirkollisten väärinkäytösten poistamista ja jotka, kuten Luther sanoo, »olivat kaikki vapautetut minun evankeliumini kautta».109 Sekä ystävät että viholliset tulivat katsomaan tätä pelotonta munkkia; ja hän otti heidät kaikki vastaan järkkymättömän rauhallisesti ja vastasi kaikkiin kysymyksiin arvokkaasti ja viisaasti. Hänen esiintymisensä oli pelotonta ja päättäväistä. Hänen kalpeat, laihat kasvonsa, joissa oli työn ja sairauden jälkiä, näyttivät ystävällisiltä ja vieläpä iloisilta. Hänen juhlallisissa ja syvää vakavuutta ilmaisevissa sanoissaan oli voima, jonka vaikutusta hänen vihollisensakaan eivät voineet täysin torjua. Sekä ystävät että viholliset valtasi ihmettely. Jotkut olivat vakuuttuneita siitä, että hänessä vaikutti Jumalan voima; toiset väittivät kuten fariseukset Kristuksesta: »Hänessä on perkele.» {AO7 128.5}

Ruhtinaiden edessä

Seuraavana päivänä Luther kutsuttiin valtiopäivien eteen. Keisarillinen virkamies määrättiin saattamaan häntä kokoussaliin; kuitenkin hän vain vaivoin pääsi sinne. Jokainen katu oli täynnä katselijoita halukkaina näkemään munkin, joka uskalsi vastustaa paavin arvovaltaa. {AO7 130.1}

Kun hän oli lähdössä tuomariensa eteen, eräs vanha kenraali, monen taistelun sankari, sanoi hänelle ystävällisesti: »Munkkiraukka, munkkiraukka, sinä menet nyt tekemään suurempaa uljuutta kysyvää vastarintaa, kuin minä tai kuka hyvänsä muu sotapäällikkö olemme tehneet verisimmissä taisteluissamme. Mutta jos asiasi on oikea ja sinä olet siitä varma, niin mene eteenpäin Jumalan nimessä äläkä pelkää mitään. Jumala ei sinua hylkää.»110 {AO7 130.2}

Vihdoinkin Luther seisoi valtakunnanneuvoston edessä. Keisari istui valtaistuimella. Hänen ympärillään olivat valtakunnan maineikkaimmat henkilöt. Milloinkaan ei kukaan henkilö ollut astunut arvovaltaisemman neuvoston eteen kuin tämä, jonka edessä Martti Lutherin oli tehtävä tili uskostaan. »Tämä esiintyminen oli jo itsessään merkittävä voitto paavin vallasta. Paavi oli tuominnut tämän miehen, ja nyt mies oli toisen tuomioistuimen

edessä, joka täten asettui paavin yläpuolelle. Paavi oli julistanut hänet kirkonkiroukseen ja sulkenut hänet pois kaikesta yhteiskuntaelämästä, ja kuitenkin hänet kutsuttiin kunnioittavin sanoin ja päästettiin maailman arvokkaimman kokouksen eteen. Paavi oli tuominnut hänet vaikenemaan ainaisesti, ja nyt hänen oli määrä puhua tuhansille tarkkaavaisille kuulijoille, jotka olivat saapuneet kristikunnan kaukaisimmistakin osista. Oli siis tapahtunut suunnattoman suuri mullistus Lutherin toiminnan seurauksena. Rooma oli jo laskeutumassa alas valtaistuimeltaan, ja tämän nöyryytyksen sai aikaan munkin ääni.»111 {AO7 130.3}

Kokouksen mahtavan ja loistavan osanottajajoukon edessä alhaista sukua oleva uskonpuhdistaja näytti pelokkaalta ja hämmentyneeltä. Nähdessään hänen säikähdyksensä jotkut ruhtinaat menivät hänen luokseen, ja yksi heistä kuiskasi: »Älkää peljätkö niitä, jotka tappavat ruumiin, mutta eivät voi tappaa sielua.» Toinen sanoi: »Kun teidät viedään maaherrain ja kuninkaiden eteen, teidän Isänne Henki antaa teille, mitä teidän on puhuminen.» Siten maailman suuret miehet rohkaisivat häntä koetuksen hetkenä Kristuksen sanoilla. {AO7 131.1}

Luther vietiin paikkaan, joka oli suoraan keisarin valtaistuimen edessä. Täpötäyteen kokoushuoneeseen tuli syvä hiljaisuus. Silloin astui esille keisarillinen virkamies ja Lutherin kirjoitusten kokoelmaa osoittaen vaati uskonpuhdistajaa vastaamaan kahteen kysymykseen: tunnustiko hän kirjoitukset omikseen ja aikoiko hän peruuttaa niissä esitetyt mielipiteet. Kun kirjojen nimet oli luettu, Luther vastasi ensimmäiseen kysymykseen tunnustaen kirjat omikseen. »Mitä toiseen kysymykseen tulee», hän sanoi, »niin koska se on uskoa ja sielujen pelastusta koskeva kysymys ja koskee Jumalan sanaa, joka on suurin ja kallein aarre taivaassa ja maan päällä, menettelisin varomattomasti, jos vastaisin siihen tarkemmin ajattelematta asiaa. Minä voisin sanoa vähemmän kuin tilanne vaatii, tai enemmän kuin totuuden esittämiseksi on tarpeen, ja näin syrjäyttäisin Kristuksen sanat: »Joka kieltää minut ihmisten edessä, sen minäkin kiellän Isäni edessä, joka on taivaissa» (Matt. 10: 33). Sen tähden pyydän mitä nöyrimmin Teidän Kuninkaalliselta Majesteetiltanne ajatusaikaa voidakseni Jumalan sanaa loukkaamatta vastata.»112 {AO7 131.2}

Luther teki viisaasti esittäessään tämän pyynnön. Hänen menettelynsä sai läsnäolijat vakuuttuneiksi siitä, ettei hänen toimintaansa ohjannut kiihko tai äkkipikaisuus. Sellainen odottamaton tyyneys ja mielenmaltti rohkeaksi ja taipumattomaksi havaitussa miehessä lisäsi hänen vaikutusvaltaansa ja teki hänelle mahdolliseksi vastata myöhemmin niin ymmärtävästi, päättävästi, viisaasti ja arvokkaasti, että vastustajat hämmästyivät ja pettyivät toiveissaan sekä saivat nuhteen julkeudestaan ja ylpeydestään. {AO7 131.3}

Yöllinen taistelu

Seuraavana päivänä hänen piti tulla antamaan lopullinen vastaus. Hänen mielensä lannistui joksikin ajaksi, kun hän ajatteli niitä voimia, jotka yhdessä vastustivat totuutta. Hänen uskonsa horjui. Pelko ja vavistus valtasivat hänet. Vaarat näyttivät tulevan moninkertaisiksi. Viholliset näyttivät saavan voiton ja pimeyden voimat ylivallan. Pimeys

ympäröi hänet ja näytti erottavan hänet Jumalasta. Hän kaipasi varmuutta siitä, että Herra Sebaot olisi hänen kanssaan. Syvässä sielun tuskassa hän heittäytyi kasvoilleen maahan ja vuodatti sisimmästään nämä katkonaiset, sydäntä repivät huudot, joita ei kukaan muu kuin Jumala voi täysin ymmärtää. »Oi, kaikkivaltias, iankaikkinen Jumala», hän huusi, »kuinka kauhea on tämä maailma! Katso, se aukaisee kitansa nielläkseen minut, ja minun luottamukseni sinuun on kovin heikko. Jos voin panna luottamukseni vain tämän maailman voimaan, olen hukassa. — Viimeinen hetkeni on tullut, tuomioni on julistettu. Oi Jumala, auta minua kaikkea maailman viisautta vastaan. Tee tämä, sinä yksin sillä tämä ei ole minun työtäni vaan sinun. Eihän minulla ole täällä mitään asiaa, jonka puolesta taistelisin näiden maailman suurten herrain kanssa. Mutta asia on sinun ja se on vanhurskas ja iankaikkinen asia. Oi Herra, auta minua! Sinä uskollinen, muuttumaton Jumala, kehenkään ihmiseen en aseta luottamustani. Kaikki, mikä on ihmisestä, on epävarmaa; mikään ihmisestä tullut ei menesty.b Sinä olet valinnut minut tähän työhön. Ole rinnallani rakkaan Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden, joka on minun turvani, kilpeni ja vahva linnani.»113 {AO7 131.4}

Kaikkiviisas kaitselmus oli antanut Lutherin käsittää vaaransa, jotta hän ei luottaisi omaan voimaansa ja uhkarohkeasti syöksyisi turmioon. Henkilökohtainen kärsimys, kidutus ja kuolema, jotka näyttivät olevan hänen edessään, eivät kuitenkaan olleet hänen pelkonsa ja ahdistuksensa syynä. Ratkaiseva hetki oli tullut, ja hän tunsi itsensä valmistumattomaksi kohtaamaan sitä. Hänen heikkoutensa tähden voisi totuuden asia kärsiä tappion. Hän ei taistellut Jumalan kanssa oman turvallisuutensa tähden vaan evankeliumin voiton tähden. Hänen tuskainen taistelunsa muistutti Jaakobin taistelua yöllä yksinäisen virran varrella. Jaakobin tavoin hän taisteli Jumalan kanssa ja voitti. Täydellisessä avuttomuudessaan hän kiinnitti uskonsa Kristukseen, mahtavaan vapauttajaan. Hän sai vakuutuksen siitä, ettei hän yksin astuisi oikeuden eteen, ja tämä vahvisti häntä. Rauha palasi hänen sieluunsa, ja hän iloitsi siitä, että hän sai korottaa Jumalan sanaa kansan hallitusmiesten edessä. {AO7 132.1}

Jumalaan luottaen Luther valmistautui edessään olevaan taisteluun. Hän suunnitteli vastauksiaan, tutki kohtia omista kirjoituksistaan ja valitsi Raamatusta sopivia todisteita käsitystensä tueksi. Sitten hän asetti vasemman kätensä Pyhälle Kirjalle, joka oli avattuna hänen edessään, nosti oikean kätensä taivasta kohti ja lupasi »pysyä uskollisena evankeliumille ja rohkeasti tunnustaa uskonsa, vaikkapa hänen täytyisi verellään vahvistaa todistuksensa».114 {AO7 132.2}

»Tässä seison»

Kun hänet jälleen vietiin valtiopäivien eteen, hänen kasvoillaan ei ollut merkkiäkään pelosta eikä hämmennyksestä. Tyynenä ja rauhallisena, kuitenkin rohkeana ja ylevänä hän seisoi maan mahtavien keskellä Jumalan todistajana. Keisarillinen virkamies pyysi nyt häntä lopullisesti ilmoittamaan, halusiko hän peruuttaa oppinsa. Luther vastasi hillitysti ja nöyrästi, vapaana kaikesta ankaruudesta ja kiivaudesta. Hänen käytöksensä oli vaatimatonta

ja kunnioittavaa; kuitenkin hänessä ilmeni varmuutta ja iloa, mikä kummastutti kokouksessa olevia. {AO7 132.3}

»Teidän Keisarillinen Majesteettinne, ylhäiset ruhtinaat ja armolliset herrat», Luther sanoi, »minä tulen nyt eteenne minulle eilen annetun määräyksen mukaisesti ja pyydän Jumalan laupeuden tähden Teidän Keisarillista Majesteettianne ja Teitä, ylhäiset ruhtinaat, suosiollisesti kuuntelemaan puolustamaani asiaa, jota vakaumukseni mukaan pidän oikeana. Jos minä en osaisi käyttäytyä hovitapojen mukaan, niin pyydän Teitä suomaan sen anteeksi, sillä minä en ole saanut kasvatustani kuninkaiden palatseissa vaan luostarin yksinäisyydessä.»115 {AO7 133.1}

Sitten hän siirtyi itse kysymykseen ja totesi, että hänen julkaisemansa teokset eivät kaikki olleet samanluonteisia. Muutamissa hän oli käsitellyt uskoa ja hyviä töitä; ja hänen vihollisensakin olivat tunnustaneet nämä teokset, ei ainoastaan vaarattomiksi vaan hyödyllisiksi. Näiden peruuttaminen merkitsisi sellaisten totuuksien hylkäämistä, jotka kaikki ryhmät tunnustivat. Toiseen luokkaan kuuluivat paavikunnan turmelusta ja väärinkäytöksiä paljastavat kirjoitukset. Näiden kirjoitusten peruuttaminen vahvistaisi Rooman hirmuvaltaa ja avaisi entistä avaramman portin monille ja suurille rikoksille. Kolmanteen luokkaan kuuluvissa kirjoissaan hän oli moittinut sellaisia henkilöitä, jotka olivat puolustaneet vallitsevia epäkohtia. Mitä näihin tuli, hän avoimesti tunnusti olleensa liian kiivas. Vaikka hän ei väittänyt itseään virheettömäksi, ei hän näitäkään kirjoja voinut peruuttaa, sillä sellainen menettely rohkaisisi totuuden vihollisia; ja nämä alkaisivat sortaa Jumalan kansaa entistä ankarammin. {AO7 133.2}

Hän jatkoi: »Olen kuitenkin vain ihminen enkä Jumala. Sen tähden puolustan itseäni Kristuksen sanoilla: ’Jos minä pahasti puhuin, niin näytä toteen, että se on pahaa —.’ Minä pyydän Jumalan laupeuden nimessä Teidän Keisarillista Majesteettianne, teitä ylhäisiä ruhtinaita ja kaikkia muitakin arvoasteesta riippumatta näyttämään profeettojen ja apostolien kirjoituksilla, että minä olen erehtynyt. Niin pian kuin minut on saatu tästä vakuuttuneeksi, minä peruutan jokaisen erehdyksen ja olen ensimmäinen tarttumaan kirjoihini ja heittämään ne tuleen. {AO7 134.1}

»Toivon sen, mitä äsken olen sanonut, selvästi osoittavan, että minä olen huolellisesti ajatellut ja punninnut niitä vaaroja, joille asetan itseni alttiiksi. Mutta sen sijaan että pelkäisin minä iloitsen, kun näen evankeliumin tähden syntyvän hämminkiä ja erimielisyyttä kuten menneinä aikoina. Tämä on Jumalan sanan luonne ja kohtalo. Sanoihan Jeesus Kristus: ’En ole tullut tuomaan rauhaa, vaan miekan.’ Jumala on neuvoissaan ihmeellinen ja pelottava. Varokaa, että yrittäessänne tukahduttaa erimielisyyttä ette rupea vainoamaan Jumalan pyhää sanaa ja siten vedä päällenne voittamattomien vaikeuksien, ajallisten onnettomuuksien ja ikuisen hävityksen hirvittävää tulvaa. — Minä voisin esittää useita esimerkkejä Pyhästä Raamatusta. Voisin kertoa faraoista sekä Babylonian ja Israelin kuninkaista, jotka tuottivat itselleen suurimmat onnettomuudet silloin, kun he viisaimmilta

näyttävillä neuvoillaan koettivat vahvistaa valtakuntaansa. ’ Ju mala siirtää vuoret, eivätkä he sitä tiedä.’»116 {AO7 134.2}

Luther oli puhunut saksan kielellä, ja nyt häntä kehotettiin tois tamaan sama latinan kielellä. Vaikka hän oli väsynyt edellisestä suorituksestaan, hän suostui ja piti uudelleen puheensa, yhtä selvästi ja voimakkaasti kuin ensimmäiselläkin kerralla. Jumalan kaitselmus johti tätä asiaa. Useat ruhtinaat olivat niin erehdyksen ja taikauskon sokaisemia, etteivät he ensimmäisellä kerralla havainneet Lutherin todistelun pätevyyttä, mutta kun puhe toistettiin, he tajusivat selvästi kaikki esitetyt kohdat. {AO7 134.3}

Ne, jotka itsepintaisesti sulkivat silmänsä valolta eivätkä halunneet ottaa vastaan totuutta, katkeroituivat Lutherin voimallisista sanoista. Kun hän oli lopettanut puheensa, sanoi valtiopäivien puhemies vihaisesti: »Sinä et ole vastannut sinulle tehtyyn kysymykseen. — Sinun on annettava selvä ja täsmällinen vastaus. Tahdotko peruuttaa vai etkö?» {AO7 134.4}

Uskonpuhdistaja vastasi: »Koska Teidän Keisarillinen Majesteettinne ja Teidän ruhtinaalliset Ylhäisyytenne vaativat minulta selvää, yksinkertaista ja täsmällistä vastausta, minä annan teille sellaisen, ja se on tämä: ’Minä en voi jättää uskoani paavin tai kirkolliskokousten määrättäväksi, koska on päivän selvää, että molemmat ovat usein erehtyneet ja olleet toisiaan vastaan. Jos näin ollen minulle ei Raamatun todistuksilla tai selvillä järkisyillä näytetä, että olen erehtynyt, ottaen huomioon myös minun lainaamani kohdat, ja näin sidota minun omaatuntoani Jumalan sanalla,*minä en voi enkä tahdo peruuttaa*,sillä kristityn on vaarallista puhua omaatuntoaan vastaan. Tässä seison, muuta en voi. Jumala minua auttakoon. Amen.’»117 {AO7 134.5}

Niin seisoi tämä hurskas mies Jumalan sanan lujalla perustuksella. Taivaallinen valo kirkasti hänen kasvojaan. Hänen suuruutensa ja puhdas luonteensa, hänen sydämensä rauha ja ilo olivat kaikkien havaittavissa, kun hän puhui valheen valtaa vastaan ja todisti sen uskon paremmuudesta, joka voittaa maailman. {AO7 135.1}

Kaikki läsnäolijat olivat hetkisen äänettöminä hämmästyksestä. Antaessaan ensimmäisen vastauksensa Luther oli puhunut matalalla äänellä ja esiintynyt kunnioittavasti, melkeinpä alistuvasti Paavin kannattajat olivat selittäneet tämän osoittavan, että hänen rohkeutensa alkoi pettää. He pitivät hänen lykkäämispyyntöään peruutuksen alkuvaiheena. Itse Kaarle oli puoliksi halveksien pannut merkille munkin riutuneen olemuksen, hänen vaatimattoman pukunsa ja yksinkertaisen puheensa sekä vakuuttanut: »Tuo munkki ei koskaan tee minusta kerettiläistä.» Hänen nyt osoittamansa rohkeus ja lujuus samoin kuin hänen todistelunsa pätevyys ja selvyys löi kaikki puolueet hämmästyksellä. Keisari huudahti ihmeissään: »Tuo munkki puhuu rohkeasti ja päättävästi.» Useat Saksan ruhtinaista katselivat ylpeyden ja ilon valtaamina tätä kansakuntansa edustajaa. {AO7 135.2}

Rooman puoluelaiset olivat joutuneet tappiolle; heidän asiansa näkyi mitä epäsuotuisimmassa valossa. He koettivat puolustaa valtaansa, ei vetoamalla Raamattuun vaan turvautumalla uhkauksiin näihin Rooman varmoihin taistelukeinoihin. Valtiopäivien puhemies sanoi: »Jos sinä et peruuta sanojasi, niin keisari ja valtiosäädyt päättävät, mitä on tehtävä parantumattomalle kerettiläiselle.» {AO7 135.3}

Lutherin ystävät, jotka suuresti iloiten olivat seuranneet hänen uljasta puolustustaan, vapisivat kuullessaan nämä sanat, mutta tohtori itse sanoi rauhallisesti: »Jumala auttakoon minua, sillä minä en voi peruuttaa mitään.»118 {AO7 135.4}

Hänen käskettiin poistua ruhtinaiden neuvottelun ajaksi. Tunnettiin, että oli jouduttu vaikean pulman eteen. Lutherin jatkuva kieltäytyminen alistumasta saattoi vaikuttaa kirkon historiaan pitkiksi ajoiksi. Päätettiin antaa hänelle vielä peruuttamisen tilaisuus. Hänet haettiin kokoukseen viimeisen kerran. Tehtiin jälleen kysymys, halusiko hän peruuttaa oppinsa. »Minä en voi antaa mitään muuta vastausta», hän sanoi, »kuin sen, minkä jo olen antanut.» Oli ilmeistä, ettei häntä saatu lupauksilla eikä uhkauksilla noudattamaan Rooman määräyksiä. {AO7 135.5}

Paavilliset johtajat harmistuivat siitä, että vähäpätöinen munkki sillä tavalla halveksi heidän valtaansa, joka oli saanut kuninkaat ja ruhtinaat vapisemaan. He halusivat antaa hänen tuntea heidän vihaansa ja kiduttamalla riistää häneltä elämän. Mutta Luther, joka tajusi vaaransa, oli puhunut kaikille kristillisen arvokkaasti ja maltillisesti. Hänen sanansa olivat olleet vapaat ylpeydestä, vihasta ja vääristä todistuksista. Hän oli unohtanut itsensä ja ne suuret miehet, jotka olivat hänen ympärillään, ja tuntenut vain sen Olennon läsnäolon, joka oli äärettömästi korkeampi kuin paavit, prelaatit, kuninkaat ja keisarit. Kristus oli puhunut Lutherin todistuksien kautta niin voimakkaasti ja kunnioitusta herättävästi, että pelko ja ihmettely valtasivat sekä ystävät että viholliset. Jumalan Henki oli ollut läsnä kokouksessa ja tehnyt syvän vaikutuksen valtakunnan johtajien mieleen. Useat ruhtinaat tunnustivat rohkeasti, että Lutherin asia oli oikea. Monet olivat vakuuttuneita totuudesta, mutta muutamissa vaikutus ei ollut kestävä. Oli myös niitä, jotka silloin eivät ilmaisseet vakaumustaan, mutta myöhemmin tutkittuaan yksinään Raamattua asettuivat rohkeasti uskonpuhdistuksen puolelle. {AO7 135.6}

Vaaliruhtinas Fredrik oli huolestuneena odottanut Lutherin astumista valtiopäivien eteen ja kuunteli syvästi liikuttuneena hänen puhettaan. Hän iloitsi tohtorin rohkeudesta, lujuudesta ja maltillisuudesta sekä päätti puolustaa häntä entistä tehokkaammin. Hän vertaili taistelevia puolueita ja näki, kuinka totuuden voima teki tyhjäksi paavien, kuninkaiden ja prelaattien viisauden. Paavikunta oli kärsinyt tappion, jonka vaikutus oli tuntuva kaikissa kansoissa ja kaikkina aikoina. {AO7 137.1}

Kiistaa Lutherin kohtalosta

Kun paavin lähettiläs huomasi, minkä vaikutuksen Lutherin puhe teki, hän alkoi tuntea pelkoa paavikunnan turvallisuuden puolesta enemmän kuin koskaan ennen ja päätti kaikin käytettävissään olevin keinoin yrittää kukistaa uskonpuhdistajan. Kaikella sillä kaunopuheisuudella ja valtioviisaudella, joista hän oli niin laajalti tunnettu, hän esitti nuorelle keisarille, kuinka ymmärtämätöntä ja vaarallista olisi mahtavan paavinistuimen ystävyyden ja tuen uhraaminen vähäpätöisen munkin tähden. {AO7 137.2}

Hänen sanansa vaikuttivat. Päivä sen jälkeen kun Luther oli antanut vastauksensa, keisari jätti valtiopäiville ilmoituksen, jossa hän selitti päättäneensä seurata edeltäjiensä menettelytapaa tukemalla ja suojelemalla katolista uskontoa. Koska Luther oli kieltäytynyt peruuttamasta erheitään, olisi ryhdyttävä ankariin toimenpiteisiin häntä ja hänen julistamiaan vääriä oppeja vastaan. »Oman hulluutensa villitsemä munkki on noussut kristikunnan uskoa vastaan. Estääkseni sellaisen jumalattomuuden minä olen valmis uhraamaan valtakuntani, aarteeni, ystäväni, ruumiini, vereni, henkeni ja elämäni. Aion lähettää tuon augustinolaismunkin täältä pois ja kieltää häntä aiheuttamasta vähintäkään levottomuutta kansan seassa. Sitten hän ja hänen puoluelaisensa julistetaan niskuroivina kerettiläisinä valtion ja kirkon kiroukseen, ja heitä vastaan käytetään kaikkia keinoja, joita tarvitaan heidän hävittämisekseen. Minä kehotan valtiopäivien jäseniä menettelemään uskollisten kristittyjen tavalla.»119 Kuitenkin keisari selitti, että Lutherin suojakirjaa oli pidettävä arvossa. Hänen tuli päästä turvallisesti kotiinsa, ennen kuin voitiin ryhtyä toimenpiteisiin häntä vastaan. {AO7 137.3}

Valtiopäivien jäsenet esittivät tällöin kaksi vastakkaista mielipidettä. Paavin lähettiläät ja edustajat vaativat jälleen, että uskonpuhdistajan suojakirja oli syrjäytettävä. »Reinin», he sanoivat, »tulee saada hänen tuhkansa niin kuin se sai Jan Husin tuhkan sata vuotta sitten.»120 Mutta Saksan ruhtinaat, vaikka itse olivat katolilaisia ja tunnettuja Lutherin vihollisia, vastustivat sellaista julkisen lupauksen rikkomista ja katsoivat sen tahraksi kansakunnan kunnialle. He viittasivat niihin onnettomuuksiin, jotka olivat tapahtuneet Husin kuoleman jälkeen, ja selittivät, etteivät he rohjenneet aiheuttaa Saksalle ja nuorelle keisarilleen sellaisia pelottavia kärsimyksiä. {AO7 137.4}

Kaarle itse sanoi paavin edustajien häpeällisen vaatimuksen johdosta: »Vaikka kunniallisuus ja luottamus karkotettaisiin kaikkialta maan päältä, tulisi niillä kuitenkin olla turvapaikka ruhtinaiden sydämessä.»121 Katkerimmat Lutherin paavillisista vihollisista kehottivat keisaria kohtelemaan uskonpuhdistajaa, niin kuin Sigismund oli kohdellut Husia jättämään hänet kirkon valtaan. Mutta keisari muisti, kuinka Hus oli yleisessä kokouksessa osoittanut kahleitaan ja muistuttanut hallitsijaa lupauksen rikkomisesta, ja hän sanoi: »Minä en haluaisi joutua punastumaan häpeästä Sigismundin tavoin.»122 {AO7 138.1}

Kaarle oli kuitenkin tarkoituksellisesti hylännyt Lutherin esittämät totuudet. »Minä olen lujasti päättänyt seurata isieni esimerkkiä», hän kirjoitti. Hän oli päättänyt olla lähtemättä

tapojen määräämältä tieltä totuuden ja vanhurskaudenkaan tielle. Hän tahtoi kannattaa paavikuntaa, niin julma ja turmeltunut kuin se olikin, koska hänen isänsä olivat niin tehneet. Siten hän määräsi kantansa ja hylkäsi kaiken valon, jota hänen isänsä eivät olleet saaneet, sekä kieltäytyi täyttämästä velvollisuuksia, joita he eivät olleet täyttäneet. {AO7 138.2}

Meidän aikanamme on useita, jotka samalla tavalla pitävät kiinni isiensä tavoista ja perinteistä. Kun Herra lähettää heille lisävaloa, he kieltäytyvät ottamasta sitä vastaan, koska sitä ei ollut heidän isillään, joille sitä ei ollut annettu. Me emme ole samanlaisessa asemassa kuin isämme olivat, ja siksi eivät velvollisuutemme ja vastuummekaan ole samat kuin heidän. Jumala ei hyväksy meidän menettelyämme, jos määräämme velvollisuutemme isiemme antaman esimerkin mukaan sen sijaan että itse tutkisimme totuuden sanaa. Meillä on suurempi vastuu kuin isillämme. Me olemme vastuussa isiemme vastaanottamasta valosta, jonka he jättivät perinnöksi meille, ja lisäksi siitä valosta, joka myöhemmin on loistanut meille Jumalan sanasta. {AO7 138.3}

Kristus sanoi uskottomista juutalaisista: »Jos minä en olisi tullut ja puhunut heille, ei heillä olisi syntiä; mutta nyt heillä ei ole, millä syntiänsä puolustaisivat» (Joh. 15: 22). Sama jumalallinen voima oli puhunut Lutherin kautta Saksan keisarille ja ruhtinaille. Kun valo loisti Jumalan sanasta, Pyhä Henki kehotti useita tuossa kokouksessa viimeisen kerran. Samoin kuin Pilatus vuosisatoja ennen antoi ylpeyden ja kansan suosion sulkea sydämensä maailman Lunastajalta; samoin kuin vapiseva Feeliks pyysi totuuden sanansaattajaa: »Mene tällä haavaa pois, mutta kun minulle sopii, kutsutan sinut taas»; ja samoin kuin ylpeä Agrippa tunnusti: »Olet vähällä saada minut tulemaan kristityksi» (Ap.t 24: 25; 26: 28, engl. käänn.) ja kuitenkin hylkäsi taivaasta lähetetyn sanoman, samoin oli Kaarle V päättänyt hylätä totuuden valon ja myöntyä maailmallisen ylpeyden ja valtiotaidon vaatimuksiin. {AO7 138.4}

Lutherin taivuttelua kokouksen jälkeen

Laajalle levinneet huhut pahoista aikeista Lutheria vastaan aiheuttivat suurta hämminkiä kaikkialla kaupungissa. Uskonpuhdistaja oli voittanut itselleen monta ystävää, jotka tunsivat Rooman petollisuuden ja julmuuden kaikkia kohtaan, jotka uskalsivat paljastaa sen turmeltuneita tapoja, ja nämä ystävät päättivät, ettei hänen annettaisi joutua sen vihan uhriksi. Sadat aatelismiehet sitoutuivat suojelemaan häntä. Useat moittivat julkisesti keisarin ilmoitusta sanoen sen osoittavan pelkurimaista alistumista Rooman määräysvaltaan. Talojen porteille ja julkisille paikoille kiinnitettiin julisteita, joista toisissa moitittiin ja toisissa puolustettiin Lutheria. Yhteen niistä oli kirjoitettu ainoastaan viisaan miehen merkitykselliset sanat: »Voi sinua maa, jolla on kuninkaana poikanen» (Saarn. 10: 16). Se yleinen ihailu, joka tuli Lutherin osaksi kaikkialla Saksassa, sai sekä keisarin että valtiopäivät vakuuttuneiksi siitä, että jokainen hänelle tehty vääryys saattaisi vaaraan valtakunnan rauhan, vieläpä valtaistuimenkin. {AO7 139.1}

Saksin Fredrik noudatti harkittua varovaisuutta ja salasi todelliset tunteensa uskonpuhdistajaa kohtaan. Samaan aikaan hän suojeli häntä valppaasti ja väsymättömästi pitäen silmällä kaikkia hänen ja hänen vihollistensa otteita. Mutta oli useita, jotka eivät yrittäneetkään salata myötätuntoaan Lutheria kohtaan. Hänen luonaan kävi ruhtinaita, kreivejä, parooneja ja muita huomattuja henkilöitä sekä maallikkoja että pappeja. »Tohtorin pieneen huoneeseen ei mahtunut niin paljon vierailijoita, kuin hänen luokseen saapui», kirjoitti Spalatin. Kansa piti häntä yliihmisenä. Eivät nekään, jotka pitivät hänen oppejaan väärinä, voineet muuta kuin ihailla sitä jaloa rehellisyyttä, joka saattoi hänet mieluummin asettamaan elämänsä vaaraan kuin loukkaamaan omaatuntoaan. {AO7 139.2}

Vakavia yrityksiä tehtiin Lutherin taivuttamiseksi sopimaan Rooman kanssa. Aatelismiehet ja ruhtinaat esittivät hänelle, että jos hän jatkuvasti vastustaisi kirkon ja neuvottelukokousten mielipidettä, hänet pian ajettaisiin maanpakoon, ja silloin hänellä ei olisi mitään turvaa. Tähän vetoomukseen Luther vastasi: »Kristuksen evankeliumia ei voi saarnata kenenkään loukkaantumatta. Voiko sitten uhkaava vaara erottaa minut Herrasta ja siitä jumalallisesta sanasta, joka on ainoa totuus? Ei. Mieluummin annan ruumiini, vereni ja elämäni hukkua.»123 {AO7 139.3}

Sitten häntä kehotettiin alistumaan keisarin tuomittavaksi, sillä siinä hänellä ei olisi mitään pelättävää. Hän vastasi: »Minulla ei ole mitään sitä vastaan, että keisari, ruhtinaat ja myös halvimmat kristityt tarkastavat ja arvostelevat minun teoksiani, mutta sillä ehdolla, että he käyttävät ohjeenaan Jumalan sanaa. Vain sitä meidän ihmisten on toteltava. Älköön tehtäkö väkivaltaa minun omalletunnolleni, joka on Jumalan sanan sitoma.»124 {AO7 139.4}

Erääseen vetoomukseen hän vastasi: »Minä olen valmis luopumaan suojakirjastani. Annan itseni ja elämäni keisarin käsiin, mutta en koskaan Jumalan sanaa.»125 Hän vakuutti olevansa valmis alistumaan yleisen kirkolliskokouksen päätökseen, kuitenkin vain sillä ehdolla, että kokous velvoitetaan tekemään ratkaisunsa Raamatun mukaan. »Siinä, mikä koskee Jumalan sanaa ja uskoa», hän lisäsi, »on jokainen kristitty yhtä hyvä tuomari kuin paavi voi olla, vaikka häntä tukisi miljoona kirkolliskokousta.»126 Sekä ystävät että viholliset tulivat viimein vakuuttuneiksi siitä, että enemmät yritykset sovinnon aikaansaamiseksi olivat hyödyttömät. {AO7 139.5}

Jos uskonpuhdistaja olisi yhdessäkin kohdassa myöntynyt, saatana joukkoineen olisi voittanut. Mutta hänen järkkymätön lujuutensa avasi oven seurakunnan vapaudelle ja uudelle, paremmalle ajalle. Tämä yksi ainoa mies, joka uskonnollisissa asioissa uskalsi ajatella ja toimia itsenäisesti, sai aikaan vaikutuksen, joka oli tuntuva seurakunnassa ja maailmassa, ei vain hänen aikanaan, vaan myös kaikkina tulevina aikoina. Hänen lujuutensa ja uskollisuutensa oli vahvistava ajan loppuun saakka kaikkia, jotka kulkevat samanlaisten kokemusten kautta. Jumalan voima ja majesteettius näkyi ihmisten neuvonpidon ja myös saatanan suuren vallan yläpuolella. {AO7 140.1}

Turvassa Wartburgin linnassa

Luther sai pian keisarilta käskyn palata kotiinsa, ja hän tiesi, että tätä käskyä oli kohta seuraava hänen tuomionsa. Uhkaavat pilvet varjostivat hänen polkunsa, mutta kun hän lähti Wormsista, hänen sydämensä oli täynnä iloa ja kiitosta. »Paholainen itse vartioitsi paavin linnoitusta», hän sanoi, »mutta Kristus teki sen muuriin leveän aukon, ja saatanan täytyi tunnustaa Herra mahtavammaksi.»127 {AO7 140.2}

Lähtönsä jälkeen Luther kirjoitti keisarille yhä toivoen, ettei hänen lujuuttaan pidettäisi kapinoimisena. »Jumala, joka on sydänten tutkija», hän kirjoitti, »on todistajani, että minä olen valmis vilpittömästi noudattamaan Teidän Majesteettinne tahtoa, veipä se sitten kunniaan tai häpeään, elämään tai kuolemaan, ottamatta huomioon muuta kuin Jumalan sanan, josta ihminen elää. Kaikissa tämän nykyisen elämän asioissa uskollisuuteni on järkkymätön, sillä tappio tai voitto niissä ei vaikuta pelastukseen. Mutta kun ikuiset edut ovat kysymyksessä, ei Jumalan tahto ole, että ihminen alistuu toisen ihmisen valtaan. Sillä sellainen alistuminen hengellisissä asioissa on todellisuudessa jumaloivaa palvontaa, joka saa kohdistua ainoastaan Luojaan.»128 {AO7 141.1}

Palatessaan Wormsista Luther sai osakseen vieläkin imartelevamman vastaanoton kuin sinne mennessään. Kirkon ruhtinaat toivottivat pannaanjulistetun munkin tervetulleeksi ja yhteiskunnan johtohenkilöt osoittivat kunnioitusta miehelle, jonka keisari oli julistanut vaaralliseksi. Häntä kehotettiin saarnaamaan, ja keisarin kiellosta huolimatta hän nousi taas saarnatuoliin. »Minä en ole koskaan luvannut panna Jumalan sanaa kahleisiin», hän sanoi, »enkä ole lupaavakaan».129 {AO7 142.1}

Pian sen jälkeen, kun Luther oli poistunut Wormsista, paavin kannattajat saivat keisarin antamaan julistuksen häntä vastaan. Tässä julistuksessa sanottiin, että Luther oli »saatana ihmishahmossa, puettuna munkkikaapuun».130 Siinä määrättiin, että suojelusajan päätyttyä oli heti ryhdyttävä toimenpiteisiin munkin työskentelyn lopettamiseksi. Kukaan ei saanut pitää häntä luonaan eikä antaa hänelle ruokaa tai juomaa. Häntä ei saanut auttaa eikä rohkaista sanoin tai teoin, julkisesti tai salaa. Hänet oli pidätettävä, missä hyvänsä hänet tavattaisiin, ja luovutettava viranomaisille. Hänen kannattajansakin oli vangittava ja heidän omaisuutensa takavarikoitava. Hänen kirjoituksensa tuli hävittää, ja lopuksi ulotettiin julistuksessa mainitut rangaistukset kaikkiin, jotka uskaltaisivat toimia vastoin sen määräyksiä. Saksin vaaliruhtinas ja Lutheria eniten suosivat ruhtinaat olivat poistuneet Wormsista kohta Lutherin lähdön jälkeen, ja valtiopäivät vahvistivat keisarin määräyksen. Paavin kannattajat riemuitsivat. He pitivät uskonpuhdistuksen kohtaloa sinetöitynä. {AO7 142.2}

Jumala oli valmistanut palvelijalleen pakotien tänä vaaran hetkenä. Valpas silmä oli seurannut Lutherin liikkeitä, ja jalo uskollinen sydän oli suunnitellut hänen pelastumistaan. Oli selvää, ettei Rooma tyytyisi vähempään kuin hänen kuolemaansa. Vain piilottamalla oli mahdollista estää hänet joutumasta jalopeuran kitaan. Jumala antoi Saksin Fredrikille

viisautta suunnitelman keksimiseen uskonpuhdistajan pelastamiseksi. Uskollisten ystävien avulla vaaliruhtinas toteutti suunnitelmansa ja kätki Lutherin täydellisesti sekä ystäviltä että vihollisilta. Kotimatkallaan uskonpuhdistaja otettiin kiinni, erotettiin seuralaisistaan ja vietiin kiireesti metsän läpi Wartburgin yksinäiseen vuorilinnaan. Sekä hänen kiinniottamisensa että piilopaikkansa salattiin niin huolellisesti, ettei Fredrik itsekään pitkään aikaan tiennyt, mihin hänen suojattinsa oli viety. Tällä tietämättömyydellä oli tarkoitus. Niin kauan kuin vaaliruhtinas ei tiennyt Lutherin olinpaikkaa, hän ei voinut sitä ilmaistakaan. Hän hankki varmuuden siitä, että uskonpuhdistaja oli turvassa, ja tyytyi tähän tietoon. {AO7 142.3}

Kevät, kesä ja syksy kuluivat. Tuli talvi ja Luther oli yhä vankina. Aleander ja hänen puoluelaisensa riemuitsivat siitä, että evankeliumin valo näytti olevan sammumaisillaan. Mutta todellisuudessa uskonpuhdistaja täytti lamppuaan totuuden varastohuoneesta saamallaan öljyllä, ja sen valo tuli loistamaan entistä kirkkaampana. {AO7 142.4}

Varmassa turvapaikassaan Wartburgin linnassa Luther nautti osakseen tulleesta ystävällisyydestä ja iloitsi jonkin aikaa siitä, että oli päässyt vapaaksi taistelun levottomuudesta ja kuumuudesta. Mutta hiljaisuuden ja levon antama tyydytys ei kestänyt kauan. Toimeliaaseen elämään ja vakavaan taisteluun tottuneena hänen oli vaikea olla toimettomana. Noina syrjässä olon päivinä hänen mieleensä tuli seurakunnan tila, ja hän huusi epätoivoisena: »Voi! Näinä hänen vihansa viimeisinä päivinä ei ole ketään seisomassa Herran edessä ja muurina suojelemassa Israelia!»131 Sitten hänen ajatuksensa kääntyivät häneen itseensä, ja hän pelkäsi että häntä pidettäisiin pelkurina, kun oli vetäytynyt pois taistelusta. Lisäksi hän syytti itseään velttoudesta ja itsekkyydestä. Kuitenkin hän samaan aikaan suoritti suuremman työmäärän kuin näytti olevan mahdollista yhdelle ihmisille. Hänen kynänsä ei ollut koskaan joutilaana. Kun hänen vihollisensa iloitsivat siitä, että olivat saaneet hänet vaikenemaan, he hämmästyksekseen näkivät selviä todisteita hänen jatkuvasta toiminnastaan. Hänen kynästään lähteneitä kirjasia levisi yli koko Saksan. Hän teki myös hyvin tärkeän palveluksen kansalleen sillä, että hän käänsi Uuden testamentin saksan kielelle. Kallioiselta Patmokseltaan hän melkein koko vuoden julisti evankeliumia ja ruoski aikansa syntejä ja erehdyksiä. {AO7 143.1}

Mutta Jumala ei ollut vienyt palvelijaansa pois julkisen elämän näyttämöltä ainoastaan suojellakseen häntä vihollisten kiukulta ja antaakseen hänelle rauhallisen ajan tärkeitä töitä varten. Oli saatava vieläkin arvokkaampia tuloksia. Vuorella olevan turvapaikkansa yksinäisyydessä Luther oli erotettuna maallisesta avusta ja ihmisten ylistyksestä. Hän säilyi siten ylpeydeltä ja itseluottamukselta, jotka niin usein seuraavat menestystä. Kärsimyksen ja nöyryytyksen kautta hän valmistui jälleen turvallisesti liikkumaan niissä huimaavissa korkeuksissa, joihin hänet oli niin äkillisesti nostettu. {AO7 143.2}

Kun ihmiset iloitsevat siitä vapaudesta, jonka totuus heille tuottaa, he ovat taipuvaiset korottamaan niitä henkilöitä, joita Jumala on käyttänyt erheiden ja taikauskon kahleiden

murtamiseen. Saatana koettaa kääntää ihmisten ajatukset ja rakkauden pois Jumalasta ja kiinnittää ne inhimillisiin välikappaleisiin. Hän johtaa heitä kunnioittamaan työasetta ja unohtamaan sen käden, joka ohjaa kaikki elämän tapahtumat. Liian usein uskonnolliset johtajat, joita siten ylistetään ja kunnioitetaan, unohtavat riippuvuutensa Jumalasta ja alkavat luottaa itseensä. Tästä taas seuraa, että he koettavat hallita ihmisten mieltä ja omaatuntoa, varsinkin kun ihmisillä on taipumus luottaa heihin sen sijaan että luottaisivat Jumalan sanaan. Uskonpuhdistustyö hidastuu usein sen tähden, että sen kannattajat suosivat tällaista henkeä. Jumala tahtoi varjella uskonpuhdistusta tältä vaaralta. Hän toivoi, että tähän työhön tulisi Jumalan leima eikä ihmisen. Ihmisten katseet olivat siirrettiin syrjään, jotta kaikkien kääntyneet Lutheriin, jota he pitikatse kiintyisi Luojaan, totuuden vät totuuden selittäjänä. Hänet ikuiseen alkulähteeseen. {AO7 143.3}

Luku 9—Sveitsin uskonpuhdistaja

Seurakunnan puhdistamisessa ilmenee välikappaleiden valintaan nähden sama jumalallinen suunnitelma kuin seurakunnan perustamisessakin. Taivaallinen Opettaja ei valinnut korkeaarvoisia ja rikkaita henkilöitä, jotka kansan johtajina olivat tottuneet saamaan ylistystä ja kunniaa. Nämä olivat niin ylpeitä ja itsetietoisia kerskailevassa etevämmyydessään, ettei heistä voinut tulla myötätuntoisia lähimmäisiään kohtaan eikä vaatimattoman Nasaretilaisen työtovereita. Galilean oppimattomat, kovaan työhön tottuneet kalastajat saivat kutsun: »Seuratkaa minua, niin minä teen teistä ihmisten kalastajia» (Matt. 4: 19). Nämä opetuslapset olivat nöyriä ja oppivaisia. Mitä vähemmän sen ajan väärät opit olivat vaikuttaneet heihin, sitä paremmin Kristus voi opettaa ja kasvattaa heitä palvelukseensa. Samoin oli suuren uskonpuhdistuksen päivinä. Johtavat uskonpuhdistajat olivat halpasukuisia miehiä, jotka olivat aikalaisiaan vapaampia yhteiskunnallisen aseman synnyttämästä ylpeydestä, tekopyhyydestä ja papiston petollisesta vaikutuksesta. Jumala haluaa käyttää vähäpätöisiä välikappaleita suurten tehtävien suorittamiseen. Silloin ei anneta kunniaa ihmisille vaan Jumalalle, joka heissä vaikuttaa sekä tahtomisen että tekemisen, että hänen hyvä tahtonsa tapahtuisi. {AO7 145.1}

Zwinglin lapsuus ja kehitysvuodet

Muutamia viikkoja sen jälkeen, kun Luther oli syntynyt vuorityömiehen majassa Saksissa, Ulrich Zwingli syntyi paimenen mökissä Alppien keskellä. Zwinglin ympäristö lapsuuden aikana ja hänen varhainen kasvatuksensa olivat sopivat valmistamaan häntä tulevaa lähetystyötä varten. Kasvaessaan kauniin, mahtavan ja juhlallisen luonnon keskellä hän oppi jo varhain tajuamaan Jumalan suuruutta, voimaa ja korkeutta. Kertomukset hänen synnyinmaansa vuorilla suoritetuista sankariteoista herättivät intoa hänen nuoressa mielessään. Hurskaan isoäitinsä vieressä hän kuunteli Raamatun kertomuksia, joita tämä oli poiminut kirkon pyhimystarujen ja perimätietojen joukosta. Innostuneena hän kuunteli, kun kerrottiin patriarkkojen ja profeettojen suurista töistä, Palestiinan kunnailla laumojaan vartioivista paimenista, joille enkelit ilmestyivät, Beetlehemin lapsesta ja Golgatan miehestä. {AO7 145.2}

Hans Lutherin tavoin Zwinglin isä toivoi pojalleen koulusivistystä, ja niin poika jo nuorena lähetettiin pois syntymälaaksostaan. Hänen henkiset kykynsä kehittyivät nopeasti, ja pian oli vaikea löytää hänelle päteviä opettajia. Kolmentoista vuoden vanhana hän matkusti Berniin, jossa silloin oli Sveitsin paras koulu. Täällä häntä kuitenkin vaani vaara, joka uhkasi turmella hänen lupaavan tulevaisuutensa. Munkit koettivat parhaan kykynsä mukaan houkutella häntä luostariin. Dominikaanija fransiskaanimunkit kilpailivat kansan suosiosta. Tämän he yrittivät saavuttaa kirkkojensa huomiota herättävillä koristeilla, loistavilla juhlamenoilla, kuuluisilla pyhäinjäännöksillä ja ihmeitä tekevillä kuvilla. {AO7 146.1}

Bernin dominikaanit havaitsivat, että jos he voisivat voittaa puolelleen tämän lahjakkaan, nuoren opiskelijan, se tuottaisi heille sekä ansiota että kunniaa. Hänen nuoruutensa, hänen luontainen puhujaja kirjailijakykynsä, hänen musikaaliset taipumuksensa ja hänen runoilijanlahjansa vetäisivät kansaa heidän jumalanpalveluksiinsa ja lisäisivät heidän veljeskuntansa tuloja enemmän kuin heidän loistonsa ja nähtävyytensä. Petoksen ja imartelun avulla he koettivat houkutella Zwingliä luostariin. Luther oli opiskeluaikanaan hautautunut luostarikammioon ja olisi jäänyt hyödyttömäksi maailmalle, ellei Jumalan kaitselmus olisi häntä sieltä vapauttanut. Zwinglin ei sallittu joutua samaan vaaraan. Kohtalon sallimuksesta hänen isänsä sai tietää munkkien aikeista. Hän ei halunnut antaa poikansa mennä viettämään munkin joutilasta ja arvotonta elämää. Hän näki poikansa tulevan käyttökelpoisuuden olevan kysymyksessä ja käski hänen viipymättä palata kotiin. {AO7 146.2}

Nuorukainen totteli isänsä käskyä, mutta hän ei tyytynyt kauan olemaan syntymälaaksossaan. Hän ryhtyi pian uudelleen opiskelemaan ja matkusti jonkin ajan kuluttua Baseliin. Täällä Zwingli ensimmäisen kerran kuuli hyvän sanoman Jumalan vapaasta armosta. Wittenbach, vanhojen kielten opettaja, oli kreikkaa ja hepreaa tutkiessaan joutunut yhteyteen Raamatun kanssa, ja siten jumalallinen valo pääsi hänestä heijastumaan hänen oppilaisiinsa. Hän selitti, että oli olemassa vanhempi ja verrattomasti arvokkaampi totuus kuin skolastikkojen ja filosofien opettamat teoriat. Tämä vanha totuus oli se, että Kristuksen kuolema on syntisen ainoa lunastusmaksu. Zwinglille nämä sanat olivat aivan kuin ensimmäinen valonsäde päivän sarastaessa. {AO7 146.3}

Raamattua tutkiva pappi

Zwingli kutsuttiin pian Baselista alkamaan elämäntyötään. Hänen ensimmäinen työkenttänsä oli Alppien keskellä olevassa pitäjässä, lähellä hänen syntymälaaksoaan. Kun hänet vihittiin papik; si, hän »antautui kokosydämisesti tutkimaan jumalallista totuutta, sillä hän tiesi hyvin», sanoo eräs toinen uskonpuhdistaja, »kuinka paljon sen pitää tietää, jolle Kristuksen lauma on uskottu».132 Mitä enemmän hän tutki Raamattua, sitä selvemmin hän näki eron sen totuuksien ja Rooman harhaoppien välillä. Hän halusi seurata Raamattua, jota hän piti Jumalan sanana ja ainoana riittävänä ja erehtymättömänä uskon ohjeena. Hän havaitsi, että sen pitää olla oma selittäjänsä; niinpä hän ei uskaltanut yrittää sillä tukea ennen hyväksyttyä teoriaa tai oppia vaan piti velvollisuutenaan pyrkiä saamaan selville, mikä on sen sanojen välitön ja ilmeinen merkitys. Hän koetti käyttää hyväkseen jokaista tarjolla olevaa apukeinoa saadakseen täydellisen’ja oikean käsityksen raamatunkohtien merkityksestä sekä rukoili Pyhän Hengen apua selittäen, että Henki antaa Jumalan sanasta oikean käsityksen kaikille, jotka siihen vilpittömästi ja rukoillen pyrkivät. {AO7 146.4}

»Pyhä Raamattu», Zwingli sanoi, »on alkuisin Jumalasta eikä ihmisistä. Se Jumala, joka valaisee, auttaa sinua ymmärtämään, että sen kautta puhuu Jumala. Jumalan sana — ei voi jäädä toteutumatta. Se on selvää, se itse opettaa selittäen itse itsensä. Se valaisee sielun

kaikella pelastuksella ja armolla, lohduttaa sitä Jumalassa sekä nöyryyttää sitä niin, että se luopuu itsestään ja liittyy Jumalaan.»133 Zwingli itse oli kokenut näiden sanojen ilmaiseman totuuden. Myöhemmin hän kirjoitti näistä kokemuksistaan: »Kun — minä aloin kokonaan antautua Pyhän Raamatun tutkimiseen, johtivat filosofia ja teologia (skolastiikka) alituisesti mieleeni vastaväitteitä. Lopulta tulin tähän tulokseen: ’Sinun täytyy jättää tuo kaikki ja oppia tuntemaan Jumalan tarkoitus tutkimalla vain hänen omaa, yksinkertaista sanaansa.’ Silloin aloin rukoilla Jumalalta hänen valoaan, ja sen jälkeen minun oli paljon helpompi ymmärtää Raamattua.»134 {AO7 147.1}

Sitä oppia, jota Zwingli saarnasi, hän ei saanut Lutherilta. Se oli Kristuksen oppi. »Jos Luther saarnaa Kristusta», sanoi sveitsiläinen uskonpuhdistaja, »hän tekee samaa kuin minäkin. Hän on voittanut Kristukselle useampia sieluja kuin minä. Mutta se ei vaikuta asiaan. Minä en tahdo kantaa mitään muuta nimeä kuin Kristuksen, jonka sotilas minä olen ja joka on minun ainoa päämieheni. Minä en ole koskaan kirjoittanut sanaakaan Lutherille eikä Luther minulle. Miksi näin? — Siksi, että nähtäisiin, kuinka suuressa sopusoinnussa Jumalan Henki on itsensä kanssa, kun me ilman mitään keskinäistä yhteyttä julistamme Kristuksen oppia niin yhtäpitävästi.»135 {AO7 147.2}

Evankeliumin julistusta Einsiedelnissä

Vuonna 1516 Zwingli kutsuttiin saarnaajaksi Einsiedelnin luostariin. Täällä hänellä oli tilaisuus oppia paremmin tuntemaan Rooman turmelus ja toimia uskonpuhdistajana, jonka vaikutus tuntuisi kaukana hänen kotimaansa Alppien ulkopuolella. Einsiedelnin huomattavimpia matkailukohteita oli neitsyt Marian kuva, jonka väitettiin saavan aikaan ihmeitä. Luostarin portin yläpuolella oli kirjoitus: Täällä voi saada täydellisen syntien anteeksiannon. Pyhiinvaeltajia saapui Marian pyhimyslippaan luo kaikkina vuodenaikoina. Mutta sen vihkimisen suureen vuosijuhlaan tuli suuria joukkoja Sveitsin kaikista osista, vieläpä Ranskasta ja Saksastakin. Tämän nähdessään Zwingli tuli hyvin murheelliseksi ja tilaisuutta hyväkseen käyttäen julisti vapautta evankeliumin kautta näille taikauskon orjille. »Älkää luulko», hän sanoi, »että Jumala on tässä temppelissä enemmän kuin luomakunnan muissa paikoissa. Missä maassa asunettekin, Jumala on teitä lähellä ja kuulee teitä. Voivatko hyödyttömät työt, pitkät pyhiinvaellusmatkat, uhrilahjat, kuvat ja neitsyt Marian tai pyhimysten avuksi huutaminen hankkia teille Jumalan suosion? Mitä hyödyttää monisanaisuus, jolla pitkitämme rukouksiamme? Mitä apua on kauniista kaavusta, keritystä päästä, pitkästä, poimutetusta puvusta tai kullalla kirjailluista tohveleista? Jumala katsoo sydämeen, ja sydämemme on kaukana hänestä.» »Kristus», hän sanoi, »joka kerran uhrattiin ristillä, on syntiuhri, joka on sovittanut uskovien synnit ikuisiksi ajoiksi.»136 {AO7 147.3}

Useille kuulijoille nämä mielipiteet olivat vastenmielisiä. He pettyivät katkerasti, kun kuulivat väitettävän, ettei heidän vaivalloisesta matkastaan ollut mitään hyötyä. Kristuksen kautta heille vapaasti tarjottua syntien anteeksiantoa he eivät voineet käsittää. He olivat tyytyväisiä vanhaan, Rooman osoittamaan taivaan tiehen. He halusivat välttää paremman

etsimiseen liittyvää vaivaa. Heille oli helpompaa uskoa pelastuksensa pappien ja paavin liuostaan kuin pyrkiä sydämen puhtauteen. {AO7 148.1}

Mutta oli toisia, jotka iloiten ottivat vastaan sanoman pelastuksesta Kristuksen kautta. Rooman määräämät uskonnolliset menot eivät olleet antaneet heille sielunrauhaa, ja he ottivat uskossa vastaan Vapahtajan veren sovituksen. He palasivat kotiinsa antaakseen vastaanottamansa kalliin valon loistaa muille. Totuus vietiin siten kylästä kylään ja kaupungista kaupunkiin. Neitsyt Marian lippaalle vaeltavien luku pieneni tuntuvasti. Uhrilahjat vähenivät ja samalla niistä otettu Zwinglin palkka. Mutta tämä tuotti hänelle vain iloa, kun hän näki hurmahenkisyyden ja taikauskon vallan olevan murtumassa. {AO7 148.2}

Kirkon viranomaiset olivat tietoisia Zwinglin työn laadusta, mutta eivät välittömästi puuttuneet asiaan. Koska he toivoivat saavansa hänet vielä tukemaan heidän pyrkimyksiään, he koettivat imartelun avulla voittaa hänet puolelleen, ja sillä aikaa totuus sai vallata sijaa ihmisten sydämessä. {AO7 149.1}

Zurichin tuomiokirkon saarnaajana

Zwinglin toiminta Einsiedelnissä oli valmistanut häntä työhön laajemmalla kentällä, jolle hän pian joutui. Oltuaan kolme vuotta Einsiedelnissä hän sai kutsun Zurichin tuomiokirkon saarnaajan virkaan. Zurich oli siihen aikaan Sveitsin liittovaltion tärkein kaupunki, ja siellä aikaansaatu vaikutus tuntui laajalla alueella. Kirkon toimihenkilöt, jotka olivat kutsuneet Zwinglin Zurichiin, halusivat kuitenkin välttää kaikkia uutuuksia ja tämän mukaisesti esittivät hänelle hänen velvollisuutensa. {AO7 149.2}

»Sinun tulee tehdä kaikki voitavasi», he sanoivat, »kerätessäsi tuomiokapitulin tuloja laiminlyömättä pienintäkään erää. Sinun tulee kehottaa uskovaisia sekä saarnaettä rippituolista maksamaan kaikki kymmenykset ja suorittamaan kaikki muutkin maksunsa sekä osoittamaan uhrilahjoillaan kiintymyksensä kirkkoon. Sinun täytyy koettaa lisätä niitä tuloja, joita meillä on sairaista, messuista ja yleensä kaikista kirkollisista toimituksista.» Selostajat jatkoivat: »Pastorin tehtäviin kuuluu myös sakramenttien hoito, saarnaaminen ja huolenpito laumasta. Mutta näissä asioissa voit käyttää sijaista, varsinkin saarnaamisessa. Sakramentteja sinun tulee jakaa ainoastaan huomattaville henkilöille ja vain silloin, kun he sitä pyytävät; sinä et saa niitä jakaa kaikille henkilöön katsomatta.»137 {AO7 149.3}

Zwingli kuunteli hiljaa näitä määräyksiä, ja kiitettyään siitä kunniasta, jota hänelle oli osoitettu kutsumalla hänet tähän tärkeään asemaan, hän alkoi selittää, miten hän aikoi toimia. »Kristuksen elämä», hän sanoi, »on ollut liian kauan kätkettynä kansalta. Aion saarnoissani esittää Matteuksen evankeliumin kokonaan — ammentaen yksinomaan Raamatun lähteistä, paljastaen sen syvyyksiä, verraten raamatunkohtia toisiinsa sekä anoen ymmärrystä palavan ja jatkuvan rukouksen avulla. Viran hoidossa on päämääränäni Jumalan kunnia, hänen ainoan Poikansa ylistys, ihmisten todellinen pelastus ja heidän

rakentumisensa oikeassa uskossa.»138 Vaikka muutamat papeista eivät hyväksyneet hänen suunnitelmaansa ja koettivat saada hänet hylkäämään sen, hän kuitenkin pysyi lujana. Hän selitti, ettei hän aikonut ottaa käyttöön mitään uutta menettelytapaa vaan sen vanhan tavan, jota kirkko noudatti varhaisempina, vähemmän turmeltuneina aikoina. {AO7 149.4}

Oli jo herännyt harrastus hänen opettamiinsa totuuksiin, ja suuri joukko kansaa kokoontui kuuntelemaan hänen saarnojaan. Useat, jotka kauan sitten olivat lakanneet käymästä jumalanpalveluksissa, tulivat hänen kuulijoikseen. Hän alkoi toimituksensa avaamalla evankeliumit ja lukemalla sekä selittämällä innoitettua kertomusta Kristuksen elämästä, opetuksista ja kuolemasta. Täällä, samoin kuin Einsiedelnissäkin, hän esitti Jumalan sanan ainoana erehtymättömänä auktoriteettina ja Kristuksen kuoleman ainoana täydellisenä uhrina. »Kristuksen luokse tahdon johtaa teidät», hän sanoi, »Kristus on totinen pelastuksen lähde.»139 Saarnaajan ympärille kokoontui kaikensäätyistä kansaa, valtiomiehistä ja oppineista käsityöläisiin ja talonpoikiin saakka. Hartaina he kuuntelivat hänen sanojaan. Hän ei ainoastaan esittänyt vapaan pelastuksen tarjousta vaan myös moitti pelottomasti sen ajan paheita ja vallalla olevaa turmelusta. Monet palasivat tuomiokirkosta ylistäen Jumalaa. »Tämä mies on totuuden saarnaaja», he sanoivat. »Hän on oleva meidän Mooseksemme ja johtava meidät ulos tästä Egyptin pimeydestä.»140 {AO7 150.1}

Mutta vaikka hänen toimintansa aluksi herätti suurta ihastusta, sitä ruvettiin jonkin ajan kuluttua vastustamaan. Munkit alkoivat estää hänen työtään ja tuomita hänen oppejaan. Useat ivasivat häntä julkisesti; toiset solvasivat ja uhkailivat. Mutta Zwingli kantoi kaiken kärsivällisesti sanoen: »Jos haluamme voittaa jumalattomia Jeesukselle Kristukselle, meidän täytyy sulkea silmämme monilta asioilta.»141 {AO7 151.1}

Tähän aikaan tuli uusi työmuoto edistämään uskonpuhdistusta. Eräs Baselissa asuva puhdistetun uskon ystävä, joka arveli, että kirjoja myymällä voitaisiin tehokkaasti levittää valoa, lähetti Zurichiin Luciannimisen miehen ja hänen mukanaan muutamia Lutherin kirjoituksia. »Koettele», hän kirjoitti Zwinglille, »onko tällä miehellä kylliksi varovaisuutta ja taitoa. Jos niitä on, anna hänen mennä kaupungista kaupunkiin, pitäjästä pitäjään, kylästä kylään, jopa talosta taloon ja levittää sveitsiläisten keskuuteen Lutherin kirjoja, varsinkin maallikoille kirjoitettua Herran rukouksen selitystä. Mitä enemmän ne tulevat tunnetuiksi, sitä enemmän niitä ostetaan.»142 Näin valo pääsi leviämään. {AO7 151.2}

Kun Jumala ryhtyy murtamaan tietämättömyyden ja taikauskon kahleita, saatana työskentelee mitä suurimmalla voimalla kietoakseen ihmiset pimeyteen ja sitoakseen heidän kahleensa entistäkin lujemmin. Kun eri maissa nousi miehiä esittämään kansalle anteeksiantoa ja vanhurskautusta Kristuksen veren kautta, Rooma alkoi uudella tarmolla harjoittaa kauppaansa kaikkialla kristikunnassa tarjoamalla anteeksiantoa rahasta. {AO7 152.1}

Jokaisella synnillä oli hinta, ja ihmiset saivat luvan tehdä rikoksia, jos kartuttivat riittävästi kirkon kassaa. Siten nuo kaksi liikettä edistyivät toinen tarjosi syntien

anteeksiantamusta rahasta, toinen Kristuksen kautta. Rooma salli synnin ja teki siitä itselleen tulonlähteen; uskonpuhdistajat tuomitsivat synnin ja kiinnittivät huomion Kristukseen synnin sovituksena ja synnistä vapauttajana. {AO7 152.2}

Anekauppa kärsii tappion

Saksassa oli aneiden myynti uskottu dominikaanimunkeille, ja myyntiä johti röyhkeä Tetzel. Sveitsissä tämä liiketoiminta annettiin fransiskaanimunkeille italialaisen munkin Samsonin valvonnan alla. Samson oli jo tehnyt kirkolle hyvän palveluksen hankkimalla Saksasta ja Sveitsistä harvinaisen suuria rahasummia paavin rahastoon. Nyt hän matkusteli kaikkialla Sveitsissä vetäen luokseen suuria kansanjoukkoja, riistäen köyhiltä talonpojilta heidän niukat ansionsa ja kiskoen suuria summia varakkailta kansanluokilta. Mutta uskonpuhdistuksen vaikutus alkoi jo tuntua siinä, että se pienensi aneiden myyntiä, vaikka ei voinutkaan sitä kokonaan lopettaa. Zwingli oli vielä Einsiedelnissä, kun Samson pian Sveitsiin tulonsa jälkeen saapui tavaroineen naapurikaupunkiin. Saatuaan tie don tästä uskonpuhdistaja matkusti heti vastustamaan häntä. He eivät tavanneet toisiaan, mut ta niin menestyksellisesti Zwingli paljasti munkin uskottelut, että tämän oli pakko lähteä muualle. {AO7 152.3}

Zurichissa Zwingli saarnasi innokkaasti anteeksiannon kaupustelijoita vastaan; ja kun Samson lähestyi kaupunkia, hän kohtasi neuvoston lähetin, joka ilmoitti, että hänen toivottiin kulkevan kaupungin ohi. Lopulta hän salajuonen avulla pääsi kaupunkiin, mutta hänet karkotettiin ennen kuin hän oli ennättänyt myydä ainoatakaan anetta, ja pian sen jälkeen hän lähti pois Sveitsistä. {AO7 152.4}

»Musta surma» edistää uskonpuhdistusta

Rutto eli »musta surma», joka raivosi Sveitsissä vuonna 1519, antoi voimakkaan sysäyksen uskonpuhdistukselle. Kun ihmiset joutuivat katsomaan tuota tuhoojaa silmästä silmään, useat tunsivat, kuinka turhia ja arvottomia heidän äskettäin ostamansa aneet olivat, ja he kaipasivat varmempaa perustusta uskolleen. Zwingli sai Zurichissä tartunnan ja tuli niin heikoksi, että kaikki toivo hänen paranemisestaan menetettiin. Levisipä laajalti jo sellainenkin huhu, että hän oli kuollut. Tänä koetuksen hetkenä hänen toivonsa ja rohkeutensa pysyi lujana. Hän katsoi uskossa Golgatan ristiin luottaen sillä tapahtuneen synnin sovituksen riittävyyteen. Tultuaan takaisin kuoleman porteilta hän saarnasi evankeliumia innokkaammin kuin koskaan ennen, ja hänen sanoillaan oli harvinaisen voimallinen vaikutus. Kansa otti iloiten vastaan rakastetun pastorinsa, joka annettiin heille takaisin haudan partaalta. He itse olivat tulleet sairaiden ja kuolevien luota ja ymmärsivät evankeliumin arvon paremmin kuin koskaan ennen. {AO7 152.5}

Zwingli oli saanut selvemmän käsityksen evankeliumin totuuksista ja oli entistä täydellisemmin kokenut sen uudistavaa voimaa itsessään. »Aadamissa», hän sanoi, »olemme kaikki kuolleet sekä uponneet turmelukseen ja kadotukseen.»143 »Kristus — on

ostanut meille ikuisen pelastuksen. Hänen kärsimyksensä on ikuisesti pätevä uhri ja aina voimallinen puhdistamaan; se tyydyttää ikuisesti jumalallisen oikeuden vaatimukset kaikkien niiden puolesta, jotka luottavat siihen lujalla ja horjumattomalla uskolla.» Samalla hän selvästi opetti, ettei ihmisillä ole oikeutta pysyä synnissä Kristuksen armon perusteella. »Missä hyvänsä uskotaan Jumalaan, siellä Jumala on; ja missä Jumala on, siellä on intoa, joka ajaa ja kannustaa hyviin töihin.»144 {AO7 153.1}

Ihmiset olivat niin kiinnostuneita Zwinglin saarnoista, ettei tuomiokirkkoon mahtunut se kansanpaljous, joka tuli häntä kuuntelemaan. Hän paljasti kuulijoilleen totuutta vähitellen, sen mukaan kuin he kykenivät sitä vastaanottamaan. Hän varoi esittämästä alussa sellaisia kohtia, jotka säikähdyttäisivät heitä ja synnyttäisivät ennakkoluuloja. Hänen työnsä tarkoituksena oli voittaa heidän sydämensä Kristukselle ja hänen opetuksilleen, tehdä heidät taipuisiksi hänen rakkautensa avulla ja neuvoa heitä seuraamaan hänen esimerkkiään; ja kun he omaksuisivat evankeliumin periaatteet, heidän taikauskoiset käsityksensä ja tapansa varmasti häviäisivät. {AO7 153.2}

Vastustusta

Uskonpuhdistus edistyi askel askelelta Zurichissä. Sen viholliset tulivat levottomiksi ja alkoivat tarmokkaasti vastustaa sitä. Vuotta aikaisemmin Wittenbergin munkki oli antanut kieltävän vastauksensa paaville ja keisarille Wormsissa, ja nyt kaikki näytti osoittavan, että paavin vaatimuksia vastustettiin samalla tavalla Zurichissä. Zwinglin kimppuun hyökättiin tuon tuostakin. Paavillisissa kantoneissa vietiin evankeliumin oppilaita aika ajoin roviolle. Mutta tämä ei ollut kylliksi. Harhaopin opettaja täytyi saada vaikenemaan. Tässä tarkoituksessa Konstanzin piispa lähetti kolme asiamiestä Zurichin neuvostoon ja syytti Zwingliä siitä, että hän oli opettanut kansaa rikkomaan kirkon lakeja ja saattanut siten yhteiskunnan rauhan ja hyvän järjestyksen vaaraan. Hän väitti, että kirkon arvovallan syrjäyttämisestä olisi seurauksena yleinen sekasorto. Zwingli vastasi, että hän oli neljä vuotta julistanut evankeliumia Zurichissä, »joka oli hiljaisempi ja rauhallisempi kuin mikään muu liittovaltion kaupunki». »Eikö silloin kristillisyys», hän sanoi, »ole yleisen turvallisuuden paras tae.»145 {AO7 153.3}

Asiamiehet kehottivat neuvoston jäseniä pysymään kirkossa ja selittivät, ettei sen ulkopuolella ole mitään pelastusta. Zwingli vastasi: »Älköön tämä syytös järkyttäkö teitä. Kirkon perustuksena on sama kallio, sama Kristus, joka antoi Pietarille hänen nimensä, koska tämä uskollisesti tunnusti hänet. Kaikkien kansojen keskuudessa Jumala ottaa vastaan ne, jotka kaikesta sydämestään uskovat Herraan Jeesukseen. Tässä on todellisuudessa se kirkko, jonka ulkopuolella ei kukaan voi pelastua.»146 Tämän kokouksen vaikutuksesta yksi piispan asiamiehistä otti vastaan puhdistetun uskon. {AO7 154.1}

Neuvosto kieltäytyi ryhtymästä toimenpiteisiin Zwingliä vastaan, ja Rooma valmistautui uuteen hyökkäykseen. Kun uskonpuhdistajalle ilmoitettiin hänen vihollistensa hankkeista, hän huudahti: »Tulkoot! Minä pelkään heitä yhtä vähän kuin ulkoneva kallio pelkää sen

juurella pauhaavia aaltoja.»147 Pappien puuhat vain edistivät sitä asiaa, jota ne koettivat ehkäistä. Totuus levisi edelleen. Saksassa sen kannattajat, jotka olivat masentuneita Lutherin katoamisen johdosta, saivat uutta rohkeutta kuullessaan evankeliumin menestyvän Sveitsissä. {AO7 154.2}

Kun uskonpuhdistus vahvistui Zurichissä, sen hedelmät tulivat yhä selvemmin näkyviin siinä, että se ehkäisi paheita sekä edisti järjestystä ja sopusointua. »Rauhalla on asuntonsa meidän kaupungissamme», Zwingli kirjoitti. »Täällä ei ole eripuraisuutta, ei teeskentelyä, ei kateutta, ei riitaa Mistä muualta voi sellainen yksimielisyys tulla kuin Herralta ja meidän opistamme, joka täyttää meidät rauhan ja rakkauden hedelmillä?»148 {AO7 154.3}

Väittely uskonasioista Badenissa

Uskonpuhdistuksen saavuttamat voitot kiihottivat katolilaisia yhä päättäväisempiin ponnistuksiin sen kukistamiseksi. Kun he näkivät, miten vähän vainolla oli saatu aikaan pyrittäessä ehkäisemään Lutherin työtä Saksassa, he päättivät vastustaa tuota liikettä sen omilla aseilla. He halusivat väitellä Zwinglin kanssa, ja kun asian järjestäminen oli heidän vallassaan, he päättivät varmistaa voittonsa valitsemalla oman etunsa mukaisesti sekä väittelypaikan että väittelytuloksesta päättävät tuomarit. Jos he saisivat Zwinglin valtaansa, he kyllä pitäisivät huolen siitä, ettei hän pääsisi pakoon. Kun johtaja saataisiin vaikenemaan, voisi liikkeen nopeasti lopettaa. Tämän aikeensa he kuitenkin huolellisesti salasivat. {AO7 154.4}

Väittely oli määrätty pidettäväksi Badenissa, mutta Zwingli ei ollut saapuvilla. Zurichin neuvosto, joka muisti paavillisissa kantoneissa evankeliumin tunnustajia varten sytytetyt polttoroviot, epäili paavin asiamiesten aikeita ja kielsi pastoriaan panemasta itseään alttiiksi tällaiselle vaaralle. Hän oli valmis kohtaamaan Zurichissä kaikki väittelijät, jotka Rooma tahtoi lähettää; mutta jos hän menisi Badeniin, jossa äskettäin oli vuodatettu totuutta puolustaneiden marttyyrien verta, se olisi varmaan kuolemaan menemistä. Uskonpuhdistajien edustajiksi valittiin Oekolampadius ja Haller, kun taas kuuluisa tohtori Eck oli monien oppineiden tohtorien ja prelaattien avustamana Rooman esitaistelija. {AO7 154.5}

Vaikka Zwingli ei ollut kokouksessa, hänen vaikutuksensa kuitenkin tuntui. Paavin kannattajat valitsivat kaikki sihteerit, ja kuolemanrangaistuksen uhalla kaikkia muita kiellettiin tekemästä muistiinpanoja. Tästä huolimatta Zwingli sai joka päivä tarkan tiedon kaikesta, mitä Badenissa puhuttiin. Eräs ylioppilas, joka oli läsnä väittelyssä, kirjoitti joka ilta kertomuksen sinä päivänä esitetyistä todisteista. Kaksi muuta ylioppilasta vei nämä kirjoitukset Oekolampadiuksen jokapäiväisten kirjeiden mukana Zwinglille Zurichiin. Uskonpuhdistaja vastasi antaen neuvoja ja ehdotuksia. Hän kirjoitti kirjeensä yöllä, ja ylioppilaat veivät ne Badeniin aamulla. Välttääkseen kaupungin portilla olevan vartijan epäilyn nämä lähetit kantoivat päänsä päällä siipikarjakoria ja pääsivät siten esteettömästi ohi. {AO7 155.1}

Tällä tavalla Zwingli johti taistelua viekkaita vihollisiaan vastaan. »Zwingli on», sanoi Myconius, »mietiskelemällä, öitä valvomalla ja lähettämällä ohjeita Badeniin tehnyt enemmän työtä kuin olisi tehnyt, jos olisi henkilökohtaisesti keskustellut vihollistensa kanssa.»149 {AO7 155.2}

Katolilaiset olivat odottamansa voiton huumaamina tulleet Badeniin mitä komeimmissa, kimaltelevin jalokivin koristetuissa puvuissa. He elivät ylellisesti. Heidän pöytänsä olivat katetut mitä kalleimmilla herkuilla ja parhaimmilla viineillä. Hilpeys ja huvittelu kevensivät heidän papillisten velvollisuuksiensa taakkaa. Huomattavana vastakohtana heille esiintyivät uskonpuhdistajat, joita kansa piti vain vähän kerjäläisiä parempina ja joiden yksinkertainen ruoka pidätti heitä vain lyhyen ajan pöydässä. Oekolampadiuksen isäntä, joka käytti tilaisuutta hyväkseen ja piti häntä silmällä hänen huoneessaan, näki hänen aina lukevan tai rukoilevan ja suuresti ihmetellen kertoi, että kerettiläinen oli ainakin »hyvin hurskas». {AO7 155.3}

Kokouksessa »Eck nousi ylväästi puhujalavalle, joka oli kauniisti koristettu, kun taas vaatimattoman yksinkertaisesti pukeutuneen Oekolampadiuksen oli istuuduttava vastustajaansa vastapäätä olevalle alkeelliselle tuolille».150 Eckin jylisevä ääni ja rajaton itseluottamus eivät koskaan pettäneet. Häntä innosti toivo saada kultaa ja mainetta, sillä uskon puolustajan tuli saada runsas palkkio. Kun todisteita puuttui, hän turvautui solvauksiin, saattoipa vannoakin. {AO7 156.1}

Oekolampadius, joka oli häveliäs ja vailla itseluottamusta, oli koettanut välttää taistelua ja ryhtyi juhlallisesti selittämään: »Minä en tunnusta mitään muuta arvosteluperustetta kuin Jumalan sanan.» Vaikka hän käyttäytyi sävyisästi ja kohteliaasti, hän samalla osoittautui taitavaksi ja pelottomaksi. Kun katolilaiset tapansa mukaan vetosivat kirkon arvovaltaan ja vakiintuneisiin tapoihin, uskonpuhdistaja piti järkähtämättömästi kiinni Raamatusta. »Vakiintuneella tavalla», hän sanoi, »ei ole mitään voimaa meidän Sveitsissämme, ellei se ole yhtäpitävä perustuslain kanssa; ja uskonasioissa on Raamattu meidän perustuslakimme.»151 {AO7 156.2}

Se jyrkkä ero, joka oli näiden kahden väittelijän välillä, ei jää nyt huomaamatta. Uskonpuhdistajan rauhallinen, selvä todistelu sävyisästi ja vaatimattomasti esitettynä miellytti kuulijoita, kun taas Eckin kerskailevat ja suurella paatoksella esitetyt väitteet tympäisivät heitä. {AO7 156.3}

Väittelyä kesti kahdeksantoista päivää. Sen päättyessä paavin kannattajat väittivät, että he olivat selvästi voittaneet. Useimmat valtuutetuista asettuivat Rooman puolelle, ja kokous julisti uskonpuhdistajat voitetuiksi sekä selitti, että heidät ja heidän johtajansa oli erotettu kirkosta. Mutta kokouksen hedelmät näyttivät, kumpi puoli selvisi paremmin. Väittely antoi voimakkaan sysäyksen uskonpuhdistukselle, ja pian sen jälkeen tärkeät kaupungit Bern ja Basel ilmoittivat olevansa uskonpuhdistuksen kannattajia. {AO7 156.4}

Luku 10—Uskonpuhdistus etenee Saksassa

Lutherin salaperäinen katoaminen herätti hämmästystä kaikkialla Saksassa. Häntä kyseltiin kaikkialla. Mitä kummallisimpia huhuja oli liikkeellä, ja monet luulivat, että hänet oli murhattu. Vallitsi suuri suru, ei ainoastaan hänen julkisten ystäviensä piirissä vaan tuhansien sellaistenkin keskuudessa, jotka eivät olleet julkisesti asettuneet uskonpuhdistuksen puolelle. Monet sitoutuivat juhlallisella valalla kostamaan hänen kuolemansa. {AO7 157.1}

Kansa kaipaa Lutheria

Katoliset johtajat näkivät kauhukseen, miten suureksi vastenmielisyys heitä kohtaan oli kasvanut. Vaikka he alussa iloitsivat Lutherin oletetusta kuolemasta, he halusivat pian kätkeytyä kansan vihalta. Hänen vihollisilleen eivät hänen rohkeimmatkaan tekonsa heidän keskellään olleet tuottaneet niin paljon harmia kuin hänen katoamisensa. Ne, jotka vihassaan olivat yrittäneet toimittaa rohkean uskonpuhdistajan pois elävien joukosta, joutuivat pelon valtaan, kun hänestä oli tullut avuton vanki. »Meidän ainoa pelastuksemme on siinä», eräs heistä sanoi, »että sytytämme soihdut ja etsimme Lutheria yli koko maailman antaaksemme hänet takaisin sille kansalle, joka häntä vaatii.»152 Keisarin käsky näytti raukeavan voimattomana. Paavin lähettiläät valtasi suuttumus, kun he näkivät, että siihen kiinnitettiin paljon vähemmän huomiota kuin Lutherin kohtaloon. {AO7 157.2}

Tieto siitä, että Luther oli turvassa, joskin vankina, tyynnytti kansan pelon, samalla kun se yhä lisäsi intoa hänen hyväkseen. Hänen kirjoituksiaan luettiin innokkaammin kuin koskaan ennen. Lisääntyvin joukoin ihmiset ryhtyivät tukemaan sellaisen sankarillisen miehen asiaa, joka niin pelottavissa olosuhteissa oli puolustanut Jumalan sanaa. Uskonpuhdistuksen voima kasvoi jatkuvasti. Lutherin kylvämä siemen nousi kaikkialla oraalle. Hänen poissaolonsa teki uskonpuhdistustyössä sen, mitä läsnäolo ei olisi voinut tehdä. Toiset tässä työssä olevat tunsivat suurempaa edesvastuuta, kun heidän suuri johtajansa oli otettu pois. Uusin innoin ja luottavaisesti he riensivät tekemään kaiken voitavansa, ettei niin oivallisesti aloitettu työ jäisi kesken. {AO7 157.3}

Hurmahenget vahingoittavat uskonpuhdistusta

Mutta saatana ei ollut joutilaana. Hän yritti nyt samaa, kuin hän on yrittänyt jokaisessa uskonpuhdistusliikkeessä pettää ja turmella kansaa houkuttelemalla sitä hyväksymään väärän liikkeen oikean uskonpuhdistuksen tilalle. Samoin kuin kristillisessä seurakunnassa ensimmäisellä vuosisadalla esiintyi vääriä kristuksia, vääriä profeettoja nousi kuudennellatoista vuosisadallakin. {AO7 158.1}

Jotkut miehet, joihin uskonnollisessa maailmassa esiintynyt kiihtymys oli syvästi vaikuttanut, kuvittelivat saaneensa taivaasta erikoisia ilmoituksia ja väittivät Jumalan lähettäneen heidät viemään päätökseen sen uskonpuhdistuksen, jonka he sanoivat Lutherin

toiminnan kautta päässeen vasta vähäiseen alkuun. Todellisuudessa he turmelivat hänen suorittamaansa työtä. He hylkäsivät uskonpuhdistuksen todellisen perustuksen, sen suuren periaatteen, että Jumalan sana on uskon ja elämän ainoa ja riittävä ohje; ja tämän pettämättömän ohjeen tilalle he asettivat omien tunteittensa ja vaikutelmiensa määräämän muuttuvaisen ja epäluotettavan ohjeen. Kun erehdyksen ja valheen suuri paljastaja tällä tavalla syrjäytettiin, avattiin tie saatanalle ihmisten mielen hallitsemiseen parhaaksi katsomallaan tavalla. {AO7 158.2}

Yksi näistä profeetoista väitti enkeli Gabrielin opettaneen häntä. Eräs häneen liittynyt ylioppilas jätti opiskelunsa väittäen, että Jumala itse oli tehnyt hänet kykeneväksi selittämään hänen sanaansa. Henkilöt, jotka olivat luonnos taan taipuvaisia kiihkomielisyy teen, liittyivät heihin. Näiden haaveilijain toiminta sai aikaan paljon hälyä. Lutherin saarnat olivat herättäneet kansan kaikkialla tajuamaan uskonpuhdistuksen välttämättömyyden, ja nyt näiden uusien profeettain uskottelut johtivat muutamia rehellisiä henkilöitä harhaan. {AO7 158.3}

Liikkeen johtajat matkustivat Wittenbergiin ja esittivät vetoomuksensa Melanchthonille ja hänen työtovereilleen. He sanoivat: »Jumala on lähettänyt meidät opettamaan kansaa. Me olemme läheisesti seurustelleet Kristuksen kanssa, me tunnemme tulevia asioita, toisin sanoen: me olemme apostoleja ja profeettoja ja vetoamme tohtori Lutheriin.»153 {AO7 158.4}

Uskonpuhdistajat olivat hämmästyneitä ja neuvottomia. Tämä oli ainesta, jollaista he eivät koskaan ennen olleet tavanneet, eivätkä he tienneet, miten oli meneteltävä. Melanchthon sanoi: »Näissä miehissä on erikoinen henki; mutta mikä henki? Meidän on varottava sammuttamasta Jumalan Henkeä, ja toisaalta on katsottava, ettei saatanan henki pääse johtamaan meitä harhaan.»154 {AO7 158.5}

Tämän uuden opin hedelmät näkyivät pian. Ihmiset tulivat välinpitämättömiksi Raamatun suhteen tai hylkäsivät sen kokonaan. Koulut joutuivat epäjärjestykseen. Ylioppilaat halveksivat kaikkia rajoituksia, jättivät opintonsa ja poistuivat yliopistosta. Ne henkilöt, jotka luulivat kykenevänsä elvyttämään ja ohjaamaan uskonpuhdistustyötä, pystyivät vain saattamaan sen häviön partaalle. Katolilaiset voittivat takaisin itseluottamuksensa ja huudahtivat voitonriemuisina: »Vielä yksi ponnistus, ja silloin kaikki on meidän.»155 {AO7 158.6}

Luther huolestuu hurmahenkien takia

Kun Luther Wartburgissa kuuli, mitä oli tapahtunut, hän sanoi syvästi huolestuneena: »Minä olen kaiken aikaa odottanut, että saatana lähettää meille tämän vitsauksen.»156 Hän ymmärsi noiden valheprofeettojen todellisen luonteen ja näki totuuden asiaa uhkaavan vaaran. Paavin ja keisarin vastustus ei ollut tuottanut hänelle niin paljon huolta ja tuskaa kuin hänellä nyt oli. Uskonpuhdistuksen pahimmat viholliset olivat nousseet sen ystäviksi

tunnustautuvien joukosta. Niitä totuuksia, jotka olivat antaneet hänelle niin paljon iloa ja lohdutusta, käytettiin herättämään riitaa ja synnyttämään hämmennystä seurakunnassa. {AO7 159.1}

Jumalan Henki oli johtanut Lutheria uudistustyössä, ja hänet oli viety pitemmälle kuin hän itse oli aikonut mennä. Hän ei ollut pyrkinyt sellaisiin kannanottoihin, joita hän joutui esittämään, eikä tekemään niin perinpohjaisia muutoksia kuin tapahtui. Hän oli ollut vain välikappale Kaikkivaltiaan kädessä. Kuitenkin hän oli usein ollut levoton työnsä seurauksista. Kerran hän oli sanonut: »Jos minä tietäisin oppini vahingoittavan jotakuta ihmistä, yhtä ainoaa ihmistä, kuinka alhaista ja tuntematonta hyvänsä mutta sitä se ei voi tehdä, sillä se on itse evankeliumi minä tahtoisin kymmenen kertaa mieluummin kuolla kuin olla peruuttamatta sitä.»157 {AO7 159.2}

Nyt itse Wittenberg, uskonpuhdistuksen keskus, oli nopeasti joutumassa hurmahenkisyyden ja laittomuuden valtaan. Tämä kauhea tila ei johtunut Lutherin opetuksista, mutta kaikkialla Saksassa hänen vihollisensa panivat sen hänen syykseen. Toisinaan hän kysyi syvässä sieluntuskassa, »voisiko suuri uskonpuhdistustyö päättyä sellaisella tavalla».158 Hän taisteli Jumalan kanssa rukouksessa ja sai jälleen sydämeensä rauhan. »Työ ei ole minun vaan sinun», hän sanoi, »ethän salli taikauskon tai hurmahenkisyyden sitä turmella.» Mutta ajatus pysyä kauemmin syrjässä taistelusta niin ratkaisevana aikana kävi sietämättömäksi. Hän päätti palata Wittenbergiin. {AO7 159.3}

Viivyttelemättä hän lähti vaaralliselle matkalleen. Hänet oli julistettu valtionkiroukseen. Hänen vihamiehillään oli vapaus ottaa hänet hengiltä. Ystäviä oli kielletty auttamasta häntä ja ottamasta häntä suojiinsa. Valtakunnan hallitus oli päättänyt ryhtyä mitä ankarimpiin toimenpiteisiin hänen kannattajiaan vastaan. Mutta hän näki, että evankeliumin asia oli vaarassa, ja Herran nimessä hän lähti rohkeasti taistelemaan totuuden puolesta. {AO7 160.1}

Vaaliruhtinaalle kirjoittamassaan kirjeessä, jossa hän ilmoitti aikovansa lähteä Wartburgista, Luther sanoi: »Tietäköön Teidän Ylhäisyytenne, että minä menen Wittenbergiin paljon korkeamman suojassa kuin hallitsijain ja vaaliruhtinaiden. En aio pyytää Teidän Ylhäisyytenne apua, ja sen sijaan että kaipaisin Teidän suojelustanne, minä pikemmin voisin suojella Teitä. Jos tietäisin, että Teidän Ylhäisyytenne voisi tai tahtoisi suojella minua, en haluaisi ollenkaan mennä Wittenbergiin. Tätä asiaa ei miekka voi edistää. Jumalan täytyy yksinään tehdä kaikki ilman ihmisen apua tai myötävaikutusta. Se, jolla on suurin usko, voi parhaiten suojella.»159 {AO7 160.2}

Toisessa kirjeessä, jonka Luther kirjoitti matkalla ollessaan, hän lisäsi: »Minä olen valmis ottamaan vastaan Teidän Ylhäisyytenne epäsuosion ja koko maailman vihan. Eivätkö wittenbergiläiset ole minun lampaitani? Eikö Jumala ole uskonut heitä minulle? Eikö minun heidän paimenenaan tule panna itseäni kuolemalle alttiiksi heidän tähtensä, jos niin

tarvitaan. Lisäksi minä pelkään, että Saksassa syttyy suuri kapina, jolla Jumala rankaisee meidän kansaamme.»160 {AO7 160.3}

Luther saarnaa hurmahenkiä vastaan

Luther ryhtyi työhönsä suuresti varoen ja nöyrästi mutta kuitenkin päättävästi ja lujin ottein. »Sanalla meidän pitää kukistaa ja hävittää se, mikä on rakennettu väkivallalla», hän sanoi. »Minä en tahdo käyttää pakkoa taikauskoisia enkä uskottomia vastaan. — Ketään ei tule pakottaa. Vapaus kuuluu uskon perusolemukseen.»161 {AO7 160.4}

Pian tiedettiin kaikkialla Wittenbergissä, että Luther oli tullut takaisin ja että hänen oli määrä saarnata. Kansaa tuli joka taholta, niin että kaikki eivät mahtuneet kirkkoon. Noustuaan saarnatuoliin hän opetti, kehotti ja nuhteli viisaasti ja sävyisästi. Puhuessaan muutamien väkivaltaisista toimenpiteistä messunpoistamisasiassa hän sanoi: {AO7 160.5}

»Messu on paha asia; Jumala on sitä vastaan. Se pitäisi poistaa; ja minä toivoisin, että kaikkialla maailmassa sen tilalle asetettaisisiin evankeliumin ateria. Mutta älköön ketään temmattako siitä pois väkivaltaisesti. Meidän on jätettävä asia Jumalan käsiin. Hänen sanansa täytyy toimia eikä meidän. Minkä tähden niin, te kysytte. Sen tähden, että ihmisten sydän ei ole minun kädessäni niin kuin savi valajan kädessä. Meillä on oikeus puhua, mutta meillä ei ole oikeutta panna sanaa täytäntöön. Saarnatkaamme; loppu kuuluu Jumalalle. Jos minä käyttäisin pakkoa, mitä saisin sillä aikaan? Teeskentelyä, muodollisuutta, matkimista, ihmistapoja, ulkokultaisuutta. — Mutta ei olisi vilpittömyyttä, ei uskoa eikä rakkautta. Mistä taas nämä kolme puuttuvat, sieltä puuttuu kaikki, enkä minä antaisi päärynän kantaakaan sellaisesta tuloksesta. Jumala saa sanallaan enemmän aikaan kuin te ja minä ja koko maailma yhteisvoimin. Jumala valtaa sydämen; ja kun sydän on saatu, on kaikki voitettu. {AO7 160.6}

»Minä tahdon saarnata, keskustella ja kirjoittaa; mutta en tahdo pakottaa ketään, sillä usko on vapaaehtoinen asia. Katsokaa, miten minä olen menetellyt. Minä nousin vastustamaan paavia, aneita ja paavin kannattajia, mutta ilman väkivaltaa ja metelöimistä. Minä esitin Jumalan sanaa, minä saarnasin ja kirjoitin muuta en tehnyt. Mutta minun nukkuessani — sana, jota olin julistanut, tuotti paavin vallalle sellaisen tappion, ettei mikään ruhtinas tai keisari ole tehnyt sille niin suurta vahinkoa. Kuitenkaan minä en tehnyt mitään; sana teki yksinään kaiken. Jos minä olisin turvautunut asevoimaan, kenties koko Saksa olisi joutunut kokemaan verenvuodatuksen kauhuja. Mutta mihin tulokseen se olisi johtanut? Sekä sielun että ruumiin turmioon ja tuhoon. Sen tähden minä pysyin rauhassa ja jätin sanan yksinään kulkemaan yli koko maailman.»162 {AO7 162.1}

Yhden viikon aikana Luther saarnasi joka päivä hartaille kuulijajoukoille. Jumalan sana mursi kiihkomielisyyden lumouksen. Evankeliumin voima toi harhaan joutuneen kansan takaisin totuuden tielle. {AO7 162.2}

Luther ei halunnut kohdata niitä intoilijoita, joiden toiminta oli saanut aikaan niin paljon pahaa. Hän tiesi heidän olevan arvostelukyvyttömiä, intohimojensa vallassa olevia henkilöitä, jotka väittäessään olevansa taivaan erikoisesti valistamia eivät sietäisi vähintäkään vastustusta eivätkä edes ystävällisintä nuhdetta tai neuvoa. Luullen omistavansa korkeimman arvovallan he vaativat jokaista empimättä hyväksymään heidän käsityksensä. Mutta kun he pyysivät saada keskustella hänen kanssaan, hän suostui kohtaamaan heidät; ja niin menestyksellisesti hän paljasti heidän kantansa petollisuuden, että pettäjät heti paikalla lähtivät pois Wittenbergistä. {AO7 162.3}

Uusi hurmahenkisyyden aalto

Hurmahenkisyys oli ehkäisty vähäksi aikaa, mutta muutamia vuosia myöhemmin se puhkesi rajumpana ja pelottavammin seurauksin. Tämän liikkeen johtajista Luther sanoi: »Pyhä Raamattu oli heille vain kuollut kirjain, ja he kaikki alkoivat kirkua: Henki! Henki! Mutta minä en missään tapauksessa seuraa heitä sinne, mihin henki heidät johtaa. Varjelkoon laupias Jumala minua sellaisesta kirkosta, jossa on pelkkiä pyhimyksiä. Minä haluan olla nöyrien, heikkojen ja sairaiden joukossa, ihmisten, jotka tietävät ja tuntevat syntinsä sekä sydämensä pohjasta huokaavat ja huutavat jatkuvasti Jumalan puoleen saadakseen häneltä lohtua ja apua.»163 {AO7 162.4}

Tuomas Munzerillä, intoilijoista toimeliaimmalla, oli hyvät luonnonlahjat, jotka oikein käytettyinä olisivat auttaneet häntä tekemään hyvää, mutta hän ei ollut oppinut tosi uskonnon peruskäsitteitä. »Hänet oli vallannut halu uudistaa maailma, mutta hän unohti, niin kuin kaikki muutkin haaveilijat, että uudistuksen tulee alkaa uudistajasta itsestään.»164 Hän tavoitteli hyvää asemaa ja vaikutusvaltaa eikä tahtonut olla kenestäkään jäljessä, ei Lutheristakaan. Hän selitti, että uskonpuhdistajat perustivat vain toisen paavikunnan asettaessaan paavin arvovallan tilalle Raamatun arvovallan. Hän väitti Jumalan antaneen hänen tehtäväkseen oikean uskonpuhdistuksen toimeenpanemisen. »Kellä on tämä henki», Munzer sanoi, »hänellä on oikea usko, vaikka hän ei näkisi Raamattua koko elämänsä aikana.»165 {AO7 162.5}

Nämä hurmahenkiset opettajat antautuivat hetkellisten vaikutusten johdettaviksi ja pitivät jokaista ajatusta ja mielijohdetta Jumalan äänenä. Tämä vei heidät äärimmäisyyksiin. Jotkut polttivat Raamattunsa huudahtaen: »Kirjain kuollettaa, mutta Henki tekee eläväksi.» Munzerin opetus vetosi ihmisissä olevaan ihmeellisten asiain kaipuuseen, samalla kun se imarteli ihmisen ylpeyttä korottamalla ihmisajatukset Jumalan sanan yläpuolelle. Tuhannet ottivat vastaan hänen oppinsa. Pian hän hylkäsi kaiken järjestyksen julkisessa jumalanpalveluksessa ja selitti, että ruhtinaita toteltaessa koetettiin palvella sekä Jumalaa että Belialia. {AO7 163.1}

Kansa, joka jo oli alkanut vapautua paavikunnan ikeestä, tuli kärsimättömäksi myös maallisen esivallan asettamien rajoitusten tähden. Munzerin kumoukselliset opit, joiden hän väitti olevan jumalallista alkuperää, johtivat ihmisiä riistäytymään irti kaikesta valvonnasta

ja päästämään ennakkoluulonsa ja intohimonsa valloilleen. Seurauksena olivat mitä pelottavimmat kapinaja taistelunäytelmät; veri kasteli Saksan taistelukentät. {AO7 163.2}

Se sieluntuska, jota Luther jo paljon aikaisemmin oli kokenut Erfurtissa, painoi häntä nyt kaksinkertaisella voimalla, kun hän näki, että hurmahenkisyyden seuraukset luettiin uskonpuhdistuksen syyksi. Paavia kannattavat ruhtinaat selittivät kapinan Lutherin oppien luonnolliseksi hedelmäksi, ja monet uskoivat tämän väitteen. Vaikka tämä syytös oli täysin aiheeton, se tuotti uskonpuhdistajalle suurta tuskaa. Kun totuuden asiaa häväistiin siten, että se asetettiin samaan luokkaan halpamaisimman hurmahenkisyyden kanssa, se näytti olevan enemmän kuin hän voi kestää. Toisaalta kapinan johtajat vihasivat Lutheria, koska hän ei ainoastaan ollut vastustanut heidän oppejaan ja heidän väitettään jumalallisen innoituksen omistamisesta vaan lisäksi julistanut heidät yhteiskuntaa vastustaviksi kapinoitsijoiksi. Kostaakseen hänelle he julistivat hänet halveksittavaksi teeskentelijäksi. Hän näytti joutuneen sekä ruhtinaiden että kansan epäsuosioon. {AO7 163.3}

Katolilaiset riemuitsivat odottaessaan uskonpuhdistuksen pian luhistuvan, ja he moittivat Lutheria niistäkin erehdyksistä, joita hän mitä vakavimmin oli koettanut korjata. Kiihkoilijain puolueen, joka valheellisesti väitti saaneensa osakseen aivan väärää kohtelua, onnistui herättää myötätuntoa suuressa osassa kansaa, ja heitä ruvettiin pitämään marttyyreina, kuten usein tapahtuu vääryyden puolustajille. Siten niitä, jotka kaikin voimin vastustivat uskonpuhdistusta, säälittiin ja ylistettiin sorron ja julmuuden uhreina. Tämä oli saatanan työtä. Siihen yllytti sama kapinahenki, joka ensin ilmeni taivaassa. {AO7 163.4}

Saatana koettaa aina pettää ihmisiä ja johtaa heitä nimittämään syntiä vanhurskaudeksi ja vanhurskautta synniksi. Miten hyvin hän onkaan menestynyt työssään! Kuinka usein Jumalan uskolliset palvelijat saavatkaan osakseen moitetta ja syytöksiä sen tähden, että he pelottomasti puolustavat totuutta. Ihmisiä, jotka ovat vain saatanan välikappaleita, ylistetään ja imarrellaan, vieläpä pidetään marttyyreinakin, samalla kun niitä, joita tulisi kunnioittaa ja tukea, hyljeksitään ja epäillään. {AO7 164.1}

Tekopyhyys pettää ihmisiä vie164 läkin. Sen eri muodoissa ilmenee sama henki kuin Lutherinkin päivinä: se kääntää ihmisten mielen pois Raamatusta ja johtaa heidät seuraamaan omia tunteitaan ja mielijohteitaan ennemmin kuin olemaan kuuliaisia Jumalan laille. Tämä on saatanan menestyksellisimpiä suunnitelmia puhtauden ja totuuden saattamiseksi huonoon huutoon. {AO7 164.2}

Luther puolusti pelottomasti evankeliumiaan eri suunnilta tulevia hyökkäyksiä vastaan. Jumalan sana osoittautui voimakkaaksi aseeksi jokaisessa taistelussa. Tällä sanalla hän taisteli paavin anastamaa arvovaltaa ja skolastikkojen järkeisopillista filosofiaa vastaan samalla kun hän pysyi kallionlujana sitä hurmahenkisyyttä vastaan, joka yritti liittyä uskonpuhdistukseen. {AO7 164.3}

Jokainen näistä vastustajista syrjäytti omalla tavallaan Raamatun ja korotti inhimillisen viisauden uskonnollisen totuuden ja tiedon lähteeksi. Järkeisoppi jumaloi järkeä ja tekee siitä uskonnon koettimen. Katolilaisuus, joka väittää, että hänen ylhäisyydellään paavilla on katkeamattomassa jonossa apostoleilta periytynyt ja kautta aikojen muuttumattomana säilynyt innoitus, antaa otollisen tilaisuuden kätkeä kaikenlaista hillittömyyttä ja turmelusta apostolisen valtakirjan pyhyyden alle. Se innoitus, jonka Munzer ja hänen kumppaninsa väittivät omistavansa, ei ollut alkuisin korkeammasta lähteestä kuin mielikuvituksen houreista, ja sen vaikutus oli tuhoisa kaikelle arvovallalle, sekä jumalalliselle että inhimilliselle. Oikea kristillisyys tunnustaa Jumalan sanan innoitetun totuuden suureksi aarteistoksi ja kaiken innoituksen koetinkiveksi. {AO7 165.1}

Lutherin raamatunkäännös edistää uskonpuhdistusta

Palattuaan Wartburgista Luther sai valmiiksi Uuden testamentin käännöksen, ja pian sen jälkeen evankeliumi annettiin Saksan kansalle sen omalla kielellä. Tämän käännöksen ottivat kaikki totuutta rakastavat suuresti iloiten vastaan. Mutta ne, jotka pitivät perimätietoa ja ihmisten käskyjä parempina, hylkäsivät sen halveksien. {AO7 165.2}

Papit tulivat levottomiksi ajatellessaan, että oppimaton kansa kykenisi nyt keskustelemaan heidän kanssaan Jumalan sanan opetuksista ja että heidän oma tietämättömyytensä paljastuisi. Heidän lihallisen todistelunsa aseet olivat voimattomia Hengen miekkaa vastaan. Rooma koetti arvovaltansa kaikella voimalla estää Raamatun levittämisen. Mutta käskyt, pannajulistukset ja kidutukset olivat tehottomia. Mitä enemmän Raamattua moitittiin ja vastustettiin, sitä innokkaammin kansa halusi tietää, mitä se todella opetti. Kaikki lukutaitoiset halusivat itse tutkia Jumalan sanaa. He kuljettivat sitä mukanaan ja lukivat sitä yhä uudelleen eivätkä olleet tyytyväisiä, ennen kuin oppivat suuria osia siitä ulkoa. Kun Luther näki, miten suosiollisesti Uusi testamentti otettiin vastaan, hän alkoi välittömästi kääntää Vanhaa testamenttia ja julkaisi sen osina aina sitä mukaa kuin käännös valmistui. {AO7 166.1}

Lutherin kirjoitukset toivotettiin tervetulleiksi sekä kaupunkeihin että maaseudulle. »Mitä Luther ystävineen julkaisi, sitä toiset levittivät. Munkit, jotka vakuuttuivat luostarivelvoitusten laittomuudesta ja halusivat vaihtaa toimettoman elämänsä toimeliaaseen mutta eivät liian tietämättöminä voineet itse saarnata Jumalan sanaa, kiertelivät maaseudulla, kävivät kylissä ja taloissa myymässä Lutherin ja hänen ystäviensä kirjoja. Pian näitä rohkeita kirjallisuuden levittäjiä oli kaikkialla Saksassa.»166 {AO7 166.2}

Rikkaat ja köyhät, oppineet ja oppimattomat tutkistelivat näitä kirjoituksia syvästi kiinnostuneina. Iltaisin kyläkoulujen opettajat lukivat niitä ääneen pienille ryhmille, jotka olivat kokoontuneet takkavalkean ympärille. Joka tilaisuudessa muutamat henkilöt tulivat vakuuttuneiksi totuudesta, ottivat sanan iloiten vastaan ja kertoivat vuorostaan hyvän sanoman muille. {AO7 166.3}

Tällöin toteutuivat Raamatun sanat: »Kun sinun sanasi avautuvat, niin ne valaisevat ja antavat yksinkertaiselle ymmärrystä» (Ps. 119: 130). Raamatun lukeminen sai aikaan suuren muutoksen useiden sydämessä ja ajatuksissa. Paavin hallitus oli asettanut alamaisilleen rautaikeen, joka piti heitä tietämättömyydessä ja alennustilassa. Muotojen taikauskoisessa noudattamisessa oli oltu tarkkoja, mutta kaikessa jumalanpalveluksessa oli sydämellä ja ymmärryksellä ollut vain vähäpätöinen osa. Lutherin saarnat, jotka esittivät Jumalan sanan selviä totuuksia, ja itse sana, joka oli annettu kansan käsiin, herättivät ihmisten uinuvat voimat. Ne eivät ainoastaan vaikuttaneet puhdistavasti ja jalostavasti luonteeseen vaan antoivat myös ymmärrykselle uutta voimaa. {AO7 166.4}

Kaikensäätyisten henkilöiden nähtiin Raamattu kädessä puolustavan uskonpuhdistuksen oppeja. Paavin kannattajat, jotka olivat jättäneet Raamatun tutkimisen papeille ja munkeille, vaativat nyt näitä tulemaan esille ja kumoamaan uudet opit. Mutta kun papit ja munkit eivät tunteneet pyhiä kirjoituksia eivätkä Jumalan voimaa, uskonpuhdistuksen kannattajat, joita he olivat sanoneet oppimattomiksi ja harhaoppisiksi, tuottivat heille täydellisen tappion. Eräs katolinen kirjailija sanoi: »Onnettomuudeksi Luther on kieltänyt kannattajiaan perustamasta uskoaan mihinkään muuhun kuin Raamattuun.»167 Suurin joukoin ihmiset kokoontuivat kuulemaan totuutta, jota vähän oppia saaneet miehet puolustivat väitellessään siitä oppineiden ja kaunopuheisten teologien kanssa. Näiden korkeaarvoisten miesten häpeällinen tietämättömyys tuli ilmeiseksi, kun heidän todisteluaan verrattiin Jumalan sanan selviin todistuksiin. Työmiehet, sotilaat, naiset, vieläpä lapsetkin olivat paremmin selvillä Raamatun opeista kuin papit ja oppineet tohtorit. {AO7 166.5}

Evankeliumin ystävien ja paavillisen taikauskon puolustajien välinen suuri ero oli oppineiden piirissä yhtä ilmeinen kuin rahvaankin keskuudessa. »Päinvastoin kuin pappisvallan vanhat esitaistelijat, jotka olivat laiminlyöneet kielten ja kirjallisuuden tutkimisen — jalomieliset nuorukaiset antautuivat tutkimustyöhön syventyen Raamattuun ja perehtyen muinaisajan mestariteoksiin. Tarmokkuutensa, ylevämielisyytensä ja pelottomuutensa avulla nämä nuoret miehet hankkivat lyhyessä ajassa sellaiset tiedot,,ettei pitkään aikaan kukaan voinut vetää heille vertoja. — Niinpä kun nämä uskonpuhdistuksen nuorekkaat puolustajat kohtasivat jossakin seurassa Rooman tohtoreita, he kävivät heidän kimppuunsa niin rauhallisen varmoina, että nämä tietämättömät miehet joutuivat ymmälle, hämmentyivät ja saivat häpeän, jonka he kaikkien mielestä ansaitsivatkin.»168 {AO7 167.1}

Kun katolinen papisto näki kuulijakuntansa vähenevän, se pyysi apua viranomaisilta ja koetti kaikin mahdollisin keinoin saada kuulijansa takaisin. Mutta kansa oli saanut uudesta opista tyydytystä sydämensä tarpeisiin, ja kääntyi pois niistä, jotka niin kauan olivat ravinneet sitä taikauskoisten menojen ja ihmisten perimätietojen arvottomilla akanoilla. {AO7 167.2}

Kun totuuden opettajia ruvettiin vainoamaan, he noudattivat Kristuksen kehotusta: »Kun teitä vainotaan yhdessä kaupungissa, paetkaa toiseen» (Matt. 10: 23). Valo levisi kaikkialle. Pakolaiset löysivät aina jostakin heille vieraanvaraisen kodin, ja siellä asuen he saarnasivat Kristusta joskus kirkossa tai, jos se heiltä kiellettiin, yksityisissä kodeissa tai paljaan taivaan alla. Jokainen paikka, johon he saivat kuulijoita, oli pyhä temppeli. Tällaisen tarmokkaan ja vakuuttavan julistuksen avulla totuus levisi vastustamattoman voimakkaasti. {AO7 167.3}

Turhaan pyydettiin kirkon ja valtion viranomaisia kukistamaan kerettiläisyyttä. Turhaan turvauduttiin vankeuteen, kidutukseen, tuleen ja miekkaan. Tuhannet uskovat sinetöivät uskonsa verellään, ja kuitenkin työ edistyi. Vaino oli vain apuna totuuden levittämisessä; ja hurmahenkisyys, jota saatana yritti siihen yhdistää, selvensi saatanan työn ja Jumalan työn välillä vallitsevaa eroa. {AO7 167.4}

Luku 11—Ruhtinaiden vastalause

Jaloimpia todistuksia, mitä milloinkaan on tuotu julki uskonpuhdistuksen puolesta, oli se vastalause, jonka Saksan kristityt ruhtinaat esittivät Speierin valtiopäivillä vuonna 1529. Näiden Jumalan miesten rohkeus, usko ja lujuus hankkivat tuleville ajoille ajatuksenja omantunnonvapauden. Heidän vastalauseensa antoi uudistetulle kirkolle nimen »protestanttinen», ja siinä esitetyt periaatteet muodostavat »protestanttisuuden perusolemuksen».169 {AO7 168.1}

Saksan viholliset uskonpuhdistuksen levittämisen turvana

Uskonpuhdistukselle oli koittanut pimeä ja uhkaavalta näyttävä päivä. Huolimatta Wormsin julistuksesta, joka riisti Lutherilta lain suojan ja kielsi opettamasta tai vastaanottamasta hänen oppejaan, Saksassa oli näihin asti vallinnut uskonnollinen suvaitsevaisuus. Jumalan kaitselmus oli pidättänyt totuutta vastustavia voimia. Kaarle V oli aikonut tukahduttaa uskonpuhdistuksen, mutta aina kun hän oli kohottanut kätensä iskun antamista varten, hänen oli ollut pakko käyttää sitä iskun torjumiseen. Useita kertoja välitön tuho näytti olevan niiden osana, jotka uskalsivat ruveta vastustamaan Roomaa, mutta ratkaisevana hetkenä ilmaantuivat Turkin armeijat itärajalle tai Ranskan kuningas aloitti sodan tai paavi itse alkoi ahdistaa keisaria, jonka kasvava valta herätti hänessä levottomuutta. Täten uskonpuhdistus pääsi vahvistumaan ja laajenemaan kansakuntien taistelujen ja melskeiden keskellä. {AO7 168.2}

Viimein kuitenkin paavia kannattavat hallitsijat tukahduttivat keskinäiset riitansa voidakseen yhdessä toimia uskonpuhdistajia vastaan. Speierin valtiopäivät olivat vuonna 1526 myöntäneet kaikille Saksan valtioille täyden vapauden uskontoa koskevissa asioissa yleiseen kirkolliskokoukseen asti. Mutta tuskin myönnytyksen perusteina olleet vaarat olivat väistyneet, kun keisari kutsui koolle toiset valtiopäivät Speieriin vuonna 1529 kerettiläisyyden murskaamista varten. Oli koetettava mikäli mahdollista rauhallisin keinoin saada ruhtinaat yhteisesti vastustamaan uskonpuhdistusta; mutta jos se ei onnistuisi, Kaarle oli valmis tarttumaan miekkaan. {AO7 169.1}

Uskonnonvapauskysymys Speierin valtiopäivillä

Paavin kannattajat riemuitsivat. He kokoontuivat Speieriin suurin joukoin ja osoittivat julkisesti vihamielisyyttään uskonpuhdistajia ja kaikkia heidän suosijoitaan kohtaan. Melanchthon sanoi: »Me olemme maailman kiroamia ja hylkäämiä, mutta Kristus on katsova köyhän kansansa puoleen ja suojeleva sitä.»170 Valtiopäiville saapuneita evankelisia ruhtinaita kiellettiin jopa antamasta saarnata evankeliumia omissa asunnoissaan. Mutta Speierin kansa janosi Jumalan sanaa, ja kiellosta huolimatta kansaa saapui tuhatmäärin jumalanpalveluksiin, joita pidettiin Saksin vaaliruhtinaan kappelissa. {AO7 170.1}

Tämä joudutti ratkaisua. Keisari antoi valtiopäivien tiedoksi, että koska se päätös, joka myönsi omantunnonvapauden, oli saanut aikaan suurta hämmennystä, keisari vaati sen purkamista. Tämä mielivaltainen toimenpide herätti evankelisissa kristityissä suuttumusta ja levottomuutta. Eräs sanoi: »Kristus on joutunut uudelleen Kaifaan ja Pilatuksen käsiin.» Katolilaiset tulivat entistä kiihkeämmiksi. Eräs kiivas paavin puolustaja sanoi: »Turkkilaiset ovat parempia kuin luterilaiset, sillä turkkilaiset ottavat vaarin paastopäivistä, mutta luterilaiset halveksivat niitä. Jos meidän olisi valittava Pyhän Raamatun ja kirkon vanhojen erehdysten välillä, me hylkäisimme edellisen.» Melanchthon sanoi: »Faber heittää joka päivä täydessä kokoussalissa meitä evankeliumin puolustajia kohti jonkin uuden kiven.»171 {AO7 170.2}

Uskonnollinen suvaitsevaisuus oli lailla vahvistettu, ja evankeliset valtiot olivat päättäneet vastustaa oikeuksiensa loukkausta. Lutherin, joka vielä oli Wormsin julistuksen määräämän kirouksen alaisena, ei sallittu olla läsnä Speierissa; mutta hänen tilallaan olivat hänen työtoverinsa ja ne ruhtinaat, jotka Jumala oli kutsunut puolustamaan totuutta tässä vaikeassa tilanteessa. Saksin jalo Fredrik, Lutherin entinen suojelija, oli kuollut, mutta hänen veljensä ja seuraajansa, herttua Juhana, oli iloiten ottanut vastaan uskonpuhdistuksen, ja samalla kun hän oli rauhan ystävä, hän osoitti suurta rohkeutta ja tarmoa kaikissa uskon etuja koskevissa asioissa. {AO7 170.3}

Päätös katolilaisten ehdotuksen mukaan

Papit vaativat, että niiden valtioiden, jotka olivat omaksuneet uskonpuhdistuksen, oli ehdottomasti alistuttava Rooman tuomiovallan alle. Uskonpuhdistajat puolestaan vaativat heille aikaisemmin annettua vapautta. He eivät voineet suostua siihen, että Rooma jälleen ottaisi valvontaansa ne valtiot, jotka niin suuresti iloiten olivat vastaanottaneet Jumalan sanan. {AO7 170.4}

Sovitteluratkaisuksi ehdotettiin viimein, että siellä, missä uskonpuhdistusta ei vielä ollut toimeenpantu, pidettäisiin tiukasti kiinni Wormsin julistuksesta ja että »niissä valtioissa, joissa kansa oli siitä poikennut ja joissa ei voitu vaatia sen noudattamista ilman kapinan vaaraa, ei kuitenkaan saisi panna toimeen mitään uusia muutoksia, ei saisi kosketella kiistanalaisia kysymyksiä, ei saisi estää messun viettämistä eikä tulisi sallia kenenkään katolilaisen ottaa vastaan Lutherin oppia».172 Valtiopäivät hyväksyivät tämän ehdotuksen paavia kannattavien pappien ja prelaattien suureksi mielihyväksi. {AO7 170.5}

Jos tämä päätös saatettaisiin väkisin voimaan, »uskonpuhdistusta ei voitaisi laajentaa sinne, missä se vielä oli tuntematon, eikä vahvistaa siellä, missä se jo vaikutti».173 Sananvapaus kiellettäisiin. Kääntymisiä ei sallittaisi. Näihin rajoituksiin ja kieltoihin vaadittiin uskonpuhdistuksen ystäviä viipymättä alistumaan. Maailman toivo näytti olevan sammumaisillaan. »Katolisen pappisvallan entiselleen saattaminen toisi varmasti takaisin entiset väärinkäytökset», ja helposti avautuisi tilaisuus tuhota täysin työ, jota uskonkiihko ja erimielisyys olivat jo niin kiivaasti järkyttäneet.»174 {AO7 171.1}

Evankeliset ruhtinaat torjuvat päätöksen

Kun evankelinen puolue kokoontui neuvottelemaan, läsnäolijat katsoivat toisiinsa sanattomina ja tyrmistyneinä. Toinen toisensa jälkeen kysyi: »Mitä on tehtävä?» Kysymyksessä olivat maailmalle tärkeät asiat. »Onko uskonpuhdistuksen johtajien alistuttava ja tyydyttävä päätökseen? Kuinka helposti uskonpuhdistajat olisivat tässä ratkaisevassa, todella pelottavassa tilanteessa voineet omaksua väärän tien! Kuinka monta pätevältä näyttävää alistumisen syytä he olisivatkaan voineet löytää! Taattiinhan luterilaisille ruhtinaille vapaa uskonnon harjoittaminen. Samanlaista suosiota osoitettiin kaikille heidän alamaisilleen, jotka olivat ottaneet vastaan puhdistetun opin ennen valtiopäivien tekemää päätöstä. Eikö heidän pitäisi tyytyä tähän? Kuinka monta vaaraa vältettäisiinkään alistumisen kautta! Mihinkä aavistamattomiin vaikeuksiin ja taisteluihin vastustus voisikaan heidät syöstä! Kuka tietää, mitä tilaisuuksia tulevaisuus toisi mukanaan? Valitkaamme rauha; tarttukaamme kiinni siihen öljypuun oksaan, jota Rooma meille ojentaa, ja parantakaamme Saksan haavat. Tällaisilla perusteluilla uskonpuhdistajat olisivat voineet puolustaa sen tien valitsemista, joka olisi lyhyessä ajassa vienyt heidän asiansa häviöön. {AO7 171.2}

»Onneksi he ottivat huomioon sen periaatteen, jolle tämä järjestely perustui, ja toimivat uskossa. Mikä se periaate oli? Se oli Rooman oikeus pakottaa omaatuntoa ja kieltää vapaa tutkimus. Mutta eivätkö he itse ja heidän protestanttiset alamaisensa saisi nauttia uskonnonvapautta? Kyllä, erikseen myönnettynä suosionosoituksena, mutta ei oikeutena. Sopimuksen ulkopuolella vallitsi arvovallan periaate; omatunto syrjäytettiin. Rooma oli erehtymätön tuomari, jota täytyi totella. Tuon järjestelyn hyväksyminen olisi todellisuudessa myöntymistä siihen, että uskonnonvapaus oli rajoitettava uskonpuhdistuksen läpitunkemaan Saksiin. Koko muussa kristikunnassa vapaa tutkiminen ja puhdistetun uskon tunnustaminen olisivat rikoksia, joista rangaistaisiin vankeudella ja polttoroviolla. Voisivatko he myöntyä rajoittamaan uskonnonvapauden määrättyyn paikkaan? Sallisivatko he julistaa, että uskonpuhdistus oli saanut viimeisen käännynnäisensä ja vallannut viimeisen alueensa ja että missä tahansa Rooma tällä hetkellä hallitsi, siellä sen valta pysyisi ikuisesti? Voisivatko uskonpuhdistajat väittää olevansa syyttömiä niiden satojen ja tuhansien vereen, joiden tämän järjestelyn johdosta täytyisi antaa henkensä paavia kannattavissa maissa? Tämä oli evankeliumin asian ja kristikunnan vapauden kavaltamista ratkaisevana hetkenä.»175 Mieluummin he »uhraisivat kaiken, myös valtionsa, kruununsa ja henkensä».176 {AO7 171.3}

»Hylätkäämme tämä päätös», sanoivat ruhtinaat, »omantunnon asioissa ei enemmistöllä ole valtaa.» Edustajat selittivät: »Meidän on kiittäminen vuonna 1526 tehtyä päätöstä siitä rauhasta, joka valtakunnassa nyt vallitsee; sen kumoaminen johtaisi erimielisyyksiin ja levottomuuksiin kaikkialla Saksassa. Valtiopäivillä ei ole oikeutta tehdä enempää kuin säilyttää uskonnonvapaus kirkolliskokoukseen asti.»177 Valtion velvollisuutena on suojella omantunnonvapautta, ja tähän rajoittuu sen valta uskonnon asioissa. Jokainen maallinen

hallitus, joka yrittää määrätä tai pakottaa noudattamaan uskonnon piiriin kuuluvia sääntöjä, hylkää tärkeän periaatteen, jonka puolesta evankeliset kristityt ovat niin jalosti taistelleet. {AO7 172.1}

Paavin kannattajat päättivät nujertaa sen, mitä he kutsuivat »röyhkeäksi uppiniskaisuudeksi». He aloittivat yrittämällä saada aikaan hajaannusta uskonpuhdistajien kannattajien keskuudessa ja pelottelemalla kaikkia, jotka eivät olleet avoimesti julistaneet olevansa sen puoltajia. Viimein vapaiden kaupunkien edustajat kutsuttiin valtiopäivien eteen ja heitä pyydettiin ilmoittamaan, hyväksyivätkö he ehdotuksessa mainitut ehdot. He pyysivät lykkäystä mutta turhaan. Kun heidät asetettiin koetteelle, lähes puolet heistä asettui uskonpuhdistajain puolelle. Ne, jotka täten kieltäytyivät uhraamasta omantunnonvapautta ja henkilökohtaisen ratkaisun oikeutta, ymmärsivät hyvin, että he tulevaisuudessa joutuisivat kantansa tähden arvostelun, tuomion ja vainon kohteiksi. Eräs valtuutetuista sanoi: »Meidän täytyy joko kieltää Jumalan sana tai tulla poltetuiksi.»178 {AO7 172.2}

Ferdinand vaatii evankelisia alistumaan

Kuningas Ferdinand, joka oli keisarin edustaja valtiopäivillä, huomasi valtiopäivien päätöksen aiheuttavan vakavaa hajaannusta, jollei ruhtinaita saataisi hyväksymään ja kannattamaan sitä. Sen tähden hän koetti suostutella heitä hyvin tietäen, että voimakeinojen käyttäminen sellaisia miehiä vastaan tekisi heidän vastustuksensa vain entistä tiukemmaksi. Hän pyysi hartaasti ruhtinaita hyväksymään päätöksen ja vakuutti, että keisari olisi siitä heille hyvin kiitollinen. Mutta nämä uskolliset miehet tunnustivat maallisten hallitsijain valtaa korkeamman vallan, ja he vastasivat rauhallisesti: »Me olemme keisarille kuuliaisia kaikessa, mikä edistää rauhaa ja Jumalan kunniaa.»179 {AO7 172.3}

Lopuksi kuningas ilmoitti valtiopäivien edessä vaaliruhtinaalle ja hänen ystävilleen, että valtiopäivien päätös »aiottiin kirjoittaa keisarillisen asetuksen muotoon» ja että »heillä ei ollut muuta mahdollisuutta kuin alistua enemmistön päätökseen». Tämän sanottuaan hän lähti pois kokouksesta antamatta uskonpuhdistajille tilaisuutta harkitsemiseen tai vastauksen antamiseen. »Turhaan he lähettivät lähetystön pyytämään kuningasta palaamaan.» Kaikkiin esityksiin hän vastasi lyhyesti: »Asia on järjestyksessä; vain alistuminen on jäljellä.»180 {AO7 174.1}

Keisarin puolue oli vakuuttunut siitä, että kristityt ruhtinaat pitäisivät kiinni Pyhästä Raamatusta asettaen sen ihmisten oppien ja vaatimusten yläpuolelle. Puolueen jäsenet tiesivät, että missä hyvänsä tämä periaate hyväksyttiin, siellä myös paavius oli joutuva häviölle. Mutta kuten tuhannet heidän jälkeensä he katsoivat vain »näkyväisiä» ja kuvittelivat, että keisarin ja paavin puolue oli vahva mutta uskonpuhdistajain puolue heikko. Jos uskonpuhdistajat olisivat olleet yksinomaan inhimillisen avun varassa, he olisivat olleet niin heikkoja kuin paavin kannattajat otaksuivat heidän olevan. Mutta vaikka heitä oli vähän ja he taistelivat Roomaa vastaan, heillä oli riittävästi voimaa. He vetosivat »valtiopäivien

päätöksestä Jumalan sanaan ja keisari Kaarlesta Jeesukseen Kristukseen, kuningasten Kuninkaaseen ja herrain Herraan».181 {AO7 174.2}

Evankelisten ruhtinaiden protesti

Koska Ferdinand ei ollut ottanut huomioon ruhtinaiden vilpitöntä vakaumusta, nämä päättivät olla välittämättä hänen poissaolostaan ja esittää viipymättä vastalauseensa kansalliselle neuvostolle. Sen tähden laadittiin seuraava juhlallinen julistus ja se esitettiin valtiopäiville: {AO7 174.3}

»Täten vakuutamme Jumalan, ainoan Luojamme, Ylläpitäjämme, Lunastajamme ja Vapahtajamme edessä, hänen, joka kerran on tuomitseva meidät, sekä kaikkien ihmisten ja luotujen edessä, että me itsemme ja kansamme puolesta emme hyväksy emmekä noudata ehdotetun sää döksen mitään kohtaa, joka on Jumalaa, hänen pyhää sanaansa, meidän omaatuntoamme ja sielumme pelastusta vastaan. {AO7 174.4}

»Jos me hyväksyisimme tämän säädöksen, väittäisimme, että kaikkivaltiaan Jumalan kutsuessa ihmistä tuntemaan hänet ihminen ei voi ottaa vastaan Jumalan tuntemusta. Ei ole muuta varmaa oppia kuin se, mikä on yhtäpitävä Jumalan sanan kanssa. — Herra kieltää opettamasta mitään muuta oppia. Raamatun tekstejä on selitettävä sen toisten ja selvempien tekstien avulla; — tätä pyhää kirjaa on kaikissa kristitylle välttämättömissä asioissa helppo ymmärtää, ja se pystyy hajottamaan pimeyden. Olemme päättäneet Jumalan armon avulla edelleenkin saarnata hänen sanaansa puhtaana ja ehdottomana, sellaisena kuin se on Vanhan ja Uuden testamentin raamatullisissa kirjoissa, lisäämättä siihen mitään sen kanssa ristiriidassa olevaa. Tämä sana on ainoa totuus; se on kaiken opin ja elämän varma ohje, eikä se voi koskaan erehtyä tai pettää. Se, joka rakentaa tälle perustukselle, pysyy lujana kaikkia helvetin valtoja vastaan, kun taas sen kanssa ristiriidassa olevat ihmisten kuvittelut luhistuvat Jumalan kasvojen edessä. {AO7 174.5}

»Tästä syystä me hylkäämme päällemme asetetun ikeen. Samalla toivomme, että Hänen Keisarillinen Majesteettinsa kohtelee meitä kuten kristitty ruhtinas, joka rakastaa Jumalaa yli kaiken; ja me vakuutamme olevamme valmiit osoittamaan hänelle samoin kuin teillekin, armolliset herrat, kaikkea sitä uskollisuutta ja kuuliaisuutta, joka on meidän kohtuullinen ja lainmukainen velvollisuutemme.»182 {AO7 175.1}

Julistus teki valtiopäiviin syvän vaikutuksen. Useimmat hämmästyivät ja säikähtivät vastalauseen esittäjien rohkeutta. Tulevaisuus näytti heistä myrskyiseltä ja epävarmalta. Hajaannus, taistelu ja verenvuodatus näyttivät välttämättömiltä. Mutta uskonpuhdistajat pysyivät rohkeina ja lujina, sillä he olivat vakuuttuneita asiansa oikeutuksesta ja luottivat Kaikkivaltiaan käsivarteen. {AO7 175.2}

Tämän kuuluisan vastalauseen johtavat periaatteet muodostavat Protestanttisuuden perusolemuksen. Vastalausehan kohdistuu kahteen ihmisen väärinkäytökseen uskon asioissa: toinen on maallisen vallan sekaantuminen niihin, toinen kirkon rajaton valta.

Näiden sijasta protestanttisuus asettaa omantunnon vallan maallisen vallan yläpuolelle ja Jumalan sanan arvovallan näkyvän kirkon yläpuolelle. Ensinnäkään se ei hyväksy maallista valtaa hengellisissä asioissa ja sanoo profeettojen ja apostolien tavoin: »Enemmän tulee totella Jumalaa kuin ihmisiä.» Kaarle V:n kruunun yli se korottaa Jeesuksen Kristuksen kruunua. Meneepä se vieläkin pitemmälle: se esittää periaatteen, jonka mukaan kaikki ihmisten opit on alistettava Jumalan sanan alle.183 Vastalauseen esittäjät olivat lisäksi varmistaneet itselleen oikeuden ilmaista vakaumuksensa vapaasti. He eivät saisi vain uskoa ja totella vaan myös opettaa, mitä Jumalan sana neuvoo; ja he kielsivät papiston ja esivallan oikeuden estää tätä työtä. Speierin vastalause oli juhlallinen todistus uskonnollista suvaitsemattomuutta vastaan ja vakuutus kaikkien ihmisten oikeudesta palvella Jumalaa omantuntonsa määräysten mukaan. {AO7 175.3}

Julistus oli annettu. Se oli painettu tuhansien muistiin ja kirjoitettu taivaan kirjoihin, joista ihminen ei voinut sitä poistaa. Koko evankelinen Saksa hyväksyi vastalauseen uskonsa ilmauksena. Kaikkialla ihmiset näkivät tässä julistuksessa lupauksen uudesta ja paremmasta ajasta. Eräs ruhtinaista sanoi Speierin protestanteille: »Säilyttäköön Kaikkivaltias, joka on antanut teille armoa tunnustaa uskonne voimallisesti, vapaasti ja pelottomasti, teidät tässä kristillisessä lujuudessa iankaikkisuuden päivään asti.»184 {AO7 175.4}

Jos uskonpuhdistus olisi jonkin verran menestystä saavutettuaan mukautunut olosuhteisiin päästäkseen maailman suosioon, se olisi ollut uskoton Jumalalle ja itselleen ja olisi siten varmistanut oman häviönsä. Näiden jalojen uskonpuhdistajien kokemus antaa opetuksen kaikille tuleville ajoille. Tapa, jolla saatana toimii Jumalaa ja hänen sanaansa vastaan, ei ole muuttunut. Hän vastustaa Raamatun asettamista elämän ohjeeksi nyt yhtä paljon kuin kuudennellatoista vuosisadallakin. Meidän aikanamme on paljon poikettu sen opeista ja kehotuksista, ja on tarpeen palata protestanttien suureen periaatteeseen: Raamattu ja ainoastaan Raamattu uskon ja elämän ohjeeksi. Saatana koettaa yhä kaikilla käytettävissään olevilla keinoilla hävittää uskonnonvapauden. Se antikristillinen valta, jonka protestantit Speierissa hylkäsivät, koettaa nyt uudistunein voimin saattaa menettämänsä valtaaseman entiselleen. Sama järkkymätön uskollisuus Jumalan sanalle, jota osoitettiin tuossa uskonpuhdistuksen ratkaisevassa vaiheessa, on uskonpuhdistuksen ainoa toivo meidänkin aikanamme. {AO7 176.1}

Simon Grynaeuksen pelastuminen

Näkyi merkkejä protestantteja uhkaavasta vaarasta, mutta näkyi myös merkkejä siitä, että Jumala oli ojentanut kätensä suojelemaan uskollisia. Näihin aikoihin »Melanchthon vei kiireesti ystävänsä Simon Grynaeuksen Speierin katuja pitkin Reinin rantaan ja kehotti häntä menemään virran yli. Kun Grynaeus ihmetteli sellaista kiirettä, Melanchthon kertoi, että eräs vakavan ja juhlallisen näköinen tuntematon vanha mies oli ilmestynyt hänen eteensä ja sanonut, että Ferdinand oli sinä hetkenä lähettänyt oikeudenpalvelijat

vangitsemaan Simon Grynaeuksen. Päivällä Faberin, erään johtavan katolisen tohtorin, saarna oli aiheuttanut Grynaeuksessa pahennusta, ja saarnan päätyttyä tämä oli nuhdellut Faberia »eräiden inhottavien harhaoppien» puolustamisesta. Faber oli kätkenyt vihansa mutta mennyt välittömästi kuninkaan luo, jonka hän oli saanut antamaan käskyn vangita tuo kiusallinen Heidelbergin professori. Melanchthon piti varmana, että Jumala oli pelastanut hänen ystävänsä lähettämällä yhden pyhistä enkeleistään varoittamaan häntä. {AO7 177.1}

»Hievahtamatta Melanchthon odotti rannalla, kunnes Reinin vesi erotti Grynaeuksen tämän vainoojista. Nähdessään ystävänsä vastakkaisella rannalla hän huusi: ’Viimeinkin hänet on temmattu niiden kidasta, jotka janoavat hänen viatonta vertaan.’ Palattuaan kotiinsa Melanchthon sai kuulla, että oikeudenpalvelijat olivat Grynaeusta etsiessään tarkastaneet perusteellisesti koko talon.»185 {AO7 177.2}

Uskontokysymys Augsburgin valtiopäivillä

Uskonpuhdistus oli saava osakseen suurempaa huomiota maan mahtavien edessä. Kuningas Ferdinand oli kieltäytynyt kuulemasta evankelisia ruhtinaita, mutta nämä saivat tilaisuuden esittää asiansa keisarin sekä koolle kutsuttujen kirkon ja valtion korkeiden virkamiesten edessä. Tasoittaakseen valtakuntaa häiritseviä erimielisyyksiä Kaarle V kutsui valtiopäivät koolle Augsburgiin heti Speierin vastalausetta seuraavana vuonna ja ilmoitti aikovansa henkilökohtaisesti johtaa niitä. Sinne kutsuttiin myös protestanttien johtajat. {AO7 177.3}

Suuret vaarat uhkasivat uskonpuhdistusta, mutta sen puolustajat jättivät nytkin asiansa Jumalan käteen ja lupasivat olla evankeliumille uskollisia. Saksin vaaliruhtinasta hänen neuvonantajansa kehottivat pysymään poissa valtiopäiviltä. He sanoivat keisarin vaativan ruhtinaita olemaan läsnä vetääkseen heidät paulaan. »Eikö kaikki aseteta alttiiksi vaaralle, jos sulkeudutaan kaupungin muurien sisälle mahtavan vihollisen kanssa?» he kysyivät. Mutta toiset selittivät uljaasti: »Pysyköötruhtinaat vain rohkeina, niin Jumalan asia on pelastettu.» »Jumala on uskollinen; hän ei hylkää meitä»,186 sanoi Luhter. Vaaliruhtinas seurueineen lähti Augsburgiin. Kaikki tunsivat häntä uhkaavat vaarat, ja useat matkustivat alakuloisina ja huolestuneina. Mutta Luther, joka saattoi heitä Koburgiin asti, vahvisti heidän horjuvaa uskoaan laulamalla tällä matkalla kirjoittamansa virren »Jumala ompi linnamme». Innoittavien sävelten kaikuessa moni tuskallinen aavistus haihtui ja moni raskautettu sydän keventyi. {AO7 177.4}

Protestanttien tunnustusasiakirja »Augsburgin tunnustus»

Uskonpuhdistusta puolustavat ruhtinaat olivat päättäneet antaa valtiopäiville selityksen mielipiteistään järjestelmällisessä muodossa ja Raamatun todistuksilla varustettuna. Tämän selityksen laatiminen oli annettu Lutherin, Melanchthonin ja heidän apulaistensa tehtäväksi. Protestantit olivat hyväksyneet selityksen uskonsa oikeana kuvauksena, ja he kokoontuivat kirjoittamaan nimensä tähän tärkeään asiakirjaan. Se oli juhlallinen ja koetteleva hetki.

Uskonpuhdistajat pitivät tärkeänä, ettei heidän asiaansa sekoitettaisi poliittisiin kysymyksiin. Heidän mielestään uskonpuhdistus ei saanut käyttää muuta vaikutusvaltaa kuin sitä, mikä on lähtöisin Jumalan sanasta. Kun kristityt ruhtinaat astuivat esille allekirjoittaakseen tunnustuksen, Melanchthon tuli väliin sanoen: »Näiden asiain esittäminen kuuluu teologeille ja papeille; varatkaamme maan mahtavien arvovalta muille asioille.» »Jumala varjelkoon teitä sulkemasta mi nua pois», vastasi Saksin vaaliruhtinas Juhana. »Minä olen päättänyt tehdä sen, mikä on oikein, olematta levoton kruununi tähden. Minä toivon saavani tunnusta Herraa. Minun vaaliruhtinashattuni ja kärpännahkaviittani eivät ole minulle niin kallisarvoisia kuin Jeesuksen Kristuksen risti.» Tämän sanottuaan hän kirjoitti n mensä tunnustuksen alle. Eräs toinen ruhtinas sanoi kynään tarttuessaan: »Minä olen valmis luopumaan omaisuudestani ja elämästäni, jos Herrani Jeesuksen Kristuksen kunnia sitä vaatii. Mieluummin luovun alamaisistani ja maistani, mieluummin jätän isieni maan sauva kädessä, kuin omaksun jonkin muun opin kuin sen, joka on tässä tunnustuksessa.»187 Sellainen usko ja rohkeus oli näillä Jumalan miehillä. {AO7 178.1}

Tuli aika, jolloin oli astuttava keisarin eteen. Istuen valtaistuimellaan vaaliruhtinaiden ja ruhtinaiden ympäröimänä Kaarle V kuunteli, mitä protestanttisilla uskonpuhdistajilla oli sanottavaa. Heidän uskontunnustuksensa luettiin. Tuossa arvokkaassa kokouksessa esitettiin evankeliumin totuudet selvästi ja osoitettiin paavinkirkon erehdykset. Syystä on tätä päivää sanottu »uskonpuhdistuksen suurimmaksi päiväksi ja yhdeksi kunniakkaimmista päivistä kristikunnan ja koko ihmiskunnan historiassa».188 {AO7 178.2}

Vain muutamia vuosia oli kulunut siitä, kun Wittenbergin munkki seisoi yksinään Wormissa kansallisen neuvoston edessä. Nyt hänen tilallaan olivat valtakunnan ylhäisimmät ja mahtavimmat ruhtinaat. Lutheria oli kielletty saapumasta Augsburgiin, mutta hän oli saapuvilla sanojensa ja rukoustensa kautta. Hän kirjoitti: »Olen sanomattoman iloinen, kun olen saanut elää tähän hetkeen asti, jolloin näin maineikkaat tunnustajat korottavat Kristusta näin kunniakkaassa kokouksessa.»189 Näin toteutuivat Raamatun sanat: »Minä puhun sinun todistuksistasi kuningasten edessä» (Ps. 119: 46). {AO7 178.3}

Paavalin aikana evankeliumi, jonka tähden hän oli vankina, tuotiin vastaavasti keisarinkaupungin ruhtinaille ja ylimyksille. Samoin tässä tilaisuudessa se, minkä saarnaamisen saarnatuolista keisari oli kieltänyt, julistettiin palatsissa; valtakunnan valtiaat kuuntelivat ihmetellen sitä, mitä monet olivat pitäneet sopimattomana palvelijoidenkin kuultavaksi. Kuninkaat ja arvohenkilöt olivat kuulijoina, kruunatut ruhtinaat olivat saarnaajina ja saarnan sisältönä oli Jumalan kuninkaallinen totuus. »Apostolien ajan jälkeen ei ole ollut suurempaa tekoa eikä valtavampaa tunnustusta», sanoo eräs kirjailija.190 {AO7 179.1}

»Kaikki, mitä luterilaiset ovat sanoneet, on totta; me emme voi sitä kieltää», selitti eräs paavilainen piispa. »Voitteko te selvillä järkisyillä osoittaa vaaliruhtinaan ja hänen liittolaistensa tunnustuksen vääräksi?» kysyi eräs toinen piispa tohtori Eckiltä. »En

apostolien enkä profeettain kirjoituksilla, mutta kirkkoisien ja kirkolliskokousten lausunnoilla voin», oli vastaus. »Minä ymmärrän», sanoi kysyjä. »Luterilaiset perustavat sinun mukaasi uskonsa Raamattuun mutta me emme.»191 {AO7 179.2}

Joitakin Saksan ruhtinaista voitettiin uskonpuhdistuksen puolelle. Keisari itse selitti, että protestanttien uskonkappaleet olivat pelkkää totuutta. Tunnustus käännettiin useille kielille ja levitettiin yli koko Euroopan. Sen ajan jälkeen miljoonat ovat ottaneet sen vastaan uskonsa ilmauksena. {AO7 179.3}

Uskon ja rukouksen voima antoi menestyksen

Jumalan uskolliset palvelijat eivät tehneet työtä yksin. Kun »hallitukset, vallat ja pahuuden henkiolennot taivaan avaruuksissa» olivat liittoutuneet heitä vastaan, Herra ei hylännyt kansaansa. Jos heidän silmänsä olisivat auenneet, he olisivat nähneet yhtä selviä todistuksia Jumalan sotajoukon läsnäolosta ja avusta, kuin erään profeetan suotiin muinoin nähdä. Kun Elisan palvelija kiinnitti herransa huomion ympärillä oleviin vihollisjoukkoihin, jotka tekivät pakoonpääsyn mahdottomaksi, profeetta rukoili: »Herra, avaa hänen silmänsä, että hän näkisi» (2 Kun. 6: 17). Ja katso: vuori oli täynnä tulisia hevosia ja tulisia vaunuja; taivaan sotajoukko oli asettunut suojelemaan Jumalan miestä. Samalla tavalla taivaan enkelit suojelivat uskonpuhdistustyön suorittajia. {AO7 179.4}

Lutherin päättäväisimmin puolustamia periaatteita oli, ettei maallisen vallan pitäisi millään tavalla tukea uskonpuhdistusta eikä sen puolustamiseksi pitäisi vedota aseisiin. Hän iloitsi siitä, että valtakunnan ruhtinaat tunnustivat evankeliumia; mutta kun he aikoivat solmia puolustusliiton evankeliumin suojelemiseksi, hän selitti, että »Jumalan tulee saada yksinään puolustaa evankeliumin oppia. — Mitä vähemmän ihmiset sekaantuvat tähän asiaan, sitä tehokkaampi on Jumalan väliintulo. Kaikki ehdotetut poliittiset varokeinot olivat hänen mielestään merkkinä arvottomasta pelosta ja synnillisestä epäluottamuksesta.»192 {AO7 179.5}

Kun mahtavat viholliset liittoutuivat kukistamaan puhdistettua oppia ja tuhansia miekkoja näytti olevan paljastumassa sitä vastaan, Luther kirjoitti: »Saatana raivoaa, jumalattomat piispat laativat yhdessä salaisia suunnitelmiaan, ja meitä uhataan sodalla. Kehota kansaa urhoollisesti taistelemaan Herran valtaistuimen edessä uskon ja rukouksen asein, niin että Jumalan Henki hillitsisi vihollisiamme ja pakottaisi heidät rauhoittumaan. Suurin tarpeemme ja tärkein tehtävämme on rukous. Anna kansalle tiedoksi, että se on nyt alttiina miekalle ja saatanan raivolle, ja kansa rukoilkoon.»193 {AO7 180.1}

Kun Luther jälleen myöhemmin viittasi uskonpuhdistuksen puolelle asettuneiden ruhtinaiden suunnittelemaan liittoon, hän selitti, että ainoa ase, jota tässä taistelussa voitiin käyttää, oli »Hengen miekka». Hän kirjoitti Saksin vaaliruhtinaalle: »Me emme omantuntomme tähden voi hyväksyä ehdotettua liittoa. Tahtoisimme kymmenen kertaa ennemmin kuolla kuin nähdä evankeliumimme aiheuttavan verenvuodatusta. Meidän tulee

käyttäytyä teuraslampaiden tavoin. Kristuksen risti on kannettava. Älköön Teidän Ylhäisyytenne pelätkö. Me saamme rukouksillamme aikaan enemmän kuin vihollisemme kerskailuillaan. Älkää vain tahratko käsiänne veljienne verellä. Jos keisari vaatii meitä luovutettaviksi tuomioistuintensa käsiin, olemme valmiit menemään. Te ette voi puolustaa meidän uskoamme; jokaisen on uskottava omalla vastuullaan.» {AO7 180.2}

Se voima, joka suuressa uskonpuhdistuksessa ravisteli maailmaa, tuli salaisesta rukouspaikasta. Siellä Herran palvelijat pyhällä rauhallisuudella asettivat jalkansa hänen lupaustensa kalliolle. Augsburgin kamppailun aikana Luther »ei antanut yhdenkään päivän mennä pyhittämättä vähintään kolmea tuntia rukoukseen, ja ne hän valitsi niiden tuntien joukosta, jotka parhaiten soveltuivat tutkimiseen». Hänen kuultiin yksinäisessä kammiossaan vuodattavan sielunsa Jumalan eteen sanoin, jotka olivat »täynnä syvää kunnioitusta, pelkoa ja toivoa, niin kuin ihminen puhuu ystävälleen». »Minä tiedän, että sinä olet meidän Isämme ja Jumalamme», hän sanoi, »ja olet hajottava lastesi vainoojat, sillä sinä olet itse vaarassa meidän kanssamme. Koko tämä asia on sinun, ja vain sinun vaatimuksestasi me olemme siihen ryhtyneet. Siksi puolusta meitä, oi Isä!»194 {AO7 181.1}

Melanchthonille, jota pelko ja ahdistus painoivat, hän kirjoitti: »Armo ja rauha Kristuksessa. Minä sanon: Kristuksessa, enkä sano: maailmassa. Amen. Minä vihaan rajattomasti niitä äärimmäisyyksiin meneviä huolia, jotka sinua kalvavat. Jos asia on väärä, luopukaamme siitä, jos se taas on oikea, miksi pitäisimme epäluotettavina hänen lupauksiaan, hänen, joka käskee meitä nukkumaan ilman pelkoa. — Kristus ei petä oikeuden ja totuuden asiaa. Hän elää. Hän hallitsee. Mitä meidän silloin tarvitsee pelätä?»195 {AO7 181.2}

Jumala kuuli palvelijainsa huudot. Hän antoi ruhtinaille ja sananjulistajille armoa ja rohkeutta puolustaa totuutta tässä maailmassa hallitsevia pimeyden voimia vastaan. Herra sanoo: »Katso, minä lasken Siioniin valitun kiven, kalliin kulmakiven; ja joka häneen uskoo, ei ole häpeään joutuva» (1 Piet. 2: 6). Uskonpuhdistajat olivat rakentaneet Kristusperustukselle, eivätkä tuonelan portit voineet heitä voittaa. {AO7 181.3}

Luku 12—Uskonpuhdistus Ranskassa

Speierin vastalausetta ja Augsburgin tunnustusta, jotka olivat uskonpuhdistuksen voiton merkkejä Saksassa, seurasivat taistelun ja pimeyden vuodet. Kannattajien erimielisyyksien heikentämä ja mahtavien vihollisten ahdistama protestanttisuus näytti olevan tuomittu täydelliseen häviöön. Tuhannet sinetöivät todistuksensa verellään. Sisällissota puhkesi. Eräs protestanttisuuden johtava kannattaja kavalsi sen. Jaloimmat uskonpuhdistusta kannattavista ruhtinaista joutuivat keisarin käsiin, ja heitä raahattiin vankeina kaupungista toiseen. Mutta näennäisen voittonsa hetkenä keisari kärsi tappion. Hän näki, miten saalis temmattiin hänen käsistään, ja hänen oli lopulta pakko suvaita niitä oppeja, joiden hävittäminen oli ollut hänelle kunniaasia. Hän oli pannut alttiiksi valtakuntansa, aarteensa ja elämänsäkin pyrkiessään hävittämään harhaoppisuuden. Nyt hän näki sotajoukkojensa häviävän sodassa, aarreaittojensa tyhjenevän ja kapinan uhkaavan hänen monia maitaan, samalla kun se usko, jota hän turhaan oli koettanut tukahduttaa, levisi joka taholle. Kaarle V oli taistellut Kaikkivaltiasta vastaan. Jumala oli sanonut: »Tulkoon valkeus», mutta keisari oli koettanut säilyttää pimeyden koskemattomana. Hänen aikomuksensa epäonnistuivat; ja ennenaikaisesti vanhentuneena, pitkän taistelun uuvuttamana hän luopui valtaistuimestaan ja meni luostariin. {AO7 182.1}

Samoin kuin Saksassa koitti Sveitsissäkin uskonpuhdistukselle pimeitä päiviä. Useiden kantonien ottaessa vastaan puhdistetun opin toiset riippuivat sokeasti ja itsepintaisesti kiinni Rooman uskontunnustuksessa ja vainosivat niitä, jotka halusivat vastaanottaa totuuden. Tämä johti lopulta sisällissotaan. Zwingli ja useat hänen kannattajansa kaatuivat Kappelin verisessä taistelussa. Oekolampadius kuoli pian tämän jälkeen näiden kauheiden onnettomuuksien masentamana. Rooma riemuitsi ja näytti monin paikoin saavan takaisin kaiken menettämänsä. Mutta Jumala, jonka aivoitukset ovat iankaikkiset, ei hylännyt kansaansa eikä asiaansa. Hänen kätensä oli tuova pelastuksen. Muissa maissa hän oli herättänyt työntekijöitä viemään uudistustyötä eteenpäin. {AO7 182.2}

Lefevre, uskonpuhdistuksen edelläkävijä

Ranskassa oli päivä alkanut sarastaa jo ennen kuin Lutherista uskonpuhdistajana oli mitään kuultu. Ensimmäisiä niistä, jotka näkivät valon, oli iäkäs, korkeasti oppinut Lefevre. Hän oli Pariisin yliopiston professori sekä harras ja innokas katolilainen. Tutkiessaan muinaisajan kirjallisuutta hän kiinnitti huomionsa Raamattuun ja alkoi tutkia sitä oppilaidensa kanssa. {AO7 183.1}

Lefevre oli pyhimysten innokas ihailija, ja hän oli alkanut kirjoittaa pyhimysten ja marttyyrien historiaa kirkon pyhimystarujen pohjalta. Tämä yritys vaati paljon työtä. Mutta hän oli siinä jo melkoisesti edistynyt, kun hän arvellen Raamatusta kenties saavansa hyvää apua alkoi tutkia sitä tässä tarkoituksessa. Sieltä hän löysikin kertomuksia pyhistä henkilöistä, mutta ei sellaisista, jotka mainittiin roomalaisessa kalenterissa. Jumalallisen

valon virta tunkeutui hänen sieluunsa. Hämmästyksen ja inhon valtaamana hän jätti valitsemansa työn ja antautui Jumalan sanan tutkimiseen. Sieltä hän löysi kallisarvoisia totuuksia ja alkoi pian opettaa niitä muillekin. {AO7 183.2}

Vuonna 1512, ennen kuin Luther ja Zwingli olivat alkaneet uskonpuhdistustyön, Lefevre kirjoitti: »Jumala antaa sen vanhurskauden, joka yksinomaan armosta vanhurskauttaa iankaikkiseen elämään.»196 Katsellessaan lunastuksen salaisuuksia hän huudahti: »Oi tuon vaihtokaupan sanomatonta suuruutta: Viaton tuomitaan ja syyllinen vapautetaan, Siunaus kirotaan ja kirottu siunataan, Elämä kuolee ja kuollut saa elämän, Kirkkaus peitetään pimeyteen ja pimeydessä oleva puetaan kirkkauteen.»197 {AO7 183.3}

Samalla kun hän opetti, että kunnia pelastuksesta kuuluu yksin Jumalalle, hän myös selitti, että ihmisen velvollisuus on olla kuuliainen. »Jos olet Kristuksen kirkon jäsen», hän sanoi, »olet hänen ruumiinsa jäsen, ja jos kuulut hänen ruumiiseensa, olet täynnä jumalallista luontoa. — Oi, jospa ihmiset voisivat käsittää tämän etuoikeuden! Kuinka puhdasta, siveää ja pyhää heidän elämänsä silloin olisikaan ja kuinka mitättömänä he pitäisivätkään kaikkea tämän maailman kunniaa verrattuna tähän sisäiseen, luonnollisilta silmiltä salattuun kunniaan.»198 {AO7 183.4}

Guillaume Farel

Lefevren oppilaiden joukossa oli muutamia, jotka kuuntelivat hänen sanojaan innostuneina ja jatkoivat totuuden julistamista kauan sen jälkeen, kun heidän opettajansa ääni vaikeni. Näiden joukossa oli Guillaume Farel. Hurskaiden vanhempien poikana ja kasvatettuna sokeasti uskomaan kirkon opetukset hän olisi voinut apostoli Paavalin tavoin sanoa itsestään: »Minä olen meidän uskontomme ankarimman lahkon mukaan elänyt fariseuksena» (Ap.t. 26: 5). Uskollisena katolilaisena hän olisi halunnut perinpohjin hävittää kaikki, jotka uskalsivat vastustaa kirkkoa. »Minä purin hammasta niin kuin raivostunut susi, kun kuulin jonkun puhuvan paavia vastaan», hän sanoi myöhemmin viitatessaan tähän elämänsä kauteen. Hän oli ollut väsymätön pyhimysten palvoja. Lefevren kanssa hän oli käynyt Pariisin kaikissa kirkoissa, rukoillut niiden alttarien ääressä ja koristanut lahjoilla pyhäinjäännöslippaita. Mutta nämä teot eivät voineet antaa rauhaa hänen sielulleen. Hänen mieltään vaivasi synnintunto, jota mitkään hänen katumusharjoituksensa eivät voineet poistaa. Hän kuunteli uskonpuhdistajan sanoja kuin ne olisivat kuuluneet taivaasta: »Me pelastumme armon kautta. Syytön tuomitaan, ja syyllinen julistetaan syyttömäksi. Yksin Kristuksen risti avaa taivaan portit ja sulkee helvetin portit.»199 {AO7 183.5}

Farel otti totuuden iloiten vastaan. Paavalin kokemusta muistuttavan kääntymyksen kautta hän siirtyi perinnäistapojen orjuudesta Jumalan lasten vapauteen. Omien sanojensa mukaan hän muuttui »saaliinhimoisesta, julmasta sudesta rauhalliseksi, lempeäksi karitsaksi». Hän oli »kokonaan luopunut paavista ja antanut sydämensä Jeesukselle Kristukselle».200 {AO7 184.1}

Evankeliumin valo Meauxissa

Lefevren jatkaessa totuuden valon levittämistä ylioppilaiden keskuuteen Farel lähti julistamaan totuutta julkisesti. Hän oli nyt Kristuksen asiassa yhtä innokas kuin oli ennen ollut paavin asiassa. Meaux'n piispa, eräs kirkon arvohenkilöistä, liittyi heihin pian tämän jälkeen. Muitakin opettajia, joita suuresti arvostettiin heidän taitavuutensa ja oppineisuutensa tähden, osallistui evankeliumin julistamiseen, ja se sai kannattajia kaikkien yhteiskuntaluokkien keskuudesta, käsityöläisten ja talonpoikien kodeista aina kuninkaan linnaan saakka. Silloisen hallitsijan Frans I:n sisar otti vastaan puhdistetun opin. Kuningas itse ja kuningataräiti näyttivät johonkin aikaan suopeilta sitä kohtaan, ja uskonpuhdistajat odottivat suurin toivein sitä aikaa, jolloin Ranska olisi voitettu evankeliumille. {AO7 184.2}

Mutta heidän toiveensa eivät täyttyneet. Kristuksen opetuslapsia odottivat koettelemukset ja vainot. Tämä oli kuitenkin armollisesti kätketty heidän silmiltään. Ensin tuli rauhallinen aika, jolloin he voivat vahvistua kohtaamaan myrskyä, ja uskonpuhdistus edistyi nopeasti. Meaux'n piispa työskenteli innokkaasti omassa hiippakunnassaan opettaen sekä pappeja että kansaa. Oppimattomat ja siveettömät papit erotettiin, ja heidän sijaansa asetettiin mahdollisuuksien mukaan oppineita ja hurskaita miehiä. Piispa toivoi hartaasti, että hänen alamaisensa voisivat itsenäisesti tutkia Jumalan sanaa, ja pian tämä toivo toteutuikin. Lefevre ryhtyi kääntämään Uutta testamenttia, ja samaan aikaan, kun Lutherin saksalainen Raamattu ilmestyi Wittenbergin painosta, ranskankielinen Uusi testamentti julkaistiin Meaux'ssa. Vaivoja ja kustannuksia säästämättä piispa levitti sitä seurakuntiinsa, ja pian Meaux'n asukkaat omistivat Pyhän Raamatun. {AO7 184.3}

Kuten janosta nääntyvät matkustajat iloiten rientävät virvoittavalle vesilähteelle, niin nämä sielut ottivat vastaan taivaan sanoman. Työmiehet pelloilla ja käsityöläiset työpajoissa saivat jokapäiväisessä työssään uutta rohkeutta keskustelemalla Raamatun kalliista totuuksista. Iltojaan he eivät enää viettäneet viinikellareissa vaan kokoontuivat toistensa koteihin lukemaan Jumalan sanaa, rukoilemaan ja kiittämään. Suuri muutos näkyi pian näissä yhdyskunnissa. Vaikka asukkaat kuuluivat alhaisimpaan luokkaan ja olivat oppimattomia raskaan työn raatajia, Jumalan armon uudistava ja kohottava voima näkyi heidän elämässään. Nöyryydellään, rohkeudellaan ja pyhyydellään he todistivat siitä, mitä evankeliumi saa aikaan niissä, jotka ottavat sen vilpittömästi vastaan. {AO7 185.1}

Meaux'ssa sytytetty valo säteili kauas. Kääntyneiden luku kasvoi joka päivä. Kuningas, joka halveksi munkkien ahdasmielistä kiihkoilua, hillitsi jonkin aikaa papiston raivoa, mutta paavilliset johtajat pääsivät lopulta voitolle. Pystytettiin rovio. Meaux'n piispa, jonka täytyi valita joko rovio tai oppiensa peruutus, valitsi helpomman tien; mutta johtajan lankeemuksesta huolimatta lauma pysyi uskollisena. Useat todistivat totuudesta liekkien keskellä. Polttoroviolla osoittamansa rohkeuden ja uskollisuuden kautta nämä nöyrät kristityt puhuivat tuhansille, jotka rauhallisina aikoina eivät koskaan olisi kuulleet heidän todistustaan. {AO7 185.2}

Aatelismies Berquin uskonpuhdistajana

Alhaiset ja köyhät eivät olleet ainoat, jotka keskellä kärsimystä ja pilkkaa uskalsivat todistaa Kristuksesta. Linnan ja palatsin komeissa saleissa oli kuninkaallista sukua olevia henkilöitä, joille totuus oli rikkautta ja korkeaa asemaa, vieläpä elämääkin kalliimpi. Kuninkaallinen haarniska kätki jalomman ja uskollisemman hengen kuin piispan kauhtana ja hiippa. Louis de Berquin oli ylhäistä sukua. Samalla kun hän oli urhoollinen ja hovitapoihin tottunut ritari, hän oli myös harras tutkija, hienostunut ja siveellisesti moitteeton. »Hän oli», sanoo eräs kirjailija, »paavillisten säädösten innokas noudattaja sekä messujen ja saarnojen harras kuuntelija ja kaikkien hänen hyveittensä kruununa oli erityinen kammo Lutherin oppia kohtaan.» Mutta kun hän monien muiden tavoin joutui kaitselmuksen ohjaamana lukemaan Raamattua, hän hämmästyksekseen löysi sieltä »Rooman oppien asemesta Lutherin opit».201 Siitä lähtien hän pyhitti itsensä kokonaan evankeliumin asialle. {AO7 185.3}

Koska hän oli Ranskan oppinein aatelismies, nerokas, kaunopuheinen, rohkeudessaan lannistumaton, innossaan sankarillinen ja hovissa vaikutusvaltainen sillä hän oli kuninkaan suosikki monet luulivat, että kohtalo oli määrännyt hänet Ranskan uskonpuhdistajaksi. Beza sanoi: »Berquinista olisi tullut toinen Luther, jos hän olisi löytänyt Frans I:ssä toisen vaaliruhtinaan.» »Hän on vaarallisempi kuin Luther», sanoivat katolilaiset.202 Ranskan katolilaiset todella pelkäsivät häntä enemmän. He heittivät hänet vankilaan harhaoppisena, mutta kuningas vapautti hänet. Taistelu jatkui monta vuotta. Frans, joka horjui Rooman ja uskonpuhdistuksen välillä, toisinaan suvaitsi, toisinaan taas piti kurissa munkkien palavaa intoa. Katolisen kirkon viranomaiset heittivät Berquinin kolme kertaa vankilaan, mutta hallitsija, joka ihaili hänen lahjakkuuttaan ja jaloa luonnettaan, vapautti hänet aina kieltäytyen jättämästä häntä papiston vihan uhriksi. {AO7 185.4}

Berquinia varoitettiin useita kertoja vaarasta, joka uhkasi hän tä Ranskassa, ja häntä kehotettiin noudattamaan niiden esimerkkiä, jotka olivat päässeet turvaan lähtemällä vapaaehtoisesti maanpakoon. Arka ja liehittelevä Erasmus, jolla kaikessa oppineisuudessaan ei ollut sitä siveellistä suuruutta, joka saa pitämään elämää ja kunniaa vähempiarvoisina kuin totuutta, kirjoitti Berquinille: »Pyydä päästä lähettiläälksi johonkin vieraaseen maahan; lähde matkalle Saksaan. Sinä tunnet Bedan ja hänen kaltaisensa hän on tuhatpäinen hirviö, joka kylvää myrkkyä kaikkialle. Sinulla on epälukuinen joukko vihollisia. Vaikka asiasi olisi parempi kuin Jeesuksen Kristuksen, he eivät anna sinun olla rauhassa, ennen kuin ovat riistäneet sinulta hengen. Älä luota liian paljon kuninkaan suojelukseen. Älä missään tapauksessa aiheuta minulle ikävyyksiä teologian opettajien kanssa.»203 {AO7 186.1}

Vaarat lisääntyivät, mutta Berquinin into tuli vain palavammaksi. Sen sijaan että olisi noudattanut Erasmuksen varovaista ja itsekästä neuvoa, hän päätti ryhtyä entistä rohkeampiin toimenpiteisiin. Hän ei aikonut vain puolustaa totuutta vaan myös hyökätä erehdystä vastaan. Syytöksen harhaoppisuudesta, jonka katolilaiset kohdistivat häneen, hän

aikoi kohdistaa heihin itseensä. Toimeliaimpia ja katkerimpia hänen vastustajistaan olivat oppineet tohtorit ja munkit Pariisin suuren yliopiston teologisessa tiedekunnassa, joka oli korkeimpia kirkollisia auktoriteettejä sekä tässä kaupungissa että koko valtakunnassa. Näiden tohtorien kirjoituksista Berquin esitti kaksitoista lausuntoa, joita hän julkisesti väitti »Raamatun vastaisiksi ja harhaoppisiksi», sekä pyysi kuningasta toimimaan riitaasiassa tuomarina. {AO7 187.1}

Kuningas, joka mielellään antoi vastapuolien osoittaa voimansa ja älykkyytensä ja joka oli iloinen saadessaan nöyryyttää ylpeitä munkkeja, kehotti katolilaisia puolustamaan asiaansa Raamatulla. Nämä tiesivät hyvin, ettei heillä ollut tästä aseesta sanottavaa hyötyä. Vankila, kidutus ja polttorovio olivat niitä aseita, joita he paremmin osasivat käyttää. Nyt osat olivat vaihtuneet, ja he huomasivat olevansa putoamaisillaan siihen kuoppaan, johon he olivat halunneet syöstä Berquinin. Hämmästyneinä he alkoivat etsiä pelastumistietä. {AO7 187.2}

»Samaan aikaan joku oli silponut eräässä kadunkulmassa olevaa neitsyt Marian kuvaa.» Kaupungissa oli paljon hälinää. Tapahtumapaikalle kokoontui paljon ihmisiä, jotka toivat ilmi surunsa ja suuttumuksensa. Kuningaskin oli syvästi liikuttunut. Tätä tilannetta munkit saattoivat käyttää hyödykseen, ja nopeasti he sen tekivätkin. »Tämä on Berquinin oppien hedelmää», he huusivat. »Kaikki on kaatumaisillaan uskonto, lait, vieläpä valtaistuinkin tämän luterilaisen kapinan vaikutuksesta.» {AO7 187.3}

Berquinin marttyyrikuolema

Berquin vangittiin jälleen. Kuningas matkusti pois Pariisista, ja munkit saivat siten vapaasti toi

mia niin kuin halusivat. Uskonpuhdistajaa kuulusteltiin, hänet tuomittiin kuolemaan ja tuomio pantiin täytäntöön samana päivänä, jona se oli julistettu, niin ettei Frans enää tällä kertaa päässyt häntä pelastamaan. Keskipäivällä Berquin vietiin teloituspaikalle. Tavattoman suuri kansanjoukko kokoontui katsomaan tapahtumaa, ja oli useita, jotka hämmästyneinä ja pahaa aavistaen totesivat, että uhri oli valittu Ranskan parhaimmasta ja hienoimmasta aatelisperheestä. Hämmästys, suuttumus, iva ja katkera viha synkensi levottoman joukon kasvot, mutta yksillä kasvoilla ei ollut mitään varjoa. Marttyyrin ajatukset olivat kaukana ympärillä olevasta melusta; hän tunsi vain Herransa läsnäolon. {AO7 187.4}

Berquin ei kiinnittänyt huomiota niihin kurjiin rattaisiin, joilla hän ajoi, ei myöskään vainoojainsa vihaisiin katseisiin eikä kauheaan kuolemaan, jota kohti hän kulki. Hän, joka elää ja oli kuollut ja elää aina ja iankaikkisesti ja jolla on kuoleman ja tuonelan avaimet, oli hänen vierellään. Berquinin kasvot säteilivät taivaallista kirkkautta ja rauhaa. Hän oli pukeutunut kallisarvoiseen pukuun. Hänen yllään oli »samettitakki, kullalla kirjailtu silkkiihokas ja kultakoristeiset housut».204 Hän oli menossa todistamaan uskostaan

kuningasten Kuninkaan ja koko maailmankaikkeuden edessä, eikä mikään surun merkki saanut todistaa hänen iloaan vastaan. {AO7 188.1}

Kun kulkue hitaasti eteni katujen väentungoksessa, kansa ihmetteli Berquinin kasvojen ja käyttäytymisen ilmaisemaa huoletonta rauhaa ja voitonriemua. »Hän muistuttaa temppelissä istuvaa, joka miettii pyhiä asioita», sanottiin.205 {AO7 188.2}

Berquin yritti puhua polttoroviolla muutamia sanoja kansalle, mutta puheen seurauksia pelkäävät munkit alkoivat huutaa, ja sotilaat alkoivat kalisuttaa aseitaan, niin että marttyyrin ääni hukkui meluun. Näin sivistyneen Pariisin korkein kirjallinen ja kirkollinen arvovalta antoi vuonna 1529 vuoden 1793 kansalle halpamaisen esimerkin polttoroviolla kuolevan pyhän sanojen tukah duttamisesta.206 {AO7 188.3}

Berquin tukehtui, ja liekit kuluttivat hänen ruumiinsa. Tieto hänen kuolemastaan tuotti surua uskonpuhdistuksen ystäville kaikkialla Ranskassa. Mutta hänen esimerkkinsä ei mennyt hukkaan. Totuuden todistajat sanoivat: »Mekin olemme valmiit iloiten kuolemaan kiinnittäen katseemme tulevaan elämään.»207 {AO7 188.4}

Farel vainottuna

Meaux’ssa puhjenneen vainon aikana uskonpuhdistuksen opettajilta riistettiin saarnalupa, ja he lähtivät muille kentille. Lefevre matkusti jonkin ajan kuluttua Saksaan. Farel palasi ItäRanskassa sijaitsevaan syntymäkaupunkiinsa levittämään valoa lapsuutensa kotiseudulle. Tieto Meaux’n tapahtumista oli ehtinyt sinne, ja totuus, jota Farel pelottoman innokkaana julisti, sai kuulijoita. Viranomaiset yllytettiin pian häntä vaientamaan ja hänet karkotettiin kaupungista. Hän ei voinut enää toimia julkisesti, mutta hän kulki tasankojen ja kylien halki, opetti yksityisasunnoissa ja syrjäisillä niityillä ja löysi turvapaikan metsistä ja kallioiden luolista, joissa hän poikavuosinaan oli usein oleskellut. Jumala valmisti häntä suurempia koetuksia varten. »Kärsimyksiä, vainoja ja saatanan salajuonia, joista minua varoitettiin, ei ole puuttunut», hän sanoi. »Ne ovat olleet paljon vaikeampia kuin omin voimin olisin voinut kantaa, mutta Jumala on Isäni. Hän on antanut ja on aina antava minulle kaiken tarvitsemani voiman.»208 {AO7 188.5}

Samoin kuin apostolien päivinä vaino oli »koitunutkin evankeliumin menestykseksi» (Fil. 1: 12). Pariisista ja Meaux’sta karkotettuina »ne, jotka näin olivat hajaantuneet, vaelsivat paikasta toiseen ja julistivat evankeliumin sanaa» (Ap.t. 8:4). Tällä tavalla valo levisi moniin Ranskan syrjäisiin maakuntiin. {AO7 189.1}

Jean Calvinin kehitys uskonpuhdistajaksi

Jumala valmisti edelleen työntekijöitä työnsä laajentamiseen. Eräässä Pariisin koulussa oli hiljainen, ajatteleva nuorukainen, joka näytti olevan erittäin lahjakas ja teräväjärkinen. Hänen moitteeton elämänsä herätti yhtä paljon huomiota kuin hänen älykkyytensä ja harras uskonnollisuutensa. Hänen nerokkuutensa ja uutteruutensa tekivät hänestä pian koulun

ylpeyden, ja pidettiin varmana, että Jean Calvinista tulisi yksi taitavimpia ja kunnioitetuimpia kirkon puolustajia. Mutta jumalallisen valon säde läpäisi myös Calvinia ympäröivät skolastiikan ja taikauskon muurit. Hänestä oli pöyristyttävää kuulla uusista opeista, ja hänen mielestään kerettiläiset ansaitsivat sen tulen, jolle heidät annettiin. Hän joutui kuitenkin tahtomattaan katsomaan kerettiläisyyttä silmästä silmään ja koettelemaan katolisen teologian voimaa protestanttien oppia vastaan. {AO7 189.2}

Pariisissa asui Calvinin serkku, joka oli liittynyt uskonpuhdistajiin. Nämä kaksi sukulaista kohtasivat usein toisensa ja keskustelivat niistä asioista, jotka häiritsivät kristikunnan rauhaa. »Maailmassa on vain kaksi uskontokuntaa», sanoi Olivetan, joka oli protestantti. »Toisen muodostavat ihmisten keksimät uskonnot, joiden mukaan ihminen voi pelastaa itsensä juhlamenoilla ja hyvillä töillä. Toinen on se ainoa uskonto, joka on ilmoitettu Raamatussa ja joka opettaa ihmisiä etsimään pelastusta yksinomaan Jumalan vapaasta armosta.» {AO7 189.3}

»Minä en halua olla missään tekemisissä sinun uuden oppisi kanssa», huudahti Calvin. »Luuletko sinä, että minä olen elänyt erehdyksessä koko elinaikani?»209 {AO7 190.1}

Mutta keskustelu oli herättänyt hänen mielessään ajatuksia, joista hänen oli vaikea vapautua. Huoneensa yksinäisyydessä hän mietti serkkunsa sanoja. Hän ei päässyt siitä ajatuksesta, että hän oli syntinen. Hän näki itsensä pyhän ja vanhurskaan Tuomarin edessä ilman välittäjää. Pyhimysten esirukoukset, hyvät työt ja kirkon juhlamenot olivat kaikki voimattomat sovittamaan syntiä. Hän näki edessään vain ikuisen epätoivoisen pimeyden. Turhaan kirkon tohtorit koettivat lievittää hänen tuskaansa. Turhaan turvauduttiin rippiin ja katumusharjoituksiin; ne eivät voineet sovittaa sielua Jumalan kanssa. {AO7 190.2}

Ollessaan yhä näissä hedelmättömissä taisteluissa Calvin meni eräänä päivänä sattumalta jollekin kaupungin julkisista toreista ja näki siellä poltettavan kerettiläistä. Marttyyrin kasvoilla ilmenevä rauha täytti hänet ihmetyksellä. Tuon pelottavan kuoleman tuskien keskellä ja kirkon antaman vielä kauheamman tuomion alaisena marttyyri osoitti sellaista uskoa ja rohkeutta, että nuori ylioppilas tunsi tuskaa verratessaan sitä siihen epätoivoon ja pimeyteen, jonka vallassa hän itse oli osoittaessaan ehdotonta kuuliaisuutta kirkolle. Koska hän tiesi kerettiläisten perustavan uskonsa Raamattuun, hän päätti tutkia sitä löytääkseen mahdollisesti sieltä heidän ilonsa salaisuuden. {AO7 190.3}

Raamatusta hän löysi Kristuksen. »Oi Isä», hän huudahti, »hänen uhrinsa on tyynnyttänyt sinun vihasi. Hänen verensä on pessyt pois minun saastaisuuteni. Hä nen ristinsä on kantanut minun kiroukseni. Hänen kuolemansa on hankkinut minulle sovituksen. Me olemme keksineet itsellemme useita hyödyttömiä hullutuksia, mutta sinä olet asettanut sanasi tulisoihtuna minun eteeni ja olet koskettanut sydäntäni saadaksesi minut inhoamaan kaikkia muita ansioita paitsi Jeesuksen ansiota.»210 {AO7 190.4}

Calvin oli saanut pappiskasvatuksen. Jo kaksitoistavuotiaana hänet nimitettiin erään pienen seurakunnan kappalaiseksi, ja piispa leikkasi hänen hiuksensa kirkon määräysten mukaan. Häntä ei vihitty papiksi, eikä hän suorittanut papin velvollisuuksia, mutta hän tuli hengellisen säädyn jäseneksi ja sai virkaansa vastaavan arvonimen ja sen mukaiset taloudelliset edut. {AO7 190.5}

Kun hän nyt luuli, ettei hänestä koskaan voisi tulla pappia, hän siirtyi joksikin aikaa opiskelemaan lakia, mutta hylkäsi lopulta tämän suunnitelman ja päätti pyhittää elämänsä evankeliumille. Mutta hän epäröi ruveta julkiseksi opettajaksi. Hän oli luonteeltaan arka ja piti tuohon työhön liittyvää vastuuta pelottavan suurena. Hän olisi halunnut antautua tutkimustyöhön. Ystävien hartaat pyynnöt saivat hänet kuitenkin lopulta myöntymään. »On ihmeellistä», hän sanoi, »että näin alhaista sukua oleva korotetaan niin suureen arvoon.»211 {AO7 190.6}

Calvin evankelioimistyössä Ranskassa

Calvin aloitti työnsä rauhallisesti, ja hänen sanansa olivat kuin virvoittava kaste, joka laskeutuu maahan. Hän oli jättänyt Pariisin ja oli nyt eräässä maakuntakaupungissa prinsessa Margaretin suojeluksessa. Prinsessa rakasti evankeliumia ja suojeli sen puolustajia. Calvin oli hiljainen ja vaatimaton nuorukainen. Hän aloitti työnsä ihmisten kodeista. Hän kokosi perheen jäsenet ympärilleen, luki Raamattua ja selitti pelastustotuuksia. Ne, jotka kuulivat sanoman, veivät sen hyvät uutiset toisille; ja pian opettaja lähti ympärillä oleviin kaupunkeihin ja kyliin. Käyden sekä linnoissa että mökeissä hän jatkoi näin työtään ja perusti seurakuntia, joissa kasvoi pelottomia totuuden todistajia. {AO7 191.1}

Muutamien kuukausien kuluttua hän tuli jälleen Pariisiin, jossa oppineiden ja opiskelijain keskuudessa kävi tavaton kuohunta. Vanhojen kielten opiskelu oli johtanut heitä tutkimaan Raamattua, ja monet, joiden sydäntä sen totuudet eivät vielä olleet koskettaneet, keskustelivat innokkaasti niistä, jopa hyökkäsivät katolisen kirkon puoltajien mielipiteitä vastaan. Calvin oli taitava väittelijä jumaluusopillisten kiistakysymysten alueella, mutta hänellä oli suoritettavanaan arvokkaampi tehtävä kuin meluavien skolastikkojen kiistaan puuttuminen. Ihmisten mielenkiinto oli herännyt, ja nyt oli sopiva aika esittää heille totuutta. Samaan aikaan kun teologisten väittelyjen hälinä täytti yliopistojen salit, Calvin kulki talosta taloon selittäen Raamattua kansalle ja puhuen sille ristiinnaulitusta Kristuksesta. {AO7 191.2}

Jumalan kaitselmuksesta Pariisi sai uuden kehotuksen evankeliumin vastaanottamiseen. Lefevren ja Farelin kautta annettu kutsu oli hylätty, mutta tuon suuren pääkaupungin kaikkien kansanluokkien oli vielä saatava kuulla sanoma. Poliittisten näkökohtien mukaan toimiva kuningas ei ollut vielä täydellisesti asettunut Rooman puolelle uskonpuhdistusta vastaan. Margaret toivoi yhä protestanttisuuden voittavan Ranskassa. Hän päätti antaa julistaa puhdistettua oppia Pariisissa. Kuninkaan ollessa poissa hän määräsi erään

protestanttisen sananjulistajan saarnaamaan kaupungin kirkoissa. Kun katolisen kirkon viranomaiset kielsivät tämän, prinsessa avasi palatsin sananjulistukselle. Eräs huone järjestettiin kappeliksi ja ilmoitettiin, että siellä pidettäisiin saarnatilaisuus joka päivä määrättyyn aikaan. Kokouksiin kutsuttiin kaikkiin säätyihin ja ammattikuntiin kuuluvia henkilöitä. Kansaa tuli niin paljon, että ei ainoastaan kappeli vaan myös eteiset ja hallit täyttyivät kuulijoista. Joka päivä saapui tuhansia: aatelisia, valtiomiehiä, lainoppineita, kauppiaita ja käsityöläisiä. Kuningas ei kieltänyt pitämästä kokouksia, vaan käski avata niitä varten kaksi Pariisin kirkkoa. Milloinkaan ennen ei Jumalan sana ollut saanut kaupungissa aikaan sellaista liikettä. Näytti siltä kuin elämän Henki taivaasta olisi vuodatettu kansan ylle. Kohtuullisuus, puhtaus, järjestys ja ahkeruus syrjäyttivät juoppouden, irstailun, epäsovun ja toimettomuuden. {AO7 191.3}

Mutta papitkaan eivät olleet joutilaina. Kun kuningas yhä kieltäytyi puuttumusta asiaan ja estämästä evankeliumin saarnaamista, he kääntyivät kansan puoleen. Keinoja säästämättä taikauskoisessa rahvaassa herätettiin pelkoa, ennakkoluuloja ja uskonkiihkoa. Seuratessaan sokeasti vääriä opettajiaan Pariisin kävi kuten muinoin Jerusalemin: se ei tuntenut etsikkoaikaansa eikä tiennyt, mikä sen rauhaan sopi. Kaksi vuotta Jumalan sanaa saarnattiin pääkaupungissa; mutta samalla, kun monet ottivat vastaan evankeliumin, kansan enemmistö hylkäsi sen. Frans oli osoittanut suvaitsevaisuutta yksinomaan omien aikeittensa menestymistä ajatellen, ja paavin kannattajien onnistui saada valtaasemansa takaisin. Kirkot suljettiin uudelleen ja polttorovio pystytettiin. {AO7 192.1}

Calvin oli yhä Pariisissa, jossa hän opiskelun, mietiskelyn ja rukouksen avulla valmistautui tuleviin tehtäviinsä ja jatkoi valon levittämistä. Viimein kuitenkin epäluulo heräsi häntä kohtaan. Viranomaiset päättivät viedä hänet polttoroviolle. Hän ajatteli olevansa turvassa yksinäisyydessään eikä aavistanut mitään vaaraa, ennen kuin ystävät syöksyivät hänen huoneeseensa ja ilmoittivat oikeudenpalvelijoiden olevan matkalla vangitsemaan hänet. Samassa tuokiossa kuului kova kolkutus ulkoovelta. Hetkeäkään ei ollut hukattavissa. Muutamat uskonpuhdistajan ystävistä viivyttivät oikeudenpalvelijoita ovella sillä aikaa, kun toiset auttoivat häntä pääsemään ikkunasta ulos, minkä jälkeen hän nopeasti riensi kaupungin rajalle. Siellä hän pääsi turvaan erään työmiehen luokse joka oli uskonpuhdistuksen ystä vä. Isäntänsä vaatteisiin pukeutu neena hän lähti kuokka olalla matkalleen. Hän kulki etelää kohti ja löysi jälleen turvapaikan Margaretin hallinnassa olevalta alueelta.212 {AO7 192.2}

Täällä hän viipyi muutamia kuukausia mahtavien ystäviensä varmassa suojassa ja jatkoi tutkimuksiaan. Mutta hänen sydämensä vaati häntä julistamaan evankeliumia Ranskassa, eikä hän voinut olla kauan toimettomana. Niin pian kuin myrsky oli jonkin verran asettunut, hän valitsi uudeksi työkentäkseen Poitiersin, jossa oli yliopisto ja jossa uudet käsitykset jo olivat saaneet suosiota osakseen. Kaikensäätyiset henkilöt kuuntelivat iloiten evankeliumia. Calvin ei saarnannut julkisesti, mutta pormestarin asunnossa, omissa majapaikoissaan ja joskus yleisessä puistossa hän esitti elämän sanaa niille, jotka halusivat kuulla. Jonkin ajan

kuluttua, kun kuulijain lukumäärä lisääntyi, katsottiin turvallisemmaksi kokoontua kaupungin ulkopuolelle. Kokouspaikaksi vaIittiin syvän ja kapean rotkon sivulla oleva luola, joka lisäksi oli puiden ja yläpuolella olevien kallioiden kätkössä. Kaupungista lähti eri teitä pieniä seurueita, jotka kokoontuivat sinne. Tässä piilopaikassa luettiin ja selitettiin Raamattua. Täällä Ranskan protestantit ensimmäisen kerran nauttivat Herran ehtoollista. Tästä pienestä seurakunnasta lähetettiin muille työkentille useita uskollisia evankelistoja. {AO7 192.3}

Calvin palasi vielä kerran Pariisiin. Hän ei vieläkään voinut luopua siitä toivosta, että Ranska kansakuntana ottaisi vastaan uskonpuhdistuksen. Mutta hän huomasi, että miltei kaikki ovet olivat hänen työltään suljetut. Evankeliumin julistaminen oli menemistä suoraa tietä polttoroviolle, ja hän päätti viimein lähteä Saksaan. Tuskin hän oli lähtenyt Ranskasta, kun myrsky puhkesi protestanttien ylle. Jos hän olisi jäänyt Ranskaan, hän olisi varmaan tuhoutunut toisten mukana. {AO7 193.1}

Vainon hyökyaalto Pariisissa

Toivoen oman maansa pysyvän Saksan ja Sveitsin rinnalla Ranskan uskonpuhdistajat päättivät tehdä Rooman taikauskoa vastaan rohkean hyökkäyksen, joka saisi koko kansan hereille. Niinpä eräänä yönä asetettiin kaikkialle Ranskaan messua vastustavia julisteita. Tämä innokas mutta harkitsematon teko ei koitunut uskonpuhdistukselle hyödyksi, vaan Päinvastoin tuotti onnettomuutta ei ainoastaan sen järjestäjille vaan puhdistetun opin ystäville kaikkialla Ranskassa. Se antoi katolilaisille heidän kauan odottamansa tekosyyn, jonka nojalla he katsoivat voivansa vaatia, että kerettiläiset oli perin juurin hävitettävä villitsijöinä, jotka olivat uhkana valtaistuimen pysyvyydelle ja kansakunnan rauhalle. {AO7 193.2}

Joku ajattelematon ystävä tai kavala vihollinen ei tiedetä kumpi oli kiinnittänyt julisteen kuninkaan yksityisen huoneen ovelle. Hallitsija kauhistui. Tässä julisteessa käytiin säälimättömästi ikivanhojen, arvossapidettyjen uskomusten kimppuun. Ja se vertaansa vailla oleva julkeus, joka ilmeni näiden suorasukaisten ja hämmästyttävien esitysten omavaltaisessa kiinnittämisessä kuninkaan välittömään läheisyyteen, nostatti kuninkaan vihan. Hämmästyksissään hän seisoi hetken vapisten ja mykistyneenä. Sitten hänen vihansa purkautui pelottaviin sanoihin: »Ottakaa ilman erotusta kiinni kaikki, joita epäillään luterilaisiksi. Minä tahdon hävittää heidät kaikki.»213 Arpa oli heitetty. Kuningas oli päättänyt asettua täydellisesti Rooman puolelle. {AO7 193.3}

Ryhdyttiin heti toimenpiteisiin jokaisen Pariisissa olevan luterilaisen vangitsemiseksi. Eräs puhdistettua oppia kannattava köyhä käsityöläinen, jolla oli ollut tapana kutsua uskovaisia heidän salaisiin kokouksiinsa, pidätettiin ja määrättiin välittömän roviolla polttamisen uhalla opastamaan paavin salainen lähettiläs kaupungin jokaiseen protestanttiseen kotiin. Kauhistuneena tämä kieltäytyi noudattamasta tuota halpamaista määräystä, mutta viimein liekkien pelko sai vallan, ja hän suostui kavaltamaan veljensä.

Kuninkaallinen salapoliisi Morin ja kavaltaja kulkivat pappien, suitsukkeen kantajien, munkkien ja sotilaiden ympäröiminä, ehtoollisleipä edellään, hitaasti ja äänettöminä kaupungin katujen halki. Tämän mielenosoituksen näennäisenä syynä oli halu kunnioittaa »pyhää sakramenttia» ja sovittaa protestanttien toimeenpanema messun häpäisy. Mutta tähän juhlalliseen näytelmään oli kätketty kauhea suunnitelma. Saavuttaessa luterilaisen kodin kohdalle kavaltaja antoi merkin, mutta ei puhunut sanaakaan. Kulkue pysähtyi, mentiin sisälle taloon, perhe raahattiin ulos ja pantiin kahleisiin, minkä jälkeen tuo kauhea seurue kulki eteenpäin etsimään uusia uhreja. »Ei ainoankaan talon ohi käyty, ei pienen eikä suuren, ei edes Pariisin yliopistolle kuuluvien rakennusten. Morin saattoi koko kaupungin kauhun valtaan. Se oli hirmuvallan aikaa.»214 {AO7 193.4}

Uhrit kidutettiin kuoliaiksi julmalla tavalla. Oli nimenomaan käsketty käyttää heikkoa tulta heidän kärsimystensä pidentämiseksi. Mutta he kuolivat voittajina. Heidän uskollisuutensa ei horjunut eikä rauhansa häiriintynyt. Nähdessään heidän järkkymättömän lujuutensa heidän vainoojansa tunsivat itsensä voitetuiksi. »Rovioita pystytettiin Pariisin kaikkiin osiin ja polttamisia suoritettiin useina eri päivinä, jotta teloituspaikkoja ja aikoja lisäämällä voitaisiin lisätä kerettiläisyyden pelkoa. Tämä koitui kuitenkin lopulta evankeliumin eduksi. Koko Pariisi sai nähdä, millaisiksi uudet mielipiteet saattoivat muuttaa ihmiset. Mikään saarnatuoli ei vastannut marttyyrien polttoroviota. Se tyyni ilo, joka loisti näiden henkilöiden kasvoista heidän kulkiessaan teloituspaikalle, se sankarillisuus, jota he osoittivat seistessään armottomien liekkien keskellä, ja heidän nöyrä, anteeksiantava mielensä heidän kärsiessään vääryyttä muuttivat monien katselijain suuttumuksen säälikSi ja vihan rakkaudeksi sekä todistivat vastustamattoman puhuttelevasti evankeliumin puolesta.»215 {AO7 194.1}

Vainon pelottavia seurauksia

Papit, jotka olivat päättäneet pitää kansan raivon heikentymättömänä, esittivät mitä kauheimpia syytöksiä protestantteja vastaan. Heidän väitettiin suunnittelevan katolilaisten joukkosurmaa, hallituksen kaatamista ja kuninkaan murhaamista. Näiden väitteiden tueksi ei voitu esittää todistuksen varjoakaan. Ennustetut onnettomuudet kuitenkin tapahtuivat mutta aivan erilaisissa olosuhteissa ja täysin vastakkaisista syistä. Viattomia protestantteja kohtaan harjoitetut julmuudet valmistivat tietä kostolle ja aiheuttivat kuninkaalle, hänen hallitukselleen ja alamaisilleen vuosisatoja myöhemmin juuri sen tuomion, jonka katolilaiset olivat väittäneet olevan välittömästi uhkaamassa; mutta sen panivat toimeen uskottomat ja katolilaiset itse. Protestanttisuuden sortaminen, ei sen vakiinnuttaminen, tuotti kolmesataa vuotta myöhemmin Ranskalle nämä hirveät onnettomuudet. {AO7 194.2}

Kaikki yhteiskuntaluokat olivat nyt epäluulon ja pelon vallassa. Yleisen levottomuuden aikana näkyi, miten voimakkaasti Lutherin oppi oli vaikuttanut sivistyneinä piin, vaikutusvaltaisimpiin ja jaloluonteisimpiin henkilöihin. Tärkeitä ja korkeita virkoja tuli äkkiä avoimiksi. Käsityöläisiä, kirjaltajia, opiskelijoita, yliopiston professoreita, kirjailijoita

ja hovimiehiäkin katosi. Useat sadat pakenivat Pariisista ja lähtivät vapaaehtoiseen maanpakoon. Monessa tapauksessa tämä oli ensimmäinen ilmaus puhdistetun opin suosimisesta. Katolilaiset hämmästyivät nähdessään, että he olivat tietämättään sietäneet keskuudessaan kerettiläisiä. Heidän vihansa purkautui siihen suureen alhaisempaa alkuperää olevien uhrien joukkoon, joka oli heidän ulottuvillaan. Vankilat täyttyivät, ja ilmakin näytti pimentyvän evankeliumin tunnustajia varten sytytettyjen polttorovioiden savusta. {AO7 195.1}

Frans I oli kerskaillut olevansa johtajana siinä suuressa tutkimustyötä elvyttävässä liikkeessä, joka painoi leimansa kuudennentoista vuosisadan alkuun. Hänen mielihalunaan oli ollut koota hoviinsa oppineita miehiä kaikista maista. Tästä rakkaudesta tieteeseen ja munkkien tietämättömyyden ja taikauskon halveksimisesta johtui ainakin osaksi se suvaitsevaisuus, jota hän osoitti uskonpuhdistusta kohtaan. Mutta kerettiläisyyden hävittämisinnossaan tämä tieteiden suojelija kielsi kirjapainotyön kaikkialla Ranskassa. Frans I on yksi niistä monista aikakirjoihin merkityistä esimerkeistä, jotka osoittavat, ettei älyllinen sivistys ole mikään suojakeino suvaitsemattomuutta ja uskonvainoa vastaan. {AO7 195.2}

Kolkko juhla

Ranska oli juhlallisin ja julkisin menoin sitoutuva tuhoamaan protestanttisuuden täydellisesti. Papit vaativat, että Jumalaa häpäissyt messun tuomitseminen oli sovitettava verellä ja että kuninkaan oli kansansa menestyksen tähden julkisesti hyväksyttävä tuo kauhea teko. {AO7 195.3}

Tämän pelottavan juhlan ajankohdaksi oli määrätty tammikuun 21. päivä 1535. Kansassa oli kaikkialla herätetty taikauskoista pelkoa ja kiihkeää vihaa. Pariisiin tulvi kaikilta suunnilta joukoittain kansaa, joka täytti sen kadut. Päivä oli määrä aloittaa suurella ja vaikuttavalla juhlakulkueella. »Kulkutien varrella olevat talot olivat surupuvussa, ja määrätyllä etäisyydellä toisistaan oli alttareita.» Jokaisen oven edessä paloi tulisoihtu »pyhän sakramentin» kunniaksi. Ennen päivän nousua kulkue järjestäytyi kuninkaan palatsin luona. »Etunenässä kannettiin useitten seurakuntien ristejä ja lippuja; sitten tulivat kaupungin porvarit parijonossa tulisoihtuja kantaen.» Näitä seurasi neljä munkkijärjestöä, jokainen munkki järjestölleen ominaisessa puvussa. Sitten tuli suuri kokoelma kuuluisia pyhäinjäännöksiä. Näitä lähinnä ratsastivat upeana ja häikäisevänä rivistönä kirkon korkeat virkamiehet purppuraan ja helakanpunaan puettuina ja jalokivillä koristettuina. {AO7 195.4}

»Ehtoollisleipää kantoi Pariisin piispa komean kunniakatoksen alla, kun taas neljä hallitsijasuvun jäsentä kantoi katosta. Ehtoollisleivän perässä kulki kuningas. Frans I oli sinä päivänä ilman kruunua ja kuninkaallista pukua. Paljain päin, silmät maahan luotuina ja palava vahakynttilä kädessään» Ranskan kuningas »esiintyi katujana».216 Hän kumartui nöyrästi jokaisen alttarin ääreen, ei niiden paheiden tähden, jotka saastuttivat hänen sielunsa,

eikä sen viattoman veren tähden, joka tahrasi hänen kätensä, vaan niiden alamaistensa kuolettavan synnin tähden, jotka olivat rohjenneet hylätä messun. Hänen jäljessään tulivat kuningatar ja valtion korkeimmat virkamiehet, nämäkin parijonossa jokaisella palava tulisoihtu kädessä. {AO7 196.1}

Päivän kirkollisten menojen yhtenä osana oli hallitsijan puhe, jonka hän piti piispan palatsin suuressa salissa valtakunnan korkeille virkamiehille. Surullisen näköisenä hän astui heidän eteensä ja valitti liikuttavan kaunopuheisin sanoin tapahtunutta »rikosta ja häväistystä» sekä kansakunnalle tullutta »surun ja häpeän päivää». Samalla hän kehotti jokaista uskollista alamaista olemaan apuna, kun ryhdyttäisiin hävittämään turmiollista kerettiläisyyttä, joka uhkasi syöstä Ranskan perikatoon. "'Niin totta, herrat, kuin minä olen teidän kuninkaanne', hän sanoi, 'minä antaisin teidän hakata itseltäni pois sellaisen jäsenen, jonka tietäisin tämän inhottavan taudin turmelemaksi. —' Ja edelleen: 'Jos huomaisin jonkun lapsistani sen saastuttamaksi, en säästäisi häntä. Minä luopuisin hänestä ja uhraisin hänet Jumalalle.' Kyyneleet tukahduttivat hänen äänensä; kaikki läsnäolleet itkivät ja huusivat yhteen ääneen. 'Me tahdomme elää ja kuolla katolisen uskon puolesta!'»217 {AO7 196.2}

Hirvittävään pimeyteen oli joutunut kansakunta, joka oli hylännyt totuuden valon. Jumalan pelastava armo oli ilmestynyt. Sen jumalallinen kauneus oli vetänyt tuhansittain ihmisiä puoleensa, ja sen kirkkaus oli valaissut kaupungit ja kylät. Mutta Ranska oli kääntynyt siitä pois nähtyään sen voiman ja pyhyyden ja valinnut valon sijasta pimeyden. Se oli kieltäytynyt vastaanottamasta sille tarjottua taivaallista lahjaa. Se oli sanonut pahaa hyväksi ja hyvää pahaksi, kunnes se oli joutunut tahallisen itsepetoksen uhriksi. Vaikka ranskalaiset nyt saattoivat luulla tekevänsä Jumalalle palveluksen vainoamalla hänen kansaansa, tämä luulo ei kuitenkaan poistanut heidän syyllisyyttään. He olivat tahallaan hylänneet sen valon, joka olisi pelastanut heidät petoksesta ja syyllisyydestä murhaan. {AO7 197.1}

Juhlallinen vala, joka velvoitti perin juurin hävittämään kerettiläisyyden, vannottiin siinä suuressa tuomiokirkossa, jossa elävän Jumalan hylännyt kansa lähes kolmesataa vuotta myöhemmin asetti »järjen jumalattaren» valtaistuimelle. Järjestettiin taas juhlakulkue, ja Ranskan edustajat aloittivat sen työn, jonka he olivat sitoutuneet suorittamaan. »Lyhyiden välimatkojen päähän oli pystytetty rovioita määrättyjen protestanttisten kristittyjen elävältä polttamista varten ja oli järjestetty niin, että roviot sytytettiin kuninkaan lähestyessä, ja kulkue pysähtyi katsomaan teloitusta.»218 Näiden Kristuksen todistajain kärsimien kidutusten yksityiskohdat ovat liian pöyristyttäviä kerrottaviksi, mutta ainoakaan uhri ei epäröinyt. Kun erästä heistä vaadittiin peruuttamaan sanansa, hän vastasi: »Minä uskon ainoastaan siihen, mitä profeetat ja apostolit muinoin saarnasivat ja minkä kaikki pyhät ovat uskoneet. Minun uskoni luottaa Jumalaan, joka pystyy vastustamaan kaikkia helvetin voimia.»219 {AO7 197.2}

Juhlakulkue pysähtyi vähän väliä kidutuspaikoille. Saavuttuaan kuninkaan palatsin luona olevaan lähtökohtaansa joukko hajaantui. Kuningas ja prelaatit poistuivat täysin tyytyväisinä päivän tapahtumiin toivoen, että nyt aloitettu työ jatkuisi kerettiläisyyden täydelliseen häviöön asti. {AO7 197.3}

Suuri vallankumous evankeliumin hylkäämisen heijastuma

Rauhan evankeliumi, jonka Ranska oli hylännyt, tuli liiankin perusteellisesti pois raivatuksi, ja seuraukset olivat kauheat. Tammikuun 21. p:nä 1793, kaksisataaviisikymmentäkahdeksan vuotta siitä päivästä, jolloin Ranska täysin antautui vainoamaan uskonpuhdistajia, Pariisin kaduilla kulki toinen juhlasaatto, jolla oli aivan erilainen tarkoitus. »Jälleen päähenkilönä oli kuningas, jälleen oli kuohuntaa ja huutoa; jälleen vaadittiin lisää uhreja; jälleen oli synkkiä teloituslavoja ja jälleen päivän esitykset päättyivät hirvittäviin teloituksiin. Ludvig XVI raahattiin huolimatta hänen rimpuiluistaan vartijoita ja pyöveleitä vastaan mestauspölkylle ja pidettiin siinä väkivalloin, kunnes mestausterä oli pudonnut ja hänen irronnut päänsä vieri lavalle.»220 Eikä kuningas ollut ainoa uhri. Saman paikan läheisyydessä mestattiin giljotiinilla kaksituhatta kahdeksansataa ihmistä hirmuvallan verisinä päivinä. {AO7 197.4}

Uskonpuhdistus oli esittänyt maailmalle avoimen Raamatun saattaen ilmi Jumalan lain käskyt ja teroittaen sen vaatimuksia ihmisten omalletunnolle. Ääretön rakkaus oli ilmoittanut ihmisille taivaan säännöt ja periaatteet. Jumala oli sanonut: »Noudattakaa ja seuratkaa niitä, sillä se on oleva teidän viisautenne ja ymmärryksenne kansojen silmissä. Kun he kuulevat kaikki nämä käskyt, sanovat he: Totisesti, viisas ja ymmärtäväinen kansa on tämä suuri kansa.» Kun Ranska hylkäsi taivaan lahjan, se kylvi laittomuuden ja turmion siemenen, joka syyn ja seurauksen lain mukaan tuotti auttamattomana tuloksena vallankumouksen ja hirmuvallan. {AO7 198.1}

Farel Sveitsissä

Kauan ennen julisteiden herättämää vainoa oli pelottoman ja innokkaan Farelin täytynyt paeta synnyinmaastaan. Hän meni Sveitsiin ja työskennellen yhteisymmärryksessä Zwinglin kanssa auttoi uskonpuhdistusta voittoon tuossa maassa. Hän vietti myöhemmät vuotensa siellä, mutta vaikutti kuitenkin jatkuvasti huomattavalla tavalla Ranskan uskonpuhdistukseen. Maanpakolaisuutensa ensi vuosina hän työskenteli erityisesti evankeliumin levittämiseksi synnyinmaahansa. Huomattavan osan ajastaan hän käytti evankeliumin saarnaamiseen maanmiehilleen lähellä rajaa, missä hän väsymättömän valppaana seurasi taistelua sekä auttoi rohkaisevilla sanoillaan ja hyvillä neuvoillaan. Toisten maanpakolaisten avustamana hän käänsi Saksan uskonpuhdistajain kirjoituksia ranskan kielelle. Niitä painettiin yhdessä ranskalaisen Raamatun kanssa suuret määrät, ja kirjaevankelistat myivät niitä laajalti Ranskassa. He saivat niitä halvalla hinnalla ja täten ansaitsivat niin paljon, että voivat jatkaa työtä. {AO7 198.2}

Farel alkoi työnsä Sveitsissä opettajan vaatimattomassa tehtävässä. Hän meni syrjäiseen pitäjään ja rupesi opettamaan lapsia. Yleisten oppiaineiden ohella hän varovasti esitti Raamatun totuuksia toivoen lasten avulla saavuttavansa heidän vanhempansa. Oli muutamia, jotka uskoivat, mutta papit nousivat estämään työtä ja kiihottivat taikauskoisia maalaisia vastustamaan sitä. »Se ei voi olla Kristuksen evankeliumia», papit sanoivat, »koska sen saarnaaminen ei tuota rauhaa vaan taistelua.»221 Ensimmäisten opetuslasten tavoin Farel jätti sen kaupungin, jossa vaino puhkesi, ja pakeni toiseen. Jalkaisin hän meni kylästä kylään ja kaupungista kaupunkiin, kärsi nälkää, vilua ja väsymystä ja oli lisäksi kaikkialla hengenvaarassa. Hän saarnasi toreilla, kirkoissa ja joskus tuomiokirkkojenkin saarnatuoleissa. Toisinaan kirkot olivat tyhjinä. Toisinaan huudot ja iva keskeyttivät hänen saarnansa. Joskus hänet vedettiin väkivaltaisesti alas saarnatuolista. Useammin kuin kerran kiihotettu roskaväki pieksi hänet miltei kuoliaaksi. Kuitenkin hän riensi eteenpäin. Vaikka hänet usein torjuttiin, hän ei hellittänyt vaan yritti uudelleen ja sai nähdä yhä useampien paavilaisuuden linnoituksina olleiden kaupunkien avaavan porttinsa evankeliumille. Se pieni pitäjä, jossa hän ensiksi oli työskennellyt, otti pian vastaan puhdistetun opin. Myös Murtenin ja Neuchatelin kaupungit hylkäsivät katoliset juhlamenot ja poistivat jumaloidut kuvat kirkoistaan. {AO7 198.3}

Farel oli kauan halunnut asettaa protestanttien lipun Geneveen. Jos tämä kaupunki voitettaisiin, siitä tulisi Ranskassa, Sveitsissä ja Italiassa suoritettavan uskonpuhdistustyön keskus. Tämä päämäärä edessään hän oli jatkanut työtään, kunnes monet ympärillä olevista kaupungeista ja kylistä oli voitettu. Sitten hän meni Geneveen yksi ainoa seuralainen mukanaan. Mutta hän sai pitää vain kaksi saarnaa. Papit, jotka ensin olivat turhaan koettaneet saada siviiliviranomaiset tuomitsemaan hänet, haastoivat hänet kirkkoneuvoston eteen ja tulivat tähän neuvoston kokoukseen aseet vaippojensa alla aikoen ottaa hänet hengiltä. Istuntosalin ulkopuolelle oli kokoontunut raivoisa kansanjoukko varmistamaan nuijilla ja miekoilla hänen kuolemansa, jos hänen onnistuisi päästä neuvoston käsistä pakoon. Viranomaisten ja aseistetun joukon läsnäolo kuitenkin pelasti hänen henkensä. Varhain seuraavana aamuna hänet vietiin seuralaisineen järven yli turvalliseen paikkaan. Näin päättyi hänen ensimmäinen yrityksensä saarnata evankeliumia Genevessä. {AO7 199.1}

Seuraavaa yritystä varten valittiin halvempi ase niin vaatimattoman näköinen nuori mies, että uskonpuhdistuksen ystävätkin kohtelivat häntä kylmästi. Mutta mitä sellainen voi tehdä siellä, missä Farel oli hylätty? Kuinka henkilö, jolla oli vain vähän rohkeutta ja kokemusta, saattoi vastustaa myrskyä, jonka tieltä väkevimmän ja urhoollisimman oli täytynyt paeta? »Ei sotaväellä eikä voimalla, vaan minun Hengelläni, sanoo Herra Sebaot» (Sak. 4: 6). »Mikä on heikkoa maailmassa, sen Jumala valitsi saattaakseen sen, mikä väkevää on, häpeään.» »Sillä Jumalan hulluus on viisaampi kuin ihmiset, ja Jumalan heikkous on väkevämpi kuin ihmiset» (1 Kor: 1: 27, 25). {AO7 199.2}

Froment alkoi työnsä opettajana. Niitä totuuksia, joita hän opetti lapsille koulussa, nämä kertasivat kotona. Pian vanhemmat tulivat kuulemaan raamatunselityksiä, kunnes luokkahuone täyttyi tarkkaavaisista kuulijoista. Uusia testamentteja ja kirjasia jaettiin maksutta, ja niitä lukivat monet, jotka eivät uskaltaneet julkisesti tulla kuuntelemaan uusia oppeja. Jonkin ajan kuluttua tämänkin työntekijän täytyi paeta, mutta hänen julistamansa totuudet olivat saaneet kansasta otteen. Uskonpuhdistus oli pantu alulle, ja se vahvistui sekä laajeni. Saarnaajat palasivat takaisin, ja heidän työskentelynsä kautta protestanttinen jumalanpalvelus lopulta vakiintui Genevessä. {AO7 199.3}

Calvin tulee Geneveen

Kaupunki oli jo ilmoittanut olevansa uskonpuhdistuksen puolella, kun Calvin monien vaellusten ja vaiheiden jälkeen tuli sen porttien sisäpuolelle. Hän oli palaamassa viimeiseltä matkalta syntymäseudulleen ja oli menossa Baseliin, kun sai tietää Kaarle V:n armeijan miehittäneen tien, ja hänen täytyi kulkea kiertotietä Geneven kautta. {AO7 200.1}

Tässä matkassa Farel näki Jumalan johdatuksen. Vaikka Geneve oli vastaanottanut puhdistetun opin, siellä oli kuitenkin vielä tehtävänä suuri työ. Ihmiset eivät käänny Jumalan puoleen yhteisönä vaan yksilöinä. Uudestisyntymisen saa sydämessä ja omassatunnossa aikaan Pyhän Hengen voima eivätkä neuvostojen päätökset. Vaikka Geneven kansa oli hylännyt Rooman arvovallan, se ei kuitenkaan ollut yhtä valmis hylkäämään sen hallitessa kukoistaneita paheita. Evankeliumin puhtaiden periaatteiden juurruttaminen tähän kaupunkiin ja sen asukkaiden valmistaminen arvokkaalla tavalla täyttämään se asema, johon Kaitselmus näytti heidät kutsuneen, ei ollut helppo tehtävä. {AO7 200.2}

Farel piti varmana, että hän oli Calvinissa löytänyt miehen, jonka hän voisi ottaa työkumppanikseen tähän työhön. Jumalan nimessä hän pyytämällä pyysi tuota nuorta evankelistaa jäämään Geneveen ja työskentelemään siellä. Calvin hämmästyi ja halusi pysyä syrjässä. Arkana ja rauhaa rakastavana hän ei halunnut joutua yhteyteen geneveläisten rohkean, itsenäisen ja vieläpä väkivaltaisen hengen kanssa. Myös heikon terveytensä ja tutkimusharrastuksensa tähden hän kaipasi hiljaisuutta. Hän uskoi voivansa parhaiten hyödyttää uskonpuhdistuksen asiaa kynällään ja toivoi löytävänsä rauhallisen opiskelupaikan, josta käsin hän kirjapainon välityksellä voisi opettaa ja vahvistaa seurakuntia. Mutta Farelin juhlallinen kehotus tuntui hänestä taivaan kutsulta, eikä hän uskaltanut kieltäytyä sitä noudattamasta. Hänestä näytti, kuten hän sanoi, »että Jumala ojensi kätensä alas taivaasta, tarttui häneen ja kiinnitti hänet peruuttamattomasti siihen paikkaan, josta hän niin kiihkeästi olisi halunnut lähteä».222 {AO7 202.1}

Jesuiitat, Rooman uusi ase

Tähän aikaan protestanttien asema oli hyvin vaarallinen. Paavin kiroukset jylisivät Geneveä vastaan, ja mahtavat kansat uhkasivat hävittää sen. Kuinka tämä pieni kaupunki voisi vastustaa mahtavaa pappisvaltaa, joka niin usein oli pakottanut kuninkaat ja keisaritkin

alistumaan? Miten se voisi pitää puoliaan maailman suurten valloittajani sotajoukkoja vastaan? {AO7 202.2}

Yli koko kristikunnan protestanttisuutta uhkasivat pelottavat viholliset. Uskonpuhdistuksen ensi voitot olivat ohi, ja Rooma kokosi uusia voimia toivoen voivansa kukistaa sen. Tähän aikaan perustettiin jesuiittain munkisto, joka oli julmin, häikäilemättömin ja voimakkain kaikista paavikunnan puoltajista. Erillään maallisista siteistä ja ihmisten harrastuksista, kuolleina luonnollisen kiintymyksen vaatimuksille, kuuroina järjen ja omantunnon äänelle jesuiitat eivät tunteneet mitään muita ohjeita kuin oman järjestönsä antamat, eivät muita yhdyssiteitä kuin omaan veljeskuntaansa liittyvät eivätkä mitään muita velvollisuuksia kuin järjestönsä vallan laajentamisen.223 Kristuksen evankeliumi oli tehnyt kannattajansa kykeneviksi kohtaamaan vaaroja ja kestämään kärsimyksiä sekä kylmästä, nälästä, raadannasta ja köyhyydestä huolimatta pitämään ylhäällä totuuden lippua kidutuspenkki, vankila ja polttorovio silmäinsä edessä. Näitä voimia vastaan jesuiitat taistelivat uskonkiihkon voimalla, joka teki heidät kykeneviksi kestämään samanlaisia vaaroja ja vastustamaan totuuden voimaa petoksen aseilla. Ei mikään rikos ollut liian suuri heidän tehtäväkseen, ei mikään petos liian halpamainen heidän suoritettavakseen eikä mihinkään valepukuun pukeutuminen heille liian vaikea asia. Annettuaan juhlallisen lupauksen pysyä aina köyhinä ja vaatimattomina he koettivat hankkia rikkautta ja valtaa kukistaakseen niiden avulla protestanttisuuden ja asettaakseen paavin ylivallan entiselleen. {AO7 202.3}

Esiintyessään järjestönsä jäseninä he näyttivät olevan Jumalalle pyhittäytyneitä. He kävivät vankiloissa ja sairaaloissa, auttoivat sairaita ja köyhiä, vakuuttivat kieltäneensä maailman ja käyttivät Jeesuksen pyhää nimeä, hänen joka vaelsi ympäri ja teki hyvää. Mutta tämän viattoman ulkokuoren alle kätkeytyi usein mitä rikollisimpia ja vaarallisimpia aikeita. Järjestön pääperiaate ilmenee sanoista: Tarkoitus pyhittää keinot. Sen mukaan valehteleminen, varastaminen, väärän valan teko ja murhaaminen eivät olleet vain luvallisia vaan myös suositeltavia silloin, kun ne palvelivat kirkon etuja. Monenlaisilla verukkeilla he hankkivat itselleen pääsyn valtion virkoihin, ylenivät kuninkaiden neuvonantajiksi ja, ohjasivat kansojen politiikkaa. He ryhtyivät palvelijoiksi voidakseen vakoilla esimiehiään. He perustivat lukioita ruhtinaiden ja aateliston poikia varten sekä kouluja tavalliselle kansalle ja houkuttelivat protestanttisten vanhempien lapsia noudattamaan paavillisia juhlamenoja. Koko katolisen jumalanpalveluksen loisto ja komeus pantiin hämmentämään mieltä ja kiehtomaan mielikuvitusta; ja näin pojat kavalsivat sen vapauden, jonka puolesta isät olivat ahertaneet ja kärsineet. Jesuiitat levittäytyivät nopeasti yli koko Euroopan; ja mihin hyvänsä he menivät, siellä paavilaisuus heräsi uuteen eloon. {AO7 203.1}

Jesuiittain vallan lisäämiseksi julkaistiin inkvisition uudistamista koskeva bulla.224 Huolimatta siitä yleisestä kammosta, jota tämä hirveä tuomioistuin herätti katolisissäkin maissa, paavilliset hallitsijat panivat sen jälleen toimimaan, ja sen salaisissa tyrmissä uudistuivat julmuudet, jotka ovat liian kauheita päivänvaloon tuotaviksi. Monissa maissa

tuhansia kansan parhaimmistoon kuuluvia: puhtaimpia ja jaloimpia, lahjakkaimpia ja oppineimpia, hurskaita ja uskollisia pappeja, ahkeria ja isänmaallisia porvareita, eteviä tiedemiehiä, kyvykkäitä taiteilijoita ja taitavia käsityöläisiä surmattiin tai pakotettiin pakenemaan muihin maihin. {AO7 203.2}

Pienet kansakunnat uskonpuhdistuksen tukena

Tällaisia keinoja Rooma käytti sammuttaakseen uskonpuhdistuksen valon, ottaakseen Raamatun pois ihmisiltä ja palauttaakseen pimeän aikakauden tietämättömyyden ja taikauskon. Mutta Jumalan siunauksen ja niiden jalojen miesten toiminnan avulla, jotka hän herätti Lutherin seuraajiksi, protestanttisuus säilyi. Sen voima ei perustunut ruhtinaiden suosioon ja aseisiin. Pienimmät maat, vähäpätöisimmät ja heikoimmat kansat tulivat sen tukijoiksi. Pieni Geneve keskellä mahtavia vihollisia, jotka suunnittelivat sen hävittämistä, Pohjanmeren rantasärkillä oleva Hollanti, joka taisteli Espanjan, sen ajan suurimman ja rikkaimman valtakunnan, sortovaltaa vastaan, samoin kylmä, karu Ruotsi nämä saivat voittoja uskonpuhdistukselle. {AO7 203.3}

Calvin työskenteli Genevessä lähes kolmekymmentä vuotta. Ensiksi hän perusti Raamatun siveysopista kiinni pitävän seurakunnan ja sitten edisti uskonpuhdistusta kaikkialla Euroopassa. Hänen toimintansa julkisena johtajana ei ollut virheetöntä, eivätkä hänen oppinsakaan olleet erheettömiä. Mutta hän oli välikappale sille ajalle erityisen tärkeiden totuuksien julistamisessa ja protestanttisuuden periaatteiden puolustamisessa paavilaisuuden pian uudistuvaa nousua vastaan sekä yksinkertaisen ja puhtaan elämän kehittämisessä katolisen opetuksen aikana kasvaneen ylpeyden ja turmeluksen tilalle protestanttisissa seurakunnissa. {AO7 204.1}

Genevestä lähti julkaisuja ja opettajia levittämään puhdistettua oppia. Tästä kaupungista odottivat kaikkien maiden vainotut opetusta, neuvoa ja rohkaisua. Calvinin kaupungista tuli koko läntisen Euroopan vainottujen uskonpuhdistajien turvapaikka. He pakenivat pois niistä kauheista myrskyistä, jotka kestivät vuosisatoja, ja tulivat nälkäisinä, haavoitettuina, kotinsa ja sukulaisensa menettäneinä Geneven porteille, missä he saivat lämpimän vastaanoton ja hellää hoitoa. Löydettyään kaupungista kodin he tuottivat taitavuudellaan, oppineisuudellaan ja hurskaudellaan siunausta vieraanvaraiselle turvakaupungilleen. Monet täältä turvapaikan löytäneet palasivat kotimaahansa taistelemaan Rooman hirmuvaltaa vastaan. John Knox, Skotlannin peloton uskonpuhdistaja, useat Englannin puritaaneista, Hollannin ja Espanjan protestantit ja Ranskan hugenotit veivät Genevestä mukanaan totuuden soihdun valaisemaan synnyinmaansa pimeyttä. {AO7 204.2}

Luku 13—Uskonpuhdistus Alankomaissa ja Pohjolassa

Alankomaissa paavillinen tyrannius herätti sangen varhain voimakasta vastustusta. Seitsemänsataa vuotta ennen Lutherin aikaa kaksi piispaa, jotka erään lähetystön jäseninä kävivät Roomassa ja siellä oppivat tuntemaan »pyhän istuimen» todellisen luonteen, esittivät rohkeita syytöksiä paavia vastaan. »Jumala on asettanut kuihtumattomin ja turmeltumattomin lahjoin varustetun kuningattarensa ja vaimonsa seurakunnan jaloksi ja kestäväksi perheensä huoltajaksi ja antanut sille ikuisen kruunun ja valtikan. Mutta kaikki nämä edut sinä olet varkaan tavoin ottanut itsellesi. Sinä asetut Jumalan temppeliin. Lampaiden paimenen sijasta sinusta on tullut susi. Sinä uskottelet meille olevasi korkein Piispa, mutta käyttäydyt pikemminkin kuin tyranni. Sinun tulisi olla palvelijain palvelija, kuten itseäsi nimität, mutta sinä Pyrit olemaan herrain herra. Sinä teet Jumalan käskyt halveksituiksi. Kaikkien maan päällä olevien seurakuntien rakentaja on Pyhä Henki. Meidän Jumalamme kaupunki, jonka kansalaisia me olemme, ulottuu taivaitten kaikkiin osiin ja on suurempi kuin se kaupunki, jota pyhät profeetat nimittivät Babyloniksi ja joka luulottelee olevansa jumalallinen, korottaa itsensä taivaaseen, kerskaa omistavansa katoamattoman viisauden ja väittää, vaikka täysin aiheettomasti, ettei ole koskaan erehtynyt eikä voi koskaan erehtyä.»225 {AO7 205.1}

Vuosisadasta toiseen nousi henkilöitä, jotka esittivät tämän vastalauseen. Nuo varhaiset opettajat, joita kulki eri maissa ja joita kutsuttiin eri nimillä, levittivät valdolaisten lähetyssaarnaajien tavoin evankeliumin tietoa kaikkialle. He tunkeutuivat myös Alankomaihin, ja heidän oppinsa levisi nopeasti. He käänsivät valdolaisten Raamatun hollannin kielelle ja selittivät, »että sillä oli suuria etuja. Siinä ei ollut pilaa, ei satuja, ei joutavia asioita eikä vilppiä: ainoastaan totuuden sanaa. Tosin siinä oli siellä täällä kova kuori, mutta sen ydin ja siinä olevan hyvän ja pyhän suloisuus olivat helposti havaittavissa.»226 Näin kirjoittivat vanhan uskon ystävät kahdennellatoista vuosisadalla. {AO7 205.2}

Nyt Rooma alkoi vainota. Mutta

polttorovioiden ja kidutuspenkkien keskellä uskovaisten luku yhä lisääntyi. He pysyivät lujina ja selittivät, että Raamattu on ainoa erehtymätön uskon ohje »eikä ihmisiä saisi pakottaa uskomaan, vaan heidät olisi voitettava saarnan avulla».227 {AO7 205.3}

Menno Simons

Lutherin opetukset löysivät Alankomaissa sopivan maaperän, ja vakavia, vilpittömiä miehiä nousi evankeliumia saarnaamaan. Eräästä Hollannin maakunnasta tuli Menno Simons. Roomalaiskatolisen kasvatuksen saaneena ja papiksi vihittynä hän ei ollenkaan tuntenut Raamattua eikä halunnut lukea sitä, koska pelkäsi sen johtavan harhaoppisuuteen. Kun häntä alkoi ahdistaa epäily leivän ja viinin muuttumisesta Kristuksen ruumiiksi ja vereksi, hän piti sitä saatanan kiusauksena ja koetti vapautua siitä rukouksella ja

tunnustuksella, mutta turhaan. Hän koetti vaientaa omantunnon syyttävää ääntä osallistumalla monenlaisiin huvituksiin, mutta siitäkään ei ollut hyötyä. Jonkin ajan kuluttua hän alkoi tutkia Uutta testamenttia, ja tämä yhdessä Lutherin kirjoitusten kanssa sai hänet hyväksymään puhdistetun opin. Pian tämän jälkeen hän näki, kuinka naapurikylässä mestattiin mies sen tähden, että hän oli antanut kastaa itsensä. Tämä johti Mennon tutkimaan, mitä Raamattu opettaa lapsikasteesta. Sieltä hän ei löytänyt sille mitään tukea, vaan näki, että kaikissa kohdissa esitetään parannus ja usko kasteen saamisen ehtoina. {AO7 206.1}

Menno jätti katolisen kirkon ja pyhitti elämänsä vastaanottamiensa totuuksien opettamiseen. Sekä Saksassa että Alankomaissa oli alkanut esiintyä eräänlaisia intoilijoita, jotka julistivat luonnottomia ja kapinallisia oppeja, loukkasivat järjestystä ja säädyllisyyttä sekä alkoivat harjoittaa väkivaltaisuutta ja valmistella kapinaa. Menno näki, mihin kauheisiin seurauksiin nämä liikkeet väistämättömästi johtaisivat, ja vastusti pontevasti kiihkoilijoiden vääriä oppeja ja hurjia suunnitelmia. Mutta oli myös useita, jotka jouduttuaan harhaan kiihkoilijain vaikutuksesta hylkäsivät näiden turmiolliset opit, ja lisäksi oli useita valdolaisten työn kautta kääntyneiden kristittyjen jälkeläisiä. Näiden luokkien keskuudessa Menno työskenteli innokkaasti ja menestyksekkäästi. {AO7 206.2}

Kaksikymmentäviisi vuotta hän oli vaimonsa ja lastensa kanssa matkoilla, koki suuria vaikeuksia ja kärsi puutetta, olipa usein hengenvaarassakin. Hän matkusteli Alankomaissa ja PohjoisSaksassa, työskenteli pääasiallisesti alempien kansanluokkien keskuudessa ja sai aikaan laajalle ulottuvan vaikutuksen. Hänellä ei ollut korkeaa opillista sivistystä, mutta hän oli kaunopuheinen, ehdottoman rehellinen, nöyrä, ystävällinen, hurskaudessaan vilpitön ja vakava sekä noudatti omassa elämässään niitä ohjeita, joita hän antoi kuulijoilleen, ja voitti sen tähden kansan luottamuksen. Hänen kannattajansa, jotka elivät hajotettuina ja sorrettuina, joutuivat kärsimään paljon siitä, että heidät sekoitettiin Munzerin kiihkoileviin seuraajiin. Kuitenkin hänen työnsä kautta kääntyi suuri joukko ihmisiä. {AO7 207.1}

Vainot Alankomaissa

Puhdistettua oppia ei missään otettu yleisemmin vastaan kuin Alankomaissa. Harvoissa maissa sen kannattajat joutuivat kärsimään ankaraa vainoa. Saksassa Kaarle V oli tuominnut uskonpuhdistuksen ja olisi mielellään vienyt kaikki sen kannattajat polttoroviolle, mutta ruhtinaat muodostivat esteen hänen julmille suunnitelmilleen. Alankomaissa hänellä oli suurempi valta, ja vainoamiskäskyt seurasivat toisiaan tiheässä tahdissa. Raamatun lukeminen, sen kuuleminen, siitä saarnaaminen ja siitä puhuminenkin saattoivat tuottaa kuoleman polttoroviolla. Myös Jumalan rukoileminen yksinäisyydessä, kuvien kumartamisesta kieltäytyminen ja psalmien laulaminen olivat kuolemalla rangaistavia rikoksia. Myös ne, jotka hylkäsivät yleiset erheelliset uskomukset, tuomittiin miekalla surmattaviksi, jos olivat miehiä, tai elävältä haudattaviksi, jos olivat naisia. Tuhannet menettivät näistä syistä henkensä Kaarlen ja Filip II:n hallituksen aikana. {AO7 207.2}

Kerran tuotiin inkvisiittorien eteen koko perhe, jota syytettiin siitä, ettei se ollut käynyt messussa vaan oli palvellut Jumalaa kotona. Kun nuorimmalta pojalta kysyttiin: millaisia heidän salaiset jumalanpalveluksensa olivat, tämä vastasi: »Me polvistumme ja rukoilemme, että Jumala valistaisi mielemme ja antaisi syntimme anteeksi. Me rukoilemme hallitsijamme puolesta, että hänen hallituksensa olisi menestyksellinen ja elämänsä onnellinen. Me rukoilemme viranomaistemme puolesta, että Jumala varjelisi heitä.»228 Jotkut tuomareista tulivat syvästi liikuttuneiksi, mutta kuitenkin isä ja yksi pojista tuomittiin polttoroviolle. {AO7 208.1}

Vainoojien raivo ei voittanut marttyyrien uskoa. Ei vain miehet, vaan myös hennot naiset ja nuoret tytöt osoittivat järkkymätöntä rohkeutta. Oli tapana, että »vaimo asettui polttorovion viereen ja kuiskasi liekeissä kärsivälle miehelleen lohduttavia sanoja tai lauloi rohkaisevia lauluja». Kun nuoria neitoja haudattiin elävältä, he asettuivat rauhallisesti hautoihinsa, aivan kuin olisivat menneet yölevolle kamariinsa. Mestauslavalle ja polttoroviolle he menivät parhaimmissa puvuissaan, ikään kuin olisivat olleet häämatkallaan. {AO7 208.2}

Kristittyjen veri oli siemen kuten silloinkin, kun pakanuus koetti hävittää evankeliumin. Vaino lisäsi totuuden todistajien lukua. Vuodesta vuoteen hallitsija jatkoi julmaa työtään kansan lannistumattoman päättäväisyyden ärsyttämänä, mutta turhaan. Vallankumous jalon Oranian Vilhelmin aikana hankki vihdoin Hollannille uskonnonvapauden. {AO7 209.1}

Tanskan uskonpuhdistaja

Piemonten vuorten keskellä, Ranskan tasangoilla ja Hollannin rannikoilla evankeliumin menestys merkittiin opetuslasten verellä, mutta pohjoismaissa se otettiin vastaan rauhallisesti. Wittenbergistä kotiinsa palaavat ylioppilaat toivat puhdistetun opin Skandinaviaan. Myös Lutherin kirjoitusten julkaiseminen oli apuna valon levittämisessä. Pohjolan yksinkertainen, karaistunut kansa kääntyi Pois Rooman turmeluksesta, komeudesta ja taikauskoisista menoista ottaakseen vastaan Raamatun puhtaat, yksinkertaiset ja elähdyttävät totuudet. {AO7 209.2}

Tausen, »Tanskan uskonpuhdistaja», oli talonpojan poika. Jo lapsuudessaan hän osoitti suurta älykkyyttä. Hän janosi oppia, mutta vanhempien olosuhteet olivat esteenä, ja hän meni luostariin. Täällä hän puhtaalla elämällään, ahkeruudellaan ja uskollisuudellaan voitti johtajan suosion. Tutkittaessa ilmeni, että hänellä oli lahjoja, jotka lupasivat tulevaisuudessa hyvää palvelusta kirkolle. Sen tähden hänet päätettiin kouluttaa jossakin Saksan tai Alankomaiden yliopistossa. Nuori opiskelija sai itse valita koulun sillä rajoituksella, että hän ei menisi Wittenbergiin. Munkit sanoivat, ettei kirkon oppilasta saanut panna alttiiksi kerettiläisyyden tartunnalle. {AO7 209.3}

Tausen meni Kölniin, joka oli silloin, kuten nytkin, katolisuudestaan tunnettu kaupunki. Täällä hän pian kyllästyi koulumiesten mystiikkaan. Samaan aikaan hän sai käsiinsä

Lutherin kirjoituksia. Hän luki niitä ihmettelyn ja ilon valtaamana ja sai palavan halun päästä nauttimaan uskonpuhdistajan henkilökohtaisesta opetuksesta. Mutta tähän pyrkiessään hänen täytyi olla valmis menettämään luostarin johtajan suosio ja sen mukana hänen avustuksensa. Ratkaisu tapahtui nopeasti, ja ennen pitkää hänen nimensä oli Wittenbergin yliopiston oppilasluettelossa. {AO7 209.4}

Palattuaan Tanskaan Tausen meni jälleen luostariin. Kukaan ei vielä epäillyt häntä luterilaisuudesta. Hän ei ilmaissut salaisuuttaan mutta koetti ennakkoluuloja herättämättä johtaa tovereitaan puhtaampaan uskoon ja pyhempään elämään. Hän avasi Raamatun ja esitti sen todellisen tarkoituksen. Lopuksi hän saarnasi heille Kristusta syntisen vanhurskautena ja ainoana pelastuksen toivona. Johtajan suuttumus oli suuri, sillä hän oli luottavaisena odottanut, että Tausenista tulisi roomalaisen opin rohkea puolustaja. Hänet siirrettiin viipymättä tästä luostarista toiseen, jossa hänen täytyi pysytellä kammiossaan tarkan valvonnan alaisena. {AO7 209.5}

Hänen uudet vartijansa kauhistuivat, kun useat munkit pian ilmoittivat kääntyneensä protestanttisuuteen. Kammionsa ristikkojen kautta Tausen oli jakanut tovereilleen tietoa totuudesta. Jos tanskalaiset kirkon isät olisivat olleet perehtyneitä kirkon menettelytapaan kerettiläisten kohtelussa, ei enää koskaan olisi kuultu Tausenin ääntä; mutta sen sijaan, että olisivat haudanneet hänet johonkin maanalaiseen vankilaan, he ajoivat hänet pois luostarista. Nyt he olivat voimattomia. Äskettäin julkaistu kuninkaan määräys antoi suojan uuden opin julistajille. Tausen alkoi saarnata. Kirkot avattiin hänelle, ja kansaa tulvi häntä kuuntelemaan. Oli muitakin Jumalan sanan saarnaajia. Tanskan kielelle käännettyä Uutta testamenttia levitettiin laajalti. Paavin kannattajien ehkäisyyritykset vain edistivät uskonpuhdistusta, ja ennen pitkää Tanska ilmoitti ottaneensa vastaan puhdistetun opin. {AO7 210.1}

Uskonpuhdistus Ruotsissa

Samoin Ruotsissa nuoret miehet, jotka olivat juoneet Wittenbergin lähteestä, veivät elämän vettä maanmiehilleen. Ruotsin uskonpuhdistuksen kaksi johtajaa Olaus ja Laurentius Petri, sepän poikia Orebrosta, harjoittivat opintoja Lutherin ja Melanchthonin johtamina ja julistivat innokkaasti siten oppimiaan totuuksia. Suuren uskonpuhdistajan tavoin Olaus herätti kansan innollaan ja kaunopuheisuudellaan, kun taas Laurentius oli Melanchthonin tavoin oppinut, harkitseva ja rauhallinen. Molemmat olivat hyvin hurskaita miehiä, teologisissa opinnoissa pitkälle päässeitä ja järkkymättömän rohkeita totuuden levittäjiä. Paavillista vastustusta riitti. Katoliset papit kiihottivat tietämätöntä ja taikauskoista kansaa. Rahvas ahdisteli usein Olaus Petriä, ja hän oli joskus vähällä menettää henkensä. Kuningas kuitenkin suosi ja suojeli näitä uskonpuhdistajia. {AO7 210.2}

Katolisen kirkon vallan aikana kansa oli köyhää ja sorron rasittamaa. Ihmisillä ei ollut Raamattua, ja koska heidän uskonnossaan oli vain merkkejä ja juhlamenoja, jotka eivät valaisseet mieltä, he palasivat takaisin pakanallisten esiisiensä taikauskoisiin käsityksiin ja

pakanallisiin tapoihin. Kansa oli jakautunut kinasteleviin puolueisiin, joiden alituinen keskinäinen taistelu lisäsi kaikkien kurjuutta. Kuningas päätti ryhtyä korjaamaan valtion ja kirkon epäkohtia ja lausui nämä kyvykkäät auttajat tervetulleiksi taistelemaan Roomaa vastaan. {AO7 212.1}

Ruotsin kuninkaan ja johtavien miesten edessä Olaus Petri puolusti taitavasti puhdistetun uskon oppeja paavin kannattajia vastaan. Hän selitti, että kirkkoisien opetukset voidaan hyväksyä vain silloin, kun ne ovat yhtäpitäviä Raamatun kanssa; että uskon oleelliset opit on esitetty Raamatussa selvästi ja yksinkertaisesti, niin että kaikki ihmiset voivat ne ymmärtää. Kristus sanoi: »Minun oppini ei ole minun, vaan hänen, joka on minut lähettänyt» (Joh. 7: 16); ja Paavali selitti, että jos hän julistaisi jotakin muuta evankeliumia kuin sitä, minkä hän oli saanut, hän olisi kirottu (ks. Gal. 1: 8). »Kuinka silloin», uskonpuhdistaja kysyi, »toiset rohkenevat sepustella opinkappaleita mielensä mukaan ja vaatia ihmisiä hyväksymään ne pelastukselle välttämättöminä asioina.»229 Hän osoitti, ettei sellaisilla kirkon määräyksillä, jotka olivat ristiriidassa Jumalan käskyjen kanssa, ollut mitään arvoa ja puolusti sitä suurta protestanttista periaatetta, että »Raamattu ja yksin Raamattu» on uskon ja elämän ohje. {AO7 212.2}

Vaikka tämä taistelu tapahtui verrattain huomaamattomalla näyttämöllä, se kuitenkin osoittaa, »millaisia olivat uskonpuhdistajani armeijan miehet ja päälliköt. He eivät olleet tietämättömiä, eriseuraisia, meluavia riitapukareita kaukana siitä; he olivat miehiä, jotka olivat tutkineet Jumalan sanaa ja hyvin tiesivät, miten oli käytettävä Raamatun asevarastosta saatuja aseita. Opillisessa sivistyksessä he olivat ajastaan edellä. Kun kiinnitämme huomion sellaisiin loistaviin keskuksiin kuin Wittenberg ja Zurich ja sellaisiin kuuluisiin nimiin kuin Luther, Melanchthon, Zwingli ja Oakolampadius, meille voidaan huomauttaa, että nämä miehet olivat liikkeen johtajia, ja voitiin luonnollisesti odottaa heidän olleen erikoisen kyvykkäitä ja laajatietoisia, mutta vähempisarvoiset eivät olleet heidän kaltaisiaan. No hyvä; kääntäkäämme katseemme vähäisempään Ruotsin valtakuntaan ja vähemmän tunnettuihin nimiin Olaus ja Laurentius Petri opettajista oppilaihin ja mitä havaitsemme? He olivat oppineita miehiä ja teologeja, jotka täysin hallitsivat evankeliumin totuuden koko järjestelmän sekä helposti voittivat skolastiset viisastelijat ja Rooman arvovaltaiset opettajat.»230 {AO7 212.3}

Tulos tästä väittelystä oli se, että Ruotsin kuningas otti vastaan protestanttisen opin, ja vähän myöhemmin valtiopäivätkin asettuivat sen puolelle. Olaus Petri oli kääntänyt Uuden testamentin ruotsin kielelle, ja kuninkaan toivomuksesta nuo kaksi veljestä ottivat tehtäväkseen koko Raamatun kääntämisen. Siten Ruotsin kansa sai ensimmäisen kerran Jumalan sanan omalla kielellään. Valtiopäivät määräsivät, että kaikkialla valtakunnassa pappien tuli selittää pyhiä kirjoituksia ja että lapsia oli kouluissa opetettava lukemaan Raamattua. {AO7 213.1}

Rauhallisesti ja varmasti evankeliumin siunattu valo karkotti tietämättömyyden ja taikauskon pimeyden. Kun kansakunta vapautui paavilaisuuden sorrosta, se saavutti sellaisen voiman ja suuruuden, johon se ei koskaan ennen ollut päässyt. Ruotsista tuli protestanttisuuden suojelija. Sata vuotta myöhemmin, suurimman vaaran aikana, tämä pieni ja siihen asti heikko kansa tuli vapauttamaan Saksaa kolmikymmenvuotisen sodan kauheissa taisteluissa ollen ainoa Euroopan kansa, joka uskalsi ojentaa auttavan käden. Koko PohjoisEurooppa näytti olevan joutumassa jälleen Rooman sortovallan alle. Mutta Ruotsin sotajoukkojen avulla Saksa kykeni pysäyttämään paavin joukkojen etenemisen, voittamaan suvaittavuuden protestanteille sekä kalvinilaisille että luterilaisille ja palauttamaan omantunnonvapauden niihin maihin, jotka olivat ottaneet vastaan uskonpuhdistuksen. {AO7 213.2}

Luku 14—Englannin myöhempiä uskonpuhdistajia

Kun Luther avasi suljetun Raamatun Saksan kansalle, Jumalan Henki kehotti Tyndalea tekemään samoin Englannissa. Wycliffin Raamattu oli käännetty latinankielisestä tekstistä, jossa oli paljon virheitä. Sitä ei koskaan painettu, ja käsin kirjoitetut jäljennökset maksoivat niin paljon, että harvat muut kuin rikkaat ja aateliset saattoivat hankkia sen. Kun lisäksi kirkko oli ankarasti kieltänyt sen lukemisen, levikki oli jäänut verrattain vähäiseksi. Vuonna 1516, vuotta ennen Lutherin teesien ilmestymistä, Erasmus oli julkaissut Uuden testamentin kreikkalaisen ja latinalaisen painoksen. Täten Jumalan sana oli ensimmäisen kerran painettu alkukielellä. Tässä teoksessa oli oikaistu monia aikaisempien jäljennösten virheitä ja tekstin ajatus oli esitetty selvemmin. Se johti monet sivistyneistöön kuuluvat tuntemaan totuutta paremmin ja antoi uskonpuhdistukselle uutta vauhtia. Mutta kansan enemmistöllä ei ollut vielä mahdollisuutta saada itselleen Jumalan sanaa. Antamalla Raamatun maanmiehilleen Tyndale päätti Wycliffin alkaman työn. {AO7 214.1}

Tyndale kääntää Uuden testamentin ja osia Vanhasta englanniksi

Ahkerana tutkijana ja innokkaana totuuden etsijänä Tyndale oli vastaanottanut evankeliumin Erasmuksen Uudesta testamentista. Uutta vakaumustaan hän saarnasi rohkeasti ja vaati, että kaikki opit oli koeteltava Raamatulla. Paavin kannattajien väitteeseen, että kirkko oli antanut Raamatun ja että kirkko yksin voi selittää sitä, Tyndale vastasi: »Tiedättekö te, kuka on opettanut kotkan löytämään saaliinsa? Sama Jumala opettaa kaipaavia lapsiaan löytämään Isänsä hänen sanassaan. Kaukana siitä, että olisitte antaneet meille Raamatun, juuri te olette sen meiltä kätkeneet. Te poltatte niitä, jotka sitä kansalle opettavat, ja jos voisitte, te polttaisitte itse Raamatunkin.»231 {AO7 214.2}

Tyndalen saarnat herättivät suurta innostusta, ja useat ottivat vastaan totuuden. Mutta papit olivat varuillaan, ja tuskin hän oli jättänyt kentän, kun he uhkauksillaan ja vääristelyillään koettivat tehdä tyhjäksi hänen työnsä. Liian usein he onnistuivat. »Mitä on tehtävä?» hän huudahti. »Kun minä kylvän johonkin paikkaan, vihollinen hävittää sen pellon, jonka juuri olin jättänyt. Minä en voi olla kaikkialla. Oi, jospa kristityillä olisi Pyhä Raamattu omalla kielellään! Silloin he voisivat omin neuvoin vastustaa näitä sofisteja. Ilman Raamattua on mahdotonta vahvistaa maallikoita totuudessa.»232 {AO7 214.3}

Uusi suunnitelma valtasi nyt hänen mielensä. »Israelin omalla kielellä», hän sanoi, »laulettiin psalmeja Herran temppelissä; eikö silloin evankeliumin tulisi olla meidän keskuudessamme englanninkielisenä? — Pitäisikö kirkolla olla keskipäivällä vähemmän valoa kuin aamulla? Kristittyjen täytyy lukea Uutta testamenttia omalla äidinkielellään.» Kirkon tohtorit ja opettajat olivat keskenään erimielisiä. Vain Raamatun avulla ihmiset voivat oppia tuntemaan totuuden. »Joku luottaa tähän tohtoriin, toinen taas toiseen ja nämä molemmat tohtorit vastustavat toistensa käsityksiä. Miten voimme silloin tietää, kumpi on oikeassa ja kumpi väärässä? — Miten? — Jumalan sanan avulla.»233 {AO7 215.1}

Pian tämän jälkeen eräs oppinut katolinen tohtori ryhtyi väittelemään Tyndalen kanssa ja huudahti: »Meidän on parempi olla ilman Jumalan lakia kuin ilman Paavin lakia.» Tyndale vastasi: »Minä en välitä paavista enkä hänen laeistaan. Jos Jumala antaa minulle elinpäiviä, minä saan vielä aikaan sen, että auraa ohjaava Poika tuntee Raamatun paremmin kuin te.»234 {AO7 215.2}

Tyndalelle rakkaaksi tullut ajatus Uuden testamentin antamisesta kansalle sen omalla kielellä oli nyt kypsynyt, ja hän ryhtyi välittömästi työhön. Kun hänen vainon tähden täytyi lähteä kodistaan, hän matkusti Lontooseen ja sai siellä jonkin aikaa häiritsemättä jatkaa työtään. Mutta paavin kannattajien harjoittama väkivalta pakotti hänet jälleen pakenemaan. Koko Englanti näytti olevan häneltä suljettu, ja hän päätti etsiä turvapaikkaa Saksasta. Siellä hän alkoi painattaa englanninkielistä Uutta testamenttia. Kaksi kertaa työ keskeytettiin, mutta kun painattaminen jossakin kaupungissa kiellettiin, hän meni toiseen. Viimein hän matkusti Wormsiin, jossa Luther muutamia vuosia aikaisemmin oli puolustanut evankeliumia valtiopäivien edessä. Tässä vanhassa kaupungissa oli useita uskonpuhdistuksen ystäviä, ja täällä Tyndale jatkoi työtään ilman sanottavia esteitä. Pian valmistui kolme tuhatta Uutta testamenttia, ja samana vuonna ilmestyi vielä toinen painos. {AO7 216.1}

Tyndale jatkoi työtään innokkaasti ja hellittämättä. Vaikka englantilaiset viranomaiset olivat vartioineet satamiaan hyvin valppäästi, Jumalan sana tuotiin kuitenkin salaa eri teitä Lontooseen, ja se levisi sieltä yli koko maan. Paavilaiset koettivat turhaan estää totuuden leviämistä. Durhamin piispa osti kerran kirjakauppiaalta, joka oli Tyndalen ystävä, koko hänen raamattuvarastonsa aikoen hävittää sen, koska luuli tämän toimenpiteen suuresti estävän työtä. Mutta sillä oli päinvastainen vaikutus. Näin saaduilla rahoilla ostettiin tarvikkeita uutta ja parempaa painosta varten, jota muuten ei olisi voitu julkaista. Kun Tyndale myöhemmin pantiin vankeuteen, hänelle tarjottiin vapautta sillä ehdolla, että hän ilmoittaisi niiden nimet, jotka olivat varoillaan auttaneet häntä Raamattujen painattamisessa. Hän vastasi, että Durhamin piispa oli tehnyt enemmän kuin kukaan muu, sillä maksamalla korkean hinnan varastossa olevista kirjoista tämä oli tehnyt hänet kykeneväksi rohkeasti jatkamaan työtä. {AO7 216.2}

Tyndale joutui petoksen kautta vihollistensa käsiin, ja hänen täytyi olla vankilassa useita kuukausia. Lopuksi hän marttyyrikuolemalla todisti uskostaan; mutta hänen valmistamillaan aseilla toiset ovat voineet jatkaa taistelua vuosisatojen halki aina meidän aikaamme saakka. {AO7 216.3}

Muita uskonpuhdistajia

Latimer esitti saarnatuolista, että Raamatun pitäisi olla luettavissa kansan kielellä. Pyhän Raamatun tekijä, hän sanoi, »on Jumala itse», ja tämä kirja on osallinen tekijänsä voimasta ja kuolemattomuudesta. »Ei ole ainoatakaan kuningasta tai keisaria, viranomaista tai johtajaa, joka ei olisi velvollinen tottelemaan hänen pyhää sanaansa.» »Älkäämme kulkeko

harhaan, vaan antakaamme Jumalan sanan johtaa meitä. Älkäämme seuratko esiisiämme ja pyrkikö tekemään niin kuin he tekivät, vaan niin kuin heidän olisi pitänyt tehdä.»235 {AO7 216.4}

Barnes ja Frith, Tyndalen uskolliset ystävät, nousivat puolustamaan totuutta. Heitä seurasivat Ridleyn veljekset ja Cranmer. Nämä Englannin uskonpuhdistuksen johtajat olivat oppineita miehiä, ja useimmat heistä olivat olleet katolisessa kirkossa suuresti arvostettuja intonsa ja hurskautensa tähden. Opittuaan tuntemaan »pyhän istuimen» erehdykset he alkoivat vastustaa paavinyaltaa. Kun he tunsivat Babylonin salaisuudet, he voivat suuremmalla voimalla todistaa sitä vastaan. {AO7 216.5}

»Nyt haluaisin tehdä oudon kysymyksen», Latimer sanoi. »Kuka on Englannin innokkain piispa ja prelaatti? — Näen teidän olevan uteliaita kuulemaan hänen nimensä. — Minä sanon sen teille: se on perkele. — Hän ei milloinkaan poistu hiippakunnastaan. Kutsukaa häntä milloin hyvänsä, hän on aina tavattavissa. Hän on aina työssä. — Minä takaan, ettette koskaan tapaa häntä joutilaana. — Missä tahansa perkele hallitsee, sieltä häviävät kirjat, ja tilalle tulevat kynttilät; Raamatut häviävät, ja tilalle tulevat rukousnauhat; evankeliumin valo häviää, ja tilalle tulee kynttiläin valo, vieläpä keskellä päivää. Kristuksen ristin tilalle tulee synnistä puhdistava rahakukkaro; alastomien, köyhien ja heikkojen vaatettamisen tilalle kuvien verhoaminen ja pölkkyjen ja kivien koristaminen sekä Jumalan lain mukaisten tapojen ja hänen pyhän sanansa tilalle ihmisten perimätiedot ja heidän lakinsa. Oi, jospa meidän pappimme kylväisivät hyvän opin siementä yhtä innokkaasti kuin saatana kylvää erehdyksen rikkaruohoa!»236 {AO7 217.1}

Se suuri periaate, jota nämä uskonpuhdistajat puolustivat sama jota valdolaiset, Wycliff, Jan Hus, Luther, Zwingli ja heihin liittyneet olivat puolustaneet oli Pyhän Raamatun järkkymätön arvovalta uskon ja elämän ohjeena. He kielsivät paavien, kirkolliskokousten, kirkkoisien ja kuninkaiden oikeuden hallita omiatuntoja uskonasioissa. Raamattu oli heidän auktoriteettinsa, ja sillä he koettelivat kaikki opit ja väitteet. Usko Jumalaan ja hänen sanaansa ylläpiti näitä pyhiä miehiä, kun he heittivät henkensä polttoroviolla. »Olkaa hyvällä mielellä», Latimer huusi marttyyritovereilleen, kun liekit olivat vaientamaisillaan heidän äänensä, »me sytytämme tänään Jumalan armon avulla Englannissa kynttilän, jonka en usko koskaan sammuvan.»237 {AO7 217.2}

Skotlannin uskonpuhdistus

Skotlannista ei koskaan voitu täysin hävittää sitä totuuden kylvöä, jota Columba työtovereineen oli suorittanut. Useita vuosisatoja sen jälkeen, kun Englannin seurakunnat tunnustivat Rooman ylivallan, Skotlannin seurakunnat säilyttivät vapautensa. Mutta kahdennellatoista vuosisadalla sielläkin pääsi valtaan katolinen kirkko, eikä sen valta missään maassa ollut suurempi. Missään ei myöskään pimeys ollut synkempi. Pimeyden läpi tunkeutui kuitenkin päivän tuloa lupaavia valonsäteitä. Lollardit, jotka tulivat

Englannista Raamattu ja Wycliffin opit mukanaan, tekivät paljon evankeliumin tiedon säilyttämiseksi, ja joka vuosisadalla oli todistajansa ja marttyyrinsa. {AO7 218.1}

Suuren uskonpuhdistuksen alkaessa ilmestyivät Lutherin kirjoitukset ja sitten Tyndalen englantilainen Uusi testamentti. Nuo hiljaiset sanansaattajat kulkivat pappien huomaamatta yli vuorien ja laaksojen, sytyttivät uuteen loimuun totuuden soihdun, joka oli jo miltei sammunut Skotlannissa, ja tekivät tyhjäksi sen työn, jota Rooma oli neljänsadan sortovuoden aikana tehnyt. {AO7 218.2}

Sitten marttyyrien veri antoi uutta vauhtia liikkeeseen. Paavin vallan johtajat heräsivät äkkiä tajuamaan, mikä vaara uhkasi heidän asiaansa, ja he veivät muutamia Skotlannin jaloimmista ja kunnioitetuimmista pojista polttoroviolle. Mutta siten he pystyttivät saarnatuolin, josta näiden kuolevien todistajien sanat kaikuivat yli koko maan ja synnyttivät järkyttyneessä kansassa varman päätöksen karistaa päältään Rooman kahleet. {AO7 218.3}

Hamilton ja Wishart, ruhtinaallisia sekä luonteeltaan että suvultaan, heittivät henkensä polttoroviolla yhdessä useiden vähemmän tunnettujen opetuslasten kanssa. Mutta Wishartin polttoroviolta tuli mies, jota liekit eivät saaneet vaikenemaan, mies, joka Jumalan välikappaleena oli antava kuoliniskun Skotlannin paavilaisuudelle. {AO7 218.4}

John Knox oli kääntynyt pois kirkon perimätiedoista ja mystiikasta etsimään hengelleen ravintoa Jumalan sanan totuuksista, ja Wishartin opetukset olivat vahvistaneet häntä hänen päätöksessään katkaista yhteytensä Roomaan ja liittyä vainottuihin uskonpuhdistajiin. {AO7 218.5}

Hänen toverinsa kehottivat häntä ryhtymään saarnaajaksi, mutta hän arasteli peläten saarnatyöhön liittyvää vastuuta ja myöntyi vasta yksinäisyydessä käymänsä, useita päiviä kestäneen vaikean sisäisen taistelun jälkeen. Mutta otettuaan vastaan tämän toimen hän tunkeutui eteenpäin lujan päättäväisenä ja horjumattoman rohkeana niin kauan kuin elinpäiviä riitti. Tämä uskollinen uskonpuhdistaja ei pelännyt ihmisiä. Ympärillä loimuavat marttyyrien polttoroviot vain lisäsivät hänen intoaan. Sortovaltiaan uhkaava mestauskirves Päänsä yläpuolella hän pelkäämättä antoi voimakkaita iskuja oikealle ja vasemmalle saadakseen hävitetyksi epäjumalanpalveluksen. {AO7 218.6}

Jouduttuaan Skotlannin kuningattaren eteen, jonka läsnäolo oli jäähdyttänyt monen protestanttien johtajan innon, John Knox todisti rohkeasti totuudesta. Häntä ei voitu voittaa imartelulla, eikä hän pelännyt uhkauksia. Kuningatar syytti häntä kerettiläisyydestä. Hän selitti Knoxin opettaneen kansaa ottamaan vastaan valtion kieltämän uskonnon ja siten rikkoneen Jumalan käskyn, joka vaati alamaisilta kuuliaisuutta esivaltaa kohtaan. Knox vastasi päättävästi: {AO7 219.1}

»Koska oikea uskonto ei alunperin ole saanut voimaansa eikä arvovaltaansa maallisilta hallituksilta, vaan yksinomaan iankaikkiselta Jumalalta, eivät alamaiset ole velvolliset muodostamaan uskontoaan hallitsijainsa maun mukaan, sillä usein hallitsijat ovat kaikkein

tietämättömimpiä oikeasta uskonnosta. Olkaa hyvä ja sanokaa, arvoisa kuningatar, mikä uskonto olisi ollut maailmassa, jos kaikilla Aabrahamin jälkeläisillä olisi ollut sama uskonto kuin faraolla, jonka alamaisia he kauan olivat; tai jos apostolien päivinä kaikilla ihmisillä olisi ollut Rooman keisarin uskonto, mikä uskonto silloin olisi ollut maan päällä? Näette siis, arvoisa kuningatar, etteivät alamaiset ole sidotut hallitsijainsa uskontoon, vaikka ovatkin velvolliset heitä tottelemaan.» {AO7 219.2}

Maria sanoi: »Sinä selität Raamattua omalla tavallasi ja he (roomalaiskatoliset opettajat) selittävät toisella tavalla. Ketä minun tulee uskoa, ja kuka on oleva tuomari?» »Teidän tulee uskoa Jumalaa, joka puhuu selvästi sanassaan», vastasi uskonpuhdistaja, »ja sanan opetuksia pitemmälle teidän ei tarvitse uskoa minua eikä heitä. Jumalan sana on selvä itsessään; ja jos jokin paikka näyttää hämärältä, niin Pyhä Henki, joka ei koskaan ole ristiriidassa itsensä kanssa, selittää sen tarkemmin toisissa paikoissa. Sen tähden Jumalan sanaan ei jää mitään epäselvää, paitsi sellaisille, jotka tahallaan jäävät tietämättömiksi.»238 {AO7 219.3}

Sellaisia olivat ne totuudet, joita peloton uskonpuhdistaja henkensä menettämisen uhalla puhui kuningattarelle. Samaa horjumatonta rohkeutta osoittaen hän toteutti suunnitelmaansa rukoillen ja Herran taisteluja taistellen, kunnes Skotlanti oli vapaa paavilaisuudesta. {AO7 220.1}

Uskonnollisuus Englannin anglikaanisen kirkon alkuaikana

Protestanttisuuden vahvistaminen kansalliseksi uskonnoksi Englannissa vähensi vainoja, mutta ei lopettanut niitä kokonaan. Vaikka useita katolisen kirkon oppeja oli hylätty, melkoinen joukko sen muodollisuuksia säilytettiin. Paavin ylivalta hylättiin, mutta hänen sijaansa korotettiin kuningas kirkon päämieheksi. Kirkon jumalanpalveluksessa poikettiin vielä paljon evankeliumin puhtaudesta ja yksinkertaisuudesta. Uskonnonvapauden suurta periaatetta ei vielä ymmärretty. Vaikka protestanttiset hallitsijat vain harvoin turvautuivat sellaisiin hirvittäviin julmuuksiin, joita Rooma käytti kerettiläisyyttä vastaan, jokaisen yksilön oikeutta palvella Jumalaa omantuntonsa käskyn mukaan ei kuitenkaan tunnustettu. Vaadittiin, että kaikkien oli hyväksyttävä kansankirkon opit ja noudatettava sen määräämiä jumalanpalvelusmuotoja. Eriuskoiset joutuivat kärsimään vainoa suuremmassa tai pienemmässä määrin monen vuosisadan aikana. {AO7 220.2}

Seitsemännellätoista vuosisadalla erotettiin tuhansia pappeja virasta. Kansaa kiellettiin suurten sakkojen, vankeuden ja maasta karkottamisen uhalla käymästä muissa kuin kirkon hyväksymissä uskonnollisissa kokouksissa. Ne uskolliset, jotka eivät voineet olla kokoontumatta palvelemaan Jumalaa, pakotettiin kokoontumaan pimeissä laaksoissa, hämärissä ullakkohuoneissa ja toisinaan metsissä keskiyöllä. Jumalan itsensä rakentaman temppelin synkän metsän suojaan nämä hajallaan olevat ja vainotut Jumalan lapset kokoontuivat purkamaan sydäntään rukouksessa ja kiitoksessa. Mutta varokeinoista huolimatta monet joutuivat kärsimään uskonsa tähden. Vankilat täyttyivät. Perheitä hajotettiin. Monet karkotettiin vieraisiin maihin. Jumala oli kuitenkin lastensa kanssa, eikä

vaino voinut vaientaa heidän todistustaan. Monet menivät valtameren yli Amerikkaan, ja siellä he laskivat perustuksen sille kansalaisja uskonnonvapaudelle, joka on ollut tämän maan turvana ja kunniana. {AO7 220.3}

Kuten apostolienkin päivinä vaino kääntyi jälleen evankeliumin eduksi. Inhottavassa vankilassa, joka oli täynnä irstailijoita ja pahantekijöitä, John Bunyan hengitti taivaan ilmaa ja kirjoitti ihmeellisen, vertauskuvallisen kertomuksen kristityn vaelluksesta turmion kaupungista taivaalliseen kaupunkiin. Yli kahden vuosisadan ajan tämä ääni Bedfordin vankilasta on puhunut läpitunkevalla voimalla ihmisten sydämelle. Bunyanin *Kristityn vaellus ja Ylenpalttinen armo syntisistä suurimmalle*ovat johdattaneet monia elämän tielle. {AO7 220.4}

Baxter, Flavel, Alleine ja eräät toiset lahjakkaat, oppineet ja syvän kristillisen kokemuksen saaneet miehet nousivat rohkeasti puolustamaan sitä uskoa, joka kerta kaikkiaan on pyhille annettu. Se työ, jonka nämä tämän maailman hallitsijain tuomitsemat ja lainsuojattomiksi julistamat miehet ovat suorittaneet, ei voi koskaan hävitä jäljettömiin. Flavelin kirjat*Fountain of Life*(Elämän lähde) ja Method of Grace (Armon järjestys) ovat opettaneet tuhansille, miten heidän on jätettävä sielunsa Kristukselle. Baxterin *Reformed Pastor*(Uudistunut pastori) on ollut siunaukseksi useille, jotka ovat kaivanneet Jumalan työn elpymistä, ja hänen kirjoittamansa Saints' Everlasting Rest (Pyhien ikuinen lepo) on tehnyt tehtävänsä johtamalla sieluja siihen sapatinlepoon, joka on tarjona Jumalan kansalle. {AO7 221.1}

Metodismin perustajien kehitysvuodet

Sata vuotta myöhemmin, suuren hengellisen pimeyden aikana, Whitefield ja Wesleyn veljekset esiintyivät Jumalan valon kantajina. Valtionkirkon hallinnassa Englannin kansa oli vajonnut uskonnolliseen rappiotilaan, jota tuskin saattoi erottaa pakanuudesta. Luonnonuskonto oli pappien suosima tutkimuskohde ja muodosti pääosan heidän jumaluusopistaan. Ylemmät luokat tekivät pilaa hurskaudesta ja kerskasivat olevansa sellaisen kiihkomielisyyden yläpuolella. Alemmat luokat olivat hyvin tietämättömiä ja paheisiin vajonneita, kun taas kirkolla ei ollut rohkeutta eikä uskoa enää pitemmälti tukea totuuden rappiolle joutunutta asiaa. {AO7 221.2}

Lutherin selvästi esittämä suuri totuus vanhurskauttamisesta uskon kautta oli miltei kokonaan unohtunut, ja sen tilalle oli pelastumisohjeeksi tullut katolinen hyviin töihin luottamisen periaate. Whitefield ja Wesleyn veljekset, jotka olivat valtionkirkon jäseniä, etsivät vilpittömästi Jumalan mielisuosiota. Heitä oli opetettu, että sen voi saada siveellisellä elämällä ja uskonnollisten menojen noudattamisella. {AO7 221.3}

Kun Charles Wesley kerran sairastui ja luuli kuoleman lähestyvän, häneltä kysyttiin, mihin hän perusti iankaikkisen elämän toivonsa. Hän vastasi: »Minä olen parhaan kykyni mukaan koettanut palvella Jumalaa.» Kun kysyjä ei näyttänyt olevan täysin tyytyväinen

vastaukseen, Wesley ajatteli: »Mitä! Eikö ahkeroimiseni ole kelvollinen toivon perustus? Aikooko hän tehdä minun pyrkimykseni arvottomiksi. En voi turvautua mihinkään muuhun.»239 Tällainen synkkä pimeys oli laskeutunut kirkon ylle. Se kätki sovituksen, riisti Kristukselta hänen kunniansa ja käänsi ihmisten mielen pois heidän ainoasta pelastuksen toivostaan ristiinnaulitun Lunastajan verestä. {AO7 221.4}

Wesley ja hänen työtoverinsa tulivat huomaamaan, että tosi uskonnon asuinsijana on sydän ja että Jumalan laki ulottuu meidän ajatuksiimme yhtä hyvin kuin sanoihimme ja tekoihimme. Vakuuttuneina sekä sydämen pyhyyden että moitteettoman käytöksen välttämättömyydestä he yrittivät toden teolla elää uutta elämää. Uutterasti ponnistellen ja ahkerasti rukoillen he koettivat voittaa luonteensa heikkoudet. He elivät itsensäkieltävää elämää, olivat auttavaisia ja nöyriä ja noudattivat tarkasti kaikkea, minkä luulivat auttavan heitä saavuttamaan korkeimman tavoitteensa Jumalalle kelpaavan pyhyyden. Mutta he eivät saaneet sitä, mitä etsivät. Turhaan he koettivat vapautua synnin tuomiosta ja murtaa sen valtaa. He taistelivat samaa taistelua, jota Luther oli taistellut kammiossaan Erfurtissa. Sama kysymys oli vaivannut hänen mieltään: »Kuinka olisi ihminen hurskas Jumalan edessä?» (Job 9: 2, vanha suomennos.) {AO7 222.1}

Jumalallisen totuuden tuli, joka oli sammumaisillaan protestanttisuuden alttarilla, oli sytytettävä uudelleen sen vanhan tulisoihdun avulla, jota böömiläiset kristityt olivat kautta vuosisatojen kuljettaneet mukanaan. Uskonpuhdistuksen jälkeen Rooman laumat tallasivat Böömissä jalkoihinsa protestanttisuuden. Kaikkien, jotka kieltäytyivät hylkäämästä totuutta, täytyi paeta. Muutamat näistä pakolaisista löysivät turvapaikan Saksista ja säilyttivät siellä vanhan uskonsa. Näiden kristittyjen jälkeläisiltä tuli valo Wesleylle ja hänen tovereilleen. {AO7 222.2}

Pelastus Jumalan armosta selviää

John ja Charles Wesley lähetettiin papiksi vihkimisen jälkeen saarnaajiksi Amerikkaan. Samassa laivassa heidän kanssaan matkusti herrnhutilaisseurue. Matkalla he kohtasivat rajuja myrskyjä, ja kun John Wesley joutui katsomaan kuolemaa silmästä silmään, hän tunsi, ettei hänellä ollut vakuutusta rauhasta Jumalan kanssa. Saksalaiset sitävastoin osoittivat rauhaa ja luottamusta, joka oli hänelle vierasta. {AO7 223.1}

»Minä olin kauan tarkannut heidän käytöksensä suurta vakavuutta», hän sanoo. »Nöyryydestään he olivat antaneet jatkuvasti todistuksia suorittamalla muille matkustajille sellaisia palveluksia, joihin ei kukaan englantilainen halunnut ryhtyä; ja näistä palveluksista he eivät halunneet vastaanottaa mitään maksua. He sanoivat, että se teki hyvää heidän ylpeälle sydämelleen ja että heidän rakas Vapahtajansa oli tehnyt heidän hyväkseen paljon enemmän. Joka päivä heillä oli tilaisuus osoittaa sävyisyyttä, jota mikään loukkaus ei voinut horjuttaa. Jos heitä tyrkittiin, lyötiin tai kaadettiin, he nousivat jälleen ja menivät pois, mutta mitään valitusta ei kuultu heidän huuliltaan. Nyt oli tilaisuus koetella, olivatko he vapautuneet pelosta yhtä hyvin kuin olivat vapautuneet ylpeydestä, vihasta ja kostonhalusta.

Keskellä heidän jumalanpalveluksensa alkulaulua aallot syöksyivät laivan yli ja pirstoivat isonpurjeen kappaleiksi; vesi peitti laivan ja virtasi välikannelle, ikään kuin suuri syvyys olisi meidät jo niellyt. Englantilaiset alkoivat kauheasti kirkua, mutta saksalaiset jatkoivat rauhallisesti lauluaan. Jälkeenpäin minä kysyin yhdeltä heistä: ’Etkö sinä pelännyt?’ Hän vastasi: ’Jumalan kiitos, en.’ Kysyin edelleen: ’Mutta eivätkö teidän vaimonne ja lapsenne pelänneet?’ ’Eivät’, hän vastasi ystävällisesti. ’Meidän vaimomme ja lapsemme eivät pelkää kuolemaa.’»240. {AO7 223.2}

Savannahiin saapumisen jälkeen Wesley viipyi lyhyen ajan herrnhutilaisten parissa, ja heidän kristillinen käytöksensä teki häneen syvän vaikutuksen. Eräästä heidän uskonnollisesta kokouksestaan, joka oli Englannin kirkon kuolleen muodollisuuden ilmeinen vastakohta, hän kirjoitti: »Kokouksen suuri yksinkertaisuus ja vakavuus saattoivat minut unohtamaan välillä olevat seitsemäntoista vuosisataa, ja minä kuvittelin olevani yhdessä niistä kokouksista, joissa muoto ja valtio eivät olleet määräävinä, vaan kokousta johti joko teltantekijä Paavali tai kalastaja Pietari Jumalan Hengen ja voiman ilmestyessä.»241 {AO7 223.3}

Palattuaan Englantiin Wesley sai herrnhutilaisen saarnaajan opastamana selvemmän käsityksen raamatullisesta uskosta. Hän tuli vakuuttuneeksi siitä, että hänen täytyi lakata pitämästä omia töitään pelastuksen välikappaleina ja luottaa täydellisesti »Jumalan Karitsaan, joka ottaa pois maailman synnin». Eräässä herrnhutilaisten Lontoossa pitämässä kokouksessa luettiin Lutherin kuvaus Jumalan Hengen uskovan sydämessä aikaansaamasta muutoksesta. Kun Wesley kuunteli sitä, usko heräsi hänen sydämessään. »Tunsin, miten sydämeni ihmeellisesti lämpeni», hän sanoo. »Tunsin luottavani Kristukseen pelastuksen takaajana, yksin Kristukseen; ja sain vakuutuksen, että hän oli ottanut pois minun syntini, juuri minun, ja pelastanut minut synnin ja kuoleman laista.»242 {AO7 224.1}

Pitkinä väsyttävän ja lohduttoman ponnistelun vuosina, jotka olivat täynnä kieltäymystä, nuhteita ja nöyryytystä, Wesley oli py synyt lujana päätöksessään etsiä Jumalaa. Nyt hän oli hänet löytänyt, ja hänelle selvisi, että armo, jota hän oli tavoitellut rukouksilla ja paastolla, almuilla ja kieltäymyksillä, oli lahja, jonka hän sai rahatta ja hinnatta. {AO7 224.2}

Kun hän oli vahvistunut uskossa Kristukseen, hänen mielensä valtasi palava halu levittää kaikkialle tietoa Jumalan vapaan armon ihanasta evankeliumista. »Minä pidän koko maailmaa seurakuntanani», hän sanoi; »ja missä hyvänsä minä olen, minä katson sopivaksi ja oikeaksi sekä velvollisuudekseni julistaa pelastuksen iloista sanomaa kaikille, jotka sitä haluavat kuulla.»243 {AO7 224.3}

Wesley jatkoi tarkkaa ja itsensäkieltävää elämää, ei enää uskonsa perustuksena vaan seurauksena; ei pyhyyden juurena vaan hedelmänä. Jumalan armo Kristuksessa on kristityn toivon perustus, ja tämä armo ilmenee Kristukselle kuuliaisessa elämässä. Wesley pyhitti elämänsä niiden suurten totuuksien saarnaamiseen, jotka hän oli ottanut vastaan. Hän julisti, että vanhurskauttaminen uskosta Kristuksen sovittavaan vereen ja Pyhän Hengen sydäntä

uudistava voima tuottavat hedelmää Kristuksen antaman esimerkin mukaisessa elämässä. {AO7 224.4}

Wesleyt ja Whitefield saarnaajina Englannissa

Whitefield ja Wesleyn veljekset olivat valmistuneet tehtäväänsä vakuuttumalla syvästi omasta kadotetusta tilastaan. Heidän vaimistamisekseen kestämään vaikeuksia Kristuksen hyvinä sotilaina heidät oli pantu halveksimisen, ivan ja vainon vaikeaan tulikokeeseen sekä yliopistossa että heidän ryhtyessään saarnatyöhön. Heidän jumalattomat ylioppilastoverinsa nimittivät heitä ja muutamia heihin liittyneitä halveksivasti metodisteiksi nimi, jota Amerikan ja Englannin suurimpiin uskonnollisiin järjestöihin kuuluva kirkkokunta nyt pitää kunniakkaana. {AO7 224.5}

Englannin kirkon jäseninä he pitivät paljon tämän kirkon jumalanpalvelusmenoista, mutta Herra oli sanassaan esittänyt heille paremman tien. Pyhä Henki kehotti heitä saarnaamaan Kristusta ja häntä ristiinnaulittuna. Korkeimman voima oli mukana heidän työssään. Tuhannet tulivat synnin tuntoon ja kokivat tosi kääntymyksen. Oli välttämätöntä varjella näitä lampaita saaliinhimoisilta susilta. Wesley ei aikonut muodostaa uutta kirkkokuntaa, vaan järjesti heidät niin kutsutuiksi metodistiyhdistyksiksi. {AO7 225.1}

Selittämätöntä ja raskasta oli se vaino, jota nämä saarnaajat kohtasivat valtionkirkon taholta. Kuitenkin Jumala oli viisaudessaan ohjannut tapausten kulkua niin, että uudistus alkoi kirkon sisäpuolella. Jos se olisi tullut kokonaan ulkoapäin, se ei olisi tunkeutunut sinne, missä sitä eniten tarvittiin. Mutta kun herätyssaarnaajat olivat kirkon toimivia jäseniä ja työskentelivät sen piirissä mahdollisuuksien mukaan, totuus pääsi paikkoihin, joissa ovet muutoin olisivat pysyneet suljettuina, Muutamat papit heräsivät siveellisestä horrostilastaan ja alkoivat innokkaasti saarnata omassa seurakunnassaan. Jotkut muodollisuuteen kangistuneista seurakunnista heräsivät uuteen eloon. {AO7 225.2}

Wesleyn aikana, niin kuin muinakin aikoina, työtä tekivät erilaisilla lahjoilla varustetut ihmiset. He eivät olleet yhtä mieltä jokaisessa opinkohdassa, mutta heitä innoitti Jumalan Henki, ja heillä oli sama päämäärä: sielujen voittaminen Kristukselle. Eroavuudet Whitefieldin ja Wesleyn veljesten välillä uhkasivat eräässä vaiheessa synnyttää hajaannusta, mutta kun he Kristuksen koulussa oppivat sävyisyyttä, molemminpuolinen kärsivällisyys ja rakkaus sovittivat heidät keskenään. Heillä ei ollut aikaa väitellä, sillä väärät käsitykset ja pahuus lisääntyivät kaikkialla ja syntiset kulkivat varmaa tuhoa kohti. {AO7 225.3}

Metodistit vainottuina

Jumalan palvelijat joutuivat kulkemaan vaikeaa tietä. Vaikutusvaltaiset ja oppineet miehet käyttivät valtaansa heitä vastaan. Jonkin ajan kuluttua monet papit osoittivat ilmeistä vihamielisyyttä, ja kirkkojen ovet suljettiin puhtaalta opilta ja sen julistajilta. Papit tuomitsivat heitä saarnatuoleista ja panivat siten liikkeelle pimeyden, tietämättömyyden ja vääryyden voimat. Useat kerrat John Wesley pelastui kuolemasta vain Jumalan armon

ihmeen kautta. Kun kiihtynyt joukko hyökkäsi häntä vastaan eikä näyttänyt olevan mitään pelastumisen mahdollisuutta, enkeli ihmishahmossa ilmestyi hänen viereensä, joukko perääntyi ja Kristuksen palvelija saattoi rauhassa kävellä pois vaarallisesta paikasta. {AO7 225.4}

Erästä tällaista vapautumista raivostuneen joukon käsistä Wesley kuvailee seuraavasti: »Useat yrittivät kaataa minut kulkiessamme liukkaalla tiellä mäkeä alas kaupunkia kohti ajatellen, että minä kaaduttuani tuskin enää nousisin. Mutta minä en kompastunut enkä edes liukastunut ja lopulta pääsin heistä täydellisesti eroon. Vaikka useat koettivat tarttua kaulukseeni tai vaatteisiini ja kaataa minut, he eivät saaneet minusta otetta. Vain yksi sai kiinni liivini liepeistä, joista toinen pian irtautui ja jäi hänen käteensä, kun taas toinen lieve, jonka taskussa oli seteli, repeytyi vain osaksi. Eräs voimakas mies löi minua takaapäin useita kertoja paksulla tammisauvalla, ja jos yksikin isku olisi sattunut takaraivooni, hän olisi säästynyt enemmistä vaivoista. Mutta jokainen lyönti meni sivuun, en tiedä mihin, sillä minä en voinut siirtyä oikealle enkä vasemmalle. Muuan toinen syöksyi tungoksen läpi ja kohotti kätensä lyöntiin, mutta laski sen äkkiä alas ja silitti päätäni sanoen: ’Onpa hänellä pehmeät hiukset!’ Ensimmäisinä heltyneet olivat kaupungin tappelupukareita, roskaväen johtajia, ja yksi heistä oli elättänyt itseään mellakoimalla. »Miten hellävaraisesti Jumala valmistaakaan meitä täyttämään hänen tahtoaan. Kaksi vuotta sitten tiiliskiven kappale sipaisi hartioitani. Vuotta myöhemmin kivi sattui silmieni väliin. Viime kuussa sain yhden iskun ja tänä iltana kaksi, toisen kaupunkiin saapuessamme ja toisen sieltä lähtiessämme. Mutta kumpikaan ei tehnyt kipeää, sillä vaikka eräs mies löi minua kaikin voimin rintaan ja toinen suutani vasten niin kovasti, että heti alkoi pursuta verta, ei kumpikaan lyönti tuottanut minulle enempää kipua kuin oljenkorrella koskettaminen.»244 {AO7 226.1}

Noina alkuaikoina täytyi metodistien sekä kansan että saarnaajien kärsiä pilkkaa ja vainoa, koska heistä annetut väärät kuvaukset kiihottivat niin kirkon jäseniä kuin julkijumalattomiakin heitä vastaan. Heitä vietiin oikeusistuinten eteen, jotka eivät olleet nimensä mukaisia, sillä oikeudenmukaisuus oli harvinaista sen ajan tuomioistuimissa. Vainoojat tekivät heille usein väkivaltaa. Meluavat joukot kulkivat talosta taloon, rikkoivat huonekaluja ja astioita, ryöstivät mielin määrin ja pahoinpitelivät miehiä, naisia ja lapsia. Toisinaan asetettiin julkisiin paikkoihin ilmoituksia, joissa kehotettiin kaikkia, jotka halusivat olla mukana metodistien ikkunoiden särkemisessä ja asuntojen ryöstämisessä, kokoontumaan ilmoitettuna aikana johonkin määrättyyn paikkaan. Tällaisesta inhimillisten ja jumalallisten lakien rikkomisesta ei rangaistu ketään. Harjoitettiin järjestelmällistä vainoa sitä kansanosaa kohtaan, jonka ainoa vika oli, että se koetti ohjata syntiset kadotuksen tieltä pyhyyden tielle. {AO7 226.2}

John Wesley sanoi itseään ja tovereitaan vastaan esitetyistä syytöksistä: »Muutamat väittävät, että näiden miesten opit ovat vääriä, harhaanjohtavia ja haaveellisia, että ne ovat uusia ja viime aikoihin asti ennenkuulumattomia ja että niissä on kveekarilaisuutta, kiihkomielisyyttä ja paavilaisuutta.. Kaikki tällainen uskottelu on osoitettu täysin vääräksi,

kun on yksityiskohtaisesti osoitettu, että tämän opin jokainen kohta on oman kirkkomme julistamaa selvää Raamatun oppia. Sen tähden se ei voi olla väärää eikä harhaanjohtavaa, jos kerran Raamattu on luotettava. Toiset sanovat: ’Heidän oppinsa on liian ankara; he tekevät taivaan tien liian kaidaksi!’ Tämä onkin todellisuudessa alkuperäinen vastaväite (sehän oli aikanaan miltei ainoa) ja on lukemattomien muiden eri muodoissa esitettyjen väitteiden salaisena perustana. Mutta tekevätkö he taivaan tien kapeammaksi kuin Herramme ja apostolit sen tekivät? Onko heidän oppinsa Raamatun oppia ankarampi? Ajatelkaa vain seuraavia tekstejä: ’Rakasta Herraa, sinun Jumalaasi, kaikesta sydämestäsi ja kaikesta sielustasi ja kaikesta voimastasi ja kaikesta mielestäsi!’ ’Jokaisesta turhasta sanasta, minkä ihmiset puhuvat, pitää heidän tekemän tili tuomiopäivänä.’ ’Söittepä siis tai joitte tai teittepä mitä hyvänsä, tehkää kaikki Jumalan kunniaksi.’ {AO7 226.3}

»Jos heidän oppinsa on ankarampaa kuin tämä, heitä sopii moittia, mutta te tunnette sisimmässänne, ettei niin ole. Ja kuka voi olla vähääkään leväperäinen väärentämättä Jumalan sanaa? Voidaanko jotakin Jumalan salaisuuksien hoitajaa pitää uskollisena, jos hän muuttaa jonkin osan hänelle uskotusta pyhästä sanasta? Ei. Hän ei saa poistaa mitään eikä lieventää mitään. Hänen täytyy todistaa kaikille ihmisille, ettei hänellä ole lupaa alentaa Raamatun ihanteita heidän makunsa mukaisiksi. Ihmisen täytyy nousta sen tasolle tai kokea iankaikkinen kuolema. Tähän todellisuudessa pohjautuu tunnettu väite näiden miesten armottomuudesta. Mutta ovatko he armottomia ja millä tavalla? Eivätkö he anna ruokaa isoaville ja vaatteita alastomille? Tästä ei ole kysymys; tässä asiassa he eivät laiminlyö velvollisuuttaan. Mutta he ovat armottomia arvostelussaan; he ajattelevat, etteivät muut pelastu kuin ne, jotka kulkevat heidän osoittamaansa tietä.»245 {AO7 227.1}

Metodistit puolustavat Jumalan lakia

Se hengellinen rappiotila, joka vallitsi Englannissa juuri ennen Wesleyn aikaa, johtui suureksi osaksi antinomistisista opeista. Monet väittivät, että Kristus oli poistanut siveyslain, minkä tähden kristittyjen ei tarvinnut sitä noudattaa, ja että uskovainen on vapautettu »hyvien töiden orjuudesta». Toiset tunnustivat lain pysyvyyden mutta sanoivat, ettei saarnaajien tarvinnut kehottaa kansaa noudattamaan sitä, koska niitä ihmisiä, jotka Jumala oli valinnut pelastumaan, »Jumalan armon vastustamaton voima» johti harjoittamaan hurskautta ja hyveitä, kun taas niillä, jotka olivat määrätyt iankaikkiseen kadotukseen, »ei ollut voimaa Jumalan lain noudattamiseen». {AO7 228.1}

Oli niitäkin jotka opettaessaan, että »valitut eivät voi langeta armosta eivätkä menettää Jumalan mielisuosiota», tulivat siihen vieläkin kauheampaan johtopäätökseen, »etteivät heidän pahat tekonsa todellisuudessa ole syntiä, eikä niitä ole pidettävä Jumalan lain rikkomisena, joten heidän ei tarvitse niitä tunnustaa eikä tehdä niistä parannusta».246 Sen tähden he selittivät, »etteivät häpeällisimmätkään synnit, joita yleisesti pidetään Jumalan lain kauheana rikkomisena, ole syntejä Jumalan silmissä», jos niitä tekee joku valituista,

»koska yksi valittujen oleellisista ja huomattavista ominaisuuksista on se, etteivät he voi tehdä mitään Jumalalle vastenmielistä tai laissa kiellettyä». {AO7 228.2}

Nämä kauheat opit ovat olennaisesti samoja kuin ne kansanomaisten kasvattajien ja teologien myöhemmin esittämät väitteet, joiden mukaan ei ole olemassa mitään muuttumatonta Jumalan lakia oikeuden mittapuuna, vaan että yhteiskunta määrää moraalin tason, joka on jatkuvasti muutosten alainen. Kaikki tällaiset aatteet ovat lähtöisin samasta hengestä, joka jo taivaan synnittömien asukkaiden keskellä yritti poistaa Jumalan lain asettamat oikeudenmukaiset rajoitukset. {AO7 228.3}

Oppi, jonka mukaan Jumala on muuttumattomasti määrännyt ihmisten luonteen, oli todellisuudessa johtanut monet hylkäämään Jumalan lain. Wesley vastusti päättävästi antinomististen opettajien erehdyksiä sekä osoitti, että tämä siveyslain halveksimiseen johtanut oppi oli Raamatun vastainen. »Jumalan armo on ilmestynyt pelastukseksi kaikille ihmisille.» »Sillä se on hyvää ja otollista Jumalalle, meidän Vapahtajallemme, joka tahtoo, että kaikki ihmiset pelastuisivat ja tulisivat tuntemaan totuuden. Sillä yksi on Jumala, yksi myös välimies Jumalan ja ihmisten välillä, ihminen Kristus Jeesus, joka antoi itsensä lunnaiksi kaikkien edestä» (Tiit2: 11; 1 Tim. 2: 3-6). Jumalan Henki annetaan lahjaksi, niin että jokainen ihminen voi tulla kykeneväksi käyttämään pelastuksen välikappaleita. Täten Kristus, »totinen valkeus», »valistaa jokaisen ihmisen» (Joh. 1: 9). Ihmiset jäävät pelastuksesta osattomiksi sen tähden, että he itse tahallisesti hylkäävät elämän lahjan. {AO7 228.4}

Vastaukseksi väitteeseen, että Jumalan kymmenen käskyä oli kumottu seremonialain kanssa Kristuksen kuoleman kautta, Wesley sanoi: »Hän ei ottanut pois siveyslakia, joka on annettu kymmenenä käskynä ja jota profeetat teroittivat. Hänen tulemisensa tarkoituksena ei ollut kumota mitään osaa siitä. Se on laki, jota ei voida koskaan poistaa. Se pysyy lujana kuin uskollinen todistaja taivaassa. — Se on ollut olemassa maailman alusta saakka, ei kivitauluihin vaan kaikkien ihmisten sydämeen kirjoitettuna heidän lähtiessään Luojansa kädestä. Vaikka ne kirjaimet, jotka Jumala kerran sormellaan kirjoitti, nyt ovat suuressa määrin synnin turmelemia, niitä ei kuitenkaan voida kokonaan hävittää, niin kauan kuin meillä on jotakin tajua hyvästä ja pahasta. Tämän lain jokaisen osan täytyy pysyä voimassa aina ja kaikkialla, sillä se ei ole riippuvainen ajasta eikä paikasta eikä mistään muustakaan muuttuvasta asiasta, vaan perustuu Jumalan ja ihmisen luonteeseen ja heidän muuttumattomaan keskinäiseen suhteeseensa. {AO7 229.1}

»’En minä ole tullut kumoamaan vaan täyttämään.’ Tällä hän epäilemättä tarkoittaa (sopusoinnussa edellä ja jäljessä olevan tekstin kanssa): Minä olen tullut osoittamaan, että se on täydellinen kaikista ihmisten selityksistä huolimatta; minä olen tullut esittämään täydellisesti ja selvästi kaiken, mikä siinä on ollut hämärää tai epäselvää; minä olen tullut ilmoittamaan sen jokaisen osan oikean ja täydellisen merkityksen, osoittamaan sen jokaisen

käskyn pituuden ja leveyden, koko laajuuden, sekä korkeuden ja syvyyden, sen kaikkiin osiin sisältyvän käsittämättömän puhtauden ja hengellisyyden.»247 {AO7 229.2}

Wesley kuvaili lain ja evankeliumin välillä vallitsevaa täydellistä sopusointua seuraavasti: »Lain ja evankeliumin välillä on sen tähden läheisin yhteys, mitä voidaan ajatella. Toisaalta laki valmistaa jatkuvasti tietä ja ohjaa meitä evankeliumiin; toisaalta taas evankeliumi johtaa meitä yhä tunnollisemmin täyttämään lakia. Niinpä laki vaatii meiltä rakkautta Jumalaan ja lähimmäisiimme sekä sävyisyyttä, nöyryyttä ja pyhyyttä. Me tunnemme olevamme näissä asioissa puutteellisia, toteamme, että ’ihmisille se on mahdotonta’, mutta samalla näemme, että Jumala on luvannut antaa meille rakkautta, sävyisyyttä, nöyryyttä ja pyhyyttä. Me otamme vastaan tämän evankeliumin, nämä iloiset uutiset, ja meille tapahtuu uskomme mukaan: lain vanhurskaus täytetään meissä uskon kautta Jeesukseen Kristukseen. - {AO7 229.3}

»Kristuksen evankeliumin huomattavimpia vihollisia», Wesley sanoi, »ovat ne, jotka avoimesti ja jyrkästi tuomitsevat lain ja puhuvat pahaa siitä sekä opettavat ihmisiä purkamaan (toisin sanoen hajottamaan, poistamaan tai tekemään merkityksettömäksi) ei ainoastaan yhtä pienimpiin tai suurimpiin kuuluvaa, vaan kaikki käskyt yhdellä kertaa. Hämmästyttävintä tässä väkevässä eksytyksessä on se, että sen valtaan antautuneet tosissaan uskovat kunnioittavansa Kristusta hylkäämällä hänen lakinsa ja korottavansa häntä turmellessaan hänen oppinsa. Niin, he kunnioittavat häntä samalla tavalla kuin Juudas, kun hän sanoi: ’Terve, rabbi’, ja suuteli häntä. Yhtä suurella oikeudella hän voi sanoa myös jokaiselle heistä: ’Suunantamisellako sinä Ihmisen Pojan kavallat?’ Kun puhutaan hänen verestään ja samalla riistetään häneltä kruunu, kun halveksitaan jotakin osaa hänen laistaan ja väitetään sen edistävän hänen evankeliumiaan, se ei ole mitään muuta kuin hänen kavaltamistaan suudelmalla. Tästä syytöksestä ei todellakaan pääse kukaan, joka saarnaa uskoa pyrkien joko suorasti tai epäsuorasti syrjäyttämään jonkin kuuliaisuuden osaalueen, joka saarnaa Kristusta siten, että tekee tyhjäksi tai lieventää jollakin tavalla Jumalan pienintä käskyä.»248 {AO7 229.4}

Niille, jotka korostivat evankeliumin saarnaamisen vastaavan kaikkia lain tarkoituksia, Wesley vastasi: »Tämän kiellämme kokonaan. Se ei vastaa lain ensimmäistäkään tarkoitusta, nimittäin ihmisten saattamista synnin tuntoon, niiden herättämistä, jotka vielä nukkuvat helvetin partaalla. Apostoli Paavali sanoo, että ’lain kautta tulee synnin tunto’, eikä ihminen todellakaan tunne tarvitsevansa Kristuksen veren sovitusta, ennen kuin on tullut synnin tuntoon. Herramme itse sanoo, että ’terveet eivät tarvitse parantajaa, vaan sairaat’. Sen tähden on luonnotonta tarjota lääkäriä niille, jotka ovat terveitä tai ainakin luulevat olevansa. Sinun tulee ensin saada heidät vakuuttuneiksi sairaudestaan; muuten he eivät kiitä sinua vaivannäöstäsi. Samoin on luonnotonta esittää Kristusta itsekylläisille ihmisille, joiden sydän ei vielä koskaan ole murtunut.»249 {AO7 230.1}

Täten Wesley, saarnatessaan evankeliumia Jumalan armosta, koetti Mestarinsa tavoin tehdä lain suureksi ja ihanaksi. Hän suoritti uskollisesti sen työn, jonka Jumala oli hänelle antanut, ja hän sai myös nähdä ihania seurauksia. Hänen pitkän, yli kahdeksankymmentä vuotta kestäneen elämänsä lopussa, kun hän oli ollut matkasaarnaajana yli puoli vuosisataa, hänen julkisia kannattajiaan oli enemmän kuin puoli miljoonaa. Mutta kuinka monta ihmistä on hänen työnsä kautta tullut nostetuksi synnin aiheuttamasta turmiosta ja alennustilasta korkeampaan ja puhtaampaan elämään ja kuinka monta on hänen opetuksensa avulla saanut syvemmän ja rikkaamman hengellisen kokemuksen, tiedetään vasta silloin, kun kaikki pelastetut kootaan Jumalan valtakuntaan. Hänen elämänsä antaa verrattoman kalliin opetuksen jokaiselle kristitylle. Kunpa tämän Kristuksen Palvelijan usko ja nöyryys, väsymätön into, uhrautuvaisuus ja hurskaus voisivat heijastua meidän aikamme seurakunnissa! {AO7 230.2}

Luku 15—Ranskan suuri vallankumous

Kuudennellatoista vuosisadalla uskonpuhdistus pyrki pääsemään Euroopan kaikkiin maihin tarjoamalla kansalle avoimen Raamatun. Muutamat kansat ottivat sen iloiten vastaan taivaan sanansaattajana. Toisissa maissa paavillisen kirkon onnistui suureksi osaksi estää sen sisäänpääsy, ja raamatuntuntemuksen valo elähdyttävine vaikutuksineen jäi melkein kokonaan niiden ulkopuolelle. Erääseen maahan valo kyllä pääsi sisälle, mutta pimeys ei sitä käsittänyt. Vuosisatoja totuus ja erehdys taistelivat vallasta. Viimein paha voitti, ja taivaasta tullut totuus työnnettiin pois. »Mutta tämä on tuomio, että valkeus on tullut maailmaan, ja ihmiset rakastivat Pimeyttä enemmän kuin valkeutta» (Joh. 3: 19). Kansakunta sai kokea valitsemansa menettelytavan seuraukset. Jumala otti hillitsevän Henkensä pois kansalta, J°ka halveksi hänen armoaan. Paha sai kypsyä, ja koko maailma sai nähdä valon tahallisen hylkäämisen seuraukset. {AO7 231.1}

Se sota Raamattua vastaan, jota Ranskassa käytiin useita vuosisatoja, huipentui vallankumouksen järkyttäviin tapahtumiin. Tuo kauhea purkaus oli vain luonnollinen seuraus Rooman taistelusta Raamattua vastaan.250 Se on valaisevin esimerkki paavillisten menetelmien vaikutuksesta, mitä maailma milloinkaan on nähnyt, esimerkki niistä seurauksista, joihin katolisen kirkon opetus enemmän kuin tuhannen vuoden kuluessa oli johtanut. {AO7 231.2}

Profeetat olivat ennustaneet Raamattua vastaan paavin ylivallan aikana kohdistetun toiminnan, ja myös Ilmestyskirjassa osoitetaan, mihin pelottaviin seurauksiin »synnin ihmisen» valta erityisesti Ranskassa johtaisi. {AO7 231.3}

Raamatun syrjäinen asema katolisuuden valtakautena

Herran enkeli sanoi: »He tallaavat pyhää kaupunkia neljäkymmentäkaksi kuukautta. Ja minä annan kahdelle todistajalleni toimeksi säkkipukuihin puettuina profetoida tuhannen kahdensadan kuudenkymmenen päivän ajan. Ja kun he ovat lopettaneet todistamisensa, on peto, se, joka nousee syvyydestä, käyvä sotaa heitä vastaan ja voittava heidät ja tappava heidät. Ja heidän ruumiinsa viruvat sen suuren kaupungin kadulla, jota hengellisesti puhuen kutsutaan Sodomaksi ja Egyptiksi ja jossa myös heidän Herransa ristiinnaulittiin. Ja ne, jotka maan päällä asuvat, iloitsevat heidän kohtalostaan ja riemuitsevat ja lähettävät lahjoja toisilleen, sillä nämä kaksi profeettaa olivat vaivanneet niitä, jotka maan päällä asuvat. Ja niiden kolmen ja puolen päivän kuluttua meni heihin Jumalasta elämän henki, ja he nousivat jaloilleen, ja suuri pelko valtasi ne, jotka näkivät heidät» (Ilm. 11:2-3, 7-8,10-11). {AO7 231.4}

Tässä mainitut ajat neljäkymmentäkaksi kuukautta ja tuhat kaksisataa kuusikymmentä päivää merkitsevät samaa. Molemmat viittaavat siihen aikaan, jona Rooma oli sortava Kristuksen seurakuntaa. Nuo 1260 paavillisen yliherruuden vuotta alkoivat vuonna 538 ja loppuivat siis vuonna 1798.251 Tuona vuonna ranskalainen sotajoukko tunkeutui Roomaan

ja otti vangiksi paavin, joka sitten kuoli maanpaossa. Vaikka pian sen jälkeen valittiin uusi paavi, paavillinen pappisvalta ei ole koskaan sen jälkeen voinut käyttää valtaa, joka sillä aikaisemmin oli. {AO7 232.1}

Seurakunnan vainoaminen ei kestänyt koko tuota 1260 vuoden pituista ajanjaksoa. Jumala armahti kansaansa ja lyhensi sen tulikokeen aikaa. Puhuessaan edeltäpäin seurakuntaa kohtaavasta suuresta ahdistuksesta Vapahtaja sanoi: »Ellei niitä päiviä olisi lyhennetty, ei mikään liha pelastuisi; mutta valittujen tähden ne päivät lyhennetään» (Matt. 24: 22). Uskonpuhdistuksen vaikutuksesta vaino lakkasi ennen vuotta 1798. {AO7 232.2}

Ennustuksessa mainituista kahdesta todistajasta profeetta sanoo edelleen: »Nämä ovat ne kaksi öljypuuta ja ne kaksi lampunjalkaa, jotka seisovat maan Herran edessä.» Psalmirunoilija sanoo: »Sinun sanasi on minun jalkaini lamppu ja valkeus minun tielläni.» Nuo kaksi todistajaa kuvaavat Vanhan ja Uuden testamentin kirjoituksia. Molemmat ovat tärkeitä todistuksia Jumalan lain alkuperästä ja pysyvyydestä. Molemmat todistavat myös pelastussuunnitelmasta. Vanhan testamentin esikuvat, uhrit ja ennustukset viittaavat tulevaan Vapahtajaan. Uuden testamentin evankeliumit ja kirjeet kertovat Vapahtajasta, joka on tullut tarkalleen esikuvien ja profetioiden ennustamalla tavalla. {AO7 232.3}

Todistajille annettiin tehtäväksi »säkkipukuihin puettuina profetoida tuhannen kahdensadan kuudenkymmenen päivän aikana». Suurimman osan tästä ajasta Jumalan todistajat olivat syrjäytetyssä asemassa. Katolinen kirkko koetti salata kansalta totuuden sanan ja vastustaa sen todistusta väärien todistajiensa avulla.252 Kun hengelliset ja maalliset vallanpitäjät kielsivät Raamatun; kun sen todistus väärennettiin, ja kaikilla keinoilla, mitä ihmiset ja pahat henget saattoivat keksiä, koetettiin kääntää kansan ajatukset siitä pois; kun niitä, jotka uskalsivat julistaa sen pyhiä totuuksia, vainottiin, kavallettiin, kidutettiin, suljettiin vankikoppeihin, otettiin hengiltä uskonsa tähden tai pakotettiin pakenemaan vuorille, luoliin ja maakuoppiin, nuo uskolliset todistajat profetoivat säkkipukuihin puettuina. Kuitenkin ne jatkuvasti todistivat koko tuona 1260 vuoden aikana. Pimeimpinäkin aikoina oli uskollisia ihmisiä, jotka rakastivat Jumalan sanaa ja olivat tarkkoja hänen kunniansa puolesta. Nämä uskolliset palvelijat saivat viisautta, voimaa ja vaikutusvaltaa, niin että saattoivat julistaa Jumalan totuutta koko tuona aikana. {AO7 232.4}

»Ja jos joku tahtoo heitä vahingoittaa, lähtee tuli heidän suustaan ja kuluttaa heidän vihollisensa; ja jos joku tahtoo heitä vahingoittaa, on hän saava surmansa sillä tavalla» (Ilm. 11: 5). Ihmiset eivät voi rankaisematta tallata jalkoihinsa Jumalan sanaa. Tämän pelottavan uhkauksen merkitys esitetään Ilmestyskirjan viimeisessä luvussa seuraavasti: »Minä todistan jokaiselle, joka tämän kirjan profetian sanat kuulee: Jos joku panee niihin jotakin lisää, niin Jumala on paneva hänen päällensä ne vitsaukset, jotka ovat kirjoitetut tähän kirjaan; ja jos joku ottaa pois jotakin tämän profetian kirjan sanoista, niin Jumala on ottava pois sen osan,

mikä hänellä on elämän puuhun ja pyhään kaupunkiin, joista tässä kirjassa on kirjoitettu» (Ilm. 22: 18, 19). {AO7 233.1}

Sellaisia varoituksia Jumala on antanut varjellakseen ihmisiä muuttamasta jollakin tavoin sitä, minkä hän on ilmoittanut tai käskenyt. Nämä vakavat tuomion sanat koskevat kaikkia, jotka vaikutuksensa kautta johtavat ihmisiä halveksimaan Jumalan lakia. Niiden tulisi herättää pelkoa ja vavistusta kaikissa, jotka kevytmielisesti selittävät vähäpätöiseksi asiaksi sen, tottelemmeko Jumalan lakia vai emme. Kaikki, jotka korottavat omat mielipiteensä jumalallisen ilmestyksen yläpuolelle, ja kaikki, jotka koettavat muuttaa Raamatun selvää merkitystä saadakseen sen hyväksymisen omille toivomuksilleen tai halulleen mukautua maailmaan, ottavat itselleen kauhean vastuun. Raamattuun kirjoitettu Jumalan laki mittaa jokaisen ihmisen luonteen ja tuomitsee kaikki, jotka eivät täytä sen pettämätöntä mittaa. {AO7 233.2}

Ranskan vallankumouksen hyökkäys Raamattua vastaan

»Kun he ovat lopettaneet todistamisensa.» Se aika, jolloin nuo kaksi todistajaa profetoivat säkkipukuihin puettuina, päättyi vuonna 1798. Kun tuo huomaamattomassa asemassa suoritettu työ oli loppumassa, oli vallan, jota kuvataan »syvyydestä» nousevalla pedolla, määrä käydä sotaa heitä vastaan. Monissa Euroopan maissa saatana oli useina vuosisatoina johtanut kirkkoa ja valtiota hallitsevia voimia paavikunnan välityksellä. Mutta tässä esitetään saatanan vallan uusi ilmenemismuoto. {AO7 233.3}

Rooman tarkoituksena oli ollut Raamatun kunnioituksen varjolla pitää Jumalan sana kätkettynä vieraaseen kieleen ja salata se siten kansalta. Sen hallitessa todistajat profetoivat »säkkipukuihin puettuina». Mutta oli tuleva toinen valta syvyydestä nouseva peto ja käyvä avoimesti sotaa Jumalan sanaa vastaan. {AO7 233.4}

»Se suuri kaupunki», jonka kaduilla todistajat tapettiin ja heidän ruumiinsa viruivat, on »hengellisesti puhuen» Egypti. Kaikista Raamatussa esitetyistä kansoista egyptiläiset julkeimmin kielsivät elävän Jumalan ja vastustivat hänen käskyjään. Mikään hallitsija ei ole milloinkaan uskaltanut julkisemmin ja röyhkeämmin kapinoida taivaan hallitusta vastaan kuin Egyptin kuningas. {AO7 234.1}

Kun Mooses Herran nimessä toi sanoman faraolle, tämä vastasi ylpeästi: »Kuka on Herra, jota minun pitäisi kuulla ja päästää Israel? Minä en tunne Herraa enkä päästä Israelia» (2 Moos. 5: 2). Tämä on Jumalan kieltämistä, ja se valta, jonka profetia esittää Egyptin nimellä, olisi samalla tavalla kieltävä elävän Jumalan vaatimukset ja ilmaiseva samaa epäuskon ja uhman henkeä. Sitä suurta kaupunkia verrataan »hengellisesti puhuen» myös Sodomaan. Jumalan lakia rikkovan Sodoman turmelus ilmeni erityisesti siveettömyydessä. Sama synti olisi myös tämän profetian yksityiskohdat täyttävän kansakunnan huomiota herättävänä tuntomerkkinä. {AO7 234.2}

Profeetan sanojen mukaan oli siis vähän ennen vuotta 1798 nouseva alkuperänsä ja luonteensa puolesta saatanallinen valta käymään sotaa Raamattua vastaan. Ja maassa, jossa Jumalan kahden todistajan ääni siten vaiennettaisiin, olisi ilmenevä faraon ateismi ja Sodoman siveettömyys. {AO7 234.3}

Tämä ennustus on täyttynyt mitä tarkimmin ja ilmeisimmin Ranskan historiassa. Vallankumouksen aikana vuonna 1793 »maailma ensimmäisen kerran kuuli sivistyksen keskellä syntyneiden ja kasvaneiden miesten, jotka olivat ottaneet itselleen oikeuden hallita yhtä Euroopan hienoimmista kansoista, korottavan yhdessä äänensä kieltämään juhlallisimman totuuden, minkä ihminen voi ottaa vastaan, ja yksimielisesti hylkäävän Jumalaan kohdistuvan uskon ja palvonnan».253 »Ranskan kansa on maailman ainoa kansakunta, josta on olemassa luotettava kertomus, että se kansakuntana on noussut avoimeen kapinaan maailmankaikkeuden Luojaa vastaan. Pilkkaajia ja jumalattomia on ollut ja on edelleenkin runsaasti Englannissa, Saksassa, Espanjassa ja muualla, mutta Ranskalla on maailmanhistoriassa erikoisasema ainoana valtiona, joka lakia säätävän kokouksen kautta on julistanut, ettei ole olemassa mitään Jumalaa, ja jossa koko pääkaupungin väestö ja suuri enemmistö muilla paikkakunnilla, sekä naisia että miehiä, tanssi ja lauloi ilosta kuullessaan tämän julistuksen.»254 {AO7 234.4}

Ranskalla oli myös Sodoman erityinen tuntomerkki. Vallankumouksen aikana siellä vallitsi samanlainen turmelus ja siveellinen rappiotila kuin tasangon kaupungeissa, jotka turmeluksensa tähden hävitettiin. Historioitsija esittää Ranskan ateismin ja siveettömyyden yhteenkuuluvina, kuten on tehty ennustuksessakin. Hän kirjoittaa: »Näihin uskontoa koskeviin lakeihin liittyi läheisesti laki, joka alensi avioliiton pyhimmän suhteen, jonka ihmiset voivat solmia ja jonka kestävyys mitä tehokkaimmin lujittaa yhteiskuntaa pelkäksi lyhytaikaiseksi kansalaissopimukseksi, jonka kaksi henkilöä voi tehdä ja purkaa mielensä mukaan. — Jos pahat henget olisivat ottaneet tehtäväkseen sellaisen menettelytavan keksimisen, jolla varmimmin voitaisiin hävittää kaikki, mikä perheelämässä on kunnioitettavaa, miellyttävää tai kestävää, ja samalla hankkia varmuuden siitä, että täten aiheutettu häiriö jatkuisi sukupolvesta toiseen, he eivät olisi voineet keksiä tehokkaampaa keinoa kuin avioliiton alentaminen. — Sophie Arnoult, sukkeluuksistaan kuulu näyttelijätär, sanoi tasavaltalaista avioliittoa aviorikoksien sakramentiksi.»255 {AO7 235.1}

Vuosisatainen Raamattuun pitäytyvien vaino

»Jossa myös heidän Herransa ristiinnaulittiin.» Ranskassa toteutui tämäkin osa ennustuksesta. Vihollisuus Kristusta kohtaan ei ollut missään maassa esiintynyt ilmeisempänä. Missään ei totuutta ollut vastustettu katkerammin ja julmemmin. Vainoamalla evankeliumin tunnustajia Ranska ristiinnaulitsi Kristuksen hänen oppilaissaan. {AO7 236.1}

Vuosisadasta toiseen oli vuodatettu pyhien verta. Samaan aikaan kun valdolaiset heittivät henkensä Piemonten vuorilla »Jumalan sanan ja Jeesuksen todistuksen tähden», heidän

veljensä albigenssit antoivat Ranskassa samanlaisen todistuksen totuuden puolesta. Uskonpuhdistuksen päivinä oli puhdistetun opin kannattajat hirveästi kiduttaen surmattu. Kuningas ja aatelismiehet, ylhäiset naiset ja hienot neidit, ritarit ja kansan valiot olivat nauttineet Jeesuksen marttyyrien tuskista. Urheat hugenotit olivat vuodattaneet verensä useilla tais telukentillä taistellessaan ihmisten pyhimpien oikeuksien puolesta. Protestantit oli julistettu lain suojattomiksi, heidän surmaamisestaan oli luvattu palkkio ja heitä oli ajettu takaa niin kuin petoeläimiä. {AO7 236.2}

»Erämaan seurakunta», muinaisten kristittyjen harvat jälkeläiset, jotka vielä kahdeksannellatoista vuosisadalla oleskelivat Ranskassa kätkeytyneinä maan eteläisen osan vuoristoon, piti edelleen kiinni isiensä uskosta. Kun he öiseen aikaan uskalsivat kokoontua vuorenrinteelle tai syrjäiselle kankaalle, heitä ajoivat takaa rakuunat, jotka raahasivat heitä elinkautiseen kaleeriorjuuteen. Ranskan jaloimpia, sivistyneimpiä ja älykkäimpiä kansalaisia pantiin kahleisiin ja kidutettiin julmasti ryövärien ja salamurhaajien keskellä.256 Toiset, joita kohdeltiin armeliaammin, ammuttiin kylmäverisesti, kun he aseettomina ja avuttomina lankesivat polvilleen ja rukoilivat. Vanhoja miehiä, turvattomia naisia ja viattomia lapsia jätettiin sadoittain kuolleina maahan heidän kokouspaikkoihinsa. Kun kulki vuorenrinteellä tai metsässä, missä heidän oli ollut tapana kokoontua, ei ollut harvinaista, että löysi »kuolleita hajallaan nurmikolla noin neljän askeleen etäisyydellä toisistaan ja puihin ripustettuja ruumiita». Heidän kotiseutunsa, jossa miekka, kirves ja polttorovio olivat tehneet hävitystyötään, oli »muuttunut suureksi, synkäksi erämaaksi». »Näitä kauhistuksia tehtiin — ei pimeänä ajanjaksona, vaan Ludvig XIV:n loistavana aikakautena. Silloin harjoitettiin tieteitä, kaunokirjallisuus kukoisti ja hovin samoin kuin pääkaupungin papit olivat oppineita ja kaunopuheisia miehiä, jotka sanoivat antavansa suuren arvon nöyryyden ja rakkauden hyveille.»257 {AO7 236.3}

Ranskan mustan rikosluettelon mustin kohta, kaikkien noiden kauheiden vuosisatojen hirvittävin teko, oli kuitenkin Pärttylin yön verilöyly. Maailma muistelee vieläkin kauhistuneena tuon mitä raukkamaisimman ja julmimman hyökkäyksen vaiheita. Ranskan kuningas antoi Rooman pappien ja prelaattien yllytyksestä suostumuksensa tähän kauheaan tekoon. Yösydännä kuului kellon soitto teurastuksen alkamisen merkiksi. Tuhansittain protestantteja, jotka nukkuivat rauhallisesti kodeissaan kuninkaansa kunniasanaan luottaen, raahattiin ulos ilman varoitusta ja murhattiin kylmäverisesti. {AO7 237.1}

Niin kuin Kristus oli kansansa näkymättömänä johtajana, kun se johdatettiin pois Egyptin orjuudesta, niin saatanakin oli alamaistensa näkymätön johtaja tässä kauheassa marttyyrien luvun lisäämistyössä. Pariisin verilöyly kesti seitsemän päivää, kolme ensimmäistä päivää selittämättömän raivokkaana. Eikä se rajoittunut tähän kaupunkiin, vaan levisi kuninkaan erityisestä käskystä kaikkiin maakuntiin ja kaupunkeihin, joista löydettiin protestantteja. Ei otettu huomioon ikää eikä sukupuolta. Ei säästetty viatonta pienokaista eikä harmaapäistä vanhusta. Aatelistoon kuuluvat ja talonpojat, vanhat ja nuoret, äidit ja lapset, kaikki tapettiin

yhdessä. Surmaamista kesti Ranskassa kaikkiaan kaksi kuukautta, ja seitsemänkymmentä tuhatta valtakunnan parhaimmista asukkaista menetti henkensä. {AO7 237.2}

»Kun tiedot tästä verilöylystä saapuivat Roomaan, pappien riemulla ei ollut rajoja. Lorrainen kardinaali antoi sanoman tuojalle tuhannen kruunun palkkion. St. Angelon tykit jylisivät ilosanoman kunniaksi, kellot soivat kaikissa kirkontorneissa ja ilotulitus muutti yön päiväksi. Gregorius XIII, kardinaalit ja muut kirkon arvohenkilöt menivät pitkänä juhlakulkueena St. Louisin kirkkoon, jossa Lorrainen kardinaali lauloi Te Deumin. — Verilöylyn muistoksi lyötiin muistoraha, ja Vatikaanissa voi vieläkin nähdä kolme Vasarin maalaamaa freskoa, jotka kuvaavat hyökkäystä amiraalin kimppuun, kuningasta ja neuvostoa suunnittelemassa verilöylyä ja itse verilöylyä. Gregorius lähetti Kaarlelle Kultaisen Ruusun, ja neljä kuukautta verilöylyn jälkeen — hän kuunteli mielihyvin erästä ranskalaista pappia, joka puhui ’siitä onnellisesta ja iloisesta päivästä, jolloin pyhin isä sai tiedon tapahtumasta ja meni juhlallisesti antamaan siitä kiitoksen Jumalalle ja Pyhälle Louisille’.»258 {AO7 237.3}

Ateismin hyökyaalto vallankumouksen aikana

Sama villitsijähenki, joka kiihotti ihmiset Pärttylin yön verilöylyyn, johti heidät myös vallankumousnäytelmiin. Väitettiin, että Jeesus Kristus oli pettäjä, ja ivahuudollaan: »Muserra se kurja», ranskalaiset jumalankieltäjät tarkoittivat Kristusta. Taivasta uhmaava pilkka ja inhottava turmelus kulkivat käsi kädessä. Halpamaisimpia, paheellisimpia ja julmimpia henkilöitä korotettiin eniten. Kaikessa tässä annettiin suurin kunnia saatanalle, kun taas Kristus ristiinnaulittiin halveksimalla hänen ominaisuuksiaan: totuutta, puhtautta ja epäitsekästä rakkautta. {AO7 238.1}

Peto, joka nousee syvyydestä, on »käyvä sotaa heitä vastaan ja voittava heidät ja tappava heidät». Se ateistinen valta, joka hallitsi Ranskassa vallankumouksen ja hirmuhallituksen aikana, uskalsi ryhtyä sellaiseen sotaan Jumalaa ja hänen pyhää sanaansa vastaan, jollaista maailma ei koskaan ollut nähnyt. Kansalliskokous lakkautti jumalanpalvelukset. Raamatut koottiin ja poltettiin julkisesti kaikkien mahdollisten ivan ilmaisujen säestäminä. Jumalan laki tallattiin jalkoihin. Raamattuun perustuvat vakiintuneet tavat poistettiin käytännöstä. Viikoittainen lepopäivä syrjäytettiin ja sen asemesta omistettiin joka kymmenes päivä huvituksille ja Jumalan pilkkaamiselle. Kaste ja Herran ehtoollinen kiellettiin. Hautausmaille asetettiin huomiota herättäviä julisteita, joissa kuolema selitettiin ikuiseksi uneksi. {AO7 238.2}

Jumalan pelon sanottiin olevan niin kaukana viisaudesta, että se oli pikemmin hulluuden alku kuin viisauden. Kaikki uskonnollinen palvonta kiellettiin lukuunottamatta vapauden ja isänmaan palvontaa. »Valtiosäännön määräämä Pariisin piispa pantiin näyttelemään pääosaa häpeämättömimmässä ja loukkaavimmassa ilveilyssä, mitä koskaan on näytelty kansan edustajiston edessä. — Hänet tuotiin täydessä saattueessa selittämään konventille, että se uskonto, jota hän niin monta vuotta oli opettanut, oli kokonaan Pappien juonta, jolla ei ollut

mitään perustusta historiassa eikä Pyhässä totuudessa. Hän kielsi juhlallisin ja selvin sanoin sen Jumalan olemassaolon, jonka palvelukseen hänet oli vihitty, ja °misti tulevaisuutensa vapauden, tasaarvoisuuden, hyveen ja siveyden kunnioittamiselle. Sitten hän asetti piispanmerkkinsä pöydälle ja sai konventin presidentiltä veljellisen syleilyn. Monet luopioPapit seurasivat tämän prelaatin esimerkkiä.»259 {AO7 239.1}

»Ja ne, jotka maan päällä asuvat, iloitsevat heidän kohtalostaan ja riemuitsevat ja lähettävät lahjoja toisilleen; sillä nämä kaksi profeettaa olivat vaivanneet niitä, jotka maan päällä asuvat.» Jumalaton Ranska oli saattanut Jumalan kahden todistajan nuhtelevan äänen vaikenemaan. Totuuden sana oli kuolleena sen kaduilla, ja ne, jotka vihasivat Jumalan lain rajoituksia ja vaatimuksia, riemuitsivat. Ihmiset uhittelivat julkisesti taivaan Kuningasta vastaan. Kuten syntiset muinoin he huudahtivat: »Kuinka Jumala sen tietäisi, onko tietoa Korkeimmalla?» (Ps. 73:11). {AO7 239.2}

Lähes uskomattoman röyhkeästi herjaten eräs uuden järjestyksen papeista sanoi: »Jumala, jos sinä olet olemassa, kosta loukattu nimesi. Minä haastan sinut taisteluun! Sinä vaikenet. Et uskalla lennättää ukonnuoliasi. Kuka tämän jälkeen enää uskoo sinun olemassaoloosi?»260 Mikä kaiku tämä onkaan faraon sanoista: »Kuka on Herra, jota minun pitäisi kuulla? Minä en tunne Herraa.» {AO7 239.3}

Järjen jumalatar

»Hullu sanoo sydämessänsä: Ei ole Jumalaa» (Ps. 14: 1); ja Herra sanoo totuuden vastustajista: »Heidän mielettömyytensä on käyvä ilmeiseksi kaikille» (2 Tim. 3: 9). Kun Ranska oli kieltäytynyt palvelemasta elävää Jumalaa, joka on »Korkea ja Ylhäinen ja jonka asumus on iankaikkinen», se sangen lyhyessä ajassa vajosi alentavaan epäjumalanpalvelukseen, palvomaan paheellista naista järjen jumalattarena. Ja tällaista tapahtui edustavassa kansalliskokouksessa korkeimpien hallintoja lainsäädäntöviranomaisten myötävaikutuksella. Historioitsija sanoo: »Eräs tämän mielettömän ajan juhlamenoista on järjettömyydessä ja jumalattomuudessa vertaansa vailla. Kokoushuoneen ovet avattiin soittokunnalle, jonka jäljessä kaupungin viranomaiset astelivat juhlallisena kulkueena laulaen ylistyslaulua vapauden kunniaksi ja seuraten tulevaa palvontansa kohdetta, hunnutettua naista, jota he nimittivät järjen jumalattareksi. Kun hänet oli viety aitauksen sisälle, häneltä poistettiin huntu suurin muodollisuuksin ja hänelle osoitettiin paikka puheenjohtajan oikealla puolella, jolloin hänet yleisesti tunnistettiin oopperan tanssijattareksi. — Tälle naiselle Ranskan kansalliskokous osoitti julkista kunnioitusta jumaloimansa järjen sopivimpana edustajana. {AO7 239.4}

»Tällä jumalattomalla ja naurettavalla ilveilyllä oli hieno ulkomuoto, ja järjen jumalattaren virkaanasettamisia suoritettiin saman kaavan mukaan valtakunnan muissa osissa kaikkialla, missä asukkaat halusivat näyttää olevansa vallankumouksen kaikkien huippusaavutusten tasalla.»261 {AO7 240.1}

Järjen palvontaa esittelevä puhuja lausui: »Lainlaatijat! Kiihko on väistynyt järjen tieltä. Sen tihrusilmät eivät kestäneet kirkasta valoa. Tänään on suuri väkijoukko kokoontunut goottilaisten holvien alle, joissa nyt ensimmäisen kerran on kaikunut totuuden ääni. Siellä ranskalaiset harjoittavat ainoaa oikeaa palvontaa: vapaudelle ja järjelle omistettua. Siellä toivotamme tasavallan sotajoukoille menestystä. Siellä olemme hylänneet elottomat epäjumalan kuvat antaaksemme tilaa järjelle, tuolle elolliselle kuvalle, luonnon mestariteokselle.»262 {AO7 240.2}

Kun jumalatar tuotiin kokoukseen, puhuja tarttui hänen käteensä, kääntyi läsnäolevien puoleen ja sanoi: »Kuolevaiset, älkää enää vapisko oman pelkonne luoman jumalan voimattoman jylinän edessä. Älkää tästä lähtien antako tunnustusta millekään muulle jumalalle kuin järjelle. Minä esitän teille sen jaloimman ja puhtaimman kuvan. Jos teillä täytyy olla epäjumalia, uhratkaa vain sellaisille kuin tämä. Langetkaa polvillenne vapauden korkean senaatin, järjen hunnun edessä.» {AO7 241.1}

»Sitten kun puheenjohtaja oli syleillyt jumalatarta, tämä nostettiin upeisiin vaunuihin ja vietiin suunnattoman suuren väkijoukon seuraamana Notre Damen tuomiokirkkoon edustamaan jumaluutta. Siellä hänet nostettiin pääalttarille, jossa hän otti vastaan kaikkien läsnäolevien palvonnan.»263 {AO7 241.2}

Tätä seurasi jonkin ajan kuluttua Raamatun julkinen polttaminen. Eräässä tilaisuudessa »Kansan museoseura» astui sisään maistraatin saliin huutaen: ’Vive la Raison!’ (eläköön järki) ja kantaen tangon päässä useiden kirjojen puoleksi poltettuja jäännöksiä. Niiden joukossa oli rukousja messukirjoja sekä Vanhoja ja Uusia testamentteja, jotka puheenjohtajan sanojen mukaan »sovittivat suuressa tulessa kaikki ne mielettömyydet, joita ne olivat saattaneet ihmiskunnan tekemään».264 {AO7 241.3}

Ranskan vallankumous kirkon väärinkäytösten seurausta

Paavilaisuus oli aloittanut sen työn, jonka ateismi täytti. Rooman menettelytapa oli synnyttänyt ne yhteiskunnalliset, valtiolliset ja uskonnolliset olosuhteet, jotka veivät Ranskaa kovaa vauhtia turmiota kohti. Kertoessaan vallankumouksen kauhuista kirjailijat sanovat, että nämä järjettömyydet on pantava valtaistuimen ja kirkon syyksi.265 Tarkasti ottaen ne on pantava kirkon syyksi. Paavikunta oli yllyttänyt kuninkaat vastustamaan uskonpuhdistusta valtaistuimen vihollisena ja sellaisen eripuraisuuden aiheuttajana, joka voisi tulla kohtalokkaaksi kansakunnan rauhalle ja järjestykselle. Tällä tavoin Rooman henki kiihotti hallitsijat kauheimpiin julmuuksiin ja katkerimpaan sortoon, mitä valtaistuimelta on lähtenyt. {AO7 241.4}

Vapauden henki meni Raamatun kanssa. Missä hyvänsä evankeliumi otettiin vastaan, siellä kansa heräsi ja alkoi heittää pois niitä kahleita, jotka olivat pitäneet sitä tietämättömyyden, paheiden ja taikauskon orjuudessa. Ihmiset alkoivat ajatella ja toimia kuin ihmiset. Hallitsijat näkivät tämän ja pelkäsivät itsevaltiutensa puolesta. {AO7 241.5}

Rooma ei vitkastellut kiihottaessaan heidän mustasukkaisia pelkojaan. Paavi sanoi Ranskan kuninkaalle vuonna 1525: »Tämä hulluus [protestanttisuus] ei ainoastaan mullista ja hävitä uskontoa, vaan myös kaiken ruhtinaiden vallan, aateliston, lait, säädyt, ritarikunnat ja luokkajaon arvoasteet.»266 Muutamia vuosia myöhemmin paavin lähettiläs varoitti kuningasta: »Teidän Majesteettinne, älkää antako pettää itseänne. Protestantit haluavat kumota kaiken yhteiskunnallisen ja uskonnollisen järjestyksen. — Valtaistuin on yhtä suuressa vaarassa kuin alttarikin. — Uuden uskonnon käytäntöön ottaminen vie vastustamattomasti uuteen hallintoon.»267 Jumaluusoppineet vetosivat kansan ennakkoluuloihin selittämällä, että protestanttien oppi »houkuttelee ihmisiä uutuuksiin ja hullutuksiin. Se riistää kuninkaalta alamaisten uskollisuuden ja rakkauden ja hävittää sekä kirkon että valtion.» Tällä tavalla Rooma sai Ranskan vastustamaan uskonpuhdistusta. Valtaistuimen varjeleminen, aateliston säilyttäminen ja lakien voimassa pitäminen olivat ne asiat, joiden tähden vainon miekka Ranskassa ensin paljastettiin.268 {AO7 241.6}

Maan hallitsijat näkivät tuskin ollenkaan edeltäpäin tuon kohtalokkaan politiikan seurauksia. Raamatun opettaminen olisi istuttanut ihmisten mieleen ne oikeuden, kohtuullisuuden, totuuden, puolueettomuuden ja hyväntekeväisyyden periaatteet, jotka ovat kansan menestyksen kulmakiviä. »Vanhurskaus kansan korottaa» ja »vanhurskaudesta valtaistuin vahvistuu» (Sanani. 14: 34; 16:12) . »Vanhurskauden hedelmä on rauha, vanhurskauden vaikutus lepo ja turvallisuus iankaikkisesti» (Jes. 32: 17). Se, joka noudattaa Jumalan lakia, kunnioittaa ja tottelee vilpittömimmin isänmaansakin lakeja. Se, joka pelkää Jumalaa, kunnioittaa myös kuningasta tämän käyttäessä valtaansa oikein ja lainmukaisesti. Mutta onneton Ranska kielsi Raamatun ja tuomitsi sen oppien noudattajat. Vuosisadasta toiseen periaatteitaan noudattavat rehelliset, järkevät ja siveellisesti voimakkaat henkilöt, joilla oli rohkeutta tunnustaa vakaumuksensa ja uskoa kärsiä totuuden tähden, raatoivat kaleeriorjina, menettivät henkensä polttoroviolla tai mädäntyivät vankilan komeroissa. Tuhannet pääsivät turvaan pakenemalla. Tätä kesti kaksisataaviisikymmentä vuotta uskonpuhdistuksen alkamisen jälkeen. {AO7 242.1}

»Tänä pitkänä aikana Ranskassa oli tuskin ainoatakaan sukupolvea, joka ei olisi nähnyt evankeliumin tunnustajien pakenevan vainoojan mieletöntä raivoa ja vievän mukanaan heille ominaisen ymmärryksen, taidon, ahkeruuden ja järjestelykyvyn niiden maiden hyödyksi, joissa he saivat turvapaikan. Samassa määrässä kuin he rikastuttivat muita maita näillä hyvillä lahjoilla, heidän oma maansa jäi niitä vaille. Jos kaikki se, mikä täten ajettiin pois, olisi jäänyt Ranskaan; jos noina kolmena vuosisatana maanpakolaisten ahkeruus ja taitavuus olisivat olleet edistämässä sen maanviljelystä; jos heidän kekseliäisyyttään olisi kolmena vuosisatana käytetty sen teollisuuden kehittämiseen; jos heidän luova neroutensa ja tutkimuskykynsä olisi ollut tuona aikana rikastuttamassa sen kirjallisuutta ja kehittämässä sen tiedettä; jos heidän viisautensa olisi johtanut sen neuvottelukokouksia, heidän urhoollisuutensa taistellut sen sodissa, heidän oikeudenmukaisuutensa vaikuttanut lainlaadinnassa sekä Raamatun uskonto vahvistanut kansan ymmärrystä ja hallinnut sen

omaatuntoa, miten loistava Ranskan asema olisikaan tähän aikaan ollut! Mikä suuri, menestyksellinen ja onnellinen maa esikuva muille kansoille se olisikaan ollut! {AO7 242.2}

»Mutta sokea ja jäykkä tekopyhyys karkotti maasta kaikki hyveiden opettajat, kaikki järjestyksen puoltajat ja kaikki valtaistuimen vilpittömät puolustajat. Se sanoi niille, jotka olisivat tehneet maansa kuuluisaksi ja kunnioitetuksi kansakuntien keskuudessa: Valitkaa joko polttorovio tai maanpako. Viimein oli valtion rappiotila täydellinen. Ei ollut enää omantunnon tähden tuomittavia, ei enää uskonnon tähden polttoroviolle raahattavia eikä isänmaanrakkauden tähden maanpakoon ajettavia.»269 Vallankumous kauhuineen tuli surulliseksi lopputulokseksi. {AO7 243.1}

»Hugenottien paettua alkoi Ranskassa yleinen taantuminen. Kukoistavat tehdaskaupungit rappeutuivat. Viljavia alueita joutui luonnon tilaan. Henkinen uneliaisuus ja siveellinen turmelus seurasivat harvinaisen ripeän edistyksen aikaa. Pariisi muuttui suureksi köyhäintaloksi, ja on arvioitu, että vallankumouksen puhjetessa kaksisataatuhatta köyhää pyysi kuninkaalta apua. Yksin jesuiitat menestyivät rappeutuvan kansakunnan keskellä ja hallitsivat armottomasti kirkoissa ja kouluissa, vankiloissa ja kaleereissa. {AO7 243.2}

Yhteiskunnalliset epäkohdat

»Evankeliumi olisi ratkaissut ne Ranskan valtiolliset ja yhteiskunnalliset pulmat, jotka saattoivat ymmälle sen papiston, kuninkaan ja lainsäätäjät ja lopulta syöksivät kansakunnan sekasortoon ja turmioon. Mutta Rooman ylivallan aikana kansa oli kadottanut Vapahtajan siunatut opetukset uhrautuvaisuudesta ja epäitsekkäästä rakkaudesta. Ihmiset oli vieroitettu toisten hyväksi tapahtuvasta itsensä kieltämisestä. Rikkaita ei ollut nuhdeltu köyhien sortamisesta eikä orjuudessa ja alennuksessa eläviä köyhiä ollut autettu. Rikkaiden ja mahtavien itsekkyys tuli yhä ilmeisemmäksi ja rasittavammaksi. Talonpoikaisväestö kärsi sortoa ja köyhtyi vuosisadasta toiseen aateliston ahneuden ja epäsäännöllisen elämän tähden. Rikkaat tekivät vääryyttä köyhille, ja köyhät vihasivat rikkaita. {AO7 243.3}

»Monissa maakunnissa maatilat kuuluivat aatelistolle, ja työtätekevät luokat olivat vain vuokraajia. He olivat isäntiensä armoilla, ja heidän oli pakko alistua näiden kohtuuttomiin vaatimuksiin. Kirkon ja valtion ylläpitokustannukset oli sälytetty keskiluokalle ja sitä alemmille luokille, joita maalliset ja hengelliset viranomaiset raskaasti verottivat.» »Aateliston tahtoa pidettiin korkeimpana lakina; talonpojat ja maatyöläiset saattoivat sortajiensa puolesta nähdä nälkää. Kansa pakotettiin kaikessa pitämään silmällä yksinomaan maanomistajien etua. Maanviljelystyöväen elämä oli lakkaamatonta työtä ja alituista kurjuutta. Valituksiin, mikäli joku uskalsi valittaa, suhtauduttiin ylimielisesti ja halveksivasti. Tuomioistuimet suosivat aina aatelisia heidän käräjöidessään talonpoikia vastaan. Tuomarit olivat tunnettuja lahjusten vastaanottamisesta, ja tämän yleiseksi tulleen, turmiollisen lahjusjärjestelmän vaikutuksesta pelkällä ylimystön mielijohteella oli lain voima. Niistä veroista, joita ylimykset toisaalta ja papit toisaalta kiskoivat kansalta, ei

puoltakaan tullut kuninkaan tai piispan aarreaittaan; loppuosa tuhlattiin hillittömiin nautintoihin. Miehet, jotka siten köyhdyttivät alemmassa asemassa olevia lähimmäisiään, olivat itse verotuksesta vapautettuja sekä lain tai vakiintuneen tavan mukaan oikeutettuja pääsemään kaikkiin valtion virkoihin. Etuoikeutettuihin luokkiin kuuluvia oli sataviisikymmentätuhatta, ja heidän toiveittensa tyydyttämiseksi miljoonia tuomittiin toivottomaan ja alentavaan elämään.»270 {AO7 244.1}

Hallitusmiesten elämä oli ylellistä ja paheellista. Kansan ja vallapitäjien välinen luottamus oli sangen vähäistä. Kaikkia hallituksen toimenpiteitä epäiltiin itsekkäiksi vehkeilyiksi. Enemmän kuin puoli vuosisataa ennen vallankumousta valtaistuimelle nousi Ludvig XV, joka huonosta ajasta huolimatta tuli tunnetuksi huolimattomana, kevytmielisenä ja aistillisena hallitsijana. Katseltaessa ylimystön turmelusta ja julmuutta, alempien luokkien huutavaa köyhyyttä ja tietämättömyyttä, valtion taloudellista ahdinkoa ja kansan katkeroitumista, ei tarvittu profeetan silmää lähestyvän kauhean purkauksen ennustamiseksi. Neuvonantajien varoituksiin kuningas vastasi tavallisesti: »Koettakaa pitää asiat käynnissä niin kauan kuin minä elän; minun kuolemani jälkeen kaikki saa mennä miten hyvänsä.» Turhaan esitettiin parannusten tarpeellisuutta. Hän näki epäkohdat, mutta hänellä ei ollut rohkeutta eikä voimaa niiden korjaamiseen. Ranskaa odottava tuomio oli liiankin tarkoin kuvattuna hänen välinpitämättömässä ja itsekkäässä vastauksessaan: »Minun jälkeeni saa tulla vedenpaisumus.» {AO7 244.2}

Vetoamalla kuninkaiden ja hallitsevien luokkien epäluuloon Rooma oli kehottanut niitä pitämään kansan orjuudessaan. Se tiesi hyvin, että valtio tällä tavalla heikkenisi, ja toivoi siten voivansa pitää sekä hallitsijat että kansan oman valtansa alla. Kaukonäköistä politiikkaa harjoittavana se tajusi, että ihmisten tehokkaan orjuuttamisen edellytyksenä on heidän sielunsa kahlehtiminen ja että varmin tapa estää heitä vapautumasta orjuudestaan oli tehdä heidät vapauteen kelpaamattomiksi. Rooman politiikan seurauksena syntynyt siveellinen rappiotila oli tuhat kertaa kauheampi kuin ruumiillinen kärsimys. Kansa, jolta oli riistetty Raamattu ja joka oli jätetty alttiiksi kiihkoilun ja itsekkyyden opeille, oli tietämättömyyden ja taikauskon verhon peitossa ja vajonnut paheisiin, niin että se oli täysin kelpaamaton itsehallintoon. {AO7 244.3}

Rooman menettelytapojen synkkää satoa

Kaikella tällä oli kuitenkin aivan toisenlaiset seuraukset kuin Rooma oli tarkoittanut. Sen sijaan, että sen menettelytapa olisi saanut ihmiset sokeasti alistumaan sen opinkappaleisiin, se teki heistä jumalankieltäjiä ja vallankumouksellisia. He halveksivat katolilaisuutta pappien petoksena ja pitivät papistoa heitä sortavana puolueena. Ainoa heidän tuntemansa jumala oli Rooman jumala, ja sen oppi oli heidän ainoa uskqntonsa. He pitivät Rooman ahneutta ja julmuutta Raamatun opin luonnollisena hedelmänä, eivätkä sen tähden halunneet olla tämän opin kanssa missään tekemisissä. {AO7 245.1}

Rooma oli esittänyt väärin Jumalan luonteen ja väärentänyt hänen vaatimuksensa, ja nyt ihmiset hylkäsivät sekä Raamatun että sen Luojan. Se oli vaatinut sokeaa uskoa opinkappaleisiin uskotellen Raamatun vahvistavan ne. Tämä sai aikaan sen, että Voltaire ja hänen työtoverinsa hylkäsivät kokonaan Jumalan sanan ja levittivät kaikkialla epäuskon myrkkyä. Rooma oli tallannut kansan rautaisten jalkojensa alle, ja nyt turmeltuneet ja raaistuneet joukot sen sorrosta vapautuessaan hylkäsivät kaikki rajoitukset. Raivostuneina siitä häikäisevästä petoksesta, jota he niin kauan olivat kunnioittaneet, he hylkäsivät totuuden ja valheen samalla kertaa. Erehtyen pitämään hillittömyyttä vapautena nuo paheiden orjat riemuitsivat kuvitellusta riippumattomuudestaan. {AO7 245.2}

Vallankumouksen alussa kansa sai kuninkaan suostumuksella valita kansalliskokoukseen enemmän edustajia kuin aatelisto ja papisto yhteensä. Siten valta siirtyi kansalle, joka ei ollut valmis käyttämään sitä viisaasti ja maltillisesti. Haluten hyvitystä kärsimistään vääryyksistä se päätti ryhtyä muuttamaan yhteiskunnan rakennetta. Katkeroitunut väestö, jonka mieli oli täynnä vanhoja, kirveleviä muistoja kärsityistä vääryyksistä, päätti kumota sietämättömään kurjuuteen johtaneen järjestelmän ja kostaa niille, joita se piti kärsimystensä aiheuttajina. Sorretut seurasivat sortajien antamaa esimerkkiä ja tulivat niiden sortajiksi, jotka heitä olivat sortaneet. {AO7 245.3}

Onneton Ranska korjasi kylvöstään verisen sadon. Rooman johtoon alistumisen seuraukset olivat kauheat. Mihin Ranska paavilaisuuden vaikutuksesta oli uskonpuhdistuksen alussa pystyttänyt ensimmäisen polttorovion, sinne vallankumous asetti ensimmäisen giljotiininsa. Samalla paikalla, jolla protestanttisen opin ensimmäiset marttyyrit poltettiin kuudennellatoista vuosisadalla, mestattiin ensimmäiset uhrit kahdeksannellatoista vuosisadalla. Ranska oli avannut oven epäuskolle ja turmiolle hylätessään evankeliumin, joka olisi parantanut sen. Kun Jumalan lain vaatimukset hylättiin, ihmisten lait huomattiin riittämättömiksi hillitsemään intohimojen mahtavaa virtaa, ja kansakunta syöksyi kapinaan ja sekasortoon. Sota Raamattua vastaan aloitti ajanjakson, jota maailmanhistoria nimittää »hirmuvallan ajaksi». Rauha ja onni karkotettiin kodeista ja sydämistä. Kukaan ei ollut turvassa. Se joka tänään kulki voittosaatossa, oli huomenna epäiltynä ja tuomittuna. Väkivalta ja himo määräsivät asiain kulun. {AO7 245.4}

Kuninkaan, aateliston ja papiston oli pakko alistua katkeroituneen ja raivostuneen kansan julmuuksiin. Sen kostonhimo vain yltyi kuninkaan teloituksesta, ja niiden, jotka olivat tuominneet hänet kuolemaan, täytyi pian seurata häntä mestauslavalle. Päätettiin tappaa kaikki, joiden epäiltiin suhtautuvan vallankumoukseen vihamielisesti. Vankilat olivat täpötäynnä; yhteen aikaan niissä oli yli kaksisataa tuhatta vankia. Valtakunnan kaupungit olivat täynnä kauhunäytelmiä. Toinen vallankumouspuolue oli toista vastaan, ja Ranskasta tuli intohimojen raivon valtaan joutuneiden taistelevien joukkojen suuri taistelukenttä. »Pariisissa mellakka seurasi toista, ja kaupungin asukkaat olivat jakaantuneet moniin eri puolueisiin, joiden ainoana pyrkimyksenä näytti olevan toistensa hävittäminen.» Yleistä kurjuutta lisäsi vielä kansakunnan sekaantuminen pitkälliseen ja tuhoavaan sotaan Euroopan

suurvaltojen kanssa. »Maa oli vararikon partaalla, sotajoukot vaativat maksamatonta palkkaansa, Pariisin väestö kärsi puutetta, rosvot hävittivät maaseutua ja sivistys oli melkein kokonaan hävinnyt kurittomuuteen ja sekasortoon.» {AO7 246.1}

Kansa oli aivan liian hyvin oppinut ne julmuuden ja kidutuksen läksyt, joita Rooma niin ahkerasti oli opettanut. Koston päivä oli viimein tullut. Ne, joita nyt heitettiin vankeuteen ja raahattiin polttoroviolle, eivät olleet Jeesuksen oppilaita. Heidät oli aikoja sitten surmattu tai ajettu maanpakoon. Säälimätön Rooma tunsi nyt itse niiden vallan kuolettavaa puristusta, joita se oli kasvattanut nauttimaan veritöistä. »Vaino, jonka harjoittamisessa Ranskan papisto oli näyttänyt esimerkkiä monena vuosisatana, kohdistui nyt siihen itseensä erikoisen voimakkaasti. Pappien veri punasi mestauslavat. Kaleerit ja vankilat, jotka kerran olivat olleet täynnä hugenotteja, täyttyivät nyt heidän vainoojistaan. Kovasti soutaen, penkkeihin sidottuina roomalaiskatoliset papit kokivat kaikki ne tuskat, joita heidän kirkkonsa oli häikäilemättä pannut hiljaisten kerettiläisten kärsittäviksi.»271 {AO7 246.2}

»Sitten tulivat ne päivät, jolloin raain kaikista tuomioistuimista joutui soveltamaan kaikkein raaimpia lakeja; jolloin ei kukaan voinut tervehtiä naapuriaan tai rukoilla ääneen joutumatta vaaraan syyllistyä kuolemalla rangaistavaan rikokseen; jolloin vakoojia väijyi joka nurkassa; jolloin giljotiini oli kovassa työssä pitkään joka aamu; jolloin vankilat olivat yhtä täyteen ahdetut kuin orjalaivojen lastiruumat; jolloin katuojissa vaahtosi Seinejokeen juokseva veri. Samaan aikaan kun Pariisin kaduilla kuljetettiin päivittäin kokonaisia vaunukuormallisia uhreja teloituspaikkaa kohti, korkeimman komitean eri piirikuntiin lähettämät varakonsulit harjoittivat niin suurta julmuutta, että sellainen oli pääkaupungissakin tuntematonta. Tappokoneen terä nousi ja laski liian hitaasti heidän surmattaviensa lukumäärään verrattuna. Pitkät vankirivit kaadettiin kartessiammuksilla. Ihmisiä täynnä olevat proomut upotettiin tekemällä pohjiin reikiä. Lyon muutettiin erämaaksi. Arrasissa kiellettiin vangeilta sekin julma armo, että he olisivat saaneet äkillisen kuoleman. Loirevirran varrella Saumurista mereen asti suuret varisja haukkaparvet herkuttelivat alastomilla kuolleilla ruumiilla, jotka oli sidottu yhteen hirveään syleilyyn. Armoa ei annettu sukupuolen eikä iän perusteella. Tuon katalan hallituksen murhaamia seitsemäntoista vuoden ikäisiä tyttöjä ja poikia oli sadoittain. Rinnalta vieroitettuja lapsia viskeltiin keihäältä toiselle pitkin jakobiinien rivejä.»272 Kymmenessä vuodessa surmattiin valtavat joukot ihmisiä. {AO7 247.1}

Petoksesta uuteen petokseen

Kaikki tämä oli saatanan tahdon mukaista. Tätä hän oli jo kauan valmistellut. Hänen toimintansa on petosta alusta loppuun, ja hänen alituisena pyrkimyksenään on tuottaa ihmisille onnettomuutta ja kurjuutta, turmella ja tahrata Jumalan tekoja, vääristellä jumalallisia hyvyyden ja rakkauden päämääriä ja siten aiheuttaa surua taivaassa. Sitten hän petollisilla juonillaan sokaisee ihmiset ja saattaa heidät syyttämään Jumalaa saatanan töistä, ikään kuin kaikki tämä kurjuus olisi Luojan suunnitelman seurausta. Samoin kuin hänen

julman voimansa alentamat ja raaistamat ihmiset saavat vapauden, hän yllyttää heitäkin liiallisuuksiin ja julmuuksiin. Sitä paitsi tyrannit ja sortajat esittävät tämän hillittömän kurittomuuden esimerkiksi vapauden seurauksista. {AO7 247.2}

Kun yhteen valepukuun puettu petos on paljastettu, saatana pukee sen toiseen, ja suuret joukot ottavat sen jälkimmäisessä muodossa yhtä innokkaasti vastaan kuin edellisessäkin. Kun ihmiset huomasivat katolisen opin olevan petosta, eikä saatana voinut enää tämän välityksellä johtaa heitä rikkomaan Jumalan lakia, hän yllytti heidät pitämään kaikkea uskontoa petoksena ja Raamattua taruna. Hyläten Jumalan lain he antautuivat hillittömään jumalattomuuteen. {AO7 248.1}

Syynä Ranskan kansan suuriin kärsimyksiin oli sen tekemä kohtalokas erehdys, kun se jätti huomioon ottamatta sen suuren totuuden, että todellinen vapaus on Jumalan lain määräysten noudattamisessa. »Jospa ottaisit minun käskyistäni vaarin, niin olisi sinun rauhasi niinkuin virta ja sinun vanhurskautesi niinkuin meren aallot.» »Jumalattomilla ei ole rauhaa, sanoo Herra.» »Mutta joka minua kuulee, saa asua turvassa ja olla rauhassa onnettomuuden kauhuilta» (Jes. 48: 18, 22; Sanani. 1: 33). {AO7 248.2}

Jumalankieltäjät, uskottomat ja luopiot vastustavat Jumalan lakia, mutta heidän menettelytapansa seuraukset osoittavat, että ihmisen menestys on sidottu Jumalan käskyjen noudattamiseen. Ne, jotka eivät tahdo oppia tätä Jumalan sanasta, saavat oppia sen kansojen historiasta. {AO7 248.3}

Kun saatana vaikutti Rooman kirkon kautta johtaen ihmisiä tottelemattomuuteen, hänen vaikutuksensa oli salaista, ja hänen työnsä oli sillä tavalla naamioitu, ettei sen aiheuttaman alennuksen ja kurjuuden huomattu olevan rikkomuksen hedelmää. Sitä paitsi Jumalan Hengen voima vastusti saatanan voimaa siinä määrin, että tämän suunnitelmat eivät päässeet täysin toteutumaan. Kansa ei tehnyt oikeita johtopäätöksiä eikä keksinyt kurjuutensa pohjimmaista syytä. Vallankumouksessa kansalliskokous syrjäytti julkisesti Jumalan lain, ja sitä seuraavan hirmuvallan toimenpiteissä kaikki voivat nähdä syyn ja seurauksen keskinäisen yhteyden. {AO7 248.4}

Kun Ranska julkisesti hylkäsi Jumalan ja syrjäytti Raamatun, jumalattomat ihmiset ja pimeyden henget riemuitsivat siitä, että olivat saavuttaneet päämäärän, jota niin kauan olivat tavoitelleet: valtakunnan, joka oli vapaa Jumalan lain rajoittavista määräyksistä. »Milloin pahan teon tuomio ei tule pian, saavat ihmislapset rohkeutta tehdä pahaa» (Saarn. 8: 11-13). Mutta vanhurskaan lain rikkominen johtaa auttamattomasti kurjuuteen ja tuhoon. Vaikka rangaistukset eivät tulleet välittömästi, ihmisten jumalattomuus kuitenkin varmasti valmisti rikkojain tuomiota. Luopumuksen ja rikkomisen vuosisadat olivat kartuttaneet vihaa koston päiväksi; ja kun Jumalan halveksijain syntimitta oli täysi, he tajusivat liian myöhään, että Jumalan kärsivällisyyden loppuun kuluttaminen oli hirvittävä asia. Jumala otti suuressa määrin pois hillitsevän Henkensä, joka vastustaa saatanan julmaa valtaa, ja saatana, jonka ainoana ilona on ihmisten kurjuus, sai tilaisuuden toteuttaa tahtonsa. Ne, jotka olivat

valinneet kapinoimisen tien, jätettiin korjaamaan kapinan hedelmiä, kunnes maa täyttyi rikoksilla, jotka ovat liian kauheita kuvailtaviksi. Autioiksi tehdyistä maakunnista ja hävitetyistä kaupungeista kuului kauhea huuto mitä katkerimman tuskan huuto. Ranska järkkyi aivan kuin olisi sattunut maanjäristys. Uskonnon, lain, yhteiskuntajärjestyksen, perheen, valtion ja kirkon kaiken löi maahan jumalaton käsi, joka kohotettiin Jumalan lakia vastaan. Oikein sanoi viisas mies: »Jumalaton sortuu jumalattomuuteensa» (Sanani. 11: 5). »Milloin pahan teon tuomio ei tule pian, saavat ihmislapset rohkeutta tehdä pahaa, koskapa syntinen saa tehdä pahaa sata kertaa ja elää kauan; tosin minä tiedän, että Jumalaa pelkääväisille käy hyvin, sentähden että he häntä pelkäävät, mutta että jumalattomalle ei käy hyvin» (Saarn. 8: 11-13). »Koska he vihasivat tietoa, eivät valinneet osaksensa Herran pelkoa eivätkä suostuneet minun neuvooni, vaan katsoivat kaiken minun nuhteluni halvaksi, saavat he syödä oman vaelluksensa hedelmiä ja saavat kyliänsä omista hankkeistaan» (Sanani. 1: 29-31). {AO7 248.5}

Lähetystyön suuri nousu vallankumouksen jälkeen

Jumalan uskolliset todistajat, jotka syvyydestä noussut Jumalaa pilkkaava valta oli surmannut, eivät olleet kauan vaiti. »Niiden kolmen ja puolen päivän kuluttua meni heihin Jumalasta elämän henki, ja he nousivat jaloilleen, ja suuri pelko valtasi ne, jotka näkivät heidät» (Ilm. 11: 11). Ranskan lakia säätävä kokous antoi vuonna 1793 säädökset, jotka poistivat kristillisen uskonnon ja kielsivät Raamatun. Kolme ja puoli vuotta myöhemmin samanlainen kokous teki päätöksen, jolla mainitut säädökset kumottiin ja Raamattu siten otettiin suvaittujen kirjojen joukkoon. Maailma oli tyrmistynyt niistä ennen kuulumattomista rikoksista, jotka seurasivat Pyhien Kirjoitusten hylkäämistä, ja ihmiset käsittivät uskon Jumalaan ja hänen sanaansa välttämättömäksi hyveen ja siveellisyyden perustukseksi. Herra sanoo: »Ketä olet herjannut ja häväissyt, ja ketä vastaan olet korottanut äänesi? Korkealle olet kohottanut silmäsi Israelin Pyhää vastaan» (Jes. 37: 23). »Sentähden, katso, minä saatan heidät tuntemaan tuntemaan tällä haavaa minun käteni ja minun voimani, ja he tulevat tietämään, että minun nimeni on Herra» (Jer. 16: 21). {AO7 249.1}

Näistä kahdesta todistajasta profeetta sanoo edelleen: »Ja he kuulivat suuren äänen taivaasta sanovan heille: ’Nouskaa tänne.’ Niin he nousivat taivaaseen pilvessä, ja heidän vihollisensa näkivät heidät» (Ilm. 11: 12). Sen jälkeen kun Ranska kävi sotaa Jumalan kahta todistajaa vastaan, näitä on kunnioitettu enemmän kuin koskaan ennen. Vuonna 1804 perustettiin Britannian ja ulkomaan raamattuseura. Sen jälkeen muodostettiin Euroopan mantereelle samanlaisia järjestöjä lukuisine haaraosastoineen. Vuonna 1816 perustettiin Amerikan raamattuseura. Kun Britannian raamattuseura perustettiin, Raamattua oli painettu ja levitetty viidelläkymmenellä kielellä. Sen jälkeen se on käännetty useille sadoille* kielille ja kielimurteille.273 {AO7 250.1}

Vuotta 1792 edeltäneiden viidenkymmenen vuoden aikana kiinnitettiin ulkolähetystyöhön vähän huomiota. Uusia lähetysseuroja ei perustettu, ja oli vain harvoja

seurakuntia, jotka työskentelivät kristinuskon levittämiseksi pakanamaihin. Mutta kahdeksannentoista vuosisadan lopussa tapahtui suuri muutos. Ihmiset tulivat tyytymättömiksi järkeisopin seurauksiin sekä huomasivat Jumalan ilmoituksen ja käytännöllisen uskonnon välttämättömyyden. Tästä ajasta lähtien ulkolähetystyö on kasvanut ennenkuulumattoman nopeasti.274 {AO7 251.1}

Kirjapainotaidon kehitys on antanut uutta vauhtia Raamatun levittämiselle. Paremmat yhteydet eri maiden välillä, ennakkoluulojen ja kansallisen eristäytymishengen muodostamien vanhojen rajaaitojen murtuminen ja Rooman paavin maallisen vallan lopettaminen ovat avanneet tien Jumalan sanalle. Raamattua myydään esteettömästi Rooman kaduilla, ja se on nyt viety maapallon kaikkiin asuttuihin osiin. {AO7 251.2}

Epäuskoinen Voltaire sanoi kerran kerskailevasti: »Olen kyllästynyt kuulemaan ihmisten alituiseen toistavan, että kaksitoista miestä on perustanut kristillisen uskonnon. Minä olen näyttävä, että yksi mies on kylliksi hävittämään sen.» Sukupolvi toisensa jälkeen on vaihtunut hänen kuolemansa jälkeen*. Miljoonat ovat liittyneet Raamattua vastaan sotiviin joukkoihin. Mutta niin kaukana ollaan sen häviöstä, että siellä, missä Voltairen aikana oli tätä Jumalan kirjaa sata kappaletta, on nyt kymmenen tuhatta, vieläpä sata tuhatta kappaletta. Raamatusta voidaan sanoa, niin kuin eräs varhaisista uskonpuhdistajista sanoi kristillisestä kirkosta: »Se on alasin, jonka päällä on kulutettu monta vasaraa.» Herra sanoo: »Jokainen ase, joka valmistetaan sinun varallesi, on oleva tehoton; ja jokaisen kielen, joka nousee käymään sinun kanssasi oikeutta, sinä osoitat vääräksi» (Jes. 54:17). {AO7 251.3}

»Meidän Jumalamme sana pysyy iankaikkisesti.» »Luotettavat ovat kaikki hänen asetuksensa. Ne pysyvät järkkymättä aina ja iankaikkisesti; ne ovat tehdyt totuudessa ja oikeudessa» (Jes. 40: 8; Ps. 111: 7, 8). Kaikki, mikä rakennetaan ihmisten mielipiteille, on sortuva; mutta se, minkä perustuksena on Jumalan muuttumattoman sanan kallio, kestää ikuisesti. {AO7 251.4}

Luku 16— Vapauden maa

Samalla kun Englannin uskonpuhdistajat olivat hylänneet roomalaiskatolisen kirkon opit, he olivat säilyttäneet monia sen ulkonaisia muotoja. Vaikka Rooman arvovalta ja uskontunnustus siten hylättiin, useita sen tavoista ja juhlamenoista liitettiin Englannin kirkon jumalanpalvelukseen. Väitettiin, että nämä asiat eivät olleet omantunnon asioita; että vaikka ne eivät olleet Raamatun määräämiä eivätkä siis olleet oleellisia, ne eivät myöskään olleet kiellettyjä eivätkä näin ollen itsessään pahoja. Niiden noudattaminen oli omiaan kaventamaan uskonpuhdistukseen osallistuneiden seurakuntien ja Rooman välistä kuilua, ja niiden väitettiin auttavan katolilaisia hyväksymään protestanttisen opin. {AO7 252.1}

Vanhoillisista ja sovittelunhaluisista englantilaisista tämä perustelu näytti vakuuttavalta. Mutta oli ryhmä, joka ei ollut samaa mieltä. Se että nämä tavat »olivat apuna sillan rakentamisessa Rooman ja uskonpuhdistuksen välisen kuilun yli»,275 oli heidän mielestään ratkaiseva peruste niiden säilyttämistä vastaan. He pitivät niitä sen orjuuden merkkeinä, josta he olivat vapautuneet ja johon he eivät halunneet palata. He väittivät, että Jumala on sanassaan säätänyt, miten häntä on palveltava, eikä ihmisillä ole oikeutta lisätä siihen tai ottaa siitä pois. Suuri luopumus alkoi siitä, että koetettiin Jumalan valtaa täydentää kirkon vallalla. Rooma aloitti määräämällä sellaista, mitä Jumala ei ollut kieltänyt, ja kielsi lopuksi sen, minkä Jumala selvästi oli määrännyt. {AO7 252.2}

Monet halusivat vakavasti palata alkuseurakunnalle ominaiseen puhtauteen ja yksinkertaisuuteen. He pitivät monia Englannin kirkon vakiintuneita tapoja epäjumalanpalveluksen muistomerkkeinä eivätkä voineet sydämestään yhtyä sen jumalanpalvelukseen. Mutta maallisen vallan tukema kirkko ei sallinut kaavoistaan poikkeamista. Laki vaati ottamaan osaa sen jumalanpalveluksiin, ja laillista lupaa vailla ole; vat uskonnolliset kokoukset oli kielletty vankeuden, maanpaon ja kuoleman uhalla. {AO7 252.3}

Englannin uskonnollista sortoa pakoon

Seitsemännentoista vuosisadan alussa Englannin valtaistuimelle äskettäin noussut hallitsija ilmoitti päätöksestään saattaa puritaanit »mukautumaan tai — ahdistettuina poistumaan maasta tai muussa tapauksessa kokemaan vieläkin pahempaa».276 Kun heitä etsiskeltiin, vainottiin ja vangittiin, eikä tulevaisuuskaan näyttänyt lupaavan parempia päiviä, monet tulivat vakuuttuneiksi siitä, että niille, jotka tahtoivat palvella Jumalaa omantunnon hyväksymällä tavalla, »Englanti lakkasi ainiaaksi olemasta asuttava paikka».277 Viimein jotkut päättivät etsiä turvaa Hollannista. He joutuivat vaikeuksiin, kärsivät tappioita ja osa heistä joutui vankeuteen. Heidän aikeensa ehkäistiin ja heidät kavallettiin heidän vihollistensa käsiin. Mutta järkähtämätön kestävyys vei lopulta voittoon, ja he pääsivät turvaan Hollannin tasavallan rannikkoalueen ystävällisten asukkaiden luokse. {AO7 253.1}

Paetessaan he olivat jättäneet talonsa, tavaransa ja elinkeinonsa. He olivat muukalaisia vieraassa maassa, kansan seassa, jolla oli erilainen kieli ja erilaiset tavat. Ansaitakseen leipänsä heidän täytyi ryhtyä uusiin, heille outoihin töihin. Keskiikäisten miesten, joiden elinkeinona oli ollut maanviljelys, täytyi nyt oppia käsitöitä. Mutta he tyytyivät oloihinsa eivätkä tuhlanneet aikaa toimettomuuteen tai valituksiin. Vaikka heitä usein ahdisti köyhyys, he kiittivät Jumalaa siunauksista, joita he vielä saivat, ja iloitsivat saadessaan häiritsemättä pitää hengellisiä kokouksia. »He tiesivät olevansa pyhiinvaeltajia eivätkä katsoneet paljon maallisiin asioihin, vaan nostivat katseensa taivaaseen, rakkaimpaan isänmaahansa, ja tyynnyttivät sydämensä.»278 {AO7 253.2}

Amerikkaan

Maanpakolaisuuden ja vastusten keskellä heidän rakkautensa ja uskonsa vahvistuivat. He luottivat Herran lupauksiin, eikä hän jättänyt heitä pulaan ahdingon aikana. Hänen enkelinsä olivat heidän lähellään rohkaisemassa ja tukemassa heitä. Ja kun Jumalan käsi näytti viittaavan meren yli osoittaen maata, johon he voisivat perustaa valtakunnan ja jättää lapsilleen uskonnonvapauden kallisarvoisen perinnön, he lähtivät empimättä kulkemaan kaitselmuksen osoittamaa tietä. {AO7 253.3}

Jumala oli antanut koettelemusten kohdata lapsiaan valmistaakseen heitä armollisten aikeittensa toteuttamista varten. Seurakunta oli alennettu, jotta se voitaisiin ylentää. Jumala aikoi ilmaista voimansa sen auttamisessa antaakseen maailmalle uuden todistuksen siitä, että hän ei hylkää niitä, jotka häneen luottavat. Hän oli johtanut tapausten kulkua ja saattanut saatanan vihan ja pahojen ihmisten juonet edistämään hänen kunniaansa ja viemään hänen kansansa turvalliseen paikkaan. Vaino ja maanpako avasivat tien vapaudelle. Ensin pakotettuina eroamaan Englannin kirkosta puritaanit olivat liittyneet yhteen luvaten vakavasti Herran vapaana kansana »kulkea yhdessä kaikilla hänen teillään, jotka he tunsivat tai tulisivat tuntemaan».279 Tässä ilmeni oikea uskonpuhdistuksen henki, protestanttisuuden elintärkeä periaate. Tämä päämäärä mielessään toivioretkeläiset lähtivät Hollannista etsimään kotia uudes ta maailmasta. {AO7 253.4}

Lisää valoa odotettavissa

John Robinson, heidän pastorinsa, jota Kaitselmus esti matkust masta heidän kanssaan, sanoi heille jäähyväispuheessaan: »Veljet, meidän täytyy nyt ennen pitkää erota, ja Herra tietää, saanko minä elää ja koskaan enää nähdä teidän kasvojanne. Mutta olkoonpa Herra määrännyt niin tai näin, kehotan teitä Jumalan ja hänen pyhien enkeliensä edessä seuraamaan minua niin pitkälle kuin olen seurannut Kristusta. Jos Jumala jonkun muun välikappaleensa kautta ilmoittaa teille jotakin, olkaa yhtä valmiit vastaanottamaan se, kuin olitte konsanaan valmiit hyväksymään jonkin minun julistamani totuuden, sillä minä olen varma siitä, että Jumalalla on enemmän totuutta ja valoa, jotka vielä tulevat esiin hänen pyhästä sanastaan.»280 {AO7 254.1}

»Omasta puolestani en voi kylliksi surkutella reformoitujen seurakuntien tilaa, jotka ovat astuneet erääseen uskonnolliseen aikakauteen eivätkä nyt tahdo mennä pitemmälle kuin heidän uskonpuhdistuksensa välikappaleet. Luterilaisia ei saa menemään Lutherin näkemystä pitemmälle; ja te näette kalvinilaisten pysähtyneen siihen, mihin tuo suuri Jumalan mies heidät jätti, vaikka hänkään ei vielä nähnyt kaikkia asioita. Tämä on hyvin valitettava onnettomuus; sillä vaikka he olivat aikanaan palavia ja loistavia kynttilöitä, he eivät kuitenkaan saaneet selville Jumalan kaikkea viisautta, mutta jos he nyt eläisivät, he olisivat yhtä halukkaita vastaanottamaan lisävaloa, kuin olivat hyväksyessään ensiksi saamansa valon.»281 {AO7 254.2}

»Muistakaa seurakunnallista sopimustanne, jossa te olette luvanneet vaeltaa kaikilla Herran teillä, jotka hän on teille ilmoittanut tai on myöhemmin ilmoittava. Muistakaa lupaustanne ja liittoanne Jumalan ja toistenne kanssa kaiken sen valon ja totuuden vastaanottamisesta, mikä teille selviäisi hänen kirjoitetusta sanastaan. Samalla minä pyydän teitä olemaan varovaisia sen suhteen, mitä hyväksytte totuudeksi. Tutkikaa sitä ja verratkaa sitä totuuden kirjan muihin kohtiin, ennen kuin hyväksytte sen; sillä vasta äskettäin synkästä antikristillisestä pimeydestä päässeen kristillisen maailman ei ole mahdollista yhdellä kertaa saada täydellistä tietoa.»282 {AO7 256.1}

Uskonnonvapaus ymmärretään puutteellisesti

Omantunnonvapauden toivo innoitti pyhiinvaeltajaisiä uhmaamaan pitkän merimatkan vaaroja, kestämään erämaan vaikeuksia ja vastuksia sekä Jumalan siunauksen avulla laskemaan Amerikan rannoille mahtavan kansakunnan perustuksen. Rehellisyydestään ja jumalanpelostaan huolimatta nämä pyhiin vaeltajaisät eivät kuitenkaan vielä käsittäneet uskonnonvapauden suurta periaatetta. He olivat uhranneet paljon saadakseen itselleen vapauden, mutta eivät olleet yhtä valmiita myöntämään sitä muille. »Sangen harvoilla seitsemännentoista vuosisadan etevimmistäkään ajattelijoista ja siveydenopettajista oli oikeaa käsitystä siitä Uuden testamentin ilmaisemasta suuresta periaatteesta, joka tunnustaa Jumalan ihmisten uskon ainoaksi tuomariksi.»283 Oppi, jonka mukaan Jumala on antanut kirkolle oikeuden vallita omaatuntoa, ratkaista mikä on harhaoppia ja rangaista harhaoppisia, on syvimmälle juurtuneita paavillisia erehdyksiä. Hylätessään Rooman kirkon opit uskonpuhdistajat eivät olleet täysin vapaita tuosta kirkossa vallitsevasta suvaitsemattomuuden hengestä. Se synkkä pimeys, johon paavinvalta pitkän hallituksensa aikana oli kietonut koko kristikunnan, ei vielä ollut kokonaan hälvennyt. Eräs Massachusettsin lahden rannalla sijaitsevan siirtokunnan johtavista saarnaajista sanoi: »Suvaitsevaisuus teki maailman antikristilliseksi, eikä kirkko ole koskaan kärsinyt vahinkoa siitä, että on rangaissut harhaoppisia.»284 Siirtolaiset hyväksyivät ohjesäännön, jonka mukaan ainoastaan seurakunnan jäsenillä oli äänioikeus yhteiskunnan hallinnossa. Muodostettiin jonkinlainen valtionkirkko, jonka papiston ylläpitoon vaadittiin kaikkia osallistumaan, ja viranomaisilla oli valta tukahduttaa harhaoppisuus. Siten maallinen valta

oli kirkon käsissä, ja ennen pitkää nämä toimenpiteet johtivat väistämättömään tulokseen - vainoon. {AO7 256.2}

Täyden uskonnonvapauden toteuttaminen

Yksitoista vuotta ensimmäisen siirtokunnan perustamisen jälkeen Roger Williams tuli uuteen maailmaan. Aikaisempien pyhiinvaeltajaisien tavoin hänkin tuli saadakseen elää vakaumuksensa mukaan; mutta heistä poiketen hän näki sen mitä aniharvat hänen aikalaisensa siihen mennessä olivat nähneet että tämä vapaus oli kaikkien ihmisten kieltämätön oikeus, olipa heidän uskontunnustuksensa mikä hyvänsä. Hän oli innokas totuuden etsijä ja piti Robinsonin tavoin mahdottomana, että kaikki Jumalan sanassa oleva valo olisi jo saatu. Williams oli uuden ajan kristikunnassa »ensimmäinen henkilö, joka järjesti yhteiskunnan hallinnon omantunnon vapauden opille, mielipiteiden tasavertaisuudelle lain edessä».285 Hän selitti, että esivallan velvollisuutena on estää rikollisuutta, mutta ei koskaan hallita omaatuntoa. »Kansa ja korkeimmat viranomaiset», hän sanoi, »voivat määrätä ihmisten velvollisuudet toisiaan kohtaan, mutta yrittäessään määrätä ihmisten velvollisuuksia Jumalaa kohtaan he ylittävät valtuutensa, eikä kukaan enää voi olla turvassa, sillä on selvää, että jos esivalta saa määrätä, se saattaa säätää noudatettavaksi yhden mielipidekokoelman tänään ja huomenna toisen, kuten Englannin eri kuninkaat ja kuningattaret sekä katolisen kirkon eri paavit ja kirkolliskokoukset ovat tehneet. Silloin uskosta tulisi kokoelma sekavia käsityksiä.»286 {AO7 257.1}

Sakon ja vankeuden uhalla vaadittiin olemaan läsnä perustetun kirkon jumalanpalveluksissa. Williams hylkäsi tämän lain. Englannin lain pahin määräys oli se, joka pakotti olemaan saapuvilla pitäjän kirkossa. Ihmisten pakottamista liittymään niihin, joilla oli eri uskontunnustus, hän piti heidän luonnollisten oikeuksiensa loukkauksena. Jumalattomien ja haluttomien raahaaminen yleisiin jumalanpalveluksiin oli hänen mielestään samaa kuin teeskentelyyn totuttaminen. »Ei ketään pitäisi velvoittaa palvelemaan Jumalaa tai», hän lisäsi, »tukemaan varoillaan uskonnollista toimintaa vastoin omaa tahtoaan.» »Mitä», hänen vastustajansa huudahtivat, hänen periaatteistaan hämmästyneinä, »eikö työmiehen tule saada palkkansa?» »Kyllä», hän vastasi, »niiltä, jotka hänet paikkaavat.»287 {AO7 257.2}

Roger Williamsia kunnioitettiin ja rakastettiin uskollisena Jumalan palvelijana, harvinaisen lahjakkaana, ehdottoman rehellisenä ja todellista hyväntekeväisyyttä harjoittavana miehenä, mutta sitä ei voitu suvaita, että hän päättävästi kielsi esivallan oikeuden vallita kirkkoa ja vaati uskonnonvapautta. Väitettiin, että tämä uuden opin soveltaminen »kumoaisi maan valtiomuodon ja hallinnon».288 Hänet tuomittiin karkotettavaksi siirtokunnista, ja välttääkseen vangitsemisen hänen täytyi lopulta paeta talven pakkasessa ja pyryssä viljelemättömälle metsäseudulle. {AO7 258.1}

»Neljätoista viikkoa olin vaikeuksien heiteltävänä kylmänä vuodenaikana saamatta kokea, mitä leipä ja vuode merkitsevät», hän sanoo, »mutta korpit ruokkivat minua

erämaassa.» Ontto puu oli usein hänen suojanaan.289 Siten hän jatkoi vaivalloista pakoaan lumikinosten ja raivaamattomien metsien halki, kunnes hän löysi turvapaikan erään intiaaniheimon luona, jonka myötätunnon ja luottamuksen hän oli voittanut koettaessaan opettaa sille evankeliumin totuuksia. {AO7 258.2}

Kuukausia kestäneen vaiheikkaan matkan jälkeen hän lopuksi saapui Narragansettnimisen lahden rannoille. Siellä hän laski perustuksen ensimmäiselle nykyaikaiselle valtiolle joka tunnusti täydellisesti uskonnonvapauden oikeuden. Roger Williamsin siirtokunnan perusperiaatteena oli, että »jokaisella tulisi olla vapaus palvella Jumalaa omantuntonsa valon mukaan».290 Hänen pieni valtionsa Rhode Island tuli sorrettujen turvapaikaksi, ja se kasvoi ja menestyi, kunnes sen periaatteet kansalaisvapaus ja uskonnollinen vapaus tulivat Amerikan tasavallan kulmakiviksi. {AO7 258.3}

Siinä suurenmoisessa vanhassa asiakirjassa itsenäisyysjulistuksessa jossa maan isät esittivät oikeutensa, he selittivät: »Me pidämme itsestään selvänä, että kaikki ihmiset on luotu samanarvoisiksi, että heidän Luojansa on antanut heille tiettyjä luovuttamattomia oikeuksia, joiden joukossa ovat elämä, vapaus ja onneen pyrkiminen.» Perustuslaki vakuuttaa omantunnon loukkaamattomuutta hyvin selvin sanoin: »Mitään uskonnollista seikkaa ei saa koskaan asettaa kelpoisuusehdoksi julkiseen virkaan Yhdysvalloissa.» »Älköön kongressi säätäkö mitään lakia, jolla koetetaan tukea uskontoa tai estää sen vapaata harjoittamista.» {AO7 258.4}

»Perustuslain laatijat tunnustivat sen ikuisen periaatteen, että ihmisen suhde Jumalaansa on inhimillisen lainsäädännön yläpuolella ja hänen omantuntonsa oikeudet luovuttamattomat. Tämä totuus ei tarvinnut todisteluja; tajuamme sen sisimmässämmeTämä inhimillisiä lakeja uhmaava tietoisuus on antanut voimia monille marttyyreille. He tunsivat, että heidän velvollisuutensa Jumalaa kohtaan oli ihmisten säätämien lakien yläpuolella, eivätkä ihmiset voineet vallita heidän omaatuntoaan. Se on synnynnäinen periaate, jota mikään ei voi perin juurin hävittää.»291 {AO7 258.5}

Väestön kasvu ja ihanteiden madaltuminen

Kun Euroopan maihin levisi tieto maasta, jossa jokainen saattoi nauttia oman työnsä hedelmää ja seurata omantuntonsa ääntä, tuhansia ihmisiä kerääntyi uuden maailman rannoille. Siirtokuntien määrä lisääntyi nopeasti. »Massachusetts tarjosi erikoislailla vapaan pääsyn ja apua julkisista varoista minkä maan kristityille tahansa, jotka saattaisivat paeta sotia, nälänhätää ja vainoojien sortoa. Siten pakolaiset ja sorretut tehtiin lain avulla valtion vieraiksi. »292 Kaksikymmentä vuotta sen jälkeen, kun ensimmäinen maihinnousu oli tapahtunut Plymouthissa, oli yhtä monta tuhatta pyhiinvaeltajaa asettunut Uuteen Englantiin. {AO7 259.1}

Turvatakseen päämääränsä, johon he pyrkivät, »he olivat tyytyväisiä ansaitessaan niukan elatuksen säästäväisyydellä ja kovalla työllä. He eivät pyytäneet maasta enempää kuin

kohtuullisen palkan työstään. Mitkään kultaa tavoittelevat haaveet eivät houkutelleet heitä petollisella sädekehällään. — He tyytyivät yhteiskuntalaitoksensa hitaaseen mutta varmaan edistykseen. He kestivät kärsivällisesti erämaan hankaluudet kastellen vapauden puuta kyynelillään ja otsansa hiellä, kunnes se juurtui syvälle maahan.» {AO7 259.2}

Raamattua pidettiin uskon perustuksena, viisauden lähteenä ja vapauden asiakirjana. Sen periaatteita teroitettiin ahkerasti kodissa, koulussa ja kirkossa, ja sen hedelmät näkyivät hyvinvoinnissa, tiedossa, puhtaudessa ja raittiudessa. Saattoi asua useita vuosia puritaanien siirtokunnissa »näkemättä juomaria, kuulematta kirosanoja tai tapaamatta kerjäläistä».293 Raamatun periaatteet osoittautuivat kansallisen suuruuden varmimmaksi turvaksi. Vähäpätöiset, hajalla olevat siirtokunnat kasvoivat voimakkaiden valtioiden liitoksi, ja maailma pani ihmetellen merkille rauhan ja menestyksen, joka oli »kirkolla ilman paavia ja valtiolla ilman kuningasta». {AO7 259.3}

Mutta Amerikan rannoille siirtyi yhä enemmän sellaisia, joiden vaikuttimet olivat aivan toiset kuin ensimmäisten pyhiinvaeltajien. Vaikka alkuperäisellä uskolla ja puhtaudella oli laajalle ulottuva ja muovaava voima, sen vaikutus kuitenkin pieneni pienenemistään, kun yksinomaan maallista etua tavoittelevien lukumäärä kasvoi. {AO7 259.4}

Se ensimmäisten siirtolaisten käytäntöön ottama järjestelmä, jonka mukaan vain seurakunnan jäsenet saivat äänestää ja olla siviilihallinnon viroissa, johti mitä turmiollisimpiin seurauksiin. Tämä menettelytapa oli omaksuttu valtion puhtauden säilyttämiseksi, mutta sen seurauksena oli kirkon turmeltuminen. Kun uskonnon tunnustaminen tehtiin äänestysoikeuden ja virkaanpääsemisen ehdoksi, monet, joiden vaikuttimina olivat yksinomaan maalliset edut, liittyivät ilman sydämen muutosta seurakuntaan. Siten seurakunnat muodostuivat huomattavassa määrässä kääntymättömistä henkilöistä. Pappienkin joukossa oli sellaisia, jotka eivät ainoastaan suosineet vääriä oppeja vaan olivat myös tietämättömiä Pyhän Hengen uudistavasta voimasta. Täten ilmenivät jälleen ne vahingolliset seuraukset, joita niin usein on nähty kirkon historiassa Konstantinuksen päivistä nykyaikaan saakka, kun on yritetty rakentaa seurakuntaa valtion avulla ja pyydetty maallisen vallan tukea Kristuksen evankeliumille, vaikka Kristus itse sanoi: »Minun kuninkuuteni ei ole tästä maailmasta» (Joh. 18: 36). Samalla kun kirkon yhdistäminen valtioon, vaikkapa pienimmässäkin määrässä, voi näyttää tuovan maailman lähemmäksi kirkkoa, se todellisuudessa tuo kirkon lähemmäksi maailmaa. {AO7 259.5}

Protestanttisten kirkkojen rappeutuminen

Robinson ja Roger Williams olivat vakuuttavasti esittäneet, että totuutta paljastuu jatkuvasti ja että kristittyjen tulee olla valmiit vastaanottamaan kaikki se valo, joka loistaa Jumalan pyhästä sanasta, mutta heidän jälkeläisensä kadottivat näkyvistä tämän suuren periaatteen. Sekä Amerikan että Euroopan protestanttiset kirkot, jotka olivat saaneet suurena etuoikeutenaan vastaanottaa uskonpuhdistuksen siunaukset, pysähtyivät uudistusten tiellä. Vaikka aika ajoin nousi uskollisia miehiä julistamaan uutta totuutta ja paljastamaan kauan

suosittuja erehdyksiä, useimmat ihmiset tyytyivät Kristuksen ajan juutalaisten ja Lutherin ajan Paavilaisten tavoin uskomaan niin kuin heidän isänsä olivat uskoneet ja elämään niin kuin nämä olivat eläneet. Sen tähden uskonto jälleen kangistui muodolliseksi, ja erehdyksiä ja taikauskoa, jotka olisi hylätty, jos seurakunta olisi jatkuvasti vaeltanut Jumalan sanan valossa, säilytettiin ja suosittiin. Siten uskonpuhdistuksen elähdyttävä henki sammui vähitellen, kunnes protestanttiset kirkot olivat melkein yhtä suuressa uudistuksen tarpeessa kuin katolinen kirkko Lutherin aikana. Vallitsi sama maailmallisuus ja hengellinen tylsyys, samanlainen kunnioitus ihmisten mielipiteitä kohtaan ja taipumus vaihtaa Jumalan sanan opetukset ihmisten teorioihin. {AO7 261.1}

Raamatun laajaa levikkiä yhdeksännentoista vuosisadan alkupuolella ja maailman siten saamaa suurta valoa ei seurannut vastaava edistyminen ilmoitetun totuuden tuntemisessa eikä kokemusperäisessä uskonelämässä. Saatana ei voinut, kuten varhaisempina aikoina, pidättää kansalta Jumalan sanaa; se oli asetettu kaikkien ulottuville. Nyt hän pyrki toteuttamaan aikeensa johtamalla monet antamaan sille vain vähän arvoa. Ihmiset laiminlöivät Pyhän Kirjan tutkimisen, ja näin he jatkuvasti hyväksyivät vääriä selityksiä ja suosivat oppeja, joilla ei ollut perustusta Raamatussa. {AO7 261.2}

Kun saatana näki, ettei hän vainolla saanut hävitetyksi totuutta, hän oli jälleen turvautunut sovittelukeinoon, joka johti suureen luopumukseen ja Rooman kirkon muodostamiseen. Hän ei tällä kertaa johtanut kristittyjä liittoutumaan pakanoiden kanssa vaan sellaisten ihmisten kanssa, jotka rakkaudellaan tähän maailmaan olivat osoittautuneet yhtä todellisiksi epäjumalanpalvelijoiksi kuin veistettyjen kuvien kumartajat. Tämän yhdistymisen seuraukset olivat nyt yhtä turmiolliset kuin varhaisempinakin aikoina. Ylpeyttä ja kohtuuttomuutta vaalittiin uskonnon verhon alla, ja seurakunnat turmeltuivat. Saatana väärensi jatkuvasti Raamatun oppeja, ja miljoonia ihmisiä tuhoamaan tarkoitetut perimätiedot juurtuivat syvälle. Kirkko tuki ja puolusti näitä perimätietoja sen sijaan, että olisi taistellut »sen uskon puolesta, joka kerta kaikkiaan on pyhille annettu». Siten alennettiin ne periaatteet, joiden puolesta uskonpuhdistajat olivat tehneet työtä ja kärsineet niin paljon. {AO7 261.3}

Luku 17—Kristuksen takaisintulon enteitä

Raamatussa ilmoitetuista totuuksista on vakavimpia ja samalla ihanimpia se sanoma, että Kristus tulee toisen kerran täyttääkseen suuren lunastustyön. Jumalan kansalle, joka niin kauan on joutunut vaeltamaan muukalaisena »kuoleman varjon maassa», on annettu kallis toivo siinä ilosanomassa, että Hän, joka on »ylösnousemus ja elämä», on ilmestyvä noutamaan kotiin vieraassa maassa olevat lunastettunsa. Kristuksen toisen tulemisen oppi on Pyhän Raamatun perussävel. Siitä päivästä lähtien, jolloin ensimmäiset esivanhempamme surren jättivät Eedenin, uskon lapset ovat odottaneet luvatun Vapahtajan saapumista murskaamaan hävittäjän vallan ja viemään heidät takaisin kadotettuun paratiisiin. Muinaisajan pyhät miehet odottivat Messiaan tuloa kirkkaudessa toivonsa täyttymyksenä. Eenok, joka oli seitsemättä sukupolvea Eedenin asukkaista laskettuna ja joka vaelsi maan päällä Jumalan yhteydessä kolmesataa vuotta, sai kaukaa katsella Vapahtajan tulemusta. »Katso», hän sanoi, »Herra tulee tuhannen tuhansine pyhinensä tuomitsemaan kaikkia» (Juud. 14, 15). Patriarkka Job huudahti kärsimystensä yönä horjumattoman luottavasti: »Minä tiedän lunastajani elävän, ja viimeisenä hän on seisova multien päällä. Ja sittenkuin tämä nahka on yltäni raastettu ja olen ruumiistani irti, saan minä nähdä Jumalan. Hänet olen minä näkevä apunani; minun silmäni saavat nähdä hänet eikä vieraana» (Job 19: 25-27). {AO7 262.1}

Lupauksia Jeesuksen takaisintulosta

Kristuksen tuleminen perustamaan vanhurskauden valtakunnan on innoittanut pyhien kirjoittajien ylevimmät ja innokkaimmat ilmaisut. Raamatun runoilijat ja profeetat ovat kuvailleet sitä taivaallista tulta hehkuvin sanoin. Psalmirunoilija lauloi Israelin kuninkaan voimasta ja majesteettiudesta: »Siionista, jonka kauneus on täydellinen, Jumala ilmestyy kirkkaudessa. Meidän Jumalamme tulee eikä vaikene —. Hän kutsuu taivaat ylhäältä ja maan, tuomitakseen kansansa» (Ps. 50: 2-4). »Iloitkoot taivaat, ja riemuitkoon maa Herran edessä, sillä hän tulee, sillä hän tulee tuomitsemaan maata: hän tuomitsee maanpiirin vanhurskaudessa ja kansat uskollisuudessansa» (Ps. 96:11,13). {AO7 262.2}

Profeetta Jesaja sanoo: »Herätkää ja riemuitkaa, te jotka tomussa lepäätte, sillä sinun kasteesi on valkeuksien kaste, ja maa tuo vainajat ilmoille.» »Sinun kuolleesi virkoavat eloon, minun ruumiini nousevat ylös.» »Hän hävittää kuoleman ainiaaksi, ja Herra, Herra pyyhkii kyyneleet kaikkien kasvoilta ja ottaa pois kansansa häväistyksen kaikesta maasta. Sillä Herra on puhunut. Ja sinä päivänä sanotaan: Katso, tämä on meidän Jumalamme, jota me odotimme meitä pelastamaan; tämä on Herra, jota me odotimme: iloitkaamme ja riemuitkaamme pelastuksesta, jonka hän toi» (Jes. 26: 19; 25:8, 9). {AO7 263.1}

Habakuk katseli pyhässä näyssä hänen tulemustaan ja sanoi hurmaantuneena: »Jumala tulee Teemanista, Pyhä Paaranin vuorelta. Hänen valtasuuruutensa peittää taivaat, hänen ylistystänsä on maa täynnä. Hänen hohteensa on kuin aurinko.» »Hän seisahtuu ja mittaa

maan, hän katsahtaa ja saa kansat vapisemaan. Ikivuoret särkyvät, ikuiset kukkulat vaipuvat, hänen polkunsa ovat iankaikkiset.» »Kohtaako sinun vihasi virtoja, merta sinun kiivastuksesi, koska ajat hevosillasi, pelastuksesi vaunuilla?» »Vuoret näkevät sinut ja järkkyvät, — syvyys antaa äänensä, kohottaa kätensä korkealle. Aurinko ja kuu astuvat majaansa sinun kiitävien nuoltesi valossa, sinun keihääsi salaman hohteessa.» »Sinä olet lähtenyt auttamaan kansaasi, auttamaan voideltuasi» (Hab. 3: 3-13). {AO7 263.2}

Vähän ennen kuin Vapahtaja erosi opetuslapsistaan, hän lohdutti heitä heidän surussaan vakuuttamalla, että hän tulisi takaisin. »Älköön teidän sydämenne olko murheellinen», hän sanoi. »Minun Isäni kodissa on monta asuinsijaa. Jos ei niin olisi, sanoisinko minä teille, että minä menen valmistamaan teille sijaa? Ja vaikka minä menen valmistamaan teille sijaa, tulen minä takaisin ja otan teidät tyköni» (Joh. 14: 1-3). »Mutta kun Ihmisen Poika tulee kirkkaudessaan ja kaikki enkelit hänen kanssaan, silloin hän istuu kirkkautensa valtaistuimelle. Ja hänen eteensä kootaan kaikki kansat» (Matt. 25: 31, 32). {AO7 263.3}

Enkelit, jotka viipyivät Öljymäellä Kristuksen noustua ylös taivaaseen, uudistivat opetuslapsille lupauksen hänen paluustaan sanoen: »Tämä Jeesus, joka otettiin teiltä ylös taivaaseen, on tuleva samalla tavalla, kuin te näitte hänen taivaaseen menevän» (Ap.t. 1: 11). Apostoli Paavali todisti Pyhän Hengen innoittamana: »Itse Herra on tuleva alas taivaasta käskyhuudon, ylienkelin äänen ja Jumalan pasunan kuuluessa» (1 Tess. 4: 16). Ja Patmoksen profeetta sanoo: »Katso, hän tulee pilvissä, ja kaikki silmät saavat nähdä hänet» (Ilm. 1:7). {AO7 263.4}

Jeesuksen toinen tuleminen liittyy aikaan, »jolloin kaikki jälleen kohdallensa asetetaan, mistä Jumala on ikiajoista saakka puhunut pyhäin profeettainsa suun kautta» (Ap.t. 3. 21). Silloin pahuuden pitkäaikainen valta kukistetaan. Silloin »maailman kuninkuus on tullut meidän Herrallemme ja hänen Voidellullensa, ja hän on hallitseva aina ja iankaikkisesti» (Ilm. 11: 15). »Herran kunnia ilmestyy: kaikki liha saa sen nähdä.» »Niin saattaa Herra, Herra versomaan vanhurskauden ja kiitoksen kaikkien kansojen nähden.» »Sinä päivänä Herra Sebaot on oleva loistava kruunu ja kunnian seppele kansansa jäännökselle» (Jes. 40: 5; 61:11; 28: 5). {AO7 263.5}

Sitten perustetaan Messiaan kauan odotettu rauhan valtakunta koko taivaan alle. »Herra lohduttaa Siionin, lohduttaa kaikki sen rauniot, hän tekee sen erämaasta kuin Eedenin ja sen arosta kuin Herran puutarhan.» »Sille annetaan Libanonin kunnia, Karmelin ja Saaronin ihanuus.» »Ei sinua enää sanota ’hyljätyksi’ eikä sinun maatasi enää sanota ’autioksi’; vaan sinua kutsutaan ’minun rakkaakseni’ ja sinun maatasi ’aviovaimoksi’.» »Niinkuin ylkä iloitsee morsiamesta, niin sinun Jumalasi iloitsee sinusta» (Jes. 51:3; 35: 2; 62: 4, 5). {AO7 264.1}

Seurakunnan autuaallinen toivo

Herran tuleminen on kaikkina aikoina ollut hänen todellisten seuraajiensa autuaallinen toivo. Kun Vapahtaja erosi opetuslapsistaan Öljymäellä, hänen takaisintulolupauksensa valaisi heille tulevaisuuden ja täytti heidän sydämensä ilolla ja toivolla, joita suru ei voinut tukahduttaa eivätkä koettelemukset himmentää. Kärsimysten ja vainojen keskellä »suuren Jumalan ja Vapahtajamme Kristuksen Jeesuksen kirkkauden ilmestyminen» oli heille »autuaallinen toivo». Kun Tessalonikan kristityt surivat kuoleman valtaan joutuneita rakkaitaan, jotka olivat toivoneet saavansa elää ja omin silmin nähdä Herran tulemisen, heidän opettajansa Paavali kiinnitti heidän huomionsa Vapahtajan tulemuksessa tapahtuvaan ylösnousemukseen kirjoittamalla heille: »Kristuksessa kuolleet nousevat ylös ensin; sitten meidät, jotka olemme elossa, jotka olemme jääneet tänne, temmataan yhdessä heidän kanssaan pilvissä Herraa vastaan yläilmoihin; ja niin me saamme aina olla Herran kanssa. Niin lohduttakaa siis toisianne näillä sanoilla» (1 Tess. 4:16-18). {AO7 264.2}

Kallioisella Patmossaarella rakastettu opetuslapsi kuuli lupauksen: »Totisesti, minä tulen pian», ja hänen kaipaava vastauksensa »Amen, tule, Herra Jeesus» esittää seurakunnan rukouksen koko sen maallisen vaelluksen aikana (Ilm. 22: 20). {AO7 264.3}

Vankiloista, polttorovioilta ja mestauslavoilta, missä pyhät marttyyrit todistivat totuudesta, tulee vuosisatojen takaa selityksiä heidän uskonsa ja toivonsa perustuksesta. Eräs näistä kristityistä sanoo: »Vakuuttuneina hänen persoonallisesta ylösnousemuksestaan ja tämän perusteella myös omasta ylösnousemuksestaan hänen tullessaan he halveksivat kuolemaa, ja heidän havaittiin olevan sen yläpuolella.»294 He olivat valmiit menemään alas hautaan voidakseen »nousta ylös vapaina».295 He odottivat »Herran tuloa taivaasta pilvissä Isänsä kirkkaudessa perustamaan vanhurskaille valtakunnan». Valdolaisilla oli sama usko.296 Wycliff piti Vapahtajan palaamista seurakunnan toivona.297 {AO7 264.4}

Luther sanoi: »Minä olen täysin vakuuttunut, että tuomiopäivä ei voi viipyä täyttä kolmeasataa vuotta. Jumala ei tahdo eikä voi sietää tätä jumalatonta maailmaa paljon kauemmin.» »Se suuri päivä lähestyy, jolloin ilkitöiden valtakunta kukistetaan.»298 {AO7 265.1}

»Tämä vanha maailma on lähellä loppuaan», sanoi Melanchthon. Calvin neuvoo kristittyjä, »etteivät epäröisi, hartaasti odottaessaan Kristuksen tulemisen päivää toivottavimpana kaikista asioista», ja selittää, että »koko uskovaisten perhe pitää katseensa suunnattuna tähän päivään». »Meidän täytyy isota Kristusta, meidän täytyy tutkia ja miettiä», hän sanoo, »kunnes koittaa se suuri päivä, jolloin Herramme täydellisesti ilmaisee valtakuntansa kunnian.»299 {AO7 265.2}

»Eikö Herramme Jeesus ole kantanut lihaamme taivaaseen?» sanoi Knox, Skotlannin uskonpuhdistaja, »ja eikö hän ole tuleva takaisin? Me tiedämme hänen tulevan ja tulevan pian.» Ridley ja Latimer, jotka antoivat henkensä totuuden puolesta, odottivat uskossa Herran tuloa. Ridley kirjoitti: »Maailma lähestyy epäilemättä loppuaan. Niin minä uskon ja

siksi myös sen sanon. Huutakaamme Jumalan palvelijan Johanneksen kanssa Kristukselle, Vapahtajallemme: Tule, Herra Jeesus!»300 {AO7 265.3}

»Ajatus Herran tulemisesta», sanoo Baxter, »on minusta hyvin suloinen ja ilahduttava.301 Usko tekee hänen pyhilleen luonteenomaiseksi, että he rakastavat hänen ilmestymistään ja odottavat tämän autuaallisen toivon toteutumista.» »Jos kuolema on viimeinen vihollinen, joka kukistetaan ylösnousemuksessa, voimme siitä oppia, miten hartaasti uskovaisten tulisi toivoa ja rukoilla, että Kristus tulisi toisen kerran ja antaisi tämän täydellisen ja lopullisen voiton.»302 »Sitä päivää tulisi kaikkien uskovaisten ikävöidä ja toivossa odottaa lunastustyön sekä heidän toiveidensa ja pyrkimystensä täyttymisen päivänä.» »Jouduta, oi Herra, tätä autuasta päivää!»303 Sellainen oli apostolisen seurakunnan, »erämaan seurakunnan» ja uskonpuhdistajien toivo. {AO7 265.4}

Lissabonin maanjäristys

Profetia ei ilmaise ainoastaan Kristuksen tulemisen tapaa ja tarkoitusta vaan esittää myös esimerkkejä, joista voi tietää, milloin se on lähellä. Jeesus sanoi: »On oleva merkit auringossa ja kuussa ja tähdissä» (Luuk. 21: 25). »Aurinko pimenee, eikä kuu anna valoansa, ja tähdet putoilevat taivaalta, ja voimat, jotka taivaissa ovat, järkkyvät. Ja silloin he näkevät Ihmisen Pojan tulevan pilvissä suurella voimalla ja kirkkaudella» (Mark. 13: 24-26). Ilmestyskirjassa esitetään ensimmäiset Kristuksen tuloa edeltävät merkit seuraavasti: »Tuli suuri maanjäristys, ja aurinko meni mustaksi niinkuin karvainen säkkipuku, ja kuu muuttui kokonaan kuin vereksi» (Ilm. 6:12). {AO7 265.5}

Näitä merkkejä näkyi jo ennen yhdeksännentoista vuosisadan alkua. Ennustus alkoi toteutua siten, että vuonna 1755 tapahtui kauhein muistiin merkitty maanjäristys. Vaikka se yleisesti tunnetaan Lissabonin maanjäristyksen nimellä, se ulottui suureen osaan Eurooppaa, Afrikkaa ja Amerikkaa. Se tuntui Grönlannissa, LänsiIntiassa, Madeiran saarella, Norjassa, Ruotsissa, IsoBritanniassa ja Irlannissa, kaikkiaan lähes 6,5 miljoonan neliökilometrin suuruisella alueella. Afrikassa järähdys oli melkein yhtä voimakas kuin Euroopassakin. Suuri osa Algeriaa tuhoutui; ja lähellä Marokkoa maa nieli kitaansa kylän, jossa oli lähes kymmenentuhatta asukasta. Suunnattoman suuri aalto syöksyi Espanjan ja Afrikan rannikoiden yli peittäen kaupungit ja aiheuttaen suurta hävitystä. Espanjassa ja Portugalissa järistys oli rajuin. Kadizin yli vyöryneen aallon sanottiin olevan 18 metriä korkea. Vuoret, muutamat niistä Portugalin suurimpia, »järkkyivät rajusti perustuksiaan myöten. Muutamien huiput aukenivat, repeytyivät ja pirstoutuivat omituisella tavalla, jolloin suunnattoman suuria kivimassoja syöksyi vieressä oleviin laaksoihin. Näistä vuorista kerrotaan kohonneen tulenliekkejä».304 {AO7 265.6}

»Lissabonissa kuului maanalaista jylinää, ja välittömästi sen jälkeen kova täräys tuhosi suurimman osan kaupunkia. Noin kuudessa minuutissa kuusikymmentätuhatta ihmistä menetti henkensä. Meri vetäytyi ensin taaksepäin, niin että matalikoilla pohja paljastui; sitten se syöksyi takaisin nousten vähintään 15 metriä yli tavallisen vedenkorkeuden.»

»Niiden merkillisten tapahtumien joukossa, joita onnettomuus aiheutti Lissabonissa, oli uuden kokonaan marmorista rakennetun tavattoman kalliiksi tulleen rantalaiturin vajoaminen. Suuri väkijoukko oli kerääntynyt turvaan laiturille voidakseen olla kaatuvien raunioiden ulottumattomissa; mutta äkkiä laituri upposi kaikkine ihmisineen, eikä ainoakaan hukkuneista koskaan tullut näkyviin.»305 {AO7 267.1}

»Heti maanjäristyksen aiheuttaman tärähdyksen jälkeen sortuivat kaupungin kaikki kirkot ja luostarit, melkein kaikki suuret yleiset rakennukset ja runsas neljäsosa muista rakennuksista. Noin kahden tunnin sisällä tärähdyksen jälkeen syttyi kaupungin eri osissa tulipaloja, jotka raivosivat ankarasti lähes kolme päivää, niin että kaupunki tuhoutui täydellisesti. Maanjäristys tapahtui juhlapäivänä, kirkkojen ja hiostarien ollessa täynnä ihmisiä, joista vain harvat pelastuivat.»306 »Kansan kauhu oli sanoin kuvaamaton. Kukaan ei itkenyt; kyyneleet eivät voineet ilmaista sen suuruutta. Ihmiset juoksivat sinne ja tänne suunniltaan kauhusta ja hämmästyksestä ja huusivat lyöden kasvoihinsa ja rintoihinsa: ’Misericordia! Maailman loppu on tullut!’ Äidit unohtivat lapsensa ja juoksivat ympäriinsä ristiinnaulitun kuvia kantaen. Onnettomuudeksi monet etsivät suojaa kirkoista. Aivan turhaan asetettiin sakramentti esille. Turhaan ihmisraukat syleilivät alttareita. Kuvat, papit ja kansa hautautuivat samaan rauniokasaan.» On arvioitu, että yhdeksänkymmentä tuhatta ihmistä menetti henkensä tuona kohtalokkaana päivänä. {AO7 267.2}

Pimeä päivä

Kaksikymmentä vuotta myöhemmin oli nähtävissä seuraava ennustuksen mainitsema merkki: auringon ja kuun pimeneminen. Tämän merkin teki erikoisen huomattavaksi se, että sen täyttymisen aika oli tarkoin osoitettu. Kun Vapahtaja keskustellessaan opetuslapsensa kanssa Öljymäellä oli kuvaillut seurakunnan pitkää koettelemusten aikaa 1260 paavillisen vainon vuotta, josta ajasta hän oli sanonut, että se lyhennettäisiin hän mainitsi joitakin tulemisensa merkkejä sekä ilmoitti ajan, jolloin ensimmäinen näistä nähtäisiin. Hän sanoi: »Niinä päivinä sen ahdistuksen jälkeen, aurinko pimenee, eikä kuu anna valoansa» (Mark. 13: 24). Nuo 1260 päivää eli vuotta päättyivät vuonna 1798. Vainoaminen oli melkein kokonaan tauonnut neljännesvuosisataa aikaisemmin. Tämän vainon jälkeen aurinko Kristuksen sanojen mukaan pimenisi. Toukokuun 19. päivänä 1780 tämä ennustus toteutui. {AO7 267.3}

»Melkeinpä ainoa tällainen hyvin salaperäinen ja toistaiseksi selittämätön ilmiö on pimeä päivä 19. 5. 1780, jolloin Uuden Englannin valtiossa koko näkyvä taivas ja ilmakehä pimenivät selittämättömällä tavalla.»307 {AO7 267.4}

Eräs massachusetilainen silminnäkijä antaa tapahtumasta seuraavan kuvauksen. {AO7 268.1}

»Aamulla aurinko nousi kirkkaana, mutta pian pilvi peitti sen. Pilvet laskeutuivat alemmaksi ja muuttuivat mustiksi ja uhkaavan näköisiksi. Salamat leimahtelivat, ukkonen

jyrisi ja satoi vähän. Kello yhdeksän tienoilla pilvet harvenivat ja muuttuivat kuparin värisiksi. Tämä outo valo teki maan, kalliot, puut, rakennukset, veden ja ihmiset luonnottoman näköisiksi. Muutamia minuutteja myöhemmin raskas musta pilvi levisi yli koko taivaan, lukuunottamatta kapeaa reunaa taivaanrannassa, ja oli yhtä pimeää kuin tavallisesti kesäiltana klo 9. - {AO7 268.2}

»Kansan valtasi vähitellen pelko, tuska ja kauhu. Naisia seisoi ovilla katsellen pimeää maisemaa. Miehet palasivat kotiin työstään pelloilta, puusepät jättivät työkalunsa, sepät pajansa ja kauppiaat myymälänsä. Oppilaat lähetettiin koulusta kotiin ja pelästyneinä he juoksivat kotiin päin. Matkalla olevat pysähtyivät lähimpiin taloihin. Kaikki kysyivät: ’Mitä on tulossa?’ Näytti siltä kuin hirmumyrsky olisi puhkeamassa maan ylle tai kaiken loppu olisi käsillä. {AO7 268.3}

»Kynttilöitä sytytettiin, ja takkavalkeat loistivat yhtä kirkkaasti kuin kuuttomana syysiltana. Kanat lensivät orrelleen nukkumaan, karja kokoontui ammuen laidunsuojiin, sammakot kurnuttivat, linnut lauloivat iltalaulujaan ja yölepakot lentelivät. Mutta ihmiset tiesivät, että yö ei ollut vielä tullut. {AO7 268.4}

»Tri Nathanael Whittaker, Salemissa olevan tabernaakkelikirkon pastori, piti rukoushuoneessa jumalanpalveluksen ja sanoi saarnassaan, että pimeys oli yliluonnollinen. Kokouksia pidettiin monissa muissakin paikoissa. Kaikissa niissä valittiin saarnojen teksteiksi sellaisia raamatunkohtia, jotka osoittivat, että pimeys oli Raamatun ennustusten täyttymystä. — Pimeys oli synkimmillään kellon näyttäessä vähän yli yhtätoista.»308 »Useimmissa osissa maata oli päivällä niin pimeää, ettei voinut nähdä aikaa taskueikä seinäkellosta; ei myöskään voinut syödä päivällistä eikä suorittaa taloustehtäviä ilman kynttilänvaloa. {AO7 268.5}

»Tämän pimeyden laajuus oli tavaton. Se huomattiin niin kaukana idässä kuin Falmouthissa. Lännessä se ulottui Connecticutin kaukaisimpaan osaan ja Albaniin. Etelässä se havaittiin kaikkialla meren rannoilla ja pohjoisessa uloimmissa amerikkalaisissa siirtokunnissa.»309 {AO7 268.6}

Päivällä vallinnut synkkä pimeys alkoi hälvetä pari tuntia ennen illan tuloa. Taivas selkeni osittain, ja aurinko tuli näkyviin, vaikkakin sitä vielä peitti synkkä, raskas usva. »Auringonlaskun jälkeen taivas meni jälleen pilveen, ja tuli hyvin nopeasti pimeä. Pimeys ei ollut yöllä vähemmän omituinen ja pelottava kuin päivälläkään. Vaikka oli melkein täysikuu, mitään esinettä ei voinut erottaa ilman keinovaloa, joka naapuritalosta tai muista jonkin matkan päässä olevista paikoista katsottuna näytti tuikkivan melkein läpimääsemättömässä Egyptin pimeydessä.»310 Eräs silminnäkijä sanoi tästä ilmiöstä: »En voinut olla kuvittelematta, että jos maailmankaikkeuden kaikki valaisevat kappaleet olisivat joutuneet läpipääsemättömään pimeyteen tai kokonaan hävinneet, pimeys ei olisi voinut olla täydellisempi.»311 Vaikka sinä iltana klo 9 nousi täysikuu, se ei vähimmässäkään määrässä

voinut karkottaa noita kuoleman varjoja. Keskiyön jälkeen pimeys hälveni, ja kun kuu tuli näkyviin, se oli veren värinen. {AO7 268.7}

Toukokuun 19. päivää 1780 kutsutaan historiassa »pimeäksi päiväksi». Mooseksen ajan jälkeen ei ole merkitty muistiin mitään yhtä synkkää, yhtä laajalle ulottunutta ja yhtä kauan kestänyttä pimeää aikaa. Silminnäkijäin kuvaukset tästä tapahtumasta ovat vain seuraavien Jumalan sanojen kaikua, jotka profeetta Jooel on kirjoittanut kaksituhatta viisisataa vuotta ennen niiden täyttymystä: »Aurinko muuttuu pimeydeksi ja kuu vereksi, ennenkuin Herran päivä tulee, se suuri ja peljättävä» (Jooel 2: 31). {AO7 269.1}

Kristikunnan piittaamattomuus ajan merkeistä

Kristus oli kehottanut kansaansa ottamaan vaarin hänen tulemisensa merkeistä ja iloitsemaan nähdessään todisteita Kuninkaansa tulosta. »Kun nämä alkavat tapahtua», hän sanoi, »niin rohkaiskaa itsenne ja nostakaa päänne, sillä teidän vapautuksenne on lähellä.» Hän kehotti seuraajiaan katsomaan keväällä lehteen puhkeavia puita ja sanoi: »Kun ne jo puhkeavat lehteen, niin siitä te näette ja itsestänne ymmärrätte, että kesä jo on lähellä. Samoin te myös, kun näette tämän tapahtuvan, tietäkää, että Jumalan valtakunta on lähellä» (Luuk. 21: 28, 30,31). {AO7 269.2}

Mutta kun seurakunnassa ylpeys ja muodollisuus syrjäyttivät nöyryyden ja jumalisuuden, kylmeni rakkaus Kristukseen ja usko hänen tulemiseensa. Maailmallisuuden ja nautintojen kiehtomina Jumalan omiksi tunnustautuneet ihmiset eivät kiinnittäneet huomiota Vapahtajan opetuksiin hänen tulemisensa merkeistä. Oppia Kristuksen toisesta tulemisesta väheksyttiin ja sitä koskevat raamatunkohdat tehtiin hämäriksi väärillä selityksillä, kunnes se suureksi osaksi syrjäytettiin ja unohdettiin. Näin tapahtui erityisesti Amerikan seurakunnissa. Kaikkien yhteiskuntaluokkien nauttima vapaus ja hyvinvointi, kiihkeän rikastumisen ja komeilunhalun aiheuttama omistautuminen rahan hankintaan, innokas suosion ja vallan tavoittelu, jotka näyttivät olevan kaikkien ulottuvilla, johtivat ihmiset keskittämään mielenkiintonsa ja toiveensa tämän elämän asioihin ja siirtämään kaukaiseen tulevaisuuteen sen vakavan päivän, jolloin asiain nykyinen järjestys lakkaa. {AO7 269.3}

Esittäessään seuraajilleen takaisintulonsa merkit Vapahtaja kertoi myös siitä luopumuksesta, joka vallitsisi juuri hänen toisen tulemisensa edellä. Olisi niin kuin Nooan päivinä maallisista puuhista ja nautinnon tavoittelusta johtuvaa toimintaa ja liikettä ostamista, myymistä, istuttamista, rakentamista, naimista ja naittamista mutta Jumala ja tuleva elämä unohdettaisiin. Tänä aikana eläville kuuluu Kristuksen kehotus: »Pitäkää vaari itsestänne, ettei teidän sydämiänne raskauta päihtymys ja juoppous eikä elatuksen murheet, niin että se päivä yllättää teidät äkkiarvaamatta.» »Valvokaa siis joka aika ja rukoilkaa, että saisitte voimaa paetaksenne tätä kaikkea, mikä tuleva on, ja seisoaksenne Ihmisen Pojan edessä» (Luuk. 21: 34, 36). {AO7 269.4}

Tämän ajan seurakunnan tilaa kuvataan Ilmestyskirjassa Vapahtajan sanoilla: »Sinulla on se nimi että elät, mutta sinä olet kuollut.» Ja niille, jotka eivät suostu nousemaan välinpitämättömyydestään, hän antaa seuraavan vakavan varoituksen: »Jos et valvo, niin minä tulen kuin varas, etkä sinä tiedä, millä hetkellä minä sinun päällesi tulen» (Ilm. 3:1, 3). {AO7 270.1}

Kristuksen tuloa kuuluttava sanoma

Oli välttämätöntä herättää ihmiset näkemään heitä uhkaavat vaarat ja valmistumaan armonajan päättymiseen liittyviin vakaviin tapahtumiin. Jumalan profeetta todistaa: »Suuri on Herran päivä ja sangen peljättävä; kuka voi sitä kestää?» Kuka voi selviytyä, kun ilmestyy hän, jolle sanotaan: »Sinun silmäsi ovat puhtaat, niin ettet voi katsoa pahaa etkä saata katsella turmiota» (Jooel 2: 11; Hab. 1: 13). Niille, jotka huutavat: »Minun Jumalani! Me tunnemme sinut», mutta ovat rikkoneet hänen liittonsa ja ottaneet vieraan jumalan, kätkien syntiä sydämeensä ja rakastaen vääryyden polkuja, niille Herran päivä on »pimeys eikä valkeus, synkeys, jossa ei valoa ole» (Hoos. 8: 2, 1; Ps. 16: 4; Aam. 5: 20). Herra sanoo: »Siihen aikaan minä tutkin lampuilla Jerusalemin ja rankaisen ne miehet, jotka rauhassa makaavat pohjasakkansa päällä ja sanovat sydämessään: Ei Herra tee hyvää eikä pahaa» (Sef. 1: 12). »Minä kostan maanpiirille sen pahuuden ja jumalattomille heidän pahat tekonsa; minä lopetan julkeitten kopeuden ja painan maahan väkivaltaisten ylpeyden» (Jes. 13: 11). »Eivätkä voi pelastaa heitä heidän hopeansa ja kultansa.» »Heidän rikkautensa joutuu ryöstettäväksi, ja heidän talonsa jäävät autioiksi» (Sef. 1: 18,13). {AO7 270.2}

Katsellessaan tätä kauhistuttavaa aikaa profeetta Jeremia huudahti: »Sydämeni väräjää minussa; en voi vaieta, sillä minä kuulen pasunan äänen, sotahuudon. Hävitys tulee hävityksen päälle» (Jer. 4:19, 20). {AO7 270.3}

»Vihan päivä on se päivä, tuskan ja ahdistuksen päivä, häviön ja hävityksen päivä, pimeyden ja synkeyden päivä, pilven ja sankan sumun päivä, pasunan ja sotahuudon päivä» (Sef. 1:15,16) »Katso, Herran päivä tulee — tekemään autioksi maan ja hävittämään siitä sen syntiset» (Jes. 13: 9). {AO7 270.4}

Tätä suurta päivää silmällä pitäen Jumalan sana kehottaa juhlallisin ja syvästi vaikuttavin sanoin hänen kansaansa heräämään hengellisestä uneliaisuudestaan ja etsimään hänen kasvojaan katuvin ja nöyrin sydämin. »Puhaltakaa pasunaan Siionissa, toitottakaa torvia minun pyhällä vuorellani. Jokainen maan asukas on vapiseva, sillä Herran päivä tulee. Niin, se on lähellä.» »Kuuluttakaa pyhä paasto, kutsukaa koolle juhlakokous. Kootkaa kansa, pitäkää pyhä seurakuntakokous, kerätkää vanhukset, kootkaa lapset ja rintoja imeväiset; lähteköön ylkä huoneestansa ja morsian kammiostansa. Eteisen ja alttarin välillä itkekööt papit, jotka toimittavat Herran palvelusta.» »Kääntykää minun tyköni kaikesta sydämestänne, paastoten, itkien ja valittaen. Reväiskää rikki sydämenne, älkää vaatteitanne, ja kääntykää Herran, teidän Jumalanne, tykö; sillä hän on armahtavainen ja laupias, pitkämielinen ja armosta rikas ja hän katuu pahaa» (Jooel.2: 1,15-17,12,13). {AO7 270.5}

Kansan valmistamiseksi kestämään Jumalan suurena päivänä oli suoritettava suuri uudistustyö. Jumala näki, että monet hänen omikseen tunnustautuvat eivät rakentaneet ikuisuutta varten, ja armossaan hän aikoi lähettää varoitussanoman herättämään heidät heidän horrostilastaan ja saattamaan heidät valmistautumaan Herran tulolle. {AO7 271.1}

Tämä varoitus annetaan Ilmestyskirjan 14. luvussa. Siinä esitetään taivaallisten olentojen julistamana kolminkertainen sanoma, jota välittömästi seuraa Ihmisen Pojan tuleminen korjaamaan maan eloa. Ensimmäinen näistä varoituksista ilmoittaa tuomion läheisyyden. Profeetta näki lentävän keskitaivaalla »enkelin, jolla oli iankaikkinen evankeliumi julistettavana maan päällä asuvaisille, kaikille kansanheimoille ja sukukunnille ja kielille ja kansoille. Ja hän sanoi suurella äänellä: ’Peljätkää Jumalaa ja antakaa hänelle kunnia, sillä hänen tuomionsa hetki on tullut, ja kumartakaa häntä, joka on tehnyt taivaan ja maan ja meren ja vetten lähteet’» (Ilm. 14:6,7). {AO7 271.2}

Tämän sanoman mainitaan olevan osa »iankaikkisesta evankeliumista». Evankeliumin julistamista ei ole annettu enkeleille, vaan se on uskottu ihmisille. Pyhät enkelit toimivat tämän työn johdossa ja pitävät huolta laajakantoisista toimenpiteistä ihmisten pelastamiseksi; mutta evankeliumin varsinaisen julistamisen toimittavat maan päällä elävät Kristuksen palvelijat. {AO7 271.3}

Uskollisten miesten, jotka olivat kuuliaisia Jumalan Hengen kehotuksille ja hänen sanansa opetuksille, oli julistettava tätä varoitusta maailmalle. Nämä miehet ottivat vaarin profeetallisesta sanasta »niin kuin pimeässä paikassa loistavasta lampusta», joka loistaa »kunnes päivä vaikenee ja kointähti koittaa» (2 Piet. 1: 19). He olivat etsineet Jumalan tuntemista enemmän kuin kaikkia salattuja aarteita koska he uskoivat, että »parempi on hankkia sitä kuin hopeata ja siitä saatu voitto on kultaa jalompi» (Sanani. 3:14). Herra ilmoitti heille valtakuntansa suuria asioita. »Herran neuvo on tunnettu niille, jotka häntä pelkäävät, ja hän ilmoittaa heille liittonsa» (Ps. 25:14). {AO7 271.4}

Kuin Juudan kansa Jeesuksen syntyessä

Ne, jotka ymmärsivät tämän totuuden ja ryhtyivät sitä julistamaan, eivät olleet oppineita teologeja. Jos nämä olisivat olleet uskollisia vartijoita, jotka ahkerasti ja Jumalaa rukoillen olisivat tutkineet Pyhää Raamattua, he olisivat tietäneet, miten pitkälle yö oli kulunut. Ennustukset olisivat paljastaneet heille edessä olevat tapahtumat. Mutta he eivät olleet sellaisessa tilassa, ja sanoman julistaminen annettiin halvemmille henkilöille. Jeesus sanoi: »Vaeltakaa, niin kauan kuin teillä valkeus on, ettei pimeys saisi teitä valtaansa» (Joh. 12: 35). Ne, jotka kääntyvät pois Jumalan antamasta valkeudesta tai laiminlyövät sen etsimisen, kun se on heidän ulottuvillaan, jäävät pimeyteen. Mutta Vapahtaja todistaa: »Joka minua seuraa, se ei pimeydessä vaella, vaan hänellä on oleva elämän valkeus» (Joh. 8: 12). Se, joka vilpittömästi pyrkii tekemään Jumalan tahdon seuraten vakavasti aikaisemmin annettua valoa, on saava suuremman valon. Sellaiselle sielulle lähetetään taivaallista valoa säteilevä tähti johtamaan hänet kaikkeen totuuteen. {AO7 272.1}

Kristuksen ensimmäisen tulemisen aikana pyhän kaupungin papit ja kirjanoppineet, joille Jumalan profeetallinen sana oli uskottu, olisivat voineet huomata ajan merkit ja julistaa luvatun Messiaan tulemista. Miikan ennustus osoitti hänen syntymäpaikkansa (Miika 5: 1), ja Daniel ilmoitti hänen tulemisensa ajan (Dan. 9: 25). Jumala oli antanut nämä ennustukset juutalaisten johtajien haltuun. Sen tähden he eivät voineet millään itseään puolustaa, jos eivät tietäneet ja julistaneet kansalle, että Messiaan tuleminen oli käsillä. Heidän tietämättömyytensä oli synnillisen laiminlyönnin seuraus. Juutalaiset rakensivat muistomerkkejä surmatuille Jumalan profeetoille, samalla kun ylistämällä maan mahtimiehiä osoittivat kunnioitusta saatanan palvelijoille. Kokonaan antautuneina kunnianhimoiseen taisteluunsa asemasta ja vallasta ihmisten keskuudessa he kadottivat näkyvistään taivaan Kuninkaan heille tarjoaman jumalallisen kunnian. {AO7 272.2}

Israelin vanhimpien olisi pitänyt kunnioittavasti ja innokkaasti tutkia suurimman maailmanhistorian tapahtuman Jumalan Pojan tulemisen ihmisen lunastamiseksi paikkaa, aikaa ja olosuhteita. Koko kansan olisi pitänyt valvoa ja odottaa voidakseen olla ensimmäisten joukossa vastaanottamassa maailman Vapahtajaa. Mutta katso, kaksi Nasaretin kukkuloilta lähtenyttä väsynyttä matkustajaa kulkee Beetlehemin ahtaan kadun päästä päähän aina kaupungin itäiselle rajalle saakka, etsien turhaan lepopaikkaa ja suojaa yötä varten. Yksikään ovi ei ole avoinna heitä vastaanottamaan. Viheliäisessä karjasuojassa he viimein löytävät turvapaikan, ja siellä maailman Vapahtaja syntyy. {AO7 273.1}

Taivaan enkelit olivat nähneet sen kirkkauden, joka Jumalan Pojalla oli yhdessä Isän kanssa, ennen kuin maailma olikaan, ja he olivat hyvin innokkaina odottaneet hänen ilmestymistään maan päälle tapahtumana, joka tuottaisi valtavaa iloa kaikille ihmisille. Enkeleitä lähetettiin viemään ilosanomaa niille, jotka olivat valmiit vastaanottamaan sen ja jotka tahtoivat ilomielin ilmoittaa sen maan asukkaille. Kristus oli alentunut ottamaan ihmisluonnon. Hän oli kärsivä suurinta tuskaa antaessaan sielunsa syntiuhriksi. Kuitenkin enkelit toivoivat, että Korkeimman Poika alennustilassaankin ilmestyisi ihmisille arvonsa mukaisessa ylhäisyydessä ja kunniassa. Kokoontuisivatko maan mahtavat Israelin pääkaupunkiin häntä vastaanottamaan? Esittelisivätkö enkelilegioonat hänet odottavalle joukolle? {AO7 273.2}

Yksi enkeleistä tulee maan päälle katsomaan, ketkä ovat valmiit vastaanottamaan Jeesuksen. Mutta hän ei huomaa mitään odottamisen merkkejä. Hän ei kuule kiitettävän ja ylistettävän Jumalaa siitä, että Messiaan tulemisen aika on käsillä. Enkeli liitelee jonkin aikaa valitun kaupungin yllä ja sen temppelin yläpuolella, jossa Jumalan läsnäolo on ilmennyt halki aikakausien, mutta täälläkin vallitsee sama välinpitämättömyys. Papit komeudessaan ja ylpeydessään uhraavat saastuneita uhreja temppelissä. Fariseukset puhuvat suuriäänisesti kansalle tai pitävät kerskailevia rukouksia kadunkulmissa. Kuningasten palatseissa, filosofien kokouksissa ja rabbiinikouluissa kaikki ovat yhtä välinpitämättömiä siitä ihmeellisestä tosiasiasta, joka on täyttänyt koko taivaan ilolla ja kiitoksella siitä, että ihmisten Lunastaja on tulemaisillaan maan päälle. {AO7 273.3}

Ei näy merkkiäkään siitä, että Kristusta odotetaan ja että valmistaudutaan elämän Ruhtinaan tulolle. Hämmästyneenä taivaan sanansaattaja aikoo palata taivaaseen häpeällinen viesti mukanaan, kun hän huomaa ryhmän paimenia, jotka vartioivat yöllä laumojansa. Katsellessaan tähtitaivaalle he tutkivat ennustusta Messiaan tulemisesta maan päälle ja ikävöivät maailman Lunastajan saapumista. Tässä on ryhmä, joka on valmistautunut vastaanottamaan taivaan sanoman. Äkkiä enkeli ilmestyy paimenille ja ilmoittaa heille suuren ilon. Taivaallinen kirkkaus täyttää koko kedon, lukematon enkelijoukko ilmestyy ja aivan kuin ilo olisi liian suuri yhden sanansaattajan tuotavaksi taivaasta, suuri joukko yhtyy laulamaan sitä hymniä, jota kaikkien kansojen pelastetut eräänä päivänä laulavat: »Kunnia Jumalalle korkeuksissa, ja maassa rauha ihmisten kesken, joita kohtaan hänellä on hyvä tahto!» (Luuk. 2: 14). {AO7 274.1}

Valvovan kuuliaisuuden tärkeys

Mikä opetus tämä Beetlehemin ihmeellinen kertomus onkaan! Miten se nuhteleekaan meidän epäuskoamme, ylpeyttämme ja omahyväisyyttämme. Miten se varoittaakaan meitä varomaan, etteivät ajan merkit meidän rikollisen välinpitämättömyytemme tähden jää meiltäkin huomaamatta, niin ettemme tunne etsikkoaikaamme. {AO7 274.2}

Enkelit eivät löytäneet Messiaan tulon odottajia ainoastaan Juudean kukkuloilta, ei vain vaatimattomien paimenten keskuudesta. Pakanainkin maassa oli sellaisia, jotka odottivat häntä. Nämä olivat viisaita miehiä, rikkaita ja jaloja itämaisia filosofeja. Luontoa tutkiessaan nämä tietäjät olivat nähneet Jumalan hänen luomistöissään. He olivat heprealaisista kirjoituksista saaneet tietää, että Jaakobista oli nouseva tähti, ja hartaasti ikävöiden he odottivat hänen tuloaan, joka ei olisi ainoastaan »Israelin lohdutus», vaan tulisi myös »pakanain valkeudeksi» ja »pelastukseksi maan ääriin asti» (Luuk. 2: 25, 32; Ap.t. 13: 47). He etsivät valoa, ja Jumalan valtaistuimelta lähtevä valo valaisi heidän polkunsa. Kun Jerusalemin papit ja kirjanoppineet, totuuden valitut suojelijat ja selittäjät, olivat pimeydessä, taivaasta lähetetty tähti johti näitä tuntemattomia pakanoita äskensyntyneen Kuninkaan syntymäpaikkaan. {AO7 274.3}

Kristus »on toistamiseen ilman syntiä ilmestyvä pelastukseksi niille, jotka häntä odottavat» (Hebr. 9: 28). Niin kuin sanomaa Kristuksen syntymästä ei uskottu kansan uskonnollisille johtajille ei myöskään sanomaa hänen toisesta tulemisestaan. He eivät olleet säilyttäneet yhteyttään Jumalaan ja olivat hylänneet taivaan valon. Sen tähden he eivät kuuluneet niiden joukkoon, joita apostoli Paavali kuvailee sanoessaan: »Mutta te, veljet, ette ole pimeydessä, niin että se päivä voisi yllättää teidät niinkuin varas; sillä kaikki te olette valkeuden lapsia; me emme ole yön emmekä pimeyden lapsia» (1 Tess. 5: 4, 5). {AO7 274.4}

Siionin muureilla olevien vartijoiden olisi pitänyt ensimmäisinä käsittää sanoma Vapahtajan tulemisesta. Heidän olisi pitänyt ensimmäisinä korottaa äänensä julistamaan hänen tulonsa läheisyyttä ja samoin ensimmäisinä muistuttaa kansaa hänen tulolleen

valmistautumisesta. Mutta he uneksivat rauhasta ja turvallisuudesta, samalla kun kansa nukkui synneissään. Jeesus näki seurakuntansa olevan hedelmättömän viikunapuun tavoin täynnä itseriittoisia lehtiä, mutta vailla kallisarvoisia hedelmiä. Siinä oli kerskailevaa uskonnon muotojen noudattamista, samalla kun siitä puuttui tosi nöyryyttä, katumusta ja uskoa, jotka yksin tekevät uskonnon harjoituksen Jumalalle otolliseksi. Hengen armolahjojen asemesta ilmeni ylpeyttä, muodollisuutta, turhamaisuutta, itsekkyyttä ja sortoa. Luopumustilassa oleva seurakunta sulki silmänsä ajan merkeiltä. Jumala ei hylännyt sitä eikä luopunut uskollisuudestaan, mutta seurakunta luopui hänestä ja hylkäsi hänen rakkautensa. Kun seurakunta kieltäytyi täyttämästä ehtoja, hänen sille antamansa lupaukset eivät toteutuneet. {AO7 275.1}

Tämä on varma seuraus, jos emme pidä arvossa ja käytä hyväksemme sitä valoa ja niitä etuoikeuksia, joita Jumala tarjoaa. Jos seurakunta ei noudata hänen kaitselmuksensa johtoa, ei ota vastaan jokaista valonsädettä eikä täytä jokaista Jumalan ilmoittamaa velvollisuutta, uskonto väistämättömästi rappeutuu pelkäksi ulkonaisten muotojen noudattamiseksi, ja elinvoimaisen jumalisuuden henki katoaa. Tästä totuudesta on kirkkohistoriassa useita valaisevia esimerkkejä. Jumala vaatii kansaltaan uskon tekoja sekä sille annettujen siunausten ja etuoikeuksien mukaista kuuliaisuutta. Kuuliaisuus vaatii uhria ja kätkee itseensä ristin. Tästä syystä niin monet Kristuksen seuraajiksi tunnustautuneet kieltäytyivät ottamasta vastaan taivaallista valoa, ja heille kävi kuten juutalaisille muinoin: he eivät tunteneet etsikkoaikaansa (Luuk. 19: 44). Heidän ylpeytensä ja epäuskonsa tähden Herra sivuutti heidät ja ilmoitti totuutensa niille, jotka Beetlehemin paimenten ja itämaiden tietäjien tavoin olivat ottaneet vaarin kaikesta saamastaan valosta. {AO7 275.2}

Luku 18— Suuri herääminen Amerikassa

Muuan rehellinen ja kunniallinen maanviljelijä, joka oli alkanut epäillä Raamatun jumalallista arvoa mutta joka vilpittömästi etsi totuutta, oli se henkilö, jonka Jumala erityisesti valitsi aloittamaan Kristuksen toista tulemista koskevan sanoman julistuksen. Monien muiden uskonpuhdistajain tavoin William Miller oli nuoruudessaan taistellut köyhyyttä vastaan ja siten saanut tärkeitä opetuksia tarmokkuudesta ja itsensä kieltämisestä. Sen perheen jäsenille, josta hän polveutui, oli luonteenomaista itsenäisyys, vapauden rakkaus, kestävyys ja harras isänmaallisuus, jotka piirteet olivat hänenkin luonteessaan vallitsevina. Hänen isänsä oli vallankumousarmeijan kapteeni, ja niistä uhrauksista, joita hän teki tuon myrskyisen ajan taisteluissa ja kärsimyksissä, voidaan Millerin varhaisen elämän kireiden olosuhteiden katsoa johtuneen. {AO7 276.1}

William Millerillä oli hyvä terveys ja lapsuudessaan hän osoitti tavallista suurempaa älykkyyttä. Iän lisääntyessä tämä tuli yhä ilmeisemmäksi. Hänellä oli vireä ja hyvin kehittynyt ajattelukyky sekä voimakas tiedonjano. Vaikka hänellä ei ollut akateemisen sivistyksen suomia etuja, hänen tutkimishalunsa, harkitsevaisuutensa ja hyvä arvostelukykynsä tekivät hänestä laajakatseisen miehen. Hänellä oli moitteeton siveellinen luonne ja erityisen hyvä maine, samalla kun häntä yleisesti kunnioitettiin hänen rehellisyytensä, taloudellisen menestyksensä ja hyväntekeväisyytensä tähden. Tarmokkuudellaan ja uutteruudellaan hän hankki varhain riittävän toimeentulon, vaikka vielä jatkoikin opiskeluaan. Hän hoiti useita yhteiskunnallisia ja sotilaallisia tehtäviä ansiokkaasti. Tie rikkauteen ja kunniaan näytti olevan hänelle avoimena. {AO7 276.2}

Epäilijästä hartaaksi kristityksi

Hänen äitinsä oli hyvin hurskas nainen, joten William Miller oli ollut lapsuudessa uskonnollisen vaikutuksen alaisena. Varhaisessa miehuudessaan hän kuitenkin joutui deistien seuraan, joiden vaikutus oli voimakas sen tähden, että he olivat yleensä kunnon kansalaisia, ihmisystävällisiä ja avuliaita. Kun he elivät kristillisten laitosten keskellä, ympäristö oli vaikuttanut jossain määrin heidän luonteeseensa. Heidän oli kiittäminen Raamattua niistä hyvistä ominaisuuksista, joiden avulla he saivat osakseen arvonantoa ja luottamusta. Kuitenkin he käyttivät näitä lahjoja niin väärällä tavalla, että ne vaikuttivat Jumalan sanaa vastaan. Seurustellessaan deistien kanssa Miller omaksui heidän näkemyksiään. Tuolloin vallinneissa Raamatun tulkinnoissa oli vaikeuksia, jotka näyttivät hänestä voittamattomilta, eikä hänen uusi uskonsakaan, joka syrjäytti Raamatun, antanut mitään parempaa sen tilalle. Hän ei ollut läheskään tyytyväinen. Hän kuitenkin kannatti näitä näkemyksiä noin kaksitoista vuotta. Mutta kun hän oli täyttänyt kolmekymmentäneljä vuotta, Pyhä Henki johti hänet näkemään oman syntisen tilansa. Entisessä uskossaan hän ei löytänyt mitään varmuutta onnesta haudan tuolla puolen. Tulevaisuus näytti pimeältä ja synkältä. Myöhemmin hän, tähän aikaan vallinneisiin tunteisiinsa viitaten, sanoi: {AO7 276.3}

»Hävitetyksi tuleminen oli kylmä ja masentava ajatus, ja vastuunalaisuus merkitsi kaikkien varmaa tuhoa. Taivas oli kuin vaski pääni päällä ja maa kuin rauta jalkojeni alla. Iankaikkisuus mitä se oli? Ja kuolema minkä tähden se oli olemassa? Mitä enemmän minä näitä mietin, sitä vaikeatajuisemmilta ne näyttivät. Mitä enemmän minä ajattelin, sitä enemmän johtopäätökseni sekaantuivat. Koetin lakata ajattelemasta, mutta en voinut hallita ajatuksiani. Minä olin todella kurja, mutta en ymmärtänyt kurjuuteni syytä. Minä nurisin ja valitin, mutta en tiennyt, kuka oli syyllinen. Tiesin jonkin olevan väärin, mutta en tiennyt, mistä ja miten voisin löytää oikean. Surin ilman toivoa.» {AO7 277.1}

Tässä tilassa hän oli muutamia kuukausia. »Äkkiä», hän sanoo, »sain elävän vaikutelman Vapahtajasta. Tuntui siltä, että varmaankin oli olemassa niin hyvä ja säälivä olento, joka sovittaisi meidän rikoksemme ja siten vapauttaisi meidät kärsimästä synnin rangaistusta. Tajusin välittömästi, kuinka rakastettava sellaisen olennon täytyi olla, ja kuvittelin voivani heittäytyä hänen syliinsä ja luottaa hänen armoonsa. Mutta sitten mieleeni nousi kysymys, kuinka voidaan todistaa, että sellainen olento on olemassa. Ymmärsin, etten voinut saada todistusta sellaisen Vapahtajan olemassaolosta enkä tulevasta olotilasta muualta kuin Raamatusta. {AO7 277.2}

»Näin, että Raamattu esitti juuri sellaisen Vapahtajan, jota minä tarvitsin, enkä voinut ymmärtää, kuinka innoittamaton kirja voisi esittää periaatteita, jotka niin täydellisesti vastaavat langenneen maailman tarpeita. Minun oli myönnettävä, että Raamatun täytyi olla Jumalan ilmestys. Se tuli minun sydämeni .iloksi, ja Jeesuksessa löysin ystävän. Vapahtaja tuli minulle kymmentä tuhatta jalommaksi ja Raamattu, joka ennen oli ollut hämärä ja ristiriitainen, tuli nyt minun jalkaini lampuksi ja valkeudeksi minun tielläni. Mieleni rauhoittui ja sai tyydytyksen. Huomasin, että Herra Jumala oli kallio keskellä elämän merta. Raamattu tuli nyt tutkimusteni pääkohteeksi, ja voin todella sanoa lukeneeni sitä suuresti iloiten. Huomasin, etten tuntenut sitä puoleksikaan. Ihmettelin, miksi en ennen ollut nähnyt sen kauneutta ja kirkkautta, ja minua kummastutti, että olin joskus voinut hylätä sen. Sieltä löysin kaiken, mitä sydämeni kaipasi, ja lääkkeen jokaiseen sielun sairauteen. Kadotin kaiken halun muuhun lukemiseen ja keskityin vastaanottamaan viisautta Jumalalta.»312 {AO7 277.3}

Miller tunnusti julkisesti uskonsa siihen uskontoon, jota hän oli halveksinut. Mutta hänen uskomattomat toverinsa esittivät vitkastelematta kaikki ne todisteet, joita hän itse oli usein käyttänyt vastustaessaan Raamatun jumalallista arvovaltaa. Hän ei silloin ollut valmistautunut vastaamaan heille, mutta hän päätteli, että jos Raamattu on Jumalan antama ilmestys, sen täytyy olla johdonmukainen ja koska se on annettu ihmisten ohjeeksi, sen täytyy olla sovitettu heidän ymmärryksensä mukaan. Hän päätti tutkia Raamattua omintakeisesti ja ottaa selville, eikö jokaista näennäistä ristiriitaisuutta voitaisi saattaa sopusointuun toistensa kanssa. {AO7 278.1}

Millerin raamatuntutkimustapa

Pyrkien syrjäyttämään kaikki ennakkokäsitykset ja käyttämättä mitään selitysteoksia Miller vertasi raamatunpaikkoja toisiinsa itse Raamatussa olevien viittausten ja hakusanakirjojen avulla. Hän suoritti tutkimustaan järjestelmällisesti ja huolellisesti. Hän aloitti ensimmäisestä Mooseksen kirjasta ja luki jae jakeelta eikä mennyt eteenpäin, ennen kuin eri kohtien merkitys oli tullut hänelle niin selväksi, ettei niihin jäänyt mitään hämärää. Kun jokin kohta näytti epäselvältä, hän vertasi sitä aina jokaiseen muuhun tekstiin, jolla näytti olevan yhteyttä tutkimuksen alaisen kohdan kanssa. Jokainen sana sai juuri tekstin aiheeseen kuuluvan merkityksen,

ja jos hänen näkemyksensä oli sopusoinnussa jokaisen vertailutekstin kanssa, siinä ei ollut enää mitään vaikeutta. Näin hän sai vaikeasti ymmärrettäviin kohtiin selityksen muista raamatunkohdista. Kun hän näin tutkiessaan samalla hartaasti rukoili Jumalalta valaistusta, selvisi se, mikä hänestä aikaisemmin oli näyttänyt hämärältä. Hän sai kokea tosiksi psalmirunoilijan sanat: »Kun sinun sanasi avautuvat, niin ne valaisevat ja antavat yksinkertaiselle ymmärrystä» (Ps. 119:130). {AO7 278.2}

Miller tutki innokkaasti Danielin kirjaa ja Ilmestyskirjaa, soveltaen niihin samoja selitysperiaatteita kuin muihinkin Raamatun kirjoihin. Hän havaitsi suureksi ilokseen, että profeetallisia vertauskuvia voi ymmärtää. Lisäksi hän huomasi, että mikäli Raamatun ennustukset olivat jo täyttyneet, ne olivat täyttyneet kirjaimellisesti. Erilaiset vertauskuvat oli joko selitetty välittömästi tai niissä käytetyt ilmaisumuodot oli selitetty muissa raamatunkohdissa, ja nämä selitykset oli ymmärrettävä kirjaimellisesti. »Tulin vakuuttuneeksi siitä», hän sanoo, »että Raamattu on ilmoitettujen totuuksien järjestelmä, joka on esitetty niin selvästi ja yksinkertaisesti, ettei kulkijan, tyhmänkään, tarvitse joutua harhaan.»313 Totuuden ketjun jokainen uusi rengas palkitsi hänen ponnistuksensa, kun hän askel askelelta seurasi profetian suuria valtaväyliä. Taivaan enkelit ohjasivat hänen ajatuksiaan ja auttoivat häntä ymmärtämään Raamatun kirjoituksia. {AO7 279.1}

Millerille paljastuneita Kristuksen tuloa koskevia totuuksia

Kun Miller menneisyydessä toteutuneiden ennustusten toteutumistavasta päätteli, miten jäljellä olevat ennustukset tulevat toteutumaan, hän tuli vakuuttuneeksi, ettei yleisellä käsityksellä Kristuksen hengellisestä hallituksesta tuhatvuotisesta valtakunnasta maan päällä ennen maailman loppua ollut Jumalan sanan tukea. Tuo oppi tuhannesta vanhurskauden ja rauhan vuodesta ennen Herran persoonallista tuloa siirtää Jumalan suuren ja kauhistuttavan päivän kauas tulevaisuuteen. Mutta vaikka se voi tuntua miellyttävältä, se on ristiriidassa Kristuksen ja hänen apostoliensa opetusten kanssa, sillä he selittivät, että nisu ja lusteet kasvavat yhdessä elonleikkuuseen eli maailman loppuun asti (Matt. 13: 30, 38-41); että »pahat ihmiset ja petturit menevät yhä pitemmälle pahuudessa»; että »viimeisenä päivänä on tuleva vaikeita aikoja» ja että pimeyden valta on pysyvä Herran tulemiseen saakka, jolloin

se hävitetään hänen suunsa henkäyksellä ja tuhotaan hänen tulemuksensa ilmestyksellä (2 Tess. 2:8). {AO7 279.2}

Apostolien ajan seurakunnalla ei ollut oppia maailman kääntymisestä ja Kristuksen hengellisestä hallituksesta. Kristityt eivät sitä yleisesti hyväksyneet ennen kahdeksannentoista vuosisadan alkua. Sen seuraukset olivat pahoja niin kuin kaikkien muidenkin erehdysten. Se opetti ihmisiä pitämään Herran tulemusta kaukaisessa tulevaisuudessa tapahtuvana asiana ja esti heitä tarkkaamasta merkkejä, jotka osoittivat sen olevan lähellä. Se herätti väärän luottamuksen ja turvallisuuden tunteen ja saattoi monet laiminlyömään valmistautumisen, joka on välttämätön Herran kohtaamiseksi. {AO7 280.1}

Miller havaitsi Kristuksen todellisen persoonallisen takaisintulon olevan selvästi esitettynä Raamatussa. Paavali sanoo: »Itse Herra on tuleva alas taivaasta käskyhuudon, ylienkelin äänen ja Jumalan pasunan kuuluessa» (1 Tess. 4: 16). Ja Vapahtaja vakuuttaa: »He näkevät Ihmisen Pojan tulevan taivaan pilvien päällä suurella voimalla ja kirkkaudella.» »Sillä niinkuin salama leimahtaa idästä ja näkyy hamaan länteen, niin on oleva Ihmisen Pojan tulemus» (Matt. 24: 30, 27). Häntä seuraavat kaikki taivaan joukot. »Ihmisen Poika tulee kirkkaudessaan ja kaikki enkelit hänen kanssaan» (Matt. 25: 31). »Ja hän lähettää enkelinsä suuren pasunan pauhatessa, ja he kokoavat hänen valittunsa» (Matt. 24: 31). {AO7 280.2}

Jeesuksen tullessa vanhurskaat kuolleet herätetään ja elossa olevat pyhät muutetaan. Paavali todistaa: »Emme kaikki kuolemaan nuku, mutta kaikki me muutumme, yhtäkkiä, silmänräpäyksessä, viimeisen pasunan soidessa; sillä pasuuna soi, ja kuolleet nousevat katoamattomina, ja me muutumme. Sillä tämän katoavaisen pitää pukeutuman katoamattomuuteen, ja tämän kuolevaisen pitää pukeutuman kuolemattomuuteen» (1 Kor. 15: 51-53). Kuvailtuaan kirjeessään tessalonikalaisille Herran tulemusta hän jatkaa: »Kristuksessa kuolleet nousevat ylös ensin; sitten meidät, jotka olemme elossa, jotka olemme jääneet tänne, temmataan yhdessä heidän kanssaan pilvissä Herraa vastaan yläilmoihin; ja niin me saamme aina olla Herran kanssa» (1 Tess. 4:16,17). {AO7 280.3}

Vasta Kristuksen tullessa henkilökohtaisesti voi Jumalan kansa saada valtakunnan. Vapahtaja sanoi: »Kun Ihmisen Poika tulee kirkkaudessaan ja kaikki enkelit hänen kanssaan, silloin hän istuu kirkkautensa valtaistuimelle. Ja hänen eteensä kootaan kaikki kansat, ja hän erottaa toiset toisista, niinkuin paimen erottaa lampaat vuohista. Ja hän asettaa lampaat oikealle puolelleen, mutta vuohet vasemmalle. Silloin Kuningas sanoo oikealla puolellaan oleville: ’Tulkaa, minun Isäni siunatut, ja omistakaa se valtakunta, joka on ollut teille valmistettuna maailman perustamisesta asti’» (Matt. 25: 31-34). Edellä mainituista Raamatun teksteistä olemme nähneet, että Ihmisen Pojan tullessa kuolleet nousevat katoamattomina ja elossa olevat muuttuvat. Tämän suuren muutoksen kautta he valmistuvat vastaanottamaan valtakunnan; sillä Paavali sanoo: »Ei liha ja veri voi periä Jumalan valtakuntaa, eikä katoavaisuus peri katoamattomuutta» (1 Kor. 15: 50). Nykyisessä tilassaan

ihminen on kuolevainen ja katoavainen; mutta Jumalan valtakunta tulee olemaan katoamaton, ikuisesti pysyvä. Sen tähden ihminen nykyisessä tilassaan ei voi päästä Jumalan valtakuntaan. Mutta kun Jeesus tulee, hän antaa omilleen kuolemattomuuden. Silloin hän kutsuu heitä omistamaan sen valtakunnan, jonka perillisiä he siihen asti ovat olleet. {AO7 280.4}

Nämä ja muutkin raamatunpaikat osoittivat Millerille selvästi, että ne tapahtumat, joita yleisesti odotettiin ennen Kristuksen toista tulemista, sellaiset kuin yleismaailmallinen rauha ja Jumalan valtakunnan perustaminen maan Päälle, tulevat vasta Kristuksen tulemisen jälkeen. Lisäksi kaikki ajan merkit ja maailman tila vastasivat profeettain kuvausta viimeisistä päivistä. Hänen oli pakko pelkän raamatuntutkistelun nojalla tulla siihen johtopäätökseen, että nykyisessä tilassa olevalle maalle määrätty aika oli loppumaisillaan. {AO7 281.1}

Miller kiinnostui Raamatun aikaprofetioista

»Toisena todistuksena, joka voimakkaasti vaikutti minuun», hän sanoo, »oli Raamatun ajanlasku. Huomasin, että ennustetut tapahtumat, jotka olivat jo täyttyneet, sattuivat usein ilmoitettuna aikana. Vedenpaisumuksen tulo sadankahdenkymmenen vuoden kuluttua (1 Moos. 6: 3); ilmoitus seitsemän päivän kuluttua tulevasta neljäkymmentä vuorokautta kestävästä sateesta (1 Moos. 7: 4); Aabrahamin jälkeläisten neljäsataa vuotta kestävä muukalaisuuden aika (1 Moos. 15: 13); juomanlaskijan ja leipurin unien kolme päivää (1 Moos. 40:12-20); faraon unien seitsemän vuotta (1 Moos. 41: 28-54); neljäkymmentä vuotta erämaassa (4 Moos. 14: 34); kolmen ja puolen vuoden nälänhätä (1 Kun. 17: 1; Luuk. 4: 25); seitsemänkymmentä vuotta kestävä vankeus (Jer. 25: 11); Nebukadressarin seitsemän aikaa (Dan. 4: 13-16); seitsemän viikkoa, kuusikymmentäkaksi viikkoa ja yksi viikko, yhteensä seitsemänkymmentä viikkoa, jotka olivat määrätyt juutalaisille (Dan. 9: 24-27) kaikkien näiden aikojen rajoittamat tapahtumat olivat ensin vain ennustuksia ja kävivät toteen ennustusten mukaan.»314 {AO7 281.2}

Kun hän sitten Raamattua tutkiessaan huomasi eri ajanjaksoja, jotka hänen käsityksensä mukaan ulottuivat Kristuksen toiseen tulemiseen asti, hän ei voinut muuta kuin pitää niitä ennen määrättyinä aikoina, jotka Jumala oli ilmoittanut palvelijoilleen. Mooses sanoo: »Se mikä on salassa, se on Herran, meidän Jumalamme; mutta mikä on ilmoitettu, se on meitä ja meidän lapsiamme varten ikuisesti» (5 Moos. 29: 29); ja Herra vakuuttaa profeetta Aamoksen kautta, ettei hän »tee mitään ilmoittamatta salaisuuttaan palvelijoillensa profeetoille» (Aam. 3: 7). Jumalan sanan tutkijat voivat sen tähden odottaa löytävänsä totuuden kirjasta selviä viittauksia mitä hämmästyttävimpiin tapahtumiin ihmiskunnan historiassa. {AO7 282.1}

»Kun olin täysin vakuuttunut», sanoo Miller, »että ’jokainen kirjoitus, joka on syntynyt Jumalan Hengen vaikutuksesta, on hyödyllinen’ (2 Tim. 3:16), eikä ’koskaan ole mitään profetiaa tuotu esiin ihmisen tahdosta, vaan Pyhän Hengen johtamina ihmiset ovat puhuneet

sen, minkä saivat Jumalalta’ (2 Piet. 1: 21), sekä tiesin, että ’kaikki, mikä ennen on kirjoitettu, on kirjoitettu meille opiksi, että meillä kärsivällisyys den ja Raamatun lohdutuksen kautta olisi toivo’ (Room. 15: 4), en voinut muuta kuin ottaa sen kannan, että Raamatun aikailmoituksia on pidettävä osana Juma lan sanasta ja tutkittava yhtä huolellisesti kuin muitakin Raamatun osia. Sen tähden tunsin, et tei minulla, yrittäessäni oppia ymmärtämään sitä, minkä Jumala armossaan oli nähnyt hyväksi meille ilmoittaa, ollut oikeutta syrjäyttää profeetallisia ajanjaksoja.»315 {AO7 282.2}

Raamatun pisin aikaprofetia

Selvimmin näytti Kristuksen toisen tulemisen ajan ilmaisevan Dan 8: 14:ssä oleva ennustus: »Kahtatuhatta kolmeasataa iltaa ja aamua; sitten pyhäkkö asetetaan jälleen oikeuteensa» (engl. käänn. muk.: »pyhäkkö puhdistetaan»). Seuratessaan sääntöä, Jonka mukaan Raamattu on oma selittäjänsä, Miller huomasi, että vertauskuvallisessa profetiassa päivä merkitsee vuotta (4 Moos. 14: 34; Hes. 4: 6). Hän näki, että mainitut 2300 profeetallista päivää eli kirjaimellista vuotta ulottuivat paljon pitemmälle kuin juutalaisille määrätty aika, eivätkä siis voineet tarkoittaa vanhan liiton pyhäkköä. Miller omaksui sen yleisesti hyväksytyn käsityksen, että kristillisellä ajalla maa on pyhäkkö, ja sen mukaisesti hän luuli Dan 8: 14:ssä ennustetun pyhäkön puhdistuksen tarkoittavan maan puhdistamista tulella Kristuksen toisessa tulemuksessa. Tämän nojalla hän päätteli, että jos voitaisiin löytää lähtökohta noille 2300 päivälle, voitaisiin helposti määrätä Kristuksen toisen tulemisen aika. Siten saataisiin tietää suuren loppuselvityksen aika, se aika, jolloin nykyinen tila »kaikkine ylpeyksineen ja mahteineen, komeuksineen ja turhuuksineen, jumalattomuuksineen ja sortoineen päättyy»; jolloin »kirous poistetaan maan päältä, kuolema hävitetään, annetaan palkka Jumalan palvelijoille, profeetoille ja pyhille ja niille, jotka hänen nimeään pelkäävät, ja turmellaan ne, jotka maan turmelevat».316 {AO7 283.1}

Uudelleen ja entistä vakavammin Miller jatkoi ennustusten tutkimista, käyttäen siihen päivien lisäksi öitäkin, sillä hän halusi selvyyttä asiaan, joka tuntui niin kovin tärkeältä ja kaikkea muuta kiinnostavammalta. Danielin kahdeksannesta luvusta hän ei löytänyt mitään johtolankaa noiden 2300 päivän alkukohdan määräämiseen. Enkeli Gabriel, joka oli saanut käskyn selittää Danielille näky, selitti siitä vain osan. Kun profeetalle ilmoitettiin, mikä kauhea vaino oli kohtaava seurakuntaa, hänen voimansa pettivät. Hän ei kestänyt enempää, ja enkeli jätti hänet joksikin aikaa. Daniel »oli raukea ja sairasti jonkin aikaa». »Ja minä olin hämmästyksissäni näyn tähden», hän sanoo, »enkä sitä ymmärtänyt.» {AO7 284.1}

Mutta Jumala oli sanonut sanansaattajalleen: »Gabriel, selitä tälle se näky!» Tämä tehtävä oli suoritettava. Sen tähden enkeli palasi jonkin ajan kuluttua Danielin luo ja sanoi: »Nyt minä olen lähtenyt neuvomaan sinua ymmärrykseen.» »Käsitä siis se sana ja ymmärrä näky.» Kahdeksannessa luvussa esitetystä näystä oli eräs tärkeä kohta jäänyt selittämättä, nimittäin se, joka koski aikaa noita 2300 vuorokautta. Sen tähden enkeli jatkaessaan selitystään puhuu pääasiassa aikakysymyksestä. {AO7 284.2}

Näin hän selittää: »Seitsemänkymmentä viikkoa on säädetty sinun kansallesi ja pyhälle kaupungillesi —.Ja tiedä ja käsitä: siitä ajasta, jolloin tuli se sana, että Jerusalem on jälleen rakennettava, voideltuun, ruhtinaaseen, asti, on kuluva seitsemän vuosiviikkoa; ja kuusikymmentä kaksi vuosiviikkoa, niin se jälleen rakennetaan toreinensa ja vallihautoinensa, mutta keskellä ahtaita aikoja. Ja kuudenkymmenen kahden vuosiviikon mentyä tuhotaan voideltu —.Ja hän tekee liiton raskaaksi [engl. käänn. ja vanha suom. käänn.: »vahvistaa liiton»] monille yhden vuosiviikon ajaksi, ja puoleksi vuosiviikoksi [engl. käänn.: keskellä viikkoa] hän lakkauttaa teurasuhrin ja ruokauhrin» (Dan. 9: 24-27). {AO7 284.3}

Enkeli lähetettiin Danielin luo nimenomaan sitä varten, että hän selittäisi tälle kahdeksannen luvun näystä sen kohdan, jota tämä ei ollut ymmärtänyt, nimittäin aikaa koskevan ilmoituksen: »Kahtatuhatta kolmeasataa iltaa ja aamua, sitten pyhäkkö puhdistetaan.» Annettuaan Danielille kehotuksen: »Käsitä siis se sana ja ymmärrä näky», enkeli jatkoi: »Seitsemänkymmentä viikkoa on säädetty sinun kansallesi ja pyhälle kaupungillesi.» Se sana, joka tässä on käännetty sanalla »säädetty», merkitsee kirjaimellisesti »leikattu». Enkeli sanoi, että 70 viikkoa, jotka merkitsevät 490 vuotta, oli leikattu erityisesti juutalaisille kuuluviksi. Mutta mistä ne oli leikattu? Koska nuo 2300 vuorokautta ovat ainoa kahdeksannessa luvussa mainittu ajanjakso, täytyy 70 viikon olla leikattu siitä; 70 viikon täytyy näin ollen olla 2300 vuorokauden osa, ja molempien täytyy alkaa samasta ajankohdasta. Enkeli selitti, että 70 viikon ajanjakso alkoi silloin, kun annettiin Jerusalemin jälleenrakentamista koskeva käsky. Jos tämän käskyn ajankohta saataisiin selville, samalla varmistuttaisiin 2300 päivän suuren ajanjakson alkamiskohdasta. {AO7 284.4}

Esran seitsemännessä luvussa on tämä käsky (Esra 7: 12-26). Täydellisemmässä muodossa sen antoi Persian kuningas Artakserkses* vuonna 457 eKr. Mutta Esran 6: 14:ssä sanotaan, että Herran huone Jerusalemissa rakennettiin »Kooreksen, Daarejaveksen ja Artahsastan, Persian kuninkaan, käskyn mukaan». Alkuunpanemalla, vahvistamalla ja täydentämällä käskyn nämä kolme kuningasta saattoivat sen sellaiseen ennustuksen vaatimaan täydellisyyteen, jossa se merkitsi noiden 2300 vuoden alkua. Ottamalla lähtökohdaksi vuosi 457 eKr., jolloin käsky täydennettiin, huomattiin seitsemääkymmentä viikkoa koskevan ennustuksen jokaisen yksityiskohdan täyttyneen. {AO7 285.1}

»Siitä ajasta, jolloin tuli se sana, että Jerusalem on jälleen rakennettava, voideltuun, ruhtinaaseen, asti, on kuluva seitsemän vuosiviikkoa; ja kuusikymmentä kaksi vuosiviikkoa», siis yhteensä kuusikymmentäyhdeksän viikkoa eli 483 vuotta. Artakserkseen käsky astui voimaan syksyllä vuonna 457 eKr. Tästä ajasta laskettuna {AO7 285.2}

483 vuotta ulottuu syksyyn vuonna 27 jKr.317 Silloin tämä ennustus täyttyi. »Messias» merkitsee »voideltua». Syksyllä vuonna 27 jKr. Johannes kastoi Jeesuksen, joka samassa yhteydessä sai Hengen voitelun. Apostoli Pietari sanoo, että »Jumala Pyhällä Hengellä ja

voimalla oli voidellut Jeesuksen Nasaretilaisen» (Ap.t. 10: 38). Ja Vapahtaja itse todisti: »Herran Henki on minun päälläni, sillä hän on voidellut minut julistamaan evankeliumia köyhille» (Luuk. 4: 18). Kasteensa jälkeen Jeesus meni Galileaan »ja saarnasi Jumalan evankeliumia» ja sanoi: »Aika on täyttynyt» (Mark. 1: 14,15). {AO7 285.3}

»Ja hän vahvistaa liiton monille yhden vuosiviikon ajaksi.» Tässä mainittu »viikko» on seitsemänkymmenen vuosiviikon viimeinen viikko eli juutalaisille säädetyn ajan viimeiset seitsemän vuotta. Tänä aikana, vuodesta 27 jKr. vuoteen 34 jKr., Jeesus esitti evankeliumin kutsun erityisesti juutalaisille, ensin henkilökohtaisesti ja sitten opetuslastensa välityksellä. Kun apostolit lähtivät julistamaan valtakunnan hyvää sanomaa, Vapahtaja antoi neuvon: »Älköön tienne viekö pakanain luokse, älkääkä menkö mihinkään samarialaisten kaupunkiin, vaan menkää ennemmin Israelin huoneen kadonneitten lammasten tykö» (Matt. 10: 5, 6). {AO7 285.4}

»Keskellä viikkoa hän lakkauttaa teurasuhrin ja ruokauhrin.» Vuonna 31 jKr., kolme ja puoli vuotta kasteensa jälkeen, Herramme ristiinnaulittiin. Golgatan suureen uhriin päättyi se uhrijärjestelmä, joka neljän tuhannen vuoden aikana oli viitannut eteenpäin Jumalan Karitsaan. Vertauskuva oli kohdannut todellisuuden, ja kaikkien seremonialain määräämien uhrien oli määrä lakata. {AO7 285.5}

Juutalaisille säädetyt 70 viikkoa eli 490 vuotta päättyivät, kuten olemme nähneet, vuonna 34 jKr. Silloin Juudan kansa ratkaisevasti hylkäsi evankeliumin neuvostonsa päätöksellä, joka johti Stefanuksen marttyyrikuolemaan ja Kristuksen seuraajien vainoon. Sen jälkeen pelastussanomaa ei enää rajoitettu valittuun kansaan, vaan se annettiin maailmalle. Opetuslapset, jotka vaino pakotti pakenemaan Jerusalemista, »vaelsivat paikasta toiseen ja julistivat evankeliumin sanaa. Ja Filippus meni Samarian kaupunkiin ja saarnasi heille Kristusta» (Ap.t. 8: 4, 5). Jumalan johdattamana Pietari julisti evankeliumia Kesareassa asuvalle sadanpäämiehelle, Jumalaa pelkäävälle Korneliukselle; ja innokkaalle Paavalille, Kristuksen uskolle voitetulle, annettiin tehtäväksi viedä ilosanoma »kauas pakanain tykö» (Ap.t. 22:21). {AO7 286.1}

Näin pitkälle ennustuksen jokainen yksityiskohta on tarkalleen toteutunut, ja on selvästi todettu, että ennustuksessa mainitut 70 viikkoa alkoivat vuonna 457 eKr. ja päättyivät vuonna 34 jKr. Tämän nojalla voi helposti laskea 2300 päivän päättymisajan. Kun 70 viikkoa 490 päivää leikataan 2300 päivästä, jää jäljelle 1810 päivää. 490 päivän päätyttyä oli siis vielä jäljellä 1810 päivää. Kun vuoteen 34 jKr. lisätään 1810 vuotta, tullaan vuoteen 1844 jKr. Dan. 8: 14:ssä mainitut 2300 päivää päättyivät siis vuonna 1844. Tämän pitkän profeetallisen ajanjakson päätyttyä oli Jumalan enkelin vakuutuksen mukaan pyhäkkö puhdistettava. Täten pyhäkön puhdistamisen aika osoitettiin selvästi. Sen oli yleisesti uskottu tapahtuvan Kristuksen toisessa tulemisessa. {AO7 286.2}

Tulisiko Jeesus jo vuonna 1844?

Miller ja hänen työtoverinsa luulivat ensin, että nuo 2300 päivää päättyisivät keväällä 1844, kun taas ennustus viittaa saman vuoden syksyyn.318 Tämä väärinkäsitys tuotti pettymyksen ja vaikean pulman niille, jotka valitsivat edellisen ajankohdan Herran tulemisen ajaksi. Mutta se ei vähimmässäkään määrässä heikentänyt sitä todistelua, joka osoitti 2300 päivän ajan päättyvän vuonna 1844 ja pyhäkön puhdistamisella esitetyn suuren tapahtuman silloin toteutuvan. {AO7 286.3}

Kun Miller alkoi tutkia Raamattua ennen mainittua menettelytapaa käyttäen, todistaakseen sen Jumalan ilmoitukseksi, hänellä ei alussa ollut vähäisintäkään aavistusta siitä johtopäätöksestä, johon hän nyt oli tullut. Hän tuskin voi uskoa tutkimuksensa tulosta. Mutta Raamatun todistus oli niin selvä ja voimakas, ettei sitä voinut syrjäyttää. {AO7 286.4}

Hän oli tutkinut Raamattua kaksi vuotta, kun hän vuonna 1818 tuli siihen vakavaan vakaumukseen, että noin 25 vuoden kuluttua Kristus ilmestyisi pelastamaan kansaansa. Hän sanoi: »Minun ei tarvitse puhua siitä ilosta, joka tätä ihanaa näkyä ajatellessani täytti sydämeni, eikä sieluni palavasta halusta päästä osalliseksi pelastettujen ilosta. Raamattu oli nyt minulle uusi kirja. Se oli todellakin ymmärryksen juhlaa. Se, mikä minusta oli Raamatussa näyttänyt pimeältä, salaperäiseltä ja hämärältä, selveni siinä kirkkaassa valossa, joka nyt lähti sen pyhiltä sivuilta; ja kuinka kirkkaalta ja ihanalta totuus näyttikään! Kaikki ristiriitaisuudet ja epäjohdonmukaisuudet, joita ennen olin löytänyt pyhästä sanasta, olivat kadonneet; ja vaikka siinä vielä oli monta kohtaa, joita en voinut katsoa täysin ymmärtäväni, oli se kuitenkin valaissut pimentynyttä mieltäni siinä määrin, että sain Raamatun tutkimisesta sellaista iloa, jota en aikaisemmin ollut kuvitellutkaan olevan saatavissa sen opetuksista.319 {AO7 286.5}

»Sen vakavan vakaumuksen ohella, että Raamatussa oli ennustettu niin tärkeitä asioita tapahtuvaksi lyhyessä ajassa, liikutti mieltäni voimakkaasti kysymys velvollisuudestani maailmaa kohtaan sen perusteella, että itse olin saanut sellaisen vakaumuksen.»320 Miller tunsi velvollisuudekseen jakaa toisille sitä valoa, jonka hän itse oli saanut. Hän odotti saavansa vastustusta jumalattomien taholta mutta uskoi kaikkien kristittyjen iloitsevan siitä toivosta, että saisivat kohdata Vapahtajan, jota he sanoivat rakastavansa. Hänen ainoa pelkonsa oli, että monet iloitessaan ihanan vapautumistoivonsa pikaisesta toteutumisesta hyväksyisivät tämän opin tutkimatta riittävästi Raamatusta sen luotettavuutta. Sen tähden hän siirsi sen esittämistä, ettei hän, jos sittenkin olisi erehtynyt, johtaisi toisia harhaan. Näin hän joutui uudelleen tutkimaan niitä todisteita, joihin hänen johtopäätöksensä perustuivat, ja huolellisesti harkitsemaan jokaista vaikealta näyttävää kohtaa. Tulos oli, että kaikki vastaväitteet katosivat Jumalan sanan valossa niin kuin sumu auringon valossa. Viisi vuotta kestäneen tarkistustyön jälkeen hän oli täysin vakuuttunut kantansa oikeudesta. {AO7 287.1}

»Mene kertomaan maailmalle!»

Velvollisuus ilmoittaa muille, mitä itse uskoi Raamatun selvästi opettavan, tuntui hänestä nyt entistä vaativammalta. Hän sanoi: »Työskennellessäni tehtävissäni soi alituisesti korvissani: ’Mene kertomaan maailmalle sen vaarasta!’ Mieleeni tuli yhä uudelleen tämä teksti: ’Jos minä sanon jumalattomalle: jumalaton, sinun on kuolemalla kuoltava, mutta sinä et puhu varoittaaksesi jumalatonta hänen tiestään, niin se jumalaton kuolee synnissänsä, mutta hänen verensä minä vaadin sinun kädestäsi. Mutta jos sinä varoitat Jumalatonta hänen tiestänsä, että hän kääntyisi siltä pois, eikä hän tieltänsä käänny, niin hän kuolee synnissänsä, mutta sinä olet sielusi pelastanut’ (Hes. 33: 8, 9). Minä tunsin, että jos jumalattomia tehokkaalla tavalla varoitettaisiin, monet heistä tekisivät parannuksen, mutta jos minä en heitä varoittaisi, heidän verensä vaadittaisiin minun kädestäni.»321 {AO7 287.2}

Miller alkoi esittää käsityksiään yksityisille henkilöille sen mukaan kuin siihen oli tilaisuutta ja rukoili, että joku pappi tajuaisi niiden tärkeyden ja rupeaisi niitä julistamaan. Mutta hän ei voinut karkottaa sitä ajatusta, että varoituksen antaminen oli hänen henkilökohtainen velvollisuutensa. Hänen mieleensä tulivat yhä uudelleen sanat: »Mene kertomaan se maailmalle; heidän verensä minä vaadin sinun kädestäsi.» Hän odotti yhdeksän vuotta, ja taakka oli raskaana hänen sydämellään, kunnes hän vuonna 1831 ensimmäisen kerran esitti julkisesti uskonsa perusteet. {AO7 288.1}

Niin kuin Elisa kutsuttiin pellolta härkien perästä ottamaan haltuunsa profeetan toimeen vihkiytyneelle kuuluvan vaipan, samoin William Miller kutsuttiin auran kurjesta julistamaan kansalle Jumalan valtakunnan salaisuuksia. Vavisten hän ryhtyi tähän työhön johdattaen kuulijansa askel askelelta profeetallisten ajanjaksojen halki Kristuksen toiseen tulemiseen. Jokaisella yrityksellä hän sai uutta voimaa ja rohkeutta nähdessään sanojensa herättämän laajan innostuksen. {AO7 288.2}

Vain veljiensä pyynnöstä Miller, joka piti pyyntöä Jumalan kutsuna, suostui esittämään käsityksiään julkisesti. Hän oli tällöin viisikymmentävuotias, ja kun oli tottumaton pitämään puheita yleisölle, häntä vaivasi tunne, että hän oli kykenemätön edessään olevaan työhön. Mutta alusta pitäen hänen työllään oli erikoinen siunaus sielujen pelastukseksi. Hänen ensimmäinen luentonsa sai aikaan uskonnollisen herätyksen, jossa kääntyi kolmetoista perhettä, lukuunottamatta kahta henkilöä. Häntä pyydettiin välittömästi puhumaan muilla paikkakunnilla, ja miltei joka paikassa hänen työnsä seurauksena oli Jumalan työn elpyminen. Syntisiä kääntyi, kristityt heräsivät pyhempään elämään ja deistit ja uskomattomat tunnustivat Raamatun totuuden ja kristinuskon luotettavuuden. Ne, joiden keskuudessa hän työskenteli, todistivat, että »hän vaikutti sellaisiin ihmisluokkiin, joita muut eivät voineet saavuttaa».322 Hänen saarnansa olivat omiaan herättämään kansan

kiinnostuksen uskonnon suuriin kysymyksiin sekä hillitsemään ajan lisääntyvää maailmallisuutta ja aistillisuutta. {AO7 288.3}

Melkein joka kaupungissa oli kymmeniä, muutamissa satoja ihmisiä, jotka olivat kääntyneet hänen saarnojensa kautta. Useissa paikoissa melkein kaikki protestanttiset seurakunnat avasivat hänelle kirkkonsa; ja yleensä eri yhdyskuntien papit pyysivät häntä saarnaamaan. Hänen muuttumattomana ohjeenaan oli saarnata ainoastaan siellä, mihin hänet kutsuttiin, ja kuitenkin hän huomasi mahdottomaksi täyttää puoliakaan saamistaan pyynnöistä. {AO7 288.4}

Monet, jotka eivät hyväksyneet hänen käsitystään Kristuksen toisen tulemisen tarkasta ajasta, tulivat vakuuttuneiksi Kristuksen tulemuksen varmuudesta ja läheisyydestä sekä välttämättömyydestä valmistua sitä varten. Muutamissa suurissa kaupungeissa hänen toimintansa teki huomattavan vaikutuksen. Väkijuomakauppiaat lopettivat liikkeensä ja muuttivat myymälänsä kokoushuoneiksi. Pelipaikat suljettiin. Uskomattomat, deistit, universalistit ja vieläpä toivottomilta näyttävät paheiden orjat tekivät parannuksen. Jotkut näistä eivät olleet vuosikausiin käyneet jumalanpalveluspaikassa. Monet uskonsuunnat järjestivät rukouskokouksia eri paikkoihin melkein joka tunniksi. Liikemiehet kokoontuivat keskipäivällä rukoilemaan ja kiittämään Jumalaa. Ei ollut liioittelevaa kiihtymystä, mutta melkein kaikkialla kansan keskuudessa vallitsi juhlallinen vakavuus. Millerin toiminta oli, samoin kuin aikaisempienkin uskonpuhdistajani, enemmän ymmärrykseen ja omaantuntoon vetoamista kuin pyrkimystä pelkän tunneliikutuksen aikaansaamiseen. {AO7 288.5}

Vuonna 1833 Miller sai saarnaluvan baptistiseurakunnaita, jonka jäsen hän oli. Useat tämän uskontokunnan saarnaajatkin hyväksyivät hänen toimintansa, ja heidän muodollisella suostumuksellaan hän jatkoi työtään. Hän matkusti ja saarnasi alinomaan, vaikka hänen henkilökohtainen työnsä rajoittuikin pääasiallisesti Uuteen Englantiin ja keskivaltioihin. Useina vuosina hän maksoi kaikki matkakustannukset omilla varoillaan, eikä hän myöhemminkään koskaan ottanut vastaan täyttä korvausta matkustaessaan niihin paikkoihin, joihin häntä kutsuttiin. Näin hänen julkinen toimintansa, sen sijaan että se olisi tuottanut hänelle taloudellista hyötyä, rasitti tuntuvasti hänen varallisuuttaan, joka vähitelien pieneni tänä hänen elämänsä kautena. Hän oli suuren perheen isä, mutta kun perheen jäsenet olivat säästäväisiä ja ahkeria, niin hänen maatilansa tulot riittivät sekä hänen että hänen perheensä ylläpitoon. {AO7 289.1}

Suuri tähtisade

Vuonna 1833, kaksi vuotta sen jälkeen, kun Miller oli alkanut julkisesti esittää todistuksia Kristuksen pikaisesta tulemisesta, ilmaantui viimeinen niistä merkeistä, jotka Vapahtaja oli maininnut tulemisensa edeltäjinä. Jeesus sanoi, että »tähdet putoavat taivaalta» (Matt. 24: 29). Ja Johannes, joka sai näyssä katsella Herran päivän läheisyyttä juhlistavia tapahtumia, kertoo Ilmestyskirjassa, että »taivaan tähdet putosivat maahan, niinkuin viikunapuu varistaa raakaleensa, kun suuri tuuli sitä pudistaa» (Ilm. 6: 13). Tämä

ennustus toteutui huomiota herättävällä ja vaikuttavalla tavalla, kun tapahtui suuri tähtisade marraskuun 13. päivänä 1833. Se oli laajimmalle ulottuva ja ihmeellisin tähtisade, mitä milloinkaan on merkitty muistiin: »Koko taivaankansi Yhdysvaltojen yläpuolella oli silloin neljä tuntia liikkuvan tulen vallassa. Tässä maassa ei ole sen ensimmäisen asutuksen jälkeen esiintynyt toista taivaallista ilmiötä, jota tietty ihmisryhmä olisi katsellut niin jännittyneenä ja ihaillen ja toiset pelokkaina ja levottomina, kuin tapahtui tässä tähtisateessa.» »Sen ylevyyden ja pelottavan kauneuden muistavat vielä monet. — Sadepisarat eivät voi pudota paljon taajemmin kuin meteorit putosivat maata kohti. Ne putosivat itään, länteen, pohjoiseen ja etelään, kaikkiin suuntiin samalla tavalla. Sanalla sanoen, koko taivas näytti olevan liikkeessä. Sitä kuvaillaan professori Sillimanin päiväkirjassa näytäntönä, joka näkyi yli PohjoisAmerikan. — Kello kahdesta alkaen aina valoisaan päivään saakka, taivaan ollessa täysin selkeä ja pilvetön, häikäisevän loistavien valojen lakkaamaton vilke oli nähtävänä yli koko taivaan.»323 {AO7 289.2}

»Mikään kieli ei voi kuvailla tuon suurenmoisen näytelmän komeutta. Ei yksikään, joka sitä ei nähnyt, voi muodostaa oikeaa käsitystä sen loistosta. Näytti siltä kuin kaikki taivaan tähdet olisivat kokoontuneet samaan pisteeseen lähelle keskitaivasta ja samalla kertaa syöksyneet salaman nopeasti joka taholle kohti taivaanrantaa; ja kuitenkaan ne eivät loppuneet. Tuhannet seurasivat nopeasti toisia tuhansia, ikään kuin olisivat olleet luodut tätä tilaisuutta varten.»324 »Ei ollut mahdollista nähdä onnistuneempaa kuvaa raakaleitaan varistavasta viikunapuusta, jota kova tuuli pudistaa.»325 {AO7 290.1}

New Yorkin *Journal of Commerce* lehdessä oli marraskuun 14. päivänä 1833 tätä ihmeellistä ilmiötä koskeva pitkä kirjoitus, jossa oli seuraava lausunto: »Minä luulen, ettei kukaan filosofi tai oppinut ole puhunut tai kirjoittanut sellaisesta tapahtumasta, kuin oli eilisaamuinen ilmiö. Profeetta ennusti sen 1800 vuotta sitten aivan tarkalleen, kun vain haluamme ymmärtää tähtien putoamisen tarkoittavan putoavia tähtiä siinä ainoassa merkityksessä, jossa se voi olla kirjaimellisesti totta.»* {AO7 290.2}

Näin näkyi viimeinen niistä Jeesuksen tulemisen merkeistä, joista hän sanoi opetuslapsilleen: »Kun näette tämän kaiken, tietäkää, että se on lähellä, oven edessä» (Matt. 24: 33). Näiden merkkien jälkeen Johannes näki lähinnä seuraavana suurena tapahtumana taivaan poistuvan kokoonkäärittävän pergamenttikäärön tavoin maan järistessä, vuorien ja saarien siirtyessä sijoiltaan ja jumalattomien yrittäessä kauhun valtaamina kätkeytyä Ihmisen Pojan kasvoilta (Ilm. 6: 12-17). {AO7 290.3}

Useat tähtisateen nähneet pitivät sitä tulevan tuomion sanansaattajana »juhlallisena vertauskuvana, varmana enteenä sekä Herran suuren ja kauhistuttavan päivän armollisena merkkinä.»326 Siten kansan huomio kiinnitettiin ennustuksen täyttymiseen, ja monet heräsivät ottamaan vakavasti Kristuksen toista tulemista koskevan varoitussanoman. {AO7 290.4}

Josiah Litchin profetian tulkinta

Vuonna 1840 herätti suurta mielenkiintoa erään toisen ennustuksen merkillinen täyttyminen. Kaksi vuotta aikaisemmin Josiah Litch, yksi Kristuksen toista tulemista julistavista saarnaajista, julkaisi Ilmestyskirjan yhdeksännen luvun selityksen, jossa hän ennusti Turkin vallan luhistumisen. Hänen laskelmiensa mukaan tämä valtakunta kokisi romahduksen elokuussa. Muutamia päiviä ennen ennustuksen toteutumista hän kirjoitti: »Jos myönnämme, että ensimmäinen ajanjakso, 150 vuotta, täyttyi tarkalleen juuri sen edellä, kun Diakoses nousi valtaistuimelle turkkilaisten suostumuksella, ja että toinen jakso, 391 vuotta 15 päivää, alkoi ensimmäisen jakson päättyessä, ulottuu toinen jakso elokuun 11. päivään 1840; ja voimme odottaa ottomaanisen vallan Konstantinopolissa silloin murtuvan. Minä uskon, että niin tulee tapahtumaan.»327 {AO7 290.5}

Juuri ilmoitettuna aikana Turkki hyväksyi lähettiläittensä kautta Euroopan liittoutuneiden valtain suojeluksen ja alistui täten kristillisten kansain valvontaan. Tämä tapahtuma toteutti ennustuksen tarkalleen.328 Kun tämä tuli tunnetuksi, tulivat suuret joukot vakuuttuneiksi siitä, että Millerin ja hänen kumppaniensa omaksuma ennustusten selitystapa oli oikea, ja adventtiliike sai ihmeellisen vauhdin. Milleriin liittyi oppineita ja korkeassa yhteiskunnallisessa asemassa olevia miehiä sekä julistamaan suullisesti että julkaisemaan painettuina hänen mielipiteitään, ja vuodesta 1840 vuoteen 1844 työ laajeni nopeasti. {AO7 292.1}

Vastustusta ja pilkkaa

William Millerillä oli vahvat henkiset voimat, jotka olivat kehittyneet ajattelun ja opiskelun kautta. Lisäksi hän sai viisautta ylhäältä, kun hän asettui yhteyteen viisauden lähteen kanssa. Hän oli mallikelpoinen mies, joka sai osakseen kunnioitusta ja arvonantoa kaikkialla, missä rehellisyydelle ja siveellisyydelle annettiin arvoa. Yhdistäen aidon hyväntahtoisuuden kristilliseen nöyryyteen ja itsehillintään hän oli huomaavainen ja ystävällinen kaikkia kohtaan, valmis kuuntelemaan toisten mielipiteitä ja punnitsemaan heidän perusteluitaan. Kiihkottomasti hän koetteli kaikkia teorioita ja oppeja Jumalan sanalla. Hänen terve harkintansa sekä perusteellinen raamatuntuntemuksensa tekivät hänet kykeneväksi kumoamaan erehdykset ja paljastamaan valheet. {AO7 292.2}

Miller ei kuitenkaan saanut suorittaa työtään kohtaamatta katkeraa vastustusta. Aikaisempien uskonpuhdistajien tavoin hän joutui kokemaan, että uskonnon opettajat eivät ottaneet suosiollisesti vastaan hänen julistamiaan totuuksia. Kun he eivät voineet puolustaa kantaansa Raamatulla, he turvautuivat ihmisten lausuntoihin ja oppeihin sekä kirkkoisien perimätietoihin. Mutta adventtitotuuden julistajat hyväksyivät vain Jumalan sanan todistuksen. »Raamattu ja vain Raamattu» oli heidän tunnussanansa. Heidän vastustajansa koettivat Raamatun todistusten puutteessa tehdä heidät naurun ja pilkan alaisiksi. Aikaa, varoja ja luonnonlahjoja käytettiin niiden parjaamiseen, joiden ainoa rikos oli, että he iloiten

odottivat Herransa tuloa pyrkien elämään pyhää elämää ja kehottaen muitakin valmistautumaan hänen tulolleen. {AO7 292.3}

Ihmisten ajatukset koetettiin tarmokkaasti kääntää pois Kristuksen toisesta tulemisesta. Kristuksen tulemista ja maailman loppua koskevien ennustusten tutkiminen koetettiin saada näyttämään synnilliseltä ja hävettävältä. Täten hengelliset opettajat horjuttivat uskoa Jumalan sanaan. Heidän opetuksensa teki ihmisistä epäuskoisia, ja monet alkoivat elää omien jumalattomien halujensa mukaan. Sitten pahan aiheuttajat panivat sen kaiken adventistien syyksi. {AO7 293.1}

Vaikka Miller kokosi täydet salit älykkäitä ja tarkkaavaisia kuulijoita, hänen nimeään mainittiin harvoin uskonnollisissa lehdissä muuten kuin ivaamisen tai paheksumisen yhteydessä. Välinpitämättömät ja jumalattomat yrittivät uskonnon opettajien asenteen rohkaisemina häväistä häntä ja hänen työtään häpäisevillä nimityksillä sekä halpamaisilla ja herjaavilla sukkeluuksilla. Tuo harmaahapsinen mies, joka oli jättänyt mukavan kotinsa matkustaakseen omalla kustannuksellaan kaupungista kaupunkiin ja työskenteli lakkaamatta, julistaen maailmalle vakavaa varoitussanomaa lähellä olevasta tuomiosta, leimattiin kiihkoilijaksi, valehtelijaksi ja keinottelevaksi veijariksi. {AO7 293.2}

Milleriin kohdistettu pilkka, valhe ja herjaus aiheutti ankaria vastalauseita, joita tuli maallisenkin lehdistön taholta. Maailmalliset miehet selittivät, että niin »valtavan ylevän ja pelottaviin seurauksiin johtavan asian» kevytmielinen ivaaminen »ei ollut ainoastaan sen esittäjien ja kannattajien tunteilla leikkimistä vaan myös tuomiopäivän pilkkaamista, Jumalan itsensä herjaamista ja hänen pelottavan tuomioistuimensa halveksimista.»329 {AO7 293.3}

Kaiken pahan alkuunpanija ei yrittänyt ainoastaan vastustaa adventtisanoman vaikutusta vaan myös surmata itse sanansaattajan. Miller sovellutti käytännöllisellä tavalla Raamatun totuutta kuulijoihinsa nuhdellen heitä heidän synneistään ja häiriten heidän itsetyytyväisyyttään. Seuraus oli, että hänen suorat ja läpitunkevat sanansa herättivät heissä vihamielisyyttä. Seurakunnan jäsenten vastustava asenne hänen sanomaansa kohtaan rohkaisi alhaisemmalla tasolla olevia ihmisiä menemään pitemmälle. Viholliset aikoivat surmata hänet, kun hän poistuisi kokouspaikasta. Mutta väentungoksessa oli pyhiä enkeleitä, ja yksi näistä tarttui ihmishahmossa tämän Herran palvelijan käteen ja vei hänet kiihtyneeltä kansanjoukolta turvaan. Hänen työnsä ei ollut vielä tehty. Saatanan ja hänen lähettiläittensä aikomus raukesi tyhjiin. {AO7 293.4}

Kaikesta vastustuksesta huolimatta kiinnostus adventtiliikkeeseen oli jatkuvasti lisääntynyt. Kokoontumisien luku kasvoi kymmenistä ja sadoista tuhansiin. Useat milleriläiset liittyivät eri seurakuntiin, mutta jonkin ajan kuluttua ilmeni vastustusta näitäkin kääntyneitä kohtaan, ja seurakunnat ryhtyivät kurinpidollisiin toimenpiteisiin niiden suhteen, jotka olivat omaksuneet Millerin mielipiteitä. Tämän johdosta hän kirjoitti kaikkien uskontokuntien kristityille osoitetun kirjelmän, jossa hän pyysi, että jos hänen oppiaan

pidettiin vääränä, hänelle osoitettaisiin hänen erehdyksensä Raamatun teksteillä. {AO7 293.5}

»Mitä me olemme uskoneet», hän sanoi, »jota Jumalan sana ei ole käskenyt meidän uskoa, ja sen sanan te itse myönnätte uskomme ja elämämme ohjeeksi, vieläpä ainoaksi ohjeeksi. Mitä me olemme tehneet sellaista, jonka voidaan katsoa aiheuttaneen niin ankaria moitteita meitä vastaan saarnatuolista ja sanomalehdistön taholta ja antaneen teille oikeuden erottaa meidät [adventistit] seurakunnistanne ja yhteydestänne?» »Jos me olemme väärässä, niin pyydämme teitä näyttämään meille, missä olemme erehtyneet. Näyttäkää meille Jumalan sanasta, että me olemme erehtyneet. Meitä on ivattu kylliksi; se ei voi koskaan saada meitä vakuuttuneiksi siitä, että olemme väärässä. Jumalan sana yksin voi muuttaa meidän käsityksemme. Me olemme tehneet johtopäätöksemme harkiten ja rukoillen Jumalan sanasta saamiemme todistusten perusteella.»330 {AO7 294.1}

»Niinkuin oli Nooan päivinä»

Ne varoitukset, joita Jumala on palvelijainsa kautta lähettänyt maailmalle, on aina otettu vastaan samalla tavalla epäillen. Kun Jumala ihmisten jumalattomuuden tähden tuotti vedenpaisumuksen maan päälle, hän ensin ilmoitti ihmisille aikomuksensa, jotta heillä olisi tilaisuus kääntyä pois pahoilta teiltään. Satakaksikymmentä vuotta he saivat kuulla varoitusta. Sinä aikana heidän oli tehtävä parannus, ettei Jumalan viha heitä hävittäisi. Mutta sanoma näytti heistä tyhjältä puheelta, eivätkä he sitä uskoneet. Mennen yhä pitemmälle jumalattomuudessaan he pilkkasivat Jumalan sanansaattajaa, halveksivat hänen varoituksiaan ja syyttivät häntä liiallisesta itsetietoisuudesta. Kuinka yksi ainoa mies uskalsi asettua kaikkia maailman maineikkaita miehiä vastaan? Jos Nooan sanoma olisi totta, miksi ei silloin koko maailma näkisi sitä ja uskoisi sitä? Yhden miehen väite tuhansien viisautta vastaan! He eivät halunneet uskoa varoitussanomaa eivätkä etsineet suojaa arkista. {AO7 294.2}

Pilkkaajat viittasivat luontoonvuodenaikojen säännölliseen kulkuun, siniseen taivaaseen, josta ei koskaan ollut satanut, ja viheriöiviin niittyihin, joita yön vieno kaste virvoitti ja huudahtivat: »Eikö hän puhu vertauksia?» Halveksivasti he selittivät vanhurskauden saarnaajan mielettömäksi haaveilijaksi sekä antautuivat huvitteluun ja paheelliseen elämään hillittömämmin kuin koskaan ennen. Mutta heidän epäuskonsa ei estänyt ennustettua tapahtumaa. Jumala kärsi kauan heidän jumalattomuuttaan antaen heille hyvän tilaisuuden parannuksentekoon; mutta määrättynä aikana hänen tuomionsa kohtasivat niitä, jotka olivat hylänneet hänen armonsa. {AO7 294.3}

Kristus selittää, että samanlainen epäusko vallitsee hänen toisen tulemisensa edellä. Niin kuin ihmiset Nooan päivinä »eivät tienneet, ennen kuin vedenpaisumus tuli ja vei heidän kaikki, niin», Vapahtajamme sanojen mukaan, »on myös Ihmisen Pojan tulemus oleva» (Matt. 24: 39). Kun Jumalan lapsiksi tunnustautuvat ihmiset liittyvät yhteen maailman kanssa, elävät maailman ihmisten tavalla ja osallistuvat heidän synnillisiin huvituksiinsa;

kun seurakunnan elämä muuttuu maailman ylellisen elämän kaltaiseksi; kun hääkellot soivat ja kaikki odottavat useita maallisen menestyksen vuosia silloin yhtäkkiä, aivan kuin taivaalta leimahtavan salaman yllättämänä, tulee loppu heidän kauniista unelmistaan ja petollisista toiveistaan. {AO7 295.1}

Niin kuin Jumala lähetti palvelijansa varoittamaan maailmaa tulevasta vedenpaisumuksesta, hän lähetti myös valitsemansa sanansaattajat antamaan ihmisille tiedon lopullisen tuomion läheisyydestä. Ja niin kuin ihmiset Nooan aikana nauraen ivasivat vanhurskauden saarnaajan ennustuksia, myös Millerin aikana monet, vieläpä Jumalan lapsiksi tunnustautuvat, pilkkasivat varoitussanomaa. {AO7 295.2}

Ihmisen vaikeus parannuksen tekoon

Miksi Kristuksen toisen tulemisen oppi ja siitä saarnaaminen olivat niin vastenmielisiä seurakunnille? Samalla kun Herran tuleminen merkitsee kärsimystä ja tuhoa jumalattomille, se on tulvillaan iloa ja toivoa vanhurskaille. Tämä suuri totuus oli ollut Jumalan uskollisten palvelijain lohdutuksena kaikkina aikoina. Miksi se oli tullut, samoin kuin sen Alkuunpanijakin, »loukkauskiveksi ja kompastuksen kallioksi» hänen omikseen tunnustautuville? Herra itse sanoi opetuslapsilleen: »Vaikka minä menen valmistamaan teille sijaa, tulen minä takaisin ja otan teidät tyköni» (Joh. 14: 3). Säälivä Vapahtajammehan se oli, joka nähdessään edeltäpäin seuraajiensa yksinäisyyden ja surun antoi enkelien tehtäväksi lohduttaa heitä vakuuttamalla, että hän oli tuleva henkilökohtaisesti takaisin, samoin kuin hän taivaaseen menikin. Kun opetuslapset seisoivat ja tähystelivät taivaalle nähdäkseen viimeisen vilahduksen hänestä, jota he rakastivat, heidän huomionsa kiintyi sanoihin: »Galilean miehet, mitä te seisotte ja katsotte taivaalle? Tämä Jeesus, joka otettiin teiltä ylös taivaaseen, on tuleva samalla tavalla, kuin te näitte hänen taivaaseen menevän» (Ap.t. 1: 11). Enkelien sanoma herätti uutta toivoa. Opetuslapset »palasivat Jerusalemiin suuresti iloiten. Ja he olivat alati pyhäkössä ja ylistivät Jumalaa» (Luuk. 24: 52, 53). He eivät iloinneet siitä, että Jeesus oli otettu heiltä pois ja että he olivat jääneet taistelemaan maailman koetuksia ja kiusauksia vastaan, vaan siitä, että enkelit olivat vakuuttaneet hänen tulevan takaisin. {AO7 295.3}

Kristuksen tulemusta koskevan sanoman tulisi nyt, samoin kuin enkelien julistaessa sitä Beetlehemin paimenille, olla suurta iloa synnyttävä sanoma. Ne, jotka todellisesti rakastavat Vapahtajaa, eivät voi muuta kuin iloiten tervehtiä Jumalan sanaan perustuvaa ilmoitusta siitä, että Hän, johon heidän iankaikkista elämää koskevat toiveensa keskittyivät, tulee takaisin, ei pilkattavaksi, halveksittavaksi ja hylättäväksi niin kuin ensimmäisessä tulemisessa, vaan voimassa ja kunniassa pelastamaan kansansa. Ne, jotka eivät rakasta Vapahtajaa, toivovat hänen pysyvän poissa, eikä voi olla vakuuttavampaa todistusta siitä, että seurakunnat ovat luopuneet Jumalasta kuin tämän taivaasta lähetetyn sanoman herättämä kiihtymys ja katkeruus. {AO7 295.4}

Ne, jotka hyväksyivät Kristuksen tulemusta koskevan sanoman, heräsivät näkemään, että oli välttämätöntä tehdä parannus ja nöyrtyä Jumalan edessä. Monet olivat kauan ontuneet Kristuksen ja maailman välillä; nyt he tunsivat, että oli aika tehdä ratkaisu. »Ikuisuutta koskevat asiat tulivat heille ennen kokemattoman todellisiksi. Taivas tuli lähelle, ja he tunsivat itsensä syyllisiksi Jumalan edessä.»331 Kristityt heräsivät uuteen hengelliseen elämään. He tunsivat, että aika oli lyhyt ja että heidän oli nopeasti toimitettava se, mikä heillä oli tehtävänä lähimmäistensä hyväksi. Maailma katosi näkyvistä, iankaikkisuus näytti avautuvan heidän eteensä ja sielun ikuinen kohtalo kaikkine siihen vaikuttavine tekijöineen tajuttiin tärkeämmäksi kuin kaikki maalliset asiat. Jumalan Henki oli heidän päällään ja antoi voimaa heidän sanoilleen, kun he vakavasti kehottivat sekä veljiään että syntisiä valmistautumaan Herran päivää varten. Heidän jokapäiväisen elämänsä hiljainen todistus oli alituinen nuhde pintapuolisille ja pyhiittymättömille seurakunnan jäsenille. Nämä eivät halunneet tulla häirityksi huvitusten etsinnässään, rahan kokoamisessaan ja maallisen kunnian tavoittelussaan. Tämä oli syynä siihen vihamielisyyteen ja vastustukseen, mikä heräsi Kristuksen tulemisen oppia ja sen julistajia kohtaan. {AO7 296.1}

Kun profeetallisia aikakausia koskevat todisteet osoittautuivat kumoamattomiksi, vastustajat koettivat estää tämän asian tutkimista opettamalla, että ennustukset olivat sinetillä lukittuja. Siten protestantit seurasivat katolilaisten jälkiä. Samalla kun katolinen kirkko pidätti kansalta Raamatun,332 protestanttiset seurakunnat väittivät, että erästä pyhän kirjan tärkeää osaa sitä osaa, joka esittää erityisesti meidän aikaamme koskevia totuuksia ei voitu ymmärtää. {AO7 296.2}

Profetiat avoimia totuutta etsiville

Papit ja kansa väittivät, että Danielin kirjan ja Ilmestyskirjan ennustukset olivat käsittämättömiä salaisuuksia. Mutta Kristus kiinnitti opetuslastensa huomion profeetta Danielin sanoihin, jotka koskivat heidän edessään olevia tapahtumia, ja sanoi: »Joka tämän lukee, se tarkatkoon» (Matt. 24: 15). Sen väitteen, että Ilmes

tyskirja olisi käsittämätön mysteeri, kumoaa jo kirjan nimi: »Jeesuksen Kristuksen ilmestys, jonka Jumala antoi hänelle, näyttääkseen palvelijoillensa, mitä pian tapahtuman pitää. Autuas se, joka lukee, ja autuaat ne, jotka kuulevat tämän profetian sanat ja ottavat vaarin siitä, mitä siihen kirjoitettu on; sillä aika on lähellä!» (Ilm. 1:1, 3). {AO7 296.3}

Profeetta sanoo: »Autuas se, joka lukee.» On sellaisia, jotka eivät halua lukea; siunaus ei kuulu heille. »Autuaat ne, jotka kuulevat.» On myös joitakin, jotka eivät suostu kuuntelemaan mitään profetioita koskevaa; siunaus ei kuulu tällekään luokalle. »Ja ottavat vaarin siitä, mitä siihen kirjoitettu on.» Monet kieltäytyvät ottamasta vaarin Ilmestyskirjassa olevista varoituksista ja opetuksista; kukaan näistä ei voi vaatia luvattua siunausta. Kaikki, jotka pilkkaavat profetian aiheita ja laskevat leikkiä tässä kirjassa juhlallisesti esitetyistä vertauskuvista; kaikki, jotka kieltäytyvät tekemästä elämässään parannusta ja valmistautumasta Ihmisen Pojan tulolle, jäävät osattomiksi siunauksesta. Kuinka ihmiset

uskalsivat, innoitetun sanan todistus edessään, opettaa, että Ilmestyskirja on salaisuus, josta kukaan ihminen ei voi päästä perille. Se on ilmoitettu salaisuus, avattu kirja. Ilmestyskirjan tutkiminen johtaa ajatukset Danielin ennustuksiin, ja molemmissa on mitä tärkeimpiä opetuksia, joita Jumala on antanut ihmisille tämän maailman lopputapahtumista. {AO7 297.1}

Johannes sai nähdä tärkeitä ja syvästi liikuttavia asioita seurakunnan historiasta. Hän näki Jumalan kansan tilan, vaarat, taistelut ja lopullisen vapautuksen. Hän esittää viimeiset sanomat, jotka kypsyttävät maan sadon, joko lyhteinä korjattavaksi taivasta varten tai kimppuina poltettavaksi hävittävässä tulessa. Sanomattoman tärkeitä ovat ne asiat, jotka hänelle ilmoitettiin erityisesti viimeistä seurakuntaa varten, jotta ne, jotka kääntyvät erehdyksestä totuuteen, saisivat tietää edessään olevat vaarat ja taistelut. Kenenkään ei tarvitse olla pimeydessä, tietämättöminä maailmaa kohtaavista tapahtumista. {AO7 297.2}

Mistä sitten johtuu niin yleinen tietämättömyys tästä tärkeästä raamatunosasta? Miksi ollaan niin haluttomia tutkimaan sen opetuksia? Se johtuu pimeyden ruhtinaan harkitusta pyrkimyksestä salata ihmisiltä ne asiat, jotka paljastavat hänen petoksensa. Tästä syystä Kristus, Ilmestyskirjan antaja, edeltäpäin nähdessään Ilmestyskirjan tutkimista vastaan kohdistuvan taistelun, julisti siunauksen kaikille, jotka lukevat, kuulevat ja noudattavat tämän profetian sanoja. {AO7 297.3}

Luku 19—Valoa läpi pimeyden

Jumalan työ maailmassa on aikakaudesta toiseen huomiota herättävällä tavalla samanlaista jokaisessa suuressa uskonpuhdistuksessa ja hengellisessä herätysliikkeessä. Ne periaatteet, joiden mukaan Jumala kohtelee ihmisiä, ovat aina samat. Aikamme tärkeillä liikkeillä on vastineensa menneen ajan tärkeissä liikkeissä, ja seurakunnan kokemus menneisyydessä antaa arvokkaita opetuksia meidän ajallemme. {AO7 298.1}

Mikään totuus ei ole Raamatussa esitetty selvemmin kuin se, että Jumala Pyhän Henkensä kautta erityisesti johtaa palvelijoitaan maan päällä pelastustyön edistämistä tarkoittavissa suurissa liikkeissä. Ihmiset ovat Jumalan kädessä välikappaleita, joita hän käyttää toteuttaessaan armollisia suunnitelmiaan. Kullakin on oma osansa tehtävänä, ja kukin saa aikansa tarpeiden mukaan sen valomäärän, joka tekee hänet kykeneväksi suorittamaan Jumalan hänelle antaman työn. Mutta ei yksikään ihminen, olipa hän kuinka suuresti taivaan kunnioittama tahansa, ole koskaan täydellisesti ymmärtänyt suurta pelastussuunnitelmaa tai edes oman aikansa uskonnollista työtä koskevaa Jumalan tarkoitusta. Ihmiset eivät täysin ymmärrä, mitä Jumala tahtoisi suorittaa sen työn kautta, jonka hän antaa heidän tehtäväkseen. He eivät käsitä Jumalan nimessä julistamaansa sanomaa sen koko laajuudessa. {AO7 298.2}

Ihmisen käsityskyvyn rajallisuus

»Sinäkö käsittäisit Jumalan tutkimattomuuden tahi pääsisit Kaikkivaltiaan täydellisyydestä perille?» »Sillä minun ajatukseni eivät ole teidän ajatuksianne, eivätkä teidän tienne ole minun teitäni, sanoo Herra. Vaan niin paljon korkeampi kuin taivas on maata, ovat minun tieni korkeammat teidän teitänne ja minun ajatukseni teidän ajatuksianne.» »Minä olen Jumala, eikä ole minun vertaistani. Minä ilmoitan alusta asti, mitä tuleva on, ammoisia aikoja ennen, mitä ei vielä ole tapahtunut» (Job 11: 7; Jes. 55: 8, 9; 46: 9,10). {AO7 298.3}

Profeetatkaan, joille oli suotu Hengen erityinen valo, eivät täysin ymmärtäneet heille annettujen ilmestysten merkitystä. Se oli selviävä ajan kuluessa sitä mukaa kuin Jumalan kansa tarvitsisi niissä olevaa opetusta. {AO7 298.4}

Kirjoittaessaan evankeliumin kautta ilmoitetusta pelastuksesta Pietari sanoo: »Sitä pelastusta ovat etsineet ja tutkineet profeetat, jotka ovat ennustaneet teidän osaksenne tulevasta armosta, ovat tutkineet, mihin tai millaiseen aikaan heissä oleva Kristuksen henki viittasi, edeltäpäin todistaessaan Kristusta kohtaavista kärsimyksistä ja niiden jälkeen tulevasta kunniasta. Ja heille, koska he eivät palvelleet itseänsä, vaan teitä, ilmoitettiin se, mikä nyt on teille julistettu.» {AO7 299.1}

Mutta vaikka profeettojen ei suotu täysin ymmärtää heille ilmoitettuja asioita, he koettivat innokkaasti saada kaiken sen valon, jonka Jumala oli halunnut ilmaista heille. He

»etsivät ja tutkivat, mihin tai millaiseen aikaan heissä oleva Kristuksen henki viittasi». Mikä opetus tämä onkaan kristillisenä aikana elävälle Jumalan kansalle, jonka hyväksi Jumala antoi palvelijoilleen nämä ennustukset! »Heille, koska he eivät Palvelleet itseänsä, vaan teitä, ilmoitettiin se, mikä nyt on teille julistettu.» Katsokaa noita pyhiä Jumalan miehiä heidän tutkiessaan ilmestyksiä, jotka oli annettu heille sellaisia sukupolvia varten, jotka eivät vielä olleet syntyneet. Verratkaa heidän pyhää intoaan siihen välinpitämättömyyteen, jolla myöhempien aikojen eduista osansa saaneet suhtautuvat tähän taivaan lahjaan. Mikä nuhde se onkaan tuolle veltolle, maailmaa rakastavalle yliolkaisuudelle, joka tyytyy selittämään, ettei ennustuksia voi ymmärtää! {AO7 299.2}

Opetuslasten pettymys Jeesuksen kuollessa

Ihmisten rajoitettu mieli ei tosin kykene tunkeutumaan kaikkitietävän Jumalan salaisuuksiin tai täysin ymmärtämään hänen suunnitelmiensa toteutumistapaa, mutta kuitenkin heidän omat erehdyksensä ja laiminlyöntinsä ovat usein syynä siihen, että he niin hämärästi käsittävät taivaan sanomia. Sangen usein ihmisten mieli, vieläpä Jumalan palvelijainkin, on niin ihmiskäsitysten, perimätietojen ja väärien oppien sumentama, että se kykenee vain osaksi käsittämään niitä suuria asioita, joita hän on sanassaan ilmoittanut. Näin oli Kristuksen opetuslastenkin laita, vaikka Vapahtaja oli persoonallisesti heidän keskellään. He olivat sen kansanomaisen käsityksen vallassa, että Messias tulisi maallisena ruhtinaana korottamaan Israelin maailmaa hallitsevaksi kansaksi, eivätkä he voineet ymmärtää, mitä hän tarkoitti puhuessaan tulevasta kärsimisestään ja kuolemastaan. {AO7 299.3}

Kristus itse oli lähettänyt heidät julistamaan sanomaa: »Aika on täyttynyt, ja Jumalan valtakunta on tullut lähelle; tehkää parannus ja uskokaa evankeliumi» (Mark. 1: 15). Tämä sanoma perustui Danielin kirjan yhdeksännessä luvussa olevaan ennustukseen. Enkeli selitti ennustuksessa mainittujen 69 viikon ulottuvan »voideltuun, ruhtinaaseen, asti». Niinpä opetuslapset suurin toivein ja iloisin aavistuksin odottivat Messiaan valtakunnan perustamista Jerusalemiin, josta käsin hän hallitsisi koko maailmaa. {AO7 299.4}

Opetuslapset julistivat sitä sanomaa, jonka Kristus oli heille uskonut, vaikka he itse ymmärsivät väärin sen merkityksen. Heidän sanomansa perustui Dan. 9: 25:een, mutta he eivät huomanneet, että saman luvun seuraavan jakeen mukaan Messias oli tuleva tuhotuksi. Lapsuudesta saakka heidän toiveensa olivat kohdistuneet loistavaan maalliseen valtakuntaan, ja tämä sokaisi heidät niin, että he eivät ymmärtäneet ennustuksen yksityiskohtia eivätkä Kristuksen sanoja. {AO7 300.1}

He täyttivät velvollisuutensa esittäessään Juudan kansalle armon kutsun, mutta juuri silloin, kun he odottivat Herransa nousevan Daavidin valtaistuimelle, he näkivät, kuinka hänet vangittiin pahantekijänä, ruoskittiin, tehtiin naurunalaiseksi, tuomittiin ja ripustettiin Golgatan ristille. Mikä epätoivo ja tuska ahdistikaan näitä opetuslapsia sinä aikana, jolloin heidän Herransa lepäsi haudassa! {AO7 300.2}

Kristus oli tullut ennustettuna aikana ja ennustetulla tavalla. Raamatun todistus hänestä oli toteutunut hänen julkisessa toiminnassaan jokaista yksityiskohtaa myöten. Hän oli saarnannut pelastussanomaa »niinkuin se, jolla valta on». Kuulijat tunsivat sydämessään, että hänen sanomansa oli taivaasta. Jumala todisti sanansa ja Henkensä kautta Poikansa jumalallisesta valtuudesta. {AO7 300.3}

Opetuslapset olivat yhä lujasti kiintyneet rakastettuun Mestariinsa. Ja kuitenkin heidän mielensä oli epävarmuuden ja epäilyn vallassa. Ahdistuksessaan he eivät silloin muistaneet Kristuksen sanoja edessä olevasta kärsimisestään ja kuolemastaan. Olisivatko he voineet joutua kokemaan sellaista surua ja pettymystä, jos Nasaretin Jeesus olisi ollut oikea Messias? Tämä kysymys vaivasi heitä Vapahtajan maatessa haudassaan kuolemansa ja ylösnousemuksensa välisen sapatin toivottomat tunnit. {AO7 300.4}

Vaikka murheen synkkä yö oli näiden Jeesuksen seuraajien yllä, heitä ei kuitenkaan hylätty. Profeetta sanoo: »Jos istun pimeydessä, on Herra minun valkeuteni. Hän tuo minut valkeuteen, minä saan nähdä hänen vanhurskautensa.» »Jos minä sanoisin: Peittäköön minut pimeys — niin ei pimeyskään olisi sinulle pimeä; yö valaisisi niinkuin päivä, pimeys olisi niinkuin valkeus.» Jumala on sanonut: »Oikeamielisille koittaa pimeydessä valkeus.» »Minä johdatan sokeat tietä, jota eivät tunne; polkuja, joita he eivät tunne, minä kuljetan heidät. Minä muutan pimeyden heidän edellään valkeudeksi ja koleikot tasangoiksi. Nämä minä teen enkä niitä tekemättä jätä» (Miika. 7: 8, 9; Ps139:11,12; 112: 4; Jes. 42:16). {AO7 300.5}

Se sanoma, jota opetuslapset olivat julistaneet Herran nimessä, oli joka suhteessa oikea, ja ne tapahtumat, joihin se viittasi, esiintyivät niin ikään. He olivat julistaneet: »Aika on täyttynyt, ja Jumalan valtakunta on tullut lähelle.» Kun »aika» oli täyttynyt Danielin 9. luvussa mainitut 69 viikkoa, jotka ulottuivat Messiaaseen, »voideltuun» Kristus oli saanut Hengen voitelun sitten kun Johannes oli kastanut hänet Jordanissa. Ja »Jumalan valtakunta», jonka he olivat julistaneen olevan lähellä, vahvistettiin Kristuksen kuoleman kautta. Tämä valtakunta ei ollut, niin kuin heitä oli opetettu uskomaan, maallinen valtakunta. Se ei ollut myöskään se tuleva katoamaton valtakunta, joka perustetaan, kun »valtakunta ja valta ja valtakuntien voima kaiken taivaan alla annetaan Korkeimman pyhien kansalle»; se iankaikkinen valtakunta, jossa »kaikki vallat palvelevat häntä ja ovat hänelle alamaiset» (Dan. 7: 27). Raamatussa käytetään sanontaa »Jumalan valtakunta» merkitsemään sekä armon että kirkkauden valtakuntaa. Armon valtakunnasta puhuu Paavali Hebrealaiskirjeessään. Viitattuaan Kristukseen, armolliseen välimieheemme, joka säälii meidän heikkouksiamme, apostoli jatkaa: »Käykäämme sentähden uskalluksella armon istuimen eteen, että saisimme laupeuden ja löytäisimme armon» (Hebr. 4: 16). Armon istuin (engl. käänn.: valtaistuin) edustaa armon valtakuntaa; sillä missä on valtaistuin, siellä on myös valtakunta. Monissa vertauksissaan Kristus käyttää sanontaa »taivasten valtakunta» osoittamaan Jumalan armon työtä ihmisten sydämessä. {AO7 300.6}

Samoin kirkkauden valtaistuin edustaa kirkkauden valtakuntaa. Tähän valtakuntaan viittasivat Vapahtajan sanat: »Kun Ihmisen Poika tulee kirkkaudessaan ja kaikki enkelit hänen kanssaan, silloin hän istuu kirkkautensa valtaistuimelle. Ja hänen eteensä kootaan kaikki kansat» (Matt. 25: 31, 32). Tämä valtakunta kuuluu tulevaisuuteen. Sitä ei perusteta ennen Kristuksen toista tulemista. {AO7 301.1}

Armon valtakunta perustettiin heti ihmisen lankeemuksen jälkeen syntisen suvun lunastamista varten laaditun suunnitelman mukaan. Se oli silloin olemassa Jumalan suunnitelmassa ja hänen lupauksensa kautta; ja uskon kautta ihmiset voivat tulla sen alamaisiksi. Mutta vasta Kristuksen kuolemassa se lopullisesti vahvistettiin. Vielä ryhdyttyään lähetystyöhönsä ihmisten uppiniskaisuuteen ja kiittämättömyyteen väsynyt Vapahtaja olisi voinut perääntyä Golgatalle vievältä tieltään. Getsemanessa kärsimysten malja vapisi hänen kädessään. Vielä silloinkin hän olisi voinut pyyhkiä verisen hien otsaltaan ja jättää syyllisen suvun hukkumaan synteihinsä. Jos hän olisi tämän tehnyt, langennut ihminen ei olisi voinut pelastua. Mutta kun Vapahtaja antoi henkensä ja viimeisillä hengenvedoillaan huusi: »Se on täytetty», silloin pelastussuunnitelman toteutuminen oli varma. Silloin syntiin langenneille esivanhemmillemme Eedenissä annettu pelastuksen lupaus vahvistettiin. Armon valtakunta, joka sitä ennen oli ollut olemassa Jumalan lupauksen kautta, vahvistettiin lopullisesti. {AO7 301.2}

Täten Kristuksen kuolema, jonka opetuslapset luulivat lopullisesti tuhonneen heidän toivonsa, teki sen ikuisesti varmaksi. Samalla kun se tuotti heille katkeran pettymyksen, se oli paras todistus siitä, että heidän uskonsa oli ollut oikea. Tapahtuma, joka oli täyttänyt heidät surulla ja epätoivolla, avasi toivon oven jokaiselle Aadamin lapselle, ja siihen keskittyi kaikkien aikojen kaikkien Jumalalle uskollisten tuleva elämä ja ikuinen onni. {AO7 301.3}

Opetuslasten pettymyskin edisti Jumalan äärettömän armon tarkoitusperien täyttymistä. Vaikka Hän, joka puhui tavalla, jolla ihminen ei ollut koskaan puhunut, oli voittanut heidän sydämensä jumalallisella armollaan ja opetuksensa voimalla, oli heidän Jeesukseen kohdistuvan rakkautensa puhtaan kullan seassa maailmallisen ylpeyden ja itsekkään kunnianhimon alaarvoista seosta. Vieläpä pääsiäisjuhlalle varatussa salissa sinä juhlallisena hetkenä, jolloin heidän Mestarinsa astui Getsemanen varjoon, heidän välillään syntyi »kiista siitä, kuka heistä oli katsottava suurimmaksi» (Luuk. 22: 24). He kuvittelivat mielessään valtaistuinta, kruunua ja kunniaa hetkenä, jolloin heidän edessään oli Getsemanen puutarhan, oikeussalin ja Golgatan ristin häpeä ja tuska. Heidän ylpeytensä ja maallinen kunnianhimonsa oli saanut heidät hellittämättömästi pitämään kiinni aikansa väärästä opista ja jättämään huomioon ottamatta Vapahtajan sanat, jotka osoittivat hänen valtakuntansa todellisen luonteen ja viittasivat hänen kärsimykseensä ja kuolemaansa. Heidän erehdyksensä vei hyvin vaikeaan mutta välttämättömään koetukseen, jonka Jumala salli heidän ojennuksekseen. Vaikka opetuslapset olivat ymmärtäneet väärin sanomansa merkityksen ja pettyneet toiveissaan, he olivat kuitenkin julistaneet sitä sanomaa, jonka

Jumala oli heille antanut, ja Herra tahtoi palkita heidän uskonsa ja kunnioittaa heidän kuuliaisuuttaan. Heille oli määrä uskoa ylösnousseen Vapahtajan ihanan evankeliumin julistaminen kaikille kansoille. Tähän työhön valmistumista varten heille sallittiin heistä niin katkeralta tuntuva kokemus. {AO7 302.1}

Totuus Kristuksesta selvisi ylösnousemuksen jälkeen

Ylösnousemuksensa jälkeen Jeesus ilmestyi opetuslapsilleen Emmauksen tiellä. »Ja hän alkoi Mooseksesta ja kaikista profeetoista ja selitti heille, mitä hänestä oli kaikissa kirjoituksissa sanottu» (Luuk. 24: 27). Opetuslapset innostuivat. Usko heräsi. He »uudestisyntyivät elävään toivoon» jo ennen kuin Jeesus ilmaisi itsensä heille. Hänen tarkoituksenaan oli valaista heidän ymmärrystään ja kiinnittää heidän uskonsa »lujaan profeetalliseen sanaan». Hän toivoi totuuden juurtuvan syvälle heidän sydämeensä, ei ainoastaan hänen henkilökohtaisen todistuksensa perusteella vaan myös niiden kumoamattomien todistusten kautta, joita esittivät seremonialain vertauskuvat ja varjot sekä Vanhan testamentin ennustukset. Oli välttämätöntä, että Kristuksen seuraajilla oli järjellinen usko, ei vain heidän itsensä tähden vaan myös sen tähden, että he voisivat esittää maailmalle tietoa Kristuksesta. Ja ensimmäisenä toimenpiteenä välittäessään tätä tietoa Jeesus kiinnitti opetuslastensa huomion »Moosekseen ja profeettoihin». Sellaisen todistuksen ylösnoussut Vapahtaja antoi Vanhan testamentin kirjoitusten arvosta ja merkityksestä. {AO7 302.2}

Mikä muutos tapahtuikaan opetuslasten sydämessä, kun he jälleen näkivät Mestarinsa rakastetut kasvot! (Luuk. 24: 32). Täydellisemmässä merkityksessä kuin koskaan ennen he olivat nyt »löytäneet sen, josta Mooses laissa ja profeetat ovat kirjoittaneet». Epävarmuus, tuska ja epätoivo väistyivät täydellisen varmuuden ja valoisan uskon tieltä. Ei ole mikään ihme, että he hänen taivaaseenastumisensa jälkeen »olivat alati pyhäkössä ja ylistivät Jumalaa». Kansa, joka tunsi vain Vapahtajan häpeällisen kuoleman, odotti näkevänsä heidät surullisina, hämmentyneinä ja pettyneinä, mutta heissä näkyi vain iloa ja riemua. Minkä valmistuksen nämä opetuslapset olivatkaan saaneet edessään olevaa työtä varten! He olivat läpikäyneet vaikeimman koetuksen, mikä heidän oli mahdollista kokea, ja olivat nähneet, miten ihmisten päätellessä kaiken menetetyksi Jumalan sana oli voitokkaasti mennyt täytäntöön. Mikä tämän jälkeen enää voisi lannistaa heidän uskoaan tai jäähdyttää heidän rakkautensa intoa? Syvimmässä surussa heillä oli voimallinen lohdutus, toivo, joka oli »ikäänkuin sielun ankkurivarma ja luja» (Hebr. 6: 19). He olivat olleet Jumalan viisauden ja voiman todistajina ja olivat varmoja siitä, »ettei kuolema eikä elämä, ei enkelit eikä henkivallat, ei nykyiset eikä tulevaiset, ei voimat, ei korkeus eikä syvyys, eikä mikään muu luotu voi meitä erottaa Jumalan rakkaudesta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme». »Näissä kaikissa», he sanoivat, »me saamme jalon voiton hänen kauttansa, joka meitä on rakastanut» (Room. 8: 38, 39, 37). »Herran sana pysyy iankaikkisesti» (1 Piet. 1: 25). »Kuka voi tuomita kadotukseen? Kristus Jeesus on se, joka on kuollut, onpa vielä herätettykin, ja hän on Jumalan oikealla puolella, ja hän myös rukoilee meidän edestämme» (Room. 8: 34). {AO7 303.1}

Herra sanoo: »Eikä minun kansani joudu häpeään, iankaikkisesti» (Jooel 2: 26). »Ehtoolla on itku vieraana, mutta aamulla ilo» (Ps. 30: 5). Kun nämä opetuslapset ylösnousemuspäivänä kohtasivat Vapahtajan ja heidän sydämensä oli palava heidän kuunnellessaan hänen sanojaan; kun he katselivat päätä, käsiä ja jalkoja, jotka olivat heidän tähtensä haavoitetut; kun Jeesus ennen taivaaseen astumistaan vei heidät Betaniaan ja kädet kohotettuina siunaamaan sanoi heille: »Menkää kaikkeen maailmaan ja saarnatkaa evankeliumia» sekä lisäsi: »Katso, minä olen teidän kanssanne joka päivä» (Mark. 16: 15; Matt. 28: 20); kun luvattu Lohduttaja tuli heihin helluntaipäivänä ja heidät puettiin voimalla korkeudesta ja uskovat saivat syvästi kokea taivaaseen astuneen Herran läsnäoloa, olisivatkohan he silloin vaikka heidänkin tiensä kulki, kuten hänenkin, uhrausten ja marttyyrikuoleman kautta vaihtaneet hänen armonsa evankeliumin julistamisen ja sitä seuraavan »vanhurskauden seppeleen», jonka he saisivat hänen tullessaan, maallisen valtaistuimen kunniaan, jota he olivat toivoneet aikaisempana opetuslapsikautenaan. Hän, »joka voi tehdä enemmän, monin verroin enemmän kuin kaikki, mitä me anomme tai ymmärrämme», oli antanut heille kärsimystensä osallisuuden mukana ilonsa yhteyden ilon »saattaa paljon lapsia kirkkauteen», sanomattoman ilon, »iankaikkisen kirkkauden», johon Paavalin sanojen mukaan »tämä hetkisen kestävä ja kevyt ahdistuksemme» ei ole verrattavissa. {AO7 303.2}

Milleriläisten ja opetuslasten kokemusten vastaavanlaisuus

Niiden opetuslasten kokemusta, jotka saarnasivat »valtakunnan evankeliumia» Kristuksen ensimmäisen tulemuksen yhteydessä, vastasi hänen toisen tulemuksensa julistajien samanlainen kokemus. Niin kuin opetuslapset lähtivät saarnaamaan: »Aika on täyttynyt, ja Jumalan valtakunta on tullut lähelle», niin myös Miller ja hänen toverinsa julistivat, että pisin ja viimeinen Raamatun ilmoittama ajanjakso oli päättymäisillään, tuomio lähellä ja iankaikkinen valtakunta oven edessä. Opetuslasten aikaa koskeva julistus perustui Danielin kirjan 9. luvun seitsemäänkymmeneen viikkoon. Millerin ja hänen tovereittensa julistama sanoma ilmoitti, milloin päättyivät Dan. 8: 14:ssä mainitut 2300 päivää, joista 70 viikkoa muodostaa osan. Molemmat sanomat perustuivat saman suuren profeetallisen ajanjakson eri osien päättymiseen. {AO7 305.1}

Niin kuin ensimmäiset opetuslapset, eivät myöskään William Miller ja hänen työtoverinsa ymmärtäneet täysin julistamansa sanoman jokaisen kohdan merkitystä. Kirkossa kauan vallinneet erehdykset estivät heitä saamasta oikeaa käsitystä ennustuksen tärkeästä kohdasta. Siksi he, vaikka julistivatkin sitä sanomaa, jonka Jumala oli heille antanut maailmalle tiedotettavaksi, sen merkityksen väärinymmärtämisen tähden kokivat pettymyksen. {AO7 305.2}

Selittäessään Dan. 8: 14:ssä olevaa ennustusta: »Kahtatuhatta kolmeasataa iltaa ja aamua, sitten pyhäkkö asetetaan jälleen oikeuteensa» (engl. käänn.: pyhäkkö puhdistetaan), Miller omaksui, kuten ennen on mainittu, sen yleisen käsityksen, että maa on pyhäkkö, ja hän

uskoi, että pyhäkön puhdistaminen merkitsee maan puhdistamista tulella Herran tullessa. Sen tähden hän huomatessaan, että 2300 päivän päättyminen oli selvästi ennustettu, päätteli, että samalla oli ilmoitettu Kristuksen toisen tulemisen aika. Hänen erehdyksensä johtui siitä, että hän hyväksyi yleisesti vallalla olevan käsityksen pyhäköstä. {AO7 305.3}

Siinä vertauskuvallisessa järjestelmässä, joka oli Kristuksen uhrin ja pappeuden varjo, pyhäkön puhdistus oli viimeinen palvelustoimi, jonka ylimmäinen pappi suoritti vuotuisessa virantoimituksessaan. Se oli sovituksen viimeinen vaihe, synnin poistaminen Israelista. Se kuvasi viimeistä työtä Ylimmäisen pappimme palveluksessa taivaassa, kun hän poistaa taivaan kirjoihin merkityt kansansa synnit. Tähän palvelukseen kuuluu tutkimuksen suorittaminen ja tuomitseminen, ja se tapahtuu juuri ennen Kristuksen tuloa taivaan pilvissä suurella voimalla ja kunnialla, sillä hänen tullessaan jokaisen asia on ratkaistu. Jeesus sanoo: »Katso, minä tulen pian, ja minun palkkani on minun kanssani, antaakseni kullekin hänen tekojensa mukaan!» (Ilm. 22: 12). Tästä Kristuksen toisen tulemisen edellä tapahtuvasta tutkivasta tuomiosta on kysymys Ilm. 14: 7:ssä olevassa ensimmäisen enkelin sanomassa: »Peljätkää Jumalaa ja antakaa hänelle kunnia, sillä hänen tuomionsa hetki on tullut.» {AO7 306.1}

Ne, jotka julistivat tätä varoitussanomaa, julistivat oikeaa sanomaa oikeaan aikaan. Mutta niin kuin ensimmäiset opetuslapset todistivat: »Aika on täyttynyt, ja Jumalan valtakunta on tullut lähelle», perustaen todistuksensa Danielin kirjan 9. luvun ennustukseen, eivätkä huomanneet, että samassa luvussa oli ennustettu Kristuksen kuolema, niin myös Miller ja hänen työtoverinsa saarnasivat Dan. 8: 14:een ja Ilm. 14: 7:een perustuvaa sanomaa huomaamatta, että Ilm 14. luvussa oli muitakin sanomia, joita oli julistettava ennen Herran tuloa. Samoin kuin opetuslapset erehtyivät siihen valtakuntaan nähden, joka oli perustettava 70 viikon lopussa, samoin adventistit erehtyivät sen tapahtuman suhteen, joka oli tuleva 2300 päivän lopussa. Molemmissa tapauksissa yleisesti vallitsevien erehdysten hyväksyminen tai, oikeammin sanoen, niissä kiinni riippuminen esti käsittämästä totuutta. Molemmat ryhmät täyttivät Jumalan tahdon esittäessään sanomaa, jota hän toivoi julistettavan, ja molemmat pettyivät sanomansa väärinkäsityksen tähden. {AO7 306.2}

Jumala toteutti oman armollisen aikeensa salliessaan julistaa tuomionsanomaa juuri sillä tavalla. Herran suuri päivä oli käsillä, ja hänen kaitselmuksessaan määrätyn ajan julistaminen pani ihmiset koetteelle ilmaisemaan heille heidän sydämensä salaisuudet. Sanoma oli tarkoitettu koettelemaan ja puhdistamaan seurakuntaa. Ihmiset oli johdettava näkemään, olivatko he kiintyneet tähän maailmaan vai Kristukseen ja taivaaseen. He tunnustivat rakastavansa Vapahtajaa; nyt heidän oli osoitettava rakkautensa. Olivatko he valmiit jättämään maalliset toiveensa ja kunnianhimoiset unelmansa tervehtiäkseen ilolla Herransa tuloa? Sanoman tarkoituksena oli auttaa heitä näkemään todellinen hengellinen tilansa. Armossaan Jumala tahtoi sen kautta herättää heidät etsimään Herraa katuvaisella ja nöyrällä sydämellä. {AO7 306.3}

Myös pettymys, vaikka se johtuikin siitä, että sanoman julistajat käsittivät itsekin julistamansa sanoman väärin, oli kääntyvä parhaaksi. Se koettelisi niitä, jotka olivat tunnustaneet uskovansa varoituksen. Luopuisivatko he pettymyksen edessä harkitsemattomasti kokemuksestaan ja menettäisivätkö he luottamuksensa Jumalan sanaan, vai koettaisivatko he nöyrästi rukoillen saada selville, mitä ennustuksen kohtaa he eivät olleet oikein ymmärtäneet. Kuinka monen vaikuttimena olikaan ollut pelko tai hetkellinen tunne ja kiihtymys! Miten monet olivatkaan puolisydämisiä ja epäuskoisia! Suuret joukot tunnustivat rakastavansa Herran ilmestymistä. Tulisivatko he kieltämään uskonsa joutuessaan kärsimään maailman pilkkaa ja moitetta sekä kokemaan viivytystä ja pettymystä? Hylkäisivätkö he Jumalan sanan mitä selvimmin ilmoittamat totuudet sen tähden, että eivät heti ymmärtäneet hänen menettelyään heidän suhteensa? {AO7 306.4}

Tämä koe ilmaisisi niiden kestävyyden, jotka vilpittömästi uskoen olivat noudattaneet sitä, minkä käsittivät Jumalan sanan ja Hengen opetukseksi. Se opettaisi heitä, niin kuin vain sellainen kokemus voisi opettaa, miten vaarallista on hyväksyä ihmisten teorioita ja selityksiä sen sijaan, että annettaisiin Raamatun olla oma selittäjänsä. Tosi uskovaiset tulisivat erehdyksensä aiheuttaman hämmingin ja surun kautta saamaan väärän käsityksensä oikaistuksi. Se johtaisi heidät tutkimaan tarkemmin profeetallista sanaa. Se opettaisi heitä huolellisemmin tarkastamaan uskonsa perustusta ja hylkäämään kaiken, mikä ei perustunut totuuden sanaan, olipa se miten laajalti kristillisessä maailmassa hyväksytty tahansa. {AO7 307.1}

Näille uskovaisille, samoin kuin ensimmäisille opetuslapsillekin, selviäisi myöhemmin se, mikä koetuksen hetkenä näytti käsittämättömältä. Kun he näkisivät »lopun, jonka Herra antaa», he ymmärtäisivät, että hänen hyvät tarkoituksensa heihin nähden olivat kaiken aikaa toteutuneet heidän erehdystensä aiheuttamista koettelemuksista huolimatta. He tulisivat siunatusta kokemuksesta oppimaan, että »Herra on laupias ja armahtavainen» ja että kaikki hänen tiensä ovat »armo ja totuus niille, jotka pitävät hänen liittonsa ja todistuksensa». {AO7 307.2}

Luku 20—Kristuksen tulon julistusta eri puolilla maailmaa

Ilmestyskirjan 14. luvussa on ensimmäisen enkelin sanomaa koskevassa profetiassa esitetty suuri uskonnollinen herätys, joka tapahtuu Kristuksen pikaista tulemista julistettaessa. Profeetta näki keskitaivaalla lentävän enkelin, jolla oli iankaikkinen evankeliumi julistettavana maan päällä asuvaisille, kaikille kansanheimoille ja sukukunnille ja kielille ja kansoille. Hän sanoi suurella äänellä: »Peljätkää Jumalaa ja antakaa hänelle kunnia, sillä hänen tuomionsa hetki on tullut, ja kumartakaa häntä, joka on tehnyt taivaan ja maan ja meren ja vetten lähteet» (Ilm. 14: 6, 7). {AO7 308.1}

On merkityksellistä, että tämän sanoman julistajana esitetään enkeli. Kaikkiviisas Jumala on nähnyt hyväksi esittää taivaallisen sanansaattajan puhtaudella, kirkkaudella ja voimalla sanoman kautta suoritettavan työn ylevyyttä sekä siihen liittyvää voimaa ja kirkkautta. Enkelin lentäminen »keskitaivaalla», sanoman julistaminen »suurella äänellä» ja sen tiettäväksi tekeminen kaikille maan päällä asuvaisille, »kaikille kansanheimoille ja sukukunnille ja kielille ja kansoille» osoittavat, että liike leviää nopeasti yli koko maailman. {AO7 308.2}

Tuomion ajan sanoma

Sanoma itse ilmaisee, milloin tämä liike esiintyy. Sanotaanhan, että sanoma on osa »iankaikkisesta evankeliumista» ja ilmoittaa tuomion hetken tulleen. Pelastuksen evankeliumia on saarnattu kaikkina aikoina, mutta tämä sanoma on sellainen evankeliumin osa, jota voitaisiin julistaa vasta viimeisinä päivinä, sillä vasta silloin pitäisi paikkansa, että tuomion hetki on tullut. Ennustukset esittävät tapahtumasarjan, joka johtaa tuomion alkamiseen saakka. Tämä koskee erityisesti Danielin kirjaa. Mutta Danielin käskettiin lukita ja sinetöidä viimeisiä päiviä koskeva osa ennustuksistaan »lopun aikaan asti». Ennen tätä aikaa ei voitu julistaa tuomion sanomaa, joka perustui näiden ennustusten täyttymiseen. Mutta lopun aikana, profeetan sanojen mukaan, »monet sitä tutkivat ja ymmärrys lisääntyy» (Dan. 12: 4). {AO7 308.3}

Apostoli Paavali varoitti seurakuntaa odottamasta Kristuksen tuloa hänen aikanaan. Hän sanoi, että »se päivä ei tule, ennenkuin luopumus ensin tapahtuu ja laittomuuden ihminen ilmestyy» (2 Tess. 2: 3). Me emme voi odottaa Herramme tuloa ennen kuin suuren luopumuksen ja »synnin ihmisen» pitkän hallituskauden jälkeen. »Synnin ihmisellä», jota myös kutsutaan »laittomuuden salaisuudeksi», »kadotuksen lapseksi» ja »vastustajaksi», tarkoitetaan paavinvaltaa, joka profeetan ennustuksen mukaan oli säilyttävä valtaasemansa 1260 vuotta. Tämä ajanjakso päättyi vuonna 1798. Kristuksen tuleminen ei voinut tapahtua ennen sitä aikaa. Paavalin varoitus koskee siis koko kristillistä aikaa aina vuoteen 1798 saakka. Sanomaa Kristuksen toisesta tulemisesta on julistettava tuon ajan jälkeen. {AO7 308.4}

Mitään sellaista sanomaa ei ole julistettu menneinä aikoina. Olemme jo nähneet, ettei Paavali sitä julistanut. Hän osoitti veljilleen, että Herran tulemus tapahtuu kaukaisessa tulevaisuudessa. Uskonpuhdistajat eivät sitä julistaneet. Martti Luther otaksui tuomion tapahtuvan noin 300 vuotta hänen aikansa jälkeen. Mutta sen jälkeen kun vuonna 1798 Danielin kirjan sinetti avattiin, on profetioiden tuntemus lisääntynyt, ja useat ovat julistaneet tuomion läheisyyden vakavaa sanomaa. {AO7 309.1}

Samoin kuin kuudennentoista vuosisadan suuri uskonpuhdistus adventtiliikekin ilmeni kristikunnan eri maissa samaan aikaan. Sekä Euroopassa että Amerikassa uskon ja rukouksen miehet alkoivat tutkia Raamatun ennustuksia, ja innoitettuja ennustussarjoja seuraamalla he löysivät vakuuttavia todisteita siitä, että kaiken loppu oli käsillä. Eri maissa oli kristittyjä ryhmiä, jotka yksinomaan Raamattua tutkimalla tulivat siihen vakaumukseen, että Vapahtajan tulemus oli lähellä. {AO7 309.2}

Joseph Wolff, »maailman lähetyssaarnaaja»

Vuonna 1821, kolme vuotta sen jälkeen, kun Miller oli löytänyt selityksen tuomion aikaan viittaaviin profetioihin, tri Joseph Wolff, »maailman lähetyssaarnaaja», alkoi julistaa Herran pikaista tulemista. Wolff oli syntynyt Saksassa heprealaisista vanhemmista. Hänen isänsä oli juutalainen rabbi. Jo nuorena hän tuli vakuuttuneeksi kristinuskon totuudesta. Ajattelevana ja tiedonhaluisena nuorukaisena hän kuunteli innokkaasti keskusteluja isänsä kodissa, jonne hurskaat heprealaiset joka päivä kokoontuivat puhumaan kansansa toivosta ja odotuksesta, tulevan Messiaan kunniasta ja Israelin entiselleen saattamisesta. Kuullessaan eräänä päivänä mainittavan Jeesus Nasaretilaisesta poika kysyi, kuka hän oli. »Mitä suurimmilla luonnonlahjoilla varustettu juutalainen», oli vastaus; »mutta kun hän väitti olevansa Messias, juutalainen oikeus tuomitsi hänet kuolemaan.» »Miksi Jerusalem on hävitetty ja miksi me olemme maanpaossa?» kysyjä jatkoi. »Voi, voi!» isä vastasi, »koska juutalaiset murhasivat profeetat.» Silloin juolahti lapsen mieleen ajatus: »Ehkä Jeesuskin oli profeetta, ja juutalaiset tappoivat hänet, vaikka hän oli viaton.»333 Tämän ajatuksen herättämä tunne oli niin voimakas, että hänellä oli tapana usein pysähtyä kirkon ulkopuolelle kuuntelemaan saarnaa, vaikka häntä oli kielletty menemästä kristittyjen kirkkoon. {AO7 309.3}

Ollessaan vasta seitsenvuotias hän kerskaten puhui eräälle vanhalle kristitylle naapurille Israelin tulevasta menestyksestä Messiaan saapuessa, jolloin vanha mies sanoi ystävällisesti: »Hyvä poika, minä sanon sinulle, kuka oli todellinen Messias. Hän oli Jeesus Nasaretilainen, jonka sinun esiisäsi ristiinnaulitsivat, niin kuin olivat muinoin tappaneet profeetatkin. Mene kotiisi ja lue Jesajan 53. luku. Silloin tulet vakuuttuneeksi, että Jeesus Kristus on Jumalan Poika.»334 Hän tuli heti vakuuttuneeksi. Kotiin päästyään hän luki mainitun raamatunpaikan ja ihmetteli, miten täydellisesti se oli toteutunut Jeesus Nasaretilaisessa. Olivatko kristityn sanat totta? Poika pyysi isäänsä selittämään ennustuksen, mutta sai vastaukseksi niin tiukan vaikenemiskäskyn, ettei koskaan enää uskaltanut kajota

siihen asiaan. Tämä kuitenkin vain lisäsi hänen haluaan oppia paremmin tuntemaan kristinuskoa. {AO7 310.1}

Se tieto, jota hän etsi, salattiin häneltä tarkoituksellisesti hänen juutalaisessa kodissaan, mutta yksitoistavuotiaana hän jätti isänsä kodin hankkiakseen maailmasta itselleen opetusta sekä valitakseen siellä uskontonsa ja elämäntehtävänsä. Hän sai jonkin aikaa asua sukulaistensa luona, mutta he ajoivat hänet pian pois luopiona, ja niin hän joutui yksinään rutiköyhänä hankkimaan toimeentulonsa vieraiden joukossa. Kulkiessaan paikasta toiseen hän opiskeli ahkerasti ja hankki elatuksensa opettamalla heprean kieltä. Erään katolisen opettajan vaikutuksesta hän otti vastaan katolisen uskon ja aikoi valmistua lähetyssaarnaajaksi oman kansansa keskuuteen. Tässä tarkoituksessa hän muutamia vuosia myöhemmin meni jatkamaan opintojaan Rooman lähetysopistossa. Täällä häntä ruvettiin hänen itsenäisen ajattelunsa ja avomielisen puhetapansa tähden syyttämään kerettiläisyydestä. Hän hyökkäsi julkisesti kirkon väärinkäytöksiä vastaan ja selitti uudistuksen välttämättömäksi. Vaikka kirkon johtomiehet alussa osoittivat hänelle erikoista suosiota, hänet jonkin ajan kuluttua lähetettiin pois Roomasta. Kirkon valvonnan alaisena hän kulki paikasta toiseen, kunnes ilmeni, ettei häntä voitu taivuttaa Rooman ikeen alle. Hänet selitettiin parantumattomaksi ja hänelle annettiin vapaus mennä mihin tahtoi. Tällöin hän matkusti Englantiin ja tunnustautuen protestantiksi liittyi Englannin kirkkoon. Kahden vuoden opintojen jälkeen hän vuonna 1821 aloitti lähetystyönsä. {AO7 310.2}

Samalla kun Wolff hyväksyi sen suuren totuuden, että Kristus oli maailmaan tultuaan »kipujen mies ja sairauden tuttava», hän näki, että ennustukset esittivät yhtä selvästi hänen toisen tulemisensa voimassa ja kunniassa. Ja samalla kun hän koetti johdattaa kansaansa Jeesus Nasaretilaisen, luvatun Messiaan, luo ja teroittaa sille hänen ensimmäistä tulemistaan alhaisuudessa, ihmisten syntien uhrina, hän kertoi myös hänen toisesta tulemisestaan kuninkaana ja vapauttajana. {AO7 312.1}

»Jeesus Nasaretilainen, oikea Messias», hän sanoi, »jonka kädet ja jalat lävistettiin, joka karitsan tavoin vietiin teurastettavaksi, joka oli kipujen mies ja sairauden tuttava ja joka tuli ensimmäisen kerran sen jälkeen, kun valtikka oli otettu pois Juudalta ja hallitsijasauva hänen polviensa välistä, on tuleva toisen kerran taivaan pilvissä, ylienkelin pasuunan soidessa.»335 »Hän on seisova Öljymäellä, ja se valta luomakunnan yli, joka kerran uskottiin Aadamille ja jonka hän menetti (1 Moos. 1: 26; 3: 17), annetaan Jeesukselle. Hän on oleva koko maan kuningas. Luomakunnan huokaukset ja valitukset loppuvat, mutta kiitosja ylistyslauluja kuuluu. Kun Jeesus tulee Isänsä kirkkaudessa pyhien enkelien kanssa, nousevat Kristuksessa kuolleet ylös ensin (1 Tess. 4: 16; 1 Kor. 15: 23). Me kristityt kutsumme tätä ensimmäiseksi ylösnousemiseksi. Silloin eläinten luonto muuttuu (Jes. 11: 6-9), ja eläinkunta alistetaan Kristuksen alle (Ps. 8). Tulee vallitsemaan yleinen rauha. Herra on jälleen katsova maata ja sanova: ’Katso, se on sangen hyvä.’»337 {AO7 312.2}

Wolff uskoi Herran tulemuksen olevan lähellä. Hänen profeetallisia ajanjaksoja koskevan selityksensä mukaan maailman loppu oli tuleva muutamia vuosia Millerin ilmoittaman ajan jälkeen. Niille, jotka vedoten Raamatun sanoihin: »Siitä päivästä ja hetkestä ei tiedä kukaan» väittivät, että ihmisten ei ole määrä tietää mitään Kristuksen tulemisen läheisyydestä, Wolff vastasi: »Sanoiko Herramme, ettei sitä päivää ja hetkeä koskaan tiedettäisi? Eikö hän antanut meille aikain merkkejä voidaksemme tietää ainakin hänen tulemisensa läheisyyden, kuten tiedämme kesän olevan lähellä lehtien puhjetessa viikunapuuhun (Matt. 24: 32) ? Emmekö koskaan ole tietävä tuota aikaa, vaikka hän itse kehottaa meitä, ei vain lukemaan Danielin kirjaa, vaan myös ymmärtämään sitä, ja juuri Danielin kirjassa sanotaan, että kirja sinetöitiin lopun aikaan asti (Danielin ajasta lähtien) ja että »monet sitä tutkivat, ja ymmärrys (ajan suhteen) lisääntyy» (Dan. 12: 4). Sitä paitsi meidän Herramme ei tarkoita sitä, ettei tiedettäisi, milloin aika on lähellä, vaan sitä, ettei kukaan tiedä tarkkaa päivää ja hetkeä. Hän sanoo tiedettävän ajan merkeistä niin paljon, että voidaan ruveta valmistautumaan hänen tulolleen, niin kuin Nooa valmisti arkin.»337 {AO7 312.3}

Kirjoitusten kansanomaisesta tai väärintulkinnasta Wolff kirjoitti: »Useimmat kristilliset kirkkokunnat ovat poikenneet Raamatun yksinkertaisesta tulkinnasta ja omaksuneet budhalaisten aavemaisen järjestelmän uskoen, että ihmiskunnan tulevan onnen muodostaa ilmassa liikkuminen. He otaksuvat, että lukiessaan sanan juutalaiset, heidän on tällä sanalla ymmärrettävä pakanoita; Jerusalemilla heidän on ymmärrettävä kirkkoa; maa merkitsee heille taivasta, Herran tuleminen lähetysseurojen edistymistä ja Herran huoneen vuorelle nouseminen metodistien *suurta luokkakokousta*,»338 {AO7 313.1}

Kahdenkymmenenneljän vuoden aikana 1821-1845 Wolff matkusteli laajalti. Afrikassa hän kävi Egyptissä ja Abessiniassa. Aasiassa hän matkusti halki Palestiinan, Syyrian, Persian, Buharan ja Intian. Hän kävi myös Yhdysvalloissa ja matkan varrella hän saarnasi St. Helenan saarella. Hän saapui New Yorkiin elokuussa 1837. Puhuttuaan tuossa kaupungissa hän saarnasi Philadelphiassa ja Baltimoressa sekä matkusti lopulta Washingtoniin. Täällä olostaan hän kertoo seuraavaa: »Entisen presidentti John Quincy Adamsin esityksestä, jonka hän teki kongressin eräässä edustajainhuoneessa, tämä edustajainhuone luovutti yksimielisesti kokoussalinsa minulle luentoa varten, jonka pidin lauantaipäivänä kaikkien kongressin jäsenten, Virginian piispan sekä Washingtonin pappien ja porvarien kunnioittaessa kokousta läsnäolollaan. Samanlaista kunnioitusta osoittivat minulle New Jerseyn ja Pennsylvanian hallitusten jäsenet, joiden läsnä ollessa pidin esitelmiä tutkimuksistani Aasiassa ja myös Jeesuksen Kristuksen persoonallisesta hallituksesta.»339 {AO7 313.2}

Tohtori Wolff matkusti mitä raaimpien kansojen keskuudessa ilman minkään eurooppalaisen vallan suojelusta, suurissa vaikeuksissa ja lukemattomien vaarojen keskellä. Häntä piestiin ja pidettiin nälässä, hänet myytiin orjaksi ja kolmesti tuomittiin kuolemaan. Kerran häneltä ryöstettiin kaikki, mitä hänellä oli, ja hänet jätettiin kulkemaan jalan satoja

kilometrejä yli vuorien, lumisateen iskiessä häntä kasvoihin ja paljaiden jalkojen turtuessa kosketuksesta jäiseen maahan. {AO7 313.3}

Kun Wolffia varoitettiin menemästä aseettomana villien ja vihamielisten heimojen keskuuteen, hän sanoi olevansa »aseistettu». Hänen aseinaan olivat »rukous, into Kristuksen puolesta ja luottamus hänen apuunsa». »Minulla on lisäksi», hän sanoi, »sydämessäni rakkaus Jumalaan ja lähimmäisiini sekä Raamattu kädessäni.»340 Mihin hyvänsä hän menikin, hänellä oli mukanaan hepreanja englanninkielinen Raamattu. Eräästä myöhemmästä matkastaan hän sanoo: »Minä — pidin Raamatun auki kädessäni. Tunsin voimani olevan tässä kirjassa ja uskoin tuon voiman ylläpitävän minua.»341 {AO7 313.4}

Siten hän jatkoi työtään, kunnes sanoma tuomion läheisyydestä oli viety suureen osaan asuttua maailmaa. Juutalaisten, turkkilaisten, persialaisten, hindujen sekä monien muiden kansallisuuksien ja heimojen keskellä hän jakeli Jumalan sanaa näiden kansojen omalla kielellä ja kaikkialla hän julisti lähellä olevaa Messiaan hallitusta. {AO7 314.1}

Matkoillaan Buharassa hän löysi syrjäisellä seudulla erillään asuvan kansan, jolla oli Herran pikaisen tulemisen oppi. Hän sanoo, että Jemenin arabialaisilla on »Seeraniminen kirja, joka koskettelee Kristuksen toista tulemista ja hänen hallitustaan kunniassa. He odottavat tulevan suuria tapahtumia vuonna 1840.»342 »Jemenissä — minä vietin kuusi päivää reekabilaisten luona. He eivät juo viiniä, eivät istuta viinitarhoja, eivät kylvä siementä, asuvat teltoissa ja muistelevat Joonadabia, Reekabin poikaa. Heidän joukossaan oli Daanin sukuun kuuluvia Israelin lapsia, — jotka yhdessä Reekabin lasten kanssa odottavat Messiaan pikaista tuloa taivaan pilvissä.»343 {AO7 314.2}

Eräs toinen lähetyssaarnaaja huomasi Tartarissa olevan samanlaista uskoa. Muuan tartarilainen pappi kysyi lähetyssaarnaajalta, milloin Kristus tulee toisen kerran. Kun lähetyssaarnaaja vastasi, ettei hän tiennyt mitään siitä asiasta, pappi näytti suuresti hämmästyvän tavatessaan sellaista tietämättömyyttä miehessä, joka sanoi olevansa Raamatun opettaja. Samalla hän ilmoitti oman, profetiaan perustuvan käsityksensä olevan, että Kristus tulisi vuoden 1844 vaiheilla. {AO7 314.3}

Maailmanlaajuista herätystä

Englannissa alettiin saarnata adventtisanomaa jo niin varhain kuin 1826. Siellä liike ei esiintynyt niin tarkoin määrätyssä muodossa kuin Amerikassa. Kristuksen tulemisen tarkkaa aikaa ei opetettu niin yleisesti, mutta suurta totuutta Kristuksen pikaisesta tulemisesta voimassa ja kunniassa julistettiin laajalti. Tätä ei tapahtunut ainoastaan Englannin kirkosta erossa olevien protestanttien keskuudessa. Englantilainen kirjalija Mourant Brock toteaa, että noin 700 Englannin kirkon pappia oli antautunut julistamaan »tätä valtakunnan evankeliumia». IsoBritanniassa julistettiin myös sanomaa Herran tulemisesta vuonna 1844. Yhdysvalloista tulleita adventtisanomaa käsitteleviä julkaisuja levitettiin laajalti. Kirjoista ja aikakauslehdistä otettiin Englannissa jälkipainoksia. Englantilaissyntyinen Robert Winter,

joka oli Amerikassa vastaanottanut adventtiuskon, palasi 1842 synnyinmaahansa julistamaan Herran tulemusta. Useat alkoivat työskennellä yhdessä hänen kanssaan, ja tuomion sanomaa julistettiin Englannin eri osissa. {AO7 314.4}

Etelä-Amerikassa espanjalainen jesuiitta Lacunza alkoi keskellä raakalaisuutta ja pappisvaltaa tutkia Raamattua ja otti vastaan Kristuksen pikaista takaisintuloa koskevan totuuden. Tuntien velvollisuudekseen julistaa varoitussanomaa, mutta haluten samalla välttää Rooman moitteita, hän julkaisi näkemyksensä »Rabbi BenEzran» nimellä, esittäen itsensä kääntyneeksi juutalaiseksi. Lacunza eli kahdeksannellatoista vuosisadalla, mutta vasta vuoden 1825 vaiheilla hänen kirjansa, joka oli levinnyt Lontooseenkin, käännettiin englannin kielelle. Sen julkaiseminen syvensi sitä harrastusta, joka Englannissa oli herännyt Kristuksen toisen tulemisen sanomaa kohtaan. {AO7 315.1}

Luterilainen Bengel toisen adventin julistajana

Saksassa tätä oppia oli kahdeksannellatoista vuosisadalla opettanut Bengel, joka oli luterilaisen kirkon pappi ja samalla kuuluisa Raamatun tutkija ja kriitikko. Lopetettuaan koulunkäyntinsä Bengel »oli antautunut tutkimaan teologiaa, johon hänen vakava, uskonnollinen mielenlaatunsa, aikaisemmin saadun opetuksen ja harjoituksen syventämänä ja vahvistamana, hänet luonnollisesti johti. Samoin kuin ajattelevat nuoret miehet ennen häntä ja hänen jälkeensä, hänkin joutui taistelemaan uskonnon alalla esiintyviä epäilyksiä ja vaikeuksia vastaan. Hän viittaa hyvin tunteellisesti moniin nuoliin, jotka lävistivät hänen sydänraukkansa ja tekivät hänen nuoruutensa raskaaksi. Tultuaan Wurtenbergin kirkkoneuvoston jäseneksi hän koetti edistää uskonnonvapauden asiaa. Samalla kun hän puolusti kirkon oikeuksia ja etuja, hän vaati, että oli myönnettävä kohtuullinen vapaus kirkosta eroamiseen niille, joiden omatunto sitä vaati.»344 Tämän menettelytavan hyvät seuraukset tuntuvat vielä hänen syntymäseudullaan. {AO7 315.2}

Kristuksen toisen tulemisen valo tunkeutui Bengelin mieleen hänen valmistaessaan adventtisunnuntain saarnaa Ilmestyskirjan 21. luvusta. Ilmestyskirjan profetiat avautuivat hänelle ennen kokemattomalla tavalla. Profeetan esittämien näkyjen suunnaton tärkeys ja hämmästyttävä ihanuus vahasivat hänen mielensä niin, että hänen täytyi joksikin aikaa jättää tämän asian tutkistelu. Saarnatuolissa se jälleen esiintyi hänelle kaikessa kirkkaudessaan ja voimassaan. Siitä lähtien hän omistautui profetioiden, varsinkin Ilmestyskirjan ennustusten tutkimiseen ja tuli pian siihen käsitykseen, että ne esittävät Kristuksen tulemuksen lähellä olevana tapahtumana. Hänen laskemansa Kristuksen tulemisen aika erosi vain muutamilla vuosilla Millerin myöhemmin määrittämästä ajasta. {AO7 315.3}

Bengelin kirjoitukset ovat levinneet yli koko kristikunnan. Hänen käsityksensä profetioista hyväksyttiin varsin yleisesti hänen omassa valtiossaan Wurtenbergissä ja jossakin määrin myös muualla Saksassa. Liike jatkui hänen kuolemansa jälkeen, ja adventtisanomaa kuultiin Saksassa samaan aikaan, kun se herätti huomiota muissa maissa. Muutamia uskovaisia matkusti pian Venäjälle, missä he perustivat siirtokuntia, ja niillä

seuduin saksalaisissa seurakunnissa uskotaan vieläkin Kristuksen pikaiseen tulemiseen. {AO7 316.1}

Gaussen Genevessä toisen adventin julistajana

Valo loisti myös Ranskassa ja Sveitsissä. Genevessä, missä Farel ja Calvin olivat levittäneet uskonpuhdistuksen totuuksia, Gaussen saarnasi Kristuksen toisesta tulemisesta. Opiskeluaikanaan Gaussen oli joutunut tekemisiin sen järkeisopillisen hengen kanssa, joka vallitsi kaikkialla Euroopassa kahdeksannentoista vuosisadan loppupuolella ja yhdeksännentoista vuosisadan alussa. Astuessaan papinvirkaansa hän ei ollut vain vieras oikealle uskolle vaan lisäksi epäilyyn taipuvainen. Nuoruudessaan hän oli kiinnostunut Raamatun ennustusten tutkimisesta. Luettuaan Rollin »Vanhan ajan historian» hänen huomionsa kiintyi Danielin kirjan toiseen lukuun, ja hän hämmästyi nähdessään historiankirjoittajan kuvauksista, millä ihmeellisellä tarkkuudella {AO7 316.2}

ennustus oli toteutunut. Tässä oli todistus Raamatun innoituksesta, ja tämä oli hänelle aivan kuin ankkuri myöhempien vuosien vaarojen keskellä. Hän ei voinut saada tyydytystä järkeisopin selityksistä, mutta tutkimalla Raamattua ja etsimällä kirkkaampaa valoa hän jonkin ajan kuluttua tuli elävään uskoon. {AO7 316.3}

Jatkaessaan profetioiden tutkimista Gaussen tuli vakuuttuneeksi siitä, että Herran tulemus oli lähellä. Tämän suuren totuuden juhlallisuus ja tärkeys herättivät hänessä halun esittää sitä kansalle, mutta se kansanomainen usko, että Danielin ennustukset ovat käsittämättömiä salaisuuksia, oli hänelle vakavana esteenä. Hän päätti vihdoin niin kuin Farel oli tehnyt saarnatessaan evankeliumia Genevessä aloittaa lapsista, joiden kautta hän toivoi voivansa herättää kiinnostusta vanhemmissa. {AO7 316.4}

Puhuessaan myöhemmin tämän menettelytavan tarkoituksesta hän sanoi: »Toivon ymmärrettävän, ettei asian vähäpätöisyys vaan päinvastoin sen suuri arvo oli syynä siihen, että halusin esittää sen tällä koruttomalla tavalla ja kääntyä lasten puoleen. Halusin tulla kuulluksi ja pelkäsin, ettei se onnistuisi, jos ensiksi ryhtyisin työskentelemään varttuneen väen parissa. Sen tähden päätin alkaa nuorimmista. Minä kokoan kuulijoikseni lapsia. Jos joukko suurenee ja huomaan, että lapset kuuntelevat, ovat tyytyväisiä ja kiinnostuneita sekä ymmärtävät ja pystyvät selittämään kuulemansa, olen varma siitä, että saan pian toisen ryhmän kuulijoita, ja sitten varttuneet vuorostaan huomaavat, että heidänkin kannattaa syventyä kuuntelemaan. Kun tämä on saavutettu, on asia voitettu.»345 {AO7 316.5}

Suunnitelma onnistui. Hänen puhuessaan lapsille tuli vanhempiakin henkilöitä kuuntelemaan. Hänen kirkkonsa täyttyi tarkkaavista kuulijoista. Näiden joukossa oli arvossapidettyjä ja oppineita ihmisiä sekä vieraspaikkakuntalaisia ja ulkomaalaisia, jotka olivat käymässä Genevessä. Nämä veivät sanoman laajemmille alueille. {AO7 317.1}

Tämän menestyksen rohkaisemana Gaussen painatti luentonsa toivoen siten edistävänsä profeetallisten kirjain tutkimista ranskaa puhuvan väestön seurakunnissa. »Lapsille annetun

opetuksen julkaiseminen», Gaussen sanoo, »on samaa kuin sanoisi aikuisille, jotka liian usein laiminlyövät profeetallisten kirjojen lukemisen sillä väärällä tekosyyllä, että ne ovat vaikeatajuisia: 'Kuinka ne voivat olla vaikeatajuisia, kun teidän lapsenne niitä ymmärtävät?'» »Minulla oli suuri halu», hän lisää, »tehdä profetioiden tuntemus seurakunnissamme niin yleiseksi kuin mahdollista. Ei tosiaankaan ole mitään oppiainetta, joka mielestäni paremmin vastaisi aikamme tarvetta. Tämän kautta me valmistumme lähellä olevaa ahdistusta varten sekä opimme valvomaan ja odottamaan Jeesusta Kristusta.» {AO7 317.2}

Vaikka Gaussen oli etevimpiä ja suosituimpia ranskankielisiä saarnaajia, hänet erotettiin jonkin ajan kuluttua papinvirastaan. Hänen pääasiallisena rikkomuksenaan pidettiin sitä, että hän oli käyttänyt nuorison opetuksessa Raamattua kirkon katekismuksen, kuivan ja järkeisopillisen käsikirjan asemesta, jossa uskon merkitys oli melkein kokonaan syrjäytetty. Myöhemmin hän tuli erään jumaluusopillisen koulun opettajaksi jatkaen sunnuntaisin edelleenkin Raamatun opettamista lapsille. Hänen profetioita käsittelevät teoksensa herättivät suurta kiinnostusta. Professorintoimensa, sanomalehdistön ja mielityönsä, lasten opettamisen, kautta hän usean vuoden aikana jatkoi laajalle ulottuvaa vaikutustaan ollen välikappaleena kiinnittämässä monien huomiota niihin profetioihin, jotka osoittivat Herran tulemisen olevan lähellä. {AO7 317.3}

Lapset saarnaavat Skandinaviassa

Adventtisanomaa julistettiin myös Skandinaviassa, jossa sanoma herätti laajaa kiinnostusta. Monet heräsivät välinpitämättömyydestään, tunnustivat ja hylkäsivät syntinsä ja etsivät anteeksiantoa Kristuksen nimessä. Mutta valtionkirkon papit vastustivat tätä liikettä, ja heidän vaikutuksestaan heitettiin muutamia sanoman julistajista vankeuteen. Monissa paikoissa, missä Herran pikaisen tulemisen julistajat siten vaiennettiin, Jumala näki hyväksi lähettää sanoman ihmeellisellä tavalla, pienten lasten kautta. Näihin ei voitu soveltaa valtion lakia heidän alaikäisyytensä tähden, ja he saivat puhua esteettömästi. {AO7 317.4}

Liike rajoittui pääasiallisesti alempaan kansanluokkaan, ja kansa kokoontui työläisten vaatimattomiin asuntoihin kuulemaan sanomaa. Lapsisaarnaajat kuuluivat itsekin suurimmaksi osaksi köyhään väestön osaan. Jotkut heistä olivat vain kuuden tai kahdeksan vuoden ikäisiä. Samalla kun heidän elämänsä todisti, että he rakastivat Vapahtajaa ja koettivat elää kuuliaisina Jumalan pyhille vaatimuksille, älykkyydeltään ja kyvyiltään he näyttivät jokapäiväisessä elämässä olevan samanlaisia kuin senikäiset lapset yleensä ovat. Mutta heidän seistessään kansan edessä oli ilmeistä, että heissä vaikutti korkeampi voima kuin heidän omat luonnonlaihjansa. Ääni ja esiintymistapa muuttuivat, kun he juhlallisesti ja voimakkaasti varoittivat tuomiosta käyttäen Raamatun sanoja: »Peljätkää Jumalaa ja antakaa hänelle kunnia, sillä hänen tuomionsa hetki on tullut.» He moittivat kansan syntejä, eivätkä rajoittuneet siveettömyyden ja paheiden tuomitsemiseen, vaan moittivat myös

ankarasti maailmanmielisyyttä ja luopumusta kehottaen kuulijoitaan kiiruusti pakenemaan tulossa olevaa vihaa. {AO7 317.5}

Kansa kuunteli vavisten. Jumalan vakuuttava Henki puhui kuulijain sydämelle. Monet alkoivat tutkia Raamattua uudella ja syvemmällä innolla. Juomarit ja siveettömyyden harjoittajat tekivät parannuksen, kun taas toiset hylkäsivät epärehelliset tapansa. Liikkeen ihmeellisten vaikutusten tähden täytyi valtionkirkon pappienkin tunnustaa, että siinä oli Jumalan käsi. {AO7 319.1}

Jumalan tahto oli, että tieto Vapahtajan tulosta oli annettava Skandinavian asukkaille. Kun hänen palvelijainsa ääni vaiennettiin, hän vuodatti Henkensä lapsiin, jotta työ tulisi tehdyksi. Kun Jeesus lähestyi Jerusalemia ja häntä seuraava innostunut kansanjoukko riemuhuudoin ja palmunoksia heiluttaen julisti hänet Daavidin pojaksi, kateelliset fariseukset vaativat häntä vaientamaan kansan, mutta Jeesus vastasi, että tämä kaikki oli ennustusten täyttymistä ja että jos ihmiset vaikenisivat, niin kivet huutaisivat. Pappien ja hallitusmiesten uhkauksista säikähtyneenä kansa lopetti riemulaulunsa astuessaan Jerusalemin porteista sisälle, mutta myöhemmin lapset esittivät sen kertosäkeen temppelissä, missä he palmunoksia heiluttaen huusivat: »Hoosianna Daavidin pojalle» (Matt. 21: 8-16). Kun fariseukset kovasti närkästyneinä sanoivat Jeesukselle: »Kuuletko, mitä nämä sanovat?», hän vastasi: »Kuulen; ettekö ole koskaan lukeneet: ’Lasten ja imeväisten suusta sinä olet valmistanut itsellesi kiitoksen’?» Niin kuin Jumala vaikutti lasten kautta Kristuksen ensimmäisen tulemisen aikana, niin hän myös vaikutti heidän kauttaan hänen toista tulemistaan koskevan sanoman julistamisessa. Sen sanan täytyi toteutua, että Vapahtajan tulemusta oli julistettava kaikille kansanheimoille ja kielille ja kansoille. {AO7 319.2}

Adventtiherätyksen voima Amerikassa

William Millerin ja hänen työtoveriensa tehtäväksi annettiin sanoman julistaminen Amerikassa. Tästä maasta tuli suuren adventtiliikkeen keskus. Täällä ensimmäisen enkelin sanomaa koskeva ennustus toteutui selvimmin. Millerin ja hänen työtovereittensa kirjoitukset vietiin kaukaisiin maihin. Mihin hyvänsä lähetyssaarnaajat olivat maapallolla tunkeutuneet, sinne lähetettiin iloinen sanoma Kristuksen pikaisesta takaisintulosta. Kauas ja laajalle levisi iankaikkisen evankeliumin sanoma: »Peljätkää Jumalaa ja antakaa hänelle kunnia, sillä hänen tuomionsa hetki on tullut.» {AO7 319.3}

Niiden profetioiden todistus, jotka näyttivät osoittavan, että Kristuksen tuleminen tapahtuisi keväällä 1844, vaikutti syvästi ihmisten mieleen. Sanoman edetessä valtiosta toiseen heräsi kaikkialla laajaperäistä kiinnostusta. Monet tulivat vakuuttuneiksi siitä, että profeetallisia ajanjaksoja koskevat todisteet olivat oikeat, ja hyläten omat mielipiteensä he ottivat totuuden iloiten vastaan. Muutamat saarnaajat syrjäyttivät lahkolaiset näkemyksensä ja tunteensa, jättivät seurakuntansa ja palkkansa ja yhtyivät julistamaan Jeesuksen tulemista. Oli kuitenkin verrattain harvoja saarnaajia, jotka halusivat vastaanottaa tämän sanoman. Sen

tähden se uskottiin suureksi osaksi vaatimattomille maallikoille. Maamiehet jättivät peltonsa, käsityöläiset työkalunsa, kauppiaat tavaransa ja ammattimiehet paikkansa; kuitenkin työntekijäin määrä oli pieni verrattuna suoritettavaan työhön. Turmeltuneen kirkon tila ja jumalaton maailma olivat todellisten vartijain sydämen taakkana. He olivat valmiita näkemään vaivaa, kieltäytymään ja kärsimään voidakseen kutsua ihmisiä pelastuksen tielle johtavaan katumukseen. Saatanan vastustuksesta huolimatta työ edistyi jatkuvasti, ja useat tuhannet ottivat vastaan adventtitotuuden. {AO7 319.4}

Kaikkialla kuului voimakas todistus, joka varoitti syntisiä sekä maailmanmielisiä että seurakunnan jäseniä, pakenemaan tulevaista vihaa. Johannes Kastajan, Kristuksen edelläkävijän, tavoin saarnaajat panivat kirveen puun juurelle ja kehottivat kaikkia tuottamaan parannuksen mukaista hedelmää. Heidän liikuttavat vetoomuksensa olivat huomiota herättävän vastakohtaisia niille rauhan ja turvallisuuden vakuutuksille, joita yleensä kuultiin saarnatuoleista. Kaikkialla, missä sanomaa julistettiin, se pani kansan liikkeelle. Raamatun yksinkertaiset, suorat todistukset, joihin liittyi Pyhän Hengen voima, olivat niin vakuuttavia, että vain harvat voivat ne kokonaan hylätä. Uskon tunnustajat heräsivät petollisesta huolettomuudestaan. He näkivät luopumuksensa, maailmallisuutensa, epäuskonsa, ylpeytensä ja itsekkyytensä. Monet etsivät Herraa katuen ja nöyrtyen. Heidän mielensä, joka oli kauan ollut kiintyneenä maallisiin asioihin, kiintyi nyt taivaallisiin. Heidän yllään oli Jumalan Henki, ja Jumalalle antautunein, nöyrin mielin he yhtyivät kaiuttamaan huutoa: »Peljätkää Jumalaa ja antakaa hänelle kunnia, sillä hänen tuomionsa hetki on tullut.» {AO7 320.1}

Syntiset kysyivät itkien: »Mitä minun on tehtävä, että pelastuisin?» Ne, jotka olivat olleet epärehellisiä, halusivat hyvittää vääryytensä. Kaikki, jotka olivat löytäneet rauhan Kristuksessa, toivoivat hartaasti muidenkin osallistuvan samasta siunauksesta. Vanhempien sydän kääntyi heidän lastensa puoleen ja lasten sydän heidän vanhempiensa puoleen. Ylpeyden ja umpimielisyyden muodostamat esteet poistuivat. Vilpittömiä tunnustuksia tehtiin, ja perheen jäsenet työskentelivät lähimpiensä ja rakkaimpiensa pelastamiseksi. Usein kuului hartaan rukouksen ääni. Kaikkialla oli ahdistettuja, rukoilevia sieluja. Monet kamppailivat koko yön rukouksessa saadakseen vakuutuksen omien syntiensä anteeksiannosta tai anoen sukulaistensa ja naapureittensa kääntymyksen puolesta. {AO7 320.2}

Kaikista kansanluokista tuli kuulijoita adventistien kokouksiin. Rikkaat ja köyhät, ylhäiset ja alhaiset olivat erilaisista syistä halukkaat omakohtaisesti kuulemaan Kristuksen toisen tulemisen oppia. Herra piti vastustuksen hengen kurissa hänen palvelijainsa selittäessä uskonsa perusteita. Joskus välikappale oli heikko, mutta Jumalan Henki antoi totuudelle voimaa. Näissä kokouksissa tuntui pyhäin enkelien läsnäolo, ja joka päivä liittyi useita uskovien joukkoon. Syvän hiljaisuuden vallitessa suuret joukot kuuntelivat vakavia todistuksia Kristuksen pikaisesta tulemisesta. Taivas ja maa näyttivät lähestyvän toisiaan. Vanhat, nuoret ja keski-ikäiset tunsivat Jumalan voiman. Ihmiset palasivat kotiin kiitos ja

ylistys huulillaan, ja iloinen ääni kajahteli yön hiljaisuudessa. Ei kukaan näissä kokouksissa käynyt voi koskaan unohtaa noita mitä kiintoisimpia kokemuksia. {AO7 321.1}

Vastustusta

Määrätyn ajan ilmoittaminen Kristuksen tulemiselle herätti suurta vastustusta monella taholla, saarnatuolissa puhuvasta papista aina häikäilemättömimpään, taivasta uhmaavaan synnintekijään saakka. Tällöin täyttyivät ennustuksen sanat: »Viimeisinä Päivinä tulee pilkkapuheinensa pilkkaajia, jotka vaeltavat omien himojensa mukaan ja sanovat: 'Missä on lupaus hänen tulemuksestansa? Sillä onhan siitä asti, kuin isät nukkuivat pois, kaikki pysynyt, niinkuin se on ollut luomakunnan alusta'» (2 Piet. 3: 3, 4). Monet, jotka tunnustivat rakastavansa Vapahtajaa, selittivät, etteivät he vastustaneet hänen toisen tulemisensa oppia; he vastustivat vain määrättyä aikaa. Mutta Jumalan kaikkinäkevä silmä luki heidän sydämensä ajatukset. He eivät halunneet kuulla Kristuksen tulosta tuomitsemaan maailmaa vanhurskaudessa. He olivat olleet uskottomia palvelijoita; heidän tekonsa eivät kestäisi sydämiä tutkivan Jumalan tarkastusta, ja he pelkäsivät kohdata Herraansa. Kristuksen ensimmäisen tulemisen aikana eläneiden juutalaisten tavoin he olivat valmistautumattomat vastaanottamaan Jeesusta. He eivät ainoastaan kieltäytyneet kuuntelemasta Raamatun selviä todistuksia vaan pilkkasivat niitä, jotka odottivat Herraa. Saatana ja hänen enkelinsä riemuitsivat sekä ivasivat Kristusta ja hänen pyhiä enkeleitään huomauttaen, että Kristuksen omiksi tunnustautuvat rakastivat häntä niin vähän, etteivät he toivoneet hänen ilmestymistään. {AO7 321.2}

Miten adventistit torjuivat vastaväitteitä

Kristuksen tulemista koskevan julistuksen hylkääjät esittivät useimmiten perustelunaan sanat: »Siitä päivästä ja hetkestä ei tiedä kukaan.» Raamatun sanat kuuluvat: »Mutta siitä päivästä ja hetkestä ei tiedä kukaan, eivät taivasten enkelit, eikä myöskään Poika, vaan Isä yksin» (Matt. 24: 36). Ne, jotka odottivat Herraa, selittivät tämän tekstin selvästi ja yhtäpitävästi muiden Raamatun tekstien kanssa sekä osoittivat, että heidän vastustajansa käyttivät sitä väärin. Nämä sanat Kristus lausui mieleenpainuvassa keskustelussaan opetuslastensa kanssa Öljymäellä jätettyään temppelin viimeisen kerran. Opetuslapset olivat kysyneet: »Mikä on sinun tulemukseksi ja maailman lopun merkki?» Jeesus ilmoitti heille merkkejä ja sanoi: »Kun näette tämän kaiken, tietäkää, että se on lähellä, oven edessä» (Matt. 24: 3, 33). Vapahtajan sanoja ei saa tulkita niin, että ne kumoavat hänen toiset sanansa. Vaikka kukaan ei tiedä hänen tulemisensa päivää ja hetkeä, meitä on opetettu ja meitä vaaditaan tietämään, milloin se on lähellä. Meitä on edelleen opetettu, että hänen varoituksensa hylkääminen ja hänen tulemisensa läheisyyttä koskevan sanoman kieltäminen tai laiminlyöminen on meille yhtä kohtalokasta kuin oli tietämättömyys vedenpaisumuksen alkamisesta Nooan päivinä eläneille ihmisille. Ja samassa luvussa oleva vertaus, joka vertaa uskollista ja uskotonta palvelijaa, tuomiten sen, joka sanoo sydämessään: »Minun Herrani viipyy», osoittaa, miten Kristus arvostelee ja palkitsee ne, joiden hän näkee valvovan ja

julistavan hänen tulemustaan ja miten hän kohtelee niitä, jotka kieltävät hänen tulemisensa. »Valvokaa siis», hän sanoo. »Autuas se palvelija, jonka hänen herransa tullessaan havaitsee näin tekevän!» (Matt: 24: 42, 46). »Jos et valvo, niin minä tulen kuin varas, etkä sinä tiedä, millä het kellä minä sinun päällesi tulen» (Ilm. 3: 3). {AO7 321.3}

Paavali puhuu ihmisistä, joille Herran ilmestyminen tapahtuu odottamatta. »Herran päivä tulee niinkuin varas yöllä. Kun he sanovat: Nyt on rauha, ei hätää mitään, silloin yllättää heidät yhtäkkiä turmio, — eivätkä he pääse pakoon.» Mutta niille, jotka ovat ottaneet vaarin Vapahtajan varoituksesta, hän sanoo: »Te veljet, ette ole pimeydessä, niin että se päivä voisi yllättää teidät niinkuin varas; sillä kaikki te olette valkeuden lapsia ja päivän lapsia; me emme ole yön emmekä pimeyden lapsia» (1 Tess. 5: 2-5). {AO7 322.1}

Siten näytettiin, ettei Raamattu anna ihmisille oikeutta pysyä tietämättöminä Kristuksen tulemisen läheisyydestä. Mutta ne, jotka kaipasivat vain tekosyytä totuuden hylkäämiseen, sulkivat korvansa tältä selitykseltä. Sekä röyhkeät pilkkaajat että Kristuksen palvelijoiksi tunnustautuvat saarnaajat toistivat edelleen sanoja: »Siitä päivästä ja hetkestä ei tiedä kukaan.» Kun kansa heräsi ja alkoi kysellä pelastuksen tietä, saarnaajat asettuivat sen ja totuuden väliin koettaen rauhoittaa sitä selittämällä väärin Jumalan sanaa. Uskottomat vartijat alkoivat työskennellä yhdessä suuren pettäjän kanssa huutaen: »Rauha, rauha!» vaikka Jumala ei ollut puhunut rauhasta. Kristuksen aikana eläneiden fariseusten tavoin monet kieltäytyvät menemästä sisälle taivasten valtakuntaan ja estivät niitä, jotka aikoivat sinne mennä. Näiden sielujen veri vaaditaan heidän kädestään. {AO7 322.2}

Adventtisanoma jakaa ihmiset

Seurakuntien nöyrimmät ja pyhittyneimmät jäsenet ottivat yleensä ensimmäisenä sanoman vastaan. Ne, jotka tutkivat Raamattua omintakeisesti, eivät voineet olla näkemättä, miten epäraamatullisia kansanomaiset käsitykset ennustuksista olivat. Missä hyvänsä kansa ei ollut pappien vaikutusvallan alaisena ja missä tahansa sillä oli tapana tutkia Jumalan sanaa itsenäisesti, siellä tarvitsi vain verrata adventistien oppia Raamattuun sen jumalallisen alkuperän osoittamiseksi. {AO7 323.1}

Useita vainosivat uskottomat veljet. Säilyttääkseen asemansa seurakunnassa jotkut suostuivat vaikenemaan toivostansa, mutta toiset tunsivat, että uskollisuus Jumalaa kohtaan esti heitä siten salaamasta niitä totuuksia, joita hän oli heille uskonut. Useita erotettiin seurakunnasta yksinomaan sen tähden, että he todistivat uskostaan Kristuksen tulemiseen. Niille, joiden uskoa siten koeteltiin, olivat hyvin kallisarvoisia profeetan sanat: »Teidän veljenne, jotka vihaavat teitä ja työntävät teidät luotaan minun nimeni tähden, sanovat: ’Osoittakoon Herra kunniansa, että me näemme teidän ilonne! Mutta he joutuvat häpeään’» (Jes. 66: 5). {AO7 323.2}

Jumalan enkelit valvoivat syvimmällä mielenkiinnolla sanoman seurauksia. Kun seurakunnat yleensä hylkäsivät sanoman, enkelit kääntyivät pois murheellisina. Mutta oli

useita, joita ei vielä ollut koeteltu adventtitotuudella. Monia olivat johtaneet harhaan miehet, vaimot, vanhemmat tai lapset. Heidät oli houkuteltu uskomaan, että adventistien julistamien harhaoppien pelkkä kuunteleminenkin oli syntiä. Enkeleitä kehotettiin valvomaan uskollisesti näitä sieluja, sillä heille oli tuleva Jumalan valtaistuimelta vielä uutta valoa. {AO7 323.3}

Odotus ja pettymys

Ne, jotka olivat vastaanottaneet sanoman, odottivat sanomattomasti ikävöiden Vapahtajansa tuloa. Aika, jolloin he odottivat kohtaavansa hänet, oli lähellä. Tätä aikaa he lähestyivät tyynellä vakavuudella. Heillä oli suloinen yhteys Jumalan kanssa ja syvä rauha, joka oli esimakua kirkkaudessa nautittavasta rauhasta. Ei kukaan, joka sai kokea tätä toivoa ja luottamusta, voi unohtaa noita kallisarvoisia odotuksen hetkiä. Muutamia viikkoja ennen odotettua aikaa pantiin suurin osa maallisista toimista syrjään. Vilpittömät uskovaiset tutkivat huolellisesti sydämensä kaikki ajatukset ja tunteet, aivan kuin olisivat olleet kuolinvuoteellaan, sulkeakseen silmänsä muutamien tuntien sisällä maallisilta näyiltä. Mitään »taivaaseennousuvaatteita» ei valmistettu346, mutta kaikki tunsivat tarvitsevansa sisäistä todistusta siitä, että olivat valmiit kohtaamaan Vapahtajan. Heidän valkoisena pukunaan oli sielun puhtaus - Kristuksen sovintoverellä synnistä puhdistettu luonne. Jospa vieläkin Jumalan lapsiksi tunnustautuvilla olisi sama sydämentutkistelun henki ja sama vakava, horjumaton usko. Jos he olisivat siten jatkaneet nöyrtymistään Herran edessä ja hellittämättä rukoillen lähestyneet armoistuinta, heillä olisi paljon rikkaampi kokemus, kuin heillä nykyään on. Rukoillaan liian vähän. On liian vähän todellista synnintuntoa, ja elävän uskon puuttuessa monet jäävät vaille sitä armoa, jota Vapahtajamme on niin runsaasti varannut. {AO7 323.4}

Jumalan tarkoituksena oli koetella kansaansa. Hänen kätensä peitti profeetallisten ajanjaksojen laskemisessa tehdyn erehdyksen. Adventistit eivät huomanneet erehdystä, eivätkä sitä havainneet heidän oppineimmat vastustajansakaan. Nämä sanoivat: »Teidän profeetallisia aikakausia koskeva laskunne on oikea. Jokin suuri tapahtuma on lähellä, mutta ei se, jota herra Miller ennustaa. Se on maailman kääntyminen eikä Kristuksen toinen tuleminen.»347 {AO7 324.1}

Odotusaika kului, eikä Kristus tullutkaan vapauttamaan kansaansa. Ne, jotka vilpittömässä uskossa ja rakkaudessa olivat odottaneet Vapahtajaansa, kokivat katkeran pettymyksen. Mutta Jumalan suunnitelmat toteutuivat. Hän koetteli niiden sydämiä, jotka tunnustivat odottavansa Vapahtajan ilmestymistä. Näiden joukossa oli useita, joihin ei ollut vaikuttanut pelkoa korkeampi vaikutin. Heidän uskontunnustuksensa ei ollut vaikuttanut heidän sydämeensä eikä elämäänsä. Kun odotettua tapahtumaa ei tullut, nämä henkilöt selittivät, ettei se tuottanut heille pettymystä. He eivät olleet koskaan uskoneet Kristuksen tulevan ja olivat ensimmäisten joukossa tekemässä pilaa tosi uskovaisten murheesta. {AO7 324.2}

Mutta Jeesus ja kaikki taivaan asukkaat katselivat rakkaudella ja myötätunnolla koeteltuja uskollisia, jotka olivat pettyneitä. Jos se verho, joka erottaa näkyväisen maailman näkymättömästä, olisi vedetty syrjään, enkelien olisi nähty lähestyvän näitä uskollisia sieluja ja suojelevan heitä saatanan nuolilta. {AO7 324.3}

Luku 21—Varoituksen hylkäämisen seuraukset

Kun William Miller ja hänen työtoverinsa julistivat Kristuksen toisen tulemisen oppia, heidän työskentelynsä ainoana tarkoituksena oli herättää ihmisiä valmistautumaan tuomiota varten. He koettivat saada uskonnon tunnustajat vastaanottamaan seurakunnan todellisen toivon ja näkemään, että he tarvitsivat syvempää kristillistä kokemusta. Kääntymättömiä he koettivat herättää näkemään velvollisuutensa tehdä viipymättä parannus ja kääntyä Jumalan puoleen. »He eivät pyrkineet kääntämään ihmisiä mihinkään uskonnolliseen lahkoon tai puolueeseen. Sen tähden he työskentelivät kaikkien puolueiden ja lahkojen keskuudessa sekaantumatta niiden kirkolliseen järjestykseen tai kuriin.» {AO7 325.1}

»Koko toimintani aikana», Miller sanoi, »minulla ei ole ollut aikomusta perustaa olemassa olevista uskontokunnista eriävää ryhmää tai hyödyttää jotakin uskonsuuntaa toisen kustannuksella. Olen koettanut olla hyödyksi kaikille. Otaksuen, että kaikki kristityt iloitsisivat Kristuksen tulemisesta ja että ne, joilla on erilainen käsitys kuin minulla, eivät rakastaisi ihmisiä vähemmän sen tähden, että he hyväksyvät tämän opin, en voinut havaita erillisten kokousten pitämistä tarpeelliseksi. Tarkoitukseni oli vain kääntää sieluja Jumalan puoleen, antaa maailmalle ilmoitus tulevasta tuomiosta ja auttaa lähimmäisiäni sisäisesti valmistautumaan, niin että he voisivat rauhassa kohdata Jumalan. Useimmat niistä, jotka minun toimintani kautta kääntyivät, liittyivät jo olemassa oleviin eri seurakuntiin.»348 {AO7 325.2}

Koska Millerin toiminta vaikutti rakentavasti seurakuntiin, siihen suhtauduttiin jonkin aikaa suopeasti. Mutta kun papit ja uskonnolliset johtajat ottivat adventtisanomaa vastustavan kannan ja halusivat estää sen kaiken levittämisen, he eivät ainoastaan vastustaneet sitä saarnatuolista, vaan kielsivät seurakuntansa jäseniä menemästä kuulemaan Kristuksen toista tulemista koskevaa julistusta tai jopa puhumasta toivostaan seurakunnan keskeisissä kokouksissa. Täten uskovaiset joutuivat hyvin koettelevaan ja pulmalliseen asemaan. He rakastivat seurakuntaansa eivätkä halunneet siitä erota, mutta nähtyään Jumalan sanan todistuksen tulleen vaiennetuksi ja profetioiden tutkimisoikeuden kielletyksi, he tunsivat uskollisuutensa Jumalaa kohtaan kieltävän alistumasta. Niiden, jotka koettivat sulkea pois Jumalan sanan todistuksen, he eivät voineet katsoa muodostavan Kristuksen seurakuntaa, joka on »totuuden pylväs ja perustus». Tämän nojalla he katsoivat olevansa oikeutettuja eroamaan aikaisemmasta seurakuntayhteydestään, ja kesällä 1844 seurakunnista erosi noin viisikymmentä tuhatta henkilöä. {AO7 325.3}

Hengellisen elämän lamautumista

Näihin aikoihin ilmeni suuri muutos useimmissa Yhdysvaltain seurakunnissa. Jo useiden vuosien aikana maailmalliset tavat olivat niissä vähitellen lisääntyneet ja todellinen hengellinen elämä vastaavasti heikentynyt, mutta mainittuna vuonna näkyi selviä merkkejä äkillisestä ja sangen suuresta rappeutumisesta maan lähes kaikissa seurakunnissa. Vaikkei

kukaan näyttänyt kykenevän osoittamaan syytä, huomattiin itse tapahtuma laajoilla alueilla ja siihen otettiin kantaa sekä sanomalehdissä että saarnatuoleissa. {AO7 326.1}

Presbyteerisen kirkon kirkkoneuvoston kokouksessa Philadelphiassa tri Barnes, laajalle levinneen raamatunselitysteoksen tekijä ja yhden mainitun kaupungin suurimman seurakunnan pastori, »sanoi, että hän oli ollut pappina kaksikymmentä vuotta, eikä hän ollut ennen viimeistä Herran ehtoollista järjestänyt ehtoollistilai suutta, johon ei olisi tullut ketään. Mutta nyt ei ole ollenkaan herää misiä eikä kääntymisiä; ei voi paljoa havaita armossa kasvamista kristittyjen keskuudessa eikä kukaan tule hänen luokseen keskustelemaan sielunsa pelastuk sesta. Liikeelämän vilkastuessa sekä kaupan ja teollisuuden näköalojen kirkastuessa maailmanmielisyys kasvaa. *Niin on kaikissa seurakunnissa.*»349 {AO7 326.2}

Saman vuoden helmikuussa Oberlinin korkeakoulun professori Finney sanoi: »Me olemme panneet merkille sen tosiasian, että meidän maamme protestanttiset seurakunnat yleensä olivat välinpitämättömiä tai vihamielisiä melkein kaikkia nykyajan siveellisiä uudistuksia kohtaan. On yksityisiä poikkeuksia, mutta ne eivät voi muuttaa yleistä tilaa. On myös toinen varma tosiasia: melkein yleismaailmallinen hengellisen herätyksen puuttumisen seurakunnissa. Hengellinen välinpitämättömyys vallitsee melkein kaikkialla ja on pelottavan syvä; näin todistaa koko maan uskonnollinen lehdistö. Suuri osa seurakuntien jäsenistä alkaa olla muodin palvojia. He osallistuvat jumalattomien kanssa huvituksiin, tansseihin, juhliin jne. Mutta meidän ei tarvitse paisuttaa tätä surullista asiaa. Riittää, kun sanomme, että todistusketju tihenee ja kiertyy tiukasti ympärillemme osoittaen, että seurakunnat ovat yleensä surullisella tavalla rappeutumassa. Ne ovat loitonneet kauas Herrasta, ja hän on vetäytynyt pois heidän luotaan.» {AO7 326.3}

The Religious Telescopelehdes —lehdessä eräs kirjoittaja todisti: »Emme ole koskaan nähneet niin yleistä uskonnon rappeutumista kuin nykyään. Seurakunnan pitäisi todellakin herätä ja tutkia tämän onnettomuuden syytä, sillä jokaisen Siionia rakastavan täytyy nähdä se onnettomuutena. Kun ajattelemme todellisten kääntymysten harvinaisuutta ja synnintekijäin vertaansa vailla olevaa julkeutta ja paatumusta, meidän on melkein pakko huudahtaa: ’Onko Jumala unohtanut olla armollinen vai onko armon ovi jo suljettu?’» {AO7 326.4}

Lamautuminen seurausta valon hylkäämisestä

Seurakunta ei joudu sellaiseen tilaan ilman syytä. Hengellinen pimeys, johon kansat, seurakunnat ja yksityiset henkilöt joutuvat, ei johdu siitä, että Jumala pidättäisi mielivaltaisesti armonsa avun, vaan siitä, että ihmiset laiminlyövät tai hylkäävät jumalallisen valon. Erinomaisen valaiseva esimerkki tästä totuudesta on Juudan kansan kokemus Kristuksen aikana. Kun he omistautuivat maailmalle unohtaen Jumalan ja hänen sanansa, heidän ymmärryksensä pimeni ja heidän sydämensä tuli maailmalliseksi ja aistilliseksi. Näin he jäivät tietämättömiksi Messiaan tulosta sekä ylpeydessään ja

epäuskossaan hylkäsivät Vapahtajan. Jumala ei silloinkaan pidättänyt Juudan kansalta tietoa pelastuksen siunauksista tai mahdollisuutta päästä niistä osalliseksi. Mutta ne, jotka hylkäsivät totuuden, kadottivat kaiken halun osallistua taivaan lahjasta. He tekivät »pimeyden valkeudeksi ja valkeuden pimeydeksi», kunnes heissä oleva valkeus tuli pimeydeksi, ja kuinka suuri olikaan se pimeys! {AO7 327.1}

Saatanan aikeisiin soveltuu, että ihmiset säilyttäisivät uskonnon ulkonaiset muodot, kun vain elinvoimaisen jumalisuuden henki puuttuu. Hylättyään evankeliumin juutalaiset jatkoivat innokkaasti vanhojen uskonnollisten menojensa noudattamista säilyttäen tarkasti kansallisen erikoisuutensa, samalla kun heidän itsensäkin täytyi myöntää, ettei Jumalan läsnäoloa enää ilmennyt heidän keskuudessaan. Danielin profetia osoitti niin selvästi Messiaan tulemisen ajan ja ennusti niin suoraan hänen kuolemansa, että juutalaiset kielsivät sen tutkimisen, ja lopuksi rabbit julistivat kirouksen kaikille, jotka yrittäisivät laskea aikaa. Sokeudessaan ja katumattomuudessaan, välinpitämättömänä pelastuksen armollisille tarjouksille ja evankeliumin siunauksille Israelin kansa on ollut vuosisatoja vakavana ja pelottavana varoituksena taivaasta tulleen valon hylkäämisestä. {AO7 327.2}

Tällaisilla syillä on aina samat seuraukset. Se, joka tahallisesti toimii vastoin sisäistä vakaumustaan sen tähden, että se on ristiriidassa hänen mieltymystensä kanssa, ei lopulta kykene erottamaan totuutta erehdyksestä. Ymmärrys pimenee, omatunto paatuu, sydän kovettuu ja sielu eroaa Jumalasta. Missä jumalallisen totuuden sanomaa halveksitaan ja hyljeksitään, siellä seurakunta verhoutuu pimeyteen. Usko ja rakkaus kylmenevät vieraantumisen ja eripuraisuuden vallatessa sijaa. Seurakunnan jäsenet keskittävät harrastuksensa ja voimansa maallisiin yrityksiin, ja synnintekijät paatuvat katumattomuudessaan. {AO7 327.3}

Ilmestyskirjan 14. luvussa olevan ensimmäisen enkelin sanoman, joka ilmoittaa Jumalan tuomion hetken tulleen ja kehottaa ihmisiä pelkäämään ja palvelemaan häntä, oli määrä erottaa Jumalan omiksi tunnustautuvat maailman turmelevilta vaikutuksilta ja herättää heidät näkemään maailmallisuuden ja luopumuksen leimaama todellinen tilansa. Tässä sanomassa Jumala oli lähettänyt seurakunnalle varoituksen, joka vastaanotettuna olisi poistanut ne epäkohdat, jotka erottivat sen Jumalasta. Jos seurakunnan jäsenet olisivat vastaanottaneet taivaan sanoman, nöyryyttäen sydämensä Herran edessä ja yrittäen vilpittömästi valmistautua kohtaamaan häntä, Jumalan Henki ja voima olisivat ilmenneet heidän keskellään. Seurakunta olisi jälleen päässyt siihen siunattuun yksimielisyyden, uskon ja rakkauden kokemukseen, joka oli ominaista apostolien päivinä, kun uskovaisten joukossa oli »yksi sydän ja yksi sielu», ja he »puhuivat Jumalan sanaa rohkeasti», kun »Herra lisäsi heidän yhteyteensä joka päivä niitä, jotka saivat pelastuksen» (Ap.t. 4: 32, 31; 2: 47). {AO7 328.1}

Jos Jumalan lapsiksi tunnustautuvat ottaisivat vastaan valon sellaisena kuin se loistaa hänen sanastaan, he saavuttaisivat yhteyden, jota Kristus rukoili seuraajilleen ja jota apostoli

kuvaa kirjoittaessaan: »hengen yhteyden rauhan yhdyssiteellä: yksi ruumis ja yksi henki, niinkuin te olette kutsututkin yhteen ja sa maan toivoon, jonka te kutsumuksessanne saitte; yksi Herra, yksi usko, yksi kaste» (Ef. 4: 3-5). {AO7 328.2}

Näitä siunattuja seurauksia saivat kokea ne, jotka vastaanottivat adventtisanoman. He olivat lähtöisin eri uskonsuunnista, ja heidän uskonnollisia käsityksiään erottavat rajaaidat sortuivat maahan: ristiriitaiset uskontunnustukset hävisivät, epäraamatullinen toivo ajallisesta tuhatvuotisesta valtakunnasta hylättiin, väärät käsitykset Kristuksen toisesta tulemisesta oikaistiin, ylpeys ja maailmanmielisyys poistuivat, vääryydet oikaistiin, sydänten välille muodostui mitä suloisin yhteys, ja rakkaus ja ilo vallitsivat. Jos tämä oppi vaikutti tällä tavalla niihin harvoihin, jotka sen vastaanottivat, se olisi vaikuttanut samoin kaikkiin, jos kaikki olisivat sen vastaanottaneet. {AO7 328.3}

Mutta seurakunnat eivät yleensä välittäneet varoituksesta. Saarnaajat, joiden »Israelin huoneen vartijoina» olisi pitänyt ensimmäisinä huomata Jeesuksen tulemisen merkit, olivat laiminlyöneet velvollisuutensa etsiä totuutta joko profeettain todistuksista tai ajan merkeistä. Kun maalliset toiveet ja kunnianhimoiset suunnitelmat valtasivat sydämen, kylmeni rakkaus Jumalaan ja usko hänen sanaansa, ja kun oppia Kristuksen tulemuksesta esitettiin, se herätti vain ennakkoluuloja ja epäilyjä. Sitä seikkaa, että sanomaa julistivat suureksi osaksi maallikot, käytettiin todistuksena sitä vastaan. Samoin kuin Kristuksen aikana Jumalan sanan selvään todistukseen vastattiin kysymällä: »Onko kukaan hallitusmiehistä uskonut häneen tai kukaan fariseuksista?» Huomattuaan, miten vaikea tehtävä oli kumota ne todistukset, jotka perustuivat profeetallisiin ajanjaksoihin, monet kielsivät kansaa tutkimasta profetioita opettaen, että profeetalliset kirjat olivat lukitut, eikä niitä voinut ymmärtää. Suuret joukot, jotka luottivat sokeasti paimeniinsa, kieltäytyivät kuuntelemasta varoitusta, ja toiset, vaikka olivat vakuuttuneita totuudesta, eivät uskaltaneet sitä tunnustaa, ettei heitä erotettaisi synagoogasta. Se sanoma, jonka Jumala oli lähettänyt koettelemaan ja puhdistamaan seurakuntaa, ilmaisi hyvin selvästi, kuinka suuri oli niiden joukko, jotka olivat kiintyneet tähän maailmaan enemmän kuin Kristukseen. Ne siteet, jotka liittivät heidät maahan, olivat vahvemmat kuin taivaan vetovoima. He valitsivat maallisen viisauden äänen kuuntelemisen ja kääntyivät pois sydäntä koettelevasta totuuden sanomasta. {AO7 328.4}

Hylätessään ensimmäisen enkelin varoituksen he hylkäsivät sen keinon, jonka Jumala oli varannut heidän parannuksekseen. He halveksivat sitä armon sanomaa, joka olisi korjannut ne epäkohdat, jotka erottivat heidät Jumalasta, ja alkoivat entistä innokkaammin etsiä maailman ystävyyttä. Tämä oli syynä siihen maailmallisuuden, luopumuksen ja hengellisen kuoleman pelottavaan tilaan, joka vallitsi seurakunnissa 1844. {AO7 329.1}

Ilmestyskirjan »Suuri Babylon»

Ilmestyskirjan 14. luvun mukaan ensimmäistä enkeliä seurasi toinen enkeli, joka sanoi: »Kukistunut, kukistunut on se suuri Babylon, joka haureutensa vihan viinillä on juottanut

kaikki kansat» (Ilm. 14: 8). Sana »Babylon» johtuu sanasta »Baabel», joka merkitsee sekaannusta. Raamatussa se tarkoittaa väärän tai turmeltuneen uskonnon eri muotoja. Ilmestyskirjan 17. luvussa Babylon esitetään naisena, jolla vertauskuvalla Raamatussa kuvataan seurakuntaa, niin että siveellinen nainen kuvaa puhdasta seurakuntaa ja turmeltunut nainen langennutta seurakuntaa. {AO7 329.2}

Kristuksen ja hänen seurakuntansa välillä vallitsevaa pyhää ja kestävää yhteyttä kuvataan Raamatussa avioliitolla. Herra on liittynyt kansaansa juhlallisen sopimuksen kautta. Hän on luvannut olla sen Jumala, ja se on sitoutunut olemaan hänen ja yksin hänen. Hän sanoo: »Minä kihlaan sinut itselleni ikiajoiksi, kihlaan sinut itselleni vanhurskaudella ja tuomiolla, armolla ja laupeudella» (Hoos. 2: 19). Ja taas: »Minä olen ottanut teidät omikseni» (Jer. 3: 14). Uudessa testamentissa Paavali käyttää samaa kuvaa sanoessaan: »Minähän olen kihlannut teidät miehelle, yhdelle ainoalle, asettaakseni Kristuksen eteen puhtaan neitsyen» (2 Kor. 11: 2). {AO7 329.3}

Kun seurakunta antaa luottamuksensa ja kiintymyksensä kääntyä pois Kristuksesta ja sallii rakkauden maallisiin asioihin vallata sielunsa, verrataan tätä seurakunnan uskottomuutta Kristusta kohtaan avioliittolupauksen rikkomiseen. Tällä vertauskuvalla esitetään Israelin synti kansan luopuessa Herrasta, ja Jumalan ihmeellistä rakkautta, jota Israel siten halveksi, kuvataan seuraavalla liikuttavalla tavalla: »Minä vannoin sinulle ja menin liittoon sinun kanssasi, sanoo Herra; ja sinä tulit minun omakseni.» »Sinusta tuli ylenmäärin kaunis, ja sinä kelpasit kuninkaalliseen arvoon. Ja sinun maineesi kulki pakanakansoihin kauneutesi tähden, sillä se oli täydellinen niiden kaunistusten takia, jotka minä sinun yllesi panin. — Mutta sinä luotit kauneuteesi ja harjoitit haureutta maineesi nojalla»; »avionrikkoja - vaimo, joka miehensä sijaan ottaa vieraita.» »Niinkuin vaimo on uskoton puolisollensa, niin olette te, Israelin heimo, olleet uskottomat minulle, sanoo Herra» (Hes. 16: 8, 13-15, 32; Jer. 3: 20). {AO7 329.4}

Uudessa testamentissa käytetään samanlaista kieltä kristityistä, jotka etsivät maailman ystävyyttä enemmän kuin Jumalan suosiota. Apostoli Jaakob sanoo: »Te avionrikkojat, ettekö tiedä, että maailman ystävyys on vihollisuutta Jumalaa vastaan? Joka siis tahtoo olla maailman ystävä, siitä tulee Jumalan vihollinen.» {AO7 330.1}

Ilmestyskirjan 17. luvussa esitetään Babylon naisena, joka oli puettu purppuraan ja helakanpunaan ja koristettu kullalla ja jalokivillä ja helmillä ja piti kädessään kultaista maljaa, joka oli täynnä kauhistuksia ja hänen haureutensa riettauksia. Ja hänen otsaansa oli kirjoitettu nimi, salaisuus: »Suuri Babylon, maan porttojen ja kauhistuksien äiti.» Sitten profeetta jatkaa: »Minä näin sen naisen olevan juovuksissa pyhien verestä ja Jeesuksen todistajain verestä.» Edelleen sanotaan, että Babylon »on se suuri kaupunki, jolla on maan kuninkaitten kuninkuus» (Ilm. 17: 4-6, 18). Se valta, joka monia vuosisatoja hallitsi tyrannina kristikunnan yksinvaltiaita hallitsijoita, on Rooma. Purppura ja helakanpuna sekä kulta, jalokivet ja helmet kuvaavat elävästi Rooman ylpeän valtiaan loistoa, joka oli

kuninkaallista komeutta suurempi. Mistään muusta vallasta ei myöskään voi niin totuudenmukaisesti sanoa, että se oli »juovuksissa pyhien verestä», kuin siitä kirkosta, joka on niin julmasti vainonnut Kristuksen seuraajia. Babylonia syytetään myös luvattomasta yhteydestä »maan kuninkaihin». Luopumalla Herrasta ja liittymällä pakanoihin juutalainen seurakunta tuli avioliiton rikkojaksi. Etsimällä maallisten valtain tukea Rooma turmeli itsensä samalla tavalla ja saa samanlaisen tuomion. {AO7 330.2}

»Babylonin tyttäret»

Babylonia kutsutaan »porttojen äidiksi». Sen »tyttärien» täytyy olla kirkkokuntia, jotka pitävät kiinni sen opeista ja perimätiedoista ja seuraavat sen esimerkkiä uhraamalla totuuden ja Jumalan hyväksymisen voidakseen asettua laittomaan yhteyteen maailman kanssa. Ilmestyskirjan 14. luvun sanomaa Babylonin lankeemuksesta on sovellettava sellaisiin uskonnollisiin yhdyskuntiin, jotka ensin olivat puhtaita mutta sitten turmeltuivat. Koska tämä sanoma seuraa tuomion sanomaa, sitä täytyy julistaa viimeisinä päivinä. Sen tähden se ei voi viitata yksinomaan roomalaiseen kirkkoon, sillä se on ollut langenneessa tilassa monia vuosisatoja. Sitäpaitsi Ilmestyskirjan 18. luvussa kehotetaan Jumalan kansaa lähtemään ulos Babylonista. Tämän raamatunkohdan mukaan useiden Jumalan lasten täytyy vielä olla Babylonissa. Ja missä uskonnollisissa yhdyskunnissa on nykyään suurin osa Kristuksen seuraajista? Epäilemättä protestanttista uskoa tunnustavissa eri seurakunnissa. Kun nämä seurakunnat syntyivät, ne ottivat ylevän kannan Jumalan ja totuuden suhteen, ja hänen siunauksensa seurasi niitä. Uskottoman maailmankin oli pakko tunnustaa ne hyvät seuraukset, jotka johtuivat evankeliumin periaatteiden noudattamisesta. Niihin soveltuivat profeetan sanat Israelille: »Sinun maineesi kulki pakanakansoihin kauneutesi tähden, sillä se oli täydellinen niiden kaunistusten takia, jotka minä sinun yllesi panin, sanoo Herra, Herra» (Hes. 16: 14). Mutta ne lankesivat saman halun tähden, joka oli Israelin kirous ja turmio - halun jäljitellä jumalattomien tapoja ja etsiä heidän ystävyyttään. »Sinä luotit kauneuteesi ja harjoitit haureutta maineesi nojalla» (Hes. 16:15). {AO7 330.3}

Monet protestanttiset kirkot seuraavat Rooman esimerkkiä väärässä yhteydessä »maan kumnkaiden» kanssa - valtionkirkot suhteessaan maalliseen hallitukseen ja muut uskonnolliset yhdyskunnat etsiessään maailman suosiota. Nimitystä »Babylon» (sekaannus) voi sopivasti käyttää näistä yhdyskunnista, jotka kaikki väittävät oppinsa perustuvan Raamattuun ja jotka kuitenkin ovat jakaantuneet melkein lukemattomiin lahkoihin, joiden uskontunnustukset ja teoriat ovat ristiriidassa toistensa kanssa. {AO7 331.1}

Roomasta eronneet kirkot muistuttavat sitä muissakin suhteissa kuin synnillisessä yhteydessä maailmaan. {AO7 331.2}

Eräässä roomalaiskatolisessa teoksessa esitetään seuraava väite: »Jos Rooman kirkko suhteessaan pyhimyksiin on syyllistynyt epäjumalanpalvelukseen, sen tytär, Englannin kirkko, on syyllinen samaan syntiin, koska sillä on yhtä Kristukselle pyhitettyä kirkkoa kohti kymmenen Marialle pyhitettyä.»350 {AO7 331.3}

Tutkielmassaan »A Treatise on the Millennium» tri Hopkins sanoo: »Ei ole mitään syytä ajatella antikristillisen hengen ja käytännön rajoittuvan siihen, mitä nyt kutsutaan Rooman kirkoksi. Protenstanttisissakin kirkoissa on paljon antikristillisyyttä, eivätkä ne ole läheskään täydellisesti puhdistetut — turmeluksesta ja jumalattomuudesta. »351 {AO7 331.4}

Kosketellessaan presbyteerisen kirkon eroa Roomasta tri Guthrie kirjoittaa: »Kolmesataa vuotta sitten meidän kirkkomme marssi ulos Rooman porteista avonainen Raamattu lipussaan ja tunnuslauseenaan sanat ’Tutkikaa kirjoituksia’.» Sitten hän tekee merkityksellisen kysymyksen: »Tuliko se *puhtaana* pois Babylonista?»352 {AO7 331.5}

»Englannin kirkon», Spurgeon sanoo, »näyttää sakramentillisuus kauttaaltaan hapattaneen, mutta maan protestantitkin näyttävät olevan melkein yhtä pahasti filosofisen epäuskon läpitunkemia. Ne, joista meillä oli parempia ajatuksia, kääntyvät toinen toisensa jälkeen pois uskon perusperiaatteista. Luulen, että itse Englannin sydän on tuomittavan epäuskon läpitunkema, joka epäusko on kyllin julkea menemään saarnatuoliin ja nimittämään itseään kristillisyydeksi.» {AO7 332.1}

Protestanteissa toistuu »Babylonin» luopumus

Mikä oli suuren luopumuksen al kusyynä? Miten kirkko ensin luo pui evankeliumin yksinkertaisuu desta? Siten, että se mukautui pa kanallisiin tapoihin helpottaak

seen pakanain kääntymistä kristinuskoon. Apostoli Paavali todisti jo omana aikanaan: »Laittomuuden salaisuus on jo vaikuttamassa» (2Tess. 2: 7). Apostolien eläessä seurakunta säilyi verrattain puhtaana. Mutta »toisen vuosisadan lopulla useimmat seurakunnat omaksuivat uusia muotoja. Alkuperäinen yksinkertaisuus katosi, ja kun vanhat opetuslapset kuolivat, heidän lapsensa yhdessä äsken kääntyneiden kanssa huomaamatta astuivat heidän tilalleen ja uudistivat oppia.»353 Uusien käännynnäisten saamiseksi alennettiin kristinuskon korkeaa tasoa. Sen seurauksena »pakanallinen virta tulvi sisään seurakuntaan tuoden mukanaan pakanain tavat, menot ja epäjumalat». Kun kristinusko sai osakseen maallisten hallitsijani suosion ja tuen, suuret joukot ottivat sen vastaan nimellisesti. Kuitenkin »monet näistä ulkonaisesti kristinuskoon kääntyneistä jäivät todellisuudessa pakanoiksi ja varsinkin salassa palvoivat epäjumaliaan».354 {AO7 333.2}

Eikö sama kehitys ole tapahtunut melkein jokaisessa uskonnollisessa yhdyskunnassa, joka nimittää itseään protestanttiseksi? Kun niiden perustajat, joita elähdytti todellinen uudistuksen henki, kuolivat, heidän seuraajansa tulivat heidän tilalleen ja antoivat asialle uuden muodon. Kun uskonpuhdistajien lapset sokeasti pitävät kiinni isiensä uskontunnustuksesta eivätkä halua vastaanottaa mitään totuutta, jota nämä eivät nähneet, he poikkeavat suuresti näiden esimerkistä nöyryydessä, itsensä kieltämisessä ja maailmasta luopumisessa. Siten alkuperäinen yksinkertaisuus katoaa. Maailmallinen virta tulvii sisään seurakuntaan ja »tuo mukanaan maailman tavat, menot ja epäjumalat». {AO7 333.1}

Miten pelottavassa määrässä Kristuksen seuraajiksi tunnustautuvat rakastavatkaan nykyään maailman ystävyyttä, joka on »vihollisuutta Jumalaa vastaan»! Kuinka kauas ovatkaan kansankirkot kaikkialla kristikunnassa loitonneet Raamatun esittämästä nöyryydestä, itsensä kieltämisestä, yksinkertaisuudesta ja jumalisuudesta! John Wesley sanoi puhuessaan rahojen oikeasta käytöstä: »Älkää tuhlatko osaakaan niin kallisarvoisesta lahjasta tyydyttämään yksinomaan silmäin pyyntöä ostamalla ylellisiä ja kalliita vaatteita tai tarpeettomia koruja. Älkää tuhlatko rahaa talojenne huomiota herättäviin koristuksiin, ylellisiin ja kalliisiin huonekaluihin, kalliisiin tauluihin, maalauksiin ja kultauksiin. Älkää käyttäkö rahaa ylpeyden tyydyttämiseen tai ihmisten ihailun ja kiitoksen tavoitteluun. Niin kauan kuin pidät itsestäsi hyvää huolta, ihmiset puhuvat sinusta hyvää. Niin kauan kuin olet puettuna purppuraan ja hienoihin liinavaatteisiin ja vietät joka päivä loisteliasta elämää, monet epäilemättä ylistävät sinun hienoa makuasi, ylevämielisyyttäsi ja vieraanvaraisuuttasi. Mutta älä osta heidän kiitostaan niin kalliisti. Ole ennemmin tyytyväinen siihen kunniaan, joka tulee Jumalalta.»355 Mutta monissa meidän aikamme seurakunnissa sellaista opetusta ei arvosteta. {AO7 333.2}

Seurakuntien maailmallisuus

Uskonnon tunnustaminen on tullut suosituksi maailman ihmisten keskuudessa. Hallitusmiehet, poliitikot, lakimiehet, lääkärit ja kauppiaat liittyvät seurakuntaan turvatakseen yhteiskunnan kunnioituksen ja luottamuksen ja edistääkseen omia maallisia pyrkimyksiään. Näin he koettavat peittää kaikki väärät tekonsa tunnustamalla kristinuskoa. Erilaiset uskonnolliset yhdyskunnat, jotka ovat hyötyneet näiden kastettujen maailmanmiesten rikkaudesta ja vaikutusvallasta, tavoittelevat yhä innokkaammin kansan suosiota ja tukea. Komeita, ylellisesti koristettuja kirkkoja rakennetaan suosittujen katujen varsille. Ne, jotka tulevat jumalanpalveluksiin, pukeutuvat kalliisti ja muodin mukaisesti. Lahjakkaalle papille, joka kykenee miellyttämään ja keräämään kansaa, maksetaan korkea palkka. Hän ei saa saarnoissaan kosketella yleisiä syntejä, vaan hänen on puhuttava suloisia ja miellyttäviä asioita hienoille kuulijoille. Täten ylhäisöön kuuluvia synnintekijöitä merkitään kirkonkirjoihin ja heidän tavanomaiset syntinsä kätketään teeskennellyn jumalisuuden suojaan. {AO7 334.1}

Kosketellessaan nykyajan kristittyjen suhdetta maailmaan eräs johtava maallinen lehti sanoo: »Kirkko on huomaamatta mukautunut ajan henkeen ja muovannut jumalanpalvelusta nykyajan toiveitten mukaan.» »Kirkko käyttää todellakin nykyään kaikkia keinoja, joiden avulla uskonto saadaan puoleensavetäväksi.» Eräs New York Independentin kirjoittaja sanoo nykyaikaisesta metodismista: »Jumalaa pelkäävien ja jumalattomien välillä vallitseva ero hälvenee jonkinlaiseksi puolivarjoksi, ja innokkaat miehet molemmin puolin koettavat poistaa kaiken eroavaisuuden heidän toimintatapojensa ja nautintojensa väliltä. Uskonnon kansanomaisuus lisää suuresti niiden lukua, jotka haluaisivat varmistaa sen edut täyttämättä rehellisesti siihen kuuluvia velvollisuuksia.» {AO7 334.2}

Howard Crosby sanoo: »On hyvin huolestuttava asia, että näemme Kristuksen seurakunnan niin vähäisessä määrässä täyttävän Herransa tarkoituksia. Samoin kuin juutalaiset muinoin antautumalla läheiseen seurusteluun epäjumalia palvelevien kansojen kanssa vieraantuivat Jumalasta - - samoin Jeesuksen seurakunta nykyään, väärän yhteytensä kautta uskottomaan maailmaan, hylkää tosi elämän jumalalliset menettelytavat ja antautuu noudattamaan epäkristillisen yhteiskunnan turmiollisia, joskin usein kauniilta näyttäviä tapoja, käyttäen todisteita ja päätyen tuloksiin, jotka ovat vieraita Jumalan ilmoitukselle ja suorastaan vastakkaisia kaikelle armossa kasvamiselle.»356 {AO7 334.3}

Tässä maailmallisuuden ja huvitusten virrassa ovat itsensäkieltäminen ja uhrautuminen Kristuksen asian tähden melkein kokonaan hävinneet. »Muutamat niistä miehistä ja naisista, jotka nyt ovat vaikuttamassa meidän seurakunnissamme, kasvatettiin lapsuudessaan uhrautuvaisuuteen, jotta voisivat antaa tai tehdä jotakin Kristukselle. Mutta jos nyt tarvitaan rahaa, - - ketään ei saa kehottaa antamaan. Eihän toki. Järjestäkää myyjäisiä, kuvaelmia, leikillisiä kilpailuja, vanhanaikaisia illallisia tai jotakin syötävää jotakin, joka huvittaa kansaa.» {AO7 334.4}

Wisconsinin kuvernööri Washburn sanoi vuosiraportissaan tammikuun 9. pnä 1873: »Näyttää siltä kuin tarvittaisiin laki sulkemaan sellaiset koulut, joissa kasvatetaan kortinpelaajia. Sellaisia on kaikkialla. Kirkkokin on (tietysti tietämättään) joskus tehnyt saatanan työtä. Lahjakonsertit, lahjahankkeet ja arvonnat, joita joskus järjestetään uskonnollisia tai avustustarkoituksia varten, mutta usein vähemmän arvokkaiden asiain hyväksi, arpajaiset, palkintopaketit jne. ovat kaikki keinoja, joilla kerätään rahaa ilman saatua vastinetta. Ei mikään ole niin turmelevaa ja viettelevää, etenkään nuorille, kuin rahan ja tavaran hankkiminen ilman työtä. Kun kunnioitettavat ihmiset antautuvat tällaisiin yrityksiin ja koettavat vaientaa omaatuntoaan sillä ajatuksella, että raha käytetään hyvään tarkoitukseen, ei ole outoa, että nuoriso usein lankeaa tapoihin, joita tällaiset onnenpelit melko varmasti synnyttävät.» {AO7 335.1}

Maailmanmielisyyden henki tunkeutuu seurakuntiin kaikkialla kristikunnassa. Robert Atkins antaa eräässä saarnassaan, jonka hän piti Lontoossa, Englannissa vallitsevasta hengellisestä rappeutumisesta seuraavan synkän kuvan: »Vanhurskaiden luku vähenee maan päällä, eikä kukaan Pane sitä sydämelleen. Uskonnon tunnustajat ovat nykyään kaikissa kirkkokunnissa maailmaan kiintyneitä, maailman tapoja seuraavia, mukavuutta rakastavia ja kunnianhimoisia. He ovat kutsutut kärsimään Kristuksen kanssa, mutta he hätkähtävät jo moitteestakin. - - *Luopumus, luopumus, luopumus* on kaiverrettu jokaisen kirkon julkisivuun. Jos he sen tietäisivät ja tuntisivat, heillä olisi toivoa, mutta he huutavat: ’Me olemme rikkaita, olemme rikastuneita emmekä mitään tarvitse.’»357 {AO7 335.2}

Babylonia syytetään siitä suuresta synnistä, että se »haureutensa vihan viinillä on juottanut kaikki kansat». Juovuttava malja, jota se esittää maailmalle, merkitsee niitä vääriä oppeja, joita se on omaksunut luvattoman yhteytensä kautta maan mahtaviin. Maailman

ystävyys on turmellut sen uskon, ja se puolestaan on vaikuttanut turmelevasti maailmaan opettamalla oppeja, jotka ovat ristiriidassa Pyhän Raamatun selvimpien esitysten kanssa. {AO7 335.3}

Rooman kirkko pidätti Raamatun kansalta ja vaati kaikkia ihmisiä vastaanottamaan Raamatun asemesta kirkon opit. Uskonpuhdistuksen tehtävänä oli antaa ihmisille jälleen Jumalan sana, mutta eikö ole liiankin totta, että meidän aikamme seurakunnissa opetetaan ihmisiä perustamaan uskonsa uskontunnustukseen ja seurakuntansa opetuksiin pikemmin kuin Raamattuun? Puhuessaan protestanttisista seurakunnista Charles Beecher sanoi: »Ne karttavat ankaria sanoja uskontunnustuksista samalla herkkätuntoisuudella, millä kirkkoisät olisivat välttäneet ankaria lausuntoja suosimastaan ja yhäti lisääntyvästä pyhimysten ja marttyyrien palvonnasta. - - Protestanttiset evankeliset kirkkokunnat ovat niin sitoneet toistensa kädet ja omat kätensä, ettei niiden piirissä voi tulla saarnaajaksi, ellei hyväksy jotakin kirjaa Raamatun ohella. - - Ei ole mitään luuloteltua siinä väitteessä, että uskontunnustukset alkavat olla Raamatulle yhtä todellisena esteenä kuin Roomakin, vaikka se tapahtuu hienommalla tavalla.»358 {AO7 335.4}

Kun uskolliset opettajat selittävät Jumalan sanaa, ilmaantuu oppineita miehiä, sananjulistajia, jotka sanovat ymmärtävänsä Raamattua ja tuomitsevat terveen opin harhaopiksi, johtaen siten totuuden etsijöitä harhaan. Jos maailma ei olisi niin auttamattomasti päihtynyt Babylonin viinistä, tulisivat suuret joukot vakuuttuneiksi ja kokisivat kääntymyksen Jumalan sanan selvien ja voimallisten totuuksien kautta. Mutta uskonto näyttää niin sekavalta ja ristiriitaiselta, ettei kansa tiedä, mitä pitäisi uskoa. Maailman paatumus on synti, joka väijyy kirkon ovella. {AO7 336.1}

Luopumus vähitellen syvenevää

Ilmestyskirjan 14. luvussa olevaa toisen enkelin sanomaa julistettiin ensin kesällä 1844. Se soveltui silloin suoranaisimmin Yhdysvaltain kirkkokuntiin, sillä siellä oli tuomionsanomaa julistettu laajimmin, siellä se myös oli yleisimmin hylätty ja siellä kirkkokunnat olivat nopeimmin rappeutuneet. Mutta toisen enkelin sanoma ei toteutunut täydellisesti vuonna 1844. Kirkkokunnat kokivat silloin siveellisen lankeemuksen, koska ne hylkäsivät adventtisanoman valon, mutta lankeemus ei ollut täydellinen. Jatkettuaan tälle ajalle kuuluvien eri totuuksien hylkäämistä ne ovat langen neet yhä syvemmälle. Mutta vieläkään ei voi sanoa, että Babylon on kukistunut, — koska se haureutensa vihan viinillä on juottanut kaikki kansat. Se ei ole tehnyt sitä vielä kaikille kansoille. Maailmanmielisyyttä ja välinpitämättömyyttä aikamme koettelevia totuuksia kohtaan esiintyy ja ne ovat saamassa sijaa protestanttisissa kirkkokunnissa kristikunnan kaikissa maissa. Toisen enkelin juhlallisen pelottava julistus koskee näitä kirkkokuntia. Mutta luopumus ei ole vielä saavuttanut huippukohtaansa. {AO7 336.2}

Raamattu todistaa, että Herran tulemuksen edellä saatana vaikuttaa »valheen kaikella voimalla ja tunnusteoilla ja ihmeillä ja kaikilla vääryyden viettelyksillä», ja niille, jotka

eivät ota vastaan »rakkautta totuuteen, voidaksensa pelastua - - Jumala lähettää heille väkevän eksytyksen, niin että he uskovat valheen» (2 Tess. 2: 9-11). Vasta sitten, kun tämä tila saavutetaan ja kirkon yhteys maailman kanssa täydellisesti toteutetaan kaikkialla kristikunnassa, Babylonin lankeemus on täydellinen. Muutos tapahtuu asteittain, ja Ilm. 14: 8 toteutuu täydellisesti tulevaisuudessa. {AO7 336.3}

Vaikka niissä kirkkokunnissa, jotka muodostavat Babylonin, vallitsee hengellinen pimeys ja Jumalasta vieraantuminen, Kristuksen seuraajien pääosa on vielä niiden yhteydessä. Monet heistä eivät ole koskaan nähneet aikamme erikoisia totuuksia. Monet ovat tyytymättömiä nykyiseen tilaansa ja kaipaavat kirkkaampaa valoa. Turhaan he etsivät Kristuksen kuvaa niissä seurakunnissa, joihin he kuuluvat. Kun nämä kirkkokunnat poikkeavat yhä enemmän totuudesta ja liittyvät yhä läheisemmin maailmaan, eroavaisuus näiden kahden luokan välillä suurenee ja johtaa lopulta täydelliseen eroon. Tulee aika, jolloin ne, jotka rakastavat Jumalaa yli kaiken, eivät voi enää jäädä niiden yhteyteen, jotka »rakastavat hekumaa enemmän kuin Jumalaa» omistaen jumalisuuden ulkokuoren mutta kieltäen sen voiman. {AO7 336.4}

Ilmestyskirjan 18. luku viittaa aikaan, jolloin kirkkokunnat Ilm. 14. luvun 6-12 jakeissa esitetyn kolminkertaisen varoitussanoman hylkäämisen seurauksena ovat täysin saavuttaneet toisen enkelin ennustaman tilan ja jolloin Babylonissa vielä olevaa Jumalan kansaa kehotetaan eroamaan sen yhteydestä. Tämä on viimeinen maailmalle annettava sanoma, ja se on täyttävä tehtävänsä. Kun ne, jotka »eivät ole uskoneet totuutta vaan [ovat] mielistyneet vääryyteen» (2 Tess. 2: 12), jätetään väkevän eksytyksen valtaan ja uskovat valheen, silloin totuuden valo on loistava kaikille, joiden sydän on avoin vastaanottamaan sen, ja kaikki Babylonissa jäljellä olevat Herran lapset noudattavat kutsua: »Lähtekää siitä ulos, te minun kansani» (Ilm. 18: 4). {AO7 337.1}

Luku 22—Toteutuneet ennustukset

Kun se aika meni ohi, jolloin Herran ensin odotettiin tulevan keväällä vuonna 1844 ne, jotka olivat uskossa odottaneet hänen ilmestymistään, jäivät joksikin aikaan epäilyn ja epävarmuuden valtaan. Maailma piti heitä täydellisen tappion kärsineinä henkilöinä, jotka todistetusti olivat suosineet erehdystä, mutta Jumalan sana oli heille vielä lohdutuksen lähteenä. Monet jatkoivat Raamatun tutkimista tarkastaen uudelleen uskonsa perusteita ja huolellisesti tutkien profetioita saadakseen uutta valoa. Heidän kantaansa tukevat Raamatun todisteet näyttivät selviltä ja vakuuttavilta. Merkit, joista ei voitu erehtyä, osoittivat Kristuksen tulemuksen olevan lähellä. Jumalan erikoinen siunaus, joka oli ilmennyt sekä syntisten kääntymisessä että kristittyjen hengellisen elämän elpymisessä, oli todistuksena sanoman taivaallisesta alkuperästä. Vaikka uskovaiset eivät voineet selittää pettymystään, he olivat kuitenkin vakuuttuneita siitä, että Jumala oli johtanut heitä heidän äskeisessä kokemuksessaan. {AO7 338.1}

Odottamaan kehottavia raamatuntekstejä

Niiden ennustusten yhteydessä, joiden he olivat katsoneet soveltuvan Kristuksen toisen tulemisen aikaan, oli neuvoja, jotka erityisesti sopivat heidän epävarmaan ja kiusalliseen asemaansa kehottaen heitä odottamaan kärsivällisesti siinä uskossa, että se, mitä he nyt eivät ymmärtäneet, olisi aikanaan selviävä. {AO7 338.2}

Näiden ennustusten joukossa oli Hab. 2: 1-4: »Minä seison vartiopaikallani, asetun varustukseen ja tähystän, nähdäkseni, mitä hän minulle puhuu, mitä hän valitukseeni vastaa. Ja Herra vastasi minulle ja sanoi: ’Kirjoita näky ja piirrä selvästi tauluihin, niin että sen voi juostessa lukea’. Sillä näky odottaa vielä aikaansa, mutta se rientää määränsä päähän, eikä se petä. Jos se viipyy» odota sitä; sillä varmasti se toteutuu, eikä se myöhästy. Katso, sen kansan sielu on kopea eikä ole suora; mutta vanhurskas on elävä uskostansa.» {AO7 338.3}

Niin varhain kuin vuonna 1842 tämän profetian kehotus: »Kirjoita näky ja piirrä selvästi tauluihin, niin että sen voi juostessa lukea», oli antanut Charles Fitchille aiheen valmistaa profeetallisen kartan valaisemaan Danielin ja Ilmestyskirjan näkyjä. Tämän kartan julkaisemista pidettiin Habakukin antaman määräyksen toteutumisena. Mutta silloin ei kukaan huomannut, että samassa ennustuksessa esitetään näyn toteutumisessa tapahtuva näennäinen viivytys. Pettymyksen jälkeen seuraavat sanat näyttivät hyvin merkitseviltä: »Näky odottaa vielä aikaansa, mutta se rientää määränsä päähän, eikä se petä. Jos se viipyy, odota sitä; sillä varmasti se toteutuu, eikä myöhästy. - - Vanhurskas on elävä uskostansa.» {AO7 338.4}

Uskovia vahvisti ja lohdutti myös seuraava Hesekielin ennustuksen kohta: »Minulle tuli tämä Herran sana: Ihmislapsi, miksi teillä on tämä pilkkalause Israelin maasta, kun sanotte: ’Aika venyy pitkälle, ja tyhjään raukeavat kaikki näyt?’ Sentähden sano heille: Näin sanoo Herra, Herra. - - Lähellä on aika ja kaikkien näkyjen täyttymys. — Sillä minä, Herra, minä

puhun; ja minkä sanan minä puhun, se tapahtuu eikä enää viivy. — Israelin heimo sanoo: ’Niihin näkyihin, joita tämä näkee, on päiviä paljon, ja hän ennustaa kaukaisista ajoista.’ Sentähden sano heille: Näin sanoo Herra, Herra: Ei viivy enää yksikään minun sanani. Minkä sanan minä puhun, se tapahtuu, sanoo Herra, Herra» (Hes. 12: 21-25, 27, 28). {AO7 339.1}

Herraa odottavat iloitsivat uskoen, että Hän, joka tuntee lopun alusta, oli katsoessaan aikojen läpi ja edeltäpäin nähdessään heidän pettymyksensä antanut heille rohkaisun ja toivon sanoja. Jos he eivät olisi löytäneet Raamatusta tällaisia kohtia, jotka kehottivat heitä kärsivällisesti odottamaan Ja luottamaan lujasti Jumalan sanaan, heidän uskonsa olisi rauennut tuona koettelevana hetkenä. {AO7 339.2}

Vertaus kymmenestä neitsyestä milleriläisten kokemuksissa

Vertaus kymmenestä neitsyestä Matteuksen 25. luvussa valaisee myös adventtikansan kokemusta. Matteuksen 24. luvussa Kristus oli vastauksena opetuslastensa kysymykseen, joka koski hänen tulemuksensa ja maailmanlopun merkkiä, osoittanut muutamia tärkeimpiä tapahtumia maailman ja seurakunnan historiassa ensimmäisestä tulemuksestaan toiseen tulemukseensa asti, nimittäin Jerusalemin hävityksen, seurakunnan suuren ahdistuksen pakanain ja paavinvallan toimeenpanemissa vainoissa, auringon ja kuun pimenemisen ja tähtien putoamisen. Tämän jälkeen hän puhui tulemisestaan valtakuntaansa ja esitti vertauksen kahdenlaisista palvelijoista, jotka odottavat hänen ilmestymistään. 25. luku alkaa sanoilla: »Silloin on taivasten valtakunta oleva kymmenen neitsyen kaltainen.» Tässä esitetään viimeisten päivien seurakunta, sama, josta kerrotaan 24. luvun lopussa. Tässä vertauksessa seurakunnan jäsenten kokemusta kuvataan itämaisten häiden tapahtumilla. {AO7 339.3}

»Silloin on taivasten valtakunta oleva kymmenen neitsyen kaltainen, jotka ottivat lamppunsa ja lähtivät ylkää vastaan. Mutta viisi heistä oli tyhmää ja viisi ymmärtäväistä. Tyhmät ottivat lamppunsa, mutta eivät ottaneet öljyä mukaansa. Mutta ymmärtäväiset ottivat öljyä astioihinsa ynnä lamppunsa. Yljän viipyessä tuli heille kaikille uni, ja he nukkuivat. Mutta yösydännä kuului huuto: ’Katso, ylkä tulee! Menkää häntä vastaan’.» {AO7 339.4}

Otaksuttiin, että yljän tuleminen kuvasi Kristuksen tulemista, jota ensimmäisen enkelin sanoman yhteydessä julistettiin. Laajalle levinnyt herätys hänen pikaisen tulemuksensa julistuksen yhteydessä vastasi neitsyeiden menemistä ylkää vastaan. Tässä vertauksessa, samoin kuin Matteuksen 24. luvussa, esitetään kaksi luokkaa. Kaikki olivat ottaneet lamppunsa, Raamatun, ja olivat lähteneet sen valossa kohtaamaan ylkää. Mutta kun tyhmät ottivat lamppunsa eivätkä ottaneet öljyä mukaansa, ymmärtäväiset ottivat öljyä astioihinsa ynnä lamppunsa. Viimeksi mainitut olivat vastaanottaneet Jumalan armon, Pyhän Hengen uudistavan voiman, joka tekee Jumalan sanan meidän jalkaimme lampuksi ja valkeudeksi tiellemme. He olivat Jumalan pelossa tutkineet Raamattua oppiakseen tuntemaan totuuden

ja olivat vakavasti pyrkineet sydämen ja elämän puhtauteen. Heillä oli henkilökohtainen kokemus ja usko Jumalaan ja hänen sanaansa, joita pettymys ja viivytys eivät voineet hävittää. Toiset »ottivat lamppunsa, mutta eivät ottaneet öljyä mukaansa». Nämä olivat seuranneet hetkellistä mielijohdetta. Juhlallinen sanoma oli herättänyt heissä pelkoa, mutta he olivat luottaneet veljiensä uskoon ja tyytyivät hyvien tunteiden lepattavaan valoon ymmärtämättä täysin totuutta tai kokematta armon todellista vaikutusta sydämessään. He olivat menneet kohtaamaan Herraa toivoen heti saavansa palkan mutta he eivät olleet valmistuneet kokemaan viivytystä ja pettymystä. Kun koettelemukset tulivat, heidän uskonsa horjui, ja heidän lamppunsa paloivat himmeästi. {AO7 340.1}

»Yljän viipyessä tuli heille kaikille uni, ja he nukkuivat.» Yljän viipyminen merkitsee sen ajan ohitse menoa, jolloin Herran odotettiin saapuvan, sekä pettymystä ja näennäistä viivytystä. Tänä epävarmuuden aikana pintapuolisten ja puolisydämisten into alkoi pian horjua ja heidän pyrkimyksensä herpaantua. Mutta niillä, joiden usko perustui henkilökohtaiseen raamatuntemukseen, oli jalkojensa alla kallio, jota pettymyksen aallot eivät voineet huuhtoa pois. Heille kaikille tuli uni, ja he nukkuivat, toinen luokka välinpitämättömänä ja uskonsa hyläten, toinen odottaen kärsivällisesti kirkkaampaa valoa. Kuitenkin jälkimmäisetkin näyttivät koettelemusten yönä osaksi kadottaneen intonsa ja antaumuksensa. Puolisydämiset ja pintapuoliset eivät enää voineet nojautua veljiensä uskoon. Jokaisen täytyi seistä tai kaatua muista riippumatta. {AO7 340.2}

Sielunvihollisen juonia adventtiherätyksen lamauttamiseksi

Näihin aikoihin alkoi esiintyä hurmahenkisyyttä. Muutamat, jotka olivat tunnustaneet olevansa sanoman innokkaita kannattajia, hylkäsivät Jumalan sanan ainoana erehtymättömänä oppaana ja väittäen olevansa Hengen johdossa antautuivat omien tunteittensa, vaikutelmiensa ja kuvittelujensa johdettaviksi. Jotkut ilmaisivat sokeaa kiihkoa ja julistivat tuomion kaikille, jotka eivät hyväksyneet heidän menettelyään. Heidän kiihkomieliset käsityksensä ja menettelytapansa eivät saaneet adventistien enemmistön taholta osakseen vähääkään myötätuntoa; kuitenkin ne tuottivat häpeää totuuden asialle. {AO7 340.3}

Saatana koetti tällä tavalla vastustaa ja vahingoittaa Jumalan työtä. Adventtiliike oli saanut aikaan suuren herätyksen, tuhannet syntiset olivat kääntyneet ja uskovaisia miehiä antautui julistamaan totuutta, vieläpä viivytyksenkin aikana. Pahuuden ruhtinas menetti alamaisiaan, ja saattaakseen Jumalan asian huonoon huutoon hän koetti pettää joitakin uskon tunnustajia ja kiihotti heitä äärimmäisyyksiin. Sitten hänen asiamiehensä olivat valmiina tarttumaan jokaiseen erehdykseen, jokaiseen hairahdukseen ja jokaiseen sopimattomaan tekoon sekä esittämään ne kansalle suuresti liioiteltuina tehdäkseen adventistit ja heidän uskonsa vastenmielisiksi. Sen vuoksi mitä useampia sellaisia henkilöitä, jotka olivat hänen johdossaan, hän saisi tunnustamaan uskonsa Kristuksen

toiseen tulemiseen, sitä suuremman hyödyn hän saisi esittämällä heidät koko uskovien joukon edustajina. {AO7 341.1}

Saatana on veljien syyttäjä, ja hänen henkensä yllyttää ihmisiä tarkkaamaan Herran kansan erehdyksiä ja puutteita sekä saattamaan ne julkisuuteen, samalla kun sen hyvät työt vaieten sivuutetaan. Hän toimii, kun Jumala tekee työtä sielujen pelastukseksi. Kun Jumalan pojat tulevat Herran eteen, tulee saatanakin heidän kanssaan. Jokaisessa herätyksessä hän on valmis tuomaan kääntyneiden joukkoon sellaisia, joilla on kääntymätön sydän ja epävakainen mieli. Kun nämä ovat vastaanottaneet muutamia totuuden kohtia ja saaneet paikan uskovien joukossa, hän vaikuttaa heidän kauttaan esittämällä teorioita, jotka pettävät varomattomia. Jos joku on Jumalan lasten kanssa kirkossa ja Herran pöydässä, ei sen perusteella vielä voi päättää, että hän on tosi kristitty. Saatana on usein läsnä juhlallisimmissa tilaisuuksissa niiden hahmossa, joita hän voi käyttää aseinaan. {AO7 341.2}

Pimeyden ruhtinas vastustaa Jumalan kansaa joka askeleella, jonka se ottaa matkallaan taivaallista kaupunkia kohti. Koko kirkon olemassaolon aikana ei ole toimitettu mitään uskonpuhdistusta kohtaamatta vaikeita esteitä. Niin oli Paavalin aikana. Mihin hyvänsä apostoli perusti seurakunnan, siellä oli joitakin, jotka ilmoittivat vastaanottavansa uskon mutta toivat mukanaan harhaoppeja. Jos ne olisi hyväksytty, ne olisivat lopulta hävittäneet totuudenrakkauden. Lutherkin joutui kokemaan suuria vaikeuksia kiihkomielisten henkilöiden tähden, jotka väittivät Jumalan puhuneen suoraan heidän kauttaan ja tämän perusteella asettivat omat käsityksensä Raamatun todistusten yläpuolelle. Useat, joilta puuttui uskoa ja kokemusta mutta jotka olivat itsekylläisiä ja rakastivat uuden kuulemista ja kertomista, tulivat näiden uusien opettajien väitteiden harhaan johtamiksi ja saatanan asiamiehiin liittyen alkoivat repiä sitä, minkä Luther oli Jumalan ohjaamana rakentanut. Samoin Wesleyn veljekset ja muut, joiden vaikutus ja usko ovat olleet siunaukseksi maailmalle, kohtasivat joka askeleella saatanan vehkeilyjä tämän yllyttäessä kiihkoilevia, epävakaisia ja pyhittymättömiä henkilöitä kaikenlaiseen hurmahenkisyyteen. {AO7 341.3}

William Miller ei hyväksynyt sellaisia pyrkimyksiä, jotka johtivat hurmahenkisyyteen. Lutherin tavoin hän selitti, että jokaista henkeä oli koeteltava Jumalan sanalla. »Saatanalla on», Miller sanoi, »nykyään suuri valta muutamien mieleen. Mutta mistä tiedämme, mikä henki heissä on? Raamattu vastaa: ’Heidän hedelmistään te tunnette heidät.’ - - Maailmassa on monenlaisia henkiä, ja meitä on kehotettu koettelemaan niitä. Henki, joka ei johda meitä elämään siveästi, vanhurskaasti ja jumalisesti, ei ole Kristuksen Henki. Olen yhä enemmän vakuuttunut siitä, että saatanalla on suuri osuus näissä hillittömissä liikkeissä. — Keskuudessamme on useita, jotka väittäessään olevansa täysin pyhittyneitä seuraavat ihmisten perimätietoja ja ovat ilmeisesti yhtä tietämättömiä totuudesta kuin nekin, jotka eivät esitä sellaisia väitteitä.»359 »Erehdyksen henki johtaa meidät pois totuudesta, ja Jumalan Henki johtaa meidät totuuteen. Mutta te sanotte, että ihminen voi olla erehdyksessä

ja luulla omistavansa totuuden. Mitä sitten? Me vastaamme, että Henki ja sana pitävät yhtä. Jos ihminen tutkii itseään Jumalan sanan avulla ja huomaa täydellisen sopusoinnun vallitsevan koko Raamatussa, silloin hänen täytyy uskoa, että hänellä on totuus, mutta jos hän huomaa, että häntä johtava henki ei ole sopusoinnussa koko Jumalan lain ja koko Raamatun kanssa, silloin hänen tulee varoa, ettei hän joudu perkeleen pauloihin.»360 »Minä olen usein ystävällisissä silmissä, kyynelten kostuttamissa poskissa ja mielenliikutuksen katkaisemissa lauseissa nähnyt parempia todistuksia tosi hurskaudesta kuin kaikessa siinä hälinässä, mitä kristikunnassa on.»361 {AO7 342.1}

Uskonpuhdistuksen päivinä sen viholliset syyttivät hurmahenkisyyden tuottamista pahoista hedelmistä niitä, jotka sitä innokkaimmin vastustivat. Adventtiliikkeen vastustajat menettelivät samoin. Tyytymättä vain vääristelemään ja liioittelemaan ääriainesten ja kiihkoilijani erheitä he levittivät täysin perättömiä, epäsuotuisia huhuja. Näiden henkilöiden vaikuttimina olivat ennakkoluulot ja viha. Kristuksen tulemuksen julistaminen oven edessä olevana tapahtumana häiritsi heidän rauhaansa. He pelkäsivät sen olevan totta mutta toivoivat, ettei niin olisi. Tämä oli salaisena syynä heidän taisteluunsa adventisteja ja heidän uskoaan vastaan. {AO7 343.1}

Muutamien kiihkoilijain tunkeutuminen adventistien riveihin oikeuttaa yhtä vähän päättelemään, että liike ei ollut Jumalasta, kuin kiihkoilijain ja pettureiden tunkeutuminen seurakuntaan Paavalin ja Lutherin päivinä oikeutti tuomitsemaan heidän työnsä. Jos Jumalan lapset heräävät unestaan ja alkavat vakavissaan tehdä parannusta ja uudistaa elämäänsä, jos he tutkivat Jumalan sanaa oppiakseen tuntemaan totuuden, niin kuin se on Jeesuksessa, jos he kokonaan pyhittäytyvät Jumalalle, silloin ei ole puuttuva todistusta siitä, että saatana on yhä vireässä toiminnassa. Hän on ilmaiseva voimansa kaikella mahdollisella petoksella valtakuntansa kaikkien langenneiden enkelien avustamana. {AO7 344.1}

Hurmahenkisyys ja hajaannus eivät johtuneet Kristuksen toisen tulemisen julistuksesta. Niitä ilmaantui kesällä 1844, jolloin adventistit olivat epäilyn ahdistamia ja neuvottomia todellisen tilansa suhteen. Ensimmäisen enkelin sanomalla ja »keskiyön huudolla» oli hurmahenkisyyttä ja erimielisyyttä ehkäisevä vaikutus. Ne, jotka olivat mukana näissä vakavissa liikkeissä, olivat yksimielisiä. Heidän sydämensä oli täynnä rakkautta toisiinsa ja Jeesukseen, jonka he odottivat pian näkevänsä. Tämä usko, tämä autuaallinen toivo, nosti heidät kaikkien inhimillisten vaikutusten yläpuolelle ja osoittautui suojaksi saatanan hyökkäyksiä vastaan. {AO7 344.2}

Aikaprofetian tarkistus

»Yljän viipyessä tuli heille kaikille uni, ja he nukkuivat. Mutta yösydännä kuului huuto: Katso, ylkä tulee! Menkää häntä vastaan. Silloin kaikki nämä neitsyet nousivat ja laittoivat lamppunsa kuntoon» (Matt. 25: 5-7). Kesällä 1844, sen ajan puolivälissä, joka ulottuu arvellusta 2300 päivän päättymisen ajasta saman vuoden syksyyn, johon niitten jälkeenpäin

havaittiin ulottuvan, julistettiin sanomaa Raamatun sanoilla: »Katso, ylkä tulee!» {AO7 344.3}

Tähän liikkeeseen johti se havainto, että Jerusalemin uudelleen rakentamista koskeva Artakserkseen määräys, joka oli noiden 2300 päivän lähtökohtana, astui voimaan syksyllä 457 eKr. eikä vuoden alkupuolella, kuten aikaisemmin luultiin. Laskemalla syksystä 457 ennustuksen esittämät 2300 vuotta ulottuvat syksyyn 1844.362 {AO7 344.4}

Myös Vanhan testamentin vertauskuvista saadut todisteet osoittivat syksyn olevan se vuodenaika, jolloin »pyhäkön puhdistuksen» piti tapahtua. Tämä tuli hyvin selväksi, kun otettiin huomioon, miten Kristuksen ensimmäistä tulemusta koskevat vertauskuvat olivat toteutuneet. {AO7 344.5}

Pääsiäislampaan teurastaminen oli Kristuksen kuoleman vertauskuva. Paavali sanoo: »Onhan meidän pääsiäislampaamme, Kristus, teurastettu» (1 Kor. 5: 7). Viljan uutislyhde, jonka heilutus Herran edessä toimitettiin pääsiäisenä, oli Kristuksen kuolleista nousemisen vertauskuva. Puhuessaan Herran ja kaiken hänen kansansa kuolleista nousemisesta Paavali sanoo: »Esikoisena Kristus, sitten Kristuksen omat hänen tulemuksessaan» (1 Kor. 15: 23). Niin kuin heilutuslyhde oli ensiksi kypsynyttä viljaa, joka koottiin ennen varsinaista elonkorjuuta, niin Kristus on lunastettujen katoamattoman sadon esikoishedelmä, sen sadon, joka tulevassa ylösnousemuksessa kootaan Jumalan aittaan. {AO7 344.6}

Nämä vertauskuvat toteutuivat, ei ainoastaan tapahtumaan vaan myös aikaan nähden. Juutalaisten vuoden ensimmäisen kuukauden neljäntenätoista päivänä, jolloin pääsiäislammas viidentoista vuosisadan aikana oli teurastettu, Kristus syötyään pääsiäislampaan opetuslastensa kanssa asetti sen juhlan, joka oli oleva muistona hänen omasta kuolemastaan Jumalan Karitsana, joka ottaa pois maailman synnin. Samana yönä jumalattomat ihmiset ottivat hänet kiinni ristiinnaulitakseen ja tappaakseen hänet. Ja heilutuslyhteen perikuvana meidän Herramme herätettiin kuolleista kolmantena päivänä, »esikoisena kuoloon nukkuneista» (1 Kor. 15: 20) ja esimerkkinä kaikista ylösnousseista vanhurskaista, joiden »alennustilan ruumis» muutetaan »hänen kirkkautensa ruumiin kaltaiseksi» (Fil: 3: 21). {AO7 345.1}

Samalla tavalla Kristuksen takaisintuloon viittaavien vertauskuvien täytyy toteutua vertauskuvallisen palveluksen osoittamana aikana. Mooseksen kautta annetun järjestelmän aikana suuri sovituspäivä, jolloin tapahtui pyhäkön puhdistus, oli juutalaisten seitsemännen kuun kymmenentenä päivänä (3 Moos. 16: 29-34). Silloin ylimmäinen pappi toimitettuaan sovituksen koko Israelille ja siten poistettuaan sen synnit pyhäköstä astui esille ja siunasi kansan. Samoin luultiin Kristuksen, suuren Ylimmäisen Pappimme, ilmestyvän puhdistamaan maan hävittämällä synnin ja syntiset ja siunaamaan odottavan kansansa kuolemattomuudella. Seitsemännen kuukauden kymmenes päivä, suuri sovituspäivä, pyhäkön puhdistamisen aika, joka vuonna 1844 sattui lokakuun 22. päiväksi, katsottiin sen tähden Herran tulemisen ajaksi. Tämä oli sopusoinnussa sen aikaisemmin esitetyn

toteamuksen kanssa, että nuo 2300 päivää päättyivät syksyllä, ja johtopäätös näytti vastustamattomalta. {AO7 345.2}

»Keskiyön huuto»

Matteuksen 25. luvun vertauksessa odotuksen ja unen aikaa seuraa yljän saapuminen. Tämä oli sopusoinnussa sekä profetiasta että esikuvista juuri esitettyjen todisteiden kanssa. Todisteet näyttivät täysin vakuuttavilta, ja tuhannet uskovaiset kaiuttivat »keskiyön huutoa». {AO7 345.3}

Vuoksiaallon tavoin liike kulki yli maan. Se levisi kaupungista kaupunkiin ja kylästä kylään, maan syrjäisimpiinkin paikkoihin, kunnes Jumalan odottava kansa oli täysin hereillä. Kiihkomielisyys katosi tämän julistuksen tieltä niin kuin varhainen huurre nousevan auringon edestä. Uskovaisten epäily ja neuvottomuus katosivat; toivo ja rohkeus elähdyttivät heidän mieltään. Liike oli vapaa niistä äärimmäisyyksistä, joita aina ilmenee ihmisten suuresti innostuessa ilman Jumalan sanan ja Hengen hillitsevää vaikutusta. Se oli luonteeltaan samanlaista kuin ne nöyrtymisen ja Herran luokse palaamisen ajat, jotka muinaisen Israelin keskuudessa seurasivat hänen palvelijainsa julistamia varoitussanomia. Sillä oli ne tuntomerkit, jotka ovat ominaisia Jumalan työlle kaikkina aikoina. Haltioitumista ei sanottavasti ollut, vaan pikemmin syvää sydämen tutkimista, syntien tunnustamista ja maailmasta luopumista. Kamppailevien sielujen taakkana oli valmistautuminen kohtaamaan Herraa. Oli kestävää rukousta, johon liittyi ehdoton antautuminen Jumalalle. {AO7 345.4}

Tätä liikettä kuvaillessaan Miller sanoi: »Mitään suuren ilon ilmaisua ei esiinny; se on aivan kuin pidätetty sitä hetkeä varten, jolloin taivas ja maa yhdessä iloitsevat sanomattomalla ja kirkastuneella ilolla. Ei kuulu mitään huutoa; sekin on säästetty siihen hetkeen, jolloin huuto kuuluu taivaasta. Laulajat ovat hiljaa; he odottavat yhtymistä enkelijoukkoihin, taivaan kuoroon. Tunteet eivät iske yhteen; koko joukossa on yksi sydän ja yksi sielu.»363 {AO7 346.1}

Eräs toinen liikkeessä mukana ollut todisti: »Se sai kaikkialla aikaan syvää sydämen tutkimista ja sielun nöyrtymistä taivaan Jumalan edessä. Se vieroitti tämän maailman asioista, poisti riidat ja vihamielisyydet sekä sai ihmiset tunnustamaan rikoksensa, nöyrtymään Jumalan edessä ja katuvin, murtunein sydämin rukoilemaan häneltä armoa ja anteeksiantoa. Se sai aikaan sellaista itsensä nöyryyttämistä, mitä emme koskaan ennen olleet nähneet. Sopusoinnussa sen kehotuksen kanssa, jonka Jumala antoi Jooelin kautta Herran suurta päivää lähellä olevalle ajalle, liike johti ihmiset repimään rikki sydämensä, eikä vaatteitaan, ja kääntymään Herran tykö paastoten, itkien ja valittaen’: Sakarjan kautta antamansa sanan mukaan Jumala vuodatti armon ja rukouksen hengen lastensa ylle. He katsoivat häneen, jonka he olivat lävistäneet. Maassa oli suuret valittajaiset, ja ne, jotka odottivat Herraa, nöyryyttivät sydämensä hänen edessään.»364 {AO7 346.2}

Kaikista suurista uskonnollisista liikkeistä apostolien ajasta lähtien ei mikään ole ollut vapaampi inhimillisistä puutteellisuuksista ja saatanan juonista kuin syksyn 1844 liike. Vielä nytkin, monen vuoden perästä, tässä liikkeessä mukana olleet ja totuudessa lujina pysyneet tuntevat tuon siunauksellisen toiminnan pyhän vaikutuksen ja todistavat sen olleen Jumalasta.* {AO7 346.3}

»Yljän tulon» harrasta odotusta

Kun kuului huuto: »Katso, ylkä tulee! Menkää häntä vastaan», silloin ne, jotka häntä odottivat, »nousivat ja laittoivat lamppunsa kuntoon.» He tutkivat Jumalan sanaa suuremmalla innolla kuin koskaan ennen. Taivaasta lähetettiin enkeleitä rohkaisemaan masentuneita ja valmistamaan heitä vastaanottamaan sanomaa. Toiminta ei perustunut inhimilliseen viisauteen ja oppineisuuteen vaan Jumalan voimaan. Eivät lahjakkaimmat vaan nöyrimmät ja pyhittyneimmät ottivat ensimmäisinä kutsusta vaarin. Maanviljelijät jättivät laihonsa pelloille, ja käsityöläiset panivat työkalunsa syrjään lähteäkseen itkien ja samalla iloiten julistamaan varoitussanomaa. Ne, jotka ennen olivat ensimmäisinä julistaneet sanomaa, liittyivät viimeisinä tähän liikkeeseen. Seurakunnat yleensä sulkivat ovensa tältä sanomalta, ja useat sen vastaanottaneet erosivat niiden yhteydestä. Jumalan kaitselmuksessa tämä julistus liittyi toisen enkelin sanomaan ja antoi sille voimaa. {AO7 346.4}

Sanoma »Katso, ylkä tulee!» ei ollut pääasiassa todistelusta riippuva asia, vaikka Raamatun todisteet olivatkin selvät ja vakuuttavat. Sitä seurasi pakottava, syvästi liikuttava voima. Siinä ei ollut epävarmuutta tai kyseenalaisuutta. Kristuksen mennessä riemukulkueessa Jerusalemiin kokoontui Öljymäelle maan kaikista osista juhlanviettoon tulleita ihmisiä, ja kun he liittyivät Jeesusta seuraavaan joukkoon, he hetken innostuksen valtaamina yhtyivät huutoon: »Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimeen» (Matt. 21: 9). Samoin ne epäuskoiset, jotka tulivat adventistien kokouksiin - jotkut uteliaisuudesta, jotkut vain pilkatakseen - tunsivat sen vakuuttavan voiman, joka liittyi sanomaan: »Katso, ylkä tulee!» {AO7 347.1}

Siihen aikaan oli uskoa, joka toi vastauksia rukouksiin uskoa, joka antoi arvoa luvatulle palkalle. Armon Henki laskeutui vakavien etsijöiden ylle niin kuin sadekuurot kuivalle maalle. Ne, jotka odottivat pian näkevänsä Vapahtajansa kasvoista kasvoihin, tunsivat juhlallista iloa, jota ei voinut sanoin kuvailla. Pyhän Hengen pehmittävä, hillitsevä voima sulatti sydämet, kun taivaallinen siunaus runsain määrin laskeutui uskollisten Jumalan lasten ylle. {AO7 347.2}

Ne, jotka olivat vastaanottaneet sanoman, lähestyivät huolellisesti ja vakavasti sitä aikaa, jolloin he toivoivat kohtaavansa Herran. Joka aamu he tunsivat ensimmäiseksi velvollisuudekseen pyrkiä saamaan todistuksen Jumalan hyväksymisestä. Heidän sydämensä olivat läheisesti liittyneet yhteen, ja he rukoilivat paljon yhdessä ja toistensa puolesta. He kokoontuivat usein syrjäisiin paikkoihin seurustelemaan Jumalan kanssa, ja

esirukouksen ääni kohosi taivaaseen kedoilta ja lehdoista. Varmuutta Vapahtajan suosiosta he pitivät tärkeämpänä kuin jokapäiväistä leipää, ja jos pilvi pimensi heidän mielensä, he eivät levänneet, ennen kuin se oli väistynyt pois. Kun he tunsivat sydämessään anteeksiantavan armon todistuksen, he ikävöivät nähdä hänet, jota heidän sielunsa rakasti. {AO7 347.3}

Uusi pettymys

Mutta jälleen heidän osakseen tuli pettymys. Odotettu aika meni ohi, eikä Vapahtaja tullut. He olivat odottaneet hänen ilmestymistään järkähtämättömällä luottamuksella, ja nyt heillä oli sama tunne kuin Marialla, joka tultuaan Vapahtajan haudalle ja nähtyään sen olevan tyhjä itkien huudahti: »Ovat ottaneet pois minun Herrani, enkä tiedä, mihin ovat hänet panneet» (Joh. 20:13). {AO7 347.4}

Pelonsekainen kunnioitus, pelko siitä, että sanoma voisi olla totta, oli jonkin aikaa hillinnyt epäuskoista maailmaa. Kun aika meni ohi, pelko ei aivan heti hävinnyt. Sanoman hylänneet eivät aluksi uskaltaneet iloita uskovien pettymyksestä, mutta kun mitään Jumalan vihan merkkiä ei näkynyt, he tointuivat pelostaan ja alkoivat jälleen moittia ja pilkata. Suuri joukko niitä, jotka olivat tunnustaneet uskovansa Herran pikaiseen tulemiseen, kielsi uskonsa. Muutamat, jotka olivat olleet hyvin itsevarmoja, loukkaantuivat ylpeytensä tähden niin syvästi, että he tunsivat halua paeta maailmasta. Joonan tavoin he olivat tyytymättömiä Jumalan heille antamaan kokemukseen ja pitivät kuolemaa parempana kuin elämää. Ne, jotka olivat perustaneet uskonsa toisten mielipiteisiin eivätkä Jumalan sanaan, olivat nyt jälleen valmiit muuttamaan mielipiteensä. Pilkkaajat saivat heikot ja pelkurit omalle puolelleen, ja kaikki nämä yhtyivät julistamaan, ettei enää voinut olla mitään pelättävää tai odotettavaa. Aika oli mennyt ohi, Herra ei ollut tullut ja maailma voi pysyä nykyisellään tuhansia vuosia. {AO7 348.1}

Vilpittömät, vakavat uskovaiset olivat jättäneet kaikki Kristuksen tähden ja olivat saaneet kokea hänen läsnäoloaan enemmän kuin koskaan ennen. He olivat, niin kuin he luulivat, antaneet viimeisen varoituksen maailmalle, ja odottaessaan pian pääsevänsä jumalallisen Mestarinsa ja taivaan enkelien seuraan he olivat suuressa määrin vetäytyneet pois niiden seurasta, jotka eivät vastaanottaneet sanomaa. Hartaasti toivoen he olivat rukoilleet: »Tule, Herra Jeesus, tule pian.» Mutta hän ei tullut. Elämän huolien ja vastuksien raskaan taakan uudelleen ottaminen kannettavaksi sekä pilkkaavan maailman ivan ja halveksimisen kestäminen oli pelottava uskon ja kärsivällisyyden koe. {AO7 348.2}

Tämä pettymys ei kuitenkaan ollut niin suuri kuin opetuslasten pettymys Kristuksen esimmäisen tulemisen aikana. Kun Jeesus ratsasti riemukulkueessa Jerusalemiin, hänen opetuslapsensa uskoivat, että hän aikoi nousta Daavidin valtaistuimelle ja vapauttaa Israelin sen sortajista. Suurin toivein ja iloisin odotuksin he kilpailivat keskenään kunnian osoittamisessa kuninkaalleen. Useat levittivät päällysvaatteensa matoksi tielle tai sirottivat tuuheita palmunoksia hänen eteensä. Ilon hurmiossa he yhtyivät riemulliseen huutoon:

»Hoosianna Daavidin pojalle!» Kun tämän ilonpurkauksen häiritsemät ja vihastuttamat fariseukset toivoivat Jeesuksen nuhtelevan opetuslapsiaan, hän vastasi: »Jos nämä olisivat vaiti, niin kivet huutaisivat» (Luuk. 19: 40). Profetian piti toteutua. Opetuslapset täyttivät Jumalan tarkoituksen; kuitenkin heidän täytyi kokea katkera pettymys. Muutamien päivien kuluttua he todistivat Vapahtajan tuskallista kuolemaa ja hautasivat hänet. Heidän odotuksensa eivät täyttyneet ainoassakaan suhteessa, ja heidän toivonsa sammui Jeesuksen kuolemaan. Vasta Herransa voitollisen kuolleista nousemisen jälkeen he voivat havaita, että profeetat olivat kaiken tämän ennustaneet ja »että Kristuksen piti kärsimän ja nouseman kuolleista» (Ap.t. 17: 3). {AO7 348.3}

Viisisataa vuotta aikaisemmin Herra oli sanonut profeetta Sakarjan kautta: »Iloitse suuresti, tytär Siion, riemuitse, tytär Jerusalem, sillä sinun kuninkaasi tulee sinulle! Vanhurskas ja auttaja hän on, on nöyrä ja ratsastaa aasilla, aasintamman varsalla» (Sak. 9: 9). Jos opetuslapset olisivat tienneet, että Kristus oli menossa tuomittavaksi ja tapettavaksi, he eivät olisi voineet täyttää tätä ennustusta. {AO7 349.1}

Samalla tavalla Miller ja hänen työtoverinsa täyttivät ennustuksen julistaessaan sanomaa, jonka innoitettu sana oli edeltäpäin ilmoittanut tulevan julistettavaksi maailmalle. Mutta he eivät olisi voineet julistaa sitä, jos he olisivat täysin ymmärtäneet ne ennustukset, jotka viittasivat heidän pettymykseensä ja esittivät, että toinenkin sanoma oli julistettava kaikille kansoille ennen Herran tuloa. Ensimmäisen ja toisen enkelin sanoma esitettiin oikeaan aikaan, ja ne suorittivat sen työn, jonka Jumala oli määrännyt niiden kautta suoritettavaksi. {AO7 349.2}

Lujina pysyneet

Maailma oli tarkannut asiain kulkua ja odottanut, että oppi Kristuksen toisesta tulemisesta hylättäisiin kokonaan, jos Kristus ei saapuisi ilmoitettuna aikana. Mutta vaikka useat vaikean koetuksen aikana luopuivat uskostaan, oli muutamia, jotka pysyivät lujina. Adventtiliikkeen hedelmät, nöyryyden ja itsetutkistelun henki, maailman kieltäminen ja elämän uudistuminen, osoittivat sen olleen Jumalasta. Ei uskallettu kieltää, että Pyhän Hengen voima oli ollut läsnä Jeesuksen toisen tulemisen julistuksessa, eikä profeetallisten ajanjaksojen laskemisessa voitu löytää mitään virhettä. Adventistien taitavimmat vastustajat eivät olleet onnistuneet osoittamaan vääräksi heidän tapaansa tulkita ennustuksia. Nämä uskolliset eivät ilman Raamatun todistusta voineet suostua hylkäämään niitä käsityksiä, joihin oli tultu vakavasti ja rukoillen tutkimalla Raamattua, kun Jumalan Henki valaisi tutkijain mieltä ja elähdytti heidän sydäntään. Nämä käsitykset olivat kestäneet uskonnon opettajien ja tämän maailman viisaiden tarkimman arvostelun ja katkerimman vastustuksen ja pysyneet lujina, vaikka oppineisuuden ja kaunopuheisuuden sekä ylhäisten ja alhaisten pilkan ja ivan yhdistyneet voimat olivat hyökänneet niitä vastaan. {AO7 349.3}

Oli kyllä totta, että he olivat erehtyneet odotettuun tapahtumaan nähden, mutta tämäkään ei voinut horjuttaa heidän uskoaan Jumalan sanaan. Kun Joona julisti Niniven kaduilla, että

kaupunki hävitettäisiin neljänkymmenen päivän kuluttua, Herra hyväksyi niniveläisten nöyrtymisen ja pidensi heidän koetusaikaansa. Kuitenkin Joonan sanoma oli Jumalan lähettämä, ja Niniveä koeteltiin hänen tahtonsa mukaan. Adventistit uskoivat, että Jumala oli samalla tavalla lähettänyt heidät varoittamaan tuomiosta. »Se on», he selittivät, »koetellut kaikkien kuulijain sydäntä ja herättänyt rakkautta Herran ilmestymiseen. Se on myös voinut synnyttää hänen tulemustaan kohtaan enemmän tai vähemmän näkyvää vihaa, jonka Jumala kuitenkin joka tapauksessa tuntee. Se on vetänyt rajan, niin että ne, jotka tutkivat sydäntään, voivat tietää, kummalla puolella he olisivat olleet, jos Herra olisi silloin tullut olisivatko he huudahtaneet: ’Katso, tämä on meidän Jumalamme, jota me odotimme meitä pelastamaan’, vai olisivatko he sanoneet vuorille ja kallioille: ’Langetkaa meidän päällemme ja kätkekää meidät hänen kasvoiltansa, joka valtaistuimella istuu, ja Karitsan vihalta.’ Me uskomme, että Jumala on siten tutkinut lapsiaan, on koetellut heidän uskoaan ja nähnyt, väistyisivätkö he koetuksen hetkenä siitä asemasta, mihin hän näkisi sopivaksi heidät asettaa, vai hylkäisivätkö he tämän maailman ja turvautuisivat ehdottomalla luottamuksella Jumalan sanaan.»365 {AO7 349.4}

Niiden tunteet, jotka yhä uskoivat Jumalan johtaneen heitä heidän menneissä kokemuksissaan, ilmenevät seuraavista William Millerin sanoista: »Jos minun olisi elettävä elämäni uudelleen ja minulla olisi sama todistusaineisto kuin silloinkin, minun täytyisi, ollakseni rehellinen Jumalan ja ihmisten edessä, menetellä samalla tavalla kuin olen menetellyt. Toivon puhdistaneeni vaatteeni sielujen verestä. Tunnen, että siinä määrin kuin on ollut minun vallassani, olen vapautunut kaikesta syyllisyydestä heidän tuomitsemiseensa.» »Vaikka olen kahdesti pettynyt», tämä Jumalan mies kirjoitti, »en kuitenkaan ole masentunut tai lannistunut. - - Panen toivoni Kristuksen tulemukseen yhtä varmasti kuin milloin hyvänsä aikaisemmin. Olen tehnyt vain sen, minkä useiden vuosien vakavan harkinnan jälkeen tunsin vakavaksi velvollisuudekseni. Jos olen erehtynyt, se on tapahtunut rakkauden hengessä, sillä olen rakastanut lähimmäisiäni ja halunnut täyttää velvollisuuteni Jumalaa kohtaan. Sen tiedän, etten olen saarnannut mitään sellaista, mihin itse en olisi uskonut. Jumala on ollut kanssani. Hänen voimansa on näkynyt työtä suoritettaessa, ja paljon hyvää on saatu aikaan. Monet tuhannet on, sen mukaan kuin ihminen voi nähdä, aikaa koskevan saarnan kautta johdettu tutkimaan Raamattua ja siten ovat tulleet sovitetuiksi Jumalan kanssa uskon ja Kristuksen verellä pirskoittamisen kautta.»366 »En ole koskaan ja hänen sanaansa. Pilkkaava enkä ole lannistunut maailman paheksumisesta. Nytkään en osta heidän suosiotaan enkä ylitä velvollisuuttani uhmatakseni heidän vihaansa. Minä en ole koskaan koettava säilyttää elämääni heidän kauttaan enkä ole kieltäytyvä, niin toivon, sitä uhraamasta, jos Jumala hyvässä kaitselmuksessaan niin järjestää.»367 {AO7 350.1}

Jumala ei hylännyt kansaansa. Hänen Henkensä oli yhä niiden yllä, jotka eivät äkkipikaisesti hylänneet vastaanottamaansa valoa ja adventtiliikettä. Hebrealaiskirjeessä on annettu niille Herraa odottaville, joita koetellaan tällaisessa ahdinkotilassa, seuraavat

rohkaisevat ja varoittavat sanat: »Älkää siis heittäkö pois uskallustanne, jonka palkka on suuri. Sillä te tarvitsette kestäväisyyttä, tehdäksenne Jumalan tahdon ja saadaksenne sen, mikä luvattu on. Sillä vähän, aivan vähän aikaa vielä, niin tulee hän, joka tuleva on, eikä viivyttele; mutta minun vanhurskaani on elävä uskosta, ja jos hän vetäytyy pois, ei minun sieluni mielisty häneen. Mutta me emme ole niitä, jotka vetäytyvät pois omaksi kadotuksekseen, vaan niitä, jotka uskovat sielunsa pelastukseksi» (Hebr. 10: 35-39). {AO7 350.2}

Tämä kehotus on annettu viimeisten päivien seurakunnalle. Se näkyy selvästi Herran tulemuksen läheisyyteen viittaavista sanoista: »Vähän, aivan vähän aikaa vielä, niin tulee hän, joka tuleva on, eikä viivyttele.» Lisäksi tässä on selvästi ilmaistu, että tapahtuisi näennäinen viivytys ja että Herra näyttäisi viipyvän. Tässä annettu opetus soveltuu erikoisen hyvin adventistien kokemukseen tuona aikana. He olivat vaareissa kärsiä uskon haaksirikon. He olivat tehneet Jumalan tahdon seuratessaan hänen Henkensä ja sanansa johdatusta, mutta he eivät voineet ymmärtää osakseen tulleessa kokemuksessa hänen tarkoitustaan eivätkä nähneet tietä selvänä edessään, ja heille tuli kiusaus ruveta epäilemään, oliko Jumala todellakin heitä johdattanut. Tähän aikaan sopivat sanat: »Vanhurskas on elävä uskosta.» Kun »keskiyön huudon» kirkas valo oli loistanut heidän tielleen ja he olivat nähneet profetiat avattuina nopeasti täyttyvien ajan merkkien todistaessa Kristuksen tulemisen läheisyydestä, he olivat vaeltaneet aivan kuin näkemisessä. Mutta nyt, pettyneiden toiveiden masentamina, he voivat kestää vain uskon kautta Jumalaan ja hänen sanaansa. Pilkkaava maailma sanoi: »Te olette pettyneet. Hylätkää uskonne ja sanokaa adventtiliikkeen olleen saatanasta.» Mutta Jumalan sana julisti: »Jos hän vetäytyy pois, ei minun sieluni mielisty häneen.» Jos he nyt olisivat hylänneet uskonsa ja kieltäneet sanomaa seuranneen Pyhän Hengen voiman, se olisi ollut pois vetäytymistä perikatoa kohti. Heitä rohkaisivat kestäväisyyteen Paavalin sanat: »Älkää siis heittäkö pois uskallustanne», »te tarvitsette kestäväisyyttä», »sillä ’vähän, aivan vähän aikaa vielä, niin tulee hän, joka tuleva on, eikä viivyttele’». Ainoa turvallinen menettelytapa oli vaalia valoa, jonka he jo olivat Jumalalta saaneet, pitää lujasti kiinni hänen lupauksistaan, jatkaa Raamatun tutkimista ja odottaa ja tarkata kärsivällisesti lisävalon saamista. {AO7 351.1}

Luku 23—Taivaallinen pyhäkkö

Adventtiuskon perustuksena ja vahvimpana tukena oli ollut ilmoitus: »Kahtatuhatta kolmesataa iltaa ja aamua; sitten pyhäkkö asetetaan jälleen oikeuteensa» [Engl. käänn. muk.: »pyhäkkö puhdistetaan»] (Dan. 8: 14). Nämä olivat tuttuja sanoja kaikille, jotka uskoivat Herran tulevan pian. Tuhannet toistivat tämän ennustuksen uskonsa tunnussanana. He tunsivat, että heidän valoisimmat odotuksensa ja rakkaimmat toiveensa riippuivat siinä esitetyistä tapahtumista. Näiden profeetallisten päivien oli osoitettu päättyvän syksyllä 1844. Yhdessä kaikkien muiden kristittyjen kanssa adventistit silloin otaksuivat, että maa tai jokin sen osa oli pyhäkkö. Heidän käsityksensä mukaan pyhäkön puhdistaminen merkitsi maan puhdistamista tulella viimeisenä suurena päivänä, ja tämä oli tapahtuva Kristuksen toisessa tulemisessa. Tämä vei siihen johtopäätökseen, että Kristus tulisi takaisin maan päälle vuonna 1844. {AO7 352.1}

Mutta määrätty aika oli mennyt ohi, eikä Herra ollut tullut. Uskovaiset tiesivät, ettei Jumalan sana voinut raueta tyhjiin. Heidän selityksensä täytyi olla virheellinen; mutta missä oli virhe? Monet katkaisivat äkkiä vaikeasti avattavan solmun väittämällä, että ennustetut 2300 päivää eivät päättyneetkään vuonna 1844. Väitteen tueksi ei voitu esittää muuta kuin se, että Kristus ei ollut tullut odotettuna aikana. He selittivät, että jos profeetalliset päivät olisivat päättyneet 1844, Kristus olisi silloin tullut puhdistamaan pyhäkön puhdistamalla maan tulella; mutta koska hän ei ollut tullut, eivät päivätkään olleet voineet silloin päättyä. {AO7 352.2}

Täyttyneen aikaprofetian luotettavuus

Tämän johtopäätöksen hyväksyminen olisi merkinnyt profeetallisia aikakausia koskevan aikaisemman laskelman hylkäämistä. Oli huomattu, että 2300 päivää alkoi syksyllä 457 eKr., jolloin Artakserkseen käsky Jerusalemin jälleen rakentamisesta ja ennalleen saattamisesta astui voimaan. Kun tämä ajankohta otettiin lähtökohdaksi, vallitsi täydellinen sopusointu kaikkien niiden tapahtumain sovelluttamisessa, jotka oli ennustettu tämän ajanjakson selityksessä Dan. 9: 25-27. 69 viikkoa eli ensimmäiset 483 vuotta noista 2300 vuodesta kestäisivät Messiaaseen, voideltuun ruhtinaaseen saakka. Kristuksen kaste ja Pyhän Hengen voitelu vuonna 27 jKr. täyttivät tarkalleen ennustuksen tämän kohdan. Messias surmattaisiin keskellä seitsemättäkymmenettä vuosiviikkoa. Kolme ja puoli vuotta kasteensa jälkeen Kristus ristiinnaulittiin keväällä vuonna 31 jKr. Seitsemänkymmenen viikon eli 490 vuoden oli määrä koskea erikoisesti juutalaisia. Tämän ajan päättyessä Juudan kansa lopullisesti hylkäsi Kristuksen ryhtymällä vainoamaan hänen opetuslapsiaan, ja apostolit kääntyivät pakanain puoleen vuonna 34 jKr. Silloin oli kulunut 490 vuotta, ja 2300 vuodesta oli vielä jäljellä 1810 vuotta. Vuodesta 34 jKr. laskettuna 1810 vuotta ulottuu vuoteen 1844 jKr. »Sitten pyhäkkö asetetaan jälleen oikeuteensa» eli puhdistetaan, kuten enkeli sanoi. Kaikki edellä käyvät ennustuksen yksityiskohdat olivat eittämättömästi toteutuneet ennustuksen ilmoittamina aikoina. {AO7 352.3}

Tämän laskelman mukaan kaikki oli selvää ja sopusointuista lukuunottamatta sitä, ettei vuonna 1844 ollut havaittu mitään tapahtumaa, joka olisi vastannut pyhäkön puhdistusta. Jos olisi sanottu, ettei 2300 vuoden aika päättynytkään sinä vuonna, koko asia °lisi saatettu hämmennyksiin ja hylätty käsitykset, joita tukivat Profetian selvät täyttymykset. {AO7 353.1}

Käsitykset pyhäköstä alkavat selvitä

Jumala oli johtanut kansaansa suuressa adventtiliikkeessä. Hänen voimansa ja kirkkautensa olivat olleet tässä liikkeessä, eikä hän sallisi sen päättyä pimeyteen ja pettymykseen, niin että sitä halveksittaisiin vääränä kiihotuksena. Hän ei jättäisi sanaansa epäilyn ja epävarmuuden varaan. Vaikka monet hylkäsivät profeetallisia ajanjaksoja koskevat aikaisemmat laskelmansa ja kielsivät niihin perustuvan sanoman luotettavuuden, oli kuitenkin toisia, jotka eivät halunneet kieltää Raamatun ja Pyhän Hengen todistuksen tukemia uskonnollisia käsityksiä ja kokemuksia. Nämä uskoivat ennustusten tutkimisessa noudattaneensa oikeita selitysperiaatteita sekä katsoivat velvollisuudekseen pitää kiinni jo löytämistään totuuksista ja jatkaa entiseen tapaan Raamatun tutkimista. Vakavasti rukoillen he uudelleen tarkastivat kantaansa ja tutkivat Raamattua huomatakseen erehdyksensä. Kun he eivät löytäneet virhettä profeetallisia ajanjaksoja koskevasta laskelmastaan, he alkoivat tutkia tarkemmin pyhäkkökysymystä. {AO7 353.2}

Tutkiessaan he huomasivat, ettei Raamattu tue sitä yleistä käsitystä, jonka mukaan maa on pyhäkkö, mutta he löysivät sieltä täydellisen selityksen, josta ilmeni pyhäkön luonne, asema ja siihen liittyvät palvelustoimet. Pyhien kirjoittajien todistus oli niin selvä ja tyhjentävä, ettei asiaan jäänyt mitään epäiltävää. Apostoli Paavali sanoo Hebrealaiskirjeessä: »Olihan tosin ensimmäiselläkin liitolla jumalanpalvelussäännöt ja maallinen pyhäkkö. Sillä maja oli valmistettu niin, että siinä oli etumainen maja, jossa oli sekä lampunjalka että pöytä ja näkyleivät ja sen nimi on ’pyhä’. Mutta toisen esiripun takana oli se maja, jonka nimi on ’kaikkeinpyhin’; siinä oli kultainen suitsutusalttari ja liiton arkki, yltympäri kullalla päällystetty, jossa säilytettiin kultainen mannaa sisältävä astia ja Aaronin viheriöinyt sauva ja liiton taulut, ja arkin päällä kirkkauden kerubit varjostamassa armoistuinta» (Hebr. 9:1-5). {AO7 353.3}

Muinaisen Israelin pyhäkkö

Paavalin tässä mainitsema pyhäkkö oli se ilmestysmaja, jonka Mooses rakensi Jumalan käskystä Korkeimman maalliseksi asunnoksi. »Tehköötheminulle pyhäkön asuakseni heidän keskellään» (2 Moos. 25: 8), oli se ohje, jonka Mooses sai ollessaan Jumalan luona vuorella. Israelilaiset taivalsivat erämaan halki, ja ilmestysmaja oli rakennettu siten, että se voitiin siirtää paikasta toiseen. Kuitenkin se oli hyvin komea rakennus. Seinät oli tehty pystyyn asetetuista kullalla silatuista laudoista, jotka oli kiinnitetty hopeajalustoihin. Katto oli tehty useista kankaista ja niiden päälle asetetuista nahoista. Sisimpänä oli hienoa pellavakangasta, joka oli kauniisti koristettu kerubinkuvilla. Paitsi ulompana olevaa

esikartanoa polttouhrialttareineen majaan kuului kaksi huonetta, joita nimitettiin pyhäksi ja kaikkein pyhimmäksi ja jotka erotti toisistaan kallisarvoinen ja kaunis esirippu. Samanlainen esirippu sulki ensimmäisen huoneen sisäänkäytävän. {AO7 354.1}

Pyhässä oli etelän puolella lampunjalka seitsemine lamppuineen, jotka valaisivat pyhäkköä sekä päivällä että yöllä. Pohjoisella sivulla oli näkyleipäpöytä sekä pyhän ja kaikkein pyhimmän välillä olevan esiripun edessä kultainen suitsutusalttari, mistä hyvänhajuinen suitsukkeen savu nousi yhdessä Israelin rukousten kanssa joka päivä Jumalan eteen. {AO7 354.2}

Kaikkein pyhimmässä oli kallisarvoisesta puusta tehty, kullalla päällystetty arkki ja sen sisällä kaksi kivitaulua, joihin Jumala oli kirjoittanut kymmenen käskyn lain. Arkin päällä oli kantena armoistuin, suurenmoinen ammattitaidon näyte. Siitä kohosi kaksi kerubia, yksi kummastakin päästä. Sekä kerubit että armoistuin olivat puhdasta kultaa. Tässä huoneessa ilmestyi Jumalan läsnäolo kirkkauden pilvessä kerubien välissä. {AO7 354.3}

Kun heprealaiset asettuivat asumaan Kanaanin maahan, ilmestysmajan tilalle tuli Salomon temppeli, joka oli rakenteeltaan pysyvä ja suurempi, mutta samanmuotoinen ja samalla tavalla sisustettu. Tällaisena pyhäkkö säilyi - lukuunottamatta Danielin aikaa, jolloin se oli raunioina - kunnes roomalaiset hävittivät sen vuonna 70 jKr. {AO7 354.4}

Tämä on ainoa maan päällä ollut pyhäkkö, mistä Raamattu kertoo. Paavali selittää sen olleen ensimmäisen liiton pyhäkkö. Mutta eikö uudella liitolla olekaan pyhäkköä? {AO7 354.5}

Uuden liiton pyhäkkö

Totuudenetsijät kääntyivät jälleen Hebrealaiskirjeen puoleen ja huomasivat uuden liiton pyhäkön olemassaolon ilmenevän selvästi edellä mainituissa Paavalin sanoissa: »Olihan tosin ensimmäiselläkin liitolla jumalanpalvelussäännöt ja maallinen pyhäkkö.» Pääte kin osoittaa, että Paavali on aikaisemmin puhunut tästä pyhäköstä. Edellisen luvun alusta he löysivätkin sanat: »Mutta pääkohta siinä, mistä me puhumme, on tämä: meillä on sellainen ylimmäinen pappi, joka istuu Majesteetin valtaistuimen oikealla puolella taivaissa, tehdäkseen pappispalvelusta kaikkeinpyhimmässä, siinä oikeassa majassa, jonka on rakentanut Herra eikä ihminen» (Hebr. 8:1, 2). {AO7 355.1}

Tässä on esitetty uuden liiton pyhäkkö. Vanhan liiton pyhäkön rakensivat ihmiset Mooseksen johdolla, mutta tämän on rakentanut Herra eikä ihminen. Vanhan liiton pyhäkössä toimittivat palvelusta maalliset papit; tässä pyhäkössä Kristus, meidän suuri ylimmäinen pappimme tekee pappispalvelusta Jumalan oikealla puolella. Ensimmäinen pyhäkkö oli maan päällä, toinen on taivaassa. {AO7 355.2}

Sitä paitsi Mooseksen rakentama ilmestysmaja tehtiin Jumalan näyttämän mallin mukaan. Herra sanoi Moosekselle: »Tehkää asumus ja kaikki sen kalusto tarkoin sen kaavan

mukaan, jonka minä sinulle näytän». Tehtävä toistettiin: »Katso, että teet ne sen kaavan mukaan, joka sinulle niistä vuorella näytettiin» (2 Moos. 25: 40). Paavali sanoo ensimmäisestä pyhäköstä: »Tämä on nykyistä aikaa tarkoittava vertauskuva, ja sen mukaisesti uhrataan lahjoja ja uhreja.» Edelleen hän sanoo, että pyhäkön pyhät huoneet olivat »taivaallisten kuvia»; että papit, jotka lain mukaan uhrasivat, palvelivat siinä, mikä oli »taivaallisten kuva ja varjo» ja että »Kristus ei mennyt käsillä tehtyyn kaikkeinpyhimpään [engl. käänn. muk.: »pyhiin paikkoihin»], joka on sen oikean kuva, vaan itse taivaaseen, nyt ilmestyäkseen Jumalan kasvojen eteen meidän hyväksemme» (Hebr. 9: 9, 23; 8: 5; 9: 24). {AO7 355.3}

Taivaassa oleva pyhäkkö, missä Jeesus suorittaa pappispalvelusta meidän hyväksemme, on se suuri alkuperäinen pyhäkkö, josta Mooseksen rakentama pyhäkkö oli jäljennös. Jumala antoi maallisen pyhäkön rakentajille Henkensä. Se taiteellinen kyky, mitä he osoittivat sen rakentamisessa, oli jumalallisen viisauden ilmaus. Seinät näyttivät olevan kiinteää kultaa, joka heijasti kaikkiin suuntiin seitsemän kultaisessa lampunjalassa olevan lampun valoa. Näkyleipäpöytä ja suitsutusalttari kimaltelivat kuin hiottu kulta. Kattona oleva komea verho, johon oli kudottu enkelin kuvia sinisistä, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista langoista, lisäsi näyn kauneutta. Toisen esiripun takana oli pyhä sekina, Jumalan kirkkauden näkyvä ilmestys, jonka eteen ei kukaan muu kuin ylimmäinen pappi voinut astua ja jäädä eloon. {AO7 355.4}

Maallisen pyhäkön verraton loisto kuvasi sen taivaallisen temppelin kirkkautta, missä Kristus, meidän edelläkävijämme, suorittaa pappispalvelusta meidän hyväksemme Jumalan valtaistuimen edessä. Kuningasten Kuninkaan olinpaikka, missä tuhannen tuhatta palvelee häntä ja kymmenentuhatta kertaa kymmenentuhatta seisoo hänen edessään (Dan. 7:10), tuo iankaikkisen valtaistuimen kirkkauden täyttämä temppeli, jossa serafit, sen loistavat vartijat, pyhästä kunnioituksesta peittävät kasvonsa, saattoi komeimmassa ihmiskäsien pystyttämässä rakennuksessa vain heikosti heijastua suuruudessaan ja kirkkaudessaan. Kuitenkin maallinen pyhäkkö ja siinä tapahtuva palvelus antoivat tärkeitä opetuksia taivaallisesta pyhäköstä ja siellä ihmisten hyväksi suoritettavasta suuresta lunastustyöstä. {AO7 355.5}

Taivaallisen pyhäkön pyhiä paikkoja kuvasi maallisen pyhäkön kaksi osastoa. Kun apostoli Johannes sai näyssä katsella Jumalan temppeliä taivaassa, hän näki, kuinka siellä »valtaistuimen edessä paloi seitsemän tulisoihtua» (Ilm. 4: 5). Hän näki myös, miten eräs enkeli »asettui alttarin ääreen pitäen kultaista suitsutusastiaa, ja hänelle annettiin paljon suitsukkeita pantavaksi kaikkien pyhien rukouksiin kultaiselle alttarille, joka oli valtaistuimen edessä» (Ilm. 8: 3). Tässä profeetta sai nähdä taivaassa olevan pyhäkön ensimmäisen osaston, jossa hän näki »seitsemän tulisoihtua» ja »kultaisen alttarin», joita maallisessa pyhäkössä vastasivat kultainen lampunjalka ja suitsutusalttari. Vielä hän näki, miten »Jumalan temppeli taivaassa aukeni», ja hän sai katsoa sisäpuolisen esiripun taakse kaikkein pyhimpään. Siellä näkyi »hänen liittonsa arkki» (Ilm. 11: 19), jota Mooseksen

teettämässä pyhäkössä vastasi Jumalan lain säilyttämistä varten valmistettu pyhä arkki. {AO7 356.1}

Täten ne, jotka tutkivat tätä aihetta, löysivät epäämättömiä todistuksia siitä, että taivaassa on pyhäkkö. Mooses teki maallisen pyhäkön sen esikuvan mukaan, joka hänelle näytettiin. Paavali selittää, että esikuvana oli todellinen pyhäkkö, joka on taivaassa. Ja Johannes todistaa nähneensä sen taivaassa. {AO7 356.2}

Taivaan temppelissä, missä Jumala asuu, hänen valtaistuimensa perustuksena on vanhurskaus ja tuomio. Kaikkein pyhimmässä on hänen lakinsa, se oikeuden suuri perusohje, jolla kaikki ihmiset tutkitaan. Lain taulut ovat arkissa, ja arkin kantena on armoistuin, jonka edessä Kristus vetoaa vereensä syntisten puolustukseksi. Näin esitetään oikeuden ja armon yhteys Jumalan suunnitelmassa ihmisten pelastamiseksi. Tämän yhteyden voi vain ääretön viisaus keksiä ja ääretön voima panna täytäntöön. Se täyttää koko taivaan ihmettelyllä ja kunnioituksella. Maallisen pyhäkön kerubit, jotka kunnioittavasti katsoivat alas armoistuimeen, kuvaavat sitä kiinnostusta, millä kaikki taivaalliset olennot seuraavat pelastustyötä. Se, että Jumala voi olla vanhurskas samalla kun vanhurskauttaa katuvan syntisen ja uudistaa yhteytensä langenneeseen sukuun, on armon salaisuus, johon enkelit haluavat katsahtaa. On armon salaisuus, että Kristus voi alentua nostamaan lukemattoman joukon ihmisiä perikadon kuilusta ja pukea heidät oman vanhurskautensa tahrattomaan pukuun, niin että he voivat seurustella enkelien kanssa, jotka eivät ole koskaan tehneet syntiä, ja olla ikuisesti Jumalan läheisyydessä. {AO7 356.3}

Uuden liiton pappi

Kristuksen työtä ihmisten välittäjänä kuvaillaan Sakarjan kauniissa ennustuksessa miehestä, jonka nimi on »Vesa». Profeetta sanoo: »Herran temppelin hän on rakentava, ja valtasuuruutta hän on kantava, ja hän on istuva ja hallitseva valtaistuimellansa, hän on oleva pappi valtaistuimellansa; ja rauhan neuvo on vallitseva niitten molempien välillä» (Sak. 6:13). {AO7 357.1}

»Herran temppelin hän on rakentava.» Uhrinsa ja välitystyönsä kautta Kristus on sekä Jumalan seurakunnan perustus että sen rakentaja. Apostoli Paavali kirjoittaa, että seurakuntarakennuksessa on »kulmakivenä itse Kristus Jeesus, jossa koko rakennus liittyy yhteen ja kasvaa pyhäksi temppeliksi Herrassa; ja hänessä tekin yhdessä muitten kanssa rakennutte Jumalan asumukseksi Hengessä» (Ef. 2: 20-22). {AO7 357.2}

»Valtasuuruutta hän on kantava.» Kunnia langenneen sukukunnan lunastuksesta kuuluu Kristukselle. Halki iäisyyden on lunastettujen lauluna oleva: »Hänelle, joka meitä rakastaa ja on Päästänyt meidät synneistämme verellänsä, — hänelle kunnia ja voima aina ja iankaikkisesti!» (Ilm. 1:5,6). {AO7 357.3}

»Hän on istuva ja hallitseva valtaistuimellansa; hän on oleva pappi valtaistuimellansa.» Nyt hän ei vielä istu »kirkkautensa valtaistuimella», sillä kirkkauden valtakunta ei ole vielä

tullut. Vasta sitten, kun hänen työnsä välittäjänä on päättynyt, »Herra Jumala antaa hänelle Daavidin, hänen isänsä, valtaistuimen». Silloin hän saa valtakunnan, jolla »ei pidä loppua oleman» (Luuk. 1: 32, 33). Nyt pappina ollessaan Kristus istuu isänsä kanssa hänen valtaistuimellansa (Ilm. 3: 21). Iankaikkisen, itsestään olemassa olevan Jumalan kanssa istuu valtaistuimella hän, joka kantoi meidän sairautemme ja sälytti päällensä meidän kipumme, hän, »joka on ollut kaikessa kiusattu samalla lailla kuin mekin, kuitenkin ilman syntiä», ja voi sen tähden »kiusattuja auttaa». »Jos joku syntiä tekeekin, niin meillä on puolustaja Isän tykönä» (Jes. 53: 4; Hebr. 4: 15; 2: 18; 1 Joh. 2: 1). Välitystyössään hän esittää murretun ruumiinsa ja synnittömän elämänsä. Hänen haavoitetut kätensä, puhkaistu kylkensä ja lävistetyt jalkansa puhuvat langenneen ihmisen puolesta, jonka pelastus ostettiin niin kalliilla hinnalla. {AO7 357.4}

»Rauhan neuvo on vallitseva niitten molempien välillä.» Isän rakkaus, joka ei ole Pojan rakkautta pienempi, on langenneen suvun pelastuksen lähde. Ennen poismenoaan Jeesus sanoi opetuslapsilleen: »Enkä minä sano teille, että minä olen rukoileva Isää teidän edestänne; sillä Isä itse rakastaa teitä» (Joh. 16: 26, 27). »Jumala oli Kristuksessa ja sovitti maailman itsensä kanssa» (2 Kor. 5: 19). Taivaallisen pyhäkön pappispalveluksessa »rauhan neuvo on vallitseva niitten molempien välillä». »Sillä niin on Jumala maailmaa rakastanut, että hän antoi ainokaisen Poikansa, ettei yksikään, joka häneen usko, hukkuisi, vaan hänellä olisi iankaikkinen elämä» (Joh. 3:16). {AO7 357.5}

Mitä on pyhäkön puhdistus

Raamattu antaa selvän vastauksen kysymykseen: »Mikä on pyhäkkö?» Sana pyhäkkö sellaisena, kuin sitä käytetään Raamatussa, tarkoittaa ensiksi sitä ilmestysmajaa, jonka Mooses rakensi taivaallisten asiain vertauskuvaksi, ja toiseksi sitä »oikeaa majaa» taivaassa, johon maallinen pyhäkkö viittasi. Vertauskuvallinen palvelus päättyi Kristuksen kuollessa. »Oikea maja» taivaassa on uuden liiton pyhäkkö. Ja koska Dan. 8: 14:ssa oleva ennustus on toteutunut uuden liiton aikana, siinä esitetyn pyhäkön täytyy olla uuden liiton pyhäkkö. Ennustuksessa mainittujen 2300 päivän päättyessä vuonna 1844 maan päällä ei ollut ollut mitään pyhäkköä moniin vuosisatoihin. Siten ennustuksen sanat: »Kahtatuhatta kolmeasataa iltaa ja aamua; sitten pyhäkkö asetetaan jälleen oikeuteensa» [engl. käänn. muk.: »sitten pyhäkkö puhdistetaan»] epäilemättä tarkoittavat taivaassa olevaa pyhäkköä. {AO7 358.1}

Mutta tärkein kysymys on vielä selvittämättä: Mitä pyhäkön puhdistaminen merkitsee? Vanhan testamentin kirjoitukset osoittavat, että sellainen toimitus oli maallisen pyhäkön yhteydessä. Mutta onko taivaassa mitään puhdistettavaa? Hebrealaiskirjeen 9. luvussa puhutaan selvästi sekä maallisen että taivaallisen pyhäkön puhdistamisesta. Siellä sanotaan: »Niin puhdistetaan lain mukaan miltei kaikki verellä, ja ilman verenvuodatusta ei tapahdu anteeksiantamista. On siis välttämätöntä, että taivaallisten kuvat tällä tavalla puhdistetaan [eläinten verellä], mutta että taivaalliset itse puhdistetaan paremmilla uhreilla kuin nämä» (Hebr. 9: 22, 23), nimittäin Kristuksen kalliilla verellä. {AO7 358.2}

Puhdistaminen sekä vertauskuvallisessa että todellisessa palveluksessa täytyy toimittaa verellä: edellisessä eläinten verellä, jälkimmäisessä Kristuksen verellä. Syyksi siihen, että puhdistaminen on toimitettava verellä, Paavali sanoo, ettei ilman verenvuodatusta tapahdu anteeksiantamista. Aikaansaatava asia on anteeksiantaminen eli synnin poistaminen. Mutta miten voi syntiä olla pyhäkön yhteydessä, joko taivaassa tai maan päällä? Siitä pääsee selvyyteen tarkastamalla vertauskuvallista palvelusta, sillä papit, jotka toimittivat palvelusta maan päällä, palvelivat siinä, »mikä on taivaallisten kuva ja varjo» (Hebr. 8: 5). {AO7 358.3}

Palvelus maallisessa pyhäkössä jakaantui kahteen osaan; papit palvelivat joka päivä pyhässä, kun taas ylimmäinen pappi kerran vuodessa toimitti erityisen sovitustyön kaikkein pyhimmässä pyhäkön puhdistamiseksi. Päivä päivältä katuva syntinen toi uhrinsa ilmestysmajan ovelle ja pitäen kättään uhrieläimen pään päällä tunnusti syntinsä. Siten hän siirsi ne kuvaannollisesti itseltään viattomalle eläimelle. Sitten eläin tapettiin. »Ilman verenvuodatusta ei tapahdu anteeksiantamista», apostoli sanoo. »Lihan sielu on veressä» (3 Moos. 17: 11). Jumalan rikottu laki vaati rikkojan hengen. Veren, joka edusti syntisen menettämää elämää, sillä hänen syntinsä oli siirtynyt uhrieläimelle, pappi vei pyhäkköön ja pirskoitti sitä esiripun edessä. Esiripun takana olevassa arkissa oli se laki, jonka syntinen oli rikkonut. Tällä tavalla synti kuvaannollisesti siirrettiin veren avulla pyhäkköön. Muutamissa tapauksissa verta ei viety pyhäkköön, mutta silloin papin täytyi syödä syntiuhrin lihaa, kuten Mooses neuvoi Aaronin poikia: »Hän [Jumala] on antanut sen teille, että poistaisitte kansan syntivelan» (3 Moos. 10: 17). Nämä molemmat toimitukset kuvasivat synnin siirtämistä katuvalta syntiseltä pyhäkköön. {AO7 358.4}

Tällaista työtä suoritettiin päivästä päivään läpi koko vuoden. Israelin synnit siirrettiin siten pyhäkköön, ja erikoinen työ tuli välttämättömäksi niiden poistamiseksi. Jumala käski toimittaa sovituksen kummallekin pyhälle huoneelle ja myös alttarille. »Hän toimittakoon pyhäkölle sovituksen israelilaisten saastaisuudesta ja heidän rikoksistaan, olivatpa heidän syntinsä minkälaiset tahansa, näin hän tehköön myös ilmestysmajalle, joka on heidän tykönänsä, keskellä heidän saastaisuuttansa. — Sitten hän lähteköön sieltä alttarin ääreen, joka on Herran edessä — ja puhdistakoon ja pyhittäköön sen israelilaisten saastaisuudesta» (3 Moos. 16:16,18,19). {AO7 359.1}

Kerran vuodessa, suurena sovituspäivänä, ylimmäinen pappi meni kaikkein pyhimpään puhdistamaan pyhäkköä. Siellä toimitettu työ päätti palveluksen vuotuisen kierron. Sovituspäivänä tuotiin kaksi kaurista ilmestysmajan ovelle ja niistä heitettiin arpaa. Toinen kauris tuli Herralle ja toinen Asaselille. Se kauris, joka arvonnassa tuli Herralle, oli teurastettava kansan syntiuhrina. Papin oli vietävä sen verta esiripun sisäpuolelle sekä pirskotettava sitä armoistuimelle ja armoistuimen eteen. Verta oli pirskotettava myös esiripun edessä olevalle suitsutusalttarille. {AO7 360.1}

»Ja Aaron laskekoon molemmat kätensä elävän kauriin pään päälle ja tunnustakoon siinä kaikki israelilaisten pahat teot ja kaikki heidän rikkomuksensa, olipa heillä mitä syntejä tahansa, ja pankoon ne kauriin pään päälle ja lähettäköön sen, sitä varten varatun miehen viemänä erämaahan» (3 Moos. 16: 8, 21, 22). Syntikauris ei enää koskaan tullut Israelin leiriin, ja miehen, joka vei sen erämaahan, täytyi vedessä pestä itsensä ja vaatteensa, ennen kuin hän palasi leiriin. {AO7 360.2}

Tämän koko seremonian tarkoituksena oli juurruttaa israelilaisten mieleen ajatus Jumalan pyhyydestä ja hänen vihastaan syntiä kohtaan sekä lisäksi osoittaa heille, etteivät he voineet tulla kosketuksiin synnin kanssa saastumatta siitä. Jokaisen oli kuritettava itseään paastolla tämän sovituspalveluksen aikana. Kaikki askareet oli jätettävä, ja koko Israelin seurakunnan oli vietettävä päivä vakavasti nöyryyttämällä itsensä Jumalan edessä rukouksin, paastoin ja syvin sydämen tutkisteluin. {AO7 360.3}

Pyhäkön puhdistamiseen liittyviä opetuksia

Vertauskuvallinen palvelus opetti tärkeitä sovitusta koskevia totuuksia. Syntisen asemesta otettiin vastaan sijainen, mutta uhrieläimen veri ei pessyt pois syntiä. Siten oli varattu keino sen siirtämiseksi pyhäkköön. Uhraamalla verta syntinen tunnusti lain arvovallan sekä lain rikkomisesta johtuvan syyllisyytensä ja ilmaisi toivovansa anteeksiantoa uskon kautta tulevaan Vapahtajaan, mutta hän ei vielä ollut täysin vapaa lain tuomiosta. Sovituspäivänä ylimmäinen pappi vastaanotettuaan seurakunnan uhrin meni kaikkein pyhimpään tämän uhrin verta mukanaan ja pirskotti sitä lain yläpuolella olevalle armoistuimelle tyydyttääkseen lain vaatimukset. Sitten hän välittäjän ominaisuudessa otti synnit itselleen ja kantoi ne ulos pyhäköstä. Asettaen kätensä syntikauriin pään päälle hän tunnusti kaikki nämä synnit ja siten kuvaannollisesti siirsi ne itseltään kauriille. Sitten kauris kantoi ne pois, ja niitä pidettiin ikuisesti poistettuina kansasta. {AO7 360.4}

Tällaista oli se palvelus, jota toimitettiin »siinä, mikä on taivaallisten kuva ja varjo». Ja mitä vertauskuvallisesti toimitettiin maallisessa pyhäkköpalveluksessa, se toteutuu taivaallisessa pyhäkköpalveluksessa. Taivaaseen astumisensa jälkeen Vapahtajamme aloitti työnsä meidän ylimmäisenä pappinamme. Paavali sanoo: »Kristus ei mennyt käsillä tehtyyn kaikkein pyhimpään [engl. käänn. muk.: »pyhiin paikkoihin»], joka vain on sen oikean kuva, vaan itse taivaaseen, nyt ilmestyäkseen Jumalan kasvojen eteen meidän hyväksemme» (Hebr. 9: 24). {AO7 361.1}

Pappien palvelus kautta vuoden pyhäkön ensimmäisessä osastossa, sen esiripun sisäpuolella, joka oli ovena ja erotti pyhän esikartanosta, kuvasi sitä palvelustyötä, johon Kristus ryhtyi taivaaseen astuessaan. Jokapäiväisessä palveluksessa papin tehtävänä oli syntiuhrin veren vieminen Jumalan eteen sekä Israelin rukousten mukana ylösnousevan suitsutuksen toimittaminen. Samoin Kristus vetosi Isän edessä vereensä syntisen puolustuksena ja esitti hänelle katuvien uskovaisten rukoukset oman vanhurskautensa

suloisen tuoksun saattelemana. Tällaista oli palvelustyö taivaallisen pyhäkön ensimmäisessä osastossa. {AO7 361.2}

Sinne suuntautui Kristuksen opetuslasten uskon katse, kun hän kohosi ylös ja meni pois heidän näkyvistään. Sinne keskittyi heidän toivonsa, josta Paavali kirjoittaa: »Se toivo meille on ikäänkuin sielun ankuri, varma ja luja, joka ulottuu esiripun sisäpuolelle asti, jonne Jeesus edelläjuoksijana meidän puolestamme on mennyt, tultuaan ylimmäiseksi papiksi Melkisedekin järjestyksen mukaan, iankaikkisesti.» Hän »meni, ei kauristen ja vasikkain veren kautta, vaan oman verensä kautta kerta kaikkiaan kaikkeinpyhimpään ja sai aikaan iankaikkisen lunastuksen» (Hebr. 6: 19, 20; 9:12). {AO7 361.3}

Kahdeksantoista vuosisataa tämä palvelustyö jatkui pyhäkön ensimmäisessä osastossa. Kristuksen veri, joka puhui katuvien uskovaisten puolesta, takasi heille anteeksiannon ja hyväksymisen Isän luona, mutta heidän syntinsä jäivät vielä taivaan kirjoihin. Niin kuin vertauskuvallisessa palveluksessa oli sovitustyö vuoden lopussa, niin suoritetaan sovitustyö synnin poistamiseksi pyhäköstä, ennen kuin Kristuksen työ ihmisten pelastamiseksi päättyy. Tämä sovitustyö alkoi 2300 päivän päättyessä. Silloin ylimmäinen pappimme meni kaikkein pyhimpään, kuten profeetta Daniel oli ennustanut, suorittamaan viimeistä osaa tärkeästä työstään - puhdistamaan pyhäkköä. {AO7 361.4}

Niin kuin vanhan liiton aikana kansan synnit uskon kautta sälytettiin uhrieläinten päälle ja niiden veren välityksellä kuvaannollisesti siirrettiin maalliseen pyhäkköön, niin pannaan uuden liiton aikana katuvien synnit uskon kautta Kristuksen päälle ja siirretään todellisesti taivaalliseen pyhäkköön. Ja niin kuin maallisen pyhäkön vertauskuvallinen puhdistus toimitettiin poistamalla ne synnit, jotka olivat sen tahrana, niin taivaallisen pyhäkön todellinen puhdistus toimitetaan poistamalla eli pois pyyhkimällä ne synnit, jotka ovat sinne merkityt. Mutta ennen kuin tämä voi tapahtua, täytyy tarkastaa niitä kirjoja, joihin ihmisten teot ovat merkityt, jotta voitaisiin päättää, ketkä synnistä pois kääntymisen ja Kristukseen uskomisen kautta ovat oikeutettuja Kristuksen sovitusuhrin ansioihin. Pyhäkön puhdistamiseen kuuluu sen tähden tutkiminen ja tuomiopäätöksen tekeminen. Tämä työ on tehtävä, ennen kuin Kristus tulee pelastamaan kansansa, sillä kun hän tulee, hänellä on palkka mukanaan antaakseen kullekin hänen tekojensa mukaan (Ilm. 22:12). {AO7 361.5}

Täten ne, jotka seurasivat profeetallisen sanan valoa, näkivät, että Kristus, sen sijaan että olisi 2300 päivän päättyessä vuonna 1844 tullut puhdistamaan maata, meni silloin taivaallisen pyhäkön kaikkein pyhimpään toimittamaan tulemistaan edeltävää sovitustyön viimeistä osaa. {AO7 362.1}

Nähtiin myös, että syntiuhrin viitatessa Kristukseen todellisena uhrina ja ylimmäisen papin esittäessä Kristusta välittäjänä syntikauris kuvasi saatanaa, synnin alkuunpanijaa, jonka päälle vilpittömästi katuvien ihmisten synnit lopuksi pannaan. Kun ylimmäinen pappi syntiuhrin veren ansiolla poisti synnit pyhäköstä, hän asetti ne syntikauriin päälle. Kun Kristus pappispalveluksensa lopussa oman verensä ansiolla poistaa kansansa synnit

taivaallisesta pyhäköstä, hän asettaa ne saatanan päälle, jonka tuomiota toimeenpantaessa täytyy kärsiä lopullinen rangaistus. Syntikauris vietiin autioon erämaahan, mistä se ei enää koskaan tullut Israelin seurakunnan luo. Samoin karkotetaan saatana ikuisiksi ajoiksi Jumalan ja hänen kansansa luota, ja kun synti ja syntiset lopullisesti hävitetään, hänkin on lakkaava olemasta. {AO7 362.2}

Luku 24—Kaikkein pyhimmässä

Pyhäkköoppi oli se avain, jonka avulla vuonna 1844 koetun pettymyksen salaisuus paljastui. Se toi päivänvaloon täydellisen totuuden järjestelmän, yhtenäisen ja sopusointuisen, ja osoitti, että Jumalan käsi oli johtanut suurta adventtiliikettä. Samalla, kun se paljasti Jumalan kansalle sen aseman ja tehtävän, se ilmoitti sen velvollisuuden. Niin kuin Jeesuksen opetuslapset tuskan ja pettymyksen kauhean yön jälkeen »iloitsivat nähdessään Herran», niin iloitsivat nyt nekin, jotka olivat odottaneet hänen toista tulemistaan. He olivat odottaneet hänen ilmestyvän kirkkaudessaan antaakseen palvelijoilleen palkan. Kun he pettyivät toivossaan, he kadottivat Jeesuksen näkyvistään ja huudahtivat niin kuin Maria haudalla: »Ovat ottaneet pois minun Herrani, enkä tiedä, mihin ovat hänet panneet.» Nyt he näkivät hänet kaikkein pyhimmässä säälivänä ylimmäisenä pappinaan, joka pian oli ilmestyvä heidän kuninkaanaan ja vapauttajanaan. Pyhäkön valo valaisi heille menneisyyden, nykyisyyden ja tulevaisuuden. He tiesivät Jumalan johtaneen heitä erehtymättömällä kaitselmuksellaan. Vaikka he eivät olleet ymmärtäneet julistamaansa sanomaa, niin kuin kävi ensimmäisillekin opetuslapsille, se oli kuitenkin ollut joka suhteessa oikea. Sen julistamisella he olivat täyttäneet Jumalan tarkoituksen, eikä heidän työnsä ollut turha Herrassa. Uudestisyntyneinä elävään toivoon he riemuitsivat »sanomattomalla ja kirkastuneella ilolla». {AO7 363.1}

Tutkivan tuomion alkaminen

Sekä Dan. 8:14:n ennustus: »Kahtatuhatta kolmeasataa iltaa ja aamua; sitten pyhäkkö asetetaan jälleen oikeuteensa», että ensimmäisen enkelin sanoma: »Peljätkää Jumalaa ja antakaa hänelle kunnia, sillä hänen tuomionsa hetki on tullut», viittasivat Kristuksen pappispalvelukseen kaikkein pyhimmässä ja tutkivaan tuomioon eivätkä hänen saapumiseensa pelastamaan kansansa ja hävittämään jumalattomat. He eivät olleet erehtyneet profeetallisten ajanjaksojen laskemisessa, vaan 2300 päivän päättyessä esiintyvän tapahtuman tulkinnassa. Tämän erehdyksen tähden he olivat pettyneet, mutta kaikki mitä profeetat olivat ennustaneet ja mitä heillä Raamatun mukaan oli oikeus odottaa, oli täyttynyt. Juuri silloin, kun he valittivat toiveittensa raukeamista, oli tapahtunut se, mitä sanoma oli ennustanut ja minkä täytyi tapahtua, ennen kuin Herra voisi ilmestyä palkitsemaan palvelijansa. {AO7 363.2}

Kristus oli tullut, ei maan päälle, niin kuin he olivat odottaneet, vaan Jumalan temppelin kaikkein pyhimpään taivaassa, niin kuin vertauskuvissa oli osoitettu. Profeetta Daniel esittää hänen tähän aikaan tulleen Vanhaikäisen luo: »Minä näin yöllisessä näyssä, ja katso, taivaan pilvissä tuli Ihmisen Pojan kaltainen; ja hän saapui» ei maan päälle, vaan »Vanhaikäisen tykö, ja hänet saatettiin tämän eteen» (Dan. 7:13). {AO7 364.1}

Tästä tulemisesta puhuu myös profeetta Malakia: »Äkisti on tuleva temppeliinsä Herra, jota te etsitte, ja liiton enkeli, jota te halajatte. Katso, hän tulee, sanoo herra Sebaot» (Mal. 3:

1). Herran tuleminen temppeliinsä tapahtui äkkiä ja odottamatta. Hänen kansansa ei odottanut häntä sinne. Luultiin, että hän tulee maan päälle »tulen liekissä ja kostaa niille, jotka eivät tunne Jumalaa eivätkä ole kuuliaisia meidän Herramme Jeesuksen evankeliumille» (2 Tess. 1: 8). {AO7 364.2}

Mutta kansa ei ollut vielä valmis kohtaamaan Herraansa. Ihmisten hyväksi oli vielä suoritettava valmistustyötä. Oli annettava valoa suuntaamaan heidän ajatuksensa taivaassa olevaan Jumalan temppeliin. Kun he uskon kautta seuraisivat ylimmäistä pappiaan hänen virantoimituksessaan, heille paljastuisi uusia velvollisuuksia. Seurakunta oli saava toisen varoittavan ja opettavan sanoman. {AO7 364.3}

Profeetta sanoo: »Kuka kestää hänen tulemisensa päivän, ja kuka voi pysyä, kun hän ilmestyy? Sillä hän on niinkuin kultasepän tuli ja niinkuin pesijäin saippua. Ja hän istuu ja sulattaa ja puhdistaa hopean, hän puhdistaa Leevin pojat, saa ne puhtaiksi kuin kullan ja hopean, ja sitten he tuovat Herralle uhrilahjoja vanhurskaudessa» (Mal. 3: 2, 3). Niiden, jotka elävät maan päällä, kun Kristuksen välittäjätoimi taivaan pyhäkössä päättyy, täytyy seisoa pyhän Jumalan kasvojen edessä ilman välittäjää. Heidän vaatteidensa täytyy olla tahrattomat, heidän luonteensa täytyy olla vihmontaverellä synnistä puhdistettu. Jumalan armon ja omien uutterien ponnistustensa kautta heidän täytyy päästä voittajiksi taistelussa pahaa vastaan. Samalla kun tutkiva tuomio on käynnissä taivaassa ja katuvien uskovaisten synnit poistetaan pyhäköstä, on Jumalan kansan keskuudessa maan päällä tapahtuva erikoinen puhdistustyö ja synnin hylkääminen. Tämä työ esitetään selvästi Ilmestyskirjan 14. luvun sanomissa. {AO7 364.4}

Kun tämä työ on päättynyt, Kristuksen seuraajat ovat valmiit hänen ilmestymistänsä varten. Silloin »Herralle ovat otollisia Juudan ja Jerusalemin uhrilahjat niin kuin ammoin menneinä päivinä ja muinaisina vuosina». Silloin se seurakunta, jonka Herramme tullessaan on ottava luokseen, on oleva ihana seurakunta, jossa ei ole »tahraa eikä ryppyä eikä mitään muuta sellaista» (Ef. 5: 27). Se on silloin näyttäytyvä »kauniina kuin kuu, kirkkaana kuin päivänpaiste, peljättävänä kuin sotajoukot» (Kork. v. 6:10). {AO7 364.5}

Paitsi Herran tulemista temppeliinsä Malakia ennustaa myös hänen toisen tulemisensa, hänen tulemisensa toimeenpanemaan tuomion, seuraavin sanoin: »Ja minä lähestyn teitä pitääkseni tuomion ja tulen kiiruusti todistajaksi velhoja ja avionrikkojia ja väärinvannojia vastaan ja niitä vastaan, jotka sortavat palkkalaista palkanmaksussa, leskeä ja orpoa ja vääntävät vääräksi muukalaisen asian eivätkä pelkää minua, sanoo Herra Sebaot» (Mal. 3: 5). Juudas viittaa samaan tapaukseen sanoessaan: »Katso, Herra tulee tuhannen tuhansine pyhineen tuomitsemaan kaikkia jumalattomia kaikista heidän jumalattomista teoistansa» (Juud. 14: 15). Tämä tuleminen ja Herran tuleminen temppeliinsä ovat erilaisia ja toisistaan erillään olevia tapahtumia. {AO7 365.1}

Dan. 8: 14:ssa esitetty Kristuksen tuleminen meidän ylimmäisenä pappinamme kaikkein pyhimpään puhdistamaan pyhäkköä, Dan. 7: 13:ssa kuvattu Ihmisen Pojan tuleminen

Vanhaikäisen luo ja Malakian ennustama Herran tuleminen temppeliinsä kuvaavat samaa tapahtumaa. Sitä kuvaa myös yljän tulo häihin Matt. 25. luvun esittämässä Kristuksen vertauksessa kymmenestä neitsyestä. {AO7 365.2}

»Yljän tulo» ja »Karitsan häät»

Kesällä ja syksyllä 1844 julistettiin sanomaa: »Katso, ylkä tulee!» Silloin muodostuivat ne kaksi luokkaa, joita kuvataan viisailla ja tyhmillä neitsyeillä. Toinen luokka odotti ilolla Herran ilmestymistä ja oli huolellisesti valmistautunut kohtaamaan häntä; toinen luokka, jota pelko ohjasi ja joka toimi hetken mielijohteesta, oli hyväksynyt totuuden teorian, mutta oli vailla Jumalan armoa. Vertauksen mukaan yljän saapuessa »ne, jotka olivat valmiit, menivät hänen kanssaan häihin». Tässä esitetty yljän tuleminen tapahtuu ennen häitä. Häät ovat silloin, kun Kristus ottaa vastaan valtakuntansa. Pyhää kaupunkia, uutta Jerusalemia, joka on valtakunnan pääkaupunki ja edustaja, nimitetään »morsiameksi, Karitsan vaimoksi». Sanoihan enkeli Johannekselle: »Tule tänne, minä näytän sinulle morsiamen, Karitsan vaimon.» »Ja hän vei minut hengessä», Johannes sanoo, »suurelle ja korkealle vuorelle ja näytti minulle pyhän kaupungin Jerusalemin, joka laskeutui alas taivaasta Jumalan tyköä» (Ilm. 21: 9,10). Morsian on siis pyhä kaupunki, ja neitsyet, jotka menevät kohtamaan ylkää, ovat seurakunnan vertauskuva. Ilmestyskirjassa sanotaan Jumalan lasten olevan hääaterialla kutsuvieraina (Ilm. 19: 9). Jos he ovat vieraita, heitä ei voi samalla kertaa esittää morsiamena. Profeetta Daniel sanoo, että Kristus saa Vanhaikäiseltä taivaassa »vallan, kunnian ja valtakunnan». Hän saa uuden Jerusalemin, valtakuntansa pääkaupungin, »valmistettuna niinkuin morsian, miehellensä kaunistettu» (Dan. 7: 14; Ilm. 21: 2). Vastaanotettuaan valtakunnan hän tulee kirkkaudessaan kuningasten Kuninkaana ja herrain Herrana pelastamaan kansansa, joka on aterioiva »Aabrahamin ja Iisakin ja Jaakobin kanssa taivasten valtakunnassa» (Matt. 8: 11) ottaessaan osaa Karitsan hääateriaan. {AO7 365.3}

Kun kesällä 1844 julistettiin sanomaa: »Katso, ylkä tulee!» se johti tuhansia odottamaan Herran välitöntä tuloa. Määrättynä aikana ylkä tulikin mutta ei maan päälle, niin kuin odotettiin, vaan Vanhaikäisen luo taivaassa, häihin, ottamaan vastaan valtakuntansa. »Ne, jotka olivat valmiita, menivät hänen kanssansa häihin, ja ovi suljettiin.» Heidän ei ollut määrä persoonallisesti olla läsnä häissä, sillä ne pidetään taivaassa heidän ollessaan maan päällä. Kristuksen seuraajien on määrä odottaa Herraansa, milloin hän palaa häistä (Luuk. 12: 36). Mutta heidän tulee ymmärtää hänen työnsä laatu ja seurata häntä uskossa, kun hän menee Jumalan eteen. Tässä merkityksessä heidän sanotaan menevän häihin. {AO7 366.1}

Vertauksessa ne, joilla lamppujensa ohessa oli öljyä astioissaan, menivät häihin. Ne, joilla Raamatusta saadun totuuden tuntemuksen lisäksi oli Jumalan Henki ja armo ja jotka katkeran koetuksensa yönä olivat kärsivällisesti odottaneet etsien Raamatusta kirkkaampaa valoa, ymmärsivät taivaan pyhäkköä koskevan totuuden ja Vapahtajan palveluksessa tapahtuneen muutoksen. Uskon kautta he seurasivat häntä hänen työssään taivaan pyhäkössä. Ja kaikkien niiden, jotka Raamatun todistusten perusteella vastaanottavat samat

totuudet, seuraten Kristusta uskon kautta hänen astuessaan Isän eteen suorittamaan välitystyön viimeistä osaa ja sen lopussa vastaanottamaan valtakuntansa, sanotaan menevän häihin. {AO7 366.2}

Matteuksen 22. luvun vertauksessa käytetään samoin häitä vertauskuvana, ja tutkiva tuomio esitetään selvästi tapahtuvaksi ennen häitä. Ennen häiden alkamista kuningas tulee sisään katsomaan häävieraita (Matt. 22: 11) nähdäkseen, onko kaikilla hääpuku, Karitsan veressä pesty ja valkaistu luonne (Ilm. 7: 14). Se, jolta tämä puuttuu, heitetään ulos. Mutta kaikki, joilla tutkittaessa huomataan olevan häävaatteet, Jumala hyväksyy ja katsoo arvollisiksi pääsemään hänen valtakuntaansa ja istumaan hänen valtaistuimelleen. Tämä luonteen tutkiminen on taivaallisen pyhäkön viimeinen työ, tutkiva tuomio, joka ratkaisee, ketkä ovat valmistuneet Jumalan valtakuntaan. {AO7 366.3}

Kun tutkimustyö päättyy, kun kaikkina eri aikoina Kristuksen seuraajiksi tunnustautuneiden asia on tutkittu ja ratkaistu, silloin, eikä ennen, päättyy koetusaika ja armon ovi suljetaan. Lyhyt lause: »Ne, jotka olivat valmiit, menivät hänen kanssansa häihin, ja ovi suljettiin», vie meidät täten Kristuksen viimeisen palvelustyön kautta siihen aikaan, jolloin suuri työ ihmisten pelastamiseksi päättyy. {AO7 367.1}

»Avattu ja suljettu ovi»

Maallisessa pyhäkköpalveluksessa, joka, niin kuin olemme nähneet, on taivaallisen pyhäkköpalveluksen vertauskuva, lakkasi virantoimitus pyhässä, kun ylimmäinen pappi suurena sovituspäivänä meni kaikkein pyhimpään. Jumalan määräys kuului: »Älköön yhtään ihmistä olko ilmestysmajassa, kun hän tulee toimittamaan sovitusta pyhimmässä, siihen saakka kunnes hän sieltä lähtee» (3 Moos. 16: 17). Samoin. Kristus lopetti työnsä pyhässä, kun hän meni kaikkein pyhimpään suorittamaan sovitustyön viimeistä osaa. Palvelustyön päättyessä ensimmäisessä osastossa se alkoi toisessa. Kun vertauskuvallisessa palveluksessa ylimmäinen pappi suurena sovituspäivänä jätti pyhän, hän meni Jumalan eteen esittämään syntiuhrin verta kaikkien niiden israelilaisten puolesta, jotka vilpittömästi katuivat syntejään. Samoin Kristus oli päättänyt vasta edellisen osan työstään meidän välittäjänämme aloittaakseen jälkimmäisen osan, ja hän esitti edelleenkin verensä Isän edessä syntisten puolustukseksi. {AO7 367.2}

Tätä asiaa adventistit eivät ymmärtäneet vuonna 1844. Kun se aika, jolloin Vapahtajan odotettiin tulevan, oli mennyt ohi, he yhä uskoivat hänen tulemuksensa olevan lähellä. He väittivät tulleensa tärkeään käännekohtaan, jolloin Kristuksen työ välittäjänä Isän edessä oli päättynyt. Raamattu näytti opettavan, että ihmisten koetusaika päättyisi vähän ennen Herran tuloa taivaan pilvissä. Tämä näytti ilmeiseltä niitten raamatunpaikkojen perusteella, jotka viittasivat sellaiseen aikaan, jolloin ihmiset etsivät, kolkuttavat ja huutavat armon ovella, mutta se ei enää aukene. Heidän eteensä tuli kysymys, eikö se ajankohta, jona he olivat odottaneet Kristuksen tulevan, voisi pikemminkin merkitä hänen tulemustaan välittömästi

edeltävän ajanjakson alkua. Annettuaan varoituksen tuomion läheisyydestä he tunsivat työnsä maailman hyväksi päättyneen, eikä heillä enää ollut taakkaa syntisten pelastumisesta,

samalla kun jumalattomien röyhkeä ja herjaava ivailu näytti lisäksi todistavan, että Jumalan Henki oli vetäytynyt pois hänen armonsa halveksijoista. Kaikki tämä vahvisti heissä sitä käsitystä, että koetusaika oli päättynyt, tai niin kuin he silloin asian ilmaisivat: »armon ovi oli suljettu». {AO7 367.3}

Mutta pyhäkkökysymyksen tutkiminen toi kirkkaampaa valoa. He huomasivat olleensa oikeassa uskoessaan 2300 päivän päättymisen vuonna 1844 merkitsevän tärkeää käännekohtaa. Mutta vaikka oli totta, että se armon ja toivon ovi, jonka kautta ihmisillä oli kahdeksantoista vuosisadan aikana ollut pääsy Jumalan luo, oli suljettu, voitiin todeta, että oli avattu toinen ovi ja ihmisille oli tarjona syntien anteeksi saaminen Kristuksen välittäjätoimen kautta kaikkein pyhimmässä. Hänen palveluksensa edellinen osa oli päättynyt antaakseen tilaa jälkimmäiselle. Oli vielä »avoin ovi» taivaalliseen pyhäkköön, missä Kristus suoritti pappispalvelusta syntisen hyväksi. {AO7 368.1}

Nyt ymmärrettiin seuraavien Ilmestyskirjassa olevien Kristuksen sanojen merkitys, jotka hän oli käskenyt kirjoittaa juuri tuon ajan seurakunnalle: »Näin sanoo Pyhä. Totinen, jolla on Daavidin avain, hän, joka avaa, eikä kukaan sulje, ja joka sulkee, eikä kukaan avaa. Minä tiedän sinun tekosi. Katso, minä olen avannut sinun eteesi oven, eikä kukaan voi sitä sulkea» (Ilm. 3: 7, 8). {AO7 368.2}

Ne, jotka uskossa seuraavat Jeesusta hänen suuressa sovitustyössään, saavat osakseen hänen välitystyönsä tuottaman hyödyn, mutta ne, jotka hylkäävät tätä työtä koskevan valon, jäävät sen tuottamasta hyödystä osattomiksi. Juutalaiset, jotka hylkäsivät Kristuksen ensimmäisessä tulemisessa annetun valon ja kieltäytyivät uskomasta häneen maailman Vapahtajana, eivät voineet saada anteeksiantamusta hänen kauttaan. Kun Jeesus taivaaseen astuessaan meni oman verensä kautta taivaalliseen pyhäkköön ja vuodatti opetuslapsilleen välitystyönsä tuottamia siunauksia, juutalaiset jäivät täydelliseen pimeyteen jatkamaan hyödytöntä uhraamistaan. Varjojen ja vertauskuvien muodostama palvelus oli lakannut. Se ovi, jonka kautta ihmisillä aikaisemmin oli ollut pääsy Jumalan luo, ei ollut enää auki. Juutalaiset olivat kieltäytyneet etsimästä Jumalaa sillä ainoalla tavalla, jolla hänet silloin voitiin löytää, taivaan pyhäkössä tapahtuvan palveluksen kautta. Sen tähden he eivät päässeet Jumalan yhteyteen. Heiltä ovi oli suljettu. He eivät tunteneet Kristusta oikeana uhrina ja ainoana välittäjänä Jumalan edessä. Sen tähden he jäivät osattomiksi hänen välitystyönsä tuottamasta hyödystä. {AO7 368.3}

Uskottomien juutalaisten asema valaisee niiden välinpitämättömien ja epäuskoisten kristinuskon tunnustajien tilaa, jotka tahallisesti ovat tietämättömiä laupiaan ylimmäisen pappimme työstä. Kun ylimmäinen pappi vertauskuvallisessa palveluksessa meni kaikkein pyhimpään, oli kaikkien Israelin lasten velvollisuus kokoontua pyhäkön ympärille ja nöyryyttää sielunsa mitä vakavimmalla tavalla Jumalan edessä, jotta he voisivat saada

syntinsä anteeksi eivätkä joutuisi erotetuiksi seurakunnasta. Kuinka paljon tärkeämpää onkaan, että me tänä sovituspäivää vastaavana tuomion aikana ymmärrämme ylimmäisen pappimme työtä ja tiedämme, mitä velvollisuuksia meillä on. {AO7 368.4}

Ihmiset eivät voi rangaistuksetta hylätä niitä varoituksia, joita Jumala armossaan heille lähettää. Nooan aikana lähetettiin taivaasta sanoma maan päälle, ja ihmisten pelastus riippui heidän suhtautumisestaan sanomaan. Koska he hylkäsivät varoituksen, Jumalan Henki jätti syntisen sukukunnan, ja he hukkuivat vedenpaisumuksen aaltoihin. Aabrahamin aikana armo lakkasi puolustamasta Sodoman rikollisia asukkaita, ja taivaasta lähetetty tuli kulutti heidät kaikki, lukuunottamatta Lootia, hänen vaimoaan ja kahta tytärtään. Samoin oli Kristuksen päivinä. Jumalan Poika sanoi sukupolvensa uskottomille juutalaisille: »Katso, teidän huoneenne on jäävä hyljätyksi» (Matt. 23: 38). Katsellessaan viimeisiä päiviä sama ääretön viisaus sanoo niistä, jotka »eivät ottaneet vastaan rakkautta totuuteen, voidaksensa pelastua», että »Jumala lähettää heille väkevän eksytyksen, niin että he uskovat valheen, että kaikki ne tuomittaisiin, jotka eivät ole uskoneet totuutta, vaan mielistyneet vääryyteen» (2 Tess. 2: 10-12). Kun he hylkäävät hänen sanansa opetukset, hän ottaa heiltä pois Henkensä ja jättää heidän niiden erehdysten valtaan, joita he rakastavat. {AO7 369.1}

Mutta Kristus rukoilee vielä ihmisten puolesta, ja valoa annetaan niille, jotka sitä etsivät. Vaikka adventistit eivät tätä alussa ymmärtäneet, se selvisi heille myöhemmin, kun heille alkoivat avautua ne raamatunpaikat, jotka selittävät heidän todellisen asemansa. {AO7 369.2}

Määrätyn ajan mentyä ohi vuonna 1844 tuli vaikean koetuksen aika niille, jotka vielä uskoivat Kristuksen tulevan pian. Ainoana apuna todellisen asemansa selville saamiseksi heillä oli se valo, joka suuntasi heidän ajatuksensa taivaan pyhäkköön. Muutamat hylkäsivät uskon profeetallisia ajanjaksoja koskeviin aikaisempiin laskelmiinsa ja väittivät adventtiliikettä seurannutta Pyhän Hengen voimakasta vaikutusta inhimillisten tai saatanallisten voimien aiheuttamaksi. Toiset taas pitivät varmana, että Herra oli johtanut heitä heidän menneessä kokemuksessaan. Kun he valvoen ja rukoillen odottivat saavansa tietää Jumalan tahdon, he näkivät suuren Ylimmäisen pappinsa ryhtyneen suorittamaan papillisen palveluksensa toista osaa. Seuraten häntä uskossa he oppivat ymmärtämään myös seurakunnan viimeisen työn. He ymmärsivät paremmin ensimmäisen ja toisen enkelin sanomat sekä olivat valmiit vastaanottamaan ja antamaan maailmalle kolmannen enkelin vakavan varoituksen sellaisena kuin se esitetään Ilmestyskirjan 14. luvussa. {AO7 369.3}

Luku 25—Jumalan laki ja sitä vastustavat voimat

»Jumalan temppeli taivaassa aukeni, ja hänen liittonsa arkki näkyi hänen temppelissään» (Ilm. 11: 19). Jumalan liiton arkki on kaikkein pyhimmässä, pyhäkön toisessa osassa. Kun suoritettiin palvelusta maallisessa pyhäkössä, joka oli »taivaallisten kuva ja varjo», tämä huone avattiin vain suurena sovituspäivänä pyhäkön puhdistamista varten. Sen tähden ilmoitus Jumalan temppelin aukenemisesta taivaassa ja hänen liittonsa arkin näkymisestä siellä viittaa taivaallisen pyhäkön kaikkein pyhimmän aukenemiseen vuonna 1844, jolloin Kristus meni sinne toimittamaan viimeistä osaa sovitustyössä. Ne, jotka uskossa seurasivat suurta Ylimmäistä pappiaan, kun hän alkoi palveluksensa kaikkein pyhimmässä, näkivät hänen liittonsa arkin. Pyhäkkökysymystä tutkiessaan he olivat oppineet ymmärtämään Vapahtajan palveluksessa tapahtuneen muutoksen. He näkivät hänen nyt suorittavan pappispalvelustaan Jumalan arkin edessä esittäen verensä syntisten puolustukseksi. {AO7 370.1}

Laintaulut kaikkein pyhimmässä

Liiton arkissa, jota säilytettiin maallisessa pyhäkössä, oli kaksi kivitaulua, joihin oli kirjoitettu Jumalan lain käskyt. Arkki oli vain lain taulujen säilytyspaikka. Siinä olevat Jumalan käskyt antoivat sille arvon ja pyhyyden. Kun Jumalan temppeli taivaassa aukeni, siellä näkyi hänen liittonsa arkki. Taivaallisen pyhäkön kaikkein pyhimmässä on Jumalan laki sille pyhitetyssä säilytyspaikassa - se laki, jonka sanat Jumala itse puhui Siinain jylinän keskeltä ja kirjoitti omalla sormellaan kivitauluihin. {AO7 370.2}

Taivaan pyhäkössä oleva Jumalan laki on se suuri alkuperäinen laki. Kivitauluihin kirjoitetut ja Mooseksen kirjoihin merkityt kymmenen käskyä olivat sen virheettömiä jäljennöksiä. Ne, jotka pääsivät ymmärtämään tämän tärkeän asian, näkivät Jumalan lain pyhyyden ja muuttumattomuuden. He näkivät selvemmin kuin koskaan ennen näiden Vapahtajan sanojen merkityksen: »Kunnes taivas ja maa katoavat, ei laista katoa pieninkään kirjain, ei ainoakaan piirto» (Matt. 5: 18). Jumalan lain, joka on hänen tahtonsa ilmaisu ja hänen luonteensa jäljennös, täytyy pysyä iäti uskollisena todistajana taivaassa. Siitä ei ole kumottu yhtäkään käskyä eikä muutettu pienintäkään kirjainta tai piirtoa. Psalmirunoilija sanoo: »Iankaikkisesti pysyy sinun sanasi, Herra, vahvana taivaissa.» »Luotettavat ovat kaikki hänen asetuksensa. Ne pysyvät järkkymättä aina ja iankaikkisesti» (Ps. 119:89; 111: 7, 8). {AO7 370.3}

Aivan kymmenen käskyn sydämessä on neljäs käsky, joka alunperin kuului näin: »Muista pyhittää lepopäivä. Kuusi päivää tee työtä ja toimita kaikki askareesi; mutta seitsemäs päivä on Herran, sinun Jumalasi, sapatti; silloin älä mitään askaretta toimita, älä sinä älköönkä sinun poikasi tai tyttäresi, sinun palvelijasi tai palvelijattaresi tai juhtasi älköönkä muukalaisesi, joka sinun porteissasi on. Sillä kuutena päivänä Herra teki taivaan ja

maan ja meren ja kaikki, mitä niissä on, mutta seitsemäntenä päivänä hän lepäsi; sentähden Herra siunasi lepopäivän ja pyhitti sen» (2 Moos. 20: 8-11). {AO7 371.1}

Jumalan Henki vaikutti syvästi noiden hänen sanansa tutkijain sydämeen. Heille selvisi, että he olivat tietämättään rikkoneet tämän käskyn jättämällä Luojan asettaman lepopäivän huomiotta. He alkoivat tutkia syitä viikon ensimmäisen päivän pitämiseen pyhänä Jumalan pyhittämän päivän asemesta. Raamatusta he eivät löytäneet mitään todistusta neljännen käskyn poistamisesta tai lepopäivän muuttamisesta. Siunausta, joka alkujaan pyhitti seitsemännen päivän, ei ollut koskaan otettu pois. He olivat vilpittömästi koettaneet oppia tuntemaan Jumalan tahdon ja noudattaa sitä. Kun he nyt huomasivat olevansa hänen lakinsa rikkojia, suru täytti heidän sydämensä, ja he ilmaisivat kuuliaisuutensa Jumalaa kohtaan pyhittämällä hänen lepopäivänsä. {AO7 371.2}

Monia vakavia yrityksiä tehtiin heidän uskonsa kumoamiseksi. Jokaisen täytyi käsittää, että jos maallinen pyhäkkö oli taivaan pyhäkön vertauskuva, sen arkissa oleva laki oli taivaan pyhäkön arkissa olevan lain tarkka jäljennös ja että taivaan pyhäkköä koskevan totuuden vastaanottamiseen sisältyi Jumalan lain vaatimusten tunnustaminen ja velvollisuus noudattaa neljännen käskyn määräämää lepopäivää. Tässä oli sen katkeran ja määrätietoisen vastustuksen salainen syy, joka kohdistui Kristuksen palvelusta taivaallisessa pyhäkössä esittävien raamatunpaikkojen yhtenäiseen tulkintaan. Ihmiset koettivat sulkea sen oven, jonka Jumala oli avannut, ja avata sen oven, jonka hän oli sulkenut. Mutta »hän, joka avaa, eikä kukaan sulje, ja joka sulkee, eikä kukaan avaa», oli sanonut: »Katso, minä olen avannut sinun eteesi oven, eikä kukaan voi sitä sulkea» (Ilm. 3: 7, 8). Kristus oli avannut oven palvelustyöhön kaikkein pyhimmässä. Tästä taivaan pyhäkön avoimesta ovesta loisti valo, ja neljännen käskyn näytettiin kuuluvan pyhäkön arkissa olevaan lakiin. Jumalan tekoa ei kukaan ihminen voinut kumota. {AO7 371.3}

Ilmestyskirjan kolmen enkelin sanoma ja laki

Ne, jotka olivat vastaanottaneet Kristuksen välitystyötä ja Jumalan lain muuttumattomuutta koskevan valon, huomasivat nämä totuudet esitetyiksi Ilmestyskirjan 14. luvussa. Tämän luvun sanomat muodostavat kolminkertaisen varoituksen368, jonka tehtävänä on valmistaa maan asukkaita Herran toista tulemista varten. Julistus »Hänen tuomionsa hetki on tullut», tarkoittaa viimeistä osaa Kristuksen pappispalveluksessa ihmisten pelastamiseksi. Se ilmoittaa totuuden, jota on julistettava, kunnes Vapahtajan välitystyö päättyy ja hän tulee noutamaan kansansa maan päältä luoksensa taivaaseen. Tuomitsemistyön, joka alkoi 1844, täytyy jatkua, kunnes jokaisen ihmisen asia on ratkaistu, sekä elävien että kuolleiden. Tästä syystä se jatkuu ihmiskunnan koetusajan loppuun saakka. Jotta ihmiset voivat valmistautua kestämään tuomiolla, sanoma käskee heitä pelkäämään Jumalaa ja antamaan hänelle kunnian sekä kumartamaan »häntä, joka on tehnyt taivaan ja maan ja meren ja vetten lähteet.» Näiden sanomien vastaanottamisen tulos on ilmoitettu sanoilla: »Tässä on pyhien kärsivällisyys, niiden, jotka pitävät Jumalan käskyt ja Jeesuksen

uskon.» Tuomiolle valmistumista varten on välttämätöntä pitää Jumalan laki. Tämä laki on luonteen mittana tuomiolla. Apostoli Paavali sanoo: »Kaikki, jotka lain alaisina ovat syntiä tehneet, ne lain mukaan tuomitaan — sinä päivänä, jona Jumala on tuomitseva ihmisten salaisuudet Kristuksen Jeesuksen kautta», ja hän sanoo, että »lain noudattajat vanhurskautetaan» (Room. 2: 12-16). Usko on välttämätön Jumalan lain pitämiseksi, sillä »ilman uskoa on mahdoton olla otollinen» ja »kaikki, mikä ei ole uskosta, on syntiä» (Hebr. 11: 6; Room. 14: 23). {AO7 371.4}

Ensimmäinen enkeli kehottaa ihmisiä pelkäämään Jumalaa ja kunnioittamaan ja kumartamaan häntä taivaan ja maan Luojana. Tehdäkseen tämän heidän täytyy noudattaa hänen lakiaan. Viisas saarnaaja sanoo: »Pelkää Jumalaa ja pidä hänen käskynsä, sillä niin tulee jokaisen ihmisen tehdä» (Saarn. 12: 13). Mikään palvonta ei miellytä Jumalaa ilman hänen käskyjensä noudattamista. »Rakkaus Jumalaan on se, että pidämme hänen käskynsä.» »Joka korvansa kääntää kuulemasta lakia, sen rukouskin on kauhistus» (1 Joh. 5: 3; Sanani. 28: 9). {AO7 372.1}

Velvollisuus palvella Jumalaa perustuu siihen tosiasiaan, että hän on Luoja, jolle kaikki muut olennot ovat kiitollisuuden velassa olemassaolostaan. Kaikkialla Raamatussa, missä hän vaatii kunnioitusta ja palvontaa yli pakanain jumalien, esitetään todistus hänen luomisvoimastaan. »Kaikki kansojen jumalat ovat epäjumalia, mutta Herra on tehnyt taivaat» (Ps. 96: 5). »Keneenkä siis te vertaatte minut, jonka kaltainen minä olisin, sanoo Pyhä. Nostakaa silmänne korkeuteen ja katsokaa: kuka on nämä luonut?» »Näin sanoo Herra, joka on luonut taivaan - hän on Jumala - joka on valmistanut maan ja tehnyt sen; - - Minä olen Herra, eikä toista ole» (Jes. 40: 25, 26; 45: 18). Psalmi; runoilija sanoo: »Tietäkää, että Herra on Jumala. Hän on meidät tehnyt, ja hänen me olemme.» »Tulkaa, kumartukaamme ja polvistukaamme, polvillemme langetkaamme Herran, meidän Luojamme, eteen» (Ps. 100: 3; 95: 6). Ja pyhät, taivaassa Jumalaa palvovat olennot, esittävät kunnioituksensa perusteen seuraavin sanoin: »Sinä, meidän Herramme ja meidän Jumalamme, olet arvollinen saamaan ylistyksen ja kunnian ja voiman, sillä sinä olet luonut kaikki» (Ilm. 4:11). {AO7 372.2}

Lepopäiväkäskyn merkitys Luojan kunnioittamisessa

Ilmestyskirjan 14. luvussa ihmisiä kehotetaan palvelemaan Luojaa ja ennustetaan tietyn joukon kolminkertaisen sanoman vaikutuksesta pitävän Jumalan käskyt. Yksi näistä käskyistä viittaa välittömästi Jumalaan Luojana. Neljännessä käskyssä sanotaan: »Seitsemäs päivä on Herran, sinun Jumalasi, sapatti. - - Sillä kuutena päivänä Herra teki taivaan ja maan ja meren ja kaikki, mitä niissä on, mutta seitsemäntenä päivänä hän lepäsi; sentähden Herra siunasi lepopäivän ja pyhitti sen» (2 Moos. 20: 10, 11). Edelleen Herra sanoo: »Pyhittäkää minun sapattini; ne olkoot merkkinä välillämme, minun ja teidän, että tulisitte tietämään, että minä olen Herra, teidän Jumalanne» (Hes. 20: 20). Syyksi esitetään, että »kuutena

päivänä Herra teki taivaan ja maan, mutta seitsemäntenä päivänä hän lepäsi ja hengähti» (2 Moos. 31:17). {AO7 373.1}

»Sapatin merkitys luomisen muistomerkkinä on siinä, että se jatkuvasti esittää sen todellisen syyn, miksi tulee palvella Jumalaa» - koska hän on Luoja ja me olemme hänen luomiaan olentoja. »Sen tähden sapatti kuuluu aivan Jumalan palvonnan perustukseen, sillä se teroittaa tätä suurta totuutta mitä vaikuttavimmalla tavalla, eikä mikään muu säädös tee sitä. Jumalan palvonnan todellisena perustuksena, ei ainoastaan seitsemäntenä päivänä tapahtuvan vaan kaiken palvonnan, on Luojan ja hänen luomiensa olentojen välinen suhde. Tämä suuri tosiasia ei voi koskaan vanhentua eikä se saa milloinkaan unohtua.»369 Muistuttaakseen ihmisiä jatkuvasti tästä totuudesta Jumala asetti sapatin Eedenissä. Niin kauan kuin se tosiasia, että hän on meidän Luojamme, pysyy meidän palvontamme perusteena, niin kauan sapatti säilyy sen merkkinä ja muistona. Jos sapattia olisi pidetty yleisesti, ihmisten ajatukset ja tunteet olisivat suuntautuneet Luojaan kunnioituksen ja palvonnan kohteena, eikä koskaan olisi ollut yhtään epäjumalanpalvelijaa, jumalankieltäjää tai uskotonta. Sapatin pitäminen on merkki kuuliaisuudesta oikeaa Jumalaa kohtaan, »häntä, joka on tehnyt taivaan ja maan ja meren ja vetten lähteet». Tästä seuraa, että sanoma, joka kehottaa ihmisiä palvelemaan Jumalaa ja pitämään hänen käskynsä, kiinnittää erikoista huomiota neljännen käskyn pitämiseen. {AO7 373.2}

Ilmestyskirjan lohikäärme ja peto

Vastakohtana niille, jotka pitävät Jumalan käskyt ja joilla on Jeesuksen usko, kolmas enkeli osoittaa toista luokkaa, jonka erheistä annetaan vakava ja pelottava varoitus: »Jos joku kumartaa petoa ja sen kuvaa ja ottaa sen merkin otsaansa tai käteensä, niin hänkin on juova Jumalan vihan viiniä» (Ilm. 14: 9, 10). Tämän sanoman käsittämiseksi on välttämätöntä tulkita oikein siinä käytetyt vertauskuvat. Mitä tarkoitetaan pedolla, sen kuvalla ja sen merkillä? {AO7 373.3}

Se profetioiden sarja, jossa nämä vertauskuvat esiintyvät, alkaa Ilmestyskirjan 12. luvulla. Siinä kerrotaan lohikäärmeestä, joka koetti surmata Kristuksen heti hänen synnyttyään. Lohikäärmeen sanotaan olevan saatana (Ilm. 12: 9). Hän yllytti Herodesta surmaamaan Vapahtajan. Mutta saatanan tehokkain ase sodassa Kristusta ja hänen kansaansa vastaan oli ensimmäisinä kristillisinä vuosisatoina Rooman keisarikunta, jossa pakanuus oli vallitsevana uskontona. Siten samalla kun lohikäärme edustaa saatanaa, se on myös pakanallisen Rooman vertauskuva. {AO7 374.1}

13. luvun jakeissa 1-10 kuvataan toista petoa, joka »oli leopardin näköinen» ja jolle lohikäärme antoi »voimansa ja valtaistuimensa ja suuren vallan». Tämä vertauskuva edustaa useimpien protestanttien käsityksen mukaan paavinvaltaa, joka sai vanhan Rooman valtakunnan voiman, valtaistuimen ja vallan. Leopardin näköisestä pedosta sanotaan: »Sille annettiin suu puhua suuria sanoja ja pilkkapuheita. - - Ja se avasi suunsa Jumalaa pilkkaamaan, pilkatakseen hänen nimeänsä ja hänen majaansa, niitä, jotka taivaassa asuvat.

Ja sille annettiin valta käydä sotaa pyhiä vastaan ja voittaa heidät, ja sen valtaan annettiin kaikki sukukunnat ja kansat ja kielet ja kansanheimot.» Tämä ennustus, joka on melkein sama kuin Danielin 7. luvun kuvaus pienestä sarvesta, viittaa epäilemättä paavinvaltaan. {AO7 374.2}

»Sille annettiin valta tehdä sitä neljäkymmentä kaksi kuukautta.» Edelleen profeetta sanoo: »Minä näin yhden sen päistä olevan ikäänkuin kuoliaaksi haavoitetun» ja jälleen: »Jos kuka vankeuteen vie, niin hän itse vankeuteen joutuu; jos kuka miekalla tappaa, hänet pitää miekalla tapettaman.» Neljäkymmentäkaksi kuukautta on sama aika kuin Danielin 7. luvussa mainittu »aika ja kaksi aikaa ja puoli aikaa» eli kolme ja puoli vuotta, joka taas on 1260 päivää. Tämä on se aika, jona paavikunta sortaisi Jumalan kansaa. Tämä aika alkoi, kuten aikaisemmin on esitetty, paavin saadessa ylivallan 538 jKr. ja päättyi 1798, jolloin Ranskan armeija otti paavin vangiksi ja paavinvalta sai kuolinhaavan. Niin täyttyi ennustus: »Jos kuka vankeuteen vie, niin hän itse vankeuteen joutuu.» {AO7 374.3}

Karitsansarvinen vainoava peto

Samassa Raamatun luvussa esitetään toinen vertauskuva. Profeetta sanoo: »Minä näin toisen pedon nousevan maasta, ja sillä oli kaksi sarvea niinkuin karitsan sarvet» (Ilm. 13: 11). Sekä tämän pedon ulkonäkö että sen nousemistapa osoittavat, että sen edustama valtakunta on toisenlainen kuin edellisten vertauskuvien edustamat vallat. Suuret maailmanvallat esitettiin profeetta Danielille petoina, jotka nousivat esille, kun »taivaan neljä tuulta kuohutti suurta merta» (Dan. 7: 2). Ilmestyskirjan 17. luvussa enkeli selittää, että vedet kuvaavat »kansoja ja väkijoukkoja ja kansanheimoja ja kieliä» (Ilm. 17:15). Tuulet ovat taistelun vertauskuva. Ne taivaan neljä tuulta, jotka kuohuttivat suurta merta, kuvaavat kauheita valloitussotia ja vallankumouksia, jolla valtakunnat saivat vallan. {AO7 374.4}

Mutta karitsansarvisen pedon nähtiin »nousevan maasta». Sen sijaan, että olisi syössyt muita kansoja tieltään, niin kuvatun valtakunnan täytyi syntyä ennestään asumattomalle alueelle sekä kasvaa asteittain ja rauhallisesti. Sen tähden se ei voinut nousta vanhan maailman tiheään asuttujen ja taistelevien kansojen keskeltä »kansojen ja väkijoukkojen ja kansanheimojen ja kielten» levottomasta merestä. Sitä on etsittävä läntiseltä pallonpuoliskolta. {AO7 375.1}

Mikä uuden maailman kansakunta oli vuonna 1798 nousemassa valtaan voiman ja suuruuden lupauksin ja maailman huomion puoleensa vetäen? Tämän vertauskuvan soveltamisessa ei ole mitään epävarmuutta. Yksi ja vain yksi kansakunta vastaa ennustuksen yksityiskohtia. {AO7 375.2}

Profetia viittaa selvästi Amerikan Yhdysvaltoihin. Yhä uudelleen ovat puhujat ja historioitsijat tämän kansakunnan nousua ja kasvua kuvaillessaan tietämättään käyttäneet pyhän kirjoittajan ajatuksia, vieläpä hänen sanojaankin. Pedon nähtiin »nousevan maasta», ja kielenkääntäjien mukaan sana, joka tässä on ilmaistu sanalla »nousta», merkitsee

kirjaimellisesti kasvamista tai taimelle nousemista kasvin tavoin. Kuten olemme nähneet, kansakunnan täytyi nousta ennestään asumattomalla alueella. Eräs huomattava kirjoittaja käyttää Yhdysvaltojen syntyä kuvaillessaan sanontaa: »*Sen tyhjyydestä tulemisen salaisuus*». Edelleen hän sanoo: »*Hiljaisen kylvön tavoin* me kasvoimme valtakunnaksi.»370 Eräs eurooppalainen sanomalehti kuvaili vuonna 1850 Yhdysvaltoja ihmeellisenä valtakuntana, joka »syntyi maan hiljaisuudessa ja joka päivä lisäsi valtaansa ja loistoaan».371 Edward Everett sanoi puhuessaan tämän kansakunnan perustajista, ns. pyhiinvaeltajaisistä: »Etsivätkö he yksinäistä paikkaa, joka olisi vaaraton tuntemattomuutensa tähden ja turvallisen syrjäinen ja jossa Leydenin pieni seurakunta saisi nauttia omantunnon vapautta? Katsokaa valtavia alueita, jotka he ovat rauhallisesti valloittaneet - - ja joille tuoneet ristin liput.»372 {AO7 376.1}

»Ja sillä oli kaksi sarvea niinkuin karitsan sarvet.» Karitsan sarvet ilmaisevat nuoruutta, viattomuutta ja lempeyttä, joten ne esittävät sopivasti Yhdysvaltain luonnetta silloin, kun tuo valtakunta 1798 »nousi maasta», kuten profeetalle näytettiin. Niiden kristittyjen joukossa, jotka ensin pakenivat Amerikkaan etsien turvapaikkaa kuningasten sorron ja pappien suvaitsemattomuuden tähden, oli useita, jotka päättivät perustaa valtakunnan yhteiskunnallisen ja uskonnollisen vapauden laajalle perustukselle. Heidän katsantokantansa otettiin huomioon itsenäisyysjulistuksessa, joka esittää sen suuren totuuden, että »kaikki ihmiset ovat luodut samanarvoisiksi» ja kaikilla on luovuttamaton oikeus »elämään, vapauteen ja onnen etsintään». Perustuslaki takaa kansalle itsehallintooikeuden määräten, että kansan valitsemat edustajat säätävät lakeja ja valvovat niiden käyttöä. Kansalle annettiin myös uskonvapaus, niin että jokainen sai palvella Jumalaa omantuntonsa mukaan. Tasavaltalaisuus ja protestanttisuus tulivat kansakunnan johtaviksi periaatteiksi. Ne ovat sen voiman ja menestyksen salaisuutena. Sorretut ja poljetut kaikkialta kristikunnasta ovat muuttaneet tähän maahan mielihalulla ja toiveikkaina. Miljoonat ovat matkanneet sen rantoja kohti, ja Yhdysvallat on noussut yhdeksi maapallon mahtavimmista valtakunnista. {AO7 376.2}

Mutta karitsansarvinen peto »puhui niinkuin lohikäärme. Ja se käyttää kaikkea ensimmäisen pedon valtaa sen nähden ja saattaa maan ja siinä asuvaiset kumartamaan ensimmäistä petoa, sitä, jonka kuolinhaava parani - - se yllyttää maan päällä asuvaiset tekemään sen pedon kuvan, jossa oli miekanhaava ja joka virkosi» (Ilm. 13:11-14). {AO7 376.3}

Karitsan sarvet ja lohikäärmeen ääni osoittavat, että tämän kansakunnan tunnustuksen ja käytännön välillä on huomiota herättävä ristiriita. Kansakunnan »puhuminen» merkitsee sen lakia säätävien ja oikeudenkäyttöä hoitavien viranomaisten toimintaa. Tällä toiminnalla se kieltää ne vapaamieliset ja rauhaa rakentavat periaatteet, jotka se on asettanut politiikkansa perustaksi. Ennustus lohikäärmeen tavoin puhumisesta ja ensimmäisen pedon vallan käyttämisestä viittaa selvästi sen suvaitsemattomuuden ja vainon hengen kehittymiseen, jota lohikäärmeen ja leopardin vertauskuvilla esitetyt vallat ilmaisivat. Ilmoitus, että

kaksisarvinen peto »saattaa maan ja siinä asuvaiset kumartamaan ensimmäistä petoa», osoittaa, että tämä kansakunta on käyttävä arvovaltaansa sellaisen uskonnollisen tavan voimaan saattamiseen, joka merkitsee jumalallisen kunnioituksen osoitusta paavinvallalle. {AO7 377.1}

Sellainen teko olisi selvästi vastoin tämän valtakunnan periaatteita, vastoin sen omaksumaa vapaamielistä oikeusjärjestystä, vastoin sen itsenäisyysjulistuksen suoria ja juhlallisia lupauksia ja myös vastoin perustuslakia. Valtakunnan perustajat koettivat viisaasti varoa, ettei kirkko pääsisi käyttämään maallista valtaa, mikä väistämättömästi johtaisi suvaitsemattomuuteen ja vainoon. Perustuslaki määrää, että »kongressi ei säädä mitään lakia uskonnon vakiinnuttamiseksi tai vapaan uskonnonharjoituksen estämiseksi» ja että »mitään uskonnollista koetinta ei aseteta ehdoksi julkiseen toimeen pääsemiselle Yhdysvalloissa». Vain karkeasti rikkomalla näitä kansakunnan vapautta suojelevia määräyksiä maallinen valta voi pakottaa ihmisiä noudattamaan joitakin uskonnollisia menoja. Mutta sellaisen toiminnan ristiriitaisuus ei ole suurempi kuin vertauskuvassa esitetyn. Karitsansarvinen peto - tunnustuksen mukaan puhdas, lempeä ja viaton - puhuu niin kuin lohikäärme. {AO7 377.2}

»Se yllyttää maan päällä asuvaiset tekemään sen pedon kuvan, jossa oli miekanhaava ja joka virkosi.» Tässä esitetään selvästi hallitusmuoto, jossa lainsäädäntövalta on kansalla. Tämä on mitä huomionarvoisin todistus siitä, että ennustuksessa mainittu valtakunta on Yhdysvallat. {AO7 377.3}

Pedon kuva

Mutta mikä on pedon kuva ja miten se tehdään? Kuvan tekee kaksisarvinen peto, ja se on ensimmäisen pedon kuva. Saadaksemme tietää, millainen kuva on ja miten se tehdään, meidän on siis tutkittava itse pedon eli paavinvallan luonteenomaisia piirteitä. {AO7 377.4}

Kun alkuseurakunta turmeltui luopumalla evankeliumin yksinkertaisuudesta ja hyväksymällä pakanallisia menoja ja tapoja, se kadotti Jumalan Hengen ja voiman. Hallitakseen kansan omaatuntoa se etsi maallisen vallan tukea. Seurauksena oli paavinvalta, kirkko, joka valvoi valtiovaltaa ja käytti sitä omien tarkoitustensa edistämiseen, erityisesti harhaoppisten rankaisemiseen. Jotta Yhdysvallat voisi tehdä pedon kuvan, täytyy uskonnollisen vallan valvoa hallitusta siten, että kirkko voisi käyttää valtiovaltaa omien tarkoitustensa toteuttamiseen. {AO7 377.5}

Milloin hyvänsä kirkko on saanut maallista valtaa, se on käyttänyt sitä niiden rankaisemiseen, jotka ovat poikenneet sen opeista. Protestanttiset kirkkokunnat, jotka ovat seuranneet Rooman jälkiä liittoutumalla maallisten valtojen kanssa, ovat osoittaneet samanlaista halua rajoittaa omantunnon vapautta. Tästä on esimerkkinä Englannin kirkon toimeenpanema pitkäaikainen eriuskoisten vaino. Tuhansien eriuskoisten saarnaajien täytyi

1500-ja 1600-luvulla jättää seurakuntansa, ja monet, sekä papit että maallikot, joutuivat maksamaan sakkoja, kärsimään vankeutta, kidutusta ja marttyyrikuoleman. {AO7 378.1}

Luopumus johti varhaisseurakunnan etsimään apua maalliselta vallalta, ja tämä valmisti tietä paavinvallalle eli pedolle. Paavali sanoo: »Se päivä ei tule, ennenkuin luopumus ensin tapahtuu ja laittomuuden ihminen ilmestyy» (2 Tess. 2: 3). Samoin kirkossa tapahtuva luopumus valmistaa tietä pedon kuvalle. {AO7 379.1}

Raamattu todistaa, että ennen Herran tuloa vallitsee samanlainen uskonnollinen rappiotila kuin ensimmäisinä vuosisatoina. »Viimeisinä päivinä on tuleva vaikeita aikoja. Sillä ihmiset ovat silloin *itserakkaita*, rahanahneita, kerskailijoita, ylpeitä, herjaajia, vanhemmilleen tottelemattomia, kiittämättömiä, epähurskaita, rakkaudettomia, epäsopuisia, panettelijoita, hillittömiä, raakoja, *hyvän vihamiehiä*, pettureita, väkivaltaisia, pöyhkeitä, *hekumaa enemmän kuin Jumalaa rakastavia; heissä on jumalisuuden ulkokuori*, mutta he kieltävät sen voiman» (2 Tim. 3: 1-5). »Henki sanoo selvästi, että tulevina aikoina moniaat luopuvat uskosta ja noudattavat villitseviä henkiä ja riivaajien oppeja» (1 Tim. 4: 1). Saatana on vaikuttava »valheen kaikella voimalla ja tunnusteoilla ja ihmeillä ja kaikilla vääryyden viettelyksillä niille, jotka joutuvat kadotukseen, sentähden etteivät ottaneet vastaan rakkautta totuuteen, voidaksensa pelastua. Ja sentähden Jumala lähettää heille väkevän eksytyksen, niin että he uskovat valheen» (2 Tess. 2: 9-11). Kun tämä jumalattomuuden tila saavutetaan, seuraa samoja ilmiöitä kuin ensimmäisinäkin vuosisatoina. {AO7 379.2}

Monet katsovat sen suuren eroavuuden, joka ilmenee protestanttisten kirkkokuntien opeissa, ratkaisevasti osoittavan, ettei milloinkaan voida aikaansaada tässä asiassa yhdenmukaisuutta. Mutta protestanttisissa kirkkokunnissa on vuosia ollut voimakas ja kasvava pyrkimys muodostaa liitto yhteisten opinkohtien perusteella. Tällaisen liiton saamiseksi on tietysti erimielisyyttä aiheuttavien kysymysten käsittelystä luovuttava, olivatpa ne Raamatun näkökulmasta miten tärkeitä tahansa. {AO7 379.3}

Charles Beecher selitti eräässä saarnassaan vuonna 1846, että »evankelisten, protestanttisten kirkkokuntien saarnaajat eivät ainoastaan valmistu hirveän ihmispelon puristuksessa, vaan myös elävät, liikkuvat ja hengittävät sellaisessa perinpohjin turmeltuneessa ilmapiirissä, missä heidän luonteensa huonoja puolia alati vaaditaan vaientamaan totuutta ja kumartamaan luopumuksen voimaa. Eikö Rooman kirkolle käynyt tällä tavalla? Emmekö elä uudelleen sen elämää? Ja mitä näemme läheisessä tulevaisuudessa? Jälleen yleisen kirkolliskokouksen! Maailmankokouksen! Evankelisen liiton ja yleismaailmallisen uskontunnustuksen!»373 Kun tämä saavutetaan, silloin täydelliseen yhtenäisyyteen pyrittäessä on vain yksi askel väkivallan käyttöön. {AO7 379.4}

Kun Yhdysvaltain johtavat kirkkokunnat yhteisiin opinkohtiin perustuvana liittona taivuttavat valtion pakkokeinoin saattamaan voimaan niiden määräykset ja tukemaan niiden omaksumaa käytäntöä, silloin protestanttinen Amerikka on tehnyt roomalaiskatolisen

pappisvallan kuvan, ja sen väistämättömänä seurauksena on yhteiskunnallisten rangaistusten määrääminen toisin ajatteleville. {AO7 380.1}

Kaksisarvinen peto »saa [käskee] kaikki, pienet ja suuret, sekä rikkaat että köyhät, sekä vapaat että orjat, panemaan merkin oikeaan käteensä tai otsaansa, ettei kukaan muu voisi ostaa eikä myydä kuin se, jossa on merkki: pedon nimi tai sen nimen luku» (Ilm. 13: 16,17). Kolmannen enkelin varoitus kuuluu: »Jos joku kumartaa petoa ja sen kuvaa ja ottaa sen merkin otsaansa tai käteensä, niin hänkin on juova Jumalan vihan viiniä.» Tässä sanomassa mainittu »peto», jonka palvonnan kaksisarvinen peto väkisin saattaa voimaan, on Ilmestyskirjan 13. luvussa kuvattu leopardin näköinen ensimmäinen peto paavikunta. »Pedon kuva» esittää langenneen protestanttisuuden sellaista muotoa, joka kehittyy protestanttisten kirkkokuntien etsiessä maallisen vallan apua oppiensa voimaan saattamiseksi. Vielä on selitettävä, mikä on »pedon merkki». {AO7 380.2}

Pedon merkki

Kun ennustuksessa on varoitettu pedon ja sen kuvan kumartamisesta, annetaan seuraava selitys: »Tässä on pyhien kärsivällisyys, niiden, jotka pitivät Jumalan käskyt ja Jeesuksen uskon.» Koska ne, jotka pitävät Jumalan käskyt, asetetaan vastakohdaksi niille, jotka kumartavat petoa ja sen kuvaa ja ottavat sen merkin, seuraa tästä, että toisaalta Jumalan lain pitäminen ja toisaalta sen rikkominen muodostavat Jumalan palvelijain ja pedon palvelijain välillä olevan eron. {AO7 380.3}

Pedon ja näin ollen myös sen kuvan erikoisena tuntomerkkinä on Jumalan käskyjen rikkominen. Daniel sanoo pienestä sarvesta eli paavinvallasta: »Hän pyrkii muuttamaan ajat ja lain» (Dan. 7: 25). Tätä samaa valtaa Paavali nimittää »laittomuuden ihmiseksi», joka oli korottava itsensä Jumalan yläpuolelle. Toinen ennustus täydentää toista. Paavikunta voi korottaa itsensä Jumalan yläpuolelle vain muuttamalla hänen lakiaan. Se, joka tietoisesti noudattaa näin muutettua lakia, antaa ylimmän kunnian sille vallalle, joka muutoksen teki. Sellainen kuuliaisuus paavillisia lakeja kohtaan olisi merkki siitä, että totellaan paavia eikä Jumalaa. {AO7 380.4}

Paavikunta on koettanut muuttaa Jumalan lakia. Se on jättänyt laista pois toisen käskyn, joka kieltää kuvien palvonnan, ja on muuttanut neljännen käskyn sellaiseksi, että se oikeuttaa pitämään ensimmäisen päivän lepopäivänä seitsemännen päivän asemesta. Mutta katolilaiset selittävät toisen käskyn poisjättämisen syyksi sen, että se heidän mielestään on tarpeeton, koska se sisältyy ensimmäiseen käskyyn, ja että he esittävät lain juuri sellaisena kuin Jumala on tarkoittanut sen ymmärrettäväksi. Sen tähden tämä ei voi olla profeetan ennustama muutos. Kun sanotaan: »Hän pyrkii muuttamaan ajat ja lain», tarkoitetaan tahallista, harkittua muutosta. Ennustuksen täyttää tarkasti neljänteen käskyyn tehty muutos. Tämän muutoksen tueksi esitetään yksinomaan kirkon arvovalta. Tässä paavinvalta avoimesti korottaa itsensä Jumalan yläpuolelle. {AO7 380.5}

Kun Jumalan palvelijat tullaan erikoisesti tuntemaan kuuliaisuudesta neljättä käskyä kohtaan - sillä tämä on hänen luovan voimansa merkki ja todistus hänen oikeudestaan vaatia ihmisiltä kunnioitusta ja uskollisuutta - tullaan pedon palvelijat tuntemaan heidän pyrkimyksestään halventaa Luojan muistomerkkiä ja korottaa Rooman säädostä. Sunnuntain korottamiseksi paavikunta ensin esitti röyhkeät vaatimuksensa374, ja sen ensimmäinen turvautuminen valtion apuun tapahtui kansan pakottamiseksi viettämään sunnuntaita »Herran päivänä». Mutta Raamattu tarkoittaa Herran päivällä seitsemättä päivää eikä ensimmäistä. Kristus sanoi: »Ihmisen Poika siis on sapatinkin herra.» Neljännessä käskyssä sanotaan: »Seitsemäs päivä on Herran, sinun Jumalasi, sapatti.» Jesajan kirjassa Herra käyttää siitä nimitystä »minun pyhäpäiväni» (Mark. 2: 28; Jes. 58:13). {AO7 381.1}

Sen usein esitetyn väitteen, että Kristus muutti sapatin, kumoavat hänen omat sanansa. Vuorisaarnassaan hän sanoo: »Älkää luulko, että minä olen tullut lakia tai profeettoja kumoamaan; en minä ole tullut kumoamaan, vaan täyttämään. Sillä totisesti minä sanon teille: kunnes taivas ja maa katoavat, ei laista katoa pieninkään kirjain, ei ainoakaan piirto, ennenkuin kaikki on tapahtunut. Sentähden, joka purkaa yhdenkään näistä pienimmistä käskyistä ja sillä tavalla opettaa ihmisiä, se pitää pienimmäksi taivasten valtakunnassa kutsuttaman; mutta joka sitä noudattaa ja niin opettaa, se pitää kutsuttaman suureksi taivasten valtakunnassa» (Matt. 5:17-19). {AO7 381.2}

Protestantit myöntävät yleisesti, ettei Raamattu anna valtuuksia sapatin muuttamiseen. Tämä on esitetty selvästi amerikkalaisen traktaattiseuran ja amerikkalaisen sunnuntaikouluyhdistyksen julkaisuissa. Eräässä niistä myönnetään, ettei Uudessa testamentissa ole mitään nimenomaista käskyä sunnuntaista, viikon ensimmäisestä päivästä, eikä erityisiä ohjeita sen viettoon.375 {AO7 381.3}

Toisessa julkaisussa sanotaan: »Ennen Kristuksen kuolemaa ei päivää ollut muutettu»; ja »niin pitkälle kuin on muistiinpanoja, he [apostolit] eivät antaneet mitään selvää käskyä seitsemännen päivän sapatin hylkäämisestä ja viikon ensimmäisen päivän viettämisestä lepopäivänä.»376 {AO7 381.4}

Roomalaiskatolilaiset myöntävät heidän kirkkonsa muuttaneen sapatin ja selittävät, että protestantit sunnuntain pyhittämisellään tunnustavat sen vallan. Kirjassa *Catholic Catechism of Christian Religion* tehdään kysymys: Mitä päivää on vietettävä lepopäivänä neljännen käskyn mukaan? ja siihen vastataan: »Vanhan lain aikana pyhitettiin lauantaita, mutta kirkko, Jeesuksen Kristuksen opettamana ja Jumalan Hengen johtamana, on asettanut sunnuntain lauantain paikalle. Sen tähden me pidämme nyt pyhänä ensimmäistä päivää, emmekä seitsemättä. Sunnuntai on nyt Herran päivä.» {AO7 382.1}

Paavilliset kirjailijat esittävät katolisen kirkon vallan merkkinä »sunnuntain tekemisen lepopäiväksi lauantain asemesta, minkä protestantitkin hyväksyvät - - sillä kun he pitävät lepopäivänä sunnuntaita, he tunnustavat kirkon vallan määrätä juhlapäiviä ja vaatia niiden

pitämistä, selittämällä laiminlyönnin synniksi.»377 Mitä muuta sapatin muutos silloin on kuin Rooman kirkon vallan merkki - »pedon merkki» ? {AO7 382.2}

Protestantit mukautuvat Rooman esimerkkiin

Rooman kirkko ei ole lakannut vaatimasta ylintä määräysvaltaa ja kun maailma ja protestanttiset kirkkokunnat hyväksyvät sen asettaman lepopäivän hyläten Jumalan määräämän, ne itse asiassa myöntyvät tähän vaatimukseen. Kenties vedotaan perimätapaan ja kirkkoisiin tämän muutoksen puolustukseksi, mutta näin tekemällä syrjäytetään se periaate, joka erottaa protestantit Roomasta, nimittäin että »Raamattu ja yksin Raamattu» on protestanttien uskonnon perustus. Paavilaiset voivat nähdä, että protestantit pettävät itseään, kun he sulkevat tahallisesti silmänsä tähän kysymykseen vaikuttavilta tosiasioilta. Kun sunnuntain pyhittämistä vaativa liike edistyy, he iloitsevat ja pitävät varmana, että se lopulta johtaa koko protestanttisen maailman Rooman lipun alle. {AO7 382.3}

Katolilaiset selittävät, että protestantit osoittavat vastaväitteistään huolimatta kunnioitusta katolisen kirkon arvovallalle viettämällä sunnuntaita lepopäivänä. Pakottamalla ihmisiä pyhittämään sunnuntaita protestanttiset kirkkokunnat pakottavat heitä kumartamaan paavin valtaa eli petoa. Ne, jotka ymmärtäen neljännen käskyn vaatimukset valitsevat lepopäiväkseen oikean sapatin asemesta väärän, kunnioittavat tuolla teollaan sitä valtaa, joka väärän lepopäivän on määrännyt. Mutta kirkkokunnat, jotka maallisen vallan avulla saattavat voimaan uskonnollisen velvollisuuden, tekisivät pedon kuvan. Sen tähden sunnuntain pyhittämisen voimaan saattaminen Yhdysvalloissa merkitsisi pedon ja sen kuvan palvonnan toteuttamista. {AO7 382.4}

Menneiden sukupolvien kristityt viettivät sunnuntaita ja luulivat siten pitävänsä Raamatun sapattia. Vieläkin on kaikissa kirkkokunnissa, myös roomalaiskatolisessa, tosi kristittyjä, jotka vilpittömästi uskovat, että sunnuntai on Jumalan määräämä lepopäivä. Jumala hyväksyy heidän tarkoitustensa vilpittömyyden ja heidän rehellisen vaelluksensa hänen edessään. Mutta kun sunnuntain viettäminen säädetään lailla ja maailma saa valoa oikean sapatin velvoituksista, silloin jokainen, joka rikkoo Jumalan käskyn noudattaakseen määräystä, joka ei ole korkeamman vallan kuin Rooman kirkon antama, kunnioittaa sen kautta paavinvaltaa Jumalaa korkeampana. Hän osoittaa kunnioitusta Rooman kirkolle ja sille vallalle, joka koettaa pakottaa noudattamaan Rooman säätämää lakia. Hän kumartaa petoa ja sen kuvaa. Kun ihmiset silloin hylkäävät sen säännöksen, jonka Jumala on selittänyt valtansa merkiksi, ja sen asemesta kunnioittavat sitä, minkä Rooma on valinnut ylivaltansa merkiksi, he ottavat sen kautta merkin uskollisuudesta Roomaa kohtaan - »pedon merkin». Vasta sitten, kun tämä kysymys on selvästi esitetty kansalle ja ihmiset joutuvat valitsemaan Jumalan käskyjen ja ihmisten käskyjen välillä, ne, jotka jatkavat Jumalan käskyn rikkomista, ottavat pedon merkin. {AO7 382.5}

Kolmannen enkelin sanomassa on kauhein uhkaus, mikä milloinkaan on kohdistettu kuolevaisiin. Synnin, joka vetää alas Jumalan vihan armolla sekoittamattomana, täytyy olla

kauhea. Ihmisiä ei jätetä pimeyteen tämän tärkeän asian suhteen. Tätä syntiä koskeva varoitus annetaan maailmalle, ennen kuin Jumalan tuomiot kohtaavat sitä, jotta kaikki voivat tietää, miksi ne tulevat, ja saisivat tilaisuuden paeta niitä. Ennustuksessa sanotaan, että ensimmäinen enkeli esitti sanomansa »kaikille kansanheimoille ja sukukunnille ja kielille ja kansoille». Kolmannen enkelin varoitus, joka on saman kolminkertaisen sanoman osa, on leviävä yhtä laajalle. Ennustuksen mukaan keskitaivaalla lentävä enkeli julistaa sitä suurella äänellä, ja se tulee herättämään maailman huomion. {AO7 383.1}

Tämän taistelun tuloksena koko kristikunta jakaantuu kahteen suureen luokkaan niihin, jotka pitävät Jumalan käskyt ja Jeesuksen uskon, ja niihin, jotka kumartavat petoa ja sen kuvaa ja ottavat sen merkin. Vaikka kirkko ja valtio yhdistävät voimansa pakottaakseen »kaikki, pienet ja suuret, sekä rikkaat että köyhät, sekä vapaat että orjat» ottamaan »pedon merkin» (Ilm. 13: 16), Jumalan kansa ei kuitenkaan ota sitä. Patmoksen profeetta näki »niiden, jotka olivat saaneet voiton pedosta ja sen kuvasta ja sen nimen luvusta, seisovan sillä lasisella merellä, ja heillä oli Jumalan kanteleet. Ja he veisasivat Mooseksen, Jumalan palvelijan, virttä ja karitsan virttä» (Ilm. 15: 2, 3). {AO7 383.2}

Luku 26—Viimeisten päivien uudistustyö

Viimeisinä päivinä toimeenpantavasta sapatin uudistuksesta profeetta Jesaja ennustaa: »Näin sanoo Herra: Noudattakaa oikeutta ja tehkää vanhurskaus, sillä minun autuuteni on lähellä ja minun vanhurskauteni ilmestyy. Autuas se ihminen, joka tämän tekee, se ihmislapsi, joka tässä pysyy, joka pitää sapatin eikä sitä riko, joka varoo kätensä tekemästä mitään pahaa!» »Ja muukalaiset, jotka ovat liittyneet Herraan, palvellakseen häntä ja rakastaakseen Herran nimeä, ollakseen hänen palvelijoitansa, kaikki, jotka pitävät sapatin eivätkä sitä riko ja pysyvät minun liitossani, ne minä tuon pyhälle vuorelleni ja ilahutan heitä rukoushuoneessani» (Jes. 56:1, 2, 6, 7). {AO7 384.1}

Lepopäivän ennalleen asettaminen

Nämä sanat soveltuvat kristilliseen aikaan, kuten tekstiyhteys osoittaa: »Herra, Herra sanoo, hän, joka kokoaa Israelin karkoitetut: Minä kokoan vielä muitakin sen koottujen lisäksi» (Jes. 56: 8). Tässä on ennustettuna pakanain kokoaminen evankeliumin kautta ja julistettu siunaus niille, jotka silloin kunnioittavat sapattia. Siten neljännen käskyn velvoitus ulottuu Kristuksen ristiinnaulitsemisen, kuolleista nousemisen ja taivaaseen astumisen jälkeiseenkin aikaan, jolloin hänen palvelijoittensa piti julistaa ilosanomaa kaikille kansoille. {AO7 384.2}

Herra kehottaa saman profeetan kautta: »Sido todistus talteen, lukitse laki sinetillä minun opetuslapsiini» (Jes. 8: 16). Jumalan lain sinetti on neljännessä käskyssä. Kymmenestä käskystä on tämä ainoa, joka esittää Lainsäätäjän sekä nimen että arvon. Se ilmoittaa, että hän on taivaan ja maan Luoja ja sen perusteella oikeutettu ennen kaikkia muita vaatimaan kunnioitusta ja palvelusta. Tämän käskyn ulkopuolella kymmenen käskyn laissa ei mikään ilmaise, mikä valta on lain antanut. Kun paavinvalta muutti sapatin, se otti sinetin pois laista. Jeesuksen opetuslapsia kehotetaan palauttamaan se korottamalla neljännen käskyn sapatti oikeaan asemaansa Luojan suurten tekojen muistona ja hänen valtansa merkkinä. {AO7 384.3}

»Pysykää laissa ja todistukses

sa!» On paljon ristiriitaisia oppeja ja teorioita, mutta Jumalan laki on ainoa erehtymätön ohje, jolla kaikki mielipiteet, opit ja teoriat on koeteltava. Profeetta sanoo: »Elleivät he näin sano, ei heillä aamunkoittoa ole» (Jes. 8: 20). {AO7 384.4}

Herra käskee edelleen: »Huuda täyttä kurkkua, älä säästä, korota äänesi niinkuin pasuuna, ilmoita minun kansalleni heidän rikoksensa ja Jaakobin huoneelle heidän syntinsä.» Ei jumalatonta maailmaa vaan niitä, joista Herra käyttää nimitystä »minun kansani», on nuhdeltava heidän rikoksistaan. Hän jatkaa: »Minua he muka etsivät joka päivä ja haluavat tietoa minun teistäni niinkuin kansa, joka tekee vanhurskautta eikä hylkää Jumalansa oikeutta» (Jes. 58: 1, 2). Tässä esitetään ihmisluokka, joka luulee olevansa

vanhurskas ja näyttää osoittavan suurta intoa Jumalan palvelemisessa. Mutta sydänten tutkijan vakava ja ankara nuhde osoittaa noiden ihmisten polkevan maahan Jumalan käskyt. {AO7 385.1}

Profeetta ilmoittaa hylätyn käskyn seuraavasti: »Sinä kohotat perusmuurit, muinaisten polvien laskemat; ja sinun nimesi on oleva: 'halkeamain umpeenmuuraaja' ja 'teitten korjaaja maan asuttamiseksi'. Jos sinä pidätät jalkasi sapattia rikkomasta, niin ettet toimita omia asioitasi minun pyhäpäivänäni, vaan kutsut sapatin ilopäiväksi, Herran pyhäpäivän kunnioitettavaksi ja kunnioitat sitä, niin ettet toimita omia toimiasi, et aja omia asioitasi etkä puhu joutavia, silloin on ilosi oleva Herrassa» (Jes. 58: 12-14). Tämäkin ennustus soveltuu meidän aikaamme. Halkeama tehtiin Jumalan lakiin, kun Rooman valta muutti sapatin. Mutta on tullut aika, jolloin tämä jumalallinen säädös on palautettava ennalleen. Halkeama on muurattava umpeen ja muinaisten polvien laskemat perusmuurit on kohotettava. {AO7 385.2}

Aadam piti Luojan levon ja siunauksen pyhittämää sapattia viattomuuden tilassaan pyhässä Eedenissä ja myös langenneena ja katuvana, kun hänet oli karkotettu onnellisesta kodistaan. Sitä viettivät kaikki patriarkat Aabelista hurskaaseen Nooaan, Aabrahamiin ja Jaakobiin saakka. Kun valittu kansa oli Egyptin orjuudessa, monet unohtivat Jumalan lain vallitsevan epäjumalanpalveluksen keskellä, mutta kun Herra vapautti Israelin, hän julisti pelottavan juhlallisesti lakinsa kokoontuneelle kansalle, jotta se tuntisi hänen tahtonsa sekä aina pelkäisi jatottelisi häntä. {AO7 385.3}

Siitä päivästä nykyaikaan asti tieto Jumalan laista on säilynyt maan päällä, ja neljännen käskyn sapattia on pidetty pyhänä. Vaikka »laittomuuden ihmisen» onnistui tallata jalkoihinsa Jumalan pyhä päivä, hänen ylivaltansakin aikana on ollut syrjäisissä paikoissa uskollisia sieluja, jotka ovat sitä kunnioittaneet. Uskonpuhdistuksen jälkeen on jokaisessa sukupolvessa ollut niitä, jotka ovat pitäneet sitä pyhänä. Jumalan lain pysyvyydestä ja luomisen muistoksi säädetyn sapatin pyhästä velvoituksesta on jatkuvasti ollut todistajia, joskin usein moitteen ja vainon keskellä. {AO7 385.4}

Nämä totuudet, jotka on esitetty Ilmestyskirjan 14. Luvussa »iankaikkisen evankeliumin» yhteydessä, ovat Kristuksen seurakunnan tuntomerkkinä hänen ilmestymisensä aikana. Kolminkertaisen sanoman tuloksena julistetaan: »Tässä on pyhien kärsivällisyys, niiden, jotka pitävät Jumalan käskyt ja Jeesuksen uskon.» Tämä on viimeinen sanoma, joka julistetaan ennen Herran tuloa. Välittömästi tämän julistuksen jälkeen profeetta näkee Ihmisen Pojan tulevan kirkkaudessa korjaamaan maan sadon. {AO7 385.5}

Ne, jotka vastaanottivat pyhäkköä ja Jumalan lain muuttumattomuutta koskevan valon, valtasi ilo ja ihmettely, kun he näkivät heille selvinneen totuuden järjestelmän kauneuden ja sopusoinnun. He toivoivat, että se valo, joka heistä näytti niin kallisarvoiselta, voitaisiin antaa kristityille, eivätkä he voineet muuta kuin uskoa, että se otettaisiin iloiten vastaan. Mutta totuudet, jotka saattoivat vastaanottajan ristiriitaan maailman kanssa, eivät olleet

tervetulleita monille niistä, jotka väittivät olevansa kristittyjä. Neljännen käskyn noudattaminen vaati uhria, mistä useimmat kieltäytyivät. {AO7 386.1}

Kiista oikeasta lepopäivästä

Kun sapatin vaatimukset esitettiin, monet järkeilivät maailmanlasten tavoin. He sanoivat: »Me olemme aina pitäneet sunnuntain pyhänä, meidän isämme ovat tehneet samoin ja monet hyvät ja hurskaat sunnuntain pyhittäjät ovat kuolleet onnellisina. Jos he olivat oikeassa, olemme mekin. Tämän uuden sapatin noudattaminen saattaisi meidät ristiriitaan maailman kanssa, emmekä voisi siihen mitään vaikuttaa. Mitä pieni seitsemättä päivää pyhittävien joukko voi toivoa saavansa aikaan koko maailmaa vastaan, joka pitää sunnuntaita pyhänä?» Sa manlaisin todistein juutalaiset koettivat puolustaa menettelyään, kun he hylkäsivät Kristuksen Jumala oli hyväksynyt heidän isänsä, kun he toivat hänelle uhrinsa. Miksi lapset eivät voisi pelastua samalla tavalla? Samoin oli Lutherin aikana. Paavin kannattajat sanoivat, että tosi kristittyjä oli kuollut katolisessa uskossa, ja se osoitti tuon uskonnon riittävän pelastumiseen. Sellainen päättely osoittautuisi suureksi esteeksi kaikelle kristillisen uskon ja elämän edistymiselle. {AO7 386.2}

Monet esittivät, että sunnuntain vietto on ollut kirkon vakiintunut oppi ja laajalle levinnyt tapa Useiden vuosisatojen aikana. Tähän vastattiin osoittamalla, että sapatti ja sen vietto olivat vieläkin vanhempia ja laajemmalle levinneitä, jopa yhtä vanhoja kuin maailma ja sekä enkelien että Jumalan hyväksymiä. Kun maan perustukset laskettiin, kun aamutähdet kaikki iloitsivat ja kaikki Jumalan pojat riemuitsivat, silloin laskettiin sapatinkin perustus (Job. 38: 6, 7; 1 Moos. 2. 1-3). Tällä säädöksellä on täysi oikeus vaatia meidän kunnioitustamme. Sitä ei antanut inhimillinen valta, eikä se perustu ihmisten perimätietoon. Vanhaikäinen vahvisti sen ja hänen ikuinen sanansa käski sitä noudattaa. {AO7 386.3}

Kun kansan huomio kiinnittyi sapatin uudistamista koskevaan kysymykseen, sen saarnaajat vääristelivät Jumalan sanaa selittäen sen todistuksia sellaisella tavalla, joka parhaiten rauhoittaisi kyselevät mielet. Ne, jotka eivät itse tutkineet Raamattua, hyväksyivät tyytyväisinä ne johtopäätökset, jotka olivat sopusoinnussa heidän toiveittensa kanssa. Useat koettivat kumota totuutta järkeilyllä, viisastelulla, isien perimätiedoilla ja kirkon arvovallalla. Sapatin kannattajat taas vetosivat Raamattuun puolustaessaan neljännen käskyn pätevyyttä. Vaatimattomassa asemassa olevat ihmiset, joiden ainoana aseena oli Jumalan sana, vastustivat oppineiden miesten hyökkäyksiä. Nämä hämmästyivät ja vihastuivat, kun he huomasivat kaunopuheiset viisastelunsa voimattomiksi sellaisten ihmisten yksinkertaista ja suoraa todistelua vastaan, jotka olivat perehtyneet enemmän Raamattuun kuin yliopistojen opettamiin hienouksiin. {AO7 386.4}

Saamatta Raamatusta tukea näkemykselleen monet esittivät väsymättömän sitkeästi perusteluaan: »Miksi oppineet miehemme eivät ymmärrä tätä sapattikysymystä? Vain harvat uskovat, niin kuin te uskotte. On mahdotonta, että te olette oikeassa ja kaikki maailman

oppineet miehet väärässä.» He unohtivat, että samaa todistelua oli käytetty Kristusta ja hänen apostolejaan vastaan. {AO7 387.1}

Sellaisen todistelun kumoamiseksi tarvitsi vain viitata Raamatun opetuksiin ja Jumalan menettelytapaan kansansa suhteen kaikkina aikoina. Jumala vaikuttaa sellaisten henkilöiden kautta, jotka kuuntelevat ja tottelevat hänen ääntänsä, jotka tarvittaessa ovat valmiit esittämään vastenmielisiäkin totuuksia ja jotka eivät pelkää nuhdella vallitsevista synneistä. Syynä siihen, miksi hän ei useammin valitse oppineita ja korkeassa asemassa olevia henkilöitä uudistusliikkeiden johtajiksi, on se, että he luottavat uskontunnustuksiinsa, teorioihinsa ja jumaluusopillisiin järjestelmiinsä eivätkä tunne tarvetta tulla Jumalan opettamiksi. Ainoastaan ne, joilla on henkilökohtainen yhteys viisauden lähteeseen, kykenevät ymmärtämään tai selittämään Raamattua. Totuuden julistajiksi kutsutaan joskus henkilöitä, joilla on vain vähän koulutietoa. Näin ei tapahdu sen tähden, että he ovat oppimattomia, vaan sen tähden, etteivät he ole liian itseriittoisia tullakseen Jumalan opettamiksi. He oppivat Kristuksen koulussa, ja heidän nöyryytensä ja kuuliaisuutensa tekevät heidät suuriksi. Uskomalla heille tiedon totuudestaan Jumala antaa heille kunnian, johon verrattuna maallinen kunnia ja inhimillinen suuruus ovat vähäarvoisia. {AO7 387.2}

Aikamäärien asettelu johtaa epäuskoon

Adventistien enemmistö hylkäsi pyhäkköä ja Jumalan lakia koskevat totuudet. Monet hylkäsivät myös uskonsa Kristuksen tulemiseen ja omaksuivat vääriä ja ristiriitaisia käsityksiä tätä asiaa koskevista ennustuksista. Jotkut erehtyivät määräämään useita kertoja Kristuksen tulemisen ajan. Pyhäkkökysymykseen loistava valo olisi näyttänyt heille, ettei mikään profeetallinen aikakausi ulotu Kristuksen toiseen tulemiseen asti eikä tälle tapahtumalle ole ennustettu mitään tarkkaa aikaa. Mutta kääntyen pois valosta he määräsivät Herran tulemisen ajan kerta kerran jälkeen ja kokivat aina pettymyksen. {AO7 387.3}

Kun Tessalonikan seurakunta omaksui vääriä käsityksiä Kristuksen tulemisesta, apostoli Paavali neuvoi heitä tutkimaan huolellisesti toivonsa ja odotuksensa perusteita Jumalan sanan avulla. Hän esitti heille, mitä oli ennustettu tapahtuvaksi ennen Kristuksen tuloa ja osoitti, ettei heillä ollut syytä odottaa häntä heidän elinaikanaan. »Älkää antako kenenkään vietellä itseänne millään tavalla» (2 Tess. 2: 3), kuuluvat hänen varoittavat sanansa. Jos he hellisivät toiveita, joille ei ole Raamatun tukea, he alkaisivat toimia väärällä tavalla, pettymys asettaisi heidät alttiiksi uskottomien pilkalle, he joutuisivat vaaraan masentua ja tulisivat kiusatuiksi epäilemään niitä totuuksia, jotka olivat tärkeitä heidän pelastumiselleen. Apostolin neuvo tessalonikalaisille antaa tärkeän opetuksen niille, jotka elävät viimeisinä päivinä. Monet adventistit ovat tunteneet, että jos he eivät voisi kiinnittää uskoaan määrättyyn Herran tulemisen aikaan, he eivät voisi olla innokkaita ja ahkeria valmistautumisessa sitä varten. Mutta kun heidän toivonsa herää kerta toisensa jälkeen vain sortuakseen, heidän uskonsa saa sellaisen iskun, että heidän on melkein mahdotonta innostua suurista profeetallisista totuuksista. {AO7 388.1}

Määrätyn ajan saarnaaminen tuomion alkamisen hetkeksi ensimmäistä sanomaa julistettaessa oli Jumalan määräämä. Tämän sanoman perustuksena olevassa profeetallisten aikakausien laskennassa, joka osoitti 2300 päivän päättyneen syksyllä 1844, ei ole virhettä. Uudistetut yritykset löy tää uusia ajankohtia profeetallisten aikakausien alulle ja lopulle ja näiden mielipiteiden tukemiseksi esitetyt väärät päätelmät eivät ainoastaan johda ihmisiä pois nykyisestä totuudesta vaan saattavat heidät halveksimaan kaikkia ennustusten selittämisyrityksiä. Mitä useammin Kristuksen tulemiselle asetetaan määrätty aika ja mitä laajemmalla alueella sitä opetetaan, sitä paremmin menettely sopii saatanan tarkoituksiin. Ajan mentyä ohi hän herättää pilkkaa ja ylenkatsetta ajan määrääjiä kohtaan ja siten häpäisee myös vuosien 1843 ja 1844 suurta adventtiliikettä. Ne, jotka jatkavat tätä väärää menettelytapaa, määräävät lopulta liian kaukana tulevaisuudessa olevan ajan Kristuksen tulemiselle. Tämä johtaa heidät väärään varmuuteen, ja monet huomaavat erehdyksensä liian myöhään. {AO7 388.2}

Miksi Herran tulo viipyy?

Muinaisen Israelin historia valaisee sattuvasti adventistien kokemusta. Jumala johti kansaansa adventtiliikkeessä, niin kuin hän johti Israelin lapsia pois Egyptistä. Heidän uskoaan koeteltiin suuressa pettymyksessä kuten Israelilaisten uskoa Punaisen meren rannalla. Jos he olisivat jatkuvasti luottaneet siihen johtavaan käteen, joka oli ollut heitä ohjaamassa heidän aikaisemmassa kokemuksessaan, he olisivat nähneet Jumalan pelastuksen. Jos kaikki, jotka työskentelivät yhteisvoimin vuoden 1844 liikkeessä, olisivat vastaanottaneet kolmannen enkelin sanoman ja julistaneet sitä Pyhän Hengen voimassa, Herra olisi auttanut heitä voimallisesti. Valovirta olisi vuodatettu maailman ylle. Maan asukkaita olisi varoitettu vuosia sitten, päättävä työ olisi tehty ja Kristus olisi tullut pelastamaan kansansa. {AO7 388.3}

Jumalan tahto ei ollut, että Israelin lapset vaeltaisivat neljäkymmentä vuotta erämaassa. Hän halusi viedä heidät suoraan Kanaanin maahan ja tehdä heistä siellä pyhän, onnellisen kansan. Mutta he eivät voineet päästä sinne epäuskon tähden (Hebr. 3: 19). Luopumuksensa tähden he hukkuivat erämaassa, ja toinen sukupolvi nousi ottamaan haltuunsa luvatun maan. Samoin ei ollut Jumalan tahto, että Kristuksen tuleminen viipyisi niin kauan ja hänen kansansa jäisi niin moneksi vuodeksi tähän synnin ja surun maailmaan. Mutta epäusko erotti nämä ihmiset Jumalasta. Kun he kieltäytyivät tekemästä työtä, jonka hän oli heille määrännyt, hän herätti toisia julistamaan sanomaa. Laupeudessaan maailmaa kohtaan Jeesus viivyttää tulemistaan, niin että syntiset saavat tilaisuuden kuulla varoituksen ja löytää hänessä suojan, ennen kuin Jumalan viha vuodatetaan. {AO7 389.1}

Totuuden julistajien vastuunalainen tehtävä

Nyt niin kuin ennenkin sellaisen totuuden julistaminen, joka nuhtelee ajan synneistä ja erheistä, herättää vastustusta. »Sillä jokainen, joka pahaa tekee, vihaa valkeutta eikä tule valkeuteen, ettei hänen tekojansa nuhdeltaisi» (Joh. 3: 20). Nähdessään, etteivät voi

puolustaa kantaansa Raamatulla, monet päättävät pitää siitä kiinni kaiken uhalla ja hyökkäävät ilkeämielisesti niiden henkilöiden luonteen ja vaikuttimien kimppuun, jotka puolustavat epäsuosiossa olevaa totuutta. Tätä menettelytapaa on käytetty kaikkina aikoina. Eliaa sanottiin Israelin häiritsijäksi, Jeremiaa kavaltajaksi ja Paavalia temppelin saastuttajaksi. Sen jälkeen aina tähän päivään saakka on niitä, jotka halusivat olla totuudelle kuuliaisia, sanottu kapinallisiksi, harhaoppisiksi ja lahkolaisiksi. Monet, jotka ovat liian epäuskoisia ottaakseen vastaan varman profeetallisen sanan, hyväksyvät sokeasti niitä vastaan tehdyt syytökset, jotka uskaltavat nuhdella vallitsevista synneistä. Tämä henki kasvaa kasvamistaan. Raamattu opettaa selvästi, että on lähestymässä aika, jolloin valtion lait ovat sellaisessa ristiriidassa Jumalan lain kanssa, että jokaisen, joka haluaa noudattaa kaikkia Jumalan käskyjä, täytyy kohdata moitteita ja rangaistuksia niin kuin pahantekijän. {AO7 390.1}

Mikä on totuuden sanansaattajan velvollisuus tämän nähdessään? Onko hänen tehtävä se johtopäätös, ettei totuutta tule esittää, koska sen ainoaksi vaikutukseksi usein jää ihmisten herättäminen välttämään tai vastustamaan sen vaatimuksia. Ei, hänellä ei ole enempää syytä kuin aikaisemmillakaan uskonpuhdistajilla salata Jumalan sanan todistusta sen tähden, että se herättää vastustusta. Pyhien ja marttyyrien antama tunnustus uskostaan on kirjoitettu muistiin jälkipolvien hyödyksi. Nuo pyhyyden ja järkkymättömän rehellisyyden elävät esimerkit ovat säilyneet meidän aikaamme saakka herättämään rohkeutta niissä, jotka nyt ovat kutsutut olemaan Jumalan todistajina. He vastaanottivat armon ja totuuden, ei vain itsensä hyväksi, vaan myös sitä varten, että Jumalan tuntemus heidän kauttaan valaisisi maailman. Jos Jumala on tämän sukupolven aikana antanut palvelijoilleen valoa, silloin heidän tulee antaa sen loistaa maailmalle. {AO7 390.2}

Muinoin Herra julisti eräälle hänen nimessään puhuvalle: »Israelin heimo ei tahdo sinua kuulla, koska he eivät tahdo minua kuulla.» Kuitenkin hän sanoi: »Puhu heille minun sanani, kuulkoot tai olkoot kuulematta» (Hes. 3: 7; 2: 7). Jumalan palvelijalle tänä aikana on annettu kehotus: »Korota äänesi niinkuin pasuna, ilmoita minun kansalleni heidän rikoksensa ja Jaakobin huoneelle heidän syntinsä.» {AO7 390.3}

Jokaisella, joka on vastaanottanut totuuden valon, on mahdollisuuksiensa rajoissa sama vakava ja pelottava vastuu kuin Israelin profeetalla, jolle tuli tämä Herran sana: »Sinä ihmislapsi! Minä olen asettanut sinut Israelin heimolle vartijaksi. Kun kuulet sanan minun suustani, on sinun varoitettava heitä minun puolestani. Jos minä sanon jumalattomalle: jumalaton, sinun on kuolemalla kuoltava, mutta sinä et puhu varoittaaksesi jumalatonta hänen tiestänsä, niin se jumalaton kuolee synnissänsä, mutta hänen verensä minä vaadin sinun kädestäsi. Mutta jos sinä varoitat jumalatonta hänen tiestänsä, niin se jumalaton kuolee synnissänsä, mutta sinä olet sielusi pelastanut» (Hes. 33: 7-9). {AO7 391.1}

Suuri este sekä totuuden vastaanottamiselle että julistamiselle on siinä, että se aiheuttaa vaikeuksia ja moitteita. Tämä on ainoa totuutta vastaan esitetty väite, jota totuuden

puolustajat eivät ole milloinkaan kyenneet kumoamaan. Mutta tämä este ei pelota Kristuksen totisia seuraajia. He eivät odota, että totuus tulisi suosituksi. Vakuuttuneina velvollisuudestaan he ehdoin tahdoin ottavat ristin ja sanovat apostoli Paavalin kanssa: »Tämä hetkisen kestävä ja kevyt ahdistuksemme tuottaa meille iankaikkisen ja määrättömän kirkkauden» (2 Kor. 4: 17). Mooseksen tavoin he katsovat »Kristuksen pilkan suuremmaksi rikkaudeksi kuin Egyptin aarteet» (Heb. 11: 26). {AO7 391.2}

Ihmiset, jotka toimivat maallisten etujen mukaan ennemmin kuin periaatteiden mukaan uskonnollisissa asioissa, ovat sydämeltään vain maailman palvelijoita, mikä heidän tunnustuksensa lieneekin. Meidän tulee valita oikea sen tähden, että se on oikein, ja jättää seuraukset Jumalan huostaan. Suurista uudistuksistaan maailma on kiitollisuuden velassa miehille, joiden toimintaa ovat ohjanneet periaatteet, usko ja rohkeus. Sellaisia täytyy olla niidenkin, jotka vievät eteenpäin tälle ajalle kuuluvaa uudistustyötä. {AO7 391.3}

Näin sanoo Herra: »Kuulkaa minua, te jotka vanhurskauden tunnette, kansa, jonka sydämessä on minun lakini; älkää peljätkö ihmisten pilkkaa älkääkä kauhistuko heidän herjauksiansa. Sillä koi syö heidät niinkuin vaatteen, koiperhonen syö heidät niinkuin villan, mutta minun vanhurskauteni pysyy iankaikkisesti, minun autuuteni polvesta polveen» (Jes. 51:7, 8). {AO7 391.4}

Luku 27—Oikeaa ja väärää herätystä

Missä hyvänsä Jumalan sanaa on uskollisesti saarnattu, siellä tulokset ovat todistaneet sen jumalallisesta alkuperästä. Jumalan Henki seurasi hänen palvelijainsa sanomaa, ja sanassa oli voimaa. Syntiset tunsivat omantuntonsa heränneen. »Totinen valkeus, joka valistaa jokaisen ihmisen», valaisi heidän sielunsa salaiset kammiot, ja pimeyden kätkössä olleet salaiset asiat tulivat ilmi. Syvä vakaumus valtasi heidän mielensä. He tulivat vakuuttuneiksi synnistä, vanhurskaudesta ja tulevasta tuomiosta. He oppivat tuntemaan Herran vanhurskauden ja havaitsivat, miten kauheata on esiintyä syntisenä ja epäpuhtaana sydänten tutkijan edessä. Tuskassaan he huusivat: »Kuka pelastaa minut tästä kuoleman ruumiista?» Kun heille ilmoitettiin Golgatan risti äärettömine uhreineen ihmisten syntien sovitukseksi, he näkivät, ettei mikään muu kuin Kristuksen ansio voinut sovittaa heidän rikoksiaan; tämä ainoastaan voi sovittaa ihmisen Jumalan kanssa. Uskossa ja nöyryydessä he ottivat vastaan Jumalan Karitsan, joka ottaa pois maailman synnin, ja Jeesuksen veren kautta he saivat anteeksi »ennen tehdyt synnit». {AO7 392.1}

Aidon herätyksen tuntomerkkejä

Nämä sielut kantoivat parannuksen mukaista hedelmää. He uskoivat, heidät kastettiin ja he nousivat vaeltamaan uudessa elämässä uusina luomuksina Kristuksessa Jeesuksessa. He eivät enää halunneet vaeltaa entisissä himoissaan, vaan uskossa Jumalan Poikaan kulkea hänen askelissaan, heijastaa hänen luonnettaan ja puhdistaa itsensä, niin kuin hän on puhdas. He rakastivat nyt asioita, joita ennen olivat vihanneet, ja vihasivat asioita, joita ennen olivat rakastaneet. Ylpeät ja itsevarmat tulivat nöyriksi ja vaatimattomiksi. Kevytmieliset ja tunkeilevat tulivat vakaviksi ja syrjään vetäytyviksi. Pyhyyttä loukkaavat tulivat syvästi kunnioittaviksi, juomarit raittiiksi, irstaat puhtaiksi. Maailman turhamaiset muodit hylättiin. Kristittyjen kaunistus ei ollut ulkonaista, ei hiusten palmikoimista, ei kultakorujen käyttöä eikä koreihin vaatteisiin pukeutumista, vaan salassa oleva sydämen ihminen, hiljaisen ja rauhaisan hengen katoamattomuudessa; tämä on Jumalan silmissä kallis (1 Piet. 3: 3, 4). {AO7 392.2}

Herätyskokoukset saivat aikaan syvää sydämen tutkimista ja nöyryyttä. Niille oli ominaista vakava, harras vetoaminen syntisiin, harras myötätunto niitä kohtaan, jotka Kristus oli verellään ostanut. Miehet ja naiset rukoilivat ja taistelivat Jumalan kanssa sielujen pelastuksen tähden. Sellaisten herätysten hedelmät näkyivät sieluissa, jotka eivät karttaneet kieltäytymystä ja uhria, vaan iloitsivat siitä, että heidät katsottiin arvollisiksi kärsimään moitteita ja vastoinkäymisiä Kristuksen asian tähden. Ihmiset näkivät muutoksen tapahtuneen niiden elämässä, jotka olivat tunnustaneet Jeesuksen nimeä. Heidän vaikutuksensa oli yhteiskunnalle hyödyllinen. He kokosivat Kristuksen kanssa ja kylvivät Henkeen niittääkseen Hengestä iankaikkisen elämän. {AO7 393.1}

Heistä voi sanoa: »Murheenne oli teille parannukseksi. Sillä Jumalan mielen mukainen murhe saa aikaan parannuksen, joka koituu pelastukseksi ja jota ei kukaan kadu; mutta maailman murhe tuottaa kuoleman. Sillä katsokaa, kuinka suurta intoa juuri tuo Jumalan mielen mukainen murehtimisenne on saanut teissä aikaan, mitä puolustautumista, mitä paheksumista, mitä pelkoa, ikävöimistä, kiivautta, mitä kurittamista! Olette kaikin tavoin osoittaneet olevanne puhtaat tässä asiassa» (2 Kor. 7: 9-11). {AO7 393.2}

Tämä on Jumalan Hengen työn seuraus. Ei ole mitään todistusta tosi parannuksesta, ellei elämässä tapahdu muutosta. Jos synnintekijä antaa takaisin pantin, palauttaa sen, minkä hän on ryöstänyt, tunnustaa syntinsä sekä rakastaa Jumalaa ja lähimmäisiään, niin hän voi olla varma siitä, että hän on saanut rauhan Jumalan kanssa. Sellaisia olivat uskonnollisten herätysten vaikutukset varhaisempina aikoina. Hedelmiensä perusteella herätysten tiedettiin olevan Jumalan siunaamia sielujen pelastukseksi ja ihmiskunnan kohottamiseksi. {AO7 393.3}

Väärän herätyksen ominaispiirteitä

Mutta monet nykyajan herätykset ovat huomattavana vastakohtana niille Jumalan armon ilmestyksille, jotka varhaisempina aikoina seurasivat Jumalan palvelijain työtä. On totta, että syntyy laajalle ulottuvaa innostusta. Monet tunnustavat kääntyneensä, ja seurakuntiin liittyy paljon väkeä. Kuitenkaan seuraukset eivät ole sellaiset, että ne oikeuttaisivat uskomaan oikean hengellisen elämän samassa määrässä lisääntyneen. Lyhyeksi ajaksi leimahtanut valo häipyy pian pois, ja pimeys tulee entistäkin synkemmäksi. {AO7 393.4}

Suosittuja herätysliikkeitä johdetaan liian usein vetoamalla mielikuvitukseen, vetoamalla tunteisiin ja tyydyttämällä kaiken uuden ja hämmästyttävän kaipuuta. Täten voitetuilla käännynnäisillä ei sanottavasti ole halua kuunnella Raamatun totuutta eikä mielenkiintoa profeettojen ja apostolien todistukseen. Jos jumalanpalveluksessa ei ole mitään mieltä kiihottavaa, se ei kiinnosta heitä. Rauhalliseen harkintaan vetoavalla sanomalla ei heissä ole mitään vastakaikua. Jumalan sanan selviä varoituksia, jotka välittömästi koskevat heidän ikuista hyötyään, ei oteta huomioon. {AO7 393.5}

Jokaiselle todellisesti kääntyneelle sielulle on suhde Jumalaan ja ikuisiin asioihin elämän suuri kysymys. Mutta kansan suosiossa olevia nykyajan seurakuntia tarkatessa joutuu kysymään: Missä on Jumalalle pyhittäytymisen henki? Käännynnäiset eivät hylkää ylpeyttään ja maailmanrakkauttaan. Itsensä kieltämiseen, ristin ottamiseen ja nöyrän, sävyisän Jeesuksen seuraamiseen he eivät ole halukkaampia kuin ennen kääntymystäänkään. Uskonto on tullut uskottomien ja epäilijöiden ivan kohteeksi, koska niin monet uskovaisiksi tunnustautuvat ovat tietämättömiä sen periaatteista. Useista kirkkokunnista on jumalisuuden voima melkein kokonaan kadonnut. Huviretket, kirkolliset teatteriesitykset, myyjäiset, hienot asunnot ja henkilökohtainen komeilu ovat syrjäyttäneet Jumalaan kohdistuvat ajatukset. Maat ja tavarat sekä maalliset toimet täyttävät mielen, kun taas iankaikkiset asiat kiinnostavat tuskin koskaan. {AO7 394.1}

Vääriä herätyksiä odotettavissa

Huolimatta laajalle levinneestä uskon ja hurskauden rappeutumisesta näissä kirkkokunnissa on Kristuksen todellisia seuraajia. Ennen kuin Jumalan tuomiot lopullisesti kohtaavat maata, Jumalan kansan keskuudessa tapahtuu sellainen alkuperäisen jumalisuuden elpyminen, jota ei ole nähty apostolien ajan jälkeen. Jumalan Henki ja voima vuodatetaan hänen lastensa ylle. Tuona aikana monet eroavat niistä kirkkokunnista, joissa tämän maailman rakkaus on syrjäyttänyt rakkauden Jumalaan ja hänen sanaansa. Monet, sekä sananjulistajat että maallikot, ottavat silloin iloiten vastaan ne suuret totuudet, jotka Jumala on määrännyt julistettavaksi tänä aikana, valmistaakseen kansan Herran toiselle tulemiselle. Sielunvihollinen haluaa estää tätä työtä, ja ennen kuin tämän liikkeen aika tulee, hän koettaa ehkäistä sen synnyttämällä väärän liikkeen. Niissä kirkkokunnissa, jotka hän voi saada petollisen vaikutuksensa alaisiksi, hän saattaa olot näyttämään sellaisilta, kuin Jumalan erikoinen siunaus olisi vuodatettu. Niissä ilmenee sellaista, mitä pidetään uskonnollisesti hyvin kiinnostavana. Kansanjoukot riemuitsevat siitä, että Jumala toimii ihmeellisesti heidän hyväkseen, mutta toiminta on toisen hengen aikaansaamaa. Uskonnon valepuvussa saatana koettaa ulottaa vaikutuksensa yli kristillisen maailman. {AO7 394.2}

Monissa viimeisen puolen vuosisadan aikana esiintyneissä herätyksissä vaikuttivat, joko vähäisinä tai voimakkaina, ne virtaukset, jotka ilmenevät laajaperäisempinä tulevien päivien herätysliikkeissä. On tunteiden kiihotusta ja totuuden sekoittamista valheeseen, joka on omiaan viemään harhaan. Mutta kenenkään ei tarvitse pettyä. Jumalan sanan valossa ei ole vaikea päättää, mistä nämä liikkeet ovat lähtöisin. Missä hyvänsä ihmiset syrjäyttävät Raamatun todistuksen ja kääntyvät pois niistä selvistä, sydäntä koettelevista totuuksista, jotka vaativat itsensä kieltämistä ja maailmasta luopumista, sieltä varmasti puuttuu Jumalan siunaus. Kristuksen itsensä antaman ohjeen mukaan: »Heidän hedelmistään te tunnette heidät» (Matt. 7: 16), on ilmeistä, että nämä liikkeet eivät ole Jumalan Hengen työtä. {AO7 394.3}

Oikea herätys korostaa kuuliaisuutta

Sanansa totuuksissa Jumala on ilmaissut itsensä ihmisille. Kaikille, jotka niitä noudattavat, ne ovat suojana saatanan petoksia vastaan. Näiden totuuksien laiminlyöminen on avannut oven niille synneille, jotka nyt ovat leviämässä niin laajalle uskonnolliseen maailmaan. Jumalan lain luonne ja tärkeys on suuressa määrin unohdettu. Väärä käsitys Jumalan lain luonteesta, pysyvyydestä ja velvoittavuudesta on johtanut vääriin käsityksiin kääntymyksestä ja pyhityksestä, ja seurauksena on ollut hurskauden tason aleneminen seurakunnassa. Tässä on meidän aikamme herätyksissä ilmenevän Jumalan Hengen ja voiman puutteen salaisuus. {AO7 395.1}

Eri kirkkokunnissa on hurskaudestaan tunnettuja henkilöitä, jotka valittaen tunnustavat tämän tosiasian. Esittäessään uskonnon alalla vallitsevia yleisiä vaaroja professori Edwards A. Park sanoo sattuvasti: »Yksi vaaran alkulähde on siinä, ettei saarnatuolista teroiteta

mieleen Jumalan lakia. Varhaisempina aikoina saarnatuoli oli omantunnon äänen kaiku. — Meidän kuuluisimmat saarnaajamme saivat esityksensä ihmeellisen yleviksi seuraamalla Mestarin esimerkkiä ja antamalla huomattavan aseman laille käskyineen ja uhkauksineen. He toistivat kahta suurta perustotuutta: ensiksi, että laki on Jumalan täydellisen luonteen jäljennös, ja toiseksi, että se ihminen, joka ei rakasta lakia, ei rakasta evankeliumiakaan, sillä laki samoin kuin evankeliumikin on Jumalan todellista luonnetta heijastava kuvastin. Tässä esitetty vaara johtaa toiseen, siihen että aliarvioidaan synnin hirvittävyys, laajuus ja moitittavuus. Käskyn rikkomisessa tapahtuva vääryys on verrannollinen käskyn oikeudenmukaisuuteen.» {AO7 395.2}

»Edellä mainittuihin vaaroihin liittyy Jumalan oikeudenmukaisuuden aliarvioiminen. Nykyään pyritään saarnatuoleissa erottamaan Jumalan oikeudenmukaisuus hänen hyvyydestään ja alentamaan hyvyys tunteeksi pikemmin kuin korottamaan periaatteeksi. Uusi teologinen prisma hajottaa sen, minkä Jumala on yhdistänyt. Onko Jumalan laki hyvä vai paha? Se on hyvä. Silloin oikeudenmukaisuus on hyvä, sillä se merkitsee halua toteuttaa laki. Kun ihmiset tottuvat väheksymään Jumalan lakia ja oikeutta eivätkä pidä yleistä tottelemattomuutta pahana, he helposti väheksyvät myös armoa, joka on tuottanut synnin sovituksen.» Siten evankeliumi kadottaa arvonsa ja merkityksensä ihmisten silmissä, ja pian he ovat valmiit käytännössä hylkäämään Raamatun. {AO7 395.3}

Monet uskonnon opettajat väittävät Kristuksen kuolemansa kautta poistaneen lain ja ihmisten olevan nyt vapaita sen vaatimuksista. Muutamat kuvailevat sitä raskaaksi ikeeksi ja esittävät vastakohtana lain orjuudelle sen vapauden, jota ihminen saa nauttia pitäytyessään evankeliumiin. {AO7 396.1}

Mutta profeetat ja apostolit eivät suhtautuneet näin Jumalan pyhään lakiin. Daavid sanoi: »Minä tahdon alati noudattaa sinun lakiasi, aina ja iankaikkisesti. Silloin minä vaellan avaralla paikalla; sillä sinun asetuksiasi minä kysyn» (Ps. 119: 44, 45). Apostoli Jaakob, joka kirjoitti kirjeensä Kristuksen kuoleman jälkeen, näkee kymmenen käskyn laissa »kuninkaallisen lain» ja tuota lakia tarkoittaen suosittelee katsomista »täydelliseen lakiin, vapauden lakiin» (Jaak. 2: 8; 1: 25). Ilmestyskirjan kirjoittaja julistaa puoli vuosisataa ristiinnaulitsemisen jälkeen autuaiksi ne, jotka pitävät Jumalan käskyt, koska he saavat syödä elämän puusta ja mennä portista kaupunkiin (Ilm. 22: 14 vanha suom. käännös). {AO7 396.2}

Se väite, että Kristus kuolemansa kautta kumosi Isänsä lain, on perusteeton. Jos olisi ollut mahdollista muuttaa laki tai julistaa se pätemättömäksi, silloin Kristuksen ei olisi tarvinnut kuolla vapauttaakseen ihmisen synnin rangaistuksesta. Sen sijaan, että Kristuksen kuolema olisi kumonnut lain, se osoittaa, että laki on muuttumaton. Jumalan Poika tuli tekemään lain »suureksi ja ihanaksi» (Jes. 42: 21). Hän sanoi: »Älkää luulko, että minä olen tullut lakia tai profeettoja kumoamaan, - - kunnes taivas ja maa katoavat, ei laista katoa pieninkään kirjain, ei ainoakaan piirto» (Matt. 5: 17, 18). Itsestään hän todistaa: »Sinun tahtosi, minun

Jumalani, minä teen mielelläni, ja sinun lakisi on minun sydämessäni» (Ps. 40: 9). {AO7 396.3}

Jumalan laki on luonteeltaan muuttumaton. Se on Säätäjänsä tahdon ja luonteen ilmaisu. Jumala on rakkaus, ja hänen lakinsa on rakkaus. Sen kaksi suurta periaatetta ovat rakkaus Jumalaan ja rakkaus lähimmäiseen. »Rakkaus on lain täyttämys» (Room. 13:10). Jumala on luonteeltaan vanhurskas ja totuudellinen, niin myös hänen lakinsa. Psalmirunoilija sanoo: »Sinun lakisi on totuus»; »kaikki sinun käskysi ovat vanhurskaat» (Ps. 119: 142, 172). Ja apostoli Paavali selittää: »Niin, laki on kuitenkin pyhä ja käskysana pyhä, vanhurskas ja hyvä» (Room. 7: 12). Lain, joka täten on Jumalan mielen ja tahdon ilmaisu, täytyy olla yhtä pysyvä kuin sen Säätäjä. {AO7 396.4}

Lain tehtävä pelastuskokemuksessa

Kääntymyksen ja pyhityksen tehtävänä on sovittaa ihmiset Jumalan kanssa saattamalla heidät sopusointuun hänen lakinsa periaatteiden kanssa. Alussa ihminen luotiin Jumalan kuvaksi. Hän oli täydellisessä sopusoinnussa Jumalan luonteen ja lain kanssa; vanhurskauden periaatteet olivat kirjoitetut hänen sydämeensä. Mutta synti erotti hänet hänen Luojastaan. Hän ei enää heijastanut Jumalan kuvaa. Hänen sydämensä oli ristiriidassa Jumalan lain periaatteiden kanssa. »Lihan mieli on vihollisuus Jumalaa vastaan, sillä se ei alistu Jumalan lain alle, eikä se voikaan» (Room. 8: 7). Mutta Jumala rakasti maailmaa niin suuresti, että »hän antoi ainokaisen Poikansa», jotta ihminen voisi tulla sovitetuksi Jumalan kanssa. Kristuksen ansioiden kautta hän voi tulla jälleen sopusointuun Luojansa kanssa. Jumalan armon täytyy uudistaa hänen sydämensä. Hänen täytyy saada uusi elämä ylhäältä. Tämä muutos on uusi syntyminen, jota ilman, kuten Jeesus sanoo, ihminen »ei voi nähdä Jumalan valtakuntaa». {AO7 396.5}

Ensimmäinen askel ihmisen sovittamisessa Jumalan kanssa on synnin tunto. »Synti on laittomuus.» »Lain kautta tulee synnin tunto» (1 Joh. 3: 4; Room. 3: 20). Voidakseen nähdä syntinsä täytyy syntisen mitata luonnettaan Jumalan suurella vanhurskauden mitalla. Se on kuvastin, joka näyttää vanhurskaan luonteen täydellisyyden ja tekee ihmisen kykeneväksi huomaamaan oman luonteensa virheet. {AO7 397.1}

Laki ilmoittaa ihmiselle hänen syntinsä, mutta se ei anna mitään parannuskeinoa. Samalla kun se lupaa kuuliaiselle elämän, se selittää kuoleman olevan rikkojan osana. Vain Kristuksen evankeliumi voi vapauttaa hänet synnin saastasta ja tuomiosta. Syntisen täytyy tulla katuen Jumalan luo, jonka lain hän on rikkonut, ja uskoa Kristukseen sovitusuhrinaan. Siten hän saa anteeksi ennen tekemänsä synnit ja osallistuu jumalallisesta luonnosta. Hän on Jumalan lapsi saatuaan lapseuden hengen, joka huutaa: »Abba! Isä!» {AO7 398.1}

Voiko hän nyt vapaasti rikkoa Jumalan lakia? Paavali sanoo: »Teemmekö siis lain mitättömäksi uskon kautta? Pois se! Vaan me vahvistamme lain.» »Me, jotka olemme kuolleet pois synnistä, kuinka me vielä eläisimme siinä?» Ja Johannes selittää: »Rakkaus

Jumalaan on se, että pidämme hänen käskynsä. Ja hänen käskynsä eivät ole raskaat» (Room. 3: 31; 6: 2; 1 Joh. 5: 3). Uudestisyntymisessä sydän tulee sopusointuun Jumalan kanssa, samoin kuin se tulee sopusointuun hänen lakinsa kanssa. Kun tämä suuri muutos on syntisessä tapahtunut, hän on siirtynyt kuolemasta elämään, synnistä pyhyyteen, rikkomisesta ja kapinasta kuuliaisuuteen ja uskollisuuteen. Vanha Jumalasta vieraantumisen elämä on päättynyt; uusi sovinnon, uskon ja rakkauden elämä on alkanut. Silloin »lain vanhurskaus täytetään meissä, jotka emme vaella lihan mukaan, vaan Hengen» (Room. 8: 4). Ja sielu ilmaisee ajatuksensa seuraavasti: »Kuinka sinun lakisi onkaan minulle rakas! Kaiken päivää minä sitä tutkistelen» (Ps. 119: 97). {AO7 398.2}

»Herran laki on täydellinen; se virvoittaa sielun» (Ps. 19: 8). Ilman lakia ihmisillä ei ole oikeaa käsitystä Jumalan puhtaudesta ja pyhyydestä eikä omasta syyllisyydestään ja saastaisuudestaan. Heillä ei ole todellista synnintuntoa eivätkä he tunne katumuksen tarvetta. Kun he eivät näe kadotettua tilaansa Jumalan lain rikkojina, he eivät käsitä tarvitsevansa Kristuksen veren sovitusta. He ottavat vastaan pelastuksen toivon ilman perinpohjaista sydämen muutosta tai elämän uudistusta. Siten kääntymykset ovat usein pintapuolisia, ja seurakuntaan liittyy paljon sellaisia, jotka eivät ole koskaan yhdistyneet Kristukseen. {AO7 398.3}

Oikea pyhitys

Ajan uskonnollisissa liikkeissä on myös huomattava sija väärillä pyhitysteorioilla, jotka perustuvat Jumalan lain laiminlyömiseen tai hylkäämiseen. Nämä teoriat ovat sekä opillisesti vääriä että vaarallisia käytännössä. Koska niitä yleisesti suositaan, on kaksin verroin tärkeää, että kaikilla on selvä käsitys siitä, mitä Raamattu opettaa tästä asiasta. {AO7 398.4}

Oikea pyhitys on Raamatun oppi. Kirjeessään Tessalonikan seurakunnalle apostoli Paavali sanoo: »Tämä on Jumalan tahto, teidän pyhityksenne.» Hän rukoilee: »Itse rauhan Jumala pyhittäköön teidät kokonansa» (1 Tess. 4: 3; 5: 23). Raamattu opettaa selvästi, mitä pyhitys on ja miten sen voi saavuttaa. Vapahtaja rukoili opetuslastensa puolesta: »Pyhitä heidät totuudessa; sinun sanasi on totuus» (Joh. 17: 17). Ja Paavali opettaa, että uskovaisten tulee pyhittyä »Pyhässä Hengessä» (Room. 15: 16). Mikä on Pyhän Hengen työ? Jeesus sanoi opetuslapsilleen: »Kun hän tulee, totuuden Henki, johdattaa hän teidät kaikkeen totuuteen» (Joh. 16: 13). Ja psalmirunoilija sanoo: »Sinun lakisi on totuus.» Jumalan sana ja Henki paljastavat ihmisille ne suuret vanhurskauden periaatteet, jotka ovat keskitetyt hänen lakiinsa. Koska Jumalan laki on »pyhä, oikea ja hyvä», jumalallisen täydellisyyden jäljennös, tästä seuraa, että tälle laille osoitetun kuuliaisuuden kautta muodostuva luonne tulee pyhäksi. Kristus on sellaisen luonteen täydellinen esikuva. Hän sanoo: »Minä olen pitänyt Isäni käskyt.» »Minä aina teen sitä, mikä hänelle on otollista» (Joh. 15: 10; 8: 29). Kristuksen seuraajien on määrä tulla hänen kaltaisikseen. Heidän on Jumalan armon avulla

kehitettävä hänen pyhän lakinsa periaatteiden mukainen luonne. Tämä on raamatullista pyhitystä. {AO7 398.5}

Tämä työ voi tulla suoritetuksi vain uskon kautta Kristukseen ihmisessä asuvan Pyhän Hengen voiman avulla. Paavali kehottaa uskovaisia: »Ahkeroikaa — pelolla ja vavistuksella, että pelastuisitte, sillä Jumala on se, joka teissä vaikuttaa sekä tahtomisen että tekemisen, että hänen hyvä tahtonsa tapahtuisi» (Fil. 2: 12, 13). Kristitty tuntee synnin kiusaukset, mutta hän vastustaa niitä jatkuvasti. Tässä tarvitaan Kristuksen apua. Ihmisen heikkous yhdistyy Jumalan voimaan ja usko huudahtaa: »Kiitos olkoon Jumalan, joka antaa meille voiton meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta» (1 Kor. 15: 57). {AO7 399.1}

Raamattu osoittaa selvästi, että pyhittyminen on jatkuvaa. Kun syntinen kääntyy ja saa rauhan Jumalan kanssa sovintoveren kautta, on kristillinen elämä vasta alkanut. Nyt hänen on riennettävä täydellisyyttä kohti. Hänen tulee kasvaa »täyteen miehuuteen, Kristuksen täyteyden täyden iän määrään». Apostoli Paavali sanoo: »Yhden minä teen: unhottaen sen, mikä on takana, ja kurottautuen sitä kohti, mikä on edessäpäin, minä riennän kohti päämäärää, voittopalkintoa, johon Jumala on minut taivaallisella kutsumisella kutsunut Kristuksessa Jeesuksessa» (Fil. 3:13,14). Pietari esittää meille ne portaat, joita nousten raamatullinen pyhyys saavutetaan: »Pyrkikää juuri sen tähden kaikella ahkeruudella osoittamaan uskossanne avuja, avuissa ymmärtäväisyyttä, ymmärtäväisyydessä itsenne hillitsemistä, itsenne hillitsemisessä kärsivällisyyttä, kärsivällisyydessä jumalisuutta, jumalisuudessa veljellistä rakkautta, veljellisessä rakkaudessa yhteistä rakkautta - - sillä jos sen teette, ette koskaan lankea» (2 Piet. 1: 5-10). {AO7 399.2}

Niissä, jotka kokevat raamatullista pyhitystä, ilmenee nöyryyden henki. Mooseksen tavoin he ovat nähneet pyhyyden valtavaa ylevyyttä, ja näkevät oman mitättömyytensä verrattuna äärettömän Jumalan puhtauteen ja ylevään täydellisyyteen. {AO7 399.3}

Profeetta Daniel oli todellisen pyhityksen esimerkki. Hän palveli uskollisesti Herraansa koko pitkän elämänsä ajan. Hän oli taivaan arvostelun mukaan »otollinen mies» (Dan. 10: 11). Kuitenkin, sen sijaan että olisi väittänyt olevansa puhdas ja pyhä, tämä kunnioitettu profeetta luki itsensä Israelin syntisten joukkoon rukoillessaan hartaasti Jumalaa kansansa puolesta sanoen: »Me annamme rukouksiemme langeta sinun eteesi, emme omaan vanhurskauteemme, vaan sinun suureen armoosi luottaen.» »Me olemme syntiä tehneet ja olleet jumalattomat.» Hän kertoo edelleen: »Minä puhuin ja rukoilin ja tunnustin syntini ja kansani Israelin synnit.» Kun Jumalan Poika myöhemmin ilmestyi opettamaan Danielia, tämä sanoo: »Minun verevä muotoni muuttui kaamean näköiseksi, eikä minussa ollut voimaa mihinkään» (Dan. 9: 18,15, 20; 10: 8). {AO7 400.1}

Kun Job kuuli Herran äänen tuulispäästä, hän huudahti: »Minä peruutan puheeni ja kadun tomussa ja tuhassa» (Job 42: 6). Kun Jesaja näki Herran kunnian ja kuuli kerubien huutavan: »Pyhä, pyhä, pyhä Herra Sebaot», hän huudahti: »Voi minua! Minä hukun» (Jes. 6: 3, 5).

Kun Paavali oli temmattu kolmanteen taivaaseen ja kun hän oli kuullut asioita, joita ihminen ei voinut ilmaista, hän puhuu itsestään halvimpana kaikista pyhistä (2 Kor. 12: 2-4; Ef. 3: 8). Rakastettu Johannes, joka nojasi Jeesuksen rintaa vasten ja näki hänen kirkkautensa, kaatui kuin kuolleena hänen jalkojensa juureen (Ilm. 1: 17). {AO7 400.2}

Golgatan ristin varjossa vaeltavat eivät korota itseään eivätkä kerskaile synnittömyydestään. He tietävät syntinsä aiheuttaneen sen tuskan, joka mursi Jumalan Pojan sydämen, ja tämä ajatus saa heidät nöyryyttämään itsensä. Ne, jotka elävät lähinnä Jeesusta, näkevät selvimmin ihmisen heikkouden ja syntisyyden, ja heidän ainoana toivonaan on ristiinnaulitun ja kuolleista nousseen Vapahtajan ansio. {AO7 400.3}

Vääriä käsityksiä pyhityksestä

Siihen pyhityskäsitykseen, joka nyt voittaa alaa uskonnollisessa maailmassa, liittyy itsekorotuksen henki ja Jumalan lain väheksyminen. Tämä leimaa sen vieraaksi Raamatun uskonnolle. Sen kannattajat opettavat, että pyhitys on äkillinen tapahtuma, jonka avulla he yksinomaan uskon kautta saavuttavat täydellisen pyhyyden. »Usko vain», he sanovat, »ja siunaus on sinun.» Vastaanottajan puolelta he eivät luule vaadittavan mitään. Samaan aikaan he kieltävät Jumalan lain arvovallan ja väittävät olevansa vapautetut velvollisuudesta pitää sen käskyt. Mutta onko ihmisille mahdollista olla pyhiä Jumalan tahdon ja luonteen mukaisesti tulematta sopusointuun niiden periaatteiden kanssa, jotka ovat hänen luonteensa ja tahtonsa ilmauksia ja osoittavat, mihin hän mielistyy? {AO7 400.4}

Toive helposta uskonnosta, joka ei vaadi mitään ponnistuksia, ei mitään itsensä kieltämistä eikä mitään eroa maailman mielettömyyksistä, on tehnyt opin uskosta ja yksin uskosta kansan suosimaksi, mutta mitä sanoo Jumalan sana? Apostoli Jaakob sanoo: »Mitä hyötyä, veljeni, siitä on, jos joku sanoo itsellään olevan uskon, mutta hänellä ei ole tekoja? Ei kaiketi usko voi häntä pelastaa? - - Mutta tahdotko tietää, sinä turha ihminen, että usko ilman tekoja on voimaton? Eikö Aabraham, meidän isämme, tullut vanhurskaaksi teoista, kun vei poikansa Iisakin uhrialttarille? Sinä näet, että usko vaikutti hänen tekojensa mukana, ja teoista usko tuli täydelliseksi. - - Te näette, että ihminen tulee vanhurskaaksi teoista eikä ainoastaan uskosta» (Jaak. 2:14-24). {AO7 400.5}

Jumalan sanan todistus vastustaa lumoavaa oppia uskosta ilman tekoja. Taivaan suosion vaatiminen mukautumatta armon saamiseksi asetettuihin ehtoihin ei ole uskoa vaan julkeutta, sillä oikea usko perustuu Raamatussa esitettyihin lupauksiin ja ehtoihin. {AO7 401.1}

Älköön kukaan pettäkö itseään sillä ajatuksella, että ihminen voi tulla pyhäksi rikkoessaan tahallisesti yhdenkin Jumalan käskyistä. Tahallinen synti saattaa Hengen todistuksen vaikenemaan ja erottaa sielun Jumalasta. »Synti on laittomuus.» »Kuka ikinä syntiä tekee, hän ei ole häntä* nähnyt eikä häntä tuntenut» (1 Joh. 3: 6). Vaikka Johannes kirjeissään niin täydellisesti omistautuu kuvailemaan rakkautta, hän ei jätä ilmaisematta

niiden ihmisten todellista luonnetta, jotka väittävät olevansa pyhittyneitä, vaikka rikkovat Jumalan lakia. »Joka sanoo: ’Minä tunnen hänet’, eikä pidä hänen käskyjänsä, se on valhettelija, ja totuus ei ole hänessä. Mutta joka pitää hänen sanansa, hänessä on Jumalan rakkaus totisesti täydelliseksi tullut» (1 Joh. 2: 4, 5). Tämä on jokaisen ihmisen tunnustuksen koetin. Me emme voi myöntää ketään ihmistä pyhäksi vertaamatta häntä siihen ainoaan pyhyyden mittaan, joka Jumalalla on taivaassa ja maassa. Jos jotkut eivät anna arvoa siveyslaille, jos he väheksyvät Jumalan käskyjä, jos he purkavat yhdenkin näistä pienimmistä käskyistä ja sillä tavalla opettavat ihmisiä, heille ei taivaassa anneta mitään arvoa, ja me voimme tietää, ettei heidän väitteillään ole perusteita. {AO7 401.2}

Se, joka väittää olevansa synnitön, todistaa tällä väitteellään olevansa kaukana pyhyydestä. Sellaisella ihmisellä ei ole oikeaa käsitystä Jumalan täydellisestä pyhyydestä ja puhtaudesta eikä siitä, millaiseksi ihmisen on tultava voidakseen olla sopusoinnussa hänen luonteensa kanssa. Koska tuolla ihmisellä ei ole oikeaa käsitystä Jeesuksen puhtaudesta ja ylevästä rakastettavuudesta eikä synnin pahasta ja turmiollisesta luonteesta, hän voi pitää itseään pyhänä. Mitä kauempana ihminen on Kristuksesta ja mitä puutteellisempi käsitys hänellä on Jumalan luonteesta ja vaatimuksista, sitä hurskaammalta hän näyttää omissa silmissään. {AO7 401.3}

Terveiden elämäntapojen merkitys

Raamatussa esitetty pyhitys käsittää koko ihmisen - hengen, sielun ja ruumiin. Paavali kirjoitti tessalonikalaisille: »Itse rauhan Jumala pyhittäköön teidät kokonansa, ja säilyköön koko teidän henkenne ja sielunne ja ruumiinne nuhteettomana meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen tulemukseen» (1 Tess. 5: 23). Edelleen hän kirjoittaa uskovaisille: »Niin minä Jumalan armahtavan laupeuden kautta kehoitan teitä, veljet, antamaan ruumiinne eläväksi, pyhäksi, Jumalalle otolliseksi uhriksi» (Room. 12: 1). Muinaisen Israelin aikana jokainen Jumalalle tuotu uhri tutkittiin huolellisesti. Jos uhrieläimessä huomattiin jokin vika, se hylättiin; sillä Jumala oli määrännyt, että uhrattavan eläimen tuli olla »virheetön». Samoin kristittyjä kehotetaan antamaan ruumiinsa »eläväksi, pyhäksi, Jumalalle otolliseksi uhriksi». Voidakseen tehdä tämän heidän täytyy säilyttää kaikki kykynsä parhaassa mahdollisessa kunnossa. Jokainen tapa, joka heikentää ruumiillista tai henkistä voimaa, tekee ihmisen kykenemättömäksi palvelemaan Luojaansa. Mielistyykö Jumala muuhun kuin parhaimpaan, mitä me voimme uhrata? Kristus sanoi: »Rakasta Herraa, sinun Jumalaasi, kaikesta sydämestäsi.» Ne, jotka rakastavat Jumalaa kaikesta sydämestään, haluavat antaa hänelle elämänsä parhaimman palveluksen. He koettavat jatkuvasti saattaa kaikki olemuksensa voimat sopusointuun niiden lakien kanssa, jotka edistävät heidän kykyään tehdä hänen tahtonsa. He eivät ruokahalun hemmottelulla tai himojen tyydyttämisellä heikennä tai saastuta Luojalleen tarjoamaansa uhria. {AO7 401.4}

Pietari sanoo: »Minä kehoitan teitä pidättymään lihallisista himoista, jotka sotivat sielua vastaan.» Jokainen synnillisen halun tyydyttäminen heikentää sielun ja hengen voimia, ja

Jumalan sana ja Henki voivat tehdä vain heikon vaikutuksen sydämeen. Paavali kirjoittaa korinttolaisille: »Puhdistautukaamme kaikesta lihan ja hengen saastutuksesta, saattaen pyhityksemme täydelliseksi Jumalan pelossa» (2 Kor. 7: 1). Ja Hengen hedelmien rakkauden, ilon, rauhan, pitkämielisyyden, ystävällisyyden, hyvyyden, uskollisuuden ja sävyisyyden joukkoon hän lukee myös itsensähillitsemisen (Gal. 5: 22). {AO7 402.1}

Näistä innoitetuista lausunnoista huolimatta monet kristinuskon tunnustajat heikentävät voimiaan maallisen voiton tavoittelussa tai muodin palvonnassa. Kuinka monet turmelevatkaan Jumalalta saamansa miehuuden ylensyömisellä, juoppoudella ja kielletyillä nautinnoilla! Ja kirkko nuhtelun sijasta liian usein rohkaisee pahaa vetoamalla ruokahaluun, voitonhimoon ja huvittelunhaluun varojensa kartuttamiseksi, joita rakkaus Kristukseen on liian heikko turvaamaan. Jos Jeesus tulisi meidän aikamme kirkkoihin ja näkisi sen juhlimisen ja epäpyhän kaupankäynnin, jota niissä harjoitetaan uskonnon nimissä, eikö hän ajaisi ulos pyhyyden häpäisijöitä, samoin kuin hän karkotti rahanvaihtajat temppelistä? {AO7 402.2}

Apostoli Jaakob selittää, että ylhäältä tuleva viisaus on »ensiksikin puhdas». Jos hän olisi kohdannut niitä, jotka ottavat Jeesuksen kalliin nimen tupakan tahraamille huulilleen, joiden hengitys ja olemus ovat sen iljettävän hajun saastuttamat ja jotka turmelevat ilman ja pakottavat kaikki ympärillään olevat hengittämään tätä myrkkyä - jos hän olisi tullut kosketuksiin evankeliumin puhtaudelle niin vastakkaisen tavan kanssa, eikö hän olisi tuominnut sitä maalliseksi, aistilliseksi ja perkeleelliseksi? Tupakan orjat, jotka vaativat itselleen täydellisen pyhittymisen siunausta, puhuvat taivastoivostaan, mutta Jumalan sana esittää suoraan, ettei sinne ole pääsevä »mitään epäpyhää» (Ilm. 21: 27). {AO7 402.3}

»Vai ettekö tiedä, että teidän ruumiinne on Pyhän Hengen temppeli, joka Henki teissä on ja jonka te olette saaneet Jumalalta, ja ettette ole itsenne omat? Sillä te olette kalliisti ostetut. Kirkastakaa siis Jumala ruumiissanne» (IKor. 6: 19, 20). Se, jonka ruumis on Pyhän Hengen temppeli, ei tahdo olla turmiollisen tavan orja. Hänen kykynsä kuuluvat Kristukselle, joka on hänet ostanut verellään. Hänen omaisuutensa on Herran omaa. Kuinka hän voisi olla syytön tuhlatessaan tätä hänelle uskottua pääomaa? Kristityiksi tunnustautuvat tuhlaavat vuosittain suuren summan hyödyttömiin ja turmiollisiin nautintoihin, samalla kun sieluja hukkuu elämän sanan puutteessa. He riistävät Jumalalta kymmenyksissä ja antimissa, samalla kun he tuhlaavat turmiollisen himon alttarille enemmän kuin antavat köyhien hädän lievittämiseen tai evankeliumityön tukemiseen. Jos kaikki, jotka sanovat olevansa Kristuksen seuraajia, olisivat todellisesti pyhittyneitä, he toisivat varansa Herran aarreaittaan sen sijaan, että tuhlaisivat ne hyödyttömiin ja vahingollisiin nautintoihin, ja kristityt tulisivat kohtuullisuuden, itsensäkieltämisen ja uhrautuvaisuuden esikuviksi. Silloin he olisivat maailman valo. {AO7 403.1}

Maailma on antautunut nautinnonhimon valtaan. Lihan himo, silmäin pyyntö ja elämän korskeus hallitsevat suuria kansanjoukkoja. Mutta Kristuksen seuraajilla on pyhempi

kutsumus. »Sentähden: Lähtekää pois heidän keskeltänsä ja erotkaa heistä, sanoo Herra, älkääkä saastaiseen koskeko.» Jumalan sana antaa meille oikeuden selittää, että pyhitys ei voi olla todellista, ellei se saa aikaan tällaista täydellistä luopumista maailman synnillisistä tavoista ja nautinnoista. {AO7 403.2}

Kohti lisääntyvää kirkkautta

Niille, jotka noudattavat kehotusta: »Lähtekää pois heidän keskeltänsä ja erotkaa heistä -- älkääkä saastaiseen koskeko», kuuluu lupaus: »Minä otan teidät huostaani ja olen teidän Isänne, ja te tulette minun pojikseni ja tyttärikseni, sanoo Herra, Kaikkivaltias» (2 Kor. 6: 17, 18). Jokaisen kristityn etuoikeus ja velvollisuus on omistaa rikas kokemus jumalallisissa asioissa. Jeesus sanoo: »Minä olen maailman valkeus; joka minua seuraa, se ei pimeydessä vaella, vaan hänellä on oleva elämän valkeus» (Joh. 8: 12). »Vanhurskasten polku on kuin aamurusko, joka kirkastuu kirkastumistaan sydänpäivään saakka» (Sanani. 4: 18). Jokainen uskon ja kuuliaisuuden askel saattaa sielun läheisempään yhteyteen maailman valkeuden kanssa, jossa »ei ole mitään pimeyttä». Vanhurskauden auringon kirkkaat säteet loistavat Jumalan palvelijoille, ja heidän tulee heijastaa näitä säteitä. Niin kuin tähdet kertovat meille, että taivaalla on suuri valo, jonka kirkas loisto antaa niille kirkkauden, niin myös kristittyjen tulee ilmaista, että maailmankaikkeuden valtaistuimella on Jumala, jonka luonne on ylistettävä ja esikuvaksi kelpaava. Hänen Henkensä armolahjat sekä hänen luonteensa puhtaus ja pyhyys ilmenevät hänen todistajissaan. {AO7 403.3}

Paavali esittää kirjeessään kolossalaisille, mitä runsaita siunauksia on varattu Jumalan lapsille. Hän kirjoittaa: »Sentähden emme mekään — ole lakanneet teidän edestänne rukoilemasta ja anomasta, että tulisitte täyteen hänen tahtonsa tuntemista kaikessa hengellisessä viisaudessa ja ymmärtämisessä, vaeltaaksenne Herran edessä arvollisesti, hänelle kaikessa otollisesti, kaikessa hyvässä työssä hedelmää kantaen ja kasvaen Jumalan tuntemisen kautta, ja hänen kirkkautensa väkevyyden mukaan kaikella voimalla vahvistettuina olemaan kaikessa kestäviä ja pitkämielisiä» (Kol. 1:9-11). {AO7 404.1}

Hän kirjoittaa myös toivovansa, että Efesoksessa olevat veljet voisivat käsittää, miten suuria kristittyjen etuoikeudet ovat. Syvällisesti hän esittää heille, minkä ihmeellisen voiman ja tiedon he voisivat omistaa Korkeimman poikina ja tyttärinä. Heidän etuoikeutenaan oli sisällisesti »voimassa vahvistua hänen Henkensä kautta», olla »rakkauteen juurtuneina ja perustuneina» sekä »kaikkien pyhien kanssa käsittää, mikä leveys ja pituus ja korkeus ja syvyys on, ja oppia tuntemaan Kristuksen rakkauden, joka on kaikkea tietoa ylempänä». Mutta apostolin rukous tavoittaa korkeinta etuoikeutta, kun hän rukoilee, että he tulisivat »täyteen Jumalan kaikkea täyteyttä» (Ef. 3:16-19). {AO7 404.2}

Tässä ilmoitetaan, mihin korkeisiin saavutuksiin voimme päästä uskomalla taivaallisen Isämme lupauksiin, kun täytämme hänen vaatimuksensa. Kristuksen ansion kautta meillä on pääsy Kaikkivaltiaan valtaistuimen luo. »Hän, joka ei säästänyt omaa Poikaansakaan, vaan antoi hänet alttiiksi kaikkien meidän edestämme, kuinka hän ei lahjoittaisi meille kaikkea

muutakin hänen kanssansa?» (Room. 8: 32). Isä antoi Henkeään rajattomasti Pojallensa, ja mekin voimme osallistua sen täyteydestä. Jeesus sanoo: »Jos siis te, jotka olette pahoja, osaatte antaa lapsillenne hyviä lahjoja, kuinka paljon ennemmin taivaallinen Isä antaa Pyhän Hengen niille, jotka sitä häneltä anovat!» (Luuk. 11: 13). »Jos te anotte minulta jotakin minun nimessäni, niin minä sen teen.» »Anokaa, niin te saatte, että teidän ilonne olisi täydellinen» (Joh. 14: 14; 16: 24). {AO7 404.3}

Ilo Herrassa

Samalla kun kristityn elämälle on ominaista nöyryys, sitä ei saisi leimata surullisuus eikä itsensä halveksiminen. Jokaisen oikeus on elää niin, että saa Jumalan hyväksymisen ja siunauksen. Taivaallisen Isämme tahto ei ole, että me olisimme aina tuomion alla ja pimeydessä. Tosi nöyryyttä ei ilmaise se, että kulkee pää kumarassa, sydän täynnä omaan minään kohdistuvia ajatuksia. Me voimme mennä Jeesuksen luo ja tulla puhdistetuiksi, niin että voimme seistä lain edessä ilman häpeää ja omantunnon tuskaa. »Niin ei nyt siis ole mitään kadotustuomiota niille, jotka Kristuksessa Jeesuksessa ovat» (Room. 8:1). {AO7 404.4}

Jeesuksen kautta Aadamin langenneet lapset tulevat »Jumalan lapsiksi». »Sillä sekä hän, joka pyhittää, että ne, jotka pyhitetään, ovat kaikki alkuisin yhdestä. Sen tähden hän ei häpeä kutsua heitä veljiksi» (Hebr. 2: 11). Kristityn elämän tulisi olla uskon, voiton ja Jumalan yhteydessä koetun ilon elämää. »Sillä kaikki, mikä on syntynyt Jumalasta, voittaa maailman; ja tämä on se voitto, joka on maailman voittanut, meidän uskomme» (1 Joh. 5: 4). Jumalan palvelija Nehemia puhui totta sanoessaan: »Ilo Herrassa on teidän väkevyytenne» (Neh. 8: 10). Paavali sanoo: »Iloitkaa aina Herrassa! Vieläkin minä sanon: iloitkaa!» »Olkaa aina iloiset. Rukoilkaa lakkaamatta. Kiittäkää joka tilassa. Sillä se on Jumalan tahto teihin nähden Kristuksessa Jeesuksessa» (Fil. 4: 4; 1 Tess. 5: 16-18). {AO7 405.1}

Pyhityksen hedelmät uskon kuuliaisuuden satoa

Tällaisia ovat raamatullisen kääntymisen ja pyhityksen hedelmät. Syynä siihen, että näitä hedelmiä näkyy niin harvoin, on se, että kristillinen maailma on niin välinpitämätön Jumalan laissa esitettyjen suurten vanhurskauden periaatteiden suhteen. Tästä syystä ilmenee niin vähän Jumalan Hengen syvää, pysyvää vaikutusta, joka oli luonteenomaista varhaisempien aikojen herätyksille. {AO7 405.2}

Katselemalla me muutumme. Kun niitä pyhiä käskyjä, joissa Jumala on ilmaissut ihmisille oman luonteensa täydellisyyden ja pyhyyden, väheksytään ja kansan mieli kiinnitetään ihmisten oppeihin ja teorioihin, ei tarvitse ihmetellä, että seurauksena on ollut elävän hurskauden väheneminen seurakunnissa. Herra sanoo: »Minut, elävän veden lähteen, he ovat hyljänneet, ja ovat hakanneet itselleen vesisäiliöitä, särkyviä säiliöitä, jotka eivät vettä pidä» (Jer. 2:13). {AO7 405.3}

»Autuas se mies, joka ei vaella jumalattomain neuvossa —, vaan rakastaa Herran lakia ja tutkistelee hänen lakiansa päivät ja yöt! Hän on niinkuin istutettu puu vesiojain tykönä, joka antaa hedelmänsä ajallaan ja jonka lehti ei lakastu; ja kaikki, mitä hän tekee, menestyy» (Ps. 1: 1-3). Vasta sitten, kun Jumalan laki on asetettu oikealle paikalleen, voi alkuperäinen usko ja jumalisuus elpyä Jumalan palvelijoiksi tunnustautuvien keskuudessa. »Näin on Herra sanonut: Astukaa teille ja katsokaa ja kysykää muinaisia polkuja, kysykää, mikä on hyvä tie, ja vaeltakaa sitä, niin te löydätte levon sieluillenne» (Jer. 6:16). {AO7 405.4}

Luku 28—Taivaallinen oikeudenkäynti

Profeetta Daniel sanoo: »Minun sitä katsellessani valtaistuimet asetettiin, ja Vanhaikäinen istuutui. Hänen vaatteensa olivat valkeat kuin lumi ja hänen päänsä hiukset kuin puhdas villa. Hänen valtaistuimensa oli tulen liekkejä, ja sen pyörät olivat palavaa tulta. Tulivirta vuoti, se kävi ulos hänestä; tuhannen tuhatta palveli häntä, ja kymmenen tuhatta kertaa kymmenen tuhatta seisoi hänen edessänsä. Oikeus istui tuomiolle, ja kirjat avattiin» (Dan. 7: 9,10). {AO7 406.1}

Näin esitettiin profeetalle näyssä se suuri ja vakava päivä, jolloin ihmisten luonnetta ja elämää tutkitaan koko maailman tuomarin edessä ja jokaiselle maksetaan »hänen tekojensa mukaan». Vanhaikäinen on Isä Jumala. Psalmirunoilija sanoo: »Ennenkuin vuoret syntyivät ja sinä loit maan ja maanpiirin, iankaikkisesta iankaikkiseen olet sinä, Jumala» (Ps. 90: 2). Hän, joka on kaiken luoja ja lain alkulähde, johtaa asiain käsittelyä tuomiolla. Pyhät enkelit, joiden luku on tuhannen tuhatta ja kymmenen tuhatta kertaa kymmenen tuhatta, ovat palvelijoina ja todistajina tässä suuressa oikeudenkäynnissä. {AO7 406.2}

»Ja katso, taivaan pilvissä tuli Ihmisen Pojan kaltainen; ja hän saapui Vanhaikäisen tykö, ja hänet saatettiin tämän eteen. Ja hänelle annettiin valta, kunnia ja valtakunta, ja kaikki kansat, kansakunnat ja kielet palvelivat häntä. Hänen valtansa on iankaikkinen valta, joka ei lakkaa, ja hänen valtakuntansa on valtakunta, joka ei häviä» (Dan. 7: 13, 14). Tässä esitetty Kristuksen saapuminen ei tarkoita hänen toista tulemistaan maan päälle. Hän tulee Vanhaikäisen luo taivaassa vastaanottamaan vallan, kunnian ja valtakunnan, jotka annetaan hänelle hänen välittäjätyönsä päättyessä. Tämä tuleminen, eikä hänen toinen tulemisensa maan päälle, oli ennustuksessa ilmoitettu tapahtuvaksi 2300 päivän päättyessä vuonna 1844. Taivaan enkelien saattamana meidän suuri Ylimmäinen pappimme astuu sisälle kaikkein pyhimpään ja tulee siellä Jumalan eteen toimittamaan viimeistä osaa palveluksestaan ihmisten hyväksi suorittamaan tutkivaan tuomioon kuuluvaa työtään ja sovittamaan kaikki, jotka havaitaan siihen oikeutetuiksi. {AO7 406.3}

Vertauskuvallisessa palveluksessa vain niillä, jotka olivat Jumalan edessä tunnustaneet syntinsä ja tehneet parannuksen ja joiden synnit syntiuhrin veren kautta oli siirretty pyhäkköön, oli osa sovituspäivän palveluksessa. Samoin lopullisen sovituksen ja tutkivan tuomion suurena päivänä käsitellään vain Jumalan omiksi tunnustautuneiden asiat. Jumalattomien tuomitseminen on tästä erillään oleva toimitus, joka tapahtuu myöhemmin. »Sillä aika on tuomion alkaa Jumalan huoneesta; mutta jos se alkaa ensiksi meistä, niin mikä on niiden loppu, jotka eivät ole Jumalan evankeliumille kuuliaiset?» (1 Piet. 4:17). {AO7 406.4}

Muistiinmerkinnät taivaan kirjoissa

Tuomiopäätökset tehdään taivaassa olevien kirjojen perusteella, joihin on merkitty ihmisten nimet ja teot. Profeetta Daniel sanoo: »Oikeus istui tuomiolle, ja kirjat avattiin.»

Ilmestyskirjan kirjoittaja kuvailee samaa tapahtumaa ja lisää: »Avattiin toinen kirja, joka on elämän kirja; ja kuolleet tuomittiin sen perusteella, mitä kirjoihin oli kirjoitettu, tekojensa mukaan» (Ilm. 20:12). {AO7 407.1}

Elämän kirjeissä on kaikkien niiden nimet, jotka ovat alkaneet palvella Jumalaa. Jeesus kehotti opetuslapsiaan: »Iloitkaa siitä, että teidän nimenne ovat kirjoitettuina taivaissa» (Luuk. 10: 20). Paavali puhuu uskollisista työtovereistaan, »joiden nimet ovat elämän kirjassa» (Fil. 4: 3). Daniel vakuuttaa katsellessaan kaukaa tulevaa »ahdistuksen aikaa, jonka kaltaista ei ole ollut», että silloin pelastetaan Jumalan kansa, »kaikki, jotka kirjaan kirjoitetut ovat». Ja Ilmestyskirjassa sanotaan, että Jumalan kaupunkiin pääsevät ainoastaan ne, »jotka ovat kirjoitetut Karitsan elämänkirjaan» (Dan. 12:1; Ilm. 21: 27). {AO7 407.2}

Herran edessä kirjoitetaan myös »muistokirja» niiden hyvistä teoista, »jotka Herraa pelkäävät ja hänen nimensä kunniassa pitävät» (Mal. 3: 16). Heidän uskonsanansa ja rakkaudentekonsa ovat kirjatut taivaassa. Nehemia viittaa tähän sanoessaan: »Muista tämän tähden minua, Jumalani, äläkä pyyhi pois minun hurskaita tekojani, jotka minä olen tehnyt Jumalani temppelin ja siinä toimitettavan palveluksen hyväksi» (Neh. 13: 14). Jumalan muistokirjassa jokainen vanhurskas teko on ikuistettu. Sinne on merkitty tarkasti jokainen torjuttu kiusaus, jokainen voitettu synti ja jokainen sääliä ilmaiseva sana. Jokainen uhrausta vaatinut teko sekä jokainen Kristuksen asian tähden kestetty kärsimys ja suru on myös sinne merkitty. Psalmirunoilija sanoo: »Sinä olet lukenut minun pakolaispäiväni; pane leiliisi minun kyyneleeni, ovathan ne sinun kirjassasi» (Ps. 56: 9). {AO7 407.3}

Myös ihmisten synnit ovat kirjatut. »Sillä Jumala tuo kaikki teot tuomiolle, joka kohtaa kaikkea salassa olevaa, olkoon se hyvää tai pahaa.» Vapahtaja sanoo: »Jokaisesta turhasta sanasta, minkä ihmiset puhuvat, pitää heidän tekemän tili tuomiopäivänä. Sillä sanoistasi sinut julistetaan vanhurskaaksi, ja sanoistasi sinut tuomitaan syylliseksi» (Saarn. 12: 14; Matt. 12: 36, 37). Salaiset aikeet ja vaikuttimet käyvät ilmi näistä virheettömistä kirjoista, sillä Jumala »on saattava valoon pimeyden kätköt ja tuova ilmi sydänten aivoitukset» (1 Kor. 4: 5). »Katso, se on kirjoitettuna minun edessäni heidän pahat tekonsa ynnä teidän isienne pahat teot, sanoo Herra» (Jes. 65: 6, 7). {AO7 407.4}

Jokaisen ihmisen teot tarkastetaan Jumalan edessä ja ovat kirjatut uskollisuuden tai uskottomuuden tekoina. Taivaan kirjoihin on jokaisen nimen kohdalle merkitty pelottavalla tarkkuudella jokainen väärä sana, jokainen itsekäs teko, jokainen täyttämätön velvollisuus, jokainen salainen synti ja jokainen petollinen teeskentely. Väheksytyt taivaan lähettämät varoitukset ja nuhteet, tuhlatut hetket, käyttämättömät tilaisuudet, hyvää tai pahaa edistävä vaikutus kauaskantoisine seurauksineen - kaiken tämän on enkeli merkinnyt kirjaan. {AO7 408.1}

Ihmisten luonne ja elämä mitataan tuomiolla Jumalan lailla. Viisas mies sanoo: »Pelkää Jumalaa ja pidä hänen käskynsä, sillä niin tulee jokaisen ihmisen tehdä. Sillä Jumala tuo

kaikki teot tuomiolle» (Saarn. 12: 13, 14). Apostoli Jaakob kehottaa veljiään: »Puhukaa niin ja tehkää niin kuin ne, jotka vapauden laki on tuomitseva» (Jaak. 2:12). {AO7 408.2}

Ne, jotka tuomiolla »katsotaan arvollisiksi», saavat osan vanhurskaiden ylösnousemuksessa. Jeesus sanoi: »Ne, jotka on arvollisiksi nähty pääsemään toiseen maailmaan ja ylösnousemukseen kuolleista — ovat enkelien kaltaisia; ja he ovat Jumalan lapsia, koska ovat ylösnousemuksen lapsia» (Luuk. 20: 35, 36). Ja edelleen hän selittää, että »ne, jotka ovat hyvää tehneet», tulevat »elämän ylösnousemukseen» (Joh. 5: 29). Vanhurskaita kuolleita ei herätetä kuolleista, ennen kuin sen tuomion jälkeen, jolla heidät on katsottu arvollisiksi »elämän ylösnousemukseen». Tämän vuoksi he eivät voi itse olla läsnä, kun heidän elämänsä tutkitaan ja asiansa ratkaistaan. {AO7 408.3}

Jeesus on heidän asianajajanaan ja puolustaa heitä Jumalan edessä. »Jos joku syntiä tekeekin, niin meillä on puolustaja Isän tykönä, Jeesus Kristus, joka on vanhurskas» (1 Joh. 2: 1). »Sillä Kristus ei mennyt käsillä tehtyyn kaikkeinpyhimpään, joka vain on sen oikean kuva, vaan itse taivaaseen, nyt ilmestyäkseen Jumalan kasvojen eteen meidän hyväksemme.» »Hän myös voi täydellisesti pelastaa ne, jotka hänen kauttaan Jumalan tykö tulevat, koska hän aina elää rukoillakseen heidän puolestansa» (Hebr. 9: 24; 7: 25). {AO7 408.4}

Kun asiakirjat avataan tuomiolla, tarkastetaan Jumalan edessä kaikkien Jeesukseen uskoneiden elämä. Alkaen niistä, jotka ensin elivät maan päällä, puolustajamme esittää kaikissa peräkkäisissä sukupolvissa eläneiden asiat ja lopettaa elossa oleviin. Jokainen nimi mainitaan ja jokainen asia tutkitaan tarkoin. Nimiä hyväksytään ja nimiä hylätään. Kun joillakin on muistikirjoissa syntejä, joita ei ole kaduttu eikä saatu anteeksi, pyyhitään heidän nimensä pois elämän kirjasta ja merkinnät heidän hyvistä töistään pyyhitään pois Jumalan muistikirjasta. Herra sanoi Moosekselle: »Joka on tehnyt syntiä minua vastaan, sen minä pyyhin pois kirjastani» (2 Moos. 32: 33). Ja profeetta Hesekiel sanoo: »Jos vanhurskas kääntyy pois vanhurskaudestansa ja tekee vääryyttä — ei yhtäkään hänen vanhurskasta tekoansa, jonka hän on tehnyt, muisteta» (Hes. 18: 24). {AO7 408.5}

Kaikki, jotka ovat todella katuneet syntejään ja uskossa turvautuneet Kristuksen vereen sovitusuhrinaan, ovat saaneet nimensä kohdalle taivaan kirjoihin merkityksi anteeksiannon. Kun he ovat osallisia Kristuksen vanhurskaudesta ja heidän luonteensa havaitaan olevan sopusoinnussa Jumalan lain kanssa, heidän syntinsä pyyhitään pois ja heidät katsotaan arvollisiksi iankaikkiseen elämään. Herra sanoo profeetta Jesajan kautta: »Minä, minä pyyhin pois sinun rikkomuksesi itseni tähden, enkä sinun syntejäsi muista» (Jes. 43: 25). Jeesus sanoo: »Joka voittaa, se näin puetaan valkeihin vaatteisiin, enkä minä pyyhi pois hänen nimeänsä elämän kirjasta, ja minä olen tunnustava hänen nimensä Isäni edessä ja hänen enkeliensä edessä.» »Jokaisen, joka tunnustaa minut ihmisten edessä, minäkin tunnustan Isäni edessä, joka on taivaissa. Mutta joka kieltää minut ihmisten edessä, sen minäkin kiellän Isäni edessä, joka on taivaissa» (Ilm. 3. 5; Matt. 10: 32, 33). {AO7 409.1}

Kristus puolustajana

Suurinkin ihmisten osoittama mielenkiinto maallisten tuomioistuinten päätöksiin kuvaa vain heikosti sitä mielenkiintoa, jota osoitetaan taivaan saleissa, kun elämän kirjassa olevat nimet tulevat esille tutkittaviksi koko maailman Tuomarin edessä. Jumalallinen välittäjä pyytää, että kaikki, jotka ovat voittaneet uskon kautta hänen vereensä, saisivat rikoksensa anteeksi, pääsisivät jälleen Eedenkotiinsa ja heidät kruunattaisiin hänen kanssaperillisikseen »entisessä hallituksessa» (Miika. 4: 8). Saatana oli aikonut pettämällä ja viettelemällä meidän sukumme tehdä tyhjäksi Jumalan suunnitelman ihmisen luomisessa, mutta Kristus pyytää nyt, että tämä suunnitelma toteutettaisiin, aivan kuin ihminen ei olisi koskaan langennut. Hän ei pyydä kansalleen vain täydellistä ja lopullista anteeksiantoa ja vanhurskauttamista, vaan myös osallisuutta hänen kunniaansa ja valtaistuimeensa. {AO7 409.2}

Jeesuksen esittäessä pyyntönsä niiden puolesta, jotka ovat vastaanottaneet hänen armonsa, saatana syyttää heitä Jumalan edessä väittäen heidän olevan rikollisia. Suuri pettäjä on koettanut johtaa heitä epäilyyn, riistää heiltä luottamuksen Jumalaan, erottaa heidät Jumalan rakkaudesta ja saada heidät rikkomaan hänen lakiaan. Nyt hän viittaa heidän elämästään tehtyihin merkintöihin, luonteen virheisiin, heidän Vapahtajaa häpäisseeseen erilaisuuteensa Kristukseen verrattuna sekä kaikkiin niihin synteihin, joita tekemään hän on heidät houkutellut. Näiden tähden hän vaatii heitä jätettäviksi hänen valtaansa. {AO7 409.3}

Jeesus ei puolusta heidän syntejään, mutta hän viittaa heidän katumukseensa ja uskoonsa ja vaatien heille anteeksiantoa hän kohottaa haavoitetut kätensä Isän ja pyhien enkelien edessä sanoen: »Minä tunnen heidät nimeltä. Minä olen kaivertanut heidät käsiini. ’Jumalalle kelpaava uhri on särjetty henki; särjettyä ja murtunutta sydäntä et sinä, Jumala, hylkää’» (Ps. 51: 19). Kansansa syyttäjälle hän sanoo: »Herra nuhdelkoon sinua, saatana. Nuhdelkoon sinua Herra, joka on valinnut Jerusalemin. Eikö tämä ole kekäle, joka on tulesta temmattu?» (Sak. 3: 2). Kristus pukee uskolliset palvelijansa omaan vanhurskauteensa esittääkseen Isälleen »kirkastettuna seurakunnan, jossa ei olisi tahraa eikä ryppyä eikä mitään muuta sellaista» (Ef. 5: 27). Heidän nimensä ovat elämän kirjassa, ja heistä on kirjoitettu: »He saavat käyskennellä minun kanssani valkeissa vaatteissa, sillä he ovat siihen arvolliset» (Ilm. 3: 4). {AO7 409.4}

Näin toteutuu täysin uuden liiton lupaus: »Minä annan anteeksi heidän rikoksensa enkä enää muista heidän syntejänsä.» »Niinä päivinä ja siihen aikaan, sanoo Herra, etsitään Israelin rikkomusta, eikä sitä enää ole, ja Juudan syntiä, eikä sitä löydetä» (Jer. 31: 34; 50: 20). »Sinä päivänä on Herran vesa oleva Israelin pelastuneille kaunistus ja kunnia ja maan hedelmä heille korkeus ja loisto. Ja ne, jotka Siionissa ovat säilyneet ja Jerusalemissa jäljelle jääneet, kutsutaan pyhiksi, kaikki, jotka ovat kirjoitetut Jerusalemissa elävien lukuun» (Jes. 4: 2, 3). {AO7 410.1}

Syntien lopullinen poistaminen

Tutkiva tuomio ja syntien poistaminen saatetaan päätökseen ennen Herran toista tulemista. Koska kuolleet tuomitaan kirjojen merkintöjen mukaan, ihmisten syntejä ei voi poistaa ennen sen oikeudenkäynnin päättymistä, jossa heidän asiansa tutkitaan. Apostoli Pietari sanoo selvästi, että uskovien synnit pyyhitään pois, »että virvoituksen ajat tulisivat Herran kasvoista ja hän lähettäisi - - Kristuksen Jeesuksen» (Ap.t. 3: 19, 20). Kun tutkiva tuomio päättyy, Kristus tulee ja hänen palkkansa on hänen mukanaan antaakseen kullekin hänen tekojensa mukaan. {AO7 410.2}

Vertauskuvallisessa palveluksessa ylimmäinen pappi tuli esiin toimitettuaan sovituksen Israelille ja siunasi seurakuntaa. Samoin Kristuskin välittäjätyönsä päättyessä on »ilman syntiä ilmestyvä pelastukseksi niille, jotka häntä odottavat» (Hebr. 9: 28) ja antava heille iankaikkisen elämän siunauksen. Niin kuin pappi, joka poisti synnit pyhäköstä, pani ne syntikauriin pään päälle, niin Kristus on siirtävä kaikki synnit saatanalle, synnin alkuunpanijalle ja siihen yllyttäjälle. Syntikauris vietiin erämaahan, ja näin se kantoi Israelin synnit »autioon seutuun» (3 Moos. 16: 22). Samoin saatana syypäänä kaikkiin niihin synteihin, joita hän on saattanut Jumalan kansan tekemään, on oleva tuhat vuotta sidottuna maan päälle, joka silloin on oleva autiona ja asumattomana. Lopuksi hän on kärsivä synnin täydellisen rangaistuksen siinä tulessa, joka on hävittävä kaikki jumalattomat. Siten suuri pelastussuunnitelma saatetaan päätökseen tuhoamalla synti lopullisesti ja pelastamalla ne, jotka ovat olleet valmiit hylkäämään pahan. {AO7 410.3}

Oikeudenkäynnin perusteellisuus

Tuomiolle määrättynä aikana - 2300 päivän päättyessä vuonna 1844 - alkoi tutkimus ja syntien poispyyhkiminen. Kaikkien, jotka joskus ovat tunnustaneet Kristuksen nimeä, täytyy käydä läpi tarkka tutkimus. Sekä elävät että kuolleet tuomitaan »sen perusteella, mitä kirjoihin on kirjoitettu, tekojensa mukaan». {AO7 411.1}

Niitä syntejä, joita ei ole kaduttu eikä hylätty, ei anneta anteeksi eikä poisteta kirjoista, vaan ne tulevat todistamaan syntistä vastaan Jumalan päivänä. Olipa hän tehnyt pahat tekonsa päivän valossa tai yön pimeydessä, ne ovat paljastetut ja ilmeiset hänen silmäinsä edessä, jolle meidän on tehtävä tili. Jumalan enkelit ovat olleet kaikkien syntien todistajina, ja he ovat merkinneet ne virheettömiin kirjoihin. Syntiä voidaan salata, kieltää ja peittää isältä, äidiltä, vaimolta, lapsilta ja tovereilta. Kenties kenelläkään muulla kuin rikostovereilla ei ole aavistustakaan tehdystä rikoksesta. Mutta se on taivaallisten olentojen tiedossa. Ei pimein yö eikä petollisin taito voi salata iankaikkiselta Jumalalta ainoatakaan ajatusta. Jumalalla on tarkoin tiedossa jokainen väärä selitys ja jokainen petollinen teko. Hurskauden kaavulla ei häntä petetä. Hän ei erehdy luonteen arvioinnissa. Sydämeltään turmeltuneet voivat pettää ihmisiä, mutta Jumala näkee naamion läpi ja lukee sydämen ajatukset. {AO7 411.2}

Miten vakava tämä ajatus onkaan! Päivä toisensa jälkeen katoaa ja jättää tiliosuutensa taivaan kirjoihin. Puhuttuja sanoja ja tehtyjä tekoja ei voi koskaan palauttaa. Enkelit ovat merkinneet kirjoihin hyvän ja pahan. Mahtavinkaan voittaja maan päällä ei voi poistaa ainoankaan päivän merkintöjä. Tekomme, sanamme ja salaisimmat vaikuttimemmekin vaikuttavat kohtalomme ratkaisussa onneksemme tai onnettomuudeksemme. Vaikka me ne unohtaisimme, ne kuitenkin todistavat joko meidän puolestamme tai meitä vastaan. {AO7 411.3}

Niin kuin kasvonpiirteet jäljentyvät valokuvauslevylle erehtymättömällä tarkkuudella, niin on luonnekin tarkkaan kuvattu taivaan kirjoissa. Mutta kuinka vähän ihmiset välittävät siitä luonnekuvasta, jota taivaalliset olennot tulevat tutkimaan. Jos se verho, joka erottaa näkyvän maailman näkymättömästä, voitaisiin poistaa ja ihmiset näkisivät enkelin merkitsevän muistiin jokaisen sanan ja teon, joka heidän on jälleen kohdattava tuomiolla, miten monta päivittäin puhuttua sanaa jäisikään sanomatta ja miten monta tekoa tekemättä. {AO7 411.4}

Tuomiolla tutkitaan, miten on käytetty kutakin saatua kykyä. Miten olemme käyttäneet taivaan meille lainaamaa pääomaa? Saako Herra tullessaan omansa takaisin korkoineen? Olemmeko käyttäneet meille uskottuja käden, sydämen ja aivojen voimia Jumalan kunniaksi ja maailman siunaukseksi? Miten olemme käyttäneet aikaamme, kynäämme, ääntämme, rahojamme ja vaikutusvaltaamme? Mitä olemme tehneet Kristukselle, kun olemme kohdanneet hänet köyhien, sairaiden, orpojen ja leskien hahmossa? Jumala on uskonut meille pyhän sanansa. Mitä olemme tehneet sillä valolla ja totuudella, joka meille täten on annettu voidaksemme tehdä ihmisiä viisaiksi pelastukseen? Pelkälle tunnustukselle uskosta Kristukseen ei anneta mitään arvoa. Vain teoissa ilmenevää rakkautta pidetään todellisena. Rakkaus yksin antaa teoille arvoa Jumalan silmissä. Kaikki, mitä tehdään rakkaudesta, miten vähäpätöiseltä se ihmisten silmissä näyttäneekin, on Jumalalle otollista, ja hän on sen palkitseva. {AO7 411.5}

Ihmisten salattu itsekkyys on paljastettuna taivaan kirjoissa. Niihin on merkitty täyttämättömät velvollisuudet lähimmäisiä kohtaan ja unohdetut Kristuksen vaatimukset. Niistä näkyy, kuinka usein Kristukselle kuuluva aika, ajattelu ja voima on annettu saatanalle. Enkelit vievät taivaaseen surullisia tietoja. Järjelliset olennot, jotka väittävät seuraavansa Kristusta, ovat antautuneet ajallisten rikkauksien kokoamiseen tai maallisiin nautintoihin. Rahat, aika ja voimat uhrataan ulkonaiseen komeuteen ja itsensähemmotteluun, mutta vain harvoja hetkiä omistetaan rukoukseen, Raamatun tutkimiseen, sielun nöyryyttämiseen ja synnin tunnustamiseen. {AO7 412.1}

Tuomion oikein ymmärtämisen tarpeellisuus

Saatana keksii lukemattomia keinoja ajatustemme valtaamiseksi, niin että ne eivät viipyisi siinä asiassa, mihin meidän pitäisi olla parhaiten tutustuneita. Pääpettäjä vihaa niitä suuria totuuksia, jotka kiinnittävät huomion sovitusuhriin ja kaikkivoipaan Välittäjään. Hän

tietää oman asiansa menestymisen riippuvan siitä, missä määrin hän saa ihmisten ajatukset käännetyksi pois Jeesuksesta ja hänen totuudestaan. {AO7 412.2}

Niiden, jotka haluavat saada hyötyä Vapahtajan välitystyöstä, ei pitäisi antaa minkään estää heitä saattamasta pyhitystään täydelliseksi Jumalan pelossa. Kallisarvoisia hetkiä ei tule tuhlata huvitteluun, komeiluun tai voiton tavoitteluun, vaan ne tulee omistaa vakavaan ja hartaaseen totuuden sanan tutkimiseen. Jumalan kansan tulee saada selvä käsitys pyhäköstä ja tutkivasta tuomiosta. Kaikki tarvitsevat tietoa suuren ylimmäisen pappimme asemasta ja työstä. Muuten on mahdoton harjoittaa tälle ajalle välttämätöntä uskoa tai ottaa Jumalan tahdon mukaista asemaa. Jokaisella ihmisellä on sielu, joka voi tulla pelastetuksi tai kadotetuksi. Jokaisen asia on ratkaistavana Jumalan tuomioistuimen edessä. Jokaisen täytyy kohdata suuri Tuomari kasvoista kasvoihin. Miten tärkeää silloin on usein ajatella sitä vakavaa asiaa, että oikeus istuu ja kirjat avataan ja jokaisen ihmisen on Danielin tavoin noustava osaansa päivien lopussa. {AO7 412.3}

Kaikkien, joille nämä asiat ovat selvinneet, tulee todistaa niistä suurista totuuksista, jotka Jumala on heille uskonut. Taivaassa oleva pyhäkkö on sen työn keskus, mitä Kristus suorittaa ihmisten hyväksi. Tämä asia koskee jokaista maan päällä elävää ihmistä. Pyhäkköoppi esittää pelastussuunnitelman, se johtaa meidät aina ajan loppuun saakka ja ilmaisee vanhurskauden ja synnin välisen taistelun onnellisen päätöksen. On mitä tärkeintä, että kaikki tutkisivat näitä asioita perusteellisesti ja kykenisivät antamaan vastauksen jokaiselle, joka kysyy heissä olevan toivon perustusta. {AO7 412.4}

Kristus turvana tuomiolla

Kristuksen välitystyö ihmisten hyväksi taivaallisessa pyhäkössä on yhtä olennainen osa pelastussuunnitelmasta kuin hänen kuolemansa ristillä. Kuolemallaan hän aloitti sen työn, jota hän kuolleista nousemisensa jälkeen meni saattamaan päätökseen taivaassa. Meidän on uskon kautta mentävä esiripun sisäpuolelle, »jonne Jeesus edelläjuoksijana meidän puolestamme on mennyt» (Hebr. 6: 20). Sieltä heijastuu Golgatan ristin valo. Siellä voimme saada selvemmän näkemyksen lunastuksen salaisuuksista. Ihmisen pelastus toteutetaan taivaan äärettömän kalliilla hinnalla. Annettu uhri vastaa Jumalan rikotun lain korkeimpia vaatimuksia. Jeesus on aukaissut tien Isän valtaistuimen luo, ja hänen välityksellään kaikki, jotka tulevat uskossa hänen luokseen, voivat esittää vilpittömät pyyntönsä Jumalalle. {AO7 414.1}

»Joka rikkomuksensa salaa, se ei menesty; mutta joka ne tunnustaa ja hylkää, se saa armon» (Sanani. 28: 13). Jos ne, jotka salaavat ja puolustelevat rikoksiaan, voisivat nähdä, miten saatana iloitsee heistä ja miten hän heidän käytöksensä johdosta pilkkaa Kristusta ja pyhiä enkeleitä, he rientäisivät tunnustamaan syntinsä ja luopuisivat niistä. Luonteen vikojen kautta saatana uurastaa saadakseen hallintaansa koko sielun, ja hän tietää onnistuvansa, jos näitä vikoja hellitään. Sen tähden hän koettaa alati pettää Kristuksen seuraajia sillä turmiollisella viisastelullaan, että heidän on mahdoton voittaa. Mutta Jeesus

esittää heidän puolustuksekseen lävistetyt kätensä ja raadellun ruumiinsa. Hän sanoo jokaiselle, joka haluaisi seurata häntä: »Minun armossani on sinulle kyllin» (2 Kor. 12: 9). »Ottakaa minun ikeeni päällenne ja oppikaa minusta, sillä minä olen hiljainen ja nöyrä sydämeltä; niin te löydätte levon sielullenne. Sillä minun ikeeni on sovelias, ja minun kuormani on keveä» (Matt. 11: 29, 30). Älköön sen tähden kukaan pitäkö vikojaan parantumattomina. Jumala on antava uskoa ja armoa niiden voittamiseen. {AO7 414.2}

Todellisen parannuksenteon ja valvomisen tärkeys

Me elämme nyt suurta sovituspäivää. Kun ylimmäinen pappi vertauskuvallisessa palveluksessa toimitti sovitusta Israelille, kaikkia vaadittiin vaivaamaan sieluaan katumalla syntejään ja nöyryyttämällä itsensä Herran edessä, ettei heitä hävitettäisi kansasta. Samoin kaikkien, jotka tahtovat säilyttää nimensä elämän kirjassa, tulisi nyt koetusaikansa harvoina jäljellä olevina päivinä vaivata sieluaan Jumalan edessä synnin surulla ja todellisella katumuksella. Täytyy harjoittaa syvää ja vilpitöntä sydämen tutkimista. Kevytmielisyyden henki, jota monet kristityt suosivat, on hylättävä. Vakava taistelu odottaa jokaista, joka tahtoo kukistaa pahat, valtaan pyrkivät taipumuksensa. Valmistautuminen ikuisuutta varten on henkilökohtaista työtä. Me emme pelastu joukoittain. Toisen puhtaus ja hurskaus eivät korvaa toisen puutetta näissä asioissa. Vaikka kaikkien kansojen täytyy tulla Jumalan eteen tuomiolle, hän tutkii jokaisen ihmisen asiaa yhtä tarkasti ja perusteellisesti kuin ei maan päällä olisi ketään muuta ihmistä. Jokainen täytyy tutkia ja havaita virheettömäksi ja tahrattomaksi kaikin tavoin. {AO7 414.3}

Sovitustyön päättymiseen liittyvät juhlavat näkymät. Tärkeät edut ovat siinä kysymyksessä. Oikeudenkäynti on nyt käynnissä taivaan pyhäkössä. Tämä työ on kestänyt jo monta vuotta. Pian kukaan ei tiedä, kuinka pian se tapahtuu elävien kohdalla. Suuren Jumalan läsnäollessa meidän elämämme tarkastetaan. Enemmän kuin koskaan ennen on tänä aikana jokaisen tarpeellista ottaa huomioon Vapahtajan kehotus: »Valvokaa ja rukoilkaa, sillä ette tiedä, milloin se aika tulee» (Mark. 13: 33). »Jos et valvo, niin minä tulen kuin varas, etkä sinä tiedä, millä hetkellä minä sinun päällesi tulen» (Ilm. 3: 3). {AO7 415.1}

Kun tutkiva tuomio päättyy, kaikkien kohtalo on määrätty elämäksi tai kuolemaksi. Koetusaika päättyy vähän ennen Herran tuloa taivaan pilvissä. Katsoen eteenpäin tuohon aikaan Kristus sanoo: »Vääryyden tekijä tehköön edelleen vääryyttä, ja joka on saastainen, saastukoon edelleen, ja joka on vanhurskas, tehköön edelleen vanhurskautta, ja joka on pyhä, pyhittyköön edelleen. Katso, minä tulen pian, ja minun palkkani on minun kanssani, antaakseni kullekin hänen tekojensa mukaan» (Ilm. 22:11,12). {AO7 415.2}

Vanhurskaat ja jumalattomat elävät vielä maan päällä kuolevaisessa tilassaan. Ihmiset istuttavat ja rakentavat, syövät ja juovat kenenkään tietämättä, että taivaan pyhäkössä on julistettu lopullinen, peruuttamaton päätös. Ennen vedenpaisumusta, kun Nooa oli mennyt arkkiin, Jumala sulki arkin oven ja jätti jumalattomat ulkopuolelle. Mutta seitsemän päivää

ihmiset jatkoivat surutonta, hekumoivaa elämäänsä ja pilkkasivat varoituksia lähestyvästä tuomiosta tietämättä, että heidät tuomionsa oli määrätty. Vapahtaja sanoo, että »niin on myös Ihmisen Pojan tulemus oleva» (Matt. 24: 39). Hiljaa ja huomaamatta niin kuin varas yösydännä tulee ratkaiseva hetki, joka sinetöi jokaisen ihmisen kohtalon ja lopettaa armon tarjonnan syyllisille ihmisille. {AO7 415.3}

»Valvokaa siis, - - ettei hän, äkkiarvaamatta tullessaan, tapaisi teitä nukkumasta» (Mark. 13: 35, 36). Ne, jotka väsyvät valvomiseen ja kääntyvät maailman houkutuksiin, joutuvat vaaralliseen tilaan. Kun liikemies on antautunut voitontavoitteluun, kun nautinnonhaluinen tyydyttää halujaan ja muotinukke järjestelee korujaan - juuri silloin saattaa koko maailman Tuomari julistaa tuomion: »Sinut on vaa’alla punnittu ja köykäiseksi havaittu» (Dan. 5: 27). {AO7 415.4}

Luku 29—Pahuuden alkuperä

Monille ihmisille tuottavat synnin alkuperä ja syy sen olemassaoloon paljon päänvaivaa. He näkevät pa-huuden toiminnan kauheine kur-juutta ja tuhoa tuottavine seu-rauksineen ja he kysyvät, kuinka tätä kaikkea voi olla olemassa, jos ylimpänä hallitsijana on olento, jonka viisaus, voima ja rakkaus ovat äärettömät. Tämä on salaisuus, johon he eivät löydä selitystä. Epävarmuudessaan ja epäilyissään he ovat sokeita Jumalan sanassa selvästi ilmaistuille tärkeille pelastustotuuksille. On sellaisia, jotka etsiessään syytä synnin olemassaoloon koettavat tutkia asioita, joita Jumala ei ole koskaan ilmoittanut. Tällä tavalla he eivät saa vaikeuksiaan ratkaistuiksi. Ne, joilla on taipumusta epäilyyn ja moittimiseen, käyttävät tätä puolustuksena Raamatun sanan hylkäämiselle. Mutta on myös niitä, jotka eivät ymmärrä pahuuden suurta ongelmaa riittävästi sen tähden, että perimätieto ja väärät selitykset ovat himmentäneet Raamatun opetuksen Jumalan luonteesta, hänen hallituksensa luonteesta ja niistä periaatteista, joiden mukaan hän käsittelee syntiä. {AO8 9.1}

Selittämätön ongelma

On mahdotonta selittää synnin alkuperää siten, että ilmoitettaisiin syy sen olemassaoloon. Kuitenkin sekä synnin alkuperää että sen lopullista hävittämistä voidaan ymmärtää niin paljon, että Jumalan oikeudenmukaisuus ja laupeus voidaan nähdä kaikissa hänen toimissaan synnin suhteen. Raamattu opettaa hyvin selvästi, että Jumala ei ole millään tavoin vastuussa synnin tulosta. Ei mikään Jumalan armon mielivaltainen poisvetäminen tai puutteellisuus hänen hallituksessaan ollut syynä kapinan puhkeamiseen. Synti on tunkeilija, jonka läsnä-oloon ei voida esittää mitään syytä. Se on salaperäinen, selittämätön; sen näennäinen selittäminen on sen puolustamista. Jos sitä voitaisiin puolustaa tai esittää syy sen olemassaoloon, se lakkaisi olemasta syntiä. Ainoa synnin määri-telmämme on se, mikä on Jumalan sanassa: »Synti on laittomuus.» Se on Jumalan hallituksen perustuksena olevaa suurta rakkauden lakia vastustava periaate. {AO8 9.2}

Ennen pahuuden tuloa rauha ja ilo vallitsi koko maailmankaik-keudessa. Kaikki oli täydellisessä sopusoinnussa Luojan tahdon kanssa. Rakkaus Jumalaan oli kaiken yläpuolella ja rakkaus lä-himmäiseen puolueeton. Kristus, Sana, Jumalan ainokainen Poika, oli yhtä iankaikkisen Isän kanssa - yhtä luontonsa, luonteenlaatunsa ja tarkoitustensa suhteen - ainoa maailmankaikkeuden olento, joka voi olla osallisena kaikissa Jumalan suunnitelmissa ja aikomuksissa. Kristuksen kautta Isä loi kaikki taivaalliset olennot. »Hänessä luotiin kaikki, mikä taivaissa ja mikä maan päällä on, näkyväiset ja näkymättömät, olkoot valtaistuimia tai herrauksia, hallituksia tai valtoja» (Kol. 1: 16), ja koko taivas osoitti samaa kuuliaisuutta Kristusta kuin Isääkin kohtaan. {AO8 9.3}

Koska rakkauden laki oli Jumalan hallituksen perustus, kaikkien luotujen olentojen onni riippui heidän täydellisestä sopusoinnustaan sen suurten vanhurskauden periaatteiden kanssa. Jumala toivoo kaikilta luomiltaan olennoilta rakkauden palvelusta - hänen

luonteensa järjellisestä käsittämi-sestä seuraavaa kunnioitusta. Häntä ei miellytä väkinäinen kuuliaisuus, ja siksi hän antaa kaikille tahdon vapauden, jotta he voisivat palvella häntä vapaaehtoisesti. {AO8 10.1}

Synnin alkuunpanija

Mutta oli yksi, joka halusi turmella tämän vapauden. Synti sai alkunsa hänestä, jota Jumala oli Kristuksen jälkeen eniten kunnioittanut ja jolla oli suurin valta ja kunnia taivaan asukkaiden keskuudessa. Ennen lankeemustaan Lucifer oli ensimmäinen suojelevista kerubeista, pyhä ja puhdas. »Näin sanoo Herra, Herra: sinä olet sopusuhtaisuuden sinetti, täynnä viisautta, täydellinen kauneudessa. Eedenissä, Jumalan puutarhassa sinä olit. Peitteenäsi olivat kaikkinaiset kalliit kivet.» »Sinä olit kerubi, laajalti suojaavainen, ja minä asetin sinut pyhälle vuorelle; sinä olit jumal olento ja käyskentelit säihkyväin kivien keskellä. Nuhteeton sinä olit vaellukseltasi siitä päivästä, jona sinut luotiin, siihen saakka, kunnes sinussa löydettiin vääryys» (Hes. 28:12-15). {AO8 10.2}

Lucifer olisi voinut pysyä Juma-lan suosiossa, koko enkelijoukon rakastamana ja kunnioittamana ja käyttää jaloja kykyjään muille siunaukseksi ja Luojansa ylistyk-seksi. Mutta profeetta sanoo: »Si-nun sydämesi ylpistyi sinun kau-neudestasi, ihanuutesi tähden sinä kadotit viisautesi» (Hes. 28: 17). Lucifer alkoi vähitellen helliä itsensäkorottamisen halua ja pyrkiä olemaan »Jumalan vertainen». »Sinä sanoit sydämessäsi: Minä nousen taivaaseen, korkeammalle Jumalan tähtiä minä istuimeni korotan ja istun ilmestysvuorelle Minä nousen pilvien kukkuloille, teen itseni Korkeimman vertaiseksi» (Hes. 28: 6; Jes 14:13, 14). Sen sijaan, että olisi koettanut tehdä Jumalan korkeimmaksi luotujen olentojen rakkauden ja kunnioituksen kohteeksi, Lucifer yritti voittaa niiden kunnioituksen ja palveluksen itselleen. Himoiten sitä kunniaa, jonka iankaikkinen Isä oli antanut Pojalleen, tämä enkelien ruhtinas tavoitteli valtaa, jota Kristus yksinään oli oikeutettu käyttämään. {AO8 10.3}

Koko taivas oli iloinnut Luojan kunnian heijastamisesta ja hänen ylistämisestään. Kun Jumalaa siten kunnioitettiin, kaikkialla vallitsi rauha ja ilo. Mutta epäsointuinen ääni häiritsi nyt taivaallista sopusointua. Luojan suunnitelman vastainen itsensä korottaminen ja palveleminen herätti pahoja aavistuksia niissä, joille Jumalan kunnia oli korkein. Taivaallisissa neuvotteluissa vedottiin Luciferiin. Jumalan Poika esitti hänelle Luojan suuruuden, hyvyyden ja oikeamielisyyden sekä hänen lakinsa pyhän, muuttumattoman luonteen. Jumala itse oli säätänyt taivaan järjestyksen, ja siitä poikkeamalla Lucifer häpäisisi Luojaansa ja tuottaisi itselleen turmion. Mutta äärettömässä rakkaudessa ja armossa annettu varoitus herätti vain vastustuksen henkeä. Lucifer antoi Kristusta kohtaan tuntemalleen kateudelle vallan ja tuli pyrkimyksissään entistäkin päättäväisemmäksi. {AO8 12.1}

Ylpeänä omasta kunniastaan hän himoitsi ylintä valtaa. Saamaansa suurta kunniaa Lucifer ei pitänyt Jumalan lahjana eikä ollut siitä hänelle kiitollinen, vaan ylpeili

kauneudestaan ja korkeasta asemastaan ja pyrki olemaan Jumalan vertainen. Hän oli taivaan asukkaiden rakastama ja kunnioittama. Enkelit noudattivat mielellään hänen käskyjään. Hänen viisautensa ja kirkkautensa olivat suuremmat kuin muiden enkelien. Kuitenkin Jumalan Poika oli taivaan tunnustettu hallitsija, voimassa ja arvovallassa yhtä Isän kanssa. Kristus oli osallisena kaikissa Jumalan neuvonpidoissa, kun taas Luciferin ei sallittu siten osallistua jumalallisiin suunnitelmiin. »Miksi Kristuksella piti olla ylivalta? » tämä mahtava enkeli kysyi. »Miksi häntä kunnioitetaan enemmän kuin Luciferia?» {AO8 12.2}

Lucifer jätti paikkansa Jumalan välittömässä läheisyydessä ja meni levittämään tyytymättömyyden henkeä enkelien keskuuteen. Vaikuttaen salaisesti ja kätkien jonkin aikaa todellisen tarkoituk-sensa Jumalan näennäisen kun-nioittamisen verhoon hän koetti herättää tyytymättömyyttä niitä lakeja kohtaan, jotka hallitsivat taivaallisia olentoja, ja väitti, että ne asettivat taivaan asukkaille tarpeettomia rajoituksia. Hän esitti, että enkelien tulisi toimia oman tahtonsa mukaan, koska heidän luontonsa oli pyhä. Hän koetti herättää myötätuntoa itseään kohtaan esittämällä, että Jumala oli kohdellut häntä epäoikeudenmukaisesti antaessaan Kristukselle korkeimman kunniasijan. Hän väitti, että toivoessaan suurempaa valtaa ja parempaa asemaa hän ei pyrkinyt korottamaan itseään, vaan tahtoi hankkia kaikille taivaan asukkaille vapauden, niin että he siten pääsisi-vät korkeampaan olotilaan. {AO8 12.3}

Jumalan pitkämielisyys Luciferia kohtaan

Jumala suuressa laupeudessaan kärsi kauan Luciferia. Häntä ei heti poistettu korkeasta asemastaan, kun hän alkoi olla tyytymätön, eikä vielä sittenkään, kun hän rupesi esittämään vääriä väitöksiään uskollisille enkeleille. Hänen sallittiin kauan olla taivaassa. Useita kertoja hänelle tarjottiin armahdusta sillä ehdolla, että hän katuisi ja olisi Jumalalle kuuliainen. Hänet koetettiin saada vakuuttuneeksi erehdyksestään käyttämällä keinoja, joita vain ääretön rakkaus ja viisaus saattoi keksiä. Taivaassa ei koskaan ennen ollut ilmaantunut tyytymättömyyden henkeä. Lucifer ei alussa nähnyt, mihin hän oli menossa; hän ei ymmärtänyt tunteidensa todellista luonnetta. Mutta kun hänen tyytymättömyytensä osoitettiin aiheettomaksi, hän tuli vakuuttuneeksi siitä, että hän oli väärässä, että Jumalan vaatimukset olivat oikeat ja että hänen pitäisi tunnustaa ne sellaisiksi koko taivaan edessä. Jos hän olisi tämän tehnyt, hän olisi voinut pelastaa itsensä ja paljon enkeleitä. Hän ei tähän aikaan ollut vielä kokonaan lakannut tottelemasta Jumalaa. Vaikka hän oli jättänyt paikkansa suojaavana kerubina, hänet olisi asetettu jälleen toimeensa, jos hän olisi halunnut pa-lata Jumalan luo, tunnustanut Luojan viisauden ja tyytynyt siihen asemaan, joka hänelle oli määrätty Luojan suuressa suunnitelmassa. Mutta ylpeys esti häntä alistumasta. Hän puolusti itsepintaisesti menettelyään ja väitti, ettei hänen ollut tarpeellista katua, ja ryhtyi kaikkine kykyineen suureen taisteluun Luojaansa vastaan. {AO8 12.4}

Luciferin petollinen toiminta

Lucifer käytti nyt kaikkia sielunkykyjään pettämiseen saadakseen puolelleen johdossaan olleiden en-kelien myötätunnon. Senkin seikan, että Kristus oli häntä varoittanut ja neuvonut, hän väärin tulkitsemalla koetti saada palvelemaan petollisia aikeitaan. Niille, jotka olivat yhdistetyt häneen rakastavan luottamuksen sitein, hän oli esittänyt, että häntä oli kohdeltu väärin, hänen asemaansa ei ollut pidetty arvossa ja hänen vapauttaan rajoitettiin. Kristuksen sanojen väärin tulkinnasta hän siirtyi juonitteluun ja suoraan valheeseen syyttäen Jumalan Poikaa aikomuksesta nöyryyttää häntä taivaan asukkaiden edessä. Hän koetti myös asettaa uskollisten enkelien menettelyn väärään valoon. Kaikkia, joita hän ei voinut johtaa harhaan ja voittaa omalle puolelleen, hän syytti välinpitämättömyydestä taivaallisten olentojen etuja kohtaan. Omasta toiminnastaan hän syytti niitä, jotka pysyivät uskollisina Jumalalle. Tukeakseen väitettään, että Jumala kohteli häntä epäoikeudenmukaisesti, hän tur-vautui Luojan sanojen ja tekojen vääristelyyn. Petollisella järkeilyl-lään hän koetti saada enkelit epäi-lemään Jumalan tarkoituksia. Kaiken, mikä oli yksinkertaista, hän verhosi salaperäisyyteen ja asetti kyseenalaisiksi Jumalan selvimmätkin ilmoitukset. Hänen korkea asemansa läheisessä yh-teydessä Jumalan hallituksen kanssa lisäsi hänen esitystensä tehoa, ja monet taipuivat hänen kanssaan kapinaan taivaan arvovaltaa vastaan. {AO8 13.1}

Miksi pahan olemassaolo sallittiin

Viisaudessaan Jumala salli saatanan jatkaa työtään, kunnes tyyty-mättömyys kypsyi julkiseksi kapi-naksi. Oli välttämätöntä antaa hänen suunnitelmiensa kehittyä niin pitkälle, että kaikki voisivat nähdä niiden todellisen luonteen ja tarkoituksen. Lucifer oli voideltuna kerubina ollut korkealle korotettu; hän oli taivaallisten olentojen suuresti rakastama, ja hänellä oli heihin suuri vaikutusvalta. Jumalan hallituksen piiriin eivät kuuluneet ainoastaan taivaan vaan kaikkien hänen luomiensa maailmojen asukkaat. Saatana ajatteli, että jos hän voisi johtaa taivaan enkelit kanssaan kapinaan, hän saisi myös muut maailmat yhtymään siihen. Hän oli esittänyt taidokkaasti oman kantansa asiasta pyrkien viisastelun ja petoksen avulla tarkoitustensa perille. Hänen pettämiskykynsä oli hyvin suuri, ja kätkeytymällä valheen verhoon hän sai menestystä. Eivät edes uskolliset enkelit voineet täysin ymmärtää hänen luonnettaan tai nähdä, mihin hänen toimintansa oli johtamassa. {AO8 13.2}

Saatanaa oli kunnioitettu niin suuresti ja kaikki hänen tekonsa oli verhottu sellaiseen salaperäisyyteen, että enkeleille oli vaikea paljastaa hänen toimintansa todellista luonnetta. Vasta täysin kehittyneenä synti nähtäisiin niin pahana, kuin se on. Tätä ennen sitä ei ollut ilmennyt missään paikassa Jumalan maailmankaikkeudessa, eikä pyhillä olennoilla ollut käsitystä sen luonteesta ja pahuudesta. He eivät voineet nähdä, mihin hirvittäviin seurauksiin Jumalan lain syrjäyttäminen johtaisi. Saatana oli aluksi kätkenyt toimintansa Jumalalle osoitetun uskollisuuden näennäisen tunnustamisen verhoon. Hän väitti pyrkivänsä edistämään Jumalan kunniaa, hänen hallituksensa kestävyyttä ja kaikkien taivaan asukkaiden parasta. Istuttaessaan tyytymättömyyttä alaistensa enkelien mieleen hän oli

taitavasti naamioinut sen yritykseksi poistaa tyytymättömyyttä. Kun hän vaati muutoksia Jumalan hallintojärjestykseen ja lakeihin, hän esitti, että ne olivat välttämättömät taivaan järjestyksen säilyttämiseksi. {AO8 14.1}

Taistelussa syntiä vastaan Jumala voi käyttää vain vanhurskautta ja totuutta. Saatana saattoi käyttää sellaista, mitä Jumala ei voinut - imartelua ja petosta. Hän oli yrittänyt vääristellä Jumalan sanaa ja oli esittänyt enkeleille hänen hallitussuunnitelmansa väärässä valossa väittäen, ettei Jumala ollut oikeamielinen määrätessään lakeja ja sääntöjä taivaan asukkaille ja että hän koetti vain korottaa itseään vaa-tiessaan alamaisuutta ja kuuliai-suutta luomiltaan olennoilta. Sen tähden täytyi osoittaa taivaan ja kaikkien maailmojen asukkaille, että Jumalan hallitus oli oikea ja hänen lakinsa täydellinen. Saatana oli saanut näyttämään siltä, että hän yritti edistää maailmankaikkeuden menestystä. Kaikkien täytyy tuntea tämän anastajan todellinen luonne ja hänen tosiasiallinen tarkoituksensa. Hänelle täytyy antaa aikaa, jotta hänen pahat tekonsa paljastaisivat hänet. {AO8 14.2}

Saatana pani Jumalan lain ja hallituksen syyksi sen eripurai-suuden, jonka hänen oma menet-telynsä oli taivaassa aiheuttanut. Hän selitti kaiken pahan johtuvan Jumalan hallinnosta. Hän väitti tarkoituksensa olleen parantaa Jumalan asetuksia. Sen tähden oli välttämätöntä antaa hänen osoittaa vaatimustensa luonne ja näyttää Jumalan lakiin ehdottamiensa muutosten seuraukset. Hänen omien tekojensa täytyi tuomita hänet. Saatana oli alusta alkaen väittänyt, ettei hän ollut kapinannostaja. Koko maailmankaikkeuden täytyy nähdä pettäjä paljastettuna. {AO8 14.3}

Ääretön Viisaus ei hävittänyt saatanaa vielä silloinkaan, kun päätettiin, ettei hän enää voinut olla taivaassa. Koska vain rakkauden palvelus voi olla Jumalalle otollinen, hänen luomiensa olentojen kuuliaisuuden täytyy perustua siihen vakaumukseen, että hän on oikeamielinen ja hyvä. Taivaan ja muiden maailmojen asukkaat, jotka eivät olleet oppineet tuntemaan synnin luonnetta ja seurauksia, eivät silloin olisi voineet nähdä saatanan hävittämisessä Jumalan oikeamielisyyttä ja hyvyyttä. Jos hänet olisi välittömästi tuhottu, he olisivat palvelleet Jumalaa pelosta pikemmin kuin rakkaudesta. Pettäjän vaikutus ei olisi tullut täysin hävitetyksi eikä kapinan henki perin juurin poistetuksi. Pahuuden täytyi sallia kypsyä. Koko maailmankaikkeuden ikuiseksi hyväksi saatanan täytyi täydellisemmin kehittää periaat-teitaan, jotta kaikki luodut olennot voisivat nähdä hänen syytöksensä Jumalan hallitusta vastaan oikeassa valossa ja että Jumalan vanhurskaus ja armo sekä hänen lakinsa muuttumattomuus voitaisiin ikuisiksi ajoiksi asettaa kaiken epäilyn ulkopuolelle. {AO8 15.1}

Saatanan kapina oli oleva varoi-tuksena maailmankaikkeudelle kaikkina tulevina aikoina, ikuisena todistuksena synnin luonteesta ja hirvittävistä seurauksista. Saatanan ohjeiden vaikutus ihmisiin ja enkeleihin osoittaisi, mikä on Jumalan arvovallan syrjäyttämisen seurauksena. Se todistaisi, että kaikkien luotujen hyvinvointi on yhdistetty Jumalan hallituksen ja hänen lakinsa olemassaoloon. Siten tämän hirvittävän kapinakokeilun historia

oli oleva kaikkien pyhien, järjellisten olentojen ainaisena suojana, estämässä heitä pettymästä rikkomuksen luonteen suhteen sekä varjelemassa heitä synniltä ja sen rangaistukselta. {AO8 15.2}

Pahuuden joukkojen karkottaminen taivaasta

Aina taistelun päättymiseen saakka taivaassa suuri anastaja väitti olevansa syytön. Kun ilmoitettiin, että kapinan johtaja ja kaikki hänen kannattajansa täytyi karkottaa autuaitten asunnoista, hän julisti rohkeasti, että hän halveksi Luojan lakia. Hän uudisti väitteensä, etteivät enkelit tarvinneet valvontaa, vaan heidät pitäisi jättää seuraamaan omaa tahtoansa, joka aina johtaisi heitä oikein. Hän hylkäsi jumalalliset asetukset heidän vapauttaan rajoittavina ja selitti pyrkivänsä poistamaan lain, jotta taivaan asukkaat sen rajoittavista määräyksistä vapautettuina pääsisivät korkeampaan ja kunniakkaampaan olotilaan. {AO8 15.3}

Saatana ja hänen joukkonsa syyttivät kapinastaan yksimielisesti Kristusta selittäen, että jos heitä ei olisi moitittu, he eivät olisi koskaan nousseet kapinaan. Kun pääkapinoitsija ja kaikki hänen kannattajansa itsepintaisesti ja röyhkeästi jatkoivat niskoitteluaan yrittäen turhaan kukistaa Jumalan hallitusta ja väittivät vielä herjaavasti olevansa sortovallan viattomia uhreja, heidät viimein karkotettiin pois taivaasta. {AO8 15.4}

Sama henki, joka yllytti kapinaan taivaassa, kiihottaa kapinaan myös maan päällä. Saatana on jatkuvasti soveltanut ihmisiin samaa menettelyä, jota hän noudatti enkelien keskuudessa. Hänen henkensä hallitsee nyt totte-lemattomuuden lapsissa. Hänen tavallaan nämä koettavat murtaa Jumalan lain asettamat rajoitukset ja lupaavat ihmisille vapautta sen määräysten rikkomisen kautta. Synnistä nuhteleminen herättää yhä vihaa ja vastustusta. Kun Jumalan varoitussanomia esitetään ihmisten omalletunnolle, saatana johtaa heidät pitämään itseään vanhurskaina ja etsimään toisten myötätuntoa synnillisessä vaelluksessaan. Sen sijaan, että korjaisivat erehdyksensä, he louk-kaantuvat nuhtelijaan, ikään kuin hän olisi ainoa vaikeuden aiheuttaja. Vanhurskaan Aabelin ajoista meidän päiviimme saakka on sellaisessa hengessä kohdeltu niitä, jotka ovat uskaltaneet tuomita synnin. {AO8 16.1}

Esittämällä Jumalan luonteen samalla väärällä tavalla kuin tai-vaassakin ja saattamalla Jumalan näyttämään ankaralta ja itseval-taiselta saatana houkutteli ihmisen tekemään syntiä. Onnistuttuaan siinä hän selitti, että Jumalan väärät rajoitukset olivat syynä ihmisen lankeemukseen, samoin kuin ne olivat aiheuttaneet hänen oman kapinansa. {AO8 16.2}

Mutta iankaikkinen Jumala itse todistaa luonteestaan: »Herra, Herra on laupias ja armahtavainen Jumala, pitkämielinen ja suuri armossa ja uskollisuudessa, joka pysyy armollisena tuhansille, joka antaa anteeksi pahat teot, rikokset ja synnit, mutta ei kuitenkaan jätä rankaisematta » (2 Moos. 34: 6, 7). {AO8 16.3}

Karkottamalla saatanan taivaasta Jumala osoitti olevansa vanhurskas ja säilytti valtaistuimensa kunnian. Mutta kun ihminen oli tehnyt syntiä myöntymällä tämän

luopiohengen petoksiin, Jumala osoitti rakkautensa antamalla ainokaisen Poikansa kuolemaan langenneen sukukunnan puolesta. Sovituksessa ilmenee Jumalan luonne. Ristin voimakas todistus osoittaa koko maailmankaikkeudelle, ettei Jumalan hallitus ole millään tavalla vastuunalainen Luciferin valitsemasta synnin tiestä. {AO8 16.4}

Golgatan merkitys pettäjän paljastamisessa

Siinä taistelussa, joka tapahtui Kristuksen ja saatanan välillä Va-pahtajan maallisen toiminnan ai-kana, paljastui suuren pettäjän luonne. Mikään ei olisi voinut niin täydellisesti riistää saatanalta taivaan enkelien ja koko uskollisen maailmankaikkeuden myötätuntoa kuin hänen julma taistelunsa maailman Lunastajaa vastaan. Se julkea jumalanpilkka, joka ilmeni hänen vaatimuksessaan, että Kristuksen pitäisi osoittaa hänelle kunnioitusta; se häikäilemätön röyhkeys, jota hän osoitti kan-taessaan Jumalan Pojan vuoren huipulle ja temppelin harjalle; se häijy aikomus, joka hänellä oli ke-hottaessaan Kristusta heittäytymään alas huimaavasta korkeudesta; se herkeämätön kiukku, millä hän ajoi häntä takaa paikasta toiseen kiihottaen papit ja kansan hylkäämään hänen rakkautensa ja huutamaan lopuksi: »Ristiinnaulitse hänet! Ristiinnaulitse hänet!» - kaikki tämä herätti hämmästystä ja suuttumusta maailmankaikkeudessa. {AO8 16.5}

Saatana vietteli maailman hyl-käämään Kristuksen. Pimeyden ruhtinas pani liikkeelle kaiken ky-kynsä ja kavaluutensa surmatakseen Jeesuksen, sillä hän näki Vapahtajan laupeuden ja rakkauden, hänen säälinsä ja hellyytensä esittävän maailmalle Jumalan luonteen. Saatana vastusti jokaista Jumalan Pojan esittämää väitettä sekä käytti ihmisiä välikappaleinaan täyttääkseen Vapahtajan elämän kärsimyksellä ja surulla. Se viisastelu ja valhe, millä hän oli koettanut estää Jeesuksen työtä, tottelemattomuuden lasten kautta osoitettu viha ja hänen julmat syytöksensä Vapahtajaa vastaan, jonka elämää leimasi ainutlaatuinen hyvyys - kaikki tämä johtui syvälle juurtuneesta kostonhalusta. Pidätettyinä olleet kateus ja häijyys, viha ja kostonhalu purkautuivat Golgatalla Jumalan Poikaa vastaan koko taivaan katsellessa äänettömällä kauhulla tätä näytelmää. {AO8 17.1}

Kun Kristus oli saattanut pää-tökseen suuren uhrinsa, hän nousi ylös taivaaseen, mutta kieltäytyi vastaanottamasta enkelien pal-vontaa, ennen kuin hän oli esittänyt pyynnön: »Isä, minä tahdon, että missä minä olen, siellä nekin, jotka sinä olet minulle antanut, olisivat minun kanssani» (Joh. 17: 24). Silloin tuli sanomattomalla rakkaudella ja voimalla Isän valta-istuimelta vastaus: »Kumartakoot häntä kaikki Jumalan enkelit » (Hebr. 1: 6). Jeesus oli tahraton. Hänen alennuksensa oli päättynyt, hänen uhrinsa oli täytetty ja hänelle annettiin nimi, joka on kaikkia muita nimiä korkeampi. {AO8 17.2}

Nyt saatanan rikos nähtiin sel-laisena, jota ei voinut puolustaa. Hän oli ilmaissut todellisen luon-teensa valehtelijana ja murhaajana. Nähtiin, että jos hän olisi saanut hallita taivaan asukkaita, hän olisi osoittanut samaa henkeä, millä hän hallitsi vallassaan olevia ihmisiä. Hän oli väittänyt Jumalan lain rikkomisen johtavan vapauteen ja korkeampaan elämään, mutta sen nähtiin johtavan orjuuteen ja alennukseen. {AO8 17.3}

Saatanan valheelliset syytökset Jumalan luonnetta ja hallitusta vastaan esiintyivät nyt todellisessa valossaan. Hän oli syyttänyt Ju-malaa pelkästään itsensä korotuksen etsimisestä tämän vaatiessa luomiltaan olennoilta nöyryyttä ja kuuliaisuutta. Hän oli selittänyt, että vaatiessaan itsekieltäymystä kaikilta muilta Luoja ei harjoittanut itse sitä eikä uhrannut mitään. Nyt nähtiin, että maailmankaikkeuden Hallitsija oli antanut langenneen ja syntisen sukukunnan pelastamiseksi suurimman uhrin, minkä rakkaus voi antaa, »sillä Jumala oli Kristuksessa ja sovitti maailman itsensä kanssa» (2 Kor. 5: 19). Nähtiin myös, että Luciferin avattua tien synnille kunnianja vallanhimollaan Kristus oli synnin poistamiseksi nöy-ryyttänyt itsensä ja ollut kuuliainen kuolemaan saakka. {AO8 17.4}

Oikeuden lopullinen voitto

Jumala oli ilmaissut inhonsa kapi-nan periaatteita kohtaan. Koko taivas näki hänen oikeamielisyy-tensä sekä saatanan tuomiossa että ihmisen lunastuksessa. Lucifer oli selittänyt, että jos Jumalan laki oli muuttumaton eikä sen määräämää rangaistusta voitu peruuttaa, jokaisen rikkojan täytyi tulla ikuisesti suljetuksi pois Luojan suosiosta. Hän oli väittänyt, että syntinen sukukunta oli joutunut pelastuksen ulkopuolelle ja oli näin ollen oikeudenmukaisesti hänen saalistaan. Mutta Kristuksen kuolema oli sellainen ihmisen hy-väksi annettu todiste, jota ei voitu kumota. Lain määräämä rangaistus kohtasi häntä, joka oli Jumalan vertainen, ja ihminen oli vapaa ottamaan vastaan Kristuksen vanhurskauden sekä saattoi katuvalla ja nöyrällä elämällä voittaa saatanan vallan, samoin kuin Jumalan Poika oli sen voittanut. Siten Jumala on vanhurskas ja voi myös vanhurskauttaa kaikki, jotka uskovat Jeesukseen. {AO8 19.1}

Mutta Kristus ei tullut maan päälle kärsimään ja kuolemaan ai-noastaan ihmisen pelastuksen tähden. Hän tuli tekemään lain suureksi ja ihanaksi, ei ainoastaan sitä varten, että tämän maailman asukkaat voisivat antaa laille sille kuuluvan arvon, vaan myös osoit-taakseen koko maailmankaikkeu-delle, että Jumalan laki on muut-tumaton. Jos sen vaatimuksia olisi voitu syrjäyttää, Jumalan Pojan ei olisi tarvinnut antaa henkeään sen rikkomisen sovitukseksi. Kristuksen kuolema osoittaa, että laki on muuttumaton. Se uhri, johon ääretön rakkaus pakotti Isän ja Pojan syntisten pelastamiseksi, osoittaa koko maailmankaikkeudelle, että Jumalan lain ja hallituksen perustuksena on oikeus ja armo. Mikään vähempi kuin tämä lunastussuunnitelma ei olisi voinut sitä kyllin vakuuttavasti tehdä. {AO8 19.2}

Tuomion lopullisessa toimeen-panossa nähdään, ettei synnillä ole mitään olemassaolon perustetta. Kun koko maailman tuomari kysyy saatanalta: »Minkä tähden sinä olet tehnyt kapinan minua vastaan ja riistänyt minulta valtakuntani alamaisia? », synnin alkuunpanija ei voi millään puolustaa itseään. Jokainen suu tukitaan; kaikki kapinalliset vaikenevat. {AO8 19.3}

Todistaessaan Jumalan lain muuttumattomaksi Golgatan risti julistaa samalla koko mailmankaikkeudelle, että synnin palkka on kuolema. Kuolevan Vapahtajan huudossa: »Se

on täytetty» soivat saatanan kuolinkellot. Kauan kes-tänyt suuri taistelu ratkaistiin silloin ja pahan lopullinen hävittäminen varmistui. Jumalan Poika kulki haudan porttien kautta, »että hän kuoleman kautta kukistaisi sen, jolla oli kuolema vallassaan, se on: perkeleen » (Hebr. 2: 14). Itsekorotuksen halu oli johtanut Luciferin sanomaan: »Kor-keammalle Jumalan tähtiä minä istuimeni korotan —, teen itseni Korkeimman vertaiseksi.» Mutta Jumala sanoo: »Minä panin [engl. käännöksessä: olen paneva] sinut tuhaksi maahan - , eikä sinua enää ole, hamaan ikiaikoihin asti» (Jes. 14: 13, 14; Hes. 28: 18, 19). »Sillä katso: se päivä on tuleva, joka palaa kuin pätsi. Ja kaikki julkeat ja kaikki, jotka tekevät sitä, mikä jumalatonta on, ovat oljenkorsia; ja heidät polttaa se päivä, joka tuleva on, sanoo Herra Sebaot, niin ettei se jätä heistä juurta eikä oksaa » (Mal. 4:1). {AO8 19.4}

Koko maailmankaikkeus tulee olemaan synnin luonteen ja seu-rausten todistajana. Synnin pe-rinpohjainen hävittäminen, joka alussa olisi herättänyt pelkoa en-keleissä ja riistänyt Jumalalta kunniaa, on nyt todistava hänen rakkaudestaan ja vahvistava hänen kunniaansa maailmankaikkeuden kaikkien olentojen edessä, jotka mielellään tekevät hänen tahtonsa ja joiden sydämessä on hänen lakinsa. Ei koskaan enää tule ilmenemään pahuutta. Sanoohan Raamattu: »Ei nouse ahdistus kahta kertaa» (Naah. 1: 9). Jumalan lakia, jota saatana on moittinut orjuuden ikeeksi, kunnioitetaan vapauden lakina. Koetuksen kestänyt luomakunta ei koskaan enää käänny pois hänestä, jonka luonne on heille täydellisesti ilmaistu käsittämättömänä rak-kautena ja äärettömänä viisautena. {AO8 20.1}

Luku 30—Vihollisuus ihmisen ja paholaisen välillä

»Minä panen vainon sinun ja vai-mon välille ja sinun siemenesi ja hänen siemenensä välille; se on polkeva rikki sinun pääsi, ja sinä olet pistävä sitä kantapäähän » (1 Moos. 3: 15). Tuomio, jonka Jumala julisti saatanalle ihmisen lankeemuksen jälkeen, oli samalla ennustus, joka koski kaikkia su-kupolvia aina ajan loppuun saakka ja joka kuvasi edeltäpäin sitä suurta taistelua, johon kaikki maan päällä elävät ihmiset tulivat joutumaan. {AO8 21.1}

Armon vaikutus pahan vastapainona

Jumala sanoo: »Minä panen vai-non.» Tätä vihollisuutta ei ole luonnostaan. Kun ihminen rikkoi Jumalan lakia, hänen luontonsa turmeltui, ja hän oli sovussa eikä ristiriidassa saatanan kanssa. Luonnostaan ei ole vihollisuutta syntisen ihmisen ja synnin al-kuunpanijan välillä. Molemmat turmeltuivat luopumuksen kautta. Luopiolla ei ole koskaan rauhaa, paitsi silloin kun hän saa myötätuntoa ja kannatusta toisten suostuttelusta seuraamaan esimerkkiään. Tästä syystä lan-genneet enkelit ja jumalattomat ihmiset liittyvät hirvittävään to-veruuteen. Jos Jumala ei olisi erikoisella tavalla tullut väliin, saatana ja ihminen olisivat tehneet liiton taivasta vastaan. Saatanaan kohdistuvan vihan hautomisen sijasta koko ihmisperhe olisi yhdistynyt vastustamaan Jumalaa. {AO8 21.2}

Saatana vietteli ihmisen tekemään syntiä, samoin kuin hän oli aiheuttanut enkelien kapinan, saadakseen siten tukea taistelussaan taivasta vastaan. Hänen ja langenneiden enkelien välillä ei ollut mitään erimielisyyttä Kristukseen kohdistuvan vihan suhteen. Vaikka he olivat erimielisiä kaikissa muissa asioissa, he olivat lujasti liittyneet yhteen vastustaessaan maailmankaikkeuden hallitsijan auktoriteettia. Mutta kun saatana kuuli, että tulisi olemaan vihollisuus hänen ja vaimon siemenen välillä, hän tiesi, että hänen pyrkimyksiään turmella ihmisluontoa tultaisiin häiritsemään ja ihminen jollakin tavoin tulisi kykeneväksi vastustamaan hänen valtaansa. {AO8 21.3}

Saatanan vihollisuus ihmiskuntaa kohtaan syttyi sen tähden, että ihmiset ovat Kristuksen kautta Jumalan rakkauden ja armon kohteina. Hän tahtoo vastustaa Jumalan suunnitelmaa ihmisen pelastamiseksi ja häväistä Jumalaa rumentamalla ja saastuttamalla hänen kättensä tekoa. Hän haluaa tuottaa surua taivaassa ja täyttää maan kurjuudella ja hävityksellä. Hän selittää kaiken tämän pahan Jumalan työn tulokseksi hänen luodessaan ihmisen. {AO8 21.4}

Kristuksen sieluun istuttama armo herättää ihmisessä viholli-suuden saatanaa kohtaan. Ilman tätä armon muuttavaa ja uudistavaa voimaa ihminen olisi jatkuvasti saatanan vanki, aina valmis pal-velemaan ja noudattamaan hänen käskyjään. Mutta sielun uusi peri-aate synnyttää taistelun siellä, missä ennen vallitsi rauha. Kristuksen antama voima tekee ihmisen kykeneväksi vastustamaan tuota väkivaltaista tyrannia. Kuka hyvänsä vihaa syntiä sen sijaan, että rakastaisi sitä, ja voitollisesti vastustaa sydämessään hallinneita intohimoja, hän seuraa periaatetta, joka on ylhäältä kotoisin. {AO8 22.1}

Viha Kristusta ja hänen seuraajiaan kohtaan

Kristuksen hengen ja saatanan hengen välillä vallitseva vihollisuus näkyi mitä selvimmin siinä tavassa, millä maailma otti Jeesuksen vastaan. Suurimpana syynä siihen, että juutalaiset hylkäsivät hänet, ei ollut hänen ilmestymisensä ilman maallista rikkautta, komeutta ja suuruutta. He näkivät hänellä olevan vallan, joka ylen runsaasti korvasi näiden ulkonaisten etujen puuttumisen. Mutta Kristuksen puhtaus ja pyhyys herätti jumalattomien vihan häntä kohtaan. Hänen itsensäkieltävä ja synnitön elämänsä oli alituisena nuhteena ylpeälle, aistilliselle kansalle. Juuri tämä herätti vihollisuutta Jumalan Poikaa kohtaan. Saatana ja pahat enkelit liittyivät pahoihin ihmisiin. Kaikki luopumuksen voimat olivat liitossa totuuden puolustajaa vastaan. {AO8 22.2}

Samaa vihamielisyyttä, jota osoitettiin Kristusta kohtaan, osoitetaan myös hänen seuraajiaan kohtaan. Kuka hyvänsä näkee synnin inhottavan luonteen ja Jumalan voimassa vastustaa kiu-sausta, hän varmasti herättää vihaa saatanassa ja hänen alamaisissaan. Totuuden puhtaiden periaatteiden vihaaminen ja sen puolustajien moittiminen ja vainoaminen jatkuvat niin kauan, kuin syntiä ja syntisiä on olemassa. Kristuksen seuraajat ja saatanan palvelijat eivät voi olla yksimielisiä. Ristin pahennus ei ole lakannut. »Kaikki, jotka tahtovat elää jumalisesti Kristuksessa Jeesuksessa, joutuvat vainottaviksi » (2 Tim. 3:12). {AO8 22.3}

Saatanan asiamiehet työskente-levät lakkaamatta hänen johdollaan lujittaakseen hänen valtaansa ja vahvistaakseen hänen valtakuntaansa vastustamaan Jumalan hallitusta. Tässä tarkoituksessa he koettavat pettää Kristuksen seuraajia ja houkutella heitä uskottomuuteen häntä kohtaan. Saavuttaakseen tarkoituksensa he johtajansa tavoin tulkitsevat väärin ja vääristelevät Jumalan sanaa. Niin kuin saatana yritti syyttää Jumalaa, niin myös hänen edustajansa koettavat parjata Ju-malan kansaa. Sama henki, joka aiheutti Kristuksen kuoleman, yl-lyttää jumalattomia hävittämään hänen seuraajiansa. Kaikki tämä on ennustettu tuossa ensimmäisessä ennustuksessa: »Minä panen vainon sinun ja vaimon välille ja sinun siemenesi ja hänen siemenensä välille.» Näin tulee olemaan ajan loppuun saakka. {AO8 22.4}

Saatana kokoaa kaikki joukkonsa ja heittää kaiken väkensä taisteluun. Mistä johtuu, ettei hän kohtaa suurempaa vastustusta? Miksi Kristuksen sotilaat ovat niin uneliaita ja välinpitämättömiä? Siksi että heillä on niin vähän todellista yhteyttä Kristukseen ja että heillä ei ole hänen Henkeään. Synti ei ole heille niin vastenmielistä ja inhottavaa, kuin se oli heidän Mestarilleen. He eivät vastusta sitä jyrkästi ja päättävästi, kuten Kristus teki. He eivät tajua synnin suunnatonta pahuutta ja turmiollisuutta eivätkä tunne pimeyden ruhtinaan luonnetta ja voimaa. On niin vähän vihollisuutta saatanaa ja hänen tekojaan kohtaan, koska ollaan niin tietämättömiä hänen voimastaan ja pahuudestaan ja hänen laajaperäisestä taistelustaan Kristusta ja hänen seurakuntaansa vastaan. Tässä monet ovat eksyneet. He eivät tiedä, että heidän vihollisensa on mahtava, pahoja enkeleitä johtava kenraali, joka

hyvin laadituin suunnitelmin ja taitavin liikkein taistelee Kristusta vastaan estääkseen sielujen pelastusta. Kristityiksi tunnustautuvien joukossa ja evankeliumin julistajienkin keskuudessa kuulee tuskin mainittavankaan saatanaa, lukuunottamatta ehkä satunnaista mainintaa saarnatuolissa. He sivuuttavat todistukset hänen jatkuvasta toiminnastaan ja menestyksestään, he väheksyvät monia varoituksia hänen ka-valuudestaan ja näyttävät jättävän huomioon ottamatta hänen olemassaolonsakin. {AO8 23.1}

Ihmisten ollessa tietämättömiä saatanan juonista hän on heidän kintereillään joka hetki. Tämä valpas vihollinen on saapuvilla kotielämän eri alueilla, kaupunkiemme jokaisella kadulla, kirkoissa, kansallisissa neuvottelukokouksissa, oikeudenistunnoissa hämmentäen, pettäen, johtaen harhaan, kaikkialla turmellen miesten, naisten ja lasten sielut ja ruumiit, hajottaen perheitä, kylväen vihaa, kateutta, epäsopua, kapinahenkeä ja murhaa. Kristitty maailma näyttää pitävän näitä asioita aivan kuin Jumalan määrääminä ja pakollisina. {AO8 23.2}

Paholaisen keinoja ihmisen pettämiseksi

Saatana koettaa alati saada valtaansa Jumalan kansan murtamalla ne esteet, jotka erottavat sen maailmasta. Muinainen Israel houkuteltiin syntiin, kun se uhka-rohkeasti asettui kiellettyyn yh-teyteen pakanain kanssa. Samalla tavalla nykyistäkin Israelia*on johdettu harhaan. On uskottomia, »joiden mielet tämän maailman jumala on niin sokaissut, ettei heille loista valkeus, joka lähtee Kristuksen kirkkauden evanke-liumista, hänen, joka on Jumalan kuva» (2 Kor. 4: 4). Kaikki, jotka eivät päättävästi seuraa Kristusta, palvelevat saatanaa. Uudestisyntymätön sydän rakastaa syntiä ja on taipuvainen hellimään ja puolustamaan sitä. Uudestisyntynyt sydän vihaa syntiä ja taistelee päättävästi sitä vastaan. Kun kristityt valitsevat jumalattomien ja epäuskoisten seuran, he asettavat itsensä kiusauksille alttiiksi. Saatana kätkee itsensä ja vetää salaa verhon heidän silmilleen. He eivät voi käsittää, että sellaisen seuran uskotaan vahingoittavan heitä. Kun heidän luonteensa, sanansa ja tekonsa jatkuvasti mukautuvat maailman mukaan, he tulevat yhä sokeammiksi. {AO8 24.1}

Mukautuminen maailman tapoihin tekee seurakunnasta maailmallisen; se ei milloinkaan käännä maailmaa Kristuksen puoleen. Tuttavallinen seurustelu synnin kanssa saattaa sen ehdottomasti näyttämään vähemmän vastenmieliseltä. Se, joka rupeaa seurustelemaan saatanan palvelijain kanssa, lakkaa pian pelkäämästä heidän herraansa. Kun me velvollisuuden tiellä joudumme koetukseen kuten Daniel kuninkaan hovissa, voimme olla varmoja siitä, että Jumala on meitä suojeleva, mutta jos me itse asetumme kiusattaviksi, me lankeamme ennemmin tai myöhemmin. {AO8 24.2}

Kiusaaja toimii usein menestyk-sellisimmin niiden kautta, joita vähimmin epäillään hänen valvon-tansa alaisiksi. Lahjakkaita ja oppineita ihaillaan ja kunnioitetaan, ikään kuin nämä ominaisuudet voisivat hyvittää Jumalan pelon puuttumisen tai oikeuttaa ihmiset saamaan osakseen hänen suosionsa. Kyvyt ja sivistys sellaisinaan ovat Jumalan lahjoja,

mutta kun ne pannaan korvaamaan hurskautta ja kun ne sen sijaan että lähentäisivät ihmisiä Jumalaan, loitontavat heitä hänestä, silloin niistä tulee kirous ja ansa. Monen mielestä kaiken, mikä näyttää kohteliaalta ja hienolta käytökseltä, täytyy jossakin mielessä olla lähtöisin Kristuksesta. Koskaan ei ole tehty suurempaa erehdystä. Näiden ominaisuuksien tulisi kaunistaa jokaisen kristityn luonnetta, sillä niillä olisi voimakas vaikutus oikean uskonnon eduksi. Mutta ne on pyhitettävä Jumalalle; muuten nekin joutuvat edistämään pahaa. Moni sivistynyt ja hienokäytöksinen henkilö, joka ei haluaisi alentua tekemään sellaista, mitä yleensä pidetään moraalittomana, on vain hiottu ase saatanan käsissä. Hänen vaikutuksensa ja esimerkkinsä petollinen luonne tekee hänet vaarallisemmaksi viholliseksi Kristuksen asialle, kuin ovat tie-tämättömät ja sivistymättömät. {AO8 24.3}

Hartaasti rukoilemalla ja Juma-lassa kiinni riippumalla Salomo saavutti viisauden, joka herätti maailman ihmettelyä ja ihailua. Mutta kun hän kääntyi pois voimansa lähteestä ja alkoi luottaa itseensä, hän joutui kiusauksen saaliiksi. Silloin nämä kuninkaista viisaimmalle annetut ihmeelliset kyvyt tekivät hänet vain tehokkaammaksi sielujen vihollisen edustajaksi. {AO8 25.1}

Taistelu pimeyden valtoja vastaan

Älköötkristityt koskaan unohtako, että heillä »ei ole taistelu verta ja lihaa vastaan, vaan hallituksia vastaan, valtoja vastaan, tässä pimeydessä hallitsevia maailman-valtiaita vastaan, pahuuden hen-kiolentoja vastaan taivaan ava-ruuksissa » (Ef. 6: 12), vaikka saa-tana koettaakin jatkuvasti peittää heiltä tämän tosiasian. Vuosisatojen takaa kantautuu meidänkin ajallemme innoitettu varoitus: »Olkaa raittiit, valvokaa. Teidän vastustajanne, perkele, käy ympäri niinkuin kiljuva jalopeura, etsien, kenen hän saisi niellä» (1 Piet. 5: 8). »Pukekaa yllenne Jumalan koko sota-asu voidaksenne kestää perkeleen kavalat juonet » (Ef. 6:11). {AO8 25.2}

Aina Aadamin päivistä meidän aikaamme asti suuri vihollisemme on käyttänyt valtaansa sortamiseen ja hävittämiseen. Nyt hän valmistuu viimeiseen taisteluunsa seurakuntaa vastaan. Kaikki, jotka koettavat seurata Jeesusta, joutuvat taistelemaan tätä armotonta vihollista vastaan. Mitä enemmän kristitty on jumalallisen esikuvansa kaltainen, sitä varmemmin hän joutuu saatanan hyökkäysten kohteeksi. Kaikki, jotka toimivat innokkaasti Jumalan asiassa koettaen paljastaa saatanan petoksia ja esittää Kristusta kansalle, voivat Paavalin tavoin todistaa, että he palvelevat Herraa kaikessa nöyryydessä monin kyynelin ja kiusauksin. {AO8 25.3}

Saatana ahdisti Kristusta voimakkaimmilla ja kavalimmilla kiusauksillaan, mutta kaikki hänen hyökkäyksensä torjuttiin. Nuo taistelut taisteltiin meidän tähtemme, ja Kristuksen voitot tekevät voiton meillekin mahdolliseksi. Kristus antaa voimaa kaikille, jotka sitä etsivät. Saatana ei voi voittaa ketään ilman hänen omaa suostumustaan. Kiusaajalla ei ole valtaa hallita tahtoa eikä pakottaa ihmistä syntiin. Hän voi vaivata, mutta hän ei voi saastut-

taa. Hän voi aiheuttaa tuskaa, mutta ei tahroja. Kristuksen voiton tulisi rohkaista hänen seuraajiaan taistelemaan miehekkäästi syntiä ja saatanaa vastaan. {AO8 25.4}

Luku 31—Pahojen henkien toiminta

Yhteys näkyvän ja näkymättömän maailman välillä, Jumalan enkelien palvelus ja pahojen henkien toiminta on selvästi ilmaistu Raamatussa ja erottamattomasti liitetty ihmiskunnan historiaan. Nykyään pyritään yhä enemmän epäilemään pahojen henkien olemassaoloa, samalla kun monet pitävät autuudenperijöitä palvelemaan lähetettyjä pyhiä enkeleitä (ks. Hebr. 1: 14) kuolleiden ihmisten henkinä. Mutta Raamattu ei opeta vain sekä hyvien että pahojen enkelien olemassaoloa, vaan esittää kumoamattoman todistuksen siitä, että ne eivät ole vainajien henkiä. {AO8 26.1}

Raamatun opetus enkeleistä

Enkelit olivat olemassa ennen ih-misen luomista, sillä maan perus-tuksia laskettaessa »aamutähdet kaikki iloitsivat ja kaikki Jumalan pojat riemuitsivat» (Job. 38: 7). Ihmisen lankeemuksen jälkeen lähetettiin enkeleitä vartioimaan elämän puuta. Tämä tapahtui ennen kuin yksikään ihminen oli kuollut. Enkelit ovat ihmistä korkeampia olentoja, sillä psalmirunoilija sanoo Jumalan tehneen ihmisen vähän vähemmäksi enkeleitä (Ps. 8: 6; engl. käännös). {AO8 26.2}

Raamattu antaa meille tietoja näiden taivaallisten olentojen lu-vusta, voimasta ja kirkkaudesta, heidän yhteydestään Jumalan hallitukseen sekä myös heidän suhteestaan pelastustyöhön. »Herra on pystyttänyt istuimensa taivaisiin, ja hänen kuninkuutensa hallitsee kaikkia » (Ps. 103: 19). Ja profeetta sanoo: »Minä kuulin monien enkelien äänen valtaistuimen ja olentojen ja vanhinten ympäriltä » (Ilm. 5: 11). Kuningasten Kuninkaan valtaistuimen luona he palvelevat - nuo »väkevät sankarit», jotka tekevät hänen tahtonsa ja täyttävät hänen käskynsä, kun kuulevat hänen sanansa äänen. Profeetta Daniel näki kymmenen tuhatta kertaa kymmenen tuhatta ja tuhannen tuhatta taivaan sanansaattajaa (Dan 7: 10). Apostoli Paavali kirjoittaa enkelien »lukemattomasta » joukosta (Hebr. 12: 22, engl. käännös). Jumalan lähetteinä he kiitävät eteenpäin ja ovat »nähdä kuin salamanleimaus ». Niin häikäisevä on heidän kirkkautensa ja niin nopea heidän lentonsa. Enkeli, joka ilmestyi Vapahtajan haudal le, »oli näöltään niinkuin salama, ja hänen vaatteensa olivat valkeat kuin lumi. Ja häntä peljästyen vartijat vapisivat ja kävivät ikäänkuin kuolleiksi» (Matt. 28: 3, 4). Kun Sanherib, tuo ylpeä assyrialainen, halvensi ja pilkkasi Jumalaa sekä uhkasi Israelia hävityksellä, niin »sinä yönä Herran enkeli lähti ja löi Assurin leirissä sata kahdeksankymmentä viisi tuhatta miestä ». Enkeli »tuhosi kaikki sotaurhot, ruhtinaat ja päälliköt Assurin kuninkaan leirissä, niin että hän häpeä kasvoillaan palasi takaisin maahansa» (2 Kun. 19: 35; 2 Aikak. 32: 21). {AO8 26.3}

Enkeleitä lähetettiin armon viejinä Jumalan lasten luo: viemään siunauslupauksia Aabrahamille; pelastamaan vanhurskasta Lootia hukkumasta Sodoman tuleen; Elian luo, kun hän oli nääntymäisillään väsymykseen ja nälkään erämaassa; Elisan luo ympäröimään tulisin vaunuin ja hevosin sen pienen kaupungin, jossa hän oli vihollistensa piirittämänä;

Danielin luo, kun hän rukoili Jumalalta viisautta pakanallisen kuninkaan hovissa tai oli heitetty jalopeurain saaliiksi; Pietarin luo hänen ollessaan kuolemaan tuomittuna Herodeksen vankilassa; vankien luo Filippiin; Paavalin ja hänen seuralaistensa luo merelle myrskyisenä yönä; valmistamaan Korneliusta vastaanottamaan evankeliumia; lähettämään Pietaria viemään pelastussanomaa tuntemattomalle pakanalle. Näin ovat pyhät enkelit kaikkina aikoina palvelleet Jumalan kansaa. {AO8 27.1}

Jokaiselle Kristuksen seuraajalle on määrätty suojelusenkeli. Nämä taivaalliset vartijat suojelevat vanhurskaita pahan vallalta. Tämän saatana itse tunnusti sanoessaan: »Suottako Job pelkää Jumalaa? Olethan itse kaikilta puolin suojannut hänet, hänen talonsa ja kaiken, mitä hänellä on» (Job. 1: 9, 10). Se toiminta, minkä välityksellä Jumala varjelee kansaansa, ilmenee psalmin sanoista: »Herran enkeli asettuu niiden ympärille, jotka häntä pel-käävät, ja pelastaa heidät» (Ps. 34: 8). Vapahtaja sanoi puhuessaan häneen uskovista: »Katsokaa, ettette halveksu yhtäkään näistä pienistä; sillä minä sanon teille, että heidän enkelinsä taivaissa näkevät aina minun Isäni kasvot, joka on taivaissa » (Matt. 18: 10). Niillä enkeleillä, jotka on määrätty palvelemaan Jumalan lapsia, on kaikkina aikoina pääsy hänen eteensä. {AO8 27.2}

Täten Jumalan lapsille, jotka ovat alttiina pimeyden ruhtinaan petolliselle vaikutukselle ja väsy-mättömälle häijyydelle sekä tais-telussa kaikkien pahuuden voimien kanssa, luvataan taivaan enkelien lakkaamaton suojelus. Tätä lupausta ei ole annettu tarpeettomasti. Jumala on antanut lapsilleen vakuutuksen suosiostaan ja suojeluksestaan sen tähden, että he joutuvat tekemisiin voimakkaiden pahuuden henki-olentojen kanssa. Näiden lukuisien, päättäväisten ja väsymättömien henkien pahuudesta ja voimasta ei kukaan voi turvallisesti olla tietämätön tai välinpitämätön. {AO8 27.3}

Pahat henkiolennot

Pahat henkiolennot luotiin alussa synnittömiksi ja luonnoltaan, voi-maltaan ja kirkkaudeltaan sa-manlaisiksi kuin ne pyhät olennot, jotka nyt ovat Jumalan lähetteinä. Mutta kun synti on heidät turmellut, he ovat ottaneet yhteiseksi tehtäväkseen Jumalan häpäisemisen ja ihmisten tuhoamisen. Osallisina saatanan kanssa hänen kapinaansa ja hänen kanssaan taivaasta karkotettuina he ovat kaikkina aikoina toimineet yhdessä hänen kanssaan hänen taistelussaan Jumalan arvovaltaa vastaan. Raamatussa kerrotaan heidän liitostaan ja hallituksestaan, heidän erilaisista järjestöistään, heidän älykkyydestään ja petollisuudestaan sekä heidän pahoista aikeistaan ihmisten rauhan ja onnen häiritsemiseksi. {AO8 27.4}

Vanhan testamentin historiassa on joitakin mainintoja pahojen henkiolentojen olemassaolosta ja toiminnasta, mutta huomattavimmalla tavalla he ilmaisivat voimansa sinä aikana, jolloin Kristus oli maan päällä. Kristus oli tullut toteuttamaan sitä suunnitelmaa, joka oli laadittu ihmisen pelastamiseksi, ja saatana päätti puolustaa maailman hallitsemisoikeuttaan. Hänen oli onnistunut vakiinnuttaa epäjumalanpalvelus kaikkialla maan päällä, lukuunottamatta Palestiinaa. Tähän maahan, joka ei ollut kokonaan alistunut

kiusaajan vallan alle, Kristus tuli tuomaan taivaan valoa. Täällä kaksi kilpailevaa valtaa vaati itselleen yliherruutta. Jeesus ojensi rakastavat kätensä kutsuen kaikkia, jotka halusivat saada anteeksiannon ja rauhan hänessä. Pimeyden joukot näkivät, ettei heidän valtansa ollutkaan rajaton, ja he ymmärsivät, että jos Kristuksen lähetystoiminta menestyisi, heidän valtakautensa päättyisi pian. Saatana raivosi niin kuin kahlehdittu leijona ja näytti uhmaavasti valtaansa, joka hänellä oli ihmisten ruumiisiin samoin kuin sieluihin. {AO8 28.1}

Uudessa testamentissa osoitetaan selvästi, että monet ihmiset ovat olleet pahojen henkien riivaamia. Sillä tavalla vaivatut henkilöt eivät kärsineet yksinomaan luonnollisten syiden aiheuttamasta sairaudesta. Kristus tiesi täydellisesti, minkä kanssa hän oli tekemisissä, ja oli selvillä paholaisen välittömästä läsnäolosta ja toiminnasta. {AO8 28.2}

Esimerkkejä riivaajahenkien toiminnasta

Sattuva esimerkki riivajien luku-määrästä, vallasta ja häijyydestä sekä Kristuksen voimasta ja lau-peudesta on Raamatun kertomuk-sessa paholaisten riivaamien pa-rantamisesta Gadarassa. Nuo kurjat mielipuolet mursivat kaikki esteet, vääntelivät itseään vihasta vaahdoten, raivosivat, täyttivät il-man huudoillaan, runtelivat itseään ja olivat vaarana kaikille, jotka heidän läheisyyteensä joutuivat. Heidän verta vuotava, rumentunut ruumiinsa ja hämmentynyt mielensä muodostivat pimeyden ruhtinasta miellyttävän näyn. Yksi miehiä vaivaavista riivaajista selitti: »Legio on minun nimeni, sillä meitä on monta » (Mark. 5: 9). Rooman armeijassa legioonaan kuului kolmesta tuhannesta viiteen tuhanteen miestä. Myös saatanan joukot on jär jestetty osastoihin, ja se osasto, johon nämä saastaiset henget kuuluivat, oli vahvuudeltaan le-gioona. {AO8 28.3}

Jeesuksen käskystä pahat henget luopuivat uhreistaan, jotka rauhallisina, nöyrinä ja ymmärtä-väisinä jäivät istumaan Jeesuksen jalkojen juureen. Mutta riivaajien sallittiin syöstä sikalauma järveen, ja kun Gadaran asukkaat pitivät sikojen menetystä suurempana asiana kuin Kristukselta saamiaan siunauksia, he pyysivät jumalallista parantajaa poistumaan heidän alueeltaan. Juuri tähän tulokseen saatana halusi Päästä. Syyttämällä tappiosta Jeesusta hän herätti ihmisissä itsekästä pelkoa ja esti heidät kuuntelemasta hänen sanojaan. Saatana syyttää aina tappioista, onnettomuuksista ja kärsimyksistä kristittyjä sen sijaan että antaisi syyn langeta sinne, mihin se kuuluu - hänelle itselleen ja hänen edustajilleen. {AO8 29.1}

Mutta Kristuksen tarkoituksia ei voitu estää toteutumasta. Hän salli riivaajien hävittää sikalauman ojentaakseen niitä juutalaisia, jotka kasvattivat näitä saastaisia eläimiä voiton tähden. Jos Kristus ei olisi pidättänyt riivaajia, ne olisivat syösseet järveen sekä siat että niiden paimenet ja omistajat. Paimenien ja omistajien säilyminen riippui yksin-omaan siitä, että hän käytti ar-mollisesti voimaansa heidän pelastuksekseen. Tämän sallittiin tapahtua myös sen tähden, että opetuslapset saisivat nähdä saatanan julmuuden sekä ihmisiä että eläimiä kohtaan. Vapahtaja toivoi, että hänen seuraajansa tuntisivat sen vihollisen, joka

heidän oli kohdattava, ettei tämä voisi juonillaan heitä pettää ja voittaa. Hän halusi myös, että sen seudun asukkaat näkisivät hänen kykynsä murtaa saatanan kahleet ja vapauttaa hänen vankinsa. Vaikka Jeesus itse lähti sieltä pois, nuo ihmeellisellä tavalla vapautetut miehet jäivät kertomaan hyvänte-kijänsä laupeudesta. {AO8 29.2}

Muitakin samanlaisia tapauksia kerrotaan Raamatussa. Jeesus ajoi sanallaan ulos riivaajan, joka vaivasi ankarasti erään syyrofoinikialaisen vaimon tytärtä (Mark. 7: 25-30). Säälivä Vapahtaja paransi riivatun miehen, joka oli sokea ja mykkä (Matt. 12: 22), samoin nuorukaisen, jonka mykkä henki usein heitti milloin tuleen milloin veteen tuhotakseen hänet (Mark. 9: 17-27), ja myös miehen, joka saastaisen riivaajahengen vaivaamana häiritsi sapatin rauhaa Kapernaumin synagoogassa (Luuk. 4: 33-36). Melkein jokaisessa tapauksessa Kristus puhui riivaajalle kuin järjelliselle olennolle käskien hänen lähteä ulos uhristaan ja kieltäen häntä enää koskaan kiduttamasta uhriaan. Kun Kapernaumin synagoogassa olevat näkivät hänen suuren voimansa, heidät valtasi hämmästys, ja he puhuivat keskenään sanoen: »Mitä tämä puhe on, sillä hän käskee vallalla ja voimalla saastaisia henkiä, ja ne lähtevät ulos» (Luuk. 4: 36). {AO8 30.1}

Riivaajien valtaan joutuneet esitetään yleensä suuresti kärsivinä, mutta tästä säännöstä oli myös poikkeuksia. Jotkut asettuivat vapaaehtoisesti saatanallisen vaikutuksen alaisiksi saadakseen yliluonnollisen voiman. Näillä ei luonnollisesti ollut mitään taistelua pahojen henkien kanssa. Tähän luokkaan kuuluivat ne, joilla oli tietäjähenki - noidat Simon ja Elymas sekä palvelustyttö, joka Filippissä seurasi Paavalia ja Silasta. {AO8 30.2}

Miksi paholaisen olemassaoloa epäillään

Ketkään eivät ole suuremmassa vaarassa pahojen henkien vaiku-tuksen johdosta kuin ne, jotka vastoin useita ja selviä Raamatun todistuksia kieltävät perkeleen ja hänen enkeliensä olemassaolon ja toiminnan. Niin kauan kuin olemme tietämättömiä heidän juonistaan, heillä on siitä verraton etu: monet noudattavat heidän herättämiään mielijohteita, samalla kun luulevat seuraavansa oman viisautensa antamia ohjeita. Tästä syystä saatana meidän lähestyessämme ajan loppua, jolloin hän toimii suurimmalla voimalla pettäen ja hävittäen, levittää kaikkialle sellaista uskoa, ettei häntä ole olemassa. Hänen toimintaperiaatteensa on salata itsensä ja työtapansa. {AO8 30.3}

Suuri pettäjä ei pelkää mitään niin kuin sitä, että me opimme tuntemaan hänen juonensa. Voidakseen paremmin salata todellisen luonteensa ja tarkoituksensa hän on saattanut ihmiset esittämään hänet sellaisena, joka ei herätä voimakkaampaa tunnetta kuin ivaa ja halveksimista. Hän on mielissään siitä, että hänet kuvataan naurettavaksi tai inhottavaksi olennoksi, joka on epämuotoinen, puoleksi eläin ja puoleksi ihminen. Hän nauttii, kun kuulee niiden, jotka pitävät itseään ymmärtäväisinä ja valistuneina, leikillään ja piloillaan käyttävän hänen nimeään. {AO8 30.4}

Sen tähden että saatana on äärimmäisen taitavasti naamioinut itsensä, kysytään niin yleisesti: »Onko mitään sellaista olentoa olemassa? » Hänen menestyksestään todistaa sekin, että uskonnollisessa maailmassa niin yleisesti suositaan teorioita, jotka ovat ristiriidassa Raamatun selvimmän todistuksen kanssa. Koska saatana voi helpoimmin hallita niiden mieltä, jotka ovat tietämättömiä hänen vaikutuksestaan, Jumalan sana antaa hänen turmiollisesta toiminnastaan niin monia esimerkkejä, jotka paljastavat meille hänen salaiset sotajoukkonsa ja siten auttavat meitä olemaan varuillamme hänen hyökkäystensä suhteen. {AO8 31.1}

Saatanan ja hänen joukkonsa voima ja häijyys voisivat täydellä syyllä tehdä meidät levottomiksi, ellei Lunastajamme vieläkin suu-rempi voima olisi suojamme ja pe-lastuksemme. Me suljemme huo-lellisesti huoneemme salvoilla ja lukoilla suojellaksemme omai-suuttamme ja elämäämme pahoilta ihmisiltä, mutta me ajattelemme harvoin pahoja enkeleitä, jotka alinomaa tunkeilevat luoksemme ja joiden hyökkäyksiä vastaan meillä ei omassa voimassamme ole mitään puolustuskeinoa. Jos heidän sallittaisiin, he voisivat hämmentää meidän mielemme, vahingoittaa ja kiduttaa meidän ruumistamme sekä tuhota meidän omaisuutemme ja elämämme. He nauttivat vain kurjuudesta ja hävityksestä. Kauhea on niiden tila, jotka vastustavat Jumalan vaatimuksia ja myöntyvät saatanan kiusauksiin, kunnes Jumala jättää heidät pahojen henkien val-taan. Mutta Kristuksen seuraajilla on aina turva hänen suojeluksessaan. Voimallisia enkeleitä lähetetään taivaasta suojelemaan heitä. Paholainen ei voi murtaa sitä vartiota, jonka Jumala on asettanut kansansa ympärille. {AO8 31.2}

Luku 32—Eksyttäjän paulat

Se suuri taistelu, jota on käyty lähes kuusituhatta vuotta Kristuksen ja saatanan välillä, on pian päättyvä. Saatana ponnistelee kaksin verroin kiihkeämmin kuin ennen tehdäkseen tyhjäksi Kristuksen työn ihmisten hyväksi ja vangitakseen sieluja pauloihinsa. Hän koettaa pitää ihmisiä pimeydessä ja katumattomuudessa, kunnes Vapahtajan välitystyö on päättynyt eikä enää ole uhria synnin puolesta. {AO8 32.1}

Kun saatanan vallan vastusta-miseksi ei tehdä mitään erityisiä yrityksiä, kun välinpitämättömyys vallitsee seurakunnassa ja maailmassa, hän on levollinen, sillä hänellä ei ole vaaraa kadottaa niitä, joita hän vankeinaan kuljettaa tahtonsa mukaan. Mutta kun huomio kiintyy ikuisiin asioihin ja kysytään: »Mitä minun on tehtävä, että pelastuisin?» hänkin on saapuvilla ja yrittää mitellä voimiaan Kristuksen voimien kanssa ja vastustaa Pyhän Hengen vaikutusta. {AO8 32.2}

Pettäjän toimien suunnitelmallisuus

Raamattu kertoo, että kun eräässä tilaisuudessa Jumalan enkelit tulivat ja asettuivat Herran eteen, myös saatana tuli heidän joukossaan (Job 1: 6). Hän ei tullut ku-martamaan iankaikkista Kuningasta vaan edistämään omia ilkeitä aikeitaan vanhurskaita vastaan. Samassa tarkoituksessa hän on saapuvilla ihmisten kokoontuessa palvelemaan Jumalaa. Vaikka läsnäolijat eivät häntä näe, hän toimii uutterasti hallitakseen heidän ajatuksiaan. Taitavan kenraalin tavoin hän laatii suunnitelmansa edeltäkäsin. Kun hän näkee Jumalan lähettilään tutkivan Raamattua, hän panee muistiin kansalle esitettävän aiheen. Sitten hän käyttää kaikkea taitoaan ja oveluuttaan tehdäkseen olosuhteet sellaisiksi, ettei sanoma pääse vaikuttamaan niihin, joita hän koettaa tässä asiassa pettää. Sitä, joka eniten tarvitsee varoitusta, vaaditaan osallistumaan johonkin liiketoimeen, jossa hänen läsnäolonsa on välttämätön, tai jokin muu asia estää häntä kuulemasta niitä sanoja, jotka voisivat olla hänelle elämän tuoksu elämäksi. {AO8 32.3}

Saatana näkee myös Jumalan palvelijain huolestumisen ihmisiä peittävästä hengellisestä pimey-destä. Hän kuulee heidän hartaat rukouksensa heidän pyytäessään Jumalan armoa ja voimaa vä-linpitämättömyyden, kevytmieli-syyden ja toimettomuuden lu-mouksen murtamiseen. Silloin hän käyttää juoniaan uudella innolla. Hän houkuttelee ihmisiä hemmottelemaan ruokahalua tai jollakin muulla tavalla tyydyttä-mään itseään ja siten heikentää heidän vastaanottokykynsä, niin että he eivät voi kuulla niitä asioita, joita heidän ennen kaikkea muuta tulisi oppia. {AO8 32.4}

Saatana tietää hyvin, että kaikki, jotka hän saa laiminlyömään rukouksen ja Raamatun tutkimisen, tulevat hänen hyökkäyksiensä kautta voitetuiksi. Sen tähden hän punoo kaikkia mahdollisia juonia ihmisten mielen kiinnittämiseksi muihin asioihin. Aina on ollut jumalisiksi tunnustautuvia, jotka sen sijaan, että pyrkisivät edistymään totuuden tuntemisessa, tekevät uskonnokseen virheiden etsimisen niiden luonteesta ja uskosta, joiden

kanssa he eivät ole samaa mieltä. Sellaiset ovat saata-nan parhaita apureita. Veljien syyttäjiä on paljon, ja he ovat aina toiminnassa, kun Jumala vaikuttaa ja hänen palvelijansa kunnioittavin mielin häntä vilpittömästi palvelevat. He asettavat väärään valoon niiden sanat ja teot, jotka rakastavat ja tottelevat totuutta. Vakavimmat, innokkaimmat ja kieltäytyvimmät Kristuksen palvelijat he esittävät petetyiksi tai pettäjiksi. Heidän tehtävänään on esittää väärin jokaisen oikean ja jalon teon vaikuttimet, levittää vihjailuja ja herättää epäluuloja kokemattomissa. Kaikin kuviteltavissa olevin keinoin he koettavat saada puhtaan ja vanhurskaan näyttämään saastaiselta j a petolliselta. {AO8 33.1}

Mutta kenenkään ei tarvitse tulla petetyksi heidän suhteensa. Voi helposti nähdä, kenen lapsia he ovat, kenen esimerkkiä he seuraavat ja kenen työtä he tekevät. »Heidän hedelmistään te tunnette heidät» (Matt 7: 16). He menette-levät samalla tavalla kuin saatana, tuo katkeroitunut panettelija, »meidän veljiemme syyttäjä» (Ilm 12:10). {AO8 33.2}

Raamatun opetusten vääristely

Suurella pettäjällä on monia asia-miehiä, jotka ovat valmiit esittä-mään kaikenlaisia saatanan pau-loihin kietovia erheitä - harha-oppeja, jotka on sovitettu niiden ihmisten maun ja aseman mukaan, jotka hän haluaa turmella. Hänen tarkoituksensa on tuoda seurakuntaan epäluotettavia, uudestisyntymättömiä henkilöitä, jotka ylläpitävät epäilyä ja epäuskoa ja ovat esteenä kaikille, jotka haluavat nähdä Jumalan työn edistyvän ja itse edistyä sen mu-kana. Monet, joilla ei ole todellista uskoa Jumalaan ja hänen sanaansa, myöntyvät muutamiin totuuden periaatteisiin, ja heitä pidetään kristittyinä. Näin heillä on tilaisuus esittää erheensä Raamatun oppeina. {AO8 33.3}

Se käsitys, että on yhdentekevää, mitä ihminen uskoo, on saatanan menestyksekkäimpiä petoksia. Hän tietää, että totuus, joka vastaanotetaan totuuden rakkaudessa, pyhittää vastaanottajan sielun. Sen tähden hän koettaa alati korvata sen väärillä teorioilla, taruilla ja vieraalla evankeliumilla. Alusta alkaen Jumalan palvelijat ovat taistelleet vääriä opettajia vastaan, ei vain heidän turmeltuneisuutensa tähden vaan sen tähden, että he ovat juurruttaneet ihmisiin sielua turmelevia valheita. Elia, Jeremia ja Paavali vastustivat lujasti ja pelottomasti niitä, jotka käänsivät ihmisiä pois Jumalan sanasta. Nämä pyhät totuuden puolustajat eivät suosineet sellaista vapaamielisyyttä, joka pitää oikeaa kristillistä uskoa vähäpätöisenä asiana. {AO8 33.4}

Ne epämääräiset ja mielikuvi-tukselliset Raamatun selitykset ja monet ristiriitaiset kristillistä uskoa koskevat teoriat, joita tavataan kristityssä maailmassa, ovat lähtöisin suuresta vastustajastamme, joka koettaa hämmentää ihmisten mielen, niin että he eivät erota totuutta. Ja se eripuraisuus ja hajaannus, joka vallitsee kris-tinuskoa tunnustavien kirkkokuntien keskuudessa, johtuu suuressa määrin vallitsevasta tavasta vääristellä Raamatun kirjoituksia, niin että ne saataisiin tukemaan suosittua teoriaa. Monet etsivät Raamatusta sellaista, mikä on eriskummallista ja harvinaista, sen sijaan että nöyrin sydämin huolellisesti tutkisivat Jumalan sanaa oppiakseen tuntemaan hänen tahtonsa. {AO8 34.1}

Saadakseen tukea erheellisille opeille tai epäkristillisille tavoille jotkut käyttävät yhteydestään ir-rotettuja raamatunkohtia ja kenties lainaavat puoli jaetta kantansa tueksi, kun pois jätetty osa muuttaisi ajatuksen aivan päinvastaiseksi. Viekkaina kuin käärme he asettuvat sellaisten hajanaisten lausuntojen taakse, jotka on sovitettu heidän lihallisten himojensa mukaisiksi. Siten monet väärentävät tahallaan Jumalan sanaa. Toiset taas, joilla on vilkas mielikuvitus, turvautuvat Raamatun vertauskuviin, selittävät ne omien päähänpistojensa mukaan välittämättä Raamatun todistuksista - vaikka Raamattu on oma selittäjänsä - ja sitten he esittävät mielijohteensa Raamatun oppina. {AO8 34.2}

Milloin hyvänsä Raamattua ryh-dytään tutkimaan ilman rukoilevaa, nöyrää ja oppivaista mieltä, ymmärretään väärin niin hyvin selvimmät ja yksinkertaisimmat kuin vaikeimmatkin kohdat. Paa-villisen kirkon johtajat valitsevat sellaisia Raamatun osia, jotka par-haiten soveltuvat heidän tarkoi-tuksiinsa, selittävät ne oman mie-lensä mukaan ja sitten esittävät ne kansalle, samalla kun kieltävät siltä oikeuden tutkia Raamattua ja ymmärtää sen pyhiä totuuksia. Kansalle on annettava koko Raa-mattu juuri sellaisena kuin se on. Olisi parempi, ettei ihmisille ope-tettaisi Raamattua lainkaan kuin että pyhien kirjoitusten opetukset esitetään heille niin karkeasti vääristeltyinä. {AO8 34.3}

Raamattu oli aiottu kaikkien niiden oppaaksi, jotka tahtovat oppia tuntemaan Luojansa tahdon. Jumala antoi ihmisille varman profeetallisen sanan. Enkelit ja itse Kristuskin tulivat ilmoittamaan Danielille ja Johannekselle, mitä pian oli tapahtuva. Meidän pelastustamme koskevia tärkeitä asioita ei kätketty salaperäisyyteen. Niitä ei ilmoitettu sillä tavalla, että ne hämmentäisivät ja johtaisivat harhaan vilpittömiä totuuden etsijöitä. Herra sanoo profeetta Habakukin kautta: »Kirjoita näky ja piirrä selvästi tauluihin, niin että sen voi juostessa lukea » (Hab. 2: 2). Jumalan sana on selvä kaikille, jotka sitä rukoilevin sydämin tutkivat. Jokainen vilpitön sielu pääsee totuuden valoon. »Vanhurskaalle koittaa valkeus» (Ps. 97: 11). Mikään seurakunta ei voi edistyä pyhyydessä, elleivät sen jäsenet etsi totuutta niin kuin kätkettyä aarretta. {AO8 34.4}

Selittäessään olevansa vapaita ihmiset sulkevat silmänsä vastustajan juonilta, samalla kun tämä kaiken aikaa työskentelee aikeittensa toteuttamiseksi. Kun hänen onnistuu asettaa ihmisten teoriat Raamatun tilalle, syrjäytetään Jumalan laki, ja seurakunnat joutuvat synnin orjuuteen, vaikka väittävät olevansa vapaita. {AO8 35.1}

Inhimillisen tiedon rajallisuus

Tieteellinen tutkimus on tullut monille kiroukseksi. Jumala on sallinut valovirran tulla maailmaan niiden keksintöjen kautta, joita on tehty tiedon ja taidon eri aloilla. Mutta lahjakkaimmatkin tutkijat joutuvat harhaan yrittäessään selvittää tieteen ja Jumalan ilmoituksen välisiä suhteita, ellei Jumalan sana saa ohjata heitä heidän tutkimuksissaan. {AO8 35.2}

Inhimillinen tieto sekä aineellisista että hengellisistä asioista on yksipuolista ja puutteellista, Sen tähden monet eivät voi saada tieteellisiä käsityksiään sopusointuun Raamatun esitysten kanssa. Monet hyväksyvät pelkät teoriat ja teoreettiset ajatusrakennelmat tieteellisinä totuuksina ja ajattelevat, että Jumalan sanaa tulee koetella »tiedon nimellä kulkevan valhetiedon » väitteillä (1 Tim. 6: 20). Luoja ja hänen tekonsa ovat heidän käsityskykynsä yläpuolella, ja kun he eivät voi selittää niitä luonnon lakien avulla, he pitävät Raamatun historiaa epäluotettavana. Ne, jotka epäilevät Vanhan ja Uuden testamentin kertomusten luotettavuutta, menevät usein askeleen pitemmälle ja epäilevät Jumalan olemassaoloa sekä uskovat luonnolla olevan ääretön voima. Hylättyään ankkurinsa he ovat jääneet harhailemaan ja ajelehtimaan epäuskon kareille. {AO8 35.3}

Siten monet eksyvät pois uskosta. Perkele on johtanut heidät harhaan. Ihmiset ovat yrittäneet olla viisaampia kuin heidän Luojansa. Inhimillinen filosofia on koettanut tutkia ja selittää salaisuuksia, jotka eivät paljastu milloinkaan, eivät iankaikkisuudessakaan. Jos ihmiset vain tutkisivat ja ymmärtäisivät, mitä Jumala on ilmoittanut itsestään ja tarkoituksistaan, he saisivat sellaisen näkemyksen Jumalan kunniasta, majesteettiudesta ja voimasta, että he tuntisivat oman pienuutensa ja tyytyisivät siihen, mitä Jumala on ilmoittanut heille ja heidän lapsilleen. {AO8 35.4}

Saatanan petosten mestarinäyte on se, että hän johtaa ihmiset suorittamaan tutkimuksia ja esit-tämään otaksumia asioista, joita Jumala ei ole ilmoittanut ja joita hän ei tarkoita meidän ymmärrettäväksemme. Juuri tällä tavalla Lucifer kadotti paikkansa taivaassa. Hän tuli tyytymättömäksi, koska hänelle ei uskottu Jumalan suunnitelmien kaikkia salaisuuksia, eikä hän ensinkään kiinnittänyt huomiota siihen, mikä oli ilmoitettu hänen omasta työstään hänelle annetussa korkeassa asemassa. Herättämällä samanlaista tyytymättömyyttä hänen johdossaan olevissa enkeleissä hän sai aikaan heidän lankeemuksensa. Nyt hän koettaa täyttää ihmiset samalla hengellä ja saa heidätkin väheksymään Jumalan selviä käs-kyjä. {AO8 35.5}

Monien suosimia oppeja

Ne, jotka ovat haluttomia vas-taanottamaan Raamatun selviä, kohti käyviä totuuksia, etsivät jatkuvasti omaatuntoa rauhoittavia, miellyttäviä taruja. Mitä vä-hemmän hengellisyyttä, itsensä kieltämistä ja nöyryyttä esitetyt opit vaativat, sitä suosiollisemmin he ottavat ne vastaan. Nämä henkilöt alentavat henkiset kykynsä palvelemaan aistillisia haluja. Omasta mielestään liian viisaina tutkimaan Raamattua katuvalla mielellä ja Jumalan johdatusta hartaasti rukoillen heillä ei ole suojaa erehdystä vastaan. Saatana on valmis täyttämään heidän sydämensä toiveen ja pettää heidät, niin että he hyväksyvät erehdyksen totuutena. Tällä tavalla paavillinen kirkko pääsi hallitsemaan ihmisten mieltä. Hylätessään totuuden, koska se tuo mukanaan ristin, protestantit kulkevat samaa tietä. Kaikki, jotka laiminlyövät Jumalan sanan oman mukavuutensa tähden ja sen tähden, etteivät joutuisi ristiriitaan maailman kanssa, tulevat hyväksymään tuomittavia harhaoppeja uskon-nollisina

totuuksina. Ne, jotka ta-hallaan hylkäävät totuuden, hy-väksyvät kaikki ajateltavissa olevat erheet. Se, joka kauhistuu jotakin harhakäsitystä, vastaanottaa mielellään toisen. Apostoli Paavali puhuu sellaisista, »jotka joutuvat kadotukseen, sentähden etteivät ottaneet vastaan rakkautta totuuteen, voidaksensa pelastua», ja jatkaa: »Sentähden Jumala lähettää heille väkevän eksytyksen, niin että he uskovat valheen, että kaikki ne tuomittaisiin, jotka eivät ole uskoneet totuutta, vaan mielistyneet vääryyteen » (2 Tess. 2: 10-12). Kun olemme saaneet tällaisen varoi-tuksen, velvollisuutemme on huo-lellisesti harkita, mitä oppeja me hyväksymme. {AO8 37.1}

Suuren pettäjän menestyksellisimpiä keinoja ovat spiritismin petolliset opit ja valheelliset ihmeet. Valkeuden enkeliksi pukeutuneena hän levittää verkkonsa vähimmin epäiltyihin paikkoihin. Jos ihmiset vain tutkisivat Jumalan sanaa hartaasti rukoillen Jumalalta apua sen ymmärtämiseen, heitä ei jätettäisi pimeyteen hyväksymään vääriä oppeja. Mutta hylätessään totuuden he joutuvat petoksen uhreiksi. {AO8 38.1}

Toinen vaarallinen erhe on oppi, joka kieltää Kristuksen jumaluuden väittäen, ettei hän ollut olemassa ennen tähän maailmaan tuloaan. Tätä teoriaa suosii suuri joukko ihmisiä, jotka sanovat uskovansa Raamattuun. Mutta se on suoranaisessa ristiriidassa Vapah-tajamme selvimpien lausuntojen kanssa, jotka koskevat hänen suh-dettaan Isään, hänen jumalallista luonnettaan ja hänen ennaltaoloaan. Sitä ei voi ottaa vastaan vääntämättä kieroon Raamatun kirjoituksia mitä karkeimmalla tavalla. Se ei ainoastaan madalla ihmisten käsitystä lunastustyöstä vaan myös rikkoo perustukset us-kolta Raamattuun Jumalan ilmoi-tuksena. Samalla kun se siten tulee vaarallisemmaksi, se tulee myös vaikeammaksi vastustaa. Jos ihmiset hylkäävät innoitetun sanan todistukset Kristuksen jumaluudesta, heidän kanssaan on turha keskustella tästä asiasta, sillä sitovinkaan perustelu ei voisi heitä vakuuttaa. »Luonnollinen ihminen ei ota vastaan sitä, mikä Jumalan Hengen on; sillä se on hänelle hullutus, eikä hän voi sitä ymmärtää, koska se on tutkisteltava hengellisesti » (1 Kor. 2: 14). Kellään, joka suosii tätä väärää oppia, ei voi olla oikeaa käsitystä Kristuksen luonteesta tai lähetys-tehtävästä eikä Jumalan suuresta suunnitelmasta ihmisen pelasta-miseksi. {AO8 38.2}

Hyvin petollinen ja turmiollinen on myös se nopeasti leviävä usko, ettei saatanaa ole olemassa per-soonallisena olentona vaan että tätä nimitystä käytetään Raamatussa vain kuvaamaan ihmisten pahoja ajatuksia ja haluja. {AO8 38.3}

Se kansan suosimista saarnatuoleista laajalle levinnyt oppi, että Kristuksen toinen tuleminen merkitsee hänen tulemistaan jo-kaisen yksilön luo kuolemassa, on keksintö, joka kääntää ihmisten mielen pois hänen persoonallisesta tulemisestaan taivaan pilvissä. Saatana on siten useiden vuosien aikana sanonut: »Katso, hän on kammiossa » (Matt. 24: 23-26), ja monet sielut ovat joutuneet kado-tukseen hyväksyttyään tämän pe-toksen. {AO8 38.4}

Maailmallinen viisaus opettaa myös, että rukoileminen ei ole välttämätöntä. Tiedemiehet väit-tävät, ettei rukoukseen voi tulla mitään todellista vastausta, sillä se olisi luonnonlakien

syrjäyttämistä, ihme, eikä ihmeitä tapahdu. He sanovat, että maailmankaikkeutta hallitsevat määrätyt lait, eikä Jumala tee mitään vastoin näitä lakeja. Siten he esittävät Jumalan omien lakiensa sitomaksi, aivan kuin jumalalliset lait voisivat rajoittaa Jumalan vapautta. Sellainen oppi on ristiriidassa Raamatun todistuksen kanssa. Ei-vätkö Kristus ja hänen apostolinsa tehneet ihmeitä? Sama säälivä Vapahtaja elää vieläkin, ja hän on nyt yhtä halukas kuuntelemaan uskon rukouksia kuin vaeltaessaan näkyvänä ihmisten keskellä. Luonnollinen toimii yhdessä yli-luonnollisen kanssa. Osana Jumalan suunnitelmasta on antaa vastauksena uskon rukoukseen sellaista, mitä hän ei antaisi, jos emme rukoilisi. {AO8 38.5}

Raamatun kirjoitusten epäily

Lukemattomat väärät opit ja mie-likuvitukselliset käsitykset voittavat alaa kristillisissä kirkkokunnissa. On mahdotonta arvioida yhden Jumalan sanan asettaman rajamerkin siirtämisestä koituvia pahoja seurauksia. Harvat niistä, jotka rohkenevat tällaista tehdä, pysähtyvät yhden ainoan totuuden hylkäämiseen. Useimmat jatkavat menettelyään ja syrjäyttävät totuuden periaatteen toisensa jälkeen, kunnes tulevat täysin uskottomiksi. {AO8 39.1}

Yleisen teologian erehdykset ovat tehneet epäilijöitä monista, jotka muuten olisivat saattaneet uskoa Raamattuun. Heidän on mahdotonta hyväksyä oppeja, jotka loukkaavat heidän tuntoaan oikeudesta, laupeudesta ja hyvyydestä. Kun näitä oppeja esitetään raamatullisina, he kieltäytyvät tunnustamasta Raamattua Jumalan sanaksi. {AO8 39.2}

Juuri tähän saatana pyrkiikin. Hän ei halua mitään enemmän kuin hävittää luottamuksen Jumalaan ja hänen sanaansa. Saatana johtaa epäilijöiden suurta joukkoa, ja ponnistaen voimansa äärimmilleen hän houkuttelee sieluja riveihinsä. Epäily on tullut muotiasiaksi. On suuri joukko niitä, jotka epäilevät Jumalan sanaa samasta syystä kuin on epäilty itse Jumalaakin - synnistä nuhtelemisen ja synnin tuomitsemisen tähden. Ne, jotka eivät halua noudattaa sen määräyksiä, koettavat kukistaa sen arvovallan. He lukevat Raamattua tai kuuntelevat sen opetuksia saarnatuolista julistettuina vain löytääkseen virheitä Raamatusta tai saarnasta. Useat tulevat epäuskoisiksi, kun koettavat puhdistaa ja puolustaa itseään laiminlyödessään velvollisuutensa. Toiset ottavat epäilevän asenteen ylpeyden ja velttouden tähden. Kun he ovat liian mukavuuttarakastavia tehdäkseen itsensä huomatuiksi suorittamalla jotakin arvokasta, mikä vaatii ponnistusta ja itsensä kieltämistä, he koettavat saada viisaan maineen arvostelemalla Raamattua. Tässä kirjassa on paljon sellaista, mitä rajoitettu mieli ei voi käsittää, ellei jumalallinen viisaus sitä valaise, ja tästä he ottavat aiheen arvostelemiseen. On monia, jotka näyttävät pitävän epäuskon, epäilyn ja jumalkielteisyyden puolella olemista ansiona. Mutta saatetaan havaita, että sellaisten henkilöiden toimintaa ohjaavat näennäisen suoruuden alla oleva itseluottamus ja ylpeys. Monet nauttivat siitä, että löytävät Raamatusta sellaista, mikä saattaa toiset ymmälle. Jotkut aluksi arvostelevat ja tekevät vääriä johtopäätöksiä yksinomaan riidan halusta. He eivät huomaa, että he siten kietoutuvat linnustajan paulaan. Mutta kun he ovat julkisesti ilmaisseet

epäuskoa, heistä tuntuu, että heidän täytyy puolustaa kantaansa. Näin he liittyvät jumalattomiin ja sulkevat itseltään paratiisin portit. {AO8 39.3}

Ovi avoinna epäilyyn ja uskoon

Jumala on sanassaan antanut riit-tävästi todistuksia sen jumalallisesta luonteesta. Meidän pelastustamme koskevat suuret totuudet on siinä esitetty selvästi. Jokainen voi ymmärtää ne Pyhän Hengen avulla, joka on luvattu kaikille, jotka sitä vilpittömästi anovat. Jumala on antanut ihmisille lujan perustuksen, jolle he voivat perustaa uskonsa. {AO8 40.1}

Ihmisen rajoitettu järki ei kui-tenkaan kykene täydellisesti kä-sittämään iankaikkisen Jumalan suunnitelmia ja tarkoituksia. Me emme voi koskaan tutkimustemme avulla saada selville Jumalan olemusta. Emme saa yrittää itse-varmasti nostaa sitä esirippua, jonka taakse hän kätkee majesteettiutensa. Apostoli huudahtaa: »Kuinka tutkimattomat ovat hänen tuomionsa ja käsittämättömät hänen tiensä» (Room. 11: 33). Me voimme niin paljon ymmärtää hänen menettelyään meidän suh-teemme ja hänen vaikuttimiaan, että voimme nähdä rajattoman rakkauden ja armon yhtyneinä äärettömään voimaan. Meidän tai-vaallinen Isämme järjestää kaiken viisaasti ja vanhurskaasti, eikä meidän tule olla tyytymättömiä ja epäileviä, vaan nöyrtyä kunnioittavasti hänen johtoonsa. Hän ilmoittaa meille aikomuksistaan niin paljon, kuin meidän on hyvä tietää, ja ilmoittamatta jätetyissä asioissa meidän tulee luottaa siihen käteen, joka on kaikkivoipa, ja siihen sydämeen, joka on täynnä rakkautta. {AO8 40.2}

Jumala on antanut riittävästi todistuksia uskon tueksi, mutta hän ei koskaan poista kaikkia epäuskon näennäisiä aiheita. Kaikki, jotka etsivät kaipaamiaan todisteita epäilyjensä voittamiseksi, löytävät niitä. Sellaiset taas, jotka kieltäytyvät uskomasta ja seuraa-masta Jumalan sanaa, kunnes kaikki vastaväitteet on poistettu eikä enää ole mitään mahdollisuutta epäilyyn, eivät koskaan tule valkeuteen. {AO8 40.3}

Epäluottamus Jumalaa kohtaan on uudistumattoman, Jumalalle vihamielisen sydämen luonnollinen asenne. Pyhä Henki herättää uskon, ja se pysyy elinvoimaisena vain silloin, kun sitä vaalitaan. Kukaan ei voi tulla vahvaksi uskossa ilman määrätietoista pyrkimystä. Epäusko vahvistuu, kun sitä suositaan. Jos ihmiset sen sijaan, että pysyisivät niissä todistuksissa, jotka Jumala on antanut heidän uskonsa tueksi, alkavat epäillä ja viisastella, he tulevat huomaamaan, kuinka heidän epäilyksensä jatkuvasti vahvistuvat. {AO8 40.4}

Mutta ne, jotka epäilevät Jumalan lupauksia eivätkä luota hänen armonsa vakuutuksiin, häpäisevät häntä. Heidän vaikutuksensa sen sijaan, että vetäisi toisia Kristuksen luo, pyrkii työntämään heidät poispäin hänestä. He ovat hedel-mättömiä puita, jotka levittävät tummat oksansa laajalle ja riistävät auringon valon muilta kasveilta, niin että ne kuihtuvat ja kuolevat kylmässä varjossa. Näiden ihmisten elämäntyö tulee olemaan alituisena todistuksena heitä vastaan. He kylvävät epäilyn sieme niä, jotka antavat varman sadon. {AO8 40.5}

On vain yksi tie niiden kuljetta-vana, jotka vilpittömästi haluavat vapautua epäilystä. Sen sijaan että epäilevät ja pikkumaisesti arvostelevat sitä, mitä eivät ym-märrä, heidän tulee ottaa vaari siitä valosta, joka heillä jo on, ja he saavat enemmän valoa. Täyttäkööt he jokaisen selvästi käsittämänsä velvollisuuden, ja silloin he tulevat kykeneviksi ymmärtämään ja täyttämään nekin velvollisuudet, joita he nyt epäilevät. {AO8 41.1}

Saatana osaa esittää totuuden väärennyksen niin totuutta muis-tuttavana, että hän saa eksytetyiksi ne, jotka ovat taipuvaisia eksymään, jotka haluavat välttää totuuden vaatimaa kieltäymystä ja uhria. Mutta hän ei voi pitää vallassaan ainoatakaan sellaista sielua, joka vilpittömästi haluaa tuntea totuuden, maksakoon se sitten mitä tahansa. Kristus on totuus ja »valkeus, joka valistaa jokaisen ihmisen » (Joh 1: 9). Totuuden Henki on lähetetty johdattamaan ihmisiä kaikkeen totuuteen, ja Jeesus on julistanut Ju-malan Pojan arvovallalla: »Etsikää, niin te löydätte. » »Jos joku tahtoo tehdä hänen tahtonsa, tulee hän tuntemaan, onko tämä oppi Jumalasta » (Matt. 7: 7;Joh.7:17). {AO8 41.2}

Jumalassa on varma turva

Kristuksen seuraajat tuntevat vähän niitä salajuonia, joita saatana ja hänen joukkonsa punovat heitä vastaan. Mutta hän, jonka valta-istuin on taivaassa, on saattava kaikki nämä juonet palvelemaan hänen syviä tarkoituksiaan. Herra sallii lastensa joutua kiusauksen tulikokeeseen, ei sen tähden, että hän nauttisi heidän hädästään ja kärsimyksistään, vaan siksi, että tämä koetus on välttämätön heidän lopulliselle voitolleen. Hän ei oman kunniansa mukaisesti voi estää heitä joutumasta kiusaukseen, sillä koetuksen tarkoituksena on valmistaa heitä vastustamaan kaikkia pahan viettelyksiä. {AO8 42.1}

Eivät jumalattomat ihmiset ei-vätkä paholaiset voi estää Jumalan työtä tai riistää hänen kansaltaan hänen läsnäoloaan, jos tämä nöyrästi ja katuen tunnustaa ja hylkää syntinsä sekä uskossa pitää kiinni hänen lupauksistaan. Jokaisen kiusauksen, jokaisen vastustavan vaikutuksen, olipa se julkinen tai salainen, voi menestyksellisesti torjua, »ei sotaväellä eikä voimalla, vaan minun Hengelläni, sanoo Herra Sebaot» (Sak. 4: 6). {AO8 42.2}

»Herran silmät tarkkaavat van-hurskaita ja hänen korvansa heidän rukouksiansa - -. Ja kuka on, joka voi teitä vahingoittaa, jos teillä on kiivaus hyvään? » (1 Piet. 3: 12, 13). Kun Bileam runsaan palkkion houkuttelemana käytti manauksia Israelia vastaan ja uhraamalla Herralle koetti saada kirouksen hänen kansansa ylle, Jumalan Henki esti sen pahan, minkä hän halusi julistaa, ja hänen oli pakko huudahtaa: »Kuinka minä kiroaisin sen, jota ei Jumala kiroa, kuinka sadatte lisin sitä, jota ei Herra sadattele?» »Suotakoon minun kuolla oikeamielisten kuolema, olkoon minun loppuni niinkuin heidän. » Kun uhri oli jälleen uhrattu, tuo jumalaton profeetta sanoi: »Katso, minä olen saanut tehtäväkseni siunata, hän on siunannut, enkä minä voi sitä peruuttaa. Ei havaita vaivaa Jaakobissa eikä nähdä on-nettomuutta Israelissa. Herra, hänen Jumalansa, on hänen kanssansa, riemuhuuto kuninkaalle kaikuu siellä. » »Sillä ei ole noituutta Jaakobissa [engl. käännöksessä: Jaakobia vastaan] eikä tavata taikuutta Israelissa [engl. käännöksessä: Israelia vastaan]. Aikanansa

ilmoitetaan Jaakobille ja Israelille, mitä Jumala on tekevä.» Alttarit rakennettiin vielä kolmannen kerran ja Bileam yritti varmistaa kirouksen. Mutta pro-feetan vastahakoisilta huulilta Jumalan Henki todisti valitun kansan menestyksestä sekä moitti sen vihollisten mielettömyyttä ja häijyyttä julistaen: »Siunattu olkoon, joka sinua siunaa, kirottu, joka sinua kiroaa! » (4 Moos. 23: 8,10, 20,21, 23; 24: 9). {AO8 42.3}

Israelilaiset olivat tähän aikaan Jumalalle kuuliaisia, ja niin kauan kuin he noudattivat hänen lakiaan, eivät mitkään tämän maailman tai helvetin vallat voineet voittaa heitä. Mutta se kirous, jota Bileamin ei sallittu julistaa Jumalan kansaa vastaan, hä nen lopulta onnistui tuottaa sille houkuttelemalla sen syntiin. Kun israelilaiset rikkoivat Jumalan käskyt, silloin he erosivat Jumalasta ja joutuivat kokemaan hävittäjän voimaa. {AO8 42.4}

Saatana tietää varsin hyvin, että heikoinkin sielu, joka pysyy Kristuksessa, on lujempi kuin pi-meyden joukot, ja että hänen hyökkäyksensä torjuttaisiin, jos hän lähestyisi avoimesti. Sen tähden hän koettaa houkutella ristin sotilaita pois heidän lujasta linnoituksestaan samalla, kun hän itse on joukkoineen väijyksissä valmiina tuhoamaan kaikki, jotka uskaltavat tulla hänen alueelleen. Vain nöyrästi luottamalla Jumalaan ja noudattamalla kaikkia hänen käskyjään voimme olla turvassa. {AO8 43.1}

Ilman rukousta ei kukaan ole turvassa päivää eikä hetkeäkään. Erityisesti tulisi rukoilla viisautta hänen sanansa ymmärtämiseen, sillä siinä on ilmaistuna kiusaajan juonet ja ne keinot, joilla hänet voidaan menestyksellisesti torjua. Saatana käyttää hyvin taitavasti Raamatun tekstejä selittäen ne omalla tavallaan, millä hän toivoo saavansa meidät lankeamaan. Meidän tulisi tutkia Raamattua nöyrällä mielellä hetkeksikään unohtamatta riippuvuuttamme Jumalasta. Samalla kun meidän täytyy alati olla varuillamme saatanan juonia vastaan, meidän pitäisi alituisesti rukoilla uskossa: »Älä saata meitä kiusaukseen.» {AO8 43.2}

Luku 33—Ensimmäinen suuri petos

Jo ihmiskunnan historian varhai-simpana kautena saatana alkoi työskennellä ihmisten pettämiseksi. Hän, joka oli saanut aikaan kapinan taivaassa, halusi saada maan asukkaat liittymään häneen taistelussa Jumalan hallitusta vastaan. Aadam ja Eeva olivat täy-sin onnellisia noudattaessaan Jumalan lakia, ja tämä tosiasia oli alituisena todistuksena sitä väitettä vastaan, jonka saatana oli esittänyt taivaassa, että Jumalan laki oli orjuuttava ja häiritsi luotujen olentojen hyvinvointia. Lisäksi saatanassa heräsi kateus, kun hän näki synnittömälle ihmisparille valmistetun kauniin kodin. Hän päätti saattaa heidät lankeamaan, niin että erotettuaan heidät Jumalasta ja otettuaan heidät oman valtansa alle hän saisi maan haltuunsa ja voisi perustaa tänne valtakuntansa vastustamaan Korkeimman hallitusta. {AO8 44.1}

»Ette suinkaan kuole»

Jos saatana olisi ilmestynyt sellai-sena kuin hän on, hänet olisi heti paikalla torjuttu, sillä Aadamia ja Eevaa oli varoitettu tästä vaaralli-sesta vihollisesta, mutta hän toimi salassa ja kätki aikeensa voidakseen paremmin toteuttaa suunnitelmansa. Käyttäen välikappaleenaan käärmettä, joka silloin oli viehättävän näköinen eläin, hän sanoi Eevalle: »Onko Jumala to-dellakin sanonut: ’Älkää syökö kaikista paratiisin puista’» (1 Moos. 3: 1). Jos Eeva olisi pidättynyt keskustelusta kiusaajan kanssa, hän olisi ollut turvassa, mutta hän rohkeni ryhtyä neuvottelemaan hänen kanssaan ja joutui hänen juoniensa uhriksi. Tällä tavalla monet vieläkin voitetaan. He epäilevät Jumalan vaatimuksia ja kiistelevät niistä. Sen sijaan, että olisivat kuuliaisia Jumalan käskyille, he hyväksyvät ihmisten teorioita, jotka ovat vain saatanan suunnitelmien valepukuna. {AO8 44.2}

Vaimo vastasi käärmeelle: »Me saamme syödä muiden puiden he-delmiä paratiisissa, mutta sen puun hedelmästä, joka on keskellä paratiisia, on Jumala sanonut: ’Äl-kää syökö siitä älkääkä koskeko siihen, ettette kuolisi.’» Niin käärme sanoi vaimolle: »Ette suinkaan kuole; vaan Jumala tietää, että sinä päivänä, jona te siitä syötte, aukenevat teidän silmän

ne, ja te tulette niinkuin Jumala tietämään hyvän ja pahan» (1 Moos. 3: 2-5). Hän vakuutti, että he tulisivat niin kuin Jumala omistamaan suuremman viisauden kuin ennen ja elämään kor-keammassa olotilassa. Eeva myöntyi kiusaukseen, ja hänen vaikutuksensa kautta Aadamkin lankesi syntiin. He uskoivat käärmeen sanat, ettei Jumala tarkoittanut sitä, mitä hän sanoi. He epäilivät Luojaansa ja kuvittelivat hänen rajoittavan heidän vapauttaan sekä luulivat saavansa suuremman viisauden ja korkeamman aseman rikkomalla hänen lakiaan. {AO8 45.3}

Mutta minkä merkityksen Aadam syntiin lankeamisensa jälkeen huomasi olevan sanoilla: »Sinä päivänä, jona sinä siitä syöt, pitää sinun kuolemalla kuoleman?» Huomasiko hän niiden merkitsevän korkeampaan oloti-laan pääsemistä, niin kuin saatana oli hänelle uskotellut? Silloin todellakin saavutettaisiin paljon hyvää rikoksen avulla, ja saatana

osoittautuisi ihmiskunnan hyväntekijäksi. Mutta Aadam ei huomannut Jumalan uhkauksen merkitsevän tätä. Jumala selitti, että ihmisen täytyi syntinsä tähden tulla jälleen maaksi, josta hänet oli otettu, ja vakuutti: »Maasta sinä olet, ja maaksi pitää sinun jälleen tuleman» (1 Moos. 3: 19). Saatanan sanat: »Sinä päivänä, jona te siitä syötte, aukenevat teidän silmänne », osoittautuivat tosiksi vain siinä merkityksessä, että rikottuaan Jumalaa vastaan Aadam ja Eeva heräsivät näkemään mielettömyytensä: he oppivat tuntemaan pahan ja saivat maistaa rikkomuksen karvasta hedelmää. {AO8 45.1}

Keskellä Eedeniä kasvoi elämän puu, jonka hedelmillä oli kyky tehdä elämä ikuiseksi. Jos Aadam olisi pysynyt kuuliaisena Jumalalle, hänellä olisi aina ollut vapaa pääsy tämän puun luokse ja hän olisi elänyt iankaikkisesti. Mutta kun hän teki syntiä, hänet erotettiin elämän puun yhteydestä ja hän tuli kuoleman alaiseksi. Jumalan tuomio: »Maasta sinä olet, ja maaksi pitää sinun jälleen tuleman », merkitsee elämän täydellistä sammumista. {AO8 46.1}

Kuolemattomuuden, joka luvat-tiin ihmiselle sillä ehdolla, että hän olisi kuuliainen, hän menetti rikkomuksensa kautta. Aadam ei voinut jättää jälkeläisilleen sellaista, mitä hänellä ei ollut, eikä langenneella sukukunnalla olisi ollut mitään toivoa, jollei Jumala uhraamalla Poikansa olisi tehnyt ihmisille mahdolliseksi saavuttaa kuolemattomuus. »Kuolema on tullut kaikkien ihmisten osaksi, koska kaikki ovat syntiä tehneet», mutta Kristus »toi valoon elämän ja katoamattomuuden evankeliumin kautta» (Room. 5: 12; 2 Tim. 1: 10). Vain Kristuksen kautta voidaan saavuttaa kuolemattomuus. Jeesus sanoi: »Joka uskoo Poikaan, sillä on iankaikkinen elämä; mutta joka ei ole kuuliainen Pojalle, se ei ole elämää näkevä» (Joh. 3: 36). Täyttämällä ehdot voi jokainen ihminen päästä osalliseksi tästä verrattomasta siunauksesta. Jumala antaa kaikille, »jotka hyvässä työssä kestävinä etsivät kirkkautta ja kunniaa ja katoamattomuutta, iankaikkisen elämän» (Room. 2: 7). {AO8 46.2}

Ainoa, joka lupasi Aadamille elämän tottelemattomuudessa, oli suuri pettäjä. Käärmeen sanat Eevalle Eedenissä: »Ette suinkaan kuole», olivat ensimmäinen saarna, mikä milloinkaan on pidetty sielun kuolemattomuudesta. Tätä yksinomaan saatanan arvovaltaan perustuvaa oppia julistetaan kris-tikunnan saarnatuoleista, ja useimmat ihmiset ottavat sen vas-taan yhtä halukkaasti kuin ensim-mäiset esivanhempammekin. Ju-malan tuomioperusteen: »Se sielu, joka syntiä tekee - sen on kuoltava» (Hes. 18: 19), sanotaan mer-kitsevän, että syntiä tekevä sielu ei kuole vaan elää iankaikkisesti. Emme voi kuin ihmetellä sitä outoa lumousta, mikä tekee ihmiset niin herkkäuskoisiksi saatanan sanoille ja niin epäuskoisiksi Jumalan sanoille. {AO8 46.3}

Jos ihminen lankeemuksensa jälkeen olisi päässyt vapaasti elämän puulle, hän olisi elänyt iankaikkisesti ja synti olisi siten tullut ikuistetuksi. Mutta Jumala asetti »kerubit ynnä välkkyvän, leimuavan miekan vartioitsemaan elämän puun tietä» (1 Moos. 3: 24), eikä yksikään Aadamin perheen jäsen ole päässyt tämän esteen ohi syömään elämää antavaa hedelmää. Sen tähden ei ole olemassa ainoatakaan kuolematonta syntistä. {AO8 46.4}

Loputtoman piinan oppi

Mutta syntiinlankeemuksen jälkeen saatana käski enkeleitään erityisesti teroittamaan uskoa ihmisen synnynnäiseen kuolemattomuuteen. Saatuaan ihmiset omaksumaan tämän väärän käsityksen heidän tuli saattaa ihmiset tekemään sen johtopäätöksen, että syntinen eläisi ikuisessa kurjuudessa. Tämän nojalla taas pimeyden ruhtinas esittää asiamiestensä kautta Jumalan kostonhaluiseksi tyranniksi, joka syöksee helvettiin kaikki, jotka eivät häntä miellytä, ja antaa heidän ikuisesti tuntea hänen vihaansa. Samalla hän väittää, että heidän kärsiessään sanomatonta tuskaa ja vääntelehtiessään iankaikkisessa tulessa heidän Luojansa katselee heitä tyytyväisenä. {AO8 47.1}

Ihmiskunnan periviholliset pu-kee täten ihmisten Luojan ja Hyväntekijän omilla ominaisuuk-sillaan. Julmuus on saatanallista. Jumala on rakkaus, ja kaikki, mitä hän loi, oli puhdasta, pyhää ja rakastettavaa, kunnes ensimmäinen suuri kapinoitsija toi synRin maailmaan. Saatana itse on se vihollinen, joka viettelee ihmisiä syntiin ja sitten hukuttaa heidät, jos voi. Kun hän on varmistunut uhristaan, hän riemuitsee aiheut-tamastaan turmiosta. Jos Jumala sallisi, sielunvihollinen vangitsisi verkkoonsa koko ihmiskunnan. Ellei jumalallinen voima olisi tullut väliin, yksikään Aadamin poika tai tytär ei pelastuisi. {AO8 47.2}

Saatana koettaa voittaa ihmisiä nykyään samalla tavalla kuin en-simmäisiä esivanhempiammekin, horjuttamalla heidän uskoansa Luojaan ja johtamalla heidät epäi-lemään hänen hallituksensa viisautta ja hänen lakiensa oikeu-denmukaisuutta. Osoittaakseen oman pahuutensa ja kapinansa oikeutetuiksi saatana ja hänen salaiset asiamiehensä esittävät Jumalan vieläkin pahemmaksi, kuin he itse ovat. Suuri pettäjä koettaa siirtää oman luonteensa pelottavan julmuuden meidän taivaalliselle Isällemme saadakseen näyttämään siltä, että hänelle tehtiin suurta vääryyttä, kun hänet ajettiin pois taivaasta sen tähden, että hän ei halunnut totella niin väärämielistä hallitsijaa. Hän esittää maailmalle, miten suuresta vapaudesta se voisi nauttia hänen lempeässä hallinnassaan vastakohtana Jumalan ankarien määräysten aiheuttamalle orjuudelle. Näin hän onnistuu viettelemään ihmisiä uskollisuudesta Jumalalle. {AO8 47.3}

Miten vastenmielinen kaikille rakkauden ja laupeuden tunteille, vieläpä oikeudentunnollemmekin, on se oppi, että jumalattomia kuolleita piinataan tulella ja tuli-kivellä ikuisesti palavassa helvetissä, että heidän täytyy lyhyen maallisen elämän aikana tehdyistä synneistä kärsiä kidutusta yhtä kauan kuin Jumala elää. Kuitenkin tätä oppia on opetettu laajalti, ja se esiintyy vieläkin monien kirkkokuntien uskontunnustuksissa. Eräs oppinut jumaluusopin tohtori sanoi: »Helvetin kidutusten katseleminen lisää pyhien onnea iankaikkisiksi ajoiksi. Kun he näkevät toisten samaa luontoa olevien ja samoissa olosuhteissa syntyneiden olevan syöstyinä sel-laiseen kurjuuteen heidän itsensä ollessa niin erilaisessa asemassa, he tuntevat itsensä onnellisiksi.» Toinen käyttää seuraavia sanoja: »Kun kiroustuomio tekee ikuisesti työtään vihan astioissa, heidän vaivansa savu nousee

iankaikkisesti armon astiain nähden, jotka, sen sijaan että puolustaisivat noita kurjia olentoja, sanovat: Amen, halleluja! Ylistetty olkoon Herra! » {AO8 47.4}

Missähän Jumalan sanan kohdassa sellaista opetetaan? Kadottavatko pelastetut taivaassa kaikki säälin ja armeliaisuuden tunteet, jopa tavallisen inhimillisyydenkin? Vaihtuvatko nämä stoalaiseen välinpitämättömyyteen tai epäinhimilliseen julmuuteen? Ei, ei! Sellaista Jumalan kirja ei opeta. Ne, jotka esittävät edellä olevissa lainauksissa ilmeneviä mielipiteitä, voivat olla oppineita ja rehellisiä ihmisiä, mutta he ovat saatanan viisastelun pettämiä. Tämä johtaa heidät tulkitsemaan väärin Raamatun voimakkaita ilmaisuja, niin että heidän esityksensä saa sellaisen katkeran ja ilkeän sävyn, joka kuuluu saatanalle eikä meidän Luojallemme. »Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, ei ole minulle mieleen jumalattoman kuolema, vaan se, että jumalaton kääntyy tieltänsä ja elää. Kääntykää, kääntykää pois pahoilta teiltänne; ja minkätähden te kuolisitte, Israelin heimo!» (Hes. 33:11). {AO8 49.1}

Mitä hyötyä tuottaisimme Ju-malalle, jos hyväksyisimme sen käsityksen, että häntä miellyttää loppumattoman kidutuksen näke-minen ja että hän iloitsee kärsivien ihmisraukkojen vaikeroimisesta, kirkumisesta ja kiroilemisesta hänen pitäessään heitä helvetin tulessa? Voivatko nämä kamalat äänet olla musiikkia iankaikkiselle Rakkaudelle? Korostetaan, että loppumattoman kurjuuden määrääminen jumalattomille osoittaisi Jumalan vihaavan syntiä paheena, joka hävittää maailmankaikkeuden rauhan ja järjestyksen. Mitä kauheaa juma-lanpilkkaa! Aivan kuin Jumalan viha syntiä kohtaan olisi syy sen ikuistamiseen. Sillä näiden teologien opin mukaan jatkuva kidutus ilman armon toivoa tekee sen kurjat uhrit raivoisiksi, ja kun he kiroten ja Jumalaa pilkaten purkavat raivoaan, he alituisesti lisäävät syntivelkaansa. Jumalan kunniaa ei koroteta tekemällä synti pysyväiseksi ja lisäämällä sitä halki ikuisten aikojen. {AO8 49.2}

Ihmismieli ei pysty arvioimaan, miten paljon pahaa ikuista piinaa suosiva harhaoppi on saanut aikaan. Rakkauden ja hyvyyden täyttämä, sääliä uhkuva Raamatun uskonto on pimitetty taikauskolla ja puettu kauhun vaatteisiin. Kun ajattelemme, miten väärällä tavalla saatana on kuvannut Jumalan luonteen, niin voimmeko ihmetellä, että laupiasta Luojaamme epäillään ja pelätään, vieläpä vihataankin? Ne kauheat käsitykset Jumalasta, jotka saarnatuoleista esitettyinä ovat levinneet yli maailman, ovat tehneet tuhansista, jopa miljoonista ihmisistä epäilijöitä ja jumalankieltäjiä. {AO8 49.3}

Ikuisen piinan teoria on yksi niistä vääristä opeista, joista Babylonin haureuden viini on muodostunut ja jolla hän on juottanut kaikki kansat (Ilm. 14: 8; 17: 2). Se, että Kristuksen saarnaajat ovat hyväksyneet tämän väärän opin ja julistaneet sitä Jumalalle pyhitetyltä saarnapaikalta, on todellakin salaisuus. He saivat sen Roomasta samoin kuin väärän sapatinkin. On totta, että sen julistajina on ollut suuria ja hyviä miehiä, mutta he eivät olleet saaneet tässä asiassa sitä valoa, minkä me olemme saaneet. He olivat vastuussa vain siitä valosta, joka loisti heidän aikanaan; me taas olemme vastuussa meidän aikanamme

loistavasta valosta. Jos me käännymme pois Jumalan sanan todistuksesta ja hyväksymme vääriä oppeja sillä perusteella, että isämme opettivat niitä, me joudumme Babylonille julistetun tuomion alaisiksi: me juomme silloin hänen haureutensa vihan viiniä. {AO8 49.4}

Oppi kaikkien lopullisesta pelastumisesta

Monet, joista ikuisen piinan oppi on inhottava, ovat joutuneet päin-vastaiseen erehdykseen. He ym-märtävät, että Raamattu esittää Jumalan rakastavana ja säälivänä olentona, eivätkä he voi uskoa, että hän haluaa määrätä luomiaan olentoja ikuisesti palavan helvetin tuleen. Mutta kun he uskovat, että sielu on luonnostaan kuolematon, heidän on pakko tulla siihen johtopäätökseen, että kaikki ihmiset lopulta pelastuvat. Monien mielestä Raamatun uhkaukset on tarkoitettu ainoastaan pelottamaan ihmisiä kuuliaisuuteen eikä kirjaimellisesti toteutettaviksi. Siten synnintekijä voi elää itsekkäissä nautinnoissa välittämättä Jumalan vaatimuksista ja kuitenkin odottaa lopulta pääse-vänsä hänen suosioonsa. Sellainen oppi, joka käyttää väärin Jumalan armoa ja syrjäyttää hänen oikeu-tensa, miellyttää lihallista sydäntä ja rohkaisee jumalattomia heidän pahuudessaan. {AO8 50.1}

Sen osoittamiseksi miten ne, jotka uskovat kaikkien ihmisten pelastuvan, käyttävät Raamattua väärin tukeakseen sielulle tur-miollisia opinkappaleitaan, tarvitsee vain lainata heidän omia lau-suntojaan. Erään tapaturmaisesti kuolleen nuoren jumalattoman miehen hautajaisissa kaikkien pe-lastusta julistava saarnaaja valitsi tekstikseen Daavidia koskevan raamatunlauseen: »Hän oli loh-duttautunut Amnonin kuolemasta» (2 Sam. 13: 39). {AO8 50.2}

»Minulta kysytään usein», puhuja sanoi, »mikä tulee olemaan niiden kohtalo, jotka katumattomina syntisinä jättävät tämän maailman; jotka ehkä kuolevat päihtyneessä tilassa tai selvittämättömien rikosten tahraamina tai kuolevat niin kuin tämä nuori mies kuoli, koskaan tunnustamatta kristillisyyttä ja vailla uskonnollista kokemusta. Me tyydymme siihen, mitä Raamattu sanoo; sen vastaus ratkaisee tämän pelottavan kysymyksen. Amnon oli ylen määrin syntinen eikä katunut syntejään. Hän juopui, ja päihty-neenä hänet surmattiin. Daavid oli Jumalan profeetta, ja hänen on täytynyt tietää, kävisikö Amnonille tulevassa maailmassa huonosti vai hyvin. Mitä hän sydämessään tunsi? ’Kuningas Daavid ikävöi päästä Absalomin luo, sillä hän oli lohduttautunut Amnonin kuo-lemasta’ (2 Sam. 13: 39). {AO8 50.3}

»Ja mitä voidaan päätellä näistä sanoista? Eivätkö ne osoita sitä, ettei Daavid uskonut loppumattoman kärsimyksen oppia? Niin me sen käsitämme, ja tästä saamme loistavan todisteen miellyttäväinmän, valistuneemman ja suopeamman, lopullista yleistä puhtautta ja rauhaa lupaavan olettamuksen tueksi. Daavid oli lohduttautunut poikansa kuolemasta. Ja miksi? Koska hän profeetallisella silmällään saattoi katsoa kauas ihanaan tulevaisuuteen ja nähdä, että tämä hänen poikansa kaikista kiusauksista erotettuna, orjuudesta vapautettuna ja synnin saastasta puhdistettuna sekä riit-tävästi pyhitettynä ja valistettuna pääsisi

ylösnousseiden, riemuitsevien henkien seuraan. Hänen ainoa lohdutuksensa oli, että siirtyessään pois nykyisestä synnin ja kärsimyksen tilasta hänen rakas poikansa oli mennyt sinne, missä Pyhän Hengen elvyttävimmät virrat vuodatettaisiin hänen pimentyneen sielunsa ylle, missä hänen mielensä avautuisi taivaalliselle viisaudelle ja ikuisen rakkauden suloiselle hurmalle ja missä hän siten valmistuu pyhittyneenä nauttimaan taivaallisen perinnön tarjoamaa lepoa ja seuraa. {AO8 51.1}

»Näiden ajatusten toivomme tulevan ymmärretyiksi siten, että me emme usko taivaan antaman Pelastuksen riippuvan mistään meidän teoistamme tässä elämässä, ei mielenmuutoksesta tässä ajassa, ei nykyisestä uskostamme eikä mistään uskontunnustuksesta.» {AO8 51.2}

Näin Kristuksen palvelijaksi tunnustautuva pappi toistaa käärmeen Eedenissä esittämän valheen: »Ette suinkaan kuole.» »Sinä päivänä, jona te siitä syötte, aukenevat teidän silmänne, ja te tulette niinkuin Jumala tietämään hyvän ja pahan.» Hän selittää, että pahin synnintekijä - murhaaja, varas ja huorintekijä - tehdään kuoleman jälkeen sopivaksi iankaikkiseen autuuteen. {AO8 51.3}

Mihin tämä pyhien kirjoitusten väärentäjä perustaa johtopäätök-sensä? Yhteen ainoaan lauseeseen, joka ilmoittaa Daavidin alistuneen Kaitselmuksen johtoon: »Kuningas Daavid ikävöi päästä Absalomin luo, sillä hän oli lohduttautunut Amnonin kuolemasta.» Ajan lievennettyä hänen surunsa katkeruutta hänen ajatuksensa kääntyivät kuolleesta pojasta elossa olevaan poikaan, joka oli mennyt maanpakoon pelätessään rikoksestaan johtuvaa oikeuden-mukaista rangaistusta. Tämä pannaan todistamaan, että sisarensa häväissyt, juopunut Amnon heti kuolemansa jälkeen siirrettiin autuaitten asuntoihin puhdistumaan ja valmistumaan siellä synnittömien enkelien seuraan! Todellakin miellyttävä satu, joka sopii hyvin tyydyttämään lihallista sydäntä! Se on saatanan oma oppi, ja se tekee työtään tehokkaasti. Onko ihme, että jumalattomuus rehottaa, kun sellaista opetusta annetaan? {AO8 51.4}

Tämän väärän opettajan menet-telytapa valaisee useiden muidenkin toimintaa. Muutamia Raamatun sanoja irrotetaan muusta tekstistä, joka monessa tapauksessa osoittaisi niiden merkityksen aivan päinvastaiseksi kuin niistä annettu tulkinta. Näitä yh-teydestään irrotettuja kohtia käy-tetään väärin tulkittuna sellaisten oppien todisteina, joilla ei ole mi-tään perustusta Jumalan sanassa. Edellä lainattu selitys, jonka mu-kaan juopunut Amnon olisi tai-vaassa, on pelkkä päätelmä, joka on suoranaisessa ristiriidassa sen Raamatun selvän ja tinkimättömän ilmoituksen kanssa, että juomarit eivät saa periä Jumalan valtakuntaa (1 Kor. 6: 10). Tällä tavalla epäilijät, epäuskoiset ja vapaa-ajattelijat kääntävät totuuden valheeksi. Monet ovat heidän viisastelujensa pettäminä tuudit-tautuneet lihallisen varmuuden uneen. {AO8 51.5}

Jos olisi totta, että kaikkien ihmisten sielut kuoleman hetkellä menevät suoraan taivaaseen, silloin voisimme syystä haluta ennemmin kuolla kuin elää. Tällainen usko on

saattanut monet lopettamaan elämänsä. Kun huoli, neuvottomuus ja pettymys ovat lannistaneet mielen, näyttää helpolta katkaista hauras elämän lanka ja liitää täältä pois ikuisen maailman autuuteen. {AO8 52.1}

Synnintekijän lopullinen kohtalo

Jumala on antanut sanassaan varman todistuksen siitä, että hän rankaisee lakinsa rikkojia. Niiden, jotka kuvittelevat, että hän on liian armollinen kohdellakseen syntistä oikeuden mukaan, tarvitsee vain katsoa Golgatan ristiin. Jumalan viattoman Pojan kuolema todistaa, että »synnin palkka on kuolema» ja että jokaisesta Jumalan lain rikkomuksesta täytyy tulla oikeudenmukainen rangaistus. Kristus, joka oli synnitön, tuli ihmisen edestä synniksi. Hän kantoi synnin syyllisyyden ja Isänsä kasvojen kätkeytymisen, kunnes hänen sydämensä murtui ja elä-mänsä sammui. Kaikki tämä ta-pahtui sen tähden, että syntiset voisivat pelastua. Millään muulla tavalla ihminen ei voinut vapautua synnin rangaistuksesta. Jokaisen sielun, joka kieltäytyy vas-taanottamasta tätä näin kalliilla hinnalla hankittua sovitusta, täytyy itsensä kantaa synnin syyllisyys ja rangaistus. {AO8 52.2}

Katsokaamme, mitä Raamattu edelleen opettaa jumalattomista ja katumattomista, jotka universalisti [kaikkien pelastumiseen uskova] sijoittaa taivaaseen onnellisina enkeleinä. {AO8 52.3}

»Minä annan janoavalle elämän veden lähteestä lahjaksi» (Ilm. 21: 6). Tämä lupaus koskee vain niitä, jotka janoavat. Vain ne, jotka tun-tevat tarvitsevansa elämän vettä ja etsivät sitä kaiken muun me-nettämisen uhalla, saavat sitä. »Joka voittaa, on tämän perivä, ja minä olen oleva hänen Jumalansa, ja hän on oleva minun poikani» (Ilm. 21: 7). Tässäkin on esitetty ehdot. Periäksemme kaiken, mikä on luvattu, meidän täytyy vastustaa syntiä ja voittaa se. {AO8 52.4}

Herra sanoo profeetta Jesajan kautta: »Sanokaa vanhurskaasta, että hänen käy hyvin.» »Voi ju-malatonta! Hänen käy pahoin, sillä hänen kättensä teot maksetaan hänelle» (Jes. 3: 10, 11). Viisas mies sanoo: »Minä tiedän, että Ju-malaa pelkääväisille käy hyvin, sentähden että he häntä pelkäävät, mutta että jumalattomalle ei käy hyvin» (Saarn. 8: 12, 13). Ja Paavali todistaa, että syntinen kartuttaa päälleen vihaa »vihan ja Jumalan vanhurskaan tuomion ilmestymisen päiväksi, hänen, joka antaa kullekin hänen tekojensa mukaan». »Tuska ja ahdistus jokaisen ihmisen sielulle, joka pahaa tekee» (Room. 2: 5, 6, 9). {AO8 52.5}

»Te tiedätte ja tunnette, ettei yhdelläkään haureellisella eikä saastaisella eikä ahneella - sillä hän on epäjumalanpalvelija - ole perintöosaa Kristuksen ja Jumalan valtakunnassa» (Ef. 5: 5). »Pyrkikää rauhaan kaikkien kanssa ja pyhitykseen, sillä ilman sitä ei kukaan ole näkevä Herraa» (Hebr. 12: 14). »Autuaat ne, jotka pesevät vaatteensa [engl. käänn. muk.: »pitävät hänen käskynsä»], että heillä olisi valta syödä elämän puusta ja he pääsisivät porteista sisälle kaupunkiin! Ulkopuolella ovat koirat ja velhot ja huorintekijät ja murhaajat

ja epäjumalan-palvelijat ja kaikki, jotka valhetta rakastavat ja tekevät» (Ilm. 22: 14,15). {AO8 53.1}

Jumala on ilmoittanut ihmisille luonteensa ja suhtautumisensa syntiin. »Herra, Herra on laupias ja armahtavainen Jumala, pitkä-mielinen ja suuri armossa ja us-kollisuudessa, joka pysyy armolli-sena tuhansille, joka antaa anteeksi pahat teot, rikokset ja synnit, mutta ei kuitenkaan jätä rankaisematta» (2 Moos. 34: 6, 7). »Kaikki jumalattomat hän hukuttaa» (Ps. 142: 20). »Luopuneet hukkuvat kaikki, ja jumalattomain tulevaisuus leikataan pois» (Ps. 37: 38). Jumalan hallituksen voimaa ja arvovaltaa käytetään kapinan kukistamiseen, mutta rankaisevan oikeuden kaikki toimenpiteet ovat täydellisessä sopusoinnussa Jumalan luonteen kanssa, jonka ominaisuuksia ovat laupeus, pitkämielisyys ja hyvyys. {AO8 53.2}

Vapaaehtoinen kuuliaisuus onnen perusta

Jumala ei pakota kenenkään tahtoa eikä ymmärrystä. Häntä ei miellytä orjamainen kuuliaisuus. Hän toivoo luomiensa olentojen rakastavan häntä, koska hän on rakastamisen arvoinen, ja tottelevan häntä sillä perusteella, että he arvostavat hänen viisauttaan, oikeamielisyyttään ja hyvyyttään. Kaikki, joilla on oikea käsitys näistä ominaisuuksista, rakastavat häntä, koska hänen ihailtava luonteensa vetää heitä hänen puoleensa. {AO8 53.3}

Ne hyvyyden, laupeuden ja rak-kauden periaatteet, joita Jeesus opetti ja noudatti, ilmaisevat Jumalan tahdon ja luonteen. Kristus julisti, että hän opetti vain sitä, minkä oli saanut Isältään. Jumalan hallituksen periaatteet ovat täydellisessä sopusoinnussa Vapahtajan antaman ohjeen kanssa: »Rakastakaa vihollisianne.» Jumala käyttää oikeutta jumalattomia kohtaan maailmankaikkeuden hyväksi ja jopa niiden eduksi, joita hänen tuomionsa kohtaavat. Hän tekisi heidät onnellisiksi, jos hän voisi sen tehdä hallituksensa lakien ja luonteensa oikeudenmukaisuuden mukaisesti. Hän ympäröi heidät rakkautensa osoituksilla, antaa heille tietoa laistaan ja jakaa heille armoaan, mutta he hylkäävät hänen rakkautensa, syrjäyttävät hänen lakinsa ja hyl käävät hänen armonsa. Jatkuvasti vastaanottaessaan hänen lahjojaan he häpäisevät niiden anta-jaa. He vihaavat Jumalaa, koska tietävät hänen inhoavan heidän syntejään. Jumala kärsii kauan heidän pahuuttaan, mutta viimein tulee ratkaiseva hetki, jolloin heidän kohtalonsa määrätään. Ottaako hän silloin nämä kapinoitsijat luokseen? Pakottaako hän heidät tekemään hänen tahtonsa? {AO8 53.4}

Ne, jotka ovat valinneet saatanan johtajakseen ja ovat olleet hänen hallittavinaan, eivät ole valmiita saapumaan Jumalan eteen. Ylpeys, petollisuus, hillittömyys ja julmuus ovat piintyneet heidän luonteeseensa. Voivatko he tulla taivaaseen ja olla iäti niiden kanssa, joita he maan päällä halveksivat ja vihasivat? Totuus ei ole milloinkaan valehtelijan mieleen, nöyryys ei tyydytä itserakkautta ja ylpeyttä, puhtaus ei miellytä saastaista eikä epäitsekäs rakkaus viehätä itsekästä. Minkä ilon lähteen taivas voisi tarjota niille, jotka ovat kokonaan uppoutuneet maallisiin ja itsekkäisiin harrastuksiin? {AO8 54.1}

Voitaisiinko ne, joiden elämä on kulunut kapinassa Jumalaa vastaan, äkkiä siirtää taivaaseen katselemaan siellä vallitsevan täydellisyyden korkeaa, pyhää olotilaa, jossa jokainen sielu on täynnä rakkautta, kaikki kasvot säteilevät ilosta, ihastuttavan soinnukas musiikki kaiuttaa Jumalan ja Karitsan kunniaa ja valtaistuimella istuvan kasvoista lähtevät loppumattomat valovirrat ympäröivät lunastettuja? Voisivatko ne, joiden sydän vihaa Jumalaa, totuutta ja pyhyyttä, ottaa osaa taivaallisen joukon ylistyslauluihin? Voisivatko he kestää Jumalan ja Karitsan kirkkautta? Eivät suinkaan. Heille myönnettiin vuosia kestävä koetusaika taivaskelpoisen luonteen kehittämistä varten, mutta he eivät ole koskaan harjoittaneet mieltään rakastamaan puhtautta. He eivät ole koskaan oppineet taivaan kieltä, ja nyt se on liian myöhäistä. Heidän Jumalaa vastaan kapinoiva elämänsä on tehnyt heidät sopimattomiksi taivaaseen. Sen puhtaus, pyhyys ja rauha olisivat heille tuskallisia. Jumalan kirkkaus olisi heille kuluttava tuli. He haluaisivat paeta tuosta pyhästä paikasta. He pitäisivät hävitystä tervetulleena kätkemään heidät hänen kasvoiltaan, joka kuoli lunastaakseen heidät. Jumalattomien oma valinta ratkaisee heidän kohtalonsa. Heidän poissulkemisensa taivaasta on hei-dän vapaan valintansa seuraus sekä samalla oikeudenmukainen ja armollinen Jumalan teko. {AO8 54.2}

Raamatun opetus kadotuksesta

Niin kuin vesi vedenpaisumuksessa, niin myös tuli suurena päivänä julistaa sen jumalallisen tuomion, että jumalattomat ovat parantu-mattomia. He eivät halua alistua Jumalan vallan alle. Heidän tah-tonsa on harjaantunut kapinoimiseen, ja kun elämä päättyy, on liian myöhäistä kääntää ajatusten juoksua vastakkaiseen suuntaan, liian myöhäistä kääntyä rikkomisesta kuuliaisuuteen, vihasta rakkauteen. {AO8 54.3}

Säästäessään murhaan syyllistyneen Kainin elämän Jumala an toi maailmalle esimerkin siitä, mikä olisi seurauksena, jos synnintekijä saa elää ja jatkaa hillitöntä pahuutta. Kainin opetuksen ja esimerkin vaikutuksesta suuret joukot hänen jälkeläisiään joutuivat synnin teille, kunnes »ihmisten pahuus oli suuri maan päällä» ja »kaikki heidän sydämensä aivoitukset ja ajatukset olivat kaiken aikaa ainoastaan pahat». »Maa turmeltui Jumalan edessä, ja maa tuli täyteen väkivaltaa» (1 Moos. 6: 5,11). {AO8 54.4}

Laupeudessaan maailmaa kohtaan Jumala hävitti sen jumalattomat asukkaat Nooan aikana. Laupeudessaan hän hävitti myös Sodoman turmeltuneet asukkaat. Saatanan petollisen voiman kautta pahantekijät saavat osakseen myötätuntoa ja ihailua ja johtavat siten jatkuvasti toisia kapinaan. Niin kävi Kainin ja Nooan päivinä, samoin tapahtui Aabrahamin ja Lootin aikana ja niin on meidänkin aikanamme. Kun Jumala lopulta hävittää ne, jotka hylkäävät hänen armonsa, hän tekee sen laupeudessaan maailmankaikkeutta kohtaan. {AO8 55.1}

»Synnin palkka on kuolema, mutta Jumalan armolahja on ian-kaikkinen elämä Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme» (Room. 6: 23). Samalla kun vanhurskaiden perintönä on elämä, jumalattomien osana on kuolema. Mooses julisti

Israelille: »Minä panen tänä päivänä sinun eteesi elämän ja hyvän, kuoleman ja pahan» (5 Moos. 30: 15). Näissä raamatunkohdissa ei tarkoiteta Aadamille julistettua kuolemaa, sillä koko ihmiskunta kärsii hänen rikkomuksensa rangaistuksen. Iankaikkisen elämän vastakohtana esitetään »toinen kuolema». {AO8 55.2}

Aadamin synnin seurauksena kuolema tuli kaikkien ihmisten osaksi. Kaikki menevät erotuksetta hautaan. Pelastussuunnitelman perusteella kaikki tulevat nousemaan ylös haudoistansa. »On oleva ylösnousemus, -sekä vanhurskasten että vääräin » (Ap.t. 24: 15). »Sillä niinkuin kaikki kuolevat Aadamissa, niin myös kaikki tehdään eläviksi Kristuksessa» (1 Kor. 15: 22). Mutta on ero niiden kahden luokan välillä, jotka nousevat ylös. »Kaikki, jotka haudoissa ovat, kuulevat hänen äänensä ja tulevat esiin, ne, jotka ovat hyvää tehneet, elämän ylösnousemukseen, mutta ne, jotka ovat pahaa tehneet, tuomion ylösnousemukseen » (Joh. 5: 28, 29). Jokainen niistä, jotka »katsotaan arvollisiksi » elämän ylösnousemukseen, on »autuas ja pyhä». »Heihin ei toisella kuolemalla ole valtaa» (Ilm. 20: 6). Mutta niiden, jotka eivät ole katumuksen ja uskon kautta saaneet syntejään anteeksi, täytyy vastaanottaa synnin rangaistus - »synnin palkka». Heidän rangaistuksensa vaihtelee kestoajan ja voimakkuuden suhteen heidän »tekojensa mukaan», mutta päättyy viimein toiseen kuolemaan. Koska Jumala ei voi oikeutensa ja laupeutensa mukaisesti pelastaa syntistä hänen synneissään, hän riistää tältä olemassaolon, johon tämä rikostensa tähden on menettänyt oikeuden ja johon hän on osoittautunut arvottomaksi. Innoitettu kirjoittaja sanoo: »Hetkinen vielä, niin jumalatonta ei enää ole; kun hänen si-jaansa katsot, on hän jo poissa.» Toinen kirjoittaja julistaa, että he »ovat, niinkuin ei heitä olisi ollut-kaan» (Ps. 37: 10; Ob. 16). Hä-peään joutuneina he vaipuvat toi-vottomasti unohduksiin ikuisiksi ajoiksi. {AO8 55.3}

Niin lopetetaan synti ja kaikki siitä johtunut kärsimys ja turmio. Psalmirunoilija sanoo: »Sinä nuhtelit pakanoita, tuhosit jumalatto-mat; sinä pyyhit pois heidän ni-mensä iäksi ja ainiaaksi. Viholliset ovat tuhotut, ikuisiksi raunioiksi tulleet» (Ps. 9: 6, 7). Johannes kertoo Ilmestyskirjassa, kuinka hän katsellessaan tuota ikuista valtakuntaa kuulee koko maailmankaikkeuden ylistyslaulun, jota mikään soraääni ei häirinnyt. Kaikki luodut taivaassa ja maan päällä ylistivät ja kunnioittivat Jumalaa (Ilm. 5: 13). Silloin ei ole olemassa ainoatakaan kadotettua, iankaikkisessa piinassa vääntelehtivää sielua, joka pilkkaisi Jumalaa, eivätkä helvetissä olevien onnettomien sielujen tuskan huudot sekoitu pelastettujen lauluihin. {AO8 56.1}

Raamatun opetus kuolleiden tilasta

Myös oppi tietoisuudesta kuole-massa nojautuu siihen peruserheeseen, että ihminen on luon-nostaan kuolematon. Tämä oppi on ristiriidassa Raamatun opetusten, järjen päätelmien ja inhimillisten tunteittemme kanssa, niin kuin iankaikkisen piinan oppikin. Kansan suosiman uskon mukaan pelastetut taivaassa tuntevat kaikki maailman tapahtumat ja aivan erityisesti tänne maan päälle jääneiden ystävien elämän. Mutta kuinka elossa olevien

ihmisten huolien tunteminen ja heidän rakkaiden läheistensä syn tien, surujen, pettymysten ja elämäntuskan näkeminen voisi tuottaa vainajille onnea? Kuinka paljon nauttisivat taivaan autuudesta ne, jotka liitelevät maan päällä elävien ystäviensä yllä? Ja miten vastenmielinen onkaan sellainen usko, että katumattoman sielu joutuu helvetin tuleen heti, kun henki on lähtenyt ruumiista! Mihin tuskan syvyyksiin täytyykään niiden vaipua, jotka näkevät ystäviensä kuolevan valmistumattomina joutuakseen iäisyyteen, missä on vain kärsimystä ja syntiä! Monet ovat tulleet mielisairaiksi tämän pöyristyttävän ajatuksen vaivaamina. {AO8 56.2}

Mitä Raamattu sanoo näistä asioista? Daavid vakuuttaa, että kuollut ihminen on tiedoton. »Kun hänen henkensä lähtee hänestä, niin hän tulee maaksi jälleen; sinä päivänä hänen hankkeensa raukeavat tyhjiin» [engl. käänn. muk.: »hänen ajatuksensa häviävät»] (Ps. 146: 4). Salomo todistaa samaa: »Elävät tietävät, että heidän on kuoltava, mutta kuolleet eivät tiedä mitään.» »Heidän rakkautensa, vihansa ja intohimonsa on jo aikoja mennyt, eikä heillä ole milloinkaan enää osaa missään, mitä tapahtuu auringon alla.» »Ei ole tekoa, ei ajatusta, tietoa eikä viisautta tuonelassa, jonne olet menevä» (Saarn. 9: 5,6,10). {AO8 56.3}

Kun Hiskian elämää vastaukseksi hänen rukoukseensa pidennettiin viidellätoista vuodella, tämä kiitollinen kuningas kirjoitti ylistyslaulun Jumalan suuresta laupeudesta. Tässä laulussa hän esittää ilonsa syyn seuraavasti: »Ei tuonela sinua kiitä, ei kuolema sinua ylistä; eivät hautaan vaipuneet pane sinun totuuteesi toivoansa. Elävät, elävät sinua kiittävät. niinkuin minä tänä päivänä» (Jes. 38: 18, 19). Yleisen teologisen käsityksen mukaan vanhurskaat kuolleet ovat taivaan autuudessa ja ylistävät Jumalaa kuolemattomin kielin, mutta Hiskia ei voinut nähdä kuolemassa sellaista ihanuutta. Yhtäpitävästi hänen sanojensa kanssa psalmirunoilija todistaa: »Kuolemassa ei sinua muisteta; kuka ylistää sinua tuonelassa?» »Eivät kuolleet ylistä Herraa, ei kukaan hiljaisuuteen astuneista» (Ps. 6: 6; 115: 17). {AO8 56.4}

Raamatun mukainen ylösnousemustoivo

Pietari sanoi helluntaipäivänä patriarkka Daavidista: »Hän on sekä kuollut että haudattu; onhan hänen hautansa meidän keskellämme vielä tänäkin päivänä.» »Sillä ei Daavid ole astunut ylös taivaisiin» (Ap.t. 2: 29, 34). Se tosiasia, että Daavid on haudassa ylösnousemukseen saakka, osoittaa, että vanhurskaat eivät kuol-lessaan mene taivaaseen. Vain ylösnousemuksen kautta ja vain Kristuksen ylösnousemuksen nojalla Daavid lopulta pääsee istu maan Jumalan oikealle puolelle. {AO8 57.1}

Paavali sanoo: »Jos kuolleita ei herätetä, ei Kristuskaan ole herätetty. Mutta jos Kristus ei ole herätetty, niin teidän uskonne on turha, ja te olette vielä synneissänne. Ja silloinhan Kristuksessa nukkuneetkin olisivat kadotetut» (1 Kor. 15: 16-18). Jos vanhurskaat olisivat neljän tuhannen vuoden aikana menneet kuollessaan välittömästi taivaaseen, kuinka Paavali olisi voinut sanoa, että jos ei ole ylösnousemusta, silloin »Kristuksessa nukkuneetkin olisivat kadotetut». Eihän silloin ylösnousemusta tarvittaisi. {AO8 58.1}

Puhuessaan kuolleiden tilasta marttyyri Tyndale sanoi: »Tunnustan avoimesti, etten ole vakuuttunut siitä, että he jo ovat siinä täydellisessä kirkkaudessa, missä Kristus ja Jumalan valitut enkelit ovat, eikä se ole mikään osa uskostani. Sillä jos niin olisi, minusta näyttäisi turhalta saarnata ruumiin ylösnousemukses-ta.»378 {AO8 58.2}

On kieltämätön tosiasia, että toivo ikuisen onnen saavuttamisesta kuolemassa on johtanut Raamatussa esitetyn ylösnousemusopin laajalle levinneeseen syrjäyttämiseen. Tohtori Adam Clarke huomautti tästä vaikutuksesta sanoessaan: »Ylösnousemusopilla näyttää olleen ensimmäisten kristittyjen keskuudessa paljon suurempi merkitys kuin sillä nykyään on. Mistä tämä johtuu? Apostolit teroittivat sitä alinomaa ja innoittivat sen avulla Jumalan seuraajia ahkeruuteen, kuuliaisuuteen ja tyytyväisyyteen, mutta heidän seuraajansa meidän aikanamme mainitsevat sen harvoin. Niin apostolit saarnasivat, ja niin en-simmäiset kristityt uskoivat, niin me saarnaamme ja niin meidän kuulijamme uskovat. Evankeliumissa ei ole korostetumpaa oppia eikä nykyisessä julistuksessa laiminlyödympää oppia.»379 {AO8 58.3}

Näin on jatkunut, kunnes ylös-nousemuksen kirkas totuus on melkein kokonaan hämärtynyt ja hävinnyt näkyvistä kristityssä maailmassa. Niinpä eräs huomattava uskonnollinen kirjailija kirjoittaa 1 Tess. 4: 13-18:ssa olevien Paavalin sanojen johdosta: »Kaikkea käytännössä tarvittavaa lohdutusta varten meillä on vanhurskaiden siunatun kuolemattomuuden oppi Herran toista tulemista koskevan epämääräisen opin asemesta. Kuollessamme Herra tulee meitä noutamaan. Sitä meidän tulee valvoen odottaa. Kuolleet ovat jo menneet kirkkauteen. He eivät odota pasuunan ääntä kutsumaan heitä tuomiolle ja autuuteen.» {AO8 58.4}

Mutta lähtönsä edellä Jeesus ei sanonut opetuslapsilleen, että he tulisivat pian hänen tykönsä, vaan hän sanoi: »Minä menen valmistamaan teille sijaa. Ja vaikka minä menen valmistamaan teille sijaa, tulen minä takaisin ja otan teidät tyköni» (Joh. 14: 2, 3). Ja Paavali kertoo meille lisäksi, että »itse Herra on tuleva alas taivaasta käskyhuudon, ylienkelin äänen ja Ju-malan pasunan kuuluessa, ja Kris-tuksessa kuolleet nousevat ylös ensin; sitten meidät, jotka olemme elossa, jotka olemme jääneet tänne, temmataan yhdessä heidän kanssaan pilvissä Herraa vastaan yläilmoihin; ja niin me saamme aina olla Herran kanssa». Hän lisää: »Lohduttakaa siis toisianne näillä sanoilla» (1 Tess. 4: 16-18). Mikä suuri ero onkaan näiden loh-duttavien sanojen ja aikaisemmin lainattujen universalistipapin sanojen välillä. Viimeksi mainittu lohdutti surevia ystäviään vakuuttamalla, että miten syntinen vainaja lienee ollutkin, kun hän täällä veti viimeisen henkäyksen, hän oli pääsevä enkelien joukkoon. Paavali taas kiinnittää veljiensä huomion tulevaisuudessa tapahtuvaan Herran tuloon, jolloin haudan kahleet murretaan ja »Kris-tuksessa kuolleet» nousevat ian-kaikkiseen elämään. {AO8 58.5}

Sielun kuolemattomuusoppi ja viimeinen tuomio

Ennen kuin kukaan voi päästä autuaitten asuntoihin, hänen asiansa on käsiteltävä ja hänen luonteensa ja tekonsa tutkittava Jumalan edessä. Kaikki tuomitaan sen perusteella, mitä kirjoihin on kirjoitettu, ja kaikki saavat tekojensa mukaisen palkan. Tämä tuomitseminen ei tapahdu ihmisen kuollessa. Pankaamme merkille Paavalin sanat: »Hän on säätänyt päivän, jona hän on tuomitseva maanpiirin vanhurskaudessa sen miehen kautta, jonka hän siihen on määrännyt; ja hän on antanut kaikille siitä vakuuden, herättämällä hänet kuolleista» (Ap.t. 17: 31). Tässä Paavali selvästi osoittaa, että maailman tuomitsemista varten on määrätty erikoinen aika, joka Paavalin eläessä vielä oli tulevaisuudessa. {AO8 59.1}

Juudas viittaa samaan aikakaueen kirjoittaessaan Jumalasta,että »hän ne enkelit, jotka eivät säilyttäneet valta-asemaansa, vaan jättivät oman asumuksensa, pani pimeyteen iankaikkisissa kahleissa säilytettäväksi suuren päivän tuomioon». Ja hän lainaa Eenokin sanat: »Katso, Herra tulee tuhannen tuhansine pyhinensä tuomitsemaan kaikkia» (Juud. 6, 14, 15). Johannes kirjoittaa: »Minä näin kuolleet, suuret ja pienet, seisomassa valtaistuimen edessä, ja kirjat avattiin; — ja kuolleet tuomittiin sen perusteella, mitä kirjoihin oli kirjoitettu, tekojensa mukaan» (Ilm. 20:12). {AO8 59.2}

Mutta jos kuolleet jo ovat naut-timassa taivaan autuutta tai vään-telehtimässä helvetin tulessa, niin mitä varten on tuleva tuomio? Jumalan sanan opetukset näistä tärkeistä kysymyksistä eivät ole hämäriä eivätkä ristiriitaisia; tavalliset ihmiset voivat ne ymmärtää. Mutta kuka vilpitön ihminen voi vallalla olevassa teoriassa nähdä joko viisautta tai oikeudenmukaisuutta? Saavatko vanhurskaat, sen jälkeen kun heidän asiansa on tuomiolla tutkittu, kuulla sanat: »Hyvä on, sinä hyvä ja uskollinen palvelija. — *Mene herrasi iloon*», oltuaan hänen luonaan kenties jo pitkät ajat? Kutsutaanko juma-lattomat piinapaikastansa kuulemaan koko maailman tuomarin päätöstä: »Menkää pois minun tykööni, te kirotut, siihen iankaikkiseen tuleen, joka on valmistettu perkeleelle ja hänen enkeleillensä»? (Matt. 25: 21, 41). Voi vakavaa pilkkaa, Jumalan viisauden ja oikeudenmukaisuuden häpeällistä syyttämistä! {AO8 59.3}

Sielun kuolemattomuusoppi oli Rooman kirkon pakanuudesta lainaamia vääriä oppeja, jotka se liitti kristinuskoon. Martti Luther luki sen niiden »luonnottomien tarujen joukkoon, jotka ovat osana Rooman paavien käskykirjeiden muodostamassa tunkiossa.»380 Selittäessään Saarnaajan kirjassa olevia Salomon sanoja: »Kuolleet eivät tiedä mitään», uskonpuhdistaja sanoo: »Tämä on toinen kohta, joka osoittaa, että kuolleet ovat — tiedottomia. Hän sanoo, että siellä ei ole tekoa, ei ajatusta, ei tietoa eikä viisautta. Salomo päätteli, että kuolleet nukkuvat eivätkä ole mistään tietoisia. He lepäävät laskematta päiviä tai vuosia, ja kun he heräävät, heistä tuntuu siltä, kuin he olisivat nukkuneet vain hetkisen.»381 {AO8 59.4}

Pyhässä Raamatussa ei ole sellaista kohtaa, jossa sanottaisiin, että vanhurskaat saavat palkkansa tai jumalattomat rangaistuksensa kuolemassa. Patriarkat ja profeetat eivät ole jättäneet mitään sellaista vakuutusta. Kristus ja hänen apostolinsa eivät ole antaneet mitään viittausta siihen. Raamattu opettaa selvästi, että ihmiset eivät heti kuolemansa jälkeen pääse taivaaseen. Heidät esitetään nukkuvina ylösnousemukseen saakka (1 Tess. 4: 14; Job 14: 10-12). Kun hopealanka katkeaa ja kultamalja särkyy, ihminen lakkaa ajattelemasta (Saarn. 12: 6). Kuolleet ovat haudan hiljaisuudessa. He eivät tiedä mitään siitä, mitä auringon alla tapahtuu (Job 14: 21). Autuas lepo väsyneille vanhurskaille! Aika, olipa se pitkä tai lyhyt, on heille vain silmänräpäys. He nukkuvat. Jumalan pasuunan soidessa he heräävät ihanaan kuolemattomuuteen. »Sillä pasuna soi, ja kuolleet nousevat katoamattomina. — Mutta kun tämä katoavainen pukeutuu ka-toamattomuuteen, ja tämä kuole-vainen pukeutuu kuolemattomuu-teen, silloin toteutuu se sana, joka on kirjoitettu: ’Kuolema on nielty ja voitto saatu’» (1 Kor. 15: 52-55). Kun heidät herätetään syvästä unestaan, heidän ajattelunsa alkaa siitä, mihin se päättyi. Viimeinen aistimus oli kuoleman tuska; viimeinen ajatus oli se, että he joutuivat kuoleman vallan alle. Kun he nousevat haudasta, heidän ensimmäinen iloinen ajatuksensa puhkeaa riemuhuudoksi: »Kuolema, missä on sinun voittosi? Kuolema, missä on sinun otasi?» (1 Kor. 15: 52-55). {AO8 60.1}

Luku 34—Voivatko kuolleet puhua meille?

Pyhien enkelien palvelus sellaisena kuin se on esitettynä Raamatussa on mitä lohdullisin ja kallisarvoisin totuus jokaiselle Kristuksen seuraajalle. Mutta kansan suosiman teologian erheet ovat himmentäneet ja turmelleet tätä asiaa koskevan Raamatun opetuksen. Luontaisen kuolemattomuuden oppi, joka ensin lainattiin pakanallisesta filosofiasta ja suuren luopumuksen pimeydessä lii-tettiin kristinuskoon, on syrjäyttänyt sen Raamatussa niin selvästi esitetyn totuuden, että »kuolleet eivät tiedä mitään». Monet ovat ruvenneet uskomaan, että ne henget, joiden sanotaan olevan »palvelevia henkiä, palvelukseen lähetettyjä niitä varten, jotka saavat autuuden periä», ovat kuolleiden henkiä. Näin he uskovat, vaikka Raamattu todistaa taivaan enkelien olemassaolosta ja heidän yhteydestään ihmisen historian kanssa, ennen kuin yksikään ihminen oli kuollut. {AO8 61.1}

Sielunvihollisen vaarallinen ansa

Oppi ihmisen tietoisuudesta kuo-lemassa, varsinkin siten tulkittuna, että vainajain henget palaavat takaisin palvelemaan elossa olevia, on valmistanut tietä nykyaikaiselle spiritismille. Jos kuolleet pääsevät Jumalan ja pyhien enkelien luokse nauttimaan entistä tietoaan paljon korkeamman tiedon eduista, miksi he eivät palaisi maan päälle valistamaan ja opettamaan elossa olevia? Jos kuolleiden henget liitelevät, kuten kansan suosimat teologit opettavat, maan päällä elävien ystäviensä ympärillä, miksi he eivät saisi asettua yhteyteen heidän kanssaan varoittaakseen heitä pahuudesta tai lohduttaakseen heitä surussa? Kuinka kuolleiden tietoisuuteen uskovat voivat hylätä sen, mikä tulee heille kirkastettujen henkien tuomana taivaallisena valona? Tässä on pyhänä pidetty kanava, jota saatana käyttää tarkoitustensa toteuttamiseen. Hänen käskyjään noudattavat langenneet enkelit ilmestyvät henkimaailman lähetteinä. Väittäen saattavansa elossa olevat ihmiset yhteyteen kuolleiden kanssa pimeyden ruhtinas vaikuttaa lumoavasti heidän mieleensä. {AO8 61.2}

Saatanalla on valta esittää ihmisille heidän kuolleiden ystäviensä kaltaisia hahmoja. Jäljennös on täydellinen; ystävällinen katse, sanat ja ääni ovat hämmästyttävän tarkasti jäljiteltyjä. Monet tulevat lohdutetuiksi siitä vakuutuksesta, että heidän rakkaat ystävänsä ovat nauttimassa taivaan autuutta, ja pahaa aavistamatta he kuuntelevat »villitseviä henkiä ja riivaajien oppeja». {AO8 61.3}

Kun heidät on johdettu uskomaan, että kuolleet todellakin palaavat seurustelemaan heidän kanssaan, saatana tuo esille sellaisia, jotka menivät hautaan valmistumattomina. Nämä väittävät elävänsä onnellisina taivaassa, vieläpä olevansa siellä korkeassa asemassa. Niin levitetään laajalti sellaista väärää oppia, ettei vanhurskaan ja jumalattoman välillä tehdä mitään erotusta. Nämä hen-kimaailmasta tulleiksi vieraiksi luulotellut olennot antavat toisinaan oikeiksi osoittautuvia varoituksia ja nuhteita. Sitten, kun he ovat saavuttaneet luottamusta, he esittävät oppeja, jotka riistävät perustukset uskolta Raamattuun. Osoittaen syvää mielenkiintoa ystäviensä hyvinvointiin he soluttavat heidän mieleensä mitä

vaarallisimpia harhaoppeja. Se, että he esittävät muutamia totuuksia ja voivat toisinaan ennustaa tulevia tapahtumia, saa heidän ilmoituksensa näyttämään luotettavilta. Suuret joukot ottavat vastaan heidän väärät oppinsa niin halukkaasti ja uskovat niihin niin ehdottomasti, kuin ne olisivat Raamatun pyhimpiä totuuksia. Jumalan laki syrjäytetään, armon Henkeä halveksitaan ja liiton verta pidetään epäpyhänä. Henget kieltävät Kristuksen jumaluuden ja asettavat Luojankin samalle tasolle, millä itse ovat. Siten suuri kapinoitsija jatkaa uudessa valepuvussa sitä taistelua Jumalaa vastaan, jonka hän alkoi taivaassa ja jota hän on käynyt maan päällä lähes kuusituhatta vuotta. {AO8 62.1}

Yliluonnollisia ilmiöitä

Monet yrittävät selittää henkimaailman ilmiöt pelkäksi petokseksi ja meedion silmänkääntötempuiksi. Mutta vaikka on totta, että sellaisia temppuja on tehty todellisten henki-ilmestysten nimissä, on myös esiintynyt huo-mattavia yliluonnollisen voiman aiheuttamia ilmiöitä. Se salaperäinen koputus, millä nykyaikainen spiritismi alkoi, ei johtunut ihmisten kujeista ja oveluudesta, vaan sen saivat selvästi aikaan pahat enkelit, jotka siten ottivat käytäntöön yhden menestyksellisimmistä ja tuhoisimmista pettämiskeinoistaan. Monet joutuvat ansaan siksi, että uskovat spiritismin olevan pelkkää ihmisten petosta. Kun he joutuvat katsomaan silmästä silmään sellaisia ilmestyksiä, joita heidän on pakko pitää yliluonnollisina, he eksyvät ja pitävät niitä Jumalan suuren voiman ilmauksina. {AO8 62.2}

Nämä henkilöt jättävät ottamatta huomioon Raamatun todistuksen saatanan ja hänen asiamiestensä tekemistä ihmeistä. Saatanan avulla faraon noidat kykenivät jäljittelemään Jumalan tekoja. Paavali todistaa, että Kristuksen toisen tulemisen edellä tu-lee esiintymään samanlaisia saatanan voiman ilmauksia. »Silloin ilmestyy tuo laiton, - jonka tule mus tapahtuu saatanan vaikutuk-sesta valheen kaikella voimalla ja tunnusteoilla ja ihmeillä ja kaikilla vääryyden viettelyksillä» (2 Tess. 2: 8-10). Apostoli Johannes kuvailee viimeisinä päivinä ilmaantuvaa ihmeitä tekevää valtaa ja sanoo: »Se tekee suuria ihmeitä, niin että saa tulenkin taivaasta lankeamaan maahan ih-misten nähden. Ja se villitsee maan päällä asuvaiset niillä ihmeillä, joita sen sallittiin tehdä» (Ilm. 13: 13, 14). Tässä ei ennusteta pelkkiä petoksia. Ihmiset petetään niillä ihmeillä, joita saatanan asiamiehillä on valta tehdä eikä vain uskotella tekevänsä. {AO8 62.3}

Spiritismi ja moraalinen taju

Pimeyden ruhtinas, joka niin kauan on käyttänyt suuria henkisiä kykyjään pettämiseen, sovittaa taitavasti kiusauksensa eri asemissa olevien ihmisten mukaan. Sivistyneille ja hienon käytöksen omaaville henkilöille hän esittää spiritismin hienossa ja jär-jellisessä muodossa ja saa siten monet vedetyksi ansaansa. Spiritismin antama viisaus on sitä, mistä apostoli Jaakob kirjoittaa: »Tämä ei ole se viisaus, joka ylhäältä tulee, vaan se on maallista, sielullista, riivaajien viisautta» (Jaak. 3: 15). Mutta tämän suuri pettäjä salaa, kun se parhaiten vastaa hänen tarkoituksiaan. Hän, joka kiusauksen erämaassa voi ilmestyä Kristukselle taivaallisen serafin kirkkauteen puettuna, tulee ihmisten luo mitä

viehättävimmällä tavalla valkeuden enkelinä. Hän vetoaa järkeen esittäessään mieltä ylentäviä aiheita, hän hurmaa mielikuvituksen ihastuttavilla näyillä sekä hankkii itsel-leen myötätuntoa kaunopuheisilla kuvauksillaan rakkaudesta ja hy-vyydestä. Hän kiihottaa mieli-kuvituksen korkeaan lentoon ja saattaa ihmiset ylpeilemään omasta viisaudestaan siinä määrin, että he sisimmässään väheksyvät iankaikkista Jumalaa. Se mahtava olento, joka voi viedä maailman Lunastajan korkealle vuorelle ja näyttää hänelle kaikki maailman valtakunnat ja niiden loiston, esittää kiusauksensa ihmisille tavalla, joka turmelee kaikkien niiden arvostelukyvyn, joita Jumalan voima ei suojele. {AO8 63.1}

Saatana viekoittelee ihmisiä nyt samalla tavalla kuin hän viekoitteli Eevaa Eedenissä, imartelulla, herättämällä kaipuuta kielletyn tiedon saavuttamiseen ja kiihottamalla itsekorotukseen. Näiden pahojen tunteiden helliminen johti hänen omaan lankeemukseensa, ja niiden kautta hän koettaa saattaa ihmiset perikatoon »Te tulette niinkuin Jumala», hän sanoo, »tietämään hyvän ja pahan» (1 Moos. 3: 5). Spiritismi opettaa, että »ihminen on kehityksen kautta tullut olento, jonka osana on kehittyä syntymästään lähtien aina ikuisuuteen saakka Jumaluutta kohti.» Ja edelleen: »Jokainen sielu tuomitsee itse itsensä eikä kukaan toinen.» »Tuomio tulee olemaan oikea, koska se kohdistuu tuomitsijaan itseensä. — Valtaistuin on teissä itsessänne.» Eräs spiritistiopettaja sanoi, kun »henkinen tietoisuus» heräsi hänessä: »Minun lähimmäiseni, kaikki olivat lankeamattomia puolijumalia.» Eräs toinen väittää, että »jokainen oikeamielinen ja moitteeton olento on Kristus». {AO8 63.2}

Äärettömän Jumalan vanhurs-kauden ja täydellisyyden tilalle, joka on palvonnan todellinen kohde, ja hänen täydellisen ja vanhurskaan lakinsa tilalle, joka on inhimillisten saavutusten todellinen mittapuu, saatana on siten korottanut syntisen, erehtyvän ihmisen ainoaksi palvonnan kohteeksi, ainoaksi tuomion mittapuuksi tai luonteen malliksi.Tämä on kehitystä, mutta ei ylöspäin vaan alaspäin. {AO8 64.1}

Sekä henkisellä että hengellisellä alalla on voimassa laki, jonka mukaan me muutumme katselemalla. Mieli mukautuu niiden asioiden mukaan, joissa sen annetaan viipyä. Se muuttuu sen kaltaiseksi, mitä se on tottunut kunnioittamaan ja rakastamaan. Ihminen ei pääse koskaan puhtauden, hyvyyden tai totuuden ihannettaan korkeammalle. Jos oma minä on hänen korkeimpana ihanteenaan, hän ei koskaan saavuta sellaista, mikä on sen yläpuolella. Pikemmin hän vaipuu yhä alemmaksi. Vain Jumalan armo on voimallinen nostamaan ihmisen korkeammalle tasolle. Itsekseen jätettynä hän välttämättömästi kulkee alaspäin. {AO8 64.2}

Mukavuutta rakastaville, nautinnonhaluisille ja aistillisille hen-kilöille spiritismi esittäytyy vähemmän hienossa valepuvussa kuin sivistyneemmille ja järkevämmille, sillä he löytävät sen korkeammista muodoista sellaista, mikä vastaa heidän taipumuksiaan. Saatana ottaa selville ihmisluonteen kaikki heikkoudet. Hän panee merkille, mihin synteihin kullakin on taipumusta, ja sitten hän huolehtii siitä, ettei tilaisuuksia tyydyttää taipumusta pahaan

puutu. Hän houkuttelee ihmisiä liiallisuuteen siinä, mikä itsessään on luvallista, ja saa heidät kohtuuttomuudella heikentämään ruumiillista, henkistä ja siveellistä voimaansa. Hän on turmellut ja yhä turmelee tuhansia himojen tyydyttämisellä tehden ihmisen koko olemuksen kar-keammaksi. Täydentääkseen työnsä hän selittää henkien kautta, että »tosi tieto asettaa ihmisen kaiken lain yläpuolelle», että »kaikki, mikä on olemassa, on oikeaa», että »Jumala ei tuomitse» ja että »kaikki tehdyt synmt ovat vaarattomia». Kun kansaa siten vietellään uskomaan, että halu on korkein laki, että vapaus on vapautta kurinalaisuudesta ja että ihminen on vastuussa vain itselleen, niin kuka voi ihmetellä, että turmelus ja paheet lisääntyvät joka taholla? Monet ottavat halukkaasti vastaan ope-tuksia, jotka antavat heille vapauden seurata lihallisen sydämen kuiskeita. Itsehillinnän ohjakset annetaan himon hallintaan, mielen ja sielun voimat alistetaan eläimellisten taipumusten alle, ja saatana kokoaa voitonriemuisena verkkoonsa tuhansittain niitä, jotka väittävät olevansa Kristuksen seuraajia. {AO8 65.1}

Raamatun suhtautuminen »vainajahenkiin»

Mutta kenenkään ei tarvitse eksyä spiritismin valheellisten väitteiden johdosta. Jumala on antanut ihmisille niin paljon valoa, että he voivat havaita ansan. Kuten jo on näytetty, spiritismin perustuksena oleva teoria on risti-riidassa Raamatun selvimpien il-moitusten kanssa. Raamattu osoittaa, että kuolleet eivät tiedä mitään, että heidän ajattelunsa on lakannut, ettei heillä ole mitään osaa siihen, mitä tapahtuu auringon alla eivätkä he tiedä mitään maan päällä olevien rakkaittensa iloista ja suruista. {AO8 65.2}

Jumala on sitäpaitsi nimenomaan kieltänyt kaiken yhteyden vainajien hengiksi tekeytyvien olentojen kanssa. Heprealaisten aikana oli ihmisiä, jotka nykyajan spiritistien tavoin väittivät olevansa yhteydessä kuolleiden kans-sa. Mutta Raamattu todistaa, että »vainajahenget», kuten näitä muista maailmoista tulleita vieraita kutsuttiin, ovat »riivaajain henkiä» (vertaa 4 Moos. 25: 1-3; Ps. 106: 28; 1 Kor. 10: 20; Ilm. 16: 14). Seurustelu vainajahenkien kanssa oli julistettu kauhistukseksi Herran edessä ja juhlallisesti kielletty kuoleman rangaistuksen uhalla (3 Moos. 19: 31; 20: 27). Noituutta pidetään nykyään halveksittuna. Väitettä, että ihmiset voivat seurustella pahojen henkien kanssa, pidetään pimeältä keskiajalta perittynä taruna. Mutta spiritismi, jonka kannattajia on satoja tuhansia, jopa miljoonia, ei ole mitään muuta kuin tuomittua ja kiellettyä muinaisajan noituutta, joka on herätetty uuteen eloon uuteen valepukuun verhottuna. Tämä suunnattoman suuri petos on raivannut itselleen tien tieteellisiin piireihin ja tunkeutunut kirkkokuntiin. Se on otettu suopeasti vastaan lakia säätävissä laitoksissa ja myös kuningasten hoveissa. {AO8 65.3}

Ei erotusta vanhurskauden ja synnin välillä

Vaikka ei olisi mitään muuta to-distusta spiritismin todellisesta luonteesta, niin sen jo pitäisi riittää kristitylle, että henget eivät tee erotusta vanhurskauden ja synnin välillä eivätkä jaloimpien ja puhtaimpien Kristuksen apostolien ja turmeltuneimpien saatanan palvelijain välillä. Esittämällä halpamaisimmat ihmiset taivaaseen päässeinä ja siellä korkeassa

asemassa olevina saatana julistaa maailmalle: »Ei sillä ole väliä, miten turmeltuneita te olette, eikä sillä ole väliä, uskotteko Jumalaan ja Raamattuun vai ette. Eläkää miten haluatte; taivas on teidän kotinne.» Spiritistiopettajat itse asiassa sanovat: »Jokainen, joka pahaa tekee, on hyvä Herran silmissä, ja niihin hänellä on mielisuosio» tai »Missä on tuomion Jumala?» (Mal. 2: 17). Mutta Jumala sanoo: »Voi niitä, jotka sanovat pahan hyväksi ja hyvän pahaksi, jotka tekevät pimeyden valkeudeksi ja valkeuden pimeydeksi!» (Jes. 5: 20). {AO8 66.1}

Kun nämä valheen henget esiintyvät apostoleina, ne panevat nämä vastustamaan sitä, mitä maan päällä ollessaan kirjoittivat Pyhän Hengen johtamina. Ne kieltävät Raamatun jumalallisen alkuperän ja siten rikkovat kristittyjen toivon perustuksen sekä sammuttavat sen valon, joka osoittaa tien taivaaseen. Saatana koettaa saada maailman uskomaan, että Raamattu on vain kaunokirjallinen teos tai ihmiskunnan lapsuusajalle soveltuva kirja, jonka nyt voi vähäarvoisena ja vanhentuneena heittää syrjään. Jumalan sanan tilalle hän tarjoaa henki-ilmestyksiä. Tässä on täysin hänen valvonnassaan oleva kanava. Sen avulla hän voi saada maailman uskomaan, mitä hän tahtoo. Sen kirjan, joka arvostelee häntä ja hänen kannattajiaan, hän asettaa varjoon juuri sinne, missä hän toivoo sen olevan. Maailman Vapahtajan hän selittää olevan vain tavallinen ihminen. Ja niin kuin Jeesuksen hautaa vartioineet roomalaiset sotamiehet levittivät valheellista kertomusta, jonka papit ja vanhimmat olivat panneet heidän suuhunsa, kumotakseen väitteen hänen ylösnousemuksestaan, niin myös ne, jotka uskovat henkiilmestyksiin, koettavat tehdä uskottavaksi, ettei Vapahtajamme elämässä ole mitään yliluonnollista. Yrittäen täten syrjäyttää Jeesuksen he kiinnittävät ihmisten huomion omiin ihmetöihinsä, joiden he väittivät olevan paljon suurempia kuin Kristuksen töiden. {AO8 66.2}

Nykyaikaista spiritismiä

On totta, että spiritismi nyt muuttaa muotoaan. Se kätkee joitakin loukkaavimpia piirteitään ja ottaa ylleen kristillisyyden verhon. Mutta sen edustajien puhujalavoilla ja lehdistössä esittämät lausunnot ovat olleet yleisön käytettävissä monta vuotta, ja niistä ilmenee sen todellinen luonne. Näitä lausuntoja ei voi salata eikä kieltää. {AO8 67.1}

Kaukana siitä, että spiritismi nykyisessä muodossaan olisi siedettävämpi kuin ennen; se on to-dellisuudessa entistä vaarallisempi, koska se nyt on petollisempi. Kun se aikaisemmin kielsi Kristuksen ja Raamatun, se nyt väittää hyväksyvänsä molemmat. Mutta se selittää Raamattua sillä tavalla, että se miellyttää uudistumatonta sydäntä, samalla kun sen vakavat ja tärkeät totuudet esitetään mitättöminä asioina. Rakkaus esitetään Jumalan pääominaisuudeksi, mutta se alennetaan heikoksi tunteellisuudeksi, eikä tehdä suurta eroa hyvän ja pahan välillä. Jumalan vanhurskaus, hänen syntiä vastaan lausumansa uhkaukset ja hänen pyhän lakinsa vaatimukset pidetään salassa. Kansaa opetetaan pitämään kymmenen käskyn lakia kuolleena kirjaimena. Miellyttävät, lumoavat tarut valtaavat mielen ja joh-tavat ihmiset hylkäämään Raamatun uskonsa perustuksena. Kristus kielletään yhtä todellisesti

kuin ennenkin, mutta saatana on niin sokaissut ihmisten silmät, että he eivät huomaa petosta. {AO8 67.2}

On vain harvoja, joilla on oikea käsitys spiritismin pettämiskyvystä ja vaarasta joutua sen vaikutuksen alaiseksi. Monet asettuvat yhteyteen sen kanssa ainoastaan tyydyttääksensä uteliaisuuttaan. Heillä ei ole mitään todellista uskoa siihen, ja ajatus alistumisesta henkien valvontaan herättää heissä kauhua. Mutta he menevät uhkarohkeasti kielletylle alueelle, ja mahtava turmelija käyttää valtaansa heitä kohtaan vastoin heidän tahtoaan. Kun heidät kerran saadaan alistamaan tahtonsa hänen johtoonsa, hän pitää heitä vankeinaan, ja heidän on mahdotonta omin voimin vapautua kiehtovasta lumouksesta. Ei mikään muu kuin Jumalan voima, joka annetaan vastauksena vakavaan uskon rukoukseen, voi vapauttaa näitä ansaan joutuneita sieluja. {AO8 67.3}

Kaikki, jotka hemmottelevat synnillisiä luonteenpiirteitään tai tahallaan jatkavat tunnetun synnin harjoittamista, avaavat oven saatanan kiusauksille. He eroavat Jumalasta ja hänen enkeliensä suojeluksesta. Kun paholainen esittää petolliset houkutuksensa, he ovat suojattomia ja joutuvat helposti saaliiksi. Ne, jotka siten jättäytyvät hänen valtaansa, eivät tiedä, mihin heidän tiensä päättyy. Voitettuaan heidät kiusaaja käyttää heitä asiamiehinään toisten saattamiseksi turmioon. {AO8 67.4}

Raamatussa ainoa turva petoksia vastaan

Profeetta Jesaja sanoo: »Kun he sanovat teille: ’Kysykää vainajaja tietäjähengiltä, jotka supisevat ja mumisevat’, niin eikö kansa kysyisi Jumalaltansa? Kuolleiltako elävien puolesta? ’Pysykää laissa ja todistuksessa!’ Elleivät he näin sano, ei heillä aamunkoittoa ole» (Jes. 8: 19, 20). Jos ihmiset olisivat halukkaita vastaanottamaan Raamatussa niin selvästi esitetyn ihmisen luontoa ja kuolleiden tilaa koskevan totuuden, he näkisivät, että spiritismin väitteet ja ilmestykset ovat lähtöisin saatanasta, joka toimii valheen kaikella voimalla ja tunnusteoilla ja ihmeillä. Mutta sen sijaan, että luopuisivat lihalliselle sydämelle mieluisasta rajattomasta vapaudesta ja hylkäisivät helmasyntinsä, monet sulkevat silmänsä valolta ja varoituksista välittämättä jatkavat syntistä uraansa, samalla kun saatana virittää ansansa heidän ympärilleen ja he tulevat hänen saaliikseen. He »eivät ottaneet vastaan rakkautta totuuteen voidaksensa pelastua. Ja sentähden Jumala lähettää heille väkevän eksytyksen, niin että he uskovat valheen» (2 Tess. 2:10,11). {AO8 68.1}

Ne, jotka vastustavat spiritistien oppeja, eivät taistele ainoastaan ihmisiä vaan myös saatanaa ja hänen enkeleitänsä vastaan. He ovat ryhtyneet taisteluun hallituksia vastaan ja valtoja vastaan ja pahuuden henkiolentoja vastaan taivaan avaruuksissa. Saatana ei luovuta aluettaan tuumaakaan, ennen kuin taivaan lähettiläät pakottavat hänet perääntymään. Jumalan kansan pitäisi kyetä kohtaamaan hänet Vapah-tajamme tavoin sanoilla: »Kirjoitettu on.» Saatana voi käyttää raamatunkohtia nyt niin kuin Kristuksenkin aikana, ja hän tulkitsee ne väärin saadakseen ne tukemaan petoksiaan. Niiden, jotka haluaisivat pysyä lujina tänä vaarallisena aikana, täytyy itse ymmärtää Raamatun todistuksia. {AO8 68.2}

Monille riivaajain henget esiintyvät rakkaina sukulaisina tai ystävinä ja esittävät heille mitä vaarallisimpia harhaoppeja. Nämä vierailijat vetoavat meidän hellimpiin tunteisiimme ja tekevät ihmeitä väitteittensä tueksi. Meidän täytyy olla valmistuneita vas-tustamaan heitä sillä Raamatun totuudella, että kuolleet eivät tiedä mitään ja että ne henget, jotka esiintyvät kuolleiden henkinä, ovat riivaajahenkiä. {AO8 68.3}

Aivan edessämme on koetuksen hetki, »joka on tuleva yli koko maanpiirin koettelemaan niitä, jotka maan päällä asuvat» (Ilm. 3: 10). Kaikki, joiden usko ei ole lujasti kiinnitetty Jumalan sanaan, tulevat eksytetyiksi ja voitetuiksi. Saatana vaikuttaa »kaikilla vääryyden viettelyksillä» saadakseen ihmisten lapset valvontaansa, ja hänen petoksensa lisääntyvät jatkuvasti. Mutta hän saavuttaa tarkoituksensa vain silloin, kun ihmiset vapaaehtoisesti myöntyvät hänen viettelyksiinsä. Ne, jotka vilpittömästi haluavat oppia tuntemaan totuuden ja pyrkivät puhdistamaan sielunsa kuu-liaisuudessa ja tekemään siten kaiken voitavansa valmistuakseen taisteluun, löytävät varman suojan totuuden Jumalassa. Meillä on Vapahtajan lupaus: »Koska sinä olet ottanut minun kärsivällisyyteni sanasta vaarin, niin minä myös otan sinusta vaarin ja pelastan sinut koetuksen hetkestä, joka on tuleva yli koko maanpiirin koettelemaan niitä, jotka maan päällä asuvat» (Ilm. 3: 10). Hän lähettäisi mieluummin kaikki taivaan enkelit suojelemaan kansaansa kuin antaisi ainoankaan häneen luottavan sielun joutua tappiolle taistelussa saatanaa vastaan. {AO8 68.4}

Profeetta Jesaja esittää, miten jumalattomat joutuvat kauheaan petokseen, joka saa heidät luule-maan olevansa turvassa Jumalan tuomioilta ja sanomaan: »Me olemme tehneet liiton kuoleman kanssa ja tuonelan kanssa sopi-muksen; tulkoon vitsaus kuin tulva, ei se meitä saavuta, sillä me olemme tehneet valheen turvaksemme ja piiloutuneet petokseen » (Jes. 28: 15). Tässä kuvattuun luokkaan kuuluvat ne, jotka itsepintaisessa katumattomuudessaan lohduttavat itseään sillä vakuutuksella, ettei syntiselle tule mitään rangaistusta synnistä, vaan kaikki ihmiset, miten turmeltuneita he lienevätkin, pääse-vät taivaaseen ja tulevat Jumalan enkelien kaltaisiksi. Mutta vielä huomattavamman liiton kuoleman ja tuonelan kanssa tekevät ne, jotka hylkäävät ne totuudet, mitkä taivas on antanut vanhurskaiden suojaksi hädän aikana, ja niiden asemesta ottavat turvakseen saatanan tyrkyttämät valheet - spiritismin petolliset väit-teet {AO8 69.1}

Tämän sukupolven ihmisten so-keus on hämmästyttävä, suorastaan sanoin kuvaamaton. Tuhannet hylkäävät Jumalan sanan epä-luotettavana ja hyväksyvät haluk-kaasti saatanan petolliset väitteet. Epäilijät ja pilkkaajat leimaavat tekopyhiksi ne, jotka kilvoitelevat profeettain ja apostolien uskon puolesta. He huvittavat itseään tekemällä pilaa Raamatun vakavista opetuksista, jotka koskevat Kristusta ja pelastussuunnitelmaa ja totuuden hylkääjiä kohtaavaa rangaistusta. He ovat syvästi säälivinään henkilöitä, jotka ovat niin ahdasmielisiä, heikkoja ja taikauskoisia, että tunnustavat Jumalan vaatimukset ja noudattavat hänen lakiaan. He esiintyvät niin varmoina, kuin todellakin olisivat tehneet liiton kuoleman kanssa ja tuonelan kanssa sopimuksen - aivan kuin olisivat pystyttäneet ylipääsemättömän ja läpitunkemattoman muurin itsensä ja Jumalan koston välille. Mikään ei voi herättää heissä

pelkoa. He ovat niin täydellisesti jättäytyneet kiusaajan valtaan, niin läheisesti liittyneet häneen ja niin läpikotaisin hänen henkensä kyllästämiä, ettei heillä ole voimaa eikä halua irtautua hänen pauloistaan. {AO8 69.2}

Saatana on kauan valmistautunut viimeiseen yritykseensä pettää maailma. Työnsä perustuksen hän laski vakuuttamalla Eevalle Eedenissä: »Ette suinkaan kuole; vaan Jumala tietää, että sinä päi-vänä, jona te siitä syötte, aukenevat teidän silmänne, ja te tulette niinkuin Jumala tietämään hyvän ja pahan» (1 Moos. 3: 4, 5). Spiri-tismin kehittyessä hän on sitten vähitellen valmistanut tietä eksytystensä mestarityölle. Hän ei ole vielä saanut täysin toteutetuksi tarkoituksiaan, mutta aivan ajan lopussa hän ne toteuttaa. Profeetta sanoo: »Minä näin - kolme saastaista henkeä, sammakon muotoista. Sillä ne ovat riivaajain henkiä, jotka tekevät ihmeitä; ne lähtevät koko maanpiirin kuningasten luo kokoamaan heidät sotaan Jumalan, Kaikkivaltiaan, suurena päivänä» (Ilm. 16: 13, 14). Tähän petokseen tulee kietoutumaan koko maailma lukuun-ottamatta niitä, jotka varjeltuvat Jumalan voiman avulla uskon kautta hänen sanaansa. Ihmiset tuuditetaan kohtalokkaaseen var-muuteen, josta heräävät vasta silloin, kun Jumalan vihan maljat vuodatetaan. {AO8 69.3}

Herra sanoo: »Minä panen oikeuden mittanuoraksi ja vanhurskauden vaa’aksi, ja rakeet hävittävät valheturvan, ja vedet huuhtovat pois piilopaikan. Teidän liittonne kuoleman kanssa pyyhkäistään pois, ja teidän sopimuksenne tuonelan kanssa ei kestä; kun vitsaus tulee niinkuin tulva, niin se teidät maahan tallaa» (Jes. 28: 17, 18). {AO8 70.1}

Luku 35—Omatunnonvapaus

Protestantit ovat katolilaisuudelle nyt paljon suosiollisempia kuin aikaisempina vuosina. Niissä maissa, joissa katolilaisuus ei ole valta-asemassa ja joissa paavinkirkon kannattajat käyttävät sovinnollisia menettelytapoja pyrkiessään saamaan vaikutusvaltaa, voidaan havaita yhä lisääntyvää välinpitämättömyyttä niihin oppeihin nähden, jotka erottavat uskonpuhdistuksen kautta syntyneet kirkkokunnat paavillisesta pappisvallasta. Se mielipide voittaa alaa, ettei tärkeimmissä kohdissa loppujen lopuksi olekaan niin suurta eroa kuin on luultu ja että pienet myönnytykset protestanttien puolelta johtavat parempaan yhteisymmärrykseen Rooman kirkon kanssa. Oli aika, jolloin protestantit antoivat suuren arvon kalliisti ostetulle omantunnonvapaudelle. He opettivat lapsiaan kammoksumaan paavinvaltaa ja ajattelivat, että yhteisymmärrykseen pyrkiminen Rooman kanssa oli uskottomuutta Jumalaa kohtaan. Mutta kuinka erilai-sia ovatkaan ne mielipiteet, joita nyt esitetään! {AO8 71.1}

Paaviuden puolustajat väittävät, että Rooman kirkkoa on parjattu aiheettomasti, ja protestanttinen maailma on taipuvainen tunnustamaan väitteen oikeaksi. Monet sanovat, että on väärin ar-vostella nykyistä Rooman kirkkoa niiden inhottavien ja luonnottomien tekojen mukaan, jotka olivat ominaisia sen vallankäytölle tietä-mättömyyden ja pimeyden vuosi-satoina. Kirkon kauheaa julmuutta he pitävät anteeksiannettavana sen perusteella, että se johtui ajan raakuudesta, ja väittävät nykyaikaisen sivistyksen muuttaneen sen ajatustavan. {AO8 71.2}

Erehtymättömyysvaatimus ja uskonvapauden kieltäminen

Ovatko nämä henkilöt unohtaneet sen erehtymättömyysvaatimuksen, josta tämä ylpeä valta on pitänyt kiinni kahdeksansataa vuotta? Sen sijaan, että olisi hylännyt tämän vaatimuksen, Rooman kirkko yhdeksännellätoista vuosisadalla uudisti sen jyrkemmin kuin koskaan ennen. Kun Rooma väittää, »ettei kirkko ole koskaan erehtynyt eikä kirjoitusten mukaan milloinkaan voi erehtyä»382, miten se voi luopua niistä periaat-+ teista, jotka ohjasivat sen toimintaa menneinä aikoina? {AO8 71.3}

Paavinkirkko ei tule milloinkaan luopumaan erehtymättömyysvaatimuksestaan. Kaikkea, mitä se on tehnyt vainotessaan niitä, jotka ovat, hylänneet sen uskonkappaleet, se pitää oikeana. Ja eiköhän se uudistaisi samoja tekoja, jos siihen tulisi tilaisuus? Jos ne esteet, joita maalliset hallitukset nyt asettavat, poistettaisiin ja Rooma saisi jälleen entisen valtansa, niin pian sen tyrannius ja vainoaminen heräisivät uuteen eloon. {AO8 73.1}

Muuan tunnettu kirjailija on lausunut paavillisen pappisvallan suhteesta omantunnon vapauteen ja niistä vaaroista, jotka uhkaavat erityisesti Yhdysvaltoja tuon pap-pisvallan suunnitelmien menesty-misen johdosta: {AO8 73.2}

»On useita, jotka ovat taipuvaisia pitämään kaikkea pelkoa roo-malaiskatolisen kirkon suhteen Yhdysvalloissa kiihkoiluna tai lap-sellisuutena. Sellaiset eivät näe katolisuuden luonteessa ja asenteessa mitään vihamielisyyttä meidän vapaita laitoksiamme kohtaan eivätkä huomaa mitään pahaenteistä sen kasvamisessa. Verratkaamme siksi muutamia meidän hallitusmuotomme pääperiaatteita katolisen kirkon periaatteisiin. {AO8 73.3}

»Yhdysvaltain perustuslaki takaa kaikille *omantunnonvapauden.* Mikään ei ole kallisarvoisempaa tai tärkeämpää kuin tämä. Paavi Pius IX sanoo kiertokirjeessään 15. p:ltä elokuuta 1854: ’Omantunnonvapautta puoltavat mielettömät ja väärät opit eli hourailut ovat mitä turmiollisimpia erheitä - ruttoa, jota valtiossa on pelättävä enemmän kuin mitään muuta.’ Joulukuun 8. p:nä 1864 päivätyssä kiertokirjeessään sama paavi julistaa pannaan ’ne, jotka puolustavat omantunnon ja juma-lanpalveluksen vapautta’, sekä ’kaikki, jotka väittävät, ettei kirkolla ole oikeutta käyttää pakkoa’. {AO8 74.1}

»Rooman rauhaa rakastava esiintymistapa Yhdysvalloissa ei merkitse mielenmuutosta. Se on suvaitsevainen siellä, missä se on voimaton. Piispa O’Connor sanoo: ’Uskonnonvapautta suvaitaan ai-noastaan niin kauan, kuin sen vastakohtaa ei voida toteuttaa ilman katoliselle maailmalle koituvaa vaaraa.’ St. Louisin arkkipiispa sanoi kerran: ’Harhaoppisuus ja epäusko ovat rikoksia, ja kristillisissä maissa, kuten esim. Italiassa ja Espanjassa, missä kaikki ihmiset ovat katolilaisia ja missä katolinen uskonto on maan lain tärkeänä osana, niistä rangaistaan kuten muistakin rikoksista.’ »Jokainen katolisen kirkon kardinaali, arkkipiispa ja piispa vannoo paaville uskollisuudenvalan, jossa esiintyvät seuraavat sanat: ’Harhaoppisia, lahkolaisia ja meidän edellä mainitun herramme (paavin) tai hänen ennen mainittujen seuraajiensa vastustajia minä tahdon vainota ja vastustaa kaikin voimin.’»383 {AO8 74.2}

Katolisuuden suosion kasvu

On totta, että roomalaiskatolisessa kirkossa on tosi kristittyjä. Tuhannet tämän kirkon jäsenet palvelevat Jumalaa kaiken sen valon mukaan mikä heillä on. Heidän ei sallita lukea Jumalan sanaa, ja sen tähden he eivät voi tuntea totuutta. He eivät ole koskaan nähneet elävän, hengellisen jumalanpalveluksen ja pelkkien muotojen ja juhlamenojen kiertokulun välillä olevaa suurta eroa. Jumala on sääliväinen ja armollinen näille sieluille, jotka on kasvatettu pe-tollisessa ja epätyydyttävässä us-kossa. Hän antaa valonsäteiden tunkeutua heitä ympäröivän synkän pimeyden läpi sekä ilmoittaa heille totuuden, niin kuin se on Jeesuksessa, ja monet liittyvät vielä hänen kansaansa. {AO8 74.3}

Mutta uskonnollisena järjestelmänä roomalaiskatolinen uskonto ei ole nyt paremmassa sopusoinnussa Kristuksen evankeliumin kanssa kuin historiansa varhaisempinakaan kausina. Protestanttiset kirkkokunnat ovat suuressa pimeydessä; muuten ne huomaisivat ajan merkit. Rooman kirkko luo kauaskantoisia toimintasuunnitelmia ja tapoja. Se käyttää kaikkia mahdollisia keinoja vaikutuksensa laajentamiseksi ja voimiensa lisäämiseksi valmistautuessaan tuliseen ja ratkaisevaan taisteluun maailman herruuden saavuttamiseksi,

palauttaakseen jälleen vainon ja hävittääkseen kaiken, mitä protestanttisuus on saanut aikaan. Katolisuus voittaa alaa joka taholla. Katsokaa sen kirkkojen ja kappelien jatkuvaa lisääntymistä protestanttisissa maissa. Katsokaa, miten Amerikassa suositaan sen lukioita ja seminaareja, joissa sangen monet protestantitkin opiskelevat. Katsokaa jumalanpalvelusmenoja ar-vostavan suuntauksen kasvua Englannissa ja lukuisia siirtymisiä katolilaisten riveihin. Näiden seikkojen tulisi herättää huolestumista kaikissa, jotka antavat arvoa evankeliumin puhtaille periaatteille. {AO8 74.4}

Protestantit ovat kiinnittäneet huomiota paavin uskontoon ja suosineet sitä. He ovat tehneet so-vitteluratkaisuja ja myönnytyksiä, joita katolilaiset itsekin ihmettelevät, eivätkä voi niitä täysin ymmärtää. Ihmiset sulkevat silmänsä paavilaisuuden todelliselta luonteelta ja sen valtaanpääsyyn liittyviltä vaaroilta. Kansa on herätettävä vastustamaan tämän yhteiskunnalliselle ja uskonnolliselle vapaudelle hyvin vaarallisen vihollisen etenemistä. {AO8 75.1}

Ulkonaista loistoa

Monet protestantit luulevat, että katolinen uskonto ei ole puoleen-savetävää ja että sen jumalanpalvelus on ikävää ja sisällyksetöntä juhlamenojen kiertokulkua. Mutta siinä he erehtyvät. Vaikka paavillisuus perustuukin petokseen, se ei kuitenkaan ole karkeaa ja kömpelöä petosta. Roomalaisen kirkon jumalanpalvelus on mitä vaikuttavin. Sen loisto ja juhlallisuus lumoavat ihmisten aistit sekä vaientavat järjen ja omantunnon äänen. Silmät ihastuvat. Muhkeat kirkot, vaikuttavat juh-lakulkueet, kultaiset alttarit, jalokivin koristetut pyhäinjäännöslippaat, arvokkaat maalaukset ja erittäin hienot veistokuvat vetoavat kauneuden kaipuuseen. Korvat lumoutuvat samalla tavalla. Musiikki on verratonta. Syvääänisten urkujen kauniit sävelet, jotka monin soinnukkain äänin kaikuvat upeiden tuomiokirkkojen korkeissa holveissa ja pylväskäytävissä, eivät voi olla herättämättä mielessä syvää kunnioitusta. {AO8 75.2}

Tämä ulkonainen loisto, upeus ja juhlalliset toimitukset, jotka pettävät katuvan sielun kaipuun, ovat todistuksena sisäisestä tur-meluksesta. Kristuksen uskonto ei tarvitse sellaisia viehätyskeinoja suosituksekseen. Ristiltä loistavassa valossa tosi kristillisyys näkyy niin puhtaana ja rakastettavana, että mitkään ulkonaiset koristukset eivät voi lisätä sen todellista arvoa. Pyhyys, nöyryys ja hiljaisuus ovat niitä kaunistuksia, joita Jumala arvostaa. {AO8 75.3}

Loistelias tyyli ei välttämättä ole merkkinä ajatusten puhtaudesta ja ylevyydestä. Maallismielisillä ja aistillisilla henkilöillä on usein kehittynyt taiteellinen taju ja hieno maku. Näitä saatana käyttää usein välikappaleina johtaessaan ihmisiä unohtamaan sielun tarpeet, irrottamaan katseensa tulevasta katoamattomasta elämästä, kääntymään pois kaikkivoivasta auttajastaan ja elämään yksinomaan tätä maailmaa varten. {AO8 75.4}

Ulkonaisten muotojen uskonto on houkutteleva kääntymättömälle sydämelle. Roomalaiskatolisen jumalanpalveluksen loistolla ja se-remonioilla on kiehtova ja lumoava vaikutus, joka pettää monet. He alkavat pitää roomalaista kirkkoa suorastaan taivaan porttina. Vain ne, jotka ovat päättävästi asettuneet totuuden perustukselle ja joiden sydän on Jumalan Hengen uudistama, voivat lujina vastustaa sen vaikutusta. Tuhannet, joilla ei ole kokemusperäistä tietoa Kristuksesta, saatetaan hy-väksymään jumalisuuden muoto ilman voimaa. Juuri sellaista us-kontoa hyvin monet haluavatkin. {AO8 76.1}

Katolinen rippijärjestelmä

Kun kirkko väittää olevansa oi-keutettu antamaan syntejä anteeksi, siitä on seurauksena, että katolilaiset luulevat itsellään olevan vapauden tehdä syntiä. Myös tapa, jolla synti on tunnustettava, ennen kuin sen saa anteeksi, on omiaan rohkaisemaan synninteossa. Se, joka polvistuu syntisen ihmisen edessä ja tunnustuksessaan paljastaa sydämensä salaiset ajatukset ja aivoitukset, halventaa ihmisyyttään ja alentaa sielunsa jokaista jaloa vaistoa. Ilmaisemalla elämänsä synnit papille - erehtyvälle, syntiselle ja kuolevaiselle ihmiselle, joka lisäksi usein on viinin ja siveettömyyden turmelema - hän alentaa luonteen ihannetta ja tulee sen kautta saastutetuksi. Hän kuvittelee Jumalan syntisen ihmisen kaltaiseksi, sillä pappi on Jumalan edustajana. Tämä alentava synnin tunnustaminen toiselle ihmiselle on salainen lähde, mistä on virrannut paljon sitä pahaa, joka saastuttaa maailman ja kypsyttää sen lopullisesti hävitettäväksi. Mutta nautinnonhaluisesta ihmisestä tuntuu miellyttävämmältä tunnustaa synnit vertaiselleen kuolevaiselle ihmiselle kuin avata sydän Jumalalle. Ihmisluonnolle on miellyttävämpää katua syntiä kuin luopua siitä. On helpompi kiduttaa lihaansa säkissä, nokkosissa ja kiusallisissa kahleissa kuin ristiinnaulita lihan himot. Lihallinen sydän on halukkaampi kantamaan raskasta iestä kuin taipumaan Kristuksen ikeen alle. {AO8 76.2}

Ristin ulkonainen kunnioittaminen

Rooman kirkon ja Kristuksen en-simmäisen tulemisen aikana toi-mineen juutalaisen kirkon välillä on huomattavaa yhtäläisyyttä. Samalla kun juutalaiset salassa polkivat kaikkia Jumalan lain periaatteita, he ulkonaisesti olivat tarkkoja sen määräysten noudattamisessa ja lisäsivät siihen vielä omat täsmennyksensä ja perimätietonsa, jotka tekivät lainkuuliaisuuden rasittavaksi ja tuskalliseksi. Samoin kuin juutalaiset sanoivat kunnioittavansa lakia, väittävät katolilaiset kunnioittavansa ristiä. Mutta korottaessaan Kristuksen kärsimysten vertauskuvaa he elämässään kieltävät hänet, jota vertauskuva edustaa. {AO8 76.3}

Roomalaiskatolisen uskon tun-nustajat asettavat ristin kirkkoihinsa, alttareilleen ja vaatteisiinsa. Kaikkialla nähdään risti kunniamerkkinä. Kaikkialla sitä kunnioitetaan ja korotetaan ulkonaisesti. Mutta Kristuksen opetukset haudataan järjettömien muinaistarujen, väärien selitysten ja kohtuuttomien vaatimusten paljouden alle. Tekopyhiä juutalaisia koskevat Vapahtajan sanat: »He sitovat kokoon raskaita ja vaikeasti kannettavia taakkoja ja panevat ne ihmisten hartioille, mutta itse he eivät tahdo niitä sormellaankaan liikuttaa» (Matt. 23: 4), soveltuvat vielä paremmin Rooman kirkon johtajiin. Tunnollisia sieluja

pidetään alituisessa pelossa ja heidät saatetaan pelkäämään loukatun Jumalan vihaa, samalla kun monet kirkon arvohenkilöt elävät ylellisyydessä ja aistillisissa nautinnoissa. {AO8 78.1}

Kuvien ja pyhäinjäännösten palvonta, pyhimysten avuksihuutaminen ja paavin korottaminen ovat saatanan juonia ihmisten mielen kääntämiseksi pois Jumalasta ja hänen Pojastaan. Saattaakseen heidät perikatoon hän koettaa kääntää heidän huomionsa pois hänestä, jonka kautta vain he voivat pelastua. Hän haluaa suunnata heidän ajatuksensa sellaiseen, mikä voidaan asettaa hänen tilalleen, joka on sanonut: »Tulkaa minun tyköni kaikki työtätekeväiset ja raskautetut, niin minä annan teille levon» (Matt. 11:28). {AO8 78.2}

Synkkää historiaa

Saatanan alituisena pyrkimyksenä on esittää väärin Jumalan luonne, synnin luonto ja ne tärkeät asiat, joista on kysymys suuressa taistelussa. Hänen viisastelunsa vähentää Jumalan lain velvoittavuutta ja antaa ihmisille va-pauden tehdä syntiä. Samalla hän saa heidät vaalimaan vääriä käsityksiä Jumalasta, niin että he pelkäävät ja vihaavat häntä pikemmin kuin rakastavat. Omalle luonteelleen ominaisen julmuuden hän selittää Luojalle kuuluvaksi. Se on saanut muodon uskontojärjestelmissä ja ilmenee palvontatavoissa. Siten ihmisten mieli sokaistuu ja saatana saa heidät asiamiehikseen taistelemaan Jumalaa vastaan. Väärät käsitykset Jumalan ominaisuuksista saivat pakanakansat uskomaan, että ihmisuhrit olivat välttämättömiä Jumalan suosion varmistamiseksi. Kauheita julmuuksia on harjoitettu epäjumalanpalveluksen eri muotojen vallitessa. {AO8 78.3}

Roomalaiskatolinen kirkko, jossa pakanuus ja kristinusko ovat yhtyneet ja joka pakanuuden tavoin on esittänyt väärin Jumalan luonnetta, on turvautunut menetelmiin, jotka ovat yhtä julmia ja inhottavia kuin pakanain. Rooman ylivallan aikana oli kidutusvälineitä, joita käytettiin ihmisten pakottamiseksi tunnusta-maan sen oppia. Niitä varten, jotka eivät suostuneet sen vaatimuksiin, oli rovio. Verilöylyjä oli niin paljon, että surmattujen luku tulee ilmi vasta tuomiopäivänä. Kirkon arvohenkilöt koettivat mestarinsa saatanan johdolla keksiä menettelytapoja, jotka aiheuttaisivat suurinta mahdollista tuskaa lopettamatta uhrin elämää. Monissa tapauksissa tuota helvetillistä toimitusta pitkitettiin inhimillisen kestokyvyn rajalle saakka, kunnes luonto luopui taistelusta ja kärsijä tervehti kuolemaa suloisena vapautuksena. {AO8 78.4}

Sellainen oli Rooman vastustajien kohtalo. Omia kannattajiaan se piti kurissa ruoskimisella, näännyttävällä nälällä ja ruumiin vaivaamisella kaikin mahdollisin sydäntä särkevin tavoin. Turvatakseen taivaan suosion parannuksentekijät rikkoivat Jumalan lakeja rikkomalla luonnon lakeja. Heitä opetettiin katkaisemaan ne siteet, jotka Jumala on solminut siunatakseen ja ilahduttaakseen ihmisten maallista vaellusta. Hautausmaat kätkevät miljoonia uhreja, jotka kuluttivat elämänsä turhiin yrityksiin masentaa luonnolliset

taipumuksensa ja tukah-duttaa Jumalalle vastenmielisinä kaikki lähimmäisiinsä kohdistuvat myötämielisyyden ajatukset ja tunteet. {AO8 79.1}

Jos haluamme saada jonkinlaisen käsityksen siitä päättäväisestä julmuudesta, mitä saatana on harjoittanut vuosisatojen kuluessa» ei niiden keskuudessa, jotka eivät koskaan ole kuulleet Jumalasta, vaan itse kristikunnan sydämessä ja kaikkialla kristityssä maailmassa, meidän tarvitsee vain silmäillä paavikunnan historiaa. Tämän jättimäisen pettämisJarjestelmän avulla pimeyden ruhtinas toteuttaa suunnitelmaansa tuottaa häpeää Jumalalle ja kurjuutta ihmisille. Kun näemme, miten hän onnistuu salaamaan itsensä ja suorittamaan työnsä kirkon johtajien avulla, voimme ymmärtää paremmin, miksi hänellä on niin suuri vastenmielisyys Raamattua kohtaan. Jos sitä luetaan, opitaan tuntemaan Jumalan armo ja rakkaus; nähdään, ettei hän aseta ihmisille mitään noista raskaista taakoista. Jumala odottaa vain särjettyä ja murtunutta sydäntä ja nöyrää, kuuliaista henkeä. {AO8 79.2}

Kristuksen elämässä ei ole ai-noatakaan esimerkkiä, joka kehottaisi ihmisiä sulkeutumaan luostareihin tullakseen sopiviksi taivaaseen. Hän ei ole milloinkaan opettanut, että rakkaus ja myötätunto olisi tukahdutettava. Va-pahtajan sydän oli täynnä rakkautta. Mitä lähemmäksi ihminen pääsee siveellistä täydellisyyttä, sitä herkkätuntoisempi hän on, sitä tarkempi hänen synninhavaitsemiskykynsä ja sitä syvempi hänen myötätuntoisuutensa kärsiviä kohtaan. Paavi väittää olevansa Kristuksen sijainen. Mutta kuinka hänen luonteensa kestää vertailua Kristuksen luonteen kanssa? Tiedetäänkö Kristuksen milloinkaan jättäneen ihmisiä toimitettavaksi vankilaan tai piinapenkkiin sen tähden, että he eivät kunnioittaneet häntä taivaan kuninkaana? Kuultiinko hänen tuomitsevan kuolemaan niitä, jotka eivät ottaneet häntä vastaan? Kun erään samarialaisen kylän asukkaat eivät ottaneet häntä vastaan, hänen opetuslapsensa Jaakob ja Johannes närkästyivät ja sanoivat: »Herra, tahdotko, niin sanomme, että tuli taivaasta tulkoon alas ja hävittäköön heidät?» (Luuk. 9: 54). Jeesus katsoi säälien opetuslapsiinsa, nuhteli heitä tylyydestä ja sanoi: »Ihmisen Poika ei ole tullut hukuttamaan ihmisiä vaan pelastamaan» (Luuk. 9: 56, engl. käänn. muk.) Miten kokonaan Kristuksen hengestä poikkeava onkaan hänen luulotellun sijaisensa henki! {AO8 79.3}

Protestanttisuus ajautumassa Rooman syliin

Rooman kirkko esittää nyt maailmalle ystävällisiä kasvojaan peittäen puolustuksillaan kauheiden julmuuksiensa luettelon. Se on pukeutunut kristillisyyden pukuun, mutta on pohjimmaltaan muuttumaton. Kaikki menneinä aikoina vallinneet paavinvallan periaatteet ovat vieläkin voimassa. Se pitää yhä kiinni pimeimmiltä ajoilta perityistä opeista. Älköön kukaan pettäkö itseään. Paavinvalta, jota protestantit nyt ovat niin valmiit kunnioittamaan, on sama valta, joka hallitsi maailmaa uskonpuhdistuksen päivinä, jolloin Jumalan miehet henkensä menettämisen uhalla nousivat paljastamaan sen vääriä tekoja. Se on yhtä ylpeä ja ylimielinen kuin niinäkin aikoina, jolloin se hallitsi kuninkaita ja ruhtinaita ja vaati Jumalan etuoikeuksia. Sen henki ei nyt ole vähemmän julma ja omavaltainen kuin sinäkään aikana, jolloin se riisti ihmisiltä vapauden ja tappoi Korkeimman pyhiä. {AO8 80.1}

Paavius on viimeisten aikojen luopumusta, niin kuin profeetallinen sana on siitä ennustanut (2 Tess. 2: 3, 4). Paavillisen kirkon menettelytapoihin kuuluu sellaisen luonteen esittäminen, mikä parhaiten palvelee sen tarkoituksia. Mutta kameleontin vaihtelevan ulkoasun alla sillä on kätkettynä muuttumatonta käärmeen myrkkyä. Se selittää, että »harhaoppisille ja harhaoppisuudesta epäillyille henkilöille annettuja lu-pauksia ei tarvitse täyttää».384 Onko tämä valta, jonka historia vuosituhannen ajalta on kirjoitettu pyhien verellä, nyt tunnustettava osaksi Kristuksen seurakuntaa? {AO8 80.2}

Se protestanttisissa maissa esitetty väite, että katolisuus eroaa protestanttisuudesta nyt vähemmän kuin ennen, ei ole aiheeton. Muutosta on tapahtunut, mutta ei roomalaisessa kirkossa. Katolisuus on kyllä suuressa määrin nykyisen protestanttisuuden kaltaista, mutta syynä on se, että pro-testanttisuus on niin suuresti rap-peutunut uskonpuhdistajien ajan jälkeen. {AO8 80.3}

Kun protestanttiset kirkkokunnat ovat tavoitelleet maailman suosiota, väärä suopeus on sokaissut niihin kuuluvien silmät. Heidän mielestään on oikein uskoa hyvää kaikesta pahasta. Siitä seuraa välttämättömästi, että he lopulta uskovat pahaa kaikesta hyvästä. Sen sijaan, että he puolus-taisivat sitä uskoa, joka kerta kaikkiaan on pyhille annettu, he esiintyvät aivan kuin anteeksi pyytäen Roomalta rakkaudettomuuttaan ja uskonkiihkoaan. {AO8 80.4}

Useat niistäkin, jotka eivät suosi katolisuutta, käsittävät perin puutteellisesti, mikä vaara piilee sen vallassa ja vaikutuksessa. Monet ajattelevat, että keskiajalla vallinnut tiedollinen ja siveellinen pimeys edisti sen dogmien, taikauskon ja sorron leviämistä ja että uudemman ajan suurempi valistus, tiedon yleinen leviäminen ja lisääntyvä vapaamielisyys uskonnollisissa kysymyksissä tekevät mahdottomaksi suvaitsemattomuuden ja sorron herättämisen uuteen eloon. Ajatusta sellaisen asiain tilan uusiutumisesta tänä valistuneena aikana pidetään naurettavana. On totta, että tiedon, siveellisyyden ja uskonnon alalla tälle sukupolvelle loistaa suuri valo. Jumalan pyhän kirjan avoimilta sivuilta leviää taivaallinen valo maailmaan. Mutta on muistettava, että mitä suurempi annettu valo on, sitä suurempi on niiden pimeys, jotka sen väärentävät tai hylkäävät. {AO8 80.5}

Jos protestantit rukoillen tutkisivat Raamattua, heille selviäisi paavinvallan todellinen luonne ja he rupeaisivat inhoamaan ja karttamaan sitä. Mutta monet ovat omasta mielestään niin viisaita,

etteivät he tunne tarvetta nöyrästi etsiä Jumalaa voidakseen löytää totuuden. Vaikka he kerskaavat valistuksestaan, he eivät tunne Raamatun kirjoituksia eivätkä Jumalan voimaa. Heillä täytyy olla jokin keino, millä voivat rauhoittaa omaatuntoaan. He etsivät sellaista, mikä on vähiten hengellistä ja vähiten nöyryyttävää. He haluavat unohtaa Jumalan, mutta sillä tavalla, että ulkonaisesti näyttäisi siltä, että he muistavat hänet. Roomalaiskatolinen kirkko on hyvin sopiva tyydyttämään kaikkien tällaisten henkilöiden tarpeita. Se on järjestetty kahta ihmisluokkaa varten, joihin kuuluu suurin osa maailman ihmisistä - niitä

varten, jotka haluavat pelastua omien ansioittensa avulla, ja niitä varten, jotka haluavat pelastua synneissään. Tässä onkin sen voiman salaisuus. {AO8 82.1}

Suuren henkisen pimeyden aika on osoittautunut suotuisaksi paavinvallan menestykselle. Tullaan vielä näkemään, että suuren valistuksen aika on sille yhtä suotuisa. Menneinä aikoina, jolloin ihmisillä ei ollut Jumalan sanaa eikä tietoa totuudesta, heidän silmänsä olivat sidotut ja tuhannet joutuivat paulaan, kun eivät nähneet heidän jalkojensa eteen viritettyä ansaa. Tässä sukupolvessa on monia, joiden silmiä häikäisee ihmisten teorioiden räikeä valo, »tiedon nimellä kulkeva valhetieto». He eivät näe verkkoa ja menevät sii-hen yhtä helposti kuin sidotuin silmin kulkevakin. Jumalan tarkoituksena oli, että ihmiset pitäisivät henkisiä kykyjään Luojan antamana lahjana ja käyttäisivät niitä totuuden ja vanhurskauden palvelukseen. Mutta kun ylpeyttä ja kunnianhimoa vaalitaan ja kun omat teoriat korotetaan Jumalan sanan yläpuolelle, silloin älykkyys voi saada aikaan enemmän vahinkoa kuin tietämättömyys. Siten meidän aikamme väärä tiede, joka jäytää uskoa Raamattuun, on osoittautuva yhtä menestykselliseksi tien valmistamisessa paavillisen kirkon ja sen miellyttävien muotojen hyväksymiselle, kuin tiedon pidättäminen oli tien aukaisemisessa sen korottamiselle pimeänä keskiaikana. {AO8 82.1}

Niissä pyrkimyksissä, joita nyt on Yhdysvalloissa valtion tuen hankkimiseksi kirkon laitoksille ja perinnäistavoille, protestantit seuraavat Paavilaisten jälkiä. Me-nevätpä pitemmällekin. He avaavat oven katolisen kirkon pyrkimyksille saavuttaa protestanttisessa Amerikassa se ylivalta, minkä se on menettänyt vanhassa maailmassa. Tälle liikkeelle antaa vielä suuremman merkityksen se, että sen päätarkoituksena on sunnuntain pyhittämisen voimaan saattaminen - tapa, jonka Rooma pani alulle ja jota se väittää arvovaltansa merkiksi. Paavillisen kirkon henki - halu mukautua maailman tapoihin ja ihmisten perimätietojen korottaminen Jumalan käskyjen yläpuolelle - leviää protestanttisiin kirkkokuntiin ja johtaa ne toimimaan sunnuntain ko-rottamiseksi, samoin kuin katolinen kirkko on aikaisemmin tehnyt. {AO8 82.2}

Väärän lepopäivän korottaminen

Jos lukija haluaisi tietää, mitä keinoja pian alkavassa taistelussa tullaan käyttämään, hänen tarvitsee vain lukea historiasta, mitä keinoja Rooma muinoin käytti pyrkiessään samaan päämäärään. Jos hän haluaisi tietää, miten yhdistyneet katolilaiset ja protestantit tulevat kohtelemaan niitä, jotka hylkäävät heidän uskonkappa-leensa, niin hänen tulee ottaa huo-mioon, mitä henkeä Rooma ilmaisi taistellessaan sapattia ja sen puo-lustajia vastaan. {AO8 82.3}

Kuninkaalliset määräykset, yleiset kirkolliskokoukset ja maallisen vallan tukemat kirkon säädökset olivat ne portaat, joita myöten pakanallinen juhlapäivä nousi kunniapaikalleen kristillisessä maailmassa. Ensimmäinen julkinen toimenpide sunnuntain vieton vahvistamiseksi oli Konstantinuksen säätämä laki (v. 321 jKr). Tämä laki vaati kaupunkilaisväestöä lepäämään »auringon kunnioitettavana päivänä», mutta antoi maalla

asuville oikeuden suorittaa maanviljelystöitään. Vaikka tämä laki todellisuudessa oli pakanallinen, keisari saattoi sen voimaan nimellisen kristinuskoon kääntymisensä jälkeen. {AO8 83.1}

Kun keisarin arvovalta ei osoit-tautunut riittäväksi korvaamaan Jumalan arvovaltaa, niin Eusebius, piispa, joka tavoitteli ruhtinaiden suosiota ja oli Konstantinuksen läheinen ystävä ja imartelija, väitti, että Kristus oli siirtänyt sapatin sunnuntaille. Tämän uuden opin tueksi ei esitetty ainoatakaan Raamatun todistusta. Eusebius huomaamattaan tunnustaa väitteensä vääräksi viittaamalla muutoksen todellisiin aiheuttajiin. »Kaiken», hän sanoo, »mitä oli velvollisuus tehdä sapattina, me olemme siirtäneet Herran päivälle.»385 Mutta väite sunnuntain pyhyydestä, niin perusteeton kuin se olikin, oli omiaan rohkaisemaan ihmisiä tallaamaan jalkoihinsa Herran sapatin. Kaikki, jot-ka halusivat saada maailman kunniaa, hyväksyivät suositun juhlapäivän. {AO8 83.2}

Paavinvallan lujittuessa jatkettiin työtä sunnuntain korottamiseksi. Jonkin aikaa kansa oli vielä sunnuntaina maanviljelystyössä silloin kun ei ollut kirkossa, ja seitsemättä päivää pidettiin edelleen lepopäivänä. Mutta muutos edistyi jatkuvasti. Hengellisessä virassa olevia kiellettiin langettamasta tuomiota missään yhteiskunnallisessa riitakysymyksessä sunnuntaina. Pian sen jälkeen käskettiin kaikissa eri asemissa olevien henkilöiden pidättyä sunnuntaina tavallisesta työstä. Käskyn rikkomisesta tuli vapaille kansalaisille sakkorangaistus ja palvelijoille raipparangaistus. Myöhemmin säädettiin, että rikkaat menettäisivät rangaistuksena puolet maaomaisuudestaan, ja jos he pysyivät uppiniskaisina, heidät oli lopulta tehtävä orjiksi. Alempien luokkien rangaistukseksi tuli elinikäinen maastakarkotus. {AO8 83.3}

Ihmeitäkin sepitettiin asian edistämiseksi. Muiden kummallisten asiain joukossa kerrottiin, että kun eräs talonpoika kynti peltoaan sunnuntaina ja puhdisti auraansa raudankappaleella, tämä tarttui hänen käteensä, ja kaksi vuotta hän kuljetti sitä mukanaan »kärsien mitä suurinta tuskaa ja häpeää».386 {AO8 83.4}

Myöhemmin paavi neuvoi seura-kuntien pappeja nuhtelemaan sunnuntain rikkojia sekä kehotta-maan heitä käymään kirkossa ja lukemaan ääneen rukouksia, jotta he eivät aiheuttaisi jotakin suurta onnettomuutta itselleen ja naapureilleen. Eräässä kirkollis-kokouksessa esitettiin väite, jota protestantitkin ovat myöhemmin paljon käyttäneet, että koska salama oli iskenyt sunnuntaina työskennelleisiin, niin sen täytyy olla lepopäivä. »On ilmeistä», sanoivat prelaatit, »että heidän laiminlyöntinsä tämän päivän pyhittämisessä oli Jumalalle hyvin vastenmielistä.» Sitten esitettiin vetoomus, että papit, kuninkaat ja ruhtinaat sekä kaikki vilpittömät ihmiset »tekisivät kaiken voitavansa ja huolehtisivat, että tämä päivä saatettaisiin sille kuuluvaan kunniaan ja kristikunnan kunniaksi sitä tulevaisuudessa vietettäisiin jumalisemmin».387 {AO8 84.1}

Kun kirkolliskokouksien päätökset osoittautuivat riittämättömiksi, pyydettiin maallista valtaa antamaan määräys, joka herättäisi kansassa pelkoa ja pakottaisi sen pidättymään

työstä sunnuntaina. Eräässä kirkolliskokouksessa, joka pidettiin Roomassa, vahvistettiin kaikki aikaisemmat päätökset entistä painokkaammin ja juhlallisemmin. Ne liitettiin myös kirkkolakiin, ja maalliset viranomaiset vaativat niiden noudattamista melkein kaikkialla kristikunnassa.388 {AO8 84.2}

Tuli kuitenkin paljon hämmennystä sen tähden, että sunnuntain vietolla ei ollut Raamatun tukea. Kansa asetti kyseenalaiseksi opettajiensa menettelyn, kun nämä pyrkiessään kunnioittamaan auringon päivää syrjäyttivät Herran selvän ilmoituksen: »Seitsemäs päivä on Herran, sinun Jumalasi, sapatti.» Raamatun todistusten puute täytyi korvata muilla keinoilla. Eräs sunnuntain innokas puoltaja, joka kahdennentoista vuosisadan lopussa kävi Englannin seurakunnissa, kohtasi vastustusta uskollisten totuudentodistajien puolelta. Hänen yrityksensä jäivät niin hedelmättömiksi, että hän poistui maasta joksikin aikaa miettimään keinoja oppiensa saattamiseksi väkisin voimaan. Kun hän palasi, ei enää puuttunut keinoa, ja myöhemmässä työskentelyssään hän menestyi paremmin. Hänellä oli mukanaan asiakirja, jota hän väitti Jumalan itsensä antamaksi. Siinä oli kaivattu määräys sunnuntain viettämisestä sekä kauheita uhkauksia pelon herättämiseksi tottelemat-tomissa. Tämän arvokkaan asiakirjan, joka oli yhtä halpamainen väärennös kuin sekin säädös, jota se tuki, sanottiin pudonneen taivaasta ja löytyneen Jerusalemista pyhän Simonin Golgatalla sijaitsevalta alttarilta. Mutta paavin palatsi Roomassa oli todellisuudessa sen alkulähde. Paavillinen pappisvalta on kaikkina aikoina pitänyt kirkon vallan ja menestyksen lisäämiseksi tehtyjä petoksia ja väärennöksiä luvallisina. {AO8 84.3}

Tämä asiakirja kielsi työnteon yhdeksännestä hetkestä eli klo 15:stä lauantaina auringon nousuun maanantaina. Monien ihmeiden selitettiin vahvistavan sen arvovallan. Niinpä kerrottiin, että yli määrähetken työssä olleita henkilöitä oli kohdannut halvaus. Eräs mylläri, joka koetti jauhaa viljaansa, näki jauhojen sijasta verivirran tulevan esiin, ja myllyn ratas pysyi liikkumattomana, vaikka siihen virtasi paljon vettä. Eräs nainen, joka pani taikinaa uuniin, huomasi ottaessaan sitä pois uunista sen jääneen raa’aksi, vaikka uuni oli hyvin kuuma. Toinen nainen, joka oli valmistanut taikinan leivottavaksi lauantaina yhdeksännellä hetkellä mutta päätti lykätä leipomisen maanantaihin, huomasi seuraavana päivänä, että jumalallinen voima oli muuttanut sen kypsiksi leiviksi. Muuan mies, joka leipoi leipää lauantaina yhdeksännen hetken jälkeen, huomasi taittaessaan sitä seuraavana aamuna, että siitä alkoi vuotaa verta. Sellaisilla luonnottomilla, taikauskon kyllästämillä valheilla sunnuntain puoltajat yrittivät vahvistaa sen pyhyyttä.389 {AO8 84.4}

Englannissa ja Skotlannissa saatiin ihmiset paremmin kunnioittamaan sunnuntaita, kun siihen liitettiin osa vanhasta sapatista. Mutta pyhänä pidettäväksi vaadittu aika vaihteli. Skotlannin kuninkaan käsky määräsi, että lauantaita oli pidettävä pyhänä klo 12:sta alkaen päivällä, eikä kukaan siitä hetkestä maanantaiaamuun saanut suorittaa maallisia tehtäviä.390 {AO8 85.1}

Mutta huolimatta kaikista sun-nuntain pyhyyden vakiinnuttaniisyrityksistä paavin kannattajat itsekin julkisesti tunnustivat, että sapatin perustana oli Jumalan arvovalta ja että sen tilalle asetettu pyhäpäivä oli inhimillistä alkuperää. Kuudennellatoista vuosisadalla katolinen kirkolliskokous julisti selvästi: »Muistakoot kaikki kristityt, että Jumala pyhitti seitsemännen päivän, eivätkä sitä ole hyväksyneet ja pitäneet pyhänä ainoastaan juutalaiset vaan kaikki muutkin, jotka ovat palvelevinaan Jumalaa, vaikka me kristityt olemme vaihtaneet heidän sapattinsa Herran päivälle.»391 Ne, jotka peukaloivat Jumalan lakia, eivät olleet tietämättömiä työnsä laadusta. Ehdoin tahdoin he asettivat itsensä Jumalan yläpuolelle. {AO8 85.2}

Etiopian sapattia viettävä kirkko ja Rooma

Sattuvan esimerkin Rooman me-nettelystä niitä kohtaan, jotka eivät ole yhtä mieltä sen kanssa, saamme, kun otamme huomioon, miten kauan ja verisesti se vainosi valdolaisia, joista muutamat olivat sapatin viettäjiä. Oli muitakin, jotka samoin kärsivät sapattikäskyn noudattamisen tähden. Erikoisen merkityksellinen on Etiopian eli Abessinian kirkon historia. Pimeän keskiajan hämäryydessä Keski-Afrikan kristityt katosivat näkyvistä, ja maailman unohtamina he saivat useiden vuosisatojen aikana vapaasti harjoittaa uskoaan. Mutta lopulta Rooma sai tiedon heidän olemassaolostaan, ja pian Abessinian keisari viekoiteltiin tunnustamaan paavi Kristuksen sijaiseksi. Sitten tuli muita myönnytyksiä. Annettiin määräys, joka ankarien rangaistusten uhalla kielsi sapatin viettämisen.392 Mutta paavillinen sortovalta tuli pian niin kiusalliseksi ikeeksi, että abessinialaiset päättivät vapautua siitä. Hirmuisen taistelun jälkeen paavin kannattajat karkotettiin heidän asuma-alueiltaan ja vanha usko asetettiin ennalleen. Seurakunnat iloitsivat vapaudestaan, eivätkä ne koskaan unohtaneet sitä läksyä, minkä ne olivat oppineet Rooman petollisuudesta, uskon-kiihkosta ja sortovallasta. Abessinialaiset olivat tyytyväisiä eläessään eristetyssä valtakunnassaan muulle kristikunnalle tuntemattomina. {AO8 85.3}

Afrikan kristityt viettivät sapattia samalla tavalla kuin paavillinen kirkko oli sitä viettänyt ennen täydellistä luopumistaan. Pyhittäessään seitsemännen päivän Jumalan käskylle kuuliaisina he pidättyivät sunnuntaityöstä kirkon tavan mukaan. Kun Rooma sai ylivallan, se tallasi Jumalan sapatin jalkoihinsa korottaakseen omaansa, mutta Afrikan seurakunnat, jotka olivat kätkettyinä lähes tuhat vuotta, eivät olleet mukana tässä luopumuksessa. Jouduttuaan Rooman vallan alle nämä seurakunnat pakotettiin syrjäyttämään oikea sapatti ja ko-rottamaan väärä. Mutta heti kun ne saivat takaisin riippumattomuutensa, ne alkoivat jälleen noudattaa neljättä käskyä.393 {AO8 86.1}

Nämä menneen ajan tapahtumat ilmaisevat selvästi Rooman vihamielisyyden oikeaa sapattia ja sen puolustajia kohtaan sekä ne keinot, joita se käyttää oman aikaansaannoksensa korottamiseen. Jumalan sana opettaa, että nämä näyt tulevat toistumaan, kun roomalaiskatolilaiset ja protestantit liittyvät yhteen sunnuntain korottamiseksi. {AO8 86.2}

Kohti paaviuden uutta nousua

Ilmestyskirjan 13. luvun ennustus osoittaa, että se valta, jota kaksisarvinen, karitsan näköinen peto kuvaa, saattaa »maan ja siinä asuvaiset» kumartamaan paavinvaltaa, jota leopardin näköinen peto kuvaa. Kaksisarvinen peto on myös yllyttävä maan päällä asuvat tekemään pedon kuvan ja lisäksi määräävä »kaikki, pienet ja suuret, sekä rikkaat että köyhät sekä vapaat että orjat» ottamaan »pedon merkin» (Ilm. 13: 11-16). On osoitettu, että Yhdysvallat on se valta, jota kaksisarvinen, karitsan näköinen peto kuvaa, ja että tämä ennustus toteutuu, kun Yhdysvallat pakkokeinoin koettaa saattaa voimaan sunnuntain vieton, jota Rooma väittää ylivaltansa erityiseksi tunnustukseksi. Mutta tässä paavikunnan kunnioittamisessa Yhdysvallat ei tule olemaan yksin. Rooman vaikutus niihin maihin, jotka kerran tunnustivat sen vallan, on vieläkin varsin huomattava. Raamattu ennustaa sen vallan palautuvan entiselleen. »Minä näin yhden sen päistä olevan ikäänkuin kuoliaaksi haavoitetun, mutta sen kuolinhaava parantui. Ja koko maa seurasi ihmetellen petoa» (Ilm. 13: 3). Kuolettavan haavan saaminen viittaa paavinvallan romahdukseen vuonna 1798. Mutta profeetan sanojen mukaan »sen kuolinhaava parantui. Ja koko maa seurasi ihmetellen petoa.» Paavali sanoo selvästi, että synnin ihmisen toiminta jatkuu Kristuksen toiseen tulemiseen asti (2 Tess. 2: 8). Aivan ajan loppuun saakka hän on jatkava pettämistyötään. Paavinvaltaa tarkoittaen profeetta sanoo: »Kaikki maan päällä asuvaiset kumartavat sitä, jokainen, jonka nimi ei ole kirjoitettu teurastetun Karitsan elämänkirjaan» (Ilm. 13: 8). Sekä vanhassa että uudessa maailmassa paavinvalta tulee saamaan kunniaa siinä kunnioituksessa, mitä osoitetaan sunnuntaisäädökselle, jonka ainoana perustuksena on Rooman kirkon arvovalta. {AO8 86.3}

Jo 1800-luvun puolivälistä lähtien ovat ne, jotka Yhdysvalloissa ovat tutkineet Raamatun ennustuksia, esittäneet tätä maailmalle. Nykyisissä tapahtumissa nähdään nopeaa kehittymistä ennustuksen täyttymystä kohti. Protestanttiset opettajat vaativat samoin jumalallista käskyvaltaa sunnuntain viettämiseksi ilman Raamatun todistusta, kuten paavilliset johtajat, jotka sepittivät ihmeker-tomuksia jumalallisen käskyvallan saamiseksi. Väite, että Jumalan rangaistukset kohtaavat ihmisiä sunnuntaisapatin rikkomisen tähden, tullaan toistamaan. Sitä °n jo ruvettu esittämään. Liike, joka vaatii sunnuntain pitämistä, saa nopeasti jalansijaa. {AO8 87.1}

Rooman kirkko on ihmeen viisas ja ovela. Se osaa arvioida, mitä tulee tapahtumaan. Se odottaa aikaansa nähdessään, että protestanttiset kirkkokunnat osoittavat sille kunnioitusta hyväksyessään väärän sapatin ja valmistautuvat pakottamaan ihmisiä tämän väärän lepopäivän viettoon samojen keinojen avulla, joita se itse käytti menneinä aikoina. Ne, jotka hylkäävät totuuden valon, tulevat vielä pyytämään tältä erehtymät-tömyydestään kerskaavalta vallalta apua sen antaman säädöksen korottamiseksi. Ei ole vaikea arvata, miten mielellään se tulee pro-testanttien avuksi tässä työssä. Kuka ymmärtää paremmin kuin paavilliset johtajat, miten on kohdeltava niitä, jotka eivät tottele kirkkoa? {AO8 87.2}

Roomalaiskatolinen kirkko kaikkine haarautumineen kaikkialla maailmassa muodostaa suunnattoman suuren yhtenäisen järjestön, jonka tarkoituksena on paavin istuimen alaisena palvella tuon istuimen etuja. Sen miljoonat ehtoollisvieraat maapallon kaikissa maissa opetetaan pitämään itseään velvollisina totte-lemaan paavia. Olipa heidän kan-sallisuutensa ja hallitusmuotonsa mikä hyvänsä, heidän on määrä pitää kirkon arvovaltaa kaikkea muuta korkeampana. Vaikka he vannoisivat olevansa uskollisia valtiolle, sen takana on kuitenkin juhlallinen lupaus olla kuuliainen Roomalle. Tämä lupaus vapauttaa heidät kaikista sitoumuksista, jotka ovat ristiriidassa kirkon edun kanssa. {AO8 87.3}

Historia todistaa Rooman ovelista ja itsepintaisista yrityksistä sekaantua huomaamatta kansakuntien asioihin. Saatuaan jalansijaa se edistää omia suunnitelmiaan ruhtinaiden ja kansojen sortumisenkin uhalla. Vuonna 1204 paavi Innocentius III pakotti Aragonian kuninkaan Pietari II:n vannomaan seuraavan harvinaisen valan: »Minä Pietari, aragonialaisten kuningas, vakuutan olevani ja lupaan aina olla uskollinen ja kuuliainen herralleni paavi Innocentiukselle, hänen katolisille seuraajilleen ja roomalaiselle kirkolle, sekä uskollisesti pitää alamaiseni hänelle kuuliaisina ja puolustaa katolista uskoa ja vainoten harhaoppista turmeltuneisuutta.»394 Tämä on sopusoinnussa sen Rooman paavin valtaa koskevan väitteen kanssa, että »hänellä on laillinen oikeus syöstä keisareita valtaistuimelta» ja että »hän voi vapauttaa alamaiset tottelemasta epäoikeudenmukaisia hallitsijoita».395 {AO8 87.4}

Muistettakoon lisäksi, että Rooma kerskaa olevansa muuttumaton. Gregorius VII:n ja Innocentius III:n periaatteet ovat vieläkin roomalaiskatolisen kirkon peri-aatteita. Jos sillä vain olisi valta, se soveltaisi niitä käytäntöön yhtä tarmokkaasti nyt kuin menneinäkin vuosisatoina. Protestantit eivät tiedä, mitä he tekevät, kun aikovat suostua vastaanottamaan Roomalta apua yrittäessään korottaa sunnuntaita. Kun he pyrkivät saavuttamaan päämääränsä, Rooma vahvistaa voimiaan ottaakseen takaisin menettämänsä valta-aseman. Jos Yhdysvalloissa vakiinnutetaan se periaate, että kirkko voi käyttää tai valvoa valtiovaltaa ja että uskonnollisten menojen nou-dattaminen voidaan tehdä pakolliseksi maallisten lakien avulla - lyhyesti, että kirkko ja valtio voivat hallita omaatuntoa, silloin Rooman voitto tässä maassa on varma. {AO8 88.1}

Jumalan sana varoittaa lähellä olevasta vaarasta. Jos tästä varoi-tuksesta ei oteta vaarin, on pro-testanttinen maailma huomaava Rooman todelliset aikeet vasta sitten, kun ansan välttäminen on liian myöhäistä. Roomalaisen kirkon valta kasvaa hiljaisuudessa. Sen oppien vaikutus tuntuu lainsäädäntösaleissa, seurakunnissa ja ihmisten sydämessä. Se rakentaa komeita, jykeviä rakennuksiaan, joiden salaisissa kammioissa se uudistaa entiset vainonsa. Huomaamatta ja epäilyä herättämättä se vahvistaa voimiaan edistääkseen omia aikeitaan, kun tulee aika iskeä. Se odottaa vain sopivaa tilaisuutta, ja sitä valmistetaan sille parhaillaan. Pian saamme nähdä ja tuntea, mikä rooma-laiskatolisen kirkon tarkoitus on. Jokainen, joka uskoo ja noudattaa Jumalan sanaa, joutuu silloin syy-töksen ja vainon kohteeksi. {AO8 90.1}

Luku 36—Lähenevä taistelu

Aina siitä lähtien, kun suuri taistelu alkoi taivaassa, saatanan tar-koituksena on ollut poistaa Jumalan laki. Juuri tämän saavuttamiseksi hän ryhtyi kapinoimaan Luojaa vastaan. Vaikka hänet heitettiin pois taivaasta, hän on jatkanut samaa taistelua maan päällä. Hänen tarkoituksensa on aina ollut pettää ihmisiä ja siten johtaa heidät rikkomaan Jumalan lakia. Tapahtuipa rikkominen koko lain syrjäyttämisen tai yhden ainoan käskyn hylkäämisen muodossa, on lopputulos sama. Se, joka »rikkoo yhtä kohtaa vastaan», ilmaisee sillä halveksivansa koko lakia. Hänen vaikutuksensa ja esimerkkinsä ovat rikkomuksen puolella; hän »on syypää kaikissa kohdin» (Jaak. 2:10). {AO8 91.1}

Koettaessaan saattaa Jumalan lain halveksituksi saatana on väärentänyt Raamatun oppeja, ja siten tuhannet, jotka väittävät uskovansa Raamattuun, ovat joutuneet liittämään uskoonsa erheitä. Viimeinen suuri taistelu totuuden ja erheen välillä on Jumalan lakia koskevan pitkäaikaisen sodan loppukamppailu. Tämä taistelu on nyt alkamassa - taistelu ihmisten lakien ja Jumalan käskyjen välillä, Raamatun uskonnon ja taruihin turvautuvan perimätietouskonnon välillä. {AO8 91.2}

Raamatun perusoppien hylkääminen vie kriisiin

Ne voimat, jotka tässä taistelussa tulevat yhteisesti vastustamaan totuutta ja vanhurskautta, ovat nyt tehokkaassa toiminnassa. Jumalan pyhälle sanalle, joka on meille hankittu kärsimysten ja veren kalliilla hinnalla, annetaan vain vähän arvoa. Kaikki voivat nyt saada Raamatun, mutta vain harvat todella hyväksyvät sen elä-mänsä ohjeeksi. Epäusko on vallalla levottomuutta herättävässä määrässä, ei ainoastaan maailmassa vaan myös seurakunnissa. Monet ovat joutuneet niin pitkälle, että kieltävät kristinuskon tukipylväinä olevia oppeja. Suuri osa kristityksi tunnustautuvasta maailmasta hylkää todellisuudessa innoitettujen kirjoittajien esittämät suuret luomistapahtumat, ihmisen lankeemuksen, sovituksen ja Jumalan lain pysyvyyden joko kokonaan tai osaksi. Tuhannet, jotka kerskaavat viisaudestaan ja itsenäisyydestään, pitävät ehdotonta luottamusta Raamattuun heikkouden merkkinä. He luulevat, että Raamatun moittiminen sekä sen tärkeimpien totuuksien hengellistyttäminen ja olemattomiksi selittäminen todistavat kyvykkyydestä ja oppineisuudesta. Monet saarnaajat julistavat kuulijoilleen ja monet professorit ja opettajat opettavat oppilailleen, että Jumalan laki on muutettu tai poistettu. Niiden, jotka pitävät sen vaatimuksia vielä sitovina ja kirjaimellisesti noudatettavina, ajatellaan ansaitsevan vain pilkkaa ja halveksimista. {AO8 91.3}

Hylätessään totuuden ihmiset hylkäävät sen luojan. Poikiessaan Jumalan lakia he kieltävät Lainantajan arvovallan. Vääristä opeista ja teorioista voi tehdä epäjumalan yhtä helposti kuin puusta tai kivestä. Esittämällä väärin Jumalan ominaisuudet saatana johtaa ihmiset muodostamaan hänen luonteestaan väärän käsityksen. Useat asettavat Jumalan valtaistuimelle filosofian epäjumalan, samalla kun vain harvat palvelevat elävää Jumalaa

sellaisena, kuin hän on itsensä ilmoittanut sanassaan, Kristuksessa ja luo-mistöissä. Tuhannet jumaloivat luontoa, samalla kun he kieltävät luonnon Jumalan. Nykyisessä kristityssä maailmassa harjoitetaan epäjumalanpalvelusta yhtä todellisesti, kuin sitä harjoitettiin Elian aikana, vaikka eri muodossa. Monien viisaina pidettyjen miesten, filosofien, runoilijain, poliitikkojen ja sanomalehtimiesten jumala - hienostuneiden piirien, monien korkeakoulujen ja yliopistojen, vieläpä joidenkin jumaluusopillistenkin koulujen jumala - on tuskin parempi kuin Baal, foinikialaisten auringonjumala. {AO8 92.1}

Jumalan lain poistaminen mahdotonta

Ei mikään kristillisen maailman hyväksymä erhe hyökkää julkeammin taivaan arvovaltaa vastaan, ei mikään ole järjettömämpi eikä mikään seurauksiltaan turmiollisempi kuin se nopeasti leviävä nykyaikainen oppi, ettei Jumalan laki ole enää sitova. Jokaisella kansakunnalla on lakinsa, jotka vaativat kunnioitusta ja kuuliai-suutta. Ei mikään hallitus voi pysyä pystyssä ilman niitä. Voidaanko silloin kuvitella, ettei taivaan ja maan Luojalla ole lakia hänen luomiensa olentojen elämän ohjeena? Kuvitelkaamme, että huomattavassa asemassa olevat saar-naajat opettaisivat julkisesti, että ne lait, jotka koskevat heidän maataan ja jotka suojelevat kansalaisten oikeuksia, eivät ole sitovia - ettei niitä tarvitse noudattaa, koska ne rajoittavat kansan vapautta - kuinka kauan sellaisia miehiä kärsittäisiin saarnatuolissa? Mutta onko valtioiden ja kansojen lakien halveksiminen suu-rempi rikos kuin kaiken hallituksen perustuksena olevien Jumalan käskyjen polkeminen? {AO8 93.1}

Se, että kansat poistaisivat lakinsa ja antaisivat ihmisten tehdä niitä haluavat, olisi paljon johdon-mukaisempaa kuin se, että maail-mankaikkeuden Hallitsija kumoaisi lakinsa ja jättäisi maailman ilman rikollisten tuomitsemista ja kuuliaisten syyttömiksi julistamisen mallia. Haluaisimmeko tietää, mitä Jumalan lain poistamisesta seuraisi? Sitä on jo kokeiltu. Hirmuisia näytöksiä esitettiin Ranskassa, kun ateismi pääsi valtaan. Silloin maailma sai nähdä, että Jumalan asettamien rajoitusten poistaminen merkitsee julmimman hirmuhallituksen valtaan pääsyä. Kun vanhurskauden mittapuu hylätään, avautuu tie pimeyden ruhtinaalle valtansa lujittamiseen maan päällä. {AO8 93.2}

Missä hyvänsä Jumalan laki hy-lätään, siellä synti ei enää näytä synnilliseltä eikä vanhurskaus toi-vottavalta. Ne, jotka kieltäytyvät alistumasta Jumalan hallintaan, ovat täysin kykenemättömiä hallitsemaan itseään. Heidän turmiollisten opetustensa kautta tot-telemattomuuden henki juurtuu lapsiin ja nuoriin, jotka eivät luon-nostaan kärsi käskemistä. Seu-rauksena on yhteiskunnallinen laittomuus ja vallattomuus. Samaan aikaan kun monet ivaavat niiden herkkäuskoisuutta, jotka noudattavat Jumalan käskyjä, he suostuvat halukkaasti saatanan petoksiin. He päästävät himonsa valloilleen ja harjoittavat syntejä, jotka ovat tuottaneet rangaistuksia pakanoille. {AO8 93.3}

Ne, jotka opettavat kansaa pitä-mään Jumalan käskyjä vähäarvoisina, kylvävät tottelemattomuutta niittääkseen tottelemattomuutta. Jos Jumalan lain asettamat rajoitukset kokonaan poistettaisiin, pian halveksittaisiin inhimillisiäkin lakeja. Kun Jumala kieltää

epärehellisyyden, lähimmäisen omaisuuden himoitsemisen, valehtelemisen ja pettämisen, ihmiset ovat valmiit polkemaan hänen lakiaan maallisen menestyksensä esteenä, mutta näiden määräysten syrjäyttämisellä olisi toisenlaiset seuraukset, kuin he osaavat odottaa. Jos laki ei olisi sitova, miksi kukaan pelkäisi sen rikkomista? Omaisuus ei enää olisi turvassa. Ihmiset anastaisivat väkivalloin lähimmäistensä omaisuutta, ja voimakkaimmasta tulisi rikkain. Elämää sinänsä ei pidettäisi arvossa. Avioliittolupaus ei olisi enää perheen pyhänä suojana. Voimakas riistäisi lähimmäiseltään vaimon, jos niin haluaisi. Viides käsky syrjäytettäisiin niin kuin neljäskin. Lapset eivät kavahtaisi vanhempiensa murhaamista, jos he siten voisivat tyydyttää turmeltuneen sydämensä himoja. Sivistynyt ihmiskunta muuttuisi ryövärien ja salamurhaajien joukoksi. Rauha, lepo ja onni karkotettaisiin pois maan päältä. {AO8 93.4}

Jumalan lain hylkimisen seuraukset

Oppi ihmisten vapaudesta olla noudattamatta Jumalan vaatimuksia on jo nyt heikentänyt siveellisten velvollisuuksien kunnioitusta ja avannut sulut maailman yli syöksyvälle jumalattomuuden tulvalle. Laittomuuden, irstailun ja mädännäisyyden aallot vyöryvät ylitsemme vastustamattoman vuoksen tavoin. Saatana vaikuttaa perheiden keskuudessa. Hänen lippunsa liehuu kristillisinäkin pidetyissä kodeissa. On kateutta, epäluuloa, teeskentelyä, eripuraisuutta, kilpailua pa-remmuudesta, riitaa, petollisuutta ja himojen hemmottelua. Koko us-konnollisten periaatteiden ja oppien järjestelmä, jonka tulisi olla yhteiskuntaelämän perustuksena ja runkona, näyttää horjuvan ja olevan valmis luhistumaan. Pahimmille rikollisille annetaan lahjoja heidän joutuessaan rikoksistaan vankilaan sekä osoitetaan huomiota, ikään kuin he olisivat saavuttaneet kadehdittavan erikoisaseman. Heidän luonteensa ja rikoksensa tehdään laajalti tunne-tuiksi. Sanomalehdet julkaisevat heidän rikostensa järkyttävät yk-sityiskohdat perehdyttäen siten toiset petoksen, ryöstön ja murhan tekemiseen, ja saatana riemuitsee helvetillisten suunnitelmiensa menestyksestä. Paheiden aikaansaaman lumouksen, mität-tömistä syistä johtuvien murhien sekä kohtuuttomuuden ja kaikenlaisen vääryyden pelottavan kasvamisen tulisi herättää kaikki Jumalaa pelkäävät kysymään, mitä pahuuden tulvan pysäyttämiseksi voidaan tehdä. {AO8 94.1}

Tuomioistuimet ovat turmeltuneet. Vallassa olevien vaikuttimina ovat voitonhimo ja aistillisen nautinnon halu. Kohtuuttomuus on heikentänyt monen sielunkykyjä, niin että he ovat melkein kokonaan saatanan johdossa. Lainoppineet ovat turmeltuneita, lahjottuja ja harhaan johdettuja. Lain käyttäjien keskuudessa ilmenee juoppoutta, meluisaa huvittelua, kiihkoa, kateutta ja kaikenlaista epärehellisyyttä. »Oikeus työnnetään takaperin, ja vanhurskaus seisoo kaukana, sillä totuus kompastelee torilla, suoruus ei voi sisälle tulla» (Jes. 59:14). {AO8 94.2}

Rooman kirkon ylivallan aikana jumalattomuus ja hengellinen pimeys olivat Raamatun kieltämisen väistämätön seuraus. Mutta mikä on laajalle levinneen epäuskon ja Jumalan lain

hylkäämisen sekä tästä johtuvan turmeluk sen syynä uskonnonvapauden aikana, jolloin evankeliumin täysi valo loistaa? Nyt, kun saatana ei enää voi pitää maailmaa valvonnassaan pidättämällä ihmisiltä Raamatun, hän pyrkii muilla keinoilla saavuttamaan saman tulok-sen. Hävittämällä uskon Raamattuun hän voi edistää aikeitaan yhtä hyvin kuin hävittämällä itse Raamatun. Saattamalla ihmiset uskomaan, että Jumalan laki ei ole sitova, hän saa heidät rikkomaan sitä yhtä paljon kuin heidän ollessaan täysin tietämättömiä sen määräyksistä. Samoin kuin menneinä aikoina hän on nytkin koettanut edistää tarkoituksiaan kirkon avulla. Aikamme uskonnolliset järjestöt ovat kieltäytyneet kuuntelemasta kansalle vas-tenmielisiä, Raamatussa selvästi esitettyjä totuuksia, ja niitä vas-tustaessaan ne ovat käyttäneet selityksiä ja omaksuneet näkemyksiä, jotka ovat kylväneet epäilyn siementä laajoille alueille. Pysymällä paavillisessa harhakäsityksessä sielun luontaisesta kuolemattomuudesta ja ihmisen tietoisuudesta kuolemassa ne ovat hylänneet ainoan suojan spiritis-min petoksia vastaan. Iankaikkisen piinan oppi on johtanut monet epäilemään Raamattua. Kun neljännen käskyn vaatimuksia esitetään, sen havaitaan velvoittavan Pitämään seitsemättä päivää sapattina, ja vapautuakseen epämieluisasta velvollisuudesta kansan suosiossa olevat opettajat selittävät, ettei Jumalan laki ole enää sitova. Siten he hylkäävät lain ja sapatin samalla kertaa. Sapattia koskevan uskonpuhdistustyön edistyessä tämä Jumalan lain hylkääminen neljännen käskyn vaatimusten tähden tulee melkein yleismaailmalliseksi. Uskonnollisten johtajien opetukset ovat avanneet oven epäuskolle, spiritismille ja Jumalan pyhän lain halveksimiselle. Näillä johtajilla on pelottava vastuu kristillisessä maailmassa vallitsevasta jumalattomuudesta. {AO8 94.3}

Sunnuntain vieton ja spiritismin suosion kasvu {AO8 95.1}

Mutta tämä luokka väittää, että nopeasti leviävä turmelus johtuu suureksi osaksi nk. »kristillisen sapatin» pyhyyden rikkomisesta ja että sunnuntain vieton voimaan saattaminen parantaisi suuressa määrin yhteiskunnan siveellistä tilaa. Tätä väitetään etenkin Amerikassa, missä oppia oikeasta sapatista on eniten saarnattu. Siellä raittiustyökin, yksi huomattavimmista ja tärkeimmistä siveellisistä uudistuspyrkimyksistä, yhdistetään usein sunnuntailiikkeeseen. Tämän liikkeen kannattajat sanovat työskentelevänsä yhteiskunnan korkeimpien pyrkimysten edistämiseksi ja väittävät niiden, jotka kieltäytyvät liittymästä heihin, olevan raittiuden ja edistyksen vihollisia. Mutta se, että jokin erheeseen perustuva liike on yhteydessä itsessään hyvään työhön, ei puolla erhettä. Voimme kätkeä myrkyn sekoittamalla sen terveelliseen ruokaan, mutta emme muuta sen luonnetta. Se tehdään vain vaarallisemmaksi, koska se todennäköisesti otetaan tietämättä. Yksi saatanan juonista on yhdistää valheeseen juuri riittävä määrä totuutta uskottavuuden tueksi. Sunnuntailiikkeen johtajat voivat puoltaa tarpeellisia parannuksia ja Raamatun mukaisia periaatteita, mutta kun he yhdistävät näihin Jumalan lain vastaisen vaatimuksen, Jumalan palvelijat eivät voi liittyä heihin. Mikään ei voi oikeuttaa heitä syrjäyttämään Jumalan käskyjä ihmisten käskyjen tähden. {AO8 95.2}

Kahden suuren erheen avulla, sielun kuolemattomuuden ja sunnuntain pyhyyden, saatana kietoo ihmiset petoksiinsa. Samalla kun edellinen laskee spiritismin perustuksen, jälkimmäinen muodostaa Roomaan yhdistävän myötätunnon siteen. Yhdysvaltain protestantit tulevat ensimmäisinä ojentamaan kätensä kuilun yli tarttuakseen spiritismin käteen. He kurottautuvat kuilun yli tarttuakseen tuon vallan käteen. Tämän kolmiliiton vaikutuksesta tämä maa seuraa katolisen kirkon jäl-kiä omantunnon oikeuksien pol-kemisessa. {AO8 97.1}

Kun spiritismi nyt entistä tar-kemmin jäljittelee aikamme nimikristillisyyttä, sillä on myös entistä suurempi pettämisja kietomisvoima. Asiain nykyisen järjestyksen mukaan itse saatanakin on kääntynyt. Hän tulee ilmestymään valkeuden enkelinä. Spiritismin välityksellä tehdään ihmeitä: sairaita parannetaan ja monia kieltämättömiä ihmetekoja saadaan aikaan. Ja kun henget väit-tävät uskovansa Raamattuun ja osoittavat kunnioitusta kirkon va-kiintuneille tavoille, niiden työtä Pidetään Jumalan voiman ilmes-tyksenä. {AO8 97.2}

Nykyään on vaikea nähdä eroa kristityiksi tunnustautuvien ja ju-malattomien välillä. Seurakunnan jäsenet rakastavat samaa, mitä maailmakin rakastaa, ja ovat valmiit liittymään siihen. Saatana päättää yhdistää heidät yhdeksi kokonaisuudeksi ja vahvistaa asiaansa vetämällä kaikki spiritismin riveihin. Paavin kannattajat, jotka kerskaavat ihmeistä oikean kirkon varmoina tuntomerkkeinä, joutuvat helposti tämän ihmeitä tekevän voiman petoksen uhreiksi. Myös protestantit, jotka ovat heittäneet pois totuuden kilven, johdetaan harhaan. Katolilaiset, protestantit ja maailmanlapset tulevat samalla tavalla vastaanottamaan jumalisuuden muodon ilman voimaa, ja he näkevät tämän yhtymisen suurenmoisena maailman kääntymistä ja kauan odotetun tuhatvuotiskauden toteutumista jouduttavana tapahtumana. {AO8 97.3}

Spiritismin välityksellä saatana esiintyy ihmiskunnan hyväntekijänä, joka parantaa kansan sairaudet ja väittää esittävänsä uutta, korkeampaa uskonnon järjestelmää, mutta samaan aikaan hän tuhoaa elämää. Hänen kiusauksensa johtavat suuria joukkoja perikatoon. Kohtuuttomuus riistää järjeltä määräämisvallan, ja seurauksena on aistillisten halujen tyydyttäminen, riita ja verenvuodatus. Saatana iloitsee sodasta, sillä se herättää sielun alhaisimmat intohimot ja vie paheitten ja veren tahraamat uhrinsa iankaikkisuuteen. Hänen tarkoituksenaan on kiihottaa kansoja sotimaan toisiaan vastaan, sillä siten hän saa ihmisten mielen kääntymään pois valmistautumisesta kestämään Jumalan suurena päivänä. {AO8 97.4}

Paholainen luonnonmullistusten ja onnettomuuksien aiheuttajana

Saatana toimii myös alkuaineiden kautta korjatakseen valmistautu-mattomien sielujen satoa. Hän on tutkinut luonnon laboratorioiden salaisuuksia, ja hän käyttää kaikkea valtaansa hallitakseen luon-nonvoimia niin pitkälle, kuin Ju-mala sallii. Kun hän sai luvan koe-tella Jobia, miten nopeasti tältä riistettiinkään karjalaumat, pal-velijat, huoneet ja lapset

vastoin-käymisen seuratessa toistaan kat-keamattomana sarjana. Jumala suojelee luomiaan olentoja ja ym-päröi heidät eristääkseen heidät hävittäjän voimasta. Mutta kristitty maailma on halveksinut Jumalan lakia, ja Herra on toimiva sanansa mukaisesti: hän on vetävä pois maan päältä siunauksensa ja ottava pois varjeluksensa niiltä, jotka kapinoivat hänen lakiansa vastaan sekä opettavat ja pakottavat muita tekemään samoin. Saatana hallitsee kaikkia, joita Juma la ei erityisesti suojele. Hän suosii muutamia ja antaa heille menestystä edistääkseen siten omia tarkoituksiaan. Toisille hän aiheuttaa vaikeuksia ja saattaa ihmiset uskomaan, että Jumala tuottaa heille surua. {AO8 98.1}

Samalla kun saatana esiintyy ihmisille suurena lääkärinä, joka voi parantaa kaikki heidän tautinsa, hän aiheuttaa sairautta ja onnettomuuksia, kunnes taajaväkiset kaupungit tulevat autioiksi ja hävitetyiksi. Hän toimii jo nyt ja käyttää valtaansa kaikkialla tuhansin eri tavoin, onnettomuuksissa maalla ja merellä, suurissa tulipaloissa, hirmumyrskyissä, pelottavissa raesateissa, rajuilmoissa, tulvissa, pyörremyrskyissä, vuoksiaalloissa ja maanjäristyksissä. Hän tuhoaa kypsyvän sadon, mistä seuraa nälkä ja kurjuus. Hän levittää ilmaan kuolettavia saasteita, ja tuhannet menehtyvät ruttoon. Nämä vitsaukset tulevat yhä lukuisammiksi ja tuhoisammiksi. Hävitys kohtaa sekä ihmisiä että eläimiä. »Maa murehtii ja lakastuu, maanpiiri nääntyy ja lakastuu; kansan ylhäiset maassa nääntyvät. Maa on saastunut asukkaittensa alla, sillä he ovat rikkoneet lait, muuttaneet käskyt, hyljänneet iankaikkisen liiton» (Jes. 24: 4, 5). {AO8 99.1}

Sitten suuri pettäjä uskottelee ihmisille, että ne, jotka palvelevat Jumalaa, ovat syypäitä näihin on-nettomuuksiin. Ne ihmiset, jotka ovat aikaansaaneet taivaan suuttumuksen, syyttävät kaikista vastoinkäymisistään niitä, joiden kuuliaisuus Jumalan käskyille on alituisena nuhteena rikkojille. Selitetään, että ihmiset loukkaavat Jumalaa rikkoessaan sunnuntaisapattia, että tämä synti on ai-heuttanut onnettomuuksia, jotka eivät lopu, ennen kuin tarkka sunnuntain vietto pakkokeinoin saatetaan voimaan, ja että ne, jotka esittävät sapattikäskyn vaatimuksia ja siten murtavat sunnuntain kunnioitusta, ovat kansan häiritsijöitä, jotka estävät sitä pääsemästä Jumalan suosioon ja saavuttamasta ajallista menestystä. Siten toistetaan sama syytös, joka muinoin tehtiin Jumalan palvelijaa vastaan ja jonka perusteet ovat yhtä kestämättömät kuin silloinkin. Nähdessään Elian Ahab sanoi hänelle: »Siinäkö sinä olet, sinä, joka syökset Israelin onnettomuuteen?» Tämä vastasi: »En minä syökse Israelia onnettomuuteen, vaan sinä ja sinun isäsi suku, koska te hylkäätte Herran käskyt ja koska sinä seuraat baaleja» (1 Kun. 18: 17, 18). Kun kansan viha herätetään väärillä syytöksillä, se tulee kohtelemaan Jumalan lähettiläitä aivan samalla tavalla, kuin luopunut Israel kohteli Eliaa. {AO8 99.2}

Jumalalle uskollisetko järjestyksen vihollisia

Spiritismin kautta ilmaantuva ihmeitä tekevä voima tulee vaikuttamaan niitä vastaan, jotka tahtovat totella mieluummin Jumalaa kuin ihmisiä. Henget selittävät, että Jumala on lähettänyt heidät vakuuttamaan sunnuntaisapatin hylkääjiä heidän erehdyksestään, sekä

väittävät, että maan lakia on toteltava Jumalan lakina. He valittavat maailman suurta pahuutta ja tukevat sitä uskonnonopettajien väitettä, että siveellisyyden rappiotila johtuu sunnuntain hä-päisemisestä. Suuri suuttumus tulee heräämään kaikkia niitä kohtaan, jotka kieltäytyvät hyväksymästä henkien todistusta. {AO8 99.3}

Saatanan menettelytapa tässä ratkaisevassa taistelussa Jumalan kansaa vastaan on sama, jota hän käytti suuren taistelun alkaessa taivaassa. Hän väitti pyrkivänsä lujittamaan Jumalan hallitusta, samalla kun salassa kaikin voimin koetti sitä kaataa. Ja siitä, mihin hän salaisesti pyrki, hän syytti uskollisia enkeleitä. Sama petollinen menettelytapa on lyönyt leimansa Rooman kirkon historiaan. Tuo kirkko on ilmoittanut toimivansa taivaan käskynhaltijana samalla, kun se on koettanut korottaa itsensä Jumalan yläpuolelle ja muuttaa hänen lakiaan. Ne, jotka uskollisuutensa tähden evankeliumille kärsivät marttyyrikuoleman, julistettiin Rooman kirkon ylivallan aikana pahantekijöiksi. Heidän väitettiin olevan liitossa saatanan kanssa, ja heidän häpäisemisekseen käytettiin kaikkia mahdollisia keinoja, niin että he kansan silmissä ja myös omissa silmissään olisivat näyttäneet pa-himmilta pahantekijöiltä. Niin tulee olemaan vieläkin. Kun saatana koettaa tuhota ne, jotka kunnioittavat Jumalan lakia, hän toimii niin, että heitä syytetään lain rikkomisesta ja Jumalan häpäisemisestä sekä siitä, että he tuottavat maailmalle Jumalan rangaistukset. {AO8 100.1}

Jumala ei koskaan pakota tahtoa tai omaatuntoa, mutta saatana turvautuu jatkuvasti julmuudella painostamiseen päästäkseen hallitsemaan niitä, joita hän ei muulla tavalla voi johtaa harhaan. Pelon ja pakon avulla hän koettaa hallita omaatuntoa ja varmistaa kunnioituksensa. Saadakseen tämän aikaan hän toimii sekä uskonnollisten että maallisten vallanpitäjien välityksellä yllyttäen heitä pakkokeinoin saattamaan voimaan Jumalan lakia uhmaavia inhimillisiä lakeja. {AO8 100.2}

Ne, jotka kunnioittavat raama-tullista lepopäivää, tullaan julistamaan lain ja järjestyksen vihollisiksi, jotka kaatavat yhteiskunnan siveellisyyttä ylläpitävät esteet, aiheuttavat sekasortoa ja turmelusta ja vetävät maan päälle Jumalan rangaistustuomiot. Heidän omantuntonsa arkuus selitetään itsepäisyydeksi, uppiniskaisuudeksi ja esivallan halveksimiseksi. Heitä syytetään nurjamielisyydestä hallitusta kohtaan. Saarnaajat, jotka kieltävät Jumalan lain velvoittavuuden, tulevat esittämään saarnatuolista, että kaik-kien velvollisuus on totella hallin-toviranomaisia, koska he ovat Jumalan asettamia. Lainsäädäntösaleissa ja tuomioistuimissa Jumalan käskyjen noudattajat esitetään väärässä valossa ja heidät tuomitaan. Heidän sanansa tulkitaan väärin ja heidän vaikuttimensa selitetään pahimmalla tavalla. {AO8 100.3}

Kun protestanttiset seurakunnat hylkäävät Raamatun selvät todisteet Jumalan lain puolesta, ne haluavat vaientaa sellaiset, joiden uskoa ne eivät voi kumota Raamatulla. Ne sulkevat silmänsä siltä tosiasialta, että tämä menettely johtaa niiden vainoamiseen, jotka

tunnontarkasti kieltäytyvät tekemästä sitä, mitä muu kristi kunta tekee ja tunnustamasta paavillisen sapatin oikeutusta. {AO8 100.4}

Kirkon ja valtion viranomaiset tulevat yksissä neuvoin houkutte-lemaan, taivuttamaan tai pakottamaan kaikkia kansanluokkia kun-nioittamaan sunnuntaita. Jumalallisen arvovallan puute korvataan pakkomääräyksillä. Poliittinen turmelus hävittää rakkauden oikeuteen ja totuuden kunnioitta-miseen, ja jopa vapaassa Amerikassa hallitusmiehet ja lainsäätäjät tulevat yleisön suosion varmistamiseksi myöntymään kansan vaatimukseen saada sunnuntain viettoon pakottava laki. Suurin uhrauksin hankittua omantunnonvapautta ei enää kunnioiteta. Pian alkavassa taistelussa toteutuvat profeetan sanat: »Lohikäär-me vihastui vaimoon ja lähti käymään sotaa muita hänen jälkeläisiänsä vastaan, jotka pitävät Jumalan käskyt ja joilla on Jeesuksen todistus» (Ilm. 12: 17). {AO8 101.1}

Luku 37—Raamattu turvana

»’Pysykää laissa ja todistuksessa!’ Elleivät he näin sano, ei heillä aamunkoittoa ole» (Jes. 8: 20). Jumalan kansaa neuvotaan turvautumaan Raamattuun väärien opettajien ja pimeyden henkien eksyttävää vaikutusta vastaan. Saatana käyttää kaikkia mahdollisia juonia estääkseen ihmisiä tutustumasta Raamattuun, sillä sen selvät lausunnot paljastavat hänen petoksensa. Jumalan työn el-pyessä saatana aina tehostaa toi-mintaansa. Nyt hän valmistautuu kaikin voimin lopulliseen taisteluun Kristusta ja hänen seuraajiaan vastaan. Viimeinen suuri petos on pian ilmaantuva. Antikristus on suorittava ihmeellisiä tekojaan meidän silmäimme edessä. Väärennös tulee muistuttamaan niin paljon oikeaa, että niitä on mahdoton erottaa toisistaan ilman Pyhän Raamatun apua. Sen sanalla on koeteltava jokainen väite ja jokainen ihme. {AO8 102.1}

Raamattuun pitäytymisen välttämättömyys

Ne, jotka koettavat noudattaa Jumalan kaikkia käskyjä, joutuvat kokemaan vastustusta ja pilkkaa. He voivat kestää vain pysymällä Jumalan yhteydessä. Voidakseen voitollisesti selvitä edessään olevasta koetuksesta heidän täytyy ymmärtää Jumalan tahto sellaisena, kuin se on ilmaistuna hänen sanassaan. He voivat kunnioittaa häntä ainoastaan silloin, kun heillä on oikea käsitys hänen luonteestaan, hallinnostaan ja tarkoi-tuksistaan ja kun he toimivat niiden mukaisesti. Vain ne, jotka ovat varustaneet mielensä Raamatun totuuksilla, tulevat kestämään viimeisessä suuressa taistelussa. Jokaista koetellaan tällä tutkivalla kysymyksellä: »Onko minun toteltava ennemmin Jumalaa kuin ihmisiä?» Ratkaiseva hetki on jo nyt käsillä. Olemmeko laskeneet elämämme perustuksen Jumalan muuttumatto-man sanan kalliolle? Olemmeko valmistuneet kestävästi puolustamaan Jumalan käskyjä ja Jeesuksen uskoa? {AO8 102.2}

Ennen ristiinnaulitsemistaan Vapahtaja selitti opetuslapsilleen, että hän oli tuleva surmatuksi ja nouseva jälleen ylös haudasta. Enkeleitä oli saapuvilla painaakseen hänen sanansa heidän mieleensä ja sydämeensä. Mutta opetuslap set odottivat ajallista vapautusta Rooman ikeestä, eivätkä he voineet sietää ajatusta, että hän, jo-hon heidän kaikki toiveensa kes-kittyivät, kärsisi häpeällisen kuoleman. Ne sanat, jotka heidän olisi pitänyt muistaa, he unohtivat, ja kun koetuksen aika tuli, he olivat valmistumattomia. Jeesuksen kuolema teki tyhjäksi heidän toivonsa yhtä täydellisesti, kuin jos hän ei olisi heitä ennakolta varoittanutkaan. Raamatun ennustukset ilmoittavat meille tulevaisuuden yhtä selvästi kuin Kristuksen sanat avasivat sen opetuslapsille. Armonajan päättymiseen liittyvät tapahtumat ja valmistautuminen ahdistuksen aikaa varten on selvästi esitetty. Mutta suuret joukot tietävät näistä totuuksista yhtä vähän, kuin jos niitä ei olisi koskaan ilmoitettu. Saatana on valmiina hävittämään jokaisen vaikutuksen, joka tekisi ihmiset viisaiksi pelastukseen, ja ahdistuksen aika yllättää heidät val-mistumattomina. {AO8 102.3}

Kun Jumala lähettää ihmisille varoituksia, jotka ovat niin tärkeitä, että ne esitetään keskitaivaalla lentävien pyhien enkelien julistamiksi, hän odottaa, että jokainen järjellinen ihminen ottaisi niistä vaarin. Niiden kauheiden rangaistusten, joilla uhataan pedon ja sen kuvan kumartajia (Ilm. H: 9—11), tulisi johtaa kaikki ahkerasti tutkimaan Raamatun ennustuksia, jotta kaikki saisivat selville, mikä on pedon merkki ja miten sen ottamisen voi välttää, Mutta suuret kansanjoukot kääntävät korvansa pois totuudesta ja kääntyvät taruihin. Ajatellen viimeisiä päiviä apostoli Paavali selitti: »Aika tulee, jolloin he eivät kärsi tervettä oppia» (2 Tim. 4: 3). Se aika on käsillä. Monet vieroksuvat Raamatun totuutta, koska se on ristiriidassa syntisen, maailmaa rakastavan sydämen halujen kanssa, ja saatana esittää harhakäsityksiä, joita he rakastavat. {AO8 103.1}

Mutta Jumalalla tulee olemaan maan päällä kansa, joka pitää Raamattua ja yksin Raamattua kaikkien oppien mittapuuna ja kaikkien uudistusten pohjana. Ei enemmistön mielipidettä, oppineiden käsityksiä, tieteen johto-päätöksiä eikä kirkolliskokousten uskontunnustuksia tai päätöksiä, jotka ovat yhtä lukuisia ja ristiriitaisia kuin ne kirkkokunnat, joita ne edustavat - ei mitään näistä eikä näitä kaikkia yhdessä ole pidettävä todisteena uskonnollisen opinkohdan puolesta tai sitä vastaan. Ennen kuin hyväksymme mitään oppia tai käskyä, on sen tueksi vaadittava selvä »Näin sanoo Herra». {AO8 103.2}

Inhimillisiin auktoriteetteihin ei pidä perustautua

Saatana koettaa aina kiinnittää huomion ihmiseen Jumalan sijasta. Hän johtaa ihmiset etsimään ohjausta piispoilta, papeilta ja jumaluusopin professoreilta estääkseen heitä tutkimasta Raamattua itse ja saamasta selville velvollisuuttaan. Siten hän hallitsemalla näiden johtajien mieltä voi mielensä mukaan vaikuttaa kansaan. {AO8 103.3}

Kun Kristus tuli puhumaan elämän sanoja, kansa kuunteli häntä mielellään, ja monet uskoivat häneen. Näiden joukossa oli pappeja ja hallitusmiehiäkin. Mutta pääosa papistosta ja kansan johtomiehistä päätti tuomita ja hylätä hänen opetuksensa. Vaikka he eivät löytäneet mitään, mistä olisivat voineet häntä syyttää, ja vaikka he eivät voineet olla tuntematta hänen sanojensa jumalallista voimaa ja viisautta, he kuitenkin pysyivät ennakkoluuloissaan. He hylkäsivät mitä selvimmät todisteet hänen messiaanisuudestaan, ettei heitä pakotettaisi tulemaan hänen opetuslapsikseen. Nämä Jeesuksen vastustajat olivat miehiä, joita ihmiset oli lapsuudestaan saakka opetettu kunnioittamaan ja joiden arvovallan he olivat tottuneet ehdottomasti tun-nustamaan. He kysyivät: »Mistä se johtuu, että meidän hallitusmiehemme ja kirjanoppineemme eivät usko Jeesukseen? Eivätkö nämä hurskaat miehet ottaisi häntä vastaan, jos hän olisi Kristus?» Sellaisten opettajien vaikutus johti Juudan kansan hylkää-mään Vapahtajansa. {AO8 103.4}

Se henki, joka vaikutti näissä papeissa ja hallitusmiehissä, ilmenee vieläkin monissa, jotka esiintyvät mitä hurskaimpina ihmisinä. He kieltäytyvät tutkimasta Raamatun todistusta tätä aikaa koskevista erikoistotuuksista. He viittaavat suureen lukumääräänsä, rikkauteensa

ja kansansuosioonsa ja katselevat halveksien harvalukuisia, köyhiä ja epäsuosiossa olevia totuuden puolustajia, joiden usko erottaa heidät maailmasta. {AO8 104.1}

Kristus näki, että kirjanoppineiden ja fariseusten hellimä arvovallan epäoikeutettu omaksuminen ei päättyisi juutalaisten hajaantuessa. Hänellä oli profeetallinen näkemys inhimillisen arvovallan korottamisesta hallitsemaan omaatuntoa, mikä on ollut suureksi kiroukseksi seurakunnalle kaikkina aikoina. Hänen pelottavan ankara fariseusten ja kirjanoppineiden arvostelunsa ja hänen kansalle antamansa varoitukset näiden sokeiden johtajien seuraa-misesta on kirjoitettu muistiin va-roitukseksi tuleville sukupolville. {AO8 104.2}

Roomalaiskatolinen kirkko pidättää papistolle oikeuden selittää Raamattua. Sillä perusteella, että papit yksin ovat päteviä selittämään Jumalan sanaa, se on evätty tavalliselta kansalta. Vaikka uskonpuhdistus antoi Raamatun kaikille, kuitenkin juuri se sama periaate, jota Rooma noudatti, estää suuria joukkoja protestanttisissa kirkkokunnissa itsenäisesti tutkimasta Raamattua. Ihmisiä opetetaan vastaanottamaan Raamatun opetukset *sellaisina, kuin kirkko on ne selittänyt,* ja on tuhansia, jotka eivät uskalla uskoa mitään, mikä on ristiriidassa heidän uskontunnustuksensa tai heidän seurakunnassaan vakiintuneen opetuksen kanssa, olipa kysymys miten selvästä Raamatun ilmoituksesta tahansa. {AO8 104.3}

Vaikka monissa raamatunkohdissa varoitetaan vääristä opettajista, monet ovat kuitenkin valmiita siten uskomaan sielunsa papiston huostaan. Meidän aikanamme on tuhansia uskonnon tunnustajia, jotka eivät voi esittää uskonnollisille käsityksilleen muuta perustetta kuin sen, että heidän uskonnolliset johtajansa ovat siten opettaneet. Luottaes saan ehdottomasti siihen, mitä saarnaajat sanovat, he sivuuttavat Vapahtajan opetukset kiinnittämättä niihin paljonkaan huomiota. Mutta ovatko saarnaajat erehtymättömiä? Kuinka voimme uskoa sielumme heidän johtoonsa, ellemme Jumalan sanasta saa tietää heidän olevan valonkantajia? Kun monilta puuttuu siveellistä rohkeutta astua syrjään maailman tallaamalta polulta, se johtaa heidät seuraamaan oppineiden miesten jälkiä. Haluttomina itse tutkimaan he takertuvat toivottomasti erheen kahleisiin. He näkevät, että tälle ajalle kuuluva totuus on selvästi esitetty Raamatussa, ja he tuntevat, että Pyhän Hengen voima seuraa sen julistusta, mutta pappien vastustuksen tähden he kääntyvät pois valkeudesta. Järjen ja omantunnon vakuutuksesta huolimatta nämä harhaan johdetut sielut eivät uskalla ajatella toisin kuin saarnaajaHeidän yksilöllinen arvostelukykynsä ja heidän ikuiset etunsa uhrataan toisen henkilön epäuskolle, ylpeydelle ja ennakkoluu-loille. {AO8 104.4}

Saatana käyttää inhimillistä vaikutusta monin tavoin vankiensa sitomiseen. Monia hän saa saaliikseen yhdistämällä heidät rakkauden silkkilangoilla Kristuksen ristin vihollisiin. Mitä lajia tämä kiintymys lieneekin, rakkautta vanhempiin tai lapsiin, aviorakkautta tai rakkautta yhteiskuntaan, sen vaikutus on sama; totuuden vastustajat käyttävät valtaansa

omantunnon hallitsemiseen, eikä heidän vallassaan olevilla sieluilla ole riittävästi rohkeutta ja itsenäisyyttä seurata omaa vakaumustaan siitä, miten on toimittava. {AO8 105.1}

Tietämättömyys ei kelpaa puolustukseksi

Totuus ja Jumalan kunnia ovat erottamattomia. Meidän on mah-dotonta Raamatun ollessa ulottu-villamme kunnioittaa Jumalaa harhakäsityksillä. Monet väittävät, ettei sillä ole väliä, mitä ihminen uskoo, kun hän vain elää oikein. Mutta usko muovaa elämän. Jos valo ja totuus on ulottuvillamme, emmekä käytä hyväksemme etuoikeutta kuulla ja nähdä sitä, me todellisuudessa hyl-käämme sen; me valitsemme pi-meyden mieluummin kuin valon. {AO8 105.2}

»Miehen mielestä on oikea monikin tie, joka lopulta on kuoleman tie» (Sanani. 16: 25). Tietämättömyys ei kelpaa erheen tai synnin puolustukseksi silloin, kun on tilaisuus oppia tuntemaan Jumalan tahto. Ajatelkaamme matkustajaa. Hän tulee paikkaan, jossa on useita teitä ja jossa tienviitat osoittavat, mihin mikin tie vie. Jos hän ei välitä viitoista vaan valitsee sen tien, joka hänestä näyttää oikealta, hän tulee varsin todennäköisesti vilpittömyydestään huolimatta huomaamaan olevansa väärällä tiellä. {AO8 105.3}

Jumala on antanut meille sanansa, jotta me voimme omakohtaisesti perehtyä sen opetuksiin ja tietää, mitä hän meiltä vaatii. Kun lainoppinut kysyi Jeesukselta: »Mitä minun pitää tekemän, että minä iankaikkisen elämän perisin?» Jeesus kiinnitti hänen huomionsa Raamattuun sanoen: »Mitä laissa on kirjoitettuna? Kuinkas luet?» Tietämättömyys ei kelpaa puolustukseksi nuorille eikä vanhoille eikä vapauta heitä Jumalan lain rikkojalle kuuluvasta rangaistuksesta, koska heidän käytettävissään on tarkka esitys tästä laista, sen periaatteista ja vaatimuksista. Ei riitä, että ihmisellä on hyvät tarkoitukset; ei riitä, että hän tekee sitä, minkä itse katsoo oikeaksi tai mitä saarnaaja sanoo oikeaksi. Hänen sielunsa pelastus on kysymyksessä, ja hänen itsensä on tutkittava Raamattua. Hänen elämänsä perustukseksi ei kelpaa varminkaan oma vakaumus eikä lujinkaan luottamus siihen, että saarnaaja tuntee totuuden. Hänellä on kartta, josta näkyy jokainen taivaan tietä osoittava tienviitta, eikä hän saa tehdä mitään arvaamalla. {AO8 105.4}

Omakohtaisen Raamatun tutkimisen välttämättömyys

Jokaisen järjellisen olennon en-simmäinen ja tärkein velvollisuus on oppia Raamattua tutkimalla tuntemaan totuus ja sen jälkeen vaeltaa valkeudessa ja kehottaa muita tekemään samoin. Meidän tulisi joka päivä ahkerasti tutkia Raamattua punniten jokaista ajatusta ja verraten raamatunkohtia toisiinsa. Meidän on Jumalan avulla itsenäisesti muodostettava käsityksemme, koska joudumme itse vastaamaan itsestämme Jumalan edessä. {AO8 106.1}

Oppineet miehet ovat tehneet Raamatussa mitä selvimmin ilmoitetut totuudet epäiltäviksi ja hämäriksi, kun he opettavat suurena viisautena, että Raamatun kirjoituksilla on salainen hengellinen merkitys, joka ei ilmene tekstin sanoista. Nämä miehet ovat vääriä opettajia. He ovat samanlaisia kuin ne, joille Jeesus sanoi: »Ettekö te siitä syystä eksy, kun ette tunne

kirjoituksia ettekä Jumalan voimaa?» Raamatun kieli pitäisi tulkita sen ilmeisen merkityksen mukaan, ellei ole käytetty vertauskuvaa. Kristus on antanut lupauksen: »Jos joku tahtoo tehdä hänen tahtonsa, tulee hän tuntemaan, onko tämä oppi Juma-lasta» (Joh. 7: 17). Jos ihmiset ottaisivat Raamatun sanan sellaisenaan eikä olisi vääriä opettajia johtamassa harhaan ja hämmentämässä, suoritettaisiin työ, joka tuottaisi iloa enkeleille ja johtaisi Kristuksen omien joukkoon tuhansia, jotka nyt vaeltavat harhateillä. {AO8 106.2}

Meidän tulisi Raamatun tutkimisessä käyttää kaikkia sielunkykyjämme ja harjoittaa ymmärrystämme käsittämään Jumalan syviä ajatuksia niin pitkälle, kuin se on kuolevaisille mahdollista. Emme saa kuitenkaan unohtaa, että lapsen oppivaisuus ja kuuliaisuus on opetuslapsen oikea mielenlaatu. Raamatussa olevia vaikeuksia ei voida selvittää niillä keinoilla, joita käytetään filosofisten kysymysten käsittelyssä. Meidän ei tulisi ryhtyä tutkimaan Raamattua sillä itseluottamuksella, millä monet käyvät käsiksi tie-teelliseen työhön, vaan nöyrästi rukoillen Jumalaa ja vilpittömästi haluten oppia tuntemaan hänen tahtonsa. Meidän on nöyrinä ja oppivaisina pyydettävä suurelta Jumalalta ymmärrystä. Muussa tapauksessa pahat enkelit sokaisevat mielemme ja paaduttavat sydämemme, niin ettei totuus tee meihin vaikutusta. {AO8 106.3}

Useat Raamatun osat, jotka oppineet selittävät salaperäisiksi tai sivuuttavat vähäpätöisinä, ovat täynnä lohdutusta ja opetusta sille, joka on käynyt Kristuksen koulua. Yhtenä syynä siihen, miksi monilla jumaluusoppineilla ei ole selvempää käsitystä Jumalan sanasta, on se, että he sulkevat silmänsä niiltä totuuksilta, joita he eivät tahdo käytännössä seurata. Raamatun totuuden käsittäminen ei riipu niin paljon tutkijan älystä kuin tarkoituksen rehellisyydestä ja vakavasta vanhurskauden kaipuusta. {AO8 107.1}

Raamattua ei tulisi koskaan tutkia ilman rukousta. Pyhä Heki yksin voi saada meidät tajuamaan helposti ymmärrettävien asioiden tärkeyden tai estää meitä tulkitsemasta väärin vaikeasti tajuttavia totuuksia. Taivaan enkelien tehtävänä on meidän sydämemme valmistaminen käsittä-mään Jumalan sana niin, että sen kauneus valtaa meidät, sen varoitukset vaikuttavat meihin tai sen lupaukset elähdyttävät ja vahvistavat meitä. Meidän tulisi rukoilla psalmirunoilijan tavoin: »Avaa minun silmäni näkemään sinun lakisi ihmeitä» (Ps. 119: 18). Kiu-saukset näyttävät usein vastusta-mattomilta, kun kiusaukseen joutunut laiminlyötyään rukouksen ja Raamatun tutkimisen ei voi helposti muistaa Jumalan lupauksia ja kohdata saatanaa Raamatun aseilla. Mutta Jumalan enkelit ympäröivät niitä, jotka haluavat saada opetusta jumalallisissa asioissa. Kun nämä henkilöt joutuvat hätään, enkelit johtavat heidän mieleensä niitä totuuksia, joita he tarvitsevat. »Kun vihollinen tulee niinkuin virta, niin Herran Henki nostaa lipun häntä vas-taan» (Jes. 59: 19, engl. käänn. muk.). {AO8 107.2}

Jeesus antoi opetuslapsilleen lu-pauksen: »Puolustaja, Pyhä Henki, jonka Isä on lähettävä minun nimessäni, hän opettaa teille kaikki ja muistuttaa teitä kaikesta, minkä minä olen teille sanonut» (Joh. 14: 26). Mutta meidän on ensin kätkettävä Kristuksen opetukset

sydämeemme, jotta Jumalan Henki voisi niistä muistuttaa vaaran aikana. Daavid sanoo: »Minä kätken sinun sanasi sydämeeni, etten tekisi syntiä sinua vastaan» (Ps. 119: 11). {AO8 108.1}

Epäilysten kylvön vaarallisuus

Kaikkien, jotka antavat arvoa ian-kaikkisille eduilleen, pitäisi olla varuillaan epäilyn hyökkäyksiä vastaan. Nämä hyökkäykset koh-distuvat itse totuuden tukipylväisiin. On mahdotonta välttää aikamme epäuskon purevaa ivaa ja viisastelua sekä sen petollisia ja turmelevia oppeja. Saatana sovittaa kiusauksensa kaikille ihmisryhmille. Oppimattomia hän ahdistaa ivalla ja halveksimisella samalla, kun hän oppia saaneille esittää tieteellisiä vastaväitteitä ja filosofisia todisteluja, joiden kaikkien tarkoituksena on herättää epäilyä tai ylenkatsetta Raamattua kohtaan. Kokemattomat nuoretkin rohkenevat asettaa kristinuskon peruustotuudet epäilyksen alaisiksi. Pintapuolisuudes-taan huolimatta tällä nuorison epäuskolla on vaikutuksensa. Tällä tavalla monet johdetaan halveksimaan isiensä uskoa ja pilkkaamaan armon Henkeä (Hebr. 10: 29). Epäuskon saastainen henki on turmellut monta elämää, jotka näyttivät olevan kunniaksi Jumalalle ja siunaukseksi maailmalle. Kaikki, jotka luottavat ihmisjärjen kerskaileviin päätelmiin sekä kuvittelevat voivansa selittää jumalalliset salaisuudet ja löytävänsä totuuden ilman Jumalan viisauden apua, kietoutuvat saatanan pauloihin. {AO8 108.2}

Elämän ojentaminen sanan mukaan

Me elämme tämän maailman historian vakavinta aikaa. Ihmiskunnan kohtalo ratkeaa pian. Meidän nykyisestä menettelystämme riippuu oma tulevaisuutemme sekä toisten pelastus. Totuuden Hengen tulee saada johtaa meitä. Jokaisen Kristuksen seuraajan tulisi vakavasti kysyä: »Herra, mitä sinä tahdot minun tekevän?» Meidän on tarpeellista paastoten ja rukoillen nöyrtyä Herran edessä ja paljon ajatella hänen sanaan-sa, varsinkin sen kuvauksia tuomiosta. Meidän tulisi nyt pyrkiä saamaan syvä ja elävä kokemus jumalallisissa asioissa. Meillä ei ole varaa tuhlata hetkeäkään. Tärkeitä asioita tapahtuu ympärillämme. Me olemme saatanan lumoamalla alueella. Älkää nukkuko, te Jumalan asettamat vartijat! Vihollinen väijyy lähellä joka hetki valmiina hyökkäämään kimppuunne ja ottamaan teidät saaliikseen, jos tulette välinpitämättömiksi ja uneliaiksi. {AO8 108.3}

Monilla on väärä käsitys todellisesta tilastaan Jumalan edessä. He onnittelevat itseään siitä, etteivät tee pahaa, ja unohtavat ne hyvät ja jalot teot, joita Jumala heiltä vaatii mutta jotka he ovat laiminlyöneet. Ei riitä, että he ovat puita Jumalan puutarhassa. Heidän tulee hänen odotuksensa mukaan kantaa hedelmää. Hän pitää heitä vastuunalaisina kaiken sen hyvän laiminlyömisestä, mitä he olisivat voineet tehdä hänen vahvistavan armonsa avulla. Taivaan kirjoihin heidät on merkitty maan laihduttajiksi. Edes tällaisten ihmisten tila ei ole aivan toivoton. Pitkämielinen rakkauden Jumala vetoaa vielä niihin, jotka ovat väheksyneet hänen laupeuttaan ja käyttäneet väärin hänen armoaan. »Sentähden sanotaan: ’Heräjä sinä,

joka nukut, ja nouse kuolleista, niin Kristus sinua valaisee!’ Katsokaa siis tarkoin, kuinka vaellatte, - ja ottakaa vaari oikeasta hetkestä, sillä aika on paha» (Ef. 5:14-16). {AO8 109.1}

Kun tulee koetuksen aika, silloin ilmenee, ketkä ovat ottaneet Jumalan sanan elämänsä ohjeeksi. Kesällä ei ole huomattavaa eroa ikivihreiden puiden ja muiden puiden välillä, mutta kun talven vihurit tulevat, ikivihreät puut jäävät muuttumattomiksi muiden puiden menettäessä lehtensä. Samoin nyt ei voi erottaa nimikristittyä todellisesta kristitystä, mutta hyvin lähellä on aika, jolloin ero tulee ilmeiseksi. Kun vastustus herää, kun uskon kiihko ja suvaitsemattomuus jälleen pääsevät valtaan ja syttyy vaino, silloin puolisydämiset ja tekopyhät horjuvat ja hylkäävät uskonsa, mutta todellinen kristitty pysyy lujana kuin kallio, hänen uskonsa vahvistuu ja toivonsa kirkastuu menestyksen päiviin verrattuna. {AO8 109.2}

Psalmirunoilija sanoo: »Minä tutkistelen sinun todistuksiasi.» »Sinun asetuksistasi minä saan ymmärrystä; sentähden minä vihaan kaikkia valheen teitä» (Ps. 119: 99,104). {AO8 109.3}

»Autuas se ihminen, joka on löytänyt viisauden.» »Hän on kuin veden partaalle istutettu puu, joka ojentaa juurensa puron puoleen; helteen tuloa se ei peljästy, vaan sen lehvä on vihanta, ei poutavuonnakaan sillä ole huolta, eikä se herkeä hedelmää tekemästä» (Sanani. 3: 13; Jer. 17: 8). {AO8 109.4}

Luku 38—Viimeinen varoitus

»Minä näin tulevan taivaasta alas erään toisen enkelin, jolla oli suuri valta, ja maa vaikeni hänen kirk-kaudestaan. Ja hän huusi voimallisella äänellä sanoen: ’Kukistunut, kukistunut on suuri Babylon ja tullut riivaajain asuinpaikaksi ja kaikkien saastaisten henkien tyyssijaksi ja kaikkien saastaisten ja vihattavain lintujen tyyssijaksi.’» »Ja minä kuulin toisen äänen taivaasta sanovan: ’Lähtekää siitä ulos, te minun kansani, ettette tulisi hänen synteihinsä osallisiksi ja saisi tekin kärsiä hänen vitsauksistansa’» (Ilm. 18:1, 2, 4). {AO8 110.1}

Kehotus lähteä suuresta Babylonista

Tämä raamatunkohta tarkoittaa sitä aikaa, jolloin Ilmestyskirjan 14. luvun toisen enkelin sanoma Babylonin lankeemuksesta on julistettava uudelleen lisättynä maininnalla siitä turmeluksesta, mikä on tunkeutunut niihin eri järjestöihin, jotka muodostavat Babylonin sen jälkeen, kun sanoma ensin julistettiin kesällä 1844. Tässä kuvaillaan uskonnollisen maailman kauheaa tilaa. Aina kun totuus hylätään, ihmisten mieli pimentyy ja sydän paatuu, kunnes he lopulta vaipuvat julkeaan jumalatto-muuteen. Jumalan antamista va-roituksista välittämättä he jatkuvasti tallaavat jalkoihinsa yhden siveyslain käskyn, kunnes heidät saadaan vainoamaan niitä, jotka sitä kunnioittavat. Kristuksen sanan ja hänen kansansa halveksiminen on hänen itsensä halveksimista. Kun kirkkokunnat hyväksyvät spiritismin opit, lihallista sydäntä pidättävät rajoitukset poistuvat, ja uskonnollisuus tulee pahinta vääryyttä salaavaksi verhoksi. Usko henki-ilmestyksiin avaa oven villitseville hengille ja riivaajien opeille, ja siten pimeyden enkelit pääsevät vaikuttamaan seurakunnissa. {AO8 110.2}

Babylonin tilasta ennustuksen esittämänä aikana sanotaan, että »hänen syntinsä ulottuvat taivaaseen asti ja Jumala on muistanut hänen rikoksensa» (Ilm. 18: 5). Se on täyttänyt syntimittansa, ja hävitys on pian kohtaava sitä. Mutta siellä on vielä Jumalan kansaa, ja ennen hänen tuomioittensa toteutumista nämä uskolliset Jumalan palvelijat täytyy kutsua sieltä pois, »etteivät tulisi hänen synteihinsä osallisiksi ja saisi kärsiä hanen vitsauksistansa». Tästä syystä syntyy sen enkelin kuvaama liike, joka tulee alas taivaasta, valaisee maan kirkkaudellaan ja voimallisella äänellä julistaa Babylonin synnit. Hänen sanomansa yhteydessä kuuluu kutsu: »Lähtekää siitä ulos, te minun kansani.» Nämä tiedotukset liittyneinä kolmannen enkelin sanomaan muodostavat viimeisen varoituksen, joka annetaan maan asukkaille. {AO8 110.3}

Yleismaailmallinen nousu Jumalan käskyjä vastaan

Kauhea on se loppunäytös, johon maailma on ajautumassa. Maan vallat yhtyvät taisteluun Jumalan käskyjä vastaan ja antavat määräyksen, joka velvoittaa »kaikki, pienet ja suuret, sekä rikkaat että köyhät, sekä vapaat että orjat» (Ilm. 13: 16) väärää sapattia viettämällä mukautumaan kirkon ta-poihin. Kaikkia, jotka kieltäytyvät noudattamasta tätä määräystä, rangaistaan yhteiskunnan lain mukaan, ja lopulta selitetään, että he ansaitsevat

kuoleman. Toisaalta Jumalan laki, joka määrää Luojan lepopäivän, vaatii kuuliaisuutta ja uhkaa Jumalan vihalla kaikkia, jotka rikkovat hänen käskynsä. {AO8 111.1}

Jokainen, joka on saanut tästä riitakysymyksestä selvän näkemyksen ja sitten hylkää Jumalan jäin noudattaakseen ihmisten säädöstä, ottaa pedon merkin. Hän ottaa vastaan sille vallalle osoittamansa kuuliaisuuden merkin, jota hän tottelee mieluummin kuin Jumalaa. Taivaasta tullut varoitus kuuluu: »Jos joku kumartaa petoa ja sen kuvaa ja ottaa sen merkin otsaansa tai käteensä, niin hänkin on juova Jumalan vihan viiniä, joka sekoittamattomana on kaadettu hänen vihansa maljaan» (Ilm. 14: 9,10). {AO8 111.2}

Mutta Jumalan viha ei kohtaa ketään, ennen kuin totuus on hänelle selvinnyt ja hän vastoin parempaa tietoaan on sen hylännyt. On monia, joilla ei ole koskaan ollut tilaisuutta kuulla meidän aikaamme koskevia erityisiä totuuksia. Neljännen käskyn velvoittavuutta ei ole heille koskaan esitetty oikeassa valossa. Hän, joka tuntee jokaisen sydämen ja tutkii jokaisen vaikuttimen, ei jätä ketään, joka haluaa tietoa totuudesta, kiistanalaisten kysymysten petettäväksi. Mainitun määräyksen noudattamista ei vaadita tietämättömältä kansalta. Jokainen on saava kylliksi valoa tehdäkseen älykkään ratkaisun. {AO8 111.3}

Sapatin vietto on oleva suuri kuuliaisuuden koe, sillä tämä on se totuuskohta, josta erityisesti väitellään. Kun ihmisten kestettäväksi asetetaan viimeinen koe, silloin tullaan vetämään rajaviiva niiden välille, jotka palvelevat Jumalaa ja niiden, jotka eivät häntä palvele. Samoin kuin väärän sapatin noudattaminen sopusoinnussa maan lain kanssa ja ristiriidassa neljännen käskyn kanssa on julkinen tunnustus kuuliaisuudesta Jumalaa vastustavalle vallalle, samoin oikean sapatin viettäminen kuuliaisena Jumalan laille on todistus uskollisuudesta Luojaa kohtaan. Samalla kun toiset ottavat pedon merkin vastaanottamalla maalliselle vallalle osoitetun kuu-liaisuuden merkin, toiset, jotka valitsevat Jumalalle osoitetun uskollisuuden merkin, saavat Jumalan sinetin. {AO8 111.4}

Varoitussanoma saa voiman

Näihin asti on niitä, jotka ovat julistaneet kolmannen enkelin sa-nomaan kuuluvia totuuksia, usein pidetty pelkkinä hälinän aiheuttajina. Heidän ennustuksensa uskonnollisen suvaitsemattomuuden valtaan pääsystä Yhdysvalloissa sekä kirkon ja valtion yhtymisestä vainoamaan niitä, jotka pitävät Jumalan käskyt, on julistettu perusteettomiksi ja mielet-tömiksi. On vakavasti väitetty, ettei tämä uskonnonvapautta puolustava maa voisi milloinkaan muuttua muuksi, kuin se on ollut. Mutta kun sunnuntain vieton pakollista voimaansaattamista käsitellään laajoissa piireissä, nähdään, että se, mitä niin kauan on epäilty, on nopeasti lähestymässä, ja kolmannen enkelin sanoma saa aikaan vaikutuksen, jota sillä ei aikaisemmin olisi voinut olla. {AO8 112.1}

Jumala on jokaisen sukupolven aikana lähettänyt palvelijansa nuhtelemaan sekä maailman että seurakunnan syntejä. Mutta kansa haluaa kuulla suloisia asioita, eikä sitä miellytä puhdas, koristelematon totuus. Monet uskonpuhdistajat päättivät uudistustyöhön

ryhtyessään noudattaa suurta varovaisuutta paljastaessaan kirkon ja kansakunnan syntejä. He toivoivat voivansa puhtaalla, kristillisellä elämällään johtaa kansan takaisin Raamatun oppeihin. Mutta heihin tuli Jumalan Henki, niin kuin Henki tuli Eliaan kehottaen häntä nuhtelemaan jumalattoman kuninkaan ja luopuneen kansan syntejä. He eivät voineet jättää julistamatta Raamatun selviä totuuksia - oppeja, joita he olivat olleet haluttomat esittämään. Heidän oli pakko innokkaasti julistaa totuutta ja varoittaa sieluja uhkaavasta vaarasta. He ilmoittivat Herran heille antamat sanat seurauksia pelkäämättä, ja kansan täytyi kuulla varoitus. {AO8 112.2}

Siten julistetaan myös kolmannen enkelin sanoma. Kun tulee aika, jolloin sitä saarnataan suurimmalla voimalla, Herra on käyttävä nöyriä välikappaleita ja johtava niiden mieltä, jotka pyhittäytyvät hänen palvelukseensa. Nämä työntekijät tulevat kykeneviksi toimeensa Pyhän Hengen voitelun kautta paremmin kuin oppilaitoksissa tapahtuvan opetuksen avulla. Uskon ja rukouksen miehet ryhtyvät sisäisen pakon vaatimina toimimaan pyhällä innolla esittäen niitä sanoja, joita Jumala heille antaa. Babylonin synnit paljastetaan. Ne kauheat seuraukset, jotka johtuvat siitä, että yhteiskunnan viranomaiset pakottavat kansaa noudattamaan kirkon määräyksiä, spiritismin leviäminen, paavinvallan salainen mutta nopea eteneminen - kaikki tämä paljastetaan. Kansa tullaan herättämään näillä vakavilla varoituksilla. Tuhansittain ihmisiä, jotka eivät koskaan ennen ole kuulleet sellaisia sanoja, tulevat niitä kuuntelemaan. Hämmästyksen valtaamina he kuulevat todistettavan, että Babylon on seurakunta, joka on langennut erheittensä ja syntiensä tähden sekä sen tähden, että se on hylännyt sille täivaasta lähetetyn totuuden. Kun ihmiset menevät innostuneina kysymään aikaisemmilta opettajiltaan, miten näiden asiain laita on, saarnaajat esittävät taruja Ja ennustavat rauhaa poistaakseen heidän pelkonsa ja tyynnyttääkseen heidän heränneet tuntonsa. Mutta kun monet eivät tyydy pelkkään inhimilliseen arvovaltaan, vaan vaativat selvää »Näin sanoo Herra», silloin kansan suosimat saarnaajat muinaisten fariseusten tavoin vihastuvat siitä, että heidän arvovaltansa pannaan kyseenalaiseksi, julistavat sanoman olevan saatanasta ja kiihottavat syntiä rakastavia kansanjoukkoja pilkkaamaan ja vainoamaan sanoman julistajia. {AO8 112.3}

Vastustuksen kiihkeys ja julmuus

Kun taistelu leviää uusille kentille ja kansan huomio kiinnitetään Jumalan poljettuun lakiin, niin saatanan toiminta kiihtyy. Sanomaa seuraava voima saattaa vain suunniltaan sen vastustajat. Papit tulevat tekemään melkein yli-inhimillisiä ponnistuksia estääkseen valoa loistamasta seurakuntiinsa. Kaikin käytettävissä olevin keinoin he koettavat estää ihmisiä punnitsemasta näitä tärkeitä ky-symyksiä. Kirkko vetoaa yhteis-kunnallisen vallan vahvaan käsi-varteen. Katolilaiset ja protestantit liittyvät yhteen tässä työssä. Kun pakollista sunnuntain viettoa vaativa liike tulee rohkeammaksi ja päättäväisemmäksi, vedotaan lakiin niiden vastustamiseksi, jotka pitävät Jumalan käskyt. Heitä uhataan sakoilla ja vankeudella. Muutamille tarjotaan korkeita virkoja sekä muita palkkioita ja etuja houkuttelemaan heitä kieltämään uskonsa. Mutta heidän järkkymätön vastauksensa on: »Näyttäkää meille Jumalan

sanalla, että me olemme väärässä» - sama vastaus, minkä Luther antoi samanlaisissa olosuhteissa. Ne, jotka haastetaan oikeuteen, puolustavat totuutta voimakkaasti ja jotkut kuuntelijoista johdetaan pitämään kaikki Jumalan käskyt. Näin tuodaan valo tuhansille, jotka muutoin eivät saisi tietää näistä totuuksista. {AO8 114.1}

Omantunnonmukaista kuuliai-suutta Jumalan sanalle kohdellaan kapinoimisena. Saatanan sokaisemina vanhemmat tulevat osoittamaan ankaruutta ja raakuutta uskovia lapsiaan kohtaan. Isäntä ja emäntä sortavat palvelijoitaan, jotka tahtovat pitää Jumalan käskyt. Hellät tunteet tukahdutetaan; lapset tehdään perinnöttömiksi ja ajetaan pois kotoa. Silloin täyttyvät kirjaimellisesti Paavalin sanat: »Kaikki, jotka tahtovat elää jumalisesti Kristuksessa Jeesuksessa, joutuvat vainottaviksi» (2 Tim. 3: 12). Kun totuuden puolustajat kieltäytyvät kunnioittamasta sunnuntailepopäivää, muutamia heistä heitetään vankeuteen, toisia ajetaan maanpakoon ja joitakuita kohdellaan orjina. Inhimilliselle ymmärrykselle tämä kaikki näyttää nyt mahdottomalta. Mutta kun Jumalan hillitsevä Henki vetäytyy pois ihmisistä ja he joutuvat Jumalan käskyjä vihaavan saatanan hallintaan, ilmenee outoja asioita. Sydän voi olla hyvin julma, kun Jumalan pelko ja rakkaus ovat poistuneet. {AO8 114.2}

Luopumusta

Myrskyn lähestyessä monet, jotka ovat tunnustaneet uskovansa kol-mannen enkelin sanomaan mutta eivät ole tulleet pyhitetyiksi totuuden kuuliaisuuden kautta, luopuvat uskostansa ja liittyvät vastustajiin. Liittymällä maailmaan ja osallistumalla sen hengestä he ovat alkaneet katsella asioita melkein samassa valossa kuin sekin. Koetuksen tullessa he ovat val-miit valitsemaan huolettoman ja suositun kannan. Lahjakkaat, kaunopuheiset miehet, jotka kerran iloitsivat totuudessa, käyttävät kykyjään sielujen pettämiseen ja eksyttämiseen. He tulevat en tisten veljiensä katkerimmiksi vihollisiksi. Kun sapatinpitäjät viedään tuomioistuinten eteen vastaamaan uskostansa, nämä luopiot tulevat saatanan tehokkaimpina välikappaleina esittämään heidät väärässä valossa ja syyttämään heitä sekä valheellisilla kertomuksilla ja vihjailuilla kiihottamaan vallanpitäjiä heitä vastaan. {AO8 114.3}

Ahdistusta uskollisilla

Tänä vainon aikana koetellaan Herran palvelijain uskoa. He ovat uskollisesti julistaneet varoitusta luottaen ainoastaan Jumalaan ja hänen sanaansa. Jumalan Henki, joka on vaikuttanut heidän sydämeensä, on vaatinut heitä puhumaan. Pyhän innon ja voimakkaan jumalallisen vaikutuksen kannustamina he ryhtyivät täyttämään velvollisuuttaan laskematta niitä seurauksia, jotka koi-tuisivat Jumalan heille antaman sanan puhumisesta kansalle. He eivät ole tavoitelleet maallisia etuja eivätkä ole pyrkineet säilyttämään mainettaan tai edes henkeään. Mutta kun vastustuksen ja moitteen myrsky puhkeaa, jotkut ovat valmiit hämmästyneinä huudahtamaan: »Jos me olisimme edeltäpäin nähneet sanojemme seuraukset, me olisimme vaienneet.» He ovat vaikeuksien saar-tamat. Saatana ahdistaa heitä

voi-makkailla kiusauksilla. Työ, johon he ovat ryhtyneet, näyttää suuresti ylittävän heidän mahdollisuutensa. Heitä uhataan perikadolla. Innostus, joka heitä aikaisemmin elähdytti, on kadonnut, kuitenkaan he eivät voi kääntyä takaisin. Silloin he tuntien täydellisen avuttomuutensa pakenevat kaikkivaltiaan Jumalan luo anomaan voimaa. He muistavat, että heidän puhumansa sanat eivät olleet heidän omiaan vaan hänen, joka käski heitä julistamaan varoitusta. Jumala antoi totuuden heidän sydämeensä, eivätkä he voineet jättää sitä julistamatta. {AO8 115.1}

Samanlaisia koetuksia on Jumalan miehillä ollut menneinäkin aikoina. Wycliff, Hus, Luther, Tyndale, Baxter ja Wesley vaativat, että kaikki opit oli koeteltava Raamatulla, ja selittivät olevansa halukkaat hylkäämään kaiken, minkä se tuomitsi. Vaino riehui näitä miehiä vastaan säälimättömällä raivolla, mutta he eivät lakanneet julistamasta totuutta. Kirkon historian eri aikakausiin on painanut leimansa jonkin erityisen totuuden kehittyminen, joka on vastannut Jumalan kansan tarpeita tuona aikana. Jokaisen uuden totuuden on täytynyt taistella vihaa ja vastustusta vastaan. Uuden totuuden valosta ja siunauksesta osallistuneita on kiusattu ja koeteltu. Herra antaa kansalle erityisen totuuden silloin, kun se sitä tarvitsee. Kuka rohkenee kieltäytyä tekemästä sitä tunnetuksi? Hän käskee palvelijoitaan esittämään armon viimeisen kutsun maailmalle. He eivät voi vaieta asettamatta sieluaan vaaralle alttiiksi. Kristuksen lähettiläillä ei ole mitään tekemistä seurausten kanssa. Heidän on täytettävä velvollisuutensa ja jätettävä seuraukset Jumalan huostaan. {AO8 115.2}

Kun vastustus tulee ankarammaksi, Jumalan palvelijat joutuvat jälleen ymmälle, sillä heistä näyttää, että he itse ovat syypäät ahdinkoonsa. Mutta omatunto ja Jumalan sana vakuuttavat, että heidän menettelytapansa on oikea. Vaikka koetukset jatkuvat, he saavat voimaa niiden kestämiseen. Taistelu tulee kiivaammaksi ja ankarammaksi, mutta heidän uskonsa ja rohkeutensa lisääntyvät sitä mukaa kuin niitä tarvitaan. Heidän todistuksensa kuuluu: »Me emme uskalla maailman suosion tähden väärentää Jumalan sanaa ja jakaa hänen pyhää lakiaan siten, että julistamme yhden osan tärkeäksi ja toisen osan epäoleelliseksi. Herra, jota me palvelemme, kykenee pelastamaan meidät. Kristus on voittanut maailman vallat. Pelkäisimmekö me voitettua maailmaa?» {AO8 115.3}

Vaino eri muodoissaan johtuu perussyystä, joka on vaikuttamassa niin kauan, kuin saatana on ole-massa ja kristillisyydellä on elin-voimaa. Ei kukaan voi palvella Ju-malaa kohtaamatta pimeyden val-tojen vastustusta. Pahat enkelit hyökkäävät hänen kimppuunsa, koska he pelkäävät hänen vaiku-tuksensa riistävän saaliin heidän käsistään. Pahat ihmiset, joita hänen esimerkkinsä nuhtelee, koettavat yhdessä pimeyden enkelien kanssa houkuttelevilla kiusauksilla erottaa hänet Jumalasta. Jos tämä ei onnistu, niin koetetaan väkivallalla pakottaa omaatuntoa. {AO8 116.1}

Työ päätetään suuressa Hengen voimassa

Niin kauan kuin Jeesus on ihmisten välimiehenä taivaan pyhäkössä, sekä hallitsijat että alamaiset kokevat Pyhän Hengen hillitsevää vaikutusta. Se hallitsee vielä jos-sakin määrin maan lakeja. Jos ei olisi näitä lakeja, maailman tila olisi paljon huonompi, kuin se nyt on. Monet hallitusmiehet ovat saatanan tehokkaita välikappaleita, mutta Jumalallakin on asiamiehensä kansojen johtomiesten joukossa. Vihollinen yllyttää palvelijoitaan ehdottamaan Jumalan työtä ehkäiseviä toimenpiteitä, mutta pyhien enkelien vaikutuksesta Herraa pelkäävät valtiomiehet vastustavat sellaisia ehdotuksia kumoamattomilla perusteilla. Siten muutamat miehet ehkäisevät pahuuden mahtavan virran. Totuuden vihollisten vastustusta pidätetään, niin että kolmannen enkelin sanoma voi suorittaa teh-tävänsä. Kun viimeinen varoitus annetaan, se herättää näiden joh-tavien miesten huomiota. Herra vaikuttaa nyt heidän kauttaan. Jotkut heistä ottavat sanoman vastaan ja seisovat Jumalan kansan rinnalla ahdistuksen aikana. {AO8 116.2}

Se enkeli, joka liittyy kolmannen enkelin sanoman julistustyöhön, on valaiseva koko maan kirk-kaudellaan. Täten ennustetaan harvinaisen voimallinen maail-manlaajuinen työ. Vuosien 1840-1844 adventtiliike oli Jumalan voiman ihana ilmestys. Ensim-mäisen enkelin sanoma vietiin maailman kaikille lähetyskentille, ja muutamissa maissa heräsi suurin uskonnollinen harrastus, mitä missään maassa on nähty kuuden-nentoista vuosisadan uskonpuh-distuksen jälkeen, mutta nämä on voittava se mahtava liike, joka syntyy kolmannen enkelin viimeisen varoituksen aikana. {AO8 116.3}

Silloin suoritetaan samanlainen työ kuin helluntaipäivänä. Niin kuin »syyssade» annettiin Pyhän Hengen vuodatuksena evankeliumin julistamisen alussa saattamaan oraalle kallisarvoista kylvöä, niin annetaan »kevätsade» sen lopussa kypsyttämään satoa. »Niin tuntekaamme, pyrkikäämme tuntemaan Herra: hänen nousunsa on varma kuin aamurusko, hän tulee meille kuin sade, kuin kevätsade, joka kostuttaa maan» (Hoos. 6: 3). »Ja te, Siionin lapset, iloitkaa ja riemuitkaa Herrassa, teidän Jumalassanne, sillä hän antaa teille syyssateen, vanhurs-kauden mukaan, vuodattaa teille sateen, syyssateen ja kevätsateen, niinkuin entisaikaan» (Jooel 2: 23). »On tapahtuva viimeisinä päivinä, sanoo Jumala, että minä vuodatan Henkeni kaiken lihan päälle.» »Ja on tapahtuva, että jokainen, joka huutaa avuksi Herran nimeä, pelastuu» (Ap.t. 2: 17, 21). {AO8 118.1}

Evankeliumin suurta työtä ei päätetä pienemmällä Jumalan voiman ilmestyksellä kuin aloitettiin. Ne ennustukset, jotka toteutuivat syyssateen vuodatuksena evankeliumin julistuksen alkaessa, tulevat uudelleen toteutumaan kevätsateen vuodatuksena sen päättyessä. Nämä ovat ne »virvoi-tuksen ajat», joihin apostoli Pietari loi katseensa sanoessaan: »Tehkää siis parannus ja kääntykää, että teidän syntinne pyyhittäisiin pois, että virvoitusten ajat tulisivat Herran kasvoista ja hän lähettäisi hänet, joka on teille edeltämäärätty, Kristuksen Jeesuksen» (Ap.t. 3:19, 20). {AO8 118.2}

Jumalan palvelijat, joiden kir-kastuneet kasvot säteilevät pyhyyttä, kiiruhtavat paikasta paikkaan julistaen taivaan sanomaa. Tuhannet äänet kaikkialla maan päällä kuuluttavat varoitusta. Ihmeitä tehdään, sairaita parannetaan ja merkit sekä tunnusteot seuraavat uskovaisia. Mutta saa-tanakin vaikuttaa valheen voimalla ja ihmeillä saattaen tulenkin taivaasta lankeamaan maahan ihmisten nähden (Ilm. 13: 13). Siten maan asukkaat saatetaan valitsemaan kantansa. {AO8 118.3}

Sanomaa ei viedä eteenpäin niin paljon todistelujen kuin Jumalan Hengen syvän vakuutuksen kautta. Todisteet on esitetty aikaisemmin. Siemen on kylvetty. Nyt se orastaa ja kantaa hedelmää. Lähe-tystyöntekijöiden levittämät julkaisut ovat tehneet vaikutuksensa, mutta jotkin seikat ovat estäneet monia vaikutuksen saaneita täysin käsittämästä totuutta tai seuraamasta sitä. Nyt valonsäteet tunkeutuvat kaikkialle, totuus esiintyy kirkkaudessaan ja Jumalan vilpittömät lapset katkaisevat heitä pidättäneet siteet. Perhesuhteet ja seurakuntayh-teys eivät enää voi heitä pidättää. Totuus on kaikkea muuta kallisarvoisempi. Huolimatta totuutta vastustamaan yhtyneistä voimista asettuu suuri joukko Herran puolelle. {AO8 118.4}

Luku 39—Ahdistuksen aika

»Siihen aikaan nousee Miikael, se suuri enkeliruhtinas, joka seisoo sinun kansasi lasten suojana. Ja se on oleva ahdistuksen aika, jonka kaltaista ei ole ollut siitä saakka, kuin kansoja on ollut, hamaan siihen aikaan asti. Mutta siihen aikaan pelastetaan sinun kansasi, kaikki, jotka kirjaan kirjoitetut ovat» (Dan. 12:1). {AO8 119.1}

Armon ajan päättyminen

Kun kolmannen enkelin sanomaa ei enää julisteta, maan rikollisten asukkaiden armonaika on päättynyt. Jumalan kansa on saattanut työnsä päätökseen. Se on saanut »kevätsateen», »virvoituksen Herran kasvoista» ja on valmistunut edessään olevaa koetuksen hetkeä varten. Enkelit kiiruhtavat edestakaisin taivaassa. Eräs enkeli, joka palaa maan päältä, ilmoittaa, että hänen työnsä on tehty. Maailma on läpikäynyt viimeisen kokeen, ja kaikki, jotka ovat osoittautuneet kuuliaisiksi Jumalan käskyille, ovat vastaanottaneet »elävän Jumalan sinetin». Silloin Jeesus lopettaa välitystyönsä taivaan pyhäkössä. Hän kohottaa kätensä ja sanoo suurella äänellä: »Se on täytetty.» Koko enkelijoukko ottaa kruunun päästään hänen juhlallisesti ilmoittaessaan: »Vääryyden tekijä teh-köön edelleen vääryyttä, ja joka on saastainen, saastukoon edelleen, ja joka on vanhurskas, tehköön edelleen vanhurskautta, ja joka on pyhä, pyhittyköön edelleen» (Ilm. 22: 11). Jokaisen ihmisen asia on ratkaistu elämäksi tai kuolemaksi. Kristus on sovittanut kansansa ja poistanut sen synnit. Hänen alamaistensa luku on täysi. »Valtakunta ja valta ja valtakun-tien voima kaiken taivaan alla» annetaan pian pelastuksen perillisille, ja Jeesus on hallitseva kuningasten Kuninkaana ja herrain Herrana. {AO8 119.2}

Kun Jeesus jättää pyhäkön, pimeys peittää maan asukkaat. Tuona kauheana aikana vanhurskaiden täytyy elää pyhän Jumalan kasvojen edessä ilman välittäjää. Jumalattomia hillinnyt voima on otettu pois, ja lopullisesti paatuneet ihmiset ovat täydellisesti saatanan hallinnassa. Jumalan pitkä-mielisyys on loppunut. Maailma on hylännyt hänen armonsa, halveksinut hänen rakkauttaan ja polkenut hänen lakinsa jalkoihinsa. Jumalattomat ovat ylittäneet armonaikansa rajan. Jumalan Henki, jota he ovat itsepintaisesti vastustaneet, on viimein vetäytynyt pois. Kun Jumalan armo ei enää ole heidän turvanaan, heillä ei ole mitään suojaa pahaa vastaan. Silloin saatana on syöksevä maan asukkaat viimeiseen suureen ahdinkoon. Kun Jumalan enkelit lakkaavat pidättämästä ihmisten intohimojen raivoisia tuulia, kaikki taistelun voimat pääsevät irralleen. Koko maa joutuu silloin vielä kauheamman hävityksen kohteeksi kuin Jerusalem muinoin. {AO8 119.3}

Yksi ainoa enkeli surmasi kaikki egyptiläisten esikoiset ja täytti maan surulla. Kun Daavid rikkoi Jumalaa vastaan antamalla laskea kansan, yksi ainoa enkeli pani toimeen sen kauhean hävityksen, jolla Daavidin synti rangaistiin. Sitä hävittävää voimaa, mitä pyhät enkelit käyttävät Jumalan käskystä, käyttävät myös pahat enkelit silloin, kun Jumala sallii.

Nyt on voimia valmiina levittämään hävitystä kaikkialle heti, kun Jumala sen sallii. {AO8 120.1}

Niitä, jotka kunnioittavat Jumalan lakia, on syytetty rangaistustuomioiden aiheuttamisesta maailmalle, ja heitä tullaan pitämään syyllisinä hirvittäviin luon-nonmullistuksiin sekä ihmisten keskeiseen taisteluun ja veren-vuodatukseen, jotka täyttävät maailman kurjuudella. Viimeistä varoitusta seurannut voima on saanut jumalattomat raivoihinsa. Heidän vihansa on syttynyt kaikkia kohtaan, jotka ovat vastaanottaneet sanoman, ja saatana nostattaa vihan ja vainon hengen yhä kiihkeämmäksi. {AO8 120.2}

Kun Jumalan läsnäolo viimein otettiin pois Juudan kansalta, papit ja kansa eivät tienneet sitä. Vaikka he olivat saatanan hallinnassa, mitä pahimpien ja inhottavimpien intohimojen vallassa, he kuitenkin pitivät itseään Jumalan valittuina. Temppelipalvelusta jatkettiin, uhreja uhrattiin saastutetuilla alttareilla ja päivittäin rukoiltiin Jumalan siunausta kansalle, joka oli syyllinen Jumalan rakkaan Pojan vereen ja joka koetti surmata hänen palvelijansa ja apostolinsa. Niin myös silloin, kun pyhäkön peruuttamaton päätös on julistettu ja maailman koh-talo ikuisesti ratkaistu, maan asukkaat eivät tiedä sitä. Kansa josta Jumalan Henki on lopullisesti poistunut, jatkaa uskonnon ul-konaisten muotojen noudattamista, ja se saatanallinen into, minkä pahuuden ruhtinas herättää totuuden vihollisissa, näyttää samanlaiselta kuin into Jumalan puolesta. {AO8 120.3}

Kuolemantuomio määrätään uskollisille

Kun sapatti on tullut erityiseksi riitakysymykseksi kaikkialla kris-tikunnassa ja kirkolliset sekä maalliset viranomaiset ovat yhdis-tyneet pakkokeinoin saattamaan voimaan sunnuntain viettoa, se pieni vähemmistö, joka itsepintaisesti kieltäytyy myöntymästä yleiseen vaatimukseen, tulee laajan tuomitsemisen kohteeksi. Vaaditaan, ettei niitä harvoja, jotka vastustavat kirkon säädöstä ja valtion lakia, pitäisi suvaita, sillä on parempi antaa heidän kärsiä kuin syöstä kokonaisia kansoja sekasortoon ja laittomuuteen. Kansan hallitusmiehet käyttivät samaa todistustapaa Kristusta vastaan yhdeksäntoista vuosisataa sitten. »Teille on parempi», salakavala Kaifas sanoi, »että yksi ihminen kuolee kansan edestä, kuin että koko kansa hukkuu» (Joh: 11: 50). Tämä peruste tulee näyttä-mään ratkaisevalta, ja lopuksi julkaistaan asetus niitä vastaan, jotka pyhittävät sapattia neljännen käskyn mukaan. Tämä asetus julistaa heidät ankarimman ran-gaistuksen ansainneiksi ja antaa kansalle vapauden määrätyn ajan kuluttua surmata heidät. Katolilaisuus vanhassa maailmassa ja luopioprotestanttisuus uudessa tulevat noudattamaan samaa menetelmää niitä kohtaan, jotka kunnioittavat kaikkia Jumalan käskyjä. {AO8 120.4}

Jumalan kansa on silloin joutuva siihen ahdingon ja tuskan hetkeen, jota profeetta nimittää Jaakobin ahdistuksen ajaksi. »Näin sanoo Herra: Pelon huudon me kuulemme: on hirmu, ei rauha! - Miksi ovat kaikki kasvot käyneet valjuiksi? Voi! Suuri on se päivä, ei ole sen kaltaista. Se on Jaakobille ahdistuksen aika, mutta hän on pelastuva siitä» (Jer. 30: 5-7). {AO8 121.1}

Jaakobin tuskanyö

Jaakobin tuskanyö, jolloin hän ru-kouksessa taisteli pelastuakseen Eesaun käsistä (1 Moos. 32: 24—30), kuvaa Jumalan kansan kokemusta ahdistuksen aikana, Hankittuaan petoksella isänsä siunauksen, joka oli aiottu Eesaul-le, Jaakob säikähtyneenä veljensä uhkauksista surmata hänet oli paennut säilyttääkseen henkensä. Oltuaan monia vuosia maanpaossa hän lähti Jumalan käskystä palaamaan kotiseudulleen vaimoineen, lapsineen ja karjalaumoineen. Saapuessaan kotimaansa rajalle hän joutui pelon valtaan, kun sai kuulla Eesaun lähestyvän aseistettu miesjoukko mukanaan, epäi-lemättä kostoaikeissa. Jaakobin aseeton ja puolustuskyvytön seurue näytti olevan joutumassa väkivallan ja verilöylyn uhriksi. Tuskan ja pelon lisäksi tuli vielä itsesyytöksen musertava paino, sillä hänen oma syntinsä oli saattanut hänet tähän vaaraan. Hänen ainoana toivonaan oli Jumalan armo ja ainoana puolustuskeinonaan rukous. Kuitenkaan hän ei laiminlyönyt mitään siitä, minkä hän itse voi tehdä, sovittaakseen vel-jelleen tekemänsä vääryyden ja torjuakseen uhkaavan vaaran. Samoin tulisi Kristuksen seuraajien ahdistuksen aikaa lähestyessään tehdä kaikki, minkä voivat, asettaakseen itsensä oikeaan valoon ihmisten edessä, riisuakseen aseet ennakkoluuloilta ja torjuakseen omantunnon vapautta uhkaavan vaaran. {AO8 121.2}

Jaakob vie perheensä pois luotaan, ettei se olisi näkemässä hänen ahdistustaan, ja jää yksinään rukoilemaan Jumalaa. Hän tunnustaa syntinsä ja tuo ilmi kiitollisuutensa Jumalan hänelle osoittamasta armosta, samalla kun hän syvästi nöyrtyneenä vetoaa siihen liittoon, jonka Jumala oli tehnyt hänen isiensä kanssa, sekä niihin lupauksiin, jotka hän itse oli saanut yöllisessä näyssä Beetelissä ja pakolaisuutensa maassa. Hänen elämänsä käännekohta on tullut; kaikki on vaakalaudalla. Pimeydessä ja yksinäisyydessä hän jatkaa rukoilemistaan ja nöyrtymistään Jumalan edessä. Äkkiä käsi laskeutuu hänen olkapäälleen. Hän luulee vihollisen vaanivan hänen henkeään, ja epätoivon kaikella voimalla hän painii ahdistajansa kanssa. Päivän koittaessa vieras käyttää yli-inhimillistä voimaansa. Hänen kosketuksestaan voimakas Jaakob lamautuu ja lankeaa avuttomana, itkien ja rukoillen salaperäisen vastustajansa kaulaan. Jaakob tietää nyt, että hän on taistellut liiton enkelin kanssa. Vaikka hän on kyvytön taistelemaan ja kärsii mitä kovinta kipua, hän ei luovu aikeestaan. Hän on kauan kärsinyt hämmennystä, tunnontuskaa ja ahdistusta syntinsä tähden; nyt hänen täytyy saada varmuus anteeksiannosta. Jumalallinen vieras näyttää aikovan lähteä, mutta Jaakob pitää hänestä kiinni ja rukoilee siunausta. Enkeli sanoo: »Päästä minut, sillä päivä koittaa», mutta patriarkka huudahtaa: »En päästä sinua, ellet siunaa minua.» Mitä luottamusta, lujuutta ja hellittämättömyyttä Jaakob tässä osoittikaan! Jos tämä olisi ollut kerskailevaa, omahyväistä vaatimista, hänet olisi tuhottu silmänräpäyksessä, mutta hänen hellittämätön pyyntönsä tuli heikkoutensa ja arvottomuutensa tuntevasta sydämestä, joka kaikesta huolimatta luotti uskollisen Jumalan ar-moon. {AO8 121.3}

»Hän taisteli enkelin kanssa ja voitti» (Hoos. 12: 5). Nöyrtymisen, katumuksen ja antautumisen kautta tämä syntinen, erehtyvä ja kuolevainen ihminen sai voiton taivaan Valtiaan kanssa. Hän oli kiinnittänyt vapisevan otteensa Jumalan lupauksiin, eikä ääretön

rakkaus voinut torjua syntisen vetoomusta. Todistukseksi hänen voitostaan ja rohkaisuksi toisille seuraamaan hänen esimerkkiään hänen nimensä muutettiin syntiin viittaavasta voittoon viittaavaksi nimeksi. Jaakobin saama voitto taistelussa Jumalan kanssa oli takeena siitä, että hän tulisi voitta-maan ihmiset. Hän ei enää pelännyt kohdata veljensä vihaa, sillä Herra oli hänen puolustajansa. {AO8 123.1}

Saatana oli syyttänyt Jaakobia Jumalan enkelien edessä ja vaatinut itselleen oikeutta tuhota hänet hänen syntinsä tähden. Hän oli saanut Eesaun lähtemään veljeänsä vastaan, ja patriarkan pitkän öisen kamppailun aikana saatana koetti saada hänet tuijottamaan rikokseensa, niin että hän masentuisi ja irrottaisi otteensa Jumalasta. Jaakob joutui melkein epätoivoon. Hän tiesi hukkuvansa, ellei Jumala häntä auttaisi. Hän oli vilpittömästi katunut suurta syntiään ja vetosi nyt Jumalan armoon. Hän ei halunnut luopua aikomuksestaan, vaan piti kiinni enkelistä ja rukoili vakavin, tuskallisin huudoin, kunnes sai voiton. {AO8 123.2}

Jumalalle uskollisten »Jaakobin ahdistus»

Niin kuin saatana sai Eesaun lähtemään Jaakobia vastaan, niin hän ahdistuksen aikana yllyttää jumalattomia tuhoamaan Jumalan kansan. Ja niin kuin hän syytti Jaakobia, niin hän on syyttävä myös Jumalan lapsia. Hän pitää ihmisiä omina alamaisinaan, mutta se pieni joukko, joka pitää Jumalan käskyt, vastustaa hänen valtaansa. Jos hän voisi hävittää kaikki käskyjen noudattajat maan päältä, hänen voittonsa olisi täydellinen. Hän näkee pyhien enkelien suojelevan heitä ja hän päättelee siitä, että heidän syntinsä ovat anteeksiannetut, mutta hän ei tiedä, että heidän asiansa on ratkaistu taivaan pyhäkössä. Hänellä on tarkka tieto niistä synneistä, joita hän on heidät vietellyt tekemään, ja hän esittää ne Jumalan edessä mitä karkeimmin liioiteltuina väittäen heidän ansaitsevan yhtä hyvin kuin hän itsekin Jumalan suosiosta erottamisen. Hän selittää, ettei Herra, jos hän on oikeudenmukainen, voi antaa heidän syntejään anteeksi ja kuitenkin hukuttaa hänet ja hänen enkelinsä. Hän väittää heitä saaliikseen ja vaatii, että heidät on jätettävä hänen hukutettavikseen. {AO8 123.3}

Saatanan syyttäessä Jumalan lapsia heidän syntiensä tähden Herra sallii hänen koetella heitä äärimmilleen. Heidän luottamuksensa Jumalaan, heidän uskonsa ja kestävyytensä pannaan ankaraan koetukseen. Kun he katsovat mennyttä elämäänsä, heidän toivonsa vaipuu; sillä he eivät näe tehneensä juuri ollenkaan hyvää. He ovat täysin tietoisia heikkoudestaan ja arvottomuudestaan. Saatana koettaa pelotella heitä sillä ajatuksella, että heidän tilansa on toivoton, ettei heidän syntisyytensä tahroja poisteta kos-kaan. Hän toivoo siten saavansa heidän uskonsa raukeamaan, niin että he myöntyisivät hänen kiusauksiinsa ja lakkaisivat olemasta Jumalalle kuuliaisia. {AO8 123.4}

Vaikka Jumalan lapsia ympäröivät viholliset, jotka ovat päättäneet hukuttaa heidät, heidän tuskansa ei johdu totuuden tähden uhkaavan vainon pelosta, vaan he pelkäävät, etteivät he ole katuneet kaikkia syntejään ja että he jonkin heissä olevan virheen tähden eivät voi omistaa Vapahtajan lupausta: »Minä pelastan sinut koetuksen hetkestä, joka on tuleva yli koko maan piirin» (Ilm. 3: 10). Jos heillä voisi olla varmuus syntien anteeksisaamisesta,

he eivät kavahtaisi kidutusta eivätkä kuolemaa, mutta jos he osoittautuisivat arvottomiksi ja menettäisivät henkensä luonteensa vikojen tähden, silloin Jumalan pyhä nimi tulisi häväistyksi. {AO8 124.1}

Kaikkialla he kuulevat rikollisista salahankkeista sekä näkevät vilkasta kapinallista toimintaa, ja heissä herää voimakas kaipuu, sielun harras toivo, että tämä suuri luopumus päättyisi ja jumalattomien pahuus lakkaisi. Mutta rukoillessaan Jumalaa pysähdyttämään kapinallisen toiminnan he tuntevat syvästi syyllisyytensä siihen, ettei heillä ole suurempaa voimaa pahuuden hyökyaallon vastustamiseen ja takaisin kääntämiseen. He tuntevat, että jos he olisivat aina kaikin voimin palvelleet Kristusta ja menneet eteenpäin voimasta voimaan, saatanan joukoilla olisi vähemmän menestystä taistelussa heitä vastaan. {AO8 124.2}

He nöyryyttävät sydämensä Jumalan edessä ja viittaavat aikaisempaan parannuksentekoonsa monista synneistään sekä vetoavat Vapahtajan lupaukseen: »Tarttukoon hän minun voimaani, voidakseen tehdä rauhan mi-nun kanssani; ja hän on tekevä rauhan minun kanssani» (Jes. 27: 5, engl. käänn. muk.). Heidän uskonsa ei horju, vaikka heidän rukouksiinsa ei heti vastatakaan. Vaikka he kärsivät mitä polttavinta tuskaa, pelkoa ja ahdistusta, he eivät lakkaa rukoilemasta. He pitävät kiinni Jumalan voimasta, niin kuin Jaakob piti kiinni enkelistä, ja heidän sielunsa syvyydestä nousevat sanat: »En päästä sinua, ellet siunaa minua.» {AO8 124.3}

Jos Jaakob ei olisi aikaisemmin katunut sitä syntiä, minkä hän teki hankkiessaan petoksella esikoisoikeuden, Jumala ei olisi kuullut hänen rukoustaan ja armolli-sesti säilyttänyt hänen elämäänsä. Samoin on ahdistuksen aikana. Jos Jumalan kansalla olisi tunnustamattomia syntejä, jotka pelon ja tuskan ahdistaessa tulisivat heidän eteensä, he lannistuisi-vat. Epätoivo riistäisi heiltä uskon, eivätkä he voisi luottavasti rukoilla Jumalalta vapautusta. Mutta vaikka he syvästi tuntevat arvottomuutensa, heillä ei ole sa laisia syntejä tunnustettavana. Heidän syntinsä ovat menneet edeltäpäin tuomiolle ja tulleet pois pyyhityiksi. He eivät enää voi muistaa niitä. {AO8 124.4}

Saatana houkuttelee monet uskomaan, että Jumala jättää ottamatta huomioon heidän uskottomuutensa elämän pienissä asioissa, mutta menettelytavassaan Jaakobin suhteen Herra osoittaa, ettei hän missään tapauksessa hyväksy tai suvaitse pahaa. Saatana voittaa kaikki, jotka koettavat puolustaa tai salata syntejään jättäen ne tunnustamattomina ja an-teeksiantamattomina taivaan kirjoihin. Mitä ylevämpi heidän tunnustuksensa on ja mitä kunnioitetummassa asemassa he ovat, sitä inhottavampi heidän menettelynsä on Jumalan silmissä ja sitä varmempi heidän suuren vastustajansa voitto. Ne, jotka viivyttävät valmistautumistaan Jumalan päivää varten ennen ahdistuksen aikaa, eivät voi tehdä sitä tuona aikana eivätkä myöhemminkään. Kaikkien sellaisten tila on toivoton. {AO8 125.1}

Ne kristityiksi tunnustautuvat, jotka joutuvat viimeiseen kauheaan taisteluun valmistautumattomina, tulevat epätoivoisina tunnustamaan syntinsä katkeran tuskan esiin pusertamilla sanoilla jumalattomien riemuitessa heidän ahdistuksestaan. Heidän tunnus-

tuksensa ovat Eesaun ja Juudas Iskariotin tunnustusten kaltaisia, He valittavat synnin seurauksia, mutta eivät sen synnillisyyttä. Heillä ei ole todellista synninsurua eikä pahan kammoa. He tunnustavat syntinsä rangaistuksen pelosta. Jos tuomio peruutettaisiin, he jälleen uhmaisivat taivaan valtaa kuten farao muinoin. {AO8 125.2}

Kertomuksessa Jaakobista on myös vakuutus siitä, ettei Jumala hylkää niitä, jotka petettyinä ja kiusattuina ovat langenneet syntiin mutta sitten vilpittömästi katuen palaavat hänen luokseen. Saatanan yrittäessä hukuttaa heidät Jumala lähettää enkeleitään lohduttamaan ja suojelemaan heitä vaaran aikana. Saatanan hyökkäykset ovat tuimia ja päättäväisiä, hänen eksytyksensä ovat kauheita, mutta Herra vartioi lapsiaan ja hänen korvansa kuulee heidän huutonsa. Heidän hätänsä on suuri. Sulatusuunin liekit näyttävät olevan kuluttamaisillaan heidät, mutta sulattaja tuo heidät sieltä ulos niin kuin tulessa puhdistetun kullan. Jumala rakastaa lapsiaan heidän vaikeimpien koetustensa aikana yhtä voimallisesti ja hellästi kuin heidän valoisimpina menestyksen päivinäänkin. Mutta heidän on tarpeellista joutua puhdistavaan tuleen. Heidän maailmallisuutensa on saatava kulutetuksi pois, jotta Kristuksen kuva heijastuisi heistä täydellisenä. {AO8 125.3}

Uskon harjoittamisen välttämättömyys

Edessämme oleva tuskan ja ahdistuksen aika vaatii sellaista uskoa, joka voi kestää väsymystä, viivytystä ja nälkää, uskoa, joka ei horju ankarassakaan koetuksessa. Kaikille annetaan koeaika, jolloin voi valmistua tuota ahdistuksen aikaa varten. Jaakob voitti, koska hän oli kestävä ja päättäväinen. Hänen voittonsa on todistus hellittämättömän rukouksen voimasta. Kaikki, jotka hänen tavallaan pitävät kiinni Jumalan lupauksista, sekä ovat yhtä innokkaita ja kestäviä kuin hän, tulevat myös voittamaan, niin kuin hän voitti. Ne, jotka eivät halua kieltää it-seään, nöyryyttää sydäntään Jumalan edessä sekä rukoilla kestävästi ja vakavasti hänen siunaustaan, eivät tule sitä saamaan. Kuinka harvat ovatkaan ne, jotka tietävät, mitä Jumalan kanssa taisteleminen merkitsee! Kuinka harvat ovatkaan niin hartaasti ikävöineet Jumalaa, että heidän koko olemuksensa on kurottautunut häntä kohti! Kun epäilyksen aallot, joita mikään kieli ei voi kuvailla, vyöryvät rukoilevan sielun yli, miten harvat silloin tarttuvat horjumattomalla uskolla Jumalan lupauksiin! {AO8 125.4}

Ne, jotka nyt harjoittavat vain vähän uskoa, joutuvat mitä suurimpaan vaaraan sortua saatanan petosten ja omaatuntoa pakottavan säädöksen alle. Vaikka he kestäisivätkin koetuksen, he joutuvat ahdistuksen aikana suureen hätään ja tuskaan, koska Jumalaan luottaminen ei ole koskaan tullut heille tavaksi. Se uskon kokemus, minkä he ovat laiminlyöneet, heidän täytyy hankkia vaikeuksien pelottavassa puristuksessa. {AO8 126.1}

Meidän pitäisi nyt oppia tuntemaan Jumalaa koettelemalla hänen lupauksiaan. Enkelit kirjoittavat muistiin jokaisen vakavan ja vilpittömän rukouksen. Meidän tulisi mieluummin luopua itsekkäistä nautinnoista kuin laiminlyödä seurustelu Jumalan kanssa. Suurin köyhyys ja itsensä kieltäminen Jumalan suosiossa on parempi kuin rikkaus, maine, mukavuus ja ystävyys ilman sitä. On otettava aikaa rukoukseen. Jos annamme maallisten harrastusten

vallata mielemme kokonaan, niin Herra kenties antaa meille aikaa rukoilemiseen riistämällä meiltä kultaiset epäjumalamme, talomme tai viljavat peltomme. {AO8 126.2}

Nuoria ei vietettäisi syntiin, jos he kieltäytyisivät astumasta millekään muulle polulle kuin sellaiselle, jolle he voisivat pyytää Jumalan siunausta. Jos ne lähettiläät, jotka vievät viimeistä vakavaa varoitusta maailmalle, rukoilisivat Jumalalta siunausta, ei kylmällä, veltolla ja välinpitämättömällä tavalla, vaan palavasti ja uskossa kuten Jaakob, he voisivat monissa paikoissa sanoa: »Minä olen nähnyt Jumalan kasvoista kasvoihin, ja minun henkeni on turvassa» (1 Moos. 32: 30, engl. käänn. muk.). Taivaassa heitä pidettäisiin ruhtinaina, joilla on kyky voitollisesti taistella Jumalan ja ihmisten kanssa. {AO8 126.3}

Kokosydämisen pyhittäytymisen tarve

Pian on yllämme »ahdistuksen aika, jonka kaltaista ei ole ollut», ja me tarvitsemme sellaista kokemusta, jota meillä ei nyt ole ja jota monet ovat liian välinpitämättömiä hankkimaan. Usein tapahtuu, että vaikeuksia kuvitellaan suuremmiksi, kuin ne todellisuudessa ovat, mutta näin ei ole edessämme olevan ahdistuksen laita. Eloisinkaan esitys ei pysty kuvaamaan koettelemuksen suuruutta. Tuon koetuksen aikana täytyy jokaisen sielun seistä yksinään Jumalan edessä. Jos »Nooa ja Daniel ja Job olisivat sen keskellä, eivät he voisi - niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra - pelastaa poikaansa eikä tytärtänsä; vaan itse he van-hurskaudellaan pelastaisivat henkensä» (Hes. 14: 20). {AO8 126.4}

Nyt, kun meidän suuri Ylimmäinen pappimme toimittaa meille sovitusta, meidän tulisi pyrkiä täydellisyyteen Kristuksessa. Meidän Vapahtajamme ainoatakaan ajatusta ei voinut saada myöntymään kiusaukseen. Ihmisten sy-dämessä saatana löytää yhden tai toisen kohdan, missä hän voi saada jalansijaa. On suosittu jotakin synnillistä halua, jonka kautta hänen kiusauksensa pääsevät vaikuttamaan. Mutta Kristus sanoo itsestään: »Maailman ruhtinas tu-lee, ja minussa hänellä ei ole mitään» (Joh. 14: 30). Jumalan Pojassa ei ollut mitään sellaista, minkä avulla saatana olisi voinut hänet voittaa. Hän oli pitänyt Isänsä käskyt, eikä hänessä ollut mitään syntiä, jota saatana olisi voinut käyttää hyväkseen. Tällaisessa tilassa täytyy niiden olla, jotka tulevat pysymään vahvoina ahdistuksen aikana. {AO8 127.1}

Tässä elämässä meidän on erotettava itsemme synnistä uskon kautta Kristuksen sovitusvereen. Kallis Vapahtajamme kehottaa meitä liittymään häneen, yhdistämään heikkoutemme hänen voimaansa, tietämättömyytemme hänen viisauteensa ja arvottomuutemme hänen ansioihinsa. Jumalan kaitselmus on se koulu, Jossa meidän on määrä oppia Jee-suksen sävyisyyttä ja nöyryyttä. Herra ei esitä meille aina sitä tietä, minkä me haluaisimme valita ja mikä meistä näyttää helpolta ja miellyttävältä, vaan elämän todelliset tarkoitusperät. Meidän asianamme on toimia yhdessä niiden voimien kanssa, joita taivas käyttää meidän luonteemme muodostamisessa jumalallisen esikuvan kaltaisiksi.

Kukaan ei voi lyödä laimin tai lykätä tuonnemmaksi tätä työtä asettamatta sieluaan mitä pelottavimpaan vaaraan. {AO8 127.2}

Sielunvihollisen petosten huippu

Apostoli Johannes kuuli näyssä suuren äänen taivaassa sanovan: »Voi maata ja merta, sillä perkele on astunut alas teidän luoksenne pitäen suurta vihaa, koska hän tietää, että hänellä on vähän aikaa» (Ilm. 12: 12). Kauhistavia ovat ne näyt, jotka saavat aikaan tämän taivaallisen äänen huudon. Saatanan viha lisääntyy hänen aikansa lyhetessä, ja hänen eksyttämisja hävittämistyönsä on saavuttava huippunsa ahdistuksen ai-kana. {AO8 127.3}

Pelottavia, yliluonnollisia näkyjä tulee pian esiintymään taivaalla pahojen henkien ihmeitä tekevän voiman merkkinä. Riivaajain henget menevät maan kuningasten luo ja kaikkeen maailmaan kietoakseen ihmisiä petoksiinsa ja yllyttääkseen heitä liittymään saatanaan hänen viimeisessä taistelussaan taivaan hallitusta vastaan. Näiden välikappaleiden kautta tulevat sekä hallitsijat että alamaiset petetyiksi. Ilmestyy henkilöitä, jotka väittävät itseään Kristukseksi ja vaativat itselleen maailman Vapahtajalle kuuluvaa arvoa ja palvontaa. He tekevät suuria parantamisihmeitä sekä väittävät saavansa taivaasta ilmestyksiä, ja nämä ilmestykset ovat ristiriidassa Raamatun todistusten kanssa. {AO8 127.4}

Saatana kruunaa työnsä petoksen suuressa murhenäytelmässä esiintymällä Kristuksena. Kirkko on kauan selittänyt odottavansa Vapahtajan tulemusta toiveittensa täyttymyksenä. Nyt suuri pettäjä saa näyttämään siltä kuin Kristus olisi tullut. Eri osissa maailmaa saatana näyttäytyy ihmisten keskuudessa häikäisevän kirkkaana majesteettisena olentona, joka muistuttaa Ilmestyskirjan kirjoittajan kuvaamaa Jumalan Poikaa (Ilm. 1:13-15). Häntä ympäröivä kirkkaus voittaa kaiken, mitä kuolevaiset ihmiset koskaan ovat nähneet. Halki ilmojen kaikuu riemuhuuto: »Kristus on tullut! Kristus on tullut!» Ihmiset heittäytyvät maahan kunnioittamaan häntä, samalla kun hän nostaa kätensä ja siunaa heitä, niin kuin Kristus maan päällä ollessaan siunasi opetuslapsiansa. Hänen äänensä on lempeä ja hillitty mutta hyvin soinnukas. Ystävällisesti ja säälivästi hän esittää joitakin suloisia, taivaallisia totuuksia, joita Vapahtajakin julisti. Hän parantaa ihmisten sairauksia ja esiintyen sitten Kristuksena väittää muuttaneensa sapatin sunnuntaille sekä kehottaa kaikkia pitämään hänen siunaamansa päivän pyhänä. Hän selittää että ne, jotka itsepintaisesti pitävät kiinni seitsemännen päivän pyhittämisestä, häpäisevät hänen nimeään kieltäytymällä kuuntelemasta hänen enkeleitään, jotka hän on lä-hettänyt tuomaan heille valoa ja totuutta. Tämä on väkevä, melkein voittamaton eksytys. Noita Simonin pettämien samarialaisten tavoin suuret joukot pienimmistä suurimpiin uskovat näihin noituuksiin ja sanovat: »Tämä mies on se Jumalan voima, jota kutsutaan suureksi» (Ap.t. 8:10). {AO8 128.1}

Mutta Jumalan lapset eivät joudu harhaan. Tämän väärän Kristuksen opetukset eivät ole sopusoinnussa Raamatun kanssa. Hän antaa siunauksensa pedon ja sen kuvan kumartajille,

niille, joiden ylle Raamatun todistuksen mukaan vuodatetaan Jumalan sekoittamaton viha. {AO8 128.2}

Lisäksi saatanan ei sallita jäljitellä Kristuksen tulemisen tapaa. Vapahtaja on varoittanut kansaansa petoksesta tässä asiassa ja selvästi ilmoittanut toisen tulemisensa tavan. »Vääriä kristuksia ja vääriä profeettoja nousee, ja he tekevät suuria tunnustekoja ja ih-meitä, niin että eksyttävät, jos mahdollista, valitutkin. — Sentähden, jos teille sanotaan: ’Katso, hän on erämaassa’, niin älkää menkö sinne, tahi: ’Katso, hän on kammiossa’, niin älkää uskoko. Sillä niinkuin salama leimahtaa idästä ja näkyy hamaan länteen, niin on oleva Ihmisen Pojan tulemus» (Matt. 24: 24-27). Tätä tulemusta on mahdoton jäljitellä. Sen saavat kaikki tietää. Sen todistajana on koko maailma. {AO8 128.3}

Vain ne, jotka ovat ahkerasti tutkineet Raamattua ja vastaanottaneet rakkauden totuuteen, tulevat varjelluiksi siltä väkevältä eksytykseltä, jonka valtaan maailma joutuu. Raamatun todistuksen avulla nämä tulevat huomaamaan valepuvussa olevan pettäjän. Kaikki tulevat koeteltaviksi. Tämä seulonta ilmaisee todelliset kristityt. Ovatko Jumalan lapset nyt niin lujasti asettuneet hänen sanansa perustukselle, etteivät he anna myöten aistiensa todistukselle? Pitäisivätkö he sellaisessa koetuksessa kiinni Raamatusta, yksinomaan Raamatusta? Saatana on, jos mahdollista, estävä heitä valmistumasta kestämään tuona päivänä. Hän haluaa järjestää asiat siten, että ne muodostuisivat heille esteiksi. Hän koettaa kiinnittää heidän sydämensä maallisiin aarteisiin ja asettaa heidän kannettavakseen raskaan, väsyttävän taakan, jotta he tulisivat tämän elämän huolien raskauttamiksi ja koetuksen päivä yllättäisi heidät niin kuin varas. {AO8 128.4}

Uskolliset vuorilla ja vankiloissa

Kun kristikunnan eri hallitsijain antama määräys riistää Jumalan käskyjen noudattajilta hallitusten suojeluksen ja jättää heidät vihollistensa valtaan, he pakenevat kaupungeista ja kylistä ja muodostavat ryhmiä asustaakseen hyvin autioilla ja syrjäisillä seuduilla. Monet löytävät turvapaikan vuoristosta. Samoin kuin Piemonten laaksojen kristityt he tekevät maan ylängöt pyhäköikseen ja kiittävät Jumalaa »kalliohnnoista» (Jes. 33:16). Mutta monet kaikista kansakunnista ja kansanluokista, ylhäiset ja alhaiset, rikkaat ja köyhät, mustat ja valkoiset, joutuvat mitä kohtuuttomimpaan ja julmimpaan orjuuteenNämä Jumalalle rakkaat kristityt joutuvat viettämään vä-syttäviä päiviä kahleissa, vankiloihin suljettuina ja kuolemaan tuomittuina, jotkut ilmeisesti jätettyinä kuolemaan nälkään pimeissä, inhottavissa tyrmissä. Yksikään ihmiskorva ei kuule heidän huokauksiaan, eikä yksikään ihmiskäsi ole heitä auttamassa. {AO8 129.1}

Tuleeko Herra unohtamaan kansansa tänä koetuksen hetkenä? Unohtiko hän uskollisen Nooan, kun rangaistustuomiot kohtasivat maailmaa vedenpaisu-muksessa? Unohtiko hän Lootin, kun tuli lankesi taivaasta ja poltti tasangon kaupungit? Unohtiko hän Joosefin tämän ollessa epäjumalanpalvelijain ympäröimänä Egyptissä? Unohtiko hän Elian, kun Iisebelin vala uhkasi tätä Baalin profeettain kohtalolla? Unohtiko hän Jeremian, kun tämä heitettiin

vankilan pimeään, surkeaan kaivoon? Unohtiko hän ne kolme jaloa miestä, jotka heitettiin tuliseen pätsiin, tai jalopeurain luolaan heitetyn Danielin? {AO8 129.2}

»Siion sanoo: 'Herra on minut hyljännyt, Herra on minut unhottanut.' Unhottaako vaimo rintalapsensa, niin ettei hän armahda kohtunsa poikaa? Ja vaikka he unhottaisivatkin, minä en sinua unhota. Katso, kätteni hipiään olen minä sinut piirtänyt» (Jes. 49: 14-16). Herra Sebaot on sanonut: »Joka teihin koskee, se koskee hänen silmäteräänsä» (Sak. 2: 8). {AO8 129.3}

Vaikka viholliset voivat heittää Jumalan lapsia vankeuteen, vankilan muurit eivät kuitenkaan voi katkaista heidän sielunsa ja Kristuksen välillä olevaa yhteyttä. Hän, joka näkee kaikki heidän heikkoutensa ja tuntee kaikki heidän koettelemuksensa, on kaikkien maallisten valtojen yläpuolella. Heidän yksinäisiin vankikoppeihinsa tulee enkeleitä tuomaan valoa ja rauhaa taivaasta. Vankilasta tulee palatsi, sillä sen asukkaat ovat uskosta rikkaita. Taivaallinen valo valaisee sen synkät muurit samoin kuin Paavalin ja Silaan rukoillessa ja laulaessa ylistyslauluja keskiyöllä Filippin vankilassa. {AO8 129.4}

Viimeiset vitsaukset

Niitä, jotka koettavat sortaa ja hävittää Jumalan kansaa, kohtaavat rangaistukset. Jumalan suuri pitkämielisyys pahantekijöitä kohtaan tekee ihmiset rohkeammiksi rikkomaan häntä vastaan, mutta heidän rangaistuksensa on kaikesta huolimatta varma ja hirveä, koska sitä on kauan viivytetty. »Sillä Herra nousee niinkuin Peräsimin vuorella, hän kiivastuu niinkuin Gibeonin laaksossa tehdäkseen työnsä, oudon työnsä, ja toimittaakseen tekonsa, kumman tekonsa» (Jes. 28: 21). Meidän armolliselle Jumalallemme ran-kaiseminen on »kumma teko». »Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, ei ole minulle mieleen jumalattoman kuolema» (Hes. 33: 11). »Herra on laupias ja armahtavainen Jumala, pitkämielinen ja suuri armossa ja uskollisuudessa, — joka antaa anteeksi pahat teot, rikokset ja synnit, mutta ei kuitenkaan jätä rankaisematta. » »Herra on pitkämielinen ja suuri voimassansa, mutta Herra ei jätä rankaisematta » (2 Moos. 34: 6, 7; Naah. 1: 3). Pelottavalla vanhurskaudella hän tulee puolustamaan poljetun lakinsa arvovaltaa. Ottamalla huomioon Jumalan vastenmielisyyden rankaisemista kohtaan voi Päätellä, miten ankara rangaistus odottaa lain rikkojia. Kansa, jota Jumala kauan kärsii ja jota hän ei halua rangaista, ennen kuin hän katsoo sen täyttäneen pahuutensa mitan, juo lopulta armolla sekoit-tamattoman vihan maljan. {AO8 130.1}

Kun Kristus päättää välittäjätyönsä taivaan pyhäkössä, vuodatetaan se sekoittamaton viha, millä on uhattu niitä, jotka kumartavat petoa ja sen kuvaa sekä ottavat sen merkin (Ilm. 14: 9, 10). Ne vitsaukset, jotka kohtasivat Egypä Jumalan ryhtyessä vapauttamaan Israelia, olivat samanlaisia kuin ne vielä pelottavammat ja laajakantoisemmat rangaistukset, jotka kohtaavat maailmaa juuri Jumalan kansan lopullisen vapau-tuksen edellä. Näitä hirveitä vitsauksia kuvaillaan Ilmestyskirjassa seuraavasti: »Tuli pahoja ja ilkeitä paiseita niihin ihmisiin, joissa oli pedon merkki ja jotka kumarsivat sen kuvaa.» Meri »tuli vereksi, ikäänkuin kuolleen vereksi, ja jokainen elävä olento kuoli, mitä meressä oli ». »Kolmas

enkeli vuodatti maljansa jokiin ja vesilähteisiin, ja ne tulivat vereksi. » Niin hirveitä kuin nämä vitsaukset ovatkin, Jumalan oikeudenmukaisuus on kuitenkin täysin ilmeinen. Jumalan enkeli vakuuttaa: »Vanhurskas olet - sinä Pyhä, kun näin olet tuominnut. Sillä pyhien ja profeettain verta he ovat vuodattaneet, ja verta sinä olet antanut heille juoda; sen he ovat ansainneet» (Ilm. 16: 26). Tuomitsemalla Jumalan kansan kuolemaan he ovat tulleet syyllisiksi sen vereen yhtä todellisesti kuin vuodattamalla sen omilla käsillään. Samalla tavalla Kristus julisti aikansa juutalaiset syyllisiksi kaikkeen siihen pyhien vereen, mitä oli vuodatettu aina Aabelin päivistä alkaen, sillä heissä oli sama henki ja he koettivat tehdä samaa kuin profeettain murhaajatkin. {AO8 131.1}

Neljännessä vitsauksessa annetaan auringolle valta »paahtaa ihmisiä tulella. Ja ihmiset paahtuivat kovassa helteessä» (Ilm. 16: 8, 9). Profeetat kuvailevat maan tilaa tänä kauheana aikana seuraavasti: »Maa murehtii; sillä vilja on hävitetty.» »Kaikki kedon puut ovat kuivettuneet. Niin, häpeään on joutunut ilo, ihmislasten joukosta pois.» »Surkastuneet ovat siemenjyvät multiensa alla, varas-tohuoneet autiot.» »Kuinka huokaa karja, kuinka hädissään ovat raavaslaumat, sillä ei ole niillä laidunta.» »Vesipurot ovat kuivuneet, ja tuli on kuluttanut erämaan laitumet.» »Sinä päivänä palatsin laulut muuttuvat valitukseksi, sanoo Herra, Herra. Paljon on oleva ruumiita, joka paikkaan heitettyjä. Hiljaa!» (Jooel 1: 10-12,17-20; Aam. 8: 3). {AO8 131.2}

Nämä vitsaukset eivät ole yleis-maailmallisia, sillä siinä tapauksessa maapallon asukkaat häviäisivät sukupuuttoon. Kuitenkin ne ovat kauheimmat vitsaukset, mitä kuolevaiset ihmiset ovat koskaan kokeneet. Kaikkiin ihmisiä kohdanneihin rangaistustuomioihin on ennen koetusajan loppua ollut sekoitettuna armoa. Kristuksen sovittava veri on suojellut syntistä hänen syyllisyyttään vastaavalta täydeltä rangaistukselta, mutta viimeisellä tuomiolla yiha vuoda-tetaan armolla sekoittamattomana. {AO8 132.1}

Tuona päivänä kansanjoukot kaipaavat kauan halveksimansa Jumalan armon suojaa. »Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, Herra, jolloin minä lähetän nälän maahan: en leivän nälkää enkä ve-den janoa, vaan Herran sanojen kuulemisen nälän. Silloin he hoippuvat merestä mereen, pohjoisesta itään; he samoavat etsien Herran sanaa, mutta eivät löydä» (Aam. 8: 11, 12). {AO8 132.2}

Enkelivartiot valvovat uskollisia

Jumalan kansa ei tule olemaan vapaa kärsimyksistä, mutta vaikka sitä vainotaan ja vaivataan, vaikka se kärsii puutetta ja näkee nälkää, sitä ei jätetä hukkumaan. Se Jumala, joka piti huolta Eliasta, ei ole jättävä ainoatakaan uhrautuvaa lastaan. Hän, joka lukee heidän päänsä hiukset, on pitävä heistä huolta, ja nälänhädän vallitessa heidät ravitaan. Jumalattomien kuollessa nälkään ja ruttoon enkelit suojelevat vanhurskaita ja täyttävät heidän tarpeen-sa. Sille, joka »vanhurskaudessa vaeltaa», on annettu lupaus: »Hänelle annetaan hänen leipänsä, eikä vesi häneltä ehdy.» »Kurjat ja köyhät etsivät vettä, eikä sitä

ole; heidän kielensä kuivuu janosta. Mutta minä, Herra, kuulen heitä, minä, Israelin Jumala, en heitä hylkää» (Jes. 33:16; 41: 17). {AO8 132.3}

»Sillä ei viikunapuu kukoista, eikä viiniköynnöksissä ole rypäleitä; öljypuun sato pettää, eivätkä pellot tuota syötävää. Lampaat ovat kadonneet tarhasta, eikä ole karjaa vajoissa. Mutta minä riemuitsen Herrassa, iloitsen autuu-teni Jumalassa» (Hab. 3:17,18). {AO8 132.4}

»Herra on sinun varjelijasi, Herra on suojaava varjosi sinun oikealla puolellasi. Ei polta sinua aurinko päivällä, eikä kuu yöllä. Herra varjelee sinut kaikesta pa-hasta, hän varjelee sinun sielusi.» »Hän päästää sinut linnustajan paulasta, turmiollisesta rutosta. Sulillansa hän sinua suojaa, ja sinä saat turvan hänen siipiensä alla; hänen uskollisuutensa on kilpi ja suojus. Et sinä pelkää yön kauhuja, et päivällä lentävää nuolta, et ruttoa, joka pimeässä kulkee, et kulkutautia, joka päiväsydännä häviötä tekee. Vaikka tuhat kaatuisi sinun sivultasi, kymmenen tuhatta oikealta puoleltasi, ei se sinuun satu. Sinun silmäsi saavat vain katsella ja nähdä, kuinka jumalattomille kostetaan. Sillä: ’Sinä, Herra, olet minun turvani’. Korkeimman olet sinä ottanut suojaksesi. Ei kohtaa sinua onnettomuus, eikä vitsaus lähesty sinun majaasi» (Ps. 121: 5-7; 91: 3-10). {AO8 132.5}

Kuitenkin ihmissilmin katsottuna näyttää siltä, että Jumalan kansan täytyy pian sinetöidä todistuksensa verellään, niin kuin marttyyrit ennen heitä. He itse alkavat pelätä, että Herra on jättänyt heidät heidän vihollistensa käsiin. Se on hirvittävän tuskan aikaa. Yötä päivää he hartaasti rukoilevat Jumalalta vapautusta. Jumalattomat riemuitsevat, ja kuuluu pilkallisia huutoja: »Missä nyt on uskonne?» »Miksi Jumala ei vapauta teitä meidän käsistämme, jos te todella olette hänen kansaansa?» Mutta Jumalan odottavat lapset muistavat Jeesusta, joka kuoli Golgatan ristillä ylipappien ja hallitusmiesten pilkallisesti huutaessa: »Muita hän on auttanut, itseään ei voi auttaa. Onhan hän Israelin kuningas; as-tukoon nyt alas ristiltä, niin me uskomme häneen» (Matt. 27: 42). He kaikki taistelevat Jumalan kanssa niin kuin Jaakob. Heidän ulkomuotonsa todistaa sisäisestä taistelusta. Kaikki kasvot ovat kalpeat. Mutta he eivät lakkaa vakavasti huutamasta Jumalaa avukseen. {AO8 133.1}

Jos ihmisillä olisi taivaallisten olentojen näkökyky, he näkisivät voimakkaita enkelijoukkoja niiden ympärillä, jotka ovat ottaneet Kristuksen kärsivällisyyden sanasta vaarin. Hellällä myötätunnolla enkelit ovat todistaneet heidän tuskaansa ja kuunnelleet heidän rukouksiaan. He odottavat johtajansa käskyä temmata heidät pois vaarasta. Mutta heidän täytyy vielä vähän odottaa. Jumalan kansan täytyy juoda tämä malja ja tulla kastetuksi tällä kasteella. Viivytys, joka on heille niin tuskallinen, on paras vastaus heidän rukouksiinsa. Kun he koettavat uskollisesti odottaa Herran apua, he joutuvat harjoittamaan uskoa, toivoa ja kärsivällisyyttä, jotka ovat saaneet liian vähän harjoitusta heidän uskonnollisen kokemuksensa aikana. Kuitenkin ahdistuksen aika lyhennetään valittujen tähden. »Eikö sitten Jumala toimittaisi oikeutta valituillensa, jotka häntä yötä päivää avuksi huutavat? — Minä sanon teille: hän toimittaa heille oikeuden pian» (Luuk. 18: 7, 8). Loppu

tulee nopeammin kuin ihmiset odottavat. Nisu kootaan ja sidotaan lyhteiksi vietäväksi Jumalan aittaan, kun taas ohdakkeet sidotaan kimppuihin tulella poltettaviksi. {AO8 133.2}

Taivaalliset vartijat jatkavat vartioimistaan uskollisina tehtävälleen. Vaikka yleisellä säädöksellä on määrätty aika, jolloin Jumalan käskyjen noudattajat surmataan, heidän vihollisensa yrittävät joissakin tapauksissa ottaa heiltä hengen jo ennen määräaikaa. Mutta kukaan ei voi päästä sen voimakkaan enkelivartion läpi, mikä ympäröi jokaista uskollista sielua. Muutamien kimppuun hyökätään heidän paetessaan kaupungeista ja kylistä, mutta heitä vastaan kohotetut miekat murtuvat ja putoavat maahan yhtä tehottomina kuin oljen korret. Toisia puolustavat sotilaina esiintyvät enkelit. {AO8 133.3}

Jumala on kaikkina aikoina toiminut pyhien enkelien välityksellä kansansa auttamiseksi ja vapauttamiseksi. Taivaalliset olennot ovat aktiivisesti osallistuneet ihmisten asioihin. He ovat ilmestyneet puettuina vaatteisiin, jotka ovat loistaneet kuin salama; mutta he ovat tulleet myös matkamiehen vaatteisiin puettuina ihmisinä. Enkelit ovat ilmestyneet ihmismuodossa Jumalaan uskoville. He ovat levänneet väsyneen ihmisen muodossa keskipäivällä tammien varjossa. He ovat nauttineet vieraanvaraisuutta ihmisten kodeissa. He ovat olleet yön yllättämien matkustajien oppaina. He ovat omin käsin sytyttäneet alttarin tulen. He ovat avanneet vankilan ovet ja päästäneet Herran palvelijat vapauteen. Puettuina taivaan täydelliseen sota-asuun he tulivat vierittämään kiven Vapahtajan haudalta. {AO8 134.1}

Enkelit ovat usein ihmismuodossa läsnä vanhurskaiden kokouksissa. He käyvät myöskin jumalattomien kokoontumispaikoissa, niin kuin he menivät Sodomaan tarkastamaan sen asukkaiden tekoja ja päättämään, olivatko he ylittäneet Jumalan kärsiväl-lisyyden rajan. Herra nauttii ar-meliaisuudesta. Muutamien harvojen todellisten palvelijainsa tähden hän pidättää onnettomuuksia ja pidentää kansan rauhantilaa. Jumalan tahtoa vastustavat synnintekijät eivät ymmärrä, että he ovat elämästään kiitollisuuden velassa niille harvoille uskollisille, joita he mielellään ivaavat ja sortavat. {AO8 134.2}

Vaikka tämän maailman vallanpitäjät eivät sitä tiedä, enkelit ovat kuitenkin usein puhuneet heidän neuvottelukokouksissaan. Ihmissilmät ovat katselleet heitä; ihmiskorvat ovat kuunnelleet heidän kehotuksiaan; ihmishuulet ovat vastustaneet heidän ehdotuksiaan ja pilkanneet heidän neuvojaan; ihmiskädet ovat kohdelleet heitä häpeällisesti ja loukkaavasti. Neuvottelusaleissa ja tuomioistuimissa nämä taivaalliset lähettiläät ovat osoittaneet tarkoin tuntevansa ihmisen historian. He ovat osoittautuneet kykenevämmiksi puolustamaan sorrettujen asiaa kuin heidän kyvykkäimmät ja kaunopuheisimmat asianajajansa. He ovat kumonneet suunnitelmia ja tukahduttaneet pahoja aikeita, jotka olisivat suuressa määrin ehkäisseet Jumalan työtä ja tuottaneet paljon kärsi-mystä hänen kansalleen. Vaaran ja hädän hetkellä »Herran enkeli asettuu niiden ympärille, jotka häntä pelkäävät, ja pelastaa heidät» (Ps. 34: 8). {AO8 134.3}

Vapautuksen aamu sarastaa

Hartaasti ikävöiden Jumalan kansa odottaa Kuninkaansa tulemisen merkkejä. Kun vartijalta kysytään: »Mikä hetki yöstä on?» hän vastaa järkkymättömän varmasti: »Aamu tulee ja samoin yö» (Jes. 21: 11, 12, engl. käännmuk.). Valo hohtaa vuorten huippujen yläpuolella olevista pilvistä. Pian on Herran kirkkaus ilmaantuva. Vanhurskauden aurinko on koittamaisillaan. Aamu ja yö ovat käsillä - ikuisen päivän aamu vanhurskaille ja ikuinen yö jumalattomille. {AO8 134.4}

Rukouksessa kamppailevien Jumalan lasten esittäessä pyyntönsä Jumalalle se verho, joka erottaa heidät näkymättömästä maailmasta, näyttää melkein häviävän. Taivaat hehkuvat ikuisen päivän sarastuksessa, ja sointuisaa enkeuaulua muistuttavina kuuluvat heidän korviinsa sanat: »Pysykää uskollisina, apu on tulossa.» Kristuksella, mahtavalla voittajalla, on varattuna väsyneille sotilail-leen kirkkauden kuihtumaton seppele, ja hänen äänensä kuuluu puoleksi avoimista porteista: »Katso, minä olen teidän kanssanne. Älkää pelätkö. Minä tunnen kaikki teidän huolenne. Minä olen kantanut teidän murheenne. Te ette taistele tuntemattomia vihollisia vastaan. Minä olen taistellut teidän puolestanne, ja minun ni messäni te varmasti voitatte.» {AO8 135.1}

Rakas Vapahtaja lähettää avun juuri silloin, kun sitä tarvitaan. Taivaan tie on hänen jälkiensä pyhittämä. Jokainen meidän jalkaamme haavoittava ohdake on haavoittanut häntäkin. Jokaisen ristin, joka tulee kannettavaksemme, hän on kantanut ennen meitä. Herra sallii taistelut valmistaakseen sielua rauhaan. Ahdistuksen aika on hirvittävä koetus Jumalan kansalle; mutta se on aika, jolloin jokaisen tosi uskovan täytyy katsoa ylös, ja silloin hän saa uskossa nähdä ympärillään lupauksen kaaren. {AO8 136.1}

»Herran vapahdetut palajavat ja tulevat Siioniin riemuiten, päänsä päällä iankaikkinen ilo. Riemu ja ilo saavuttavat heidät, mutta murhe ja huokaus pakene-vat. Minä, minä olen teidän loh-duttajanne; mikä olet sinä, että pelkäät ihmistä, joka on kuolevainen, ihmislasta, jonka käy niin kuin ruohon, ja unhotat Herran, joka on sinut tehnyt, - ja vapiset alati, kaiket päivät, sortajan vi-haa, kun hän tähtää tuhotaksensa? Mutta missä on sortajan viha? Pian päästetään kumaraan koukistunut vapaaksi kahleistaan; ei hän kuole, ei kuoppaan jää, eikä häneltä leipä puutu. Minä olen Herra, sinun Jumalasi, joka liikutan meren, niin että sen aallot pauhaavat, jonka nimi on Herra Sebaot. Ja minä olen pannut sanani sinun suuhusi, minä olen kätkenyt sinut käteni varjoon » (Jes. 51:11-16). {AO8 136.2}

»Sentähden kuule tätä, sinä poloinen, joka olet juopunut, vaikka et viinistä: Näin sanoo sinun Herrasi, Herra sinun Jumalasi, joka ajaa kansansa asian: Katso, minä otan sinun kädestäsi päihdyttävän maljan, vihani pikarin; ei tarvitse sinun siitä enää juoda. Ja minä panen sen sinun vaivaajaisi käteen, jotka sinulle sanoivat: ’Lankea maahan, kulkeaksemme sinun päällitsesi’; ja sinä panit selkäsi maaksi ja kaduksi kulkijoille» (Jes. 51: 21-23). {AO8 136.3}

Katsoessaan halki aikojen Jumala näki sen ahdinkotilan, mihin hänen lapsensa joutuvat, kun maan vallat järjestäytyvät taisteluun heitä vastaan. Vangitun maanpakolaisen tavoin he pelkäävät nääntyvänsä nälkään tai kuolevansa väkivallan uhreina. Mutta Israelin Pyhä, joka jakoi Punaisen meren vedet kansansa edessä, on ilmaiseva suuren voimansa ja vapauttava vangitut lapsensa. »Ja he ovat, sanoo Herra Sebaot, sinä päivänä, jonka minä teen, minun omaisuuteni. Ja minä olen heille laupias, niinkuin mies on laupias pojallensa, joka häntä palvelee» (Mal. 3:17). Jos Kristuksen uskollisten todistajain veri vuodatettaisiin tuona aikana, se ei tulisi kuten marttyyrien veri Jumalalle hedelmää tuottavaksi kylvöksi. Heidän uskollisuutensa antama todistus ei saisi toisia vakuuttuneiksi totuudesta, sillä paatunut sydän on työntänyt takaisin armon aallot, kunnes ne eivät enää palaa. Jos vanhurskaat nyt jätettäisiin viholliistensa saaliiksi, se olisi voitto pimeyden ruhtinaallePsalmirunoilija sanoo: »Hän kätkee minut majaansa pahana päivänä, hän suojaa minua telttansa suojassa» (Ps. 27: 5). Kristus on sanonut: »Mene, kansani, kammioihisi ja sulje ovet jälkeesi, lymyä hetkinen, kunnes viha on ohitse mennyt. Sillä katso, Herra lähtee asuinsijastaan kostamaan maan asukkaille heidän pahat tekonsa» (Jes. 26: 20, 21). Ihana tulee olemaan niiden vapautus, jotka ovat kärsivällisesti odottaneet Vapahtajansa tuloa ja joiden nimet ovat kirjoitetut elämän kirjaan. {AO8 136.4}

Luku 40—Hieno vapautus

Kun inhimillisten lakien suoja riistetään niiltä, jotka kunnioittavat Jumalan lakia, valmistaudutaan eri maissa samanaikaisesti tuhoamaan heidät. Säädöksessä määrätyn ajan lähestyessä kansa ryhtyy yksissä neuvoin toimiin tuon vihatun lahkon hävittämiseksi. Päätetään antaa määrättynä yönä ratkaiseva isku, joka lopullisesti vaientaa erimielisyyden ja nuhteen äänen. {AO8 138.1}

Ratkaiseva käännekohta

Jumalan lapset, jotkut vankiloissa, jotkut piiloutuneina syrjäisiin metsiin ja vuoristoihin, rukoilevat yhä Jumalalta suojelusta, samalla kun aseistetut miesryhmät valmistautuvat kaikkialla kuolon työhön pahojen enkelien kiihotta-mina. Tänä äärimmäisen hädän hetkenä Israelin Jumala on tarttuva asiaan ja vapauttava valittunsa. Herra sanoo: »Silloin te veisaatte niinkuin yöllä, kun pyhä juhla alkaa, ja sydämenne rie-muitsee niinkuin sen, joka huilujen soidessa astuu vaeltaen Herran vuorelle, Israelin kallion tykö. Herra antaa kuulla äänensä voiman ja nähdä käsivartensa laskeutuvan alas vihan tuimuudessa ja kuluttavan tulen liekissä, pilvenpurkuna, rankkasateena ja raekivinä» (Jes. 30: 29, 30). {AO8 138.2}

Huutaen, pilkaten ja kiroillen turmeltuneiden miesten joukot valmistautuvat hyökkäämään saaliinsa kimppuun, kun yhtäkkiä synkkä pimeys, synkempi kuin yö, laskeutuu maan ylle. Silloin sateenkaari, joka loistaa Jumalan valtaistuimesta lähtevää kirkkautta, kulkee avaruuden halki ja näyttää ympäröivän jokaista rukoilevaa joukkoa. Kiihtyneet hyökkääjät pysähtyvät äkkiä. Pilkkahuudot lakkaavat. Hyökkääjät unohtavat julman raivonsa kohteet. Pelokkain aavistuksin he tuijottavat Jumalan liiton merkkiä ja haluavat suojautua sen häikäisevältä kirkkaudelta. {AO8 138.3}

Jumalan lapset kuulevat selvän ja soinnukkaan äänen sanovan: »Katsokaa ylös!» ja nostaessaan silmänsä taivasta kohti he näkevät lupauksen kaaren. Mustat, uhkaavat pilvet, jotka peittävät taivaan, ovat jakautuneet, ja Stefanuksen tavoin he katsovat kiinteästi ylös taivaaseen ja näkevät Jumalan kirkkauden ja Ihmisen Pojan hänen valtaistuimellaanHänen jumalallisessa hahmossaan he näkevät hänen alennuksensa merkit, ja hänen huuliltaan he kuulevat Isän ja pyhien enkelien edessä esitetyn pyynnön: »Isä, minä tahdon, että missä minä olen, siellä nekin, jotka sinä olet minulle antanut, olisivat minun kanssani» (Joh. 17: 24). Jälleen kuullaan sointuvan, riemuitsevan äänen sanovan: »He tulevat, he tulevat, pyhät, viattomat ja saastattomat! He ovat ottaneet minun kärsivällisyyteni sanasta vaarin; he saavat kulkea enkelien joukossa.» Ja uskossaan vahvoina pysyneiden kalpeilta, vapisevilta huulilta kuuluu voitonhuuto. {AO8 138.4}

Luonnonvoimat järkkyvät

On keskiyö, kun Jumala ilmaisee voimansa vapauttaakseen kansansa. Aurinko tulee näkyviin ja paistaa täydeltä terältään. Merkit ja ihmeet seuraavat nopeasti toisiaan.

Jumalattomat katselevat kauhistuneina ja hämmästyneinä tätä näkyä, kun taas vanhurskaat tarkkaavat iloiten vapautuksensa merkkejä. Luonnossa näyttää kaikki poikenneen säännöllisestä kulustaan. Virrat lakkaavat juoksemasta. Taivaalle nousee synkkiä, raskaita pilviä, jotka vyöryvät toisiaan vastaan. Keskellä uhkaavaa taivasta on selkeä sanomattoman kirkas kohta, mistä kuuluu paljojen vetten pauhua muistuttava Jumalan ääni, joka sanoo: »Se on tapahtunut» (Ilm. 16:17). {AO8 139.1}

Tämä ääni järkyttää taivaita ja maata. Tapahtuu suuri maanjäristys, »niin ankara ja suuri maanjäristys, ettei sen vertaista ole ollut siitä asti, kuin ihmisiä on ollut maan päällä» (Ilm. 16: 18). Taivaankansi näyttää avautuvan ja sulkeutuvan. Jumalan valtaistuimesta lähtevä kirkkaus näyttää välkehtivän sen läpi. Vuoret värähtelevät kuin ruoko tuulessa, ja rosoisia kivenjärkäleitä syöksyy joka suunnalle. On samanlainen pauhina kuin ankaran myrskyn noustessa. Meri raivoaa. Kuuluu pyörremyrskyn kirkunaa, joka kuulostaa hävitystyötä suorittavien paholaisten ääneltä. Koko maa nousee ja laskee kuin meren aallot. Sen pinta murtuilee. Sen perustukset näyttävät pettävän. Vuorijonoja vajoaa maahan. Asuttuja saaria häviää. Raivoava meri nielee satamakaupunkeja, jotka ovat Sodoman tavoin turmeltuneet. Suuri Babylon on tullut muistetuksi Jumalan edessä, niin että hän antaa sille »vihansa kiivauden viinimaljan», ja »suuria rakeita, leiviskän painoisia», sataa taivaasta suorittaen hävitystyötään (Ilm. 16: 19, 21). Maail-man komeimmat kaupungit tuhoutuvat. Muhkeat palatsit, joihin maan mahtavat ovat tuhlanneet rikkauksiaan hankkiakseen itselleen kunniaa, hajoavat raunioiksi heidän silmiensä edessä. Vankiloiden muurit kukistuvat, ja Juma-lan lapset, joita on pidetty vankeudessa uskonsa tähden, pääsevät vapaiksi. {AO8 140.1}

Hautoja aukenee, ja »monet maan tomussa makaavista heräjävät, toiset iankaikkiseen elämään, toiset häpeään ja iankaikkiseen kauhistukseen» (Dan. 12: 2). Kaikki, jotka ovat kuolleet uskossa kolmannen enkelin sanomaan, nousevat kirkastettuina haudoistaan kuulemaan Jumalan rauhanliittoa niiden kanssa, jotka ovat pitäneet hänen lakinsa. Nekin, jotka lävistivät Vapahtajan (Ilm. 1: 7), samoin kuin ne, jotka pilkkasivat ja ivasivat häntä hänen kuolontuskissaan, sekä hänen totuutensa ja kansansa katkerimmat vastustajat herätetään katsomaan häntä hänen kirkkaudessaan ja näkemään uskollisten ja kuuliaisten osaksi tulevaa kunniaa. {AO8 140.2}

Paksut pilvet peittävät vielä taivaan. Kuitenkin aurinko tulee silloin tällöin näkyviin aivan kuin kostavan Jumalan silmänä. Raivokkaat salamat sinkoilevat taivaalta verhoten maan tulimerellä. Yli ukkosen pelottavan jyrinän salaperäiset, juhlalliset äänet julistavat jumalattomien tuomion. Puhuttuja sanoja eivät kaikki ymmärrä, mutta väärät opettajat ymmärtävät ne hyvin. Nuo vähän aikaa sitten niin huolettomat, kerskailevat, uhmailevat ja voitonriemuiset käskyille kuuliaisen Jumalan kansan ahdistajat tyr-mistyvät nyt ja vapisevat pelosta. Heidän valitushuutonsa kuuluvat alkuaineiden pauhinan yli. Riivaajat tunnustavat Kristuksen jumaluuden ja vapisevat hänen valtansa edessä, kun taas ihmiset rukoilevat armoa ja ryömivät säälittävän kauhun vallassa. {AO8 140.3}

Herran päivä

Kun profeetat muinoin pyhässä näyssä katselivat Jumalan suurta päivää, he sanoivat: »Valittakaa, sillä Herran päivä on lähellä, se tulee kuin hävitys Kaikkivaltiaalta» (Jes. 13: 6). »Mene kallion kätköön, piiloudu maan peittoon Herran kauhua ja hänen valtansa kirkkautta pakoon. Ihmisten ylpeät silmät painuvat maahan, miesten korskeus masentuu, ja sinä päivänä Herra yksinänsä on korkea. Sillä Herran Sebaotin päivä kohtaa kaikkea ylpeää ja korskeata ja kaikkea ylhäistä, niin että se maahan painuu.» »Sinä päivänä ihmiset viskaavat pois myyrille ja yököille hopeaja kultajumalansa, jotka he ovat tehneet kumarrettaviksensa. Ja he menevät vuorenrotkoihin ja kallionkoloihin Herran kauhua ja hänen valtansa kirkkautta pakoon, kun hän nousee maata kauhistuttamaan» (Jes. 2:10-12, 20, 21). {AO8 141.1}

Pilvissä olevan raon kautta näkyy tähti, joka vastakohtana vallitsevalle pimeydelle loistaa nelinkertaisella kirkkaudella. Se merkitsee toivoa ja iloa uskollisille, mutta ankaruutta ja vihaa Jumalan lain rikkojille. Ne, jotka ovat uhranneet kaikki Kristuksen tähden, ovat nyt turvassa, aivan kuin Jumalan majan kätkössä. Heitä on koeteltu, ja maailman sekä totuuden hylkääjien edessä he ovat osoittaneet uskollisuutensa häntä kohtaan, joka kuoli heidän puolestaan. Ihmeellinen muutos on tapahtunut niissä, jotka ovat säilyttäneet puhtautensa kuolemankin uhalla. Heidät on äkkiä vapautettu paholaisiksi muuttuneiden ih-misten katalasta ja kauheasta hir-muvallasta. Heidän kasvonsa, jotka vielä äsken olivat kalpeat, hätääntyneet ja riutuneet, säteilevät nyt ihmettelystä, uskosta ja rakkaudesta. Heidän äänensä yhtyvät riemulauluun: »Jumala on meidän turvamme ja väkevyytemme, apumme hädässä aivan vahva. Sentähden emme pelkää, vaikka maa järkkyisi ja vuoret meren pohjaan vajoaisivat, vaikka sen vedet pauhaisivat ja kuohuisivat ja vuoret vapisisivat sen raivosta» (Ps. 46: 2-4). {AO8 141.2}

Näiden pyhää luottamusta ilmaisevien sanojen kohotessa Jumalan luo pilvet hajaantuvat ja tähtikirkas taivas näkyy sanomattoman ihanana, vastakohtana kummallakin puolella oleville synkille, uhkaaville pilville. Taivaallisen kaupungin kirkkaus loistaa puoleksi avoimista porteista. Silloin taivaalla näkyy kahta yhteentaitettua kivitaulua pitävä käsi. Profeetta sanoo: »Taivaat julistavat hänen vanhurskauttansa, sillä Jumala on tuomari» (Ps. 50: 6). Se pyhä laki, joka on Jumalan vanhurskaus ja joka ukkosen jylistessä ja salamain leimahdellessa ju-listettiin Siinailta elämän ohjeeksi, ilmestyy nyt ihmisille tuomion sääntönä. Käsi avaa taulut, ja silloin näkyvät nuo kymmenen käskyä aivan kuin tulikirjaimin kirjoitettuina. Sanat ovat niin selvät, että kaikki voivat ne lukea. Muisto herää. Taikauskon ja harhaopin pimeys häipyy kaikkien mielestä, ja Jumalan kymmenen käskyä lyhyinä, laajasisältöisinä ja arvovaltaisina esitetään kaikkien maan asukkaiden katseltaviksi. {AO8 141.3}

On mahdotonta kuvailla niiden kauhua ja epätoivoa, jotka ovat polkeneet jalkoihinsa Jumalan pyhät vaatimukset. Herra antoi heille lakinsa. He olisivat voineet verrata

luonnettaan siihen ja oppia tuntemaan puutteellisuutensa, kun vielä oli mahdollisuus katumukseen ja parannukseen. Mutta turvatakseen maailman suosion he syrjäyttivät sen määräykset ja opettivat muitakin rikkomaan niitä. He ovat koettaneet pakottaa Jumalan kansaa häpäisemään hänen sapattiaan. Nyt heidän hal-veksimansa laki tuomitsee heidät. Pelottavan selvästi he näkevät olevansa ilman puolustusta. He itse valitsivat, ketä he tahtoivat palvella ja jumaloida. »Te näette jälleen, mikä on ero vanhurskaan ja jumalattoman välillä, sen välillä, joka palvelee Jumalaa, ja sen, joka ei häntä palvele» (Mal. 3:18). {AO8 141.4}

Jumalan lain viholliset, saarnaajasta aina pienimpään asti heidän joukossaan, saavat uuden käsityksen totuudesta ja velvollisuudesta. Liian myöhään he näkevät, että neljännen käskyn sapatti on elävän Jumalan sinetti. Liian myöhään he näkevät väärän sapatin todellisen luonteen ja sen hiekkaperustuksen, jolle he ovat rakentaneet. He huomaavat taistelleensa Jumalaa vastaan. Uskonnon opettajat ovat johtaneet sieluja kadotukseen selittäessään ohjaavansa niitä paratiisin porteille. Vasta lopullisena tilinteon päivänä saadaan tietää, kuinka suuri on hengellisessä virassa toimivien vastuu ja kuinka kauheita ovat heidän uskottomuutensa seuraukset. Vasta ikuisuudessa me voimme käsittää, mitä yhden ainoankin sielun menetys merkitsee. Kauhea tulee olemaan sen kohtalo, jolle Jumala sanoo: »Mene pois minun tyköäni, sinä paha palvelija!» {AO8 142.1}

Taivaasta kuuluu Jumalan ääni, joka ilmoittaa Jeesuksen tulemisen päivän ja hetken sekä esittää iankaikkisen liiton Jumalan kansalle. Voimakkaimpien ukkosenJyrähdysten kaltaisina hänen sanansa vyöryvät yli maailman. Jumalan Israel seisoo kuunnellen, silmät suunnattuina taivasta kohti. Herran kirkkaus valaisee vanhurskasten kasvot, ja ne loistavat niin kuin Mooseksen kasvot hänen tullessaan alas Siinain vuorelta. Jumalattomat eivät voi katsoa niihin. Ja kun siunaus julistetaan niille, jotka ovat kunnioittaneet Jumalaa pyhittämällä hänen sapattinsa, kuuluu valtava voitonhuuto. {AO8 143.1}

Kristuksen tulo

Pian ilmestyy itäiselle taivaalle pieni musta pilvi, suunnilleen mie-hen puolen kämmenen suuruinen. Tämä on Vapahtajaa ympäröivä pilvi, joka etäällä näyttää olevan pimeyteen verhottuna. Jumalan lapset tietävät tämän olevan Ihmisen Pojan merkki. Juhlallisen hiljaisina he katselevat sitä, kun se lähestyy maata ja tulee yhä valoisammaksi ja kirkkaammaksi, kunnes se muuttuu suureksi, valkeaksi pilveksi, jonka alaosa on kuluttavan tulen näköinen, yläpuolellaan liiton kaari. Jeesus saapuu mahtavana voittajana. Hän ei nyt tule »kipujen miehenä» juomaan häpeän ja tuskan katkeraa maljaa, vaan taivaan ja maan voitollisena Herrana tuomitsemaan eläviä ja kuolleita. Hänen nimensä on »Uskollinen ja Totinen», ja hän »tuomitsee ja sotii vanhurs-kaudessa». Ja häntä seuraavat »taivaan sotajoukot» (Ilm. 19: 11, 14). Taivaallisen ihania ylistyslau-luja laulaen pyhien enkelien luke-maton joukko seuraa häntä hänen matkallaan. Taivaan kansi näyttää olevan täynnä loistavia olentoja, joiden luku on »kymmenentuhatta kertaa kymmenentuhatta ja tuhat kertaa

tuhat». Kukaan ihminen ei kykene kuvaamaan tätä näytelmää; ihmismieli ei pysty kuvittelemaan sen loistoa. »Hänen valtasuuruutensa peittää taivaat, hänen ylistystänsä on maa täynnä. Hänen hohteensa on kuin aurinko» (Hab. 3: 3, 4). Elävän pilven yhä lähestyessä jokainen silmä näkee elämän Ruhtinaan. Hänen päässään ei nyt ole häpeällistä orjantappurakruunua, vaan kirk-kauden otsakoriste on hänen pyhällä otsallaan. Hänen kasvonsa loistavat niin kuin keskipäivän häikäisevä aurinko. »Ja hänellä on vaipassa kupeellaan kirjoitettuna nimi: Kuningasten Kuningas ja herrain Herra» (Ilm. 19: 16). {AO8 143.2}

Hänen edessään ovat »kaikki kasvot käyneet valjuiksi», ja Ju-malan armon hylkääjien ylle las-keutuu ikuisen epätoivon kauhu. »Sydämet raukeavat, polvet tuti-sevat, kaikki lanteet vapisevat, ja kaikkien kasvot ovat kalpeat» (Naah. 2: 10; Jer. 30: 6). Vanhurs-kaat huutavat vavisten: »Kuka voi kestää?» Enkelien laulu on lakannut ja vallitsee pelottava äänettömyys. Sitten kuullaan Jeesuksen sanovan: »Minun armossani on teille kyllin.» Vanhurskaiden kasvot kirkastuvat, ja jokainen sydän täyttyy ilolla. Enkelien soitto alkaa kuulua entistä voimakkaampana, ja he laulavat jälleen samalla, kun he jatkuvasti lähestyvät maata. {AO8 144.1}

Kuningasten Kuningas astuu alas leimuavien liekkien ympäröimän pilven päällä. Taivas väistyy pois niin kuin kirja, joka kääritään kokoon, maa vapisee hänen edessään ja kaikki vuoret ja saaret siirtyvät sijoiltansa.»Meidän Jumalamme tulee eikä vaikene, hänen edellänsä käy kuluttava tuli ja hänen ympärillänsä väkevä myrsky. Hän kutsuu taivaat ylhäältä ja maan, tuomitakseen kansansa» (Ps. 50: 3, 4). {AO8 144.2}

»Ja maan kuninkaat ja ylimykset ja sotapäälliköt ja rikkaat ja väkevät ja kaikki orjat ja vapaat kätkeytyivät luoliin ja vuorten rotkoihin ja sanoivat vuorille ja kallioille: ’Langetkaa meidän pääl-lemme ja kätkekää meidät hänen kasvoiltansa, joka valtaistuimella istuu, ja Karitsan vihalta! Sillä heidän vihansa suuri päivä on tullut, ja kuka voi kestää?’ » (Ilm. 6: 15-17). {AO8 144.3}

Pilkallinen ivailu on tauonnut. Valheen huulet ovat vaienneet. Aseiden kalske ja taistelun pauhu, joiden seurauksena oli hämmennys ja »verellä tahratut vaipat» (Jes. 9: 4), ovat hiljentyneet. Nyt ei kuulu muuta kuin rukousta sekä itkun ja valituksen ääntä, Huulilta, joilta vielä äskettäin oli tullut pilkkasanoja, puhkeaa nyt esiin huuto: »Heidän vihansa suuri päivä on tullut, ja kuka voi kestää?» Jumalattomat rukoilevat vuoria ja kallioita lankeamaan heidän päälleen ja peittämään heidät hänen kasvoiltaan, jonka he ovat katsoneet vähäarvoiseksi ja hylänneet. {AO8 145.1}

He tuntevat sen äänen, joka tunkeutuu kuolleidenkin korviin. Kuinka usein onkaan tämä säälivä, lempeä ääni kutsunut heitä pa-rannukseen. Kuinka usein se onkaan kuulunut ystävän, veljen ja Vapahtajan liikuttavana kehotuksena. Jumalan armon hylkääjille ei mikään voisi olla niin täynnä moitetta ja tuomiota kuin se ääni, joka niin kauan on pyytänyt: »Kääntykää, kääntykää pois pahoilta teiltänne; ja minkätähden te kuolisitte? » (Hes. 33: 11).

Oi, jospa se olisi vieraan ääni! Jeesus sanoo: »Kun minä kutsuin ja te estelitte, kun ojensin kättäni eikä kenkään kuunnellut, vaan te vieroksuitte kaikkia minun neuvojani, ette suostuneet minun nuhteisiini, niin minäkin nauran teidän hädällenne» (Sanani. 1: 24-26). Tämä ääni herättää muistoja, jotka he mielellään hävittäisivät - halveksittuja varoituksia, hylättyjä kutsuja ja laiminlyötyjä tilai-suuksia. {AO8 145.2}

Ylösnousseiden joukossa ovat nekin, jotka pilkkasivat Kristusta hänen nöyryytyksensä hetkenä. Järkyttävällä voimalla tulee heidän mieleensä, kuinka tuo viaton Kärsijä vannottavalle ylimmäiselle papille selitti: »Tästedes te saatte nähdä Ihmisen Pojan istuvan Voiman oikealla puolella ja tulevan taivaan pilvien päällä» (Matt. 26: 64). Nyt he näkevät hänet kirkkaudessaan ja he tulevat vielä näkemään hänen istuvan Voiman oikealla puolella. {AO8 146.1}

Ne, jotka pilkkasivat häntä siitä, että hän sanoi olevansa Jumalan Poika, ovat nyt äänettöminä. Siellä on ylpeä Herodes, joka teki pilaa hänen kuninkuudestaan ja käski pilkkaavien sotilaiden kruunata hänet kuninkaaksi. Siellä ovat myös ne miehet, jotka saas-taisilla käsillään panivat hänen ylleen tulipunaisen vaipan, hänen pyhään päähänsä orjantappurakruunun ja hänen alistuvaan käteensä jäljitellyn valtikan ja jotka polvistuivat hänen eteensä ja häpäisevästi pilkkasivat häntä. Miehet, jotka löivät ja sylkivät elämän Ruhtinasta, kääntyvät nyt pois hänen läpitunkevan katseensa edestä ja yrittävät paeta hänen läsnäolonsa valtavaa kirkkautta. Ne, jotka lävistivät nauloilla hänen kätensä ja jalkansa, ja se sotamies, joka puhkaisi hänen kylkensä, katselevat tekojensa merkkejä kauhua ja tunnontuskia kokien. {AO8 146.2}

Papit ja hallitusmiehet muistavat pelottavan selvästi Golgatan tapahtumat. Värisyttävän kauhun valtaamina he muistavat, kuinka he päätään nyökyttäen ja saatanallisesti riemuiten huusivat: »Muita hän on auttanut, itseään ei voi auttaa. Onhan hän Israelin kuningas; astukoon nyt alas ristiltä, niin me uskomme häneen. Hän on luottanut Jumalaan; vapahtakoon nyt Jumala hänet, jos on häneen mielistynyt » (Matt. 27: 42, 43). {AO8 146.3}

Heidän mieleensä palautuu elävänä Vapahtajan vertaus viinitarhureista, jotka kieltäytyivät antamasta herralleen viinitarhan hedelmiä, pitelivät pahoin tämän palvelijoita ja tappoivat hänen poikansa. He muistavat myös, kuinka he olivat ilmaisseet käsityksensä viinitarhan herran odotettavissa olevasta menettelystä sanoilla: »Nuo pahat hän pahoin tuhoaa. » Noiden uskottomien miesten synnissä ja rangaistuksessa papit ja vanhimmat näkevät oman käyt-täytymisensä ja oman oikeudenmukaisen tuomionsa. Ja nyt kohoaa kuolemantuskan huuto. Voi-makkaampana kuin Jerusalemin kaduilla kaikunut huuto »Ristiinnaulitse hänet! Ristiinnaulitse hänet! » kohoaa ilmaan epätoivoinen valitus: »Hän on Jumalan Poika! Hän on oikea Messias!» He yrittävät paeta kuningasten Kuninkaan kasvojen edestä. Mutta turhaan he koettavat kätkeytyä luonnon-voimien myllerryksessä repeytyneihin syviin luoliin. {AO8 146.4}

Ylösnousemus

Kaikkien niiden elämässä, jotka hylkäävät totuuden, on hetkiä, jolloin omatunto herää, mieleen tulevat tekopyhän elämän kiusalliset muistot ja sielua vaivaa hedelmätön suru. Mutta mitä tämä on verrattuna jumalattomien tuskaan silloin, »kun myrskynä tulee se, mitä te kauhistutte, kun hätänne saapuu tuulispäänä » (Sananl. 1: 27). Ne, jotka olisivat halunneet tuhota Kristuksen ja hänen uskollisen kansansa, näkevät nyt heidän yllään olevan kirkkauden. Keskellä omaa kauhuaan he kuulevat pyhien riemuiten huudahtavan: »Katso, tämä on meidän Jumalamme, jota me odotimme meitä pelastamaan » (Jes. 25: 9). {AO8 147.1}

Maan horjuessa, salamain leimutessa ja ukkosen jyristessä Jumalan Pojan ääni kutsuu nukkuvat pyhät esiin. Katseltuaan heidän hautojaan hän kohottaa kätensä taivasta kohti ja huutaa: »Herätkää, herätkää, herätkää te, jotka nukutte maan tomussa, ja nouskaa ylös! » Kaikkialla maapallolla vanhurskaat kuolleet kuulevat tuon äänen, ja ne, jotka sen kuulevat, saavat elää. Koko maa tulee tömisemään kaikista kan-sanheimoista, sukukunnista, kielistä ja kansoista kootun suunnattoman suuren joukon askelten kaiusta. Se nousee kuoleman vankilasta puettuna katoamattomaan kirkkauteen ja huutaen: »Kuolema, missä on sinun voittosi? Kuo-lema, missä on sinun otasi?» (1 Kor. 15: 55). Sitten elossa olevat vanhurskaat ja kuolleista nousseet pyhät yhdistävät äänensä pitkään, riemuitsevaan voitonhuutoon. {AO8 147.2}

Kaikki nousevat haudoistaan saman kokoisina kuin he olivat niihin pantaessa. Aadam, joka seisoo ylösnousseiden joukossa, on suuri ja ylevä, vain vähän pienempi kuin Jumalan Poika. Hän on huomattava vastakohta myöhempiin sukupolviin kuuluville. Tämä jo yksinään osoittaa, miten paljon ihmiskunta on huonontunut alkuperästään. Mutta kaikki nousevat ylös ikuisen nuoruuden virkeydessä ja voimassa. Alussa ihminen luotiin Jumalan kuvaksi, ei ainoastaan luonteeltaan vaan myös muodoltaan ja kasvonpiirteiltään. Synti turmeli ja melkein hävitti ihmisessä olevan Jumalan kuvan. Mutta Kristus tuli palauttamaan sen, mikä oli menetetty. Hän tulee muuttamaan meidän alennustilamme ruumiin kirkkautensa ruumiin kaltaiseksi. Synnin saastuttama, kuolevainen, turmeltunut, vailla kauneutta oleva muoto tulee täydelliseksi, kauniiksi ja kuole-mattomaksi. Kaikki viat ja epä-muodostumat ovat jääneet hautaan. Saadessaan pääsyn elämän puulle kauan sitten menetetyssä Eedenissä lunastetut kasvavat saman kokoisiksi, kuin ihmiset olivat alkuperäisessä onnellisessa tilassaan. [Mal 4: 2:ssa sanotaan engl. käänn. mukaan, että Herran nimeä pelkäävät »kasvavat » niin kuin syöttövasikat.] Synnin kirouksen viimeisetkin jäljet poistetaan ja Kristuksen uskolliset palvelijat esiintyvät »pyhässä kaunistuksessa » heijastaen hengessään, sielussaan ja ruumiissaan Herransa täydellistä kuvaa. Oi ihmeellistä pelastusta, jota on kauan julistettu, kauan toivottu ja hartaasti odottaen tutkittu, mutta ei vielä koskaan täysin käsitetty. {AO8 147.3}

Elossa olevat pyhät muutetaan »yhtäkkiä, silmänräpäyksessä». Jumalan äänen kuuluessa heidät kirkastettiin. Nyt he tulevat kuolemattomiksi, ja yhdessä ylösnousseiden pyhien kanssa heidät temmataan pilvissä Herraa vastaan yläilmoihin. Enkelit »kokoavat hänen valittunsa neljältä ilmalta, taivasten ääristä hamaan toisiin ääriin ». Pyhät enkelit kantavat pienet lapset heidän äitiensä syliin. Ystävät, jotka ovat kauan olleet kuoleman erottamina, tapaavat, eivätkä enää koskaan eroa vaan ilolauluja laulaen nousevat yhdessä ylös Jumalan kaupunkiin. {AO8 148.1}

Pilvivaunun kummallakin sivulla on siivet ja sen alla elävät pyörät. Vaunun kiitäessä ylöspäin pyörät huutavat: »Pyhä », ja siivet liikkuessaan huutavat: »Pyhä», ja enkelisaattue huutaa: »Pyhä, pyhä, pyhä, Herra Jumala Kaikkivaltias. » Ja pelastetut huutavat: »Halleluja!» samalla kun vaunu kiitää kohti uutta Jerusalemia. {AO8 148.2}

Pyhään kaupunkiin

Ennen kuin astutaan Jumalan kaupunkiin, Vapahtaja antaa seu-raajilleen voiton tunnukset ja myöntää heille heidän kuninkaallisen asemansa arvomerkit. Kirkastetut pyhät järjestetään neliönmuotoisiin piireihin Kuninkaansa ympärille, jonka majesteettinen hahmo kohoaa pyhien ja enkelien yläpuolelle ja jonka kasvot säteilevät sydämellistä rak-kautta heitä kohtaan. Jokainen katse pelastettujen lukemattomassa joukossa on kiinnitetty häneen; jokainen katselee hänen kirkkauttaan, joka kerran oli »niin runneltu », että »hänen hahmonsa ei ollut ihmislasten hahmo ». Jeesus asettaa oikealla kädellään voittajien päähän kirk-kauden kruunun. Jokainen pyhä saa kruunun, jossa on hänen oma uusi nimensä (Ilm. 2: 17) ja kirjoitus: »Herralle pyhitetty». Jokaiselle annetaan voittajan palmu ja välkkyvä harppu. Kun sitten joh-tavat enkelit antavat äänen, niin kaikkien kädet koskettelevat taitavasti harpun kieliä saaden aikaan ihastuttavaa soittoa täyteläisin, sointuvin sävelin. Sanomaton ihastus valtaa jokaisen sydämen, ja jokainen ääni yhtyy sydämestä kohoavaan ylistykseen: »Hänelle, joka meitä rakastaa ja on päästänyt meidät synneistämme verellänsä ja tehnyt meidät kuningaskunnaksi, papeiksi Jumalalleen ja Isälleen, hänelle kunnia ja voima aina ja iankaikkisesti » (Ilm. 1 5, 6). {AO8 148.3}

Lunastetun joukon edessä on pyhä kaupunki. Jeesus avaa helmiportit, ja totuutta noudattanut kansa käy sisälle. Siellä he näkevät Jumalan paratiisin, joka oli Aadamin kotina hänen viattomuudentilassaan. Silloin kuullaan Jeesuksen äänen täyteläisempänä kuin mikään kuolevaisten korviin kantautunut musiikki sanovan: »Teidän taistelunne on päättynyt. » »Tulkaa, minun Isäni siuna-tut, ja omistakaa se valtakunta, joka on ollut teille valmistettuna maailman perustamisesta asti. » {AO8 150.1}

Nyt on täyttynyt Vapahtajan rukous opetuslastensa puolesta: »Isä, minä tahdon, että missä minä olen, siellä nekin, jotka sinä olet minulle antanut, olisivat minun kanssani. » Asettaessaan verellään ostamansa sielut »nuh-teettomina, riemuitsevina » Isänsä kirkkauden eteen (Juud. 24) Kristus sanoo: »Tässä olen minä ja ne lapset, jotka sinä olet minulle antanut.» »Minä olen säilyttänyt ne, jotka sinä minulle annoit. » Oi lunastavan rakkauden

ihmettä ja sen hetken ihanuutta, jolloin iankaikkinen Isä katsoessaan lunas-tettuja näkee heissä oman kuvansa, synnin tuottaman häiriön poistettuna, sen aiheuttaman vamman parannettuna ja ihmisyyden saatettuna jälleen sopusointuun jumaluuden kanssa! {AO8 150.2}

Sanomattomalla rakkaudella Jeesus toivottaa uskolliset palvelijansa tervetulleiksi heidän »Herransa iloon ». Vapahtajan ilo on siinä, että hän näkee kirkkauden valtakunnassa ne sielut, jotka ovat pelastuneet hänen kärsimi-sensä ja alentumisensa kautta. Ja pelastetut jakavat hänen ilonsa, kun he näkevät autuaiden joukossa sellaisia, jotka on voitettu Kristukselle heidän rukoustensa, työskentelynsä ja rakkaudenuhriensa avulla. Kun he kokoontuvat suuren valkoisen valtaistuimen y »mpärille ja näkevät ne, jotka he ovat voittaneet Kristukselle, sekä huomaavat näiden voittaneen muita ja heidän taas toisia, täyttää sanomaton ilo heidän sydämensä. Kaikki he ovat päässeet rauhan satamaan, missä he asettavat kruununsa Jeesuksen jalkain juureen ja ylistävät häntä halki iankaikkisuuden loppumattomien ai-kakausien. {AO8 150.3}

Kaksi Aadamia

Kun pelastetut on lausuttu tervetulleiksi Jumalan kaupunkiin, kaikuu ilmassa riemuitseva kunnioittavan palvonnan huuto. Ensimmäinen ja toinen Aadam kohtaavat toisensa. Jumalan Poika on avosylin vastaanottamassa sukumme kantaisää, jonka hän loi, joka teki syntiä Luojaansa vastaan ja jonka synnin tähden Vapahtajan ruumiissa ovat ristiin-naulitsemisen merkit. Kun Aadam näkee julmien naulojen jäljet, hän ei heittäydy Herransa syliin vaan heittäytyy nöyrästi hänen jalkojensa juureen huudahtaen: »Arvollinen, arvollinen on Karitsa, joka oli teurastettu!» Vapahtaja nostaa hänet hellästi ylös ja pyytää häntä jälleen katselemaan Eeden-kotia, josta hän on niin kauan ollut karkotettuna. {AO8 150.4}

Eedenistä karkottamisen jäl keen Aadamin maallinen elämä oli täynnä surua. Jokainen kuihtuva lehti, jokainen teurasuhri, Jo kainen kaunista luontoa kohdannut onnettomuus ja jokainen ihmisen viattomuutta rumentava tahra oli uusi muistutus hänen synnistään. Hän kärsi hirveitä tunnontuskia, kun hän näki pa-huutta kaikkialla, ja vastaukseksi varoituksiisa sai sen syytöksen, että hän itse oli syypää syntiin. Kärsivällisesti ja nöyrästi hän kantoi synnin rangaistusta lähes tuhat vuotta. Hän katui vilpittö-mästi syntiään, luotti luvatun Vapahtajan ansioihin ja kuoli ylösnousemuksen toivossa. Jumalan Poika sovitti ihmisen epäonnistumisen ja lankeemuksen. Sovitustyön perusteella Aadam asetetaan nyt jälleen entiseen herruuteensa. {AO8 150.5}

Hurmaantuneena hän katselee niitä puita, jotka kerran olivat hänen ilonaan, puita, joista hän viattomuutensa onnellisina päivinä oli poiminut hedelmiä. Hän näkee viiniköynnöksiä, joita hänen omat kätensä ovat hoitaneet, ja kukkia, joita hän kerran iloiten vaali. Hän tajuaa näyn todellisuuden; hän käsittää, että tämä tosiaankin on ennalleen saatettu Eeden, nyt vieläkin viehättävämpänä kuin silloin, kun hänet sieltä karkotettiin. Vapahtaja johtaa hänet elämän puun luo, ottaa siitä ihanan hedelmän ja kehottaa häntä syömään. Hän katsoo

ympärilleen Ja näkee suuren joukon sukunsa Jäseniä pelastettuina seisovan Jumalan paratiisissa. Silloin hän heittää välkkyvän kruununsa Jeesuksen jalkojen juureen, heittäytyy hänen rintaansa vasten ja syleilee Lunastajaa. Hän koskettelee kultaista harppua, ja taivaan holvit kajahtelevat voittolaulusta: »Arvollinen, arvollinen, arvollinen on Karitsa, joka oli teurastettu ja elää jälleen.» Aadamin suuri perhe yhtyy lauluun ja heittää kruununsa Vapahtajan jalkojen juureen, kun se kumartuu kun-nioittaen palvomaan häntä. {AO8 151.1}

Tämän jälleennäkemisen todistajina ovat enkelit, jotka Aadamin langetessa itkivät ja iloitsivat, kun Jeesus kuolleista nousemisensa jälkeen astui ylös taivaa-seen hankittuaan ylösnousemisoikeuden kaikille, jotka uskoivat hänen nimeensä. Nyt he näkevät pelastustyön loppuun suoritettuna ja yhtyvät pelastettujen ylistyslauluun. {AO8 151.2}

Valtaistuimen edessä

Valtaistuimen edessä olevalle kristallimerelle, joka näyttää tulella sekoitetulta lasimereltä - niin hohtava se on Jumalan kirkkauden loistossa - ovat kokoontuneet ne, jotka ovat »saaneet voiton pedosta ja sen kuvasta ja sen nimen luvusta » (Ilm. 15: 2). He seisovat Karitsan kanssa Siionin vuorella, nuo sataneljäkymmentäneljä tuhatta, jotka ovat ostetut ihmisistä, ja heillä on Jumalan kanteleet. Sieltä kuuluu paljojen vetten pauhinan ja suuren ukkosenjylinän kaltainen ääni, joka on »ikäänkuin kanteleensoittajain, kun he kanteleitaan soittavat ». He veisaavat valtaistuimen edessä »uutta virttä », jota ei kukaan muu voi oppia kuin ne sataneljäkymmentäneljä tuhatta. Se on Mooseksen ja Karitsan virsi - vapautuksen virsi. Ainoastaan nuo sataneljäkymmentäneljä tuhatta voivat oppia sen virren, sillä se on heidän kokemuksensa virsi; sellaista kokemusta ei millään muulla joukolla ole milloinkaan ollut. »Nämä ovat ne, jotka seuraavat Karitsaa, mihin ikinä hän menee. » Nämä, jotka ovat otetut taivaaseen maan päällä elävien joukosta, ovat »ostetut ihmisistä esi-koiseksi Jumalalle ja Karitsalle» (Ilm. 14: 1-5; 15: 3). »Nämä ovat ne, jotka siitä suuresta ahdistuksesta tulevat »; he ovat kokeneet ahdistuksen ajan, jonka kaltaista ei ole ollut siitä saakka, kun kansoja on ollut; he ovat kestäneet samanlaisen tuskan ja ahdistuksen kuin Jaakob; he ovat pysyneet pystyssä ilman välittäjää Jumalan viimeisten rangaistustuomioiden kohdatessa maailmaa. Mutta he ovat pelastuneet, sillä »he ovat pesseet vaatteensa ja valkaisseet ne Karitsan veressä», »eikä heidän suussaan ole valhetta havaittu; he ovat tahrattomat » Jumalan edessä. »Sentähden he ovat Jumalan valtaistuimen edessä ja palvelevat häntä päivät ja yöt hänen temppelissään, ja hän, joka valtaistuimella istuu, on levittävä telttamajansa heidän ylitsensä.» He ovat nähneet nälän ja ruton au-tioittavan maata sekä auringon saavan vallan paahtaa ihmisiä suurella kuumuudella, ja he itse ovat kestäneet kärsimyksiä, nälkää ja janoa. Mutta »ei heidän enää tule nälkä eikä jano, eikä aurinko ole sattuva heihin, eikä mikään helle, sillä Karitsa, joka on valtaistuimen keskellä, on kaitseva heitä ja johdattava heidät elämän vetten lähteille, ja Jumala on pyyhkivä pois kaikki kyyneleet heidän silmistänsä » (Ilm. 7: 14-17). {AO8 151.3}

Vapahtajan valitut ovat kaikkina aikoina kasvatetut ja harjoitetut koetusten koulussa. Maan päällä he vaelsivat kaitaa tietä ja puhdistuivat kärsimyksen ahjossa. Jeesuksen asian tähden he kärsivät vastustusta, vihaa ja herjausta. He seurasivat häntä vaikeiden taistelujen läpi; he kestivät kieltäymyksiä ja kokivat katkeria pettymyksiä. Oman tuskallisen kokemuksensa kautta he op-pivat tuntemaan synnin pahuutta, voimaa ja turmiollisuutta, ja he inhoavat sitä. Aavistus sen poistamiseksi annetusta äärettömästä uhrista nöyryyttää heitä heidän omissa silmissään ja täyttää hei-dän sydämensä kiitollisuudella ja ylistyksellä, mitä ne eivät käsitä, jotka eivät ole koskaan tehneet syntiä. He rakastavat paljon, koska heille on paljon annettu anteeksi. Osallistumalla Kristuksen kärsimyksiin he ovat valmistuneet osallistumaan yhdessä hänen kanssaan hänen kunniastaan. {AO8 152.1}

Jumalan perilliset ovat tulleet ullakkokamareista, mökeistä, vankiloista, mestauslavoilta, vuorilta, erämaista, maan luolista ja meren kätköistä. Maan päällä he olivat »puutteenalaisina, ahdistettuina, pahoinpideltyinä». Miljoo-nat menivät halveksittuina hautaan, kun he järkähtämättä kieltäytyivät myöntymästä saatanan petollisiin vaatimuksiin. Maalliset tuomioistuimet tuomitsivat heidät pahimmiksi rikoksentekijöiksi. Mutta nyt »Jumala on tuomari » (Ps. 50: 6). Nyt maalliset tuomiot kumotaan. Herra »ottaa pois kansansa häväistyksen» (Jes. 25: 8) »Heitä kutsutaan pyhäksi kansaksi, Herran lunastetuiksi.» Ju mala on määrännyt heille»juhlapäähineen tuhkan sijaan, iloöljyä murheen sijaan, ylistyksen vaipan masentuneen hengen sijaan» (Jes. 62: 12; 61: 3). He eivät enää ole heikkoja, kärsiviä, hajotettuja ja sorrettuja. Tästä lähtien he saavat aina olla Herran kanssa. He seisovat valtaistuimen edessä puettuina kallisarvoisempiin vaatteisiin kuin maan kunnioitetuimmilla henkilöillä on koskaan ollut päällään. Heidän otsakoristeensa ovat loistavammat kuin yhdenkään maallisen hallitsijan. Tuskan ja itkun päivät ovat ikuisesti päättyneet. Kuningasten Kunin-gas on pyyhkinyt pois kyyneleet kaikkien kasvoilta. Kaikki murheen aiheet on poistettu. Palmunoksien huojuessa kaikuu kiitosvirsi kirkkaana, suloisena ja sointuvana. Kaikkien yhtyessä siihen se paisuu, kunnes taivaan täyttää ylistyslaulu: »Pelastus tulee meidän Jumalaltamme, joka valtaistuimella istuu, ja Karitsalta. » Ja kaikki taivaan asukkaat yhtyvät ylistykseen sanoen: »Amen! Ylis-tys ja kirkkaus ja viisaus ja kiitos ja kunnia ja voima ja väkevyys meidän Jumalallemme aina ja iankaikkisesti, amen! » (Ilm. 7: 10, 12). {AO8 152.2}

Kristuksen risti jatkuvan tutkimuksen aihe

Tässä elämässä me voimme päästä vasta alkuun ihmeellisen pelastuksen aiheen ymmärtämisessä. Me voimme rajoitetulla käsityskyvyllämme mitä vakavimmin miettiä häpeää ja kunniaa, elämää Ja kuolemaa, oikeutta ja armoa, jotka kohtaavat toisensa ristillä, mutta vaikka jännittäisimme sielunkykymme äärimmilleen, emme pysty täysin käsittämään ristin merkitystä. Meillä on vain hämärä käsitys sovittavan rakkauden pituudesta, leveydestä, syvyydestä ja korkeudesta. Lunastetut eivät täydellisesti ymmärrä pelastus-suunnitelmaa silloinkaan, kun he näkevät niin kuin heidät itsensä nähdään ja tuntevat niin kuin heidät tunnetaan, mutta ikuisuudessa paljastuu jatkuvasti uutta totuutta ihmettelevälle

ja ihastu-neelle mielelle. Vaikka maallisen elämän surut, kärsimykset ja kiusaukset ovat loppuneet ja niiden syy poistettu, on Jumal »an kansalla kuitenkin aina selvä käsitys siitä, mitä sen pelastus on maksanut. {AO8 153.1}

Kristuksen risti on oleva pelastettujen tutkimuksen ja laulun aiheena halki iäisyyden. Kirkastetussa Kristuksessa he näkevät ristiinnaulitun Kristuksen. He eivät koskaan unohda, että hän, joka voimallaan loi ja ylläpiti lukemattomat maailmat äärettömässä avaruudessa, hän, Jumalan ainokainen Poika, taivaan Majesteetti, jota kerubit ja loistavat serafit kunnioittaen ja ihaillen palvoivat, alensi itsensä nostaakseen langenneen ihmisen. He eivät unohda, että hän kantoi synnin syyllisyyden ja häpeän sekä Isänsä kasvojen kätkeytymisen, kunnes ka-dotetun maailman kärsimykset mursivat hänen sydämensä ja sammuttivat hänen elämänsä Golgatan ristillä. Se, että maailmojen Luojan ja kaikkien olentojen tuomarin piti panna syrjään kirkkautensa ja alentaa itsensä rakkaudesta ihmiseen, tulee aina herättämään ihmettelyä ja syvää kunnioitusta yli koko maailmankaikkeuden. Kun pelastetut katselevat Lunastajaansa ja näkevät Isän iankaikkisen kirkkauden loistavan hänen kasvoistaan; kun he näkevät hänen aina ja iankaikkisesti pysyvän valtaistuimensa ja tietävät, ettei hänen valtakunnallaan ole oleva loppua, he puhkeavat ihastuttavaan lauluun: »Arvollinen, arvollinen on Karitsa, joka oli teurastettu ja on lunastanut meidät Jumalalle omalla kalliilla verellään.» {AO8 153.2}

Ristin salaisuus selittää kaikki muut salaisuudet. Golgatalla virtaavassa valossa ne Jumalan ominaisuudet, jotka olivat herättäneet kunnioittavaa pelkoa, näyttävät kauniilta ja puoleensavetäviltä. Armo, hellyys ja isällinen rakkaus ovat yhtyneet pyhyyteen, oikeuteen ja voimaan. Nähdessämme hänen valtaistuimensa mahtavuuden, korkeuden ja ylhäisyyden, me näemme hänen luonteensa laupiaissa ilmenemismuodoissaan ja ymmärrämme paremmin kuin koskaan ennen, mikä merkitys on tuolla rakastettavalla nimellä: »Isä meidän ». {AO8 154.1}

Silloin tullaan näkemään, ettei Jumala äärettömässä viisaudessaan voinut keksiä muuta suunnitelmaa meidän pelastamiseksemme kuin Poikansa uhraamisen. Tämän uhrauksen korvauksena on se ilo, mikä aiheutuu maan asuttamisesta lunastetuilla, pyhillä, onnellisilla ja kuolemattomilla olennoilla. Sen taistelun tuloksena, jota Vapahtaja kävi pimeyden voimia vastaan, on pelastettujen ilo, joka läpi iankaikkisuuden julistaa Jumalan kunniaa. Ja niin suuri on sielun arvo, että Isä on tyytyväinen maksettuun hintaan. Myös Kristus itse on tyytyväinen nähdessään suuren uhrinsa hedelmät. {AO8 154.2}

Luku 41—Maan hävitys

Hänen syntinsä ulottuvat taivaaseen asti, ja Jumala on muistanut hänen rikoksensa. Kostakaa hänelle sen mukaan, kuin hän on tehnyt, ja antakaa hänelle kaksin-kertaisesti hänen teoistansa; siihen maljaan, johon hän on kaatanut, kaatakaa te hänelle kaksin verroin. Niin paljon kuin hän on itselleen kunniaa ja hekumaa hankkinut, niin paljon antakaa hänelle vaivaa ja surua. Koska hän sanoo sydämessään: ’Minä istun kuningattarena enkä ole leski enkä ole surua näkevä’, sentähden hänen vitsauksensa tulevat yhtenä päivänä: kuolema ja suru ja nälkä, ja hän joutuu tulessa poltettavaksi, sillä väkevä on Herra Jumala, joka on hänet tuominnut. Ja maanpiirin kuninkaat, jotka hänen kanssansa ovat haureutta harjoittaneet ja hekumallisesti eläneet, itkevät ja parkuvat häntä -ja sanovat: ’Voi, voi sinua, Babylon, sinä suuri kaupunki, sinä vahva kaupunki, sillä sinun tuonnosi tuli yhdessä hetkessä!’» (Ilm. 18: 5-10). {AO8 155.1}

»Maan kauppiaat », jotka »ovat rikastuneet hänen hekumansa runsaudesta », »seisovat loitolla kauhistuen hänen vaivaansa, itkien ja surren ja sanovat: ’Voi, voi sitä suurta kaupunkia, joka oli puettu pellavaan ja purppuraan ja helakanpunaan ja koristettu kullalla ja jalokivillä ja helmillä, kun semmoinen rikkaus yhdessä hetkessä tuhoutui!’» (Ilm. 18: 3, 15,16). {AO8 155.2}

Sellaisia ovat ne rangaistustuomiot, jotka kohtaavat Babylonia Jumalan vihan vuodattamisen päivänä. Se on täyttänyt pahuutensa mitan; sen aika on tullut; se on valmis hävitettäväksi. {AO8 155.3}

Jumalattomien kauhunhetki

Kun Jumalan ääni muuttaa hänen kansansa vankeuden, tapahtuu kauhea herääminen niiden keskuudessa, jotka ovat kadottaneet kaiken suuressa elämän taistelussa. Armonajan kestäessä saata-nan petokset sokaisivat heidät, ja he väittivät synnillistä elämäntapaansa oikeaksi. Rikkaat pöyhkeilivät siitä, että he olivat vähempiosaisia etevämmät, mutta he olivat saaneet rikkautensa Jumalan lakia rikkomalla. He olivat laiminlyöneet nälkäisten ruokkimisen, alastomien vaatettamisen, oikeuden noudattamisen ja laupeuden rakastamisen. He olivat koettaneet korottaa itseään ja saada lä-himmäistensä kunnioituksen. Nyt heiltä on riistetty kaikki, mikä teki heidät suuriksi, ja he ovat ilman turvaa ja puolustusta. Kauhistuneina he katselevat Luojan yläpuolelle korottamiensa epäju-malien tuhoutumista. He ovat myyneet sielunsa maallisten rikkauksien ja nautintojen tähden eivätkä ole koettaneet tulla rikkaaksi Jumalassa. Sen seurauksena heidän elämänsä on epäonnistunut, heidän nautintonsa ovat muuttuneet katkeruudeksi ja heidän aarteensa ovat turmeltuneet. Elinajan voitto on pyyhkäisty pois yhdessä hetkessä. Rikkaat valittavat komeiden talojensa hävitystä sekä kultansa ja hopeansa menetystä. Mutta heidän valituksensa vaikenee siitä pelosta, että he itse tuhoutuvat yhdessä epäjumaliensa kanssa. {AO8 155.4}

Jumalattomat eivät pahoittele sitä, että ovat synnillisesti laiminlyöneet Jumalan ja lähimmäisensä, vaan sitä, että Jumala on voittanut. He valittavat seurausta, mutta eivät kadu jumalattomuuttaan. He käyttäisivät kaikkia mahdollisia keinoja, jos voisivat sillä tavalla voittaa. {AO8 156.1}

Maailma näkee sen ihmisluokan, jota se on halveksinut ja pilkannut ja jonka se on halunnut perin pohjin hävittää, selviävän vahingoittumattomana rutosta, myrskystä ja maanjäristyksestä. Jumala, joka hänen lakinsa rikkojille on kuluttava tuli, on oman kansansa varma turva. {AO8 156.2}

Uskottomien saarnaajien kohtalo

Se sananjulistaja, joka on uhrannut totuuden voittaakseen ihmisten suosion, huomaa nyt, mikä luonne ja vaikutus hänen opetuksellaan on ollut. On ilmeistä, että kaikkinäkevän silmä seurasi häntä hänen saarnatessaan, hänen kulkiessaan kadulla ja hänen ol-lessaan ihmisten kanssa elämän erilaisissa olosuhteissa. Jokainen mielenliikutus, jokainen kirjoitettu rivi, jokainen puhuttu sana ja jokainen teko, joka on johtanut ihmisiä lepäämään valheen suojassa, on ollut kylvöä. Nyt hän näkee sadon ympärillään olevissa kurjissa, kadotetuissa sieluissa. {AO8 156.3}

Herra sanoo: »He parantavat kepeästi tyttären, minun kansani, vamman, sanoen: ’Rauha, rauha!’ vaikka ei rauhaa ole.» »Olette valheella murehduttaneet vanhurskaan sydämen, vaikka minä en tahtonut häntä murehduttaa, ja olette vahvistaneet jumalattoman käsiä, ettei hän kääntyisi pahalta tieltänsä ja saisi elää» (Jer. 8: 11; Hes. 13: 22). {AO8 156.4}

»Voi paimenia, jotka hukuttavat ja hajottavat minun laitumeni lampaat, sanoo Herra. — Katso, minä pidän huolen teidän pahain tekojenne rankaisemisesta, sanoo Herra.» »Parkukaa, te paimenet, ja huutakaa, vieriskelkää tuhassa, te lauman valtiaat; sillä aika on tullut teidän joutua teurastettaviksi. Te hajoatte pirstoiksi, te kaadutte niinkuin kallisarvoinen astia. Mennyt on paimenilta pakopaikka ja pelastus lauman valtiailta » (Jer. 23:1, 2; 25: 34, 35). {AO8 156.5}

Saarnaajat ja kansa näkevät, että he eivät ole olleet oikeassa suhteessa Jumalaan. He näkevät, että he ovat kapinoineet kaikkien oikeiden ja vanhurskaiden lakien alkuunpanijaa vastaan. Jumalan käskyjen syrjäyttäminen synnytti tuhansia pahuuden lähteitä, ai-heutti epäsopua, vihaaja kohtuut-tomuutta, kunnes maa tuli suureksi taistelukentäksi ja paheen Pesäksi. Tämä näköala avautuu uyt niille, jotka hylkäsivät totuuden ja valitsivat erheen. Mikään kieli ei voi kuvailla tottelematto-mien ja uskottomien tuntemaa ikuisesti menettämänsä iankaikkisen elämän kaipuuta. Henkilöt, joita maailma on jumaloinut heiän lahjakkuutensa ja kaunopuheisuutensa tähden, näkevät nyt nämä asiat oikeassa valossaan. He huomaavat, mitä he ovat rikkomisen kautta kadottaneet, ja he lankeavat niiden jalkojen juureen, joiden uskollisuutta he ovat halveksineet ja ivanneet, sekä tunnustavat, että Jumala on heitä rakastanut. {AO8 156.6}

Kansa huomaa tulleensa petetyksi. Ihmiset syyttävät toisiaan siitä, että heidät on johdettu turmioon, mutta kaikki kohdistavat katkerimman tuomionsa sananjulistajiin. Uskottomat saarnaajat ovat ennustaneet mieluisia asioita, he ovat saattaneet kuulijansa tekemään Jumalan lain mitättömäksi ja vainoamaan niitä, jotka halusivat pitää sen pyhänä. Nyt nämä opettajat epätoivoisina tunnustavat maailman edessä harjoittaneensa petosta. Kansanjoukot raivostuvat. »Me olemme kadotetut », he huutavat, »ja te olette syypäät meidän häviöömme.» He kääntyvät vääriä paimenia vastaan. Ne, jotka kerran ihailivat näitä paimenia eniten, syytävät heitä vastaan mitä kauheimpia kirouksia. Kädet, jotka kerran seppelöivät heitä laakereilla, kohoavat surmaamaan heitä. Miekkoja, joilla aiottiin surmata Jumalan kansaa, käytetään nyt sen vihollisten tuhoamiseen. Kaikkialla taistellaan ja vuodatetaan verta. {AO8 157.1}

Kuoleman enkelin niittotyö

»Pauhina käy maan ääriin asti, sillä Herralla on riita-asia kansoja vastaan, hän käy oikeutta kaiken lihan kanssa; jumalattomat hän antaa miekalle alttiiksi, sanoo Herra » (Jer. 25: 31). Suurta taistelua on kestänyt kuusi tuhatta vuotta; Jumalan Poika ja hänen taivaalliset lähettiläänsä ovat taistelleet pahuuden ruhtinaan valtaa vastaan varoittaen, valaisten ja pelastaen ihmislapsia. Nyt kaikki ovat tehneet ratkaisunsa; jumalattomat ovat täysin yhtyneet saatanaan hänen taistelussaan Jumalaa vastaan. On tullut aika, jolloin Jumala on puolustava poljetun lakinsa arvovaltaa. Nyt hän ei taistele ainoastaan saatanaa vastaan, vaan myös ihmisiä vastaan. »Herralla on riita-asia kansoja vastaan.» »Jumalattomat hän antaa miekalle alttiiksi.» {AO8 158.1}

Ne, »jotka huokaavat ja valittavat kaikkia kauhistuksia », mitä tehdään, ovat saaneet pelastuksen merkin. Nyt lähtee liikkeelle kuolon enkeli, jota Hesekielin näyssä esittävät hävitysaseilla varustetut miehet. Nämä ovat saaneet käskyn: »Tappakaa tyyten vanhukset, nuorukaiset, neitsyet, lapset ja vaimot, mutta älkää koskeko keneenkään, jolla on otsassaan merkki; ja aloittakaa minun pyhäköstäni. » Sitten profeetta jatkaa: »Niin he aloittivat niistä miehistä, vanhimmista, jotka olivat temppelin edessä» (Hes. 9: 1-6). Hävitystyö alkaa niistä, jotka ovat sanoneet olevansa kansan hengellisiä vartijoita. Väärät vartijat kaatuvat ensin. Ketään ei säälitä eikä säästetä. Miehet, vaimot, neitsyet ja pienet lapset hukkuvat yhdessä. {AO8 158.2}

»Herra lähtee asuinsijastaan kostamaan maan asukkaille heidän pahat tekonsa, ja maa paljastaa verivelkansa eikä surmattujansa enää peitä » (Jes. 26: 21)»Ja tämä on oleva vitsaus, jolla Herra rankaisee niitä kansoja, jotka sotivat Jerusalemia vastaan: hän mädättää siltä kansalta lihan, kun se vielä seisoo jaloillaan, sen silmät mätänevät kuopissansa, ja sen kieli mätänee sen suussa. Sinä päivänä on tuleva Herralta suuri hämminki heidän sekaansa, niin että he käyvät kiinni toinen toisensa käteen ja toisen käsi kohoaa toisen kättä vastaan » (Sak. 14: 12, 13). Omien rajujen intohimojensa mielettömässä taistelussa ja Jumalan sekoittamattoman vihan hirmuisen vuodattamisen kautta hukkuvat maan jumalattomat

asukkaat - papit, hallitsijat ja kansa, rikkaat ja köyhät, ylhäiset ja alhaiset. »Ja Herran surmaamia on oleva sinä päivänä maan äärestä maan ääreen. Ei heille pidetä valittajaisia, ei heitä koota eikä haudata » (Jer. 25: 33). {AO8 158.3}

Kristuksen tullessa jumalattomat pyyhkäistään koko maan pinnalta; he saavat surmansa hänen suunsa henkäyksestä ja hänen kunniansa kirkkaudesta. Kristus ottaa kansansa Jumalan kaupunkiin, ja maa tulee asumattomaksi. »Katso, Herra tekee maan tyhjäksi ja autioksi, mullistaa sen muodon ja hajottaa sen asukkaat. » »Maa tyhjentämällä tyhjennetään ja ryöstämällä ryöstetään. Sillä Herra on tämän sanan puhunut.» »Maa on saastunut asukkaittensa alla, sillä he ovat rikkoneet lait, muuttaneet käskyt, hyljänneet iankaikkisen liiton. Sentähden kirous kalvaa maata, ja sen asukkaat syystänsä kärsivät; sentähden maan asukkaat kuumuudesta korventuvat » (Jes. 24:1, 3, 5, 6). {AO8 159.1}

Koko maa näyttää autiolta erämaalta. Sen pinnalla on hajallaan maanjäristyksen hävittämien kaupunkien ja kylien raunioita, juurineen ylöstemmattuja puita sekä meren esille syöksemiä ja maasta irti repäistyjä ryhmyisiä kallioita, samalla kun suunnattoman suuret onkalot osoittavat niitä Paikkoja, mistä vuoret on repäisty perustuksiltaan. {AO8 159.2}

Paholainen sidotaan

Nyt tapahtuu se, minkä vertauskuvana on sovituspäivän viimei: nen juhlallinen toimitus. Kun palvelus kaikkein pyhimmässä oli Päättynyt ja Israelin synnit oli syutiuhrin veren ansiolla poistettu pyhäköstä, silloin tuotiin syntikauris elävänä Herran eteen. Seu-rakunnan läsnäollessa ylimmäinen pappi laski kätensä sen pään päälle ja tunnusti »kaikki israelilaisten pahat teot ja kaikki heidän rikkomuksensa » pannen ne kau-riin pään päälle (3 Moos. 16: 21). Samoin asetetaan sovitustyön päätyttyä taivaan pyhäkössä Jumalan kansan synnit Jumalan, taivaan enkelien ja pelastettujen joukon läsnäollessa saatanan päälle. Näin hänet julistetaan syylliseksi kaikkeen siihen pahaan, mitä hän on saanut Jumalan lapset tekemään. Ja niin kuin syntikauris lähetettiin asumattomaan erämaahan, niin saatanakin karkotetaan aution maan päälle, joka silloin on asumaton ja lohduton erämaa. {AO8 159.3}

Ilmestyskirjassa ennustetaan saatanan karkotus ja kaaoksen ja hävityksen tila, mihin maa on joutuva, sekä sanotaan, että tämä tila tulee kestämään tuhat vuotta. Esitettyään Herran toisen tulemi-sen ja jumalattomien hävityksen profeetta jatkaa: »Minä näin tulevan taivaasta alas enkelin, jolla oli syvyyden avain ja suuret kahleet kädessään, ja hän otti kiinni lohi-käärmeen, sen vanhan käärmeen, joka on perkele ja saatana, ja sitoi hänet tuhanneksi vuodeksi ja heitti hänet syvyyteen ja sulki ja lukitsi sen sinetillä hänen jälkeensä, ettei hän enää kansoja villitsisi, siihen asti kuin ne tuhat vuotta ovat loppuun kuluneet; sen jälkeen hänet pitää päästettämän irti vähäksi aikaa » (Ilm. 20: 1-3). {AO8 159.4}

Eräistä raamatunpaikoista käy ilmi, että sana »syvyys » tarkoittaa maata sekasorron ja pimeyden tilassa. Kuvatessaan maan tilaa »alussa » Raamattu sanoo, että se »oli autio ja

tyhjä, ja pimeys oli syvyyden päällä» (1 Moos. 1: 2). Innoitetun ennustuksen mukaan se joutuu jälleen ainakin osittain tähän tilaan. Kuvaillessaan Jumalan suurta päivää profeetta Jeremia sanoo: »Minä katselin maata, ja katso, se oli autio ja tyhjä, ja taivasta, eikä siinä valoa ollut. Minä katselin vuoria ja katso, ne järkkyivät, ja kaikki kukkulat huojuivat. Minä katselin, ja katso, ei ollut yhtään ihmistä, ja kaikki taivaan linnut olivat paenneet pois. Minä katselin, ja katso, hedelmätarha oli erämaana, ja kaikki sen kaupungit olivat kukistuneet» (Jer. 4: 23-27). {AO8 159.5}

Täällä on oleva saatanan ja hänen enkeliensä koti tuhat vuotta. Hän ei saa lähteä maan päältä eikä pääse muihin maailmoihin viettelemään ja häiritsemään niitä, jotka eivät ole koskaan tehneet syntiä. Tässä merkityksessä hän on sidottu. Ei ole enää ketään, jota kohtaan hän voisi käyttää val; taansa. Häneltä on täydellisesti riistetty mahdollisuus pettää Ja turmella, mikä on ollut hänen ainoana ilonaan niin monien vuosisatojen aikana. {AO8 160.1}

Kun profeetta Jesaja katsoi eteenpäin siihen aikaan, jolloin saatanan valta kukistuu, hän huudahti: »Kuinka olet taivaalta pudonnut, sinä kointähti, aamuruskon poika! Kuinka olet maahan syösty, sinä kansojen kukistaja! Sinä sanoit sydämessäsi: ’Minä nousen taivaaseen, korkeammalle Jumalan tähtiä minä istuimeni korotan. — Minä nousen pilvien kukkuloille, teen itseni Korkeim-man vertaiseksi.’ Mutta sinut heitettiin alas tuonelaan, pohjimmaiseen hautaan. Jotka sinut näkevät, ne katsovat pitkään, tarkastavat sinua: ’Onko tämä se mies, joka järisytti maan, järkytti valtakunnat, joka teki maanpiirin erämaaksi ja hävitti sen kaupungit, *joka ei päästänyt vankejansa kotiin?’»* (Jes. 14:12-17). {AO8 160.2}

Kuusi tuhatta vuotta saatanan kapinallinen toiminta on »järisyttänyt maata ». Hän »teki maanpiirin erämaaksi ja hävitti sen kaupungit », eikä hän »päästänyt vankejansa kotiin ». Kuuden tuhannen vuoden aikana hänen vanki-laansa on suljettu Jumalan lapsia, ja hän olisi pitänyt heitä vangittuina ikuisesti, ellei Kristus olisi murtanut hänen kahleitaan ja päästänyt vankeja vapauteen. {AO8 161.1}

Jumalattomatkin ovat nyt saatanan vallan ulkopuolella. Pahojen enkeliensä kanssa hän jää miettimään synnin seurauksena olleen kirouksen vaikutusta. »Kansojen kuninkaat kaikki lepäävät kunniassa kukin kammiossansa [haudassa]. Mutta sinä olet kaukana haudastasi, poisviskattuna niinkuin hylkyvesa —. Et sinä saa yhtyä heidän kanssaan hau-dassa, sillä sinä olet maasi hävittänyt, kansasi tappanut» (Jes. 14: 18-20). {AO8 161.2}

Tuhat vuotta saatana kuljeskelee edestakaisin autioituneessa maassa katsellen Jumalan lakia vastaan suunnatun kapinansa seurauksia. Tänä aikana hänen kärsimyksensä ovat ankarat. Lankeemuksensa jälkeen hän ei alituisen toimintansa tähden ole sy-ventynyt ajattelemaan asiain tilaa. Mutta nyt häneltä on riistetty valta ja hänet on jätetty miettimään sitä osaa, jota hän on esittänyt sen jälkeen, kun hän alkoi kapinoida taivaan hallitusta vastaan, ja ajattelemaan levottomana pelottavaa tulevaisuutta, jolloin hänen täytyy kärsiä

kaiken tekemänsä pahan tähden ja jolloin häntä rangaistaan niistä synneis-tä, joihin hän on muita johdattanut. {AO8 162.1}

Jumalan kansalle saatanan vankeus tuottaa iloa ja riemua. Profeetta sanoo: »Sinä päivänä, jona Herra päästää sinut rauhaan vaivastasi, tuskastasi ja siitä kovasta työstä, jota sinulla teetettiin, sinä virität tämän pilkkalaulun Baabelin kuninkaasta [joka tässä edustaa saatanaa] ja sanot: 'Kuinka on käskijästä tullut loppu! — Herra on murtanut jumalattomain sauvan, valtiaitten vitsan, joka kiukussa löi kansoja, löi lakkaamatta, joka vihassa vallitsi kansakuntia, vainosi säälimättä'» (Jes. 14: 3-6). {AO8 162.2}

Jumalattomien tuomio

Niinä tuhantena vuotena, jotka ovat ensimmäisen ja toisen ylösnousemuksen välillä, pidetään jumalattomien tuomio. Apostoli Paavali viittaa tähän tuomioon Kristuksen toista tulemista seuraavana tapahtumana, kun hän kirjoittaa: »Älkää sentähden lausuko mitään tuomiota, ennenkuin aika on, ennenkuin Herra tulee, joka myös on saattava valoon pimeyden kätköt ja tuova ilmi sydänten aivoitukset » (1 Kor. 4: 5). Daniel todistaa, että vanhaikäisen tullessa »oikeus annettiin Korkeimman pyhille » (Dan. 7: 22). Tähän aikaan vanhurskaat hallitsevat kuninkaina ja Jumalan pap-peina. Johannes sanoo Ilmestyskirjassa: »Minä näin valtaistuimia, ja he istuivat niille, ja heille annettiin tuomiovalta.» »He tulevat olemaan Jumalan ja Kristuk-sen pappeja ja hallitsevat hänen kanssaan ne tuhannen vuotta» (Ilm. 20: 4, 6). Tähän aikaan »pyhät tulevat maailman tuomitsemaan », kuten Paavali on ennustanut (1 Kor. 6: 2, 3). Yhdessä Kristuksen kanssa he tuomitsevat ju-malattomat vertaillen heidän tekojaan lakikirjaan Raamattuun ja ratkaisten jokaisen henkilön asian sen mukaan, kuin hän ruumiissa ollessaan on tehnyt. Juma-lattomien kärsittäväksi tulevan rangaistuksen suuruus määrätään heidän tekojensa mukaan ja merkitään heidän nimensä kohdalle kuoleman kirjaan. {AO8 162.3}

Kristus ja hänen kansansa tuomitsevat myös saatanan ja pahat enkelit. Sanoohan Paavali: »Ettekö tiedä, että me tulemme tuomit semaan enkeleitä?» Ja Juudas selittää, että Herra »ne enkelit, jotka eivät säilyttäneet valta-asemaansa, vaan jättivät oman asumuksensa, pani pimeyteen iankaikkisissa kahleissa säilytettäviksi suuren päivän tuomioon» (Juud. 6). {AO8 162.4}

Tuhannen vuoden päättyessä tapahtuu toinen ylösnousemus. Silloin jumalattomat herätetään kuolon unestaan, ja he tulevat Jumalan eteen heille kirjoitetun tuomion täytäntöönpanoa varten. Tämän mukaisesti sanotaan Ilmestyskirjassa vanhurskaiden ylösnousemusta koskevan kuvauksen jälkeen: »Muut kuolleet eivät vironneet eloon, ennenkuin ne tuhat vuotta olivat loppuun kuluneet. » Ja Jesaja sanoo jumalattomista: »Heidät kootaan sidottuina vankikuoppaan ja suljetaan vankeuteen; *pitkän ajan kuluttua heitä etsiskellään*» (Ilm. 20: 5; Jes. 24: 22). {AO8 163.1}

Luku 42—Taistelun lopputulos

Jumalattomien herättäminen

Tuhatvuotiskauden lopussa Kristus tulee jälleen maan päälle. Pe-lastettujen joukko ja enkelisaattue seuraavat häntä. Astuessaan alas pelottavassa majesteettiudessaan hän herättää jumalattomina kuolleet saamaan rangaistuksensa. Nämä tulevat esille mahtavana joukkona, lukemattomana niin kuin meren hiekka. Mikä suuri ero onkaan näiden ja ensimmäisessä ylösnousemuksessa herätettyjen välillä! Vanhurskaat olivat puetut katoamattomaan nuoruuteen ja kauneuteen, kun taas jumalattomissa näkyy sairauden ja kuoleman merkit. {AO8 164.1}

Jokainen tuossa suunnattoman suuressa joukossa kääntyy katso-maan Jumalan Pojan kirkkautta. Yhteen ääneen jumalattomien joukko huudahtaa: »Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimeen.» Nämä sanat eivät johdu rakkaudesta Jeesukseen. Totuuden voima pakottaa ne esille heidän vastahakoisilta huuliltaan. Kun jumalattomat nousevat haudastaan, heissä on sama vihamielisyys Kristusta kohtaan ja sama kapinan henki kuin sinne joutues-saankin. Heillä ei ole oleva uutta armonaikaa menneen elämänsä puutteellisuuksien korjaamiseen. Siitä ei olisi mitään hyötyä. Heidän rikollisen elämänsä aika ei ole pehmittänyt heidän sydäntään. Jos heille annettaisiin toinen koeaika, he käyttäisivät sen samalla tavalla kuin ensimmäisenkin vältellen Jumalan vaatimuksia ja lietsoen kapinaa häntä vastaan. {AO8 164.2}

Uusi Jerusalem maan päällä

Kristus astuu alas Öljymäelle, mistä hän kuolleista nousemisensa jälkeen kohosi ylös ja missä enkelit uudistivat lupauksen hänen takaisintulostaan. Profeetta j sanoo: »Herra, minun Jumalani, tulee; kaikki pyhät sinun kanssa; si. » »Hänen jalkansa seisovat sinä päivänä Öljymäellä, joka on Jeru’ salemin edustalla itää kohti. Öljymäki halkeaa kahtia idästä länteen hyvin suureksi laaksoksi. » »Herra on oleva koko maan kuningas. Sinä päivänä on Herra oleva yksi ja hänen nimensä yksi» (Sak. 14: 5, 4, 9). Kun uusi Jerusälem häikäisevässä kirkkaudessaan tulee alas taivaasta, se asettuu sitä varten puhdistetulle ja valmistetulle paikalle, ja Kristus ynnä hänen kansansa ja enkelit käyvät sisälle pyhään kaupunkiin. {AO8 164.3}

Jumalattomien viimeinen hyökkäys

Nyt saatana valmistautuu viimeiseen suureen kamppailuun ylivallasta. Kun pimeyden ruhtinaalta oli riistetty valta eikä hän voinut jatkaa pettämistään, hän oli onneton ja masentunut, mutta kun ju-malattomina kuolleet nousevat ylös ja hän näkee tuon suunnattoman suuren joukon olevan hänen puolellaan, hänen toivonsa elpyy ja hän päättää jatkaa suurta taistelua. Hän järjestää kaikki kadotettujen joukot lippunsa alle ja koettaa niiden avulla toteuttaa suunnitelmansa. Jumalattomat ovat saatanan vankeja. Hylätessään

Kristuksen he ovat alistuneet suuren kapinoitsijan hallintaan. He ovat valmiit hyväksymään hänen ehdotuksensa ja noudattamaan hänen käskyjään. Us-kollisena aikaisemmalle viekkaudelleen hän ei tunnusta itseään saatanaksi. Hän väittää olevansa ruhtinas, maailman oikea omistaja. jonka perintö on laittomasti riistetty häneltä. Hän esittää petetyille alamaisilleen itsensä pe-lastajaksi ja vakuuttaa heille, että hänen voimansa on tuonut heidät ulos haudasta ja että hän aikoo vapauttaa heidät mitä julmimmasta sortovallasta. Kristus ei ole läsnä, Ja saatana tekee ihmetöitä väitteittensä tueksi. Hän vahvistaa heikkoja sekä elähdyttää kaikkia omalla hengellään ja voimallaan. Hän ehdottaa, että he hänen johdollaan hyökkäisivät pyhien leiriä vastaan ja valtaisivat Jumalan kaupungin. Saatanallisella ilolla hän osoittaa niitä lukemattomia miljoonia, jotka ovat herätetyt kuoleman unesta, ja selittää, että hän heidän avullaan hyvin pystyy kukistamaan kaupungin ja voittamaan takaisin valtaistuimensa ja valtakuntansa. {AO8 165.1}

Tuossa suunnattoman suuressa joukossa on paljon ennen veden-paisumusta eläneitä, korkean iän saavuttaneita ihmisiä, pitkiä ja lahjakkaita miehiä, jotka langenneiden enkelien valvontaan antautuneina omistivat kaiken tietonsa ja taitonsa itsensä korottamiseen, miehiä, joiden ihmeelliset saavutukset saattoivat maail-man jumaloimaan heidän nerouttaan mutta joiden julmuus ja vahingollinen kekseliäisyys maata turmelevina ja ihmisessä olevaa Jumalan kuvaa rumentavina saattoivat Jumalan perin pohjin hävittämään heidät maan päältä. Siellä on kuninkaita ja kenraaleja, jotka kukistivat kansakuntia, urhoollisia miehiä, jotka eivät koskaan kärsineet tappiota taistelussa, ylpeitä, kunnianhimoisia sotureita, joiden lähestyminen pani valta-kunnat vapisemaan. Kuolema ei ole aikaansaanut heissä mitään muutosta. Kun he nousevat haudastaan, he jatkavat ajatteluaan siitä, mihin se päättyi. Heitä johtaa sama voitonhimo, jonka vallassa he olivat kaatuessaan. {AO8 165.2}

Saatana neuvottelee enkeliensä kanssa ja sitten näiden kuninkaiden, valloittajien ja suurmiesten kanssa. He katsovat omalla puolellaan olevien lukumäärää ja voimaa sekä selittävät, että kaupungissa oleva joukko on pieni verrattuna heidän joukkoonsa ja että he voivat sen voittaa. He tekevät suunnitelmia uuden Jerusalemin rikkauksien ja loiston haltuunsa ottamista varten. Kaikki alkavat välittömästi valmistautua taiste-luun. Taitavat mekaanikot valmistavat taisteluvälineitä. Menestyksestään kuuluisat sotapäälliköt järjestävät sotataitoiset miehet komppanioihin ja osastoihin. {AO8 165.3}

Viimein annetaan etenemiskäsky, ja lukematon joukko lähtee liikkeelle - sellainen armeija, jonka vertaista maalliset valloittajat eivät koskaan ole koonneet ja johon ei voi verrata kaikkien menneiden aikojen yhdistyneitä sota-voimia aina siitä lähtien, kun maan päällä alettiin sotia. Saatana, mahtavin sotureista, johtaa etujoukkoa, ja hänen enkelinsä yhdistävät voimansa tähän viimeiseen kamppailuun. Etujoukossa ovat kuninkaat ja sotaurhot, ja muu joukko seuraa suurina osastoina, joilla kullakin on oma johtajansa. Sotilaallisella täsmällisyydellä tiheät rivit etenevät maan murtuneen, epätasaisen pinnan yli Jumalan kaupunkia kohti. Jee-suksen käskystä uuden Jerusalemin portit suljetaan, samalla

kun saatanan armeijat piirittävät kaupungin ja valmistautuvat hyökkäämään sitä vastaan. {AO8 166.1}

Jumalan Pojan kruunaus

Nyt Kristus näyttäytyy jälleen vi-hollisilleen. Korkealla kaupungin yläpuolella on loistavasta kullasta tehdyllä perustuksella korkea ja ylhäinen valtaistuin. Tällä istuimella istuu Jumalan Poika, ja hänen ympärillään ovat hänen valtakuntansa alamaiset. Kristuksen voimaa ja ylevyyttä ei mikään kieli eikä kynä voi kuvailla. Iankaikkisen Isän kirkkaus ympäröi hänen Poikaansa. Hänen läsnäolonsa loisto täyttää pyhän kaupungin ja tulvii porttien ulkopuolelle valaisten hohteellaan koko maan. {AO8 166.2}

Lähinnä valtaistuinta ovat ne, jotka kerran intoilivat saatanan asian puolesta mutta tulivat temmatuiksi kuin kekäleet tulesta ja jotka sen jälkeen ovat syvällä antaumuksella ja pyhällä innolla seuranneet Vapahtajaansa. Sitten tulevat ne, jotka valheen ja uskottomuuden keskellä kehittivät kristillisen luonteen, ne, jotka kunnioittivat Jumalan lakia, vaikka kristitty maailma selitti sen poistetuksi, sekä kaikkien aikojen miljoonat marttyyrit, jotka uskonsa tähden kärsivät marttyyrikuoleman. Ja näistä ulospäin on suuri joukko »kaikista kansanheimoista ja sukukunnista ja kansoista ja kielistä ». He seisovat »valtaistuimen edessä ja Karitsan edessä puettuina pitkiin valkeihin vaatteisiin» ja heillä on »palmut käsissään» (Ilm. 7: 9). Heidän taistelunsa on päättynyt, ja he ovat voittaneet. He ovat päättäneet juoksunsa elämän kilparadalla ja saaneet voittopalkinnon. Palmut hei; dän käsissään ovat merkkeinä heidän voitostaan, ja valkeat vaatteet kuvaavat Kristuksen tahratonta vanhurskautta, joka nyt on heidän. {AO8 166.3}

Pelastetut yhdistävät äänensä ylistyslauluun, joka kaikuu ja kajahtelee taivaan holveissa: »Pelastus tulee meidän Jumalaltamme, joka valtaistuimella istuu, ja Karitsalta.» Samoin enkelit ja serafit yhtyvät kunnioittavaan palvontaan. Nähtyään saatanan voiman ja häijyyden pelastetut ymmärtävät paremmin kuin koskaan ennen, että vain Kristuksen voima saattoi tehdä heistä voittajia. Koko loistavassa joukossa ei ole ainoatakaan, joka pitäisi pelastusta omana ansionaan luullen voittaneensa omalla voimallaan ja hyvyydellään. Kukaan ei sano mitään omista teoistaan tai kärsimyksistään, vaan jokaisen laulun sisällyksenä, jokaisen ylistysvirren perusajatuksena on: »Pelastus tulee meidän Jumalaltamme ja Karitsalta.» {AO8 166.4}

Jumalan Pojan lopullinen kruunaus tapahtuu taivaan ja maan kokoontuneiden asukkaiden läs-näollessa. Nyt korkeimmalla majesteettiudella ja vallalla varustettuna kuningasten Kuningas julistaa tuomion hänen hallitustaan vastaan kapinoiville ja panee toimeen oikeuden niitä kohtaan, jotka ovat rikkoneet hänen lakinsa ja sortaneet hänen kansaansa. Jumalan profeetta sanoo: »Minä näin suuren, valkean valtaistuimen ja sillä istuvaisen, jonka kasvoja maa ja taivas pakenivat, eikä niille sijaa löytynyt. Ja minä näin kuolleet, suuret ja pienet, seisomassa valtaistuimen edessä, ja kujat avattiin; ja avattiin toinen kuja. joka on

elämän kirja, ja kuolleet tuomittiin sen perusteella» mitä kirjoihin oli kirjoitettu, tekojensa mukaan» (Ilm. 20: 11, {AO8 167.1}

Viimeisen tuomion perusteiden paljastaminen

Kun asiakirjat avataan ja Jeesus katselee jumalattomia, nämä muistavat jokaisen synnin, minkä he ovat tehneet. He näkevät, missä heidän jalkansa poikkesivat pois puhtauden ja pyhyyden polulta ja miten pitkälle ylpeys ja vas-tahakoisuus veivät heidät Jumalan lain rikkomisessa. Houkuttelevat kiusaukset, joita he suosivat olemalla myötämielisiä syntiä kohtaan, väärin käytetyt siunaukset, Jumalan sanansaattajien halveksiminen, hylätyt varoitukset ja uppiniskaisen, katumattoman sydämen torjumat armon tarjoukset - kaikki tämä on heidän edessään kuin tulikirjäimin kirjoitettuna. {AO8 167.2}

Valtaistuimen yläpuolella näkyy risti, ja kuin panoraamana näkyy Aadamin kiusaus ja lankeemus sekä suuren pelastussuunnitelman toisiaan seuraavat tapahtumat. Vapahtajan syntyminen vaatimattomissa olosuhteissa; hänen varhainen yksinkertainen ja kuuliainen elämänsä; hänen kasteensa Jordanissa; paasto ja kiusaus erämaassa; hänen julkinen toimintansa, joka ilmaisi ihmisille taivaan kallisarvoisimmat siu-naukset; rakkaudenja laupeudentöiden täyttämät päivät sekä vuorten yksinäisyydessä valvoen ja rukoillen vietetyt yöt; kateudesta, vihasta ja häijyydestä johtuneet salajuonet, joilla hänen hyvät työnsä palkittiin; pelottava, salaperäinen sieluntuska Getsemanessa koko maailman syntien musertavan painon alla; hänen kavaltamisensa raa'an roskajoukon käsiin; kauhun yön hirveät tapahtumat - alistuva vanki rakkaimpien opetuslastensa hylkäämänä ja Jerusalemin kaduilla sää-limättömästi kuljetettuna; Jumalan Poika voitonriemuisesti esiteltynä Hannaalle, syytettynä ylimmäisen papin palatsissa, Pilatuksen tuomiosalissa sekä pelkurimaisen ja julman Herodeksen edessä, pilkattuna, häväistynä, piinattuna ja kuolemaan tuomittuna - kaikki tämä kuvataan elävästi. {AO8 167.3}

Sitten levottomalle joukolle esi-tetään viimeiset tapahtumat: hil-jainen kärsijä kulkemassa Golga-talle, taivaan ruhtinas riippumassa ristillä, ylpeät papit ja ivallinen roskaväki pilkkaamassa häntä hänen kuolemantuskassaan, yliluon-nollinen pimeys, maanjäristys, haljenneet kalliot ja avautuneet haudat osoittamassa sitä hetkeä, jolloin maailman Lunastaja heitti henkensä. {AO8 168.1}

Nämä kauheat tapahtumat esi-tetään sellaisina kuin ne olivat. Saatanalla, hänen enkeleillään ja alamaisillaan ei ole voimaa kääntää katsettaan tästä omien tekojensa kuvasarjasta. Jokainen mukana ollut muistaa suorittamansa osan. Herodes, joka surmautti Beetlehemin viattomat lapset saa-dakseen siten surmatuksi Israelin Kuninkaan; halpamainen Herodias, jonka rikollista sielua tahraa Johannes Kastajan veri; heikko, liehittelevä Pilatus; ivalliset sota-miehet; papit, hallitusmiehet ja raivostunut kansanjoukko, joka huusi: »Hänen verensä tulkoon meidän ja meidän lastemme pääl-le!» - kaikki näkevät rikoksensa hirvittävyyden. He koettavat tur-haan kätkeytyä hänen kasvojensa jumalalliselta majesteettiudelta niiden loistaessa aurinkoa kirkkaammin, samalla kun pelastetut heittävät

kruununsa Vapahtajan jalkojen juureen huudahtaen: »Hän kuoli minun edestäni! » {AO8 168.2}

Lunastettujen suuren joukon keskellä ovat Kristuksen apostolit: sankarillinen Paavali, innokas Pietari, rakastettu ja rakastava Johannes ja heidän uskolliset veljensä sekä heidän kanssaan mart-tyyrien suuri joukko, kun taas heidän vainoojansa, vangitsijansa ja surmaajansa ovat kaikkien tur-meltuneiden ja saastaisten kanssa kaupungin muurin ulkopuolella. Siellä on Nero, tuo julma ja paheellinen hirviö, katsomassa niiden iloa ja korotusta, joita hän kerran kidutti ja joiden suuresta tuskasta hän sai saatanallista nautintoa. Hänen äitinsäkin on siellä todistamassa oman työnsä tulosta: hän näkee, kuinka se paha luonne, minkä hän jätti pojalleen perinnöksi, ja ne intohimot, joita hän elvytti vaikutuksellaan ja esimerkillään, ovat tuottaneet hedelmää rikoksissa, jotka herättivät kauhua kaikkialla maailmassa. {AO8 170.1}

Siellä on paavillisia pappeja ja prelaatteja, jotka väittivät olevansa Kristuksen lähettiläitä mutta jotka käyttivät kidutuspenkkiä, vankilaa ja polttoroviota hallitakseen Jumalan lasten omaatuntoa. Siellä ovat ne ylpeät paavit, jotka korottivat itsensä Jumalan yli ja rohkenivat muuttaa Korkeimman lakia. Noiden kirkon isinä esiintyneiden miesten on tehtävä Jumalalle tili, josta he mielellään vapautuisivat. Liian myöhään he huomaavat, että kaikkitietävä Jumala on kiivas lakinsa puolesta eikä suinkaan jätä syyllistä ran-kaisematta. He käsittävät nyt, että Kristus pitää kärsivän kansansa asiaa omana asianaan, ja tuntevat selvästi, mitä merkitsevät hänen sanansa: »Kaikki, mitä olette tehneet yhdelle näistä minun vähimmistä veljistäni, sen te olette tehneet minulle» (Matt. 25: 40). {AO8 170.2}

Koko jumalaton maailma on Jumalan tuomioistuimen edessä syytettynä valtiorikoksesta taivaan hallitusta vastaan. Syytetyillä ei ole mitään esitettävänä puolustuksekseen. Heidän rikostaan ei voida antaa anteeksi ja heidän rangaistuksekseen julistetaan iankaikkinen kuolema. {AO8 170.3}

Jumalattomat tunnustavat tuomionsa oikeaksi

Nyt on kaikille selvää, ettei synnin palkka ole suuri riippumattomuus ja iankaikkinen elämä vaan orjuus, turmio ja kuolema. Jumalattomat näkevät, mitä he ovat menettäneet kapinoimisensa tähden. Kun heille tarjottiin iankaikkista ja määrätöntä kirkkautta, he väheksyivät sitä, mutta miten toivottavalta se nyt näyttääkään. »Kaiken tämän minä olisin voinut saada », huutaa kadotettu sielu, »mutta minä halusin siirtää nämä asiat kauas itsestäni. Voi outoa lumousta! Minä olen vaihtanut rauhan, onnen ja kunnian kurjuuteen, häpeään ja epätoi-voon.» Kaikki näkevät, että heidän poissulkemisensa taivaasta on oikeudenmukaista. He ovat elämällään julistaneet: »Me emme tahdo, että tämä Jeesus meitä hallitsisi.» {AO8 170.4}

Kuin hurmaantuneina jumalattomat ovat katselleet Jumalan Pojan kruunausta. He näkevät hänen käsissään Jumalan lain taulut, käskyt, joita he ovat halveksineet ja rikkoneet.

He näkevät ja kuulevat pelastettujen ihmettelyn, ihailun ja syvän kunnioituksen ilmaisut. Kun sointuvien sävelten aallot vyöryvät kaupungin ulkopuolella olevien joukkojen yli, kaikki huudahtavat yhteen ääneen: »Suuret ja ihmeelliset ovat sinun tekosi, Herra Jumala, Kaikkivaltias; vanhurskaat ja totiset ovat sinun tiesi, sinä kansojen kuningas » (Ilm. 15: 3). Heittäytyen kasvoilleen maahan he palvovat elämän Ruhtinasta. {AO8 171.1}

Saatana näyttää lamautuneelta, kun hän katselee Kristuksen kunniaa ja ylevyyttä. Hän joka kerran oli suojaava kerubi, muistaa, mistä hän on langennut. Kuinka muuttunut ja kurja loistava serafi, »aamuruskon poika » onkaan! Hänet on iäksi suljettu pois siitä neuvostosta, missä häntä kerran kunnioitettiin. Hän näkee nyt toisen seisovan lähellä Isää ja verhoavan hänen kirkkauttaan. Hän on nähnyt kookkaan, ulkomuodoltaan majesteettisen enkelin asettavan kruunun Kristuksen päähän ja hän tietää, että tämän enkelin korkea asema olisi voinut olla hänen. {AO8 171.2}

Hän muistaa viattomuutensa ja puhtautensa kodin sekä sen rauhan ja tyytyväisyyden, mikä hänellä oli, kunnes hän alkoi napista Jumalaa vastaan ja kadehtia Kristusta. Hänen syytöksensä, hänen kapinansa, hänen petoksensa voittaakseen enkelien myötätunnon ja kannatuksen sekä hänen itsepintainen kieltäytymisensä tekemästä parannusta silloin, kun Jumala olisi antanut hänelle anteeksi - kaikki tämä tulee elävänä hänen eteensä. Hän ajattelee työtään ihmisten keskuudessa ja sen seurauksia: ihmisten vihaa toisiaan kohtaan, hirvittävää elämän tuhoamista, valtakuntien syntyä ja häviötä, valtaistuinten kukistumista sekä kapinain, sotien ja vallankumousten pitkää sarjaa. Hän muistaa jatkuvasti yrityksensä vastustaa Kristuksen työtä ja syöstä ihmiset yhä syvemmälle turmioon. Hän näkee, että hänen helvetilliset salahankkeensa eivät ole voineet tuhota niitä, jotka ovat panneet luottamuksensa Jeesukseen. Kun saatana katselee valta-kuntaansa, työnsä hedelmää, hän näkee vain epäonnistumista ja häviötä. Hän on johtanut ihmisjoukot uskomaan, että Jumalan kaupunki olisi heille helppo saalis, mutta hän tietää sen olevan val-hetta. Suuren taistelun jatkuessa hän on kärsinyt tappion toisensa jälkeen ja hänet on pakotettu antautumaan. Hän tuntee sangen hyvin iankaikkisen Jumalan voiman ja majesteettiuden. {AO8 171.3}

Suuren kapinoitsijan tarkoituksena on aina ollut itsensä vanhurskauttaminen ja Jumalan hallituksen osoittaminen syypääksi kapinaan. Tähän päämäärään hän on pyrkinyt erinomaisen ymmärryk-sensä kaikella voimalla. Hän on toiminut harkitusti ja järjestelmällisesti sekä ihmeteltävällä menestyksellä johtaen suuret joukot hyväksymään hänen selityksensä suuresta taistelusta, jota on niin kauan käyty. Vuosituhansia tämä salaliiton johtaja on pettänyt ihmisiä esittämällä valhetta totuutena. Mutta on tullut aika, jolloin kapina on määrä lopullisesti kukistaa sekä saatanan historia ja luonne tehdä tunnetuksi. Viimeisessä suuressa yrityksessään syös-tä Kristus valtaistuimeltaan, tuhota hänen kansansa ja valloittaa Jumalan kaupunki suuri pettäjä on tullut täysin paljastetuksi. Ne, jotka ovat liittyneet häneen, näkevät hänen asiansa kärsineen täydellisen vararikon. Kristuksen seuraajat ja uskolliset enkelit näkevät, miten laajaperäisiä hänen salahankkeensa Jumalan hallitusta vastaan ovat olleet. Kaikki inhoavat häntä. {AO8 171.4}

Saatana näkee, että hänen tahallinen kapinansa on tehnyt hänet taivaaseen sopimattomaksi. Hän on totuttanut itsensä taistelemaan Jumalaa vastaan. Taivaan puhtaus, rauha ja sopusointu olisivat hänelle tuskallisinlta kidutusta. Hänen syytöksensä Jumalan laupeutta ja oikeutta vastaan on nyt vaiennettu. Kaikki moite, mitä hän on yrittänyt kohdistaa Jumalaan, kohdistuu häneen itseensä. Saatana kumartuu nyt maahan ja tunnustaa tuomionsa oikeaksi. {AO8 172.1}

Jumalan oikeudenmukaisuus toteen näytetty

»Kuka ei pelkäisi, Herra, ja ylistäisi sinun nimeäsi? Sillä sinä yksin olet Pyhä; sillä kaikki kansat tulevat ja kumartavat sinua, koska sinun vanhurskaat tuomiosi ovat julki tulleet » (Ilm. 15: 4). Jokainen totuutta ja erhettä koskeva kysymys kauan kestäneessä taistelussa on nyt tullut selvitetyksi. Kapinan seuraukset, Jumalan lain syrjäyttämisen hedelmät, ovat paljastetut kaikkien älyllisten olentojen nähtäviksi. Jumalan hallituksen kanssa ristiriidassa olevan saatanan hallituksen aikaansaannokset on esitetty koko maailmankaikkeudelle. Saatanan ovat tuominneet hänen omat työnsä. Jumalan viisaus, oikeus ja hyvyys ovat täydellisesti tulleet toteen näytetyiksi. Nyt nähdään, että kaikki hänen tekonsa suuressa taistelussa ovat toimitetut hä-nen kansansa iankaikkiseksi parhaaksi ja kaikkien hänen luomiensa maailmain hyödyksi. »Kaikki sinun tekosi ylistävät sinua, Herra, ja sinun hurskaasi kiittävät sinua » (Ps. 145: 10). Synnin historia on kaikessa iankaikkisuudessa oleva todistuksena siitä, että kaikkien luotujen olentojen onni on läheisessä yhteydessä Jumalan lain olemassaoloon. Suuren taistelun kaikki tapahtumat silmäinsä edessä koko maailmankaikkeus, sekä uskolliset että kapinalliset, julistaa yh-teen ääneen: »Vanhurskaat ja totiset ovat sinun tiesi, sinä kansojen Kuningas. » {AO8 172.2}

Koko maailmankaikkeudelle on selvästi esitetty se suuri uhraus, minkä Isä ja Poika ovat tehneet ihmisen hyväksi. On tullut aika, jolloin Kristus ottaa laillisen asemansa ja saa kunnian yli kaikkien hallitusten ja valtojen ja nimienSen hänelle tarjona olevan ilon tähden, että hän oli saattava pal; jon lapsia kirkkauteen, hän karsi ristin häpeästä välittämättä. niin käsittämättömän suuret kuin suru ja häpeä olivatkin, ovat ilo ja kunnia vieläkin suuremmat. Hän katselee pelastettuja uudistuneina hänen oman kuvansa kaltaisuuteen, jokaisen sydämen kantaessa jumalallisuuden täydellistä leimaa ja kaikkien kasvojen heijastaessa heidän Kuninkaansa kuvaa. Hän näkee heissä sielunsa vaivan tuloksen ja on tyydytetty. Sitten hän julistaa niin voimakkaalla äänellä, että sen kuulevat sekä vanhurskaiden että jumalattomien kokoontuneet joukot: Katsokaa minun vereni ansiota! •Näiden puolesta minä kärsin, näiden edestä minä kuolin, jotta he saisivat olla minun kanssani halki ikuisten aikojen.» Ja valtaistuimen luona olevasta valkopukuisesta joukosta kohoaa ylistyslaulu: »Karitsa, joka on teurastettu, on arvollinen saamaan voiman ja rikkauden ja viisauden ja väke-vyyden ja kunnian ja kirkkauden ja ylistyksen» (Ilm. 5: 12). {AO8 172.3}

Jumalattomien loppu

Vaikka saatanan on ollut pakko tunnustaa Jumalan oikeudenmukaisuus ja kumartua Kristuksen ylivallan edessä, hänen luonteensa on kuitenkin muuttumaton. Kapinahenki puhkeaa jälleen esiin niin kuin mahtava tulva. Täynnä raivoa hän päättää jatkaa suurta taistelua. On tullut aika ryhtyä viimeiseen epätoivoiseen kamppailuun taivaan Kuningasta vastaan. Hän syöksyy alamaistensa keskelle, ja koettaa valaa heihin omaa raivoaan ja yllyttää heitä äkilliseen hyökkäykseen. Mutta kaikista niistä lukemattomista ihmisistä, jotka hän on houkutellut kapinaan, ei nyt ainoakaan tunnusta hänen valta-asemaansa. Hänen valtansa on loppunut. Jumalattomat ovat täynnä vihaa Jumalaa kohtaan niin kuin saatanakin, mutta he näkevät asiansa toivottomaksi, että he eivät voi voittaa Jumalaa. Heidän raivonsa syttyy saatanaa kohtaan ja niitä kohtaan, jotka ovat olleet hänen asiamiehinään pettämisessä, ja saatanallisella raivolla he hyökkäävät näiden kimppuun. {AO8 173.1}

Herra sanoo: »Koska omasta mielestäsi olet Jumalan vertainen, sentähden, katso, minä tuon sinun kimppuusi muukalaiset, julmimmat pakanoista; he paljastavat miekkansa sinun viisautesi kauneutta vastaan ja häpäisevät sinun ihanuutesi. He syöksevät sinut alas kuoppaan. » »Minä hävitän sinut, suojaava kerubi, pois säihkyväin kivien keskeltä. Minä viskaan sinut maahan, annan sinut alttiiksi kuninkaalle, heidän silmänherkukseen. - Minä panen sinut tuhaksi maahan kaikkien silmäin edessä, jotka sinut näkevät. - Kauhuksi sinä tulet, eikä sinua enää ole, hamaan ikiaikoihin asti» (Hes. 28: 6-8; 16-19, engl. käännöksen mukaan). {AO8 174.1}

»Kaikki taistelun pauhussa tallatut sotakengät ja verellä tahratut vaipat poltetaan ja tulella kulutetaan.» »Sillä Herra on vihastunut kaikkiin kansoihin ja kiivastunut kaikkiin heidän joukkoihinsa; hän on vihkinyt heidät tuhon omiksi, jättänyt heidät teurastettaviksi.» »Hän antaa sataa jumalattomien päälle pauloja, tulta ja tulikiveä; polttava tuuli on heidän maljansa osa » (Jes. 9: 4; 34: 2; Ps. 11: 6). Jumalan tuli lankeaa taivaasta. Maa aukenee. Sen syvyyksiin kätketyt aseet vedetään esiin. Kuluttavat liekit leimahtavat jokaisesta avautuneesta halkeamasta. Kalliotkin ovat ilmitulessa. On tullut se päivä, joka palaa kuin pätsi. Alkuaineet hajoavat kuumuudesta, ja maa ja kaikki, mitä siihen on tehty, palavat (Mal. 4: 1; 2 Piet. 3: 10). Maan pinta näyttää yhdeltä ainoalta sulaneelta massalta, suunnatto-man suurelta kiehuvalta tulijärveltä. Se on jumalattomain ihmisten tuomion ja kadotuksen päivä. »Sillä Herralla on koston päivä, maksun vuosi Siionin asian puolesta » (Jes. 34: 8). {AO8 174.2}

Jumalattomat saavat rangaistuksensa maan päällä (Sanani. ll; 31). He »ovat oljenkorsia; ja heidät polttaa se päivä, joka tuleva on, sanoo Herra Sebaot» (Mal. 4: 1). Jotkut tuhoutuvat silmänrä-päyksessä, kun taas toiset kärsivät monta päivää. Kaikki saavat rangaistuksen »tekojensa naukaan ». Kun vanhurskaiden synnit on siirretty saatanalle, hänen täytyy kärsiä, ei ainoastaan oman kapinansa tähden, vaan myös kaikkien niiden syntien tähden, joita hän on saanut Jumalan kansan te-kemään. Hänen rangaistuksensa on oleva paljon suurempi kuin

niiden, jotka hän on pettänyt. Kun kaikki hänen eksyttämänsä ovat tuhoutuneet, hänen täytyy vielä elää ja kärsiä. Mutta puhdistavissa liekeissä tuhoutuvat lopulta kaikki jumalattomat, sekä juuri että oksat - saatana on juuri ja hänen seuraajansa ovat oksia. He ovat kärsineet lain täydellisen rangaistuksen. Oikeuden vaatimukset ovat täytetyt. Taivas ja maa, jotka tätä katselevat, julistavat, että Herra on vanhurskas. {AO8 174.3}

Saatanan hävitystyö on ikuisiksi ajoiksi päättynyt. Kuusi tuhatta vuotta hän on toiminut mielensä mukaan, täyttänyt maan kurjuudella ja aiheuttanut surua koko maailmankaikkeudelle. Koko luo-makunta on yhdessä huoannut ja ollut synnytystuskissa. Nyt luodut olennot ovat ainiaaksi vapautetut saatanan läsnäolosta ja kiusauksista. »Kaikki maa on saanut le-von ja rauhan, he [vanhurskaat] puhkeavat riemuun » (Jes. 14: 7). Riemullinen voitonhuuto kohoaa kaikkialta uskollisesta maailmankaikkeudesta. »Ikäänkuin kansan paljouden äänen ja ikäänkuin paljojen vetten pauhinan ja ikäänkuin suuren ukkosenjylinän» kuullaan sanovan: »Halleluja! Sillä Herra, meidän Jumalamme, Kaikkivaltias, on ottanut hallituksen» (Ilm. 19; 6). {AO8 175.1}

Maan ollessa hävittävän tulen peittämänä vanhurskaat ovat turvattuina pyhässä kaupungissa. Niihin, joilla on ollut osa ensimmäisessä ylösnousemuksessa, toisella kuolemalla ei ole valtaa. Samalla kun Jumala on jumalattomille kuluttava tuli, hän on omalle kansalleen aurinko ja kilpi (Ilm. 20:6; Ps. 84:12). {AO8 175.2}

»Ja minä näin uuden taivaan ja uuden maan; sillä ensimmäinen taivas ja ensimmäinen maa ovat kadonneet » (Ilm. 21: 1). Se tuli, joka kuluttaa jumalattomat, puhdistaa maan. Kaikki kirouksen jäljet katoavat. Ei tule olemaan mitään ikuisesti palavaa helvettiä muistuttamassa lunastetuille synnin kauheista seurauksista. {AO8 175.3}

Ristiinnaulitsemisen merkit

Jää vain yksi muistuttaja: meidän Lunastajamme tulee aina kantamaan ristiinnaulitsemisensa merkkejä. Hänen haavoitetussa päässään, hänen kyljessään sekä hänen käsissään ja jaloissaan ovat ne ainoat merkit, jotka muistuttavat synnin julmasta työstä. Katsellessaan Kristusta hänen kirkkaudessaan profeetta sanoo: »Hänestä [engl. käänn. muk.: Hänen kyljestään] käyvät säteet joka ta-holle; se on hänen voimansa verho» [engl. käänn. muk.: kätkö] (Hab. 3: 4). Lävistetyssä kyljessä, mistä vuoti se punainen virta, joka sovitti ihmiset Jumalan kanssa, on Vapahtajan kunnia ja »hänen voimansa kätkö ». Hän, joka on »voimallinen auttamaan » lunastustyön uhrin kautta, oli myös voimallinen harjoittamaan oikeutta Jumalan armon hylkääjiä kohtaan. Hänen alennuksensa merkit ovat hänen korkein kunniansa. Golgatalla saadut haavat tulevat kautta ikuisten aikojen julistamaan hänen kiitostaan ja hänen voimaansa. {AO8 175.4}

Pelastettujen perintö

»Ja sinä Karjatorni, tytär Siionin kukkula! Sinun luoksesi on tuleva, on saapuva entinen hallitus» (Miika 4: 8). On tullut se aika, jota pyhät ovat kaivaten odottaneet aina siitä

lähtien, kun leimuava miekka esti ensimmäisen ihmisparin pääsemästä Eedeniin - lunastetun omaisuuden takaisin saamisen aika (Ef. 1: 14). Maa, joka alkuaan annettiin ihmiselle hänen valtakunnakseen mutta jonka hän kavalsi saatanan käsiin ja jota tuo mahtava vihollinen niin kauan on hallinnut, on voitettu takaisin suuren pelastussuunnitelman avulla. Kaikki, mitä menetettiin synnin kautta, on hankittu takaisin. »Näin sanoo Herra, - -joka on valmistanut maan ja tehnyt sen; hän on sen vahvistanut, ei hän sitä autioksi luonut, asuttavaksi hän sen valmisti» (Jes. 45:18). Jumalan alkuperäinen tarkoitus maan luomisessa täyttyy, kun siitä tulee pelastettujen ikuinen asuinpaikka. »Vanhurskaat peri-vät maan ja asuvat siinä iankaikkisesti» (Ps. 37: 29). {AO8 175.5}

Pelko siitä, että tuleva perintö näyttää liian aineelliselta, oli saattanut monet hengellistyttämään juuri ne totuudet, jotka johtavat meitä ajattelemaan sitä kotinam me. Kristus vakuutti opetuslapsilleen, että hän meni valmistamaan heille sijaa Isänsä kodissa. Ne, jotka vastaanottavat Jumalan sanan opetukset, eivät ole aivan tietämättömiä taivaallisesta kodista. Ja kuitenkin Jumala on valmistanut niille, jotka häntä rakastavat, sellaista, »mitä silmä ei ole nähnyt eikä korva kuullut, mikä ei ole ihmisen sydämeen noussut» (1 Kor. 2: 9). Ihmiskieli ei kykene kuvailemaan vanhurskaiden palkkaa. Sen tulevat tuntemaan vain ne, jotka näkevät sen. Rajoitettu mieli ei voi käsittää Jumalan paratiisin ihanuutta. {AO8 176.1}

Raamatussa kutsutaan pelastettujen perintöä maaksi (Hebr. 11: 14-16). Siellä taivaallinen Paimen johtaa laumaansa elävien vesien lähteille. Elämän puu antaa hedelmänsä joka kuukausi, ja puun lehdet ovat kansojen tervehtymiseksi. Siellä on ikuisesti juok-sevia virtoja, kirkkaita kuin kristalli, ja niiden varsilla huojuvat Puut heittävät varjonsa poluille, jotka on tehty Herran lunastetuilleSiellä vaihtelevat laajat tasangot ja kauniit kunnaat, ja Jumalan vuoret kohottavat korkeat huippunsa taivasta kohti. Näillä rauhallisilla tasangoilla, elävien Virtojen varsilla, Jumalan lapset, jotka niin kauan ovat kulkeneet matkalaisina, löytävät kodin. {AO8 177.1}

»Minun kansani asuu rauhan pajoissa, turvallisissa asunnoissa, huolettomissa lepopaikoissa.» »Ei kuulu enää väkivaltaa sinun maassasi, ei tuhoa, ei turmiota sinun rajojesi sisällä, ja sinä kutsut Pelastuksen muuriksesi ja kiitokin portiksesi. » »He rakentavat oja ja asuvat niissä, he istutta-676 vat viinitarhoja ja syövät niiden hedelmät; he eivät rakenna muitten asua, eivät istuta muitten syödä —. Minun valittuni kuluttavat itse kättensä työn» (Jes. 32: 18; 60:18; 65:21, 22). {AO8 177.2}

Siellä »erämaa ja hietikko iloitsee, aromaa riemuitsee ja kukoistaa kuin lilja». »Orjantappurain sijaan on kasvava kypressejä, nokkosten sijaan on kasvava myrttipuita.» »Silloin susi asuu karitsan kanssa, ja pantteri makaa vohlan vieressä; — ja pieni poikanen niitä paimentaa.» »Ei missään minun pyhällä vuorellani tehdä pahaa eikä vahinkoa», sanoo Herra (Jes. 35:1; 55:13; 11: 6, 9). {AO8 177.3}

Taivaan ilmapiirissä ei voi olla kärsimystä. Siellä ei ole enää kyyneleitä, ei hautajaissaattoja eikä surumerkkejä. »Eikä kuolemaa ole enää oleva, eikä murhetta eikä parkua eikä kipua ole enää oleva, sillä kaikki entinen on mennyt.» »Eikä yksikään asukas sano: 'Minä olen vaivanalainen.' Kansa, joka siellä asuu, on saanut syntinsä anteeksi» (Ilm. 21: 4; Jes. 33: 24). {AO8 177.4}

Siellä on uusi Jerusalem, kirkastetun uuden maan pääkaupunki, joka on »kaunis kruunu» Herran kädessä ja »kuninkaallinen otsakoriste» Jumalan kädessä. Siinä on »Jumalan kirkkaus»; sen hohto on »kaikkein kalleimman kiven kaltainen, niinkuin kristallinkirkas jaspiskivi. » »Ja kansat tulevat vaeltamaan sen valkeudessa, ja maan kuninkaat vievät sinne kunniansa.» Herra sanoo: »Minä iloitsen Jerusalemista ja riemuitsen kansastani. » »Katso, Jumalan maja ihmisten keskellä! Ja hän on asuva heidän keskellänsä, ja he ovat hänen kansansa, ja Jumala itse on oleva heidän kanssaan, heidän Jumalansa» (Jes. 62: 3; Ilm. 21: 11, 24; Jes. 65: 19; Ilm. 21:3). {AO8 177.5}

Jumalan kaupungissa ei ole yötä. Kukaa»n ei tarvitse eikä kaipaa lepoa. Kukaan ei väsy tehdessään Jumalan tahtoa ja ylistäessään hänen nimeänsä. Asukkaat tuntevat aina aamun virkeyttä tarvitsematta pelätä sen koskaan loppuvan. »Eivätkä he tarvitse lampun valoa eikä auringon valoa, sillä Herra Jumala on valaiseva heitä» (Ilm. 22: 5). Auringon valon tekee tarpeettomaksi kirkkaus, joka ei ole tuskallisen häi-käisevä mutta joka kuitenkin mittaamattomasti ylittää keskipäivän valoisuuden. Jumalan ja Karitsan kirkkaus täyttää pyhän kaupungin heikentymättömällä valolla. Pelastetut vaeltavat ikuisen päivän auringottomassa kirkkaudessa. {AO8 178.1}

»Mutta temppeliä minä en siinä nähnyt; sillä Herra Jumala, Kaikkivaltias, on sen temppeli» (Ilm. 21: 24). Jumalan lapset saavat olla avoimessä yhteydessä Isän ja Pojan kanssa. »Nyt me näemme kuin kuvastimessa, arvoituksen tavoin» (1 Kor. 13: 12). Me näemme Jumalan kuvan kuin kuvastimesta heijastuneena luonnon toiminnoissa ja hänen menettelyssään ihmisten suhteen, mutta silloin me näemme hänet kasvoista kasvoihin ilman himmentävää vä-liverhoa. Me seisomme hänen edessään ja katselemme hänen kasvojensa kirkkautta. {AO8 178.2}

»Silloin minä olen tunteva täy-dellisesti, niinkuin minut itsenikin täydellisesti tunnetaan.» Rakkautta ja myötätuntoa, jotka Jumala itse on sieluun istuttanut, voidaan siellä osoittaa mitä aidoimmalla ja suloisimmalla tavalla. Puhdas yhteiskunta pyhine olentoineen, sopusointuinen seurustelu pyhien enkelien ja kaikkien aikojen uskollisten kanssa, jotka ovat pesseet vaatteensa ja valkaisseet ne Karitsan veressä, ja ne pyhät siteet, jotka liittävät yhteen taivaissa ja maan päällä olevan perheen (Ef. 3: 15), kaikki nämä osaltaan lisäävät pelastettujen onnea. {AO8 178.3}

Siellä kuolemattomat olennot tulevat ehtymättömällä ihastuksella tutkistelemaan luovan voiman ihmeitä ja lunastavan rakkauden salaisuuksia. Siellä ei ole julmaa, petollista vihollista, joka kiusasi unohtamaan Jumalan. Jokaisen sielunvoimat kasvavat ja jokaisen

kyvyt lisääntyvät. Tiedon hankkiminen ei väsytä mieltä eikä uuvuta voimia. Siellä voidaan panna täytäntöön mitä suurenmoisimpia yrityksiä, siellä toteutuvat ylevimmät toiveet ja siellä onnistuvat korkeimmatkin pyrkimykset. Yhä kohoaa uusia korkeuksia saavutettaviksi, uusia ihmeitä ihailtaviksi, uusia totuuksia tajuttaviksi ja uusia tarkoitusperiä hengen, sielun ja ruumiin voimien elvyttämiseksi. {AO8 178.4}

Kaikki maailmankaikkeuden rikkaudet ovat pelastettujen vapäästi tutkittavina. Kuolevaisuuden kahleista vapaina he lentävät väsymättä kaukaisiin maailmoihin - maailmoihin, jotka värisivät surusta, kun katselivat ihmiskunnan kurjuutta, ja kaikuivat ilolauluista, kun saivat tiedon sielun pelastumisesta. Sanomattoman ihastuneina maan lapset tutustuvat lankeamattomien olentojen iloon ja viisauteen. He osallistuvat tiedon ja viisauden aarteista, jotka on saavutettu pitkien aikakausien kuluessa tutkimalla Jumalan töitä. Himmentymättömin silmin he katselevat luomakunnan kirkkautta - aurinkoja ja tähtiä ja maailmanjärjestelmiä, jotka kaikki kiertävät niille määrätyssä järjestyksessä Jumalan valtaistuinta. Kaikkiin kappaleihin pienimmistä suurimpiin saakka on kirjoitettu Luojan nimi, ja kaikissa niissä ilmenevät hänen voimansa rikkaudet. {AO8 178.5}

Ikuisuuden vuosien vieriessä tulee esiin runsaammin ja yhä kirkkaampia Jumalan ja Kristuksen ilmestyksiä. Tiedon karttuessa lisääntyvät myös rakkaus, kunnioitus ja onni. Mitä paremmin ihmiset oppivat tuntemaan Jumalaa, sitä enemmän he ihailevat hänen luonnettaan. Kun Jeesus avaa hei-dän eteensä lunastuksen rikkaudet ja ihmeelliset saavutukset suuressa taistelussa saatanaa vastaan, lunastettujen sydän täyttyy yhä palavammalla rakkaudella, ja yhä ihastuneempina he helähdyttävät kultaharppujaan, enkelijoukon, luvultaan kymmenentuhatta kertaa kymmenentuhatta ja tuhat kertaa tuhat, yhdistäessä äänensä mahtavaan ylistyslauluun. {AO8 180.1}

»Ja kaikkien luotujen, jotka ovat taivaassa ja maan päällä ja maan alla ja meren päällä, ja kaikkien niissä olevain minä kuulin sanovan: ’Hänelle, joka valtaistuimella istuu, ja Karitsalle ylistys ja kunnia ja kirkkaus ja valta aina ja iankaikkisesti!’» (Ilm. 5:13). {AO8 180.2}

Suuri taistelu on päättynyt. Syntiä ja syntisiä ei enää ole. Koko maailmankaikkeus on puhdas. Sama sopusoinnun ja ilon sykintä tuntuu läpi koko suuren luomakunnan. Hänestä, joka loi kaiken, virtaa elämää, valoa ja iloa rajattoman avaruuden kaikkiin maailmoihin. Pienimmästä atomista suurimpaan maailmaan kaikki oliot, elolliset ja elottomat, julistavat himmentämättömässa kauneudessaan ja täydellisessä ilossaan, että Jumala on rakkaus. {AO8 180.3}
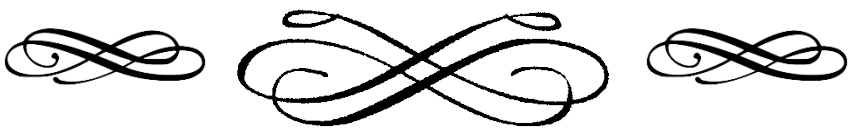
Odottaa Loppua